Christen
1935

[illegible]
Riksarkivet 1935 nr. 77
Lagerbevaring 2379

Vrijdag 4 Januari 1935 No. 2347 54ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN — GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. L. DE HAAN - UTRECHT KERKSTRAAT 28 BIS
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN — CHRISTUS —

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.65 BUITENLAND PER JAAR f 3.50

1935.

We staan aan het begin van een nieuw jaar.

Het oude jaar, dat in menig opzicht een kritiek jaar was, ligt achter ons.

We blikken op tot God, Die der tijden God is.

Onze verwachting is van den Heer!

Hij zegene onze gemeenten, ons uniewerk, onze gemeenschappelijke arbeid. Hij bekwame onze leidende broeders en zusters, alsook onze studenten.

Zijn Geest doorwaaie al onze gemeenten.

* * *

Bij de intrede van dit jaar en met het verschijnen van dit nummer is „De Christen" weer een *weekblad* geworden.

„De Christen" komt dus weer iedere week! Het aantal abonnees is in het afgelopen jaar flink gestegen. We hopen, dat ook in het jaar 1935 nog vele nieuwe abonnees gewonnen zullen worden.

Ons unie-orgaan is gewijd aan de bevordering van zuiver gemeentelijk leven en de verbreiding van de Nieuw-Testamentische beginselen in Nederland.

Moge Gods zegen in het jaar 1935 ook op deze arbeid rusten!

Gedenkt daarom ook de arbeid van „De Christen" in Uw gebeden.

Moge Jezus Christus ons allen wakende en biddende vinden, wanneer Hij komt!

„De lendenen omgord en brandende
de lampen!"
Zó roept het jaar U toe, nu g' aan
zijn ingang staat.
Weest vaardig en bereid tot werken,
dienen, kampen,
Tot scheiden, als Gods ure slaat!

RED. en ADM.

AAN ZEER STILLE WATEREN

TENZIJ.

Doe ons van hier niet optrekken.
Ex. 33 : 15.

Dit is een mooie trouwtekst, waarmee gerust alle nieuwe huwelijksbootjes de wijde onbekende wateren van een ongewisse toekomst kunnen opzeilen. Als er tenminste wind staat; anders moet er zwaar geroeid en getrokken worden, en dat valt niet mee. Maar is toch stukken beter dan met tegenwind te kampen te hebben. Ofschoon de ervaren schipper juist tegenwind in voorwaartse kracht kan omzetten.

't Is nu nieuwjaar. En wijl wij tezamen een onbekende toekomst injagen, is 't goed deze trouwtekst tot nieuwjaartekst te promoveren, opdat wij allen daarvan wat hebben.

* * *

't Was uit met Gods geduld. 't Gouden kalf in de vlakte had meer de aandacht dan de Heilige Israëls op de Sinaï. Daarom wilde Hij, die volken schept en doet ondergaan, Israël aan zijn zondig lot overlaten.

De middelaar Mozes stelt zich in de bres en wil stervend, ja neerdalend in de hel, zijn en Gods volk redden. Mozes wint en mag dit volk toch nog brengen aan de grenzen van 't heerlijke land. Maar: *„Ik zal in het midden van U niet optrekken"*. Toen het volk dit hoorde droeg het leed. En Mozes bad, zoals een rechtvaardige bidt. Hij worstelde als Jakob. Zijn ziel streed om de gemeenschap van God met Zijn volk.

En dan dat kostelijk woord van God, als van een vader: „Zou Mijn aangezicht moeten medegaan om U gerust te stellen?"

Toen zeide Mozes tot Hem: „Indien Uw aangezicht niet medegaan zal, doe ons van hier niet optrekken". Mozes zegt: Liever sterven hier onder de pijlen der nomaden, aan stukken gescheurd worden door de koning der woestijnen, verdorsten in de laaiende zon, dan zonder God het land van overvloed binnen. Tenzij!

En wij herhalen eeuwen later: tenzij!

Mozes' oog is lang verbroken; het volk dat introk heeft de uittocht sinds lang moeten maken, maar de geest van Mozes, de geest des geloofs en der afhankelijkheid is onze geest. Moet onze geest zijn, zo wij niet sterven.

Wij trekken verder. Wij trekken de jaren door. Wij trekken een nieuw in. Een jaar van . . . . van wat? Wij zijn geen profeten, maar hoe het wordt, o God, zonder U willen wij *niet* gaan.

Ja, ons hart is onrustig als wij niet weten, dat Gij meegaat. Hoe zouden wij dit jaar doorkomen?

Het wordt een jaar van vreugde en voorspoed. Maar wat is ons gevaarlijker dan een rij van goede dagen? Zullen wij dan niet het contact met U verliezen, zal ons gebed niet verzanden in de winsten van de zaak, en het bijbelwoord aan ons voorbijklinken terwijl wij denken aan een goede zet op het schaakbord van de wereld waar wij winnend onze krachten meten met hen die U niet kennen? Neen, ons hart wordt bang terwijl de schuren zich vergroten, de effecten zich vermeerderen. Ga, o God, met mij mee in mijn voorspoed en tik mij op de vingers als ze krom worden. Wees Gij mijn Bewaarder, die niet sluimert noch slaapt, als de vijand mijner ziel wiegeliedjes bij mijn rustbed van welvaart gaat zingen. Neen, tenzij Gij meegaat zal ik van hier niet optrekken. De tocht is te gevaarlijk voor mijn ziel.

* * *

Het wordt een jaar van zorg, leed, rouw. En wie onzer zal dan niet klagen: „Al deze dingen zijn tegen mij"! Er zullen dagen komen zwart als de nacht, eenzaam als de woestijn, verterend al onze levenslust en moed. Er zullen dagen komen, waarin wij moedeloos neerzinken. Het zwaard zal onze hand ontvallen en 't schild neerkletteren op de rotsen, waaraan wij struikel-

den. Alles wat ons beschermde en beschutte, wordt weggevaagd. Dan zullen wij staan, gij en ik, radeloos om ons heen tastend, zoekend naar steun, die niemand biedt. Gebrokene rietstokken zullen ze ons in de hand geven, die onze hand doorboren wanneer we er op leunen. Wie onzer weet welke stormen er door zijn leven zullen woeden in dit jaar, dat nu is aangebroken. En wie onzer blijft daar staan? Wie durft zich aan te bieden als de gids door de onbekende ravijnen van nooit beleefde tijden?

Daar buigt zich de Heerser der tijden over Zijn angstig kind en zegt: „Zou Mijn aangezicht moeten medegaan om U gerust te stellen?"

Toen zeide ik tot Hem: „Indien Uw aangezicht niet medegaan zal, doe mij van hier niet optrekken".

Zo, Heer der eeuwen, neem Gij de leiding. Dat maakt Uw kind stil, dat willig volgen wil. Waar Gij gaat, kan ik gaan. Laat mij als een Henoch met U wandelen duistere dagen door en over lichte hoogten. Wanneer Gij bij mij zijt, zal ik vrezen noch duizelen. Houdt Gij mijn handen beide met kracht omvat.

De Heer zij met U, met ons allen. Dat alleen stelt ons gerust.

HUIZINGA.

III

LOSSE SCHAKELS

De gierige dominee. Eens bizondere aandacht te wijden aan het onderwerp: de dominee in de litteratuur, zou, dunkt me, voor predikanten en niet-predikanten een even nuttige bezigheid zijn. Schrijvers van betekenis zijn over 't algemeen niet intiem met kerk en godsdienst en al evenmin met de „bedienaren van den godsdienst" — om deze bleke term, ontleend aan de wet op de kerkgenootschappen, eens te gebruiken.

Een aparte figuur is echter de gierige dominee. Aan zijn bestaan wordt vast geloofd en deze legendarische gestalte wel eens met de een of andere man van vlees en bloed geïdentificeerd. — Een jong predikant, die — gelijk vooral jonge predikanten nog al eens plegen te doen — ijverig tegen de zonde preekte, zich meer naar de gestalte met de harige mantel dan naar den Man met de naadlooze rok richtende, had het voorrecht een wijze zuster als lid zijner gemeente te mogen bezitten. Ze voelde de jonge, welmenende man met haar rijpere ervaring te moeten helpen en deed dat op een kiese manier, zo á la Nathan, de profeet. Ze sprak door gelijkenissen. Als een wijze vrouw ging ze niet te ver. Ze rekende met het gezegde, dat een goed verstaander maar een half woord nodig heeft. De toepassing te maken liet ze altijd aan haar jonge leraar over, die in stilte en dankbaar voor de fijne manier, waarop hij geholpen werd, ook niet verzuimde zijn conclusies te trekken.

1ste verhaal. Ze vertelde hem eens, toen de zonde der geldgierigheid hem nog al bleek bezig te houden, van een predikant, die voor erg gierig doorging. Hij gaf heel weinig en leefde overdreven zuinig, neen meer — bepaald gierig. Ieder keek hem op deze zonde aan, want men praatte er natuurlijk druk over onder elkaar. Maar wat was inderdaad het geval, zoals men lange tijd na de dood van den prediker gewaar werd? De van gierigheid verdachte dominee was van goede afkomst, doch had familie die door omstandigheden arm geworden was. Hun lot had hij zich ter harte genomen en om de familie-eer op te houden hen blijvend in staat gesteld zó te leven, dat de buitenstaander niets bemerkte. Hij wilde niet, dat de wereld weten zou, dat die familieleden geholpen moesten worden en helemaal niet, dat men zou weten, dat *hij* het was, die hen hielp. Hij deed, wat hij geloofde, dat zijn naaste plicht was. En dank zij deze naastenliefde torste hij zijn leven lang de verdenking van gierigheid.

2de verhaal. De predikant, over wien dit verhaal gaat, was reeds enkele jaren dood. Een broeder, die jaren en jaren ouderling naast hem geweest was, en niet alleen een ouderling maar een oprechte vriend, had eens visite en een en ander uit het leven van den reeds lang overledene werd opgehaald. Mooie herinneringen van den ouden, nu stokouden man en den nog betrekkelijk jongen bezoeker werden gewisseld. Met liefde vulde de oude de kennis, die de jonge broeder van den overleden vriend had, aan. — En toen het oude hart zich warm verteld had, zei de grijsaard met verheffing van stem: „en dan waren er nog wel, die zeiden, dat hij gierig was! Maar dat was niet zo. Hij had een hart voor anderen en hij was mild. In stilte gaf hij veel, dat werd ik gewaar, maar hij zorgde zoveel mogelijk, dat niemand het merkte."

3de verhaal. Nog niet zo heel lang geleden stierf in een onzer dorpen een predikant, die niet in zo grote kring bekend zou zijn geworden, als hij er niet zo „uitgelopen" had. Een evangelist, vertelde aan een vertrouwde vriend ook wat van den wat zonderlingen dorpspastor. En wat hij van den dominee vertelde, eerde én deze én hemzelf. „Dominee is niet gierig, zoals het praatje gaat. Dat hij leeft zoals hij doet is niet uit gierigheid. Ik kom in heel de gemeente en heel den omtrek en word nog wel eens gewaar, wat men anders niet gauw vertelt en niet graag aan de grote klok zou hangen. Dominee is een man, die helpt waar en wat hij kan."

De oorsprong der legende. Wie of wat heeft dan den legendarischen dominee het aanzijn gegeven en houdt hem in het leven? Ik denk, dat we hier te doen hebben met een onbewuste afweer en wedervergelding. Ik denk, dat de gierige dominee een produkt is van het onderbewustzijn van de schuldige mens op de aanraking van een zieke plek in zijn leven. De creatie van den gierigen dominee is *een onbewuste* daad van bescherming tegen den man, die 't maar zeggen mag en zegt en die men niet ter verantwoording mag roepen en ook geen ongelijk kan geven.

Of dan de gierige dominee een onmogelijkheid is? Wie weet niet beter? Alleen oordeelt niet!

L.

III

TOYOHIKO KAGAWA.

In de maanden Februari en Maart van het jaar 1934 maakte Kagawa een reis naar Formosa, de Philippijnen en een gedeelte van China.

Dr. Ir. H. G. van Beusekom geeft in een artikel over deze reis de volgende bizonderheden.

In Formosa, dat slechts op de doorreis werd aangedaan, heeft Kagawa twee dagen vertoefd. In de hoofdstad Taihokoe hield hij verschillende bijeenkomsten voor Japanners, aan wie hij het Evangelie op zulk een wijze bracht, dat meer dan 300 personen voor Christus werden gewonnen.

Op de Philippijnen, waar hij 9 Februari aankwam, heeft hij 19 dagen doorgebracht. Gedurende die tijd heeft hij per trein, per auto, en per vliegmachine een groot gedeelte van deze eilandengroep bezocht. Hij heeft gesproken aan de Universiteit van Manilla, op de jaarvergadering van de Nationale Christenraad, in de Manilla Union Kerk, op de jaarvergadering van de Bisschoppelijke Methodisten Kerk te San Fernando, in de Theologische School van de Union Kerk en in tal van kerken, onderwijsinstellingen en verenigingen.

Wanneer hij sprak voor de op de Philippijnen gevestigde Japanners, dan sprak hij in het Japans, maar overigens sprak hij in het Engels.

Verslagen van zijn toespraken verschenen in de grote bladen, in het Spaans, het Engels en het Japans. Portretten van Kagawa en artikelen over hem en zijn werk verschenen in bladen en periodieken van de meest verschillende richtingen.

In totaal heeft hij 70 maal in het openbaar gesproken en vele duizenden mensen bereikt. Volgens het „Manilla

Bulletin" heeft hij gesproken voor jongen en ouden, voor studenten en professoren, voor arbeiders en overheidspersonen. Hij bezocht gevangenissen en ziekenhuizen en won overal inlichtingen in. Bij alles wat hij deed, stond het verlangen op de voorgrond om de volgelingen van Christus tot een zegen te stellen voor hun medemensen geestelijk en stoffelijk.

De avond voor zijn vertrek werd hem door den Japansen Consul-Generaal een diner aangeboden en na afloop sprak hij een groot aantal van zijn landgenoten toe en predikte hun Christus. Na afloop gaven niet minder dan 64 Japanners de begeerte te kennen, voortaan Jezus Christus als leidsman van hun leven te erkennen.

In de Universiteit van Manilla verbaasde hij zijn gehoor door zijn uitgebreide kennis, zijn diep gevestigde overtuiging en zijn grote toewijding. En overal, waar hij kwam, bij armen en rijken, bij ontwikkelden en eenvoudigen, bij welke nationaliteit ook, steeds kwamen zijn hoorders onder de indruk van de breedheid van zijn blik en zijn belangstelling en van zijn toewijding aan God en aan de zaak van Zijn Koninkrijk.

Zijn hoorders hebben niet alles onthouden, wat hij heeft gezegd, maar hij heeft hun ziel geraakt en zij hebben een blijvende indruk meegenomen van een mens, die zich met zijn gehele ziel heeft overgegeven aan God en die nu leeft om het Evangelie te brengen van Gods verlossende liefde.

Men overdrijft niet, wanneer men zegt, dat met het bezoek van Kagawa voor de Christelijke Kerken op de Philippijnen een nieuw tijdperk is begonnen. Velen hebben door de woorden van Kagawa een nieuw inzicht gekregen in de roeping en de grote taak van de Christelijke gemeente in deze veranderde wereld.

Op de terugreis heeft Kagawa Hongkong, Canton en Sjanghai bezocht. De bisschop van Honkong (van de Engelse Kerk) leidde hem bij het Engels sprekend publiek in en verzocht hem, zich vrij en onbeschroomd uit te spreken over de actuele vragen.

Kawaga deed dit; voor een groot gehoor sprak hij over de samenwerking tussen de volken als grondslag voor de vrede. Daarbij spaarde hij het Japanse imperialisme niet, doch evenmin het West-Europeese. Aanvankelijk rees hiertegen in sommige kringen verzet, doch dit vermocht niet de belangstelling voor de woorden van Kagawa te temperen. Vele Engelsen hebben door zijn woorden gevoeld, dat het kwaad, hetwelk Japan in Mandsjoerije doet, en waartegen ook Kagawa zich verzet, in verschillende opzichten een herhaling is van wat Engeland in Brits-Indië heeft gedaan. En men besefte de noodzakelijkheid van een algemene belijdenis van zonden, voordat een geest van samenwerking tussen de volken kan ontstaan.

In Sjanghai werd Kagawa ontvangen door de Chinese Christenen. Op hun dringend verzoek sprak hij in een Chinese Kerk, waarvan de predikant met zijn gezin door de Japanners was vermoord bij de aanval op Sjanghai in het begin van 1933. Zijn woorden drongen zo diep in de harten der Chinezen door, dat deze zich in volkomen broederlijke liefde aan hem verbonden voelden. De bijeenkomst eindigde met een Nieuw-Testamentische liefdemaaltijd.

Na zijn vertrek schreef Kagawa aan den predikant van deze gemeente het volgende:

„Van ganser harte dank ik U voor de ontvangst, die mij in Sjanghai is bereid. Wanneer gij allen zozeer hebt geleden door de handen van mijn landgenoten, dan is ons samenzijn een wonder, waarvoor ik God moet danken. Ik kan aan de beroofde gezinnen niet de moeder of het kind teruggeven, of de woonplaats, die gij hebt verloren door de wreedheid van mijn landgenoten. Maar ik gevoel mij versterkt in het geloof, nu ik weet dat gij door deze verliezen in de gemeenschap met Christus zijt bevestigd, en dat de leden van uw gemeente, die hun bezit en hun geliefden hebben verloren, door deze rampen een dieper en vaster geloof hebben verworven. Moge uw zorgen en mijn smart en berouw ons dichter tot elkander brengen in de gemeenschap van onzen Heer en Zaligmaker Jezus Christus. Moge God ons de weg wijzen tot een samenwerking tussen onze volken, opdat zulke rampen in de toekomst worden voorkomen".

En de jonge predikant heeft hierop onder meer dit geantwoord:

„Gij hebt geschreven over hetgeen gij ons niet kunt teruggeven. Maar gij hebt ons heel veel teruggegeven, doordat gij onze vriend wilt zijn. Het betekent heel veel voor ons, dat gij ons wilt gedenken in het gebed. De gebedsgemeenschap met u is voor ons meer dan alles, wat wij verloren hebben".

In het leven zo goed als bij het schaken kan één enkele zet het hele spel bederven.

AANGAANDE DE GEMEENTE.

De plaatselijke gemeente.

Bezoekers van de Gewestelijke Conferentie te Den Haag zullen zich Ds. Gilbert Laws nog herinneren.

Deze Engelse broeder heeft een warme belangstelling voor het Bapt. werk op het vasteland. Hij is een oud-discipel van Spurgeons College en dit jaar president van de Engelse Bapt. Unie, misschien mede om in het eeuwjaar van Spurgeon den groten prediker in één zijner discipelen te eren. Hij hield der gewoonte getrouw, menen we, een openingsrede, waarvan het onderwerp was: De plaatselijke gemeente als de kracht van het Baptisme. Hij zette eerst uiteen, waarin de kracht van een plaatselijke gemeente niet bestaat.

Waarin haar kracht niet ligt.

De kracht ener plaatselijke gemeente ligt niet in haar ledental.

Wanneer haar leden door sensationele middelen gewonnen zijn, dan zullen ze een gemengd gezelschap vormen zonder trouw, niet bekwaam offers te brengen. Bij de geringste moeilijkheid spatten ze uit elkaar.

We moeten ook niet denken, dat een gemeente niet sterk kan zijn al is ze arm. Geld is geen kracht; het kan zwakheid betekenen. We kennen kerken, die door de milddadigheid van vroegere geslachten, niet behoeven te offeren, en het geld betekende hun geestelijke dood.

Daartegenover staan gemeenten, wier geschiedenis naar buiten een worsteling geweest is, wier gebouwen slechts konden worden opgetrokken en wier arbeid slechts gedreven kon worden door bestendige offervaardigheid van onbemiddelden, maar hun inwendig leven wordt gekenmerkt door een geestelijke welstand, die het hart verblijdt.

Andere gemeenten zijn sterk geweest, ofschoon ze geen aanzienlijken onder hun leden telden. Aanzienlijken kunnen de gemeente een grote invloed geven, want ze kunnen den Heer dienen in sferen voor eenvoudiger volk gesloten.

Maar er zijn gemeenten, die zonder de hulp van maatschappelijk bevoorrechten een edel gelaat vertonen en een grote invloed hebben. De ere van onze gezindte bestaat in voortreffelijke gemeenten, opgebouwd door mannen, voortgekomen uit het gewone volk.

Waarin ligt haar kracht dan wel?

Met een enkel woord is dat niet te zeggen, want de kracht van een gemeente is gelijk een kabel, gevlochten van vele draden. Het eerste is een *geloof*, dat in enkele centrale punten vast moet liggen, en zich in verstand, hart en geweten moet hebben vastgegrepen.

De Baptisten zijn hun overtuigingen aangaande de inzettingen en het Evangelie trouw gebleven. Met verwerping van de traditie hebben we voor het Woord Gods gekozen. De inzettingen zijn slechts voor hen, die hun persoonlijk geloof in den Heiland beleden hebben. We zien verlangend uit naar de tijd, dat zij, die het kinder-avondmaal van vóór de Hervorming verworpen hebben, evenzo de kinderdoop, die geen betere bron heeft, zullen verwerpen.

Het andere, dat de kracht van een plaatselijke gemeente uitmaakt, is de *liefde*, die de gemeente in haar eerste dagen meer dan iets anders kenmerkte; een liefde, die niets het hare noemde als een broeder in nood was. O, welk een gemeenschap dat was! Onze werklozen moeten voelen, dat de broederschap der gemeente een werkelijkheid is. Liefde tot de broederschap moet samengaan met geloof in den Verlosser.

Het derde is *trouw*! Bij velen is de liefde iets vaags. Zij spreken veel over de christelijke liefde en soms op een bittere toon! Zij zijn niet beroemd vanwege hun liefde tot een bepaalde gemeente. Onze verplichtingen liggen rondom ons als concentrische cirkels. We kunnen de twede niet bereiken dan door de eerste heen. We staan niet recht tegenover het werk in zijn geheel, noch tegenover de „onzichtbare gemeente", als we niet recht staan tegenover de plaatselijke gemeente. Deze trouw is niet een trouw aan mensen, maar een trouw aan God en aan de gemeente, wat een groter zaak is.

Het vierde is *concentratie*. In deze tijd van specialisering wordt van de gemeente zowat alles gevraagd: van het voorkomen van oorlogen tot de opheffing der werkloosheid toe! Maar de gemeente moet haar eigenlijke taak vooropstellen, de taak die, als zij verwaarloost, door geen ander kan worden overgenomen.

De gemeente moet zich concentreren.

De eigenlijke taak der gemeente vloeit uit haar eigen aard voort. Wanneer ze getrouw is, zal God haar voor die taak de nodige bronnen doen vloeien. „Het voornaamste en enig dwingende vraagstuk is de prediking van het Evangelie en het winnen van zielen", is een citaat uit „The Christian World", door Ds. Gilbert Laws met instemming aangehaald. Het grote doel van het Evangelie is zielen te winnen en het enige middel om zielen te winnen is het Evangelie. Maar wat is het Evangelie? Het is de Blijde Boodschap van de openbaring en verlossing door Jezus Christus, Gods Zoon, onze Heiland.

Veel hangt hier af van onze jongere predikanten en nog meer van hen, die hen moeten vormen.

Een ander punt, waarop de gemeente zich moet concentreren is de vorming van christenen, die helemaal christenen zijn. De Bijbel noemt dat heiligmaking. Er is geen vergeving van zonde, die niet tevens verlossing van zonde is.

Tenslotte: wij moeten ons concentreren op de vorming van onze eigen jeugd voor evangelisatiewerk en tot het bekleden van functies in de gemeente. Laat ons onze jonge mensen een grote vrijheid en een grote verantwoordelijkheid geven. Bedenk, dat zij hun eigen leven zullen moeten leven, gedragen door hun eigen geloof en niet door het onze.

Een practische rede.

Bovenstaande is een beknopte weergave van de rede van den president van de Engelse Unie. Een woord voor de praktijk; een woord van een open oog en een open geest.

Wij meenden, dat het een woord was, waaraan wij ook in onze verhoudingen wel wat konden hebben. In de keus van dezen broeder tot president, drukt zich ook wel de geest uit, die in de gemeenten aan de overzijde van het Kanaal heerst.

Voor onze gemeenten, die niet natuurlijk doorgroeien, ontstaan gevaren, die de langs natuurlijke weg zich voortplantende kerken niet ontmoeten.

Maar we weten dat Christus in alle tijden en alle geslachten Zijn gemeente verwerkelijken wil door Zijn Geest! Moge aan Zijn tucht steeds gehoorzaamd worden en Zijn kracht gezocht, met overgave van alles!

L.

Onze vijanden noodzaken ons om op ons zelf te letten en zijn in dat opzicht onze beste vrienden.

CORRESPONDENTIE

Br. Th. L. M. zou graag op onderstaande vragen in „De Christen" een antwoord willen zien.

1e. Heeft een vrouw volgens het Woord Gods het recht in de gemeente te mogen *preken?* Zo neen, heeft dan toch iedere plaatselijke voorganger het recht zulks toe te staan?

(Toelichting: het gaat hier niet over Zendingswerk of iets dergelijks, maar zuiver over het leren van een vrouw in de gemeente).

2e. Was het niet beter als gemeenten *niet* aan politiek te doen?

(Toelichting: verschillende Voorgangers onzer Bapt. gemeenten staan op de lijst van de N. S. B. en vinden, dat ambtenaren lid mogen zijn van de N. S. B.

Ik wil wel eerlijk bekennen, dat ik eerst weinig lust had, deze beide vragen in „De Christen" te beantwoorden. Niet alleen, omdat de twede vraag met de toelichting de hele zaak, waarover het eigenlijk gaat, scheef trekt, verkeerd voorstelt — maar vooral om de woorden, waarmede br. M. zijn epistel beëindigt. Br. M. schrijft: „In beide gevallen zien we hoe ons Baptisme gevallen is en wij hoe langer hoe meer ook daarin de wereld gelijkvormig worden".

Voor br. M. schijnen bovenstaande vragen geen vragen meer te zijn! Hij heeft — dunkt me — zijn antwoorden al lang klaar en wil nu wel eens weten, hoe anderen er over denken.

Dat is natuurlijk helemaal niet erg. Wat ik wel erg vind, dat is, dat br. M. reeds geconstateerd heeft: „hoe ons Baptisme gevallen is". Persoonlijk ben ik wel een beetje huiverig voor mensen, die zo spoedig iets constateren. Waarom doet men dat toch? Welke motieven leiden iemand bij zo'n onderzoek? Heeft men eigen inzichten wel eerst getoetst aan die van anderen? Is men in staat de zienswijze van een ander te eerbiedigen? Waarom is onze zienswijze de juiste?

Laat ik maar niet meer vragen stellen.

En laten we dan elkaar dit mogen zeggen: het constateren van een bepaald feit is nog niet zo gemakkelijk en is ook niet een ieders werk. We dienen voorzichtig te zijn en niet eigen mening te suggereren als een objectieve beschouwing van een zaak of kwestie. We zullen het heus niet altijd *eens* worden met elkaar. En is dat erg?

Nu de eerste vraag: Heeft een vrouw volgens het Woord Gods het recht in de gemeente te mogen *preken?*

Br. M. denkt hier aan het leraarsambt in een gemeente, dat door een vrouw (een zuster) wordt waargenomen.

We weten, dat er ook in ons land vrouwelijke predikanten zijn. Verschillende kerken hebben reeds op de gestelde vraag met een duidelijk, ook wel met een minder duidelijk „ja" of „neen" geantwoord. De Unie van Bapt. gemeenten in Nederland heeft zich hierover, voor zover ik weet, nog niet uitgesproken. Ik betreur dat niet. Voor ons is het nog geen brandend en netelig vraagstuk. Alhoewel er onder ons ook vrouwen zijn, die wel aardig kunnen „preken". Ge moet niet glimlachen of denken, dat ik grapjes verkoop — neen, neen, ik heb wel eens een Baptiste zuster horen preken. En gij misschien ook wel. In het buitenland zijn er zusters, die beslist de gave der welsprekendheid hebben.

Deze zaak is niet zo eenvoudig. Een plaatselijke Voorganger is niet gebonden door zekere voorschriften in dezen. Van hem wordt wel veel takt, wijsheid, geduld en liefde verlangd.

Voor enkele weken las ik het door en door eerlijke boek „Het Sexueele Leven, beheerscht door Psychologie en Religie". De schrijver Leslie D. Weatherhead, is zelf dominee. In genoemd boek komt hij ook heel eventjes op vrouwelijke dominees te spreken. In het hoofdstuk „Kameraadschap en flirt" lees ik deze woorden: „Persoonlijk heet ik van harte de vrouwelijke predikanten welkom, want zij zullen bepaalde zijden van de waarheid naar voren brengen, die wij,

mannen, voorbijgaan. In het bijzonder in persoonlijke gesprekken, in het aanhoren van de biecht en van de intieme moeilijkheden van de mensen — en dat is misschien nog wel zo belangrijk als het preken — zullen vrouwen in staat zijn iets te zijn voor bepaalde vrouwen op een wijze, waarop bijna geen man dit kan, met uitzondering van de meest meevoelende en begrijpende".

U merkt wel, dat het niet zo gemakkelijk is eventjes „ja" of „neen" te zeggen. Edoch, br. M. heeft reeds geconstateerd „hoe ons Baptisme gevallen is".

De twede vraag luidt: Was het niet beter als gemeenten *niet* aan politiek te doen?

De toelichting op deze vraag kunt ge boven vinden. Deze toelichting is beslist onzuiver geformuleerd.

De meesten zullen weten, waarover het eigenlijk gaat. Dat br. M. in „Volk en Vaderland" namen van predikanten, waaronder ook namen van Baptiste voorgangers, heeft zien staan, heeft hem erg doen schrikken. Ook de Baptiste predikanten doen aan politiek! Welk een inzinking van het geestelijk leven! Want vroeger hebben de voorgangers nooit (?!) aan politiek gedaan. Inderdaad — het Baptisme *is* gevallen.

Wat is het geval?

In October hebben negentien predikanten een manifest, gericht aan Overheid en volk, ondertekend. Ik neem aan, dat br. M. dat manifest gelezen en bestudeerd heeft. Want enkele onzer voorgangers hebben blijk gegeven te sympathiseren met de ondertekenaars van genoemd manifest.

Wat er zo al in dat manifest staat? In dat manifest wordt gepleit voor opheffing van de communistische Partij Holland, wordt gevraagd om maatregelen tegen de Zondagsontheiligers, wordt geprotesteerd tegen afslachting van vee en vernietiging van levensmiddelen. Het manifest verwijt de regering cumulatie van tractementen en pensioenen; wijst op het feit dat door verlaging van de steunpenningen uit de publieke kas, in talloze gezinnen bittere en bijtende armoede wordt geleden; verzet zich, met diezelfde steunverlaging voor ogen, tegen de dubbele inkomens in die gezinnen, waar door het bekleden van gesalariëerde betrekkingen door gehuwde vrouwen zowel de man als de vrouw geld inbrengt; en tekent protest aan tegen het regeringsverbod, waarbij aan ambtenaren geen lidmaatschap van de N.S.B. wordt toegestaan.

De ondertekenaars gronden hun verwijten op de onveranderlijke eis van Gods Woord, maar ook op de eis van recht en waarheid.

Dat regeringsverbod, als een soort dwangsysteem op de N.S.B. toegepast, heeft vele tegenstanders. *Minister De Geer* (Christ. Hist.), *die wel heel ver van de N.S.B. afstaat, acht de uitsluiting van de N.S.B. van het ambtenarenkorps ook onjuist.* En zo zijn er meerderen. Ook zonder Christelijk Historisch of N.S.B.ër te zijn, kan men tegen dat regeringsverbod, dat nu één jaar oud is, zijn.

Wat verstaat men toch onder de uitdrukking: niet aan politiek doen? Wanneer men zich een politieke mening tracht te vormen, of wanneer men naar de stembus gaat om z'n candidaat te kiezen — doet men dan aan politiek? Of moet men juist lid zijn van een politieke partij?

Ik weet van enkele oud-voorgangers, reeds ontslapen in den Heer, die tijdens een politieke verkiezing er bij de leden sterk op aandrongen om toch vooral op die en die te stemmen.

Deden deze oud-voorgangers aan politiek, ja of neen?

En was dat zo erg? Probeert een ieder niet zijn eigen mening naar voren te schuiven?

De politieke constellatie is in de laatste jaren een heel andere geworden. Daar vonden en daar vinden nog verschuivingen plaats. De invloed daarvan laat zich natuurlijk ook gelden in onze gemeenten, *voor zover men daar aan politiek doet.*

Waarom mag men nu niet „aan politiek doen" en mocht dat vroeger wel? Als christenen willen we niet *van* de wereld zijn. We zijn echter nog *in* de wereld.

In Leeuwarden hebben de Baptiste predikanten „ook aan politiek gedaan"! En dat ging daar beslist goed. Ik herinner aan „Gesprekken uit de Predikantenvergadering, gehouden 24 en 25 Oct. te L.", in „De Christen" van 7 Dec. 1934.

We moeten verdraagzaam zijn.

We mogen elkaar niet aan politieke banden leggen.

Een ieder ga te rade met eigen geweten en wete zich verantwoordelijk voor God.

d. H.

III

Wie al te veel luchtkastelen bouwt, brengt het niet eens tot een bewoonbare hut.

III

UIT DE GEMEENTEN

HENGELO (O.) We hebben de laatste tijd niet veel van ons laten horen. 't Was er wat stil in de gemeente. Maar 't was die stilte, die een storm vooraf ging. We leven thans „in" een storm, geen kwade, doch een goede. We zingen wel eens: „Zie, de wolk hangt zwaar reeds neder, Straks daalt regen op wie wacht" en de gemeente wachtte, biddende, smekende „Zend een stroom van zegen", en die stroom kwam! Heerlijk, verjongend, verfrisschend! Het eerste vijftal mochten we begin December dopen. Een volgend viertal is straks in Januari aan de beurt. En tussendoor komen er zondaren, die hun Heiland vinden. Zo na de Zondagmorgenprediking, of na een jeugdsamenkomst op Zondagavond, of thuis in een kring van jonge vrienden. De ouderlingen der gemeente, en dat zijn toch oudere ervaren broeders, zij komen als verjongd verlevendigd terug van hun bezoeken aan doopcandidaten. Is het wonder, dat een gemeente in deze stemming „echte Kerstvreugde" beleefde. „Nieuw leven, dierbre Heer!" Ja het is er, en wij danken en bidden en wachten op meer.

Bethlehems Licht gaat op in vele harten, ook in het uwe, mijn waarde lezer? 'k Hoop u binnenkort nog meer te kunnen melden. Mag ik u er dan ook onder rekenen, mijn Hengelose onbekeerde?

K. D.

III

Gooi uw teleurstellingen op een hoop en ga er dan bovenop zitten.

III

ZUSTERHULP.

Afdeling Hengelo (O.)

In lange tijd hebben wij niets van ons laten horen. Door middel van „De Christen" vertelden we het een en ander. Wij mogen ons steeds in groei verheugen. Onze bijeenkomsten worden trouw bezocht. Er is bij de zusters veel liefde en offervaardigheid waar te nemen. De 7de November mochten we dat nog ondervinden. We hadden toen een verkoopavond georganiseerd en allen ons best gedaan om die avond te doen slagen. Met dank aan God kunnen we op die avond terugzien. Een goede opbrengst konden we aan de Diaconie afdragen.

13 December vierden we ons jaarfeest. Almelo was ook aanwezig. Veel is er die avond gesproken, gezongen en voorgedragen tot eer van Hem, die waard is geprezen te worden. We waren recht dankbaar die avond, want de Heer was in ons midden.

Zo gaan we moedig voorwaarts met de bede in het hart: Maak ons meer getrouw in dienende liefde voor en met elkaar tot eer van Jezus' naam.

Met hartelijke zr.groeten,

De secretaresse,

P. VIS—Engelsman.

Borne, Aanslagsweg 13.

III

Het is opmerkelijk, dat mensen, die niets te zeggen hebben, veelal het meeste praten.

III

BEDE OM VERZEKERING DES HEILS.

Zeg tot mijn ziel: Ik ben Uw Heil. Ps. 35 : 3.

Dit is de bede van iemand, die zijn zaak in Gods handen gegeven heeft. Hij vraagt om zekerheid, *persoonlijke* zekerheid des heils; een zekerheid van de hoogste orde.

David was een man van bizondere hoedanigheden. Van herdersknaap brak hij zich baan naar Israëls spits en stichtte een koninkrijk.

Grote gaven ontplooide hij in haast elk opzicht. Zijn talenten maakten hem tot den grootsten man van zijn tijd. Hij liet een indruk achter, die door geen eeuwen kon worden uitgewist. Zijn geschiedenis gaf de kleuren, waarmede de profeten de grote heilstijd, de godsstaat der toekomst schilderden.

Dit sterke karakter zocht zijn toevlucht in God.

Niet in wat wij zijn ligt de bron van zekerheid; niet dát kan ons rust geven, wat wij kunnen. Geen aardse successen delen vrede mee aan 't hart. De zekerheid des heils moet geschonken worden, geschonken door God zelf. Ze is onmisbaar, maar wie ze bezitten wil, moet God willen ontmoeten.

Om het leven steeds en ten volle te kunnen aanvaarden; de vreugde dezer schepping te kunnen smaken; sterk te zijn in tegenspoed en bij verlies, is het nodig te weten, dat de ziel gered is. Als de geheimzinnige weerstand vernietigd is en de weg naar God voor ons open ligt, begint het leven zin te ontvangen, echt te worden.

De bede is treffend eenvoudig maar de omstandigheden kunnen zó worden, dat we zien, dat al wat we werkelijk nodig hebben, is uitgesproken met de bede: „Zeg tot mijn ziel: Ik ben Uw heil".

Er is zoveel, dat ons begeerlijk kan voorkomen om te bezitten, maar waarvan we het gerust aan Gods oneindige wijsheid kunnen overlaten of Hij het ons schenken of onthouden zal. Verzekerdheid des Heils is echter iets, dat àllen nodig hebben en iéder toegedacht is.

Ons hart is onrustig, want het verkeert in gevaar.

Er is iets ons leven binnengekomen, dat niet getolereerd kan worden. Onze lippen mogen het verontschuldigen, maar ons hart veroordeelt het. We voelen, dat het weg moet. We verlangen er tenslotte allen naar, dat ons leven een grote zuivering zal ondergaan. Eerst pleiten we ons vrij en zoeken de straf te ontlopen, maar daarna voelen we dat het daarmede niet klaar is en dan willen we maar liever dat het — hoe dan ook — vereffend worde. De last ener onbeleden zonde wordt op de duur te zwaar. De profetenziel, die ons het laatste bijbelboek gaf, hoorde overtreders bidden: „bergen valt op ons en heuvelen bedekt ons voor Hem, die op de troon zit". Zoo hijgt het geweten naar vereffening der schuld. Wanneer zonde haar volle zwaarte krijgt, is ze niet te dragen.

't Gevaar, aan de zonde onscheidbaar verbonden, is zo groot, dat slechts Gods eigen stem ons tot rust kan brengen. *Hij* moet zeggen: Ik ben Uw heil. Slechts *Hij* kan het zó zeggen, dat het tot in de ziel gehoord wordt. Men kan het Evangelie horen zonder het heil te bezitten, zonder verzekerd te zijn. De prediking van het Evangelie wil ons bewegen persoonlijk tot God te gaan met de strikt persoonlijke vraag: „Zeg tot mijn ziel, Ik ben uw heil!"

L.

Gezond verstand kennen wij meestal slechts toe aan hen, die het met ons eens zijn.

DE DIAKEN EN DE ZIELSZORG.

In het midden van het voorbijgegane jaar werd er te Lunteren een driedaagse conferentie, uitgaande van de Federatie van Diaconieën, gehouden. Op de derde conferentiedag sprak Ds. G. Bos van Dedemsvaart over bovenstaand onderwerp.

Het onderwerp lijkt me van voldoende belang, om voor de verhandeling in ons weekblad een plaatsje in te ruimen. De diakenen, en voorts alle bestuurders van onze gemeenten dienen de nodige aandacht aan het onderwerp te schenken.

Inplaats van kerk leze men gemeente.

Hier volgt de verhandeling:

Er is stoffelijke, morele, geestelijke nood. Ook de diaconie wil stoffelijke nood lenigen, zó, dat er geestelijke goederen door en in die nood medegedeeld worden. Christus is in die zin: de diaken van het nieuwe verbond. Diaconie is dienst der kerk van Christus. De diaconie is er, omdat de kerk er is. Kerk zonder diaconie is een contradictio in adjecto. Diaconie zonder kerk is misschien liefdadigheid naar vermogen, maatschappelijk hulpbetoon, in het ergste geval mishandelen van mensenzielen. Diaconie en kerk behoren samen.

Zielszorg is geboren op de bodem van het Christendom. Bij het optreden van Jezus treedt het zielzorgend element als het karakteristieke naar voren. Er wordt in de evangeliën nergens gezegd, dat Jezus naar de mensen keek, maar Hij *zag* ze. Zien, dat is altijd; met het hart zien in het hart. In gehoorzaamheid aan het hoofd ziet ook de oud-Christelijke gemeente haar taak in het elkander liefhebben, dit is, zich geven aan de ander. De liefde der Christelijke gemeente ten opzichte van hen, die in stoffelijke nood zijn, is barmhartigheid. De mens als eenheid van ziel en lichaam is verdorven door de zonde. Alle nood in de wereld is daarvan de uitwerking. De motieven voor zielszorg zijn niet anders dan de liefde van Christus, die in ons barmhartigheid werkt ten opzichte van den broeder, voor wien Christus ook gestorven is. Men is hier bewaard voor de illusie alsof de mens uit eigen levensdiepten, kracht en leven putten kan. Zielszorg is tenslotte het pogen, een mens te helpen, zó, dat hij God in zijn eigen leven weer ziet, Zijn Woord weer hoort en Zijn wil beter verstaan kan. Het is negatief: wegnemen van allerlei belemmeringen. Positief: het meedragen en meezoeken in Christelijke liefde, dit laatste moet eigenlijk regulatief heten, daar het positieve er is, omdat God er is in Jezus Christus door den H. Geest.

Uit deze beschouwingen moet spr. concluderen: de diaken is zielszorger. Hij komt tot hen, die in stoffelijke nood zijn, althans in zorg voor het dagelijks brood. In hem wordt de dienst der barmhartigheid der gemeente persoon. Hij komt met stoffelijke middelen of komt spreken over heel gewone zakelijke dingen, of om een weg te vinden naar uitkomst en poogt daardoor een mens te helpen, zó, dat hij God in zijn leven weer ziet. Daarmee is gezegd, dat een diaconie, die de behoeftigen op een vastgestelde dag laat komen om het hun toebedeelde te halen, geen diaconie is; dat is een onwaardig mensonterend gedoe. Hier wordt de diaconie geen persoon in den diaken, maar functioneert in den bedeler. Hier wordt wat mooi is vertrapt, hier is geen zielszorg tegenover noodlijdenden, maar worden zielen gekwetst, zo niet vermoord. Dat de diaken zielszorger is, onderstelt allereerst dat niemand, die steun ontvangt, dit afhaalt, maar dat de diaken het gezin bezoekt. Het evangelie, dat de diaken dient is altijd nog waard om het te brengen. Dat is het a b c der zielszorg van den diaken.

Spr. stond hierna stil bij de vraag: hoever strekt zich de arbeid der diaconie uit. Sommigen zeggen: zoover mogelijk. Spr. is daarvan teruggekomen

Als de diaconie allen, die daarvoor in aanmerking komen, steun moet bieden, verliest zij haar karakter, ze wordt maatschappelijk hulpbetoon. Van zielszorg is op dat grote arbeidsveld geen sprake. De diaconie bepale haar taak, begrensd binnen de kring dergenen, die getoond hebben en tonen in relatie met de kerk te willen staan. Zijn haar mogelijkheden binnen deze grenzen niet uitgeput, dan kan de grens verlegd worden in de richting die het reglement aangeeft. De geboden hulp moet goed zijn, zo mogelijk definitief afdoende. De diaken zielsverzorger geeft voorts zelden steun in natura. Alle steun door de dienst der barmhartigheid van de kerk uitgaande moet *opheffen*, de behoeftigen zelfvertrouwen en zelfrespect geven en aankweken. Is steun in natura in enkele gevallen wenselijk, dan moet dat niet anders dan de laatste en uiterste mogelijkheid zijn.

Deze uiteenzetting van Ds. G. Bos werd zeer gewaardeerd.

Ook wij willen dit woord ernstig overdenken en er onze winst mee doen.

d. H.

III

Wat men de gevolgen van de ouderdom noemt, zijn vaak de gevolgen van de jeugd.

III

1919 „Gode zij ons lied" 1934

Den Haag.

19 Dec. was voor ons koor een heel belangrijke dag. Wij zijn zo gewoon geworden om even voor de Kerstdagen een uitvoering te geven. Dit is zo ongeveer onze vaste regel. Dit jaar was het wel heel bizonder, en wel hierom. We hadden n.l. het voorrecht om het 15-jarig bestaan te gedenken. Nu is 15 jaar nog niet zo heel lang. Maar laten we afspreken, dat het voor een Zangver. heel wat is.

Hadden wij die avond biddend voorbereid, wij kunnen zeggen dat wij niet beschaamd geworden zijn. We mogen die avond volledig geslaagd noemen. Alles liep heel vlot van stapel. De ingestudeerde liederen werden door het koor, alles samenvattende, heel goed gezongen. Het dames-trio, hetwelk I Cor. 13 zong, viel heel goed in de smaak, alsook een bariton-solo van het „Onze Vader"; ook een orgel-solo van onze 2e Dir. liet niets te wensen over.

De secr. had voor deze gelegenheid een beknopt overzicht gemaakt van de 15 voorbijgegane jaren. Lief en leed bleef de vereniging niet gespaard. 3 Verschillende Dir. hebben ons koor gediend in die 15 jaar. De heer Zonneveld, die we ook thans hebben, was de eerste, die het koor bij aanvang onder zijn leiding nam.

Tijdens de pauze werden Dir. en onze organiste, mej. A. Niezen, met bloemstukken gehuldigd. Enkele leden moesten we die avond missen, daar zij verhinderd waren door ziekte van bloedverwanten.

We gaan weer voorwaarts en hopen trouwer te worden dan ooit, om door middel van ons lied het evangelie te brengen in donkere zondaarsharten.

15 jaar bestaat „Gode zij ons lied". Dank zij den Heer.

Hem thans gebeden, dat de God van ons lied Zijn doel ook door deze tak van arbeid moge bereiken.

De Secr. W. BOTS.

III

Het best onthouden wij de dingen, die wij wensen te vergeten.

III

ADVIESBUREAU VOOR ZELFMOORDENAARS.

Aan de Berliner Strasse in de Berlijnse voorstad Tempelhof, precies tegenover de Vlieghaven, is sinds ruim twee jaren een bureau van een zeer merkwaardige strekking gevestigd. Men geeft er adspirant-zelfmoordenaars geen raad inzake de makkelijkste methode om zich van het leven te ontdoen, maar tracht ze het Godsvertrouwen te hergeven. Een emaille naamplaat vermeldt: Dienst aan Levensmoeden, Raad voor Radelozen. Adviezen gratis. Spreekuur dagelijks van 5—7 uur.

De directeur is Bruno Groneman, beëedigd accountant en bekend uit het proces tegen Barmat en Sklarek, wier boeken hij voor de rechtbank te Berlijn had te onderzoeken.

Hij kwam toen tot de slotsom, dat geld geen levensgeluk betekent, maar al te vaak de mens ongelukkig maakt. 's Avonds ontmoette hij bij de vlieghaven vele mensen, levensmoe. Groneman sprak met hen en begon, nu vier jaar geleden, met evangelisatie. Tegen de toen heersende zelfmoord-epidemie wist hij slechts één tegengif: het evangelie. Hij richtte de „Bund entschiedener Christen" op, een evangelisatie-gemeenschap in de kerk. De bijeenkomsten op Tempelhof trokken de aandacht, vooral door de relletjes, veroorzaakt door communisten, die de revolutie wilden plaatsen tegenover het evangelie. In 1932 werd het bureau „Raad voor Radelozen" geopend. De heer Groneman vertelt hoe dagelijks twee, drie, soms wel vijf mensen hem bezochten. Verschillende mensen komen er: teruggekeerden uit het vreemdenlegioen, mensen met grote schulden, maar ook beter gesitueerden, die komen klagen over huwelijksleed e.d.

Groneman zegt: „Wij trachten ieder te helpen. Wij willen ieder onder de heilzame invloed van het levende Woord Gods brengen. Wij willen een apostolische gemeenschap vormen. Wij willen niet in naam, maar ook in daad Christen zijn. Theologisch staan wij op het orthodoxe standpunt. Maar volgens onze mening is de hoofdzaak, dat wij allen als ware christenen tegenover onze medemensen handelen."

De kerk waardeert deze arbeid, vooral in de laatste tijd zeer. Zij stelt bijvoorbeeld gezangboeken gratis ter beschikking. Maar het bureau werkt verder geheel zelfstandig. Ook de N. S. D. A. P. heeft sympathie voor het werk van den heer Groneman. De „Völkische Beobachter" kondigt b.v. geregeld de bijeenkomsten van de „Bund entschiedener Christen" en de spreekuren van het bureau aan. Verdere samenwerking bestaat er evenwel niet. De heer Groneman, die zelf lid van de N. S. D. A. P. en zelfs S. A.-man is, houdt politiek en godsdienst gescheiden. Wanneer een Jood bij den heer Groneman komt, wordt hij niet minder vriendelijk dan een Arier ontvangen. En wanneer hij financiële steun nodig heeft, geeft de heer Groneman, die overigens zijn hele kapitaal reeds aan de armen gaf, hem niet minder dan een Arier, die lid van de partij is. De heer Groneman vindt, dat dit zo vanzelf spreekt, dat het niet eens de moeite waard is, er over te spreken.

III

Niet alleen beledigingen, ook weldaden laten soms een wrange smaak achter.

III

Over de kracht van Spurgeons stem.

Wat de kracht van Spurgeons stem betreft, is het volgende van belang.

Eens werd hij uitgenodigd om in het grote Crystal Palace te Sydenham te prediken. De vraag, de angstige vraag kwam bij hem op (hij was toen nog zeer jong) of zijn stem zwaar genoeg zou zijn voor zulk een enorme ruimte. 's Morgens ging hij eerst naar het gebouw om zijn stem te beproeven. Toen hij op het podium stond, sprak hij luide de woorden uit: „Dit is een getrouw woord en alle aanneming waardig, dat Jezus Christus in de wereld gekomen is, om zondaren zalig te maken". Toen hij deze woorden uitsprak, gevoelde hij zich verzekerd, dat zijn stem ge-

hoord zou worden tot in de verste hoeken, en herhaalde de woorden nog eens op zachter toon.

Hoe ver zijn woorden echter gereikt hadden, heeft hij die morgen niet geweten; dat is pas gebleken, meer dan vijf en twintig jaar later, — toen Spurgeons broeder geroepen werd aan het sterfbed van een ambachtsman, wiens einde naderde.

De leraar vroeg: „Zijt gij bereid?"

„O, ja!" antwoordde de stervende blijmoedig.

„Kunt gij mij vertellen, hoe gij de redding uwer ziel verkreegt?"

„Dat is zeer eenvoudig", zei de lijder met een blij gelaat. „Van ambacht ben ik loodgieter. Vijf en twintig jaar geleden was ik onder de dom van 't Crystal Palace aan het werk. Ik dacht, dat ik geheel alleen was. Ik was toen zonder God en zonder hoop. Opeens hoorde ik een stem van de hemel, die zeide: „Dit is een getrouw woord en alle aanneming waardig, dat Jezus Christus in de wereld gekomen is, om zondaren zalig te maken". Door de inhoud van deze woorden werd ik overtuigd van zonde. Jezus Christus bleek ook mijn Zaligmaker te zijn. Ik nam Hem in mijn hart, op dat ogenblik, als zodanig aan, en heb Hem sedert die tijd altoos gediend".

Dit voorbeeld toont niet alleen, dat God een alledaags voorval gebruiken kan om langs een zonderlinge weg zielen te bekeren, maar bewijst ook de fenomenale stemkracht waarover Spurgeon mocht beschikken.

III

Mensen, die elke dankbetuiging afwijzen, hechten er meestal de grootste waarde aan.

III

MEDEDELINGEN

U. R. C.

Ontvangen van:

N. N. te Gr. f 10.—
Gem. Den Haag - 13.—

Hoewel ik van verschillende gemeenten nog niets heb ontvangen, wil ik 1934 niet eindigen, met nogmaals een beroep op u te doen, en wens ik langs deze weg al de luisteraars(sters) Gods beste zegen voor het jaar 1935.

A. H. ZERBST, Penningmeester.
Giro 68108.
Utrecht, Rijnlaan 128bis.

Aan onze Abonnees

die hun abonnementsgeld per post betalen heb ik deze week een stortingsformulier gezonden met beleefd verzoek hun abonnementsgeld voor het 1e kwartaal te storten op mijn postrekening.

Vriendelijk verzoek ik hen bij dezen het in elk geval vóór 15 Jan. te willen doen.

Bij voorbaat dank.

De Adm.

Allen, die nog iets te vorderen, of te betalen hebben van of aan de Adm. „De Christen" over 1934, verzoek ik dringend hiervan ten spoedigste opgave of betaling te doen.

De Adm.

III

CORRESPONDENTIE.

H. E. te E. Uw schrijven, waarin ik Uw hart heftig voel kloppen, ontvangen. Dank. 'k Kan u begrijpen. De hartelijke *broeder*groeten!

E.-R.

Gemeenteberichten, mededelingen e.d. gelieve men steeds tijdig op te zenden aan het redactie-adres. De copie, die me Dinsdagmiddag bereikt, kan zo nodig en voor zover er nog plaats is, in het e.k. nummer worden opgenomen. Indien mogelijk, ontvang ik de copie gaarne s Maandags.

Advertenties horen thuis bij den administrateur!

E.-R.

Vrijdag 11 Januari 1935 No. 2348 54ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN — GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. L. DE HAAN - UTRECHT
KERKSTRAAT 28 BIS
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN — CHRISTUS —

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.65 BUITENLAND PER JAAR f 3.50

JEZUS VOLGEN.

'k Ben vaak met Jezus door het stille veld gegaan,
Wanneer de avond rustig openbloeide.
Als dan Zijn zacht gelaat mijn oogen boeide,
Volgde ik willig, zonder weiflend stil te staan.

Maar later — op den verren vreemden weg,
Ben 'k Zijn gestalte uit het oog verloren.
Mij kon Zijn stille lach niet meer bekoren.
En verder ging ik, zonder nader overleg.

En 'k ben alléén den vreemden weg gegaan.
In vage verten zag ik Hem nog wenken.
Maar 't harte wilde niet aan Jezus denken.
Toch — toen ik keerde zag Hij mij vergevend aan.

JAAP KROONENBURG.

III

AAN ZEER STILLE WATEREN

IS WAT WIJ GELOVEN ONS BEDRIJFSKAPITAAL OF ONZE RESERVE?

Hem nu die machtig is meer dan overvloedig te doen boven al wat wij bidden of denken Efeze 3 : 20.

De wetenschap vertelt ons, dat in een atoom krachten liggen opgesloten. Indien deze konden worden vrij gemaakt, zouden water, zand en steen een ondenkbare grote massa kracht ter onzer beschikking stellen.

Indien! Zover is het nog niet.

Maar wat al eeuwen lang zover is? Dat een groter en grootser energie binnen het bereik van de hulpbehoevende mens is gebracht, ik bedoel die wonderbare energie, die het onedele en het zwakke transformeert in ridders van de hoogste orde en in onoverwinnelijken.

Wat een energie bevat deze wereld van stof, indien haar banden verbroken konden worden. Indien!

Onze God is meerder dan deze wereld. Draagt Hij haar niet in de palm van Zijn hand? En Hij is nog groter, want dat kunnen wij ons nog voorstellen; Hij is machtig meer dan overvloedig te doen boven al wat wij *bidden of denken!*

En deze God is ter onzer beschikking.

* * *

Wij geloven alle deze dingen met een dankbaar hart. Maar is dit ons *geloof ons bedrijfskapitaal?*

Er zijn zowel christenen als gemeenten, voor wie dit hun geloof, omvattend de kostbaarste schatten van het heelal, meer spaarkapitaal dan bedrijfskapitaal is. Zij leven en bewegen zich geheel overeenkomstig hun eigen armoedige krachten. Eerst wanneer zij onvoorziens in moeilijkheden geraken, waaruit ze zich niet redden kunnen, proberen zij het hun ontbrekende van boven los te krijgen.

Veronderstel dat wij op de bank een crediet hadden van een half millioen gulden. Zouden wij niet dadelijk onze dromen en gezichten hebben? Waren we een kleine middenstander dan zou het aan het uiterlijke van ons winkeltje weldra te merken zijn, dat we rijkaards zijn geworden. Waren we ambtenaar of beambte dan zou de nieuwe sier van ons leven wel verkondigen, dat we ons gewicht in goud enige keren waard waren. Wij reikten de helpende hand aan allerlei inrichtingen van liefdadigheid en wij gingen onze bijdrage aan de gemeente vertienvoudigen, ten minste wanneer wij den dominé mochten lijden.

Een half millioen is niet te noemen bij het kapitaal, waarover de eenvoudigste christen en armste gemeente beschikken mag: „God, die machtig is overvloedig te doen boven al wat wij bidden of denken...."

Maar is God ons bedrijfskapitaal? Of ons spaarkapitaal, onze reserve?

Bestaat ons bedrijfskapitaal nominaal uit God plus onszelf, maar practicaal uit onszelf?

Hoeveel ondernemen wij met het oog op het onbeperkte crediet, dat wij bij God hebben? Is het in werkelijkheid niet bitter, bitter weinig?

O, zullen sommigen opmerken, moeten wij niet verstandig wezen en eerst de kosten berekenen eerdat wij de toren bouwen?

Zeer zeker! Jezus heeft het aangeraden en zullen wij niet naar Zijn woord luisteren?

Maar wij hebben wel te bedenken, dat plannen en ondernemingen in waarde en omvang en voornaamheid altijd recht evenredig zijn aan de grootheid van de ontwerpers en dat mitsdien de Heilige Geest van God nooit of te nimmer anders dan met grootse voorstellen tot ons komen kan.

En wat de kosten van uitvoering van die grootse ontwerpen betreft?

Wij hebben onbeperkt crediet op de onuitputtelijke bank des hemels: God is machtig te doen boven al wat wij bidden of denken.

Hebben wij geloof.

Is God ons bedrijfskapitaal of onze reserve?

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

III

VAN DE SECRETARIS-TAFEL.

'k Hoop van harte, dat 1935 voor onze gemeenten en Unie van grote, opbouwende bedrijvigheid wordt. In het zakenleven is het gewoonlijk het gebrek aan orders, dat duizenden werkloos maakt. De fabrieken zijn kant en klaar om te beginnen, de administratieve en technische afdelingen hebben alles in gereedheid gebracht, maar.... er zijn geen orders!

Wij hebben wel orders. Wij hebben zelfs orders, die ons moesten verlegen maken vanwege het kwantum arbeidskracht, dat ze vragen. Wij hebben orders, die ons met wanhoop moesten

vervullen over de vraag: „Waar krijgen wij onze mannen vandaan?"

„Gaat heen, verkondig het evangelie allen creaturen!"

Dat is onze imperialistische opdracht. Dat zijn onze ons overstelpende orders.

Hebben wij nog tijd voor beuzelingen, voor onze persoonlijke afgunstigheidjes, voor onze letterketterijtjes en voor de rest van al die glimwormen, die wel mooi zijn voor wat de glim betreft, maar o zo lelijk voor wat de worm aangaat? Hebben wij werkelijk nog tijd daarvoor? En dat in deze dagen van zedelijke en geestelijke nood, waarin men zelfs van de hoeken der straten en van de daken der huizen om hulp roept.

* * *

In het begin van deze maand ontving ik het 100ste nummer van de „Yakusu Quaterly notes", een periodiek door het zendingsstation uitgegeven, waaraan we om der wille van onze zendelinge G. Reiling onze liefde en trouw hebben verpand. Het eerste nummer verscheen ongeveer 30 jaar geleden en nam slechts een enkel velletje papier in beslag. Thans zijn de afmetingen nog wel bescheiden, maar toch beslaan de 24 bladzijden van zijn zakformaat ongeveer evenveel ruimte als ons orgaan.

Het eerste nummer kenmerkt zich door een buitengewoon opgewekte toon. En geen wonder, want: *„Wij hebben* de geboorte van een verlangen gezien om het Boek te lezen en Gods Woord te horen, hetgeen enkel en alleen uit den Heiligen Geest zijn kan als antwoord op de ernstige gebeden dergenen, die in het vaderland de handen ten hemel hieven. Het ene dorp na het andere heeft zijn mannen gezonden om een onderwijzer, en ofschoon al onze beschikbare krachten reeds te werk zijn gesteld, houden de aanvragen niet op. Noch overreding noch bedreiging houdt de jonge mensen van de dorpsscholen. Overal worden door de leerlingen op eigen kosten scholen gebouwd." Wij allen weten, dat de verwachtingen dertig jaar geleden zo hoog gestemd door deze zoekende inboorlingen niet beschaamd zijn geworden. Indien ergens in de wereld dan is het in Yakusu geweest, dat het zaad van het evangelie een honderdvoudige oogst heeft voortgebracht. Zie enkel maar wat deze honderdste uitgave aan statistische gegevens vermeldt, waarvan ik alleen hier het aantal behandelingen in het ziekenhuis over 1934 vermeld, zijnde plm. 45.000.

* * *

Uit de laatste correspondentie van onze zr. Reiling ontvangen blijkt, dat ze op de 2de Zondag in November j.l. een rijk gezegende dag heeft mogen beleven. Toen werden 8 vrouwen en meisjes en 27 mannen en jongens gedoopt. Bovendien werden aan 5 afgedwaalden de hand der gemeenschap gereikt. Van een van de meisjes der meisjesschool werd verwacht dat ze met de Kerstdagen in het huwelijksbootje zou stappen. Dat is echter niet geschied. Moeilijkheden met den ambtenaar van de burgerlijke stand heeft men in Centraal Afrika niet zo gauw als bij ons hier, maar toch kunnen er zich uiterst lastige problemen voordoen. Er vertoonde zich een moeilijkheid op het anders zo rozige pad van het trouwlustige vrouwtje. De aanstaande schoonouders hadden voor hun zoon vroeger reeds een andere jonge dame verkoren en voor haar aan haar ouders een groot gedeelte van de koopsom betaald. En deze ouders wilden van niets anders weten dan van handhaving van het gesloten contract! De vrije keuze heeft haar doornen en distelen.

De vrije handel blijkbaar niet minder!

* * *

Ik ben gekomen aan het einde van mijn secretariële overdenking. Alleen dit nog: In de loop van de volgende week verzend ik D.V. de vragenlijsten aan de schrijvers van onze gemeenteraden of besturen. Ik vertrouw, dat deze door mij zeer gewaardeerde broeders zo spoedig mogelijk de invulling ter hand zullen nemen.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

III

ZENDINGSFLITSEN.

Roomse missie.

Eén onzer actieve leden zond onlangs de volgende vraag aan zendelinge G. Reiling: „Is het mogelijk in de Congo een deel van de zendingsposten voor eigen rekening te nemen?"

Deze vraag werd in een lange brief beantwoord. En deze brief werd mij ter inzage gezonden.

Ik las o.a. van de zendingsactie van de Rooms Katholieke Kerk in de Congo. We weten zeker allen, dat niet alleen de Protestantse kerken „aan zending doen". Daar hebt ge b.v. de Mohammedanen, die desnoods te vuur en te zwaard hun leer verbreiden. Welke successen hebben ze niet reeds kunnen boeken in onze bezittingen in de Oost! Hoeveel zendelingen, gekomen uit het Oosten (Azië) en het Westen (Amerika), proberen niet in Europa bekeerlingen te maken of beter gezegd: aanhangers te winnen voor hún leer! In verscheidene grote Europese steden vindt ge tegenwoordig moskeeën en heidense afgodstempels.

Vreemd toch: het Westen wil het Oosten en het Oosten wil het Westen bekeren! De hele wereld doet straks aan zending! En wat men zo niet al onder zending kan en soms moet verstaan!

Maar hier dan van de roomse zending gesproken. Dat de alléén-zaligmakende kerk aan zending doet, moet een ieder wel onmiddellijk recht duidelijk zijn. Natuurlijk, wanneer een kerk het monopolie van de zaligheid zegt te bezitten, dan mogen wij allen haar (de kerk) wel op onze blote knieën danken, dat ze zo goed wil zijn haar moederlijke vleugelen over ons uit te spreiden!!

Wie zo nu en dan in de gelegenheid is roomse missiebladen in te zien, die stuit daar op zóveel on- en bijgeloof, ja heidendom, dat hij God dankt voor het voorrecht Protestant te mogen zijn. Tegen Rome's dwaalleer móeten wij wel protesteren. Wij geloven niet in één zaligmakende kerk, maar wel in één Zaligmaker van zondaren, Jezus Christus!

Ook in de Congo werken roomse zendelingen. Van Rooms-Katholieke zijde wordt daar veel gewerkt. Vooral onder de jongens, die dan later in verschillende dorpen als verbreiders van de roomse leer kunnen werken. Dit alles stelt hoge eisen aan onze baptiste zending aldaar. God bekwame zendeling Mill, die zich voor een heel belangrijke taak geplaatst ziet, n.l. de jongens te onderwijzen in de leer van den énen Zaligmaker der wereld. En deze jongens moeten dan nà het ontvangen onderwijs in de omliggende dorpen getuigen van Jezus zijn. Maar dit alles kost geld en heel veel moeite en opoffering.

Een eigen zendingspost in de Congo?

Zendelinge G. Reiling heeft de aan haar gestelde vraag met een duidelijk „ja" beantwoord. Ze denkt aan een gebied, dat ligt aan de bovenrivier Lomami.

En de kosten?

Een gerechtigde vraag. Daarvoor is natuurlijk geld, veel geld, nodig.

Men zou een onderzoek kunnen instellen. Informaties kunnen natuurlijk door de Baptist Mission Society gegeven worden. We vermoeden, dat over deze zaak reeds gecorrespondeerd wordt.

We moeten, indien maar enigszins mogelijk, een eigen zendingspost zien te krijgen. Of dat in Nederlands Indië (Oost) of in de Congo zal zijn? De kosten dienen in elk geval berekend te worden. Deskundige voorlichting trachte men te krijgen.

En of we ook niet te rekenen hebben met hem, die straks als zendeling zal worden uitgezonden? Weet br. Doornkamp wellicht van een bizondere roeping voor een bepaald land of gewest?

Maar dit is in elk geval zeker, dat God niet alleen roept, maar ook bekwaamt en ook verder zal leiden door Zijn Geest.

God vinde ons allen bereid tot het offer. d. H.

WAARDEN.

Een mijner vrienden bracht mij kortgeleden buitenlandse bankbiljetten; en dat niet weinige. Door mijn vingers gleden de honderden, de duizenden, twee millioen, honderd millioen, vijfhonderd millioen; ik greep in milliarden, vijftig milliard, duizend milliard, vijf billioen. Het duizelde mij bij 't aanzien dezer geweldige sommen, die ik eerst in me moest laten wegzinken, om er enigermate bij te kunnen hoeveel ik daar had liggen.

Verontrust U niet mijn lezer. De milliarden zijn nu aardige postzegels geworden die men 't nageslacht zal tonen als merkwaardige getuigen ener ongewone bedeling. Die onmetelijke sommen bevonden zich in een album, waarin een maatschappij het duitse noodgeld uit de jaren 1921—1923 verzameld had. Een verzameling, die spreken zal van de vergankelijkheid der aardse schatten.

't Was een wonderlijke schilderijengalerij en ieder, die ooit dit album tegen komt, moet zich laten toespreken door deze papieren profeten van nood en ellende, die er eens heerste.

Op deze bankbiljetten bevonden zich soms keurige tekeningen, ook spotprenten, humoristische histories, die zich uitstrekten over meerdere bedragen, ook platen die een kijk gaven op de eigenaardige mentaliteit der ontwerpers en opdrachtgevers. Op welk peil moeten de regeerders geleefd hebben als men op het noodgeld, iedere stad en vlek had zelf het recht van uitgifte, allerlei onaardige vrolijkheden drukte. Men ontdekt ook opvoedkundige raadgevingen, landelijke beschrijvingen, alles op Uw „zilverbon" zoals wij ons papieren kleingeld betitelden.

Hier volgen een paar zinnen:

„Liefde, trouw, geloof en recht
Hebben zich te slapen gelegd.
Als deze vier weer op zullen staan
Zal alles weer goed in de wereld [gaan."

Niet zo verkeerd. Hier één voor juristen onder ons: „Wie in oude dagen iets misdreef werd hier aan 't halsijzer tentoongesteld. Ook nu nog was zulk een gericht de beste leer voor menige booswicht."

Volgende zijn ook goed: „Wat onze tijd vooral ontbreekt is eerbied."

„Een gedachte, die juist is, kan op de duur niet „neer-gelogen" worden."

„Wij hebben geen andere rugdekking dan dat wij rug aan rug staan."

Wij kunnen niet recht glimlachen, wanneer wij deze millioenen-bankbiljetten voor ons zien. Vele ouden, die meenden met hun overgespaard geld, in moeizame arbeid vergaard, hun graf te kunnen bereiken, zagen opeens hun paar duizend mark waardeloos worden en leden bittere armoe.

* * *

Ongelukzalig de mens, die in zijn bezit de rust zijns levens moet vinden. Zijn anker is uitgeslagen in drijfzand. Hij heeft zich in de stroom vastgegrepen aan een lekke boot, die met hem wegzinkt.

Is er ooit troost van geld uitgegaan? Zijn gebroken harten verbonden door bankbiljetten? Verscheurde innerlijke banden geheeld door gouden koorden? O zeker, Uw ontduikend verstand ontdekt de zegenende zijde van het bezit, maar die zegeningen vloeien maar over een klein gebied des levens. En juist daar waar de kern van 't leven is, verstaat de ware mens wel 't verschil tussen klokkenklank en geldgerinkel.

* * *

Onze tijd is bizonder rijp voor de boodschap uit de eeuwige wereld. Want niet alleen het geld, maar alle mogelijke menselijke waarden zijn zo gedaald, dat menigeen in verschillend opzicht bankroet gegaan is. Alles werd relatief en met zijn innerlijke zielswaarden kan hij nergens terecht wijl niemand zekerheid kan bieden van volkomen veiligheid.

Ziende op deze hopeloze toestand zeggen wij: De oogst is groot.

Zijt gij nog aan aardse waarden gebonden? De Heer make U los van deze scheurende rotsen, die U meeslepen naar verslindende diepten van teleurstelling en ontgoocheling en zette Uw voet op de eeuwige Rots, die zijn waarde behoudt en juist ontvangt naarmate alles stroomt en vergankelijkheid openbaart.

HUIZINGA.

UIT DE GEMEENTEN

ARNHEM. Door middel van ons orgaan willen wij gaarne melding maken van de zegeningen, die de Heer ons tijdens de feestdagen heeft geschonken. Br. Hardenberg was met de Kerstdagen in ons midden en heeft ons zeer tot ons genoegen bij de meer diepere betekenis van Gods Woord bepaald. Het Kerstfeest, dat door ons werd gehouden, stond ook in het teken van aller belangstelling, want ons lokaal was geheel bezet. Door woord en lied, voordrachten enz. werd op gepaste wijze feest gevierd. Vooral de zeer geanimeerde samenspraak: „De schuur aan de grens", van Joh. van der Baaren, werd door de jongelieden op schitterende wijze voorgedragen. Oudejaarsavond zijn we weder tezamen gekomen om den Heer te danken voor de zegeningen van het afgelopen jaar. Het was heerlijk van het ene jaar in het andere met den Heer aanwezig te zijn. Voorwaar een navolgingswaardig voorbeeld voor onze gemeenten.

Verder gaat het ons goed. De Heer zorgt nog dagelijks voor ons. Na het vertrek van br. Tijman naar Heerlen, is de gemeente Deventer bereidwillig bevonden om tweemaal in onze gemeente in den dienst des Woords te voorzien, terwijl Ds. Bouritius bovendien nog huisbezoek doet.

De beide andere Zondagen van de maand worden eveneens bereidwillig door de gem. Utrecht verzorgd.

Hartelijk dank aan onze zustergemeenten voor zulk mede-leven.

Wij gaan voorwaarts in des Heilands kracht.

F. ALBERTSMA.

UTRECHT. Waarde brs. en zrs. Het is ons een grote vreugde u mede te kunnen delen, welke grote dingen de Heer te Utrecht heeft gedaan. Hebben wij u kort geleden gemeld, dat twee jonge broeders tot de gemeente kwamen, heden 6 Jan. werd onze doopvont weder geopend en daalden een oude zuster en een jonge broeder af in het watergraf. Beiden voelden zich verheugd over hetgeen de Heer aan hun zielen gedaan had en wensten ook verder Hem gehoorzaam te zijn. Mogen zij ook steunpilaren worden in het midden der Gemeente.

De arbeid alhier gaat onder de actieve leiding van onzen voorganger gezegend voort. Onder zijn leiding komen des Zondagsavonds vele jongelieden bij elkaar. Wat het plaatsen der Kerstnummers betreft, kunnen wij u mededelen, dat oud en jong druk in de weer zijn geweest. Vol ijver trok men er telkens op uit. Het resultaat was, dat 1200 Kerstnummers aan den man werden gebracht. Al wat gedaan wordt uit liefde tot Jezus, dat houdt zijn waard' en zal blijven bestaan.

Met br.groeten,

L. H. JANSEN, Secr.

DELFZIJL. De gemeente te Delfzijl jubelt. En daarvoor is alle reden. Was het enige tijd z.g. „stil" in de gemeente, toch zien we dat de Heer op Zijn tijd de gebeden verhoort.

In November werden Evangelisatie-samenkomsten gehouden, waar met liefde en toewijding naast onzen voorganger ds. de Neef van Vrieschelo, ds. Huizinga van Leeuwarden en Pastor Fetler ons dienden met het brengen van Gods genadeboodschap. De zo gewenste vruchten zagen we direct niet. Toch steeg een voortdurend gebed op, of de Heer met Zijn Geest wilde doorwerken aan de harten van hen, die nog geen vrede hadden gevonden in het bloed des Kruises. En ziet, in acht dagen tijd vonden een 20 zielen vrede door 't geloof in Jezus, merendeels jonge mensen.

We beleefden ongekende feestdagen.

De 1e Kerstmorgen mochten we de Kerstboodschap beluisteren door woord en lied (het dameskoor verleende hierbij zeer gewaardeerde medewerking). Des avonds was er liefdemaal, waar door velen werd gesproken van de vrede die alle verstand te boven gaat.

2e Kerstavond gaf het Dameskoor een zeer geslaagde uitvoering. Aan het einde kwam een jonge broeder tot overgave aan Jezus.

Op dezen eersteling volgden al spoedig meerderen.

Op Oudejaarsavond besloten 5 zielen voor hun verder leven Jezus als Leidsman te kiezen.

Nieuwjaarsavond werd een avond om nooit te vergeten. Op een machtige wijze openbaarde de Heer zich daardoor, dat velen voor Jezus kozen. 't Was een avond, die niet te beschrijven valt. Dat moet men beleefd hebben.

En nog gaat de Heer door met ons te zegenen. We worden stil bij het aanschouwen van zoveel zegeningen. Enkelen hebben de doop aangevraagd. Onze bede is dat deze opwekking verder mag gaan tot redding van het verloorne.

Met hart. br.gr. B., Secr.

LEEUWARDEN. Geliefde broeders en zusters in onzen Heer en Heiland. Laat ik U weer eens iets van onze blijdschap mogen vertellen. De maand December was voor de Leeuwarder gemeente vol van glorie, zegeningen en weldaden des Heren, zowel geestelijk als stoffelijk. De Heer heeft grote dingen onder ons gedaan, dies zijn wij zeer verblijd. We deden nogmaals een beroep op de milddadigheid onzer broeders en zusters, om de nakomende

onkosten van ons prachtig nieuw kerkgebouw te kunnen dekken, waartoe wij 2 Dec. als offerdag hadden aangewezen. Ver werd onze verwachting overtroffen, toen wij de oogst gingen inhalen. We konden God danken voor de betoonde offervaardigheid. Tevens werden op 2 Dec. 1934 4 zusters door de doop in de gemeente opgenomen. Onder deze 4 zielen was een oude zuster van 81 jaar, die niettegenstaande haar hoge ouderdom vol jeugdig vuur en blijdschap gehoor gaf aan het bevel des Heren.

23 Dec. hebben wij met alle jeugdverenigingen een gecombineerde advents-avond gehouden. Deze avond mag heel goed geslaagd heten.

25—26 Dec. Kerstfeest. Zowel oud als jong heeft mogen genieten bij het Kindeke in de kribbe te Bethlehem De 1e Kerstdagmorgen hebben wij als gemeente onder de prediking mogen vertoeven in de velden van Efrata en hebben mogen luisteren naar de Engelenzang: „Eere zij God". 's Middags hadden wij een gezegend liefdemaal. De tweede dag hebben wij 's middags onder een verlichte kerstboom met de kinderen kerstfeest mogen vieren. En nu geliefden, Gods beste en onmisbare zegen toegewenst voor 1935.

De Secr. H. FENNEMA.

HAARLEM. Het was nog duister op eerste Kerstdagmorgen, toen velen met ons optogen naar de Broederkerk, waar om 6 uur een kerstwijding zou worden gehouden. Indrukwekkend prijkten daar twee verlichte kerstbomen aan weerszijden van de preekstoel. Ds. Barendregt sprak een kort maar treffend woord, ons in de geest voerende naar Bethlehem, het broodhuis. Ons zangkoor zong passende liederen, terwijl ook enige knapen hun liederen deden horen. Geëindigd werd met een korte dankstond. Om 10 uur zag men ons lokaal „Salem" weer gevuld met een grote schare belangstellenden. Er zou n.l. een kinder-opdragingsdienst worden gehouden ; voor ons Haarlemmers een novum. Onder het zingen van: „Er gaat door alle landen", enz. kwamen op uitnodiging van den Voorganger vele kinderen naar voren, die daarop in gebed den Heer werden opgedragen. 's Middags 4 uur vond het Kinderfeest plaats. Vele ouders en verwanten schaarden zich met de kinderen bij de verlichte kerstboom. Ds. Barendregt vertelde de aloude geschiedenis van Jezus' geboorte, terwijl ook later twee mooie verhalen aller aandacht hadden. De geleerde Kerstcantate kwam goed tot haar recht. Enkele leerlingen, die de Zondagsschool gingen verlaten, ontvingen na ernstige toespraak van br. Barendregt, een bijbel als aandenken en gids op de levensweg.

Na de morgenprediking op tweede Kerstdag, vierde de gemeente des namiddags haar Kerstfeest met genodigden.

Niet lang geleden uitte onze geliefde Voorganger het verlangen spoedig eens weer het doopwater te horen ruisen en zie, kort daarop kwam een jongedochter met de begeerte gedoopt te worden. Hieraan kon de gemeente met blijdschap voldoen zodat wij Zondagavond 6 Januari de doopvont geopend zagen. Ds. Barendregt hield, in verband met de geschiedenis van Noach, een zakelijk betoog over de doop naar de H. Schrift. Na de doopsbediening zaten wij met onze jonge zuster aan de dis des Heren. De Heer heeft grote dingen aan ons gedaan. Sommigen keerden tot de gemeente terug. Moge ook in 1935 de Heer voortgaan „Salem" te herbouwen en zegene Hij, met ons, ook alle medeverbondenen in Christus.

G. H. TER BRAAK, Scriba.

Naijver slaapt niet — zij smeult voort tot de brandbare plaats.

Wat ge zijt, dat zijt ge; ge kunt niet door mensenpraat hoger worden, dan voor Gods oog.

(Thomas à Kempis).

VEENKOLONIAAL BONDSNIEUWS.

Nog enkele dagen, geliefde brs. en zrs. en onze Veenkoloniale Bondsgemeenten zullen haar derde Evangelisatie-Campagne beginnen. De eerste werd aangevangen op 6 Nov. 1932 te Muntendam, de twede te N. Pekela, 14 Jan. 1934; de derde begint te Stadskanaal op 13 Jan. a.s. Deze onderneming is een gemeenschappelijke Evangelisatie, georganiseerd door de 5 aangesloten gemeenten Stadskanaal, 2de Exloërmond, N. Pekela, Vriescheloo en Muntendam. De Voorgangers dezer gemeenten willen slechts instrumenten zijn in Gods hand. Het doel is om langs deze weg de gemeenten te stichten, het saamhorigheidsgevoel te versterken en zielen voor Jezus te winnen. In onze bidstonden, binnenkamers en op de kansels gedenken wij deze actie. Daar de Heer ons alleen in de weg van bidden en werken de volle zegen wil schenken, doen wij eveneens een beroep op uw voorbede, brs. en zrs., daar wij immers met elkaar onze Unie vormen. Eendracht maakt macht. Vele druppels water vormen tezamen een stroom. Laat ons dan gemeenschappelijk bidden met veel geloof en groot vertrouwen en wij zullen het met den Psalmist ervaren: Zij hebben op Hem gezien, ja, Hem als een waterstroom aangelopen en hun aangezichten zijn niet schaamrood geworden. Blijve ons aller leuze: Meer van Jezus in mij en meer zielen voor Jezus door mij. De agenda onzer gemeenschappelijke Evangelisatie Campagne is als volgt:

Zondag 13 Jan., Stadskanaal
Ds. Jansma, Ds. Brandt.
Maandag 14 Jan., Musselkanaal
Ds. Jansma, Ds. Brandt.
Dinsdag 15 Jan., Musselkanaal
Ds. Hekhuis, Ds. Brandt.
Woensdag 16 Jan., 2e Exloërmond
Ds. Brandt, Ds. Hekhuis.
Donderdag 17 Jan., 2e Exloërmond.
Ds. Brandt, Ds. Hekhuis.
Vrijdag 18 Jan., Valthermond
Ds. Brandt.
Zondag 20 Jan., Vriescheloo
Ds. Weenink, Ds. Jansma.
Maandag 21 Jan., Vriescheloo
Ds. Weenink, Ds. Jansma.
Dinsdag 22 Jan., Vriescheloo
Ds. Hekhuis, Ds. Jansma.
Woensdag 23 Jan., Muntendam
Ds. Weenink, Ds. de Neef.
Donderdag 24 Jan., Muntendam
Ds. Weenink, Ds. de Neef.
Vrijdag 25 Jan., Meeden
Ds. de Neef.
Zondag 27 Jan., N. Pekela
Ds. Weenink, Ds. de Neef.
Maandag 28 Jan., N. Pekela
Ds. Weenink Ds. de Neef.
Dinsdag 29 Jan., Winschoten
Ds. de Neef.
Woensdag 30 Jan., Winschoten
Ds. Hekhuis.

J. HEKHUIS,
Secr. v. d. Veenkol. Bond.

MEDEDELINGEN

Verantwoording Zusterhulp.

Ontvangen van:

afd. N. Pekela	f 100.—
„ „ „ zelfverl.	- 0.25
„ Den Haag	- 50.—
Vrouwenver. Leeuwarden	- 26.70
afd. Utrecht halfj. bijdrage	- 9.90

Allen zeer hartelijk dank.

Alle zusters Gods onmisbare zegen toegewenst in de arbeid in 't nieuw begonnen jaar,

door Uw zr.
A. BOITEN—Attema.

CORRESPONDENTIE

Th. L. M. te D. H. Uw brief ontvangen. In 't volgend nummer het antwoord. E.-R.

B. F. te D. Met belangstelling Uw brief gelezen. 'k Hoop er nog op terug te komen. E.-R.

X. Y. te Z. Wanneer U Zondagsavonds Uw brief post, dan hoeft U hem niet per expresse te zenden. U is trouwens niet de enige, die het doet. U zult me dankbaar zijn voor deze wenk, is het niet zo? E.-R.

De stem der ervaring moet men nooit laten verstommen. (Amundsen).

Vrijdag 18 Januari 1935 No. 2349 54ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN — GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. L. DE HAAN - UTRECHT KERKSTRAAT 28 BIS
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN — CHRISTUS —

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.65 BUITENLAND PER JAAR f 3.50

NAAR BOVEN ZIEN.

Ik hef tot U, die in de hemel zit,
Mijn ogen op, en bid;
Gelijk een knecht ziet op de hand zijns heren,
Om nooddruft te begeren,
En 't oog der maagd is op haar vrouw geslagen,
Om hulp of gunst te vragen;
Zo slaan wij 't oog op onzen Heer,
tot Hij ook ons genadig zij.

Psalm 123 : 1.

AAN ZEER STILLE WATEREN

HET GEBED DES GELOOFS.

„Is iemand krank onder U . . . .
. . . . en het gebed des geloofs zal den zieke behouden". Jak. 5 : 14, 15.

Een moeder van drie kinderen was heel ernstig ziek. De dokter kon weinig hoop geven. Door een operatie bestond er tenminste nog enige kans op algehele beterschap. Zonder operatie was volgens de medische wetenschap de kans op beterschap totaal uitgesloten.

De zieke sprak er met haar man over, die erg schrok, toen hij hoorde van het bijna hopeloos geval. Man en vrouw waren Christenen. Wat moesten ze doen? Ze geloofden in de almacht Gods, zonder het wetenschappelijk onderzoek van de doktoren als waardeloos te kwalificeren. Na rijp beraad en biddend overleg werd besloten, dat vrouw en moeder zich zou laten opereren.

De operatiezaal werd in gereedheid gebracht. Omdat het hier een heel bizonder geval betrof, zou de professor zelf de operatie verrichten. Enige assistenten en een aantal studenten zouden daarbij tegenwoordig zijn.

De dag kwam, waarop de operatie zou plaats vinden. En het ogenblik was aangebroken, waarop onze zuster naar de operatiezaal werd gebracht. Voordat men haar op de operatie-tafel had kunnen leggen, had ze het verzoek gedaan eerst te mogen bidden. In de veronderstelling, dat ze een kort en stil gebed zou bidden, werd haar verzoek ingewilligd. Maar o schrik, daar begon ze luide te bidden. Helder en duidelijk klonk haar stem, toen ze zich aan de hoede van den Heer toevertrouwde, bad voor den professor, voor haar man en kinderen. Gaarne wilde ze gespaard blijven voor man en kinderen, indien het Gods wil was. Ze eindigde echter met de woorden: Uw wil geschiede!

Dit gebed des geloofs werd verhoord...

De operatie gelukte zelfs boven verwachting.

Een vrouw en moeder werd teruggegeven aan haar gezin en verricht op de dag van vandaag in gezondheid des lichaams haar huishoudelijk werk. En in de medische kringen werd nog lang over „dit geval" gesproken.

* * *

Wat wordt er niet veel gebeden...

In de huizen, in de kerken, op de bidstonden, op conferenties en samenkomsten. In tijden van zorg en druk, in nood en gevaar. Bij de ziekbedden, in ziekenhuizen en sanatoria. Daar zijn openbare gebeden en daar zijn particuliere gebeden. Men kent officiële gebeden en men kent huiskamergebeden. Er zijn gemeenteraadsvergaderingen, die met gebed geopend worden. Politieke vergaderingen gaat men biddende beginnen. Ja, in de oorlogsjaren heeft men God zelfs gebeden de wapenen te willen zegenen!

Waarvoor, waarover, waartoe en waarom men al niet gaat bidden!

Nergens tiert het Farizeïsme weliger dan in ons gebedsleven.

In *ons* gebedsleven.

Ons is het meervoud van mijn.

Bidden en bidden is lang niet hetzelfde.

Onze Heiland wil, dat we *gelovig* zullen bidden. Bidden *in het geloof*. Een geloof, dat op God gericht is.

We bidden wel, doch we bidden zo weinig in het geloof. En dáárom ontvangen we niet. Daarom leiden we als christenen vaak zo 'n armoedig bestaan.

En toch is bidden zo nodig voor ons persoonlijk-, gezins-, gemeentelijk- en maatschappelijk leven.

Het woord van Jakobus geldt ook nog voor ónze dagen.

Of meent ge van niet?

Velen beschouwen het gebed als een soort toverformule, waarmede men de kwalen en ziekten zou kunnen bezweren. Dat is echter puur heidendom! Op zulke gebeden kán God niet antwoorden. Hoe gaarne Hij het ook zou willen.

Jakobus zegt uitdrukkelijk: *en het gebed des geloofs* zal den zieke behouden.

Velen bidden, langer dan de Farizeërs en ijveriger dan de Baälspriesters, maar ze durven de geloofssprong niet wagen. Velen bidden *een echt menselijk gebed*. Misschien wel een heel mooi en logisch en fijn gestileerd gebed . . . . maar toch nog een *menselijk* gebed. Een gebed, dat niet opheft tot God en de ziel niet brengt in Gods dichte nabijheid.

De Hebreënschrijver zegt: zonder geloof is het onmogelijk God te behagen; want die tot God komt, moet geloven, dat Hij *is*, en een beloner is dergenen, die Hem zoeken.

Ook ons gebed moet zijn een gebed des geloofs!

Bidden is: — de arm van God voelen rond je kleine leven . . . . .

. . . .

Bidden is: — je zèlf verlaten! . . .

. . . .

Bidden is: je övergeven! . . . . .

d. H.

Welke dingen ruïneren de mens?

Drie: weinig weten en veel praten; weinig hebben en veel uitgeven; weinig waard zijn en zich veel verbeelden.

LOSSE SCHAKELS

Kagawa over de Groepbeweging. Over de Groepbeweging blijven de dagbladen berichten geven. Omstreeks Kerstfeest werd een veldtocht in Noorwegen geopend. De belangstelling was groot. Na de scheiding van Zweden in 1904 bracht niets zoveel opschudding onder de Noren. De meningen omtrent de Groep en haar methode van werken blijven echter verdeeld. Ieder, die met den Japansen Hervormer Kagawa sympathiseert zal het belang inboezemen te horen, wat deze van de Groep zegt:

> „Er zijn sociale, ethische en godsdienstige redenen, waarom er van de Oxford-Groep-Beweging zulk een kracht uitgaat. Het geheim ligt in het geloof van de Groep in de directe leiding van God.
>
> De kern van de godsdienst ligt nergens anders dan in de overtuiging van Gods directe leiding. Is het niet een feit, dat we teveel aandacht gewijd hebben aan een materialistische beschaving en daardoor verzuimd hebben de nadruk te leggen op de geestelijke ervaring van Gods directe openbaring en volledige leiding? De „Stille tijd" door de Groep in praktijk gebracht heeft persoonlijke en gemeenschapswaarde; ze is Oosters en schriftuurlijk. . . .
>
> De Oxford-Groep-Beweging heeft de frisheid van het Christendom der eerste eeuw ontdekt. . . ."

Niemand, die godsdienstig meeleeft, mag de Groepbeweging zijn belangstelling onthouden. Omtrent het vraagstuk van „leiding" leze men ook het boekje over dit onderwerp, geschreven door Ds. L. Smelink, en verschenen in de „Libellen"serie van Bosch en Keuning te Baarn.

Wat eerst — wat laatst? De leider van een zondagsschool kwam bij een vriend en vroeg hem te willen bidden om goed weer voor hun uitstapje met de kinderen. Het antwoord luidde: „Heb je al een dag vastgesteld?"

„O, ja", was het antwoord, „Zaterdag over een week".

„Ach, dan ben je veel te laat met je verzoek, want ik denk niet dat God Zijn voorbereidingen omtrent het weer zal veranderen, terwille van jullie uitstapje. Wanneer je bij me zoudt zijn gekomen, voor dat jullie de datum had vastgesteld, dan zou ik graag gebeden hebben, dat jullie een mooie dag mocht uitkiezen."

Algemene waarheden. Op het wereldcongres te Berlijn werd ook het vraagstuk der Christelijke eenheid onder het oog gezien. Ds Gilbert Laws leidde de vraag in: „In hoever is ze mogelijk?" Er zijn verschillende algemene waarheden, die wij met anderen belijden. Ds Gilbert Laws noemde er enkelen: de leer der Drieëenheid, der goddelijke natuur van Jezus Christus, de persoonlijkheid van den Heiligen Geest, de verlossing door Christus' Kruisdood en de noodzakelijkheid der wedergeboorte door den Heiligen Geest.

Baptistische kentekenen. 1. Een geloofwaardig getuigenis der bekering wordt voor het lidmaatschap onzer gemeenten onbedingt vereist. 2. De Doop is uitsluitend voor de gelovigen. 3. Elke gemeente is zelfstandig en heeft het recht tucht te oefenen en de predikdienst te regelen. 4. Ieder gelovige heeft voor God dezelfde priesterwaarde (ambt der gelovigen) als de beroepen predikant ener gemeente. Interessant is wat onze broeder opmerkte over een eventuele vereniging met de presbyterianen (Gereformeerden). Hij meent in Engeland een ontwikkeling in die richting bij de Baptisten waar te nemen — dat wil zeggen wat hun kerkinrichting aangaat. Hij meent, dat dit proces zich nog voortzet. „Het schijnt mogelijk te zijn, dat de wezenlijke baptistische beginselen bij een gereformeerde (presbyteriaanse) kerkinrichting bewaard kunnen blijven. Een experiment van dit soort ware bepaald belangwekkend".

> „Bekeerde leden, Doop der gelovigen, autonomie der generale gemeente (inplaats van de zelfstandigheid der plaatselijke gemeente) priesterschap aller gelovigen — dat ware dan de Baptistische „Vierheid". De verandering betrof dan slechts onze derde stelling, in welke, inplaats van „plaatselijke gemeente" dan „generale gemeente" kwam.

De oorsprong onzer gemeente-inrichting. Zover Engeland aangaat schijnt die haast een historische toevalligheid te zijn. Tenminste Ds. Gilbert Laws zegt:

> „De eerste Baptisten kwamen uit een Congregationalistische kerk en brachten de daar geldende kerkinrichting mee. Waren ze uit een gereformeerde kerk gekomen, en zou de politiek van de Staat het hebben veroorloofd, dan zou de baptistische beweging, ondanks haar bijbels geloof en haar bizonder standpunt ten opzichte van de ambtshandelingen of sacrementen, niet met de Congregationalistische opvatting zijn samengekoppeld."

Ds Gilbert Laws wijst er dan verder op, dat de Baptisten steeds alles gezien hebben vanuit de plaatselijke of afzonderlijke gemeente. Omtrent het vraagstuk der Generale Gemeente heerst bij hen geen klaarheid. We verstaan onder „Generale Gemeente" de samenvatting van de afzonderlijke gemeenten in een groter verband van geloofseenheid binnen de Christenheid. Tot deze grotere eenheid, deze „Generale Gemeente" hebben de Baptiste gemeenten zich nog niet ontwikkeld en dit is een taak, waarop wij ons met hart en zin zullen moeten toeleggen.

Wat hierop wacht. Een nauwere vereniging met andere kerken wacht, meent Ds Gilbert Laws, op deze ontwikkeling binnen het Baptisme zelf. We moeten er eerst in geslaagd zijn onze baptistische eenheid in omvattender vormen dan plaatselijke gemeenten te verwerkelijken, m. a. w. eerst ons als Baptisten wat beter onderling verenigen, aleer het zin heeft te gaan praten over vereniging met hen, die niet Baptisten zijn. Tot daartoe kan er niet meer gelegd worden dan een losse band tussen de Baptisten gemeenten en andere Kerken.

Een slotsom. Ten opzichte van verenigingsmogelijkheden met de Ger. kerken komt Ds Gilbert Laws tot deze slotsom:

> „Het vraagstuk der gemeente-inrichting zou dus voor de vereniging met de Gereformeerden geen hindernis zijn, maar er zijn andere moeilijkheden. De voornaamste moeilijkheid ligt hier, gelijk bij de Congregationalisten, in het doopvraagstuk. Dit bezwaar blijft in alle kracht bestaan en ik voor mij zie geen mogelijkheid tot vereniging met aanhangers van de Kinderdoop, die dit gebruik met de Doop der H. Schrift op één lijn stellen."

Daar wij inzake de Kinderdoop niet kunnen toegeven zonder ons aan inkonsekwentie schuldig te maken, is een organisatorische vereniging met Congregationalisten en Gereformeerden niet mogelijk.

Ter opheldering. Ds Gilbert Laws sprak als Engelsman en had dus Engelse toestanden op het oog. Met de Congregationalisten in Engeland voelen zich de Vrij-Evangelischen ten onzent verwant. „Presbyterianen" hebben we aangeduid als „Gereformeerden". Men moet daarbij echter niet uitsluitend denken aan die kerkengroepen, die ten onzent die naam voor zich opeisen. Het woord is genomen in ruimer zin en raakt al dié groepen, die de presbyteriaanse kerkinrichting voorstaan, d.i. de kerk, die zich concentreert in de door haar zelf gekozen kerkeraad. Het is dié gemeente-inrichting, waarbij de leiding niet ligt bij een bisschop (episcopale=bisschoppelijke kerkinrichting), noch bij de gemeente-vergadering, (congregationalistische kerkinrichting), maar bij de presbyters = ouderlingen.

L.

VANWAAR - WAARHEEN?

Voor een raam van een boekhandel hing verleden jaar een zinrijke plaat. Precies kan ik mij de tekening niet herinneren, maar de gedachte er in verwerkt is mij bij gebleven. Je ziet er een stapel boeken, waar onderaan een soort rups inkruipt. Je gaat onwillekeurig denken aan de boekenwurm, die op een hoge ladder bij een geweldige boekenkast zit; een gezicht vergeeld als de folio's die zijn magere vingers omknellen; de ogen, gesterkt door glazen, wandelen speurend over de lettertekens. Als een standbeeld, weliswaar geen schoon, waaruit het bloeiend leven ontweken is. Maar de oude daarboven leeft; wellicht meer dan menige jonge. De rups die van onderen opstijgt door de boekenzuil verlaat de top als lichte vlinder, die zich heen en weer werpt op ijle luchtgolven. Zo drijft de geest van de lezende op de wieken van anderen naar onbekende landen. Wie leest baat zijn geest. De innerlijke waarde van de mens groeit ook naarmate hij graaft in de gouden zilvermijnen der menselijke kennis, verstrooid in schone boeken. Wat kan men toch dankbaar zijn, dat in de middeleeuwen de boekdrukkunst werd uitgevonden. Ik weet wel, dat Satan ook in deze gouden koets uit rijden gaat, maar van zijn wagens willen we geen gebruik maken. Gelukkig zijn er ook goede boeken. Een ding is jammer: ze zijn nogal duur. Duur? Is dat wel waar?

* * *

Eén zaak hebben alle mensen gelijk, zuigelingen uitgezonderd. Ze hebben allen een verjaardag. En waartoe is men anders jarig dan om de mensen gelegenheid te geven hun waardering en blijdschap ten opzichte van ons bestaan te uiten? Laat U een boek geven. Vindt U volgende passages niet mooi?

„Welnu, even ellendig is ook de indruk, die sommige onder christelijke vlag varende ladingen maken. Er is al vaak genoeg gespot met Christelijke bazars en dergelijk kermisgedoe met een godsdienstig tintje. De bedoeling is altijd goed natuurlijk; maar de combinatie van Gods koninkrijk met thee en koekjes is even stotend als het feit, dat de Paus te Rome voornaamste aandeelhouder is van de speelzalen in Monte Carlo. Thee is goed, en op koekjes is ook niets aan te merken; maar we moeten er ons voor wachten om ze in één adem met het rijk van Christus te noemen." Zoveel uit „Religieuse stijlproblemen", blz. 289.

„Joseph Haydn had ongetwijfeld een muzikaal gehoor, en toch was hij slechthorend. Hij was ongelukkig getrouwd en leefde gescheiden van zijn vrouw. Elke maand kreeg hij een brief van haar. Hij legde die dan bij het stapeltje van de vroegere brieven, zette zich aan zijn schrijftafel en schreef zijn antwoord, zonder gelezen te hebben wat zijn vrouw hem schreef. „Zij doet met mijn brieven precies zo", verontschuldigde hij zich. Kan er op die manier tussen twee mensen een werkelijk gesprek ontstaan, een wederkerig begrijpen? Oorlog en vijandschap, processen en godsdienstig gekibbel vinden hierin vaak hun oorzaak. Ik beweer, dat de meeste twisten op aarde niet voortkomen uit zakelijke verschillen, uit reëel onderscheid, of uit de tragiek van werkelijke feiten, maar uit dit met geblinddoekte ogen aan elkaar voorbijlopen. Men mist de gave om goed te horen." Zoveel uit „Hoort gij goed?" blz. 271.

Ik mag nu niet meer aanhalen, want ons blad is al klein genoeg. Maar van deze fijne opmerkingen is het boek vol. Welk boek? „Vanwaar en Waarheen" door Adolf Maurer. Zij die van lezen houden en wel eens wat zeggen moeten, vinden hier een schat van goede frisse aanwijzingen. Ik lees en herlees menig stukje. 't Is van de Uitgeversmaatschappij Holland, Amsterdam.

Uw Bijbel, het Boek, zal U er weer schoner om worden.

HUIZINGA.

Hoe vaak hebben wij betreurd, wat wij verlangden; gezegend, wat wij hadden gevreesd.

UIT DE GEMEENTEN

HOOGEZAND. Waarde brs. en zrs.
't Was de laatste Zondag van 1934, nadat we ook heerlijke Kerstdagen hadden gehad, weer feestvreugde in onze gemeente.

Twee jonge zusters reeds lange tijd met ons opgaande en Jezus gevonden hebbende als hun Verlosser en Zaligmaker, gaven ten aanschouwe van een kerk vol brs. en zrs. en belangstellenden blijk. hoe zij ook tot in het watergraf den Heiland wilden volgen.

Door br. Reinholtd werden onze gedachten geleid naar het gedeelte in Handel. 8 : 26. Gelijk die wagen moest stilhouden om af te kunnen dalen, zo ook heeft ons aller wagen stilgestaan. Moeten we onze wagen niet gedurig stilhouden om af te laden? Ook die kamerling, hij hield de wagen stil en daalde af in het water. Stilhouden en afdalen. Welk een diepe betekenis.

Na deze plechtigheid schaarde de gemeente zich met de 2 jonge zrs. om de dis des Heren en werd door br. Kluin een welkomswoord tot de zusters gesproken. Ook voor het nieuw ingetreden jaar, zijn onze verwachtingen van Hem, Die alles geeft op Zijn tijd.

De brs. en zrs. groeten al onze mede-brs. en zrs.

Namens de gemeente,

A. HOLLE, Secr.

DELFZIJL. Zondag 6 Januari was voor onze gemeente wederom een dag van grote blijdschap.

Een jonge broeder en zuster hadden de begeerte te kennen gegeven den Heer te willen volgen ook in de doop.

Ons kerkgebouw was bij deze gelegenheid stampvol. In gloedvolle bewoordingen zette onze geliefde voorganger het bestaansrecht van de doop der gelovigen uiteen, waarnaar met spannende aandacht werd geluisterd.

Na de doopsbediening schaarden we ons om de dis des Heren, waarbij de nieuwe leden alsmede hun ouders (de ouders van één doopcandidaat waren van de gemeente Sneek tot ons overgekomen) welkom werden geheten.

De beide vaders der jonge leden spraken nog hartelijke woorden over de grote blijdschap, die er woonde in hunne harten. Voorwaar we hadden 't goed.

Br., Secr.

MUNTENDAM. Geliefde brs. en zrs. Het is mij een voorrecht als secr. onzer gemeente u goed nieuws mede te delen. Wij hebben heerlijke kerstdagen gehad. Op ons liefdemaal getuigden velen van hun Heiland en mochten we wonderbare getuigenissen beluisteren. De zegen werkte door en kwam op Nieuwjaarsdagavond tot uiting, toen aan het slot 16 zielen tot Jezus kwamen. Vreugde onder de brs. en zrs. Blijdschap in de Hemel. Veel was voor deze opwekking gebeden. We houden onze bidstonden nu Zaterdagsavonds en Zondagsmorgens voor de dienst. Brs. en zrs., U begrijpt, dat we U dit alles met blijdschap mededelen.

7, 8 en 9 Jan. hielden wij een conferentie, waar als spreker br. Kits van Leeuwarden optrad. We hadden gezegende avonden. Aan het slot van de laatste avond kwamen weer 2 zielen tot Jezus. Wat een mooi begin in het nieuwe jaar. Maar nog ben ik niet uitgepraat over de zegeningen Gods. Op de eerste Zondag in 1935 mochten wij een jonge zuster door de doop in de gem. opnemen. Dit was een spoorslag voor vele andere jonge mensen, daar nu reeds weer 5 te kennen gaven ook Jezus te willen volgen in de doop. Onze Ere-Ouderling, br. Bosma. één onzer pioniers. sprak een hartelijk welkomswoord tot onze zuster. Tijdens de doopsbediening was de kerk overvol. De gehele gang zat vol mensen om te luisteren naar het rijke volle Evangelie. Op zeer duidelijke wijze bracht onze Voorganger de heilige doop naar voren, naar het bevel van Jezus. Na deze dienst gaf zich een ziel over aan Jezus. Zondagavond op de jongeliedenverg. kwamen 2 zielen tot Jezus, en thuis gaven zich nog 3 zielen aan den Heer. Samen mochten dus 24 zielen den Heiland leren kennen. Wij geloven en bidden van God, dat nog grote dingen gebeuren in Muntendam. Zondag 13 Jan. hadden wij onze gem. jaarvergadering. Veel stof tot danken hebben wij. Geestelijk en financieel heeft de Heer ons willen zegenen in 1934. Wij geloven echter, dat 1934 een voorbereiding is geweest voor 1935. Ik hoop brs. en zrs., dat ik u in dit jaar nog meerdere malen van de zegeningen des Heren mag mededelen. Onze wens en bede is dat 1935 een bijzonder jaar voor onze Bapt. gemeenten moge zijn. Dat de gemeenten rijkelijk mogen worden gezegend en uitgebreid. Dat geve de Heer, de Almachtige.

Met broederlijke groeten,

namens de gemeente,

G. BOITEN, Secr.

Een bij, die steekt, sterft daaraan: een voorbeeld, dat voor de mensen een waarschuwing moest zijn!....

IN HET FRONT, ZO KLINKT DE STRIJDKREET.

Tot mobilisatie zijt gij verleden week opgeroepen. Op het Zuid-Oostelijk front is een eendrachtige beweging der geestelijke strijders waar te nemen. Sprekers, zangers, speellieden, jong en oud, maken zich op om in de samenkomsten te dienen of deze bij te wonen. Allen hebben de roffel gehoord, alles is in actie. Te Stadskanaal, Musselkanaal en 2de Exloërmond zal de strijd reeds gestreden zijn als ge deze woorden leest. Maar de andere plaatsen volgen nog. Volhardt daarom met ons in het gebed, opdat de pijlen, die afgeschoten zijn en nog zullen worden, doel mogen treffen. De Heer kan en wil de gewonde harten helen.

Van den Secr. der gem. Nieuwe Pekela ontving ik bericht, dat de beide laatste avonden niet te Winschoten, maar te Alteveer zullen gehouden worden. Het begint in de Veenkoloniën reeds te druppelen. Blijft met ons bidden voor stromen van zegen. Zullen wij echter van de verhoring zeker zijn, dan mag de bede niet ontbreken:

„Maak mij 't kanaal van Uw zegen o Heer!"

J. HEKHUIS,
Secr. Veenk. Bond.

MEDEDELINGEN

Ontvangen voor de Zending:

d.d. 8-10-'34.

v. gem. N. Pekela	f 14.05	z. spec. best.
„ „ Arnhem	- 30.—	v. d. Congo
„ „ Harlingen	- 43.91	z. spec. best.
„ „ N. Pekela	- 17.55	idem

Hartelijk dank.

J. VISSER.
Leeuwarden, v. d. Kooystr. 16.
Postrek. 167305.

U. R. C.

Met dank ontvangen van:

de gem. N. Pekela	f 16.76
„ „ Stavoren	- 10.04

A. H. ZERBST,
Penningmeester.
Utrecht, Rijnlaan 128bis.
Giro 68108.

LEESTAFEL.

Het heerlijk ambacht. Uitgave van G. F. Callenbach te Nijkerk.

Dit boek is het eerste deel van de „Nobelreeks", een nieuwe boekenserie. In elke jaargang van deze serie verschijnen vier gebonden boeken. De abonnementsprijs bedraagt slechts f 1.40 per kwartaal. — Het eerste deel dezer uitgavenreeks is een prachtboek. Deze Nobel-reeks is een vernieuwing van de welbekende „Christel. Bibliotheek", die achtendertig jaar bestaan heeft. De bedoeling is om in deze reeks uitsluitend oorspronkelijke Nederlandse Christelijke boeken onder ons volk te brengen.

Het eerste deel dezer nieuwe boekenserie is een prachtwerk en spotgoedkoop. Het geeft novellen en poëzie. In een voorwoord vernemen wij, dat deze alle afkomstig zijn van leden van de Christelijke Auteurskring, die vijf jaren bestaat. Een veertigtal foto's illustreren het boek. Ze zijn gemaakt onder leiding van de vakkunstenaar Cor Alons. — Wij hopen dat de boeken als „Het heerlijk ambacht" veler smaak zal blijken te bevredigen.

L.

Het geweten is het beste boek over moraal; raadpleeg het veelvuldig.

(Pascal).

CORRESPONDENTIE

Th. L. M. te D. H. U is met mijn beantwoording van de door U gestelde vragen niet tevreden, zo verneem ik uit Uw brief. Ik vind het bepaald heel openhartig van U, dat U schrijft: „Oorzaak was *ik* misschien zelf".

En nu vraagt U opnieuw beantwoording van de vragen, doch dan alleen gezien in het licht van Gods Woord. Gaarne zou ik U natuurlijk van dienst willen zijn door ook nu weer aan Uw verzoek te voldoen. Doch ik ben bang, dat ik hetzelfde resultaat oogst. En dat hoeft nu juist niet aan U of aan mij te liggen, maar dat komt door het verschil in zienswijze. Bovendien zegt U met *geen enkel* woord wat U niet kan bevredigen of niet recht duidelijk is of absoluut verkeerd voorkomt. U zegt *alleen*, dat U niet bevredigd is. En nu mag men andermaal een poging aanwenden, om U te bevredigen. Het zal door U zeker heel goed bedoeld zijn, doch — geloof me — zoiets gaat niet best.

E. R.

B. F. te D. In „De Christen" geven we geen voorlichting over politieke partijen. Want dat zou een begin zonder eind zijn. U ziet in de N. S. B. veel goeds, doch ook een groot gevaar. Och, we kunnen over dat programmapunt inzake religieuze aangelegenheden zo bitter weinig zeggen. U haalt wel een citaat aan van hetgeen de heer Vlekke gezegd heeft, maar wat geeft dat nog. Het gaat met een programmapunt precies als met een wetsartikel, men kan er soms alle kanten mee uit. Het gaat altijd weer om de exegese!

Het lijkt mij nodig, dat we steeds weer moeten beginnen met elkaars meningen te respecteren. Laat ons altijd eerlijk zijn. Zijn we geen voorstanders van geloofs- en gewetensvrijheid? En wat we voor onszelf opeisen, mogen we een ander niet ontnemen of ontzeggen!

E.-R.

ADVERTENTIEN

Vrijdag 25 Januari 1935 No. 2350 54ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN — GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. L. DE HAAN - UTRECHT
KERKSTRAAT 28 BIS
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.65 BUITENLAND PER JAAR f 3.50

AAN ZEER STILLE WATEREN

TRANSFORMATIE.

Gij zijt Simon, de zoon van Jonas, gij zult genaamd worden Cefas (Petrus). Joh. 1 : 43.

't Is al enige maanden geleden, dat ik mij over het wondere werk van een kwartslamp verbaasd heb. In de technische bijzonderheden van deze lamp kan ik niet treden; alleen van haar interessante werking kan ik een beetje vertellen.

De heer, die mij in die geheimen inleidde, gaf mij een wit stukje doek in de handen en vroeg mij of ik iets bizonders daaraan zag. Ik moest wel „neen" zeggen, want 't was maar een gewoon wit lapje. „Nu", zegt hij, „U kunt ook niets zien. 't Is chemisch gereinigd. Maar kijkt U nu eens weer". Daarmee schoof hij 't onder als ik mij wel herinner, violetkleurig licht van de lamp en ziedaar — duidelijk zag ik een vlek in datzelfde doekje. „Dat is bloed geweest", sprak mijn vriend. „Ingeval iemand een misdaad zou willen bedekken zo zou hem dat nu niet gelukken, ook al reinigt die persoon zo goed mogelijk. Wij hebben hier het ontdekkende licht". Tal van andere, in verbazing drijvende dingen, zag ik nog. En ging sprakeloos mijn weg, al maar denkend aan dat licht, dat alles openbaar maakt, ook al ziet geen menselijk oog iets daarvan. 't Was geweldig. En benauwend ook.

Want mijn gedachten werden verder geleid en ik zag in den geest het oog Gods speurend en proevend over 't leven gaan. En vergetene, haast versletene vlekken gaven weer zwart op. Ja, wat is een mens voor God?

Een mens voor een mens? Laat ze maar opkomen, die ons willen becritiseren en veroordelen. Allemaal farizeërs, eigengerechtige mensen, die menen, dat ze beter zijn dan wij. Zij zijn geen haar beter. Nu ja, naar buiten mag de een zijn weg wat reiner houden dan de andere — maar dat is ook alles.

Eénzelfde is het hart van een rijke en een arme.

Eénzelfde is het hart van een kerkganger en communist.

Eénzelfde is het hart van een dominee en een misdadiger.

U moet niet met Uw hoofd schudden. 't Is zo. Bij niemand onzer deugt de kern.

Jezus, ons aanziende, zegt: Gij zijt Simon, de zoon van Jonas. Dat betekent: Je bent een zoon van je vader. En ook: De appel valt niet ver van de boom. Jezus, die met Zijn ogen in ons binnenste blikt, zegt ons bijvoorbeeld, dat ons hart ziek is van de hartstochten, dat ons verstand zwoel is van verkeerde fantasieën, dat onze wil een breuk heeft, waardoor de kracht gebroken is.

En onder het ontdekkende licht van Gods Geest, dat misschien Uw hart wel eens binnenviel, hebt gij daarop niet anders dan „ja" kunnen zeggen.

Daar helpt ook geen wassen. De vlekken zijn er. Vlekken vooral van verkeerde daden.

En nu?

Gij zult genaamd worden Cefas (Petrus). Deze naam betekent een steen. Zo zal het karakter, het leven worden. 't Was zwenkend als riet in water, bewogen door stroom en wind. Maar hij zal een kracht worden, waartegen winden en wateren tevergeefs zullen aanvallen.

Iets dergelijks staat er in 't Oude Testament. Daar heet de man Jakob. Zo zijn naam, zo zijn wezen. Het wil zeggen: Iemand (vooral in een gevecht) bij de hiel vatten. Wij zouden nu zeggen: beentje lichten. Als gij een beetje van Jakobs geschiedenis weet, dan zult ge vinden, dat 't een goede naam voor hem was.

Totdat God goed zijn leven in kwam en hem na een nacht van worsteling zijn naam veranderde in Israël, d.w.z. een vorst of prins van God.

Wat ik zeggen wilde, is dit: ons leven, bevlekt en besmeurd in 't verleden, ligt open voor God. En in ons is de erkentenis, dat, ofschoon wij ook 't verleden verkeerd noemen, wij de toekomst niet beter zullen maken.

Tenzij dan dat God de Almachtige door Jezus Christus in ons hart mag komen werken, reinigen en sterken.

Gij zijt een arme zondaar zonder diepe vrede, grote kracht, blijde toekomst.

Gij zult worden een kind van God, vrede storeloos, kracht eindeloos en toekomst nameloos schoon.

't Gebroken riet wil Jezus oprichten, de walmende vlam van Uw leven maken tot een heerlijk wit, sterk stralend, licht.

Buig U voor Jezus, den Gekruisigde. Beken en belijd Uw vlekken en zwakheid.

Hij zal U bij de hand nemen, U sterk maken en wijzen naar de stad van eeuwig licht, waarheen gij dan Uw weg gaat nemen in jeugdige kracht.

Jezus wil U transformeren — omzetten, vernieuwen.

En U op een nieuwe weg zetten.

Zo pas wordt het leven goed en het sterven licht.

HUIZINGA.

VAN DE SECRETARIS-TAFEL.

Hebben wij een levenden God?

Vele mensen hebben een God, die zich uit Zijn zaak heeft teruggetrokken en als ambteloos burger de rest van Zijn tijd in een ongenaakbaar rustoord doorbrengt. Voor hen zijn het de natuurwetten, die als hoogmogenden de lakens uitdelen. Komt ge bewust of onbewust een harer in haar eer te na, schiet ge in overmoed of onwetendheid te kort in het betuigen van eerbied, dan grijpt ze u verbolgen bij de kraag en dient u een geduchte kastijding toe. Beroep staat voor u niet open. De zaak der schepping is omgezet in een vennootschap met een legio getal aandeelhouders en iedereen weet wel hoe onbarmhartig corporaties van deze soort optreden. Zij hebben geen medelijden, geen hart. Zij hebben enkel eigen inzicht, verstand.

Deze mensen noemen God ook nog Vader! Is dat misschien traditie in ze? Of — om aan het beeld van de vennootschap trouw te blijven — is dat de inspiratie van een hoogmogende? Maar het kan ook zijn, dat het gebrek aan moed is. Zij durven het nuchtere feit niet in de oogen zien, dat zij denken en leven alsof er geen God is. Ja, Vader! Wat een mooie Vader! Eerdat wij werden geboren, hebben duizend en meer aandeelhouders van de zaak zich met ons ingelaten. We worden gevoed en gekleed, wij lijden armoede of genieten overvloed, wij worden bij het onafzienbare leger der werklozen ingelijfd of op een middelhoge sport van de maatschappelijke ladder geplaatst al naardat het de aandeelhouders heeft goed gedacht. Wij zijn zedelijk zwak of sterk, wij stinken of blinken overeenkomstig de beschikkingen van die over ons gesteld zijn. En intussen trekt Vader zich niets van ons aan. Hij weet wel, dat wij er zijn, want Vader is alwetend, ook heeft Hij ons lief, want Vader is liefde, maar hij heeft zich uit de zaak teruggetrokken en leeft als ambteloos burger ergens in een badplaats.

* * *

Wij hebben een levenden, een werklustigen, een werkzamen God. Wij hebben den God van Abraham, Jacob, David, Elia, Petrus, Paulus, Teresa, George Muller, William Booth, en vele, vele andere vorsten en vorstinnen van het koninkrijk der hemelen. Wij hebben een God, die over de velden en dreven dezer wereld wandelt en met ons is in de hitte des daags en de koelte des nachts. Wij hebben een God, die niet alleen onze tranen aanschouwt, maar ze ook afdroogt; die niet alleen ons zuchten hoort, maar ook zich over ons buigt en fluistert: „Mijn kind, leg heden uw lasten bij Mij neer". Wij hebben God in Christus Jezus, die bij de gebrokenen van hart en verslagenen van geest vertoeft en wonderen van liefde aan ze verricht. Wij hebben een God, met wien alle dingen mogelijk zijn voor den armen, verlaten pelgrim. Wij hebben een werklustigen, een werkzamen Vader, die het bestuur over Zijn schepping en ook over deze wereld zelf in handen houdt.

* * *

Indien wij werkelijk zulk een God hebben, wat dan?

Dan zal het aan ons en onze gemeente geweten moeten worden.

Reichel dirigeerde de generale repetitie van zijn beroemd oratorium, dat zich oefende voor een uitvoering van „de Messias". Het koor had gezongen tot waar de sopraan-solo het refrein overneemt: „Ik weet, dat mijn Verlosser leeft". De technische verzorging van de solo-zangeres was uitmuntend — haar ademhaling correct, haar accentuering bijzonder goed getroffen, haar uitspraak vlekkeloos. Toen de laatste tonen waren verklonken richtten allen de ogen op den directeur en verwachtten van hem tekenen van instemming. Doch in plaats daarvan sloeg hij af en liep op de zangeres toe en zeide: „Dame, u weet zeker niet, dat uw Verlosser leeft?" „Toch wel", luidde het verlegen antwoord. „Zing het dan!" riep Reichel uit, „zing het mij zo, dat ik het ook weet en dat allen, die u horen weten, welk een vreugde gij deelachtig zijt". Opnieuw werd gerepeteerd en deze keer bejubelde de soliste de waarheid, zoals zij die aan haar eigen hart had ervaren. Het gehoor kon zijn ontroering niet bedwingen en Reichel stamelde onder een vloed van tranen: „Dame, u weet het. U hebt het ons gezegd. Ik dank u!"

* * *

Tijdens een godsdienstoefening in een onzer gemeenten, riep een toevallige bezoeker plotseling uit: „Dominé, God is hier!"

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

III

GODEN VAN DEZE TIJD.

De nieuwe Wahrheitszeuge, orgaan onzer duitse broeders en zusters, heeft achterin een pagina, waarop niet anders gedrukt staat:

Zo leeg wordt een mens, die niet leest! Waarop dan helemaal onderaan een paar boeken worden aangekondigd. Onze drukkers in Kassel, die meteen een uitgeverij bezitten, mogen wat overdrijven, maar er is veel waars in dat woord.

Jezus zei eens van een schrift-geleerde, dat hij het best te vergelijken was bij een heer des huizes, die uit zijn schat nieuwe en oude (natuurlijk eerst de nieuwe) dingen te voorschijn brengt. Spreek met een mens die leest en U zult zich voortdurend verheugen over het nieuwe licht, dat hij werpen kan over verschillende zaken. De niet-lezende heeft grote kans in zijn hoofd een museum van oudheden te krijgen.

Ik herinner mij, dat ik een paar jaren geleden bezoek had van een oude trouwe dienaar in 't Koninkrijk, die min of meer met verachting op mijn boekenschat wees. Ik beken, 't is niet een grote noch grootse verzameling, maar toch wel te gebruiken nu en dan. Zijn minachting had een andere grond: „Ik heb maar één boek, wat heb je aan al die wereldse wijsheid. De bijbel man, pas op!" En zijn dunne wijsvinger stak scherp de lucht in. Ik maakte hem duidelijk, dat mijn boeken slechts handleidingen, gidsen wilden zijn in het éne boek.

Deze week kreeg ik een boekje in de handen, dat zwaar genoeg is voor de moede arbeider, maar wel te verteren voor hen die meer lezen. Het heet: „Goden van deze tijd" en is geschreven door een zwitserse professor, Th. Spoerri. De ondertitel luidt: Vertoog tegen het heidendom in onze hedendaagse cultuur. Schoon is reeds een der citaten op een schutblad:

Geprezen zijt Gij, o God, die mij van de afgoden hebt bevrijd,
Die gemaakt hebt, dat ik slechts U aanbid en niet Isis en Osiris,
Of de Gerechtigheid, of de Vooruitgang of de Waarheid of de Godheid of de Mensheid of de Wetten der Natuur of de Kunst of de Schoonheid,
Gij, Die aan al deze dingen weigert wezenlijk te zijn, die niet zijn en niets zijn, wanneer Gij U onttrekt.

Als één der afgoden van onze tijd signaleert hij de aanbidding van het vaderland en zijn geschiedenis. Hij zegt: „Om een stuk gekleurd doek, enkele mythisch-heroïse figuren uit de voortijd, om een paar leuzen en liederen verdicht zich een onweerszwangere, demonische, pathologische gevoelsmassa. Van een onafhankelijke, spontane vaderlandsliefde is hier geen sprake, maar van een donkere onbeheerste drang, die zich in vreselijke ontladingen uitwerken kan (men denke aan het instinctief kannibalisme dat ontwaakt, wanneer ergens een vlag naar omlaag getrokken wordt) — of versmeult in een panische angst (b.v. de burgerlijke angst voor het communisme)".

Over de afgod „staat" schrijft Spoerri: „Nog nimmer is met zulk een fanatieke eenzijdigheid de staat verheven tot Godheid. Alles voor de staat, niets buiten de staat, niets tegen de staat roept Mussolini uit".

Over de afgod „massa": „Massa is altijd heidense massa. Waar massa is, daar is ook een afgod: Marx, Lenin, Mussolini, Hitler, e.a. Met een afgod spreekt men niet, men aanbidt hem blindelings, men staat in zijn ban. Dictatuur is een modern bastaard-woord voor afgoderij". „Het zal zover komen met de mensen dat ze zullen beginnen te jammeren, wanneer ze niet met tenminste honderd bij elkaar zijn" zo citeert de schrijver.

Voorts noemt hij de afgod machine, God Steenkool, God Olie en Oppergod Mammon, waarvan het allerheiligste de bank is, waar men zwijgend het beeld van de afgod vereert. „Indien de wereld, vooral de burgerlijke, mitsgaders de kerkelijke, niet in de magische ban lag geslagen van hoogheilige economische noodzakelijkheden, dan zou het vuur van de geest reeds lang doorgebroken zijn tot op de bodem van de ten hemel schreiende geestelijke en materiele verkommering der arbeidersbevolking".

Ik moet het hierbij laten. 't Geschrevene zal ook slechts weinigen interesseren. Zij zijn het, die hun voordeel kunnen doen met 't genoemde boekje. De anderen beloof ik de andere keer eens niet over een boek te schrijven. Misschien over de Zento.

HUIZINGA.

UIT DE GEMEENTEN

STADSKANAAL. U zult wel gaarne willen weten, hoe het ons gaat te Stadskanaal, hé? Nu ik zou heel kort kunnen zijn door enkel mede te delen, dat het ons bijzonder goed gaat, doch ik denk ge zult gaarne wat meer willen weten.

Na het laatste, wat U van ons hebt gehoord, is er al weer heel wat gebeurd.

De winterarbeid is al weer in volle gang, Kerstfeest mochten we met elkaar vieren en op ons liefdemaal hoorden we van vele brs. en zrs., welke grote dingen Jezus aan hun had gedaan, welke zegeningen ze hadden ontvangen, en hoe de Heer hen had geholpen in moeilijkheden.

Versterkt keerden we allen huiswaarts met het vaste voornemen, om ons vast te klemmen aan Jezus en steeds dicht bij Hem te blijven.

Zo zijn we dan weer het nieuwe jaar ingetreden, vol moed en blijdschap en met de samenkomsten, die we reeds lang te voren hadden vastgesteld, in het vooruitzicht.

De samenkomsten zijn al weer achter de rug. Het zaad des evangelies is rijkelijk gestrooid geworden.

Zes avonden achterelkaar is op deze wijze het heerlijke Evangelie verkondigd. We konden verleden week in ons weekblad lezen, uit het verslag van Ds. Hekhuis, dat de zegeningen reeds begonnen te druppelen.

Maar God dank, het is niet bij druppelen gebleven, het is begonnen te stromen. Velen kwamen en vonden vrede voor hun hart.

Brs. en zrs. laten we bidden, opdat de arbeid die in Gods Koninkrijk geschiedt, gezegend mag worden en er een machtige stroom van zegen mag komen over ons Vaderland. De Corr.

EMMER-ERFSCHEIDENVEEN. Daar het al weer enige tijd geleden is, dat we in ons blad iets van ons lieten horen, zou de gedachte gewekt kunnen worden, dat hier alles stil ligt, vooral nu we als gemeente herderloos zijn.

Gelukkig is dat niet zo. Wel missen we de prediking van Ds. Barendregt, die we geregeld mochten beluisteren, maar toch moeten we zeggen, dat de opkomst in de samenkomsten er vooral niet minder op is geworden.

Dat br. Ds. de Neef voor het beroep bedankte, stemde ons tot droefheid. De gemeente had niet de vrijheid, om direct weer een anderen voorganger te beroepen. Na ernstig biddend overleg hebben we dan ook besloten direct geen voorganger te beroepen.

De pastorie werd verhuurd tot 1 Juni 1935 en terwijl ik dit schrijf is het huis met lokaal verkocht, zodat het lijkt alsof we de bruggen achter ons afbreken.

Br. Schuil heeft zijn Kerstvacantie bij ons doorgebracht. We hebben gezegende dagen met elkaar gehad.

De Kerstdagen mochten we in de geest verwijlen bij de kribbe van Bethlehem, om daar neer te knielen en te aanbidden. Want dit wonder van Gods genade kunnen we niet begrijpen, maar we kunnen ons wel buigen en God er voor danken.

De 1e Kerstdag begon 's morgens 6 uur met een wijdingsure. De kerk was tamelijk goed bezet en we zijn gezegend.

Om tien uur Kerstprediking en 's namiddags Zondagsschoolfeest. Daar onze Zondagsschool zich steeds uitbreidt, was ons kerkgebouw haast te klein, maar toch was hier een prettige stemming en hadden we een fijn kinderfeest.

De tweede dag hadden we gemeentelijk Kerstfeest, of laat ik het maar met de baptistische naam noemen „Liefdemaal". 't Was een gezegende avond, waarin Gods Geest kennelijk in ons midden was.

Over het Jongeliedenkerstfeest wil ik maar zwijgen. Daarover schrijft de secr. van het J. W. C. wel in „Jong Leven".

Zondag 13 Jan. was de laatste dag, dat br. Schuil bij ons was en mochten we tot slot van de Jongeliedensamenkomst getuige zijn, hoe God nog steeds machtig is zondaarsharten te verbreken. Geve de Heer, dat op dit begin nog een machtige doorbraak mag komen en dat kan als wij maar op onze post zijn, biddende en wakende.

16 Jan. hield de gemeente haar jaarvergadering en we kunnen niet anders dan God danken voor al het goede, dat Hij ons schonk.

De verslagen stemden allen tot dankbaarheid. Wel moesten we in 1934 6 maal één der onzen grafwaarts dragen en was hierover droefheid. Doch de Heer zelf heeft Zijn gemeente gebouwd, zodat de ledige plaatsen weer door anderen zijn ingenomen. Gedoopt werden 11 broeders en zusters, terwijl ook met attestatie leden tot ons zijn overgekomen. De zuivere aanwas van ons ledental was 14. We waren recht dankbaar, dat onze oud-voorganger Maandag 14 Jan. nog een avond in ons midden was. Rest me nog U mee te delen, dat we des Zondags 2 maal preeklezen hebben, terwijl getracht wordt eens per maand een broeder Voorganger te krijgen, die dan het H Avondmaal kan bedienen. In plaats van br. Eisinga, die lange jaren de gemeente als diaken en ouderling diende en nu wegens ouderdom bedankte, werd tot ouderling gekozen br. H. Bakker. De andere aftredende ambtsbroeders werden herkozen. Br. Eisinga werd tot ereouderling benoemd. God geve ons in 1935 Zijn Geest in ruime mate en vervulle al onze gemeenten tot eer Zijns Naams, tot heil van het verloorne. De Correspondent.

SNEEK. Vreugde en droefheid wisselen elkaar op aarde steeds af. We ondervonden dit ook in onze gemeente.

Met vreugde denken we terug aan het feest van 's Heilands geboorte. Alles stemde samen tot lof en aanbidding van Hem, die Zichzelf voor ons heeft gegeven, opdat wij door Zijn armoede rijk konden worden.

Wat een vrolijk kinderfeest, wat een blijde gezichten en welk een jubel onzer Zondagsschoolkinderen, geschaard om de verlichte kerstboom.

Op de tweede dag bood het gezellig samenzijn van gemeenteleden en bekenden aan velen gelegenheid, om te spreken van de liefde van God en de onbekeerde aan te sporen óók dezen God te dienen.

Alles is thans voorbij, maar de herinnering blijft en stemt ons nog tot dank.

Maar zie . . . . pas heeft het nieuwe jaar zijn intrede gedaan of we werden geroepen om het stoffelijk overschot van één onzer broeders grafwaarts te brengen.

In volle vrede ging hij heen en zeide, dat men om hem niet mocht wenen, omdat de paarlen poort reeds was opengedaan om hem binnen te laten.

Met droefheid in het hart zijn we het nieuwe jaar ingegaan, maar we vertrouwen, dat God de ledige plaats zal aanvullen.

Er zijn tekenen die daarop wijzen. Een broeder en zuster, welke geruime tijd van ons gescheiden waren, zijn weder teruggekeerd en hartelijk welkom geheten.

Ook een broeder en zuster, benevens hun dochter, welke de doop der gelovigen reeds jaren geleden elders ondergingen, gaven hun begeerte te kennen in ons midden te worden opgenomen.

Aangezien ze reeds geruime tijd met ons samenkwamen en we hen dus kenden, werden ze eveneens hartelijk „binnengelaten".

We geloven, dat het in een goede richting gaat. Onze bidstonden worden druk bezocht, en de prediking vindt meest plaats voor een goed gevuld kerkgebouw.

Als deze zielen nu maar bereid zijn, om God in gehoorzaamheid te volgen en Hem in de doop te belijden voor de wereld, dan bereiden ze zichzelf en ons een heerlijke zegen.

We zullen U dan op de hoogte stellen, dat beloven we.

Met hartel. br.groet, A. WIELINGA, Secr.

ZUSTERHULP.

Onze beweging in 1935.

Voor enige dagen kwam ik in een gezin, waar een meisje van 4 à 5 jaar mij begroette door te zeggen: „Veul zeeg'n in 't nei joar". Natuurlijk begonnen wij allen te lachen en de moeder zeide: „Maar kind, hoe kom je er toch bij; het is geen nieuwjaar meer". Het kind werd erg verlegen en een beetje schuw. Ik heb het daarop voor de kleine opgenomen en verzekerd, dat zolang Januari in 't land is, er gelegenheid bestaat om nieuwjaar te wensen.

Omdat dit een tot op heden niet weerlegd feit is, kom ik door deze u allen Gods beste zegen voor 1935 toewensen.

Het jaar 1934 is in de kolk der eeuwen verzonken. Wanneer wij het overzien en ons doen en laten overdenken, zullen wij tot de slotsom komen, dat wij lang niet gedaan hebben wat wij moesten doen en niet altijd gelaten hebben, wat wij niet moesten doen. Laat ons in dit jaar met vaste wil doen wat wij moeten doen en afleggen wat afgelegd moet worden

Wij hebben als N. B. V. B. besluiten genomen. Dat ieder lid zich voorneme om met al de krachten, die in haar wonen, mede te werken die besluiten ten uitvoer te brengen en straks, als wij onze jaarvergadering houden zullen, de resultaten onze verwachtingen te boven gaan.

Ja, nu ik aan onze jaarvergadering denk, wil ik alle afdelingen er attent op maken, dat het langzamerhand tijd wordt voorstellen te overwegen om klaar te zijn wanneer onze secretaresse een oproep doet. Voordat wij er aan denken is het reeds zover.

Zoals u weet, zullen wij van de zomer een hele dag aan onze jaarvergadering wijden en wel de dag vóór de Unievergadering, die in N. Pekela, de bakermat van onze beweging, wordt gehouden. Dat moet een goede dag worden want nergens zijn de zusters actiever en hartelijker dan daar. De ontvangst belooft schitterend te worden, dat verzeker ik u! Zusters, gaat nu reeds sparen voor een reisje naar N. Pekela. Onze 3e jaarvergadering zal de beide voorgaande in levensverrijking verre overtreffen. Laat ons één van geest, samenwerken, samen bidden, samen strijden, samen overwinnen in de kracht van Hem, Die dood en graf overwonnen heeft.

Met zustergroeten,

T. WEENINK—Dethmers.

ONZE EVANGELIST-HUISBEZOEKERS.

Geruime tijd heeft U niets van hen gehoord. Maar ze zijn er wel. Arbeiden is hun leuze. Hun voeten geschoeid met de bereidheid van het Evangelie des

vredes gaan zij van huis tot huis om het goede te boodschappen. Br. Tijman werkt in Limburg, in de gem. Heerlen-Treebeek. Br. Brongers arbeidt in de gem. Hoorn, N.-Holland. Hun arbeid wordt gezegend in en buiten de gemeente. Br. Wolters is drie maanden in Overijsel geweest, de grote industrie-plaats Enschedé was hem aangewezen. Ook hij heeft zijn tijd daar nuttig en gezegend doorgebracht. Hij is 15 Jan. naar Musselkanaal vertrokken om een gebied van de Veenkoloniale Bond onder vuur te nemen. De Heer stelle onze brs. tot rijke zegen. Zal hun arbeid echter veel vrucht afwerpen, dan moet er door ons allen veel voor hen gebeden worden.

Moge dit onze Evangelist-Huisbezoekers en ons allen bemoedigen en vertroosten, dat Gods Woord nooit ledig wederkeert. Het doet hetgeen Hem behaagt.

Immers het behaagt God nog, om door de prediking en het geschreven Woord zalig te maken, die geloven.

Hun arbeid zal in onzen Heer,
niet ijdel wezen, Hem zij d' eer.

J. HEKHUIS,
Secr. voor de Inw. Zending.

ONZE A.S. ZONDAGS-SCHOOLCONFERENTIE.

In „Jong Leven" zult U wel al gelezen hebben, dat er D.V. weer een Zondagsschoolconferentie zal zijn. Het is U de vorige keer goed bevallen nietwaar? Dus U komt nu, als 't U maar enigszins mogelijk is, ook weer.

En zij, die er niet zijn geweest, zijn natuurlijk door alles wat ze gehoord en gelezen hebben zo nieuwsgierig geworden, dat ze ditmaal ook komen kijken. Heus, U zult er geen spijt van hebben. Komt allen op de conf., die D.V. gehouden zal worden 16 Febr. a.s., 3 uur, in de vergaderzaal van de gemeente Groningen, Gedempte Boterdiep. Dit keer hoeft U geen contributie mee te brengen, alleen potlood, papier en eventuele moeilijkheden in Uw werk voor de bespreking.

In 't volgende nummer van „De Christen" zal het volledige programma met de punten afgedrukt worden.

Laten we ook deze conf. biddend tegemoet gaan.

Namens 't Comité,
ETTY DE VRIES, Secr.esse.

MEDEDELINGEN

Secretaris der Baptiste gemeente te Nieuwe-Pekela is met ingang van 28 Januari a.s. de heer D. OLIJSLAGER te Alteveer, Post Nw. Pekela.

Verantwoording Zusterhulp.

Ontvangen van:

afd. Hoorn v. zendelinge Reiling f 12.15
„ Stavoren - 9.85
Nog een ingekomen gift van Groningen voor Zelfverl.week - 2.—

Allen zeer hartelijk dank.

Met zr.groet, A. BOITEN-Attema
Abrikozenstr. 188, Den Haag.
Giro van J. Boiten No. 223958.

Ontvangen voor de Zending:

v. d. Zondagsschool te Harlingen f 13.27 (Congo)
v. d. gem. te Stavoren f 80.—
(f 30.— v. Rusland en f 50.— z. sp. best.)

Hartelijk dank. J. VISSER.
Leeuwarden, v. d. Kooystr. 16.
Postrek. 167305.

ADVERTENTIEN

SOLI DEO GLORIA

Den 31 Januari 1935 hopen onze geliefde Ouders

REINDER SCHILLERN
en
SIETSKE v. d. ZWAAG

hunne

40-jarige Echtvereeniging

te gedenken.

Ps. 121 : 8.

Hunne dankbare Kinderen.
Behuwd- en Kleinkinderen.

Groningen, Jan. 1935.
Houtstraat 5.

Zoo de Heer wil en zij leven, hopen onze geliefde Ouders

W. LINDEMAN
en
A. LINDEMAN—Kruit

den 3den Februari den dag te herdenken dat zij

voor 25 jaar

in den echt zijn verbonden.

Hunne dankbare Kinderen,

WILLEM
AALTJE
SIEMTJE
FILIPPUS
DIEUWKJE

CORRESPONDENTIE

G. E. te E. Uw brief ontvangen. U is wel erg breedsprakig, maar, en dat is bepaald jammer, niet onderwerpvast. Indien uw „Ingezonden" opgenomen wordt, dan zal het in het volgend nummer zijn. 'k Heb nog geen besluit kunnen nemen. E.-R.

Het volgend nummer zal uit 8 pag. bestaan. De heren redacteuren gelieven daarmee te rekenen. E.-R.

Ontvangen van Kemink en Zoon N.V., over den Dom, Utrecht:
Uit den mond van kinderen . . . . door Olive M. Jones. E.-R.

Heden ontsliep in het Ziekenhuis „Lichtenberg", Amersfoort, in haar Heer en Heiland onze geliefde Tante en Pleegmoeder

TRIJNTJE FRANSBERGEN

(Weduwe van L. van der Molen)

in de ouderdom van bijna 74 jaar.

Namens Familie en Pleegkinderen.

Amersfoort, 15 Jan. 1935.
Irisstraat.

Op 15 Jan. 1935 is

Zr. VAN DER MOLEN

ontslapen in Jezus Christus.

Vrijdag 18 Jan. — ze zou Zaterdag 19 Jan. juist 74 jaar geworden zijn — stonden we aan haar graf en dachten aan het woord van Jezus: „Ik ben de opstanding en het leven".

Zr. van der Molen was een trouw en medelevend lid van onze gemeente.

We zullen haar missen.

Namens de Bapt. gemeente Utrecht.

Vrijdag 1 Februari 1935 No. 2351 54ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN — GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. L. DE HAAN - UTRECHT
KERKSTRAAT 28 BIS
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN — CHRISTUS —

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.65 BUITENLAND PER JAAR f 3.50

ZAAIER, ZAAI.

Zaaier, waar gij biddend' zaait,
Ploegt des Heeren Geest den akker,
Schrikt het zondaarsharte wakker;
Wijl Zijn sikkel 't onkruid maait.

d' Almacht weet waar 't zaad ontspruit,
Ziet waar straks de halm zal rijzen,
Waar de zondaar God zal prijzen,
Toebereid als Jezus' Bruid.

Zaaier, zaai in Gods Naam voort!
Zaai, straks rijpen volle halmen
Die den Hemel doen weergalmen,
Van het heerlijkst lofaccoord.

Zaaier, zaai in Gods Naam voort,
Schoon de zorg U 't oog verdonkert
Er geen enk'le sterre flonkert,
Klem U vast aan Jezus' woord.

Zaaier, zaai! bezin U niet;
Zaai, al zoudt gij onkruid duchten,
Zaai, al ziet het oog geen vruchten,
Zaaier, zaai, Gods wil geschiedt.

Zaaier, waar de zonde woedt,
Satans macht het harte griefde,
Zaai, getuig daar van Gods liefde
Van gena, door Jezus' bloed.

BAPTIST WERELD VERBONDS ZONDAG.

(3 Febr. 1935).

Aan de Baptisten van alle landen!

Waarde broeders en zusters!

In ons schrijven van verleden jaar hebben wij Uw voorbede gevraagd voor het Baptist Wereld Congres, dat in Berlijn gehouden zou worden. Allerlei vermoedens deden de rondte, hier en daar vreesde men het ergste. We werden voor grote moeilijkheden geplaatst, zodat we ons wel even afvroegen of we onder de gegeven omstandigheden wel iets positiefs zouden kunnen bereiken en of het wel de moeite zou lonen het Congres te houden.

Nu we achter het Baptist Wereld Congres, in Berlijn gehouden, staan, past en betaamt het ons den Heer onze dank te brengen voor al de zegeningen, die tijdens en ook nog ná het Congres ons deel werden. Uit alle delen der wereld kwamen de Baptisten tezamen. Zoals reeds zo vaak gezegd, geschiedt dit zonder enige dwang van welke kant ook. Ook komen de vertegenwoordigers niet bij elkaar, omdat ze de een of andere uitvoerende of wetgevende macht bezitten. We hebben geen geschreven geloofsbelijdenis, waardoor wij ons aan elkaar verbonden weten. Toch weten wij ons één in het geloof, in de trouw en in de doelstelling. Bij alle verscheidenheid geloven wij in één Heer, één God en Vader van allen, één geloof, één doop. Christus verbindt ons aan elkaar, want Hij is onze Heiland. In Zijn naam kwamen we samen, in Zijn naam aanbaden we. Slechts dit ene vonden we allen erg jammer, dat niemand van onze russische broeders in ons midden kon zijn.

We hebben geducht beraadslaagd, we hebben moties aangenomen, we gaven verklaringen, we spraken van de hoop, die in ons is, en van ons voornemen. We kunnen zeggen, dat uit al de overwegingen en beraadslagingen drie overtuigingen wel heel sterk naar voren traden; overtuigingen, waaraan wij elkaar bij gelegenheid van de Baptiste Wereld Verbonds Zondag en ook anderen herinneren zullen.

1. De eerste is de heilige opdracht en het grote voorrecht van de Evangelieverkondiging. Opnieuw werd het ons duidelijk, dat wij een Evangelie te *verkondigen* hebben. Wij verklaarden Christus' reddende macht ervaren te hebben. We spreken niet uit traditie of van horen-zeggen, hoewel we een geschiedenis hebben, waarop we trots kunnen zijn. Waarom zullen we in dit verband niet de namen van Carey, Oncken en Spurgeon noemen. Maar we kwamen in Berlijn *niet* enkel samen, omdat deze drie mannen op de hun opgedragen wijze het Evangelie verkondigd hebben, doch we kwamen samen, omdat ook wij de onschatbare waarde van datzelfde Evangelie erkend hebben. Het Evangelie komt niet van ons; het kwam van God tot ons en wij namen het aan. En dát Evangelie moeten wij verkondigen. Ook ons geldt het woord: „Wee mij, wanneer ik het Evangelie niet verkondig". De Baptiste Wereld Verbonds Zondag moet ons bepalen bij onze dure roeping en bij de ons gegeven mogelijkheden.

2. De tweede overtuiging houdt verband met het opnieuw zien van de Gemeente van Christus. Deze Gemeente is het lichaam van Christus, wiens leden wij zijn. We willen ons leven niet in teruggetrokkenheid doorbrengen; dat kunnen wij inderdaad ook *niet*. We zijn geroepen tot de vrijheid, die in Christus *is*; en in deze vrijheid *staan* wij, terwijl wij gemeenschap met elkander zoeken. Datgene, wat ons van elkaar zou kunnen scheiden is niets in vergelijking met de sterke drang des Geestes, die ons drijft tot de gemeenschap met elkaar. Want niet wij bouwen de Gemeente, maar Hij, die gezegd heeft: „Ik zal Mijn Gemeente bouwen".

In vele landen bestaan slechts kleine Baptiste gemeenten, maar dit weten we, dat Christus ons Zijn Geest gegeven heeft; en dat is ons voldoende. Wij zijn geroepen, Hem in Zijn Gemeente te verheerlijken en Hem de eer te geven. Het zou niet verkeerd zijn, wanneer op Baptist Wereld Verbonds Zondag op het wonder, de schoonheid en de werkzaamheid van de Gemeente des Heren gewezen werd.

3. En ten derde zagen we, dat het Evangelie overal in het leven, onder alle levensomstandigheden, zijn invloed wil laten gelden. Wij geloven in de reformerende kracht van het Evangelie, niet alleen voor de enkeling, maar ook voor de ganse mensheid. We weten wel, dat er onder ons ook misstanden

tussen 6 en $77^1/_2$ pfennig wel wat erg groot is.

* * *

Denken we nu eens aan ons eigen land.

Wie van ons weet nu niet, dat de samenwerkende zendingscorporaties te Oegstgeest er thans financieel somberder voorstaan dan ooit te voren. Het jaar 1934 begon met een tekort van f 86000! En dit tekort werd in 1934 steeds groter, zodat 1935 met een tekort van f 200000 is begonnen! Dit kunnen de zendingscorporaties natuurlijk onmogelijk volhouden. Het kán maar niet zo blijven doorgaan. In deze nood der zending móet wel voorzien worden. De verantwoordelijkheid gebiedt wel maatregelen te nemen, al zijn ze ook nog zo pijnlijk. Op 15 Febr. zal slechts dát geld naar Indië gezonden worden, dat er is. Het laat zich dus aanzien, dat de salarissen in Indië en Nederland straks gedeeltelijk zullen worden uitbetaald en dat men in de overige kosten niet zal kunnen voorzien. Ook behoort het niet tot de onmogelijkheden, dat op het grote zendingsterrein, dat door de te Oegstgeest samenwerkende zendingscorporaties wordt verzorgd, een belangrijke inkrimping van krachten zal moeten plaats hebben.

* * *

Het zal U wellicht interesseren te vernemen, dat de zending der Gereformeerde kerken er financieel veel beter voor staat. Dit is geen toeval, maar een kwestie van offerzin èn van een betere regeling van bijdragen. In Oegstgeest zal men zeer zeker van vaste bijdragen weten, feit is echter, dat men daar in hoofdzaak afhankelijk is van vrijwillige giften van particulieren. De zending der Gereformeerde kerken is geheel kerkelijk georganiseerd. Ze is gebouwd op kerkelijke bijdragen, die men zoekt te stabiliseren naar een maatstaf van 75 cent per persoon per jaar. De mogelijkheid voor vrije giften blijft daardoor natuurlijk bestaan. Doch men heeft in de Gereformeerde kerken de noodzakelijkheid van een kerkelijke regeling ingezien. En we geloven, dat men dat goed gezien heeft.

Zending „drijven" is heilige noodzaak, is onze roeping, is de taak der gemeenten! Om diè taak te vervullen, kan een goede finantiële regeling wel eens nodig blijken te zijn. Niemand wijze haar daarom bij voorbaat als onchristelijk van de hand.

d. H.

III

Mens, blijf strijden en vertrouw!
E. Madach.

OP DE ZENTO.

Dat is de afkorting van Zendingstentoonstelling, welke in de plaats mijner inwoning gehouden en als goede Baptist door mij bezocht werd, ook al had men mijn naam en daarin de naam onzer baptistische gemeenschap zorgvuldig gemeden als ik zag op de lange lijst van personen die een bezoek aanbevalen. Minstens acht verschillende gezindten waren vertegenwoordigd door hun voorgangers. Wij willen hopen dat achter deze omstandigheid geen kwade bedoeling schuilt. Zou deze Zento in Uw stad komen, offer Uw dubbeltje en hoor en zie. Zendelingen die in de verschillende gebieden gewerkt hebben verklaren mooi en vertellen allerlei persoonlijke ervaringen. Er wordt alleen gesproken over de Zending in Nederl. Oost- en West-Indië; tijdens mijn bezoek over Java, Nieuw-Guinea en Suriname. Ik zal U niet vervelen met getallen of zware verhandelingen.

* * *

Als een man van Nieuw-Guinea iets wil beginnen bijv. een huis bouwen of een tuin ontginnen, als hij op reis wil gaan of er ziekte in huis komt, heeft hij behoefte zich in verbinding met de geestenwereld te stellen om hun raad te vernemen. Daartoe komt er een priester die werken gaat met een bizonder wonderlijk gevormd houten figuur, een mens voorstellende waarvan het hoofd groter is dan al het overige van een menselijk lichaam samen. In het grote hoofd bevindt zich soms de schedel van een of ander afgestorvene. Wanneer er nu iets bizonders gebeuren moest, kwam de priester, nam dit beeldje in zijn handen en begon de naam van de dode te roepen, zolang, tot zijn armen begonnen te trillen. Dit was het teken dat de geest van de gestorvene in het beeld gevaren was. Deze geest werd nu door de priester gesmeekt hem in verbinding met zijn eigen demon, een soort persoonlijke beschermgeest, te brengen. De geest van de afgestorvene brengt de boodschap over en spoedig daarna valt de priester in een trance, een soort bezwijming, waarin hij dan allerlei woorden uitspreekt. Is 't om een zieke begonnen dan noemt hij verschillende geneesmiddelen, moet men op reis dan noemt hij de dag.

U haalt de schouders op? Ik ook. Maar laat ons voorzichtig zijn met wat te zeggen. Paulus heeft het soms over de machten, de geweldhebbers der wereld, de geestelijke boosheden in de lucht. De wetenschap heeft het luchtruim wel aardig leeggepraat, maar de wetenschap is aan 't stoffelijk verstand gebonden, dat zich niet bewegen kan in het rijk der geesten. Leert ons de schrijver van de brief aan de Hebreën niet dat de engelen alle gedienstige geesten zijn die tot dienst uitgezonden worden om dergenen wil, die de zaligheid beërven zullen? Wij laten dus onze schouders weer zakken en ontdekken dat de Satan een geweldig verdervende macht kan hebben in de landen waar het evangelie der bevrijding niet verkondigd wordt. Dat hij er heerst als een dictator en de zielen der blinde heidenen knevelt met alle angsten der hel. De heer Kleerekoper heeft daarover in zijn partij-blad „Het Volk" geschreven: „Het is vaak voorgesteld, alsof daar in het Oosten de heidenen leefden in de rust van hun naïve, kinderlijke geloofsovertuigingen en dat die rust dan wreed verstoord werd door de ingewikkelde bedenksels der Christelijke theologia. Maar deze voorstelling spot met de feiten. Bij de heidense volksstammen (wat dus wat anders is dan de Mohammedanen) heersen voorstellingen omtrent geesten en spoken waardoor de mens achtervolgd wordt, die de rust dezer eenvoudige levens duurzaam verstoren en waarvan een berekenende priesterkaste misbruik maakt. De christelijke geloofsprediking is daar menigmaal als een licht in de baaierd ontstoken." Tot zover maar de soc.-dem. Kleerekoper.

* * *

Er is veel door de zendelingen gedaan. Als men alleen al denkt aan het geweldig-moeilijke: een evangelie in de taal der inboorlingen over te brengen. Hier past inderdaad eerbied voor zulk werk. Daar hebben de Mohammedanen die ook in onze Oost sterk vertegenwoordigd zijn geen moeite mee. De Koran, hun bijbel, mag niet vertaald worden. In een vreemde taal zou het de heiligheid, de werking verliezen. Derhalve leren alle bekeerlingen de Koran uit hun hoofd in de arabische taal en kunnen U als ge 't vraagt het 34ste hoofdstuk voorzingen (ze zingen meer dan dat ze lezen) maar ze weten dan niet wat ze gezongen hebben. Dat hoeft ook niet. Het werkt zo ook. Arme mensen deze Mohammedanen met hun rozenkrans van 99 kralen voor de 99 namen voor Alla—God, waaronder echter de naam van Joh. 3 : 16 God is Liefde niet voorkomt. De Mohammedaanse godsdienst is dus, wij zouden zeggen, hinderlijk gebonden aan de arabische taal. Hoe heerlijk is het de bijbel te kunnen geven aan de volkeren der aarde in de taal van hun moeder. Maar welk een arbeid. Een zendeling in Afrika zocht eens twee en een half jaar naar een uitdrukking voor „Heiland". Eindelijk triomfeerde hij. Een inboorling vertelde hem, hoe hij een vriend uit de klauwen van een leeuw had gered. Toen begreep hij welk woord hij nodig had.

Zendelingen zijn posten in de een-

zaamheid. Voorposten in de nacht, omringd door vele vijanden, echter ook beschermd door de vurige wagens van Israëls God. Hebt ge wel eens een mooi zendingsverhaal gelezen? Een ongemeen boeiende persoonsbeschrijving vindt ge in „Christus of Boeddha", waarin Adoniram Judson de held van het verhaal is. Nooit las ik zo'n boek dat het romantische ver achter zich laat en U stil maakt ziende op het leven en lijden der zendelingen. De Heer geve ons steeds een gebed in het hart voor de trouwe strijders aan verre stranden die in eenzaamheid verbranden ter eer van hun Heiland. En de Heer geve ons genade tot offervaardigheid. Gij zoudt Uw leven willen geven voor den Koning der eeuwen? Begin met Uw beurs!

HUIZINGA.

Als zij u toeschreeuwen: „Vertoon ons God!", dan moet gij uwe liefde tonen, en zij zullen verstommen.

P. Steinmüller.

UIT DE GEMEENTEN

2e EXLOËRMOND. Waarde broeders en zusters. Door middel van ons blad „De Christen" willen we u vertellen, hoe het hier in de gemeente gaat. Ik wil beginnen met de kerstdagen Nu, we kunnen zeggen, dat we gezegende dagen hebben gehad met student br. A. Kruizinga, die toen in ons midden was om de gemeente met zijn gaven en krachten te dienen. Hoewel we niet kunnen zeggen, dat hier zichtbare zegeningen zijn, toch mochten we oudejaarsavond zien dat een jongedochter tot overgave des harten kwam.

De verhouding tussen de broeders en zusters onderling is werkelijk goed te noemen, hetgeen toch ook een grote zegen is.

De evangelisatie-samenkomsten zijn de 16e, 17e en 18e Januari gehouden en liggen nu ook weer achter ons. De broeders Ds. Hekhuis en Ds. Brandt strooiden met kwistige hand het zaad des Evangelies. Er zijn wel geen zichtbare vruchten gezien, doch we geloven, dat God het rijkelijk zal zegenen.

De opkomst in onze godsdienstoefeningen des Zondags, alsook de onderlinge bijeenkomsten en bidstonden, zijn goed. Alhoewel we geen voorganger hebben, gaat het toch goed. Maar we hopen dat de Heer ons weer een voorganger mag schenken. De toekomst lijkt misschien wel donker, maar we roepen toch de brs. en zrs. toe:

Komt voorwaarts in den heil'gen strijd!
Komt broeders, niet versagen.
Met *Jezus* kunnen wij *altijd*
De felste worst'ling wagen.
Steeds het oog op *Hem* gericht,
Dan zullen wij *altijd* overwinnen.

Uw br. in onzen Heiland,
D. WEVER.

HOORN. Gel. brs. en zrs. in onzen Heer en Heiland. Het gaat ons hier in Hoorn vrij goed. Wij hebben heerlijke dagen achter ons. Zondag 23 Dec. '34, werd hier een wijdingsdienst gehouden ter voorbereiding van het geboortefeest van onzen Heiland. Ons gebouw was vrij goed bezet en de prediking werd met aandacht gevolgd. De 1e Kerstdagmorgen verkondiging van het oude Kerstevangelie. 's Namiddags hielden wij liefdemaal. De Heer was kennelijk in ons midden. Het was een heerlijke dag, welke ons nog lang in herinnering zal blijven. De tweede kerstdag feest met de Zondagsschoolkinderen. En zo zijn we al weer een eind het nieuwe jaar ingetreden en bidden God, dat Hij ons ook dit jaar nabij moge blijven en dat wij op het zaad, dat gezaaid wordt zichtbare vruchten mogen zien. De oogst rijpt. Dat we nu straks ook maar, wanneer het Gods tijd is, de oogst mogen binnenhalen. Dat is onze bede.

Er wordt hier gewerkt en wij zijn zeer dankbaar, dat wij br. Brongers in ons midden hebben. Nu zijn wij bezig Evangelisatie-samenkomsten te beleggen, waar wij naast br. Brongers één van onze Voorgangers hopen te zien optreden. Dat het koude Holland dan eens warm moge worden voor onzen Heer en er zielen gewonnen mogen worden voor Koning Jezus. Brs. en zrs., steunt ons door uw gebeden. Onze gemeente is maar klein. We zouden zo gaarne zien, dat onze gemeente zich ging uitbreiden. Ook onze jaarvergadering ligt weer achter ons en kenmerkte zich door een goede geest.

J. P., Correspondent.

DELFZIJL. Mochten we in onze vorige gemeenteberichten melden van vele ontvangen zegeningen, de Heer gaat nog steeds door met ons te zegenen.

Het was op Zondag 20 Januari, dat we reeds voor de tweede keer in dit jaar onze doopvont mochten openstellen om aan een vijftal brs. en zrs. gelegenheid te geven de oude mens af te leggen, om voortaan in nieuwigheid des levens met den Heer te wandelen.

Alhoewel we zoveel mogelijk zitplaatsen gemaakt hadden, bleek het ons toch een onmogelijke taak aan allen een plaats te verschaffen, zodat verschillenden teleurgesteld huiswaarts moesten keren.

Met stille aandacht werd geluisterd naar wat de Heer door Zijn Woord te zeggen heeft aan een ieder die gelooft.

We mochten ervaren, dat de Heer zegenend in ons midden was; dies waren wij verblijd. Geen wonder dan ook, dat de jaarvergadering der gemeente, die op 24 Jan. werd gehouden, in het teken der dankbaarheid stond.

Onze bede is, dat deze opwekking moge voortduren tot redding van zondaren.

D. BR., Secr.

Niemand mag ooit het geloof laten varen, dat God door hem een groot werk wil doen.

Luther.

ZUSTERHULP.

Wat ze doet en wat ze kan doen.

Langs deze weg wil ook de vereniging Zusterhulp uit Utrecht iets van zich laten horen.

Het gaat onze vereniging goed. Met veel ijver is een verkoopavond voorbereid en de Heer heeft ons willen zegenen. We konden de gemeente een klein bedrag overhandigen. Gaarne hadden we nog meer gedaan, omdat het zo nodig is. Hoe weinig ook het is echter uit liefde tot den Heer en Zijn werk gedaan.

Ook geloven we, dat onze vereniging met de Kerstdagen menig gezin heeft verblijd door een kerstgave.

Wanneer we zo eens rondom ons zien, dan behoeven we nog niet bang te zijn, dat er geen werk voor ons is. Er zijn er nog zo velen in ons land en daar buiten, die op onze hulp wachten. Wanneer ik soms in gezinnen kom, waar zoveel is te doen en de moeder er eigenlijk nodig eens een paar weekjes helemaal uit moest, om wat uit te rusten, dan komt de gedachte vaak bij me op: Heeft de N. B. V. B. op dit terrein wellicht geen taak te verrichten? Een vacantie-rustoord voor moeders van gezinnen! Er zijn natuurlijk vele moeilijkheden aan verbonden. Het behoeft echter niet dadelijk in het groot te worden begonnen. En dan . . . . mogen we ook niet geloven, dat de Heer ons zal zegenen? Wanneer we iets voor Hem willen gaan ondernemen? Is het verleden daarvoor geen bewijs? Klein begonnen — twee zusters — en nu horen we tot onze blijdschap, dat steeds meerdere verenigingen zich aansluiten bij de N. B. V. B. De Heer heeft meer om ons te geven!! Wij moeten echter getrouw op onze post staan in onze plaatselijke verenigingen. Geen kleine beuzelarijen mogen ons het grote ideaal uit het oog doen verliezen. Wanneer wij maar wat meer dachten aan de noden van die arme Congonezen, dan zou dat zeker achterwege blijven. Is het geen grootse gedachte, dat wij als zusters in Nederland daar ook een klein aandeel in het werk hebben? Ook moesten we eigenlijk nog meer aan de nood om ons heen denken. Ik geloof stellig, dat we dan nog meer schouder aan schouder zouden gaan staan.

We kunnen allen iets doen voor Jezus. Onze Koning heeft ons in Zijn dienst genomen. Wanneer we bij het werk, dat we doen, hetzij klein of groot, maar steeds denken dat de Heer het van ons vraagt en niet de mensen, wat doen we ons werk dan met blijdschap!

Zusters, we moeten en mogen veel verwachten van onzen Meester. Wie weet wat onze komende jaarvergadering ons nog zal brengen.

Met zustergroet uit Utrecht, uw

IJ. DE HAAN—Engelsman.

De mens is het enige schepsel met het vermogen om te lachen.

Zeker. Maar is hij ook niet het enige, dat verdient, uitgelachen te worden?

MEDEDELINGEN

Jeugd van Z.-O. Groningen.

Hallo!
Ik kwam zeggen, dat de tijd voorbijvliegt en dat de 14de Febr. nu al vlak bij is en dat we ons klaar moeten maken voor de reis naar Vrieschelo. Want op Donderdag 14 Febr. is daar onze eerste Jeugddag in 1935, die we niet mogen en willen verzuimen. Zie hier, wat er te doen is:

3 uur. Leider: Ds. T. Jansma van N. Pekela.
Duet uit Stadskanaal.
Voordracht uit Muntendam.
Opstel uit Stadskanaal.

7 uur. Leider: Ds. J. W. Weenink van Stadskanaal.
Zangkoor uit N. Pekela.
Voordracht uit N. Pekela.
Opstel uit Muntendam.
Vertegenwoordiger van de N. B. J. R.: D. Molijn van Stadskanaal.

Dus: komt!

Namens Jedaco,
de secr. T. JANSMA.

Het adres van *br. W. Wolters*, colporteur-huisbezoeker, is thans:

MUSSELKANAAL,
Schoolkade 71.

U. R. C.

Ontvangen van:
de Gemeente Stavoren f 10.—.
Wie volgt?

Utrecht, A. H. ZERBST,
Rijnlaan 128bis. Penningmeester.
Giro 68108.

Ontvangen voor de Zending:

v.d. gem. E.-E.veen f 60.— z. sp. best.
v.d. gem. Haulerwijk - 71.25 idem.

Hartelijk dank.

J. VISSER.
Leeuwarden, v. d. Kooystr. 16.
Postrek. 167305.

Het hart wordt verjongd door weldoen; het geheugen door studie; het leven door herinneringen.

Goede kunst is voor de ziel der mensen wat zuivere lucht voor het lichaam is.

ONZE ZONDAGSSCHOOL-CONFERENTIE.

Ziezo, waarde collega's, hier komt nu het beloofde programma met de punten van de referaten, voorzover die in mijn bezit zijn.

1. Opening door den leider Ds. J. Louw van Groningen.

2. Inleidingen van den heer P. Smit van Stadskanaal.

a. *Wat moet een kind doen op de Zondagsschool?*
I. Wat het kind niet *mag* doen.
II. Wat het kind wel *moet* doen.
III. Welke middelen moeten worden aangewend om in dezen iets te bereiken.
IV. Wat het kind wel *mag* doen.

b. *De ouderavond.*
I. Zijn ouderavonden gewenst?
II. Wat men er mee moet trachten te bereiken.

c. *Financiën.*
I. ?

3. Bespreking van de inleidingen.

4. Referaat van Ds. Bakker van Harlingen over: *Zielszorg* (bij kinderen).

5. Bespreking.

6. Theepauze.

7. Inleiding van Mej. E. de Vries van Haulerwijk over: *Vertellen.*
I. Kan iedereen vertellen?
II. Als men denkt het niet te kunnen wat zijn dan daarvan de oorzaken?
III. Is het aan te leren en is daarvoor opleiding mogelijk of noodzakelijk?

8. Bespreking.

9. Vrije bespreking van moeilijkheden in het Zondagsschoolwerk.

10. Rondvraag.

11. Sluiting.

Zoals U ziet een mooi programma. Punt 2 c. spreekt voor zichzelf, nietwaar? En punt 4 wordt een grote verrassing. Ds. Bakker bewaart een diep stilzwijgen over zijn onderwerp, dat maakt ons natuurlijk allemaal buitengewoon nieuwsgierig en 't gevolg zal zijn, dat wij voor dit punt de meeste belangstelling zullen hebben. Bereidt U dus maar voor op veel vragen.

U weet nog de datum? D.V. 16 Februari.
De tijd? 's Namiddags 3 uur.
De plaats? Vergaderzaal der Bapt. Gemeente, Gedempte Boterdiep, Groningen.

Vraagt allen Gods zegen over deze tweede poging om iets voor ons Zondagsschoolwerk te doen.

Namens 't Comité,
ETTY DE VRIES, Secr.esse.

INGEZONDEN.

Aan de Redactie van „De Christen".

Geachte Redactie.

Critiek, concurrentie, afbraak.

Er is een spreekwoord, dat zegt, dat de beste stuurlui aan wal staan, d.w.z. de mensen van de critiek zitten er niet in, weten de moeilijkheden niet, doch zetten desondanks hun critiek voort.

Als buitenstaanders[1]) behoren we, dunkt mij, allen tot dit soort van stuurlui; niemand en niets is volmaakt.

Hierom en hierdoor vindt men dan ook de critiek en moet men de critiek ruimte geven, evenwel onderscheidende tussen afbrekende en opbouwende, aanvullende critiek.

Volgens mij heeft dit in het maatschappelijke leven, alswel op het geestelijk terrein, altijd de grootste verwarring gesticht. Critiek wil zo licht tot betweterij overslaan, juist omdat ze haar oorsprong vindt in het weten[2]) van de toeschouwer. Critiek moet op de juiste plaats en op de juiste manier tot uiting komen. Hiervoor is nodig te vragen, te luisteren, om hierna te besluiten.

Zo wij het anders gaan doen, komt de bovengenoemde afbraak, doordat ons weten of geweten[3]) zich verzet tegen het andere en tegen den ander, waardoor het gehele gebouw wankel komt te staan.

Het komt mij voor, dat de versnippering in de Christenheid, alsook in de Bapt. Gemeenten, hierin zijn oorzaak vindt. Tot het behoud der onderlinge gemeenschap heeft men de juiste manier te vinden, waarop de critiek zich kan openbaren.

Ook dit schrijven is bedoeld als critiek, hetwelk zijn aanleiding vindt in hetgeen u af en toe over andersdenkenden schrijft.

Allereerst dienen we nog op te merken, dat allen het inzake de Godsdienst, naar hun inzicht, het goed voor hebben. En zo men tot ander inzicht komt, komt ook de zwenking. Ook wij menen het natuurlijk bij het rechte eind te hebben. Doch ik vraag: hebben die anderen het dan allen verkeerd en hebben wij het recht ons boven hen te stellen?[4]) Hebben zij zich bij ons aan te sluiten of kunnen wij ons bij hen aansluiten? Is niet het gebod van Jezus: „Ik wil dat zij één zijn"? Zegt Hij dit tot Bapt. Gem. of tot allen, die naar eer en geweten God menen te dienen? Wordt de mens ge-

---

[1]) als buitenstaanders *waarvan?* E.-R.
[2]) volgens de redenering van zoeven moet hier staan: in het *niet*-weten. E.-R.
[3]) maar dat is toch niet hetzelfde? E.-R.
[4]) Dit zijn twee vragen, die gecombineerd op een wijze zoals hier geschiedt van een onjuiste veronderstelling uitgaan. Ook vragen stellen is niet een ieders werk! Dat blijkt uit hetgeen nog volgt overduidelijk. E.-R.

rechtvaardigd door de werken, dat is doop (? E.-R.), of door Genade? Wat is eerst? En indien het door Genade is, waar blijft dan de roem, de zelfverheffing? Wij zeggen: de genade moet zich openbaren, doch openbaart zich die genade meer bij degene, die de doop der gelovigen in die Genade ondergaat? Zou ook niet het geloof in die Genade openbaar kunnen worden bij het doen van belijdenis? En ook wanneer de ouders hun geloof in Gods genade over hun kinderen uitspreken, openbaren, zo ze hen tot de Gemeente van begenadigden brengen? Houdt God het met de vorm, de letter, of ziet Hij het hart aan? Tenslotte: moeten we de dingen als mens zien, of moeten we leren de dingen en mensen te zien zo als God ze ziet? Hebben we Gods Gemeente te zijn, welke let op genade en werken en daarna handelt, of zullen we een Gemeente van mensen moeten zijn, die maar al te vaak met eigen maatstaven meten en anderen de wet voorschrijven? Ik vind, dat wij, als wij de nadruk leggen op de werken, wij ons veelal in de weg bevinden, waarvan anderen en vooral Rome beschuldigd wordt. Misschien wilt U het met toelichting[5]) in ons blad opnemen.

Hoogachtend, Uw br. in Chr.,
G. ENSING,
E.-Erfscheidenveen.

---

[5]) Ik weet niet welke toelichting br. Ensing van de Redactie verwacht. We nemen aan, dat U, br. Ensing, het goed meent met de arbeid in Gods Koninkrijk in het algemeen en met de arbeid in onze Bapt. gemeenten in het bizonder. Maar de redactie meent het ook goed met U, wanneer ze U de raad geeft, niet zo spoedig naar de pen te grijpen. Want de redactie heeft al meermalen stukken van U *moeten* weigeren. En dat doet ze toch niet graag. Het gaat immers om onze gemeenschappelijke arbeid.

E.-R.

III

RONDBLIK.

Prof. dr. A. van Veldhuizen.

De 25e Januari herdacht prof. dr. A. van Veldhuizen te Groningen, hoogleraar in de theologie vanwege de Ned. Hervormde kerk, zijn 25-jarig ambtsjubileum.

Prof. van Veldhuizen behoort tot de mannen van veelzijdige interessen. Als theoloog is hij een gezaghebbend Nieuw-Testamenticus, wiens wetenschappelijke arbeid door de Nederlandse theologie zowel bij medestanders als niet-medestanders volle ere geniet. Zijn geschriften, zijn artikelen, zijn medewerking in de bijbelvertalingsarbeid, dat alles getuigt van een man, die op theologisch wetenschappelijk gebied tot onze eersten behoort. Wij noemen bijzonder zijn aandeel in „Tekst en Uitleg".

Tegelijk is er iets in deze wetenschappelijke arbeid, dat schier van regel tot regel verraadt, dat deze theoloog allerminst een kamergeleerde zonder meer is. Wie een commentaar van prof. dr. van Veldhuizen leest, vindt zoveel gezonde bonhomie, zoveel humor, zoveel practische en originele levenswijsheid door de theologische beschouwingen heengemengd, dat het lezen een genot van bijzondere aard wordt. Deze theoloog is een persoonlijkheid, die met het rijke van zijn levenservaring en niet te vergeten van zijn natuurkennis, bijzondere schatten in de theologische wetenschap indraagt.

We noemden prof. van Veldhuizen natuurkenner. Wie kent niet dat wondermooie boek „Met zes zintuigen de natuur in"? Dan leeft men mee op den Adderhorst en ziet hoe een theoloog, die de natuur kent, met het zesde zintuig in de natuur een sprake vindt, een leven vindt, dat aan de natuur een nieuwe wijding geeft.

Maar groot is zijn activiteit op kerkelijk en religieus terrein! Prof. van Veldhuizen werd in 1871 geboren. Hij was predikant te Molkwerum (van 1898—1902) en te Almelo (van 1902—1907) en werd 1 Sept. 1907 rector van de Nederlandse zendingsschool, thans te Oegstgeest gevestigd. Ruim 2 jaar daarna, de 25e Januari 1910, volgde zijn benoeming tot kerkelijk hoogleraar te Groningen. Dat hij rector der zendingskerk werd, bewijst zijn levensbelangstelling in het werken der mensen. En bewijzen daarvan vindt men in een rij van bestuursfuncties, die de jubilerende hoogleraar vervulde en vervult. Wij noemen zijn bestuurslidmaatschap van de Ned. Christel. Radiovereniging. Natuurlijk vindt men prof. van Veldhuizen in deze kring. Het radiowonder en de mogelijkheden dezer uitvinding voor Christus' dienst te gebruiken, heeft den Groningsen hoogleraar en man van de Adderhorst natuurlijk in het bestuur der N. C. R. V. gebracht.

En waar zullen wij eindigen? Dan moeten we noemen professors werk in de Natuurhistorische vereniging, in de A. N. W. B., in het Nederlands Jongelingsverbond, onder de Christelijke geheelonthouders, bij de Nederl. Christelijke Reisvereniging, in het Nederl. Bijbelgenootschap, op het gebied der inwendige zending en voor Doetinchem (waar ook prof. van Veldhuizen zijn eerste opleiding ontving) en op oecumenisch gebied. Zijn arbeid op oecumenisch gebied is onder deze interessen de jongste, De oecumenische beweging in ons land is ook nog jong. Toen echter prof. van Veldhuizen de nodiging van het Voortzettingscomté van Stockholm (prof. dr. A. Hinderer) ontving om in ons land mede te werken tot ontplooiing van de oecumenische actie, met name door een Christelijk persbureau in het leven te helpen roepen, vond men den Groningsen hoogleraar dadelijk bereid. Het persbureau kwam tot stand, zij het ook, dat in ons land de ontplooiïng van deze arbeid velerlei tegenstand ontmoette, gelijk dan ook de oecumenische beweging ook in het algemeen hier te lande niet de sympathie van de ganse Christenheid heeft. Het persbureau ontwikkelde zich onder voorzitterschap van prof. van Veldhuizen tenslotte door enige moeilijkheden heen toch zeer voorspoedig. Het aantal boeken, geschriften en tijdschriftartikelen, van de hand van prof. van Veldhuizen, is legio. In „Nieuwe Theologische Studiën" verscheen een mooi overzicht over het theologisch en kerkelijk werk van Prof. dr. van Veldhuizen.

De bevolking van Palestina.

Volgens de jongste cijfers bedraagt de bevolking van Palestina thans ruim 1.036.000 zielen. Van dit getal is de meerderheid Mohammedaans. Er zijn in Palestina 760 000 Mohammedanen, 175.000 Joden, 92.000 Christenen; de overige zijn Samaritanen, Droesen, enz. Natuurlijk is de Joodse bevolking in de laatste 10 jaren door immigratie sterk gestegen, n.l. met 110 %. De Arabieren namen in die tijd slechts met 28 % toe. De toenemende Joodse immigratie heeft bij vermeerderd antagonisme tussen Mohammedanen en Joden het goede gevolg, dat er geen werkloosheid heerst. Vooral in de bouwbedrijven is het druk. Typisch is, dat het aantal intellectuelen overmatig groot is. Met name medici zijn er te veel. Palestina telt op de 175 000 Joden 500 Joodse artsen, alzo op iedere 350 personen een arts. En met de advocaten is het al niet veel anders. Het schoolbezoek is bij de Joodse kinderen het best. Op de 760.000 Mohammedanen heeft men maar 48.060 schoolkinderen, maar op de 175.000 Joden 34.160 schoolkinderen.

Hoe moet men straffen?

Met straffen moet men pas ingrijpen, als positief optreden in geen enkel geval baat bracht.

Met straf moet men dan ook voorzichtig te werk gaan; de kinderen moeten inzien en begrijpen, dat de onderwijzer niet straft, omdat hij de onderwijzer is, en dat hij 't ook niet doet uit plezier maar omdat hij is de handhaver van de gemeenschappelijke wet, waaraan hij zichzelf ook onderwerpt. De onderwijzer wreekt zich niet; objectiviteit en rechtvaardigheid zijn zijn leidsvrouwen.

Men moet er voorts op letten, dat de straf in juiste verhouding staat tot de overtreding, en in overeenstemming is met de verantwoordelijkheid van de overtreder. Daarom mag men nooit straffen ab irato (in toorn).

Het ideaal moet wezen, dat de schul-

dige zelf de straf als redelijk erkent; als het kind zijn schuld inziet en zijn straf „accepteert", is deze laatste niet zonder gevolg.

De ware orde houdt altijd in 't oog, dat de onderwijzer niet egoïstisch aan gehoorzaamheid en stilte vasthoudt, maar, dat de maatregelen dienen tot verbetering en dus karaktervormend zijn; ontmoedigend mag de straf dan ook nooit zijn.

Gemeenschappelijke straffen zijn dan ook meestal af te keuren: de goeden moeten dan met de slechten betalen; dit is onrechtvaardig en het gevolg is noodlottig.

Opgemerkt hoeft eigenlijk niet te worden, dat de straffen met omzichtigheid moeten gekozen worden zodat men er voor waakt, dat de gezondheid niet wordt geschaad; afgekeurd moet worden het „schoolblijven" gedurende het speelkwartier, lang achtereenstaan, vermoeiende houdingen.

De oorlog.

Nooit mogen wij vergeten, dat de oorlog aan 26.000.000 mensen het leven heeft gekost. Daar komen dan nog de 80.000.000 indirecte slachtoffers bij: de verminkten, de weduwen en wezen. De kosten beliepen 840 milliard gulden.

26.000.000 mensen! Dat is alsof er elke dag een „Lusitania" met 1000 opvarenden verdrinkt in de zee en dat 70 jaar lang. Een enkel uur van de wereldoorlog kostte evenveel als de bouw van een universiteit in Californië. Alle gelden, die in de laatste jaren in Amerika zijn bijeengebracht om kerken te bouwen en te onderhouden, zouden niet voldoende zijn om drie dagen de oorlogskosten te dekken. Zes uur oorlog zijn duurder dan alle werk van alle jongemannenverenigingen van de hele wereld een heel jaar lang. Om één dag oorlog te kunnen betalen, zouden 9000 arbeiders, met een behoorlijk salaris, 40 jaar lang moeten werken.

Maar dat is toch het ergste nog niet. Het ergste is dit: bereiden wij niet allen, dag in dag uit, een nieuwe oorlog voor?

Marzinkofski.

III

LEESTAFEL.

Uit den mond van kinderen . . . . door Olive M. Jones. Uitgegeven door Kemink en Zoon N.V. Utrecht. Prijs geb. f 1.75.

De schrijfster is een gewezen presidente van de „National Education Association" in de Verenigde Staten van N. Amerika, en moet een opvoedkundige van wereldvermaardheid zijn. Herhaaldelijk werd ze afgevaardigd naar nationale en internationale congressen over opvoedkunde.

In October van het jaar 1928 werd ze directrice van het nieuwe Calvary-huis en leidster van de school, verbonden aan de Calvary-kerk van Ds. Samuel M. Shoemaker, New York. Deze Ds. Shoemaker schrijft een inleidend woord, dat waard is om gelezen te worden.

Dit boek behoort tot de Oxford-Groep-literatuur. De engelse titel luidt: „Inspired Children". Geautoriseerde vertaling van M. C. van Gheel Gildemeester, met medewerking van Mej. A. E. Adriani. Men heeft de nieuwe spelling toegepast, hetgeen op zichzelf zeer verblijdend is. Maaar het moet gezegd: men heeft de nieuwe spelling òf heel slordig toegepast òf men kent de regels van de nieuwe spelling niet. De vertaling laat zich overigens vlot lezen.

Het boek bestaat uit twee delen. Het eerste deel luidt: ware verhalen over geestelijke ervaringen van kinderen, en het tweede deel: hoe kinderen God leren kennen.

Miss Jones laat aan de hand van ware geschiedenissen omtrent werkelijk bestaande kinderen zien, ,hoe zelfs kinderen door de Oxford-Groep „gegrepen" kunnen worden. Ze spreekt ons van wat kinderen ondervinden, die onder Gods leiding staan, in wier leven God werkelijkheid wordt.

Het tweede deel acht ik erg belangrijk, vooral het hoofdstuk: „Een en ander over godsdienstige opvoeding". Heeft Miss Jones geen gelijk, wanneer ze zegt: „Wij verspillen hopen geld en gebruiken het leven van nobele, toegewijde mannen en vrouwen in reddingswerk en om te evangeliseren, maar wij doen zo goed als niets om de kinderen te bereiken en hen een goed begin te laten maken"? Velen mogen dit een weinig overdreven achten, feit is echter, dat gewoonlijk te laat een begin gemaakt wordt met de godsdienstige opvoeding. We verwonderen ons dan ook niet, dat er een hoofdstuk, ik mag wel zeggen van waardevol hoofdstuk, gewijd wordt aan „Natuurlijke kindergebeden".

Onze onderwijzers(essen) op de Zondagsscholen moeten niet vergeten dit boek eens te gaan lezen. Ook vestig ik de aandacht van het comité, dat de tweede Zondagsschoolconferentie heeft voorbereid, op dit boek.

Gaarne beveel ik dit boek aan.

Jammer, dat een inhoudsopgave ontbreekt.

d. H.

III

De beste methode om kinderen de goede weg te leren, is deze zelf voor hun ogen te bewandelen.

CORRESPONDENTIE

E. d. V. te H. Ja, „De Christen" weet daarop wel raad! We zeggen zoveel mogelijk medewerking toe.

E.-R.

X. Y. te Z. U gelieve het papier aan één kant te beschrijven.

E.-R.

Ontvangen: De Orde der getrouwe getuigen van den komenden Christus.

III

ADVERTENTIEN

Vrijdag 8 Februari 1935 No. 2352 54ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. L. DE HAAN - UTRECHT KERKSTRAAT 28 BIS
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.65 BUITENLAND PER JAAR f 3.50

AAN ZEER STILLE WATEREN

VERZWEGEN WOORDEN.

Er is veel, dat niet in de Bijbel staat, maar dat onze opmerkzaamheid niet trekt, omdat we niet verwachten het daar te zullen aantreffen. We missen er echter enkele zinnen, wier afwezigheid ons opvalt, omdat ze opzettelijk verzwegen zijn. Het feit, dat ze er niet staan is nu een prediking. —

We leren iemand kennen uit wat hij zegt, maar soms, en béter, uit zijn zwijgen. Dat iemand zekere dingen *niet* zegt, *niet* over de lippen laat komen, bepaalde woorden *niet* bezigt, karakteriseert hem soms beter dan iets anders. En zo is de Bijbel in diè gevallen, waarin hij zekere woorden inhoudt, niet minder belangrijk, dan in het vele, dat hij zegt.

Gij herinnert u hoe de verloren zoon, toen hij ontwaakt was, bij zichzelven herhaalde wat hij tot zijn vader zou zeggen. Hij kon slechts een beroep doen op diens goedheid en hopen, dat deze hem als huurling zou willen aannemen. Toen het rijp in hem geworden en het besluit genomen was, stond hij op en ging tot zijn vader.

Dan, verder lezende, vinden we de woorden: „maak mij als een van uw huurlingen" niet weer. Dat is geen onnauwkeurigheid van den Evangelist — neen — deze woorden werden werkelijk niet gesproken. Toen de verloren zoon den vader ontmoette, zag hij alles in een geheel ander licht. De wérkelijke vader was een geheel andere dan hij zich gedacht had. De woorden „maak mij als een van uw huurlingen" werden gesmoord in de plooien van diens kleed, zó als de vader hem aan het hart drukte. Hij wilde op grond van zijn schuldbelijdenis vragen: maak mij als een van uw huurlingen, maar de liefde van den vader ging veel en veel hoger. De zin, door den zoon begonnen als schuldbelijdenis, werd door den vader afgemaakt met de verzekering van de wederaanneming als zoon.

De verzwegen woorden, zeggen ons, hoeveel God groter is dan ons hart. De verloren zoon verwachtte vergeving zijner zonde, en als vrucht daarvan een huurling te mogen worden. Dat hij weer aangenomen zou worden als zoon, vermoedde hij niet.

Toen hij zijn zonde beleden had, drukte de vader hem aan 't hart. Dat was vergeving; dat was vrede. Maar wat er tóén volgde overweldigde hem en regenereerde hem: dat was boven bidden en denken: hij werd aangenomen — niet als knecht, maar als kind! — De oude schuld werd vergeven: dát was *genade*; bovendien kreeg hij al het verzondigde terug en werd hersteld als kind: dat was de *overvloed* der genade.

God slaat de belijdenis der zonde veel en veel hoger aan dan wij. Met de belijdenis onzer zonde bereiden we Hem een blijdschap, groter dan wij weten. — Door het verzwijgen der woorden: „maak mij als een van uw huurlingen", opent de Zaligmaker ons twee werelden; laat Hij ons zien in het hart van den mens, en dan van een mens in zijn zuiverste ogenblikken, en in het Hart van God.

Gij gelooft, dat er bij God genade is; dat ge bij Hem vergeving en vrede zult ontvangen? — Het is waar, zegt de Heiland, ga slechts! Maar weet, dat ge niet slechts genade, maar een *overvloed* van genade zult ontvangen!

Jezus Christus heeft de laatste woorden verzwegen, om ons en alle geslachten te leren: er is niet *evenveel* genade als er zonde is: neen, er is *meer* genade dan zonde. Hoe machtig de zonde ook werd, de genade is altijd veel overvloediger.

L.

VAN DE SECRETARIS-TAFEL.

Het komende probleem.

In het vorig nummer van ons blad hebben wij de aandacht van onze gemeenten gevraagd voor het komende probleem — n.l. de tewerkstelling van onze jonge, geschoolde krachten, die beroepbaar zijn verklaard en met verlangen zijn vervuld om hun levenstaak op te nemen. De crisis toch slaat vele van onze mensen met werkloosheid en de gevolgen daarvan zijn duidelijk te ontwaren in de boeken van de penningmeesters. Bovendien treft de crisis anderen met gevoelige kortingen, die eveneens in de kronieken onzer schatmeesters worden weerspiegeld. Het gevolg van deze bemoeizucht van de crisis met onze leden is, dat een of meer gemeenten, die tijdens de hoogconjunctuur driest met een beroep voor de dag kwamen, nu ervoor huiveren en een afwachtende houding aannemen en dat jonge, moedige kringen, die aanvankelijk de blijde hoop koesterden weldra een eigen voorganger te bezitten, die hoop haast niet meer durven aan te houden. En het gevolg van al deze crisisjammer is, dat krachten, die wij zo goed konden gebruiken om hun jeugd en frisheid en moed en ijver, werkloos op de markt staan en klagen: „niemand heeft ons gehuurd".

* * *

Dit probleem heeft mij al enige tijd bezig gehouden en ik kan er niet van los komen. Wat is de oplossing? Of moeten we het maar niet oplossen? Ik stem toe, dat het laissez faire, het op zijn beloop laten, de gemakkelijkste weg is. Doch dat is ook de weg van de verkilling, de dood, de ondergang. De gemakkelijkste weg is doorgaans niet de weg van het kruis. En wanneer ons in de oplossing van een moeilijk probleem als het onderhavige geen kruis tegenkomt, dat opgenomen moet worden, dan kunnen wij er geheel zeker van zijn, dat ze niet die van Christus is. Christus ontliep het kruis nimmer.

Zullen Zijn volgelingen het dan wel doen?

* * *

Het komt mij voor, dat wanneer tengevolge van het uitblijven van een beroep wegens financiële onmacht, enige van onze afgestudeerde jonge mannen werkloos blijven, de Unie een taak krijgt. Zij behoort deze door haar bemiddeling opgeleide broeders te werk te stellen. Zij is voor ze het aangewezen arbeidsbureau en werkgeefster beide. Reeds doet zij iets dergelijks op het terrein van de uitwendige zending. Het zal wel niet zo lang meer duren of zij verzorgt twee zendelingen in den vreemde. Waarom zou ze hetzelfde niet ter hand nemen binnen de grenzen van ons eigen land? Daarbij komt, dat voor elken zendeling, die zij in Afrika onderhoudt, zij bijna twee broeders in het eigen land aan de arbeid kan zetten. Het getal Unie-arbeiders in eigen gewesten mag toch zeker wel tweemaal zo groot zijn als dat in andere werelddelen?

* * *

Maar nu wil de crisis ons weer ontmoedigen. Sommigen zullen zeggen: „Alles goed en wel, doch waar moet het geld vandaan gehaald worden?”

Heb ik zoeven niet geconcludeerd, dat het laissez faire uit de boze is? En dat wij niet bang mogen wezen voor het aanvaarden van het kruis? Welnu, wij zullen het ruw houten kruis moeten opnemen en met blijdschap en dankbaarheid dragen.

Allereerst dienen onze in aanmerking komende broeders het kruis te omhelzen en zich voorlopig tevreden te stellen met een zuinige vergoeding. Dit kruis zal altijd wat lichter drukken als zij bedenken, dat in deze abnormale tijd een grote schare van intellectuelen gedoemd is tot werkloosheid en een uiterst pover bestaan lijdt.

Vervolgens dienen de gemeenten het kruis te aanvaarden. Zij zullen wat meer in de Unie-kas moeten storten. En waarom zullen zij dat niet met vreugde doen? Er wordt ontegenzeggelijk door vele leden behoorlijk gegeven. Er wordt ontegenzeggelijk door vele leden ook uiterst karig gegeven. Waarom is een koopman koopman voor zichzelf en een boer boer voor zichzelf, maar een voorganger voorganger voor God? Wij zijn allen in wat wij zijn, niet voor onszelf maar voor God. Dat dient meer begrepen te worden.

Dan nog zullen de gemeenten het kruis moeten opnemen door grotere werkzaamheid. De gemeenten hebben wellicht geen geld. Zij hebben in elk geval arbeidskracht. En arbeidskracht is geld. Met ons Kerstnummer, dat een oplaag had van bijna 23000 ex., werd door sommige kringen uitnemend gewerkt. Het batig saldo dat het heeft afgeworpen, beloopt zo hoog, dat we bijna een broeder ermee kunnen bezoldigen! Wanneer alle gemeenten eens haar best hadden gedaan met deze Unie-uitgave, zou de netto winst veel hoger zijn uitgevallen. En waarom zullen wij niet een tweede extra-blad de wereld insturen? Het Paas-nummer is afgewimpeld, omdat volgens velen het voorjaar niet gunstig is voor de verkoop. Zou een zomernummer niet geprobeerd kunnen worden — vlak na de Unie-vergadering? De echtheid van onze dank voor de genoten zegeningen op de algemene vergadering kan dan dadelijk op de proef gesteld worden.

En ten slotte dient onze Vrouwenbeweging „Zusterhulp” het kruis te dragen. Ze is een organisatie, die nobele idealen nastreeft. Reeds heeft ze een hulpe mogen zijn voor de Unie in het gezegende werk te Yakusu. Wij geloven, dat ze gaarne een hulpe wil zijn voor diezelfde Unie in haar arbeid voor de inwendige zending.

* * *

Het probleem komt.
En de oplossing van het probleem is het kruis.
Zullen wij het kruis ontlopen?

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

III

BEKERING.

Een geestelijk gesprek.

„Ik zeg maar dat het niet kan!”

Het is bepaald leiding Gods, dat ik in Friesland terechtgekomen ben. Ik was nooit, tenminste zo meende ik, erg dogmatisch aangelegd; maar mijn nu ruim vierjarig verblijf in deze lage landen heeft mij op dat punt bepaald goed gedaan. U zult wel weten, dat in 't bizonder Calvijns leerstellingen hier door velen beleden worden. In 't geheim ben ik ook voor 80 % of misschien nog meer een volgeling van hem geworden. Was het Spurgeons roem niet zich nu en dan een Calvinist te noemen, hoewel hij soms een Methodist in de schaduw stelde, als hij de zondaar drong en dwong tot Christus te komen? Hij was „een calvinistische methodist en methodistische calvinist”. Welnu in Friesland leeft de leer der verkiezing en der bewaring. Hier wordt de onschuldigste Christen in weinige maanden tijds zijn dogmatische positie openbaar. Wee hem als hij zich niet verdedigen kan. Maar ik begin af te dwalen, want ik wilde U vertellen van een geestelijk gesprek. Sommige dezer besprekingen hebben meer van een debat, waarin men er vooral op uit is de tegenstander af te maken, zijn gewoonweg een geestelijk duel waarbij men door een ondoordacht woord de tegenpartij dwingt de wapens te kruisen, met als eindresultaat dat de wijze en verstandige triomfeert en lang niet altijd de waarheid. Voorts zijn er die gaan duelleren zonder de wapens te kennen, die ze in de hand genomen hebben. Zij zijn als kinderen, die met gouden tientjes spelen. Eindelijk treft men degenen, die uit loutere lust tot balanceren der fonkelende waarheden in 't strijdperk treden. Dit alles is verwerpelijk. Een geestelijk gesprek moet zijn de uiting van 't geloofsleven in woorden tot stichting van de andere.

* * *

Op zekere dag bevond ik mij in de wijde weiden van dit schone land, zolang woonplaats van hardnekkig heidendom. Dat merk je nog in de heidense namen die de toch christelijke Friezen van nu dragen. Wij heten Jan, Hans (Johannes) of Piet (Petrus) of dragen andere namen van latere „heiligen”; een Fries heet Gjald of Etse. Zo de vrouwen. Laatste resten van 't heidendom in namen, die van verre eeuwen tot ons overkwamen.

* * *

Ik ging een huiskamer binnen, zette mij aan tafel en begon een gesprek met de mensen, die ik enige tijd kende. Verhaalde verheugd van de bekering van een jonge zuster. Gezichten verdonkerden. Ik sprak door, maar 't werd stiller en stiller. 't Was net of de lucht buiten nog grijzer werd en binnen zwaarder. Wat nu? Onderzoekend snelden mijn ogen langs de rij der huisgenoten.

„Ik zeg maar dat het niet kan!” Verbluft zat ik in de richting te kijken vanwaar de woorden mij om de oren sloegen. In 't fries ging het. „Ik zeg maar dat het niet kan. Dat gaat tegenwoordig zo maar. Als ik dan denk wat een strijd ik heb moeten doormaken....” Dan volgt het inderdaad van zware strijd getuigend verhaal. Met als conclusie: „dit kan nooit goed wezen”. Wanneer is een bekering goed en, wanneer niet? Wat zijn de wezenlijke kenmerken ener bekering. Zelfmoordplannen, wonderlijke gebeurtenissen en openbaringen? Ik heb getracht duidelijk te maken dat ik het geloof van iemand geloven moest — of 't een „zware” of „lichte” weg was. Dat het geloof blijken moest in de navolgende werken. In de vruchten. Heb gezegd dat onze bekering geen norm is voor alle bekeringen, voor een enige andere bekering. Dat wij God niet de weg moeten voorschrijven, maar dat de Geest waait waarheen Hij wil.

Het speet mij geducht voor de aanwezige kinderen. Mij ging een licht op over hun moeilijke toekomst, wanneer zij zullen zoeken in te gaan. En zij haast niet kunnen, omdat hun weg een andere is die toch niet het stempel der volwaardigheid van de anderen

zal ontvangen. Deze vrees drong mij tot de waarschuwing ruimte voor God te laten.

Geestelijke gesprekken kunnen heerlijk zijn, verrijken ons bezit, verwijden onze blik, maar moeten vloeien als een stroom en mogen niet schoolmeesterlijk lerend Gods onnaspeurlijk werken in de enge banen van ons begrijpen dwingen. Gedachtig aan het oude woord: elk naar zijn aard.

HUIZINGA.

UIT DE GEMEENTEN

AMSTERDAM is in blijde stemming. J.l. Zondag had zij het voorrecht twee broeders en twee zusters door de doop te kunnen opnemen.

Een grote schare was opgekomen, om getuige te zijn van deze goede belijdenis. Velen moesten zich met een staanplaats vergenoegen.

Ds. Planting sprak over de woorden door den Vader tot de menigte gesproken: „Hoort Hem!". Eerst werd de betekenis ontvouwd van deze twee woorden, daarna de inhoud verklaard, en ten slotte op de uitwerking gewezen. Het Heilig Avondmaal, waarbij de nieuwe leden verwelkomd werden, bracht het hoogtepunt van de dag.

Nog iets over het kerkschip „Salem". Er is veel belangstelling voor de arbeid in dit schip. Velen komen luisteren naar de boodschap des Heils. De gemeente verheugt zich over deze zendingspost als een geschenk van boven.

W. V., Secr.

STAVOREN. Wanneer we zo lezen in „De Christen" van de zegeningen die de verschillende gemeenten de afgelopen dagen genoten hebben, dan kan het niet anders of ook wij moeten spreken van de zegeningen, die wij ontvangen hebben.

't Was dan voor ons een grote blijdschap, dat wij br. Prins uit Hamburg in ons midden mochten hebben. 'k Geloof dan ook, dat br. Prins en wij als gem. nog lang aan die gehouden feestdagen denken.

Br. Prins bracht ons in rijke mate dat heerlijke Evangelie van de geboorte van onzen Heiland. Des middags hadden wij liefdemaal waar ook vele brs. getuigden van wat ze bezaten in Jezus onzen Heer.

Ook kunnen wij met vreugde terugzien op het kinderfeest. Wij kunnen dan ook niet anders dan onzen Heer danken voor wat Hij ons geschonken heeft. Moge Hij het zaad, dat gestrooid is, doen ontkiemen.

Het stemde ons als gemeente tot droefheid, dat het uur van scheiden aanbrak op Zondag 13 Januari 1935, en br. Prins weder vertrok naar Hamburg, om zijn studie te volbrengen. Ook willen wij nog even vermelden, dat wij als gemeente een heerlijke jaarvergadering gehad hebben. De Heer schonk ons vele zegeningen zowel stoffelijk als geestelijk.

Moge Hij ons ook dit jaar weder ondersteunen en sterken in de strijd, opdat wij in ootmoedigheid en nederigheid des harten, Jezus en elkander van harte mogen vrezen en liefhebben.

De Heer schenke ons dat allen.

De Secr. R. W. SMITS.

DEVENTER, 4 Febr. Sedert de viering van ons gouden jubileum lieten we niets meer van ons horen. Toch stond het werk hier niet stil. Enige vruchten hebben we gedurende de laatste maanden mogen binnen halen. Driemaal *moest onze doopvont* worden geopend, waarbij drie jonge zusters achtereenvolgens beleden, den Heiland te willen volgen en in de weg der gehoorzaamheid te willen wandelen. Het deed de gemeente weer goed deze wonderen van genade te mogen aanschouwen.

De kerstdagen werden weer op de gebruikelijke wijze gehouden, n.l. de 1e dag het feest met de kinderen en de 2e dag liefdemaal met vertegenwoordigers der gemeente Apeldoorn. Zondag j.l. was er 's namiddags een bevestigingsdienst waarbij br. R. van der Goot (voorheen diaken-penningmeester) tot ouderling en br. Alb. de Vries tot diaken werden ingezegend. Aan het H. Avondmaal, dat we daarna met elkander vierden, werd een jonge zuster uit Duitsland afkomstig en hier thans werkzaam, die des voormiddags was gedoopt, door onzen br. ouderling Peters een hartelijk welkomswoord toegesproken. Eveneens werd dit gedaan door onzen br. Wunderink (voorheen ouderling), die tevens tot de in hun ambt bevestigde brs. bestuursleden een hartelijk woord richtte. Br. v. d. Goot sprak de gemeente toe, naar aanleiding van het *dienen* en het zich *laten dienen*, in verband met het voorbeeld van onzen Heiland, die de voeten Zijner jongeren wies. Ook onze nieuwe zuster E. Rabe gaf nog haar blijdschap te kennen over het geluk dat thans in haar Heiland haar deel was geworden. Ook enige broeders en zusters uit Zwolle mochten we hier eens weer ontmoeten. We hadden het goed met elkander.

M. P.

MEDEDELINGEN

Het adres van *Ds. K. Kuipers* is thans: Amsterdam (W.)
Jan den Haenstr. 42[2]

Jeugd van Zuid-Oost Groningen!

Vrieschelo verwacht u.
Allen?
Ja, allen!

Vrieschelo wil u allen op *Dond. 14 Febr.* bij zich hebben. Stelt de jeugd daar en u zelf niet teleur door wegblijven. Maar komt, bidt, werkt en geniet!

Namens Jedaco
de Secr. T. Jansma.

Nog eens: de Zondagsschoolconferentie.

Is het nodig U nog te herinneren aan de conferentie? Neen, dat is het zeker niet. De datum plaats, het uur van samenkomst, dat alles staat in Uw hoofd gegrift, alleen weet U nog niet, hoe lang het Gedempte Boterdiep is, en waar U het lokaal kunt vinden. Vooraan, achteraan, in 't midden? We zullen U 't zoeken wat vergemakkelijken. Het nummer van 't lokaal is *71a.*

Ziezo, nu weet U alles.

En onze afspraak vergeet U ook niet? Die was: „We zullen onze conf. biddend voorbereiden".

Nu, tot ziens, collega's!

ETTY DE VRIES.

Ontvangen voor de Zending:

v. d. Gem. te Sneek f 35.— v. d. Congo.
Hartelijk dank.

J. VISSER.

Leeuwarden, v. d. Kooystr. 16.
Postrek. 167305.

INGEZONDEN.

Aan de Redactie van „De Christen" Utrecht.

Mijnheer de Redacteur!

In „De Christen" van 18 Jan. j.l., No. 2349, staat onder het motto „Vanwaar - Waarheen" een zeer anti-papistisch gekleurd zinnetje n.m.: „als het feit dat de Paus voornaamste aandeelhouder is van de speelhoven van M. Carlo".

Vooraf wordt gevraagd of wij (zeker getrouwe lezers van „De Christen") de volgende passages niet mooi vinden. Ik haast mij te verklaren, dat ik deze lasterlijke beschuldiging absoluut niet mooi vind, en verzoek U beleefd den inzender *de bewijzen* voor die hatelijke uitdrukking te willen laten vermelden.

Ik heb reeds informaties genomen bij Prof. Otten O.P. te Huissen (Geld.) Mocht de heer Huizinga de *bewijzen niet kunnen leveren*, dan geef ik hem in overweging zijn onverdraagzaam standpunt tegenover andersdenkenden te wijzigen en te erkennen, dat hij te ver gegaan is met bedoeld boek aan te bevelen.

Beleefd verzoek ik U, mijnheer de Redacteur dit schrijven als ingezonden te willen plaatsen in de eerstvolgende „Christen".

In afwachting en hoogachtend,
U. ZWOLSMAN Wz.

U. Z. te W. heeft zich gestoten aan een citaat uit het boek: Vanwaar - Waarheen? En wel aan het zinnetje: „als het feit, dat de Paus te Rome voornaamste aandeelhouder is van de speelzalen in Monte Carlo".

De heer Z is zeer waarschijnlijk geen Baptist; in dat geval zou zijn aandacht meer gevallen zijn op wat er gezegd werd omtrent bazars. Bij ons is de Paus niet een voorwerp van twist of laster, wij verspillen meer woorden aan het al of niet goede van een bazar. Nu begrijpt hij waarom ik *dit* gedeelte citeerde — niet omdat er van het hoofd der roomse kerk iets gezegd werd, maar wijl de schrijver zo kostelijk een christelijke bazar *in* 't zonnetje zette. Mijzelf kwam dat „feit" ook vreemd voor; en dat doet het nog. Daarvoor is echter de schrijver verantwoordelijk; en hij kan dat toch maar zo niet schrijven. Wendt U zich daarom tot hem. Tenzij dat de vertaling onzuiver gedaan is; in dat geval zou de vertaler zich moeten verbeteren. Want als ik het goed door-

lees krijg ik het gevoel dat de schrijver bedoelt te zeggen: „maar de combinatie van Gods Koninkrijk met thee en koekjes is even stotend als bijv. het feit stotend zou zijn dat de Paus enz. Mij dunkt hij wil doen alsof, opdat juist het onmogelijke van deze combinatie meer in 't oog springe. Verre van ons dat wij op grond van zulk een gewoon boekencitaat de Paus zouden gaan aanvallen. Dan zijn er andere zaken van meer gewicht.

Zou U bij schrijver of vertaler nog naar de juiste bedoeling gaan informeren, zo houd ik mij beleefd voor hun antwoord aanbevolen.

HUIZINGA.

III

Ds. BOTH EN DE OXFORD-GROEPBEWEGING.

Ds. H. L. Both, Gereformeerd predikant te Arnhem, heeft (bij den uitgever H. J. Paris te Amsterdam) een boekje in het licht gegeven, waarin ds. Both het werk der Oxford-groepbeweging met grote sympathie bespreekt. Vanzelf is hiermee in de Gereformeerde kerken enige roering ontstaan. In de inleiding zegt ds. Both: „Met vreugde getuig ik door dit geschrift van de realiteit van Jezus Christus voor mijn leven. Hoezeer van jongsaf gebonden aan de openbaring Gods in Jezus Christus, zoals die tot ons komt door het woord Gods, vond ik de zegen dezer realiteit van Christus voor mijn leven door middel van de Oxford-groep". „Ik ontmoette Hem als nooit te voren, doordat anderen, die Hem ontmoet hadden, zich om Zijnentwil aan mij gaven. En ik heb gemerkt tot mijn verbazing en vreugde, dat Hij zich ook van mij bedienen wil, opdat anderen Hem ontmoeten zouden. De kracht van Christus openbaart zich heel wonderlijk in onze tijd."

Ds. D. J. Couvée, Gereformeerd predikant te Hillegersberg, vertelt in Herleving, hoe dit getuigenis hem „verkwikt" en „verschrikt" heeft.

„Verkwikt. Want wat is vreugdevoller dan dat een mens tot volle vrede en tot diepe blijdschap komt in Christus, zodat hij aangeboren schuchterheid en vrees voor critiek overwint en openlijk getuigt, niet van papier, maar uit zijn ziel, te zijn het dankbaar eigendom van Christus? Maar ook verschrikt. Want hier verklaart iemand, die reeds jarenlang predikant is — hoe hij heet, doet hier niets ter zake, — preekt, Avondmaal bedient in onze Gereformeerde kerken, dat eerst een buitenlandse en zeker niet door en door Gereformeerde beweging hem Jezus doet ontmoeten, als nooit tevoren, doordat anderen, die Hem ontmoet hadden, zich om Zijnentwil aan hem gaven. Dat de officiële kerk niet heeft gekund bij een van haar eigen herders en leraars, geëxamineerd door die kerk, onderzocht naar de beweegredenen, tot het staan naar het ambt door die kerk, omringd in vier onderscheidene gemeenten door een staf van ambtsdragers, wat God heeft willen doen door middel van een in ons oog niet geheel zuivere beweging van Christenen, dat moet de kerk de hand in eigen boezem doen steken. De wondeplek moet gezocht en genezen".

III

LEESTAFEL.

Het Korenland, een maandblad voor jongeren. Uitgave van G. F. Callenbach. Prijs per halfjaar f 1.50.

„Het Korenland" is geïllustreerd en geeft leerzame en lezenswaardige artikels over uiteenlopende onderwerpen.

Linoleumsnede „Westsingel Amersfoort".

Deze uitgave is niet in de handel, maar een premie voor de abonnees op de Nobelreeks, als extra blijk van waardering van de goede opname, die de Nobelreeks heeft gevonden. De linoleumsnede is een mooie wandversiering in twee kleuren ontworpen door Schoonhoven van Beurden. L.

„De orde der getrouwe getuigen van den komenden Christus", een boekske, dat voor 30 cts. in postzegels verkrijgbaar is bij den griffier van de orde, den heer M. W. Hijkoop, Tromplaan 35, Baarn.

De bovengenoemde orde werd 9 Nov. 1934 te Hemmen opgericht. Het ordebestuur bestaat uit de hoofdleider, baron van Lijnden van Horstwaerde, uit een leider en een leidster, twee commissarissen, een griffier en een schatmeester.

In het genoemde boekske kunt ge nu de kondschappen van de oprichters en van het ordebestuur, het verslag van de oprichtingsconferentie op kasteel Hemmen, een uiteenzetting over de doelstelling en de wet van de orde der getrouwe getuigen (bestaande uit 18 artikels) lezen. Ge vindt er de geloofsbelijdenis van Nicea en enige noodzakelijke verklarende aantekeningen op de wet der orde.

Het devies van de orde luidt: „Christus voor alles".

Het embleem van de orde bestaat uit het Christus-monogram (de griekse Chi en de Ro, de *Chr.* als afkorting van de naam *Christus*) in goudkleur, met ingelegd rood *kruis*, op een achtpuntige zilveren *ster*, als symbool van de Morgenster.

Volgens den hoofdleider wil men komen tot een interkerkelijke gebeds- en geloofsgemeenschap, ter bestrijding van de verwording in de wereld door het materialistische egoïsme.

Alleszins een verheven doel!

De artikelen zijn pittig en omlijnd geschreven.

Kunnen ook niet-voorstanders van de kinderdoop (want op blz. 12 lees ik: „Dogma en Doop staan voor ons vast"), die de noodzaak van interkerkelijke gebeds- en geloofsgemeenschap inzien, tot de orde toetreden?

d. H.

III

CORRESPONDENTIE

Van br. de Jong, die thans op Sumatra woont, ontving ik via Ds. Louw enige zendingsartikelen. In het volgend nummer hopen we het eerste artikel te kunnen plaatsen. Althans een korte inleiding op die artikelen-reeks. E.-R.

Waarom wachten de secretarissen gewoonlijk toch zo lang met het zenden van gemeenteberichten? Het blad onzer gemeenten verschijnt nu toch weer wekelijks! En voor nieuws uit onze gemeenten is er *altijd* plaats.

Op Wereld Verbonds Zondag (3 Febr. j.l.) werd in vele gemeenten de rijke zegen van God ervaren. De doop werd bediend — althans voor zover *mij* bekend is — in de gemeenten: Amsterdam, Deventer, Den Haag, Hengelo (O.), Stadskanaal en Nieuwe Pekela. En het zal straks wel blijken, dat de helft mij nog niet was aangezegd.

Komt scriba's, laat ons horen van Gods zegeningen. Dan willen we samen God danken. E.-R.

Zoo de Heere wil en zij leven hopen onze geliefde Ouders

KRINO OTTENS

en

AALTJE OTTENS—Smit

den 17 Febr. de dag te herdenken dat ze

voor 30 jaar

in de echt zijn verbonden.

Dat ze nog lang voor elkaar en voor ons gespaard mogen blijven is de wensch van

hunne dankbare kinderen.

Delfzijl, Commedementstr. 32.

GERHARDUS JACOBUS BOS

en

NEELTJE HARTOG

hebben de eer u kennis te geven van hun voorgenomen huwelijk, waarvan de voltrekking zal plaats hebben Woensdag 13 Februari a.s., des voormiddags 11 uur.

Kerkelijke inzegening 12 uur in de zaal der Baptisten gemeente, Kerkstraat 28 te Utrecht.

Hilversum, Constantiastr. 5) 28 Jan.
Utrecht, Makassarstr. 95) 1935.

Vrijdag 15 Februari 1935 No. 2353 54ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN — GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. L. DE HAAN - UTRECHT KERKSTRAAT 28 BIS
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN — CHRISTUS —

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.65 BUITENLAND PER JAAR f 3.50

AAN ZEER STILLE WATEREN

WATER UIT BETHLEHEMS BORNPUT.

„En David kreeg lust en zeide: Wie zal mij water te drinken geven uit Bethlehems bornput, die onder de poort is?"
1 Kron. 11 : 17, 18.

De oogst stond op het land te rijpen en de zon wierp gloeiende stralen op heuvel en vlakte. Het verre lied van de maaiers drong door tot de oren van David, die voor Saul gevlucht was en een goede schuilplaats gevonden had in de spelonk van Adullam. Wat het in dat lied was, kon hijzelf misschien niet zeggen, maar in elk geval herinnerde het hem aan zijn ouderlijk tehuis en dorp, en filmde het voor hem de gelukkige tijden van een jong verleden rond de bornput van Bethlehem, waar de dorpelingen elkaar plachten te ontmoeten. Hij zag zichzelf luisteren naar een vader in Israël, die met heilig vuur vertellen kon van de edele Debora en de bedeesde Gideon en de sterke Simson en andere dapperen, die overmachtige vijanden hadden weten te verslaan; of die de verschrikkelijke wreedheden en schanddaden door onbesnedenen aan het eigen volk bedreven in felle kleuren uitbeeldde. En hij staarde op zijn eigen jeugdige verschijning daar bij die bornput, omringd door afgunstige jongelingen en bewonderende jongedochters, terwijl hij op uitbundige wijze zijn improvisatie's op harp of fluit uitstrooit.

„En David kreeg lust en zeide: Wie zal mij water te drinken geven uit Bethlehems bornput?"

* * *

David hield zich als balling op in de spelonk van Adullam en zwierf in de geest terug naar de dreven en oorden, voor altijd gewijd door genoten tedere ouderzorg en gelegde vriendschapsbanden.

Was dat zwerven naar Bethlehem, dat stillekens wegsluipen naar huis en hof, dat zich voor een wijle verliezen in de lach en traan van de dagen van het wonder, een toevallig moment in het leven van den overwinnaar van den Filistijnsen reus, of was het wat anders?

Ik vermoed, dat het wat anders was.

In 's levens ondergang denkt de mens gaarne terug aan betekenisvolle ogenblikken uit 's levens opgang. De oude, die voelt, dat hem de krachten begeven, vraagt niet naar het nieuwste snufje op het gebied van de radio. Hij begint zijn vrome moeder te prijzen met zulk een ijver, alsof hij daarmede *de zaligheid hoopt te verdienen* en hij doet, wat hij in de jaren, toen hij zichzelf gordde, verachtelijk zou hebben afgewezen. Hij bladert en leest in het boek van moeder. . . .

In onze uren van crisis slaan wij de weg in naar huis, naar onze ouders en jeugdvrienden om ze met een dankbaar of berouwvol hart te zegenen, indien zij ons hebben willen zegenen en misschien niet gekund, of om ze met onze vloek te treffen, omdat zij ons op het pad van het verderf hebben geleid.

* * *

Maak van uw gezin een bornput, waarheen de uwen zich gaarne wenden om een verkwikkende dronk, wanneer zij straks in zorgen en noden zich bevinden.

Een man van rijpe leeftijd vertelde eens van een uiterst moeilijke periode in zijn leven, waarin hij hard vocht om het behoud van eerlijkheid en eer. „Niets heeft mij toen meer bijgestaan dan de gebeden van mijn vader", merkte hij op.

De gebeden van mijn vader! In de hitte van de strijd werd de weg naar huis bewandeld en dien liefdevollen vader bezocht, die gewoon was 's avonds met de zijnen neer te knielen en met God te worstelen om hun eeuwige bewaring voor den boze.

Zullen straks, wanneer gij u in de grijze lediggang hebt teruggetrokken, of de afreis reeds hebt ondernomen, de uwen, moegestreden tegen den overmachtigen verzoeker of moegeleefd onder een zwaar juk van smarten en teleurstellingen, ook terugkeren tot die oude woning, waarin tezamen een bescheiden boterham werd gedeeld, en tot dat oude altaar, waarbij tezamen werd neergeknield, en tot die oude bornput, het Woord van God, waaruit tezamen gedronken werd tot verkwikking van het hart?

Gezegend is het ouderpaar, waarvan het kind op eenzame wegen in strijd en nood zeggen mag:

O, vader, moeder, saam,
God riep u reeds daarhéén,
Waar zond' is noch geween.
Maar weet: uw werk in mij
Leeft voort, ja! 't blijft bestaan.
Uw kind houdt met Gods hulp,
't Ontstoken lampje aan!

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

ZENDING.

Een inleiding op de artikelen-reeks van br. J. de Jong, Padangpandjang, Sumatra.

Deze inleiding kan slechts kort zijn, omdat we moeten woekeren met de plaatsruimte.

In hoofdzaak zal deze inleiding bestaan uit enkele gedeelten, die we uit een brief van br. de Jong nemen, waarin we wat nader kennis maken met den schrijver.

Br. de Jong schrijft: „In de laatste zesweekse vacantie maakte ik een grote tocht door Sumatra, waarbij in hoofdzaak de bedoeling voorzat om kennis te maken met het uitgebreide werk der Rijnse Zending in de Bataklanden, waaraan de namen van Nommensen en Warneck onafscheidelijk verbonden zijn. Ik heb heel veel gezien en gehoord, heb in vele kerken zèlf kunnen spreken en in persoonlijke gesprekken, scholenbezoek en ziekenhuizenbezichtiging een blijvende indruk van het werk

daar kunnen opdoen. Ik meende, dat deze ervaringen niet verloren mogen gaan en zo heb ik verschillende artikeltjes geschreven over hetgeen ik zag en hoorde.

— — — — — — — — —

Ik kan me niet ontveinzen, dat er bij mij persoonlijk ook nog wel een ander doel voorzit, dan uitsluitend reisverhalen leveren voor „De Christen". Hier op Sumatra zijn n.l. enkele gebieden, die behoren tot die streken, waar eventuëel de Baptiste Zending zou kunnen worden toegelaten. Toen ik met verlof in Holland was, had ik over een en ander betreffende de zending willen spreken. Ik had toen reeds volmachten van betreffende instanties gekregen om desnoods alles te regelen, maar voornamelijk omdat ik me er niet lichamelijk toe in staat voelde, heb ik er geen nader gewag van gemaakt. Er waren ook nog andere oorzaken. Ik vond het ook heel moeilijk om een terrein te moeten aanbevelen, dat mij niet uit eigen aanschouwing bekend was.

— — — — — — — — —

Thans nu ik weer over mijn volle gezondheid beschik, heb ik enkele terreinen door mijn toevallige plaatsing hier kunnen bereizen en een persoonlijk oordeel kunnen vormen. Overal bleek me, dat de Rijnse Zending, die met grote moeilijkheden te kampen heeft, veelbelovende terreinen, die echter intensieve bearbeiding vereisen, onvoldoende bezetten kan. Ik sprak met den Ephorus* en andere leidende personen uit de Rijnse Zending hier. Ook met de zendelingen der Vrije Evang. Gemeenten op Samosir had ik een ontmoeting en van hen vernam ik de wijze, waarop in groter verband met de hele zending der Bataklanden zij hun werk uitoefenen. En als vanzelf ging ik bij al wat ik zag en hoorde uit van de mogelijkheid, dat de tijden er in de Bapt. gemeenten rijp voor worden, dat men een eigen terrein in de Hollandse koloniën durft bezetten. Welnu, de tijden zijn er thans beter dan ooit voor geschikt".

Tot zover de brief van br. de Jong. Indien gewenst, is onze broeder gaarne bereid nadere gegevens, berekeningen en inlichtingen te verstrekken. Hij denkt zelfs reeds aan een bepaald terrein, dat hem het meest geschikt lijkt om door ons overgenomen te worden — de Mentawei-eilanden.

Dat onze leidende broeders en wij allen belang stellen in hetgeen br. de Jong over het onderwerp „eigen zendingsterrein" in een particuliere brief schrijft, lijdt geen twijfel.

In het volgende nummer hopen we het eerste artikeltje, plus een kaartje, te kunnen opnemen. d. H.

* ephorus is een Grieks woord en betekent eigenlijk opzichter. Red.

Psychologische verschillen bij kinderen en hun behandeling in de klas.

(Referaat gehouden door mej. E. Hof van Groningen op de Zondagsschoolconf. aldaar).

Beiden, de onderwijzers die in de zondagsscholen en die in de dagscholen werken, hebben als taak: de kinderen op te voeden. De dagschoolond. moet het kind vormen voor de maatschappij en de zondagsschoolond. voor het Koninkrijk Gods. De taak van de zondagsschoolond. is dus meeromvattend en belangrijker en desondanks is de dagschoolond. theoretisch goed onderlegd als hij zijn werk zal aanvaarden, terwijl de zondagsschoolond. daarentegen, zonder dat hij iets afweet van opvoeden en opvoedingsmethoden op een klas kinderen losgelaten wordt en zijn zware taak moet beginnen.

Ik heb vroeger al eens een citaat van Jan Ligthart aangehaald n.l.: dat opvoeden is het werk van liefde, wijsheid en geduld, en dat de laatste twee groeien waar de eerste heerst. We hoeven er niet aan te twijfelen, dat de liefde inderdaad heerst bij de zondagsschoolond., maar de laatste twee moeten aanwezig zijn om te kunnen groeien.

Het „kunnen opvoeden", „kunnen lesgeven" is een gave. Men kan het of men kan het niet; maar toch kunnen we nog zo oneindig veel beter doen, nog meer bereiken, als we nauwkeuriger het karakter en de karaktereigenaardigheden van de verschillende kinderen kennen.

We willen samen eens een paar karakterindelingen nagaan.

Een heel bekende is die van den Groninger professor *Heymans*.

Deze hoort tot de oudere indelingen, die daardoor getypeerd worden, dat ze een karakterindeling zonder meer geven, terwijl de nieuwere niet alleen een indeling geven, maar ook de fouten in de karakters opsporen, de weg tot verbetering zoeken en zodoende trachten de fouten op te heffen.

Voor onze praktijk zijn de *nieuwere richtingen* van meer betekenis, juist omdat die de fouten willen vinden, door de ziel nauwkeurig te ontleden.

Baanbreker op dit gebied was *Freud*, die alles terug meent te kunnen voeren tot het sexuele, waar we dan dit begrip zo ruim mogelijk moeten nemen.

De leerling van Freud is *Adler* plm. 1910. Adlers theorie brengt weer veel karakterfouten terug tot het *minderwaardigheidsgevoel*, dat bij heel veel mensen aanwezig is. Het gevoel: „hij kan meer, hij weet meer, hij heeft meer geld" en „ik heb dat niet geleerd, ik kan dat niet, ik kan niet meedoen", kennen wij allen wel.

(Wordt vervolgd).

UIT DE GEMEENTEN

ZWOLLE. Waarde brs. en zrs. Ruwe stormen mogen woeden, alles om mij heen zij nacht . . . . Maar dan breekt soms plotseling het zonlicht door. Zo was het ook hier in Zwolle. Niettegenstaande alles gaat de Heer toch door met ons te zegenen. De gemeente heeft heerlijke kerstdagen doorgebracht, waarop merkbaar gevoeld kon worden, dat de Heiland in ons midden was. Een jonge ziel kwam dientengevolge dan ook tot overgave des harten. Op Zondag 3 Febr. was het voor ons weer een heerlijke dag. We mochten onze doopvont weder openstellen voor deze jonge zuster en voor een zuster uit Arnhem, die aldaar, ongeveer gelijktijdig, ook als gevolg van een gezegend kerstfeest tot overgave was gekomen. Ons lokaal was geheel gevuld. Door onzen br. Voorganger mochten wij bepaald worden bij een woord over Hand. 8 : 35 tot 39, hetwelk zeer veel indruk achterliet bij de aanwezigen, die voor een deel tot andere kerken en kringen behoorden.

Moge de Heer ook dit achtervolgen met Zijn zegen, opdat er meerderen mogen komen, die hun hart aan Hem geven. Na de doopsbediening schaarden wij ons met deze jonge zusters (ook zusters naar het vlees) om de dis des Heren, waar ze hartelijk welkom werden geheten. Het was een heerlijke dag en dankbaar voor deze ontvangen zegen gaan wij in 's Heren kracht voort, in de heilige strijd.

Uw br. in Christus,

F. KUIPER.

HARLINGEN. Gel. brs. en zrs. in onzen Heer. In de regel zetten we ons gemakkelijker neer om iets te schrijven in ons blad, wanneer er opvallende zegeningen zijn te vermelden. Welke wij dan het liefst zien in de bekering van zondaars. En inderdaad is dat steeds verblijdend en de moeite van schrijven dubbel waard. Doch als dit niet het geval is, dan wordt het wel eens een vraag. En toch zijn er ten allen tijde zegeningen op te merken. Wanneer we als gemeente, in vergadering bijeen, mochten stilstaan bij hetgeen de Heer gedurende een jaar voor ons is geweest, dan is er stof genoeg om Hem te danken. We bespeurden in verslagen en het samenzijn onderling, dat het goed gaat in onze gemeente en dat er een goede geest heerst. In dat jaar werd een mannenvereniging opgericht, met het doel: verdieping in de H. Schrift en elkander door allerlei dingen op te bouwen.

28 en 29 Jan. j.l. heeft de gemeente evangelische samenkomsten gehouden. De brs. Ds. J. Huizinga en Ds. H. Visser spraken over het heil in Christus. Zichtbare zegeningen mochten we niet aanschouwen, maar toch geloven wij dat Gods woord niet ledig zal wederkeren. Zullen we het ons niet tot taak stellen brs. en zrs., met vernieuwde ijver te bidden voor en met elkander, opdat Gods Koninkrijk moge komen in al onze gemeenten en over de gehele aarde? Gedenkt ook ons alzo.

Met hart. br.groet in Christus,

namens de gemeente,

J. HAMER, Secr.

HENGELO (O.) Vorige keer schreven we over ervaren zegeningen. Nog horen we H. Geesteswinden waaien: vredeklanken klinken nog na uit het reeds weer verre Bethlehem. En toch. voor de berouwvolle zondaar zo heel dicht bij!

Mochten we in Dec. een 5-tal dopen, in Januari volgde weer een 5-tal en Zondag 3 Febr. weer één. Gemeente, bid om meer en evangeliseer; niet uw voorg. alleen, wij samen zijn een Zendingsgemeente in onze woonplaats. Vervul 's Heilands laatste opdracht!

30 Januari was een feestdag voor de gemeente. In het middenpunt der belangstelling

stond onze br. voorganger en zijn gezin. Immers, als vader jarig is, hoort het gezin er bij. Een mooie avond in 't midden der gemeente. Toespraken, zegewensen, zang, muziek, voordracht, een bonte mengeling van bijdragen om de avond zo gezellig mogelijk te maken. En, geslaagd is hij. De gemeente drukte haar warme toegenegenheid uit in een moderne warmteproducent. Ook overal schuilt symboliek!

Zondag 3 Febr. een fijne Avondmaalsviering met welkom aan nieuwelinge. Een verrassing waren enkele brieven, nieuwjaarsgroeten en wensen, zelfs van over de oceaan. Wortendijke en New Jersey waren Hengelo niet vergeten en dachten in liefde en toegenegenheid aan haar. Onze oud-voorgangersweduwe, zr. Katuin, moest haar hart eens luchten; ook br. Abbink. 't Was ons alsof er een heimwee uit hun brieven sprak. Oude herinneringen werden weer levendig. Heerlijke ervaringen van innige geestelijke gemeenschap doorleeft men bij dergelijke boodschappen. Ook andere oud-leden zonden hun blijken van sympathie. 't Was ons goed daar te zijn.

Op Wereldbondzondag verenigden we ons in de Geest met allen van heinde en ver, rond de tekenen onzer verzoening. Eén Heer, één geloof, één doop Eén God en Vader van allen!

Zusters, broeders van over ver en nabij, de gemeente groet U!

Maranatha!

K. D.

NIEUW WEERDINGE. Geliefde broeders en zusters. Nu de Eind-redacteur ons oproept, om iets uit onze gemeenten mee te delen, wil ik ook aan die oproep gehoor geven.

't Is reeds geruime tijd geleden, dat wij iets van ons lieten horen. De oorzaak van ons zwijgen was niet, dat er niets te melden was, doch meer de moeilijkheden, die ook ons als gemeente niet gespaard bleven.

Doch ondanks die moeilijkheden heeft de Heer ons vele zegeningen geschonken. Een en andermaal mochten we in het afgelopen jaar bekeerde mensen door de doop de gemeente binnenleiden en vernamen we van jongelingen en jongedochters die de goede keuze gedaan hadden.

14, 15 en 16 Jan. hadden we samenkomsten waar de broeders Ds. Reiling en F. E. Huizinga telkens voor een overvolle kerk mochten getuigen van het heil in Christus. Drie zielen vonden vrede voor hun hart en enkele dagen nadien weer twee.

Zondag 3 Febr. was de kerk weer geheel bezet om te luisteren naar een gloedvolle rede van onzen Voorganger over het onderhoud van Jezus met Nicodemus, en getuige te zijn dat een zuster en drie broeders in het watergraf afdaalden om hierdoor te belijden, dat zij hun oude mens hadden begraven, om voortaan in nieuwigheid des levens met Christus te leven en te wandelen.

Na afloop vierde de gemeente nog het Avondmaal, waarbij onze nieuwe leden hartelijk welkom werden geheten.

Ook zaten mede aan een oude broeder en zuster, die enige tijd buiten de gemeente hadden geleefd.

Onze bede is, dat op deze eerstelingen in 1935 nog een grote schare moge volgen.

Ons allen in Uw voorbede aanbevelende,

met br. groeten,

de Secr.

's-GRAVENHAGE, Februari 1935. Geliefde broeders en zusters in onzen Heiland. Met blijdschap kunnen wij weer melding maken van zegeningen ons door God geschonken. Of zullen wij niet mede instemmen met de engelen als zondaren zich bekeren? En hoewel wij gaarne v e l e n zagen komen tot dien ENEN HEER, dat ENE GELOOF, en die ENE DOOP, toch is de waarde van slechts één enkele ziel niet met aardse maatstaf te meten. Daarom verheugde het ons 6 Januari een echtpaar door de doop de gemeente te zien binnentreden, dat eertijds weinig belang stelde in de geestelijke dingen, maar nu voornemens is tot eer van Jezus te leven. Ook op 3 Februari ontsloot zich weer het watergraf, om aan een jonge dochter gelegenheid te geven belijdenis af te leggen van haar geloof in de vergeving van haar zonden door Hem, Die voor haar stierf en nu leeft. Beide keren werden onze nieuwe leden bij hun eerste aanzitten aan de Dis des Heren welkom geheten door onzen oudsten ouderling, hetgeen gepaard ging met het overhandigen van een gedenktekst. De 23ste Januari hield de gemeente haar jaarvergadering. In blijde stemming herdacht zij de genoten zegen, maar moest met weemoed constateren in hoeveel opzichten zij bleef beneden de eis, die Jezus haar stelt. Wij gaan echter met moed voort, in de kracht van Hem, Die ons trouw blijft. Blijve onze leuze maar: „Heer, wat wilt Gij dat wij doen zullen".

Aan alle broeders en zusters de groet der gemeenschap.

De Secretaris,
F. H. DE RUIJTER.

MEDEDELINGEN

Radio-uitzending.

Op Maandag 18 Febr. a.s. des namiddags van 4—5 uur, zal Ds B. Planting van Amsterdam een Bijbellezing houden voor de Ned. Christ. Radio Ver. vanuit de studio te Hilversum.

1. Zingen Ps. 16 : 3, 6.
2. H. Schriftlezing: 1 Cor. 3 : 1—9 en 21—23.
3. Gebed.
4. Zingen Gez. 43 : 1, 2.
5. 1e gedeelte der toespraak over 1 Cor. 3 : 21c.
6. Zingen Gez. 89 : 2, met een wijziging in de voorlaatste regel: Inplaats van „Zij wijst" - „Hij is".
7. 2e gedeelte van de toespraak.
8. Dankgebed.
9. Slotzang lied 647 : 1, 5, uit bundel de Heer.

Den Haag. J. BOITEN.
Secr. U. R. C.

Adresverandering.

Vanaf heden is het adres van den secretaris der gemeente te Enschedé:

A. Smit, Enschedé
Dennenweg 47.

Attentie!

Gemeenten, die in aanmerking wensen te komen voor Uniesteun, worden verzocht om haar aanvragen aan ondergetekende te willen zenden, met bijvoeging van een financiëel verslag over 1934, vóór Vrijdag 22 Maart a.s.

J. HEKHUIS,
secr. Com. voor Inw. Zending.

U. R. C.

Met dank ontvangen:

van N. N. te U. f 1.—.

Van enkele gemeenten heb ik de najaarscollecte *nog niet* ontvangen.

Moet die collecte nog worden gehouden, of hebben de penningmeesters het vergeten op te sturen?

Utrecht, A. H. ZERBST,
Rijnlaan 128bis. Penningmeester.
Giro 68108.

Ontvangen voor de Zending:

v. d. gem.

Groningen	f 106.37	(z. sp. best.)
den Haag	f 35.—	(z. sp. best.)
Drachten	f 25.—	(v. d. Congo)
„	f 15.—	(v. Past. Götze).

Hartelijk dank.

J. VISSER.
Leeuwarden, v. d. Kooystraat 16.
Postrek. 167305.

LEESTAFEL.

„*So sah ich die Welt*", uit het wereldreis-dagboek van een jonge Duitser.

Van dit prachtboek, geschreven door Dr. Herbert Gezork, verscheen reeds een zesde druk.

Wie van reisbeschrijvingen houdt en Duits kan lezen, moet bepaald dit boek kopen of het zich cadeau laten geven door familielid of vriend. Het pakt je van het begin tot het einde. Je ziet den schrijver in Amerika als student, maar ook als postbode en fabrieksarbeider en luistert graag naar zijn gezonde opmerkingen over het Amerikaanse leven. Dan gaat de reis over de Stille Oceaan naar Japan, van Japan naar China en van China naar Engels-Indië. Op zijn reizen ontmoet Dr. Gezork Kagawa, heeft een gesprek met Gandhi en brengt zelfs een bezoek aan Rabindranath Tagore. Ook bezoekt hij Palestina en wordt in Damascus, gelijk hij schrijft, door heimwee overvallen. En dan al die avonturen, die je in het boek leest. Gezonde lectuur!

Men merkt direct, dat Dr. Gezork een Christen is; een Christen, die z'n medemensen hartelijk lief heeft.

De schrijver was enige tijd secretaris van de duitse Baptiste jeugdbond en is thans voorganger van een duitse Baptiste gemeente in New York.

Op mijn reis naar Praag [in 1931) mocht ik hem leren kennen. In Berlijn (Wereld Congres) hoorden en zagen we hem als de leider van de grote jeugdsamenkomst, die des Zondags gehouden werd.

Het boek is keurig gebonden en is

verschenen bij J. G. Oncken Nachf. G. m. b. H., *Kassel*, Jägerstr. 11, Duitsland. Het kost 3 Mark, en is niet duur.

d. H.

„Wir bleiben Missionare" door Franz Lüllan.

Onze duitse geloofsgenoten doen aan wagenzending. In de zomer van 1934 rolden *vijf* wagens door duitse landen, gehoorzaam aan het grote zendingsbevel van Jezus Christus. Prediger Franz Lüllan is de leider van de Ju—Mi—Wa—, dat is de jeugd zendingswagen. (Jugend Missions Wagen). Deze wagen beschikt thans ook over een mooie tent van ruim 250 zitplaatsen. In „Wir bleiben Missionare" kunt ge nu lezen van de ervaringen, in de zomer van '34 opgedaan. De Heer heeft reeds veel zegen op deze arbeid gegeven. Daarover willen ook wij ons van harte verblijden.

We bevelen het boek gaarne aan. Het spreekt ons van echte inwendige zending.

Het is geïllustreerd met duidelijke foto's (32) en kost 1.80 Mark.

't Is eveneens uitgegeven door het Verlagshaus der deutschen Baptisten.

Zou een zendingswagen ook niet iets voor ons zijn?

d. H.

In hetzelfde Verlagshaus verscheen „Die Botschaft der Baptisten im Echo der Presse", een brochure van 72 blz. Wanneer ge deze brochure inziet, dan merkt ge, dat er in Duitsland in het jaar 1934 (viering honderdjarig bestaan van het duitse Baptisme in Hamburg en Baptist Wereld Congres in Berlijn) zeer veel aandacht aan het Baptisme is geschonken.

De verzameling van al die perscitaten is verricht door Ds. Flügge van Kassel. De prijs is slechts 20 Pfennig.

d. H.

Over enkele geschriftjes van Dr. Max Slawinsky in het volgende nummer enige gedachten.

d. H.

Menigeen mislukt omdat hij te vroeg geprezen werd, menigeen slaagt omdat hij bijtijds werd berispt.

CORRESPONDENTIE

G. E. te E. 'k Heb werkelijk met aandacht en ook wel met interesse Uw brief gelezen. U gaat — ook weer in deze brief — zo nu en dan van onjuiste veronderstellingen uit en komt daardoor tot eigenaardige conclusies.

Voor opname acht ik Uw schrijven minder geschikt.

E.-R.

H. P. te L. Het laatste mij door U toegezonden nummer van „The good report", alsmede het geschriftje „The laying on of hands" van Dr. Thomas H. Squire, de president van „The International Old Baptist Union", gelezen.

Ik kan niet inzien, dat de door U voorgestane „truth as it is in Jesus" zó belangrijk is, dat daardoor het leven in apart kerkverband noodzakelijk wordt, gelijk dat in enkele landen het geval is.

E.-R.

Enkele stukken moeten blijven overstaan.

E.-R.

Vragen wij God: „Wat wilt Gij dat ik doen zal?" dan worden wij steeds door God op de mensen gewezen met de woorden: „Dien Mij in hen".

N. Adriani.

ADVERTENTIEN

Vrijdag 22 Februari 1935 | No. 2354 | 54ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. L. DE HAAN - UTRECHT KERKSTRAAT 28 BIS
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.65 BUITENLAND PER JAAR f 3.50

IN DE MIST.

'k Trok vaak in 't land der Bergen
Langs reuzen-Alpen heen,
Maar, als om mij te tergen,
'k Zag niets dan mist alleen.

Dat deed mij somber peinzen
Zo 'k nu in Holland waar,
'k Kon even goed daar reizen:
'k Zie hier zoveel als daar.

Maar wacht! een gunstig teken!
De mist van grauw wordt licht . . .
Op eens! de wolken breken:
'k Zie de Alpen . . . . Wat gezicht!

Die mist kent ook de ziele:
Dan zoekt ze en roept haar Heer:
Och dat de sluier viele! . . . .
Hij scheurt! Zij heeft Hem weer.

III

AAN ZEER STILLE WATEREN

NAAMCHRISTENDOM.

„. . . . dat gij de naam hebt, dat gij leeft, en gij zijt dood".
Openb. 3 : 1.

Dat er verschil is tussen christenen èn christenen, behoeven wij elkaar niet te vertellen.

Dit feit is even waar als simpel.

Aan de onderlinge verschillen der christenen, van welke aard die ook mogen zijn, mag niet *te* veel aandacht *worden geschonken*. De meningen van medebroeders en zusters mogen nooit met een air als van een farizeër aan de kaak worden gesteld. Dat in alles de broederlijke liefde blijve en de Geest niet worde uitgeblust! Want daar is een pluriformiteit ook van het christelijk leven.

* * *

Een christen behoort met z'n leven — maar dan ook met z'n *eigen* leven — achter z'n belijdenis te staan. Het belijden mag niet buiten de persoon in kwestie omgaan. De belijdenis moet gestalte verkrijgen in de levensopenbaring. Belijdenis en leven moeten samen in één vlak liggen.

Waar belijdenis en leven niet in één vlak liggen, daar is sprake van naamchristendom. Een christendom in naam is een christendom, dat niet belééfd wordt. Het accent ligt dan enkel op de belijdenis.

Een christen zal met z'n eigen leven *achter* zijn belijdenis staan.

Een naam-christen staat met z'n eigen leven *naast* zijn belijdenis.

En dat eigen leven maakt openbaar!

De boom wordt aan z'n vrucht gekend.

* * *

In Sardes waren vele naamchristenen.

Gij hebt de naam, dat gij leeft en . . . . ge zijt dood.

Ziedaar — de toestand geschetst van velen in Sardes, die de naam van Jezus Christus op de lippen namen, maar die de belijdenis niet waar maakten, door hun levenswandel.

Is dat niet verschrikkelijk?

Welk een toestand!

„Gij hebt de naam, dat gij leeft, en ge zijt dood".

Wat zegt de meest zuivere en meest duidelijk-geformuleerde belijdenis, wanneer achter de persoon, die haar uitspreekt, niet de christelijke levenswandel staat?

De mensen willen een belijdenis niet alleen *horen*, ze willen haar ook graag *zien!*

In Sardes waren gelukkig ook nog dezulken, die trouw waren gebleven aan hun belijdenis. Ze hadden hun klederen niet bevlekt. En hun getrouwheid in levenswandel zou heerlijk beloond worden.

* * *

Het wil mij voorkomen, dat in onze dagen duizenden het Evangelie zullen aannemen, wanneer ze het belichaamd zien in hen, die zich christenen noemen.

Ligt het accent niet soms te veel op de belijdenis?

Spreekt het Evangelie van Jezus Christus niet van een totaal *nieuw* leven? Is dat Evangelie niet realiteit?

Het Christus' Evangelie wil zich realiseren midden in het leven van de enkeling, maar ook midden in het leven der volkeren!

Dat Evangelie moet ook in onze dagen, ook in ons land, gehoord èn gezien worden.

Hoe staat het met ons Christendom?

We zijn toch met Christus begraven door de doop in de dood, opdat, gelijkerwijs Christus uit de doden opgewekt is tot de heerlijkheid des Vaders, alzo ook wij in nieuwigheid des levens *wandelen zouden?*

Welk een belijdenis!

Maar tevens: welk een dure roeping!

Houdt het daarvoor, dat gij wel der zonde dood zijt, maar *Gode levende* zijt in Christus Jezus, onzen Heer.

Trouw aan Jezus Christus betekent trouw aan de belijdenis: met Christus gestorven en met Christus opgestaan *tot een wandel in nieuwigheid des levens*.

Ontwaak, gij die slaapt, en sta op uit de doôn!
En Christus zal over u lichten!
Zo wekt u, zo dringt u, als Broeder, Gods Zoon,
Eer Hij U als Rechter komt richten.
Ontwaak en sta op! Het gevaar is zo groot.
Wie kiest, o verdwaasde! voor 't leven den dood?

d. H.

III

EVANGELISCHE SAMENKOMSTEN.

De evangelisatie-campagne, die wij hier in de Veenkoloniën gehouden hebben, is al enige tijd achter de rug. In weerwil van soms bittere koude en gladde wegen kon het plan worden uitgevoerd, zoals het was vastgesteld. Ds. C. Brandt van Haulerwijk kwam het kleine legertje sprekers van eigen erf te hulp en samen werd met grote toewijding en heilige bezieling de taak vervuld, die hun was toevertrouwd. Ik geloof, dat bijna alle zo niet alle gemeenten zeer voldaan zijn over de resultaten van wat de publieke belangstelling betreft. Natuurlijk blijven zij onbevredigd over de zichtbare resultaten. Haar harten kloppen te oprecht voor het Koninkrijk van God dan dat zij daarin ook maar enigermate bevredigd kunnen worden, zelfs al had zich een menigte van meer dan tienduizend openlijk voor Jezus Christus, onzen Heiland, verklaard.

* * *

Dat een evangelisatie-campagne als de onderhavige nog eens de revue passeert in kringen van trouwe, wakkere gemeenteleden, behoeft nauwelijks opgemerkt. Het woord van de opbouwende critiek ontbreekt dan gewoonlijk niet en daarvoor kunnen wij dankbaar zijn. Meer dan een broeder heeft mij opgemerkt, dat naar zijn gevoelen een enkel onderwerp door twee sprekers op één avond beter in de smaak valt dan twee onderwerpen door één spreker of twee sprekers elk met een eigen onderwerp! Persoonlijk deel ik die mening. Het verdient, dunkt mij, overweging om als wij weer eens het voorrecht krijgen gezamenlijk te evangeliseren, niet alleen een programma van spreekbeurten, maar ook een uitgewerkt programma van onderwerpen vast te stellen. Ook was er een broeder, die de gedachte opperde om een evangelisatie-koor te vormen uit medewerkende leden van verschillende gemeentelijke zangverenigingen. Of dit voorstel uitvoerbaar is? Het kan op de eerstkomende vergadering van het comité van de Veenkoloniale bond worden besproken.

* * *

Behalve sommige gemeenteleden hebben de voorgangers de evangelisatie-campagne aan critiek onderworpen. Zij zijn over het geheel genomen dankbaar voor de opkomsten. Behoudens een paar uitzonderingen waren die bepaald bemoedigend.

Maar toch kwam het ze voor, dat in enkele gemeenten het houden van evangelisatie-samenkomsten te gemakkelijk wordt opgenomen. Hier en daar werd eens geïnformeerd of er ook mensen van de plaats, niet-kerkgangers, aanwezig waren. Het antwoord luidde telkens erg teleurstellend. Op de vraag welke voorbereidingen getroffen waren, werd steeds stereotyp gezegd: „Wij hebben ervoor gebeden en geadverteerd".

Ja, ja, met bidden en adverteren komen wij er niet. Die tijd hebben wij al lang gehad. In een gemeente, waar ook braaf gebeden en geadverteerd was, waren alle bestuursleden op een of twee broeders na heel trouw .... afwezig! En dat was heus niet vanwege de griep ....! Ja toch vanwege de griep. Vanwege de zakengriep of feestavondgriep! Ik schrijf dit niet om de betreffende broeders hard te vallen maar alleen om de mentaliteit zelfs van vooraanstaande broeders jegens samenkomsten aan te duiden. Ik vraag mij af of wij op zegen mogen hopen, wanneer een dergelijke mentaliteit de gemeenten eigen is?

En ik vraag mij ook af of het niet aanbeveling verdient om een evangelisatie-campagne te laten voorafgaan door een opwekkings-campagne ten behoeve van de gemeenten? Wij zullen nimmer, nimmer de buitenstaanders grijpen, indien wij zelf niet gegrepen zijn. Heilig vuur in ons ontsteekt heilig vuur in anderen. Wanneer wij zelf verkleumd zijn, zullen anderen zich niet gedrongen gevoelen om zich bij onze kachel te warmen!

Waar Christus al Zijn heerlijkheid prijs gaf en de dood aan het kruis niet ontweek ten behoeve van ons evangelisatie-werk, zullen wij daar ons tevreden stellen met „bidden en adverteren"?

Onze gemeenten moeten terug naar de zelfwerkzaamheid, waartoe zij van God gezet zijn.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

De beste methode om kinderen de goede weg te leren, is deze zelf voor hun ogen te bewandelen.

UIT DE GEMEENTEN

MUNTENDAM. Gel. brs. en zrs. Tel uw zegeningen, tel ze één voor één, en ge ziet Gods liefde dan door alles heen.

Zo is het in onze gemeente. Ook wij kunnen de zegeningen Gods niet tellen, welke ons deel worden.

Mocht ik u in Jan. mededeling doen, dat 24 zielen tot Jezus waren gekomen, en 1 zuster in die maand door de doop tot de gem. was gevoegd, de 3e Febr. hadden wij het voorrecht 10 brs. en zrs. door de doop in de gem. te mogen opnemen. Het was een buitengewone feestdag voor onze gemeente, 7 brs. en 3 zrs. in het watergraf te zien afdalen. Allen jonge mensen, die nog voor de toekomst staan. Is onze kerk anders altijd geheel bezet, thans konden wij onmogelijk ieder een zitplaats verschaffen. Opgepakt zaten en stonden de mensen te luisteren en te aanschouwen. Na de dienst hadden wij een heerlijk avondmaal met elkaar. De goede geest onder de brs. en zrs. bleek ook nu. De kerk was onder geheel bezet. Onze eere-ouderling, br. J. Bosma, sprak de nieuwe leden een hartelijk welkomswoord toe. Onze geliefde Voorganger sprak over de rijke zegeningen Gods en geloofde, dat God nog grote dingen wil doen in Muntendam, als wij maar getrouw zijn. Na deze plechtige ure gingen wij gezegend huiswaarts, met de bede in het hart: „Heer, maak ons meer een kanaal van Uw liefde, opdat de wereld bekenne, dat wij kinderen Gods zijn".

De 23e en 24e Jan. hadden wij hier conferenties, met als sprekers: br. Weenink en br. de Neef. Het waren gezegende, opbouwende avonden. Aan het slot der samenkomsten kwam nog 1 ziel tot Jezus. Ook de 11e en 12e Febr. hadden wij samenkomsten, waar br. Sevensma voorging. Mochten wij geen vruchten zien, toch geloven wij, dat God Zijn woord ook niet onbetuigd zal laten.

Zo brs. en zrs. heb ik u weer een kort overzicht mogen geven van de gebeurtenissen der laatste dagen in onze gemeente.

Ik hoop u spoedig weer eens te mogen melden van de zegeningen Gods. Thans hebben reeds weer enigen zich aangemeld voor de doop. Wij gaan voorwaarts in des Heilands kracht. Komt broeders, niet versagen!

Moge God al onze gemeenten zegenen, in en buiten het Vaderland, is onze wens en bede.

Wij groeten u allen, in Christus Jezus, onzen Heer.

Namens de gemeente,

G. BOITEN, Secr.

ZENDING.

Sumatra.

(Ter kennismaking)

I.

De kaart.

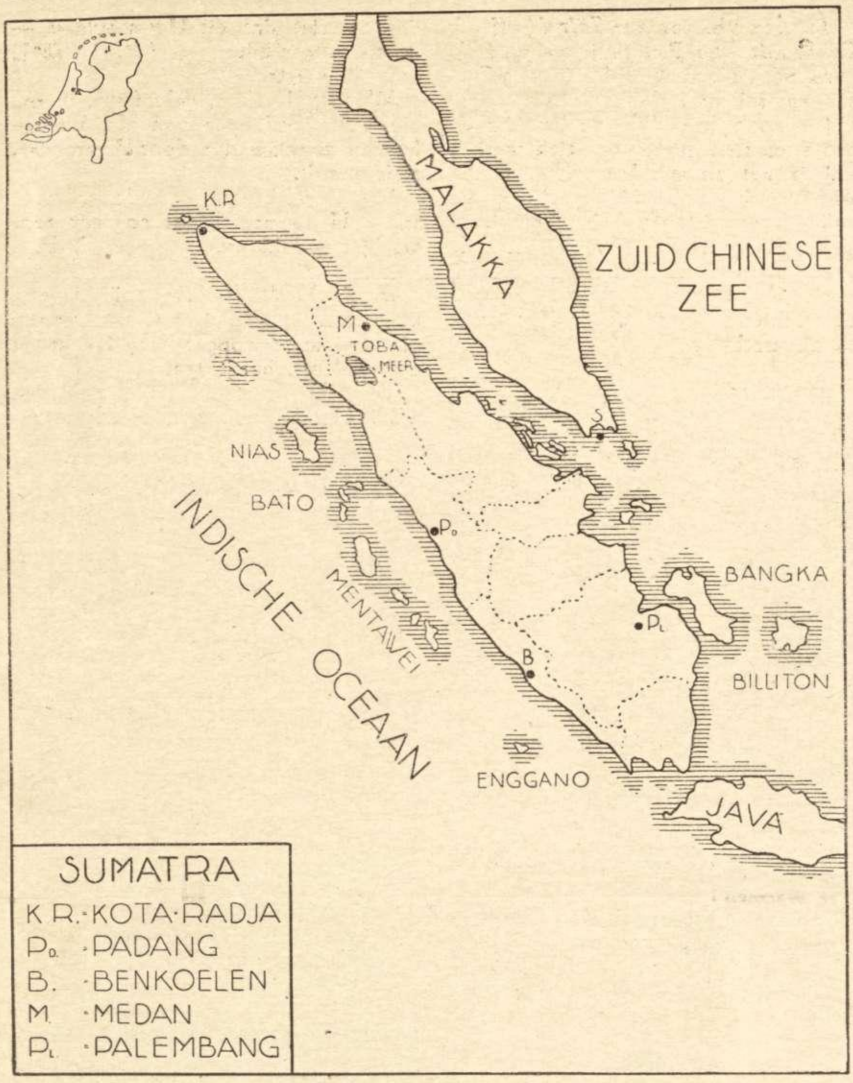
Bijgaand kaartje geeft eenvoudig de omtrek en de gewesten van het eiland Sumatra. En ter vergelijking is in de linkerbovenhoek op dezelfde schaal „Nederland" getekend. Nu spreekt de oppervlakte van Sumatra voor zichzelf. En wanneer we even enkele cijfers naast elkaar stellen, kunt ge u nog beter de grootte van het eiland voorstellen. Ziehier:

Oppervlakte Sumatra: ± 500.000 K.M².
„ Nederland: „ 32.000 „ „

En wilt u nog een sprekender bewijs? Dan meten we even de afstand Leeuwarden—Rotterdam op de kleine kaart en vergelijken die met de lijn: Kota Radja (K R)—Padang (P).

Sumatra + omliggende eilanden zal ongeveer zoo groot zijn als heel Duitsland.

Op een kaart van de Indische Archipel ziet u heel duidelijk, dat Sumatra het meest westelijke der 4 grote eilanden van Indië is. Wie uit het moederland met de Hollandse mail naar hier komt, leert het allereerst Sumatra kennen, al

zijn het dan maar enkele havens, die men op doorreis aandoet. Dat is het grote voordeel van Sumatra's ligging: het meest dicht bij 't moederland.

Van de Noordpunt naar Amsterdam duurt de reis 18 à 19 dagen, terwijl van Nieuw-Guinea ('t Oostelijkst eiland van de Archipel) deze reis 35 dagen vordert. Sumatra is bovendien opgenomen in het luchtverkeer met Europa, zodat een luchtbrief in 9 dagen in Holland kan zijn, terwijl eenzelfde brief, verzonden van Nieuw-Guinea nog altijd 24 dagen nodig heeft, omdat hij eerst per gewone mail naar Java moet.

Sumatra heeft dus voor de verbinding met het moederland de meest gunstige ligging.

De bodem.

Die is overal uiterst vruchtbaar. En ondernemingen (plantages) zijn er dan ook vele. *Rubber* en *tabak* van Sumatra zijn u allen wel bekend. Maar dan ook *koffie* en *thee*. En in de bodem?? Goud, zilver, tin, petroleum .... ja, rijkdom van mineralen.

Maar niet overal is de grond gecultiveerd. Neen, de helft van het eiland is met oerbossen bedekt. Daar wonen bijna geen mensen. Daar heerst de tijger in onbeperkte macht en de olifant .... en de zwarte beer .... en slangen in grote verscheidenheid.

Die donkere wouden, waar een nieuwopengekapt pad reeds na enige weken weer door lianen en slingerplanten is overwoekerd, zijn nog slechts gedeeltelijk bekend. Men treft deze bossen zowel in de geweldige kustvlakte van het Oosten als op de woeste berghellingen in het Westen aan.

Ja .... Sumatra is niet alleen een uitgestrekt land, 't is ook een vruchtbaar tropengebied, 't is ook rijk aan natuurschoon, 't is een land vol mogelijkheden.

Maar .... wat u misschien 't meest interesseert, dat zijn de bewoners van dit eiland. Welnu, een volgend maal hopen we u de Samatranen voor te stellen.

P. P. de J.

Psychologische verschillen bij kinderen en hun behandeling in de klas.

(Referaat gehouden door mej. E. Hof van Groningen op de Zondagsschoolconf. aldaar).

II.

Bij kinderen is dit gevoel natuurlijk nog veel sterker dan bij volwassenen, die het enigszins weg kunnen redeneren. Vaak kennen we die typjes er gauw uit. Het zijn die kinderen, die weinig opvallen, die haast geen antwoord durven geven uit angst, dat het wel eens fout kon zijn en dat ze dan uitgelachen worden.

Zulke kinderen moeten we niet *prikkelen tot werkzaamheid*, door hun een flinker kind ten voorbeeld te stellen. Dat zou hun energie nog meer verslappen. Ze hebben immers al zo sterk het gevoel, dat ze daar toch niet tegen op kunnen. Ze laten zich hoe langer hoe meer intimideren en trekken zich hoe langer hoe meer terug.

Probeer hier eens die kinderen te laten voelen dat ze nièt minderwaardig zijn. Zoek eens iets, dat ze wèl goed kunnen, en laat hen met die goede eigenschap of met die kennis eens op de voorgrond treden. Het hoeven niet altijd domme kinderen te zijn, die aan het minderwaardigheidsgevoel lijden. *Dit gevoel kan ontstaan door een lichaamsgebrek*, b.v. bij kinderen, die een bochel hebben, mank zijn, stotteren, rood haar hebben enz. Vaak ook door *financiëel moeilijke omstandigheden* thuis, of doordat de ouders het kind *verwaarlozen*, of een broertje of zusje *voortrekken*. We kunnen de minderwaardigen (die zich zo voelen) in twee groepen verdelen.

Groep A berust als het ware. Ze redeneren: „Ik kan toch niet". En ze gaan bij de pakken neerzitten.

Groep B wil niet berusten. Die voèlt zich minderwaardig, maar wil dat niet zijn en streeft dus naar *meerderwaardigheid*. Ze beginnen haantje de voorste te spelen, doen luidruchtig, vertellen wonderlijke verhalen en avonturen. Ze scheppen danig op, alleen om boven anderen uit te steken. Scheep zo'n kind niet af met een: „Och kind, je fantaseert", maar onderzoek eens of er eigenlijk geen diepe armoede schuilt in dat kinderhart. Adlers theorie heeft veel opgang gemaakt en heeft al heel wat inzicht gegeven in het zieleleven van moeilijke kinderen.

Nu komen we tot de indeling van *Künkel*. Dat is weer een leerling van Adler.

Volgens Künkel heeft het kleine kind (de kleuter) eerst de *wij-gemeenschap*. Dat wil zeggen: het voelt zich één met zijn omgeving. Het *ik*-gevoel spreekt nog niet. Het noemt zichzelf ook nog bij de naam. Het vraagt b.v.:

„Mag Jan een koekje?" inplaats van: „Mag ik een koekje?"

Ongeveer in de jaren, dat het kind de school gaat bezoeken, volgt de breuk. *Het „ik" treedt op de voorgrond.* Het begint zichzelf terdege als persoonlijkheid te voelen.

In de puberteitsjaren (± 15, 16, 17, 18 jaar) volgt als regel een nieuwe *wij-gemeenschap.* De rijpende jongen, het wordende jonge meisje, begint sociale gedachten te krijgen. Het merkt dat hetzelf een lid uitmaakt van de levensgemeenschap.

De overgang van het ik- tot het wij-gevoel veroorzaakt soms een ware crisis in het gevoelsleven. Het kind wordt ontzettend moeilijk voor zijn omgeving. En als de opvoeder de strijd van het kind, om zijn egocentrische (ik in het midden) denkwijze op te geven, niet aanvoelt, volgen soms heftige botsingen.

Künkel onderscheidt 4 groepen.

1e De *Caesaren* (caesar = keizer). Die zijn actief.

Vb. Jans vader bemoeit zich weinig met zijn zoontje. Ook zijn moeder werkt veel buitenshuis. En als ze moegewerkt weer thuiskomt, heeft ze weinig zin, zich nog met haar kind te bemoeien.

Nu begint Jan onbewust te redeneren; „O, helpen jullie me niet. Dat is niet aardig. Maar dat geeft niets, ik zal er mezelf wel doorslaan".

Hij leert dus zijn eigen weg zoeken en hij leert durven. Hij gaat uit van het standpunt, dat grote mensen zijn vijanden zijn.

2e Ook actief zijn de *Stars* (ster — filmster).

Vb. Marietje is vrij ernstig ziek geweest. Haar ouders, vrienden en bekenden bemoeiden zich heel veel met haar en ze kreeg wat ze maar verlangde. Natuurlijk gevolg was, dat Marietje grote mensen als haar vrienden ging beschouwen, zelfs als haar dienstknechten.

De Star voelt zich een uitblinker en vindt, dat iedereen hem vereren en dienen moet.

De Caesaren en Stars zijn dus beide actief, maar de Caesaren zoeken hun eigen weg en de Stars gebruiken anderen, om hun zin te krijgen en hen te helpen.

Nu komen de beide passieve typen: Heimchen en Tölpel.

3e Vb. van een *Heimchen.* (huiskrekeltje). Rosa vindt, dat haar ouders niet genoeg notitie van haar nemen. Maar ze heeft niet, zoals de Caesaren, de moed om zich er zelf door te slaan. Grote mensen moeten haar dus redden. Maar hoe bereikt zij dat? Als ze ziek is, maken haar ouders zich dadelijk bezorgd. Ze wendt dus hoofdpijn voor of moeheid. Zo bereikt ze, dat ze moeders zorgenkind wordt en dat die haar dadelijk helpt.

4e Een vb. van een *Tölpel* (sufferd). Er wordt van Piet thuis zo goed als geen notitie genomen. Hij is geen Caesar en zal er zichzelf niet doorslaan. Hij is ook geen Star en laat dus de grote mensen niet voor zich werken Hij is net zo min Heimchen, dat hij zorgenkind wordt. Hij gaat bij de pakken neerzitten en beschouwt, in tegenstelling met de Heimchen, de grote mensen als zijn vijanden. Hij voelt, dat hij in de wereld niets te verwachten heeft en wordt afgestompt en onverschillig.

Ik heb U nu een overzicht gegeven van verschillende typen. En nu zijn we gekomen tot het punt, hoe we deze verschillende kinderen in de klas moeten behandelen. Maar dat kan ik U niet vertellen. Maar laat mij de lijfspreuk van Herbart, een zeer bekend psycholoog, aanhalen: *Kennis is macht.* U hebt nu enige kennis van kindertypen gekregen en misschien kunt U bij Uwe leerlingen fouten opsporen en verbeteren.

Waarom kan ik U niet zeggen: „Pak het kind zo of zo aan?"

De omstandigheden, het geval, de opvoeder en het kind zijn immers zo verschillend.

(Wordt vervolgd).

Tracht tot elke prijs het vertrouwen van uw kinderen te behouden en belooft nooit iets wat gij niet volbrengen kunt.

MEDEDELINGEN

Vriendelijk verzoek

aan onze abonné's, die „De Christen" ongeregeld of aan een onjuist adres ontvangen, mij dit te willen berichten met vermelding van hun volledig adres.

De Adm.

CORRESPONDENTIE

In 't volgend nummer zal de statistiek worden afgedrukt. E.-R.

G. E. te E. Zo juist Uw brief ontvangen. U vindt, dat ik mij wel heel goedkoop van Uw pennevruchten af maak. Laat ik U dan nu reeds zeggen, dat ik Uw brieven ettelijke keren moet lezen en dan nóg niet alles begrijp. Voortdurend moet ik me afvragen: wat bedoelt br. E., wat wil br. E. nu eigenlijk zeggen. Let wel: ik zeg niet dat dit Uw schuld is — ik constateer alleen het feit, dat *ik* U moeilijk versta.

Waarde broeder, geloof me, ik zou me veel goedkoper van Uw brieven kunnen afmaken dan door U verondersteld wordt.

Enkele verkeerde veronderstellingen zal ik U noemen. Maar nog een paar weekjes geduld s.v.p. E.-R.

E. d. V. te H. Het spijt me erg, maar het verslag kan in dit nummer niet meer worden opgenomen. Het kwam ook wel een beetje laat.

Wilt U de copie terug, richt dan a.u.b. Uw verzoek tijdig aan den drukker. E.-R.

T. d. V.—B. te H. Volgend nummer. E.-R.

Ook voor de rubriek „Leestafel" is in dit nummer geen plaatsruimte. E.-R.

ADVERTENTIEN

Vrijdag 1 Maart 1935 No. 2355 54ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. L. DE HAAN - UTRECHT KERKSTRAAT 28 BIS
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.65 BUITENLAND PER JAAR f 3.50

AAN ZEER STILLE WATEREN

GENADE ZIJ U EN VREDE.

1 Cor. 1 : 3.

Dit is de gebruikelijke vorm, waarmee de schrijvers de Brieven in het N. T. beginnen. Deze apostolische groet, zoals ze genoemd wordt, is samengesteld uit oude woorden, die door de religieuze ervaring der eerste Christenen een rijkere kleur en diepere betekenis ontvangen hebben. Ze omvat n.l. de bekende Griekse en Joodse groet van die tijd, of, in ruimere zin, de welbekende groet der Westerse en Oosterse beschaving. Wanneer de Grieken of Romeinen elkander groetten, gebruikten ze het woordje „Genade". „Genade zij U" moet dus vertaald worden door: goedendag of vaarwel. — Wanneer de Joden elkaar groetten op straat of in de synagoge, gebruikten ze het woordje „Vrede". „Vrede zij U" moet dus ook vertaald worden met goedendag of vaarwel. Nu nog in de Oosterse landen hoort men het „vrede zij U". Inderdaad, „genade" en „vrede" was een der onderscheidingstekenen tussen Jood en Heiden. In ons opschrift dus vindt ge deze twee begroetingswoorden samengevlecht tot een geheel.

1. Met „genade" bedoelden *de Grieken* „Schoonheid". — Schoonheid in elke vorm werd door hun aangebeden. Schoonheid in de dichtkunst, schoonheid in de beeldhouwkunst, schoonheid van menselijke gedaante. Ze verafschuwden al wat onooglijk en lelijk was véél meer dan wij doen en leefden als het ware voor het mooie en schone. „Genade zij U" betekende dan ook: „Moge uiterlijke en innerlijke schoonheid Uw deel zijn. Dat Uw vrouw, kinderen en huizen, ja uw gehele omgeving schoon zij in Uw ogen. Dat Uw leven zij als een mooi gedicht, een edel beeld — zonder wanklank of misvormdheid". 't Was het woord, 't welk een kunstliefhebbend volk beminde: „Schoonheid".

2. *De Joden* echter legden de nadruk vooral op vastheid en zekerheid. En geen wonder, want lag hun klein landje, omringd als het was door vijanden, niet immer onder de schaduw der storm- en onweerswolken en was niet het onweer maar al te vaak over hen losgebroken? — oorlog verwoestte hun land, bracht vrouw en kind om leven! Begrijpelijk wordt dus de groet „Vrede zij U" op de lippen van de Jood 't welk weerklank vond in de harten zijner broederen. Het betekende een tijd, waarin geen vijand voorwaarts drong, geen oorlog verwoestte en doodde, geen pestilentie, droogte of hongersnood het hart beangstte. Het betekende de verwerkelijking van het grote visioen: bloeiende akkers, gunstige seizoenen, gouden oogsten, gemak en overvloed voor allen.

3. *De Christelijke groet* bewaart deze twee gedachten, doch verruimt en heiligt ze.

a. Ook voor de Christen betekent genade: „schoonheid". Niet alleen in uiterlijke vorm, maar vooral in innerlijke waarde. Voor de Christelijke ziel zijn twee dingen uitermate schoon. De eerste is de gedachte „God is Liefde". God is de Vader van ons allen, de Helper der zwakken, de Vertrooster der treurenden, de Verlosser der gebondenen, de Heelmeester der zieken. Dit is de onuitsprekelijke genade — de schoonheid die alle verstand te boven gaat. De tweede is de Persoon van Jezus Christus, de wonderlijke combinatie der goddelijke en menselijke volmaaktheid. In Hem „God werd mens om de gevallen mens weer tot Zijn werkelijk evenbeeld te maken". Gans Zijn leven was een schoon beeld, schoon gedicht, schone muziek. „Genade zij U" zegt Paulus en deze groet zegt U „Moge ook Uw leven door Christus' kracht zulk een nobel beeld, zulk een schoon gedicht en zulke welluidende muziek zijn".

b. Op dezelfde manier kreeg de „Vrede"-groet een diepere en rijkere kleur. Voor de Jood betekende vrede een toestand van uitwendige rust, kalmte, die dan z.g.n. een overeenkomstige vrede aan het hart schenkt. Het geluk komt door onverstoorbare voorspoed en vele goederen; het komt wanneer elke Jood in zijn eigen wijngaard en onder zijn eigen vijgeboom rustig zit, genietend van de huiselijke vrolijkheid. — Maar dat was niet de vrede zoals Jezus die verstond en leerde.

Ongetwijfeld heeft onze Heiland een dergelijke vrede wel gekend en op prijs gesteld in Galilea; doch Hij kende nog een veel diepere vrede! Na Zijn en zelfs in Zijn verzoekingen, op de stormachtige zee, in armoede en moeheid, in eenzaamheid en onder verraad, tussen Zijn schreeuwende en tierende landgenoten met hun „Kruist Hem, kruist Hem" en als de Genagelde op het kruis kende Hij de vrede, die alle verstand te boven gaat, de vrede in de kennis en wetenschap: „De Vader is met Mij".

Het was de vrede, die de wereld niet kent noch gevoelt; een vrede diep als de Oceaan, onwrikbaar als een berg, standvastig als de rots, wanneer de stormen der verzoeking, vreze, pijn, verdriet of dood over hem heenzwiepen. Dàt is de vrede, die Jezus kende, en dàt is de vrede, die Hij geeft aan ieder volgeling. „In voorspoed en in tegenspoed, onder de blauwe hemel of pikdonkere wolken, de Vader en Ik zijn altijd aan Uw zijde — daarom: vreest niet maar weest gerust". „Mijn vrede geef Ik U, niet gelijkerwijs de wereld hem geeft, geef Ik hem u. Uw hart worde niet ontroerd en zij niet versaagd".

Wanneer de getrouwen elkander toeriepen: „Vrede zij U", dan was dat de bede dat een ieder die innige kalmte, dat heerlijk vertrouwen mocht bezitten, die het leven van den Zoon van God vervulden met granieten kracht, overvloedige vreugde en eeuwige, tedere liefde — . . . .

A. A. HARDENBERG.

VAN DE SECRETARIS-TAFEL.

Beroepbaarstelling.

De ondergetekende maakt bekend, dat de Commissie der Unie, na kennisneming van de rapporten der Contact-Commissie, de volgende broeders beroepbaar stelt:

A. A. Hardenberg, Rawdon College, *Rawdon* bij Leeds, Engeland.

H. Hornstra, Prediger Seminar, Rennbahnstr., Hamburg—Horn, Duitsland.

A. Kruizinga, Prediger Seminar, Rennbahnstr., Hamburg—Horn, Duitsland.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

LOSSE SCHAKELS

Een aanklacht. Bekend is de voorwaarde, die Johannes de Dooper stelde aan de tollenaren, die hem vroegen wat zij doen moesten, opdat het heil niet aan hen voorbij zou gaan: eis niet meer dan u gezet is. Even natuurlijk als het is aan belastingambtenaren deze eis te stellen, is het van belastingschuldigen te eisen: betaalt, zoveel ge schuldig zijt.

In een art. over „Gewetensgeld", in het Alg. Weekblad, lezen we deze opmerking:

> „Een onderzoek naar de mate van verbreiding, rechts en links, hoog en laag, van den atheïst tot den zich 't rechtzinnigst van allen wanenden protestant zou uitwijzen, dat de ontduiker nergens ontbreekt en dat geen groep zich bij uitstek schuldig of onschuldig van enige andere onderscheidt".

De oorzaak van dit verschijnsel? Vanwaar de algemene verbreiding van dit kwaad, dat blijkbaar door geen en generlei grenzen is te keren? De schrijver antwoordt:

> „Wij zoeken de oorzaak van dit verschijnsel in schuldig egoïsme dat, heenstappend over de grenzen van het recht van de naaste, de samenleving in steeds sneller tempo naar een onherstelbaar bankroet jaagt. Bij belastingontduiking springt het onrecht minder sterk in 't oog dan bij rechtstreekse diefstal; men doet geen bepaalde persoon tekort, men bevoordeelt zich alleen maar ten koste van de gemeenschap, wier leiders de publieke kassen immers altoos verkeerd beheren."

Het ergste van dit alles. Wat is in dit geval het meeste te betreuren? De staat lijdt financiële schade. Eigenlijk niet de staat, maar de medemens, die eerlijk is en nu meer moet betalen dan recht is, wijl hij nu niet alleen zijn eigen deel, maar ook een deel van het belastinggeld van de ontduikers betaalt. Maar 't ergste is toch iets anders:

> „Erger dan dit alles, dat in aard en wezen niet verschilt van zoveel ander onrecht, dat ongestraft geschiedt, omdat het niet met menselijke wetten strijdt, achten wij dat ook christenen zich aan ontduiking schuldig maken.

Natuurlijk kan de cynicus vragen of er zonden zijn, waaraan christenen zich niet schuldig maken.

Misschien niet, maar dat is hier niet de vraag.

— — — — — — — —

Even stellig als men zeggen kan, dat dronkenschap, moord en ontucht bij de categorie christenen minder frequent wordt aangetroffen dan overal elders, behoorde men te kunnen verklaren, dat onder hen het opzettelijk benadelen van de staat tot de zeldzaamheden behoort.

Dat dit niet kan worden verklaard, bewijst, hoezeer zij nog staan beneden het niveau, waarop ruim negentienhonderd jaar geleden hun Heer hen plaatsen wilde om het licht der wereld te zijn."

L.

ZENDING.

Sumatra.

(Ter kennismaking)

II.

Het Volk.

Ja, daar is nu niet zo gemakkelijk in een paar woorden iets van te zeggen, omdat .... de verschillende rassen zo uiteenlopen in taal, godsdienst, beschavingsbezit, kleding en nog vele andere dingen.

Talen van Noord en Zuid verschillen evenveel als Hollands en Deens.

Kleding bestaat bij sommige woudstammen uitsluitend uit *een gordel*, terwijl bij vele andere volken daaraan dezelfde eisen worden gesteld als bij ons.

En godsdienst .... maar daar kom ik later op terug.

Ik wil U thans in kennis brengen met de 4 voornaamste volken van dit eiland:

I. *De Atjehers.* Ha, dat zijn geen onbekenden voor ons. De Atjeh-oorlog .... roept misschien nog herinneringen wakker bij de ouderen onder ons.

Forse gespierde lui, die in Nd. Sumatra wonen. Fel Mohammedaan, fanatiek soms. Godsdienstscholen telt men er bij honderden.

II. *De Batakkers.* Ook geen onbekenden voor ons?? Wie met 't werk der Rijnse Zending bekend is, moet wel van de Batakkers gehoord hebben. Namen als *Nommensen* en *Warneck* zijn onafscheidelijk aan de kerstening van Batakland verbonden.

Ze wonen in wijde boog om het Tobameer (zie 't kaartje in de vorige Chr.) Landbouwers zijn 't nú, rustig en beschaafd; menseneters waren 't nog 100 jaar geleden.

III. *De Maleiers.* Wonen in Midden-Sumatra ten Z. van het gebied der Batakkers. Ook ijverige landbouwers. Maar de kunst van handeldrijven verstaan ze ook. Met hun koopwaar gaan ze heel Sumatra door. Dit is de enigste streek in Indië, waar de Chinezen zich niet konden nestelen als winkeliers. En dat wil wat zeggen!! Want een Chinees geef 't niet gauw op. En hij is vaak 100 Inlanders te slim af. Men noemt ze wel eens „de Joden van Indië". Maar in 't Maleise land konden ze toch niet binnenkomen.

IV. *De Palèmbangers.* Die wonen in Zuid-Sumatra. Van ouds oorlogzuchtige mensen. En nòg draagt ieder Palèmbanger steeds een steekwapen bij zich. En bij 't minste meningsverschil wordt daarvan gebruik gemaakt. Maar — geestkrachtig zijn ze ook, hoewel ik ze persoonlijk in hun optreden niet kan waarderen. Neen, ze zijn te arrogant en te brutaal. En 't is maar goed, dat de macht van 't Nederlandse Gouvernement daar in 't Zuiden de zaak wat in evenwicht houdt.

Of dat nu alle stammen van Sumatra zijn? Integendeel — Er zijn er nog vele andere. We zouden 't nog kunnen hebben over *de Koeboes*, die in holen wonen en nog ruilhandel drijven; over de *Orang Laoet*, de zigeuners van de zee, die alleen maar aan land komen om leeftocht op te doen, maar verder hun ganse bestaan op 't water slijten.

Interessante volkjes wonen hier, maar ze zijn voor 't maatschappelijk leven van weinig betekenis en daarom houden we ons aan de 4 bovengenoemde groepen.

„Wat ons misschien nog 't meest interesseert: „de godsdienstige gesteldheid dezer 4 groepen". Welnu, een volgend artikeltje worde daaraan gewijd.

P. P. de J.

Psychologische verschillen bij kinderen en hun behandeling in de klas.

(Referaat gehouden door mej. E. Hof van Groningen op de Zondagsschoolconf. aldaar).

III.

Ik zal U met een paar voorbeelden duidelijk maken, dat men in de opvoedkunde minder dan ergens anders mag generaliseren.

B.v. De opvoeder is dezelfde, het

kind niet. Ik krijg een nieuwe klas. Een kind heeft straf verdiend. Ik stuur het naar de hoek, maar ik weet niet hoe het kind op deze straf zal reageren. Ik moet afwachten of het zal gaan huilen of er zich niets van aan zal trekken, misschien zelfs grapjes gaan maken daar in de hoek. Laten we nu maar eens veronderstellen dat het deze straf niet erg vindt. Moet ik nu dat kind zo niet weer aanpakken? Toch wel, want een volgende keer, als het weer in de hoek gestuurd wordt, zal het gaan huilen, want het weet nu, dat het na schooltijd moet maken, wat het onder schooltijd verzuimd heeft, toen het in de hoek stond.

Een ander voorbeeld. De opvoeder is niet dezelfde persoon en het kind ook niet.

Een ond. moest een kind straffen. „Jongen", zei hij, „ik moet je een straf geven, waarvoor ik mij schaam. Trek je jas uit". De jongen gehoorzaamde en de ond. gaf met een stok een paar klappen op de jas, die de jongen verdiend had. Hij begon te huilen en de hele klas was diep onder de indruk. Een ander jong ond. hoorde van deze straf en paste die de eerste de beste keer toe in zijn klas. Met welk gevolg? De hele klas brulde van het lachen.

Nog een v.b. dat de ond. verschillend is en de klas dezelfde.

Een ond. had in zijn klas ingevoerd een slechte aantekening in een boekje te schrijven als een leerling ongehoorzaam was geweest. Deze straf was zo iets verschrikkelijks, dat de klas wel oppaste dat het boekje niet voor de dag behoefde te komen. De nieuwe ond. vond dit een gemakkelijke manier om orde te houden en voerde dit systeem door. Maar al gauw stond het boekje vol aantekeningen. De straf was bij dezen ond. niets naar meer.

Ik kan U wel zeggen, *hoe U moet zijn. Vriendelijk en geduldig.* Scheep de kinderen niet af, maar luister naar hun schijnbaar onbelangrijke verhalen. U leert daardoor soms veel van het kinderleven beter begrijpen.

Is een kind U een raadsel, zoek het dan eens op in zijn eigen omgeving. Veel zal U dan duidelijk worden. Maak U niet *driftig*, dan lachen de kinderen U uit. Bent U werkelijk boos, dan hebben ze respect voor U. *Wees waar.* U hoeft bij kinderen geen vriendelijkheid of boosheid voor te wenden. Hoe gauw kinderen een ond. dóór hebben, heb ik eens meegemaakt en dat heeft me sterk gefrappeerd.

Ik had toen de 2de klas en de ond. uit de 3de klas naast mij werd plotseling ziek. In de tijd, dat er een tijdelijke ond.es gehaald werd, moest ik op beide klassen passen, staande in de tussendeur. Die tijdelijke was een vroegere studiegenote van me. Ze kwam dus dadelijk naar me toe. Het viel me op, dat de klas haar opnam, toen ze het kleine eindje van de klassedeur naar de tussendeur liep en ik voelde aan de klas, dat ze geen orde zou kunnen houden. Dat bleek later dan ook.

Een wijze raad van *Salzmann* heeft mij al vaak geholpen.

Begin met de fout van de leerling bij Uzelf te zoeken. Hoe vaak zeggen we niet: „Wat was die klas onoplettend vandaag". En dan vergeten we, dat wij met onze gedachten wie weet waar waren.

Ten slotte nog een *waarschuwing*: Pas op voor een te eenzijdige opvoeding! In Künkels: Karakters, groei en opvoeding staat: „Wie naar een bepaald doel streeft, wie de kinderen een bepaalde godsdienstige vorm op wil dringen, moet noodzakelijk schipbreuk lijden". Een te veel aan godsdienstvorm kan inderdaad noodlottig worden.

We moeten tegen de kinderen niet zoveel praten, niet schermen met bijbelteksten en hoogdravende woorden. Daardoor moet het kind wel een hekel er aan krijgen. Wij moeten zorgen, dat het de godsdienst *beleeft*. In ons voorbeeld, in heel ons wezen moet het liggen, in al onze handelingen moeten we uiting geven aan ons diep gevoeld geloof.

Dan zal het kind de kracht er van voelen. En zo zullen wij het met daden, veel meer dan met woorden, brengen tot God.

DE ZONDAGSSCHOOL-CONFERENTIE.

Onze tweede conf. kan, evenals de eerste, goed geslaagd genoemd worden. We hebben veel genoten en vooral heel veel kunnen leren. De verschillende referenten gaven ons meerdere praktische wenken voor ons werk en uit de besprekingen die volgden, bleek, dat er met aandacht werd geluisterd.

Enkele voorstellen van het Comité werden door de vergadering aangenomen, zodat men besloot tot het volgende:

Er zullen in de loop van dit jaar nog twee conf. volgen n.l. één in Augustus in Leeuwarden, en één in November in Stadskanaal.

De contributie moest, wegens geldgebrek van onze kas, verhoogd worden van 1 op 3 cent per kind per jaar; dus 1 cent per conf.

De referaten van Mej. Hof en den heer Kruizinga, op de eerste conf. gehouden, zullen, bij voldoende afname, te zamen voor 10 cent beschikbaar worden gesteld.

Zoals gezegd, is ook deze conf. goed geslaagd, wat voor een groot deel te danken was aan de uitstekende leiding van Ds. J. Louw. We danken God voor de zegeningen, ons op deze conf. geschonken en we vragen Hem ons nabij te zijn in het werk, dat op dit gebied nog verricht zal worden.

Namens 't Comité,

ETTY DE VRIES, Secr.esse,
Haulerwijk (Fr.)

N.B. Als er nog collega's zijn van Zondagsscholen in Utrecht, Holland of het Zuiden, die belang stellen in de referaten, die, *alleen bij genoegzame afname*, in druk zullen verschijnen, dan verzoeken we hen zich zo spoedig mogelijk tot de secretaresse te wenden. Er moeten nog een kleine honderd exemplaren geplaatst worden voor tot druk kan worden overgegaan. Geeft U allen spoedig op!

ZUSTERHULP.

HARLINGEN, 14-2-'35.

Leer mij Uw welbehagen doen, want Gij zijt mijn God. Die stem kwam tot de zusters, om zich meer dan ooit te voren in Zijn dienst te stellen. De Heer vraagt ons geheel. Zo besloten we een schrijven te richten aan het hoofdbestuur, om, indien mogelijk, een hoofdbestuurslid in ons midden te mogen ontvangen.

We wilden gaarne nadere inlichtingen ontvangen aangaande het werk, dat Zusterhulp doet. Het antwoord was verblijdend. Zuster Weenink van Stadskanaal was zo welwillend een avond en wel 7 Februari in ons midden te zijn.

Wij hadden een goede en gezegende avond. 45 zusters waren opgekomen, van wie ruim 32 zich opgaven als lid. Jong en oud kunnen immers in Zusterhulp samenwerken. Hoewel er een vrouwenvereniging is, hebben we nu naast haar een afdeling van Zusterhulp opgericht.

Wij wensen in eenheid samen te werken in Gods Koninkrijk. De tijden zijn donker. De zusters hebben in deze ook een roeping in huisgezin en gemeente en zending, om een licht op een kandelaar te zijn. En daarom zusters, helpt in dezen allen mee om het evangelie in woord en daad te brengen, met liefde en toewijding; ook aan de heidenen. Alles wat gedaan wordt uit liefde tot Jezus, dat houdt zijn waarde en zal blijven bestaan. Dat alle zusters deze roeping mogen verstaan en in daden omzetten, is onze bede.

T. DE VRIES—Bijlsma, Secr.esse.

Bezint u tweemaal eer gij uw kinderen iets beveelt; want terugtrekken schaadt uw prestige.

Statistiek der Unie van Baptiste Geten in Nede

PLAATSNAAM der GEMEENTE	Gesticht in:	ADRES van KERK of LOKAAL	Aantal Zitplaatsen	VOORGANGER of LEREND OUDERLING	SECRETARIS	LEDE		AFNAME				OPBRENGSTEN		
						1 Januari 1934	Wederopname	Overleden	Attestatie	Onttrokken	Uitgesloten	Gemeente	Verenigingen	Totaal
1 Almelo	1933	Geraniumstraat	200	K. Reiling, Hengelo (O.)	H. J. Holterman, Ootmarsumschestr. 68	[1]) 105		1	2	4	3	1036	76	1112
2 Amsterdam	1866	Kerkstraat 204	150	B. Planting, Tolstr. 117² Z.	W. Veenstra, Smitstr. 28³ O	160		1	13	3		6370	307	6677
Ranonkelkade		Kerkschip „Salem"	104											
3 Apeldoorn	1916	Hoogakkerlaan 50	120	K. A. v. Beek, v. Hasseltlaan 69	H. Groenhuizen, Bartelsweg 90	[1]) 62				2	2	1110	396	1506
4 Arnhem	1931	Tuinstraat 16	150		F. Albertsma, Karel v. Gelderstr. 87	30			3	1	2	744	60	804
5 Bergum	1930	Nieuweweg	200	G. Visser, Noordbergum	S. v. d. Meer, Noordbergum	[1]) 99		1				2206		2206
6 Delfzijl	1923	Waterstraat 54	200	J. Huizinga, Corn. Houtmanstr.	P. W. Brongers, Waterstraat	91			2			2649		2649
7 Deventer	1884	Binnensingel	120	G. Bouritius, Oude Goedstr. 158	M. Peters, 1e Weerdsweg 88	96				1		2800		2800
8 Drachten	1923	Vogelzang	150	S. W. Veltman, Stationsweg 99	B. Frieswijk, Fabriekslaan 9	31	2		1					
9 Eindhoven	1925	Plaggenstraat 54	125	J. Danker, Halve Maanstr. 103	W. de Jong, Bezemstr. 34	60	1	1	9	1		1757	350	2107
10 Emmer-Erfsch.veen		Kanaal A	300	W. Wolters, Kanaal A	G. J. Olijslager, E. E. 27	184	2	6	3	5	1	3247	400	3647
11 Enschedé	1933	Alsteedschestr.	350	A. Sotthewes, Minkmaatstr. 139	A. Smit, Dennenweg 47	[1]) 47	2	1	3	3		672	357	1029
12 2e Exloërmond	1906	No. 65	300	H. Koops, Kijl 20	D. Wever, Kijl 3	151		1	5		1	1983	600	2583
Valtermond		„Vredekerk"	120											
13 Foxhol	1886	Hoofdweg	200		J. Siekman, Hoofdweg 113	45	3	1	1			800	481	1281
14 's-Gravenhage	1893	Zuid-Binnensingel 10	300	J. Jeronimus, Apeldoornschelaan 25A	F. H. de Ruijter, Mijtenstr. 163	202	2		7	3		5067	952	6019
15 's-Gravenhage(Oost)	1930	van Dijckstr. 147	120	A. P. Barendregt, Haarlem	C. Meijner, de la Reijweg 725	53	2	1		7		1420	518	1938
16 Groningen	1880	Meeuwerderweg-War- [moesstraat	750	J. Louw, Heereweg 19 A	H. Oostra, Petrus Campersingel 127	566		6	8	9		7238	2109	9347
Boterdiep 71a			150											
17 Haarlem	1880	Bakenessergracht 65	120	A. P. Barendregt, Bilderdijkstr. 11 rd	G. H. ter Braak, Bakenessergracht 98	[1]) 145	1		1	45		2368	218	2586
IJmuiden (Oost)		Willebrordstraat 1a												
18 Harlingen	1902	Noorderhaven 49	200	H. Bakker, Midlummerweg	J. Hamer, Bildtstr. 11	138		1	3	3				
19 Haulerwijk	1882	Boven	270	C. Brandt	L. Jansma, 264	70		1	1			2099	496	2595
20 Heeg	1882	„Silo", Schatting	70	P. v. Netten, Zijl, Heeg	F. P. v. Netten, Zijl, Heeg	26								
21 Heerlen—Treebeek	1925	Engerstraat, Treebeek	70	K. ten Cate, Grefkenstr. 6 [Haansberg, Rumpen	H. Niemeyer, Treebeekstr. 147, Treebeek	[1]) 51			2	2		820	270	1090
22 Hengelo (O.)	1919	Jacob Catsstr. 36	300	K. Reiling, Jac. Catsstr. 34	K. Drent, Wooldereschweg 98	339		2	13	7	5	6455	1927	8382
Borne		Spanjaard, Deldenerstr.	100											
23 Hoogezand	1923	Beukemastraat	147	J. Reinholtd, Kielsterstr.	A. Hollé, Slochterstr. 85, Sappemeer	93		2	3	2	2			
24 Hoorn	1883	Mosterdsteeg 6	60	D. Osinga, Gr. Noord	W. Spanger, Breed 1	[1]) 25		1	3	2		883		883
25 Leeuwarden		Hoogpad	450	F. E. Huizinga, Veestr. 14	H. Fennema, Weg naar Cambuur 4	119			5	2		5369	900	6269
26 Muntendam	1891	Kerkstraat	300	J. Hekhuis, Kerkstr. 88	G. Boiten, Kerkstr. 14, Veendam	177		1	1	3	1	3519	1251	4770
Veensloot (Meeden)														
27 Nieuwe Pekela	1875	E 45	210	T. Jansma, E 47	D. Olijslager, Alteveer, post N. Pekela	121		1	4			3050	750	3800
Winschoten		Mr. A. J. de Sitterstraat	100											
28 Nieuw Weerdinge	1882	Nieuw Weerdinge	350	H. Mostert, 3e Kruisdiep	H. de Jonge, 73	266	1	1	20	10	1	3250	700	3950
Ter Apel			100											
29 Siddeburen	1931	Zwarte weg	250	J. Huizinga, Delfzijl	F. Mengedoth, Noordbroek	47					1			
30 Sneek	1880	Oppenhuizerweg	200	H. Visser, Willem Lodewijkstr. 45	A. Wielinga, 3e Selfhelpstr. 3	111	3	5	4			2921	375	3296
Ev. geb. 1e Woudstr.			150											
31 Stadskanaal	1845	v. Boekerenstraat n/b [Hoofdstation	440	J. W. Weenink, Handelskade	P. Smit, Schoolkade 71, Musselkanaal	375	2	4	11	2		8653	2050	10703
Musselkanaal		Schoolkade	200											
Nieuw Buinen		Dwarsdiep	200											
32 Stavoren	1881	Voorstraat	150	S. H. Visser, Scharl bij Warns	Joh. Smits, Voorstraat	69	1		2					
33 Utrecht	1924	Kerkstraat 28	110	L. de Haan, Kerkstr. 28 bis	L. H. Jansen, Amstelstr. 24	80	2	1	3	1		2628	365	2993
Hilversum		Noordsche Boschjes	80											
34 Vriescheloo	1877	Vriescheloo	250	J. B. de Neef	H. Blank, rijksveldwachter, Blijham	171		4	3	2	1	2496		2496
Bellingwolde			70											
35 Workum	1898	Zuideind	100	H. Leenstra, Zuideind	P. Hornstra, Zuid F 4	[1]) 5	—	2	2	—	—	956		956
						4458	24	46	138	120	20			

erland op 1 Januari 1935

VERENIGINGEN										ZONDAGSSCHOLEN			
Jongelieden	Jongelings	Jongedochters	Knapen	Meisjes	Vrouwen	Tractaat of Zending	Zang	Muziek	Catechisanten	Aantal	Personeel	Leerlingen	OPMERKINGEN
35				15	20		25	20		1	2	39	1) vorig jaar opgegeven 99
60		10			28	32	30			2	6	90	
30					2) 10	14	19			1	2	20	1) vorig j. opgeg. 61 2) Zusterhulp
20					10								
	2) 15	11	8	16			20			1	3	70	2) reciteercl. 8 1) vorig j. opgeg. 102
40		19	17	35	25	2	19			1	7	70	
20	12	10	12	11	2) 25		15		25	1	4	36	2) Zusterhulp
26					1) 25		15			1	4	90	1) gecomb. met Jongedochtersver.
60	2) 23	21	1) 14				32		9	1	5	57	1) Bijbelklas 2) Ontspanningsclub 23
180	18	35	16	60	30		30			2	8	180	
40		20					28			1	5	22	1) vorig jaar opgegeven 45
50	18	30	17	23	17		21	25		2	12	115	
40				30	15		30	18		1	3	75	
35	7	22		45	1) 55		22			1	6	58	1) Zusterhulp Vrouwenver. 17
16	9	12	17	35	1) 9		17			1	3	24	1) Zusterhulp Vrouwenver. 6
105	25	68	37	42	1) 71	7	2) 46	3) 20		5	25	375	1) Zusterhulp 22 2) Mannenkoor 48 3) Fluitkoor 12
30		22		28	30		40			1	11	75	1) vorig jaar genoteerd op 164
21	2) 25	73	17	25	1) 33		25			2	9	125	1) Zusterhulp 33 Vrouwenver. 15 2) Jongel.ver. 10 Mannenver. 15
52				32	14		17	20		1	10	130	
14										2	4	80	
14			14	14	10		22	12		1	4	50	1) vorig jaar opgegeven 52
80	1) 20	26		44	2) 30	12	39	17	74	5	12	200	2) Zusterhulp 1) reciteerclub
25				12	23			17		1	3	35	
		10		32	2) 7				13	1	2	20	2) Zusterhulp 1) vorig j. opgeg. 24
60		26	10	60	1) 40	10	30	20		1	2	55	1) Zusterhulp
125		35		50	1) 45		40	22	40	4	14	213	1) Zusterhulp
	1) 20			24									1) Mannenver.
25		17		18	1) 52	50	25		20	2	10	100	1) Zusterhulp
140	27	37		53	14		64	7	49	4	19	288	
										1	2	25	
20	10	12	9	15	14	1) 51	30			4	12	160	1) Tractaatver. 17
220		55	38	58	1) 50	162	2) 60	24	120	5	25	245	1) Zusterhulp 2) Kinderkoor 35
	8	16		28			15			1	2	25	
20		12	7	37	1) 10		24		20	2	5	42	1) Zusterhulp 27
40		25		25	10		16	20	35	3	9	100	
17		9			12					1	5	50	1) vorig jaar 52 opgegeven.
1660	237	624	233	867	734	340	816	242	405	64	255	3339	

COMMISSIES EN SUBCOMMISSIES.

1. *Commissie der Unie.*
   K. Reiling, Voorzitter.
   J. W. Weenink, Secr., Stadskanaal.
   A. P. Barendregt.
   J. v. d. Heide.
   F. E. Huizinga.
   J. Louw.
   B. Planting.
   Administrateur: J. Visser, v.d. Kooystraat 16, Leeuwarden. Postr. 167305.
2. *Sub-Commissie van Onderzoek.*
   L. de Haan.
   J. Louw.
   B. Planting.
3. *Contact-Commissie.*
   J. W. Weenink, Voorzitter.
   A. P. Barendregt.
   K. Reiling, Secr., Jacob Catsstr. 34, Hengelo (O.)
4. *Commissie voor Inwendige Zending.*
   J. W. Weenink, Voorzitter.
   F. E. Huizinga,
   J. Hekhuis, Secr. Muntendam.
5. *Radio Commissie.*
   B. Planting.
   J. Boiten, Secr., Asterstraat 188, Den Haag.
   A. H. Zerbst, Penningm., Rijnlaan 128 bis, Utrecht.

Nederl. Baptiste Vrouwen Beweging, „Zusterhulp".

Mevr. T. Weenink—Dethmers, presidente, Stadskanaal.
Mevr. G. Olijslager—Muller, Secret. Alteveer, post Nieuwe Pekela.
Mevr. A. Boiten—Attema, Penn., Asterstr. 188, Den Haag.

Nederl. Baptiste Jeugd Beweging.

J. W. Weenink, Voorz. Stadskanaal.
L. de Haan, Secr., Kerkstr. 28 bis, Utrecht.
D. Molijn, Penningm. Stadskanaal, postrek. 70920.
G. Planting, zendingspenn., Lutmastraat 170, Amsterdam, Postrek. 223785.
A. P. Barendregt, vice-Voorzitter.

Broederschap van Baptiste Voorgangers.

J. W. Weenink, Voorzitter.
H. Visser, Secr., W. Lodewijkstr., Sneek.
J. Jeronimus, Penm., Apeldoornsche laan 25 A, Den Haag.

UITGAVEN:

„De Christen". Redactie: L. de Haan, Eindred., Kerkstr. 28 bis, Utrecht. J. Louw, F. E. Huizinga, J. W. Weenink.

„Jong Leven". Redacteur A. P. Barendregt, Bilderdijkstr. 11 rood, Haarlem.

„De Zaaier". Redacteur B. Planting, Tolstraat 117, Amsterdam.

„De Kindervriend". Redacteur A. P. Barendregt, Haarlem.

Buitenlandse Zending.

Gebied van bijzondere belangstelling: Yakusu.
Zendelinge: Mej. G. Reiling, Yakusu. Haut Congo, Congo belge, West Centraal Afrika.

Inwendige Zending.

Colporteur-huisbezoekers: K. Brongers, G. W. Tijman, W. Wolters.

Studenten:

A. H. Hardenberg, H. Doornkamp, H. Hornstra, A. Kruizinga, K. Prins, J. Schuil, H. de Jong.

Emeritus Predikanten:

K. Kuipers.

MEDEDELINGEN

Voorlopig bericht.

De *tweede Paasdag* a.s. komt, D.V. de Noordel. Bond van gemeenten in de kerk te Groningen in Bondsdag bijeen. Ieder is er hartelijk welkom. Agenda volgt binnenkort.

De Secr. J. LOUW.

Het adres van Ds. G. BOURITIUS is voortaan:

Oudegoedstraat 158, Deventer.

Heerenveen.

Aangespoord en gesteund door onzen br. E. de Haan aldaar wonende, hopen wij D.V. Dinsdag en Woensdag a.s., 's avonds 8 uur, evangelisatie-samenkomsten te houden, tegelijk de hoop koesterende binnenkort een geregelde arbeid daar te kunnen beginnen. Zoudt gij dit nieuwe front met de eerste aanval niet in Uw gebeden willen betrekken?

Donderdagavond komt daar met slaande trom en vliegend vaandel de jeugd der Oostel. helft van Friesland samen. Onze N. B. J. B. wil daar haar Koning eren.

Als God voor ons is, wie zal tegen ons zijn?

Onze bede is: God zij met ons.

HUIZINGA.

U. R. C.

Ontvangen van de gemeente Hengelo f 22.75

Velen zullen wellicht geluisterd hebben naar de middag-uitzending op Maandag 18 Febr. j.l.

Luisteraars(sters), gij helpt toch mede die onkosten te bestrijden?

Elke gave is welkom.

Er zijn nog steeds gemeenten, waarvan ik de najaarscollecte nog niet ontvangen heb.

Utrecht, Rijnlaan 128bis. Giro 68108.

A. H. ZERBST, Penningmeester.

Zusterhulp.

Ontvangen v. d. Bapt. gem. te Steenberg voor zr. Reiling f 20.30
van zr. G. Pijpers—Streeder - 25.— voor één Congo meisje.

Hartelijk dank.

Waarde zusters,

Gelijk met deze verantwoording neem ik de gelegenheid te baat om de verschillende afd. er op attent te maken, dat het boekjaar haast ten einde loopt.

Tot nog toe kreeg ik van enkele verenigingen alléén de contributie. Waar blijven de bijdragen zusters!

Willen wij werkelijk tot grote dingen komen, dan moet onze offerzin daaraan evenredig zijn.

Grote perspectieven worden ons geopend. Laten wij zorgen klaar te zijn als er *daden* van ons gevraagd worden.

Met zustergroet,

A. BOITEN—Attema.

Ontvangen voor de Zending:

v.d. gem. Hengelo f 100.— z. sp best.
v.N. N. (v. Bekanda) - 12.50 v/d Congo

Hartelijk dank.

J. VISSER.

Leeuwarden, v. d. Kooystr. 16.
Postrek. 167305.

VOOR JEUGDWERKERS EN JEUGD

N. B. J. B. DANKLIED.

E. Hof.

Wij loven te zaâm U, O Heiland en Heer'
En danken U voor Uwen zegen,
Die wij door Uw liefde en trouw keer op keer
Tot hiertoe weer hebben gekregen.
Gij waart ons nabij door Uw Heiligen Geest.
En Gij gaaft de lust om te werken.
Gij zijt ons tot steun al die jaren geweest,
Gij, die steeds in zwakheid kwaamt sterken.

O, knoop in onz' Baptiste Jongeren-schaar
De band, die ons bindt nog veel hechter.
Maak, Heiland, de liefde tot U en elkaar,
De wens, om te helpen oprechter!
Heer, grift ons Uw beeltenis diep in het hart.
Wat Gij ons aan 't kruis hebt gegeven,
Dat leert ons elkander te schragen in smart,
Blijmoedig voor and'ren te leven.

En vangt na dit samenzijn d'arbeid weer aan.
Blijf ons dan nabij, trouwe Herder.
Zijt Gij onze Leidsman, met U zal het gaan.
Dan trekken wij moedig steeds verder.
Dan zijn we standvastig in heiligen strijd,
En richten de ogen naar boven
Waar Gij ons de eeuwige vreugde bereidt,
De vreugd U te zien en te loven.

N. B. J. B.ers,

de beslissing is gevallen, helaas te laat

om in „Jong Leven" te worden gepubliceerd. Om geen tijd te verliezen geef ik 't alvast hier, tegelijk den Eindredacteur dankzeggend voor zijn medewerking.

Componisten, gaat aan 't werk. Zendt mij uw werk voor 31 Maart.

Aan de dichters dank voor hun bijdragen.

C. BRANDT,
Haulerwijk (Fr.)

Enige ervaringen van onze Evangelist-huisbezoekers.

Br. Tijman, die in de gemeente Treebeek werkzaam is, schrijft mij:

Van een br. der gemeente kreeg ik het adres van een Katholiek, die veel belang stelde in het Evangelie. Ik ging op een morgen naar hem toe en zeide, dat ik gekomen was om hem 't een en ander uit de Bijbel te vertellen. Ik las hem een paar gedeelten voor uit het Oude en N. Testament en wees er hem tijdens het lezen op, hoe wonderlijk God zich in dit boek geopenbaard heeft, en hoe ons Zijn liefde daaruit tegenstraalt.

Behalve de man zelf was er ook nog een jonge vrouw (z'n schoondochter) in de kamer. Eerst werkte ze gewoon door, maar toen ik uit het N. Testament begon te lezen, luisterde ook zij aandachtig toe. Nadat ik Joh. 19 gelezen had, werden haar ogen vochtig en riep ze uit: „O, mijnheer, wat is dat mooi!" Ook de man was onder de indruk van het gelezene. Hij kocht een Bijbel en ik ging met de belofte nog eens terug te zullen komen heen, tevens verblijd dat ik het zaad had mogen strooien. Is het niet droevig, dat er in ons kleine Holland nog zovelen zijn, die niet weten welk een wonderschone gave wij in het Woord van God bezitten? En is het niet treurig, dat de R. Katholieke kerk het brood des Levens onthoudt aan haar kinderen, terwijl er velen zijn, wier zielen hongeren naar de spijze, die blijft tot in der eeuwigheid?

Br. Wolters, die 15 Januari van Enschedé naar Musselkanaal vertrok, deelt het volgende mee:

Enige tijd geleden ontmoette ik een vrouw bij mijn colportatie-huisbezoek, die mij een schone gelegenheid bood om haar de blijde boodschap des Evangelies te brengen. Deze vrouw vertelde o.a. dat ze lid was van een kerk, maar deze in jaren niet meer bezocht had en ook geen Bijbel meer las. Op grond van Gods Woord trachtte ik haar duidelijk te maken, dat wij allereerst nodig hebben bekering en wedergeboorte. Is dit geschied, dan bemerken wij pas de rijke inhoud van Gods Woord en hebben wij behoefte om met andere gelovigen gemeenschap te oefenen. Duidelijk gaf zij te kennen haar dwaling in te zien. Zij betoonde dit door een Bijbel en enkele brochures van mij te kopen; zij bestelde mij tevens een psalmboek en beloofde mij weer geregeld de godsdienstoefeningen te zullen bezoeken. Toen ik de volgende week het bestelde bezorgde, vertelde ze mij dat het gesproken woord haar niet weer los liet: Tenzij dat iemand wederomgeboren wordt, hij kan het Koninkrijk Gods niet zien. Dit gaf mij aanleiding om 1 Joh. 1 : 9 aan te halen:

„Indien wij onze zonden belijden, Hij is getrouw en rechtvaardig, dat Hij ons de zonden vergeve, en ons reinige van alle ongerechtigheden".

Enkele weken later vernam ik van de Voorganger der Vrij Evangelische gemeente te Enschedé dat de vrouw een grondige bekering ondergaan had en dat ook haar andere familieleden thans getrouw de samenkomsten bezochten.

Brs. en zrs. onze brs. zaaien aan vele wateren. Zij doen het met kwistige hand. Verblijdend is het tevens voor hen en ons, dat wij mogen zien, dat 's Heren Woord niet ledig wederkeert. Gedenken wij hunner verder in onze gebeden.

J. HEKHUIS,
secr. Com. voor de Inw. Zending.

(In 't volgend nummer hopen we enige ervaringen van br. K. Brongers af te drukken. Red.)

INGEZONDEN.

Groningen, 17-2-'35.

Zeer geachte Redactie.

Beleefd verzoek ik U mij enige ruimte in Uw blad te willen toestaan, teneinde Uw lezers bekend te maken met de uitslag van de door de Bazar-Commissie georganiseerde verloting, waarvan de trekking heeft plaats gehad op 2 Febr. 1935.

123 Uil.
142 Aardappelschilmachine.
143 Handgestopt Vloerkleed.
152 Holtap Vloerkleed.
172 Rubber Badmat.
176 Haakkleedje.
201 1 H. L. Eierkolen.
214 Theemuts.
252 Boek.
294 Pijpenrek.
320 Tafelkleed.
336 Courantenhanger.
358 Orig. Schilderij z.l.
385 Schemerlamp.
386 Werkmandje.
388 Kinderwagenvacht.
406 Vrijheid Rijwiel.
423 Bloemtafel.
546 Snijboonmolen.
574 Wandtekst (gouden lijst).
594 Grote Schilderij.

De prijzen blijven tot 31 Mei 1935 ter beschikking van de winnaars; na die datum vervallen ze wederom aan b.g. Commissie.

We willen niet nalaten allen, die ons op enigerlei wijze steun hebben verleend, onze hartelijke dank te betuigen.

De bazar is, gezien de economische omstandigheden, een groot succes geworden, en we hopen dat binnen afzienbare tijd, in het Noorden der stad een kerk moge verrijzen, waaraan reeds lang behoefte bestaat.

Namens de Bazar-Com.,
de Penningmeester,
H. J. HOLLÉ.
Pet. Hendrikszstraat 24 te Groningen.

LEESTAFEL.

Dr. Max Slawinsky heeft enkele waardevolle geschriftjes het licht doen zien. Niet alleen voor de christenen in Duitsland, maar voor alle christenen, die enigszins op de hoogte zijn van de godsdienstig-culturele veranderingen, die zich in het Derde Rijk hebben voltrokken.

1. In *„Blut und Rasse im Licht der Bibel"* worden o.a. de volgende vragen beantwoord:

Wat zegt de bijbel over het ontstaan van het mensengeslacht en het ras?

Is er overeenstemming tussen de hedendaagse wetenschap en de bijbelse opvatting?

Welke betekenis heeft volgens de bijbel het bloed van de voorouders voor de volkeren en voor de enkeling?

Vervolgens wijst Dr. Slawinsky duidelijk op de lijn der zonde, die óók loopt door het arische ras en dat alleen het bloed van Christus reinigt van alle zonde.

2. *„Heldische Frömmigkeit"*, met als ondertitel *„Siegfried oder Christus?"*

Eerst gaat Dr. Sl. heel in 't kort na, hoe het komt, dat velen in het Derde Rijk een heldhaftig Christendom begeren. De gerechtigde vraag wordt gesteld: wie is een held? Het antwoord op die vraag (blz. 6) bevredigt ons volkomen.

Omdat Bergmann en anderen zoveel heil verwachten van het lezen en in-zich-opnemen van duitse sagen en heldengeschiedenissen, wordt in deze brochure het Nibelungenlied aan een nauwkeurig onderzoek onderworpen, om dan de persoon van Siegfried tegenover de persoon van Christus te stellen.

Een heel duidelijk christelijk getuigenis!

Alleen: de heldhaftigheid van het oorlogspad kan ik moeilijk combineren met de christelijke deugd (blz. 28 en 29).

te vinden zijn. Het is ons heel duidelijk, dat de vrede niet zo maar van zichzelf komt. We zijn niet blind voor de gevaren, dat bij velen onder ons iets anders de plaats van het Evangelie inneemt, doch bovenal geloven we toch, dat het Evangelie in staat is het kwaad te vernietigen en het Rijk Gods te bouwen. Door onze handeling des doops, die zo duidelijk voor zichzelf spreekt, verklaren wij, dat al het waardevolle van de mens geheiligd kan worden. Zo als de hele mens ondergaat in het water, zo zal alles, wat wij zijn, der zonde gestorven zijn; en gelijk het lichaam weer uit het water opstaat, zo zal de hele mens opstaan in nieuwigheid des levens, in Christus Jezus onzen Heer, door de macht, die God geopenbaard heeft door Jezus van de doden op te wekken als overwinnaar over zonde en graf. Geen enkel deel van het menselijk leven is van de mogelijkheid van het heil Gods in Christus uitgesloten. En daarom wijden wij ons aan Hem, Die het recht heeft over het gehele leven te heersen. Laat ons ook dit op Baptist Wereld Verbonds Zondag aan elkaar mogen zeggen.

Dit alles moet ons bepalen bij ons gebrek aan geloof en ondernemingsgeest. We hebben geen grote dingen in het geloof verwacht, en daarom hebben we ook geen grote dingen kunnen bereiken. Laat ons bidden om groter geloof, om meer ernst, meer hoop; laat ons ootmoedig bidden, maar toch in vertrouwen, dat God trouw is en ons wil vergeven! Laat ons ook de gelegenheden, die ons gegeven worden, benutten en ons opnieuw en geheel aan onze taak wijden! Niemand zie terug, want dat zou ons ongeschikt maken voor het Koninkrijk van God. Laten we er steeds aan denken, dat wij behoren tot een grote schare in vele landen, die met ons één zijn in Jezus Christus. En laten we elkaar zoveel mogelijk helpen, opdat we onze gemeenschappelijke taak kunnen verrichten! Is daar niet de Geest van onzen Heer en Heiland, Jezus Christus, Die ons niet begeven noch verlaten zal?

De Uwen in de gemeenschap van Zijn Evangelie en Zijn Gemeente.

GEORGE W. TRUETT,
President Baptist Wereld Verbond.
J. H. RUSHBROOKE,
Algemene Secretaris.
CLIFTON D. GRAY.
B. GREY GRIFFITH.

(vertaling ongecorrigeerd, d. H).

III

Waak er voor, dat de kleine zorgen van het leven u niet klein maken.

III

VAN DE SECRETARIS-TAFEL.

De Secretarissen onzer gemeenten zijn op het ogenblik druk bezig met het invullen van de hun toegezonden lijsten. Van enkele heb ik ze al teruggontvangen. Prachtig! Willen de overige ze mij zo spoedig mogelijk toezenden? Gaarne zou ik de statistiek in het laatste nummer van „De Christen" van Februari doen verschijnen. Daarvoor heb ik de medewerking van alle onze gemeente-schrijvers nodig.

Het is niet onmogelijk, dat een secretaris geen formulier van mij heeft ontvangen. Onze Nederlandse post werkt wel prachtig, maar toch niet feilloos. Bovendien heb ik gebreken, die ik soms niet zie. Wil zulk een secretaris zo goed zijn om zich onmiddellijk met mij in verbinding te stellen?

Dan nog dit: de verstuurde lijsten of formulieren bevatten geen vragen over „Zusterhulp" en Jeugdwerkerscomité's. De secretarissen zullen mij zeer dankbaar stemmen, indien zij ook inlichtingen verstrekken over deze beide takken van bedrijvigheid en o.a. vermelden:

1. Naam en adres van den secretaris van het J. W. C.
2. idem van de afdeling „Zusterhulp".
3. Het aantal leden der afdeling „Zusterhulp".

* * *

Wij staan binnen afzienbare tijd voor een probleem, dat om een eerlijke, moedige oplossing vraagt. Ons arbeidsveld roept om arbeiders. Wordt op menige bidstond den Heer des oogstes niet gesmeekt om flinke werkers uit te stoten? Dat is vanzelfsprekend. De broeders en zusters, die van den Geest Gods zijn vervuld, voelen zich niet eerder bevredigd dan als het Koninkrijk der hemelen gekomen is. Zij zien verlangend uit naar toegewijde, bekwame arbeiders, die de wereld voor Koning Jezus opeisen. Nu is het in geen geval denkbeeldig, dat wij straks enige flinke jonge krachten, met heilig vuur bezield, ter beschikking krijgen, die ledig aan de markt moeten staan!

Wat een contrast zal zich aan ons ontplooien: aan de ene zijde de opgeheven handen en aan de andere de werklozen!

Hebben wij misschien verkeerd gedaan door te bidden en jonge discipelen in opleiding te geven? Heeft onze liefde voor het werk van onzen verheerlijkten Heiland ons misleid? Hadden we haar stem in ons het zwijgen moeten opleggen? Allerlei vragen houden ons bezig. Ik breng het komende probleem enkel onder de aandacht van onze gemeenten. Het verdient ernstige overweging. En laat ons er mede tot onzen God gaan.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

LOSSE SCHAKELS

Een bede aan de gemeenten. In een der laatste Nrs van „Der Wahrheitszeuge" richt zendingsdirector F. W. Simoleit het volgende verzoek aan de gemeenten. Het geldt natuurlijk de Duitse gemeenten, maar het zal ook onze gemeenten niet schaden, als ze het ter harte nemen:

„Wij dringen er bij de gemeenten op aan, zich minder met zich zelf en meer met de verlorenen bezig te houden. Het is een misstand als de gemeente het oog slechts op zichzelf gevestigd houdt. Een gemeente, die alle krachten, gaven en genadeblijken slechts voor eigen profijt gebruikt, opdat zij rijkelijk geniete en alle zonden ontdekt, veroordeeld en verzoend worden en zich daarin verteert, is geen evangelisatie-instrument meer in de hand des Heren. Een gemeente, die het karakter van een ziekenhuis aanneemt, zal geen strijdend leger meer kunnen zijn. — Diè gemeente leeft het beste voor zichzelf en voor den Heer, die het meest voor anderen leeft. Wie zal het verdwaalde en verloren volk, dat buiten is, liefhebben, roepen, onderwijzen en tot den Heiland leiden, zo de verlosten des Heren het niet doen? Stel eerst Uw predikant maar eens vrij voor de wintermaanden van alle huisbezoeken bij de tragen, oververzadigden, twistenden en onverzoenlijken, opdat hij gelegenheid hebbe „uit te gaan in de heggen en stegen", en hen uit te nodigen binnen te komen, die ook een ziel hebben en deze kunnen verliezen. Een gemeente, waarin de Heilige Geest nog woont, zal zich eerder gezond w e r k e n dan dat ze gezond gepreekt en vermaand wordt. Voorwaarts o gij gemeenten, uit uw behaaglijke praatstoeltjes! Voorwaarts op de barricaden! Voorwaarts in de evangelisatie-arbeid! Zo wil de Heer het. Zoekt, helpt, redt!"

Te veel kerken? Een Amerikaans predikant, Dr George Meklenburg, heeft een boek geschreven onder de titel: „Rusland daagt de Godsdienst uit". Drie maal bezocht de schrijver Rusland. Eenmaal vóór de revolutie en twee maal daarna. Hij ziet Rusland anders dan dat gewoonlijk door christelijke ogen geschiedt. Of hij alles zuiver en objectief heeft waargenomen? Wat hij schrijft over het sluiten van kerken en het beschikbaar stellen van die gebouwen voor andere doeleinden stelt deze daad der Sowjet-overheid in een ander licht, dan waarin het gewoonlijk gezien wordt. Hij zegt:

„Het Russische volk had voor

de revolutie te veel kerken. De rijken lieten ze bouwen om boete te doen voor hun zonden of om zekerder te zijn van de hemel. Dus werden de kerken gebouwd zonder rekening te houden met de behoeften der bevolking. Zo waren er b.v. te Moskou, toen de revolutie uitbrak, zestienhonderd kerken. Plotseling werd alle regeringssteun aan de kerk onttrokken. En waar de meeste van deze kerken geen gemeente bijeen wisten te krijgen om de lopende uitgaven te betalen, werden ze gesloten. De communisten, opgevoed in de leer van Marx, hadden voor deze leegstaande kerken geen eerbied. Ze gebruikten ze voor wat ze beschouwden als nuttige instellingen: kindertehuizen, jongensclubs, ziekenhuizen. Sommigen werden ook als fabriek gebruikt. Achthonderd kerken van Moskou werden op die manier voor nieuwe doeleinden geschikt gemaakt. Er zijn er nu nog achthonderd over, maar die worden niet alle voor godsdienstige doeleinden gebezigd. Er worden door het volk honderdzesenveertig kerken onderhouden en dit beperkte aantal is waarschijnlijk een van de verklaringen van het feit dat ze steeds zo overvol zijn. Voor de ingewikkelde Russische dienst zijn zes tot acht priesters en helpers nodig".

Op vaste grond gekomen. De revolutie heeft de godsdienst aan de toets der echtheid onderworpen. In hoeverre leefde de godsdienst onder de mensen? Werd de kerk door het volk gedragen? Nu de kerk vrij geworden is — in de zin dat ze vrij van de Staat is — en op eigen kracht moet leven, blijkt over hoeveel geestelijke kracht ze eigenlijk beschikt. Ze vindt nu haar fundament waar ze dat altijd had moeten hebben: in de overtuiging en de liefde van haar aanhangers. En dan vinden we het niet gering, dat bij de heersende armoede in Rusland in Moskou in nog honderdachtentwintig kerken door het volk de diensten in stand gehouden worden. Volgens de schrijver van bovengenoemd boek, heeft de godsdienstvervolging in Rusland opgehouden. Dat geldt natuurlijk voorzover hij in staat was zulks te constateren. We zouden graag zekerheid hebben of dat voor heel dat uitgestrekte rijk met zijn honderdenzestig millioen zielen waar is.

Het Communisme dood? Volgens Dr Meklenburg is er geen ding in de wereld, dat zo dood is als het Communisme. Ook in Rusland. De leiders zouden dat zelf toegeven. Er heerst thans in Rusland een soort Staatskapitalisme. Men hoopt er het volk voor het Communisme op te voeden, maar op 't ogenblik is dat te hoog gegrepen. Communisme is: men eist van elk naar zijn bekwaamheid en geeft elk naar zijn behoefte. Men hoopt over vijftig of honderd jaar het Russische volk rijp te hebben voor dat ideaal.

Hoe Communisten gekweekt worden. Slechts idealisten kunnen communisten zijn. De Communistische partij, die Rusland regeert, eist van haar leden offers. — In een schoenfabriek bestudeerde Dr Meklenburg het loonsysteem. De leider werkte er voor driehonderdvijftig roebel in de maand, een mechaniciën, die een schoenmachine bediende in dezelfde fabriek, kreeg duizend roebel. Natuurlijk vroeg hij de leider hoe dat zat. Deze antwoordde:

„Het is tegen de regels van de partij hoge lonen te ontvangen. Van de partijleden wordt verwacht dat ze offers zullen brengen om het Communisme te doen slagen. De man, die duizend roebel ontvangt, is geen partij-lid".

Een vraag. Na alles wat men over Rusland leest en hoort van over en weer, komt de verzuchting op: wie is in staat ons de waarheid te zeggen over het huidige Rusland?

Het uiterlijk van de Bijbel. Wie met de bijbel is groot geworden geeft haast helemaal geen acht op het uiterlijk van dat boek. Een inzender in een Engels blad maakt echter opmerkzaam op de ouderwetse vorm waarin dat oude boek wordt uitgegeven. Dat is, voor wie met de bijbel vertrouwd is, niet erg. Maar als we letten op 't belang der wereld, die we zo graag met dat boek bekend zagen worden, dan is ook de vorm, waarin de bijbel wordt uitgegeven, niet zonder betekenis. Het ouderwetse uiterlijk maakt de bijbel onaantrekkelijk. Eén bezwaar van onze Engelse broeder geldt het zwarte gewaad, waarin de bijbel gestoken wordt. Waarom zo'n sombere kleur? Zijn andere bezwaren zijn van typografische aard, als het apart drukken van de verzen, het drukken in kolommen, de korte inhoudsopgaven boven de hoofdstukken en de ruimte-verdeling.

Zouden knappe typografen de Bijbelgenootschappen niet eens van raad kunnen dienen met betrekking tot het uiterlijk van de bijbel?

Cijfers omtrent het Baptisme. Gelijk gewoonlijk publiceert Dr Rushbrooke ook nu weer bij de jaaropening hoe het staat met het werk der Baptisten, voor zover dat zich in cijfers laat uitdrukken. — Het ledental der gemeenten steeg tot 11.308.849, wat een toename betekent van 286.469 leden. Het ledental bedraagt in de verschillende werelddelen:

Europa: 677.641.
Azië: 420.473.
Amerika, n.l.
Noorden: 9.950.318.
Centr. Am. en West Indië: 69.348.
Zuid-Am.: 50.009.
Australië en Nieuw Zeeland: 39.879.

Het aantal Zondagsschoolleerlingen bedraagt in totaal 7.927.853, dat is 120.000 meer dan verleden jaar.

Dit zijn enkele van de vele cijfers, door den Algemenen Secretaris van de Wereldbond ons aangeboden. Wat ze waard zijn is nooit door mensen met zekerheid te zeggen. De Heer weet wat er achter staat: Hij kent de moeite, de trouw, de gebeden en worstelingen, waarvan ze de vruchten zijn. Hij weet ook hoe ze zijn zouden als allen op hun post geweest waren en onze zonden, onze blindheid en traagheid zich niet hadden laten gelden.

L.

III

Wilt ge véél winnen in het leven?
Doe dan van véél afstand.

III

ZENDING.

De nood der zending.

Behalve gebed vraagt de zending ook veel geld.

We weten, dat vele zendingsgenootschappen met grote tekorten sukkelen en dat, indien er niet spoedig een verandering ten goede intreedt, de toekomst het ergste doet vrezen.

De duitse zendingsdirector, Dr. Knak, deelt in de „Berliner Missionsberichte" mede, dat het terugroepen van duitse zendelingen reeds een aanvang heeft genomen. Wegens de deviezenmoeilijkheden bleek het niet mogelijk voor het allernoodzakelijkste levensonderhoud der zendelingen te kunnen zorgen.

De duitse protestantse zending kan, volgens Dr. Ludwig Weichert, veel meer steun van de protestantse bevolking van Duitsland verwachten dan ze thans ontvangt. Hij denkt hierbij aan de roomse bevolking (één derde deel van het duitse volk), die over het jaar 1933 per persoon 77½ pfennig voor de zending offerde, terwijl de protestantse bevolking (twee derde van het volk) over het zelfde jaar 6 pfennig per persoon opbracht! Wanneer we nu weten, dat de economische positie van het protestantse deel der bevolking niet slechter genoemd kan worden dan die van het roomse deel, dan kunnen we Dr. Weichert geen ongelijk geven wanneer hij betoogt, dat het verschil

3. *„Die unsichtbaren Gegenspieler im Geisteskampf der Weltgeschichte"*, een geschriftje, dat zich scherp stelt tegenover het in Duitsland veel gelezen boek „Mythos des 20 Jahrhunderts". De schrijver van dit laatste boek, Dr. Alfred Rosenberg, wil beweren, dat er bij de arische volkeren vóór het christendom geen sprake was van zondebewustzijn en erfzonde. Dr. Slawinsky laat duidelijk, aan de hand van citaten, het tegenovergestelde zien en is geheel bijbels georiënteerd wanneer hij spreekt over de duivel en de zonde.

Ik wens deze geschriftjes in het bezit van velen. Ze kosten elk slechts 35 pfennig en zijn uitgegeven door het Verlagshaus der deutschen Baptisten, *Kassel*, Jägerstr. 11.

d. H.

„Elim" is de naam van de Nederlandse Vereniging voor Zending onder Israël.

Deze vereniging voor zending onder Israël werkt in Rotterdam en sinds 1933 ook in Antwerpen. De namen van de zendelingen — uit het Jodendom bekeerde christenen — zijn ons bekend: Rottenberg, Trostianetzky en Tabaksblatt.

De vruchten der Elim-zending zijn niet verborgen gebleven.

Ds. Rottenberg tracht door woord en geschrift meerdere bekendheid aan deze zendingsvereniging te geven. Ook organiseert en houdt Elim Jodenzendingsfeesten, alsmede vrouwenconferenties. Het orgaan dezer vereniging is: De Elimbode.

Van de hand van Ds. J. Rottenberg verschenen in de loop des tijds de volgende geschriftjes:

„De weg des Vredes voor Joden en niet-Joden",
„Zending en Jodendom",
„Evangelie en Jodendom",
„Strijd en overwinning in een joodsche ziel",
„Hoor, Israël!"
„Antisemitisme en de Christelijke kerk".

De volgorde, waarin ze verschenen, is mij niet bekend. We kunnen ze echter van harte aanbevelen. Om verdere inlichtingen wende men zich aan: Elim, Rotterdam, Tulpstr. 14.

d. H.

Van de boekhandel van „Het Zoeklicht", Zeist, Berkenlaan 39 ontvingen we de volgende boeken en brochures ter recensie:

1. *„Het Oostersche Vraagstuk"*, door Johannes de Heer. Voor ongeveer 10 jaar terug las ik van denzelfden schrijver „De komende rechter en de eindcrisis der volken in Armageddon". In dit boek wordt op de blz. 148 t.m. 150 geschreven over Wereld-dictatuur. Op blz. 149 lezen we van Adolf Hitler, leider van de in Beieren ontstane fascistische beweging. En wat weten we nu al veel meer van de N. S. A. P. D. En dat over een verloop van een tiental jaren!

In „Het Oostersch Vraagstuk" wordt gesproken over:

De koningen van den opgang der zon,
De koning van het Noorden,
De koning van het Zuiden,
Turkije en
De vorst van Ros, Mesech en Tubal.

Wie de visie van br. Johannes de Heer op het wereldgebeuren kent, beluistert hier vele bekende geluiden. En toch mogen we dit boek als een aanwinst voor de eschatologische literatuur beschouwen.

We leven in een tijd van brandende vraagstukken, moeilijke problemen, netelige kwesties en schokkende gebeurtenissen. Vanuit dat gezichtspunt moet ge het boek lezen en dan zult ge er ook iets uit kunnen leren. Prijs f 0.90.

2. *„Christus naar de Schriften"*, door Johannes de Heer.

De schrijver gaat uit van de algehele aanvaarding van de Schriften (Oud — N. Testament) als van God gegeven. Duidelijk spreekt hij over de komst van Jezus Christus in het vlees, over het lijden en sterven, de opstanding, de hemelvaart en de wederkomst van Christus. De grote lijnen worden duidelijk getrokken. Nieuwe gedachten vonden we in dit boek van 100 blz. niet. Prijs f 0.90.

3. *„De Jubelzang der vrijheid"*, door Johannes de Heer. Dit is een bundeling van een serie artikelen over Rom. 8, die onlangs in „Het Zoeklicht" stonden afgedrukt. Rom. 8 was het onderwerp op een gehouden bijbelcursus. Het kan geen kwaad, wanneer ook gij dit onderwerp eens gaat bestuderen. De Jubelzang der vrijheid wil U gaarne tot een gids zijn. Het werkje van ruim 80 blz. kost f 0.45.

4. *„Aanteekeningen bij den tweeden brief aan de Thessalonicensen"*, door Johannes de Heer.

Verschenen in brochurevorm, 70 blz., prijs f 0.45.

We denken onmiddellijk aan de „Bijbellezingen over den eersten brief aan de Thessalonicensen", dat, wanneer ik mij niet vergis, al meer dan 10 jaar oud is. Wanneer ge in dit boekske ook slechts aanteekeningen verwacht, dan wordt ge zeker niet teleurgesteld.

5. *„Hoe leest ge Uw Bijbel? en De Zaligmakende kracht van Gods Woord"*, door G. Steinberger.

Het eerste gedeelte zegt ons, dat we de bijbel moeten lezen tot stichting, volgens de inhoud, tot onderwijzing, onderzoekend, tot verlichting, biddend en nadenkend.

In het tweede gedeelte houdt de schrijver zich bezig met de zaligmakende kracht en enige eigenschappen van Gods woord. De schrijver staat op het standpunt van de Schriftinspiratie en geeft nuttige wenken en leerrijke gedachten.

Prijs f 0.45.

d. H.

ADVERTENTIEN

Vrijdag 8 Maart 1935 No. 2356 54ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. L. DE HAAN - UTRECHT
KERKSTRAAT 28 BIS
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.65 BUITENLAND PER JAAR f 3.50

AAN ZEER STILLE WATEREN

DE OPEN VENSTERS.

Dan. 6 : 11.

Benijd hen niet, die in hoogheid gezeten zijn. Boven is 't in de regel koud en gevaarlijk. Intrige, wantrouwen, spionnage en naijver zijn aan de orde van de dag.

Daniël, de joodse balling, was al tientallen jaren de man in de wereldrijken, wier residenties zich tussen de machtige stromen Eufraat en Tigris bevonden. Eerst zijn afkomst, maar daarna zijn wetenschap en verstand in alle boeken, bovendien en bovenal zijn verstand in allerlei gezichten en dromen hadden hem een positie gegeven, gelijk aan de andere joodse balling, Jozef, als hij onderkoning van Egypte was. Ja, die Joden.

* * *

Darius reorganiseerde na aantreden der regering de staatsinrichting. Honderdtwintig commissarissen des konings hadden verantwoordingte doen aan drie ministers, van welke Daniël de premier was. En wijl de zaken zelden zo goed gegaan waren als nu, dacht de koning er sterk over Daniël nog meer regeringsgezag toe te vertrouwen. Geweldige opwinding onder alle hooggeplaatsten, die de vreemde niet kunnen dulden. Openlijke onwilligheid zal verwijdering tengevolge hebben. Dus begint het gekonkel. Daniëls particulier en gezelschapsleven wordt bespionneerd; overal worden zijn gangen nagegaan; men weet zelfs 't uur van zijn gebed. Maar als David wandelde hij voorzichtiglijk.

Vol ergernis komen de heren bijelkaar. Harde woorden vallen over en weer. Daar tikt een der vorsten tegen zijn juist geledigd wijnglas en terwijl de anderen zwijgen ontvouwt hij een vernuftig plan. Goedkeurend gemompel; hier en daar slaat zich een van plezier op de knieën. „Mijne heren, wij moeten een conflict forceren tussen zijn godsdienst en staatsplicht; ik verzeker U — aan ons is ditmaal de zege." Er gaat een deputatie naar den koning. „Tot bevestiging van Uw troon, Majesteit, zojuist bestegen, achten wij 't goed dat niemand enig gebed richte tot God of mens, dan alleen tot U." De koning ondertekent.

* * *

Toen Daniël verstond, dat dit schrift getekend was, ging hij in zijn paleis en knielde neer met zijn gezicht naar 't land der vaderen, de stad Jeruzalem, naar de plaats waar Salomo ook eens voor hem, de banneling, bad. Ongetwijfeld is daar in hem 't conflict geweest: positie of God. Hij wist wat hem wachtte. Nochtans knielt hij als anders voor de open vensters, terwijl wegsluipende voetstappen hem verraden dat hij nu aangeklaagd wordt bij den koning als een aantaster van 't koninklijk gezag.

De open vensters hebben 't gedaan. Zij zijn de oorzaak van zijn val geweest. Juist daarop heeft men hem gevangen.

Een Christen is een mens met open vensters naar Jeruzalem. Wij spreken nu natuurlijk van een navolger, niet alleen leerling, van Jezus Christus.

Zalig de Christen, die men anders nergens op vangen kan als op zijn zuiver gericht leven.

Er zijn Christenen zonder vensters; zij verkwijnen. Om baatzuchtige of vreesachtige redenen blijven zij voor het uiterlijke aan allen gelijk die geen Christenen zijn.

Er zijn Christenen met vensters, maar gesloten. Zij zeggen, dat de subtiele zaken des geloofs niet uitgestald moeten worden noch ingedragen in de wereld. In de regel is valse schaamte inplaats van teerheid de ware grond.

Er zijn Christenen met *open* vensters. Van hen gaat een goede reuke uit en zij stralen als sterren in 's werelds duisternis.

Deze laatsten ontmoeten strijd. Indien gij gesmaad wordt om de Naam van Christus, zo zijt gij zalig; want de geest der heerlijkheid en de Geest Gods rust op U.

Zij ondergaan vernedering en raken figuurlijk en ook soms letterlijk in de gevangenis of leeuwenkuil.

Maar in gevangenis en leeuwenkuil hebben zij weer de open vensters. Hallelujah!

En hun verlossing naakt met de nieuwe morgen.

Broeders en zusters, de vensters moeten open. De vensters van ons hart, ons huis en ons leven. De God van Daniël is onze God.

In de brieven van Jezus Christus uit de hemel aan de gemeenten in Kl. Azië is sprake van overwinnen. Maar aan de overwinning gaat strijd vooraf. En strijd ontmoeten zij, die open vensters hebben.

Open vensters, naar Jeruzalem.

HUIZINGA.

LOSSE SCHAKELS

Parate bijbelkennis. Op de Congreszondag zaten we in de Baptisten kerk te Charlottenburg. Buitenlanders brachten de Goede Boodschap. Er was in de kerk een jonge man, behorende tot een der Brits-Indische volken, en nu in Engeland studerende. Men vroeg hem een enkel woord te zeggen, en hij vertelde iets van zijn volk en besloot met het voorlezen van een bijbeltekst in de duitse taal. Men vroeg hem toen, midden uit de vergadering, of hij de drieëntwintigste psalm zou willen opzeggen in z'n moedertaal. Onmiddellijk was hij daartoe bereid en er volgde een stroom van ons onbekende klanken. — Onwillekeurig begon ik ook te experimenteren (en zal ik de enige geweest zijn?) Hoeveel gedeelten der Schrift kennen wij uit het hoofd, zonder ze nu juist geleerd te hebben, alleen doordat we ze zo vaak gelezen en gehoord hebben? Parate bijbelkennis, bijbelkennis waarover men ten allen tijde beschikt, omdat ze in 't geheugen

levendig is, is soms van groot nut. En wanneer men het zich tot gewoonte maakt om in vrije ogenblikken schriftwoorden in onderling verband en volgorde in zichzelf te herhalen, krijgt men ongemerkt een schat, waaruit men altijd putten kan. En, „waar een mens z'n gedachten nooit stilstaan" laten ze zich dán bezig houden met heilige dingen. *Dwing* ze daartoe.

L.

III

ZENDING.

Sumatra.

(Ter kennismaking)

III.

Godsdienst.

Vier hoofdvolken leerden we kennen op Sumatra, verschillend in velerlei opzicht, verschillend òòk in de godsdienst, die ze belijden.

Atjehers zijn fanatieke Mohammedanen. In hun land deed de Islam voor 't eerst zijn intrede in de Indische Archipel. Ze hebben steeds voeling met Arabië gehad. De prediking van de Heilige Oorlog heeft hier veel invloed gehad en nog steeds komen hier en daar fanatieke Islambelijders voor, die door 't neerslaan van een ongelovige, de hemel denken te verdienen. Godsdienstige geschriften worden ijverig bestudeerd. Arabisch, de heilige taal van de Koran, wordt overal beoefend, godsdienstscholen vindt men er bij duizenden.

Maleiers zijn eveneens Mohammedanen. Ze zijn minder vroom dan de Atjehers. Wel is 't land bedekt met moskeeën, wel worden de godsdienstige verplichtingen (de kern van de Islam) trouw nageleefd, maar men gebruikt hier de godsdienst als middel om tot de nationale onafhankelijkheid te geraken. Teksten uit de Koran die op 't staatsbestel betrekking hebben, worden bij herhaling naar voren geschoven. De Christelijke Hollandse regering wordt als den Islamiet onwaardig voorgesteld, godsdienstscholen zijn opleidingsinrichtingen voor politieke leiders. Nergens in de archipel vond ik een volk, dat op zó onomwonden wijze van zijn afkeer van het Nederlands gezag door zijn houding deed blijken. Men groet de Europeaan niet, houdt hem buiten al zijn particuliere aangelegenheden en neemt de eerste de beste gelegenheid te baat om zich gewapenderhand tegen 't gezag te keren. Er past hier maar één richting in ons bestuursbeleid: de strenge tucht. Zònder dat zou 't hier een warboel zijn, nù is er orde en opbouw.

Palembangers zijn in naam Mohammedanen. Bij hen is de godsdienst echter verstard, bij velen heeft de Islam weinig of geen invloed meer. Fanatieke neigingen komen weinig voor.

De Batakkers bewaarde ik voor 't laatst. Ik hoop u in mijn volgende artikelen nader met ze in contact te brengen.

Ik heb door Batakland gezworven en daar veel gezien en gehoord, wat u meen ik interesseren moet. In Batakland wordt sedert 80 jaar 't Evangelie gepredikt. In vele streken kwam de Islam gelijktijdig binnen om deze heidense stammen te winnen voor 't Mohammedaanse geloof.

Nommensen, de stoere voortrekker heeft de vaan des Evangelies ontplooid. Toen hij voor 't eerst stond op de heuvels rond 't Silindoengdal, zag hij in zijn dromen dit land bedekt met kerkgebouwen, hoorde hij de klokken luiden en zag menigten van Batakkers naar Gods huis optrekken.

Welk een onverwoestbaar idealisme!! En dàt terwijl vóór hem reeds 2 zendelingen waren gedood en opgegeten. Terwijl hijzelf gevangen genomen werd om eenzelfde lot te ondergaan.

En nu .... de droom is werkelijkheid geworden. De kerken zijn er, overal, niet alleen in Silindoeng, maar ook noordwaarts in Toba en zuidwaarts in Ankola en zelfs daar ver naar 't O., méér dan 200 K.M. vèr, in de Oostkustlanden heeft 't Evangelie zijn triomfen gevierd. Bijna $^1/_2$ millioen zielen voor Christus en nog telkenjare schrijdt 't Evangelie verder. Alleen in 't Z., in 't uitgestrekte lengtedal, heerst de Islam. Daar zijn 't enkele honderden slechts, die op hun post staan als strijders voor 's Heren zaak. En ze voeren een harde strijd.

Van hùn strijd en van de overwinningen in Batakland mocht ik persoonlijk getuige zijn. Deze persoonlijke ervaring moge in onze volgende artikeltjes worden uitgewerkt.

P. P. de J.

III

Enige ervaringen van onze Evangelist-huisbezoekers.

Br. Brongers, die te Hoorn en omgeving werkzaam is, laat ons een blik slaan in de moeilijkheden, waarmee een Evangelist-Huisbezoeker te kampen heeft. Hij legt meer de nadruk op de negatieve zijde van deze arbeid. Heeft onze geliefde Heiland in de gelijkenis van De Zaaier niet zelf gezegd, dat er een deel van het uitgestrooide zaad bij de weg valt, een ander deel op steenachtige plaatsen en zelfs onder de doornen? Maar, en dit troost ons, er viel ook een deel in de goede aarde en gaf vrucht....

De arbeid van br. Brongers in het vrijzinnige Noord-Holland is, Gode zij dank, niet ongezegend. Hij heeft boven zijn stukje, dat nu volgt, geschreven:

Als die het niet nodig hebben.

Elke streek heeft zo z'n bepaalde geestelijke structuur. Er zijn streken in ons vaderland, die uitsluitend rechtzinnig georiënteerd zijn en waar het modernisme geen kans krijgt om wortel te schieten. Op andere plaatsen kan de verhouding half om half genoemd worden. Ook zijn er waar het modernisme overwegend, ja bijna uitsluitend is, en dat het zich niet bepaalt tot een enkele plaats of dorp, maar dat het vele gemeenten omvat. Hiertoe mag zeker het Noordelijk deel van Noord-Holland gerekend worden, dat overwegend modern gekleurd is. Slechts hier en daar liggen enkele plekjes, waar inderdaad het Evangelie als *het Evangelie* gekend wordt en die dan ook gerekend kunnen worden als oasen in de woestijn. Bovenstaande met betrekking tot dit Noordelijk deel van Noord-Holland is geen phrase, maar werkelijkheid; een werkelijkheid, waarmee men maar al te dikwijls in aanraking komt. Eén voorbeeld uit de zovele. Want heus, het is niet bij uitzondering dat men het ontmoet, maar herhaaldelijk. 't Is mij gebeurd, dat ik in aanraking gekomen ben met een paar mensen, die niet meer tot de jonge garde gerekend kunnen worden. Hij liep zo wat tegen de tachtig en zij was een jaar of vier jonger. Bij hem bespeurde ik enige belangstelling en trachtte op een paar gezegden een gesprek op te bouwen, om het Evangelie-zaad uit te kunnen strooien. Dat gelukte. Na zo af en toe weer een inleiding gezocht en een hernieuwde aanleiding gemaakt te hebben mocht het mij gelukken te wijzen op de *noodzakelijkheid* van het geloof in Jezus Christus als het Lam van God, Dat onze zonden heeft geboet en de weg tot God vrij gemaakt en dat het zonder die Heiland niet ging. Op dit punt gekomen bleek mij, dat er van *zondebewustzijn* weinig of geen sprake was en dat de gedachte er was, dat het wel buiten het kruis om kon. Dat was voor mij aanleiding om nog eens met nadruk te wijzen op Jezus Christus als de Enige, Die voor ons de schuld betaald had en dat voor ons zonder het geloof in het volbrachte werk van Golgotha de hemel gesloten bleef. Dat scheen hem toch even tot nadenken te stemmen en voor een ogenblik stil te maken. Na een poosje zei hij dan ook: „Nog nooit heeft iemand zó met mij gesproken". 'k Besloot hieruit dan ook, dat ons gesprek niet onvruchtbaar was, maar dat er *iets* van het zaad in goede aarde scheen te vallen. Toen ik dan ook weer heen wilde gaan, vroeg ik hem of we samen zouden bidden. Terstond stemde hij toe, maar wilde dan graag, dat zijn vrouw er ook bij was. Zij had zich tijdens ons gesprek verwijderd en was weer aan haar huiselijke bezigheden gegaan. Hij riep haar

en zeide haar, dat we samen zouden bidden. En toen kwam het, wat mij bijna alle moed ontnam: Och, voor mij is het niet nodig, want ik ben goed. Waarom zou u dan voor mij bidden! Ik heb een werkzaam leven achter de rug. 'k Heb een ieder het zijne gegeven, de mensen hebben me nooit zien staan kletsen over anderen, en wat mankeert er dan aan mij? 'k Moest het even laten bezinken.

Zij achtte het niet nodig! Mijn opinie was natuurlijk anders en 'k zeide haar dat ik het wel nodig achtte en dat al die dingen die zij opgesomd had, geen gewicht bij God in de schaal legden. Dat zou niet het eerste zijn, waarnaar gevraagd werd, maar wel naar het geloof in Jezus Christus. Nu, wanneer ik er dan toch op stond, dan mocht het wel, al was het dan om haar man van dienst te zijn. Na het „Amen" kreeg ik nog een hele lijst van haar goede hoedanigheden te horen. Enige tijd later hoorde ik, dat zij ziek was en dacht een goede gelegenheid te hebben nog eens weer aan te kloppen. 'k Werd binnen gelaten en zag dat zij al weer op was. De ziekte was al weer geweken. Toch merkte ik, dat zij minder geworden was en poogde er op te wijzen, dat het lichaam ons eens zal begeven. Zij was nu gelukkig in zoverre hersteld, dat ze het bed weer kon verlaten, maar dat er ook een ogenblik kwam, dat zij dat niet meer zou kunnen doen. Daar wilde ze niet naar toe. De krachten hadden haar maar voor *een ogenblik* begeven. Zij meende zich te hebben overwerkt en wanneer ze deze inzinking maar eerst weer te boven was, dan was ze wel weer de oude. In dat geloof kon ik haar niet laten en trachtte haar de ogen voor de werkelijkheid te openen, daar ze ondanks haar leeftijd, blind was voor die werkelijkheid. Dat ze toch niet veel meer van het leven kon verwachten en toch bij anderen ook zag, dat er van kracht en schoonheid op het laatst niets over bleef, en dat het einde sterven en verschijnen voor God was. En zij vatte dit aldus samen: Welnu als het dan zover komt dan ben ik klaar. Ik heb niets meer goed te maken en op mijn leven is niets aan te merken. We hebben altijd braaf geleefd, nietwaar ouwe? Dit laatste was aan het adres van haar man, door wie dat ten volle beaamd werd.

Hier voelt men zich staan voor een hoge muur zonder deur, waar men overheen of dwars door moet om toch maar de achterkant te bereiken. Alles ketst af op dat éne: 'k Heb braaf geleefd. Moge de Heer een zwakke poging om door te breken zegenen!

Al wordt het niet altijd zo nadrukkelijk gezegd als in bovenstaande illustratie, in verschillende vormen ontmoet men herhaaldelijk hetzelfde. Variaties op éénzelfde thema. Veel zaad wordt hierdoor verstikt en valt op de weg, krijgt geen kans om op te schieten, maar moge er dan maar één zaadje zijn, dat kans krijgt en een gebonden leven tot vrijheid brengt en de ogen open gaan voor dat éne, dat nodig is in leven en in sterven:

Het geloof in Jezus Christus!

J. HEKHUIS,
Secr. Com. voor de Inw. Zending.

UIT DE GEMEENTEN

VRIESCHELOO. Het verblijdt ons telkens, wanneer wij „De Christen" ontvangen, dat er veel nieuws in staat van onze gemeenten, waaruit wij dan kunnen opmerken, dat God Zijn arbeid rijkelijk zegent. Zeer terecht heeft onze geachte E.-R. onlangs in ons blad er op gewezen, dat wij niet moeten wachten met de vermelding van de grote zegeningen Gods. Ook de gemeente alhier kan zich verblijden in de grote zegeningen Gods, die zij weer mocht ontvangen. Wanneer ondergetekende trouw had willen zijn in het vermelden van het vele, dat de Heer ons schonk, dan had hij elke maand moeten schrijven. Telkens wanneer wij als broeders en zusters de eerste Zondag in de maand samenkomen en na de prediking het lijden en sterven van onzen Heiland gedenken bij brood en beker, dan hebben wij het zo goed met elkaar. Bij die gelegenheid is ons kerkgebouw bijna geheel gevuld met leden. Broederlijke liefde en eensgezindheid mogen wij dan ondervinden. Bij de prediking, die aan de viering van het H. Avondmaal voorafgaat, is ons kerkgebouw meestal overvol. Op onze jaarvergadering, gehouden 13 Januari j.l., bleek uit de verschillende verslagen, dat alle takken van arbeid in de gemeente bloeien. Onze gemeente telt thans 179 leden. Hoewel de gemeenteleden de crisis hier duchtig voelen, was de gemeente financieel vooruitgegaan. In het laatst van Januari hadden wij samenkomsten uitgaande van de Bond van Bapt.-gem. in de Veenk. De broeders Ds. Weenink, Ds. Jansma en Ds. Hekhuis brachten drie avonden achtereen het evangelie der verlossing aan een flink gehoor. Het waren gezegende avonden en wij geloven, dat het zaad toen gestrooid terzijner tijd vrucht zal geven. J.l. Zondag 3 Maart hadden wij twee zusters in ons midden, die door de doop aan de gemeente werden toegevoegd. Onze geachte voorg. mocht bij die gelegenheid aan een grote schare de opdracht van onzen Heiland verkondigen, naar aanleiding van Matth. 28 : 19. Anderen hebben reeds weer de doop aangevraagd. De Heer heeft meer nog om te geven.

Met hartelijke br.gr.,

Uw br. in Chr.
H. Bl, secr.

HOOGEZAND. De Bapt. Vrouwen Ver. „Bidt en Werkt" alhier mocht 21 Febr. j.l. haar eerste jaarfeest vieren in de Bapt. kerk. De leiding van het feest berustte bij onzen lerend-ouderling, die een kort en krachtig, tevens bezielend openingswoord uitsprak voor een schare, die de kerk niet geheel vulde.

Uit de verslagen bleek, dat de vereniging in 1934 bijzonder door God was gezegend. Ook in toename van ledental. Twee leden der ver. werden in deze winter tot God bekeerd. De aanwezigen zongen de vereniging staande de zegenbede toe. Verder werd de avond afgewisseld door samenspraken, voordrachten, opstel, getuigenissen en zang van een daartoe samengesteld dubbelkwartet.

De afgevaardigden van Foxhol en Muntendam leverden goede bijdragen.

We vierden werkelijk f e e s t. Ware voldoening lazen we van ieders gelaat. Nadat we elkaar trouw verzekerd hadden in de geestelijke strijd, sprak de leider een opwekkend slotwoord uit. Toen we dan met ons ganse hart God hadden gedankt voor al het goede ons geschonken, werd spontaan Gez. 180 : 1 gezongen, waarna wij bemoedigd huiswaarts gingen, met het voornemen in onze harten: wij willen ons leven wijden aan Christus.

Wij bevelen ons in Uw gebeden aan, en verblijven met hartelijke zr.-groeten aan al onze medeverbondenen.

Namens „Bidt en werkt",
JOH. REINHOLTD—Groeneveld,
Secr.esse.

ZUSTERHULP.

De Algemene Vergadering.

Enige tijd was het rustig aan het secretariaat, maar nu moeten de klokken weer geluid worden. We beginnen langzamerhand weer aan onze alg. verg. te denken.

Onder de zusters leven verschillende gedachten. Nu, laten we ons maar uitspreken. Zusterhulp is nog jong, en nog wel voor verbetering vatbaar.

Dus zusters, op de eerste de beste vergadering van onze plaatselijke vereniging, bespreken we de belangen van Centraal Zusterhulp. Laten we elkaar tot een steun zijn, en niet ieder met een boekske in een hoekske gaan zitten. Laten we vrijuit onze meningen te kennen geven, opdat hetgeen in onze afdelingen leeft, samengevat worde in Centraal Zusterhulp.

Wilt u er ook rekening mee houden, dat de secr.esse dit jaar aftreedt en herkiesbaar is? Zendt dan uw voorstellen en namen der tegencandidaten voor 15 April aan G. S. Olijslager—Muller, Alteveer, post N. Pekela.

MEDEDELINGEN

Rectificatie.

Het adres van den secretaris van de gemeente te Stavoren is niet Joh. Smits, Voorstraat

maar: R. W. SMITS, Schans 17.

Br. A. A. Hardenberg

heeft de volgende vrije Zondagen ter beschikking van de gemeenten:

24 + 31 Maart en
7 + 14 + 21 April.

Adres: tot Dinsdag 19 Mrt =
Rawdon College nr. *Leeds*, England;
nà Dinsdag 19 Mrt =
Piet Heinstr. 5, *Groningen.*

N. B. J. B.ers van Z.-O. Groningen.

De Leider spreekt

op Zondag 17 Mrt te Stadskanaal! Hoort hem!

Onderwerp: „Kan een N. B. J. B.er ook N. S. B.er zijn?

Dus in drommen op naar „onze residentie!"

Bovendien geniet u in de middagvergadering, die om 3 uur begint, van een

duet uit Vrieschelo
voordracht uit Vrieschelo
opstel uit N. Pekela.

Om 7 uur volgt de avondverg. Eveneens extra!

Onze zendingskoortsopnemer, de WelEd. heer G. Planting van A'dam, spreekt als afgevaardigde van de N. B. J. R.!

Verder zult u beluisteren:

zangkoor uit M'dam
opstel uit Vrieschelo
voordracht uit M'dam

Is 'n oproep tot verschijnen eigenlijk nog wel nodig? 'k Geloof, dat u allen komt — met uw vrienden. En in 't gebed en 't geloof besta aller verwachting.

Namens Jedaco, de Secr.
T. JANSMA.

Ontvangen voor de Zending:

van de Gem. Nw. Weerdinge f 90.— voor de Congo
van de Knapenver. „Samuel" Den Haag (v. Jongensschool te Yakusu) f 26.37 voor de Congo
van de Gem. 2e Exloërmond f 30.— z. sp. best.

Hartelijk dank.

J. VISSER.
Leeuwarden, v. d. Kooystr. 16.
Postrek. 167305.

Broeders Correspondenten.

die het 1e kwartaal nog niet hebben afgerekend verzoek ik vriendelijk dit nu ten spoedigste te doen.

Bij voorbaat dank.

De Adm.

DE VOORBEREIDING OP DE LES.

Referaat gehouden door den heer Gerh. Kruizinga van Vriescheloo op de eerste Zondagsschoolconferentie te Groningen.

Op de les. — — — *Voor* de les.

A. Is voorbereiding nodig?

Het kan een vergissing van mij zijn, maar toen ik dit onderwerp las kwam de gedachte bij mij op, dat steller(ster) van dit onderwerp niet recht zeker is, of hij (of 't kan ook een zij wezen) zich wel *mag* voorbereiden op de les. Dat deze gedachte bij mij opkwam, was geen wonder, daar ik vroeger al heel wat broeders heb ontmoet, en vooral in Vriescheloo waren er heel wat, die *voorbereiding* uit den Boze achtten. Een voorganger zo meende men, mocht niet *vooruitstuderen*, maar moest zich geheel *laten leiden*, door de Geest van God.

Ze grondden deze gedachte, op het woord van den Here Jezus, als Hij tot Zijn discipelen zegt: „Het zal u in die ure gegeven worden". (Matth. 10 : 19-20 en Mark. 13 : 11).

Ik zelf ben onder zulke mensen groot geworden en het was dus geen wonder, dat ik jong zijnde ook die mening was toegedaan. Dat ik er nu anders over denk, en *voor* degelijke *voorbereiding* ben, en vooral ook voor leiding op de Zondagsschool, komt, omdat ik (zoals het spreekwoord zegt: „Door schade en schande wordt men wijs'), ook daardoor wijs ben geworden, beter nog, ik heb onder de leiding des Heiligen Geestes geleerd, dat men zich voor *al het werk in de dienst des Heren* wel terdege voorbereiden moet en wil nu trachten de vraag „*waarom*" zo goed mogelijk te beantwoorden.

B. Zo ja, waarom?

In de eerste plaats om het *belang van de zaak*. Zondagsschoolarbeid is al heel wat *veronachtzaamd*. Men had het niet veel in tel, men ging van de gedachte uit: „Het zijn maar kinderen". Was er een broeder of zuster die in de gemeente met een Zondagsschool begon, dan liet men dat begaan. De ouders waren blij dat ze die „*druktemakers*" een paar uurtjes kwijt waren. In de gemeente vond men het ook wel mooi, maar het belangrijke van de Zondagsschool zag men niet in. Gode zij dank is er verandering gekomen. Men begint langzamerhand de waarde van *goed* Zondagsschoolonderwijs *in te zien* en ook te *waarderen*.

Zondagsschoolarbeid is *Evangeliewerk* en het hoogste doel van het Zondagsschoolpersoneel moet zijn: *de kinderen te leiden tot Jezus*.

En het mooiste hierbij is, dat de hartjes der kinderen nog niet zo versteend en zo beïnvloed zijn door andere dingen. Ze zijn nog zo *waar* en daarom nemen ze alles ook nog voor waar aan. Ze kennen nog niet de onwaarheid van grote mensen. En omdat ze zo waar zijn, zijn ze ook veel waard. We moeten ze het Evangelie van Christus zo goed mogelijk uiteenzetten en duidelijk verklaren en daarvoor is nodig *voorbereiding*.

In de tweede plaats zijn de mensen die nu de gemeente Gods vormen voor een groot gedeelte vroeger leerlingen van de Zondagsschool geweest. Daarom moet er bij de kinderen reeds een grondslag worden gelegd. Een grondslag wordt altijd gelegd, maar het is de vraag of die grondslag altijd goed is. Wij horen onze Voorgangers en huisbezoekers dikwijls klagen: „Wat is er een ziekelijk Christendom. Ik voor mij geloof en spreek uit ervaring, dat velen van die zieke Christenen, reeds in hun kinderjaren besmet zijn geworden. Ik geef toe, dat velen besmet worden in *huis* en dat het veel aan de *opvoeding* ligt wat er uit de kinderen groeit, en ook andere invloeden werken in op de kinderen (vriendjes en omgeving) maar ik ben verzekerd, dat een Zondagsschoolonderwijzer of onderwijzeres veel kan uitwerken, wanneer hij (zij) voor zijn (haar) taak berekend is. Op natuurlijk gebied zoeken ouders voor hun kinderen zo mogelijk het beste. Zo moet het ook zijn voor het geestelijke. Men moet breken met de sleur dat ieder haast wel in de Zondagsschool kan werken, daarvoor is de zaak van te groot belang.

We moeten acht geven aan wien we onze kinderen toevertrouwen, het moeten personen zijn die gevoelen de *ernst* en de *belangrijkheid* van het werk. En die dat gevoelen, zullen ook niet zonder voorbereiding op de les komen. Ze zullen gevoelen, „*voorbereiding is nodig*". Dan nog.

(Wordt vervolgd.)

CORRESPONDENTIE

G. H. te B. Het verslag doorgegeven aan den redacteur van „Jong Leven".

E.-R.

Vrijdag 15 Maart 1935 No. 2357 54ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN—
GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. L. DE HAAN - UTRECHT
KERKSTRAAT 28 BIS
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN
—CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.65 BUITENLAND PER JAAR f 3.50

KRUISLIED.*

Des Konings standaard treedt hervoort,
't Geheimnisvolle Kruishout gloort,
Waarop het leven ging ten dood.
En door die dood het leven bood.

Wat David in 't gelovig lied
Gezongen heeft, is thans geschied.
Als hij den volken profeteert:
God heeft van 't hout uit geregeerd.

O schone boom, die heerlijk straalt
Van 's Konings purper, waar ge in praalt,
O Uitverkorene, wiens stam
Mocht dragen 't heilig Offerlam!

Welzaalge, aan wiens armen hing
De losprijs onzer zaliging
Als weegschaal, die het lichaam woog,
En aan de hel de roof onttoog!

Drieënig God, genadebron,
U love, wat ooit loven kon;
Geef hun, die Gij verwinnen doet
Door 't kruis, ten loon des hemels goed.
Amen.

* Dit treffend, aangrijpend Kruislied, is de vertaling van een zeer oude latijnse lijdenshymne der christelijke kerk.

III

AAN ZEER STILLE WATEREN

ZOALS HIJ IS.

en hij (Zacheüs) zocht Jezus te zien, wie Hij was.
Luk. 19 : 3.

Die laatste drie woorden staan er wat vreemd en onduidelijk. Zouden we iets missen, als ze er niet stonden? Zacheüs zocht Jezus te zien. Die zin is af. Nochtans voegt Lukas er iets aan toe. Die nadere toevoeging zal de mededeling moeten precieseren, nauwkeuriger moeten aangeven wat Zacheüs nu eigenlijk wou.

De verklaring, dat Zacheüs wou zien wie onder de schare Jezus was, lijkt me te algemeen, te vaag. Er is een vertaling, die zegt „Hij zocht Jezus van persoon te zien", en deze schijnt mij de tekst meer recht te doen. Een bekend bijbelverklaarder vertaalt de laatste woorden zo: „en hij zocht Jezus te zien, *hoe Hij er uitzag*".

Zacheüs klom in een boom, omdat hij een meer dan oppervlakkige indruk van Jezus wou hebben; hij wou hem goed opnemen. En daarin werd hij verhinderd door de schare.

Zacheüs koesterde een bizondere belangstelling voor Jezus. Met een oppervlakkige kennis was hij niet tevreden. Allerlei werd van Jezus gezegd, maar daar bleef hij niet bij staan. Hij wilde een kennis hebben uit de eerste hand. Daar had hij wat voor over. Hij klom er voor in een boom. Van verre wilde hij Jezus zien naderen. Hem gedurende enige tijd in 't gezicht zien om goed op te nemen wat die „spiegel der ziel" zei. Zacheüs was een zakenman, een mensenkenner. Hij doorvoelde gauw wat hij aan iemand had. Deze mensenkennis zou bij Jezus ook niet falen.

Er moest bij Zacheüs blijkbaar een probleem van het grootste belang opgelost worden, dat er hem zoveel aan gelegen was, eens precies te kunnen vaststellen, wat voor iemand Jezus was. Hij wou niet beginnen met Jezus, aleer hij er goede grond voor had een gelukkige afloop te mogen verwachten. Als „man van de wereld" als energiek zakenman, was hij voorzichtig en overwoog wel voordat hij aanpakte.

We weten, hoe de Heer Jezus op Zacheüs' daad geantwoord heeft. Hij kwam hem tegemoet. Volkomen. „Zacheüs! gij wilt Mij eens nauwkeurig leren kennen, precies weten, wat ge aan Mij hebt? Gij zult de gelegenheid ontvangen: Ik moet heden in uw huis zijn!" In 't gesprek aan zijn tafel heeft de Heiland zich voor den zoekenden Zacheüs open gelegd en we weten met welk gevolg. Zacheüs' probleem is opgelost: een nieuw en beter leven brak aan.

Een vraag: Zacheüs kon Jezus niet zien, Hem niet nauwkeurig leren kennen „vanwege de schare". Zou dat niet gelden voor velen? Mensen die verre van Jezus blijven, Hem vijandig gezind zijn, bolsjewieken, vrijdenkers en welke namen ze alzo dragen plus de velen, die helemaal geen naam dragen, maar vreemd van Jezus leven — zou 't ook komen vanwege de schare, die rondom Jezus is, die Hem belijdt (en predikt) maar hen verhindert Jezus te zien *zoals Hij werkelijk is?*

L.

III

ZENDING.

Een hoge Feestdag.

IV.

In 't N. van 't lengtedal der Ankolarivier op W. Sumatra ligt de plaats Padang Sidempoean, gewichtig centrum van deze gehele noordelijke streken. 't Was op 'n Vrijdagavond, dat we deze stad binnenreden en onderdak zochten in het Gouvernementshotel. Ons bezoek aan P. S. gold voornamelijk de nieuwe kerk der Batakse gemeente, die spoedig zou worden ingewijd. We hadden ons op deze plechtigheid ten zeerste gespitst, omdat 't voor ons persoonlijk althans de eerste kennismaking zou betekenen met 't werk der Rijnse Zending onder 't Batakvolk. We kenden reeds 't werk der Zending onder beheer der Indische kerk, ook de zendingsarbeid van het Nederlands Zendingsgenootschap mochten we door eigen waarneming leren kennen. Met niet minder interesse zagen we 't belangrijke werk der Gereformeerde Kerk op Midden-Java onder de Mohammedaanse en Chinese bevolking aldaar. Maar nu .... een geheel nieuw terrein, een geheel nieuwe buitenlandse corporatie.

Padang Sidempoean is één der voorposten van 't voortschrijdend Christendom in 't zo intensief geïslamiseerde Ankoladal. Temidden van enige honderdduizenden Mohammedanen leven ongeveer evenveel honderdtallen van Christenen. Hier is de strijd zwaar. Hier moet men zich steeds weer bezinnen op zijn geestelijk bezit. Hier moet ook de eenvoudige dessaman getuigen van zijn rijkdom in Christus tegenover den belijder van de Islam.

Zendeling De Kleine verwelkomde ons. We vonden hem in de nieuwe kerk .... met zijn echtgenote samen druk aan de arbeid. De inwijdingszondag zou ook voor hèm een grote dag in zijn leven betekenen.

Welk een schoon getuigenis van de overwinningen van 't Christendom.... deze sierlijke kerk. Ik zal me aan geen beschrijving wagen, maar alleen melden, dat dit bedehuis 't mooiste was van al de tientallen kerken, die we in deze vacantiedagen zagen en betraden. 1500, desnoods 2000 mensen kunnen er plaats nemen, maar op de inwijdingsdag waren er nog veel meer bezoekers.

Het inwijdingsfeest was waardig en wijdingsvol. In optocht begaven zich de aanwezige Europese en Batakse zendelingen naar 't gebouw. Voor de deuren der kerk was een grote menigte verzameld, een zangkoor bracht gepaste liederen ten gehore, toespraken enz. en daarna opende Zendeling Landgrebe, de Rijnse ephorus, de deuren van het bedehuis en golfde de menigte naar binnen. Na een korte liturgie volgens Lutherse ritus, volgden toespraken van bestuursambtenaren, hoofdbestuurders der Batakkerk en Europese zendelingen. Vele zangkoren verleenden medewerking en het geheel boeide dermate, dat we $2^1/_2$ uur in het kerkgebouw hadden doorgebracht, zonder ook maar een ogenblik de belangstelling voor 't gebodene te verliezen.

De hoge feestdag in Padang Sidempoean is voorbij. De eerste kennismaking met het werk der Rijnse Zending was gemaakt. De indruk van deze dag is thans bezonken en wat ons 't meest trof, was wel 't enthousiasme, waarmee de kerkliederen werden gezongen. Ik kan me niet ontveinzen, dat dit geestdriftige kerkgezang op mij een diepe indruk maakte, evenals 't zingen der verschillende zangkoren. Daar waren er, die de beste Europese kerkkoren dicht naderden. En vele der Europese aanwezigen waren dan ook zichtbaar geroerd. Wat voorts trof was 't gemeenschappelijk gebed der gemeente. Aan 't slot van de dienst het „Onze Vader" door een menigte van meer dan 2000 zielen gezamenlijk te horen reciteren zonder één enkele wanklank, maar met gedempte, devote stem als uit één mond gesproken .... ook dat was een ogenblik van bijzondere ontroering. En dan... de offervaardigheid der Christenen, die 't mogelijk maakte in korte tijd dit gebouw tot stand te brengen. Of is 't geen offer, wanneer elk gemeentelid één maand salaris afzondert voor zijn bedehuis? Daar zijn er die 30 gulden, daar zijn er, die 500 per maand verdienen. De kleinen en groten, alle tezamen gaven ze met blijmoedigheid hun maandtractement.

Vele dingen, goede dingen zagen we in P. S. en de indruk, die we meenamen zou in de komende dagen nog worden versterkt.

P. P. de J.

DS. W. D. LINTHOUT ONTSLAPEN IN JEZUS.

In de ouderdom van bijna 68 jaar is Ds. Willem Dirk Linthout, predikant van de Vrije Evangelische Gemeente te Apeldoorn, heengegaan.

De overledene was Ridder in de Orde van Oranje-Nassau en Voorzitter van de Bond van Vr. Ev. Gemeenten in Nederland.

Onze Vrije Evangelische zustergemeenten hebben in Ds. Linthout veel verloren. Hij was een geliefde prediker en een trouwe getuige. Ds. Linthout begon zijn arbeid in 's Heren wijngaard als evangelist. Hoorn was zijn eerste standplaats. Slechts 9 maand bleef hij hier (1890—1891). Van 1892—1905 vinden we hem in Nijverdal, waar toen een vrije evangelisatie bestond. Uit deze evangelisatie ontstond de Vrije Evangelische Gemeente met Ds. Linthout als predikant. In de jaren 1905—1915 beluisterden velen zijn Christusgetuigenis in de Weteringkerk te Amsterdam. Daarna (1915—1928) kwam zijn Dordtse periode. Van Dordrecht vertrok Ds. Linthout naar Apeldoorn, waar hij de nog jonge Vr. Ev. Gemeente diende tot het begin van dit jaar. (De tweede Zondag in Jan. werd voor het laatst het H. Avondmaal door hem bediend.)

Zondag j.l. is in alle diensten van de Vrije Evangelische Gemeenten in Nederland het overlijden van Ds. W. D. Linthout herdacht. De teraardebestelling van het stoffelijk overschot, welke Maandag te Apeldoorn plaats had, werd voorafgegaan door een rouwdienst in het kerkgebouw van de Vrije Ev. Gem. aldaar.

In „Ons Orgaan" van 8 Mrt. j.l. vonden we een „In Memoriam" van Ds. van Vliet van A'dam. Ook is de inhoud van „Brieven uit Beréa" deze keer geheel aan het overlijden van Ds. Linthout gewijd.

Velen in onze gemeenten hebben Ds. Linthout persoonlijk gekend.

De gedachtenis des rechtvaardigen zal tot zegening zijn!

d. H.

UIT DE GEMEENTEN

HOORN. Geliefde broeders en zusters in onzen Heer en Heiland!

God heeft onder ons grote dingen gedaan. Daar is jubel in ons hart.

Op 6 en 7 Maart j.l. hielden we hier evangelische samenkomsten, die door God bizonder gezegend zijn geworden. Naast br. K. Brongers diende ons Ds. Jeronimus van Den Haag, die over de onderwerpen „Crisis" en „Oorlog" sprak. Het waren wonderschone avonden, die biddende en werkende waren voorbereid. Beide avonden was ons lokaal goed gevuld met aandachtige hoorders. De opkomst was de tweede avond nog groter dan de eerste avond. Aan het einde kwamen 5 zielen tot overgave.

Dat wij ons daarover ten zeerste verblijden, zult ge kunnen begrijpen. Onze harten zijn vol dankbaarheid. Gisteren (Zondag) hielden we dan ook een dankdienst. We mochten toen van nieuwe zegen horen. De Heer gaat nog door met iets groots te doen in ons koude Hoorn.

Onze gebeden zijn verhoord, ons geloof is versterkt! O, welk een blijdschap. We grijpen weer moed en gaan voorwaarts met Jezus Christus.

Met hartelijke groeten en heilbede.

De correspondent,

J. P.

DE EERSTE AANVAL OP HEERENVEEN.

Met grote vreugde kunnen wij terug zien op de eerste stormloop gericht tegen Heerenveen. Wij zijn er, door Gods bijstand, in geslaagd de grachten van onkunde en afneiging te overbruggen en de poorten dezer veste door de verkondiging van de blijde boodschap open te stoten. Voorlopig hebben we ons moeten terugtrekken om een nieuwe aanval te beramen, enkelen der onzen daarlatend, niet als gijzelaars, doch als voorbereiders van 't nieuwe offensief.

Ik had het voorrecht de eerste avond voor plm. 35 aanwezigen op een cafébovenzaal te spreken. De tweede avond had zich dit getal verdubbeld. De laatste avond verzamelden zich de devisies uit Haulerwijk, Drachten, Sneek, Heeg, Noordbergum en Leeuwarden, zodat er alleen aan N. B. J. B.ers een 130 waren. Heerenveen zelf leverde ongeveer evenveel belangstellenden zodat de zaal stampvol was.

Alle genoemde afdelingen hebben op hun wijze de vreugde in Christus Jezus geopenbaard. Br. Visser, voorganger van Sneek, sprak kort en krachtig; br. Brandt van Haulerwijk stelde overtuigend het grote ideaal in Christus belichaamd voor de ogen der zwakken. Br. Visser, Noordbergum, vulde met zijn zware basstem niet alleen de zaal maar ook de harten. Br. Veltman, Drachten, offerde zijn gelegenheid aan een der jeugdigen. Nog een kort woord van den leider tot de zondaren en zondaressen, hen wijzend op 't naderend verderf, dat zij tegemoetsnellen en op den Redder — en deze samenkomsten

behoren weer tot het verleden. Buiten zingen de motoren, die de juichende jeugd naar haar eigen front zullen voeren.

Nu gaan wij voort. Zendingsijver is in ons gevaren. De zaak des Konings heeft haast. Moge de troosteloze statistiek onzer gemeenten U in een nood drijven, die straks zichtbaar gaat worden in een biddend werken en werkend bidden. Overal waar een Baptist woont moet weer een zendeling wonen, om Jezus' wil.

Werk zolang het dag is, want de nacht komt . . . . !

HUIZINGA.

III

DE VOORBEREIDING OP DE LES.

Referaat gehouden door den heer Gerh. Kruizinga van Vriescheloo op de eerste Zondagsschoolconferentie te Groningen.

II.

Zoals gezegd, hoofdzaak is de kinderen tot Jezus te leiden, maar ook van belang is dat de kinderen de bijbelse geschiedenissen goed kennen, en om die goed te kunnen vertellen moet men ze zelf goed in 't hoofd hebben.

Ik heb een broeder gekend, die tien jaar in de Zondagsschool werkte maar zich nooit voorbereidde. Als hij les moest geven keek hij op het Zondagsschoolkaartje en zag daar b.v. staan: David of Abraham of Izaäk of Jozef. Dan begon hij te vertellen; verwarde David met Salomo, Abraham met Jozef en eindigde met zijn bekeringsgeschiedenis en daardoor heen hoorde men: Zit stil kinderen, Harm, Jantje, Geert, enz. 't Gevolg was dat de kinderen onrustig werden, eindelijk rumoerig en dat ze tenslotte wegbleven en de Zondagsschool verliep.

Een onderwijzer moet zo vertellen, dat de kinderen de personen en de dingen zien. Als de geschiedenis van Abrahams offer en van Izak wordt verteld, moeten ze Abraham en Izak *zien reizen*. Ze moeten *zien* het hout, het mes, het vuur, het altaar en de ram in de struiken verward. Ze moeten zien hoe Abraham de bok uit de struiken haalt en offert in zijns zoons plaats. In 't kort, wij moeten de kinderen boeien. En bereiken dan, dat de kinderen ons graag horen. En wanneer ze zo de geschiedenissen in zich opnemen, vergeten ze ze nooit weer. Zeer goed zou het zijn om, wanneer het b.v. gaat over de tabernakel, die op een plaat aanschouwelijk te kunnen voorstellen.

Kaarten over Bijbelse Aardrijkskunde zijn ook geen weelde-artikelen. We kunnen dan zo mooi Israëls reis door de woestijn nagaan, Paulus' zendingsreizen enz. In ieder geval moeten we de kinderen kunnen boeien, willen we met vrucht onderwijs geven. Dan moet de onderwijzer niet alleen bij de geschiedenissen blijven, maar ook, waar de personen, die typen van Christus zijn voorkomen, deze alszodanig de kinderen voor ogen stellen.

Om dit te kunnen doen, moet de onderwijzer zelf goed onderlegd zijn en daarvoor is nodig *voorbereiding*. Wil de onderwijzer personen en dingen *laten* zien in zijn vertelling, dan moet hij ze *zelf* eerst goed *zien*, met dit zien wordt natuurlijk alleen aan de figuurlijke betekenis gedacht.

C. Hoe moet men zich voorbereiden?

Wij Zondagsschoolonderwijzers hebben meest ons dagelijks werk. De een is boer, een ander vakman, weer anderen zijn bij 't onderwijs, zodat we meestal niet veel tijd hebben, om ons lang bezig te houden met studeren en toch *moeten we iets, al is het maar een uurtje* aan onze tijd ontwoekeren voor *voorbereiding*. We lezen het onderwerp, slaan de bijbel op, lezen een of meermalen de geschiedenis over, en gaan er een poosje over nadenken. Ja zo *kan* het maar eerst wat anders, en dat is van *groot belang*. We gaan in 't verborgen en buigen onze knieën en vragen den Heer om Zijn leiding want dat hebben we *vooral nodig*. 't Werk *voor* den Meester moet steeds gedaan worden *in afhankelijkheid* van Hem.

(Slot volgt.)

INGEZONDEN.

Zeer geachte Redactie.

Nu de statistiek van de Baptiste gemeenten in „De Christen" van 1 Maart j.l. is verschenen, heb ik de moeite genomen de cijfers, rakende onze financiën, eens onder de loupe te nemen. Het is bizonder interessant deze cijfers te zien omgezet in de gemiddelde opbrengst per lid en per gemeente.

Ik heb de gemeenten geplaatst in volgorde van die gemiddelde opbrengst.

Plaatsnaam der Gemeente	Opbrengst van de Gemeente	Aantal leden	Gemid. opbrengst per lid*	Volgnummer	
Hoorn	883	20	44.15	1	Toonaangevende gem.len.
Amsterdam	6370	154	41.36	2	
Leeuwarden	5369	137	39.19	3	
Haulerwijk	2099	70	29.98	4	Opbrengst boven het gemiddelde
Eindhoven	1757	60	29.28	5	
Deventer	2800	96	29.16	6	
's-Gravenhage (Oost)	1420	49	28.97	7	
Utrecht	2628	96	27.37	8	
Delfzijl	2649	98	27.03	9	
Sneek	2921	110	26.55	10	
Arnhem	744	29	25.65	11	
N. Pekela	3050	122	25.—	12	
's-Gravenhage	5067	210	24.12	13	
Stadskanaal	8653	382	22.65	14	Opbrengst beneden het gemiddelde
Haarlem	2368	105	22.50	15	
Muntendam	3519	177	19.88	16	
Hengelo (O.)	6455	331	19.50	17	
Workum	956	50	19.12	18	
Bergum	2206	119	18.53	19	
Apeldoorn	1110	63	17.61	20	
Heerlen—Treebeek	820	47	17.44	21	
Foxhol	800	48	16.66	22	
Em. Erfscheidenveen	3247	198	16.39	23	
Vriescheloo	2496	179	13.94	24	
2e Exloërmond	1983	147	13.49	25	
Enschedé	672	51	13.17	26	
Nw. Weerdinge	3250	247	13.15	27	
Groningen	7238	570	12.69	28	
Almelo	1036	104	9.96	29	
Drachten	—	34	—	—	Onbekend
Harlingen	—	136	—	—	
Heeg	—	27	—	—	
Hoogezand	—	92	—	—	
Siddeburen	—	55	—	—	
Stavoren	—	70	—	—	
			f 664.59		

Bizonder vermeldenswaard is wel de offervaardigheid van de kleinste gemeente des lands. Ze neemt de eerste plaats in, op de voet gevolgd door Amsterdam en Leeuwarden.

Gemiddelde opbrengst per lid over alle gemeenten tezamen f 664.59 : 29 = f 22.91.

* De cijfers, vermeld in deze rubriek, zijn naar beneden afgerond.

Bij het verder inzien van de Statistiek heb ik me afgevraagd: hoe staat het met het verenigingsleven in de gemeenten: Arnhem, Apeldoorn, Haulerwijk en Hoogezand? Zijn deze gemeenten in gebreke gebleven hun gegevens te vermelden of mist men daar de diverse verenigingen.

Van de gemeenten: Drachten, Harlingen, Heeg, Hoogezand, Siddeburen en Stavoren waren geen financiële cijfers verstrekt. Waarom, vragen wij ons af, hebben zij nagelaten de hun ten dienste staande cijfers aan de openbaarheid prijs te geven?

U, geachte redacteur, mijn hartelijke dank voor de verleende plaatsruimte.

Hoogachtend,

H. J. HOLLÉ.

Groningen, Petr. Hendrikszstr. 24.

MEDEDELINGEN

Film-Wereldcongres.

De gemeenten hebben 't een en ander gehoord en gelezen over ons Wereldcongres, dat in Augustus van het vorige jaar in Berlijn gehouden is. Slechts een twintig-tal Nederlandse Baptisten kon er aan deelnemen. Nu is er echter een film van gemaakt die in onze Duitse gemeenten grote belangstelling trekt. Het is een smalfilm, 16 m.m., ongeveer 250 meter lang op twee rollen. Iedere rol loopt ongeveer 25 minuten, zodat de voorstelling, met verwisseling der spoelen, ongeveer een uur duurt.

Nu is mijn vraag:

Welke gemeenten zouden in de a.s. herfst of winter deze film in haar midden willen laten vertonen? De huur van de film gerekend op fl. 10.— à fl.15.— (naar 't aantal aanvragen). Iedere gemeente moet zelf zorgen voor filmtoestel* (smalfilm) doek en bediening, verzendkosten heen en terug en zich verzekeren van filmverlof van B. en W. of brandweer.

Groningen, Heereweg 19. J. LOUW.

*) Kan ook in onderling overleg gebeuren.

Jeugd van Z.-O. Groningen.

't Einde van ons gemeenschappelijk winterwerk nadert.

Daarmee tegelijk de kroon op onze arbeid!

Hoe dan?

Door de Jeugddag op Zondag 17 Mrt. te Stadskanaal.

Allen komen!

Zie voor 't belangrijke programma 't vorig nummer van „De Christen".

Ds. J. Hekhuis van M'dam leidt de middagverg. om 3 uur en Ds. J. B. de Neef van Vrieschelo, voorz. van Jedaco, de avondverg. om 7 uur.

Met N. B. J. B. groet en tot 17 Mrt.!

Namens Jedaco,

de Secr. T. JANSMA.

Attentie!

Gemeenten, die in aanmerking wensen te komen voor Uniesteun, worden verzocht om haar aanvragen aan ondergetekende te willen zenden, met bijvoeging van een financiëel verslag over 1934 vóór Vrijdag 22 Maart a.s.

J. HEKHUIS.

Secr. Comm. voor Inw. Zending.

U. R. C.

Ontvangen van

Br. Amersfoort, R'dam f 1.—

Wed. Hellingwerf, „ f 1.—.

Utrecht, Rijnlaan 128bis. Giro 68108.

A. H. ZERBST, Penningmeester.

Ontvangen voor de Zending:

v. d. Gem. Workum f 40.— v. d. Congo.

v. d. gem. 2e Exloërmond f 30 z. sp. best.

Hartelijk dank.

J. VISSER.

Leeuwarden, v. d. Kooystr. 16.

Postrek. 167305.

CORRESPONDENTIE

H. J. H. te G. Voor wensen, de statistiek betreffende, gelieve U zich tot den Unie-Secretaris te wenden.

E.-R.

Een Collega schrijft me: „Wat een treurige statistiek. Lieve mensen, als 't niet anders wordt, kunnen we wel sluiten. Ik hoop, dat de Baptisten ontwaken zullen. Geen lange beschouwingen, maar daden".

Baptist Nederland, ontwaak! *ontwaak! We kunnen beter verslijten dan verroesten!* E.-R.

G. E. te E. 'k Had beloofd U enkele verkeerde veronderstellingen te zullen noemen. Ik ben dan zo vrij.

1. In het stuk, dat voor opname minder geschikt was, schrijft U o.a.: „Als we een Baptiste gemeentevorming blijven voorstaan, stellen we ons natuurlijk boven anderen" (br. E. heeft zich afgevraagd „of het wel juist van ons gezien is, om een aparte gemeenschapsvorming te willen voortzetten").

In de geciteerde zin ligt m.i. een verkeerde veronderstelling, die leiden kan tot onjuiste en gevaarlijke conclusies, opgesloten. Stellen we ons *natuurlijk* boven anderen. God beware ons voor Farizeisme.

2. In een volgend schrijven gaat U uit van de veronderstelling, dat onze inzichten ten opzichte van de bijbel elkaar kruisen. Dan geeft U een beschouwing van *Uw* mening over de bijbel (ik deel trouwens voor een heel groot gedeelte Uw mening) en komt dan tot de conclusie — m'n lieve tijd, wie zou dat willen ontkennen — dat God Zich niet laat opsluiten in enig kerkverband. E.-R.

ADVERTENTIEN

Vrijdag 22 Maart 1935 No. 2358 54ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN — GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. L. DE HAAN - UTRECHT KERKSTRAAT 28 BIS
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.65 BUITENLAND PER JAAR f 3.50

AAN ZEER STILLE WATEREN

TERUG NAAR HET BEGIN.

Volg Mij . . . .
Joh. 21 : 19.

Bijna drie jaren waren er al voorbijgegaan, sinds Jezus aan hetzelfde strand gekomen was en er denzelfden Simon Jonaszoon ontmoet had, bezig om met hetzelfde handwerk eenzelfde schamele boterham te verdienen. Het was toen niet voor de eerste maal, dat Hij hem in het scherpbelijnde aangezicht zag. Tevoren toch had Hij al vriendschap met hem gesloten, waarbij *Hij* uiting gevende aan Zijn blijde hoop vanwege de heerlijke krachten, die Hij in zijn ziel zag sluimeren, hem Petrus genoemd had. Aan de oever van het meer ontmoette Hij hem opnieuw en bepaalde zijn vriend bij heilige dingen, die beide reeds verscheidene weken hadden bezig gehouden. En het slot van het onderhoud was de sommatie van den Meester tot een gewilligen discipel gericht: „Volg Mij na!"

En hij terstond de netten verlatende, is Hem nagevolgd.

Zoals gezegd is Hij nu weer aan hetzelfde strand van dezelfde wateren, op hetzelfde gedeelte van de dag, met denzelfden man aan hetzelfde werk.

Maar bij alles dat hetzelfde uiterlijk bewaard had, was er veel veranderd. Jezus was veranderd en toch ook weer niet. Hij was dezelfde Jezus van vóór het graf en toch ook weer niet. Zo stond Hij deze keer bij de kabbelende golven van het meer.

Petrus was veranderd. Enige jaren van omgang met Jezus hadden hem een geheel andere kijk gegeven op hemel en aarde en wat daar tussen in zich beweegt, n.l. zichzelf.

De omstandigheden waren veranderd: er waren zo goed als geen perspectieven meer voor den verkondiger van het Koninkrijk der hemelen.

En zie, temidden van alle deze veranderingen met al de bekommernissen, die het menselijk hart eraan verbindt, klinkt opnieuw de sommatie van den Leider: „Volg Mij!"

De laatste opdracht, die Jezus aan Petrus gaf, was de eerste, die deze ooit van Hem heeft ontvangen.

* * *

Wordt het leven, in strijd en smart telkens niet teruggevoerd naar het eenvoudige, kinderlijke begin?

Het vergadert onderweg heel wat waan-wijsheid bijeen; het redeneert en dogmatiseert, maar in zorg en kommer van wege een onzekere toekomst ziet het tot Christus op om als een schaap van Zijn kudde eenvoudig te volgen. — Was Walter Scott niet de meest gevierde schrijver van zijn dagen, wiens talrijke romans in bijna alle talen van Europa waren overgebracht? En toen hij zijn einde voelde naderen, vroeg hij zijn schoonzoon Lockhart hem uit het boek wat voor te lezen.

„Wat voor boek, vader?" luidde de vraag.

En de man, wiens pen een bibliotheek had geproduceerd en wiens roem vanwege zijn boeken tot aan de einden der aarde was doorgedrongen, zeide: „Mijn jongen, er is slechts één boek!"

De stervende was naar zijn begin teruggegaan.

En zo had onze eigen geniale dichter Brederoo gedaan, wiens driehonderd en vijftigste geboortedag de zestiende dezer verscheen. Amsterdam was hem lief en Amsterdammer bleef hij in hart en nieren. Reeds op 33-jarige leeftijd gaf hij de geest na een leven rijk aan lach en tranen en aan tranen niet het minst. En met de wenkende dood voor ogen schreef hij:

Ick geer geen ander vreugd, ick soeck geen ander soet,
Geen ander blijdschap, ach! noch oock geen liever lusten
Als bij den Bruidegom van mijne ziel te rusten!

In moeite en zorg, in nood en dood begeven ons al de bouwsels van de menselijke geest en keren wij terug naar het eenvoudige, kinderlijke begin en zoeken Jezus te volgen.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

III

ZENDING.

V.

Waar 't Geloof levend is bevonden.

Dat is op Sipirok. Die naam doet er verder natuurlijk weinig toe. Ge zult hem ook zo vergeten. Maar toch wil ik telkens namen noemen. Misschien treft ge ze eens aan in uw Zendingslectuur, misschien wilt ge er wat meer van weten, misschien .... ja, er zijn vele mogelijkheden, die me hebben doen besluiten een uiterst klein kwantum van namen in deze artikeltjes te verwerken.

Op Sipirok, in 't landschap Ankola, ergens op Midden-Sumatra, *daar* is 't geloof levend bevonden. Niet, dat 't overal elders *dood* zou zijn. O, gelukkig niet. Maar 't is hier *in bijzondere mate* levend. Omdat Sipirok ook in bijzondere omstandigheden verkeert. Hier waren eertijds heidenen en kwamen Islam en Christendom gelijktijdig binnen. En dus zijn de mensen van Sipirok van de aanvang voor die geweldige keuze gezet: „*Christus of Mohammed*". En tot nu toe heeft $^1/_5$ voor Christus gekozen. Deze mensen moeten zich bezinnen, telkens opnieuw, op hun geestelijk bezit. Dat brengt verdieping en omlijning. Verjaagt al wat zwevend is. 't Gaat er om *voor* en *tegen*. En we zijn dan ook met bijzonder genoegen op Sipirok geweest. En constateerden met vreugde, dat de godsdienststrijd vreedzaam gevoerd werd. Er was geen haat onder 't volk, er was een zoeken van elkander, contact over en weer, men trachtte in elkanders leven in te komen: 't geloof was *levend* geworden. En dan denk ik aan dien ouden man, dien we bezochten en wiens familie grotendeels weer tot de Islam was overgegaan. En toen we hem de stereotype vraag deden van Jezus: „Wil je

ook niet heengaan?", toen kwam er licht in zijn ogen en bleek 't, dat hij wist, waar 't om ging. „Neen, naast de rechtvaardigheid Gods heb ik de genade nodig voor mijn ziel en de liefde, die Jezus ons heeft verkondigd en bewezen". Vindt ge 't niet treffend? En deze gevallen zijn regel in de dorpen van Sipirok. Of men ze spreekt in hun huizen, op de markt of op de akker, ze zijn bereid om getuigenis af te leggen van 't geloof dat in hen is.

't Geloof was *levend* geworden. Dat bewees die Zaterdagavonddienst in de grote kerkzaal van Sipirok. Enige avonden per week, om half 7, als men terugkeert van zijn dagelijks werk, wordt er een ogenblik aandacht gehouden in 't bedehuis. Zo ook op deze Zaterdagavond. Enige honderden kwamen binnen. Zo maar, ongekunsteld in hun dagelijkse plunje, uit hun dagelijks bedrijf. Mijn reisgezel sprak een kort, krachtig woord over de tekst: „Kom, Heere Jezus, ja kom haastiglijk". Het was toevallig de dagtekst uit de kalender der Rijnse Zending. En er was een aandachtige schare, toen verteld werd, hoe er velen zijn op de ganse aarde, die verlangen om telkens weer Jezus te ontvangen in hun hart. Ze willen Hem nu en voor eeuwig. Ze willen Hem nimmer loslaten, tot geen prijs. Persoonlijk getuigden we van 't geen we zelf van die eenheid van verlangen gezien en ervaren hadden. Toen knielde ze neer, die ganse menigte, en velen spraken een dankzegging uit voor wat Christus in hun leven betekende.

't Was donker buiten. En binnen ook. Want slechts één lamp moest 't ganse gebouw verlichten. Achteraan en zijwaarts heen waren de mensen nauwelijks te onderscheiden. Maar in onze harten, dáár was 't licht, heerlijk licht, omdat we in de kerk van Sipirok 't geloof *levend* hadden bevonden.

P. P. de J.

III

Brief van Mej. G. Reiling aan ZUSTERHULP.

Waarde zusters.

Nu 1934 weer tot het verleden behoort, blikken we nog eens even terug, om met dankbaarheid te denken aan de vele zegeningen, die wij mochten ontvangen. Natuurlijk zijn er ook sombere dagen geweest; dagen waarop niet alleen de zon verborgen was door zware wolken, maar dat het ook donker en droef was in onze harten. De teleurstellingen bleven ons niet gespaard, maar waar die ons opnieuw uitgedreven hebben tot God, zijn zeker ook enkele van de teleurstellingen in zegeningen veranderd voor ons.

In het begin van het jaar wordt altijd het werk besproken en geregeld. Eén zaak was heel duidelijk en dat was, dat het werk minder geld moest kosten. Hoe konden we bezuinigen? Het was met een bezwaard hart, dat we besloten om niet zoveel „onderwijzers-evangelisten" naar Yakusu te laten komen voor een maand onderwijs. Ze hebben dat onderwijs zo nodig. Maar, terwijl ze onderwijzen zijn ze voor rekening van de inlandse gemeente en als ze onderwezen worden moeten wij hen onderhouden. Misschien is er iemand die zegt: „nu ja, maar dat kost toch niet zoveel om een 50-tal mannen een maand lang onderwijs te geven". Nee, dat is waar, maar laten we nu eens aannemen, dat ze 50 cent per week ontvangen voor voedsel, dan is dat f 2.— per persoon per maand. Als ze onderwezen worden, moeten ze ook een paar boeken hebben, in elk geval schrijfboeken. Dan komen er andere onkosten bij en we rekenen zeker niet te hoog als we zeggen dat het f 200.— moet kosten. Het plan was om 4 keer in '34 gedurende een maand een klasse voor onderwijzers-evangelisten te hebben, maar besloten werd om drie van het programma af te doen en slechts één groep een maand lang onderwijs te geven. In Augustus was er een dergelijke klasse te Yalikina en in 't begin van 't jaar te Yangene, zodat van onze 400 onderwijzers toch nog ongeveer 200 wat onderwijs ontvingen. Ondertussen bespaarden we op onze uitgaven. Was het goed om dat te doen? Hadden ze geen onderwijs nodig? Zeker hebben ze onderwijs nodig, maar wij moesten bezuinigen. Ook op ander gebied hebben we bezuinigd. Of het voldoende geweest is, weet ik nog niet.

Nu vraagt ge: „En de meisjes?" Ja, we zijn zuinig geweest, maar we hebben in '34 een tien-tal meer gehad dan in '33. Hoe dat mogelijk was? Gedeeltelijk door de inhoud van de Kerstkist, die we in '33 ontvingen en door andere giften. We hadden zoveel jurken en lappen goed voor jurken, dat we daarvoor weinig onkosten hadden. Dan hadden we borduur- en haakzijde en katoen en stof om te verwerken. Van wat we gereed hadden hebben we verkocht en dus ontvingen we daarvoor geld, waarmee we weer iets anders konden kopen. Daardoor was het mogelijk om meer meisjes te hebben en toch niet meer geld uit te geven.

Nu hebben we weer een Kerstkist ontvangen. Het is jammer, dat U onze meisjes op Kerstmorgen niet kon zien. Ze waren zo blij met een stukje zeep en vooral met een bal, evenals met het andere wat ze ontvingen. Was de afstand niet zo ver geweest dan had U hun „Kelekele fine" zeker kunnen horen. Maar nu moet ik dat voor hen overbrengen. Allen recht hartelijk bedankt. Een van onze meisjes. Yalisinga, kwam in Januari bij ons. Ze is nog klein, maar erg ondeugend en ze schreit vaak. Toch heeft ze in school goede vorderingen gemaakt en kan nu lezen.

Reeds weken van tevoren vroeg ze wanneer het Kerstfeest was. Eindelijk brak de lang verwachte dag aan. Om 5 uur gingen ze reeds langs de huizen om hun Kerstliederen te zingen. Toen ze terug waren, ontvingen ze haar zakjes met cadeautjes. Eerst vond Yalisinga een mooie gekleurde bal en had voorlopig geen oog meer voor het andere. Toen de blijdschap daarover iets bedaarde en ze ook het andere zag, wist ze haast niet wat ze wel moest doen van blijdschap. Maar tenslotte uitten allen hun dankbaarheid in de woorden „Kelekele fine". Wat betekent „heel veel dank".

In het afgelopen jaar hadden we het voorrecht, dat 3 van onze meisjes gedoopt werden en anderen Jezus beleden als hun Zaligmaker. Ook bij degenen, die reeds eerder gedoopt werden, meenden we vooruitgang op te merken. In school hebben de oudere meisjes haar best gedaan om de anderen te onderwijzen en de meisjesschool telde dit jaar meer dan 100 leerlingen. Ook van de schoolmeisjes werden 5 gedoopt, maar één er van — evenals een andere, die beleed een christin te zijn — keerden terug naar wegen van eigen gezocht geluk. Er is zoveel verleiding hier voor jonge mensen en zo weinig kracht om staande te blijven.

Zal ik u van meer teleurstellingen vertellen? Maar neen, deze keer niet. We hebben strijd gezien en overwinning. Het weten, dat de macht der verleiding sterk is, maar we weten het ook dat we een Helper hebben met grotere kracht. En die kracht heeft zich dit jaar geopenbaard in het leven van enkele onzer meisjes en daarvoor zijn we dankbaar.

Met dankbaarheid en hoop in onze harten zijn we dan ook 1935 begonnen.

We weten, dat strijd en teleurstelling ook nu niet zullen uitblijven, maar Hij, Die ons roept en Die ons uitzendt, is getrouw en Hij zal het doen.

Bidt voor ons, opdat in 1935 ook hier Gods heerlijkheid moge geopenbaard worden en velen het pad dat ten leven leidt, mogen bewandelen.

Met hartelijke groeten,

G. REILING.

III

UIT DE GEMEENTEN

EINDHOVEN. Waarde brs. en zrs. Het wordt meer dan tijd, dat ook wij eens het een en ander mededelen. Vanaf de tijd, dat door de gemeente gemeld werd, dat ze een eigen gebouw had, heeft ze niet meer van zich laten horen. Het was Gode zij dank een goede tijd, die nu achter ons ligt. De onderlinge verhouding in de gemeente is goed. Daar is eenheid. Men verstaat de woorden van den dichter:

Wij reizen met elkander,
Wij wand'len hand aan hand:
D'een zij tot troost den ander,
Op weg naar 't Vaderland.

Kort nadat we ons gebouw in gebruik hadden genomen, meldden zich 2 doopcandidaten aan. Daar in ons gebouw geen doopgelegenheid was, werd besloten, om hierin zo spoedig mogelijk te voorzien. Nadat de dag der doopsbediening bepaald kon worden, werd Ds. de Haan van Utrecht verzocht de doop aan 2 zusters te voltrekken. De gemeente Utrecht en haar Voorganger zijn ons in dezen ter wille geweest. Bij de viering van het Heilig Avondmaal werden de 2 zusters door br. ouderling Danker welkom geheten. — Niet lang daarna meldden zich weer 1 zuster en 2 broeders aan, om gedoopt te worden. Ook nu weer kwam Ds. de Haan tot ons over. Na de doop hadden we nog de gelegenheid om ons te scharen om de dis des Heren, waar onze nieuwe leden en de gemeente door br. ouderling de Jong werden toegesproken.

Wat de arbeid in de gemeente aangaat, hebben we alle reden tot dank aan den groten Herder der schapen, die ook ons niet vergeet, door br. W. de Jong in staat te stellen de gemeente te kunnen dienen.

Moge de Heer hem nog voor velen tot een zegen stellen.

De Corr. W. W.

NOORDBERGUM. Waarde medeverbondenen in Jezus. Reeds geruime tijd is het geleden, sinds de laatste blijde klanken vanuit onze gemeente door middel van ons weekblad door u werden gehoord. De winter is weer voorbij. Waar leven is, gaat het zich openbaren tot zegen der mensen en tot lof des Heren. *Alles* wat adem heeft, love den Here, zo zegt de psalmdichter. Ook onze gemeente heeft daartoe overvloedige reden. Even terugblikkende, zien we onzen geachten Voorganger meest in zijn ruststoel liggen, met wel lust doch absoluut geen kracht om te arbeiden. Doch door de genadige zegen des Heren weer voorzien met vernieuwde levenskracht, werd in 't begin des jaars weer op halve kracht begonnen, en door gestadige toevoer van kracht is onze Voorganger er thans weer bovenop. Op 12, 13 en 14 Febr. konden we evangelisatie-samenkomsten houden, waar onze Voorganger de leiding had. Als bedienaars des Woords kwamen tot ons over Ds. H. Visser, br. Kits en br. Veltman, die steeds voor een aandachtig gehoor een ernstige en rijke boodschap mochten verkondigen. Moge ook van die verkondiging nog een zegen worden gezien. Zondagmiddag 3 Maart zagen we een overvolle kerk. Onze Voorganger verkondigde voor een opeengepakte mensenmassa de aloude boodschap van verlossing en genade. Twee broeders en twee zusters, die op de vraag of ze wisten Jezus'-eigendom te zijn, een hartelijk ja lieten horen, werden door de doop in de gemeente opgenomen. De gemeente zat in groten getale aan, om het avondmaal te vieren. Moge Hij, Wiens wil het is, dat alle mensen zalig worden, door Zijn Heiligen Geest in vele harten nawerken, opdat ze komen tot overgave aan Jezus.

De Secr. v. d. M.

Dàt is geen kunst om bij vrome mensen vroom te zijn. Maar bij kwade mensen te blijven, zonder kwaad te worden, dàt is een meesterstuk!

Luther.

MEDEDELINGEN

RADIO-UITZENDING

van een Evangelie-dienst op Woensdag 27 Mrt a.s. van 8.05 9.35 uur n.m. vanuit de Kerkzaal der Baptiste gemeente te Leeuwarden.

Sprekers: Ds. F. E. Huizinga, voorg. der gemeente te Leeuwarden en Ds. J. Louw van Groningen.

1. Orgelspel.
2. Gemeenschappelijk gezang: lied 33 (bundel de Heer).
3. H. Schriftlezing: Luc. 24: 3—35.
4. Gebed.
5. Gemeenschappelijk gezang: Ps. 116 : 1—4.
6. Toespraak van Ds. F. E. Huizinga, onderwerp: naar Matth. 23 : 37—39 *„Gods fiasco—Uw fiasco"*.
7. Gemeenschappelijk gezang: lied 159 (bundel de Heer).
8. Toespraak van Ds. J. Louw, onderwerp: naar Mark. 2 : 18—22 *„Nieuwe Schepselen—Nieuwe banen"*.
9. Dankzegging.
10. Gemeenschappelijk gezang; lied 623 (bundel de Heer).

Zegenbede. Orgelspel.

J. BOITEN.
Den Haag, Abrikozenstr. 188.

Opmerkingen naar aanleiding van de statistiek.

Het adres van br. en zr. J. Boiten is niet zoals vermeld staat maar Abrikozenstraat 188, den Haag.

Secretarissen, neemt hiervan goede nota s.v.p.

* * *

Verder bericht men mij, dat de gemeente Groningen niet een mannenkoor heeft van 48 leden maar wel een mannenvereniging van hetzelfde ledental.

De mannen van Groningen zijn dus niet zo zanglustig als wij aanvankelijk hadden gedacht.

Tevens dat het adres van Ds. Louw te Groningen niet is Heereweg 19A maar Heereweg 19.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

Ontvangen voor de Zending:

v. gem. Amsterdam f 15.— v. Kameroen
„ „ „ f 41.05 v. Congo
„. Meisjesverg. Stavoren
f 25.— z. spec. best.
f 25.— v. Inw. Zending.

Hartelijk dank.

J. VISSER.
Leeuwarden, v. d. Kooystr. 16.
Postrek. 167305.

FILM WERELDCONGRES.

In aansluiting op de mededeling inzake de film van het Baptisten Wereldcongres, dat in Augustus j.l. te Berlijn is gehouden, kan ik de gemeenten mededelen, dat een *eerste klas smalfilmapparaat*, „een machine, die voor beelden van de normaalfilm niet onderdoet" ter beschikking gekomen is. De kosten zijn voor toestel met bediening fl. 12.— per avond, plus reis- en verblijfkosten en vracht toestel, gerekend van Stadskanaal. Bij enige deelneming zal de huur van de film niet hoger komen dan *fl. 10.— per avond*. Wenst men ons de zorg voor strooi- en raambiljetten op te dragen, dan kost dat fl. 3.— per 1000 ex. plus een paar raambiljetten. Voor de verspreiding en plaatsing der raambiljetten moet men zelf zorgdragen.

De Wereldcongresfilm draait een uur. Wil men er de natuurfilm: „Bezoek aan den dierentuin" aan laten voorafgaan (duur een half uur), dan kost dat fl 5.— extra.

Daar verschillende onzer predikanten het Congres bezocht hebben, zal men gemakkelijk iemand kunnen krijgen, die een inleidend en toelichtend woord bij de film spreekt.

We hebben *October* vastgesteld als filmmaand en verzoeken het vaststellen van een bepaalde dag aan ons over te laten. Natuurlijk krijgt men lang te voren daarvan bericht.

Mag ik vriendelijk verzoeken mij *voor 15 April* te willen schrijven als men op bovengenoemde voorwaarden de film in October wil zien? En mag ik gemeenten, die bezwaren hebben, even vriendelijk verzoeken mij mede te delen, welke hun bezwaren zijn?

We hopen hiermede genoeg gegevens te hebben verstrekt.

Wenst men echter nog meer inlichtingen: men schrijve mij slechts. Ik hoop echter dat onze gemeenten de gelegenheid om wat te zien en te laten zien van ons wereldcongres zullen aangrijpen.

J. LOUW.
Groningen, Heereweg 19.

CORRESPONDENTIE

T. W. te D. Uw brief heb ik tweemaal aandachtig gelezen. De inhoud moet nu eerst bezinken. Omdat het niet Uw bedoeling is de brief als een „ingezonden" in De Christen op te nemen, geeft de inhoud mij voldoende stof tot enkele artikelen, die over verloop van tijd in ons weekblad zullen worden opgenomen. Ja, U hebt gelijk, een orgaan van 4 blz. is niet veel.

E.-R.

Het slot-artikel van br. Kruizinga: „De voorbereiding op de les" bleef overstaan voor het volgend nummer.

Niemand beroemt er zich op ootmoedig te zijn, dan slechts de allerhoogmoedigste.

Luther.

LEESTAFEL.

Geboortebeperking*).

Onder bovenstaande titel geeft Dr. Teunis Oldenburger voor gelovigen en ongelovigen een zuiver critische beschouwing van de theorie en de practijk en van de argumenten voor en tegen de kunstmatig klein gehouden gezinnen. De schrijver is Hollander van geboorte maar reeds op jeugdige leeftijd naar de Verenigde Staten verhuisd. Hij deelt godsdienstig de Calvinistische beginselen en heeft zich niet geheel kunnen onttrekken aan de invloed van het Amerikaanse Methodisme. Wat hem tot deze verhandeling heeft geleid was de ontdekking, dat er tot nog toe van conservatief standpunt uit nog geen overzichtelijk en een grondig critisch werk het licht gezien had.

Wij krijgen het gevoel in Dr. Oldenburger een betrouwbare gids te hebben. Aan zijn zorgen ons overgevend gaan wij in het eerste deel terug naar de oude tijden en bemerken, dat geboortebeperking bij de meest onverlichte stammen en bij alle mogelijke heidense volken in zwang was. De Romeinen doodden zieke en misvormde kinderen. Volgens de wet van de twaalf Tafelen moesten alle monstergeboorten op een of andere wijze vernietigd worden. Elke vorm van geboortebeperking die werkelijke of vermoedelijke verbetering van de maatschappij ten doel had, werd officieel aangemoedigd. De Grieken betuigden bij monde van Socrates en Plato, dat het de zedelijke plicht was van iedereen, om het beste nageslacht in het leven te roepen en niet meer dan nodig was om een staat sterk en veilig te stellen tegenover armoede en opstand. De Chinezen en Indiërs verbonden en verbinden nog aan de kinderbeperking allerlei misdaden, in weerwil van het verbod van het Boedhisme en het Taoïsme, en dat de „Gezaghebbers des hemels zich elk ogenblik kunnen wreken op de overtreders".

Vervolgens worden wij bij de opkomst en vestiging van de moderne geboortebeperking bepaald — en van welke omvang deze geworden is, blijkt wel uit de steun, die ze gegeven wordt door vele grote en machtige medische organisaties, politieke partijen en kerkgenootschappen.

In deel II worden de argumenten voor en tegen behandeld. De verdedigers wijzen op 's mensen grootste plicht jegens God om tegenover de gemeenschap en het eigen nageslacht zo verstandig mogelijk te handelen; zij komen op voor de rechten van de vrouw; zij willen minder lijden, een beter nageslacht, als het kon stamboekmensen; zij voorspellen bij de naleving hunner beschouwingen gezonder moeders, geen overbevolking en grotere en betere mensen. Wat dit laatste schone resultaat betreft, wordt o.a. naar Nederland verwezen, waar medische statistici hebben aangetoond, dat als gevolg van zorgvolle wetenschappelijke, kunstmatige beperking van het geboortecijfer, het Hollandse geslacht forser wordt. Gedurende de laatste vijftig jaar is de lengte van de doorsnee-soldaat ongeveer 10 c.M. toegenomen! Dat is zeer zeker een prachtig record. Gesteld, dat deze groei met de hulp van de beperking vijf eeuwen zou voortduren, dan is er een volk rondom het oude meer Flevo opgestaan, dat de Enakskinderen in lengte en breedte overtreft of in elk geval nabij komt!

Verder beloven de voorstanders betere lonen, betere gelegenheid voor opvoeding, meer tijd voor vermaak en godsdienst, minder echtscheidingen, rasveredeling, enz. enz. enz.

De schrijver zet daarop de gevoelens van het orthodoxe christendom uiteen en onderwerpt de argumenten der voorstanders aan critiek. Voor wat het verlengstuk van den Nederlander betreft, merkt hij op, dat geen enkel instituut in Holland hem kon inlichten over de toekomstige reuzen, die men bezig zou zijn te kweken. Alles bij elkaar genomen produceert de kunstmatige kinderbeperking een volk van losbollen en is een verhindering voor gezondheid en geluk.

De invloed van de bijbel op de geboortebeperking is het onderwerp van het 3e deel. Nagegaan wordt, wat de bijbel er over leert en terloops wordt opgemerkt, dat Nederland in beperking onder de volkeren der wereld voorop gaat en in Amerikaanse literatuur vaak als voorbeeld wordt genoemd! Dr. Oldenburger herinnert er aan, dat het huwelijk goddelijk is; God kinderen lief heeft en deze de grootste gave zijn, die Hij schenkt; een rijk kinderental een bijbelse huwelijkswens is en God in Israël geloofd werd voor de groei der bevolking. De bijbel brengt hem tot de overtuiging, dat revolutionaire literatuur, kunstmatige geboortebeperking, en al de aankleve ervan, antisociaal en misdadig zijn en hij roept de Protestantse kerk op om berouwvol tot haarzelf in te keren over haar „laissez faire" politiek in leer, tucht en hervorming. Een half dozijn bladzijden wijdt hij aan de vraag, welke jonge mannen en jonge dochters niet moeten trouwen — en bespreekt dan het geluk van een natuurlijk en een christelijk huwelijk. Schrijver is van mening, dat de grondslag van alle vereisten voor het vestigen van een christelijk gezin is een overeenstemming in de godsdienst. Er zijn meningsverschillen, die zo absoluut het maatschappelijk evenwicht aandoen en verstoren, dat geen huwelijk kan worden volbracht zonder de bezoeking van een onherstelbare huiselijke smart. Daarom moeten Calvinisten, Baptisten, Arminianen, enz. niet onderling trouwen.

En hiermede heb ik getracht in een paar regels een indruk te geven van Dr. Oldenburgers ernstige studie over een probleem, waarmede alle beschaafde volkeren worstelen. Uit de aard der zaak is het werk de reactie van een eerlijk oordelenden Calvinistischen christen op toestanden in zijn vaderland. Maar dat wil daarom nog niet zeggen, dat het geen boodschap voor ons meedraagt. Uit bovenstaande samenvatting blijkt duidelijk, dat zulks wel degelijk het geval is. Het boek dwingt tot denken en wijst de weg, die tot een wezenlijk gelukkig gezin leidt. Voor jonggehuwden, opvoeders en leiders, die dikwijls raad moeten geven, is het van onschatbare waarde.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

---

* „Geboortebeperking", door Teunis Oldenburger. Vertaling van Dr. A. Dupont, schrijver van „Het Huwelijk". Uitgave van H. A. Bottenburg's boekh. en uitgeversmij., Amsterdam. Prijs ingen. f 2,80; geb. f 3,30.

De waarheid is altijd een vriendin, om het even of het kleed dat zij draagt ons aanstaat of niet.

Een druppel liefde is dikwijls meer waard dan een hele zak vol goud.

Vrijdag 29 Maart 1935 No. 2359 54ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. L. DE HAAN - UTRECHT KERKSTRAAT 28 BIS
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.65 BUITENLAND PER JAAR f 3.50

AAN ZEER STILLE WATEREN

BEHOUDEN DOOR GELOVIG OP JEZUS TE ZIEN.

„En gelijk Mozes de slang in de woestijn verhoogd heeft, alzo moet de Zoon des mensen verhoogd worden, opdat een iegelijk, die in Hem gelooft, niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe".

Joh. 3 : 14, 15.

Gelijk Mozes de slang in de woestijn verhoogd heeft ....

In bovenstaand woord wordt onze Heiland, Jezus Christus, met een slang vergeleken, met de koperen slang eenmaal door Mozes in de woestijn opgericht. Het beeld is niet een verheven beeld, zal men misschien op het eerste gezicht zeggen. Jezus, de Zaligmaker, gelijk de koperen slang! Er is tussen de lieflijkheid van die ene Naam en de afschuwlijkheid van de slang een geweldige tegenstrijdigheid.

En toch, is niet juist in die tegenstrijdigheid de waarheid onzer verlossing vermeld? Is niet de Heilige Israëls een beeld der zonde voor ons gemaakt? Zo, dat er geen gedaante of heerlijkheid aan Hem was? Zo, dat Hij tot een ergernis werd dengene, die naar Hem zag?

Het is geen toevalligheid geweest, dat Mozes eenmaal in de woestijn een slangenteken aan de banier verhief. Vaak ziet men op platen — en dat niet ten onrechte — die banier afgebeeld in de vorm van een kruis en de slangengedaante er aan gehecht. Mozes nam dat beeld, omdat Israëls zonde daar in de woestijn aan de grote zonde der mensheid terug deed denken, aan de zondeval van Adam en Eva. Israël kende die geschiedenis en de Israëlieten moesten daar op dat ogenblik aan denken en aan leren denken, hoe zij vernield werden door den verderver, omdat zij gevallen waren en nog steeds de werken van den boze deden. En er zat diepe symboliek in; een diepzinnige profetie, dat het beeld hunner zonde daar aan het kruishout van hun banier werd gehecht, om als een teken van behoudenis te dienen. Al wie op dat teken zag, zou behouden zijn, is het woord dat hun redding meldt. Al wie er op zag; alleen maar er op zag; er op zag met het hart nog meer dan met het oog, hongerig naar de uitkomst van welke Mozes sprak, die was ook behouden en genoot het leven nieuw. Het werd wel waarlijk om niet gegeven. Het was alleen maar een zien.

Alzo moest de Zoon des mensen verhoogd worden. Ook Hij moest te midden van een zeer zondig volk, een zeer zondige mensheid, gelijk de koperen slang weleer, aan het hout des kruises gehecht worden, dat als een banier in het midden onzer legerplaats werd opgericht. En daarbij moest Hij tot zonde voor ons gemaakt worden en aan het beeld onzer zonde gelijk worden. Gelijk de koperen slang, beeld van den verleider van den beginne.

En wederom is de behoudenis alleen maar een zien. Een iegelijk, wien door de slang en het slangenzaad de verzenen vermorzeld zijn, die zie op Hem, Die aan het kruis voor ons verhoogd is, een vloek voor ons geworden zijnde. En het zal zijn, dat een iegelijk, die op Hem ziet, met het hart op Hem ziet, niet verderven zal maar het eeuwige leven hebben zal. Het is alleen maar een zien, al is het een zien, dat uit doodsgevaren voortkomt en wel met het hart nog meer dan met het oog geschiedt als de hunkerende vraag van wie bijna vergaat naar Hem, Die onze redding meldt en onze redding is.

En wederom wordt het om niet gegeven. Het werd bij Mozes in de woestijn om niet gegeven, omdat het op Golgotha om niet gegeven wordt. Al wie op Hem ziet, werkelijk ziet met de bede om redding, het zal zijn, dat die behouden zal zijn.

Dat is het evangelie, zo oud als de geschiedenis der mensheid en toch telkens nieuw in de gevaren, die ons levenspad omzomen; steeds opnieuw een blijde boodschap van heil en uitkomst, leven, ja eeuwig leven.

Gij hebt, o Here, in het dodelijkst tijdsgewricht mijn ziel gered.

Door een blik op het kruis is er leven
en heil,
Is er leven voor U en voor mij.
Zie gelovig op Hem, word behouden
en leef,
Want verlossing biedt Jezus U vrij.

III

ZENDING.

VI.

Pakantan.

Een naam, waar ik maar niet los van kwam .... Pakantan. Elk jaar weer was ik de naam van deze plaats tegengekomen in de verslagen der zendingsgenootschappen. En telkenjare ook was 't weer dezelfde droeve melodie: „Pakantan moet geholpen worden of 't is verloren".

Wat was er dan eigenlijk met deze plaats?

Laat ik U een korte uiteenzetting van 't geval geven. Pakantan is 't middelpunt van 't zendingsgebied der Doopsgezinden. Dit gebied was bijkans zo groot als $^1/_4$ van Nederland. Hier waren zendelingen der Russische Doopsgezinden een hoopvolle arbeid begonnen. Onder moeilijke omstandigheden. In een fanatiek Mohammedaanse streek. Pakantan werd de hoofdgemeente. Daaromheen goepeerden zich vele bijgemeenten. Er kwamen scholen. Er kwam een ziekenhuis. Mensen werden bekeerd. Er kwam beweging. Totdat ... er een stilstand intrad. De zendeling overleed. Werd niet vervangen. De christenen werden vrijwel aan zichzelf overgelaten. Sporadisch verscheen er een zendeling van een naburig genootschap. Als waarnemer. Maar een eigen kracht kwam er niet. Was niet beschikbaar. En de tegenstand der Mohammedanen vermeerderde. Verdachtmaking, brandstichting, plagerij. En toen kwamen de

droeve zendingsverslagen. Jaar op jaar, nu reeds 6 jaar lang. De Islam verdiepte zich, breidde zijn invloed uit.

Is 't wonder, dat ik gaarne naar Pakantan ging, nu een toevallige tijdelijke plaatsing mij op 200 K.M. afstand bracht? En toen zich onverwachts reisgezelschap opdeed en de vacantie aanbrak, toen zijn we gegaan. En hebben met eigen ogen gezien . . . 't verval en met eigen oren gehoord . . . de ontmoediging en met eigen hart ervaren . . . dat er nog een kleine kudde is, die de knie voor Baäl niet gebogen heeft. Maar de strijd is zwaar. Eens had Pakantan een bloeiend schoolonderwijs. Negen zendingsleerkrachten onderwezen honderden Mohammedaanse kinderen. Maar er kwamen godsdienstleiders van de Islam. Ze bereidden een ondergrondse campagne voor. Er werd gekneveld, zoals dat op een achterafgelegen Indische binnenplaats alleen mogelijk is. En 't eens zo bloeiend onderwijs is verdwenen. Nog één leerkracht is over. Vrijwel alle Moh. kinderen zijn door intimidaties van de scholen der zending genomen. Alleen 't ziekenhuis stààt nog . . . ongesubsidieerd . . . met 2 man personeel slechts, maar men houdt vol. En we zagen hoe er tijdens ons bezoek nog 11 patiënten waren, Mohammedanen allen. Maar men durft niet meer actief op te treden, bevreesd als men is, dat ook dit laatste restje invloed verloren zal gaan.

Maar nog meer zagen we. Daar stond de kerk. De enige Christenkerk in de ganse wijde omtrek. We traden binnen, de klokken luidden .... en daar kwamen ze aan, de mannen en vrouwen, ook de kinderen, die hier de strijd volhouden, taai en onbevreesd. En we spraken ze toe; bemoedigden hen, zongen samen, baden samen en voelden ons één met deze kleine kudde, in deze vreemde, verafgelegen plaats. En toen 't donker van de tropennacht zich reeds over de wereld had gelegd, waren we nog temidden dezer weinige getrouwen. En ze vertelden van hun verlangen naar kracht en steun.

Daar waren vrouwen, wier mannen voor de verleiding waren bezweken, ze waren uitgetreden; kinderen wier ouders de strijd niet konden volhouden. Men verlangde een zendeling, ja en als de Russen dan niet meer konden komen, dan maar anderen, bezielde getuigen uit 't verre land. We konden niets geven; niets beloven, dan ons best te zullen doen. Er zijn meer van zulke streken in Indië. Onvoldoende bewerkt, onvoldoende bezet. De roep om arbeiders gaat uit over de wereld, Holland heeft koloniën, uitgebreide bezittingen. En er is geestelijke nood. Niet alleen in Pakantan.

Hoorde ik niet, dat men geen arbeidsveld heeft voor onze aanstaande Baptiste Zendingsmensen?

P. P. de J.

LOSSE SCHAKELS

Bij de Bron. „Bij de Bron" is een handleiding ten gebruike voor het vertellen der bijbelse geschiedenis. Het werk is in afleveringen verschenen, doch thans slechts in boekvorm verkrijgbaar. Neerbosch' rooster voor Zondagsschool en Kinderkerk bepaalde zowel de keuze der stof als de volgorde der behandeling.

De opzet van deze handleiding herinnert aan het bekende werk van Stock-Barger. Jongere onderwijzers — en misschien ook wel oudere — vinden Stock-Barger nog al moeilijk. En inderdaad: wie dit werk gebruikt gaat niet de gemakkelijkste weg om aan zijn verhaal te komen, want het noopt hem tot zelfwerkzaamheid.

Dit is ook de deugd van „Bij de Bron". De schrijver — Ds P. ten Have — gaat uit van de gedachte, dat de onderwijzer niet moet n a vertellen, maar b e z i t t e n, wat hij vertelt; hij moet zijn stof meester zijn, doorzien, verstaan. Dat zijn voorwaarden voor een echte, levenswarme vertelling. Wie de stof beheerst, doorziet, verstaat, haar schoonheid en waarde voelt, zal zich tot vertellen gedrongen voelen als iemand die een boodschap heeft.

Hoe tracht de Schrijver van deze handleiding dat nu te bereiken? —

Elke les draagt een opschrift.

Een leertekst en psalm- of gezangvers worden aangegeven.

Dan volgen twee hoofddelen:

A. *Voorbereiding.*

B. *Vertelling.*

Afd. A heeft vier onderafdelingen:

een uitlegkundig,

een oudheidkundig,

een leerstellig en

een opvoedkundig deel.

Wie de eerste drie heeft doorgewerkt, kan inzicht in de les gekregen hebben. Van hem kan verwacht worden dat hij „verstaat, wat hij leest".

Onder het *opvoedkundig gedeelte* wordt dan aangegeven:

Hoofdgedachte van de les,

Puntverdeling,

Inleiding,

Personen,

Karakter van het verhaal,

Plaats.

Soms wordt ook het gezichtspunt aangewezen, van waaruit verteld moet worden.

Daarna volgen een paar bladz. vertelling, waarin de gegevens, die in de voorbereiding zijn verstrekt, verwerkt zijn.

Deze Handleiding biedt dus inderdaad veel. Men zal haar jaar op jaar kúnnen gebruiken en jaar op jaar moéten gebruiken om zich de rijke inhoud geheel eigen te maken.

We bevelen kennismaking met deze Handleiding hartelijk aan en zouden graag horen hoe ze in de praktijk bevalt! L.

DE VOORBEREIDING OP DE LES.

Referaat gehouden door den heer Gerh. Kruizinga van Vriescheloo op de eerste Zondagsschoolconferentie te Groningen.

III.

En nu tenslotte.

D. De Hulpbronnen hierbij.

De beste en voornaamste hulpbron *is* en moet zijn de Bijbel, het onfeilbare Woord van God. Een Zondagsschoolonderwijzer moet dan ook in zijn Bijbel goed thuis zijn.

Ik zou haast zeggen: aan de Bijbel hebben we genoeg. En toch is dit ook weer niet het geval. We hebben hulpbronnen nodig. En nu is de vraag, welke? Bijbelstudieboeken zijn er heel wat. Daar we echter nog niet veel werken hebben van eigen bodem zijn we meest aangewezen op schrijvers van andere richtingen. Als we nu goed onderscheiden kunnen, is dat niet zo erg, maar anders schuilt er gevaar en is het van belang, meer ervaren broeders in dezen te raadplegen. Het verheugt me dan ook dat we deze Conferentie hebben, er komt nu verband en kunnen we elkaar ook daarin dienen, dan zou het gewenst zijn, dat in iedere gemeente een Cursus voor Zondagsschoolonderwijzers kwam onder leiding van een bekwame broeder.

Op de Algemene vergadering is besloten dat in 't vervolg in De Christen niet meer zal worden opgenomen „Voor de Zondagsschool" omdat er niet genoeg gebruik van wordt gemaakt. Ik denk dat dit komt, omdat de meeste Zondagsscholen voor zover ik weet nog roosters hebben van Callenbach, Bredeé of anderen en dan sluit zich het één niet bij het ander aan, bij ons althans is dat het geval.

Wij hebben besloten met nieuwjaar de roosters af te schaffen en de kinderen een Kindervriend te geven. Ze kunnen dan het versje en de tekst daarvan leren. Als de redakteur dan zorgt, dat versje, tekst en Bijbelse verhaal elkaar aansluiten, dan hebben we alvast een hulpbron.

Voor jonge onderwijzers acht ik het zeer goed, korte geschiedenissen te lezen, daardoor leert men ook beter vertellen, als 't kan hardop lezen en goed op toon.

We hebben reeds een paar boeken met korte verhaaltjes aangeschaft en dat bevalt ons uitstekend.

Onze jonge mensen lezen zo'n verhaaltje in de week enige keren over en vertellen het 's Zondags aan de kinderen.

Voor Bijb. geschiedenissen had ik onlangs ter inzage „Bijbelse Geschiedenis" van v. d. Hulst. Uitgave N.V. N. J. Spruit. Uitgevers Mij. Amsterdam.

Ik had geen tijd om het goed door te zien. Wat ik er van gelezen heb,

leek me wel geschikt voor ons. Misschien dat er in ons midden zijn, die er meer van weten, of het zelf reeds gebruiken en kunnen zeggen, of we het aan onze mensen kunnen aanbevelen.

Dit nog:

Laten we er vooral voor waken geen hulpbronnen te gebruiken van schrijvers die zich niet volkomen bewust zijn van de vergeving hunner zonden.

En hiermee meen ik, dit onderwerp zo goed als mij mogelijk is te hebben beantwoord.

UIT DE GEMEENTEN

APELDOORN. We mochten 18 en 19 Maart j.l. Evangelische samenkomsten houden, waarin we kennelijk 's Heren tegenwoordigheid in ons midden mochten ervaren.

Evangelist Dekkers van de Ned. Volkszending en Kap. Harinck van het Leger der Heils getuigden met onzen Voorganger vol heilige geestdrift van het heil Gods in Jezus Christus.

We gevoelden, er was een ruime baan voor de aloude tijding van Jezus' rijke zondaarsliefde. De zegen van het Evangelie der verlossing zal doorwerken in de harten van allen, die Gods boodschap hoorden. Een ziel vond aan 't einde der samenkomsten vrede in Jezus' dierbaar bloed.

We hebben God gedankt, dat we zo velen met de heilsboodschap hebben mogen bereiken en met ons ganse hart hebben we bij 't scheiden gezongen:

Prijst den Heer met blijde galmen,
Gij mijn ziel hebt rijke stof!

MUNTENDAM. Gel. brs. en zrs. Door dezen heb ik het genoegen U melding te maken van de zegeningen in de afgelopen weken. Begin van deze maand werden 4 zrs. en 1 br. den Heer gehoorzaam, door Jezus te volgen in de doop. Onze gel. voorganger had als tekst gekozen: Joh. 2 vers 2 en 5: „En Jezus was ook genood tot de bruiloft". „En zo wat Hij ulieden zal zeggen, doet dat". Onze voorg. schetste bovenstaande op duidelijke wijze. Waar Jezus genood was, ging Hij. Laten wij ook, als wij genood worden, gaan om dan een getuige van Hem te zijn. Deze zrs. en br. hebben het bevel van Jezus opgevolgd. Laten wij steeds gehoor geven als Jezus tot ons spreekt en zegt: doe dat. Na deze leerzame prediking werden onze zrs. en br. gedoopt.

Na de doopsbediening schaarde de gem. zich met haar nieuwe leden om de Dis des Nieuwen Verbonds, waar ze door een Ouderling hartelijk werden toegesproken.

Samen werden dit jaar reeds 16 gedoopt in onze gemeente. Moge Gods Geest doorwerken, en wij op onze post staan, het arbeidskleed aanhebbende, strijdende zolang God ons er toe in staat stelt, totdat wij ons strijdkleed verwisselen, met het overwinningskleed, dat de Heer ons geven zal in die dag.

Als wij elken morgen en avond eens vijf minuten in oprecht gebed doorbrachten voor onze gemeenten, welk een zegen zou dat afwerpen. Tijd, hoe kort ook, is een stukje eeuwigheid, en eenmaal gaan onze laatste vijf minuten daarin over. Laat ons de tijd uitkopen. Werken zolang het dag is. Ootmoedig en klein worden voor God, opdat Christus gestalte in ons verkrijge.

Hoe minder ik, hoe groter Gij!
O Jezus, maak mij klein!"

Moge God ons daartoe helpen.

Namens de gemeente, met br.groeten,
G. BOITEN, Secr.

ZUSTERHULP.

Dezer dagen sprak ik met een zuster, die nog niet gelezen had, dat de voorstellen enz. voor de alg. verg. vóór 15 April a.s. ingediend moeten worden. Misschien zijn er meerdere zusters, die door huiselijke plichten of iets dergelijks geen tijd hebben „De Christen" geregeld te lezen. Voor deze zusters dan zullen we het nog even herhalen, opdat er straks niemand achterblijve. Want onze agenda moet er goed verzorgd uitzien.

Onze vergadering zal te N. Pekela, de bakermat van Zusterhulp, worden gehouden. N. Pekela bereidt zich voor op een grote en goede vergadering. Dus onze agenda moet ook klinken als een klok.

Secretaressen van de afdelingen, zendt dan s. v. p. vóór 15 April de voorstellen uwer vereniging en lijst van tegencandidaten voor alg. secr.esse.

Hoe meer de tijd nadert, hoe hoger onze verwachting gespannen wordt. We nemen ons dan ook allen voor deze alg. verg. weder biddend voor te bereiden.

Secr.esse.

MEDEDELINGEN

I. P. L.

Broeders, zusters, vrienden, vriendinnen, ouderen en jeugd, laat mij U behulpzaam mogen zijn bij het ontwerpen van Uw plannen op

de tweede Pinksterdag.

Het bestuur van het comité van de Interprovinciale Landdag organiseert evenals het vorige jaar een

grote meting in het Asser Bos.

Gij moogt er niet ontbreken! Gij zult er niet ontbreken!!

Wij geven U overtuigd de

belofte,

dat al Uw redelijke wensen aldaar en alsdan in vervulling zullen gaan en U gelaafd en gesticht naar huis zult terugkeren.

De tweede Pinksterdag 1935 zal U in herinnering blijven in lengte van dagen.

C. BRANDT.

Friese Bondsdag van Baptiste Gemeenten in Friesland.

Broeders en zusters van geheel Friesland! Onze traditionele Bondsdag wordt dit jaar te Harlingen gehouden, D.V. op Paas-Maandag 22 April 1935.

Ons aller parool zij: die dag op naar Harlingen, opdat onze gastvrouwe handen vol werk krijge. Bereidt die dag voor in Uw gebeden!

Agenda volgt.

Namens de Commissie
van voorbereiding,
de Secr. H. FENNEMA.

De gemeenten Almelo en Enschedé hebben toezegging van beroep gedaan aan br. H. Hornstra te Hamburg, in afwachting der beslissing van de betr. commissies op het door deze gemeenten gedane verzoek om subsidie.

Waarde collega's Zondagsschoolwerkers.

Zoals zij, die de laatste conferentie hebben bezocht zullen weten is het plan geopperd een concept-agenda voor een Ouderavond in De Christen te plaatsen.

't Leek ons het beste, eerst maar eens het woord te geven aan hen, die ervaring op dit gebied hebben.

Daarom zouden we U willen verzoeken, Uw verschillende ervaringen over de samenstelling van het programma en de indeling van de avond aan onderstaand adres te zenden.

Bij voorbaat onze dank.

Namens 't Comité,
ETTY DE VRIES, Secr.esse,
Haulerwijk (Fr.)

U. R. C.

Ontvangen van de Meisjes Ver. te Stavoren f 15.—.

Woensdag 27 Maart j.l. heeft de radio-uitzending vanuit de Gemeente Leeuwarden plaatsgevonden.

Gemeenten en luisterclubjes en div. luisteraars(sters), vriendelijk verzoek ik U mij de collecten zo spoedig mogelijk te doen toekomen; *vooral de Gemeenten, van wie ik de najaarscollecte nog niet heb ontvangen.*

Utrecht, A. H. ZERBST,
Rijnlaan 128bis. Penningmeester.
Giro 68108.

Penningmeesters.
April - Contributiemaand.

Wilt U mij zo spoedig mogelijk de contributie en bijdrage Studiefonds voor het tweede halfjaar 1934/'35 sturen? Indien ge het eerste halfjaar nog niet betaald hebt, wilt ge dat tegelijk wel betalen?

Beide bijdragen zijn per lid per *halfjaar* totaal 35 ct. Voor het 2e halfjaar volgens de laatst verschenen statistiek; voor het 1e halfjaar volgens de statistiek van Januari 1934.

In „De Christen" van 6 April a.s. hoop ik een lijstje te plaatsen van de gemeenten welke nog niet betaalden.

Gemeenten, welke subsidie ontvangen behoeven het verschuldigde *niet* op te zenden. Ik verreken dat met het hun komende.

Gaarne Uw
J. VISSER, U.-A.
Leeuwarden, v. d. Kooystr. 16.
Postrek. 167305.

Ontvangen voor de Zending:

v. N. N. te H. f 50.—
z. sp. best.
„ gem. Den Haag (O.) - 33.—
v. Inw. Zend.

Hartelijk dank.

J. VISSER.

Leeuwarden, v. d. Kooystr. 16.
Postrek. 167305.

Wie kan mij het t.w. adres zenden van den heer Jansen, voorheen IJmuiden?

Bij voorbaat dank.

De Adm.

Aan onze Abonné's

die hun abonnementgeld per post betalen, hoop ik begin volgende week een stortingsbiljet te zenden, met vriendelijk verzoek om hun abonnementsgeld voor het 2e kwartaal 1935 te storten op mijn postrek. 42318.

Mag ik u nu reeds opwekken om het zo spoedig mogelijk te doen?

Hartelijk dank.

De Adm.

III

LEESTAFEL.

Strooschippers door J. K. van Eerbeek. Uitgave van G. F. Callenbach te Nijkerk.

Dit werk verscheen in de Nobelreeks, de nieuwe boekenserie uitgegeven door den bekenden Nijkerksen Uitgever. In ons land van wind en water heeft de binnenschipperij een betekenis gekregen als wel nergens elders. Toch weet het volksdeel, dat niet op het water leeft, weinig van het schippersleven af. De „Nomaden van Nederland" heeft men de schippers genoemd. Inderdaad: ze zwerven heel het land door. Waar maar iets te verdienen valt, zijn ze met hun verplaatsbare woon- en bergplaats. — Hoe ontwikkelt zich een mens in dergelijke omstandigheden; welke lijn gaan zulke, op het water geboren en getogen geslachten, vertonen? Hoe weerspiegelt zich hun ongeregeld leven, hun vriendschap en strijd met wind en water in hun karakter? — Wie zou niet eens een blik willen slaan in dat leven, dat vaak dagelijks aan hem voorbijtrekt en toch zo anders is dan het zijne? We geloven daarom, dat naar Eerbeek's boek gegrepen zal worden. Het is goed geschreven; het dialekt geeft het een levenswarme kleur. Het gebeuren speelt zich af rondom de IJsel. Zo'n boek van 207 bladz. voor fl. 1.40 is een koopje.

L.

Waarom ik in de Oxford-Groep vertrouwen stel, door Jac. C. Winslow, vertaald door J. M. C. van Gheel Gildemeester, met een voorwoord van G. Baron van Wassenaar. Prijs f 1.—. Uitg. G. F. Callenbach, Nijkerk.

In zijn voorwoord vertelt ons baron van Wassenaar, dat hij op een houseparty van de Oxford-Groep in de zomer van 1933 voor het eerst met den schrijver kennis maakte. Deze was toen gekleed in de eenvoudige monnikspij, zoals die gedragen wordt door de hoogkerkelijke orde, waarin hij arbeidde. Naar zijn uiterlijk te rekenen, met pij en baard, was hij het type van den heiligen man. Ook de roep, die van zijn werk onder de bevolking van Engels-Indië uitging, bevestigde dat. Op die house-party ontdekte hij, dat al dit goede werk geen nut had, wanneer hij het niet uitsluitend deed om Christus er mede te verheerlijken. Een bezoek aan kapper en kleermaker was voldoende om aan het uiterlijk voor goed een andere wending te geven, en wat de reputatie betreft, had hij op house-party geleerd hoe aan alle valse schijn een einde te maken door de eerlijkheid, welke Christus eist.

De schrijver verklaart ons, dat dit boek een klein dankoffer is, waarin hij getuigen wil van hetgeen Christus voor hem heeft gedaan en van hetgeen hij heeft gezien, dat Christus voor anderen doet, onder wie vele van zijn eigen vrienden. „Goed nieuws moet verkondigd worden", merkt hij op en dat is ook zo. „Ik ben een uit duizenden, voor wie God het leven heeft vernieuwd door de werking van Zijn Geest in de Oxford-Groep en ik wil gaarne iets van deze ervaring doorgeven", zegt hij en wij Baptisten verstaan hem hierin ten volle. In het bijzonder richt hij zich tot geestelijken en medewerkers aan Christelijk werk: „Wij hebben in ons leven de vernieuwing heel hard nodig, die God aan velen door de Groep geeft. Wij mogen tegenover deze gelegenheid niet afwijzend staan, want zij is uit God."

Op de vraag waarom hij in de Oxford-Groep vertrouwen stelt, geeft hij acht antwoorden:

1) Zij heeft oude dingen nieuw gemaakt; 2) haar onbuigzame morele eis; 3) zij laat de wonderbaarlijkste resultaten zien van een volledige overgave aan Christus; 4) zij heeft het feit van Gods leiding als een werkelijkheid doen beseffen; 5) zij heeft getoond, welke mogelijkheden er zijn in een christelijke gemeenschap; 6) zij heeft mijn werk als een dienaar van Christus in een nieuw licht geplaatst; 7) zij brengt nieuw leven in de kerk; 8) zij toont aan, waar de werkelijke oplossing van alle moeilijkheden van de wereld te vinden is.

St. J. W. W.

III

CORRESPONDENTIE

Enkele ingezonden stukken moeten wachten tot het volgende nummer, dat uit 8 pag. zal bestaan.

E.-R.

III

ADVERTENTIEN

III

Vrijdag 5 April 1935 No. 2360 54ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN — GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. L. DE HAAN - UTRECHT KERKSTRAAT 28 BIS
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN — CHRISTUS —

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.65 BUITENLAND PER JAAR f 3.50

AAN ZEER STILLE WATEREN

VOOR OF TEGEN JEZUS.

Toen gaf Pilatus Jezus aan de Joden over, opdat Hij gekruisigd zou worden.

Joh. 19 : 16.

Ja, *toen* gaf Pilatus Jezus aan de Joden over, opdat Hij gekruisigd zou worden.

Nadat Pilatus tot drie maal toe betuigd had geen schuld in Hem te vinden (want hij had Jezus herhaaldelijk ondervraagd en was steeds meer van Zijn onschuld overtuigd geworden); nadat hij Jezus naar koning Herodes Antipas had laten zenden, in de hoop dat die zich verder met „het geval" zou bemoeien (maar Pilatus' hoop was niet verwezenlijkt geworden); nadat hij het volk voor de keuze: Jezus of Barabbas had gesteld; nadat hij Jezus reeds had laten geselen; nadat hij nog steeds op middelen en wegen had gezonnen, om Jezus los te laten (Joh. 19 : 12a) — *nadat* de fanatieke Joden hem gedreigd hadden met de woorden: indien gij dezen loslaat, zo zijt gij des keizers vriend niet!

* * *

Hoe moeten we dit verstaan?

Wie was toch eigenlijk Pilatus, de keizerlijke stadhouder?

Was het wel waar, wat hij tijdens het „proces" tegen Jezus had gezegd: Weet Gij niet, dat ik macht heb U te kruisigen en macht heb U los te laten?

Neen, dat was niet waar. Als een persoonlijk woord van Pilatus was het een leugen. Hij was een zwakkeling! Wanneer hij sterk geweest was, dan had hij Jezus moeten loslaten. Hij vond immers geen schuld in Hem.

Pilatus veroordeelde Jezus uit zwakheid!

Zijn woord en zijn daad stonden lijnrecht tegenover elkaar.

Pilatus was erg bedacht op zelfbehoud, wilde zichzelf handhaven. Al moest het dan ook, wanneer het tóch niet anders mogelijk was, gaan ten koste van het leven van den onschuldigen Jezus den Galileër.

Pilatus had in de eerste plaats *voor zichzelf* gekozen, en moest toen wel kiezen *tegen Jezus*.

„Toen gaf Pilatus Jezus aan de Joden over, opdat Hij gekruisigd zou worden".

* * *

Maar laten we ons niet blind staren op Pilatus.

Pilatus was maar niet een willekeurige persoon. De romeinse landvoogd was de vertegenwoordiger van de wereldmacht. Het oordeel van Pilatus over Jezus was en is daarom het oordeel van de wereld over Hem.

De woorden uit de Apostolische Geloofsbelijdenis: „die geleden heeft onder Pontius Pilatus", hebben dan ook meer dan gewone betekenis.

Jezus heeft natuurlijk ook geleden onder het verraad van den discipel Judas, en onder de huichelarij van den hogepriester Kajafas, en onder de spot van den Koning Herodes, en onder de ruwheid van de krijgsknechten. Och, Jezus' levensweg hier op aarde, zoals die besloten ligt tussen Bethlehem en Golgotha, is één lijdensweg geweest. En toch wordt al dit lijden van Jezus — een lijden, waarvan wij de diepte zeker niet kunnen peilen, laat staan van onder woorden brengen — in de Apostolische Geloofsbelijdenis samengevat onder de woorden: „die geleden heeft onder Pontius Pilatus". Omdat we, gelijk we reeds zeiden in Pilatus de vertegenwoordiger van de wereldmacht zien. En het oordeel van Pilatus over Jezus is het oordeel van de wereld over Hem.

En wat zien we daarom nog altijd gebeuren?

Dat de wereld *uit zelfbehoud*, zichzelf willende handhaven, nog altijd kiest *tegen* Jezus.

Dit is de zwakheid van de wereld!

Voor Jezus kiezen en tevens ook voor zichzelf — gaat niet samen, kán niet samen gaan.

Dat wil Pilatus ons leren.

Pilatus heeft het geprobeerd: steeds weer. Op alle mogelijke en onmogelijke wijze. Maar het ging niet! „Toen gaf Pilatus Jezus aan de Joden over, opdat Hij gekruisigd zou worden".

Voor òf tegen Jezus.

Wie niet voor Hem is, die is tegen Hem.

Eén van twee.

Hoe kiest gij, mijn lezer?

Wie zijn leven zal willen behouden, die zal het verliezen. Wie „ja" zegt tegen zichzelf, z'n eigen leven, die zegt „neen" tegen Jezus Christus.

Het gaat in de geschiedenis en het zal altijd weer gaan in de geschiedenis om de vraag: voor of tegen Jezus.

God helpe U, om niet een daad te doen, die uit zwakheid is geboren, maar om dapper partij te kiezen — ondanks alles en in weerwil van alles — vóór Jezus Christus, onzen gezegenden Heiland.

d. H.

VAN DE SECRETARIS-TAFEL.

Onze Unie-vergadering.

Wij brengen hierbij ter kennis van de gemeenten, dat onze Unie-vergadering dit jaar op Woensdag 10 en Donderdag 11 Juli a.s. te Nieuwe Pekela wordt gehouden.

Voorstellen voor de agenda.

Art. 2d van het huish. regl. luidt:

Ten einde in de agenda te kunnen worden opgenomen, zullen alle voorstellen in schrift en getekend en van toelichting voorzien aan den secretaris der Unie moeten worden toegezonden minstens acht weken, voordat de Algem. Verg. wordt gehouden.

Art. 2e zegt: Voorstellen kunnen worden gedaan door de Commissie, de sub-commissies der Algem. Verg. en door de gemeenten.

Ondergetekende ziet dus voor 15 Mei a.s. voorstellen tegemoet.

Het stellen van candidaten.

Art. 3b van het huish. regl. luidt: De leden van de Commissie worden gekozen voor de tijd van drie jaren. Zij aanvaarden hun functie na afloop van de Algem. Verg., die ze gekozen heeft. Zij treden af volgens rooster en zijn in het jaar van aftreden niet herkiesbaar.

Dit jaar treden als leden der commissie af de brs. A. P. Barendregt, K. Reiling en J. v. d. Heide.

De commissie van redactie bestaande uit de brs. L. de Haan, F. E. Huizinga, J. Louw en J. W. Weenink treedt af en is volgens art. 9 sub 1a huish. regl. herkiesbaar.

Verder treden af en zijn herkiesbaar de redacteur van „De Zaaier", br. B. Planting; de redacteur van „De Kindervriend", br. A. P. Barendregt.

Volgens art. 3 sub 1 huish. regl. moeten de namen van de candidaten minstens 8 weken voor de Algem. Verg. aan den secretaris worden opgegeven. *Ondergetekende verwacht, dat mededelingen van candidaatstellingen hem voor 15 Mei a.s. bereiken.*

Het Jaarverslag.

Het huish. regl. zegt: De secretaris der Unie zal de Algem. Verg een jaarverslag aanbieden. Gemeenten welker secretaris acht weken voor de Algem. Verg. niets voor het jaarverslag heeft ingezonden, behoeven in het verslag niet besproken te worden.

Mag ondergetekende de secretarissen verzoeken hem voor 15 Mei a.s. over hun gemeenten in te lichten? Een verslag van niet meer dan 1000 letters wordt op prijs gesteld.

Afgevaardigden.

Het gebeurt meermalen, dat de gemeenten te veel of te weinig afgevaardigden benoemen. Het desbetreffende art. van het huish. regl. zegt: Gemeenten mogen voor elke 50 leden of gedeelte daarvan benevens haar predikant of voorganger één afgevaardigde zenden.

Verder zegt het huish. regl.: „Van hun benoeming zal behoorlijk kennis worden gegeven aan den secretaris der Unie minstens zes weken voordat de Algem. Verg. wordt gehouden.

Ondergetekende nodigt de broeders gemeente-secretarissen uit hem voor 25 Mei a.s. te berichten wie de afgevaardigden hunner gemeenten zijn.

* * *

En nu over wat anders. Dr. J. H. Rushbrooke, de algem. secretaris van het Baptist Wereldverbond, heeft mij in de loop van deze week een tamelijk omvangrijk drukwerk gezonden, waarin de rapporten door de verschillende studie-commissies op het Congres te Berlijn uitgebracht, alsmede de motie's en besluiten van dat Congres ondergebracht zijn. Alles is een overdruk uit het officiële verslag. In deze bundel spreekt het Baptisme der wereld zich uit over nationalisme, het rassenvraagstuk, het huwelijk en het gezinsleven, drankbestrijding, oorlog en vrede, kerk en staat, verhouding tussen werkgever en werknemer, enz. Mannen- en jongelingsverenigingen, studie-clubs, jeugdwerkerscomité's, enz. vinden in dit boek een uiterst geschikte handleiding voor inleidingen. Het werk is in het Engels geschreven en laag geprijsd om het binnen het bereik van een ieder te stellen, n.l. 50 cent plus portkosten. Bestellingen bij ondergetekende.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

LOSSE SCHAKELS

De norm der censuur. De gemeente moet de censuur handhaven. Waarom? Opdat ze *gemeente* blijve! Daarmede is meteen gezegd, wat de norm moet zijn bij de handhaving der censuur: niet anders dan wat het *wezen* der gemeente uitmaakt. Wat is de gemeente naar haar wezen? *De samenvergadering der gelovigen*, de openbaring, de zichtbare vorm van het Lichaam van Christus op aarde. Dat bepaalt de grenzen van de tuchtoefening; tot zo ver moet ze gaan, verder mag ze niet gaan.

Bij de vraag of iemand al of niet van de gemeente moet worden afgesneden, komt niets anders in aanmerking dan diens persoonlijke betrekking tot Christus. Die gelooft in den Heer Jezus Christus is lid van Zijn Lichaam, is een deel van Zijn gemeente. Snijden wij zo iemand af, dan schenden wij de gemeente, maken haar tot een *onzuivere openbaring* van het Lichaam van Christus, want van dat *Lichaam* kunnen wij hem niet afsnijden. En wij hebben in alle opzichten en met alle middelen op de *zuiverheid* der gemeente te staan. Dit sluit even zo goed in, dat wij niemand opnemen, die geen levensband met Christus heeft, als dat wij niemand afsnijden, die wel in 't hart met Christus verbonden is.

Niets anders dan de afwezigheid dierzelfde gronden, die eens tot iemands opneming in de gemeente leidden, geeft recht om hem van de gemeente af te doen. Handelen wij anders dan tasten wij de gemeente als gemeente aan, inplaats van haar te handhaven!

Het doel der tucht. Met de tucht staat het anders. Ze dient niet om de gemeente te handhaven, maar om haar gezond te houden. Met andere woorden:

> bij de censuur gaat het om het *wezen* der gemeente,
> bij de tucht gaat het om het *welwezen* der gemeente.

Dat men dat onderscheid toch in het oog houde!

De tucht *vangt niet eerst aan* bij ingetreden afwijkingen, maar bedoelt ook afwijkingen te voorkomen. De leden moeten *bestendig* onder tucht staan, onder de tucht die de Geest van God uitoefent door het Woord. Dat is de *indirecte* tucht. Zijn afwijkingen ingetreden, fouten gemaakt, zonden in woord of daad bedreven, dan behoort directe of *opzettelijke* tucht te worden geoefend. Die heeft ten doel wat krom getrokken is weer recht te zetten en wat ziek werd te genezen. De tucht wil tot inkeer brengen, tot berouw, opdat de gemeenschap der ziel met Christus weer gaaf worde.

Daarmede zijn de grenzen der tuchtoefening aangegeven. Verder mag ze niet gaan; tot zover moet ze gaan. Is dus berouw ingetreden, de zonde beleden en vergeving gevraagd, al eer een geval van overtreding tot kennis der gemeente kwam, dan is er *voor tuchtoefening geen reden meer.* De Heilige Geest heeft dan het werk reeds gedaan en de gemeente bepaalt er zich toe dat te constateren.

Is berouw ingetreden, de zonde beleden en vergeving gevraagd direct na het vermaan, dan is elke reden voor verdere tuchtoefening vervallen.

Blijft echter, na vermaan, verandering der gezindheid uit bij een lid, dat in overtreding is, dan wordt hem eerst een kleiner en zo nodig straks groter deel van zijn rechten ontnomen, terwijl de gemeente hem in haar voorbede gedenkt, wijl zijn ziel zich in bizonder gevaar bevindt. Het gaat er bij de tuchtoefening om een ziel te behouden. Blijft de zonde de overhand houden, dan zal mettertijd het geestelijk leven zijn weggekwijnd en moet de betrokkene gecensureerd worden. Tot zolang wachte men echter met de censuur. Door geduld en liefde, liefde en geduld komt veel terecht dat anders zoek raakt.

Onvolwaardige leden. Zolang iemands verhouding tot Christus niet in orde is, is hij een onvolwaardig lid Zijner gemeente. Gedurende die tijd kan hem geen invloed toegekend worden op de gang van zaken in de gemeente, zodat hem de toegang tot de gemeente-vergaderingen ontzegd moet worden. Ook zal hem niet toegestaan kunnen worden, dat hij gedurende die tijd een ambt of functie in de gemeente of een van haar hulp-organisaties bekleedt. Iemands overtreding kan ook van die aard geweest zijn, dat hem ook ná opheffing der tuchtmaatregelen

niet kan worden toegestaan gedurende zekere tijd de gemeente naar buiten te representeren door in 't openbare leven der gemeente op de voorgrond te treden.

Tucht uitoefenen is een tere zaak. 't Gaat om zielen en 't gaat om de gemeente, die niet van ons, maar van Christus is. Wordt ze op een verkeerde wijze of met verkeerde maatregelen uitgeoefend, dan zal ze grote schade doen.

Men onderscheide echter steeds duidelijk tussen *censuur* en *tucht*; tussen het *wezen* en *welwezen* der gemeente.

De les van Petrus. Petrus was met enkele broeders „uit de besnijdenis" in het huis van Cornelius. Op de aanwezige heidenen werd de Heilige Geest uitgestort. De hemelse Vader verzegelde ze als Zijn kinderen; de Here Jezus tekende ze als Zijn eigendom. Wat nu? De zodanigen moesten gedoopt worden. Dat stond vast. Maar... het waren hier onbesnedenen! Ze in de gemeente van Christus opnemen buiten Israël om, betekende dat niet Israël als zodanig uitschakelen? Men stond een ogenblik besluiteloos. Toen begon Petrus (die nooit lang besluiteloos bleef): „Kan iemand het water weren, dat dezen niet gedoopt zouden worden, die den Heiligen Geest ontvangen hebben, gelijk als ook wij?" En daar niemand daartoe de moed had, „beval hij, dat ze gedoopt zouden worden."

Wat Petrus zichzelf zei. Petrus zei zichzelf blijkbaar: wie de betekende z a a k bezit dien mogen wij het t e k e n niet onthouden. Over den Geest beschikte Zijn Meester. Maar over het water kon hij beschikken, tenminste: daartoe had hij de macht. De macht, maar niet het recht. Waar Christus de betekende zaak schenkt, hebben wij, Zijn knechten, niet het recht het teken te onthouden. — Petrus geeft ons hiermede het voorbeeld van het rechte, eerbiedige gebruik der inzettingen. Ook van het Avondmaal. Is iemand, die dwaalde zich bewust vergeving der zonde te hebben ontvangen en weer in de rechte verhouding tot Christus te zijn gekomen, dan hebben wij niet het recht zo iemand *het teken* der vergeving der zonde te onthouden. Wanneer Christus het *wezen* der zaak schenkt, wie zijn wij — om met Petrus te spreken — dat wij het *teken* zouden mogen onthouden? Ook het Avondmaal moet bediend worden in gehoorzaamheid aan Christus, d.w.z. de *betekende zaak* ga aan het *teken vooraf*; op de *betekende zaak* worde het *teken niet geweigerd.*

L.

Rustige biddende voorbereiding geeft snelle doelbewuste handeling.

ZENDING.

VII.

Voor opheffing der Vrouw.

Ook daarvoor wordt in Batakland 't nodige gedaan. En dat is hièr meer dan èrgens noodzakelijk. Want Batakland is vanouds de karakteristieke streek van het *patriarchaat.* Of met een Hollandse vertaling: de *vaderrechtelijke* huwelijksverhouding.

De *man* is bij deze verhouding in alles de meerdere. Hij koopt de vrouw los van haar ouders. De koopsom verbreekt afdoende de verbinding van de vrouw met haar familie. Ze is nu 't eigendom van den man. En heeft alle rechten verloren. Wordt ze slecht behandeld, er is geen verhaal. Scheiden kan ze niet. Wil de man haar eigenmachtig verstoten, hij heeft daartoe 't recht. Maar er is nog meer. Sterft de vrouw, dan heeft de man recht op één harer zusters. Er wordt dan geen koopsom meer betaald. Sterft de man, dan moèt de vrouw huwen met den broer van den man, want de koopsom is eenmaal voldaan en de vrouw blijft 't eigendom van 's mans familie. En de erfenis? Daarover heeft de vrouw in 't geheel niet te beschikken. Alles wordt vermaakt aan den zoon. De dochter is ook uitgesloten van de verdeling.

De geboorte van *een zoon* is dan ook een gebeurtenis in 't gezin. Veel meer dan 't ter-wereld-komen van een dochter. Deze laatste heeft alleen betekenis voor zover men voor haar in de toekomst een voordelige bruidschat kan bedingen.

Ongelukkig is 't lot der vrouw, die in 't huwelijk kinderloos blijft. Ze wordt vaak verstoten en met zekere minachting bejegend. Zij draagt immers niets bij tot versterking van de stam? En is 't geen straf der goden, dat zij onvruchtbaar blijft? Er moet in haar levensbestaan iets satanisch zijn binnengedrongen, dat haar tot deze ongelukkige staat heeft gebracht. Neen, slechts dàn kan de vrouw nog iets van achting wegdragen indien ze aan een talrijke nakomelingschap het levenslicht schenkt.

„En brengt 't Christendom daarin nu geen verandering?" vraagt ge. O zeker, de toestand der vrouw in gechristianiseerde gebieden is beter dan in puur heidense streken. Maar wie wel eens ervaren heeft, hoe diep een volksgeloof zich in de harten der mensen heeft vastgenesteld, begrijpt ook wel, dat een halve eeuw Christendom nog geen volledige zuivering van oude wantoestanden brengen kan. Of was 't in Europa anders? Spreken we niet van de donkere middeleeuwen? En was 't Christendom toen in onze streken al geen eeuwen oud?

Er is veel liefde en geduld voor nodig om hier de vinger op de wondeplek te leggen, vooral ook omdat men deze toestanden zèlf eerst als waarlijk wondeplekken moet leren zien.

Voor de opheffing der vrouw heeft de zending te werken. Niet alleen in de Bataklanden. Niet alleen bij vele andere volken in deze Indische archipel. Maar overal op de wereld in streken, waar de patriarchale rechtsverhouding als een eeuwenoud volksgebruik wordt gepatenteerd.

Hoe men deze opheffing der vrouw in de Bataklanden bevordert, daarover een volgend maal.

P. P. de J.

DE PRIESTER.

In het Oude Testament en in de roomse kerk ontmoeten wij priesters. En misschien heel verstolen ook achter de toga's en gewone jasjes der protestantse predikanten.

De verwording van apostolische gemeente tot roomse kerk strekt zich over enkele eeuwen uit. Een weinig daarvan wil ik U vertellen. De toepassing bevindt zich als altijd aan 't slot.

In de eerste gemeenten, die allen zelfstandig waren en generlei gedwongen verplichtingen kenden, werden op aanraden der apostelen ouderlingen en diakenen aangesteld. In Paulus' brieven worden daarover meerdere opmerkingen gemaakt. Er zijn weliswaar broeders, die deze zeer goede verordeningen nalaten te volgen. Moge men dan al zijn redeneering met vrome motieven ruggegraat trachten te geven, de sterkste ruggegraat is 't woord van God en 't is ons een vreugde, dat onze gemeenten in dit opzicht in 't Woord staan. — Buiten deze twee benamingen, welker dragers het Woord verkondigden en de tafelen bedienden, treffen wij voorts nog het woord opziener aan, afgeleid van 't werkwoord: opzicht houden over. In 't Grieks, de taal van het Nieuwe Testament, heet dat woord episkopéo; zeg dat eens luid op; en nu het woord: bisschop. Gij hoort wel dat het maar één stap is. Dat skopéo is U allen wel bekend; bijv. uit telescoop=ver*zien*, bioscoop=leven*zien*. Als ik U dan nog zeg dat epi=op betekent dan zijn we klaar en weet gij waarom een opziener nu bisschop genaamd wordt. Nu moeten wij ons de leiding der gemeente in latere jaren zo denken, dat aan 't hoofd van 't bestuur, bestaande uit diakenen en ouderlingen, de bisschop stond; dus daar waar nu de Voorganger in de regel staat. Maar gelukkig zijn we geen bisschoppen. Ignatius, bisschop van Antiochië, durfde bijv. al schrijven ± 100 j. n. Chr., 't gemeenteleven was dus ruim 60 jaren oud, „De bisschop

is voorzitter en vertegenwoordigt God, de ouderlingen zijn in de plaats der apostelen gekomen. Zoals de Heer niets deed zonder den Vader, met Wien Hij één was, zo moet gij niets doen zonder de bisschop en de ouderlingen. Niemand verrichte gemeentelijke handelingen zonder den bisschop. Wie den bisschop eert, wordt van God geëerd; wie zonder medeweten van den bisschop iets doet, dient den duivel." U hoort — wij zijn al aardig op weg in de bisschop een mens te zien, die uitgaat boven de gemeenteleden. De weg, die eindigt in de paus, hoofd der roomse kerk, is men begonnen te bewandelen.

De bisschoppen hadden dus een groot geestelijk overwicht in de gemeenten. Vooral de bisschoppen der grote en geëerde gemeenten als Antiochië, Alexandrië, Efeze, Korinthe en Rome. Deze laatste stad moest ik het eerst genoemd hebben, want vooral de bisschop dezer stad der grote martelaren Petrus en Paulus, daarbij hoofdstad der ganse wereld, zijnde hoofdstad van 't romeinse wereldrijk, genoot ongewone achting. Hoe langer zo meer groeide zijn macht, ook over de omliggende gemeenten en landen.

* * *

Maar nu wat van 't woord priester. Een priester is er om offers te brengen. Nu begon men steeds meer in 't gebed een offerdaad te zien. De bisschop, de leider dus der vergaderingen, en derhalve de man des gebeds zag men daarom gaarne als een priester fungeren. Bovendien bracht dat gebed ook goddelijke krachten over de gemeente, weshalve temeer de persoon van de „middelaar Gods en der mensen" d.w.z. de priester geëerd werd.

Deze priester heeft vandaag grote kansen. Wij leven in een tijd van geweldige waarheid en zakelijkheid, van beu-zijn van hoogdravende, gezwollen redevoeringen. Die de ogen en oren open hebben, zoeken en luisteren naar de onvermengde zuivere tonen der klare waarheid. En toch, nimmer heeft het verborgene, geheime en geheimzinnige zulk een verleidelijke aantrekkingskracht bezeten. Zoekend naar, maar ook bevreesd zijnde voor het felle licht der waarheid, vlucht de ziel zo gaarne in de flauwe schemer van hoge gewelven, uit het persoonlijke en derhalve zwaar verantwoordelijke leven in het onpersoonlijke en derhalve onverantwoordelijke drijven der massa; de ziel verlaat zo graag de steile weg van het eenzame stijgen tot God om liever neer te zitten onder de zegenende handen van de priester, die God en Zijn zegen neerhaalt in Zijn machtig spreken en bidden.

* * *

Nu de toepassing. Wij Baptisten zijn gelukkig nog tamelijk? onbesmet van deze priesterhonger. Ofschoon ik meen een wolkje te zien als eens manshand, nee, laat ons zeggen van een kind. Laat mij er Uw aandacht op mogen vestigen. En veeg mijn bril schoon als die wat stoffig of zwart mocht zijn.

Ik heb nooit (o mijn deemoedig ik) na het laatste zingen mijn armen zegenend over de gemeente kunnen uitbreiden, gelijkerwijs de anderen doen, wanneer zij de verzamelden laten heengaan. Ik heb nooit (idem) kunnen zeggen: „Ontvangt nu den zegen". Nu, in alle ernst, waarom zal de Voorganger niet met de gemeente voor 's Heren aangezicht staan, zijn handen zichtbaar tot gebed vouwen en spreken: „Laat ons om den zegen bidden"? Want, als hij zijn handen zegenend uitbreidt, stijgt hij dan niet tot in de wolken allen ver beneden en achter zich latend, om daarna genadig de zegen door te geven? Is hij dan alleen priester? Zijn wij niet allen koningen en priesters?

Leid ons niet in verzoeking.

HUIZINGA.

ZIELZORG BIJ HET KIND.

(Referaat gehouden door Ds. H. Bakker van Harlingen op de tweede Z.schoolconferentie te Groningen.)

De uitdrukking zielzorg is een vaag begrip. *Wat is daaronder te verstaan?* In de *ruimste zin van het woord* zou elke poging, die het welzijn van de ziel beoogt, onder dit begrip gerangschikt kunnen worden. Daarbij komt de letterlijke betekenis het meest tot zijn recht en wel het zorgen voor de ziel. Gewoonlijk is onze voorstelling een andere, *meer bepaald.* We denken ons den zielzorger en dengene, wien de zielzorg betreft, niet in dezelfde persoon. Ik ben niet mijn eigen zielzorger. Bij de behandeling van ons onderwerp dient dit te worden vastgesteld, waar wij handelen over de zielzorg bij het kind. In de loop van onze verhandeling willen we er toch nog op wijzen, dat we de ruimere betekenis niet geheel uit het oog mogen verliezen. Een tweede opmerking willen we hier dadelijk aan verbinden nl. de beantwoording van de vraag: *„Waarin bestaat onze zielzorg?"* Voorlopig willen wij volstaan met een zeer algemeen antwoord en wel dit: *onze pogingen om het kind te brengen tot het geloof in Jezus Christus.* Het gaat dus om de zondagsschoolonderwijzer in zijn kwaliteit als *zielzorger* voor het kind en om de praktische vraag, hoe hij het best zijn *taak* verrichten kan om het gestelde doel te zien verwezenlijkt.

I.

De taak van de onderwijzer als zielzorger.

De ziel van het kind is gelijk aan een schone bloementuin. De frisse wind, die er waait, is een verkwikking voor onze ziel. Een ongekende pracht en schoonheid valt er waar te nemen voor den oprechten bewonderaar. Benauwend angstig kan de gedachte ons worden, of wij wel in staat zullen zijn, hier iets goeds te verrichten. Was Jezus ook niet een oprecht beminnaar van het kind, drukte ze aan Zijn liefhebbend hart, terwijl hij voor de mens — in weerwil van Zijn zondaarsliefde — dikwijls Zijn afschuw in heftige bewoordingen heeft geuit? En wie eens ernstig de moeite neemt, om in de diepten van zijn eigen ziel af te dalen, zal tot eenzelfde weerzin komen. Hoe komt dit? Wel betrekkelijk eenvoudig. Het kind springt en dartelt nog in een *zalige naïviteit,* die met het klimmen der jaren bij een normale ontwikkeling spoedig en zeker plaats moet maken voor een dermate *grote verwikkeling of verwardheid in allerlei,* dat ze aan de onzaligheid zou kunnen grenzen. Maar dit is alles de taal en zienswijze van den oprechten bewonderaar. Hoe spreekt de kritische beschouwer? Mij dunkt vrijwel hetzelfde. Hij zal zich voorzeker niet blind staren op de moeilijkheden in de vele karakters. Als wij spreken van die „vervelende lastposten", die een uur lang op de Zondag niets anders doen dan ons het leven te vergallen, getuigt dit van weinig zielkundige of opvoedkundige kijk, laat staan van zielsarbeid. 'k Meen te weten, dat op de voorgaande vergadering als deze ook de nadruk gelegd werd op de *onvermijdelijke noodzaak van zielkundige en opvoedkundige ontwikkeling van den zondagsschoolonderwijzer.* In dit verband wil ik 't zelfde doen. Hoe kunnen wij voor een kinderziel zorgen, als wij er geen kennis van hebben? Hoe kunnen wij voor een kinderziel zorgen, als wij ons niet ernstig in de verschillende opvoedkundige problemen hebben ingewerkt? 't Schijnt mij eenvoudig onmogelijk. Als wij de zondagsschoolarbeid niet anders beschouwen dan een vertellinkje uit de Bijbel en een aardig versje van den lieven Heer aan de kinderen te leren, dan is 't alleszins begrijpelijk, maar allerminst te rechtvaardigen. Laat ons goed bedenken, dat dit behoort tot de taak van elken medewerker in de zondagsschool — en dat geldt ook voor alle andere verenigingen voor kinderen — dat hij zich in deze richting ernstig bekwame. 't Zij, dat hij zich door het lezen en bestuderen van goede zielkundige en opvoedkundige werken op de hoogte stelt of zich op de hoogte laat brengen door cursussen over deze materie, b.v. door den plaatselijken voorganger voor het Zondagsschool- en verenigingspersoneel te houden. Ik beweer niet, dat deze kennis zich uitsluitend door theoretische beoefening laat aankweken; praktische studie is ook van de grootste betekenis. Ik mag misschien wel even wijzen op de kostelijke verrassing, die in de theorie ligt. We ontdekken dan nl., dat we uit onze praktijk al heel wat wisten, maar we hadden 't nog nooit zó gezien in dat speciale verband.

Wordt vervolgd.

Geestelijk voordeel vraagt soms stoffelijke offers.

UIT DE GEMEENTEN

SNEEK. 't Is nog niet lang geleden, dat we iets mededeelden over onze gemeentelijke arbeid.

We hebben sedert dien twee maal samenkomsten gehouden. Begin Februari waren de brs. Ds. Bakker van Harlingen en Ds. Hekhuis van Muntendam tot ons overgekomen, om met onzen eigen voorganger samen te werken. 's Middags had het samenzijn verdieping van het geestelijk leven ten doel, terwijl in de avondsamenkomsten uitsluitend Evangelieverkondiging plaats had. Zowel 's middags als 's avonds was het bezoek zeer bevredigend en we mochten steeds rijk gezegend huiswaarts keren.

De vorige week hadden we nogmaals Evangelische samenkomsten, nú uitsluitend 's avonds. Dit keer was br. J. Sevensma bereid ons met Evangelieverkondiging té helpen.

Dikwijls hebben we uitgezien naar de openbaring van Gods genade, en we zijn Hem nu dankbaar, dat onze samenkomsten hiertoe medewerkten.

Op onze laatste bidstond, welke zeer rijk bezocht werd, vernamen we, dat drie zielen voor den Heer hadden gekozen.

Na afloop van deze bidstond, die een ware dankstond was, keerde een jonge dochter terug en wenste ook haar leven aan den Heer te geven.

We hebben in het openbaar en in het verborgen onzen God gedankt voor de heerlijke zegeningen, welke Hij ons wou schenken en willen aanhouden in het gebed voor de zielen, die zo dicht bij het Godsrijk leven en toch nog buiten staan.

We zijn aangemoedigd om met vernieuwde krachten voort te gaan en hopen, dat de tijd niet verre is dat er ook zielen in gehoorzaamheid den Heer zullen volgen door zich aan Zijn gemeente te geven.

Met hartelijke broedergroet,

de Uwe in Chr.
A. WIELINGA, Secr.

AMSTERDAM vierde j.l. Zondag het jeugdfeest. De jongeliedenvereniging „Dient den Heer met blijdschap" was jarig.

Een flinke menigte was saamgestroomd, om met de jongelieden dankbaar op te blikken naar boven.

Vele jonge blijde gezichten stemden samen in 't zingen van geestelijke liederen.

Toespraken en voordrachten wisselden elkander in rijke variatie af.

Een tafereel, voorstellende de vijf wijze en de vijf dwaze maagden, behoorde tot een der hoofdnummers van 't programma.

De Here geve vrucht op al dit bloeisel.

W. V., Secr.

III

ONZE LEDEN IN DE DIASPORA.

Of er reeds eerder en vaker over onze leden, die in de verstrooiing wonen, geschreven is, kan ik niet zeggen. Een feit is echter, dat vele leden, woonachtig in plaatsen, waar geen Baptiste gemeente is, zo langzaam aan de band met de gemeenten verliezen. En dat is bepaald jammer. Het ergste is wel, dat men op de duur niet eens meer beseft, wat men eigenlijk wel mist. Gemeentelijk bewustzijn wordt soms nog sporadisch ontdekt.

In de tijd, dat ik in centraal Nederland een arbeidsveld heb, mocht ik reeds met een behoorlijk aantal van zulke leden kennismaken. Velen bezoeken trouw Vrije-Evangelische kerken, anderen gaan naar de Ned. Herv. kerk, naar de Gereformeerde kerk of naar een stadszending. Ze willen opgaan onder de prediking van het Evangelie. Daarover kunnen we ons slechts verblijden. Het zou in ons land treurig gesteld zijn, wanneer alleen in de Baptiste kerken het Evangelie verkondigd werd. Goddank, te mogen weten, dat er in ons land vele honderden op Sions muren staan en het blijde Evangelie uitbazuinen. God zegene alle mannen en vrouwen, die zich van God geroepen weten, en wier begeerte het is het Evangelie van Jezus Christus te brengen.

Maar toch laat mij de vraag niet los: hebben onze gemeenten geen roeping ten opzichte van haar leden, die in de verstrooiing wonen? Er zijn gemeenten, die blijk geven van deze roeping àf te weten. Maar er zijn er dunkt me ook, die haar leden in de diaspora wel eens te veel „aan hun lot hebben overgelaten". Men verdenke mij er niet van, dat ik hier enkel ga verwijten. Daar hebben we niets aan. We willen elkaar dienen in broederlijke liefde. We hebben elkaar nodig. Daarom gaan we naar elkaar luisteren. En terwille van de waarheid willen we de feiten niet omzeilen. Gaan we ook niet alles goed-praten.

Leden, die zich elders gaan vestigen, behoren zich bij de dichtstbijzijnde gemeente aan te sluiten. Van dwang mag geen sprake zijn. Wel moet er sprake zijn van een behoorlijke gemeentelijke organisatie. Te lokaal denken kan wel eens aanleiding geven tot „wrijvingen", tot onaangenaamheden. Nimmer geve men de attestaties aan vertrekkende leden mee.

Wanneer diaspora-leden té ver van de dichtstbijzijnde gemeente af wonen, zodat ze praktisch gesproken even goed leden van „eigen" gemeente kunnen blijven, dan heeft die gemeente natuurlijk te zorgen, dat de band met haar ver-af-wonende leden zoveel mogelijk bewaard blijft. Daar moeten wegen en middelen gevonden worden, opdat er sprake kan zijn van een meeleven. Waar *samen-leven* niet mogelijk is, wordt *mee-leven* dubbel op prijs gesteld.

Ik las laatst, dat vele Hervormden in Amsterdam gaarne een kerkelijk informatiebureau voor Groot-Amsterdam zagen ingericht. Want er gingen en er gaan in de grote stad velen voor de kerk verloren. Doordat zij het contact met de kerk niet vinden konden en kunnen. Een kerkelijk informatiebureau zou daarom zeer gewenst zijn. Bij de kerkeraad werd een aanvraag om subsidie ingediend. Men vroeg een subsidie van f 1400.— per jaar. Op deze aanvrage werd afwijzend beschikt.

Ik deel dit mede, om U er bij te bepalen, dat wat voor vele Hervormden in Amsterdam een groot probleem is, voor ons nog maar een klein probleem is, maar dan toch in elk geval een probleem. Tenminste, wanneer ge het woord probleem niet te zwaar opvat.

Maar over problemen gesproken ....

Ge zult weten, dat onze Unie-secretaris ook al een en andermaal het woord probleem uit zijn pen heeft laten vloeien. Hij denkt met al de liefde van zijn hart aan onze studerende broeders, die reeds beroepbaar zijn gesteld. Daar zijn arbeidsvelden te over. Wat een mogelijkheden! Maar is er ook geld? Ik vermoed van wel. Maar dan moeten we allen een offer brengen.

Wat dit alles met de diaspora-leden te maken heeft?

Dat zal ik U zeggen.

Daar zijn in ons land plaatsen, waar heel goed van Uniewege een arbeid zou kunnen worden begonnen.

B.v. in Rotterdam, een stad van een half millioen inwoners, waar enkele tientallen diaspora-leden wonen.

We mogen echter niet uit het oog verliezen, dat van Uniewege slechts dàn ergens in ons land een zendeling geplaatst kan worden, wanneer onze gemeenten de weg van het offer willen gaan. En met onze gemeenten de diaspora-leden!!

God zegene U, broeders en zusters in de verstrooiing.

Blijft trouw aan Jezus.

d. H.

III

Koopt de tijd uit, terwijl de dagen boos zijn; geef God gelegenheid veel *aan u* te doen, opdat gij veel *voor* Hem kunt doen.

III

ZUSTERHULP.

Geliefde zusters.

Bij vele zusters, die zo telkens wat over Zusterhulp horen en lezen, rijst de vraag wel eens op: wat kunnen wij vrouwen eigenlijk doen.

Zijn we niet beter op onze plaats in huis?

Voorzeker, dáár is onze plaats. Maar, we hebben meer te doen. Ook in de gemeente kan een zuster helpen.

Lezen we slechts Hand. 9 : 36, 39; Hand. 16: 14; Rom. 16 : 1, 12.

Hier wordt ons verteld, dat wij voor den Heer en de gemeente kunnen werken.

We kunnen veel doen, als God ons er tijd voor geeft.

Daar zijn bijvoorbeeld zieken, die graag eens opgezocht willen worden.

Ik hoor al zeggen, dat kunnen we ook wel zonder Zusterhulp.

Zeer zeker, maar 't spreekwoord zegt: twee weten meer dan één.

Hoe vaak gebeurt het niet, dat wanneer we samenkomen en er over een zieke gesproken wordt, we zeggen: had ik dat maar eerder geweten, dan had ik haar eens opgezocht.

Lieve zusters, laten we toch niet van verre staan, maar laat ons samen optrekken en Jezus dienen in ons leven.

O, de Heer vraagt altijd geen grote dingen van ons, maar Hij vraagt ons zélf, met al onze gaven.

Laten we, hetgeen we hebben ontvangen van den Heer, weer uitdelen aan hen, met wie we in aanraking komen.

Enige dagen geleden bezocht ik een lezing, waar een zuster ons vertelde over het werk der Tabernakelzending in Parijs.

Met welk een geloof en moed zijn die brs. en zrs. daar bezield! Niettegenstaande hun gering aantal, kunnen ze toch zoveel tot stand brengen.

Zusters, hebt ge geloof? Helpt dan ook mee het verlorene te zoeken.

Laten we beginnen in ons eigen huis tot een zegen te zijn, onze kinderen dikwijls in 't gebed voor den Heer neerleggen. Dan zal de Heer ons ook laten zien, dat hoe gering onze arbeid ook is, wij in onze omgeving en in de gemeente voor Hem kunnen werken.

Komt zusters, gij die nog buiten Zusterhulp staat, sluit U aan en laat ons gezamenlijk optrekken naar het hemelse Sion, waar Jezus ons wacht en Hij ons de kroon der rechtvaardigheid zal schenken.

Voorwaar, niet door schitterende daden
Van wijsheid en fierheid en kracht,
Wordt, zusters, uw taak hier op aarde
Naar eis van Uw roeping volbracht.
Neen, slechts door getrouw en ootmoedig
Het goede te doen voor den Heer;
Dan zegent Hij 't werk uwer handen,
En kroont u met vreugde en eer.

Eenvoudig en ned'rig zij 't plekje
U hier door Gods wijsheid beschikt;
Wees zeker, dat daar ook Zijn zegen
Uw harte vertroost en verkwikt.
Hij zal U in liefde gedenken,
Staat helpend U immer ter zij;
En vaak zal Zijn stem U verzek'ren:
Mijn kind, ook dit werk is *voor Mij*.

Met zr. groet,

B. TER BRAAK—GROTENDIEK.

III

Even aandacht s.v.p.

Hebben al onze abonné's, die begin dezer week een stortingsbiljet ontvingen, het abonnementsgeld voor het 2e kwartaal reeds op mijn postrek. gestort?

Zo niet, mag ik dan vriendelijk vragen dit nu direct te doen?

Bij voorbaat dank. De Adm.

MEDEDELINGEN

24e Friese Bondsvergadering van Baptiste Gemeenten in Friesland

D.V. op Paas-Maandag 22 April 1935 te Harlingen, Lokaal Noorderhaven.

AGENDA.

9—9½ uur. Bidstond. Leider Ds. H. Bakker.

10—12½ uur. *Morgenvergadering.*

a. Opening door den Voorzitter, Ds. H. Visser.
b. Notulen door den Secretaris, H. Fennema
c. Verslag Penningm., H. Leenstra Sr.
d. Referaat „Evangelisatie", door Ds. F. E. Huizinga van Leeuwarden.
e. Referaat „Gemeentelijk leven" door Ds. G. Visser van Noordbergum.

Pauze. (Afdracht der contributie à f 5.-; gemeenschappelijke maaltijd; een ieder neme zijn eigen proviand mede.

2—5 uur. *Middagvergadering.* Uitsluitend liefdemaal, hetwelk ingeleid wordt met een bijbelbespreking van Ds. H. Bakker.

De Secretaris,
H. FENNEMA.

P.S. Broeders en Zusters, allen op naar Harlingen, met biddende harten!

U. R. C.

Ontvangen van de Gemeente Hoorn f 2.39; van de Gemeente Vriescheloo f 2.77; van div. luisterclubjes Utrecht f 2.75.

Utrecht, Rijnlaan 128bis. Giro 68108.

A. H. ZERBST, Penningmeester.

Zusterhulp.

Ontvangen van:

afd. Haarlem	Contributie	f 5.25
„ N. Pekela	zelfverl.week	- 5.—
Vr. Vereen. Delfzijl voor	Inwendige Zending	- 5.—

Giro J. Boiten 223958.
Abrikozenstr. 188, Den Haag.

Mag ik de zusters p.m.essen er nog eens aan herinneren dat *eind April* het boekjaar ten einde is. Op de Alg. Verg. beloofden we elkaar f 1000 bijeen te zullen brengen. Nu, daar zijn we nog niet aan toe. Maar ik vermoed, dat hier of daar door een verkoopdag of zo iets nog wel een flinke bijdrage op verzending ligt te wachten. Ons voorgenomen bedrag voor 20 afdelingen is toch waarlijk niet te hoog gedacht. Komt zusters! deze maand moet alles nog goed gemaakt worden. Nog enkele flinke bijdragen en ons doel is bereikt. Ook particuliere giften zijn hartelijk welkom.

Met vr. zr. groet,

A. BOITEN—Attema.

Agenda van de 3e BONDSDAG

van de Noordel. Bond van Bapt. Gemeenten, te houden te Groningen, kerkgebouw aan de Meeuwerderweg, op de *tweede Paasdag* a.s.

9.30—10.—	Bidstond. Leider br. J. Doornkamp.
10.——10.15	Opening door den Voorz., Ds. J. Louw.
10.15—10.30	Muziek, Mandolineclub van Hoogezand.
10.30—10.50	Inleiding Ds. J. Huizinga, onderwerp: „Het gevaar, waarin wij verkeren en ons behoud".
10.50—11.15	Bespreking.
11.15—11.30	Zang Evangelisatiekoor Groningen.
11.30—11.45	Toespraak student A. Kruizinga, onderwerp: „Ons werk in Duitsland".
11.45—12.—	Muziek.

12.— tot 1.30 pauze.
(Gelegenheid tot het schriftelijk indienen van vragen).

1.30— 1.45	Zang Evangelisatiekoor.
1.45— 2.30	Bijbelbespreking. Leider Ds. C. Brandt. Schriftgedeelte: 1 Cor. 15: 12—28.
2.30— 3.45	Liefdemaal.
3.45— 4.—	Sluiting.

Voor spijze en drank wordt gezorgd vanwege het Comité.

Brengt een liederboek en een ontvankelijk hart mee.

De Secr. J. LOUW.

Amsterdam	f 53.90	Heeg	- 8.45
Apeldoorn	- 22.05	Heerlen— Treebeek	- 16.45
N.Bergum	- 41.65	Hengelo	-115.85
Deventer	- 34.30	Hoorn	- 7.—
Drachten	- 11.90	N.Pekela	- 42.70
E.-E.veen	- 69.30	Nw. Weerdinge	- 86.45
2e Exloërm.	- 51.45	Sneek	- 38.50
Foxhol	- 16.80	Stads- kanaal	-133.70
Den Haag	- 73.50	Stavoren	- 24.50
„ „ (O.)	- 17.15	Vrieschelo	- 62.65
Groningen	-199.50		
Haarlem	- 14.35		
Harlingen	- 47.60		

Penningmeesters.

Bovenstaand het aangekondigde lijstje. Wilt U mij het genoegen doen, de

gelden zo spoedig mogelijk op te zenden? Bij voorbaat dank.

Nog enkele opmerkingen: het Unieboekjaar sluit 30 April a.s. af. Zij die nog iets te verrekenen hebben, verzoek ik dat nu te doen.

Op bovenstaande lijst ontbreken:

1. De gemeenten die subsidie ontvangen.
2. De gemeenten die nog achterstallige schuld hebben.

Deze beide categorieën hoop ik per afzonderlijk schrijven te bereiken.

J. VISSER.

Leeuwarden, v. d. Kooystr. 16.
Postrek. 167305.

III

Schijn als een licht in deze wereld, doch denk er aan, dat niet de lamp, maar de olie het licht verschaft.

III

INGEZONDEN.

„Beschouwing" naar aanleiding van collega's klacht over de toekomst.

De correspondentie van onzen Eindredacteur in „De Christen" van 15 Maart j.l. legt het bezorgde hart van een collega bloot. Het schijnt nu eenmaal ons lot te zijn, dat we in zo'n geval schrikken. Ditmaal was het ook wel het verlangen van collega.

Wat zullen we tot deze dingen zeggen?

In de eerste plaats een woord van lof! Het bewijst de aanwezigheid van innerlijke moed; want er is moed voor nodig om open ogen te hebben voor dat, wat er voor onvolkomens kan kleven aan hetgeen ons zo lief is.

Toch heb ik ernstige bedenkingen tegen de klacht van mijn onbekende collega, zowel in betrekking tot de vorm als tot de inhoud.

De collega bedoelde kennelijk alarm te slaan. Hij ziet de mensen slapen, terwijl er gevaar dreigt. Zonder twijfel heeft hij velen uit de droom geholpen. Maar wat nu? Doet hij een serieuze poging om de ontwaakten nu ook een weg te tonen, hoe het dreigende gevaar kan worden bezworen? Neen! Het is een sterke, een schokkende, een wakkermakende roep geweest, maar door het gemis aan voorlichting verdient het slechts een angstschreeuw genoemd te worden.

Hierin ligt een groot gevaar. We zien het steeds weer, als angst de ingedutte mensen gaat wekken, onstaat er een paniek. Nooit mogen we toegeven aan angstgevoelens. Onze statistiek mag ons een teleurstelling bereid hebben, ze bedoelt niets anders dan deemoed bij ons te bewerken. *Angst is in zulk een proces slechts afvalproduct en hoort derhalve op de asbelt.*

Heb ik nu helemaal vergeten, dat „Collega" toch nog zoiets als een middel tot herstel aan de hand tracht te doen? Neen! ik heb zijn woorden wel gelezen: „Geen lange beschouwingen, maar daden." Dit advies is echter zo vaag als een algemeenheid maar kan zijn. Zulk soort adviezen zijn daarom waardeloos, omdat men ze naar hartelust kan interpreteren. Want de schepper van het advies is zelf in gebreke gebleven te zeggen, wat hij onder „lange beschouwingen" en „daden" verstaat.

Slechts in 't voorbijgaan wil ik er op wijzen, dat in de uitdrukking „lange beschouwing" en wel vooral in het eerste woord een sterk element kan zijn van ongewilde zelfbeschrijving. In de regel zou voor dit woord evenzo goed het zeer subjectief gekleurde „vervelend" gebezigd kunnen worden. Dit getuigt echter van gemis aan concentratievermogen, d.i. gemis aan interesse, d.i. beperkte zo niet bekrompen gezichtsveld. Wanneer zulk een belijdenis gewild of onwillekeurig over onze lippen komt, is eerste eis: ons zelf onder handen nemen.

Eén ding is zeker uit het aangehaalde advies. Collega ziet beschouwing en daad als tegenstelling. Waar komt de tegenstelling vandaan? Kort gezegd, omdat *de tot karikatuur verminkte „beschouwing"* en *de geïdealiseerde „daad"* tegen elkaar uitgespeeld worden!!

Dat is niet loyaal!

Reeds het meest primitieve leven leert ons, dat beschouwing en daden niet elkanders tegenstelling zijn, doch dat de daad, als deze tenminste waarde zal hebben, steeds zich zal hebben te schikken in de rol van voortvloeisel te zijn van de beschouwing. Beschouwing, in spijt van haar, naar de eisen der huidige mode, gemis aan élégance, geeft de daad eerst zin. Daden zonder beschouwing vooraf zijn zinloos. Ze storten onverbiddelijk de loop der geschiedenis van het ene avontuur in het andere. De historie wordt een keten van toevalligheden, wier draagwijdte nooit vooraf bepaald kan worden.

In waarheid: beschouwing is niet altijd tijdverspillende beuzeling, daden helpen ons niet altijd aan de opbouw en uitbreiding en stabilisatie van ons werk.

Er zijn andere dingen nodig. We hopen daarop terug te komen.

C. BRANDT.

Zusterhulp*.

Zending op Sumatra.

Pakantan. De klank van deze naam klinkt in onze oren als het luiden van een klok — en het is een noodklok.

Wie het schrijven van br. de Jong in „De Christen" van 29 Maart gelezen heeft, zal evenals ik ontroerd zijn over de lijdensgeschiedenis van dit zendingsoord, door Russische Doopsgezinden gesticht en sinds 6 jaar verlaten en eenzaam.

Eéns een bloeiende zendingsgemeente — nu vervallen, omringd door opdringende Islamkrachten. Moeten deze tenslotte overheersen?

Eéns een grote zendingsschool voor honderden kinderen en een goed ziekenhuis — nu slechts het armzalige overblijfsel: 1 onderwijskracht en 2 ziekenverzorgers.

Worden onze harten niet met droefheid vervuld? O, te denken, dat daar eens het goede zaad van Gods Woord is gestrooid en opgekomen met 100-voudige vrucht, en dat nu de halmen zijn neergeslagen, platgetreden en uitgerukt! Nog maar 3 halmen hielden stand.

Horen wij hier niet een roepstem? Moeten wij niet te hulp snellen? Kunnen wij niet een broeder zenden, de handen gevuld met het kostelijke tarwegraan van Jezus' Evangelie, om in deze kleine eenmaal toebereide akker opnieuw te ploegen, zaaien en eggen?

Als het goede koren dicht bijeen opgroeit, zal het onkruid verstikt worden. Jezus' Evangelie zal het woord der duisternis verdringen. Aan Hem is uiteindelijk de overwinning.

Denken wij slechts aan zendeling Nommensen, die na het fiasco van zijn voorgangers, zelf na zwaren strijd toch stand heeft gehouden, en in het Silindoengdal, temidden van Bataks heidendom en Mohammedanisme een sterke Christenwereld in het leven heeft geroepen.

Mogen wij deze kleine voorpost van het Christenfront in de steek laten?

Moet deze bres in dat front niet bijtijds worden opgevuld, versterkt en bewaakt?

Nog altijd is gebleken, dat Mohammedanisme voor Christus moet buigen en wijken. Over de hele aarde zijn de volken onder Mohammedaanse invloed onderdanig aan de volken der Christenheid.

Laat ons niet bevreesd zijn. De Heer sprak tot Jozua: „Wees sterk en heb goede moed. Verschrik niet en ontzet u niet, want de Heer uw God is met u, alom waar gij henen gaat".

---

* We kunnen niet nalaten deze oproep, die komt uit het ijverige, arbeidslustige en zendingslievende hart van onze zuster Timmers, onder „Ingezonden" een plaatsje te geven in ons weekblad. Red.

Zusterhulp, wilt gij niet ter hulp snellen?

Reeds lang luisteren wij naar een stem, die een richting wil aangeven voor Baptistenzendingswerk in onze Nederlandse koloniën. Reeds lang zien wij uit of Gods wijsheid met Zijn vinger een plaats wil aanwijzen, waar wij practisch kunnen beginnen.

Zullen wij op deze roepstem, op deze plaats acht geven?

Een Christenkerkje is aanwezig en bidt om een Voorganger; een klein hospitaal is aanwezig en smeekt om helpende krachten.

Kan één onzer jonge broeders, voor wie in Holland geen werk* is, daar gaan prediken? Kan één onzer verpleegsters, die gaarne uitgezonden willen worden, in dat hospitaal te werk worden gesteld?

De geldelijke kosten zullen zich kunnen bepalen tot de personen zelf. Terrein en gebouwen blijken aanwezig te zijn.

Zeer zeker kunnen wij aan onze Unie de financiële berekeningen en regelingen overlaten, maar Zusterhulp kan beraadslagen, om aan haar roeping getrouw, de helpende hand te reiken.

Zusters, vrouwen en jonge meisjes, wilt u medewerken? N. B. J. B., hier is werk voor u.

Hier is een roepstem van den Heiland. Wie luistert?

Onze eigen dierbare koloniën roepen! Sumatra, het schoonste der Indische eilanden, rijk aan alle mogelijkheden, voor Christelijke zending, culturen en kolonisatie van onze Hollandse jonge mannen.

Mochten eens onze Baptiste Zendelingen daar voet aan wal zetten! Ook al is het begin nog zo klein. God zal Zijn werk groot maken, dat is een vaste wet in het Koninkrijk Gods. Uit 1 tarwekorrel spruit de volle aar met 60 tot 100 korrels, en zo wordt Gods korenland gebouwd.

En onze Zending, eenmaal begonnen, kan groot worden in deze streek, waar reeds de Bijbelse geest der Russische doopsgezinden heengebracht is.

Ik las onlangs, dat aan het grote Simavifonds (Steun in med. aangel. v. inlanders) een gift van 20.000 gld. was vermaakt door een rijken Indischen cultuurman. Kan ook zo niet de Sumatraanse planterswereld eenmaal ons Evangelisch en medisch werk in Sumatra gedenken en steunen?

Kerk, hotel en sanatorium in het Bataakse bergland zijn er een bewijs van. Maar daarvoor moeten onze toewijding, werkkracht en offervaardigheid, en de liefde voor Evangelie en inlandse bevolking gezien worden.

Moge deze roepstem uit Sumatra niet onverhoord blijven.

De Heer wijst ons hier een wondeplek, waarheen wij Zijn balsem kunnen brengen. „Laat ons gaan".

M. T.-v. H.

---

* In ons land geen werk? Dat kunnen we niet zonder meer beamen. Red.

III

Als wij trachten aan anderen Gods Woord te verklaren, zullen we bemerken, dat wij er zelf meer licht in krijgen.

III

LEESTAFEL.

William Carey, door Dr. Ir. H. G. van Beusekom.

Dit boek is als nummer 5 in de reeks „Fakkeldragers"*), uitgegeven door de firma J. N. Voorhoeve te Den Haag, verschenen.

Fakkeldragers is een serie levensbeschrijvingen van bekende persoonlijkheden op het gebied van in- en uitwendige zending.

William Carey, wiens honderdste sterfdag verleden jaar in de hele wereld — ik herinner ook aan het Baptist Wereld Congres in Augustus '34 te Berlijn gehouden — is herdacht, is ongetwijfeld de pionier en grondlegger van de hedendaagse, de nieuwere Zending. Dat laat Dr. Ir. v. Beusekom ons duidelijk en klaar zien.

Het boek is populair geschreven en zet onder het lezen de harten in gloed. Met veel zegen voor eigen hart heb ik „William Carey" gelezen. Moge het boek een wijde verspreiding vinden! We weten in ons land nog niet te veel van William Carey.

Slechts weinigen weten b.v., dat Jabez Carey, een zoon van William Carey, van 1814—1817 te Amboina (Ned. O.-Indië) werkzaam is geweest!

Het boek is keurig gebonden, telt 167 pag., en kost f 2 50.

We zijn Dr. Ir. v. Beusekom dankbaar voor deze arbeid, waarover onze God in ruime mate Zijn zegen moge uitstorten.

d. H.

---

*) Over enige maanden zal in deze reeks een levensbeschrijving verschijnen van wijlen Z.Exc. A. W. F. Idenburg, als Christen getekend door diens dochter Mevr. C. J. Middelberg—Idenburg.

III

Bedenkt wat ge zegt, dan zult ge ook niet alles zeggen wat ge denkt.

III

Vrijdag 12 April 1935 No. 2361 54ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. L. DE HAAN - UTRECHT KERKSTRAAT 28 BIS
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.65 BUITENLAND PER JAAR f 3.50

AAN ZEER STILLE WATEREN

WAAROM EEN KRUISDOOD?

. . . . betekenende *hoedanige* dood Hij sterven zoude. Joh. 18 : 32b.

Ja, alsof dat zo vanzelf spreekt, zo doen wij altijd. Alsof het niet anders kon dan juist aan een kruis sterven. Terwijl toch steniging op Godslastering stond.

Merk wel, dat God overal de hand in heeft. Niet alleen in de dood van Zijn Zoon; maar ook de wijze van Zijn sterven is eeuwen tevoren profetisch aangeduid.

Zie dit schouwspel. Op Gods schaakbord staat Zijn kostbaar stuk, de Christus. En Jood en Heiden spelen met Hem hun verantwoordelijk spel. Iedere zet, die zij doen, dwingt hen nader tot het eind. Het is een spel op leven en dood. Waarin zij allen hun leven behouden; en dus verliezen. En waarin Hij Zijn leven verliest; en dus behoudt. Want God ziet toe.

* * *

In Leviticus 24 hebben twee mannen twist. De een, misschien in opgekropte haat, lastert uitdrukkelijk de NAAM.

En de Heer sprak tot Mozes zeggende: „Breng de vloeker uit tot buiten het leger, en allen die het gehoord hebben, zullen hun handen op zijn hoofd leggen; daarna zal hem de gehele vergadering stenigen.

Hoort nu wat de Hogepriester zegt als Jezus voor de grote Raad betuigd heeft Gods Zoon te zijn: „Wat hebben wij nog getuigen (die toch maar tegen elkaar logen) van node? Gij hebt de godslastering gehoord! Wat dunkt ulieden? „Hij is des doods schuldig".

Welnu, hoge Raad, naar buiten met Hem, buiten het leger, de handen op Zijn hoofd leggen en dan stenigen. Gij houdt U immers aan wet en profeten? Wat zegt gij? Moogt gij Hem niet doden? Neen, maar straks wel weer een Stefanus stenigen. En eerder hebben Uw volgelingen in de tempel zelfs eens stenen opgenomen om Hem een einde te bereiden.

't Is waar, gij moogt Hem zó niet doden. Hoe zou anders het Woord vervuld worden, betekenende *hoedanige* dood Hij sterven zou? Gij doet dus wat Hij profeteert.

* * *

Nog wonderlijker wordt ons Gods wil als Pilatus, die man zonder ruggegraat, Hem niet berechten wil en met groots gebaar de Joden alle vrijheid geeft: „Neemt gij Hem en oordeelt Hem naar Uw wet". Ik zal daarna Uw oordeel wel bekrachtigen. Val mij niet lastig zo vroeg in de morgen. Dit keer wil ik U gaarne de vrijheid geven die gij Joden immers zo vurig begeert. Alzo, ga gerust Uw gang.

Maar Pilatus, als zij hun gang gaan moeten zij Hem stenigen. Wat nu?

De Joden worden nu meer dan ooit tevoren en daarna trouwe onderdanen van Rome's keizer en zeggen (eigenlijk denken ze meer aan Zijn grote aanhang onder 't volk, weshalve 't beter is dat zij Zijn doodvonnis niet voltrekken): „Het is ons niet geoorloofd iemand te doden".

Opdat het woord van Jezus vervuld werd .... *hoedanige* dood Hij sterven zoude.

Is onze God niet groot. Ziet gij niet Zijn machtige hand in dit verdraaid proces?

* * *

Indien Hij niet gekruisigd ware, wat moesten wij beginnen met Ps. 22 : 2: „Mijn God, mijn God, waarom hebt Gij mij verlaten?" en: 8 en : 9? En : 19: „.... en werpen het lot over mijn gewaad"? En Ps. 34 : 21: „Hij bewaart al Zijne beenderen; niet een van die wordt gebroken"?

En indien Hij gestenigd ware, en menselijk gesproken moest dat toch, waar moesten wij heen met Zijn woord: „Ziet, wij gaan op naar Jeruzalem en de Zoon des mensen zal de Overpriesteren en Schriftgeleerden overgeleverd worden en zij zullen Hem ter dood veroordelen; en zij zullen Hem de Heidenen overleveren, om Hem te bespotten en te geselen en te kruisigen"?

En wat met: „En Ik, zo wanneer Ik van deze aarde zal verhoogd zijn, zal hen allen tot Mij trekken". (En dit zeide Hij, betekenende, *hoedanige* dood Hij sterven zou)?

En moest Hij niet, gelijk de slang temidden ener stervende natie opgericht werd, op Golgotha's heuveltop opgericht worden temidden ener stervende wereld.

Wat zouden wij dus met een steniging beginnen, die toch eigenlijk moest plaats grijpen?

En toch ook alleen maar een die aan het hout hangt is een vervloekte. En Hij moest immers een vloek worden?

O, onze God is een wonderlijk God. Want ook de heiden moet schuld hebben aan Zijn dood, opdat Zijn bloed verzoening kan doen voor Jood en Heiden. Zij samen moeten Hem aan 't Kruis brengen, opdat Hij ze kan trekken, beide Jood en Heiden.

* * *

Zo zien wij God aan 't werk. Zo zag ook Jezus Zijn Vader. En dat stelde Zijn hart gerust.

Laat Uw hart niet versaagd worden onder nood en strijd. Uw God houdt de draden vast en heeft U wel in 't oog.

't Moet alles gaan zo Hij het wil.

Zwijg hart, zwijg stil!

HUIZINGA.

VAN DE SECRETARIS-TAFEL.

Zoeven heb ik iemand ontmoet, die al geruime tijd aan een pijnlijke schouder lijdt. Hij heeft op advies van zijn huisarts de gevoelige plaats met een Spaanse vlieg belegd. „En nu is het eigenaardige van mijn geval", zeide hij, „dat ik moet oppassen dat de blaar die door deze pleister is toegedekt, niet breekt. De vlieg moet het vergaderde vocht door de schouder heen werken. Tenminste is dat de redenering van den dokter". „Ik heb altijd gemeend, dat de Spaanse vlieg trekker was en geen duwer?" waagde ik op te merken. „Dat is volgens den dokter

de verouderde beschouwing. De vlieg duwt tegenwoordig", lachte mijn vriend.

Ik verkeer in de noodzakelijkheid dit verhaal, u getrouw weergegeven, voor ernst op te nemen, want mijn zegsman is geen analphabeet, wiens rijke kennis uitsluitend legendarisch is. Hij is een man van wetenschap en standing.

Vroeger trok de vlieg. Thans steekt en perst ze. En de bevlogen schouder wordt misschien klaar en misschien ook niet. Als nuchter mens vraag ik mij nu af, of het wellicht opperbest zonder vlieg van Iberische oorsprong kan en of genezing niet gezocht moet worden in een poging om de algehele lichamelijke toestand te verbeteren.

Komen bij zieke plekken in onze gemeenten ook niet vaak de pleisters voor de dag om een vinnig werk te doen? Zij moeten zuiveren, trekken, of heilzaam inbijten. En wat zijn de resultaten? Maar al te dikwijls vervuring of zelfs nodeloze amputatie's, met verminking als onvermijdelijk gevolg. Is een ernstige inspanning om de ganse gemeente op geestelijk peil te krijgen niet de aangewezen weg?

Het leven uit God is steeds de doodsvijand geweest van alle kwaad. Waar dit leven ontwaakt, vliedt de verderver en staat alles in een ommezien in Lentepracht.

* * *

Onlangs schreef ik enige regelen over het komende probleem. Naar aanleiding daarvan hebben mij van vele zijden zowel blijken van instemming als critische opmerkingen bereikt. Een broeder uit het hartje van ons land zond mij de volgende regelen:

„Het komende probleem" in ons weekblad „De Christen" No. 2351 en 2352 betreffende de tewerkstelling van onze jonge, geschoolde krachten, bracht mij op deze gedachte:

In de statistiek der Unie van Baptiste gemeenten in Nederland op 1 Jan. '35 komen daar werkelijk flinke gemeenten in voor waar, voor zover dit blijkt, geen voorgangers zijn, zoals b.v.
Eindhoven 60 leden opbr. f 2107.—
Em.-Erfsch.veen 198 leden opbr. f 3647.—
2e Exloërmond 147 leden opbr. f 2583.—
Hoogezand 92 leden opbr. f ?

Nu zal de Uniecom. waarschijnlijk zo maar niet kunnen zeggen: de een gaat hier en de andere daar maar heen, doch volgens mijn bescheiden mening zou met onderling overleg en samenwerking toch plaats gemaakt kunnen worden voor de bedoelde jonge krachten, en de hier boven genoemde gemeenten zouden er mee gebaat zijn.

Zou in het hier omschrevene niet de gevraagde oplossing te vinden zijn?

* * *

Wij geven de gedachte van onzen welmenenden broeder ter overweging door.

Wat zijn vraag betreft, antwoorden wij: „We geloven werkelijk, dat hij een oplossing aan de hand doet. Indien die gemeenten het ook maar geloven."

* * *

Waarom heeft de Heer ons autobussen ter beschikking gegeven?

Om al de Baptiste gemeenten van de drie noordelijke provinciën op Pinkster-Maandag in het wonderschone bos te Assen tot een rijk gezegende landdag tezamen te doen komen. Onze vaderen moesten zich met hun benen en trekschuit behelpen. Zij waren mitsdien voor de beoefening van gemeenschap aangewezen om niet hoger te mikken dan een gewestelijke bondsvergadering. Wij zijn hun bevoorrechte kleinkinderen, gezegend met zulke vervoermiddelen als motorfietsen, treinen, auto's, autobussen, enz., niet om ons in het locale en gewestelijke te verliezen, maar om interprovinciaal te denken en te handelen. Baptisten van alle windrichtingen, mannen en vrouwen van water en vuur, zullen op Pinkstermaandag het gehele Asserbos veroveren en bezet houden.

* * *

We delen nog mede, dat de voorjaarsvergadering van de Unie-Commissie op Woensdag 22 Mei en zo nodig ook op Donderdag 23 Mei te Groningen zal worden gehouden. Correspondentie voor deze vergadering bestemd, moet uiterlijk 13 Mei bij den secretaris aanwezig zijn.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

III

ZENDING.

VIII.

Een eigenaardige School.

Ge hebt natuurlijk nog niet van Elfrieda Harden gehoord. Of ge zoudt de verslagen der Batakzending van 1932 en 1933 gelezen moeten hebben. Want daar wordt haar naam zo terloops vermeld. Ik wou iets vertellen over een zeer eigenaardige onderwijsinrichting, die door haar wordt bestuurd. Haar persoon kan daarbij echter nauwelijks buiten beschouwing blijven. Wordt als vanzelf naar voren geschoven, omdat 't eigenlijk *haar* school is, *haar* methode, die wordt gevolgd en de leerlingen door *haarzelf* tot leerling zijn gepromoveerd.

Elfrieda Harden heeft zich in 't gebied der Rijnse Zending gevestigd om mee te werken aan de verdieping van 't Christelijk geloof bij 't Batakse volk. In dienst der Zending kon ze niet werken .... de financiële omstandigheden dwongen tot inkrimping. En zo kwam ze .... op eigen initiatief, volgde haar roeping en begon haar arbeid, zonder financiële steun, los van elk genootschap, maar in geestelijk verband met de zending.

Over de opheffing der vrouw spraken we een vorig maal. Welnu, in de school van Elfrieda Harden op Naroemonda zijn vrouwen aan wier opheffing waarlijk gewerkt wordt. Daar zijn de verstoten ongelukkigen, wier huwelijk kinderloos bleef, de weduwen, die verzet in hun binnenste voelden tegen een-zich-onderwerpen aan de oude volkszede van het huwelijk met den broer van haar man. Deze vrouwen, ouderen dus, zijn hier bij Elfrieda onderdak gebracht. En wàt ze leren op deze school, dàt hebben we met eigen ogen kunnen zien. We hebben met deze vrouwen gesproken en gehoord, hoe blij ze waren in deze inrichting hun levensvervulling te kunnen vinden. Ze leren er orde en netheid, de economie van het huishoudelijk bedrijf. In kleding en manieren, in reinheid en orde munten ze uit boven haar zusteren, die in de onhygiënische Batakse kampongs verblijven.

Een groot deel van de dag echter wordt aan Bijbelse lessen besteed. Geschiedenis, exegese, zang. In 't hart dezer vrouwen is iets geschied, waardoor ze behoefte gevoelen om wat voor haar medeschepselen te doen. Maar daarvoor is nodig, dat ze allereerst zèlf dieper in de waarheden van de Bijbel worden ingeleid. Dat ook geschiedt in de school. De school van Elfrieda Harden is zowel huishoud- als bijbelschool. De dag is streng ingedeeld. Geen ogenblik wordt onbenut gelaten. En de vrouwen zijn aan orde en regel gewend. En zijn er hoogst dankbaar voor.

Soms wordt de hele school gesloten. Dan gaan de vrouwen een evangelisatiecampagne houden in de omliggende dorpen. Gezamenlijk gaan ze of in kleine groepjes. Van dorp tot dorp trekken ze. Vergaderen met de vrouwen dag aan dag. Behandelen de Bijbel. Zingen met ze. Verdiepen hun geloofsleven. Roeien misbruiken uit of gaan slechte gewoonten tegen. In één der dorpen werden de vrouwen uitgenodigd 't sirihkauwen na te laten. Ge moet weten, dat in vele streken van Indië de vrouwen uit tabak, kalk, sirih en nog enkele andere ingrediënten een zeer „smakelijke pruim" bereiden, die half in de mond gestoken wordt. Bij velen is deze gewoonte tot een tweede natuur geworden. Ge kunt dus begrijpen, welk een overwinning 't was, de vrouwen van deze gewoonte te verlossen. 't Uitgespaarde geld werd verzameld en daarvoor kon een evangelist worden aangesteld.

Als straks de vrouwen van Naroemonda de school verlaten, dan zullen ze als evangelisten optreden onder de Batakse vrouwen en zo zal de school van zuster Elfrieda zegen kunnen brengen onder brede lagen van 't volk.

En Gods zegen rust op 't werk. Aan geldmiddelen is nog geen gebrek. Een-

voudig en sober wordt de school voortgezet. En Elfrieda Harden geeft er al haar krachten aan als een nuchtere, practische, maar diep-gelovige vrouw.

P. P. de J.

ZIELZORG BIJ HET KIND.

(Referaat gehouden door Ds. H. Bakker van Harlingen op de tweede Z.school-conferentie te Groningen.)

II.

Zielzorg *vereist* een *inzicht*, tenminste voldoende kennis van de *voornaamste gegevens* van zielkunde en opvoedkunde. Andere belangrijke dingen, als b.v. *karakterkunde* en — om nog iets te noemen : *lastige en achterlijke kinderen met hun problemen* — mogen in het bestek van deze inleiding wel onbesproken blijven, alhoewel ik persoonlijk van gedachte ben, dat de studie van een Zondagsschoolonderw. betreffende het kind nooit te veelzijdig kan zijn.

Maar nu de vraag : *Waarin bestaat de zielzorg v. d. onderwijzer?* Wij hebben in 't algemeen reeds gezegd : onze pogingen om 't kind te brengen tot het geloof in Jezus Christus. Zó gezien valt eigenlijk *alle Zondagsschoolarbeid* onder dit gezichtspunt en dat is ook inderdaad zo. Wij zullen dan ook trachten om de arbeid zo volledig mogelijk te stellen onder het gezichtspunt: *zielzorg*. Onze *vertelling*, die wij voor een min of meer groot aantal kinderen houden, moet het *element van zielzorg in zich bergen*. Wij trachten de heilswaarheden in de veelkleurige mantel der vertelkunst nader tot het kind te brengen. Daar komt de vraag, hoe dit het beste geschiedt. Vooral is er naar te streven, dat het *aantal* der luisteraartjes naar een onderwijzer niet te groot is. Als het van 5—10 variëert is er ontzaggelijk meer gelegenheid tot zielzorg in de vertelling, dan wanneer dit aantal het 10-voudige bedraagt. Zelfs het uitwisselen van gedachten behoort dan tot de mogelijkheden, een ongekend schone gelegenheid om persoonlijk contact te vinden met de kinderziel. Men trachte dan ook zoveel mogelijk *studie te maken van zijn leerlingetjes elk in 't bijzonder*. Daardoor zal men ze in hun gedachten beter kunnen aanvoelen en ze in hun, voor ons menigmaal raadselachtig gedragen beter kunnen verstaan en ze zó beïnvloeden ook in de vertelling, dat zij zich al spoedig aan de Bron van Kracht en Liefde zullen laven. Persoonlijk contact met het kind zal voor het kind gemakkelijker tot persoonlijk contact met den Heiland leiden dan wanneer het zich in de grote kinderschaar ziet ondergaan.

De *mogelijkheid* tot zielzorg moet ook in het *gemeenschappelijk samenzijn zo groot mogelijk gehouden worden*. Dat is reeds *zielzorg op zichzelf*.

Iets anders is weer de *wijze* van zielzorg. Er wordt dunkt mij in de vertelling wel eens wat te weinig rekening gehouden met de *zorg* voor de ziel. Gelukkig behoort die tijd tot het verleden, waarin de onderwijzer met bulderende stem, terwijl zijn vuisten zich krampachtig balden en uit zijn ogen bliksemstralen schoten, van de liefde Gods getuigde door te zeggen, dat als je je hartje niet aan Jezus gaf, je niet naar de hemel ging, maar voor altijd in de vlammen van de hel moest zijn. Dit is misschien wel wat scherp gekruid, maar in die geest is den kleinen het Evangelie verkondigd geworden, zij het dan ook met de beste bedoeling.

De zorg voor de ziel wijst ons een *andere* richting. Kinderen zijn geen grote mensen, wel *gevoeliger*. Een grote lacht misschien om een dergelijke Evangelieverkondiging, een kleine gelooft het. Het *verwoestende* werk aan de kinderziel is begonnen. Hij wordt *bang* voor God en deze vrees maakt het kind diep ongelukkig. Met onze goede bedoelingen bereiken wij juist in zulk geval het tegenovergestelde van wat wij eigenlijk menen. Zielzorg bij het kind *definieerden* we als het doen van pogingen om het kind te *brengen tot het geloof in Jezus Christus*. Dat is *ook positief* bedoeld. Maar waarom dan het z.g. *toepasselijke gedeelte* zo vaak in *negatief* gesteld? Waarom zo menigmaal gezegd, dat de kinderen dit *niet mogen doen* en dat wij ze vooral *waarschuwen* voor dit of dat? Is dat eigenlijk niet *appelleren* aan gedachten, die het kind niet eens kent? Ja, ik wil het nog scherper omlijnen, opdat de *konsekwenties* toch vooral duidelijk mochten zijn, *ontketenen* wij daardoor mogelijkerwijze niet juist *gedachten, verlangens* of *gevoelens*, die voor het kind de struikelblokken tot zonde kunnen worden? Zouden wij ook hier niet te denken hebben aan Jezus' woord over de kinderkens in Mt. 18? „Maar zo wie een van deze kleinen, die in Mij geloven, ergert, het ware hem nutter, dat een molensteen aan zijn hals gehangen en dat hij verzonken ware in de diepte der zee". Dan wijs ik even op een grieks woord, waar de beteken's van is: *aanleiding tot zondegeven*, een struikelblok in de weg leggen, een valstrik spannen. Onze uitdrukking „schandaal" horen we er duidelijk in klinken. Of zou dit voor de onderwijzer en zijn vertelling géén toepassing vinden?

Wij kunnen onze kinderen in onze zedelesjes wel vertellen, wat ze *niet* mogen doen, willen ze in de hemel komen; maar dan brengen we ze groot in de *atmosfeer* van het *wettige* „gij zult niet". Waarom ze niet gevoerd in het licht, waarvan Jezus getuigde en ze gebracht aan het liefdevolle Heilandshart? Bij dit ene voorbeeld willen wij het laten. Ge kunt er zelf wel over nadenken, stellig is er nog wel 't een en ander te vinden, wat in onze vertellingen nu niet bepaald zielzorg genoemd kan worden.

Een andere *mogelijkheid tot zielzorg* ligt er in de persoonlijke „praatjes", die wij zo wel eens min of meer toevallig op de zondagsschool vóór of ná de vastgestelde tijd hebben. Ook zulke gelegenheden moeten dankbaar worden aanvaard, daar het kind menigmaal bepaald behoefte gevoelt, zijn onderwijzer van zijn vreugde of droefheid deelgenoot te maken. We kunnen dan deze mooie kansen benutten, om door enkele woorden of een daad, van medeleven getuigende, zielzorg uit te oefenen. Tracht eenvoudig het kind er toe te brengen, dat het achter de stoffelijke dingen ook de geestelijke waarden tracht te ontdekken.

De mogelijkheden, die wij tot dusver onder ogen gezien hebben, doen zich meer of minder *geregeld* voor. 't Komt er maar op aan, of we ze *zien* en *benutten*. Anders is het met de volgende.

Het *huisbezoek*. Daar kan men onderscheiden in *ziekenbezoek* en *bezoek* met *het doel de omstandigheden en dagelijkse omgeving*, alsmede de familiebetrekkingen wat nader te leren kennen. Of mogelijk ook om met de ouders over het kind zelf te praten naar aanleiding b.v. van ev. ongehoorzaamheid, ontrouwheid of anderszins.

(Wordt vervolgd).

UIT DE GEMEENTEN

HEERLEN—TREEBEEK. Geliefden in den Heer. Gaarne wil ik u deelgenoot maken van de zegeningen, die God ons door middel van br. Tijman en enkele onzer Voorgangers deed toekomen. Ten eerste zijn we als gemeente blij, dat God ons een broeder gezonden heeft door middel van de commissie voor Inwendige Zending. Moge de Heer, Die onze gebeden wil verhoren, ons ook kracht schenken, wanneer br. Tijman weer van ons heengaat. In de maand Januari hebben we Evangelische samenkomsten gehouden, in samenwerking met het Leger des Heils. We hadden Ds. J. Jeronimus en broeder Sikkema, zendings-evangelist in Tongeren (België) uitgenodigd. Deze broeders zijn tot ons overgekomen en we hebben goede samenkomsten gehad. Een ziel besliste voor Jezus! We hebben God gedankt.

En toch was het, alsof God nog iets in de weg stond, om meer zegen te schenken. Daar waren nog zoekende zielen, die maar niet tot Jezus kwamen. Weer werden samenkomsten belegd en gehouden. Nu in Maart. Weer in samenwerking met het Leger des Heils. Sprekers waren br. Tijman en Ds. J. Hekhuis. De laatste Zondag vóór deze samenkomsten gaf een broeder zijn verlangen te kennen eerst een Verzoen-avond te houden. En dat is gebeurd ook. We hebben ons verootmoedigd voor elkander en voor God! Bijna allen gingen voor in gebed. Zonden werden beleden. We gingen verkwikt en versterkt huiswaarts. We wisten, dat God ons nu zou zegenen. Zo gingen we onze samenkomsten tegemoet. En we hadden

gezegende samenkomsten. Twee zielen kwamen tot de overgave des harten. Later hoorden we van nog twee, die „gekomen" waren. En terwijl ik dit schrijf, hebben reeds enkelen de doop aangevraagd.

Geliefden in den Heer, de gemeente Heerlen-Treebeek is vol goede moed. En zij zal, zo de Heer wil en hulp van God verkregen hebbende, in Zuid-Limburg *kloeke daden doen*. Bidt met en voor ons, opdat de oogst in Zuid-Limburg groot moge zijn.

Secr. NIEMEIJER.

VRIESCHELOO. Geliefden in onzen Heer! Zondag 7 April hadden wij weer een heerlijke dag. Twee broeders en een zuster, die zich eerst hadden gegeven aan den Heer, gaven zich daarna aan ons door met ons te belijden: één Heer, één geloof en één doop. Nadat eerst de drie doopcandidaten door den Voorganger in een ernstig gebed aan den Heer waren opgedragen, werd ten aanschouwe van een overvolle kerk de doop aan deze broeders en zuster voltrokken. De gemeente schaarde zich hierna om de Tafel des Heren, om bij brood en beker het lijden en sterven van den Heiland te gedenken. De nieuwe leden werden door br. ouderling Hamster toegesproken en hierbij aangespoord, om getrouw te zijn tot in de dood. Gesterkt in den Heer gingen wij weer huiswaarts, Hem dankende voor het vele goede ons geschonken.

Met hartelijke groeten,

uw br. in Chr.,
H. BL., Secr.

III

MEDEDELINGEN

Agenda van de Veenkoloniale bondsvergadering, 2de Paasdag te Stadskanaal.

10.——10.30	Bidstond, leider br. ? van Stadskanaal.
10.30—10.45	Zang van „Looft den Heer" van Muntendam.
10.45—11.—	Openingswoord van den voorz., ds. Jansma.
11.——11.30	Referaat van ds. Weenink.
11.30—12.—	Bespreking referaat.
12.— — 1.30	Koffiepauze.
1.30— 1.45	Zang van „Looft den Heer".
1.45— 2.05	Referaat van br. ? uit Vriescheloo.
2.05— 2.30	Bespreking referaat.
2.30— 3.45	Liefdemaal.
3.45— 4.—	Zang van „Looft den Heer".
4.—— 4.15	Slotwoord van den voorzitter.

Enkele raadgevingen:
Denk aan uw boterham.
Denk aan uw zangbundel.
Denk aan uw voorbede.
Denk aan uw roeping.

Breng een zegen met u mee,
Dan ontvangt ge kracht en vree.

De secr.,
J. HEKHUIS.

24e Friese Bondsvergadering *te Harlingen,* *D.V. op Paas-Maandag 22 April 1935.*

Broeders en zusters!

Wilt U een gezegend Paasfeest hebben, trekt dan in drommen op naar Harlingen!

Namens de com. van voorbereiding,
H. FENNEMA, Secr.

De gemeente Apeldoorn hoopt D.V. Paas-Maandag een liefdefeest te vieren en nodigt daarbij brs. en zrs. uit de omgeving hartelijk uit.

's Morgens 10 uur Paasprediking.
's Nam. 3 uur aanvang Liefdefeest.
Allen hartelijk welkom.

U. R. C.

Ontvangen van:

N. N. te Groningen f 6.50

Eind April wordt het boekjaar afgesloten.

Vriendelijk verzoek ik de gemeenten, die haar collecte nog niet hebben opgezonden, mij die deze maand nog te doen toekomen.

Wellicht zijn er nog luisterclubjes, verenigingen of luisteraars(sters), die de U. R C. nog een gave hebben toegedacht. Willen zij die gaven dan maar in de loop van deze maand op mijn giro storten?

Utrecht, A. H. ZERBST,
Rijnlaan 128bis. Penningmeester.
Giro 68108.

III

INGEZONDEN.

(Naar aanleiding van een door de redactie geplaatste noot bij een „ingezonden" van zr. Timmers in het nummer van verleden week, verzoekt genoemde zuster om de opname van nog een korte toelichting. Red.)

Toelichting:

Tot beter begrip der gedachte, dat er hier in ons land voor onze jonge broeders-Evangeliepredikers „geen werk" zou zijn, moeten deze woorden vervangen worden door: „geen plaats"*.

En deze gedachte vindt haar oorsprong in een schrijven van Ds. Weenink in een der vorige nummers van „De Christen", waarin hij de moeilijkheid bespreekt, dat onze afgestudeerde jonge broeders „met ledige handen aan de markt zullen komen te staan".

Er zou dus voor hen wel werk maar geen plaats kunnen zijn.

---

* We kunnen zr. Timmers begrijpen. En toch moet ons dit woord nog van het hart: *voor onze afgestudeerde broeders is er in ons land werk en ook plaats!* Doch God vraagt in deze tijd offers! Van ons allen! Red.

III

CORRESPONDENTIE

Een „Ingezonden" van br. Verhorst, een diaspora-lid, moet wel tot een volgend nummer wachten. E.-R.

III

ADVERTENTIEN

Vrijdag 19 April 1935 No. 2362 54ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN — GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. L. DE HAAN - UTRECHT KERKSTRAAT 28 BIS
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN — CHRISTUS —

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.65 BUITENLAND PER JAAR f 3.50

PAASLIED.

De *Heer* is verrezen! De steen is verwijderd,
De lief'lijke zon straalt in 't duistere graf!
In orde verliet Hij Zijn driedaagse woning,
De levende Heer wierp Zijn doodssluier af.
De dood werd verslonden! *Hij* bleek overwinnaar!
Zijn eeuwige kracht *moest* het duister ontvliên!...
En bevende vrouwen in morgenstond-stilte,
Vernamen: „*verrezen!*"; ja, mochten Hem *zien*!

De *Heer* is verrezen! - Niet enkel historie
Uit grijzig verleden, gemeld in de blaên
Der Heilige Schrift, voor een ieder te lezen,
Wel schoon en aantrekk'lijk, doch verbleekt en vergaan.
Neen! Wil het toch weten: De Heer is verrezen
Als *eerst'ling* der doden! Straks volgen er méér.
Dàn zal Hij ook *U* uit het stof doen herleven,
Wanneer gij geloofd hebt in Jezus, uw Heer.

De *Heer* is verrezen! gezien van de Zijnen!
- Geen sprookje, geen fabel, geen ijdele leer! -
Die weet, dat de Heer voor zijn zonden wou sterven,
Weet óók uit ervaring: Hij leeft! Hem zij d' eer!
Zijn hart ligt niet langer in zondegraf-duister,
Maar godd'lijke liefd' straalt er kleurig en klaar.
En wie er ook twijf'le, of looch'ne, of smale....
Zijn hart zingt: „Hosanna, het Paasfeest is wáár!"

De *Heer* is verrezen! 't Is licht in zijn harte,
De steen-zware zond' is verwijderd door *Hem*.
De zonne der vrijheid omglanst en verwarmt mij,
Nu dien ik Hem blij, met mijn hart en mijn stem.
Ja, 't ruist door mijn binnenst', in jubelaccoorden,
Vertolkend die feest'lijke Paasmelodij:
„De Heer is na 't sterven vol glorie verrezen,
Voor velen, *in* velen. God lof! ook in mij!"

8-4-'35. W. J. v. R.

III

De wereldgeest doet gemakkelijker onrecht aan de ander dan recht aan zichzelf.

AAN ZEER STILLE WATEREN

HET LEVEN VAN NU.

.... en hetgeen ik nu in het vlees leef .... Gal. 2 : 20.

De ervaring, die wij bekering noemen, is bij Paulus nooit verstard tot een feit, maar is bij hem ervaring *gebleven*. Hij is blijven leven in het wonder van Damascus. De beweging, die door de bekering in zijn leven optrad, golfde in hem voort, een verandering bewerkende, die in het centrum begonnen, zich voortplantte op elk levensgebied Hij wist van een innerlijk veranderd worden van heerlijkheid tot heerlijkheid; van een voortschrijdende vernieuwing van den inwendigen mens, van een veldwinnende omzetting in zijn geest, zijn denken.

Hij spreekt dan ook van „het leven, dat ik *nu* leef". De tegenstelling tussen zijn leven van voorheen en zijn leven van nu, sleet niet zo langzamerhand uit, maar werd gedurig volkomener. De verwondering en de vreugde over wat hij door Christus werd, bleef en groeide.

De verandering is vrucht van de aanraking door Christus. Het eerste symptoom daarvan is *strijd!* Paulus heeft daarover uitvoerig gesproken toen hij zijn getuigenis gaf in Rom. 7. Daar toont hij de achterkant van de gebeurtenissen, die bij zijn bekering plaats hadden. — Hij zegt dat het dáár begonnen is, waar het bij ons allen beginnen moet: met het pogen, het beste in ons naar boven te brengen en tot heerschappij over ons te laten komen. De Wet was hem het goddelijk Ideaal, maar hij zag toen nog niet in, wat hij later begrijpen mocht: dat dit Ideaal onze Gids tot Christus is. Hij ontdekte dat tussen hem en het ideaal, tussen hem en het leven, dat zo was, als *God* zei dat het wezen moest, een afgrond lag.

Toen hij dat zag begon de onrust te schuren en te scheuren. De zonde bleek hem te sterk: hij wou het goede boven brengen en tot heerschappij doen komen en hoorde de ketenen rinkelen.

Ik denk, dat het nieuwe leven altijd dáár begint, waar het bij Paulus begon: in ons bankroet. Dat is de schok, die het oor opent, zodat het Evangelie *doorkomt* en *verstaan* wordt. Zou deze ervaring, de ervaring van het bankroet, niet het boze geheim zijn van vele zielen?

Christus is gekomen en weer-gekomen op de Paasmorgen om de Wet te vervullen, het Ideaal te verwerkelijken, te verwerkelijken in óns, machtelozen. Daarom was Christus Paulus zo dierbaar. Christus is de Middelaar tussen het volmaakte, het rechtvaardige, gelukkig-makende leven en de mens, die door de zonde „krachteloos" werd.

In de Griekse mythologie is sprake van een halfgod, die tot straf voor een overtreding in het water geplaatst en aan een rots gekluisterd is. Als hij zich bukt om te drinken, daalt het water evenveel als hij zich bukt: Boven hem hangen de takken van een vruchtboom. Maar als hij de hand uitstrekt naar de vruchten, wijken die juist evenver terug. Dat is de mens in zijn zonde: gekluisterd terwijl het begeerde leven buiten zijn b e r e i k is, maar niet buiten zijn g e z i c h t.

Laat iemand met een gewond hart, in geestelijke strijd, worstelende om boven de zonde uit te komen, door Christus worden aangeraakt, en hij zwicht. Zeker, het eerste symptoom is verzet, strijd, totdat de blinddoek is afgenomen en Christus gezien wordt als de Uitweg.

Nu de Heer is opgestaan,
Nu breekt het nieuwe leven aan.

L.

III

ZIELZORG BIJ HET KIND.

(Referaat gehouden door Ds. H. Bakker van Harlingen op de tweede Z.schoolconferentie te Groningen.)

III.

Is het kind ziek, dan mag het evenals volwassen zieken, als *bijzonder ontvankelijk* worden beschouwd. 't Zal dan ook niet zo moeilijk vallen, met de kleine eens echt persoonlijk over de dingen der eeuwigheid te spreken. Maar daarbij vergete men vooral niet, dat een *sinaasappel* daar wonderen verricht en zo maar 't kinderhart ontsluit. Dat is ook *zielzorg*. Laat het kind het maar gerust gevoelen, dat wij zorg voor hem hebben en ons zijn toestand ook bezorgd kan maken. Zielzorg oefenen bestaat heus *niet altijd* in het houden van een *toespraak*, waarvan vaak alleen de *onbegrijpelijkheid* tot het kind doordringt; veel succes hebben zonder uitzondering onze daden van zielzorg.

Dan herinneren wij nog even aan huisbezoeken met een *andere oorzaak* dan ziekte. Want de zielzorg bestaat dikwijls ook in 't *contact houden* met de gezinnen, waaruit onze leerlingen komen. Maar wij menen met het *aanduiden* hiervan te kunnen volstaan. Dit is ook het geval met de zielzorg, die we kunnen oefenen, wanneer wij *uitstapjes* met de kinderen maken of feesten met hen houden. Daar is ook steeds onze taak als zielzorger voor ogen te houden.

Vragen wij nog, wat mogen wij als *resultaat* verwachten van onze zielzorg? 't Bestaat dunkt mij daarin, dat het kind *vertrouwen leert te stellen in Jezus Christus*. Vanuit dit centrale punt moet dan alles in het kinderleven worden geregeld. De Zondagsschool is er meen ik *minder* voor om de kinderen een *schat van Bijbelse vertellingen* mede te geven of een *keur van van buiten geleerde geestelijke liedekens*. Dat gebeurt wel voldoende op de christelijke dagsscholen. Maar het hoogtepunt van onze zielzorgerarbeid aan het kind is, dat wij het kunnen merken, dat het *hartje uitgaat naar den groten Kindervriend*. Dan is onze zielzorg rijkelijk beloond. Zien we de beloning toch vooral niet in andere, opzichzelf misschien wel aantrekkelijke en schone dingen.

Een *gedachte* rest mij nog onder dit punt, dat handelt over de *arbeid* van de onderwijzer als zielzorger. Wij wezen in onze inleidende bemerkingen op de meer ruime en de meer beperkte betekenis van het begrip zielzorg. De *beperking* zagen we in het feit, dat zielzorger en degene, die de zielzorg aangaat, *niet een en dezelfde persoon* is. De betekenis *zonder* deze beperking staat dit toe. Ik kan *handelingen verrichten* of *gedachten vormen*, die het welzijn van mijn eigen ziel beogen. Zoals de volwassene (dit woord dan in lichamelijke betekenis te verstaan) te arbeiden heeft aan zijn geestelijke ontwikkeling, zoals b.v. karaktervorming, zo moet het ook het kind reeds bijtijds worden bijgebracht, dat het aan zichzelf te arbeiden heeft. Het ideaal der opvoeding bestaat m.i. in de *geestelijk rijpe* of *volwassen persoonlijkheid*, die zijn leven met en voor God leeft. Met deze gedachte kunnen wij ook onze taak als zielzorger vervullen. Dan *binden* wij het kind *niet aan ons*, maar *aan God*. Dan zoekt het kind op zijn eigen wijze *zijn weg naar God* en zal zijn geloof ook niet staan of vallen met onze persoonlijkheid.

Deze gedachte vormt tevens de overgang naar ons 2e deel.

II.

De persoonlijkheid van den onderwijzer als zielzorger.

Als ge verwacht had, in het eerste deel een bepaalde beschouwing te horen over zielzorg, dan zijt ge teleurgesteld. 't Lag niet in mijn bedoeling Uw aandacht op bepaalde geestelijke wetten te vestigen en U dan wijs te maken, dat ge volgens die en die toepassing en gebruikmaking van deze principes het meeste succes zoudt oogsten. Er was dan altijd nog het risico, dat gij er misschien heel anders over dacht. Erger nog, er zouden bepaalde gevaren in schuilen. 't Was onze bedoeling om de arbeid afhankelijk te zien van de persoonlijkheid. Tenslotte staan de zaken zo, dat de zielzorg een charisma, een genadegave Gods is. Mist men die gave, dan kan men theoretisch geschoold zijn, doch praktisch onbekwaam. Bezit men die gave, dan is het onvermijdelijk, dat de theorie de praktijk vruchtbaar maakt. In het middelpunt staat dus de persoonlijkheid van den zielzorger. Zijn arbeid moet wel allereerst de arbeid aan zichzelf zijn. Het kind, dat vertellen hoort van de liefde van Jezus, zal 't meest bij degene, die dat vertelde zulke liefde verwachten. En wordt het daarin teleurgesteld, dan is het vertrouwen diep geschokt. Wat b.v. te zeggen van dien onderwijzer, die de kinderen van Jezus' liefde vertellen moest, een jongen met een stevige oorvijg de straat opzond, omdat hij niet stil zat? Dat was zeker een illustratie van het woord, dat die zijn zoon liefheeft, hem ook kastijdt? Wist die onderwijzer wel, wat de oorzaak was, dat de jongen niet *wilde* of *kon* stilzitten? Ziet ge, 't komt er op aan, of de kinderen aan ons kunnen waarnemen, of ons woord door onze daad wordt bevestigd of gelogenstraft. Het kind heeft een buitengewoon fijn gevoel voor de spanning in ons leven tussen woord en daad. Ik wil een opmerking citeren uit een artikel „Christus en de Jeugd" door „Zwerver", voorkomend in Alg. Weekblad:

> „De jeugd beschouwt iemand, „die Christus aanprijst, als een „vertegenwoordiger van Hem. En „vreselijk, wanneer het dan tegen„valt. In mijn eigen jongenstijd „dweepten we met een jongen „engelsman, wiens naam ik hier „maar niet noem. Dat was een „echte woudloper die altijd buiten „leefde, die ons in zijn boeken „allerlei leerde over dieren en „planten en buitenleven en die „'t roken voor een jongen iets „minderwaardigs vond. Dus rook„ten wij nooit. Toen kwam hij „naar Holland over om voor ons „te spreken. Wij sjouwden alles in „het kamp voorelkaar en stonden „met kloppend hart te wachten „op zijn komst. Was alles wel in „orde? Zagen we er zelf keurig „en netjes uit? Want nu kwam „de grote woudloper zelf. Ik zie „hem nog aan komen lopen door „'t bos. Hij had een sigaret in „zijn mond. Het was voor ons „compleet een slag. Hij had na„tuurlijk zijn smoesje wel, waarom „hij tenslotte was gaan roken. „Maar niemand van ons heeft die „teleurstelling kunnen vergeten."

Tot zover dit citaat.

Het spreekt duidelijke taal. Meent ge dat de verhoudingen van de Zondagsschoolleerlingen tot hun onderwijzer anders zijn? Ik meen van niet.

De zielzorgerstaak van den onderwijzer belast hem met een grote verantwoordelijkheid. En gelukkig, als hij die verantwoordelijkheid gevoelt. Hij zal zich inspannen, om zijn arbeid naar zijn beste weten en kunnen te verrichten. En nu stoten we nogmaals op de gedachte, die wij reeds hebben opgemerkt. Te arbeiden aan zijn kennis om die te verdiepen en te vermeerderen, is nodig. Ik meen eens gehoord te hebben, dat op sommige plaatsen in Engeland van het Zondagsschoolpersoneel gevraagd wordt, dat ze zich zelfs in de oude talen bekwamen moeten, om hun Bijbel in de oorspronkelijke taal te kunnen lezen. Daaruit concluderen we, dat men ook té ver kan gaan. We moesten elkander maar geen ondragelijk zware lasten gaan opleggen, maar daar staat ook tegenover, dat we 't elkander niet té gemakkelijk mogen maken. Het komt onze ontwikkeling heus wel van pas, als we ernstig trachten, de arbeid op zodanige wijze te dienen. Laat ons vooral niet van de veronderstelling uitgaan, dat dit onbereikbaar zou zijn voor ons. Ik zou daarvoor geen enkele reden weten.

Wij kunnen voor de persoonlijkheid van den zielzorger natuurlijk onmogelijk een schema opstellen en zeggen

daaraan moet een goed zielzorger beantwoorden. Maar dienstig moge het zijn, als wij toch nog enkele opmerkingen aangaande zijn persoonlijkheid maken, die als normen kunnen worden beschouwd voor de zielzorg.

1e. Mag wel worden genoemd, dat de zielzorger zich weet *aan te passen in de gedachtensfeer* van het kind, wil er van contact sprake zijn. Kinderachtigheid is uit den boze, maar kinderlijkheid is eerste vereiste. Er moet een zo juist mogelijk beeld gevormd worden van het bevattingsvermogen van het kind. En vooral dient daarbij rekening te worden gehouden, dat een kind hoofdzakelijk door zijn gevoel en wil beheerst wordt, zodat het van abstracties geen benul heeft, maar alleen door concrete voorstellingen bereikbaar is. Het moet de dingen kunnen zien en daartoe bewijst zijn kostelijke fantasie goede diensten.

2e. Moet er een *natuurlijke* houding zijn. Als we een bepaalde vroomheid voorspiegelen, die er in werkelijkheid bij ons niet is, misleiden we onszelf en de kinderen en zijn we tot dubbele teleurstelling aanleiding. In dit verband wijzen we nog even op een voornaam punt in de zielzorg: het gebed. Als een onderwijzer 10 minuten gebeden heeft en hij ziet eens rond of allen de ogen wel dicht hebben en de handjes gevouwen, dan mag hij toch niet verwachten, dat zulks het geval is. Wat moet een kind daarvan denken?

(Slot volgt.)

UIT DE GEMEENTEN

DELFZIJL. Sedert ons laatste gemeentebericht in „De Christen", zijn reeds weer vele zegeningen ons deel geworden, welke wij u thans mededelen.

De eerste Zondag in Februari hadden we het voorrecht 4 jonge zusters door de doop in de gemeente op te nemen.

't Was een ware feestdag voor onze gemeente en in 't bijzonder voor de ouders dezer zusters. Met grote dankbaarheid keerden we huiswaarts, wetende dat, met Jezus als Leidsman, we steeds veilig zijn.

Zondag 24 Maart hadden we zr. Ekering van de Tabernakelzending te Parijs in ons midden, die ons vele geloofservaringen van het moeilijk evangelisatiewerk in donker Parijs mededeelde.

We werden beschaamd door het grote geloof, waarmede de brs. en zrs. aldaar bezield zijn. Onze bede is, dat de Heer ook ons een groot geloof en vertrouwen moge schenken.

Zondag 7 April mochten we wederom onze doopvont openstellen voor een jonge zuster, die den Heer in alles wenste te volgen.

Geve de Heer, dat nog velen tot de gemeente worden toegedaan, die zalig worden

Met hartelijke br. gr.,

BR., Secr.

UTRECHT. Waarde brs. en zrs. Het is weer enige maanden geleden, dat ge iets van ons hebt gehoord.

Wij kunnen u niet anders zeggen dan dat het ons goed gaat.

Vooral in de laatste tijd zijn wij weer in 't bijzonder gezegend geworden.

Op 2, 3 en 4 April hadden wij alhier evang.-samenkomsten, waartoe de brs. Barendregt en Huizinga van Leeuwarden tot ons waren overgekomen. Het waren verkwikkende dagen voor de gemeente, en wij gevoelden, dat Gods Geest in ons midden was. Drie zielen beslisten voor Jezus.

Nog meer zegeningen vielen ons ten deel. Zondag 7 April was een feestdag voor de gemeente. Een jonge broeder en twee jonge zusters verklaarden geheel voor den Heer te willen leven en ook met Hem in het watergraf te willen afdalen.

Bij deze gelegenheid was ons lokaal opgepropt vol. Na een toepasselijke rede van onzen br. Voorganger en het bedienen van de doop, hielden wij het H. Avondmaal, waar Ds. de Haan de nieuwe leden hartelijk welkom heette. Toen wij aanzaten om Zijn dood te gedenken, voelden wij opnieuw Zijn nabijheid en onwillekeurig dachten wij aan onze eigen bekering en doop. Welk een genade van barmhartigheid! Reeds hebben weer enkelen de doop aangevraagd.

Brs. en zrs., gedenkt ons in uw gebeden en weest blijde met ons.

L. H. JANSEN, Secr.

FOXHOL. Onze Jongedochtersvereniging „Ora et Labora" vierde de 30ste Maart haar 13de jaarfeest. Ons kerkgebouw was stampvol. Onder leiding van br. Siekman werd op gebruikelijke wijze dit mooie feest geopend. We zongen: „Verblijdt u in Jezus uw Heer". Daarna werden de diverse jaarverslagen uitgebracht. Deze getuigden van bloei en leven. Vervolgens werden voordrachten en samenspraken ten beste gegeven. Ruimschoots werd er getracteerd op koekjes, koek en koffie en meer versnaperingen. Tot slot werd nog een prachtig tableau gegeven. Alles getuigde van de activiteit van onze meisjes. Aan het einde van het feest bracht br. Siekman dank aan allen, die hun medewerking hadden gegeven. We zongen nog het eerste vers van Gez. 180. Een broeder ging voor in dankgebed.

Een feestgenoot.

MEDEDELINGEN

U. R. C.

Ontvangen van:

P. de Jong, Holwerd f 1.—

Utrecht, Rijnlaan 128bis. Giro 68108.

A. H. ZERBST, Penningmeester.

Ontvangen voor de Zending:

v. d. gem. N. Pekela f 16.47 z. sp. best.

v. d. kinderen Chr. Nat. School Berkummerstr. Hengelo (O.) f 5.50 v. d. Congo

v. d. gem. Muntendam f 50.— v. d. Congo.

Hartelijk dank.

J. VISSER.

Leeuwarden, v. d. Kooystr. 16.
Postrek. 167305.

Contributie!!

Verschillende penningmeesters voldeden aan mijn verzoek, om de contributie en Studiefondsgelden op te zenden. *Die* penningmeesters die bij het verschijnen van dit nummer zulks nog niet deden, verzoek ik de kwitantie welke hun, met drie zichtdagen wordt aangeboden zo mogelijk bij eerste, doch in elk geval bij tweede aanbieding te betalen.

J. VISSER.

Leeuwarden, v. d. Kooystr. 16.
Postrek. 167305.

INGEZONDEN.

Leden in de diaspora.

Waar ik reeds ruim 35 jaar tot de bovengenoemde categorie behoor, daar zal het zeker niemand verwonderen dat het artikel over dit onderwerp, in het nummer van 5 April, mijn aandacht trok en ik, naar aanleiding daarvan, enige opmerkingen wil maken, gegrond op mijn veeljarige praktijk.

In de eerste plaats wat de benaming betreft: „Vreemdelingen in de verstrooiïng". Waarmede de apostel Petrus zijn broeders uit Pontus, Galatië, Kappadocië, Azië en Bithynië betitelt, want het komt mij voor, dat wij in de volstrekte zin genomen, geen aanspraak mogen maken op deze eretitel. Waar achter deze benaming een geschiedenis van leed en vervolging verscholen ligt, waarvan wij niet kunnen meepraten.

Maar ja, genomen in figuurlijke zin en in betrekking tot bepaalde gemeentelijke organisaties, waartoe ook onze Baptisten gemeenten behoren, kunnen we, blijvende binnen de grenzen van ons eigen land, van een diaspora spreken voor degenen, die moeten wonen in plaatsen, waar geen Bapt. gemeente gevestigd is.

Sedert wij in het jaar 1900 Amsterdam verlieten en tegelijk ons daarmede aan de tastbare samenleving met de gemeente aldaar moesten onttrekken, hebben wij steeds in plaatsen gewoond waar wij, op 't gebied van het gemeentelijk leven, zoals wij dat volgens de H. Schrift verstaan, als „gasten en vreemdelingen" hadden te verkeren. Wij waren al die jaren, en zijn dat op heden nog, als gezinsleden die het ouderlijke huis hebben verlaten, om hier en elders in den vreemde rond te zwerven, slechts af en toe eens onderbroken door een kort bezoek aan de ouderlijke woning, waar we dan telkens met een hartelijk welkom werden ontvangen en waar te zijn ons altijd zeer aangenaam aandeed, al was het alleen door het weerzien van oude bekenden en de daardoor wakker geroepen herinneringen. —

Maar na zulk een ontmoeten moesten we weder naar „het land der vreemdelingschap" terug. Nu moet men dat, wat ons betreft, niet al te tragisch opvatten! Wij verkeren daar niet als de „verloren zoon" bij de varkenstrog, en tenslotte hunkerende naar het vaderhuis, want zonder ons met de zonen en dochteren van het vreemde land te hebben vermaagschapt, hebben we ondervonden dat de Heer der gemeente ook daar voor ons een taak had, en wat het gemeenschapsleven betreft, de „Una Sancta" geen hersenschim is. Overal hebben we leden van die grote geestelijke familie, *en die elkaar aanstonds herkennen*, aangetroffen en daar grote en hartelijke gastvrijheid genoten.

Maar ondanks het feit, dat we ons in het vreemde land van lieverlede zijn thuis gaan gevoelen, hebben we nooit nagelaten om, wanneer daartoe aanleiding bestond, in het huis van onzen gastheer te spreken van de regels van *ons* huis en de juistheid en Schriftuurlijkheid daarvan aan te tonen.

Dat heeft voor ons wel eens tengevolge gehad, dat kringen, waarin wij wensten te worden opgenomen, voor ons gesloten bleken en vooral tijdens de ambtelijke periode, waarin men van mij ook een voorgaan op kerkelijk gebied had verwacht, leverde het bezwaren op, waarvoor wij toch niet uit de weg zijn gegaan. Als Baptist staat men nu eenmaal onder kerkelijke mensen enigszins geïsoleerd.

Het is logisch verklaarbaar dat onder de hiervoren geschetste omstandigheden, bij beide partijen, dus zowel bij de moedergemeente als bij de buiten wonende leden, de vraag wel eens opkomt hoedanig eigenlijk de onderlinge verhouding is. Maar dan geeft toch de echt christelijke gezinsverhouding daarop het antwoord.

Immers al zijn de kinderen z.g. de wereld ingegaan, zodat zij buiten het dagelijkse gezinsleven zijn komen te staan, dan zullen de ouders en ook de broeders en zusters die nog thuis zijn, in alles met hen meeleven; hen op de hoogte houden van het lief en leed der familie; hen gedenken in de dagelijkse gebeden, in één woord: ze blijven beschouwen als maakten zij nog deel uit van de dagelijkse familiekring. Ook zullen zij hen aanbevelen bij familieleden of vrienden ter plaatse waar zij zich bevinden.

Langs die weg blijft het contact met het ouderlijk huis in stand en bestaat er geen gevaar voor vervreemding.

Laten dus de plaatselijke gemeenten haar buitenleden maar „pro memorie" uittrekken. En dus die namen in de bidstonden voor den Heer brengen, vragende of zij getrouw mogen blijven in de eenmaal beleden beginselen en vooral hun licht laten schijnen in de omgeving waarin zij verkeren.

Voor de correspondentie zorge dan ons blad „De Christen" die wekelijkse bode, die voor ons fungeert als een brief uit het ouderlijke huis, en die er mede voor waakt, dat bij ons de herinnering aan huis niet vervage als een aan de horizon wegdoezelende kust.

Tenslotte kan het bezit van buitenleden voor de moedergemeente van nut zijn, daar het langdurig verkeer buiten de nauwe omsluiting van het ouderlijke huis verruimend kan werken en perspectieven kan openen waarmede zij de familie thuis van dienst kunnen zijn.

Als wedergroet sluit ik met de bede, dat de Heer U allen en ons in de spannende tijden, die wij beleven, een licht en een zout doe zijn in de plaats en in de omgeving, waarin Hij ons geplaatst heeft.

M. J. VERHORST.

N. B. Over de „mogelijkheden", waarop br. d. H. verder doelt, D.V. een volgende maal.

III

LEESTAFEL.

We ontvingen het eerste pakket van de 20ste jaargang der Evangelisatie-Bibliotheek. (Uitgever: J. N. Voorhoeve, Den Haag). De leden van de E.-B. ontvangen drie zendingen per jaar en betalen daarvoor f 3.90. Bovendien kunnen de leden evangelisatielectuur nabestellen tegen speciale verlaagde prijzen.

De eerste zending bestaat uit:

1. SIR WILFRED GRENFELL, *Zendingsdokter van Labrador*, door J. Henzel, 176 blz.

Met zegen voor eigen hart leest men dit boek. Wilfred Grenfell is dokter en zendeling om Christus' wil! Zijn leven is één prediking van het christendom van de daad.

De bewoners van Labrador — inzonderheid de kustbewoners — mogen God wel danken voor een man als Sir Wilfred Grenfell. We wensen dit boek een wijde verspreiding toe in Nederland.

2. *8 tractaten* voor zieken, geschreven door Ds. L. J. van Leeuwen, directeur van het diaconessenhuis „Bronovo", Den Haag.

3. een *kindertekst*, met een gekleurde voorstelling en een versje er onder.

d. H.

Vrijdag 26 April 1935 No. 2363 54ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. L. DE HAAN - UTRECHT KERKSTRAAT 28 BIS
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.65 BUITENLAND PER JAAR f 3.50

AAN ZEER STILLE WATEREN

EEN BRIEF UIT DE HEMEL AAN DOMINEE.

En schrijf aan de engel der gemeente van Efeze: dit zegt Hij, die de zeven sterren in Zijn rechterhand houdt. Openb. 2 : 1.

De oude Johannes is om der wille van zijn trouw aan Jezus gevangene op het eiland Patmos en kreeg op zekere dag van zijn verrezen en verheerlijkten Vriend en Meester opdracht brieven te schrijven aan de engelen — dat zijn de leiders of presiderende ouderlingen of voorgangers — der zeven gemeenten van Klein-Azië. Deze brieven moesten wel is waar geadresseerd worden aan de engelen, maar waren van begin tot eind bestemd voor de gemeenten, die zij dienden. Dat blijkt duidelijk uit het refrein, waarmede zij sloten: „Die oren heeft om te horen, die hore wat de Geest tot de gemeenten zegt".

Brieven op verlangen van Hem, die de zeven sterren in Zijn rechterhand houdt; die bijzondere aandacht schenkt aan en bijzondere zorg draagt voor en bijzondere genade doet neerdalen op den voorganger.

Brieven aan het adres van deze voorgangers ten einde aan hun gemeenten te worden voorgelezen.

Hadden de gemeenten te Efeze en Smyrna en Pergamus en al die andere plaatsen dan geen secretaris en is dat misschien de reden, waarom de engel de schriftelijke boodschap in ontvangst moet nemen? Of kan het ook zijn, dat deze gemeenten secretarissen hadden, die in de hemel niet bekend waren...?

Ik vermoed, dat de reden in een andere richting gezocht moet worden. Is de gemeente gewoonlijk niet, wat de voorganger en de voorganger, wat de gemeente is? Een broeder maakte mij enige tijd geleden de opmerking: „Wanneer iemand een decennium lang pastorale arbeid gedaan heeft, draagt de gemeente duidelijk zijn stempel".

Is dat niet volkomen waar?

En is niet eveneens volkomen waar, dat in die tijd ook de gemeente duidelijk haar stempel op den herder heeft afgedrukt? Er zijn in tien jaar twee aan het stempelen!

Ja, de voorganger te Efeze was, wat zijn gemeente was en omgekeerd. Vandaar, dat de brief aan hem werd gericht.

* * *

Van ganser harte hoop ik, dat onze Heer het nooit nodig zal oordelen om aan mij noch aan een van onze dienende broeders een brief te laten bezorgen met een inhoud gelijk aan die voor den voorganger van Efeze bestemd: „Maar ik heb tegen U, dat gij uw eerste liefde hebt verlaten .... bekeer U en doe de eerste werken en zo niet, ik zal Uw kandelaar van zijn plaats weren. ..."

Indien Jezus meent, dat ik of een mijner ambtsbroeders toch een aanzegging hebben moet, dan wens en bid ik, dat deze gelijk is aan die, welke de engel van de gemeente te Filadelfia mocht ontvangen: „Gij hebt het woord Mijner lijdzaamheid bewaard, zo zal Ik ook U bewaren uit de ure der verzoeking, die over de gehele wereld komen zal .... zie, Ik kom haastelijk; houd dat gij hebt, opdat niemand Uw kroon neme".

Broeders, hoe werken wij op elkaar? Scherpen wij elkander op in hou en trouw aan elkander en aan de zending, waarmede de Overwinnaar van dood en graf op de avond van de dag Zijner opstanding Zijn volgelingen gezonden heeft? Zijn wij voor elkander opduwers in liefde tot God en elkander en het verlorene? Of zijn wij misschien remmers op elkanders genegenheid en heilige bezieling?

Bernard ter Haar schrijft een paar aardige regelen over „Wederliefde" en is het niet ons aller wens, dat zijn woorden bij ons in vervulling treden?

Geheel te leven de een voor de ander!
Geheel u te off'ren hart en zin!
Naar vroom geloof en hoop te streven
met elkander! —
Beminden! Heeft niet de aarde alzo
een hemel in?

Zo vorme 't heil, dat hier ons beidt,
Ons hart voor hoger zaligheid.
En blijv' de liefde, als nu, zó innig
en zó teder,
Zo stijg' de sprank, die uit de hemel
viel,
En vonken schoot in onze ziel,
Tot God, haar oorsprong, weder! —

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

EEN 25-JARIGE DIENSTPERIODE IN SNEEK.

We menen goed te doen met enkele woorden op een voor de gemeente Sneek, en daarom voor al onze gemeenten, belangrijk gebeuren te moeten wijzen.

Op 8 Mei a.s. zal het op de dag af 25 jaar geleden zijn, dat br. H. Visser aan de gemeente Sneek verbonden werd.

In „De Christen" van Donderdag 19 Mei 1910 vinden we een bericht van den secretaris der gemeente, br. W. J. Wielenga, waarvan het begin alsvolgt luidt: „Zondag 8 Mei was voor de gemeente Sneek een dag van rijken zegen. Op hare uitnoodiging was broeder B. Planting, Voorganger te Groningen, welwillend tot ons overgekomen, om den nieuwen Voorganger in de gemeente in te leiden. Ons kerkgebouw was bij die gelegenheid geheel gevuld met eene aandachtige schare".

Ds. Planting leidde des morgens zijn collega tot z'n dienstwerk in met een prediking over het bekende woord uit Hand. 20 : 28. Des middags predikte de nieuwe Voorganger, Ds. H. Visser, over 2 Kor. 2 : 17.

Het reeds genoemde gemeentebericht

eindigt met de woorden: „Moge deze gebeurtenis nog lang in herinnering blijven en ten rijken zegen zijn voor de toekomst en moge deze onze broeder tot in lengte van dagen de gemeente Sneek blijven dienen".

Deze bede is niet onverhoord gebleven.

— — — — — — — — —

Een 25-jarige dienstperiode in één gemeente!

Dit betekent volharding, ijver, veel strijd en veel liefde — maar ook veel kracht van boven, bewijzen van Gods liefde en trouw.

In die 25 jaar heeft God menige zegen door Zijn dienstknecht aan de gemeente Sneek gegeven. En gemeente en Voorganger zullen toestemmen, dat het steeds een verbeurde zegen was.

Groot is Gods genade!

We hoorden, dat op Zondag 12 Mei a.s., 's namiddags, een herdenkingsrede door den Voorganger zal worden gehouden.

Moge de dag van 12 Mei a.s. èn voor de gemeente Sneek èn voor Ds. en Mevr. Visser een dag van blij herdenken worden! En dat kan, wanneer de periode van 25 jaar gemeenschappelijke arbeid gezien wordt in Gods licht.

De God des Vredes zij met de heiligen, die te Sneek zijn!

d. H.

III

ZIELZORG BIJ HET KIND.

(Referaat gehouden door Ds. H. Bakker van Harlingen op de tweede Z.schoolconferentie te Groningen.)

Slot.

Zou het kind het niet natuurlijker vinden, wanneer hij door een klein kiertje naar meneer gluurt en ziet, dat hij bidt, al spreekt een ander het gebed uit? Gelooft u ook niet, dat hij niet veel opheeft met hem, die meer politieagent dan zielzorger is? Het kind moet zich veilig en vertrouwd weten bij zijn onderwijzer en niet om elke kleine overtreding op de vingers getikt of zelfs in het openbaar aan de kaak gesteld worden. Het kind moet zich werkelijk in de sfeer bij zijn zielzorger thuisgevoelen. Bedenken wij, dat de Leerplichtwet de Zondagsschool buiten beschouwing laat en wij de kinderen niet kunnen dwingen, te komen. Dat is dikwijls alleen aan de gunst van de ouders te danken, dat we ze hebben. Die gunst behouden wij het best, door het kind een uur van genot te bereiden, zodat het met verlangen naar de Zondagsschool gaat, omdat hij van „meester" houdt.

3e. Waarheid is voor den zielzorger eveneens een eerste eis. Niet alleen waar in het vertellen — dus niet „ins Blaue hinein" fantaseren — maar ook waar in de andere woorden, als beloften e.d. Als ge iets belooft, doe het dan ook of beloof anders maar liever niet. Als ge het kind met straf dreigt, doe het dan, als het nodig is, dreig anders liever niet. Het laatste is misschien gewoonlijk beter. Hebt ge een fout begaan tegen de kinderen, wees dan ook waar en erken het. Daardoor zult ge slechts kunnen stijgen in de achting van de kinderen.

Dit drietal zou met zeer vele dingen aangevuld kunnen worden. Ik mag hiermede zeker wel volstaan, in de hoop, dat ge hierdoor aangezet zijt geworden tot dieper nadenken over deze belangrijke dingen. Ik vertrouw tenminste, dat er een hele lijst van bepaald noodzakelijke eisen voor den zielzorger samengesteld kan worden. Tracht voor uzelf in Uw eigen belang en in het belang van Uw arbeid deze lijst aan te vullen met dingen, die met elkander in belangrijkheid wedijveren.

Ik ben hiermede aan het einde gekomen van mijn inleiding over de zielzorg bij het kind. Er resten mij nog enige slotbemerkingen.

1. Zoals voldoende duidelijk zal zijn geworden, heb ik gemeend, de gehele arbeid der Zondagsschool onder het gezichtspunt zielzorg te moeten plaatsen. Daartegen zijn natuurlijk vele en gegronde bezwaren in te brengen, die ik dan ook onder ogen gezien heb. Men zou het oog uitsluitend kunnen richten op de persoonlijke zielzorg buiten de arbeid in zijn geheel om. Dan zou beperking geboden zijn tot onze meer persoonlijke omgang en alle mogelijke vraagstukken, die zich daar kunnen voordoen. Waar mij in dit opzicht geen bepaalde richtlijnen werden gegeven en ik mij dus van de grootste vrijheid verzekerd wist, heb ik uit praktische overwegingen mij meer tot de arbeid in zijn geheel bepaald. Ik heb n.l de indruk, dat de Zondagsschoolarbeid in de meeste van onze gemeenten zich daartoe bepaalt. Dat schijnt ook niet anders te kunnen, gezien de zware belasting met allerlei arbeid van onze Zondagsschoolmensen. Misschien is de tijd niet meer verre, dat het beter zal worden in dit opzicht.

2. Dan meende ik, dat het, de vorige bemerking buiten beschouwing latende, toch van belang kan zijn, dat we onze zondagsschoolarbeid meer onder het gezichtspunt van zielzorg plaatsten. Het dwaze gezegde: „'t is altijd zo geweest en daarom moet het zo blijven" heeft dunkt mij al genoeg leergeld gevraagd. Vergeten wij niet, dat de geschiedenis onzer gemeenten het vele malen bewezen heeft, dat de Zondagsschool de oorzaak was van de uitbreiding. Daarom is een voortdurend worstelen om de frisheid en het leven der Zondagsschoolarbeid een gebiedende eis.

3. Ten slotte hoop ik dat deze dingen niet al te afschrikkend vooral op onze jeugdige arbeiders en arbeidsters gewerkt zullen hebben en ze nu maar het liefst van hun arbeidsveld zullen weglopen.

Ik vul het lijstje nog even aan met twee dingen en wel trouw en toewijding. Als wij trouw en met toewijding onze taak op de Zondagsschool verrichten, zullen we de zegen ervaren. Laten deze opmerkingen dan meer een bemoedigende en aanvurende indruk bij u mogen vestigen.

Dat wij ons mogen aansluiten met het gezegde van Pestalozzi, de bekende paedagoog uit Zürich: „Laat mij, o God, aan de zaligheid van deze kinderen als aan mijn eigene werken met vrezen en beven".

III

Weinig mensen slechts weten wat zij kunnen, vóórdat zij het geprobeerd hebben, en doorgezet hebben, wat zij begonnen zijn.

William Carey.

III

UIT DE GEMEENTEN

AMSTERDAM heeft een doopplechtigheid gepaard aan het heerlijke Paasfeest.

Een jonge broeder, die zijn bekering tot Christus der gemeente mededeelde, had tevens zijn wens te kennen gegeven om gedoopt te worden.

De Voorg. sprak bij deze gelegenheid over Rom. 6 : 3—4, over het sterven met Christus, het begraven worden door de doop in Christus' dood en het leven met Christus in nieuwigheid des levens.

Bij deze gelegenheid deden tevens een broeder- en zuster belijdenis van hun geloof in Christus, welke reeds vroeger in de kring der vrije broeders gedoopt waren.

Het geheel stemde samen tot lof en aanbidding van Hem, Die leeft in eeuwigheid.

W. V., Secr.

III

Parijs, 20 April 1935.

Waarde collega's Zondagsschoolwerkers.

't Zal U misschien interesseren, iets te horen over soortgelijk werk als het onze hier in Parijs. Of er Zondagsscholen bestaan hier en hoe ze werken, weet ik niet. Wat ik U nu ga vertellen is iets over de Tabernakelzending, die vooral werkt in de buurt van Montmartre, een wijk waar men er de voorkeur aan geeft de nacht tot een dag te maken.

De „Eglise et Mission du Tabernacle" werd opgericht door Ds. Blocher,

een Bapt. Pred. in Parijs. Na zijn dood zette zijn vrouw het werk voort, daarin geholpen door haar zoon.

't Voornaamste kenmerk van de Tabernacle is wel, dat zij nooit iets van mensen vragen, maar alles rechtstreeks van God verwachten. Geld voor uitbreiding wordt nooit gevraagd, en toch is er altijd voldoende. Dit werk, zo klein begonnen, is steeds gegroeid en groeit nog. Er zijn nu al verschillende evangelisatieposten in Parijs en 't ledenaantal groeit steeds aan.

Maar nu speciaal iets over het werk onder de jeugd.

De kerkdienst wordt hier 's middags gehouden, dan kan iedereen komen, want Parijs is een tamelijke uitgestrektheid. De hele familie gaat dan 's middags naar de kerk en blijft verder de hele dag in de Tabernacle, waar 's avonds gemeenschappelijk gegeten wordt.

Als nu de kerkdienst voor de ouders gehouden wordt, komen de kinderen samen met één van de ouders. De kinderen zijn dol op deze samenkomsten, evenals op die, die Donderdagsmiddags (dan zijn de scholen vrij) gehouden worden. Die kindersamenkomsten staan onder leiding van een kind. De presentielijst wordt afgeroepen en elk kind, dat aanwezig is moet antwoorden met een tekst, die hij in de afgelopen week geleerd heeft. Er wordt gezongen en één van de kinderen vertelt een verhaal zonder namen. Daarna mogen de anderen raden welke geschiedenis het was. Ziekte van een van de kameraadjes bracht de kinderen er toe voor hem te bidden en nu worden er altijd kinderbidstonden gehouden op die samenkomsten. De kinderen bidden dan voor hun ouders, die vaak nergens van willen weten, voor hun broertjes of zusjes of familie, vaak ook voor school, voor een moeilijk proefwerk. En die kinderen wanhopen nooit aan de verhoring van hun gebed. De ouderen hadden gebeden om een vacantiehuis voor de kinderen (de hele maand Augustus en September duurt hier de vacantie). De kleintjes hebben 's zomers behoefte aan frisse lucht en worden daarom door de ouders naar vacantiehuizen gestuurd. Er waren er alleen katholieke en socialistische tehuizen en nu wilde men ook graag een tehuis van de Tabernacle. Men bad daarvoor, maar 't leek eenvoudig onmogelijk, zodat men besloot nog maar wat te wachten. Maar de kinderen gingen door met bidden, en ....'t vacantiehuis is er gekomen.

Als beloning krijgen de kinderen hier kaartjes, tekstkaartjes, net als bij ons. Eens per jaar kunnen ze voor die kaartjes speelgoed en andere dingen krijgen. De prijs van dat speelgoed is dan uitgedrukt in tekstkaartjes. Er zijn dan ook altijd bijbeltjes te koop. En vreemd is het, dat veel kinderen het speelgoed voorbij lopen en een bijbeltje kopen.

Dit zijn wel de voornaamste bizonderheden van 't werk onder de kinderen, hier door de Tabernakelzending verricht. Heel wat anders dan bij ons, nietwaar? 'k Geloof, dat er voor ons veel uit valt te leren. In elk geval mogen wij ons wel afvragen, of ons Godsvertrouwen even sterk is als dat van de kinderen, die vaak kleine heidentjes waren, voor ze met de Tabernakel in aanraking kwamen.

ETTY DE VRIES.

III

NOORDBERGUM.

Verantwoording.

Of dacht u soms, dat we hier niets meer deden, omdat u van ons zo weinig „verantwoord" zaagt? Ge zult ons echter gelijk geven wanneer we zeggen, dat de oorzaak daarvan ergens anders ligt. Waar precies weten we niet. Al geruime tijd terug ontvingen we van:

de gem. Harlingen f 14.18,

zijnde het resultaat van een coll. daar. Hartelijk dank, broeders en zusters.

Wij hebben gewacht of we nog meer te vermelden zouden krijgen. Maar 't was nul op 't request.

We menen echter vernomen te hebben, dat ergens nog anderen voor ons bezig geweest zijn. Wij hopen 't spoedig van de penningmeesters te ontvangen.

Maar nu iets over ons werk in

Zandbulten.

Een prachtig terrein van Evangelisatie en een vruchtbare bodem voor onze beginselen is daar „ontdekt". Reeds wonen nu in dat buurtschap en omgeving 13 leden. Een prachtig begin om met Gods zegen uit te groeien tot een nieuwe gemeente.

Volgende week vertel ik u meer hierover; alleen nu nog dit. Wij ontvingen, om aldaar een stenen gebouw te plaatsen, van

een weduwe uit Amsterdam f 500.—

waarvoor wij zeer dankbaar zijn en waarin wij tevens een aanwijzing zien om daar met kracht voort te werken. Ongetwijfeld zal dit voorbeeld medewerken, dat meerdere harten bewogen worden tot geven.

Wanneer ge geldzendingen doet, schrijf dan even op 't biljet: of „voor Zandbulten" of „voor Noordbergum".

Laat de stroom van offers komen. Al zijn 't ook dubbeltjes en kwartjes.

In afwachting en met hart. br. groeten in den Heer, Uw

Noordbergum. G. VISSER.
Giro 239787.

III

Wie over de gebreken van anderen zwijgt, geeft blijk van zelfkennis.

MEDEDELINGEN

U. R. C.

Ontvangen van:

Mevr. de Wed. de Haan, Winschoten f 2.—

Wie volgt?

Utrecht, Rijnlaan 128bis. Giro 68108.
A. H. ZERBST, Penningmeester.

Zusterhulp.

Ontvangen van de afd.:

Groningen contributie	f 3.60
Makkum bijdrage + contributie	f 12.50
Muntendam contributie	f 5.40
's-Gravenhage (O.) v. d. Congo	f 2.50
Hoorn contributie	f 1.10
N. Pekela contributie	f 6.—

Allen zeer hartelijk dank.

Nog enkele afdelingen voldeden niet aan haar financiele verplichtingen. Zusters penningmeesteressen, stuurt p. o. uw contributie. Het zou jammer zijn als ge door dit te verzuimen uw stemrecht op de Alg. Vergadering zoudt verliezen.

Met vr. groet,

A. BOITEN—Attema.

Den Haag, Abrikozenstr. 188.
Giro 223958, J. Boiten.

III

Nooit heb ik berouw gehad over enig offer, dat ik voor het Evangelie heb moeten brengen, omdat ik de troost bezit, die God alleen schenken kan.

William Carey.

III

INGEZONDEN.

Mogelijkheden.

Daarover schrijft br. d. H. aan het slot van zijn artikel over de diasporaleden en daarover wil 'k ook nog iets opmerken.

Ja, die perspectieven openen zich bij de overweging hoe te handelen wanneer er een zeker aantal verstrooide leden in elkaars onmiddellijke nabijheid zijn gekomen.

De vraag rijst: hoe groot moet dat aantal zijn?

Christus heeft ons de belofte nagelaten, dat waar twee of drie in Zijn Naam zouden vergaderd zijn, Hij daar in het midden zou wezen; en de vervulling van die belofte is menigmaal ervaren. Vooral de eenzamen mogen

zich die belofte toeëigenen, maar men beroepe zich niet op dat woord, of neme het niet als maatstaf bij de stichting van een zelfstandige gemeente.

Hier beslist niet de kwantiteit, maar uitsluitend de kwaliteit. Wij spreken over „mogelijkheden" en het moet dus „mogelijk" zijn. De gaven en talenten om leiding te kunnen geven moeten aanwezig zijn en ook de mogelijkheid voor de aanvaarding van finantiële lasten.

Alles maant tot voorzichtigheid en bezonken overleg.

Want voor de gewenste opbouw en uitwendige groei is het niet onverschillig hoe de gemeente zich naar buiten voor haar omgeving vertoont en welk een indruk zij maakt.

Vooral wanneer het er om gaat, om schapen, die een tijd in de verstrooiïng hebben geleefd weder in een geordende kudde bijeen te brengen, is er een degelijke en deskundige leiding nodig, want er zijn er vermoedelijk onder, die door hun korter of langer verkeer in het ruime veld wat ontwend zijn aan de enge schaapskooi.

Misschien zijn er wel woudezels onder, die er aan gewoon zijn geraakt om een zwervend leven te leiden.

Om duidelijk te maken wat ik hiermede bedoel, volge hier een beeld uit mijn leven:

In het jaar 1900 keerde ik, na een afwezigheid van 20 jaar, weder in mijn geboortestad terug.

Wat had ik mij daar veel van voorgesteld! Ik zou, als in heilige bedevaart oude bekende plaatsen met de daaraan voor mij verbonden jeugdherinneringen, terugzien; jeugdvrienden zou ik weer ontmoeten; ik zou mij weer zo geheel terug kunnen vinden in die voorbijgegane tijden!

Maar ach, welk een desillusie! Veel van wat ik er zocht, vond ik niet meer terug en wat er nog van overig was, kon mij niet meer bekoren. Zelfs het ouderlijke huis met zijn dierbare herinneringen was mij vreemd geworden en hield mij niet meer gevangen. Hoe had ik dat alles in die jaren toch mooi en gezellig kunnen vinden! Nu vond ik het allemaal klein en benepen en innerlijk bedroefd en teleurgesteld wendde ik mij er van af.

En mijn oude vrienden? Velen waren er niet meer en die ik nog aantrof gaven weinig blijk van herkenning en slechts bij een paar vond ik vernieuwde aansluiting.

Vanwaar toch die teleurstelling? zo vroeg ik mij af en ja, van lieverlede werd het mij duidelijk. De veranderingen waren niet zovele, maar we waren aan elkaar ontgroeid. Het leven in de grote stad had mij beïnvloed en aanvankelijk voor het klein-steedse leven ongeschikt gemaakt en nu bekeek ik alles door een andere bril.

Dat men dit toch niet misversta! Men leze er toch vooral niet in een geringschatting van de arbeid en van de openbaringsvorm onzer Baptiste gemeenten. Integendeel. We schamen ons onze afkomst niet, want we zijn van een geslacht, waarvan de stamboom tot de eerste eeuw van de christenheid teruggaat!

Maar de omgeving en de sfeer, waarin men verkeert, oefent zijn invloed uit (ten goede of ten kwade, dat laat ik in 't midden) en dat natuurlijk proces voltrekt zich ook in het leven van de geest.

Daarom kunnen ook de buiten wonende leden het des te beter en blijder waarderen, dat onder de toenemende deskundige leiding de gemeenten in- en uitwendig in bloei vooruit gaan en zij al meer en meer gaan beantwoorden aan de eisen door den apostel Paulus in 1 Kor. 1 : 4—7 aan de gemeenten gesteld.

Ja, dan openen zich voor de studerende broeders wijde perspectieven en men make er, onder de leiding des Geestes, een practisch gebruik van.

M. J. VERHORST.

God is met mij . . . . en Zijn zaak zal triomferen.

William Carey.

Wij prediken het kruis; wij roeme[n] zelfs in het kruis en . . . . o, wat zij[n] wij bevreesd voor het kruis!

Vrijdag 3 Mei 1935 No. 2364 54ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—EÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. L. DE HAAN - UTRECHT KERKSTRAAT 28 BIS
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.65 BUITENLAND PER JAAR f 3.50

AAN ZEER STILLE WATEREN

VOLGEN.

Jezus zeide tot Petrus:
Voorwaar, voorwaar zeg Ik u, toen gij jonger waart, gorddet gij uzelven, en wandeldet alwaar gij wildet; maar wanneer gij zult oud geworden zijn, zoo zult gij uwe handen uitstrekken, en een ander zal u gorden en brengen, waar gij niet wilt. En dit zeide Hij, beteekenende met hoedanigen dood hij God verheerlijken zou.
En dit gesproken hebbende zeide Hij tot hem: Volg Mij.
Johannes 21 : 18—19.

„Volg Mij!". Dat staat op de eerste en op de laatste bladzijde van het Evangelie van Johannes. Op de eerste, waar Jezus discipelen aan Zich verbindt en nu hier op de laatste, waar Hij Petrus roept Hem te volgen.

Maar wat heeft nu dit woord voor Petrus veel diepere zin gekregen. Al wat tussen dat begin en het ogenblik van nu inligt, heeft hem de zin doen verstaan van wat het is Jezus te volgen.

Hij weet het nu: Jezus volgen is den Gekruisigde volgen. Gaan achter Hem is gaan de weg van het kruis.

Vroeger doorzag hij dit niet. Toen was Jezus te volgen hem een lust, en tegelijk het kruis hem een ergernis. Toen meende hij een oprecht volgeling te zijn, maar waar 't gevaar dreigde, vluchtte hij weg, Jezus verlatende.

Nu weet hij: Jezus volgen is den Gekruisigde volgen.

En toch, als nu de Heiland hem roept: „volg Mij!", dan staat hij op en gaat zijn Heiland achterna. Want hij weet nog meer: de Gekruisigde is verrezen, is de opgestane Heiland. Gaan achter Jezus is gaan achter Hem, die dood is geweest, maar ziet, Hij leeft. Gaan achter Jezus is kruis-drager worden, zeer zeker, maar 't is daarin gehoorzamen de levenswet van het Koninkrijk Gods: door de dood tot het leven.

Jezus volgen is den Gekruisigde volgen en dus dagelijks het kruis op zich nemen. Dragen geduldig wat God over ons brengt. Opgeven, als Hij 't eist, eigen lust en begeren. Dragen zelfs in geduld en vergevensgezindheid, wat Hij door mensen over ons komen doet.

Gelukkig, dat ook wij dat eerst gaandeweg practisch gewaar worden in ons leven. Dat God ons stap voor stap opvoedt op de weg achter Christus. En dat Hij dan, ons al zwaarder kruis opleggend, ons al sterker kracht geeft door het zien op den levenden Heiland, die helpen kan en helpen wil.

Zo worden ook wij almeer bereid om achter Jezus te gaan.

Petrus is bereid. Als Jezus oprijst uit de kring der discipelen daar rondom het kolenvuur en hem tot volgen roept, dan rijst ook Petrus op, en gaat achter Hem aan.

't Was geen beproeving van Jezus: zou Petrus Hem volgen, nu hij weet: achter Jezus gaan is óók het kruis willen aanvaarden?

De Heiland had immers juist Zelf gezegd: eens zult gij uw handen uitstrekken en een ander zal u gorden en brengen, waar gij niet wilt. Dit „gegord worden door een ander" is „gebonden worden". En dit „brengen, waar gij niet wilt" is „geleid worden naar de gevangenis, de gerichtsplaats". Want „dit zeide Hij betekenende met zodanige dood hij God verheerlijken zou". Jezus kondigde Petrus de marteldood aan als Zijn volgeling. En Petrus zou als die grote nood kwam, „zijn handen uitstrekken", *vrijwillig* zich binden laten. Bereid zijn om met de dood zijn getuigenis van Jezus Christus te bezegelen.

O! Dat hij dat voor zijn Jezus over hebben zou, zou Petrus nooit hebben durven zeggen. Hij durfde alleen maar op Jezus' vraag over een maximum aan liefde, zijn antwoord stellen van een minimum aan liefde. Maar dat bezat hij dan toch: Here, Gij weet alle dingen, Gij weet, dat ik U liefheb.

Ja zeker, Petrus, dit weet Ik, zegt Jezus. Voorwaar, voorwaar zeg Ik u: gij zult bereid zijn voor Mij in de dood te gaan.

En om hem nu in de kring van zijn mede-discipelen, die van zijn vroegere verloochening wisten, de gelegenheid te geven zijn volle bereidheid te tonen, om achter den Gekruisigde te gaan al is 't ook in de dood, — staat Jezus op, en mag Petrus op Zijn roepstem Hem volgen.

En hij gaat achter Jezus en toont zijn welbewuste bereidheid.

Wat heeft *dit* volgen nu veel diepere waarde, dan zijn volgen bij de eerste roeping. Nu verheerlijkt het God en de kracht van Jezus' liefde, die zùlk een held van een vreesachtig mens maken kan!

Ja zeker, lijden en kruisdragen kan tot Gods-verheerlijking worden. Eén getuigenis van de macht Gods in zwakke mensen.

Juist voor karakters als Petrus is dat zo moeilijk te vatten. Driftige, ijverige mensen lijkt het leven, als zij b.v. ziek worden, vaak zo doelloos. Dit moest gedaan worden en dat. En zij liggen op bed en de dagen gaan leeg voorbij. Doelloos en vruchteloos, zo denken zij. Zeker, dat kunnen zij zijn de dagen van ziekte, als er niets is dan klagen en ongeduld. Maar dat mogen zij niet zijn. Gods-verheerlijking moeten zij worden. Doordat gij duldt en draagt en 't aanneemt uit de hand van God, die uw Vader in Jezus Christus wil zijn. Vooral als gij zulk een Petrusnatuur hebt, en gij leert het stil dragen in Gods kracht, getroost door 't geloof in den gekruisigden Heiland, Die uw zonden wil verzoenen, en door 't geloof in den opgestanen Heiland, Die Zijn levend-makende krachten u schenken wil, — dan zal het tot verheerlijking Gods zijn. Dat God zùlk een karakter zó heiligen kan en zó een mens omzetten en bekeren. Dan zal Gods werk in u verheerlijkt worden.

Ja, sterven kan zelfs Gods-verheerlijking worden. Zeker, de dood is voor ons allen de plaats, waarheen wij niet willen. Ook zelfs voor de martelaar Petrus. Maar velen gingen getroost de dood in, omdat bij hen het natuurlijk vrezen en terug huiveren voor 't sterven door de kracht van Christus' schuld-

vergeving overwonnen was. Godsverheerlijking was hun rustig nederliggen soms met een glimlach op 't gelaat, een danklied op de lippen.

Want, die achter den Gekruisigde gaat in geloof, weet, dat hij is achter den Verrezen Heiland, die de dood ook voor hem overwon en tot weg ten eeuwigen leven maakte.

Uit: Jezus aan het strand der zee.

III

LOSSE SCHAKELS

De vorm van Evangelisatie. In het orgaan onzer Engelse geloofsgenoten schrijft de over zee bekende evangelieprediker Dr Graham Scroggie over een nieuwe wijze van evangeliseren. Het hele art. is belangwekkend, maar te uitvoerig om hier te worden overgenomen. Daarom slechts iets van hetgeen hij schrijft over de vorm van evangelisatie.

Eerst spreekt hij over een engere en een ruimere opvatting van het begrip „evangelisatie". Onder engere opvatting verstaat hij de aanbieding van de feiten en waarheden aan de zondaren met de bedoeling hen tot een onmiddellijke beslissing voor Christus te brengen. Wanneer we er echter op letten wat het Evangelie is en insluit, dan is evangeliseren een groter werk. Wijl dit vergeten wordt, komt er veel vrucht van evangelisatie-arbeid niet tot rijpheid en gaat veel verloren, dat behouden had kunnen blijven.

De ruimere opvatting van Evangelisatie. Gods aanspraak op de mensen omvat vier dingen, die men meer in hun onderling verband moet zien, dan gewoonlijk door christenen geschiedt. Het zijn:

de terugkeer van afgedwaalden,
de bekering van zondaren,
het onderwijs der verlosten, en
de evangelisatie der wereld.

Men moet deze dingen niet scheiden. Dr Scroggie stelt zich een evangelisatiecampagne zo voor:

„De evangelisatie-campagne duurt een maand. De eerste week is daaraan gewijd om zulken, die ontrouw geworden en afgedwaald zijn, tot den Heer terug te brengen; de tweede week om zondaren te brengen tot de verlossende ervaring van Christus; de derde week om allen onderwijs te geven in bijbelstudie: haar noodzakelijkheid, manier, hulpmiddelen enz.; en de vierde week moest worden gebruikt om de schare van herwonnenen, verlosten en onderwezenen te wijzen op haar verantwoordelijkheid tegenover de wereld en haar plicht het Evangelie aan allen te brengen, d.w.z. de roeping tot dienen van elk christen in 't licht te stellen. Zo'n maand van samenkomsten zou niets eentonigs hebben en in zeer onderscheidene behoeften zou worden voorzien."

Resultaten der zending. Op de zendingsterreinen van de Engelse Baptisten Zending is gedurende de laatste vijfentwintig jaren het ledental der gemeenten twee en een half maal zo groot geworden en aan de Congo verdrievoudigde het zich. In de laatste twee jaren was de groei het sterkste.

De Zending in Kameroen. De Duitse Baptisten zetten hun zendingsarbeid in Kameroen voort. Op vier terreinen aldaar hebben zij 77 posten, waartoe 2182 gemeenteleden wonen, tegen 1861 het vorige jaar. In geheel hun arbeidveld in Kameroen zijn 1936 aanvragen om de Doop in behandeling, waarbij nog 750 zondagsscholieren komen, die eveneens de Doop hebben aangevraagd. Op het laatste in bewerking genomen zendingsterrein, waar ze eerst 57 leden tellen, hebben 604 personen de Doop aangevraagd. De zendelingen verblijden zich zeer over deze uitbreiding van het werk. De moeilijkheid om geld uit Duitsland uit te voeren noodzaakt de bekeerde inboorlingen eerder de verantwoordelijkheid en de last van het werk op zich te nemen. Het Engelse Bapt. Zendinggen. reikt de Duitse broeders er de helpende hand.

Den kinderkens geopenbaard. We lazen in een beschouwing over Christelijke Kinderliteratuur in het Algem. Weekblad dit historisch voorvalletje:

„Een negenjarig meisje was ongehoorzaam en ongezeggelijk geweest. Toen ze 's avonds vader goedennacht kwam zeggen, zei hij: „Vanavond krijg je geen nachtzoen. Je bent té onaardig geweest vandaag." Na een ogenblik stilte zei het kind: „Dat zou Jezus nooit gezegd hebben".

Dat we dit Evangelie toch goed mochten vatten, en vasthouden, en voorhouden: God bepaalt Zijn verhouding tot ons van zichzelf uit, geheel afgezien van onze daden. Hij stelt ons recht tegenover zichzelf „om niet", en rekent ons onze zonden niet toe.

Bijbelkennis onvoldoende. De Roomse pers verzekert ons, dat elk lid der Roomse kerk vrijheid van bijbellezen heeft. Maar als men de Roomse bladen leest, vraagt men zich af, waarom ze dan niet meer en beter van die vrijheid gebruik maken. Zelfs de geestelijken schijnen daarin schromelijk tekort te schieten. En bij hen die het volk moeten voorlichten, lijkt ons dat een heel grote fout — temeer daar Rome de pretentie heeft dat haar priesters de enig bevoegde geestelijke leidslieden des volks zijn.

In de Rooms Katholieke Bazuin Nr 1201 komt een art. voor: Ons leven en de H. Doop. De doop van Johannes zou een oneigenlijke doop geweest zijn. Dit verliezen de Protestanten uit het oog, volgens de schrijver. En dan volgt letterlijk dit:

„Wat toch is het geval? Het Doopsel van Johannes was een doopsel tot bekering, tot boetvaardigheid en voorbereiding, maar niet ***tot vergeving der zonden.*** (laatste vier woorden vet gedrukt).

De geciteerde woorden dienen dan als grondslag van een betoog, dat bewijzen moet dat de protestantse doopsbeschouwing niet de rechte is.

Leg nu naast deze woorden Luk. 3 : 3:

„en hij (Johannes de Doper) kwam in al het omliggende land des Jordaans predikende de Doop der bekering tot vergeving der zonden".

Hetzelfde lezen we van de Doop van Johannes in Mark. 1 : 4. —

Dit staal van bijbelonkunde bij Roomse geestelijken herinnerde ons aan een kreupele aanval, eens in datzelfde blad gedaan op Prof. Dr van Rhiel, een Oud-Katholiek priester, die in een artikeltje over een Avondmaalsviering in de Engelse Staatskerk de woorden van Paulus over het Avondmaal had aangehaald: „een brood is het". De redactie (die ons Nederl. protestantse volk beter zal *inlichten) bleek niet* te weten, dat dit een woord van Paulus was en hield het haar lezers voor als bewijs van het geestelijk wegzinken van de Oud-Katholieke Kerk. „Van Jezus tot brood" stond er boven deze aanval. Daar kwam nog bij, dat het art. was overgenomen uit de R. K. Residentiebode. Het was dus verschillende geestelijken gepasseerd en niet een van hen had geweten, dat het woorden van Paulus waren, die de Oud-Kath. Prof. had aangehaald!

L.

III

ARTIKEL VIII.

„Begin Februari heeft Johannes Mundhenk, de zoon van onzen voorganger H. Mundhenk in Keulen, aan de universiteit te Tübingen zijn theologische doctorstitel gehaald. Voor zover wij weten is dit de eerste duitse Baptist die deze titel dragen mag. Wij feliciteren den jongen Doctor in de theologie en wensen, dat hij een waarlijk man Gods worde enz." Zo schrijft de

Wahrheitszeuge, orgaan onzer duitse geloofsbroeders. Het hecht gelukkig niet teveel en alleen waarde aan verstandelijke ontwikkeling, maar drukt ook sterk op de noodzakelijkheid van bezit des Heiligen Geestes. En men zou zeggen dat een combinatie van deze twee zaken moet leiden tot een zegenrijke arbeid. „Geef mij verstand — met goddelijk licht omstraald".

Hier zijn twee verderf na zich slepende overtuigingen, beter meningen, mogelijk. De eerste is: een volledige veronachtzaming der verstandelijke ontwikkeling met het verwijs dat de dienaren des Woords door de Geest gedreven moeten zijn.

De tweede is: een te grote waardering voor het bloot vermeerderen van wetenschap op godsdienstig terrein, vergetend de onontbeerlijke werking van den Heiligen Geest. Wanneer wij dus de Heer des oogstes bidden om arbeiders voor de velden die wit staan van uitgerijpt graan, dan is de inhoud der bede: „Geef Heer mannen, die een helder verstand hebben. Maar ook mannen, die gedreven zijn en worden van Uw Geest. Want Heer wij hebben niet genoeg aan tentoonstellingen van hun wijsheden en hun kennis; wij hebben behoefte aan de scheurende ploeg Uws Geestes, die zondaarsharten openrijt, behoefte aan de zuivere balsem van Golgotha."

* * *

Het komt mij voor, dat wij staan voor 't aanbreken van een nieuwe periode in de arbeid onzer gemeenten. Zoveel nadruk er, en met goed recht, gelegd is op de theologische ontwikkeling der voorgangers, zoveel nadruk zal er gelegd worden, moeten worden, op de vraag naar het geestelijk bezit en vermogen dergenen die willen dienen. Ik weet zeer wel, dat dit een uitermate moeilijk te controleren zaak is, maar mannen gerijpt in de dienst, die zelve door hun vruchtbaar leven gestempeld zijn tot vermogenden, of zij gestudeerd of niet gestudeerd hebben, officiëel voorganger of dat niet zijn, moeten die taak op zich nemen.

In Duitsland, in onze gemeenten, schijnt in dit opzicht ook enigszins reactie te komen die openbaar wordt in notities die een der door de gemeenten reizende broeders gemaakt heeft. In de Hilfsbote, 't blad der voorgangers daar, schrijft hij over een gesprek met het bestuur ener gemeente over vragen samenhangend met het beroep van de „Prediger". De enige vraag die wij kunnen stellen aan iemand die zich meldt tot de heilige dienst is: „Is hij van God beroepen?" Indien zulks klaarblijkelijk het geval is, dan is het billijk dat de gemeenten offers brengen dat deze mannen toegerust worden, ongeacht de mogelijkheid of zij zelf daarvoor iets kunnen betalen of niet. Geld, hoger onderwijs mogen hier niet meespreken. Zulke woorden doen ons altijd weer goed, vindt ge niet?

* * *

Er volgt nog een zinsnede in 't zelfde artikeltje: „Waar echter duidelijk kenbaar een roep van Godswege tot iemand van rijpere leeftijd komt, moet de mogelijkheid aanwezig zijn tot arbeid, zonder dat de voorgeschrevene schooljaren doorlopen worden." Ik vind dit sterk gezegd; maar mooi. Het leven Gods stikt het gauwst in allerlei reglementen en bepalingen, die het mensenverstand zo nuttig vindt.

De mensen hierboven bedoeld worden bij de Gereformeerden mannen van artikel VIII genoemd. Dat zijn in de regel de slechtste arbeiders niet. „Van den beginne aan hebben de kerken de weg daartoe opengesteld. Het gebrek aan predikanten, het gemis aanvankelijk van opleidingsscholen in eigen land, en het feit, dat God sommigen zó met singuliere gaven versierde, dat zij zonder studie schier evenver kwamen als anderen met studie, drongen er toe. Toch hebben zij die weg wel nader bepaald, opdat maar niet iedereen zich kon indringen." (Chr. Enc. Kok.)

Fontane zeide: „Alles wat met grammatiek en examen samenhangt is nooit het Hogere. Waren de patriarchen geëxamineerd of Mozes of Christus? De farizeën waren geëxamineerd." Dit woord is niet geheel zuiver, maar de gedachte erin vervat kan toch zuiverend werken bij hen die verstandelijke ontwikkeling een te grote, eigenlijk verkeerde, plaats geven in de arbeid voor het komend Koninkrijk.

De Heer make ons voorgangers tot mensen die werken alsof ze alles van zichzelf verwachten, en die bidden in het besef dat zij niets kunnen; en dat alleen de Geest die werkende is door der eeuwen loop in staat is ieders leven waarlijk vruchtdragend te doen zijn.

O Geest des Heren, laat mij een gloeilamp zijn die fel oplicht, wanneer Uw goddelijke stroom als vuur mij doorvloeit.

O Geest van God, maak ons allen tot gloeilampen van duizend kaars.

HUIZINGA.

IETS OVER VERTELLEN.

(door Mej. Etty de Vries op de tweede Zondagssch. conferentie, gehouden te Groningen).

Het doel van ons Zondagsschoolwerk is: de kinderen tot Jezus te leiden. Om dat doel te bereiken worden de geschiedenissen uit de bijbel verteld. Mejuffrouw Hof heeft U op de vorige conf. gezegd, dat we de kinderen tot Jezus moeten leiden, doordat onze daden, onze handelingen uitdrukking geven aan ons diepgevoeld geloof. Dit waren we allemaal met haar eens, maar het kan op de Zondagsschool niet het enigste zijn wat we doen om de kinderen tot Christus te brengen. Daarvoor is ook de vertelling nodig. Deze neemt een grote, wel de belangrijkste plaats in in ons werk. Het grootste gedeelte van ons Zondagsschooluurtje wordt ermee gevuld en het is dus wel van belang, dat deze vertelling in orde is. Een verkeerde vertelling kan fataal werken op de kinderen. Niet alleen, dat het de orde en de rust verstoort als er niet goed verteld wordt, maar het brengt de kinderen vaak verkeerde voorstellingen bij, die ze niet gemakkelijk weer kwijt raken.

Het kind is erg gevoelig voor een vertelling, maar . . . . bezit ook een rijke fantasie. Hoe jonger een kind is, hoe meer het een onvolledige voorstelling aanvult met zijn fantasie, zij het onbewust of bewust. Het kind beschikt over een beperkt aantal voorstellingen, het heeft nog niet veel dingen leren kennen. Het gevolg is, dat het met zijn onvolledige kennis van zijn omgeving een onvolledige vertelling aanvult. 'k Heb eens gelezen, dat een kind vanaf zijn prille jeugd, totdat het er op 12-jarige leeftijd een plaat van zag, altijd heeft gedacht, dat de Here Jezus bij hen in de schuur was geboren. De oorzaak hiervan was: de vertelling van Jezus' geboorte was onvolledig geweest, 't kind zocht naar bekende voorstellingen, vond enkele terug in hun schuur en kwam zo tot de conclusie, dat het werkelijk in hun schuur was geweest, dat Jezus werd geboren. U vraagt, of die voorstelling op latere leeftijd niet veranderde? Neen, want telkens, als 't verhaal werd verteld, zag het kind hun schuur en luisterde verder niet naar de uiteenzettingen van den onderwijzer. Het wist het immers wel. Pas door 't vertonen van een plaat veranderde 't beeld en zag 't kind zijn vergissing. U merkt dus: om een volledige vertelling te geven, moeten we aanknopen bij de voorstellingen, die 't kind al heeft en vooral niet te gauw denken dat 't kind 't wel begrijpt. En platen kunnen we nooit te veel gebruiken.

Nu hebben onvolledige vertellingen in de regel geen heel ernstige gevolgen, alleen kunnen ze het vertrouwen in den verteller schokken. Daarvan 't volgende voorbeeld: Twee jaar geleden moest ik op school eens de geschiedenis van de zondvloed vertellen. 'k Had 's avonds na willen lezen, maar er kwam niet van. De volgende morgen ging 't weer over en zo ging ik naar school met de gedachte: „Och, die geschiedenis ken ik wel. Dat zal wel gaan". Maar 't ging niet bizonder. 'k Zat er niet erg in en was opeens vergeten, hoe lang de regen geduurd had. „Och", dacht ik, „'t zijn maar heel kleine kindertjes. Ze kennen

de getallen nauwelijks" en dus zei ik: „Het regende niet één dag en één nacht, maar nog één en nog één en nog heel veel dagen en nachten. 'k Was gelukkig met mijn eigen vinding en niemand vroeg iets. Maar 's middags komt er een jongetje uit de tweede op me af. „Juffrouw, in Vaders bijbel staat, dat het veertig dagen en veertig nachten regende. Staat dat niet in Juffrouws bijbel?" „Jawel, Willem", zei ik. „En waarom heeft Juffrouw dat dan niet verteld", vroeg Willem. Ik kon werkelijk geen antwoord geven op deze gewetensvraag, maar Willem vulde zelf al aan: „'k Denk dat Juffrouw 't niet wist. Maar dat vind ik erg dom".

't Heeft een hele tijd geduurd, voor ik Willems vertrouwen weer bezat. Hij controleerde geregeld met vaders bijbel al mijn vertellingen.

U hebt nu gezien, hoe een onvolledige vertelling kan werken, maar wat zal 't gevolg zijn van een verkeerde vertelling? Br. Kruizinga heeft ons op de vorige conf. al iets verteld over iemand, die de geschiedenissen van Jozef, Mozes, David en Abraham dooreenhaspelde en vervlocht met zijn eigen bekeringsgeschiedenis en dit hele verhaal nog telkens onderbrak om draaierige kinderen te verbieden. Geen wonder, dat ze gingen draaien. De vertelling ging hun voorbij en de onderwijzer bereikte zijn doel niet. De kinderen werden niet tot Jezus gebracht, misschien werden zelfs enkele juist van Hem afgeleid.

We hebben allen van Mejuffrouw Mostert een model vertelling gehoord, maar het is nu de vraag: zal een dergelijke vertelling ons brengen waar we wezen moeten? Zal het ons, evenals Mej. Mostert, gelukken de kinderen te boeien, als wij de geschiedenis van Zacheüs evenals zij vertellen? Ik geloof het niet. Sommigen van ons hadden de geschiedenis misschien niet achterstevoor verteld en toch de kinderen geboeid, anderen zullen misschien 't verhaal woordelijk navertellen en 't zal hun niet gelukken, de kinderen gespannen te laten luisteren. Waarin schuilt het verschil? Dat zullen we vinden, als we een oplossing zoeken op de vraag: Kan iedereen vertellen? M.a.w. kan iedereen de feiten, die het kind moet weten, de gebeurtenissen, waar het mee in kennis gesteld zal worden, zo samenvoegen tot een verhaal, dat het mooi en interessant wordt, ook al hoort het kind het voor de tiende maal?

U hebt waarschijnlijk allen gelezen het boekje, uitgegeven door de firma Callenbach, getiteld: Wij gaan naar Bethlehem. Daarin staat, dat iedereen vertellen kan en de weg om dat te bereiken is daar in 't kort aangegeven. Maar ik waag het 't niet met dat boekje eens te zijn. Mijn mening is: Theoretisch moet iedereen kunnen vertellen, maar in de praktijk stuit dit op grote bezwaren.

Leest U eens een vertelling enige malen over, vertel het Uzelf, leer desnoods een les van Van der Hulst of een ander van buiten en ga dan voor de klas staan om de kinderen dit te brengen. Dan zult U zien, dat U niet genoeg hebt, dat U de werkelijke gave van vertellen ontbreekt.

Een kind gaat draaien, U moet verbieden en bent de draad kwijt. U leest een vraag op één van de gezichtjes, U zult nader moeten omschrijven of uitleggen, maar dat stond niet in Uw kunstig opgebouwd verhaal. U is er uit. De kinderen voelen het en 't gaat hopeloos mis. Hetzelfde herhaalt zich enige malen. U wordt moedeloos. Een gevoel van onmacht groeit in U en 't gevolg zal zijn, dat Uzelf en ook de mensen, die Uw mislukte pogingen hebben meegemaakt, ja zelfs de kinderen tot de overtuiging komen, dat U niet vertellen kunt.

Wat kunnen de oorzaken hiervan zijn? Over 't algemeen wordt er gezegd, dat de zenuwen een grote rol spelen in 't mislukken van een vertelling. Ik voor mij geloof, dat die zenuwen een goede dekmantel zijn voor andere gebreken. Maar waar schuilt dan de fout? Laten we bij 't begin beginnen, en ons afvragen: Hoe is de houding van de verteller t.o.v. de stof, op 't ogenblik, dat hij zijn vertelling voorbereidt? Is het niet vaak zo: de geschiedenis wordt vluchtig doorgelezen, zonder diepe belangstelling, want wij kennen immers de loop van 't verhaal goed. 't Is enkel voor alle zekerheid, dat wij de stof nog eens doornemen. Bij een dergelijke voorbereiding ontbreekt de belangstelling, dus zeker de liefde voor de geschiedenis. 't Wordt meer als een plicht beschouwd, omdat we nu eenmaal vertellen moeten. Maar een dergelijke voorbereiding moet de terugslag voelen in de vertelling zelf.

Maar ook al is de voorbereiding goed, dan kan de vertelling soms absoluut mislukken op 't moment, dat we voor de klas staan. En hier vooral wordt de schuld aan de zenuwen gegeven. Hoe vaak heb ik niet horen zeggen en ook zelf gezegd: „'k Wist alles zo goed en op 't critieke moment was alles weg". Is hier de angst niet de oorzaak? De angst, dat ik niet meer zal weten, maakt dat ik de eerste zin van mijn kunstig opgebouwd verhaal kwijt ben. De angst, dat de kinderen het verhaal niet interessant zullen vinden, zet het werk voort, de angst, dat ik me bespottelijk zal maken, maakt 't nog erger en de angst, dat eventueel een van de collega's iets zal merken, voltooit het werk. Zo is mijn vertelling dadelijk bij 't begin al mislukt.

Een andere oorzaak is nog, dat men niet probeert zich in de kinderziel in te leven, zich te verplaatsen in de gedachtengang van een kind. Men bezit een flinke dosis zelfvertrouwen, kent de geschiedenis op zijn duimpje, steekt van wal en merkt dat er niet geluisterd wordt. Hoe kan dat? Eenvoudig zo: de vertelling is goed misschien maar niet voor deze kinderen. 'k Heb eens horen vertellen van een onderwijzer, die vaak uitging te evangeliseren en dat heel goed deed, dat hij absoluut niet kon vertellen. De oorzaak was, dat hij voor de kinderen ook evangelist was en geen verteller, vandaar de mislukking.

En is het vertellen dan ook te leren? Ja, als er voor genoemde fouten verbetering bestaat. En deze verbetering moet door den verteller van zichzelf uit ter hand genomen worden. Wat de belangstelling in de stof betreft, deze kunnen we aankweken, door voortaan niet meer vluchtig door te lezen, maar alles goed op ons in te laten werken, zodat onze liefde tot God voor elk onderdeel van Zijn Woord, hoe gering ook, gevoeld wordt. En als we dan bij de voorbereiding, ook denken aan ons doel, de kinderen tot Jezus te leiden, dan zal het gevolg zijn, dat wij ons zoveel mogelijk inspannen om met Gods hulp dat doel te bereiken.

En hoe te doen met onze angst? Ook hierin moet de liefde winnen, de liefde en het verantwoordelijkheidsgevoel. We moeten ons doel in 't oog houden en er steeds aan denken, dat we, als we gaan knoeien veel in de kinderziel kunnen bederven. Een soort van auto-suggestie dus, een dwang op onszelf uitoefenen. Maar dat niet alleen. Nee, vooral moet uitkomen, en door de kinderen gevoeld worden ons geluk, onze liefde tot God en ze moeten aanvoelen, dat 't onze bedoeling is, hen ook daarheen te brengen. Zo vergeten we onszelf en onze angst en hebben alleen nog ons doel en het middel om dat te bereiken de vertelling, zal met Gods hulp een gezegend werktuig kunnen worden.

De oplossing voor de derde fout is: Tracht de kinderziel te begrijpen en pas U bij hun voorstellingen en begrippen aan. Dat is moeilijk, maar 't loont de moeite. We proberen met liefde de kinderen te leren kennen, slaan niet alleen acht op hun ondeugden, om ze te verbieden, maar vooral op de dingen, waarvoor zij belangstelling voelen. Daarbij sluiten we ons aan. Begin niet met te zeggen: „Kinderen, jullie bent grote zondaren en Jezus wil je redden". Dat zegt ze niets. Spreekt met ze over hun daden, de goede zowel als de slechte. Sterk ze in het goede en wijs ze aan de hand van bijbelse geschiedenissen op de gevolgen die de kleine verkeerdheden kunnen hebben, als we ze niet met Jezus' hulp proberen uit te roeien.

En dan nog: Is opleiding mogelijk of noodzakelijk. Mogelijk misschien wel. In elke gemeente kunnen onder bekwame leiding wel cursussen gegeven worden om behoorlijke Zondagsschoolond. te vormen, en de jonge mensen in 't vertellen te bekwamen.

Maar of 't noodzakelijk is? Mijn ervaring zegt van niet, tenminste niet voor vertellen alleen, voor bijbelkennis wel.

maar dat hoort niet tot mijn onderwerp. Ikzelf heb kweekschoolopleiding gehad, dus ook voor vertellen. 'k Herinner me nog heel goed mijn eerste vertelling zelfstandig voor de klas. 't Was voor de 4de en 5de klas en 't hoofd zei, dat ik de geschiedenis van Esther maar moest vertellen. Toen ik vroeg naar een handleiding, zei hij: „Daarvan houd ik niet. De bron is de bijbel, wat Uzelf niet duidelijk is, zoekt U maar in Uw studieboeken. U vertelt zelf en niet een ander doet 't voor U". En met al mijn opleiding was ik de volgende morgen in 10 minuten door de hele geschiedenis van Esther heen. Tegenwoordig kan ik er een hele week, d. i. 4 × ½ uur over vertellen, en dat is gekomen zonder opleiding.

De fouten liggen immers in onszelf, zoals we gezien hebben. Laten we die zoeken. Een buitenstaander vindt ze niet voor ons. En als we ze kennen, moet de verbetering van onszelf uitgaan. Dat kan iemand anders ook niet voor ons doen, die kan hoogstens enige aanwijzingen geven. Onze vertelling moet groeien, rijper worden, doordat we de kinderziel beter leren begrijpen en doordat onze liefde tot 't werk toeneemt.

En ons werk is waard, dat wij alle krachten inspannen het zo goed mogelijk te doen. Zielen tot Jezus leiden is onze roeping en waar het doel zo hoog gesteld is, kan het niet anders, of we gaan fouten, die ons in de weg kunnen staan, opzoeken en met Gods hulp verbeteren.

III

UIT DE GEMEENTEN

DRACHTEN. Gel. in Jezus Christus. Het is al lang geleden, dat U iets van onze kleine gemeente hebt gehoord. Gode zij dank, gaat het in de gemeente zeer naar wens. Onze gel. Voorganger brengt op eenvoudige wijze de blijde boodschap van de reddende kracht van het bloed van Jezus Christus, aan een steeds aandachtig luisterende schare. We mogen, hoewel klein in getal, Gods Geest ervaren. Er heerst onderlinge liefde, en zo alleen kan en wil de Heer Zijn gemeente zegenen.

In Maart hadden wij het voorrecht de Voorgangers br. Visser van Sneek en br. Huizinga van Delfzijl in ons midden te hebben. Het waren rijk gezegende avonden. Duidelijk werd de boodschap gebracht.

Met Jezus eeuwig gelukkig, zonder Hem eeuwig rampzalig. Een ziel vond vrede. Nog meer zegeningen waren ons deel. Op Paas-Zondag was er doopsbediening. Een zuster, die zich eerst aan den Heer had gegeven, wenste gedoopt te worden, om daarmee te getuigen dat zij met den Heer was gestorven. om voortaan in nieuwigheid des levens met Hem te wandelen.

Bij deze gelegenheid was ons lokaal geheel gevuld. Met klimmende aandacht werd geluisterd naar hetgeen Filippus verkondigde aan den Kamerling. Na de doopsbediening hielden wij het H. Avondmaal, waar we bij brood en beker de dood verkondigden van onzen lieven Heiland. Door onzen br. ouderling werd onze zuster hartelijk verwelkomd in de gemeente. En zo broeders en zusters, willen we voortgaan. We willen elkander tot een hand en een voet zijn, strijdende voor Jezus, vertellende aan een ieder dat Jezus' dienst is goed. Weest verblijd met ons en bidt met ons voor de uitbreiding van Gods Koninkrijk ook in Drachten.

Met br. gr.,

B. FRIESWIJK, Secr.

APELDOORN. Het Paasfeest werd in ons midden met blijdschap gevierd. De Paasboodschap: „Wij hebben een levenden Heiland" bracht dankbare vreugde in onze ziel.

De 2de Paasdag vierden we een liefdefeest in gemeenschap met vele kinderen Gods. Uit Zwolle waren tot onze vreugde een 25-tal brs. en zrs. tot ons overgekomen, terwijl ook enige brs. en zrs. uit Deventer in ons midden waren, o.w. de oude veteraan br. C. Peters. Uit verschillende gelovige kringen te Apeldoorn waren ook velen met ons opgegaan, zodat ons gebouw tjokvol was.

't Was een heerlijk feest, waarin door woord en lied de Naam van Jezus werd verhoogd. We smaakten gemeenschap met Hem en met elkander. Onze zangver. en onze jeugdgarde werkten dapper mede. Te snel gingen de uren voorbij. De Voorganger der gem. Zwolle ging ons voor in een hartelijk dankgebed, waarin wij allen onze dank voor Gods aangezicht nederlegden. Aan Jezus' hand willen we moedig voorwaarts gaan!

LEEUWARDEN. Geliefde medeverbondenen in Christus Jezus onzen verrezen Heiland. Sinds het laatst ingezonden gemeentenieuws onzer gemeente hebben wij hier weer rijk gezegende dagen achter ons liggen. Laat ik wegens weinige plaatsruimte de gebeurtenissen in telegramstijl weergeven.

10 Febr. hadden wij doopsbediening. Twee zusters werden op de goede belijdenis des geloofs door de doop aan de gemeente toegevoegd.

17 Maart hadden wij het voorrecht br. Ds. H. Bakker van Harlingen in ons midden te hebben, en 14 April br. Ds. H. Visser van Sneek, omdat onze broeder Voorganger deze beide Zondagen elders geroepen was om de boodschap des Evangelies te brengen.

21 April was het wederom hoogtij in onze gemeente, omdat op die schone dag (Paschen) 3 jongbekeerden werden gedoopt.

Nog in gedachten levende over de rijk gezegende dagen, komt de Heer Zijn gemeente alweer verblijden, doordat weer 3 zielen te kennen hebben gegeven, om Christus ook gehoorzaam te volgen door het volbrengen Zijner geboden, waaraan een groot loon is verbonden.

En nu geliefden, zijt allen den Heer aanbevolen. Uw toegenegen broeder in Christus,

de Secr. H. FENNEMA.

PAAS-MAANDAG IN GRONINGEN.

De „N. B. B. G." of, *in verstaanbaar* Nederlands: de Noordelijke Bond van Baptiste Gemeenten, heeft op Paas-Maandag zijn jaarlijkse toogdag gehouden in het ruime kerkgebouw van de Groninger gemeente. Reeds om half tien waren velen opgekomen om in gemeenschappelijk gebed deze dag den Heer op te dragen. De Bond omvat de Gemeenten: Delfzijl, Foxhol, Haulerwijk, Hoogezand, Sidderburen en Groningen. Tien uur precies begon onze Bondsdag onder leiding van Ds. Louw. Alle gemeenten waren vertegenwoordigd, enkele zelfs met een groot aantal. Als eerste spreker trad Ds. Huizinga op met het onderwerp: *Satan zift* maar *Jezus bidt*, en op duidelijke wijze werden we erbij bepaald, dat het gebed van Jezus voor ons nog dezelfde betekenis heeft als weleer voor de discipelen. Op enkele vragen, die uit de vergadering werden gesteld, werd door den spreker een bevredigend antwoord gegeven.

Tweede spreker voor de morgensamenkomst was student Kruizinga.

Br. Kruizinga vertelde ons enkele interessante dingen uit de geschiedenis en het wezen van het Baptisme in Duitsland. Belangrijk vooral was voor ons de mededeling aan het slot van de toespraak, dat onder het huidige regiem de omstandigheden gunstig zijn voor de ontwikkeling van het Baptisme in DUITSLAND.

Om twaalf uur kondigde de leider der vergadering de pauze aan. Allen werden echter hartelijk uitgenodigd deel te nemen aan de maaltijd, koffie met broodjes. Dit koffieuurtje verliep onder gezellige kout. Oude kennismaking werd vernieuwd en nieuwe aangeknoopt.

Half twee klonk weer de stem van den voorzitter door de ruimte. We moesten ons programma verder afwerken. Ds. Brandt hield een inleiding over 1 Cor. 15 : 12—28. „*De opstanding der doden*". Op onderhoudende wijze zette spreker uiteen, dat aan het verstand de *juiste plaats* moet worden ingeruimd. In geestelijke dingen houdt echter op een gegeven moment *het begrijpen* op. Hier begint *het geloven*. Waar het verstand niet verder kan, daar aanvaardt de christen het onbegrepene in het geloof uit Gods hand. Ook deze inleiding gaf enkele broeders aanleiding om een vraag te stellen, waarop door den spreker een bevredigend antwoord werd gegeven. Inmiddels was het 3 uur geworden, het vastgestelde tijdstip, om te beginnen met het geven van vrije getuigenissen. Nauwelijks is het woord vrij gegeven of daar komen de brs. en zrs., soms meerderen tegelijk, naar voren om te vertellen wat de HEER aan de zielen heeft gedaan.

Als dan ook Ds. Huizinga om 4 uur een slotwoord spreekt, kan hij gewagen van genoten zegeningen, en toen we na het dankgebed nog verschillende brs. de hand drukten, was het eenparig getuigenis: We hebben een goede dag gehad". De mandolineclub van Hoogezand en het evangelisatie zangkoor van Groningen zorgden op gezellige wijze voor de nodige afwisseling.

De Secr.

24e FRIESE BONDSVERGADERING
van Bapt. Gem. in Friesland, op Paas-Maandag, 22 Apr. 1935 te HARLINGEN.

Gel. broeders en zusters.

Reeds in de vroege morgen van de tweede Paasdag bleek het in Harlingen druk te zullen worden. Uit verschillende delen van Friesland waren ze gekomen, die vele bezoekers van onze bondsvergadering.

Der traditie getrouw ging ook aan deze vergadering het houden van een bidstond vooraf. In deze ogenblikken van gewijde stilte steeg menig gebed en dankzegging op tot God.

De morgenvergadering werd gepresideerd door den voorzitter Ds. H. Visser van Sneek, die in zijn openingswoord in grote trekken de gemeentelijke toestanden in Friesland de revue liet passeren. Hierna volgden enige zakelijke aangelegenheden. Vervolgens werd aan br. Ds. F. E. Huizinga van Leeuwarden gelegenheid gegeven voor het houden van zijn referaat „Evangelisatie". Geachte referent begon met te zeggen, dat evangeliseren een inwendige nood behoort te zijn. Bij Jezus' hemelvaart kregen Zijn jongeren de opdracht om te gaan evangeliseren temidden van alle creaturen. Ieder Baptist behoort een evangelist te zijn. Wanneer ieder zijn roeping verstaat, zullen wij nog heerlijke tijden van zegen beleven. Enige practische wenken werden gegeven als het verspreiden van een evangelisatieblad, het doen van huisbezoek, openluchtsamenkomsten enz. Aan den referent werd dank gebracht voor zijn met volle geestdrift en heilige bezieling uitgesproken onderwerp. De tweede referent, br. Ds. G. Visser van Noordbergum, had tot thema „Gemeentelijk

leven", naar aanleiding van Hand. 2, waar wij de stichting lezen van de Gemeente. De Gemeente moet gefundeerd zijn in het volbrachte werk van Christus. In de Gemeente moet de gemeenschap ervaren worden. Ook in onze gemeenten. Veel is er, dat tot een ernstig onderzoek noopt.

Gelijk bij een gebouw de ene steen op de andere steunt zo ook hebben wij elkander nodig. Ook aan dezen geachten broeder werd dank gebracht voor zijn uiteenzetting. Hierop volgde een gedachtenwisseling. In de pauze werd de meegenomen proviand verorberd, en ging menigeen nog even de havenwerken en de zee in ogenschouw nemen.

De middagvergadering stond onder leiding van Ds. H. Bakker, die als uitgangspunt voor het te houden liefdemaal, ons bepaalde bij enige verzen uit Joh. 20. Het waren goed gekozen woorden, geheel in overeenstemming met ons samenzijn. Vele broeders en zusters maakten graag van de gelegenheid gebruik om te getuigen van de liefde van Jezus, Zijn trouw en genade. Veel te vlug brak het uur aan, dat we moesten eindigen.

Na enige woorden van dank door den bondsvoorzitter uitgesproken aan het adres van de ontvangende gemeente, sloot Ds. Bakker deze gezegende bijeenkomst met dankgebed. En wij reisden allen onze weg met blijdschap.

De Secr. H. FENNEMA.

Bond van Baptisten gemeenten in de Veenkoloniën.

Naar gewoonte vergaderde de bond weer op de 2e Paasdag te Stadskanaal. Om 10 uur begon de vergadering met een bidstond, die geleid werd door br. Mets, ouderling der gem. Stadskanaal. De zangver. „Looft den Heer" van Muntendam, dir. A. de Vries, bracht daarna enkele goed gezongen en tevens passende liederen ten gehore. Vervolgens sprak Ds. Jansma over het geheim van de vrede met God, die de Christen bezit door het geloof in den opgestanen Heiland. Het hart van de mens, ook dat van de groten der aarde, die schijnbaar alles bezitten, maar die buiten Christus staan, is leeg. Dit woord viel in goede aarde. Ds. Weenink hield daarna een referaat over: „De gemeente en de jongbekeerden". Dit referaat zal in „De Christen" worden afgedrukt. Op het actuele en leerzame referaat volgde een gezellige en gezegende bespreking.

Van 12—1.30 werd koffiepauze gehouden.

Br. Hamster, ouderling van de gem. Vriescheloo, hield een interessante inleiding over: „Het lezen van de Bijbel". Hij beschouwde het Bijbellezen allereerst als een zegen voor het persoonlijk leven. Ook werden wenken gegeven, wanneer men de Bijbel zou lezen. Spreker wil hiervoor zoveel mogelijk een vaste regel hebben. Hij ziet in het Bijbellezen ook een grote zegen voor het gezins- en gemeenteleven. Ook op dit referaat volgde een geanimeerde bespreking.

Om half drie begon het liefdemaal. Aan het slot nam onze zeer geachte en bijna 89-jarige br. J. Reiling van Drouwenermond nog het woord. Hij deelde mede, dat hij bijna 74 jaar lid is van de Baptiste gem. en roemde de trouw en genade Gods in zijn leven ervaren op een inslaande wijze. Na nog enkele mooie zangnummers beluisterd te hebben, sprak ds. Jansma een pittig slotwoord. Op verzoek sloot ds. de Neef de vergadering met dankzegging aan God.

Brs. en zrs., laat ons voorwaarts gaan in de heil'ge strijd en niet versagen.

De secr. J. HEKHUIS.

III

God eren, dat is: het met God durven wagen in ons kantoor; in onze huiskamer; in smart en blijdschap; in de eenzaamheid en in de gemeenschap.

K. H. Roessingh.

III

GEMEENTE EN JONG-BEKEERDEN.

(Inleiding van Ds. J. W. Weenink op de bondsdag te Stadskanaal).

Moet ik nog een nadere omschrijving geven van wat onder deze beide zelfstandigheden wordt begrepen? Ik vermoed, dat het voor „gemeente" overbodig is. En wat jong-bekeerden betreft, neem ik aan, dat ieder in ze mensen ziet, wier nieuwe wandel van recente datum is.

Gaarne zou ik twee dingen willen opmerken, dingen, die naar mijn gevoelen onze aandacht ten volle verdienen: ten eerste, dat jong-bekeerden zich bij de gemeente moeten aansluiten; en ten tweede, dat de gemeente zich bij de jong-bekeerden moet aansluiten.

I. *Jong-bekeerden moeten zich bij de gemeente aansluiten.*

Heeft God niet op velerlei wijze getoond een welgevallen in de gemeente te hebben? Zegent Hij ze niet met grote voorrechten en doet Hij ze niet voorspoedig zijn in hetgeen waartoe Hij haar zendt, zulks in weerwil van de vele tekortkomingen, die haar aankleven?

Laat mij u op enkele bijzonderheden mogen wijzen.

1. *God gebruikt vooral de gemeente om het Koninkrijk van Christus uit te breiden.*

Het is een hoge uitzondering, dat iemand enkel door het lezen van de bijbel tot de vreugde en de vrijheid van het kindschap Gods komt. Regel is, dat hij eerst door een christen op een leven met Christus is gewezen. Die christen moge om allerlei redenen de gemeente de rug hebben toegekeerd. Toch dankt hij zijn overgebleven rijkdom aan haar. Velen zijn liefhebbers van de natuur en hebben in hun vrije tijd een innige afkeer van grote gebouwen. Hoevelen van dezen hebben uit de hand van die hooggeprezen natuur het eeuwige leven ontvangen? We kunnen veilig volhouden, dat voor elke duizend, die direct of indirect door de gemeente in kennis met Jezus worden gebracht nog niet een te noemen is, die buiten haar de weg der zaligheid heeft gevonden.

Heeft ons dat niet iets te zeggen?

2. *Christus leren wij in de gemeente het beste kennen.*

Eens stond een grote schare om de groeve van een nationaal vermaard burger. Vele sprekers voerden het woord en alle prezen de ontslapene als een rechtschapen en verstandig en begaafd mens, die veel tot stand gebracht had voor het welzijn van het volk. Tenslotte dankte de oudste zoon. Hij zeide: „U meent vader te kennen, maar kent hem niet. Dat voorrecht hebben wij, zijn kinderen alleen. Vader was thuis altijd ons *allerbeste vriend*".

In de gemeente wordt Jezus ten volle openbaar. Daar zien wij, hoe Hij doet jegens degenen, die hard moeten vechten tegen twijfel en ongeloof; die verzocht worden en struikelen; die een kruisweg hebben te bewandelen; die met de psalmist zeggen: „'k heb mijn tranen onder het klagen tot mijn spijze dag en nacht". Daar zien wij, hoe Hij Zijn vrienden helpt leven, lijden, strijden en sterven. Daar zien wij, hoe Hij aanmoedigt om zich te oefenen in de zachtmoedigheid en liefde, lankmoedigheid, goedheid en goedertierenheid en daarbij steeds op Zichzelf wijst als ideaal van de gelovige. Wat zijn enigste kinderen soms verwend! Zij moeten altijd hun zin hebben. Ik geloof, dat de Heer ook van die eigenzinnige enigste kinderen heeft rondlopen hier op aarde en dat noch Hij noch de mensen er veel plezier van beleven! Spreekt Paulus niet van een begrijpen van de breedte en lengte en diepte en hoogte van de liefde van Christus *met al de heiligen?* Alsof hij daarmee te kennen wil geven, dat Christus te groot is voor een enkele volgeling. Hij heeft de gehele gemeente nodig om Zichzelf enigermate uit te beelden. Wil men Hem leren kennen, dan moet men in de gemeente zijn.

Heeft ons ook dit niet iets te zeggen?

3. *De gemeente is de bewaarster van het evangelie.*

Wij lezen in de Handelingen van de apostelen, dat degenen, die verstrooid waren vanwege de vervolging het land doorgingen en het woord verkondigden. Hadden zij alleen gebracht, wat wij meestal onder het woord verstaan, n.l. dat gedeelte ervan, dat zich bezig houdt met de vergeving van de zonden, dan zou na verloop van betrekkelijk korte tijd van die verkondiging niets meer zijn overgebleven. Zij

maakten niet het halve woord bekend, maar het ganse woord van Christus en doopten en vierden het gedachtenismaal en verenigden degenen, wier harten ontsloten werden, in gemeenten. Het is niet het enigste kind, van wie wij verwachten, dat het de beproevende hitte van de dag en de tergende koude van de nacht trotseert. Het is wel de zoon of de dochter van een talrijk gezin, die geleerd heeft lief te hebben en zich op te offeren in weerwil van vele en zelfs lelijke gebreken der huisgenoten, van wien wij goede reden hebben te geloven, dat hij tegen de verzoekingen en slagen van het leven bestand is. Waren er geen gemeenten gevormd, het evangelie zou verloren zijn gegaan! De gemeente is de bewaarster van de goede tijding.

Heeft ons ook dit niet iets te zeggen?

4. *De gemeente is nodig ons voor bevriezen en sterven te behoeden.*

Heel vaak gaat de vergeving der zonden en bekering gepaard met een springvloed van vreugde. Maar deze springvloed duurt evenals elke andere slechts voor een korte wijle. Die springvloed loopt terug en dan breekt een periode van schaarste aan, waarin men niet goed weet, wat men van zijn bekering en van God denken moet. Het is juist hier waar de alleenstaande jongbekeerde gevaar loopt de oude paden weer op te zoeken. En het is juist hier waar de gemeente reddende arbeid verricht. Het contact met broeders en zusters, het samenkomen onder de prediking, het samenstemmen tot verheerlijking van God, kortom de gemeenschap met elkander brengt de olie aan, waardoor de rokende vlaswiek opleeft in een heldere vlam. Is het niet steeds de eenzame halm, die door de wind gebroken wordt? En zijn het niet de bijeenstaande halmen, die zelfs een storm trotseren?

Heeft ons ook dit niet iets te zeggen?

5. *De gemeente is nodig om de taak te vervullen die de Heer Zijn discipelen heeft toevertrouwd.*

Dezen is aangezegd om het evangelie aan alle mensen te verkondigen. Den volgelingen van Christus is de in- en uitwendige zending opgedragen. Hoe zullen deze volgelingen zich van die opdracht kwijten zonder zich te verenigen? Ik zou het niet weten. Denk aan de belangrijke financiële offers die deze beide takken van arbeid vragen; aan de ingewikkelde regelingen, die getroffen moeten worden. Het enigst kind leeft voor zijn pleizier. Het voelt zich thuis, waar zijn aanwezigheid kenbaar op prijs wordt gesteld. Het heeft geen wereldblik, geen wereldverlangen; het is in het diepst van zijn hart ikzuchtig. Het leeft het leven van pret, a! meent het ook hier en daar bezig te zijn in de naam van Jezus. Het leeft het kleine onbeduidende leven. De zoon en de dochter van de schare daarentegen draagt de wereld in zijn armen en aan het hart en bidt en offert voor haar verlossing. Zending, zowel in- als uitwendig, is onze roeping. Indien deze roeping samenwerking en vereniging noodzakelijk maakt — en ik zie niet anders in dan dat ze dat doet — dan is samenwerking en vereniging geboden niet voor enkelen maar voor allen.

Heeft ons ook dit niet iets te zeggen?

(Slot volgt.)

De mensen hebben Jezus aan het kruis geslagen, omdat Zijn liefde hun te groot was. Een paar preken hadden zij nog wel verdragen, maar deze liefde van de daad was hun te machtig.

F. Naumann.

MEDEDELINGEN

Film Wereldcongres.

De gemeenten en verenigingen, die zich hebben opgegeven of nog wensen op te geven voor de vertoning van bovengenoemde film of nadere inlichtingen wensen, gelieven zich te richten tot den heer

F. MOLENAAR,
G 135 te Stadskanaal (W).

J. LOUW.

I. P. L.

Uw gezegende Paasdagen hebben U toch ook de verzuchting doen slaken: „Wanneer breekt het volgende Hoogtij van geestelijk leven aan?"

Het antwoord delen wij U mede!

De tweede Pinksterdag, wanneer tientallen, honderdtallen, ja duizenden met ons in het Stadsbos van Assen uit alle steden, dorpen en gehuchten van Groningen, Friesland, Drenthe en wellicht uit andere provincies zullen komen, zult ge het ervaren, dat Hij, Die voor eeuwen Zijn Geest heeft gezonden, ook thans nog zegenen kan en wil degenen, die in Zijn Naam vergaderen.

Wij vragen Uw belangstelling en Uw voorbede.

BRANDT.

Ontvangen voor de Zending:

v. d. gem.
Stadskanaal f 450.— v.d.Congo
Grand Rapids U.S.A. f 14.71 „
v. d. N. B. J.B. f 600.— z. sp. best.
v. d. Kl. Meisjesver.
„Martha', 2e Exl.mnd. f 10.— „

Hartelijk dank.

J. VISSER.

Leeuwarden, v. d. Kooystr. 16.
Postrek. 167305.

De per 1 Mei j.l. verschenen coupon van de obligatielening t. l. der gemeente te Leeuwarden is betaalbaar bij

AMSTERDAMSCHE BANK N.V.
BIJKANTOOR LEEUWARDEN.

U. R. C.

Ontvangen van:

de gemeente Deventer	f 3.20
Luisterclubje te Arnhem	f 1.—
N. N. te A.	f 1.—

Utrecht, Rijnlaan 128bis. Giro 68108.

A. H. ZERBST, Penningmeester.

Wie het lijden niet wil, wijst de grootste gave Gods af en stelt zich zonder noodzaak tevreden met het mindere.

Hilty.

DE OXFORD GROEPBEWEGING.

Zo langzamerhand is er een hele rij boeken over de Groep verschenen. En nog steeds komen er boeken en brochures over de Oxford-groep, die het voor of tegen bepleiten, van de pers.

Wij mensen schudden toch zo gauw van ja of neen. We menen geroepen te zijn, om onmiddellijk onze houding — in dit geval t.o.v. de Groep — te bepalen. We nemen onze maatstaven ter hand en stellen een „nauwkeurig" en „diepgaand" onderzoek in. Vooral dient het nieuwe getoetst te worden aan de H. Schrift! En wie kunnen dat beter doen dan zij, die bij grote volksgroepen in ons land voor de beste toetsers doorgaan?

Dwaze mensen, die we zijn....

* * *

Het wil mij voorkomen, dat velen tegenover de Oxford Groepbeweging haast onverantwoordelijk vlug een afwijzende houding hebben aangenomen of gaan aannemen.

In het Algemeen Weekblad voor Christendom en Cultuur wordt nog al eens over de Groep geschreven. Zo schreef onlangs Prof. Dr. M. van Rhijn

over de Groepbeweging en haar bestrijding het volgende lezenswaardige artikeltje:

Er zijn drommen mensen rondom ons, niet het minst in Christelijke kringen, van wie er geestelijk ongeveer niets uitgaat en die in hun hart stilletjes doodsbenauwd zijn voor een andere verkondiging van het Evangelie, omdat zij best begrijpen dat er dan niet meer valt te schipperen, maar zij er zonder meer „aan gaan".

Zeer velen onder deze zitten in een tijd, waarin wij geestelijk en economisch wankelen, en alleen doorbraak van den Heiligen Geest ons kan redden, uit te kijken, of er toch misschien ook met die Groepbeweging iets niet in orde is. Met „Saints run mad" (een boek *tegen* de Oxfordbeweging) verschansen zij zich in hun listige onderstand. Anderen praten er over, zonder er iets van te weten. De een beweert dat „doen beter is dan praten". Inderdaad! Een tweede verzekert: „ik verwerk het stil". Als de apostelen dat gedaan hadden, zat het Evangelie nog in Palestina en zaten we nog in de opperzaal. Enige vaderlandse Hoogleraren in de theologie, *die er geen van allen ooit geweest waren*, gaven desalniettemin terstond hun oordeel. No. 1 zeide: „Daar krijg je me met geen stok heen". No. 2: „Dat is een Haags kliekje, pas maar op voor je goede naam als professor". No. 3: „Het is alles puur immanentisme; men doet daar de gesel der wet knallen over verslagen zielen". No. 4: „Men weet daar niet van het kruis van Christus". No. 5: „Het zal niet lang duren". Iemand die krachtens zijn positie van een beweging als deze noodzakelijk op de hoogte moet zijn, wenste er „in geen geval mee kennis te maken. . . ."

Begrijpt men waarom het thans gaat, ja, of neen? Het gaat hierom dat er in deze verschrikkelijke tijd weer mensen komen, zeer vele mensen, die in al hun zieligheid en gebrekkigheid opnieuw bij de elementaire inzet van Christus willen aanvangen. Komen deze er buiten de Groepen om, het doet er niet toe, als zij er maar komen! Treden zij momenteel elders of in die Groepen op, en is daar ergens iets aan de gang, laat men zich dan terstond afvragen, of hier niet een nieuw verband waarin velen in onze tijd nieuw kunnen worden benaderd, wordt gevonden. . . . . Men bevestige toch niet de natuurlijke onwilligheid om naar een roepstem te luisteren, waarvan men alleen maar kan hopen, dat zij in onze godsdienstig impotente, dode en traditionele wereld steeds luider zal gaan weerklinken. Of is men tevreden met de godsdienstige situatie in ons land? Het is nauwelijks te geloven. . . .

. . . . Er zijn in onze tijd enkele dingen die hoop wekken. Ik noem er enkele. De grimmige houding van Barth e.a. temidden van de Duitse verhoudingen. De theologie van Brunner. Het zoeken naar een nieuwe Kerk in ons vaderland. Het streven naar een nieuwe eredienst. Allerlei jeugdwerk en de indrukwekkende arbeid van vele predikanten. Het ontwaken van het oecumenisch besef, nadat wij jaren lang, eeuwen lang, over, in vergelijking met het offer van Christus, onbelangrijke verschillen gestreden hebben. Zo is er nog allerlei meer te noemen. Wat wij echter allen zonder onderscheid het meeste nodig hebben, is iets anders: wedergeboorte uit den Heiligen Geest. In de kringen rondom Möttlingen en in de Groep en elders, ook bij vele levende leden der Kerk, is er „een wolkje als eens mans hand". Voor mij is 't wolkje er vooral in de Groep God geve dat de Geest in onze uitgeputte en van God vervreemde samenleving doorbreekt! Vallen al de genoemde hoopgevende elementen weg, dan zullen wij opnieuw met groot verlangen naar andere „wolkjes" blijven uitzien. Want bij de tegenwoordige schraalheid en dorheid valt er niet meer te leven. Wie dit laatste weet, wordt in zijn oordeel meer dan voorzichtig, wanneer er zich „wolkjes" vertonen. En hij vraagt zich af of Brunner geen gelijk had, toen hij zeide, dat „onze christelijke samenleving zich de critiek op nieuw opwakende gemeenschappen niet meer kan veroorloven".

* * *

In een ander nummer van Christendom en cultuur lezen we, eveneens van Prof. van Rhijn, over „De boeken der Groepbeweging" het volgende:

Nu verschillende theologen hun mening over de Groep-beweging geven en daarbij vooral afgaan op allerlei boeken, die uit de kringen der groepen te voorschijn zijn gekomen, is het gewenst er hier nog eens met nadruk aan te herinneren, dat deze boeken in het geheel niet voor theologen en christelijke mensen geschreven zijn.

Vooreerst zijn zij voor een groot gedeelte gevloeid uit de pen van mannen of vrouwen, die kort geleden op een of andere groep-samenkomst onder de indruk kwamen van hetgeen zij daar hoorden, er een nieuw leven vonden, en er terstond voor een uitgebreider kring van wensten te vertellen. Dat de theologische gedachtenwereld van pas veranderde journalisten e.a. daarbij voor iemand die deze boeken als vakman bekijkt, wel enige, soms vele tekortkomingen zal vertonen, ligt natuurlijk voor de hand. Vooral vergeet men daarbij echter, dat deze boeken in het geheel niet voor theologen en voor christelijke mensen, zelfs niet voor leden van de Groep, maar voor andersdenkenden, die totaal van het Evangelie vervreemdden, bestemd zijn. De ondervinding heeft geleerd dat onze gangbare stichtelijke lectuur voor het contact met totaal ongodsdienstige moderne mensen vrijwel geen trefkansen biedt. Dat dit bij de boeken van de Groep wel zo is, blijkt niet alleen uit het feit dat zij in totaal andersdenkende kringen doordringen en gretig gelezen worden, maar vooral hieruit dat er tal van mensen Christus vinden, nadat zij eerst door Begbie of Russell gepakt waren. Zo dikwijls er dus van theologische zijde alleen op grond van wat er in de boeken gevonden wordt over de Groep wordt geschreven, kan men dit gerust naast zich neerleggen omdat het vrijwel waardeloos is. Men moet eerst zelf een gehele House-party meemaken, voordat men over de Groep gaat schrijven.

* * *

Willen we deze gedachten eens overdenken?

Vooral zij, van wie leiding verwacht wordt dienen voorzichtig te zijn met hun oordeel.

Beproeft de geesten, of zij uit God zijn

Het bij voorbaat afwijzen van een nieuwe beweging is beslist onchristelijk.

Het christendom is in wezen revolutionair. Daarom behoeft niet altijd hetgeen historisch gegroeid is, primair te zijn.

Conservatisme kan ook zonde zijn.

Elke vorm, waarin het christelijke leven zich openbaart, moet als zodanig geaccepteerd worden. Afwijzing daarvan verraadt geestelijke armoede.

Overigens leert de tijd ons veel verstaan.

d. H.

CORRESPONDENTIE

G. S. te F. In het e.k. nummer van „Jong Leven" zal het verslagje worden opgenomen. E.-R.

J. D. te G. Uw verslag was al in Workum, toen de secretaris van de Noordelijke Bond van Bapt. gemeenten mij een overzicht deed toekomen.

E. R.

ADVERTENTIEN

Vrijdag 10 Mei 1935 No. 2365 54ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. L. DE HAAN - UTRECHT KERKSTRAAT 28 BIS
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.65 BUITENLAND PER JAAR f 3.50

GEEF MIJ UW HART!

„Geef uw hart aan Mij, Mijn zoon!
Meer dan pracht en tooi der tijden
Is uw hàrt Mij waard — ter woon!"

„Neem, mijn hart, ik wil 't U wijden,
Heilig het, dat rein en schoon
'tU ontvange, — en U ter eere
Liedren stijgen tot Uw troon,
U in wederliefde, Heere!
Voor U kloppend, tot mijn dood,
Maak' mijn hart Uw liefde groot!"

E. V.-v. O.

III

AAN ZEER STILLE WATEREN

HET IS DE HEER!

„De discipel dan, dien Jezus lief had, zeide tot Petrus: Het is de Heer!
Joh. 21 : 7a.

Het is een bekende geschiedenis waarmede het Johannes' Evangelie eindigt. De geschiedenis van de openbaarwording van Jezus aan zeven van Zijn discipelen, daar op de oever van het meer van Gennesareth.

* * *

„Nadat Ik zal opgestaan zijn, zal Ik u voorgaan naar Galilea". Zo had Jezus gesproken vóór Zijn sterven, in de Paaszaal te Jeruzalem, toen Hij Petrus waarschuwde. En de vrouwen, die op de opstandingsmorgen het lichaam van Jezus niet meer in het graf vonden en in plaats daarvan de opstandingsboodschap mochten beluisteren, ontvingen van een hemelbode de opdracht: doch gaat heen, zegt aan Zijn discipelen en Petrus, dat Hij u voorgaat naar Galilea; aldaar zult ge Hem zien, gelijk Hij ulieden gezegd heeft.

De Heiland zou dus in Galilea aan Zijn discipelen verschijnen. En zo is het ook geschied. Wel lezen we van enkele verschijningen van Jezus in en nabij Jeruzalem, doch de officiële verschijning, waarvan Jezus in de Paaszaal sprak en waaraan de engel de vrouwen herinnerde, zou niet in Judea maar in Galilea plaats vinden.

Was de Heiland Zijn werk niet in Galilea begonnen?

Daar, in de rustige omgeving van het meer van Gennesareth, wilde Hij het nu ook beëindigen. Daar zou Hij Zijn discipelen nog nader inlichten aangaande de dingen van het Koninkrijk Zijns Vaders. Daar zou Hij Petrus weer in zijn ambt herstellen. En daar zouden Zijn discipelen nadere instructies ontvangen.

* * *

En de discipelen van Jezus zijn naar Galilea gegaan.

Ze hebben natuurlijk de oude, welbekende stedekens bij het Galilese meer weer opgezocht. In een eenvoudige visserswoning zitten ze samen te praten. Te praten over hetgeen ze in gezelschap van Jezus hebben doorlééfd.

Het is bij de avond en de dag is gedaald.

De duisternis strijkt neer over het water. En de discipelen denken aan de angstige uren op het meer doorgebracht. Ze horen nóg het woord van Jezus, dat de wind bestrafte en de storm stilde.

En ze denken aan nog veel meer....

Terwijl ze zo samen denken en praten en wachten, zegt plotseling Petrus: „Ik ga vissen".

Niemand heeft daar iets tegen. Samen gaan ze in een schip. Met z'n zevenen zijn ze.

Enkele ogenblikken later dobberen ze reeds, hopende op een rijke buit, op de nachtelijke zee.

De uren gaan voorbij, doch .... ze vangen niets.

Vreemd!

Spoedig zal de dag aanbreken. En dan is de vistijd voorbij. Nóg een poging gewaagd. En nu nog een láátste poging. Tevergeefs!

Ze keren terug.

Maar wat is dat? Wie roept daar? Een welluidende stem klinkt hun plotseling in de oren: „Makkers, hebt ge niet enige toespijs?" Daar op de oever staat een onbekende persoon, wiens gestalte zich bij het licht der morgenschemering aftekent tegen de zacht afglooiende oever van het meer.

De teleurgestelde vissers, die in die vreemdeling een hongerige reiziger menen te zien, antwoorden kort maar waar: „neen".

* * *

Maar die vreemdeling is Jezus!

En Jezus zal Zich nu aan Zijn discipelen openbaren. Hij heeft met ze meegeleefd. Hij ziet ze teleurgesteld terugkeren. En Hij zal ze nu verder onderrichten. Daarom geeft Hij de raad, een raad die de discipelen bijna als een bevel in de oren klinkt: „Werpt het net aan de rechterzijde van het schip", en voegt er onmiddellijk de belofte aan toe: „en gij zult vangen".

Vermoeden de discipelen al iets?

Vermoedt Johannes al iets?

In elk geval werpen ze het net uit aan de rechterzijde van het schip èn .... ze kunnen het net niet meer trekken vanwege de menigte der vissen!

Toen zeide Johannes tot Petrus: „Het is de Heer!"

De scherpziende blik van Johannes heeft in die vreemdeling, die daar op de oever staat, Jezus ontdekt.

Dat *zien* is bij Johannes een gevolg van zijn *denken*. De raad, die hier grenst aan een bevel, doet Johannes nadenken. Vreemd, dat de discipelen onmiddellijk gehoorzamen. Ze doen, wat die vreemdeling zegt.

En dan die belofte: „en ge zult vangen".

Hoe moet Johannes dit vreemde optreden van de man op de oever verklaren? Op deze vraag en op nog een dozijn andere vragen heeft hij maar één antwoord: *Het is de Heer!*

Zo de Heer wil, zullen we een volgend maal nader op deze uitspraak van Johannes ingaan.

d. H.

III

De onbekende antwoordt

op de beschouwingen van br. Brandt enige weken terug in De Christen plaats verleend. Hij heeft wat gewacht omdat br. Br. er op hoopte terug te komen, maar nu duurt hem dat te lang.

Als reactie op de benauwende statistiek schreef ik aan de eindredacteur in een particuliere brief, duidend op deze toestand, o.a. volgende woorden: geen lange beschouwingen maar daden. De eindredacteur, bepaald met deze uitdrukking een van gevoelen zijnde, publiceerde die; wat ik hem niet kwalijk neem. Deze uitlating prikkelde, in goede zin, onze br. Br. dermate dat hem die aan 't beschouwen bracht. Hij verheerlijkte de beschouwing en stelde de waarde vast. De daad is de dochter der beschouwing.

Nu heb ik niet het plan, wijl dat mijn aard niet is, beschouwingen te houden. Er is in noodgevallen in de regel ook niet veel tijd voor.

Ik zal zeggen wat ik onder daden versta:

Mijn hart, gedeemoedigd en beangst, in vurig gebed voor een krachtige verkondiging van het Evangelie en het welzijn der gemeente uitstorten voor onze God en Vader in Christus Jezus;

mijn hoofd te allen tijde inspannen practische werken te ontdekken, waardoor het evangelie aan alle creaturen in de stad mijner inwoning verkondigd kan worden: openluchtsamenkomsten, evangelisatieblad, tractaatwerk;

mijn hand in mijn eigen, en als 't kan, in die van anderen, zak te steken en mij verlossen van de knechtschap aan de Mammon om zoveel mogelijk te offeren op 't altaar van het evangelie.

Misschien zijn er nog wel meer te noemen.

Het gaat erom dat wij allen tot de eerste liefde terugkeren en een machtige liefde openbaren tot onzen Heiland en de verlorenen.

Beschouwen — goed.

Maar dan ook, om Zijns Naams wil — doe een daad!

Gij allen die dit leest.

UW ONBEKENDE BROEDER.

MEDEDELINGEN

Friese N. B. J. B.ers.

Ons besluit was in Heerenveen onze provinciale landdag te houden.

Om verschillende oorzaken kan dat besluit niet uitgevoerd worden en zal

LEEUWARDEN

met vreugde de poorten openen voor de legioenen van het Kruis.

2de Pinksterdag naar Leeuwarden.

Het dag.bestuur.

CORRESPONDENTIE

G. S. O.—M. te A. U vindt het zeker niet erg, dat de agenda de volgende week wordt opgenomen?

E.-R.

E. d. V. te H. Het is mij niet mogelijk in dit nummer nog een gedeelte van het artikel op te nemen.

E.-R.

ADVERTENTIEN

Vrijdag 17 Mei 1935 No. 2366 54ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN — GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG

REDACTIE-ADRES: Ds. L. DE HAAN - UTRECHT KERKSTRAAT 28 BIS

ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN — CHRISTUS —

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.65 BUITENLAND PER JAAR f 3.50

AAN ZEER STILLE WATEREN

HET IS DE HEER!

II.

De discipel dan, dien Jezus lief had, zeide tot Petrus: Het is de Heer!
Joh. 21 : 7a.

We kennen de geschiedenis uit Joh. 21 : 1—14. Ik ben zo vrij U te verwijzen naar het voorstukje van het nummer van verleden week.

Johannes heeft in die vreemdeling, die daar op de oever staat, Jezus ontdekt. Hij deelt Petrus zijn ontdekking mede met de woorden: Het is de Heer!

Deze uitspraak van Johannes willen we hier overdenken.

* * *

Nog altijd is het de Heer, Die daar staat op de oever.

In Lukas 5 lezen we de geschiedenis van een ander wondervolle visvangst. Ongeveer drie jaar vroeger. Toen bevond Jezus zich *in het schip*. Ook toen werd op Zijn woord het net uitgeworpen en de vangst was overweldigend.

In Joh. 21 zien we Jezus staan *op de oever*. En het is ons alsof we daarin zinnebeeldig voorgesteld zien de grote verandering, die er in de verhouding tussen de discipelen en Jezus — nà Diens verrijzenis — is ingetreden.

Christus Jezus is de Eersteling geworden dergenen, die ontslapen zijn. Hij is de Eerstgeborene uit de dood.

En nu staat Hij op de oever, aan des hemels kust. En Hij leeft met Zijn discipelen mee. Hij kent de nood, van welke aard die ook moge zijn; Hij weet van de bange vragen van het hart; Hij ziet ook de vruchteloze pogingen, die worden aangewend. Maar weest er van verzekerd, gij strijders van het kruis, dat Jezus op de oever staat. Laat deze wetenschap U bij blijven. Laat ze U tot troost en sterkte zijn. Dat niets en niemand ter wereld in staat moge zijn U deze gedachte te ontroven.

Daarom het oog naar boven, op de kust der eeuwigheid gericht.

Stefanus heeft in zijn leven en tijdens zijn „sterven" Jezus zien staan op de oever.

Elk oprecht kind van God ziet Jezus staan op de oever. Wanneer daar sprake is van gemeenschap, van levensgemeenschap.

Maar is dat wel waar? Zijn er niet vele bijziende kinderen Gods? Bijziende geworden door de strijd om het bestaan, door het uitstaan van angst, door het meemaken van zorg, door vele goedbedoelde maar vruchteloos gebleven pogingen?

Wanneer dat zo is, dan kan een Johannesfiguur onschatbare diensten bewijzen. Een Johannes die denkt èn ziet èn spreekt.

Want ook nú nog staat Jezus niet alleen op de oever, maar Hij spreekt ook van de oever. En dan komt Hij met een vraag; een vraag, die moet leiden tot de ontdekking van eigen armoede, tot het niet-weten en het niet-bezitten. Op die vraag volgt dan een raad, laat ik liever spreken van een bevel; een bevel, dat niet op zichzelf staat, maar waaraan een belofte wordt verbonden. Zo alleen spreekt Jezus.

Wat zouden wij moeten beginnen zonder Jezus, Die daar staat *op* de oever en spreekt *van* de oever.

Welk een zegen, welk een blijdschap en onschatbare weldaad voor Gods kinderen zó Jezus te mogen zien en horen.

* * *

Het is de Heer, die aan de oever wacht op de Zijnen.

Johannes denkt en ziet en spreekt. Petrus hoort en handelt.

Welk een contrast! Ook hier verloochenen zich de zo verschillende karakters niet.

Wanneer de discipelen allen op de oever staan en wanneer bij de vis en het brood van Jezus ook nog van de door de discipelen gevangen vissen gevoegd zijn, zegt Jezus: „Komt herwaarts, houdt het middagmaal".

Welk een lieflijk toneel daar op de oever aan het meer van Gennesareth!

Maar wie vermag zich een voorstelling te maken van dat nog zoveel verhevener toneel, dat zich eens zal afspelen op de oever der eeuwigheid, „wanneer ge zult zien Abraham en Izaäk en Jakob, en al de profeten in het Koninkrijk van God; en daar zullen komen van oosten en westen, en van het noorden en zuiden, en zullen aanzitten" aan de maaltijd des Lams?

Gelovigen, houdt moed! De Heiland wacht ook op U. Al Gods kinderen komen eens thuis. Hallelujah!

Mag ik vragen of de Heiland ook op U wacht? Zullen we eens *elkaar* ontmoeten in dat land van zaligheid — waar wij altijd met den Heiland zijn van alle leed bevrijd? Zult ge er zijn, ja zult *gij* er zijn?

* * *

Gods kinderen komen eens thuis.
Voor eeuwig.
Welk een glorie!

O land, waar mijn Heiland in hemelse pracht
Als Koning Zijn dienaars in heerlijkheid wacht;
Hoe zalig zal 't wezen te zingen mijn lied
In 't koor der verlosten, dat hulde Hem biedt.

Land, land van vrede en licht!
Op U is mijn oog en mijn harte gericht.

d. H.

LOSSE SCHAKELS

Vrijheid — ook voor een ander. Op het Wereldcongres der Baptisten te Berlijn is ook een vredes-resolutie aangenomen. Bij het indienen van die uitspraak omtrent de vrede verzekerde de Voorzitter der desbetreffende Commissie, dat er in die Commissie een langdurige gedachtenwisseling over had plaats gehad. Tenslotte had men elkaar in de voorgestelde resolutie gevonden. — Ook in de grote Congresvergadering volgde nu een bespreking. De resolutie ging verscheidene leden niet ver ge-

noeg. Een sympathieke jonge broeder uit de Ver. Staten, een Dr Camps, stelde voor, dat het Congres zich krasser tegen de oorlog zou uitspreken, maar zijn voorstel vond geen meerderheid. Tenslotte werd de resolutie met één stem tegen — van een Duitser, die de resolutie blijkbaar weer te ver ging — en na het vertrek van anderen, die zich de moeite van het tegenstemmen schenen te willen besparen — aangenomen.

Veel instemming oogstte tijdens de besprekingen de toespraak van een Amerikaansen broeder, die verklaarde, geen *pacifist te zijn* (dus tegenover Dr Camps en diens vrienden te staan), maar dat hij als men een pacifist om zijn overtuiging moeilijkheden in de weg zou leggen, zijn jas zou uittrekken en voor die pacifist vechten!

Die houding vond algemene bijval: de vrijheid, die men voor zichzelf opeist, ook opeisen voor anderen. De Baptisten zijn altijd voorvechters van de vrijheid geweest. Wij vragen eerbiediging van het recht der vrije persoonlijkheid. Evenmin als we willen dat ons onrecht wordt aangedaan, verdragen wij het, dat men dat anderen aandoet. De vrijheid, die wij voor onszelf voelen nodig te hebben, gunnen we anderen niet slechts, maar eisen we ook voor anderen op. Slechts dát vrijheidsgebruik, dat de vrijheid van anderen opheft, kan niet gedoogd worden. En wie kan nu niet begrijpen, dat een baptist, zonder Nationaal soc. te zijn of met deze beweging te sympathiseren, voor de Nat. Socialisten of welke medeburgers ook, opkomt, als hij gelooft dat deze mensen onrecht wordt aangedaan?

Supra Nationale Gebedsbond. Deze bond zetelt te Zeist. Hij staat op stevig orthodoxe grondslag. Zijn bedoeling is de christenen te doen ontwaken uit de slaap van zelfgenoegzaamheid en geestelijke lauwheid. De bond acht een opwekking nodig. Hij hoopt aan de bereiking van dit doel mede te werken door aan allen, die in zijn arbeid belang stellen te doen toekomen:

a. een maandelijkse gebedscirculaire, waarin de onderwerpen worden opgenomen, die door de verschillende landen worden ingezonden;
b. een driemaandelijks bericht omtrent de arbeid in de verschillende landen van Europa.

Leden kent de Bond niet.

Ieder, die meer van deze bond wil weten, wordt op aanvrage gratis en franco lektuur toegezonden. —

Wie zou deze bedoeling niet weten te waarderen? Men kan zich echter ook te veel met zichzelf bezig houden. Elke gemeente die — inplaats van de lijn van haar activiteit de wereld in te leiden deze ombuigt naar zichzelf toe, verschrompelt — en met elke christen gaat het net zo.

Het Evangelie in Rusland. In de Täuferbote vertelt Ds Fleischer, dat een familie uit Rusland gekomen, hem o.a. vertelde: met het Evangelie staat het in Rusland goed. Godsdienstvrijheid is er niet. De uitroeiïng van elke godsdienst is nog steeds een punt op het communistisch program. Maar het Evangelie is niet uit te roeien. Men heeft slechts dit bereikt, dat er geen naamchristenen meer zijn doch slechts echte. Bekennen dat men een christen is, betekent in Rusland zijn leven in zijn hand dragen, en daarom doet niemand het, die het *niet helemaal is*. Het getal der ware christenen is, tegenover vroeger, zeer toegenomen. — Ds Fleischer kreeg de indruk, dat het haast nodiger is dat de christenen in Rusland voor ons bidden, dan wij voor hen, vanwege het naam-christendom onder ons.

Anabaptisten en Baptisten. Van br H. Sikkema, die te Tongeren in België werkt, ontvingen we een schrijven, waarin gevraagd werd naar een mogelijke verwantschap tussen Anabaptisten en Baptisten. Onze br heeft oude akten in Gent en te Antwerpen in handen gekregen betreffende processen in die steden gevoerd tegen z.g.n. Anabaptisten, ten dage der Reformatie. Gewoonlijk werden zij veroordeeld om het ene feit, dat ze zich hadden laten „herdopen", Nu vraagt br Sikkema:

> „Nu dacht ik zouden we hier niet met onze voorlopers te doen hebben? En zouden dit niet veel eerder Baptisten dan Anabaptisten geweest zijn?"

„Anabaptisten" of „Wederdopers" is een naam aan de voorstanders van de Doop der gelovigen gegeven door hun vijanden. In de tijd der Hervorming vormden deze mensen een grote beweging, maar vonden Rooms en Onrooms tegen zich, die naar de weinig zachtzinnige methoden der middeleeuwen met hen handelden en zowat uitroeiden. Ze vormden heterogene groepen. Wijl deze beweging opkwam uit het volk, droeg ze niet het stempel van een krachtige persoonlijkheid, gelijk de bewegingen van Wittenberg en Genève. Ze stemden echter allen overeen in de verwerping van de kinderdoop. Op dat punt zijn wij, Baptisten, hun dan ook verwant. Een historische voortzetting van het Anabaptisme is het Baptisme niet. Het Baptisme is een herleving van Nieuw-Testamentische gedachten, gelijk die in min of meer zuivere vormen in de „Anabaptisten" der middeleeuwen naar belichaming gestreefd hebben.

De benaming „Anabaptisme" deden we m.i. beter niet over te nemen. Wij doen beter als we die beide groepen willen onderscheiden te spreken van Dopers en Baptisten.

L.

WAT MOET HET KIND DOEN OP DE ZONDAGSSCHOOL.

(Inleiding, gehouden door den heer P. Smit op de tweede Zondagssch. Conf. te Groningen).

Een onderwerp, dat eigenlijk een vraag is. Met onze inleiding hierover willen we trachten een antwoord te geven, ontleend aan de practijk. Of het juist dat antwoord zal zijn, dat deze of gene zich reeds heeft ingedacht en of het een afdoend antwoord zal zijn, wij weten het niet. Moge het ons echter gelukken, ook mede uit de besprekingen, die zeer waarschijnlijk zullen volgen, enkele richtlijnen aan te geven, die ons werk bevorderlijk kunnen worden.

We leven in een tijd, dat de vragen naar en om het kind zich vermenigvuldigen. De sport, die in vele gevallen helaas bijna een ontaarding is geworden, roept om het kind. Bij de politieke partijen is de roep niet minder, want velen zien in het kind het middel, om straks uit te dragen, wat hun niet is gelukt te verkrijgen of tot stand te brengen.

De Zondagsschoolarbeid heeft in deze roep om het kind een geweldige concurrent, om het zo eens te noemen, gekregen.

In de sport en in de politiek gevoelt het kind zich meer of minder gewichtig, het begint zich daarin al eventjes groot te gevoelen. En plaats daarnaast onze arbeid. Hoe gering, hoe nietig lijkt ze bij dit alles. Wij mogen echter *niet* vergeten, dat in vele van die roepstemmen het kind middel is. In ons werk willen wij het kind naar zijn bestemming heenwijzen, heenleiden.

Wij mogen het dan ook nog wel als een grote zegening bezien, dat wij nog altijd een zeker percentage van de kinderen om ons heen bereiken.

Niettemin, ook bij ons vermenigvuldigen de vragen zich en wij kunnen of mogen er niet aan voorbijgaan.

Voor ongeveer 10 jaren werd eens dezelfde eensluidende vraag als van deze middag door een broeder tot ons gericht. Deze zocht een antwoord volgens zijn beschouwing: Sinds de gelijkstelling van het openbaar en bijzonder onderwijs tot wet is gemaakt, verrijzen de bijzondere scholen als paddestoelen uit de grond, en verreweg de meeste kinderen van de Zondagsschool bezoeken de bijz. school, ze ontvangen reeds Bijbels onderwijs, wat moet het kind dus nog doen op de Zondagsschool. Z.i. was het niet meer nodig. Wij hebben dezen br. toen duidelijk trachten te maken, dat wij voor het Bijz. onderwijs zeer, zeer dankbaar zijn, dat echter ons werk meer inhield dan bijbrengen van Bijbelse geschiedenis. Wij willen trachten, indien immer mogelijk, hen in aanraking te brengen met Jezus zelf, en dat het Bijzonder onderwijs geenszins het Zondagsschoolwerk zou trachten te verdringen, doch beider

arbeid aanvullend op elkaar zou werken.

En we mogen zeker wel vaststellen, dat toen deze vraag, naar wij menen, op de vorige conferentie naar voren is gekomen, geenszins een antwoord in deze richting is bedoeld.

Voor ons zal het onderwerp meer een vraag zijn in deze zin: Zondagsschool wordt gehouden, het kind komt daar, maar wat moet het daar doen. Toen we even bij deze vraag stilstonden, kwam er een glimlach en rees de gedachte: als het kind nu eens deze vraag deed: Wat moet ik doen.

Edoch, ook op ons als leiders rust de taak te weten, wat het kind moet doen. Doelloos mag het kind er niet zijn. Geen doel, geen nut, en de uitkomst vaak, wat wijzelven niet hadden verwacht.

Wat is een Zondagsschool? We mogen zeker wel met aller instemming vaststellen, dat het een instelling is, waar onderwijs wordt gegeven. Hiervan moet het kind zich bewust zijn of worden. Het is echter meer. Het moet ten doel hebben het kind in aanraking te brengen met Jezus. Ook dit moet het kind goed bijgebracht worden.

En de onderwijzer? De schakel tussen Jezus en het kind, zoals onze voorzitter Ds. Louw op onze eerste conferentie zeer terecht heeft opgemerkt. Doel, dat zowel voor onderwijzer als kind geldt. Dit moet het kind goed bijgebracht, onderwezen worden. Als dus kind en leider(ster) des Zondags te zamen zijn dan, ja wat dan?

a Dan *mag* het kind niet zijn eigen wil volgen;
dan *mag* het kind niet oneerbiedig zijn;
dan *mag* het kind zich niet onordelijk gedragen;
dan *mag* het kind niet ongehoorzaam zijn;
dan *mag* het kind niet onrustig zijn.

En zo zouden we nog meer kunnen noemen. Maar genoeg.

Als het kind dat niet mag doen, en daar zijn we het dunkt me, allen wel mee eens, dan kunnen we heel gemakkelijk vaststellen;

b. Wat het kind wel *moet* doen. Dan *moet* zijn wil ondergeschikt zijn aan de leiding. Dan *moet* het zich eerbiedig gedragen. Dan *moet* het kind zich gewennen aan orde. Dan *moet* het kind gehoorzaam zijn. Dan *moet* het stil zijn enz. enz.

Nu zijn we voor onszelven overtuigd, dat we in heel korte omlijning vastleggen, wat het kind niet *mag* doen, en wel *moet* doen. Maar we horen, jammer genoeg, soms nog van Zondagsscholen, waar van dit genoemde zeer weinig wordt gevonden. Wij voor ons zelf en meerderen met ons, zijn er van overtuigd, dat willen wij het doel van onze arbeid bereiken, wij dit van het kind moeten vragen. 't Is een eerste vereiste. Orde in de klas is halve Evangelie, zo werd ons eens verzekerd van een broeder, die reeds jaren in de Zondagsschool werkzaam is.

(Slot volgt.)

MEDEDELINGEN

AGENDA

voor de 4e Alg. Verg. der N.B.V.B. „Zusterhulp", te houden D.V. op 9 Juli a.s. te N. Pekela.

9.30—10.30 uur Koffiedrinken.
10.30 uur 1. Opening door de presidente.
2. Jaarverslag der secr.esse.
3. Jaarverslag der penningm esse.
4. Rapport van de commissie tot nazien der boeken van de penningm.esse.
5. Verkiezing secr.esse.
Aftredend: G. S. Olijslager—Muller.
Candidate: id.
6. Gezamenlijk zingen van het nieuwe conferentielied.
7. Voorstellen der afdelingen.

Groningen.

De Alg. Verg. besluite tot het stichten van een rusthuis voor betalende logé's.

Den Haag Z. B. S.

a. De Alg. Verg. besluite over te gaan tot het uitgeven van een eigen verenigingsblad.

Toelichting: De ervaring heeft geleerd, dat er, wil ons verenigingsleven bloeien, meer onderling contact moet zijn. Ook vrouwen buiten eigen kring kunnen hierdoor beter met het doel en streven der vereniging bekend gemaakt worden.

b. Elke afdeling halvere de totale jaarlijkse opbrengst der vereniging en bestede de ene helft voor inw. zending in eigen gemeente en omgeving (zie Art. 2b, statuten N. B. V. B. Zusterhulp); de andere helft zende men aan C. Z. H. Dit bedrag wordt voor uitw. zending op beslissing der Alg. Verg. besteed.

Toelichting: De meeste afdelingen sturen reeds een bedrag met speciale bestemming voor uitw. zending. Het komt ons voor, dat het niet goed is, deze bedragen nog eens te halveren.

Hengelo.

De Alg. Verg. besluite tot het dragen van een insigne.

Toelichting door de afgevaardigde.

N. Pekela.

a. Zusterhulp zende ook dit jaar weer een kerstkist naar de Congo.

Toelichting: Zoals de zusters in „De Christen" van 22 Mrt. l.l. uit de brief van zr. Reiling vernomen hebben, was de vreugde en het nut van de kerstkist in de Congo zeer groot en moeten wij daarom weer ons best doen, een welgevulde kist tijdig naar de Congo te zenden.

b. Om evenals verleden jaar weer 20 meisjes voor onze rekening te nemen.

c. om zwakke en hulpbehoevende zusters tijdelijk naar een bestaand rustoord te zenden.

Toelichting: In „De Christen" van 1 Febr. l.l. stelt mevr. de Haan—Engelsman voor, om een rustoord te stichten voor zwakke zusters. Aangezien dit grootse plan waarschijnlijk niet direkt voor uitvoering vatbaar is, doet onze afdeling bovenstaand voorstel.

d. Indien zich ook verder geen colportrice aanbiedt, dan zo mogelijk een colporteur te werk te stellen.

Stads- en Musselkanaal.

a. Om het hoofdbestuur met *twee* leden uit te breiden.

Wanneer dit voorstel wordt aangenomen, worde aan iedere afdeling recht verleend, om staande de vergadering candidaten te stellen.

b. Een gedeelte van het geld voor inw. zending te gebruiken voor een Evangelist-Huisbezoeker, en mocht er van Uniewege een Evangelist vast worden aangesteld, zou Zusterhulp kunnen helpen, door die goede zaak te steunen met een vaste bijdrage.

8. *Bestuursvoorstellen.*

a. De Alg. Verg. besluite gewestelijke vergaderingen te houden, waar het hoofdbestuur zich kan laten vertegenwoordigen.

b. De statuten aan te vullen met een artikel, om een maximum van f 25.— beschikbaar te stellen in dergelijke gevallen, als b.v. het ongeluk de fam. Kluin overkomen.

12.30—2.— uur Koffiepauze.

2.—3.— uur
9. Voordracht van Hengelo.
10. Zang van Delfzijl ?
11. Referaat door mevr. Hekhuis—de Hart van Muntendam. Onderwerp: Jezus en de vrouw.
12. Bespreking.

3.—3.30 uur Theepauze.

13. Zang van N. Pekela.
14. Voordracht van Groningen ?
15. Rondvraag.

4.30 uur Sluiting.

I. P. L.

Zij, die klagen, dat ze door een geestelijke depressie te lijden hebben, willen gaarne luisteren, wanneer althans hun klagen eerlijk is en niet een aanhef tot een bedilzuchtig oordeel over andere christenen. *Zij zullen vertroost worden* als zij onze raad opvolgen en zich voegen bij de duizenden die zullen komen op onze

Pinksterconferentie.

Ook wat *Uw wensen* betreft van organisatorische aard, wij stellen U gerust, zij zullen *worden vervuld.*

BRANDT.

PROGRAMMA
Gewestelijke Jeugdconferentie Hemelvaartsdag te Delfzijl.

(Jeugdgroepen: Delfzijl, Foxhol, Groningen, Hoogezand, Siddeburen.)

10.30—11.— uur Opening Ds. Huizinga.
11.——11.30 „ Jeugdpreek Ds. Louw.
11.30—12.— „ Bid- en dankstond.

Nuttigen van meegebracht proviand.

Vermoedelijk openluchtsamenkomst met diverse sprekers en mondaccordeonmuziek.

2.— uur Hervatting der conferentie. Koorzang.
2.15—3.15 „ Opstel Hoogezand. Voordracht Delfzijl. Opstel Foxhol.
3.15—3.25 „ Toespraak br. Reinholtd.
3.25—3.30 „ Koorzang.
3.30—4.— „ Improvisatie's.
4.——4.30 „ Voordracht Siddeburen. Theepauze.
4.30—5.— „ Getuigenissen. Sluiting.

Koorzang van het Evangelisatiekoor te Groningen.

Opwekken is onnodig.
Want komen doet gij allen.

De Secretaris,
CHR. MOSTERT.

U. R. C.

Ontvangen van:
N. N. te Ut. f 0.25.

Utrecht, A. H. ZERBST,
Rijnlaan 128bis. Penningmeester.
Giro 68108.

Noordbergum.
Verantwoording.

Jammer is 't als je graag wilt verantwoorden en er wordt niets voor ontvangen. Maar . . . . dat was, mogen we vertrouwen, alleen verleden week. Nu is 't anders. We ontvingen met vreugde en dankbaarheid van de blijmoedige gevers en geefsters:
Gem. te Muntendam f 12.—
N. N. te Sneek - 10.—
Dat staat toch dadelijk veel beter, vindt U niet?
En velen Uwer willen medehelpen, dat 't nog lang zo blijft. Indien alle Nederl. Baptisten tegelijk onze behoefte beseften en dan ook tegelijk aan de daarop noodzakelijk volgende drang van hun hart gevolg gingen geven, wij achtten, dat we dan meteen radicaal geholpen zouden zijn.

Wij wachten met verlangen Uw gaven voor 's Heren werk.
Bij voorbaat onze oprechte dank en hart. broedergroet
Uw br. in den Heer,
Noordbergum. G. VISSER.
Giro 239787.

P.S. Denk om 't bijschrift: „Voor Noordbergum" of „Voor Zandbulten".

CORRESPONDENTIE

J. S. te T. A. Uw „ingezonden" zal een paar week op plaatsing moeten wachten. Wat de plaatsruimte van ons weekblad aangaat, hopen we op betere tijden.
E.-R.

H. D. H. te H. Hartelijk dank voor het toegezonden vertaalstuk. 't Zal, naar ik hoop, binnenkort worden opgenomen.
E.-R.

ADVERTENTIEN

Vrijdag 24 Mei 1935 No. 2367 54ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. L. DE HAAN - UTRECHT KERKSTRAAT 28 BIS
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.65 BUITENLAND PER JAAR f 3.50

NIET ONS, O HERE!

Psalm 115 : 1.

(Fragment uit de gedachtenisrede van Ds. H. Visser, gehouden op 12 Mei j.l.)

Voor mijn intrede-predikatie gehouden op 8 Mei 1910, 's nam. 5 uur, had ik tot grondslag het apostolische woord:

> „Wij dragen niet, gelijk velen, het Woord Gods te koop, maar als uit oprechtheid, maar als uit God, in de tegenwoordigheid Gods, spreken wij het in Christus".
> (2 Kor 2 : 17).

De bedoeling van dit woord is, dat wij van het predikambt geen *handelszaak* mogen maken.

Dit is het principiële, wat ons door de genade van God altijd en tot op dit ogenblik voor ogen heeft gestaan. Het gaat dikwijls, of liever altijd in en door de prediking des Woords met terzijdestelling van eigen vooropgezette bedoelingen. Het moet in de prediking steeds gaan om God, Die Zijn Woord laat verkondigen om de mens tot waarachtige bekering des harten te leiden. En daaraan — dat durf ik met vrijmoedigheid te verklaren — hebben wij ons steeds gehouden. Was onze prediking zonder gebrek? O, wie zou het durven beweren? Ik allerminst. Welke dienstknecht Gods zou het durven zeggen, dat hij in woorden volmaakt en in al zijn doen onberispelijk is?!

Neen, neen, wij roemen niet in onszelf, maar in God, die de nederigen genade schenkt, en de ootmoedigen met Zijn goedertierenheid kroont. Gij gemeente, gij ouden en gij jeugdigen, gij inwoners van deze stad, waarin wij burgers zijn geworden, gij kunt getuigen, hoe onder en met u ons leven was, zowel in ons familieleven, alsook daarbuiten. Nog eens, ik zeg dit niet, om roem voor ons zelf te oogsten, maar omdat God Zijn Woord waar maakt, als Hij zegt: wie zijn weg wel aanstelt, dien zal Ik mijn heil doen zien. (Ps. 50 : 23).

Ja, dit hebben wij bevestigd gezien in veler leven, ook gedurende de tijd, waarin wij hier geleefd en gearbeid hebben. Daarom was het ons ook steeds een behoefte, om uw geestelijke en stoffelijke behoeften voor God neder te leggen. Ook kunnen wij niet nalaten te bidden voor onze overheid, alsmede voor allen in wier midden wij leven, wetende, dat God het gebed hoort; wetende, dat in de eerste plaats verwacht mag worden van de arbeiders des Heren, dat zij de belangen des volks bij God voorbrengen, opdat wij een stil en gerust leven mogen leiden in alle godzaligheid. Want het koninkrijk Gods en Zijn gerechtigheid komt niet met uiterlijke praal, noch met helklinkende symbalen of sensationele gebeurtenissen, doch in de stille doorwerking van zijn beginselen, die gezien moeten worden in het particuliere als ook in het gemeenschaps-leven der gelovigen en in de maatschappij.

Volgens die regel hebben wij ook van begin af aan in onze gemeentelijke arbeid te dezer plaatse het aangevoeld en gedaan. En nog steeds voelen wij het zo aan, dat wij èn Evangelisatie èn leerrijke prediking met elkaar moeten verenigen; want een gemeentedienaar, die steeds evangeliseert, zonder belerend onderwijs in zijn prediking, moet tenslotte het gemis aanvoelen, èn voor zichzelf èn voor zijn gemeente, n.l. *dat hij niet genoegzaam opvoedend werkt.*

Het opvoedend element mag in de prediking niet ontbreken.

Wij kunnen noch durven daarvan afzien, noch ons daarvan onttrekken *En mocht het den Here behagen ons nog meerdere jaren hier te doen arbeiden, als dit in Zijn raad besloten is, dan zullen wij ons houden aan wat wij aanvoelden en doorzetten, todat het ogenblik van aflossing komt.*

Wij wensen dan ook niets anders dan met het oog op de toekomst, voor hen die ons eerlang zullen opvolgen — want die tijd zal gewisselijk komen — dat zij een arbeid mogen vinden, *die gedaan is in den Here* en bestand blijkt tegen alle geweld van buiten en van binnen. Zij, die eens onze opvolgers zullen worden, dienen dan rekening te houden met des Meesters woord: een ander is het, die zaait, en een ander, die maait. Ik heb u uitgezonden, om te maaien, hetgeen gij niet bearbeid hebt, enz. (Joh. 4 : 37, 38).

Voorts mogen wij niet uit het oog verliezen, dat Christus de bekende opdracht heeft gegeven: predikt het Evangelie aan alle creaturen, dezelve dopende in de Naam des Vaders, des Zoons en des H. Geestes; en die geloofd zal hebben en gedoopt zal zijn, zal zalig worden. Aan die opdracht torne niemand.

Die opdracht is het devies, dat wij hoog houden, want daarin is Christus en dien gekruist de kern. Wie onze prediking beluisterd hebben gedurende de 25 jaren in deze kerk, of ook op de straat, die kunnen, zo zij 't willen getuigen, bevestigen, dat wij ons steeds gehouden hebben, óók als gemeente, aan die opdracht van den Meester. Heeft God op die prediking de stempel Zijner goedkeuring gezet?

Ja, door genade, ja!!

Onze tegenwoordige secretaris, br. Wielinga Jr., verstrekte ons een alphabetische lijst van 111 namen van personen, die wij in deze kwart eeuw in onze kerk mochten dopen.

Doch het lust ons niet slechts getallen te noemen, want het komt in de eerste plaats aan op getrouwheid. Terwijl wij niet mogen vergeten, dat al de gelovig geworden zielen door middel van onze arbeid, niet het werk is van ons, maar van God!

Geloofd zij den Heer, dat onze arbeid *in Hem* niet ijdel was.

En dan nog dit: een 25-jarig Jubileum als het onze is in de geschiedenis van de Unie van Baptiste gemeenten nog niet voorgekomen. Deze herdenking is dus het eerste zilveren punt, dat wij door Gods genade mogen zetten in de historie der gemeente Sneek en in onze Unie-gemeenten. Wij hopen en bidden van God, dat meerdere predikanten dat voorrecht beschoren wordt.

Ik wil besluiten met onze hartewens, dat zij, die tot hiertoe buiten ons gemeenteverband leven, zonder ergens

kerkelijk te zijn aangesloten, de weg mogen vinden naar de gemeente, zowel hier in Sneek als ook in Heeg.

P.S. Allen, die ons hun schriftelijke felicitaties zonden, persoonlijk te bedanken, is wegens het grote getal haast niet mogelijk. Daarom zeggen wij hen, die dit gedeelte van onze toespraak lezen en ons hun blijken van liefde en erkentelijkheid zonden, hartelijk dank, met de bede, dat de Heer u allen rijkelijk Zijn goedertierenheid in Christus Jezus door den Heiligen Geest vergelde.

Fam. H. V.

Sneek, 14-5-1935.

III

WAT MOET HET KIND DOEN OP DE ZONDAGSSCHOOL.

(Inleiding, gehouden door den heer P. Smit op de tweede Zondagssch. Conf. te Groningen).

(Slot.)

Maar, zal misschien deze en gene opmerken, als wij dit van het kind moeten vragen,

c. Welke middelen moeten dan worden aangewend, om in dezen iets te bereiken?

En dan willen wij in de eerste plaats al vaststellen: Het *moeten* doen wordt niet verkregen door machtsmisbruik, door bruut optreden van leider of leidster. Door misbruik van macht buigt men geen enkele wil, van een kind ook niet.

Door machtsmisbruik voorkomt men geen oneerbiedigheid, voorkomt men geen onordelijk gedrag, dwingt men niet tot gehoorzaamheid, verkrijgt men geen orde.

En toch moet het kind dit doen. Nu weten we wel, er is verschil in leiding. De een bezit meer tact in zijn optreden dan de ander. Enkelen werden met een zekere tact van leiding te geven geboren, doch verreweg de meesten moeten het leren.

Een eerste middel om in dezen bij het kind iets te bereiken is wel: Wij als leider(ster) moeten in ons werk zelf kind zijn tegenover het kind, maar bovenal kind tegenover God.

Ook onze wil moet ondergeschikt zijn aan de wil van God. Ook in ons moet algehele gehoorzaamheid gevonden worden, wij moeten rustig en stil, heel stil zijn aan de voeten van onzen Zender. Als dit in ons gevonden wordt en ook geopenbaard in kinderlijke sfeer tegenover het kind, dan zullen wij iets van dat *moeten* bereiken, wat wij vragen van onze kinderen.

En dan willen wij nog een middel noemen. Ons vertellen, ons doorgeven aan het kind. Hoe en op welke manier moet dit toegediend worden.

Bij een ernstige zieke werd op zekere dag een dokter geroepen. Na een nauwgezet onderzoek werden medicijnen voorgeschreven en toegepast. Geen beterschap mocht echter worden geconstateerd. Met goedkeuring van de geneesheer werd na enige dagen de hulp ingeroepen van een anderen dokter. Ook deze paste na gedaan onderzoek medicijnen toe, na enige dagen was beterschap merkbaar en leidde tot algeheel herstel.

De beide doktoren waren nog al collegiaal en op verzoek van den eersten werden de medicijnen van ieder laboratorisch onderzocht en kwam men tot de verrassende ontdekking, dat de bestanddelen enerlei waren. Vanwaar dan de oorzaak, dat bij de ene geen en bij de ander wel genezing plaats vond. Het was deze. De bestanddelen in de medicijnen van den tweeden dokter waren geplukt des morgens vroeg, toen ze nog overdekt waren met de dauw. De dauw bracht of hield de genezende kracht in de bestanddelen van de medicijn.

Zo moet onze vertelling doorgegeven worden aan het kind. Steeds doortrokken van de dauw van Gods Heilige Geest.

Onze vertellingen worden wel eens gezengd door de hitte van de zon des daags, als het zo eens mag genoemd worden, en wij ervaren het reeds aan onszelven. Wij wilden doorgeven, doch het was of wij het niet kwijt konden worden. Wij zelven waren onvoldaan en het kind niet minder.

Daarom is het onzerzijds een eerste vereiste, steeds in nauwe gebedsgemeenschap te staan met onzen Heiland. Wij mogen nimmer of nooit denken, 't is maar voor het kind. De kinderziel voelt zeer gevoelig aan. Willen wij werkelijk de schakel zijn tussen Jezus en het kind, dan moet onze verbinding echt zijn en zal Zijne tedere onpeilbare liefde bewerken dat het kind mede wordt ingesloten.

Maar, zal zeer waarschijnlijk iemand vragen, mag of moet het kind nu werkelijk niets anders doen op de Zondagsschool? We vinden het wel leuk, als het kind ook eens iets naar voren brengt.

Nu, als men daar op gesteld is, zouden we willen adviseren: laat het kind eens een voordracht, niet moeten, maar mogen doen. B.v. tussen overhoren en vertelling in. Of laat het eens een opstelletje mogen maken.

Door een voordrachtje te doen kan men bewerken, dat het kind enige vrijmoedigheid krijgt. Door vrijmoedigheid geeft het straks misschien door, wat op de Z.school werd ontvangen en schiet het ontvangene des te dieper wortel. En door een opstelletje te laten maken en dat voor te lezen, wordt men iets gewaar van de gedachtengang of vorming, die in het kind leeft. Men zij echter zeer voorzichtig in de beoordeling hiervan.

Ook kan men af en toe eens door een der kinderen de meegebrachte cent laten ophalen of het kaartje laten rondgeven. Maar nooit steeds door dezelfde. Ze zouden zich misschien even gewichtiger gaan gevoelen dan de anderen.

Onderwijl dit echter geschiedt, bestede de leider(ster) al zijn aandacht aan kind voor kind, die de cent afgeeft of kaartje ontvangt. Rij voor rij bijlangs. Men komt dan allicht tot de ontdekking, dat deze of gene eventjes onwilligheid betoont of eventjes ondeugend wil zijn. Onder vier ogen spreekt men dan eens even met ze. Men bereikt daar zeer vaak mede, dat het kind gevoelt, de ogen van den leider(ster) zijn op ons gericht, en dan heeft men tevens gelegenheid het kind voor te houden, dat Gods oog ook altijd zo op ons is gericht en ons gadeslaat bij al ons doen en laten, waar wij ons ook bevinden.

Overigens: Wat moet het kind doen op de Z.school?

Zouden wij dit willen vasthouden: laat het kind zolang kind blijven als immer mogelijk is. In eenvoudig kindschap onzerzijds en kind zijn anderzijds kan men o.i. het beste in aanraking brengen en komen met Hem, die in alles steeds Zijn kindschap heeft betoond, namelijk met Jezus, de grote Kindervriend.

III

ZUSTERHULP.

Maak u klaar voor Nieuwe Pekela!

De agenda van de 4de Algem. Vergadering der N. B. V. B. is reeds verschenen.

„Wat vroeg!" zullen sommigen misschien zeggen. Ja, wij zijn vroeg, alle eer aan onze secretaresse. Wij moeten ook wel vroeg zijn, want de meeste afdelingen vergaderen maar éénmaal per maand, terwijl ons weekblad „De Christen" over te weinig plaatsruimte beschikt, zodat het gemakkelijk kan gebeuren dat ons programma van werkzaamheden één à twee weken op verschijning moet wachten.

De zusters hebben nu al de tijd om de inhoud van de agenda te overdenken en te bespreken.

Er zijn belangrijke voorstellen binnengekomen. We voelen daarin het kloppen van een hart, dat voor de beweging leeft en dat de zusters behoefte hebben om grote daden voor den Heer te doen. De afdelingen, die met deze gewichtige voorstellen zijn gekomen, hebben zelve natuurlijk ze rijkelijk overwogen en wegen gevonden, waarlangs zij kans zien om die voorstellen tezamen ten uitvoer te brengen: wij zullen horen, zien en besluiten. Het belooft een goede vergadering te worden! Komt allen op onze 4de Algemene Vergadering. Overlegt en spaart en komt!

In Matth. 27 lezen we: „En aldaar waren vele vrouwen van verre aan-

schouwende, die Jezus gevolgd waren van Galiléa om Hem te dienen". Deze vrouwen waren van Galiléa naar Jeruzalem gegaan om Jezus te dienen, want zij hadden Jezus lief en hadden Zijn kracht in haar leven ervaren.

Laten wij optrekken naar N. Pekela, omdat wij Jezus liefhebben en ons gedrongen gevoelen om Hem en Zijn Koninkrijk gemeenschappelijk breder en beter te dienen, dan wij op onszelf kunnen doen.

Het kost ons voorzeker inspanning om ons gezin en onze dagelijkse arbeid een hele dag in de steek te laten, maar de ware liefde is vindingrijk, is overlegzaam, is verstandig en helpt ons om de moeilijkheden, die een reis naar N. Pekela medebrengt, te overwinnen. De gemeenschap met elkaar en met Hem, die ons tezamen roept, zullen ons nieuwe moed geven en geschikter maken voor de arbeid en de plichten, die ons de volgende dag wachten.

Met zustergroeten en tot ziens,

T. WEENINK—Dethmers.

HOUZEE VOOR N. B. V. B.

Zo gaat het goed. Deze week sloten zich weer 2 *verenigingen bij ons aan.*

Vrouwenvereniging van Foxhol en vrouwenvereniging van Groningen, we heten u hartelijk welkom in onze gelederen. Twee Groningse verenigingen zijn nu met ons verbonden, de derde zal ook nog wel volgen. Nog een beetje geduld en gans Groningen is lid der N. B. V. B.

Wat zullen er straks in Juli een bussen volgeladen met zusters naar N. Pekela komen rijden! Hoe meer leden, des te groter onze vergadering en des te heerlijker het gevoel van saamhorigheid.

Verenigingen, die nog niet aangesloten zijn, weten nog niet, wat ze missen. Maar als ze eens toetreden (we hopen van spoedig), dan kan het niet anders of ze moeten wel zeggen: hadden we 't maar eerder gedaan.

Aangesloten of niet aangesloten, bespreekt op uw vereniging de reis naar N. Pekela en zo mogelijk *komt allen*.

G. S. OLIJSLAGER—Muller.

DE f 1000.-- GEPASSEERD!

Waarde zusters.

Op een enkele afdeling na hebben allen aan haar verplichting tot het zenden van contributie voldaan. Ook de bijdragen bleven niet uit. En nu zusters, we hebben ons voorgenomen doel voor dit jaar bereikt! We zijn *de f 1000 — gepasseerd.*

Wat dit zeggen wil in deze moeilijke tijden, valt niet onder woorden te brengen. Wij weten het; het zijn de offers, de penningen, die door zuinig overleg der huismoeders bijeen gekomen zijn. Maar offers, die met een liefdevol hart zijn gebracht voor het grote werk van onzen Meester. De Heiland voor Wien niets verborgen is, ja, voor Wien alles naakt en geopend is, zegene al deze gaven. *En nu voorwaarts zusters* op de ingeslagen weg. Onze zendelinge zuster Reiling zal het weten, dat hier zusters achter haar staan. Maar ook elke plaatselijke gemeente ervare de zege van de verenigde zusters!

Er zijn nog enkele gemeenten waar geen afdeling van Zusterhulp is. Zusters, zegt ons uw bezwaren. *Gij hoort bij ons.* Bezoekt als gast onze jaarvergadering, welke D.V. gelijktijdig met de Unieverg. te N. Pekela gehouden wordt. Ik weet haast zeker, dat dan veel oordeel opgeschort en vooroordeel weggenomen zal worden.

Met hartelijke zustergroet,

A. BOITEN—Attema,
penm.esse.

Den Haag, Abrikozenstr. 188.

UIT DE GEMEENTEN

SNEEK. 't Was voor ons Zondag 12 Mei een dag van buitengewone betekenis, aangezien we toen het feit herdachten, dat onze geliefde Voorganger, Ds. H. Visser, voor 25 jaar zijn intrede deed in onze gemeente.

De morgendienst werd geleid door Ds. G. Visser van Noordbergum, die ons sprak over het tekstwoord: „Gij hebt mij versterkt met kracht in mijn ziel".

De namiddagdienst werd door onzen Voorganger benut tot het houden van een gedachtenisrede, waarin we werden bepaald bij de grote zegen ons door den Heer geschonken.

's Avonds 8 uur kwamen we weer in ons met bloemen en planten versierd kerkgebouw tezamen, met verenigingen en belangstellenden.

't Was een eenvoudig feest, geleid door onzen ouderling. We werden door den leider hartelijk welkom geheten en bepaald bij de dankbaarheid, die wij aan onzen God verschuldigd zijn, voor wat Hij ons in onzen Voorganger schonk. De eerste spreker, br. H. de Jong, penningmeester der gemeente, noemt het een hele prestatie 25 jaar dezelfde gemeente te dienen. Veel lief en leed heeft elkaar afgewisseld, en er is zelfs een geheel nieuwe generatie opgestaan.

Br. P. v. Netten, ouderling der gem. Heeg, spreekt in dezelfde geest en wekt gemeente en Voorganger op veel voor elkaar te bidden, omdat hierin de kracht van de arbeid ligt.

Hierna wordt namens de gemeenten Sneek en Heeg aan den jubilaris een keurig Radiotoestel aangeboden.

Verschillende sprekers voerden hierna het woord. Namens het Nederl. Bijbelgenootschap Ds. J. R. Wolfensberger, N. H. pred. en namens de N. H. gem. Ds. J. Treffers.

Br. J. W. Weenink spreekt namens de Unie en namens de Baptiste Predikanten en is trots op een Voorganger, die 25 jaren een gemeente dient, welke steeds het bolwerk is geweest der Baptisten in Friesland.

Na de pauze wordt door de Vrouwenvereniging een fraai gedreven koperen bloempot aangeboden aan Mevr. Visser, die 25 jaren presidente der vereniging is geweest.

Br. Visser, ouderling van de gem. te Stavoren, zegt dat verschillende geschenken kunnen worden beschouwd als waardering of loon voor verrichte arbeid. De grootste beloning komt echter als Gods kinderen eenmaal „thuis" zullen zijn.

Na een passende samenspraak der N.B.J.B. biedt deze afdeling een vergrote foto der vereniging aan in mooie lijst, terwijl de meisjesvereniging bloemen offreert.

Ds. Bakker brengt namens de gemeente Harlingen dank voor de diensten, welke onze Voorganger aan genoemde gemeente heeft bewezen in het dienen met het Woord.

Nadat een der broeders nog gewaagt van ontvangen zegeningen onder de predikingen is het woord aan den jubilaris.

Hij heeft meermalen gemeend, zo zegt hij, dat hij te oud werd voor de gemeente, maar na wat deze avond is gezegd, en gezien de schat van bloemen als tolk van sympathie, zou hij wensen nog 25 jaren te kunnen geven voor de arbeid.

Voor alles wat we deze dag mochten genieten, komt echter uitsluitend God de eer toe. Hij toch is de steun geweest voor Voorganger en gemeente, en de arbeid die we met elkander mochten verrichten.

We hebben een heerlijke dag gehad. Bij elke dienst was ons kerkgebouw tot in alle hoeken bezet; terwijl de avondsamenkomst, welke afgewisseld werd door zang van een kwartet uit Heeg, koorzang en samenzang een waardig slot vormde.

De Secr. der gem.
A. WIELINGA.

MEDEDELINGEN

Verantwoording Zusterhulp.

Ontvangen van:

afd. Den Haag (contributie)	f	7.20
„ Groningen „	-	1.10
„ „ (v. d. Congo)	-	25.—
„ „ van de vr. ver. „Dorcas" (contr.)	-	3.—
„ Apeldoorn (contributie)	-	2.—
„ „ (v. Congo-meisje)	-	7.60
„ Deventer (contributie)	-	3.—
„ Musselkanaal (contributie)	-	0.98
„ „ (bijdrage)	-	10.—
„ Gass. Boerv.mond (contr.)	-	2.28
„ Hengelo (O.) (contributie)	-	5.—
„ Arnhem (jaarl. contributie)	-	1.20
„ Delfzijl (contributie)	-	2.40
„ Workum „	-	1.32
„ vrije bijdrage	-	2.50
„ voor de Congo	-	4.50
„ Foxhol	-	1.68

Met hartel. dank en zr.groet,

A. BOITEN—Attema,
Penm.esse.

De *secretaressen van de afd. Zusterhulp* worden vriendelijk verzocht vóór 15 Juni in te zenden: een jaarverslagje, de namen der afgevaardigden voor de alg. verg. en het juiste aantal leden.

G. S. OLIJSLAGER—Muller, Secr.
Alteveer, post N. Pekela.

Ontvangen voor de Zending:

van de Gem. Hoorn f 10.— v. Israël.
„ „ „ „ - 16 66 v. Congo.

Hartelijk dank.

J. VISSER.
Leeuwarden, v. d. Kooystr. 16.
Postrek. 167305.

Wat de D.V. op Hemelvaartsdag te houden *Gewestelijke Jeugdconferentie te Delfzijl* betreft, deelt de N. B. J. B., afd. Delfzijl, nog mede, dat des morgens van 10—10.15 uur (precies) koffie zal worden geschonken voor hen, die van elders komen. Ook in de middagpauze wordt voor koffiie gezorgd.

Komt allen!

Neemt een zangbundel, een vriendelijk gelaat en een blijmoedig hart mee!

Namens het Jeugdw. Comité,
P. W. BRONGERS, Secr.

Interprovinciale Landdag Assen.

De grote dag nadert! Hebt gij uw besluit al genomen?

Kost het u wellicht het overwinnen van vele bezwaren om u vrij te maken? Wees er dan van overtuigd, dat hetgeen ge zult ontvangen alle doorworstelde moeilijkheden ruimschoots zal vergoeden.

Let eens op de agenda, die wij weldra zullen publiceren.

C. BRANDT.

Noordbergum.

Verantwoording.

Aller ogen zijn gericht op ....
Aller beurzen zijn geopend voor ...
Noordbergum.

Als dat 's waar was, wat zou dan spoedig de behoefte vervuld zijn. Maar: „wat niet is, kan komen".

Wij zijn reeds dankbaar voor 't geen wij druppelsgewijze ontvangen. Zo ook nu van

E. F. te Parrega f 5.—

Hartelijk dank, hoor!

Een volgende maal geef ik een „filmpje" uit de arbeid. Het moge mede aansporen tot offeren, omdat er 's Heren werk in wordt gezien.

Intussen zijn we steeds paraat om Uw „offers" in ontvangst te nemen. Als steeds zijn we met hart. br.groeten,

Uw in den Heer
G. VISSER.

Noordbergum. Giro 239787.

Denk er om:
„Zandbulten" of „Noordbergum".

INGEZONDEN.

Wat moeten wij doen?

In de voorlaatste Christen heeft een woord gestaan van den onbekenden Broeder, die enige weken had gewacht op de verdere uitwerking van mijn „Beschouwing". Ik ben blij, dat het hem tenslotte te machtig werd, zodat hij toen maar zelf naar de pen heeft gegrepen om, tegelijk met zijn herinnering aan mijn adres, de woorden uit zijn particulier schrijven aan den eindredacteur toe te lichten. Veel van wat ik nog bijtijds in portefeuille kon houden, is door de laatste toelichting overbodig geworden. Over de vraag: *wat* ons te doen staat, zullen trouwens allen 't wel eens zijn, en tot verdere geruststelling mag er aan worden toegevoegd dat voorzover de talenten aanwezig zijn, dat weten ook in *daden* wordt omgezet. Of meent de onbekende prakticus, dat hij nieuwe dingen heeft gezegd? —

Ik zeide, dat de werkelijkheid vermag gerust te stellen. Maar tegelijkertijd verontrust ons de werkelijkheid in hoge mate. Want ondanks de liefde en de ijver is de vooruitgang niet, zoals wij die wensen. 'k Heb een sterk vermoeden, dat ook de vraag van het *hoe* thans met nadruk gesteld moet worden. Het antwoord op de tweede vraag zal misschien ook dat van het eerste beinvloeden.

Naar mijn mening is er aan ons zijn en ons werk een fundamentele fout. Een fout, die niet door meerdere intensiteit wordt weggewerkt, maar door een totale innerlijke verandering! Vergrote intensiteit als nòg-meer evangeliseren, nòg-meer getuigen, nòg-meer openluchtsamenkomsten zijn op zich zelf goed, maar absoluut onvoldoende.

De te overwinnen fundamentele fout is de aanwezigheid van een eigenaardig *dualisme*, dat ons belet als een gesloten eenheid tegenover onze taak te staan. Ogenblikkelijk grenzen in onze geest aan elkaar het sterkende bewustzijn, dat aan de Godsidee ontstamt en het depressieve minderwaardigheidsgevoel, waartoe de machten in de wereld ons dringen.

Dit laatste gevoel doet zich gelden als wij huiveren bij de gedachte, dat het communisme met zijn a.-religieuse bestrevingen ons de rol van martelaar toedenkt; als wij veel en tevergeefs in onze samenleving naar de geest van Christus zoeken. Dit alles zouden we onder het grote begrip *wereldpessimisme* kunnen rangschikken.

Het pessimisme echter, hoe vroom het mag aandoen, treedt in onze verhouding tot Christus op in de vorm van *kleingeloof*.

We zullen hebben te waarschuwen tegen verkeerd begrijpen van het woord kleingeloof. Het voorvoegsel „klein" illustreert niet de hoegrootheid of de sterkte van het geloof. Het heeft betrekking op het iets of iemand, waarin of in wie men gelooft. Ik kan een sterk en ononderbroken geloof in God hebben, en nochtans kleingelovig zijn. Dan n.l. als ik God kleiner zie dan Hij is. Het patriottisch geloof der Israëlieten, die in God alleen maar de opperste macht van hun volk wisten, waren kleingelovig, ook toen ze met onwrikbaar vertrouwen van Hem wonderen verwachtten. Wij zijn kleingelovig, wanneer ons geloof zich niet hecht aan een Christus, Die alles doordringt met Zijn Geest; wanneer we Hem uitsluitend maken tot hèt rijke onderwerp van onze evangelisatie, al zijn we op dat bijzondere gebied ook haast geloofshelden! Daar, waar wij grenzen trekken om ons daarbinnen Christus te denken, daar is kleingeloof. Het moet voor ons geloof echter onomstotelijke zekerheid zijn, dat Christus overal Zijn werkingssfeer heeft. Overal waar natuur is en geschiedenis wordt is Hij en heerst Hij!! Stellig, wij kunnen ons die grootheid niet voorstellen. Maar valt of staat daarmee die grootheid?

Wordt vervolgd.

CORRESPONDENTIE

A. E. te N. P. 't Zal geplaatst worden. Hartelijk dank. E.-R.

A. R.-H. te D. Ook Uw artikeltje zal nog even moeten wachten. 't Wordt zo spoedig mogelijk geplaatst.
E.-R.

Ook een Leestafel moet blijven overstaan. E.-R.

ADVERTENTIEN

Vrijdag 31 Mei 1935 No. 2368 54ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. L. DE HAAN - UTRECHT KERKSTRAAT 28 BIS
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.65 BUITENLAND PER JAAR f 3.50

AAN ZEER STILLE WATEREN

EEN LOFSPRAAK OP ABRAHAM.

Hebr. 11 : 8.

Aan dat opschrift ben ik niet helemaal eerlijk gekomen. Kierkegaard heeft in de „Nieuwe keur" op zijn wijze van Abraham gesproken.

De schrijver aan de Hebreeën deed het ook op zijn wijze. Hebr. 11 is de Siegesallee van de oude bedeling. En onder de prachtige figuren hier tentoongesteld neemt Abraham een schone plaats in. Hij is immers ook de vader der gelovigen?

Laat mij U dit keer opmerkzaam mogen maken op die paar woorden: *en hij is uitgegaan, niet wetende, waar hij komen zou.* Ziehier het grote avontuur des geloofs.

Abraham van God geroepen, gaat niet te rade met vlees en bloed. Hij overweegt niet, overlegt niet, houdt geen ruggespraak met zichzelf of zijn familie — hij gaat.

Zo doet de zendeling, die God hoort roepen in Afrika's oerwouden; tot wien een stem komt uit Borneo's binnenlanden. En de zendeling gaat — hij gaat de kannibalen tegemoet, begeeft zich in moordend klimaat — trotseert alle machten van mensen, natuur en Satan. God roept hem, God de Onweerstaanbare.

Zo doet de predikant, de voorganger. Hij hoort God roepen. God toont hem de duizenden, die als heidenen opgroeien; het proletariaat, dat ontworteld onze steden bevolkt. God toont hem een gemeente, die hem roept, ofschoon duizend banden hem binden aan zijn oude plaats, ofschoon vele moeilijkheden wachten; maar onloochenbaar, het is God die hem roept. Wij verwachten allen dat hij God zal volgen, ook al weet hij niet waar hij komen zal.

Maar zo moet gij doen, wilt gij Abrahams kind zijn. Een zwerver, een vagebond Gods worden. Een ongebondene die alleen naar de stem luistert. Die zich door niets, maar dan ook door niets, door geen mens al was die mens hem 't naast van allen; door geen zaak, al betekende die zaak een levenspositie, laat terughouden. O, luister naar de Stem. Waag het avontuur des geloofs. Verlaat de zekerheid van Uw broos schip, dat bouwwerk van Uw vernuft en waag U op de golven des geloofs.

O grote Abraham, gij zijt met recht een vader der *gelovigen. Gij zijt uitgegaan* uit Uw zekerheid (wat is meer onzeker dan onze zekerheid) niet wetende waar gij komen zoudt, dus in de onzekerheid (maar wat is meer zeker dan deze onzekerheid waarin God roept). Want aan 't eind der onzekere wegen, die God met U gaat, staat de zekere stad, welker architect en bouwheer God zelve is.

Wat kunnen wij anders bidden dan: Gij die wolken, lucht en winden, wijst spoor en loop en baan, laat mij U geloven, volgen waar Gij leidt. Help mij het avontuur des geloofs te wagen; alle bruggen op te blazen, alle schepen te verbranden, alle deurtjes dicht te klappen, die ik stilletjes in de rug heb liggen om ze te gebruiken als 't mij een beetje benauwd wordt in dat waagstuk. Heer, spreek, Uw knecht luistert. Hij wacht op Uw wijzing en zal gaan, niet wetend waar Gij hem terecht laat komen.

HUIZINGA.

ZUSTERHULP.

Zusters, kent gij het plekje grond,
Waar eens het wiegje stond
van Zusterhulp?

Neen? Nu, over enige weken zult gij in de gelegenheid zijn om kennis te maken met de geboorteplaats onzer beweging.

De Algemene vergadering wordt, u allen wel bekend, te Nieuwe Pekela gehouden. Ik veronderstel, dat gij allen van plan zijt, indien het maar enigszins mogelijk is, die vergadering te bezoeken. Wij hebben de agenda gelezen en des te vaster zijn daardoor onze plannen geworden. Het nuttige en het aangename zullen elkaar afwisselen. Wij hopen op een gezellige en gezegende vergadering!

Maar daar hoor ik plotseling stemmen van zusters, die, hoewel zij in de gelegenheid zijn te gaan, toch niet ter vergadering denken te komen. Zij staan nog steeds op een afstand en kunnen maar niet het nut inzien van zulk een vrouwenbeweging. Plaatselijk zijn ze al jaren lid van een vrouwenvereniging. Dikwijls heeft die vereniging de helpende hand kunnen bieden. En als dat in eigen omgeving zeer nodig is, waarom dan hulp geboden aan wijdere kringen? zo wordt er gedacht. Met alle respect voor 't werk in eigen kring, zusters, zou ik u toch willen herinneren aan de waarheid van het spreekwoord, dat door eendracht macht verkregen wordt.

Gaarne wekken wij u op ter Algemene vergadering te komen. Misschien leidt die kennismaking tot een goed besluit!

Ook zijn er onder de zusters, die wij thuisblijvers kunnen noemen; degenen, die zeggen: wij zouden wel ter vergadering willen gaan, maar plaatselijk is er geen afdeling van Zusterhulp, noch een vrouwenvereniging. Toch zal het goed zijn, dat juist dezulken komen en naar we hopen met zulke goede indrukken huiswaarts keren, dat zij plaatselijk trachten ook een afdeling van Zusterhulp te krijgen.

En tenslotte zusters, wij hopen op een gezegende vergadering te Nieuwe Pekela. Laten we die vergadering in onze gebeden gedenken! Geven we onze volle sympathie aan de Algemene vergadering der N. B. V. B. en ze zal zekerlijk slagen.

Dus zusters, allen op naar 't plekje [grond,
Waar eens ons wiegje stond.
Op naar Pekela!

A. REILING—Hornstra,
Dr.mond—Stadskanaal.

DE DERDE I. P. L.

Na al hetgeen tot dusverre over de op de tweede Pinksterdag a.s. te houden Interprovinciale Landdag te Assen in De Christen geschreven is, kunnen thans definitieve mededelingen dienaangaande gedaan worden.

Zoals uit onderstaand programma blijkt, zullen evenals in 1934 weer twee spreekplaatsen ingericht worden. Op een daarvan zullen uitsluitend *Jeugdonderwerpen* behandeld worden.

De ondervinding heeft ons geleerd, dat het weer oorzaak kan zijn dat het gesproken woord niet door ieder deelnemer verstaan kan worden. Daarom zullen thans minstens 4 *reuzen luidsprekers* opgesteld worden, die het voor ieder mogelijk zullen maken het gesproken woord te beluisteren. Bovendien zullen deze luidsprekers gebruikt worden om op de tijden, dat sprekers, muziek en zang zwijgen, gramofoonmuziek ten gehore te brengen.

De ondervinding heeft echter nog meer geleerd. Er ontbrak o.a. verleden jaar een inrichting die, naar het heet, zelfs door een koning te voet bezocht wordt. Ook hierin is thans, zowel voor dames als heren, voorzien.

Alles is thans zo geregeld, dat het voorbereidend comité er niet aan twijfelt, dat bij gunstig weer een ieder, die deelneemt aan de landdag meer dan voldaan zal terugkeren. Het zal worden een genieten voor ziel en lichaam beide.

Een goed begin moet gemaakt worden met de optocht. Daartoe moet gezorgd worden, dat de deelnemers aan de landdag uiterlijk om $11^1/_2$ uur op het stationsplein te Assen aanwezig zijn; om $11^3/_4$ uur kan dan begonnen worden met het opstellen, zodat om 12 uur onder schetterende fanfares de optocht door Assen kan beginnen.

Het comité verwacht, dat *alle jeugdgroepen* zich in de voorste gelederen zullen plaatsen en, wanneer zij in 't bezit zijn van een schild of vaandel, dit mede zullen voeren. Ouden van dagen en zij die niet in staat zijn behoorlijk mede te marcheren zullen in autobussen de optocht op de voet volgen.

Niemand is dus van te voren in het bos aanwezig.

Wellicht ten overvloede wordt er nog aan herinnerd, dat in de optocht niet gerookt wordt en het bij politieverordening verboden is gearmd in de optocht mede te lopen.

Zij die per rijwiel komen moeten er aan denken, dat het niet geoorloofd is om fietsen zonder bewaking in het bos te plaatsen; ook niet al zijn deze van een slot voorzien. Daarvoor dient de bewaarplaats van rijwielen.

Tenslotte kan ook de collecte bij deze aangelegenheid niet gemist worden. Niet meer dan tweemaal zal er gecollecteerd worden, n.l. éénmaal vóór en éénmaal ná de pauze. Het minder goede weer van verleden jaar was oorzaak van een tekort. Laat dit jaar door milde gaven die schade weer ingehaald worden.

Dit voorwoord betreft de materiële zijde. Laat ons echter bovenal het geestelijke element niet vergeten en daarom vóór alles bidden tot Hem, van Wiens zegen alles afhankelijk is. Moge Hij ons die dag Zijn zegen rijkelijk schenken, opdat Zijn Naam verheerlijkt en wij verkwikt mogen worden.

De Secretaris van het comité,
J. B. DE NEEF.

DERDE INTERPROVINCIALE LANDDAG

van Baptisten gemeenten
in het Stadsbos te Assen
op de tweede Pinksterdag 1935.

PROGRAMMA.

11.45. Opstellen van de deelnemers op het stationsplein voor de optocht met muziek naar het bos.

1 uur. Aanvang van de landdag. Leider: Ds. C. Brandt van Haulerwijk.
Gemeenschappelijk zingen. Daarna opening van de landdag door den heer P. H. C. Deursen van Groningen, voorzitter van het comité.

1.10. Muziek van „De Bazuin" van Groningen.

1.20. Zang van het zangkoor „Polyphonie" van Stadskanaal.

1.30. Toespraak door Ds. Huizinga van Delfzijl. Onderwerp: *Waar het op aan komt.*

1.50. Muziek van „Elad" van Muntendam.

C o l l e c t e.

2 uur. Zang van het zangkoor „Looft den Heer" van Nw. Weerdinge.

2.10. Toespraak door J. Reinholtd van Hoogezand. Onderwerp: *Sterke mensen.*

2.30—3.30 P a u z e.

Gedurende de pauze muziek van beide muziekcorpsen en grammofoonmuziek.

Spreekplaats I. (Op de vijver).

Leider: Ds. J. B. de Neef van Vriescheloo.

3.30. Muziek van „Elad".

3.40. Toespraak door Ds. J. Louw van Groningen. Onderwerp: *De dag der ontspanning.*

4 uur. Muziek van „Elad".

C o l l e c t e.

4.10. Zang van het Zangkoor „Looft den Heer".

4.20. Toespraak door Ds. J. Hekhuis van Muntendam. Onderwerp: *Veiligheid in Crisistijd.*

4.40. Muziek van „Elad".

4.50. Zang van het zangkoor „Looft den Heer".

5 uur. Slotwoord en sluiting door den leider.

Spreekplaats II. (Voor de jeugd).

Leider: Ds. C. Brandt van Haulerwijk.

3.30. Muziek van „De Bazuin".

3.40. Toespraak door Ds. T. Jansma van Nieuwe Pekela. Onderwerp: *Weerbare jeugd.*

4 uur. Muziek van „De Bazuin".

C o l l e c t e.

4.10. Zang van „Polyphonie".

4.20. Toespraak door Ds. J. W. Weenink van Stadskanaal. Onderwerp: *Meer Geest.*

4.40. Muziek van „De Bazuin".

4.50. Zang van „Polyphonie".

5 uur. Slotwoord en sluiting door den leider.

Fietsenstalling onder controle tot 6 uur. (Is volgens politieverordening verplichtend.)

Consumptie-gelegenheden op het terrein aanwezig.

Wilt ge weten hoe sterk ge zijt, bestrijdt dan Uw zwakheden.

MEDEDELINGEN

Hallo!
hier Nieuwe Pekela.

De regelingscommissie voor de a.s. alhier te houden Unievergadering verzoekt afgevaardigden en gasten, die belang stellen in een goede verzorging, om zo spoedig mogelijk, *in ieder geval voor 15 Juni a.s.* aan onderstaand adres te willen berichten:

1e. Of men nachtlogies verlangt, en zo ja, voor hoeveel nachten.

2e. Of men wil deelnemen aan alle gemeenschappelijke maaltijden, of alleen aan de koffietafel. (Twaalfuurtje.) Eendags-bezoekers, die aan een of beide maaltijden willen deelnemen gelieven zulks

duidelijk in hun schrijven te vermelden.

3e. Wanneer en hoe laat men bij de Baptiste kerk alhier denkt te arriveren.

Zusterhulp.

Afgevaardigden en gasten voor Zusterhulp worden eveneens verzocht, van bovenstaand verzoek der regelingscommissie, goed nota te nemen en aan 't zelfde adres op te geven, alles wat daarin aan bezoekers(sters) van de Unievergadering gevraagd wordt.

Brs., zrs., laat het niet aan U liggen als de regelingscommissie het moeilijk mocht krijgen.

Met vr. br.groeten,

de secr. der regelingscomm.,

H. BONNES.

Nieuwe Pekela, E 33.

Programma Friese Jeugddag *op Pinkstermaandag in Leeuwarden*

V.m. 10 uur. Morgenwijding.

Toespraak Ds. G. Visser: „De weg tot Pinksterzegen".

„ Ds. H. Bakker: „Wandelen op Pinksterwegen".

N.m. 2 uur Vrije Samenkomst.

Enige N. B. J. B.ers spreken over de vragen:

„Waarom ben ik gelovig?"

„ „ „ „ gedoopt?"

„ „ „ „ gemeentelid?"

met bespreking. Denkt dus na over deze vragen!

Wij verwachten veel *muziek* en *zang* van jullie!

Getracht zal worden toestemming te verkrijgen voor een Openluchtsamenkomst!

Als spreker is ook uitgenodigd onze nationale voorzitter Ds. J. W. Weenink!

Verdere bijzonderheden staan op het programma, dat ons in Leeuwarden ter hand wordt gesteld.

Sluiting om 5 uur.

Wij komen samen in de Baptistenkerk.

Vergeet je boterhammen niet!

Noordbergum.

Verantwoording.

„Van de regen in de drup" ..... onaangenaam!

Maar van de drup in de regen, dat is wat anders.

De dijk is doorgebroken, de stroom is begonnen op ons af te komen en heeft ons reeds bereikt. Mensen, dit gaat wat worden. De Here neigde de harten en zie wij ontvingen van: N. N. te S. f 5.—; N. N. te D. f 50.—; G. V. te N. f 10.—; S. S. te D. f 2.—; D. v. d. V. te D. f 5.—; S. S. te D. f 1.—; J. P. te D. f 1.—; L. R. te D. f 10.—; P. de J. te H. f 5.—; J. P. te D. f 1.—; N. N. te D. f 10.—; J. T. te D. f 2.50; A. B. te V. f 1.—; T. B. te N. f 3.50; J. v. d. S. te H. f 5.—; N. N. te D. f 10.—.

Wij stonden even beduusd. Geen wonder ook, hé?

Tevens is 't voor ons reusachtig moedgevend om „door te gaan".

Maar .... eh .... hoe leest *gij* dit?

Wordt Uw hart niet „brandende in U?"

Gij, die nog niet een „steentje" hebt bijgedragen, wordt bepaald onrustig, nu U dit onder ogen komt. Welnu, de gelegenheid is er nog. Gij moogt nog toetreden als „medewerker". Wij zetten ons dubbel schrap om de volgende „vloedgolf" op te vangen.

Onze oprechte dank voor het gegevene en dat wat nog te geven is.

Wij blijven als steeds met hart. br. gr.

Uwe in den Heer,

Noordbergum. G. VISSER.

Giro 239787.

P.S. Denk om bijschrift:

„Voor Zandbulten" of „Voor Noordbergum".

III

Wijze lieden weerleggen meer met zwijgen dan met zeggen.

III

INGEZONDEN.

Wat moeten wij doen?

(Slot.)

Nu is ons werk een deel van Zijn werk, een (subjectief gezien) belangrijk deel zelfs, want het neemt alles wat we zijn en hebben in beslag. Hebben wij dus resultaat, Hij zal het als vrucht aanmerken. Hebben wij echter minder of geen resultaat, dan loopt Zijn heerschappij nog bij lange na geen gevaar. Aan ons is het dus niet om bang of radeloos te worden. Deze toestanden geven slechts de plicht tot een rustig zelfonderzoek, vrij van alle nervositeit. Als we goed zien is bangheid voor een deel .... zelfoverschatting.

Met de beide tegenstellingen in ons dualisme gaat het dus als met de koeien in Pharao's droom: het verkeerde verslindt het goede. Het minderwaardigheidsbesef lost het van God stammende sterkende bewustzijn op. Ons pessimistisch kleingeloof verliest de blik op een altijd triomferenden Christus. Ons van dat pessimisme (lees: kleingeloof) met zijn wrange vrucht, de bangheid, vrij te maken is dus geen verdienstelijk iets; het is onverbiddelijke eis! Niet in eerste instantie om Christus' werk, maar terwille van onszelf! Wij stranden met al ons hoofdschudden over 's werelds schijnschoon en zo ge wilt schijnlelijk!! We vernielen onszelf met al ons sputteren tegen dat, wat wij niet kunnen animileren!

Laat ons Christus willen zien overal waar natuur is en geschiedenis geschreven wordt! Het zal ons sterk maken en ons werk voor Hem vruchtbaarder, al zullen er andere maatstaven voor nodig zijn die onze resultaten kunnen afmeten, dan welke in een statistiek tot gelding kunnen komen. Zal ik U er één noemen? Stichtelijke gemeentevergaderingen!

In verband met de eerste eis, de overwinning van het gevaarlijke dualisme, moet nog op enkele andere dingen gewezen worden. Ze raken het „Hoe" van onze arbeid.

Het gevolg van minderwaardigheidsgevoel is altijd *behoefte tot verdediging*. Het stelt zich één of ander gevaar als een onpersoonlijke, ondefinieerbare macht voor, die snel nadert en alles op haar weg verbrijzelt. Het reageert op deze gedachte met het besluit: „'t Koste wat het wil: van het lijf houden!" En een soort bombardement tegen het ongekende neemt een aanvang en dringt tot een heftiger voortzetting, wanneer men iets werkelijks meent te zien. — Is het U bekend, dat in de oorlog ontzaggelijk veel ammunitie wordt verschoten aan hersenschimmen? Weet dan ook, dat velen met loffelijke ijver een betere zaak waard, steeds bezig zijn met het in puin schieten van reeds verlaten vijandelijke posten.

Het strijden, terwijl men een minderwaardigheidsgevoel torst, is uitermate onefficiënt.

Onze taak heeft het niet met een ingedachte wereld met dreigende schimmen te doen. De werkelijke wereld vraagt onze aandacht. Er is een groot verschil tussen beide. De wereld in onze verbeelding is als een overmachtige vijand. De wereld der werkelijkheid toont ons een in zich zelf verdeelde, een besluiteloze, een armoedige, een bedelaar, een zoeker. De wereld is geen satan, die den christen wil overmeesteren. Zij is een verbroken eenheid, die wanhopige pogingen doet, zichzelf te handhaven. Hoe verstaat ge anders het confereren teneinde een staatkundige vrede te verkrijgen? Men trotseert duizend en één teleurstellingen en begint telkens weer van voren aan. Ditzelfde volharden zien we bij de mannen der wetenschap, op het gebied der kunst en waar niet?

Naarmate wij dat beter zien trekt de tegenstelling-tot-ons als „*slecht—goed*"

zich in een schaduw terug om plaats te maken voor „*arm—rijk*". Scherp geformuleerd: wij zijn niet beter dan de wereld, we zijn slechts rijker.

Dit weten zal consequentie's hebben in de vervulling van onze roeping, in onze evangelisatie.

Wij beledigen den denkenden wereldling met ons wantrouwen. Nooit mogen we namelijk vergeten dat juist de edelen onder deze groep zich solidair gevoelen met hen, die zich in de onoordeelkundige kritiek van christelijke zijde mogen verheugen(?), als daar zijn toneel- en filmartisten. Ze zullen zich verzetten tegen de stelling, dat dezulken de leugen slechts dienen en, gegriefd over ons ongemotiveerd en aanmatigend oordeel, zullen zij zich van ons afwenden. De edelsten zijn onbereikbaar voor het evangelie geworden. En wee ons, wanneer we bij zulke verhoudingen ons troosten aan Paulus' herinnering: „Ge zijt niet vele rijken en niet vele edelen". Hier is „edel" in de betekenis van aanzienlijk en niet zoals wij het hier bedoelen als ziele-adel.

Een mensen-wantrouwend evangeliseren treft slechts de losgeslagenen, die de achting der wereld hebben verloren. Door de tegenstelling „slecht—goed" worden vaak slechts mensen aangetrokken, die op de gemakkelijkste wijze zich van de neerdrukkende miskenning der mensheid willen ontdoen. Een soort goedkope rehabilitatie. Zeker, Christus, genade omvat ook dezulken, doch ook hen slechts, als zij vrij van elke nevenbedoeling komen. Door de beschreven methode voelen zij geen hogere drang dan medelopen, en zij zijn het, die de gemeenschap vaak voor de onverkwikkelijkste problemen plaatsen!

Ook nog in een ander opzicht zal de tegenstelling op de achtergrond „arm—rijk" ons voor een fout bewaren. De door vooroordelen ontsierde methode, waartoe de tegenstelling „slecht—goed" ons verleidt, heeft het grote bezwaar, de werkelijke problemen van de wereld voorbij te zien. Onverschillig of we met worstelende dan wel met lichtzinnige mensen te doen hebben, gieten we onze boodschap steeds in een in wezen zichzelf gelijkblijvende vorm. Ik heb persoonlijk *vroeger wel eens* de indruk gekregen, dat men altijd appelleerde aan de „katterige" gevoelens van hen, die de beker der lust, welke de wereld (weer dat grote vijandige „zij") reikt, tot op de laatste droppel hadden geleegd. Nooit kwam men toe aan de moeiten van den eerlijken strever onder de „werelddienaren". Men had en heeft er nog schijnbaar absoluut geen weet van! En waarom niet? Omdat in ons de geest en de begrijpende liefde van Christus niet is! Waar vindt ge het schema, waar stereotype vragen of terechtwijzingen in Zijn evangelie en verkondiging? Nergens, maar dan ook nergens! Elke ontmoeting met onverlosten was voor Hem weer een op zichzelf staand feit. Nicodemus hoorde iets anders dan de Samaritaanse; en wat haar tot blijdschap deed ontvonken was weer sterk verschillend van het woord, dat de gevallene van Joh. 8 in het spoor trachtte te leiden. Hoe zeldzaam fijn reageerde onze onvolprezen Verlosser op dat, wat de heilsbehoeftigen Hem zeiden of toonden! De grote volgeling Paulus heeft hetzelfde gedaan. Zijn „den Joden een Jood, den Grieken een Griek" was geen manifestatie van diplomatieke goochelkunst. Het was evenzeer als bij Jezus een zich toeëigenen, een op-zich-laten-toestormen van de problemen die elk mens in 't bijzonder voelt.

Zoals Christus en Paulus het deden moeten ook wij den eerlijken zoeker te woord staan. Dat wil zeggen, we overstelpen hen niet terstond met onze goed bedoelde raadgevingen; we laten *hen* aan 't woord en *wij* luisteren!

Een methode, die schijnbaar aan de gerechtvaardigde verwachtingen van de wereld tegemoetkomt, is die, waarbij met ophef, die Amerikaanse reclamekoningen tot jaloersheid kan verwekken, één of ander probleem als evangelisatietitel prijkt. Vol verwachting komt men, doch na vijf minuten voelt de zoeker, dat het probleem slechts dienst mocht doen als springplank om den rhetoriker de gelegenheid te geven, met een sierlijke buiteling in het hem welbekende element onder te duiken. De bezoeker echter heeft het wrange gevoel, het slachtoffer te zijn van .... neen ik weiger het neer te schrijven.

Kort samenvattend herinneren wij aan de waarschuwing tegen het dualisme van kracht en matheid, dat, wat het laatste bestanddeel betreft, een pessimistisch gekleurde wereldbeschouwing tot een oorzaak van verval van Godsvertrouwen laat zijn, en tegelijkertijd de vervulling van onze roeping tegenover de wereld schaadt. De beschadiging van onze taak is in hoofdzaak van tweeërlei aard. Eerstens richten wij door de verkeerde keuze onzer houding ons te uitsluitend tot hen, die elke andere gelegenheid ook zouden aanvaard hebben als ze hun geschokt gevoel van eigenwaarde maar satisfactie kunnen verlenen. Geheel te goeder trouw werken wij (en hier bedoel ik alle evangelieboodschappers) mede aan de uitbreiding van het getal der medelopers, al zou ik niet graag beweren, dat het aanzienlijkste deel der onzen tot die groep behoren.

Tweedens houden wij niet voldoende rekening met de werkelijke problemen der mensheid.

Ons zal de gedachte helpen, dat wij de blijde Boodschap van den levenden Heiland aan een levende wereld hebben mede te delen. De bepaling „levend" zal ons duidelijk maken, dat het voorbeeld van Hem, Die zich *luisterend* een weg heeft weten te banen tot de harten der mensen, door ons nagevolgd moet worden.

Dit voor zover het onze betrekking tot de wereld geldt.

C. BRANDT.

Vergeet Uw weldaden, dan hebt ge geen hinder van ondankbaren.

Dat wat we werkelijk zijn, zijn we, wanneer we alleen zijn.

Vrijdag 7 Juni 1935 No. 2369 54ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG

REDACTIE-ADRES: Ds. L. DE HAAN - UTRECHT KERKSTRAAT 28 BIS

ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.65 BUITENLAND PER JAAR f 3.50

ATTENTIE.

Van Woensdag 12 t/m Woensdag 26 Juni wordt de eind-redactie waargenomen door

Ds. J. LOUW,
Groningen, Heereweg 19.

III

VÓÓR PINKSTEREN.

In bidden en in smeken
laat ons eendrachtig zijn;
wij wachten naar het teken,
waarin de Geest verschijn'.
De Heiland is getreden
aan 's Vaders rechterhand,
wij wachten hier beneden
de gaven van Zijn hand.

Wijd open staan de deuren
des hemels naar ons heen,
en wie, verweesd, hier treuren,
laat Jezus niet alleen.
Nu dreigen nog gevaren,
maar, wat ons ook ontwijk',
eens zal zich alles klaren
in 't lichtend koninkrijk.

Naar Christoph Blumhardt.

III

AAN ZEER STILLE WATEREN

PAULUS EN SILAS TE FILIPPI.

Hand. d. Apost. 16 : 9—34.

De pioniers hebben veel geleden om zielen de weg tot God te effenen.

Het Evangelie bracht de wereld in opschudding; waar het kwam, vond het ingang en stuitte het op verzet; werd het beleden en bestreden. Het werkte als een wig; het trok een scheidslijn, die dieper insneed dan alle bestaanden.

Conflicten vermijden.

Een team, een kleine arbeidsgroep, waarvan Paulus de leider was, was een actie begonnen te Filippi. Ze zochten de plaats op, waar Joden, die God van huis uit dienden en andere mensen, die God ernstig zochten, gewoon waren om op de rustdag samen te komen. Hun eerste bekeerlinge is de purperverkoopster Lydia. Dan volgden spoedig anderen. De belangstelling voor die openlucht-samenkomsten aan het stromende water buiten de stadsmuren, schijnt van sabbat tot sabbat te hebben toegenomen. Een abnormaal meisje, „een dienstmaagd met een waarzeggende geest" schijnt daartoe te hebben medegewerkt. Onder de indruk van de prediking van Paulus, gaf ze daarvan luidruchtig blijk.

Paulus kende de wereld. Hij wist, dat dergelijke beklagenswaardige schepselen geëxploiteerd werden. Zij bracht geld op. Haar genezen zou hem in conflict brengen met haar eigenaren. Hun bron van inkomsten zou daardoor opdrogen. Daarom aarzelde de apostel; dit conflict wou hij graag vermijden opdat hij ongestoord zou kunnen doorgaan met de verkondiging van zijn Boodschap. — Tenslotte geloofde hij toch te moeten ingrijpen en genas het meisje.

Het lijden aanvaarden.

Wat Paulus voorzien had, gebeurde: de botsing kwam en zij was hevig.

Paulus en Silas werden gegeseld en in de gevangenis geworpen. Toch had Paulus er geen spijt van gehandeld te hebben als hij gedaan had. Aan hun arbeid was vooreerst een einde gekomen, maar geen zelfverwijt plaagde hen. Pijn en ongedierte verdreven de slaap en zo zongen zij Gode lofliederen in die nacht. Er was pijn en er was blijdschap. En de blijdschap was veel meer overvloedig dan de pijn. De liefde van Christus liet zich krachtig gelden. Onder de druk der wereld begonnen de bronnen der eeuwige vreugde sterker te vloeien. Ze vloeiden over en .... de gevangenen laafden zich!

Zegen verspreiden.

Het loflied der gebondenen (doch zij waren vrij!) drong door muren en zoldering. De gevangenen (die niet vrij waren) drukten hun oren tegen de wanden en de vloeren. Toen kwam de aardbeving; deuren vlogen open en.... niemand vluchtte! De cipier stormde naar binnen, greep een zwaard, eiste licht en merkte dat niemand van de onverwachte gelegenheid om „vrij" te worden, gebruik gemaakt had.

Daaruit blijkt voor sommige schriftverklaarders zonneklaar het onhistorische karakter van deze hele episode.

Ons komt dat zeer geloofwaardig voor.

Voordat de aardbeving kwam, die de ijzeren deuren naar de „vrijheid" dezer wereld openwierp, hadden Paulus en Silas de gevangenen al een andere deur opengedaan met hun lofliederen: de deur naar een wereld van hoger vrijheid. Dié wereld boeide hen nu meer dan Filippi en al wat er om heen lag. Daarom bleven ze liever op de plaats, waar hun de toegang tot een nieuw en beter leven, een leven van ware vrijheid was open gesteld, dan die vrijheid in te snellen, die knechtschap der zonde betekent.

L.

III

LOSSE SCHAKELS

De schaduwen der autonomie. Een broeder zond ons voor enige tijd een staaltje van geestelijke onverschilligheid en geestelijke verwaarlozing in Noord Holland boven het IJ. In de classis Hoorn (van de Ned. Herv. Kerk) zijn 15 gemeenten vacant, waarvan enkelen al tien jaar of langer. De reden is, dat

deze gemeenten weigeren bij te dragen aan de Raad van Beheer. Dat is de reden; de oorzaak is natuurlijk geestelijke onverschilligheid. Men heeft het er niet voor over. Al de genoemde vacante gemeenten zijn vrijzinnig. Wij zouden zo zeggen, dat gezien de invloed van de vrijzinnigheid op de toestand der kerk het niet gemakkelijk moet vallen haar als vrijzinnig predikant te dienen.

Maar is het tegelijk niet jammer, dat een lichaam als de Ned. Herv. Kerk het moet aanzien, dat zo'n hele streek geestelijk verschrompelt en niet bij machte, wijl niet bevoegd is, in te grijpen? Wat minder autonomie en wat meer centraal gezag zou in dit geval ons volk wel ten goede komen. Moet de richtingsvrijheid in deze kerk nu zover gaan, dat één richting de vrijheid heeft ons volk in zo'n hele streek geestelijk te laten vervreemden van God en Zijn Woord? Schoon niet Hervormd, betreuren we dat omwille van onze volksgenoten.

Onder de Adventisten. De heer L. W. Conradi, de vertegenwoordiger van het Adventisten Genootschap voor het vasteland van Europa heeft met dit genootschap gebroken. Nauwkeurig onderzoek der bronnen heeft hem tot de overtuiging gebracht, dat Mevr. White, de „profetes" der Adventisten, geen profetes is geweest. In zijn verlangen om enkele voor hem duister geworden punten in het werk van deze vrouw opgehelderd te zien, kwam de Raad van dit genootschap, die in Amerika zetelt, hem niet tegemoet. Hij bood hem aan met pensioen te gaan, waarop Conradi, op zijn leeftijd wel aanspraak mocht maken. — Het einde was, dat hij meende Mevr. White niet langer als profetes te kunnen aanvaarden, wat zijn breuk met het Adventisten genootschap betekende.

Het schijnt, dat vele adventisten in Duitsland (Conradi's arbeidsveld) dezelfde stap gezet hebben. Conradi heeft voeling gezocht met Nederlandse Zevende Dag Baptisten.

De Verstrooiden. Ik kom niet in de gedachtenwisseling, die zich heeft ontsponnen tussen de E. R. van dit met veel platonische liefde omringde blad en een inzender. Slechts een uitlopertje (dat de E.R. mag uitroeien, als 't hem belieft). Ik wens alle broeders en zusters, die zo'n vijfentwintig jaar of langer lid ener gemeente zijn, een paar nieuwe ogen toe. De oude voldoen dan niet meer. Ze zien niet meer, wat ze zien. Ze staren maar wat. Gelukkig daarom de gemeente, die zich voortdurend verjongt — de ogen incluis!

Heeft die verjonging plaats door toevoeging van leden van het jonge geslacht, dat in 't midden der gemeente groot werd, dan zal dat allicht minder effectief wezen, dan wanneer het proces zich voltrekt door mannen en vrouwen, die „van buiten" komen. Ze hebben vaak een frisse kijk op toestanden en gewoonten. Ze zien vaak mogelijkheden, die de anderen verborgen zijn. Zij merken heel dikwijls fouten en misstanden, die niet opgemerkt worden door hen, die er al jaren tussen zitten. Zeker: we moeten oppassen, dat nieuwelingen niet „opgeblazen" worden, maar ook openstaan voor de zegen, die jonge ogen medebrengen — jonge ogen, dat kunnen ook ogen zijn, die door het gedwongen verkeer buiten de eigen gemeente jong bleven.

L.

III

ZENDING.

Over de Mentawei-eilanden.

De Mentawei-eilanden liggen voor de Westkust van Sumatra. Ongeveer 90 km. uit de kust, daar vindt ge de eerste wachters. Hoewel zo dicht bij de bewoonde wereld, zijn de eilanden toch weinig bezocht, aangezien er geen voldoende bootgelegenheid te vinden is. Slechts eens per maand gaat een Gouvernementstomer er heen om de bestuursambtenaren in de gelegenheid te stellen hun functie naar behoren uit te oefenen. Ook particulieren kunnen dan van deze gelegenheid gebruik maken. Voorts gaat een Chinese boot op ongeregelde tijden deze kant uit, echter zonder passagiersaccomodatie. Men moet gedurende de reis aan dek verblijven. Ook voor eten wordt aan boord geen zorg gedragen. Tevens varen deze boten langzaam, zodat de overtocht ongeveer 10 uren duurt.

Waarom ik al die kleine bijzonderheden hier zo uitgebreid meedeel? Omdat de Mentawei-eilanden mijn bijzondere belangstelling hebben opgewekt. Die belangstelling is oorzaak geworden van mijn pogen om gedurende de Paasdagen een bezoek aan deze streken te brengen. Door de zendeling was reeds een hele tournee in elkaar gezet. Maar door een wijziging in de afvaartdata der boten is het mij onmogelijk geworden om, althans gedurende deze maand, dit bezoek te brengen. Wel is de zendeling van Mentawei enige dagen onze gast geweest, wel hebben we veel over Mentawei kunnen vernemen van anderen, die hier gedurende korter of langer tijd vertoefden, maar uit eigen aanschouwing kunnen we nog niet spreken.

De zending van Mentawei is in nood. Het genootschap der Rijnse Zending heeft hier een harde strijd te strijden, omdat de nodige geldmiddelen niet voorhanden zijn om het veelbelovende werk naar behoren voort te zetten. Er is meer dan dertig jaren gewerkt. De grondslagen zijn gelegd, offers zijn gevallen. De voorbereidende taalstudiën zijn gemaakt, de eerste gemeenten zijn gesticht. Van de 20.000 bewoners der eilanden zijn thans 1500 zielen tot het Christendom bekeerd en nu moet alles worden prijsgegeven. En als de arbeid nog moet worden voortgezet met de geldmiddelen, die in Duitsland daarvoor worden beschikbaar gesteld, dan staat de methode, die men wenst te volgen, gelijk met stopzetting.

Met de leidende personen der Mentaweizending heb ik persoonlijk kunnen spreken en bij allen waargenomen het verlangen om deze arbeid over te geven aan een andere corporatie, die financiëel sterker staat om de bekering der bewoners dezer eilanden te leiden en met Gods hulp te bevorderen. Vele problemen wachten hier op een nadere oplossing. Ik hoop daarover in enkele artikeltjes iets te schrijven en ik wil me daarbij voortdurend voor ogen houden, dat het openbaar maken van deze aangelegenheden in dit blad misschien zijn nut zou kunnen hebben zowel voor de gemeenten in Holland als voor de primitieve bewoners van de Mentawei-eilanden. Wie weet of niet alle krachten mobiel gemaakt konden worden en deze korte mededelingen het begin zouden kunnen zijn van een Baptist zendingswerk in onze schone Nederlandse Koloniën?

Ik wil u daartoe achtereenvolgens iets vertellen over de eilanden zelf, over de bewoners, over de resultaten, die de Rijnse Zending heeft bereikt en over de financiële verantwoordelijkheid, die het overnemen van deze arbeid met zich brengt. Van harte hoop ik, dat een en ander de belangstelling der gemeenten in Nederland moge opwekken.

P. P. d. J.

III

DE ENGELSE ZUSTERS IN ALG. VERGADERING BIJEEN.

In 't begin van de maand Mei hebben de Bapt. gemeenten in Engeland haar jaarlijkse Unievergadering gehouden te Plymouth. Een treinreis van vijf uren scheidt deze stad van Londen.

Tegelijkertijd hield ook de Engelse Bapt. Vrouwen Bond zijn 27ste jaarlijkse Alg. Verg. aldaar.

De zusters kwamen in een groot gebouw samen, doch de leden van de verschillende afdelingen vulden het bijna geheel.

De presidente der afdeling te Plymouth, Mrs. H. J. Morgan, riep de gasten een hartelijk welkom toe in de zo beroemde stad. „Geen vrouw", zo zei de presidente, „wordt genoemd in de geschiedenis van de vooruitgang van deze stad". Ze waren trots daarop, dat de eerste vrouw, die zitting heeft in het Lagerhuis, een lid is van de afdeling Plymouth.

„Maar", zei Mrs. Morgan, „de werkelijke glorie van de stad ligt in de duizenden nederige mannen en vrouwen, wier namen onbekend zijn".

Na dit welkomswoord waarvan we slechts een klein gedeelte vermelden was het woord aan de aftredende presidente van het Hoofdbestuur, Mrs. H. G. Hughes.

„Het is een wonderbaar jaar geweest", zei ze. „Het woord, gesproken aan 't begin van mijn werk als Presidente, is waar gebleken":

„De Here zal uw uitgang en uw ingang bewaren".

De nieuwe presidente, Mrs. Grey Griffith, werd toen door Mrs. H. G. Hughes in haar werk ingeleid.

De nieuwe presidente hield haar eerste toespraak als zodanig, met duidelijke stem, en zei onder meer dat het haar begeerte was in haar dienstjaar een fonds te stichten, om in de arme buurten, waar de nood groot is, een zuster te werk te kunnen stellen.

Daarna werd de vice-presidente, Mrs. Edgar Cule, door de nieuwe presidente in haar werk bevestigd. (In Engeland heeft de pres. van het hoofdbestuur slechts één jaar zitting en wordt dan opgevolgd door de vice-pres., zodat ieder jaar een nieuwe vice-pres. gekozen moet worden.)

Daarna volgde het jaarverslag van Miss Doris Rose, secretaresse van het hoofdbestuur. Ook deze zuster vond het een wondervol jaar. Iedere dag weer opnieuw had zij zich verblijd. Het voorbijgegane jaar herinnerde haar aan het jaar, waarin de vorige secretaresse, Mrs. C. S. Rose, haar werk had neergelegd.

„We danken God voor alles wat ze gedaan heeft voor de Bond gedurende zovele jaren".

Het verslag maakte melding van het goed geslaagde jaar van Mrs. H. G. Hughes als presidente.

Haar geloof en enthusiasme had vele werksters bemoedigd. Ze was in staat geweest haar moeilijkheden mee te dragen, en door haar ijver waren anderen er toe geleid grote dingen te ondernemen.

Het nieuwe meisjeshuis wordt voortgezet onder toezicht van zuster Jenny. Zuster Gertrude Kendal gaat voort met haar belangrijk werk als hoofd der inrichting voor opleiding van vrouwen. Miss Rose eindigde haar verslag, waaruit we maar enkele grepen deden, met het motto van de Vrouwenbond, „gezamenlijk strijden".

Tenslotte werd nog gezegd door Mrs. Ernest Brown, hoezeer het aankwam op de dienst en toewijding van al de zusters.

Deze vergadering van onze Engelse zusters was een tijd van hartelijke gemeenschap, waaraan mooie herinneringen verbonden zijn.

A. E.

III

AGENDA

voor de 55e Algem. Vergadering der Unie van Baptiste Gemeenten in Nederland

op Woensdag 10 en Donderdag 11 Juli 1935 in de kerk der gemeente te Nieuwe Pekela.

Begroetingssamenkomst in de kerk der gemeente op Dinsdagavond $19^1/_2$ uur.

WOENSDAG.

9 uur tekenen van de presentielijst en inlevering van de stembiljetten.

$9^1/_2$ uur. 1. *Opening der vergadering.*
a. Korte bidstond.
b. Openingswoord door den Voorzitter der Unie-Commissie Ds. K. Reiling.

2. *Opname der presentielijst.*

3. *Verkiezing van een leider der vergadering* uit de leden der Unie-Commissie. Deze zijn: A. P. Barendregt, J. v. d. Heide, F. E. Huizinga, J. Louw, B. Planting, K. Reiling, J. W. Weenink.

4. *Bespreking van de jaarverslagen.*
a. van den secretaris der Unie.
b. „ „ administrateur der Unie.
c. „ „ adm. v. „De Christen".
d. „ „ „ „De Zaaier".
e. „ „ „ „De Kindervriend".
f. „ „ Depôthouder.
g. „ „ penningm. van de U. R. C.

Zij, die vragen betreffende de financiën willen stellen, moeten deze (indien mogelijk) 14 dagen tevoren schriftelijk bij de administrateurs of penningmeesters indienen.

5. *Vaststelling van de begroting 1935-1936.*

6. *Verkiezingen:*

a. Twee leden van de Commissie der Unie.
Aftredend zijn: J. v. d. Heide en K. Reiling.
Candidaten: K. A. van Beek, Apeldoorn; G. Bouritius, Deventer; J. R. Fijn, Heerlen; L. de Haan, Utrecht; J. Huizinga, Delfzijl; J. Jeronimus, 's Gravenhage; J. B. de Neef, Vrieschelo; D. Olijslager, Nieuwe Pekela; H. H. Olijslager, Dantumawoude; G. Visser, Noordbergum.

b. Redactie „De Christen".
Aftredend: L. de Haan, F. E. Huizinga, J. Louw, J. W. Weenink.
Candidaten: de aftredenden alsmede C. Brandt, Haulerwijk.

c. Redactie „De Zaaier".
Aftredend: B. Planting.
Candidaat: B. Planting.

d. Redactie „De Kindervriend".
Aftredend: A. P. Barendregt.
Candidaat: A. P. Barendregt.

7. *Voorstellen door de Commissie der Unie:*

a. De Unie-Radio-Commissie (U.R.C.) te herbenoemen.

b. De uitgave van een Kerst- en zo mogelijk ook van een Voorjaarsnummer.

c. De broeders H. Bakker en J. B. de Neef als voorgangers te erkennen.

d. Br. G. W. Tijman, Deventer, naar het seminarie te Hamburg te zenden om tot voorganger opgeleid te worden.

e. Ons depôt om te zetten in een boekhandel en uitgeverij en daarvoor een som van f 500.— ter beschikking te stellen.

Toelichting: Ons depôt is verouderd en uitgeput. Het wordt meer dan tijd om tractaten, brochures, boeken, enz. uit te geven. Hiervoor is geld nodig. Een Unie-boekhandel komt onze arbeid ten goede.

f. De gemeente Enschedé in de gelegenheid te stellen tot kerkbouw over te gaan door garant te zijn voor de rente van de bouwsom onder nadere voorwaarden.

Toelichting: In Enschedé opent God ons een deur. De gemeente huurt duur en is arm. Een eigen kerk komt de arbeid ten goede en is voordeliger, maar zij kan geen bouwkapitaal krijgen. Gezien de hoge huur, die opgebracht wordt moet de gemeente in staat zijn voor rente en aflossing te kunnen zorgen.

8. *Mededelingen.*

9. *Voorstel door de Commissie voor de Inw. Zending* om a. een colporteur-huisbezoeker te benoemen voor de tijd van een jaar, ingaande 1 October 1935.
b. een idem voor de tijd van 6 maanden, eveneens ingaande 1 October a.s.

10. *Voorstellen door de gemeenten.*

A. AMSTERDAM.

De Algem. Verg. benoeme een commissie om nader overleg te plegen met de broederschap van predikanten over de voorziening in de behoeften van oude en invalide voorgangers.

Toelichting: Met waardering voor hetgeen de brs. predikanten zelf in deze richting doen, menen wij toch, dat deze taak mede door de Unie ter hand genomen moet worden.

B. DELFZIJL.

1. De Unie stelle samen en geve uit een liederenboekje geschikt om op evangelisatie-samenkomsten te worden gebruikt en dat tot de prijs van hoogstens 10 cent kan worden verkocht.

2. De Unie geve uit een eigen kerkboek, bevattende psalmen, gezangen en geestelijke liederen geschikt voor onze godsdienstoefeningen.

Toelichting: Het liederenboekje zal evenals het kerkboek blijken in een bestaande behoefte te voorzien. Waar, naar wij vernemen, de Ned. Herv. Kerk van plan is haar kerkboek te herzien, is voor ons de tijd aangebroken tot een eigen uitgave over te gaan.

C. DEVENTER.

De commissie voor de inw. zending onderzoeke de mogelijkheid het werk der door haar aangestelde colporteur-huisbezoekers ook gedurende de zomer-

maanden door deze broeders te laten doorgaan.

Toelichting: Bij doorlopende hulp wordt het werk, dat 's winters is opgebouwd, gehandhaafd en voortgezet.

D. GRONINGEN.

Indien de Commissie der Unie uit zeven of minder leden bestaat, dan zullen tenminste twee leden niet-voorgangers zijn. Indien deze commissie uit meer dan zeven leden bestaat, dan zal het derde gedeelte niet-voorgangers moeten zijn.

Toelichting: De opheffing der bepaling, dat tenminste 1/3 deel der commissie uit niet-voorgangers moet bestaan, heeft o.i. ongunstig gewerkt.

E. HARLINGEN.

De Algem. Verg. besluite haar orgaan „De Christen" wekelijks in groot formaat te laten verschijnen, te weten 8 pagina's tegen dezelfde prijs n.l. 65 cent per kwartaal.

Toelichting: Het abonnement wordt dikwijls opgezegd, omdat het blad niet voldoet. Wij menen dit op bovengenoemde wijze te kunnen ondervangen.

F. HOORN.

1. De bestaande Unieperiodieken door één administrateur te laten behartigen en de financiën in één kas onder te brengen.

Toelichting: Telken jare blijkt, dat sommige periodieken met winst, andere met verlies afsluiten. Zij behoren elkander financieel te steunen. Dan zal „De Christen" ook weer als normaal weekblad kunnen verschijnen.

2. De achterpagina van het Kerstnummer niet meer te gebruiken voor reclame gelijk dat bij de laatste uitgave het geval geweest is, maar te benutten voor gemeente-advertenties, vermeldende plaats en aanvang der samenkomsten.

Toelichting: De aandacht van het publiek wordt daardoor des te gemakkelijker op de plaatselijke gemeente gevestigd.

3. De Algem. Verg. voere een regeling in, waarbij vacante gemeenten minstens éénmaal per maand een voorganger wordt aangewezen, die doop en avondmaal bedient. Voor deze diensten worde een bepaald bedrag vastgesteld. De voorganger ontvangt hiervan alleen reisgeld, terwijl de rest in de Uniekas gestort wordt met bestemming voor opleiding voorgangers.

Toelichting: Het komt ons gewenst voor, dat vacante gemeenten, die toch ook voor het studiefonds moeten betalen, gediend worden door onze voorgangers. Als gemeenten zijn wij zedelijk verplicht elkaar te helpen.

G. MUNTENDAM.

1. De Algem. Verg. besluite, dat studenten, die voortaan door haar worden aanvaard, 50 % van de studiekosten zelf betalen.

Toelichting: De gemeente acht dit billijk. Ten behoeve van degenen, die het zelf niet kunnen betalen, geve de Unie een studie-beurs met voorwaarden, b.v. dat de student later als voorganger van zijn salaris minstens 5 % terugbetaalt, totdat het voorschot is afgelost.

2. De Algem. Verg. besluite, dat in den vervolge geen politieke stukken in „De Christen" worden opgenomen.

Toelichting: De gemeente is van mening, dat zulks niet bevorderlijk is voor de broederlijke liefde, aangezien hierover verschillend wordt gedacht.

H. NIEUWE PEKELA.

De Algem. Verg. drage aan een commissie (zendings-contact-commissie ?) op:

a te onderzoeken welke eisen gesteld en welke financiële offers gevraagd worden voor 't in exploitatie nemen van een eigen zendingsterrein, bij voorkeur Ned. Oost Indië;

b een rapport over haar bevindingen samen te stellen en te publiceren in „De Christen", of indien mogelijk met voorstellen te komen op de Alg. Verg. 1936.

Toelichting: 't Komt de gem. N. Pekela gewenst voor de zendingsactie aldus te centraliseren en zodoende mede door de verantwoordelijkheid voor de eigen zendingspost, meerdere liefde en activiteit voor de zending te kweken.

I. SNEEK.

Bij het beroep van een voorganger verplicht de betreffende gemeente zich een schriftelijke overeenkomst aan te gaan met dien voorganger. Bij eventueel ontslag heeft zowel voorganger als gemeente het recht zich op de Unie-Commissie te beroepen, wier uitspraak bindend is.

Toelichting: Bij een schriftelijke overeenkomst kan de Unie-Commissie (desnoods de Algem. Verg.) beter oordelen, wie in het gelijk moet gesteld worden.

J. STADSKANAAL.

1. De Algem. Verg. besluite, dat de studietijd der studerende broeders worde verlengd met een jaar practisch werk in een door de Unie-Commissie aan te wijzen gemeente onder toezicht van en in samenwerking met den voorganger dier gemeente.

Toelichting: Wij geloven, dat daarmede de arbeid der gemeenten gediend wordt. Voor wat de financiële zijde betreft, zou een regeling getroffen kunnen worden met de Commissie der Unie.

2. De Algem. Verg. besluite, dat door een gemeente geen beroep op een voorganger mag worden uitgebracht, indien deze daar nog geen drie jaren werkzaam is geweest. Eveneens mag door een voorganger geen toezegging van aanneming van een beroep worden gegeven, indien deze nog geen drie jaren in de gemeente werkzaam is geweest.

Ontheffing van deze bepaling kan, indien nodig, verleend worden door de Unie-Commissie.

Toelichting: Zie toel. bij voorstel 1 Stavoren.

K. STAVOREN.

1. Voorgangers moeten 3 jaar in hun gemeente hebben gestaan om beroepen te kunnen worden en om een beroep te mogen aannemen.

Toelichting: Vooral kleine gemeenten, die zich toch al bijzonder moeten inspannen om een voorganger te krijgen, worden er moedeloos bij, wanneer deze na een kortstondig verblijf weer vertrekt.

2. Wanneer een voorganger voor een beroep bedankt, mag de roepende gemeente niet eerder een beroep op hem hernieuwen dan na verloop van één jaar.

Toelichting: Het is gebeurd, dat een gemeente binnen korten tijd niet minder dan 3 x denzelfden voorganger beriep.

L. UTRECHT.

Alle voorstellen voorkomende op de agenda voor de Alg. Vergadering moeten door de Unie-Commissie met haar praeadvies worden toegelicht.

Toelichting: Een gemeente kan in vele gevallen niet beoordelen of een voorstel al dan niet uitvoerbaar is, vooral niet, wanneer het de financiën der Unie betreft.

M. VRIESCHELOO.

1. De Unie-Commissie houde aantekening van gemeenteleden, wonende in plaatsen waar geen geuniëerde gemeente gevestigd is. Wanneer haar bekend is of wordt, dat meerdere gemeenteleden in één plaats wonen waar geen geuniëerde gemeente is, trachte zij deze personen met elkander in contact te brengen.

De gemeenten verplichten zich, om aan de Unie-Commissie mededeling te doen van de namen en adressen van gemeenteleden die wonen buiten de plaats waar de gemeente gevestigd is.

Toelichting: Doordat het contact met verspreid wonende leden dikwijls op den duur verslapt, gaan velen voor de baptiste gemeenschap verloren.

2. De Unie-Commissie stelle onder goedkeuring van de Algemene Vergadering algemene voorwaarden vast, waaraan candidaat-voorgangers moeten voldoen, alvorens zij beroepbaar gesteld worden.

Toelichting: Het komt de gemeente gewenst voor, dat de voorwaarden, waaraan candidaat-voorgangers moeten voldoen alvorens zij beroepbaar gesteld worden, bij de gemeenten bekend zijn en de goedkeuring van de algemene vergadering wegdrage.

3. Uit art. 6 van het huishoudelijk reglement te laten vervallen de woorden: *„Die niet door tussenkomst van de Algemene Vergadering is opgeleid."*

Toelichting: Aangezien het mogelijk is, dat iemand tijdens zijn opleiding tot voorganger tot een ander geestelijk inzicht komt, is het gewenst dat de Unie-Commissie vóór beroepbaarstelling wete, of een candidaat al dan niet nog aan de door de Algemene Vergadering gestelde voorwaarden voldoet.

* * *

17½ uur. Gemeenschappelijke maaltijd. 20 uur. Viering van het H. Avondmaal. Voorganger: Ds. T. Jansma.

DONDERDAG.

$9^1/_2$—12 uur. *Conferentie* van bestuursleden, waarbij alle belangstellenden welkom zijn.

$12^1/_2$ uur. Gemeenschappelijke maaltijd.

2—4 uur. Conferentie van afgev. en gasten.

Sluiting der Algem. Vergadering.

De agenda voor Donderdag en de lijst van afgevaardigden worden later bekend gemaakt.

De secretaris,

J. W. WEENINK.

III

UIT DE GEMEENTEN

AMSTERDAM. Op Zondag 19 Mei j.l. vierde de *jongedochtersvereniging* „Lydia" haar 40-jarig jubileum.

Ds. Planting was feestleider en opende het feestelijk samenzijn op gebruikelijke wijze. Ons werd uit de Handelingen, hoofdstuk 16, de verzen 13 t.m. 15 en het laatste vers voorgelezen. Dat naar aanleiding van die verzen een toepasselijk woord werd gesproken, spreekt wel haast van zelf. De leider sprak tevens de wens uit, dat de feestvierende Lydia in woord en daad mocht gelijken op de Lydia uit Hand. 16.

Daarna sprak de presidente, zr. Timmer, een kort woord, waarna een historisch overzicht van de vereniging en haar „lotgevallen" werd voorgelezen.

Van Haarlem en Utrecht waren afgevaardigden in ons midden. Ook waren de verschillende gemeentelijke verenigingen vertegenwoordigd.

Het was een gezellige en gezegende avond. We luisterden naar samenspraken, voordrachten, zang en toespraken, en zagen ook een tableau.

We kunnen dankbaar terug zien op deze feestavond. De Heer was zegenend in ons midden. Hem alleen komt de lof en de eer toe.

Secr.esse J. E.

III

Levensgeschiedenissen van grote Baptisten.

LOTT CAREY,

gewezen slaaf en als zendeling naar Afrika.

door

Ds. J. H. Branham.

Enige data:

Geboren	1780
verkregen vrijheid	1813
als zendeling naar Liberia	1821
gestorven	1828

Als de krachtige pogingen en successen van ons onderwerp in het algemeen bekend zijn en geheel gewaardeerd worden, zal hij zijn plaats onder 's werelds eerste Christen-zendelingen innemen. De grondslag hiervan berust op Lott Carey's eenvoudige afkomst, op de ongewone hinderpalen die hij overwon, en op de actuele bijdragen die hij voor het leven van Christen-zendelingen op buitenlandse zendingsterreinen leverde.

Deze interessante man werd in 1780 in Charles City County, dicht bij Richmond, Virginië, als slaaf geboren. Zijn ouders waren godvrezend en hadden dus invloed op hun kinderen. In 1804 werd Lott Carey naar de stad gezonden om in een tabaksmagazijn te werken. Men zegt, dat hij hier goddeloos, onmatig en in de zonde opgroeide. Maar bij een zekere gebeurtenis hoorde hij een krachtige preek over de „wedergeboorte", die in hem een diepe overtuiging van zijn zonde wakker riep en gevolgd werd door een volkomen overgave aan Christus. In 1807 werd hij gedoopt door Ds. John Courtney, predikant van de eerste Baptiste Gemeente te Richmond.

Later werd hij geëxamineerd als een „vermaner" bij deze kerk en spoedig gaf hij vele blijken van zijn vroomheid en geestelijke groei.

Men zegt, dat hij evenals zijn medeslaven een sterk verlangen had om te leren lezen en schrijven. Carey verlangde naar vermeerdering van zijn godsdienstige kennis. Hij maakte daarom een begin door zich een Nieuw Testament aan te schaffen en trachtte het alphabet te leren om daaruit te kunnen lezen. Later bezocht hij een avondschool. Gedurende deze tijd hoorde hij van Afrika, haar hemelse zonneschijn, verbazingwekkende hulpbronnen en de verschrikkelijke noden van zijn voorzaten; en, als een Nehemia, besloot hij zijn leven aan de verbetering van hun toestand te wijden. De onthulling van de noden van zijn moederland was zo treffend en indrukwekkend en bezielde hem zo, dat hij eens uitriep: „Op zekeren dag zal ik naar Afrika gaan en zelf zien".

Dit was niet de taal van een nieuwsgierig ontdekkingsreiziger of een baatzuchtig koopman, maar de moedige onvoorwaardelijke overgave van een ziel en haar verbintenis aan een van de hemel gegeven moeilijke zendingstaak. Het schijnt, dat de geest die Abraham Lincoln bewoog toen hij voor het eerst de gruwelen der Amerikaanse slavernij zag en zijn toekomstige houding daartegen bepaalde, nu Carey beving. Hij was van zulk een zendingshartstocht bevangen als een Jesaja van weleer.

Carey was een man met een sterk geloof en grote vastberadenheid. Dit bleek reeds dadelijk in het begin. Grote moeilijkheden moesten overwonnen worden. Hij, die naar de vrijheid van Afrika smachtte, werd zelf door de de slavernij geknecht. Evenals de opzichter van de arbeiders van de tabaksplantage, waarin hij werkte, was hij vlijtig en trouw, zodat, ofschoon hij een slaaf was, zijn meester hem met een aanzienlijke som geld beloonde. Met deze aanmoediging en door voortdurende spaarzaamheid was hij in staat 850 dollars bijeen te verzamelen en slaagde na enige tijd er in zijn eigen vrijheid en dat van zijn twee kindertjes in het jaar 1813 te verkrijgen.

Ofschoon L. C. in 1815 vast besloten was zijn leven aan de bevordering van Afrikaanse zending te wijden, moest hij tot 1821 wachten, voordat de weg voor hem geopend werd. Omtrent deze tijd vond een groep Amerikaanse philantropen de republiek Liberia geschikt voor een tehuis van vrije negers, die verlangden naar hun oorspronkelijk vaderland terug te keren. De Amerikaanse Kolonisatie Vereniging zond de eerste groep van vrijgeworden slaven uit om hun eigen huis in Afrika te bouwen. Het was de leiding Gods, dat Carey, die een gedeelte van zijn eigen vracht betaalde, tot deze groep behoorde. Zijn voorbereiding, geloof en vertrouwen maakten Gods woorden waar:

„En verlustigt U in den Here; zo zal Hij U geven de begeerten Uws harten".

„Wentel Uw Weg op den Here; en vertrouw op Hem; Hij zal het maken".

(Psalm 37 : 4, 5).

Wij weten maar weinig van hetgeen er gebeurde voor Carey's onmiddellijk vertrek naar Liberia, maar wij kunnen ons voorstellen, dat het voor hem drukke dagen zijn geweest. Hij hield zijn laatste afscheidspreek in de eerste Baptiste Gemeente te Richmond, Virginië. Hier volgt een gedeelte van zijn afscheidspreek:

„Ik sta op het punt U te verlaten, en zal denkelijk Uw aangezichten niet meer zien. Ik verlang er naar aan de arme Afrikanen de weg van het Leven en de Redding te verkondigen. Ik weet niet wat mij overkomen zal, of ik een graf in de Oceaan zal vinden of tussen de wrede mensen en wilde beesten aan de kusten van Afrika; ik ben niet bevreesd voor mijn toekomst.

Ik gevoel dat het mijn plicht is om te gaan; en ik vrees zeer dat velen van hen, die het evangelie in dit land verkondigen, zich zullen schamen, als de Heiland hen roept om rekenschap van hun werk in Zijn Wijngaard te geven."

Met de meest mogelijke nadruk voegde hij er aan toe: „De Heiland kan vragen: Waar ben jij geweest? Wat heb jij gedaan? Heb je gestreefd tot het uiterste van je vermogen om de bevelen te

volbrengen, die Ik je gaf — of heb je je eigen bevrediging en gemak gezocht, zich niet bekommerend om Mijn bevelen?"

(Slot volgt.)

Voor de Christen is slechts één ding gewichtig: niet zo leven, dat men hem dient, doch zó, dat hij anderen dient.

Tolstoi.

UIT OUDE AARDLAGEN.

Prof. dr. G. Ch. Aalders, hoogleraar aan de Vrije Universiteit, schrijft over de vraag of er geraamten gevonden worden in aardlagen, die honderdduizend jaar oud moeten zijn, o.m. het volgende:

„Er is alle grond om aan te nemen, dat het tijdperk van Adam tot Abraham van langer duur is geweest dan men dikwijls meent te mogen veronderstellen, en dat in verband daarmee de geschiedenis van ons menselijk geslacht zich in ieder geval over een langer tijd uitstrekt dan 6000 jaar. Ook de historische vondsten wijzen in dezelfde richting: de laatste opgravingen in het oude Ur der Chaldeën hebben het waarschijnlijk gemaakt, dat de zondvloed nog wel vóór 4000 jaar voor Chr. moet hebben plaats gehad. En ook bij de oudste historie van Egypte komen we tot een tijdstip dat vrij wat vroeger ligt. Of het daarom nu juist is, dat het mensdom wel een half millioen of zelfs een millioen jaren oud is, staat echter zeer te bezien. Inderdaad, men heeft geraamten gevonden in aardlagen, die op verscheidene honderdduizenden jaren worden geschat, maar is deze schatting juist? Tegenover de zo dikwijls geuite bewering, dat *de* wetenschap zoiets beweert, zij er op gewezen dat er onder de beoefenaren der wetenschap op dit punt nogal enige onzekerheid en dikwerf een zeer groot verschil van mening heerst. In de eerste plaats is daar het vraagstuk van de z.g. „tertiaire" mens, wiens bestaan door sommigen wordt aangenomen, door anderen even krachtig wordt betwist. Enige meerdere zekerheid is voor de „diluviale" periode, die in verschillende „ijstijden" verdeeld wordt, maar waarbij dan de schattingen voor de duur dier ijstijden weer ontzaglijk uiteenlopen; en er zijn ook onderscheidene feitelijke gegevens aan te voeren, waardoor de onzekerheid van die schattingen duidelijk wordt in het licht gesteld. De meest hechte grondslag voor de bepaling van de ouderdom van ons menselijk geslacht bieden de archaeologische vondsten, en daarmee kan men voor ons werelddeel, waartoe zich die vondsten in hoofdzaak beperken, niet hoger komen dan tot ongeveer 150 eeuwen vóór Chr. Waar we dus een enigszins betrouwbare basis hebben, blijven er van het millioen of half millioen jaren niet veel over. En daarbij moet men dan nog in aanmerking nemen, dat het cijfer van 15000 jaren aan de hoge kant is. Het is de laagste schatting waartoe men, in verband met de berekeningen omtrent de tijd die er benodigd is voor het afsmelten van ijs, komen kan, maar de archaeologen zouden op grond van de samenhang der hun bekende menselijke cultuur liever niet veel hoger opklimmen dan 10.000 jaren voor Chr. Men ziet, dat het wel geraden is grote gereserveerdheid in acht te nemen ten aanzien van zulke beweringen omtrent de buitengewoon hoge ouderdom van ons menselijk geslacht. In de feiten vinden deze beweringen geen steun; ze worden met zo grote voorliefde gelanceerd, omdat het evolutiegeloof zulke enorme getallen nodig heeft; maar ook de evolutie-theorie vindt niet de minste steun in de feiten; het bewijs, dat de verschillende soorten van levende wezens zich uit elkander ontwikkeld hebben; het bewijs dat een verkregen eigenschap zich door overerving voortplant — het moet nog steeds geleverd worden."

Weinig wetenschap voert van God af. Veel wetenschap voert naar Hem toe.

MEDEDELINGEN

De Commissie der Unie heeft op haar jongste vergadering te Groningen na kennisneming van het rapport der contactcommissie besloten om br. J. Buiten, Munnekeholm 20 A, Groningen, benoembaar te verklaren tot hulpprediker. Deze broeder was 46 jaar oud, toen hij een goede maatschappelijke positie prijs gaf ten einde zich toe te leggen op zijn vorming tot arbeider in Gods Koninkrijk. Aan het seminarie te Hamburg heeft hij 2 jaar de lessen gevolgd. Het is ruim $1^1/_2$ jaar geleden dat hij gedoopt werd.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

Vanaf 6 Juni j.l. is het adres van den Unie-Administrateur
J. VISSER,
de Dijk 26 boven BOLSWARD.
Het Postgironummer blijft 167305.

De *gemeente te Emmer-Erfscheidenveen* heeft Ds. J. Hekhuis van Muntendam beroepen.

Radio-uitzending.

Maandag 10 Juni a.s. (2e Pinksterdag) zal D.V. Ds. A. P. Barendregt, voorg. der gem. Haarlem, een *Morgenwijding* verzorgen voor de Ned. Chr. Radio Vereniging.

1. Zingen Ps. 89 : 8.
2. Lezen uit de H. Schrift Luc. 24 : 29.
3. Gebed.
4. Zingen Gez. 272 : 3.
5. 1e gedeelte der toespraak, onderwerp: „Krachtmensen in een tijd van degeneratie".
6. Zingen Gez. 236 : 1 en 4.
7. Tweede gedeelte der toespraak.
8. Dankzegging.
9. Slotzang Gez. 267 : 1 en 2.

Den Haag. J. BOITEN.
Secr. U. R. C.

Zusterhulp.

Wijziging voorstel
Den Haag Z. B. S.

Voorstel onder *b.* ondergaat enige verandering en leze men als volgt:

Elke afdeling halvere de totale jaarlijkse opbrengst der vereniging en bestede de ene helft voor inw. zending in eigen gemeente en omgeving (zie Art. 2b statuten N. B. V. B. Zusterhulp);

de andere helft zende men aan C. Z. H. *zonder spec. bestemming* en worde op beslissing der Alg. Verg. besteed.

De toelichting vervalt.

De afd. gelieven hiervan goede nota te nemen.

Broeders Correspondenten

die het 2e kwartaal nog niet hebben afgerekend, verzoek ik vriendelijk dit nu ten spoedigste te willen doen.

Bij voorbaat dank.

De Adm.

De lof van sommige lieden kan gelijk staan aan een belediging.

INGEZONDEN.

Naar Lunteren.

De Lunterse Zendings-conferenties hebben sinds lang een grote vermaardheid verkregen.

Van „Lunteren" blijft op oud-conferentiegangers steeds 'n schier magische kracht uitgaan.

„Lunteren" lokt en zal telkens opnieuw lokken. Geen wonder! Ge zijt daar in een der mooiste plekjes van schoon-Gelderland.

Voor de mens, die zijn vacantie het liefst wil genieten in de vrijheid van het rustige, niet door de cultuur al te zeer beheerste landschap, biedt „Lunteren" een heerlijke weelde. Ge weet u daar ver van de zorgen en de beslommeringen van uw dagelijks leven, ver van het gewoel en het gegons van verkeer en mensen-stemmen; gij kunt er de vensters van uw ziel wijd openen voor het romantische en dichterlijke, dat de vrije natuur, met haar eigen levenswetten, u biedt. En ge kunt daar iets genieten, dat ge meedraagt in uw verder leven en ge nooit meer kwijt raakt.

Wat „Lunteren" voor de conferentiegangers zo gezocht maakt, is dat ge daar op de heide, temidden der bossen, met uw eigen gebouwen, zo geheel uw eigen stemmings-leven kunt leiden. Ge beleeft tezamen iets aparts, iets intiems, dat ge nergens zo vindt. Nauwelijks zijt ge op het conferentie-terrein, of de grote en kleine dingen van uw dagelijks leven glijden u van de schouders. Ge ademt plotseling in een geheel eigen sfeer.

Over de sfeer van onze Zendingsconferenties is reeds veel gesproken. Hoe moet ze zijn? Wanneer is de echte sfeer bereikt?

Deze vragen zijn moeilijk te beantwoorden. Want de Lunterense sfeer is bijna niet te ontleden en lastig te definiëren. Maar ze is er en komt vanzelf. Ge kunt ze niet kunstmatig opwekken. Ze komt over u, want Gods Geest is er in.

Ja, God werkt ook op de heide. Waarom? Omdat Jezus Christus in het middelpunt staat, de Heer der Zending. En omdat de Zending daar uw gehele belangstelling vraagt.

Er wordt vaak geklaagd, dat er in de gemeente zo weinig belangstelling is voor de Zending. Ik ben innig dankbaar, dat de Z. S. R. zo krachtig heeft medegewerkt om de zo nodige interesse voor de Zending te wekken en te sterken.

Op het Jaarbeurs-terrein vraagt men de bezoeker telkens: „Hebt u ook interesse?" Die vraag wordt lastig en vervelend door haar eentonigheid. Ze wordt afgezaagd.

Op de terreinen van ons Conferentieoord in Lunteren hoort ge nooit die vraag. Ge zou daar geheel buiten de toon vallen. In Lunteren hebt ge *allen* belangstelling in de schone Zendingsarbeid.

Ge kunt maar niet wat in Lunteren rondlopen zonder deel te hebben aan de geestelijke sfeer, die de Conferenties kenmerkt. Als gij buiten die sfeer blijft en deze sfeer buiten u, dan gevoelt ge u een vreemdeling in dit Jeruzalem en ge haast u weg.

Zendingsstudie, heeft een bekend Zendingsman gezegd, is nooit (en ik zou willen zeggen: allerminst te Lunteren), een dorre, droog opsomming van feiten-geschiedenis, maar een levend makende prikkel tot verdieping en opwekking van eigen geestelijk leven tot vervulling van alle taak, waartoe God ons roept.

Zendingsstudie verrijkt ons. Ze opent ons prachtige vergezichten in de Christusregering, die zo schoon uitkomt in de Zendings-arbeid Zijner Gemeente. Ze verwarmt ons.

Daarom, ook in 1935 naar „Lunteren"!

Naar uw „Lunteren", oud-conferentiegangers.

Naar „Lunteren", jonge mensen, die nog nimmer de echt-Lunterense geest hebt ingeademd.

God zegene ook onze Conferenties in 1935.

De deelnemersprijs is (sinds 1934) verlaagd tot fl. 17.50 (alles inbegrepen).

Aanvragen om toezending van een prospectus te richten aan het Bureau van de Zendingsstudie-Raad (Z. S. R.), „de Nye Wehme", Utrechtseweg 64, Zeist, waar men zich thans reeds kan aanmelden.

Daar is een schijnbare barmhartigheid, die niets anders is dan zelfzucht.

RONDBLIK.

Oostenrijk verkeerd aan de spits.

De Weense Reichspost deelt mede, dat thans Oostenrijk met het laagste geboortecijfer aan de spits aller volkeren der aarde staat. De volkstelling van 1934 heeft het ontstellend bewijs gebracht, dat de helft van alle huwelijken in Oostenrijk kinderloos of éénkindshuwelijken zijn en dat de huwelijken der andere helft gemiddeld niet eens twee kinderen geven en in Weenen zelfs niet één als gemiddelde. Te Weenen bedroeg het aantal kinderloze en éénkindshuwelijken zelfs twee derde van alle huwelijken. En veilig kan men aannemen, aldus de Reichspost, dat het eind van dit proces nog niet eens is bereikt. Opmerkelijk is daarbij dat het aantal kinderen, dat in Oostenrijk buiten huwelijk geboren wordt, juist opvallend groot is. Ten slotte werd nog vastgesteld, dat van de 30.000 Weense gezinnen met 4 of meer kinderen er 5000 zonder inkomsten waren en van ondersteuning moesten leven.

Het blad concludeert, dat de noodtoestand van Oostenrijk wel de hoofdoorzaak van deze uitstervingscijfers is. Toch blijft er verwondering dat in een over het algemeen sterk Rooms-Katholieke land het beginsel der kerk zodanig de vat op de bevolking verliezen kan.

De arbeid van Johannes de Heer.

Aan een onderhoud met den bekenden Zoeklicht-redacteur en leider der Maranathabeweging, Johannes de Heer, die zo juist van een vijfweekse tournée door de Midden- en Oost-Europese landen in het vaderland terugkeerde, ontleenen we het volgende:

De reis, aldus Johannes de Heer, was een inspectietocht, tezamen met den Warschauer zendingsdirecteur ds. B. Götze, om een overzicht van de arbeid, die uit Nederland wordt ondersteund te verkrijgen en te zien, welke uitbreiding van deze arbeid nodig mocht zijn. We hadden samenkomsten en besprekingen met Duitsers, Tsjechen, Hongaren, Joden, Russen, Oekraïners en Polen, bezochten de enige Protestantse Zigeunergemeenten in Europa in Bulgarije, confereerden met den Weensen opperrabijn, een Grieks-orthodoxen bisschop, verkeerden met kinderen Gods uit allerlei kerken en kringen en bevonden, dat alom de deuren voor het evangelie in het algemeen en voor de Maranatha-boodschap in het bijzonder als de spijze voor deze tijd wijd open staan. Wij hebben ook ervaren, dat in al de aangeduide landen de Rooms-Katholieke en de Grieks-Orthodoxe kerken steeds scherper maatregelen nemen om het Protestantisme terug te dringen en dat daaruit in al deze landen een grote honger naar den levenden Christus geboren wordt, alsmede een roepen naar de sterkere Protestantse landen: Kom over en help ons. Op onze reis van 9000 K.M. spoorlengte werden 36 Maranatha-samenkomsten gehouden en de aandrang tot meer was zo groot, dat de hand tot de arbeid gesterkt werd.

De stand van de arbeid is thans zo, dat ds Götze te Warschau 60 zendingsarbeiders onder zijn leiding heeft, die in Polen en aangrenzende landen werken, dat Zoeklichtvrienden en andere belangstellenden enige evangelisten en colporteurs in de genoemde landen bezoldigen, voor het verspreiden van bijbels en evangeliën zorgen en maandbladen in welke artikelen uit het Zoeklicht vertaald worden overgenomen in het Duits, Pools en Russisch tot een gezamelijke oplage van 35 000 exemplaren worden verbreid. Daarbij wordt ook nog gezorgd voor stoffelijke hulp aan vervolgden in Rusland en de grenslanden, voor welk doel verleden jaar circa 18000 gulden verzonden werd. Uit Rusland komen brieven van dank en

waardering: in de dossiers vond ik niet minder dan 3500 brieven uit Rusland, die hiervoor danken.

Wij zijn van plan, het aantal arbeiders voor Hollandse rekening uit te breiden en voor nieuwe geestelijke litteratuur in de Oekraïnse en in de Slavische talen te zorgen. Mede staat een nieuwe reis in de tweede helft van September a.s. naar Estland, Letland en Litauen op het program. De tijd is kort en de dagen zijn boos; we zullen arbeiden zolang het dag is; de nacht komt over de wereld, waarin we niet meer werken kunnen.

Aartsbisschop Hilarion.

Te Riga is thans een geschrift verschenen „Martelaarsbeelden uit Rusland uit de jaren 1930—1933", in hetwelk men bijzonderheden vindt over het lot van vele bekende Russische kerkfiguren. Wij citeren de lijdensweg van den voorheen zo bekenden Moskousen aartsbisschop Hilarion. Deze werd in 1922 voor 3 jaar naar Archangelsk verbannen. Na afloop van deze dwangarbeidsperiode keerde hij naar Moskou terug. Dadelijk werd hij opnieuw gevangen genomen en voor 3 jaar naar Solowki aan de Witte Zee verbannen. Na afloop dezer zeer harde periode keerde hij naar Moskou terug. Weder werd hij gepakt en nu in de isolator van Jaroslaw gezet, een gevangenis die extra hard is. Daar werd hem door den Gepeoe-beambte Tutsohkow de vrijheid aangeboden, als hij verklaren wilde een godloze te worden. Hilarion antwoordde: „Ben ik een dienaar der kerk, ik ben ook een Rus en kan toornig worden" en wierp Tutsohkow zijn cel uit. Toen werd de aartsbisschop naar het noordelijk concentratiekamp van de dwangarbeiders, die het kanaal van de Witte Zee naar de Baltische Zee graven moesten gezonden en daar „opzichter" gemaakt over een groep uitgeteerde ongelukkigen. De opzichter is de ellendigste. De dwangarbeiders werken van 's morgens 3 tot 's avonds 9, krijgen nagenoeg geen voedsel (500 gram brood, 10 gram suiker en wat gort per persoon per dag) en sterven snel weg. Wat zij in taak tekort schieten wordt op den „opzichter" verhaald. Hilarion moest hier voor straf 's nachts met naakte voeten in de sneeuw blijven staan tot zijn voeten afgevroren waren. Toen werd hij in de ziekenbarak gelegd, waar hij typhus opdeed en stierf (in 1932).

Kerk en wapenindustrie.

Onder leiding van den aartsbisschop van Canterbury hebben de vertegenwoordigers der kerken van Groot-Brittannië en Ierland een memorandum overhandigd aan de koninklijke commissie voor de vervaardiging van en de handel in wapenen. Hierin protesteren zij in het belang van de Christelijke zede er tegen, dat door het vervaardigen van wapenen van de vijandschap tussen twee volkeren profijt getrokken wordt, en spreken het verlangen uit, dat door internationale contrôle volledige openbaarheid en uitroeiïng van alle misbruiken bij de vervaardiging van wapenen bewerkstelligd zal worden.

Hebreeuws schrift uit de tijd van Jeremia.

Belangwekkende vondsten bij Hebron.

Tijdens opgravingen, verricht door de Wellcome Archaeological Research Expedition heeft men in de nabijheid van de oude stad Lachish, nabij Hebron, twaalf aarden tafelen gevonden, met inscripties in oud-Hebreeuws, waarin men het bewijs ziet van de Hebreeuwse oorsprong van de Bijbel.

Het zijn fragmenten van een „briefwisseling" tussen den gouverneur van Lachish en een Joodsen koning te Jeruzalem tijdens de periode van de Eerste Tempel, voordat deze werd verwoest door de Babylonische horden onder Nebucadnezar. De gevonden overblijfselen, waarschijnlijk daterende uit de tijd van den profeet Jeremia, 2600 à 2700 jaar geleden, vormen de belangrijkste serie geschriften uit de tijd, die men ooit gevonden heeft. Hebreeuwse inscripties uit die tijd zijn zeer zeldzaam.

30.000 wagons teelaarde voor Palestina.

In de haven van Constanza worden op het ogenblik 30.000 wagons Roemeense teelaarde naar Palestina verscheept. Een landbouwonderneming, welke daar is gevestigd, heeft deze reusachtige hoeveelheid grond opgekocht om er de bodem van het Heilige Land mee te verbeteren.

LEESTAFEL.

Geestelijke liederen uit den schat van de kerk der eeuwen. Uitgave G. F. Callenbach, Nijkerk. Prijs f 1.50, per 1000 stuks f 1.—.

Prof. Dr H. Th. Obbink zegt ervan in het „Algemeen Weekblad voor Christendom en Cultuur": een prachtbundel van geestelijke liederen. . . . De auteur heeft niet maar een keuze gedaan uit bestaande verzamelingen, hier en daar wat geknipt, gewijzigd in de harmonisatie enz. Hij heeft de liederenschat der oude kerk nagespeurd. . . . Liederen uit de Vlaamse, Oud-Nederlandse, Franse, Duitse, Engelse en Noorse talen liggen hier in harmonische eendracht bijeen. Verschillende liederen van het gezangenboek der Nederlands-Hervormde kerk schijnen hier gewijzigd voor te komen. Toch is die indruk niet juist. De auteur heeft niets gewijzigd, want hij ging niet uit van de tegenwoordige vorm der liederen, maar heeft de oude bronnen zelf opgezocht, die achter „de Evangelische Gezangen" liggen. Het is dus een terugkeer tot den oorspronkelijken dichter. . . . Van de melodieën geldt hetzelfde. Ze zijn in de technisch juiste vorm genoteerd door wijlen Caesar Hinderdael (midden in de arbeid overleden) of door zijn leerling J. P. Bekkers. . . ."

De lof van voornoemde hoogleraar onderschrijven wij geheel. Het boek telt niet minder dan 750 bladzijden bevattende 640 liederen met melodieën, waarvan 500 kerkliederen, 140 liederen voor huisgezin, scholen en samenkomsten, waaronder ook kinderliederen, en bijna elk lied heeft zijn eigen wijs. Voor in 't boek staan alle 640 titels, achterin een register van alle melodieën, gerangschikt naar regels en versvoeten; ook een register van de ongeveer 800 bijbelteksten, die boven de liederen zijn geplaatst. Alles tezamen op goed papier, in duidelijke letter en in sterke donker bruine linnen band met titel in vergulde letters.

„Geestelijke liederen enz." heeft een schitterende pers en geen wonder. Wij zijn met onze liederen, waarvan vele ons maar matig kunnen bekoren, door het veelvuldig gebruik langzamerhand arm geworden. In deze bundel leeft opnieuw en zingt opnieuw onnoemelijk veel schoons uit vervlogen tijden. Indien de enkele liederen, die de kinderdoop tot onderwerp hebben, vervangen konden worden door andere, waarin wij als Baptisten ons beter op ons gemak gevoelen, zou deze bundel voor onze godsdienstoefeningen ons aangewezen kerkboek zijn. De harmonisatie's voor vierstemmige koren worden geleidelijk in afleveringen verkrijgbaar gesteld.

J. W. WEENINK.

Vrijdag 14 Juni 1935 No. 2370 54ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. L. DE HAAN - UTRECHT KERKSTRAAT 28 BIS
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.65 BUITENLAND PER JAAR f 3.50

ATTENTIE.

Van Woensdag 12 t/m Woensdag 26 Juni wordt de eind-redactie waargenomen door

Ds. J. LOUW, Groningen, Heereweg 19.

AAN ZEER STILLE WATEREN

ONS ELEMENT.

Planten zijn in haar element, wanneer zij groeien en bloeien en staan in pracht en kracht. Ze zijn blijkbaar in haar element niet, wanneer overvloed van warmte of vocht, tocht of bescherming tegen tocht, een schrale of voedzame bodem, insecten of zwammen een evenredige en voordelige ontwikkeling van alle onderdelen bemoeilijken.

Mensen zijn als planten al of niet in hun element.

Er zijn mensen van wie wij zeker weten, dat zij zich niet in hun element bewegen. Zij hanteren de pen en het zou beter voor ze geweest zijn, dat ze bij de witterskwast waren groot geworden. Of zij zitten op een kleermakerstafel neergehurkt met het vierde gedeelte van een ambitie voor naald, draad en andermans lapje Engelse stof made in Tilburg, terwijl zij op een woelige zee moesten wezen met een schommelend schip onder de voeten en het schuim spattend om de oren.

Mensen missen vaak hun element niet alleen voor wat hun talenten maar ook voor wat hun bestemming betreft.

Is de vrek geen verschrikkelijke mislukking als mens? Hij laat zichzelf half of driekwart verhongeren. Door weeïge gebaren en weeïge ogen tracht hij het medelijden op te wekken ten einde van goedhartige lieden geld los te pingelen. Hij sterft onder vodden en boven op duizenden guldens. Hij wordt begraven uit een krot met deernis om zijn ellende en een weinig later vervloekt als een schelm om het ontdekte verschimmelde zilver.

Of wat zegt ge van den drankslaaf, wiens wil geheel gebroken is en het brood en de kleren van zichzelf, vrouw en kinderen omzet in sterke drank? Hij bekommert zich noch om zijn uiterlijk, noch om zijn naam, noch om de naam van zijn familie. Wat een eer is voor elk rechtgeaard man, n.l. om rechtop van lijf en rechtop van ziel te zijn, heeft voor hem geen zin. Met een schalkse lach keert hij het gegeven woord de rug en wendt het gelaat tevreden naar de hem wenkende alcohol. Hij mist de kracht om zijn ja of neen te bevestigen.

* * *

Waar geld, goud, zilver, alcohol, eerzucht, grootheidswaanzin en alles wat daar tussen ligt het element is, waarin de mens zich beweegt, daar groeit hij op tot een misvormd schepsel, tot een wangedrocht stekeblind en stokdoof voor het goddelijk schone en met armen en handen als harken!

Wat dan is zijn eigenlijke element?

Wat doet hem werkelijk in zijn element wezen? Wat doet hem mens worden fier en majesteitelijk, mens vol mensenweelde, opgestaan uit de transformatie van de voedingsstoffen, die zijn element voor hem bewaart?

Het is Gods Heilige Geest.

Deze wil tot hem doordringen en al zijn honger verzadigen en zijn dorst lessen en zijn ganse wezen verkwikken en opbouwen. Hij wil hem als een volkomen man doen bloeien en blinken van liefde, vrede, lankmoedigheid, goedertierenheid, goedheid, geloof, zachtmoedigheid en matigheid, al dwingt onze dolzinnige samenleving hem om als geboren zeeman op een kleermakerstafel de benen te kruisen of om als geboren burgemeester de vuilnis op te halen.

* * *

Hebt ge wel eens een welige beuk zijn lied horen uitgalmen, toen de zon op- of onderging? Welluidender en forser dan menig machtig mannenkoor geeft hij uiting aan zijn vreugde en dankt en looft de Bron van al het goede.

Alles dat op weg is naar eigen volkomenheid en die benadert, straalt van geluk en . . . . juicht.

Laat Gods Heilige Geest uw element zijn: ruim de hindernissen op, zodat Hij uw ziel vrij voeden en verzadigen en geheel vervullen kan met het Zijne.

Wat is er toch in mij geschied?
Mijn leven is nu louter lied!
Mijn stille ziel, ze zwelt in mij
Van pure melodij!

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

LOSSE SCHAKELS

Dankbare Joden. Op het Baptist Wereldcongres, dat het vorige jaar te Berlijn gehouden werd, werd ook een resolutie aangenomen, waarin ernstig geprotesteerd werd tegen de achteruitzetting van onverschillig welk ras. Dat daarbij vooral gedacht werd aan de behandeling, die de Joden de laatste tijd in Duitsland ten deel was gevallen lag voor de hand. Deze resolutie heeft het meest de aandacht getrokken in de wereld, gelijk blijkt uit het feit, dat ze overal in de pers werd opgenomen. Ze is, geloof ik, de enige, die in onze grote bladen is verschenen. Nu vertelde Dr Rushbrooke, de secretaris van ons Wereldverbond onlangs, dat hem ter ore gekomen was, dat in een grote stad in Oost-Europa op zekere Sabbat in alle synagogen, naar aanleiding van bovengenoemde resolutie, in de gebeden de Baptisten met dankzegging gedacht waren voor God.

Verwereldlijking. Voor wereldsgezindheid waarschuwt de Schrift. Nu is de gezindheid altijd moeilijk te controleren. Wereldsgezind is:
wie de mens boven God plaatst;
het lichaam boven de ziel;
het tijdelijke boven het eeuwige;

de schijn boven het wezen;
de vorm boven de inhoud.

Daar de gezindheid zich aan onze contrôle onttrekt, spreekt men liever van verwereldlijking. We ontvingen dezer dagen een brief van iemand, die zich daarover bezorgd maakt. De tekenen van verwereldlijking ziet hij daarin, dat we gebruik maken van de film, dat de vrije samenkomsten niet door ieder gemeentelid worden gewaardeerd en dat men inplaats van „Bestuur", spreekt van „Kerkeraad".

Deze klachten, uit wat een goede zorg ook voortkomende, getuigen van gemis aan onderscheidingsvermogen. Niets is goed omdat het oud is en niets is slecht omdat het nieuw is. Luther heeft de bekende tekst „Dient den Heer", vertaald „Schikt u in de tijd". Afgezien van de vraag of Luthers vertaling beter is dan die van onze Statenbijbel, bevat ze een goede raad. Wie op zijn tijd invloed wil hebben, moet contact met zijn tijd hebben. Wie in 't verleden blijft leven, droogt op. De zegeningen van de tijd mogen we gebruiken voor 't hoogste. De zending maakt gebruik van motorboot en vliegmachine; de Evangelisatie make gebruik van de film en de Radio.

Van de vrije samenkomsten make men geen schibboleth. Ze zijn op zichzelf niets meer bijbels of baptistisch dan welke vorm van eredienst ook. Ze kunnen gezegend zijn, maar men late het nu niet voorkomen alsof de Heer aan deze vorm van samenkomen gebonden zou zijn!

De Bijbel in de wereld. De grote en voortreffelijke organisatie Het Brits en Buitenlands Bijbelgenootschap, had in 1934 weer een goed jaar. Veertien nieuwe vertalingen werden aan de lijst toegevoegd. Negen daarvan waren Afrikaanse talen, drie worden gesproken op de eilandengroep in de Stille Oceaan en twee in Azië. Niet minder dan 10.970.000 exemplaren van de Schrift of van Schriftgedeelten werden verspreid. In Duitsland was dit cijfer 19.000 hoger dan een jaar tevoren. In Spanje 14.000. In China werden 4.296.000 ex. verspreid tegen 3.902.000 een jaar eerder. Ontvangen werd aan giften ongeveer fl. 2.750.000. Dit genootschap geeft de Bijbel of gedeelten van de Bijbel uit in totaal 692 talen.

L.

VAN DE SECRETARIS-TAFEL.

Meditatie over „De Christen" in een nieuw pakje.

De agenda onzer komende algemene vergadering nog eens nalezende, bemerk ik, dat bij de leden der Unie-Commissie, die dit jaar aftreden, Ds. A. P. Barendregt blijkbaar pech heeft gekregen en is achtergebleven. Niet twee broeders maar drie treden af en wel Ds. K. Reiling, Ds. A. P. Barendregt en br. J. v. d. Heide. Willen onze gemeenten en vooral onze afgevaardigden met deze mededeling rekening houden?

Van de volgende gemeenten heb ik nog geen opgave van afgevaardigden ontvangen: Apeldoorn, Eindhoven, Em. Erfsch.veen, Enschedé, 2e Exl.mond. Heeg, Hoogezand, Muntendam, Siddeburen, Stavoren en Workum. Komt die spoedig binnen?

* * *

Het zou wel een wonder zijn geweest, indien de algem. verg. te Nieuwe Pekela den afgevaardigden geen gelegenheid aanbood om enige tijd met elkander over ons weekblad „De Christen" te discussiëren. Twee gemeenten doen een desbetreffend voorstel. Andere gemeenten hebben het wel niet tot een voorstel gebracht, maar in eigen boezem meermalen hun deernis uitgezucht. Ons aller vriend, die door de crisis geducht aangegrepen en tot op de helft van zijn gewicht vermagerd is, kan de zorgzame hand niet langer missen en moet weer tot zijn vroegere blakende welvaart worden gebracht. Wie zou zulks niet van ganser harte wensen? Men is geen goed Baptist als het anders is. Het ideaal van een ieder is een weekblad van minstens 8 bladzijden, dat in uiterlijk en inhoud wedijveren kan met de mooiste en degelijkste van zijn soort en dat in alle opzichten eenvoudig af is.

* * *

Tot zover gaan alle Christen-vrienden samen. Over het bereiken van dit ideaal lopen de meningen uiteen. Er zijn slechts twee wegen, die tot de verwezenlijking van onze begeerte leiden. De eerste is die van de verhoging der abonnementsgelden. Dat is de meest natuurlijke weg. Voor wat meer behoort wat meer. Het bezwaar echter tegen verhoging is, dat in deze zuinige tijden de meeste beurzen ze niet of nauwelijks kunnen verdragen.

Dan is er nog een andere weg, namelijk die door enkele gemeenten ons in haar toelichtingen op de betreffende voorstellen aangewezen. Deze gemeenten willen bij een verschijning van 8 pagina's per week de abonnementsprijs handhaven en het tekort op de exploitatie dekken uit de winsten op de andere periodieken. Deze oplossing lijkt wel aannemenlijk, doch verdient toch nadere overweging. Van de periodieken, die winst maken, kunnen wij de „Kindervriend" buiten beschouwing laten. Die komt goed rond. Dus blijven „De Zaaier" en het Kerstnummer over. De winst van „De Zaaier" 1934/1935 is voor f 400.— — dat is bijna geheel — al weggevloeid voor de arbeid der inwendige zending. In de toekomst zal ons evangelisatie-werk het niet zonder de financiële steun van ons evangelisatieblaadje kunnen stellen. Die twee zijn krachtens hun aard op elkaar aangewezen.

Dan blijft er alleen het Kerstnummer over. En wat gebeurt er met de winst van het Kerstnummer?

Die wordt in de Uniekas gestort, om daarmee uit die kas subsidies te kunnen verlenen aan de hulpbehoevende gemeenten.

Het tekort op een weekblad van 8 bladz. zal bij eenzelfde abonnementsprijs in de honderden guldens lopen. — Waarom overleggen de voorstellers geen begroting? —

Indien bij handhaving van het huidige werk het tekort verhaald behoort te worden niet op de lezers maar op de winsten der andere uitgaven, zal de uniekas daarvoor moeten worden aangesproken.

* * *

En wat is het gevolg hiervan?

Een van beide: verhoging van de uniecontributie per gemeentelid of inkrimping van de toch reeds karige subsidie's aan onze kleine en arme gemeenten.

Indien voor een flink en mooi weekblad de uniecontributie moet worden verhoogd, is het dan niet beter dat flinke en mooie weekblad door de lezers te laten betalen?

Indien de uniecontributie niet kan worden verhoogd, dan draaien onverbiddelijk de kleine en hulpbehoevende gemeenten voor de rekening op.

Jan Boezeroen
moet het maar weer doen!

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

ZENDING.

Over de Mentawei-eilanden.

De Eilanden.

Als ik over de eilanden ga schrijven, dan valt het me tevens in, dat alles, wat over de Mentawei-eilanden te zeggen valt, eigenlijk heel gemakkelijk onder de aandacht van de gemeenten in Holland is te brengen met behulp van de Mentawei-film, die indertijd onder leiding van de Zending is opgenomen. Wil men dus langs andere weg kennis maken met wat in deze artikeltjes is verwerkt, dan vrage men aan het Zendingsbureau in Oegstgeest deze film aan, die in kort bestek veel wetenswaardigs vertoont.

De eilandengroep ligt van 90 tot 140 K.M. van de Westkust van Sumatra verwijderd. Er zijn 4 grote eilanden en ongeveer 120 kleinere. Deze laatste zijn voor ons van weinig belang, want ze zijn onbewoond. De 4 grootste heten: Siberoet, Sipora, Noord Pagai en Zuid Pagai. Er wonen 20 000 mensen, 11.000

wonen op het eerstgenoemde eiland, 9.000 op de drie andere tezamen. Zendingsarbeid wordt alleen op de laatste uitgeoefend, niet op Siberoet. Hieruit volgt, dat er nog arbeidsterrein in overvloed braak ligt. Van de 9.000 bewoners der drie kleinere eilanden zijn thans 1.500 tot het Christendom bekeerd. Een aanvraag om de arbeid op Siberoet te mogen beginnen, is in behandeling. De eilanden zijn heuvelachtig. Hoge bergen vindt men er niet. De hoogste verheffingen stijgen tot ruim 300 M. De dorpen liggen langs de rivieren. Verder is het land met dichte bossen bezet.

Langs de kust liggen zandige stranden, die echter weinig bewoond zijn. De dorpen liggen meer naar binnen. De temperatuur is vrij heet. Deze hitte wordt door de aanwezigheid der zee getemperd. Overdag waaien er vanaf een uur of 9 zeewinden, die een behoorlijke afkoeling brengen. 's Nachts komen de landwinden van de heuvels en doen dan de temperatuur behoorlijk dalen. Toch moet er met de omstandigheid, dat de eilanden tot de warme zone behoren, wel degelijk rekening gehouden worden. Malaria komt er ook voor, doch door een geregeld gebruik van medicijnen kan men gezond blijven. De tweede zendeling, die op de Mentawei werkte, heeft er bijna 30 jaren onafgebroken zijn werk kunnen doen en is toen op hoge leeftijd nog naar Duitsland teruggekeerd.

De tegenwoordige missionaris, mij persoonlijk goed bekend, werkt er met veel enthousiasme. Hij noch zijn jonge vrouw ondervinden enige noemenswaardige last van het warme klimaat. Integendeel .... ze doen hun werk met grote opgewektheid. Het enige verdriet in hun arbeid is, dat ze niet met meer energie kunnen doorzetten. Hoewel ze een groot deel van hun inkomen terugstorten om daarmee de arbeid te steunen, is er b.v. geen geld om reizen te maken naar de verschillende eilanden en zijn de gemeenten daar vrijwel aan hun lot overgelaten met alle nadelige gevolgen daarvan.

Noordwaarts van de Mentawei-eilanden (die samen een oppervlakte hebben van onze provincie Noord-Brabant) liggen de Batoe-eilanden, waar zendelingen van de Lutherse Kerk hun arbeid uitoefenen. En Noordwaarts van de Batoe-eilanden vinden we dan het grotere eiland Nias, waar de Rijnse zending werkt. Dat eiland is welbekend door de geestelijke opwekking, die er in 1916 plaats had, tengevolge waarvan er thans tienduizendtallen Christenen gevonden worden. Het is een prachtterrein, waar de zendelingen ook met grote vreugde arbeiden, omdat ze naast vele teleurstellingen toch ook veel zegen op hun arbeid mogen zien.

Zo hebben we U in enkele trekken trachten te tekenen hoe de geografische gesteldheid der eilanden is en dit moge U voldoende hebben voorbereid tot een kennismaking met de bewoners.

P. P. de J.

III

UIT DE GEMEENTEN

NIEUWE PEKELA.

IN MEMORIAM
Mej. ANNA MARIA FEISSER.

In de vroege ochtend van 8 Juni j.l. werd, nog zeer onverwacht, door de dood van ons weggenomen, zuster A. M. Feisser, in de ouderdom van bijna 79 jaren en in de volle verzekerdheid van haar onwrikbaar geloof in haar Heer en Heiland.

Zuster Mej. Feisser was één van die fijne naturen, die gaarne in alles en in allen het goede wilde zien.

Geboren de 11de Juni 1856 als dochter van den groten pionier van het Nederlands Baptisme, *Dr. Johannes Elias Feisser*, werd zij reeds op 14-jarige leeftijd gedoopt, en is tot haar laatste levensdag een buitengewoon trouw lid der gemeente geweest.

Zij nam met al haar liefde en toewijding steeds deel aan het leven van het internationaal Baptisme, maar wel in 't bijzonder ging haar belangstelling uit naar de gemeente alhier en de moedergemeente te Stadskanaal en omgeving.

Waar zij vanaf haar prille jeugd de opkomst en ontwikkeling van deze gemeenten heeft medegemaakt, en voor een niet onbelangrijk deel daarin een werkzaam aandeel heeft gehad, heeft zij een schat van ervaringen opgedaan in de historie der Baptiste gemeenten in Nederland, en het was voor ons jongeren steeds een waar genot naar haar te mogen luisteren, als zij met al haar liefde en met de gloedvolle overtuiging daarmede haar Heer te dienen, daarvan vertelde. Juffr. Feisser was een hoogstaande fijn beschaafde en ontwikkelde dame, maar toch ook altijd de eenvoudige zuster in onze gemeente, die zichzelf nimmer op de voorgrond wilde plaatsen, maar wier verstandige opmerkingen en raadgevingen ook in gemeentelijke aangelegenheden door allen zeer gewaardeerd werden en veelal leiding gaven in de goede gang van zaken in ons gemeentelijk leven.

Juffr. Feisser, die in haar eenvoud en liefde door allen, die haar gekend hebben, buitengewoon geëerd en bemind werd, zal nog lang in dankbare herinnering in de gemeente te Nieuwe Pekela voortleven.

Namens de gemeente,
Nw. Pekela, Juni 1935. B.

HARLINGEN. Gel. medeverbondenen in Christus Jezus. 't Is ons een blijdschap U te mogen mededelen van genoten zegeningen. J.l. Zondag, 2 Juni, waren we getuige van een doopplechtigheid. Een br. en zr. die door de verkondiging van Gods Woord tot het licht waren gekomen, wensten dit te belijden in de zichtbare handeling welke hun eveneens naar Gods Woord duidelijk was geworden.

Hoewel hier door omstandigheden geen publiciteit aan kon worden gegeven, was ons kerkgebouw toch nagenoeg bezet. En onze br. Voorganger mocht aan de aanwezigen de betekenis van de doop uiteenzetten.

God werke met Zijn Geest na, opdat nog velen, die de stap der gehoorzaamheid niet deden, daartoe worden gebracht.

Des avonds vierden we met de nieuwe leden het H. Avondmaal, welke bij monde van een der ouderlingen welkom werden geheten.

Met hart. br. groet,

namens de gemeente,
Bildtstraat 11. J. HAMER.

Levensgeschiedenissen van grote Baptisten.

LOTT CAREY,

gewezen slaaf en als zendeling naar Afrika.

door

Ds. J. H. Branham.

(Slot.)

De 23e Januari 1821, des morgens om $6^1/_2$ uur, scheepte Carey en zijn gezin met anderen zich in voor Afrika. Na 40 dagen zeilen, terwijl ze te kampen hadden met tegenwinden, stormen, zeeziekte en vele andere ongemakken en gevaren, landden ze de 7e Maart 1821, om 5 uur in de middag in Afrika. Gedurende de gehele reis werd er in het kleine gezelschap van Carey veel gebeden, gepredikt en gevast. Carey zelf schreef daarover alsvolgt: „Wij kwamen 's Maandags gezamelijk tot de troon der genade in een gemeenschappelijke bidstond en hadden een goede tijd; want wij kwamen samen als ambtenaren en kolonisten en verenigden ons in gebed". (Lott Carey's Dagboek).

Lott Carey was als pionier-zendeling, ook mede door zijn opleiding, uitermate bekwaam voor zijn taak. Hij bezat een gezond lichaam, een goed geheugen en een sterk ontwikkeld rechtsgevoel. Hij had zich bekwaamd in de harde school van de Amerikaanse slavernij, beschikte over een rijke ervaring, die hem klaarmaakte voor de moeilijke taak van een evangelist in Afrika.

Veel heeft Carey moeten verdragen om Christus' wil. Moeilijkheden sterkten hem in het geloof. Hij moest eerst de vijandigheid der inboorlingen, het volk dat hij wenste te helpen, overwinnen. In het begin deden deze felle aanvallen op hem en zijn mede-kolonisten, zodat hij als een krijgsman voor het leven van zijn metgezellen moest strijden. Het klimaat was ongezond. Het regenseizoen leidde een periode van ziekte in, waarin de koortsen ongewoon hoog werden. Over deze toestand schreef hij de 12e Maart 1824: „De koorts begon ongeveer de 24e van deze maand en op de 28e hadden wij 37 gevallen — en de 2e der volgende maand 66 gevallen, die geneeskundig behandeld moesten worden. Op het ogenblik zijn er een honderd gevallen van koorts. Maar gelukkig treedt de beterschap al weer in. Wij hebben, behalve drie kinderen, niemand verloren. Ik heb heel weinig tijd om U te schrijven, daar ik zelf de enige man ben, die het durft te wagen voor dokter te spelen". (Lott Carey's Dagboek).

Gedurende deze tijd beleefde de kleine Baptiste gemeente van Monrovia, waarvan Carey de Voorganger was, een gestadige groei. Ze bezat een tachtigtal leden en had een mooie Zondags-

school voor de kinderen van de inboorlingen. Carey geloofde, dat de kinderen van de inboorlingen het beste de vijandigheid zouden kunnen overwinnen. Daarom stichtte hij een school voor hun opleiding, die gestadig groeide en veel zegen verspreidde. Carey ontdekte ook onmiddellijk de industriële mogelijkheden van Afrika en vestigde verschillende ondernemingen. Als predikant was hij ijverig en een onvermoeide werker. Men zegt, dat hij met een hartstochtelijke ijver predikte. Hij leidde velen tot de ware kennis van Christus. Hij was een echte *pionier*-zendeling, ook wat zijn wijze van werken betreft. Hij gaf niet alleen leiding in zaken van opvoeding, industrie, gezondheid en godsdienst, maar ook in burgerlijke aangelegenheden. Het volk geloofde zo sterk in zijn voorzichtigheid, getrouwheid en moed, dat hij hartelijk geaccepteerd werd, toen hij als gouverneur van Liberia werd benoemd. Hij geloofde in de kracht der verzoening en won alzo de medewerking van vele vijandige inboorlingen. Zijn positie was zeer moeilijk, want hij hield van beiden, van Amerika, zijn geboorteland, en Afrika, het land van zijn vaderen.

Hij verkoos te lijden met zijn eigen volk en haar tot elke prijs te verheffen.

In 1825 kreeg Mr. William Crane een brief van Carey, bestemd voor de General Baptist Convention, waaraan wij het volgende ontlenen:

„Men kan niet dankbaar genoeg zijn voor het feit, dat God met welgevallen op Afrika neerziet".

Carey is de weg van het offer gegaan en heeft onnoemlijk veel voor zijn volk gedaan. Zijn arbeid werd ook in Amerika ten zeerste gewaardeerd. Hij was een trouw dienaar van Jezus Christus.

Ook op het gebied van onderwijs heeft Lott Carey baanbrekend werk verricht. Daardoor verwierf hij zich de achting en de genegenheid van de inboorlingen.

Zijn dood kwam onverwachts. Hij kwam door een ongeval om het leven op 8 November 1828. (Baptiste Encyclopedie).

Het *Amerikaanse Baptiste Tijdschrift* zegt van hem:

„Het is een bron van troost voor de vrienden van Carey te mogen weten, dat, ofschoon zijn leven op een onverwacht ogenblik en op de smartelijkste wijze eindigde, hij met onvermoeide ijver en trouw zijn belangrijke taak vervulde; en dat hij door zijn ijveren voor de eer van Jezus Christus en door de reinheid en vroomheid van zijn levenswandel zich een reputatie heeft verworven, die in dankbare herinnering blijft bij velen in Afrika en bij ons in Amerika".

Hij ging heen temidden van onvoltooide plannen, maar zijn herinnering is toch een grote zegen voor zijn opvolgers. De volgende jaren hebben de werkelijke waarde van zijn onvermoeid streven geopenbaard, want niemand heeft zoveel voor de neger-Baptisten in Afrika gedaan als Lott Carey door zijn zelfopofferend leven.

III

MEDEDELINGEN

Vanaf 6 Juni j.l. is het adres van den Unie-Administrateur

J. VISSER,

de Dijk 26 boven BOLSWARD.

Het Postgironummer blijft 167305.

Verantwoording.

In dank ontvangen van de gemeente te Hengelo (O.) als bijdrage voor het voorg. pensioenfonds f 100.—.

K. REILING.

Postrekening 109502.

Br. H. Hornstra heeft het beroep naar de gemeente te Almelo aangenomen.

H. J. HOLTERMAN, Secr.

Zusterhulp.

Ontvangen van

Arnhem jaarl. contributie	f	1.20
Joh. Siekman, Foxhol	-	1.68
Zusterkrans Delfzijl contrib.	-	2.40
afd. Workum zonder sp. best.	-	2.50
„ „ contributie	-	1.32
„ „ voor de Congo	-	4.50
„ Harlingen contributie	-	4.50
„ Hengelo voor de Congo	-	25.—
„ „ voor de Zending	-	20.—

Allen hartelijk dank.

A. BOITEN—Attema.

III

LEESTAFEL.

Het Korenland. Van deze uitgave van G. F. Callenbach te Nijkerk ontvingen we de Mei-aflevering. De inhoud is onderhoudend en leerzaam. Aan te bevelen voor onze jongeren!

Uit de inhoud:

Waarom gaan wij Zondags naar de kerk?

Kennis maken en verloven.

Rondblik. Dr John Mott.

De ordening van het economische leven.

L.

III

ADVERTENTIEN

Vrijdag 21 Juni 1935 No. 2371 54ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. L. DE HAAN - UTRECHT KERKSTRAAT 28 BIS
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.65 BUITENLAND PER JAAR f 3.50

ATTENTIE.

Van Woensdag 12 t/m Woensdag 26 Juni wordt de eind-redactie waargenomen door

Ds. J. LOUW, Groningen, Heereweg 19.

III

IJDELE EER.

'k Heb U verheerlijkt,
Uw naam o Vader,
Zo sprak de Heiland
Aan 't eind der baan,
En toen, toen kwam daar
Zijn ure nader
Van edik drinken
En ondergaan.
Dit goddelijk voorbeeld
Ons hier geschonken,
Zo heel veel christ'nen
Die 't niet verstaan.
Zij hebben de edik
Nog nooit gedronken
En dáchten zelfs niet
Aan ondergaan.
Want roem van mensen,
Die ijdele ere
Lacht hun het meeste
Van alles aan,
Ondanks het voorbeeld
Van hunnen Here,
Van edik drinken
En ondergaan.
Wie Hem wil volgen
Moet met Hem lijden.
En de edik drinken
En ondergaan.
Alleen denzulken
Wacht het verblijden
In de eeuwige woning
Aan 't eind der baan.

III

AAN ZEER STILLE WATEREN

WET EN KRUIS.

„Want ik ben door de wet voor de wet gestorven, opdat ik Gode leven zou. Ik ben met Christus gekruisigd; en nu leef ik niet meer, maar Christus leeft in mij."
Gal. 2 : 19. 20a.

In de verlenging van de wet ligt het kruis. „De wet is onze tuchtmeester geweest tot Christus", schrijft Paulus aan de Galaten.

Wie kan ons beter over het onderwerp „wet en kruis" inlichten dan de apostel Paulus?

Uit de samenhang, waarin bovenstaande woorden uit Gal. 2 : 19 en 20 voorkomen, blijkt, wat Christus en Zijn kruis voor Paulus is en betekent. Voor de gelovige ligt *alle* en de *volkomen* gerechtigheid in Christus. Door eigen wetsvolbrenging kan hij zichzelf geen gerechtigheid verwerven.

* * *

Paulus is door de wet voor de wet gestorven.

Dat is een heel krasse uitdrukking. Paulus is *totaal los* van de wet. De wet bestáát voor hem niet meer. Iets onbegrijpelijks voor zijn joodse tijdgenoten. Wij moeten ons dat eens goed indenken.

Paulus is in een toestand gekomen, waarin hij helemaal los van de wet is. Hoe dat toch wel mogelijk is? Hoe zulks te verklaren? Indien er tenminste een verklaring voor gegeven kan worden.

Paulus geeft zelf de verklaring. Hij zegt: ik ben *door de wet* gestorven. Hij spreekt hier van hetgeen *met* hem en *in* hem is geschied. We mogen hier zeer zeker aan zijn Damascusure denken.

Door de wet sterven betekent, dat er een einde komt aan het zoeken van eigengerechtigheid, dat je aan het einde bent van eigen kennen en kunnen, dat het sterven je doorboort — betekent, dat je een zondaar bent geworden. Zondaar voor God!

Dan sta je aan het einde van de weg, zonder kracht en zonder hoop. Dan is het hart gebroken.

Paulus is mèt de wet een zondaar, een vijand van God en een vervolger van Jezus Christus geworden. Daarna heeft de wet hem voor schuldig verklaard, hetgeen hij heeft moeten beamen. De bezoldiging der zonde is de dood.

* * *

Dit sterven is voor Paulus de weg ten leven geworden.

„. . . . opdat ik Gode leven zou".

Dat is een wonder van Gods genade. Zulk een leven behoort God toe, is op God gericht.

Het dienen van de wet is een op zichzelf gericht leven. Het einde van zulk een leven *moet* de dood zijn.

Het gestorven-zijn voor de wet doet ons het wáre leven vinden. In dat leven wordt God gediend.

Hoe dit mogelijk is? Hoe dit „vrij van de wet" te verklaren?

Wanneer Paulus daarop moet antwoorden, dan wijst hij heen naar Christus. „Ik ben met Christus gekruisigd; en nu leef ik niet meer, maar Christus leeft in mij."

Eerst heeft Paulus niets van Jezus willen weten, heeft hij zich geërgerd aan Zijn kruis. Maar God heeft hem de ogen geopend, zodat hij in Jezus Zijn Zoon heeft leren zien. De Gekruiste wordt zijn Heer! Christus' kruis is *zijn* kruis. In het centrum van zijn leven komt Christus te staan.

* * *

Wet en kruis laten zich daarom niet van elkaar scheiden.

De wet verklaart ons voor schuldig. Datzelfde doet het kruis van Christus.

De wet zegt, dat een zondaar moet sterven. Datzelfde leert ook Christus èn gaat voor de zondaar in de dood.

De wet zegt, zonder bloedstorting geen verzoening. Christus Jezus wil niet dat één jota of haakje van de wet zal vergaan, maar plengt Zijn bloed op

Golgotha, om zo de zondaar met God te verzoenen.

Daarom is Christus niet gekomen om de wet te ontbinden, maar om de wet te vervullen! En dat deed Hij aan het kruis.

Paulus heeft Christus' kruis als zijn kruis leren zien.

Christus' dood als zijn dood.

Met Christus gestorven en met Christus opgestaan.

„En nu leef ik niet meer, maar Christus leeft in mij."

Welk een rijk Evangelie mocht Paulus verkondigen.

Weet ook gij, dat de bezoldiging der zonde de dood, maar de genadegift van God het eeuwige leven is?

d. H.

LOSSE SCHAKELS

Joh. de Heer in de Balkan. Br Joh. de Heer heeft met zijn vriend B. Götze een reis gemaakt door Zuid-Oost Europa. Onze kleine baptisten gemeenten in die landen hebben hem overal met vreugde ontvangen en met stichting gehoord. De inspecteur van het Bapt. zendingswerk in die landen, br C. Fülbrandt, schijnt hem behulpzaam te zijn geweest in het vinden der wegen. Een Zondag diende hij in een grote bapt. gemeente in Berlijn. Dat was op de thuisreis. Wanneer onze broeder in zijn blad Het Zoeklicht, de geinstitueerde gemeente wat meer in haar waarde kon laten, zou zijn arbeid onder de baptisten in zijn vaderland ook meer waardering vinden. Op enkele aanvallen, die indertijd op onze gemeenten in Het Zoeklicht verschenen, hebben we op — naar wij menen rustige en zakelijke wijze — geantwoord en hem verzocht zijn lezers er mee in kennis te willen stellen, waartoe hij — vreemd genoeg — blijkbaar geen reden heeft kunnen vinden. Misschien dat de kennismaking met onze geloofs- en belijdenisgenoten in Zuid-Oost Europa hem ook tegenover ons wat milder gestemd heeft. Dan is zijn reis daarheen in elk geval niet tevergeefs geweest.

Het e.k. Wereldcongres. Om de vijf jaren houden de Baptisten hun Wereldcongres. Het laatste, dat in het vorige jaar te Berlijn daagde, ligt de deelnemers en niet-deelnemers nog vers in 't geheugen. Maar hoeveel tijd van voorbereiding zulk een week van samenkomsten eist, blijkt wel hieruit, dat men alweer druk bezig is het volgende voor te bereiden. Het Uitvoerend Comité vergaderde midden Mei in de Ver. Staten met dat doel. Sedert het Berlijnse Congres bleken drie leden van dit Comité te zijn overleden, doch: „God begraaft Zijn arbeiders, doch zet Zijn werk voort". De datum voor het zesde Congres is vastgesteld: van Zaterdag 22 Juli tot de d.a.v. Vrijdag 1939. De plaats is Atlanta, waar niet slechts het voorbereidende comité, doch de gehele stad bezig is zich voor de ontvangst van het zesde Wereldcongres der Baptisten klaar te maken.

Uw dominee. The Baptist Times neemt het volgende over uit de Watchman Examiner:

> „Gij doet een predikant het grootste genoegen, wanneer gij in het werk, dat hij tracht te volbrengen, volkomen en van harte met hem samenwerkt. Sta hem dicht ter zijde, draagt mede aan zijn lasten, verenig U met hem in zijn gebeden, tracht U zijn gezichtspunt eigen te maken en verblijd zijn hart. Laat uw predikant uw grote en levendige belangstelling zien in het werk der gemeente en gij zult zijn hart vrolijk en zijn werk vruchtbaar maken. Ga naast hem staan en toon hem, dat gij zijn vriend wilt zijn."

Kerkelijke overgangen. Terwijl in ons land overgangen van de Roomse naar een Protestantse kerk uitzonderingen zijn, komen die in de door de oorlog ontwrichte gebieden veel meer voor. Politieke verhoudingen spelen daarbij een grote rol.

In Tsjecho Slowakije, de door de oorlog geboren Tsjechen-staat, gingen in 1934 ruim 3000 Roomsen over tot de Prot. Kerk. De Tsjechen hebben in de loop der eeuwen sterk geleden onder de druk van het door de Kerk van Rome beheerste Oostenrijk.

In Oostenrijk zelf houdt de uittocht uit de Roomse Kerk nog steeds aan. In 1934 traden 25140 volwassenen in Oostenrijk toe tot de Protestantse Kerk. Daaronder waren 7145 Roomsen, 120 Joden, 54 van andere religies en 17551 godsdienstlozen. We voegen er nog aan toe, dat de Bapt. gemeente in Oostenrijks hoofdstad zich de laatste tijd sterk uitbreidt. In deze cijfers openbaart zich het verzet tegen de grote macht, die de Kerk van Rome zich in dat land weer heeft aangematigd na de jongste revolutie-pogingen.

Zondagviering in Turkije. Turkije is Mohammedaans en de rustdag der Mohammedanen is de Vrijdag. Maar de Turkse Overheid wenst zich geheel los te maken van de invloed van de Mohammedaanse geestelijkheid op het staatsleven. Daarom voerde zij, in aansluiting op het Europees gebruik, de Zondag in als wekelijkse rustdag.

Ervaring en verklaring. Opmerkelijk is de kritiek, die van verschillende, doch vooral Gereformeerde kant wordt uitgeoefend op de Oxford-groepbeweging. Men vindt vooral in de boeken, die uit deze beweging verschenen zijn, stof voor deze kritiek. Dat komt wel hoofdzakelijk omdat men de beweging uit ervaring niet kent. Ook wij kennen deze veelbesproken beweging haast uitsluitend uit de schriftelijke getuigenissen maar kunnen de kritiek, die op haar wordt uitgebracht, niet billijken. Ds Hoekendijk heeft in zijn besprekingen van de Groep-boeken in „Ons Orgaan", dezelfde bezwaren als vele Gereformeerden inbrengen. Het bezwaar komt hierop neer, dat in de Groep geen klaarheid zou heersen over de leer der verzoening. Men leest er te weinig over het Bloed des Kruises, en de betekenis daarvan.

We achten, zoals we opmerkten, deze kritiek onbillijk. Uitgangspunt is geen leergeschil geweest, maar doorleefde zielenood. Deze dreef tot een zoeken naar Christus en bracht tot een ervaring van Christus' verlossende kracht. Er trad vernieuwing in. Men kwam door Christus anders te staan tegenover eigen verleden, tegenover God en de mens naast zich. Men voelde zich, naar Paulus' woord, „een nieuw schepsel".

Wat Christus *is*, is Hij *in zich zelf* en wordt Hij niet eerst door de belijdenis, die wij van Hem afleggen. Wat men in Hem vindt, als men Hem zoekt, wat het betekent, als Hij wordt opgenomen, blijkt eerst later. De boeken van de groep zijn niet door theologen geschreven, maar neerslag, getuigenis van wat de ziel in nood ervoer van den levenden Christus. Dat is primair: de ervaring. Christendom is ervaringsgodsdienst, wijl het een Persoon tot Centrum heeft: een *Heiland*, geen *Heilsleer*.

Daarom is het onlogisch de schrijvers, dat zijn de getuigen uit deze beweging, er een verwijt van te maken, dat ze geen theorie over de verzoening hebben; dat ze weinig of niets zeggen van het Bloed, dat Christus vergoot, en krachtens hetwelk Hij in hun leven verzoening en vernieuwing tot stand kon brengen. Eérst komt de ervaring en dán de verklaring; eérst de werkelijkheid van den levenden, verlossenden Christus en dán onze theorie over het *hoe* der verlossing. Maar dan geen schooltheorie, maar de theorie als vrucht van doorleefde werkelijkheid. Christus ontmoet ons zondaren op de bodem der werkelijkheid.

Geen Secte. Paulus weigerde de benaming „secte" voor de gemeente te aanvaarden. Hij zeide tot Felix (Hand. 24 : 14:

> „Maar dit beken ik u, dat ik naar dien weg, welke zij secte noemen, den God der vaderen alzoo diene, geloovende alles, wat in de wet en de profeten geschreven is".

Een secte is een lelijk ding. Een secte maakt bijzaken tot hoofdzaken. Ze verschuift de dingen; ze meet met onzuivere maatstaven, gebruikt onjuiste

gewichten. Ze ziet een deel van de waarheid en proklameert die voor de hele waarheid. Dat wou Paulus van de gemeente niet laten gelden. Hij diende „den God der vaderen" ; hij bleef in de historische lijn en hield de oude weg. „Secte" is een benaming, waarmede men minderheden onschadelijk zoekt te maken, maar tegelijk is het een waarschuwing aan minderheden, om de waarheden niet te verschuiven, noch haar kracht te zoeken in onevenwichtigheid.

L.

ZENDING.

Iets over de Mentawei-eilanden.

De Bevolking.

De Mentaweiers zijn nog primitief. Ze behoren misschien wel tot de meest primitieve stammen van de hele archipel. Dat uit zich allereerst in hun kleding. De mannen zijn getooid met een lendengordel van boomschors. Het weinige, dat de vrouwen dragen, is eveneens van boomschors vervaardigd. Behoeften hebben ze dus niet veel. Manufacturenwinkels zouden er niet een al te ruim bestaan vinden. Wel is het aantal versieringen groot. Been- en armringen, hoofdtooi met veren e. m. d. worden veelvuldig aangetroffen. Maar dit alles wordt door de mensen zelf gemaakt. Ingeschakeld in het economisch leven der andere volken zijn ze nog niet. Geld is ook onbekend. Ze drijven ruilhandel. En worden door vreemde handelaren soms geweldig afgezet. Voor een schuit met rotan ter waarde van ongeveer f 100.— krijgen ze bijv. een twintigtal sigaren, benevens een paar el rode doek in ruil. Alles tezamen heeft misschien nog geen waarde van f 10. Het ligt natuurlijk op de weg der zending om de mensen ook economisch weerbaar te maken. Vooral, wanneer straks de grote cultures weer opleven, zal er voor de bevolking een rijkere tijd kunnen aanbreken. Maar ze moeten dan behoorlijk voorbereid de strijd kunnen beginnen. Dan zal ook langzamerhand Europese kleding kunnen worden ingevoerd. Ook daarbij zal de zending leidend moeten optreden. Hier kan de ervaring van andere zendingsgebieden ook tot richtsnoer dienen. Ik roer deze dingen alleen aan om te laten zien, hoe de zendeling juist door de regeling van deze maatschappelijke gebreken, ongemerkt zijn eigenlijk doel nader kan komen. De bodem der eilanden is rijk, maar ligt vrijwel ongebruikt. Alleen het weinigje, dat voor de dagelijkse behoeften nodig is, wordt verbouwd en dat nog zeer primitief. Ook al weer een gevolg van hun godsdienstige opvattingen, die tot het animisme of zuivere Heidendom behoren. Zo mogen b.v. de gronden in de onmiddellijke nabijheid van de dorpen en langs de grote wegen niet worden bebouwd, omdat ze het eigendom van de geestenwereld zijn. Een gebruik van deze gronden door het volk zou een groot ongeluk betekenen.

Men legt zijn tuinen aan op een afstand van 4 à 5 uur lopen van het dorp. Er blijven zodoende maar een paar uur per dag over om te werken; en van een enigszins behoorlijke wijze van verbouwen is dan ook geen sprake. Daar komt nog bij, dat rijst (het hoofdvoedsel voor de Oosterling) niet verbouwd mag worden, daar het als godenvoedsel wordt beschouwd. Men moet zich dus met spijzen tevreden stellen, die veel minder voedzaam zijn en dat heeft o.a. tengevolge, dat het ras zeer achteruit gaat; de kindersterfte groot is en, mocht het Heidendom in deze streken niet gebroken worden, de bevolking dezer eilanden zijn eigen ondergang tegemoet gaat. Er zijn nog vele animistische gebruiken, die een voortdurende achteruitgang van het zielenaantal betekenen, maar ik wil daarover heden niet uitweiden, omdat deze artikeltjes dan hun bestemming voorbij zouden grijpen.

Groot is het nadeel, toegebracht door het vieren van de godsdienstige feesten, die soms maanden duren. Alles wordt opgeteerd en dikwijls zijn de mensen daarna zo uitgeput, dat van een geregelde landarbeid niets kan komen. Hongersnood is daarvan vaak het gevolg. Ik zou U kunnen verhalen van geweldige strijd, die ook de tegenwoordige zendeling in dit opzicht heeft te voeren, soms met gevaar van eigen leven. Maar ook zou ik kunnen schrijven over krachten, die juist daardoor zich in hem konden ontwikkelen, zodat het soms leek, alsof de krachten, die door de oude apostelen werden ervaren ook op de kritieke momenten hem bezielden. Daarover kunnen misschien later meer onmiddellijk bij het werk betrokkenen beter verhalen. Ik wil hiermee mijn losse opmerkingen over de bevolking besluiten en een volgend maal iets over het werk der Rijnse zending in deze streken vertellen.

P. P. de J.

POLITIEKE STUKKEN.

De Nederlandse spraakkunst bevat tal van schone spreuken. Een zeer bekende is: Schoenmaker, hou je bij je leest. Ik weet niet waarom de volksmond een schoenmaker vermaant. De bedoeling van 't woord is duidelijk.

Anderzijds wordt van sommige mensen verwacht, dat ze letterlijk over alles kunnen meespreken. Ze moeten thuis zijn in de Nederlandse wetgeving, op de hoogte met verschillende ziektesymptomen van 't menselijk lichaam, kennis dragen van de laatste besluiten der buitenlandse regeringen, ingeleid zijn in de financiële manipulaties van minister Colijn, weten de verschillende lonen in werkverschaffingen en uitkeringen van armenkamers, van suikerbieten en zelfontbranding van oliemengsels kunnen vertellen. Niet dat zulks op hun terrein ligt, neen, want zij zijn dominee, maar men verwacht dat zij van alles weten en over alles de waarheid. Dat noemt men dan plaats bepalen ten opzichte van de gebeurtenissen van de dag. Dat moet een voorganger kunnen.

* * *

Kort geleden ontving ik een brief van iemand die sedert jaren een getrouw lezer van „De Christen" is. Laat mij daaruit het volgende citeren : „Waarom is „De Chr." niet een blad waarin bijv. geschreven wordt onder het motto : „Zij die thuis bleven" ? Er zijn zovelen die niet kerkwaarts gaan, nooit een gemeentevergadering bezoeken, nimmer op een bidstond komen, omdat ze ziek zijn of afstand hen verhindert. Dan (bovenstaande om de 14 dg.) eveneens om de 14 dg. een rubriek onder het motto: „Wat is onze mening ?" En dan oog en oor laten werken ; de vinger durven leggen op de rotte plekken die er zijn : arbeidsvoorwaarden, werkverschaffing, oorlog, Zondagsheiliging enz." Tot zover de briefschrijver.

Inderdaad ; wij moeten een klaar geluid laten horen. Wij Baptisten moeten trachten onze houding te bepalen tegenover de grote vraagstukken van de tijd. Wij moeten eindelijk eens zeggen hoe wij over 't oorlogsvraagstuk denken, over het economische stelsel, over allerlei ethische problemen. Uit de onzekerheid naar het positieve ja of neen.

De briefschrijver zal toestemmen dat het kennis en kunnen eist een klaar geluid te laten horen. Mijn broeder, ongelukkig is de mens die een beetje weet. Die niets weet en die alles weet is gezegend. Zij komen beide klaar met hun oordeel. De eerste aanschouwt de verschijnselen ener zaak en heeft intuïtief zijn houding bepaald. De tweede dringt door de verschijnselen tot het wezen, de kern en formuleert dan zijn mening. Maar wij armen bezien de verschijnselen, terwijl het ons zelden gelukt de inwendige bronnen, oorzaken te ontdekken, daarbij de wetenschap omdragende dat een oordeel alleen dan zuiver is, wanneer men ook de motieven, de oorsprong kent van datgene wat voor ogen gekomen is. Daarom weifelen wij. Mij dunkt dat juist hierop onder ons de onzekerheid in vele dingen betreffende het maatschappelijk leven teruggevoerd moet worden. Ik erken tenminste volmondig niet genoeg doorzicht en inzicht te hebben om te schrijven over lage lonen, gave gulden, socialisatie e. d. Ik noem deze gebieden omdat in deze richting de problemen

van velen liggen. Het is een kleinigheid een stroom van critiek als lava te laten vloeien over alles wat wij ervaren, horen, komende bijvoorbeeld van regeringszijde — het is een moeilijkheid vast te stellen of de lasten rechtvaardig of onrechtmatig zijn. Voor mij in elk geval. Onze wereld is gecompliceerd, mijn broeder schrijver.

Wat zeg je? Als je zo redeneert kom je er nooit uit? Nu dat gevaar loop je. Als je dan eindelijk vastgelopen bent in de doolhof der problemen en je verstand moe neerzit als op een vaatje buskruit, dan heb je volle vrijmoedigheid om op je knieën de Heer te bidden om de Geest die in alle waarheid leidt. Ook in de vraagstukken van gezin en maatschappij.

HUIZINGA.

P.S. Ik bezocht een vergadering van Kerk en Vrede en luisterde naar een volgend verhaaltje gedaan door Hibr. Boschma: Op een vergadering ener christelijke gemeenschap waar allerlei mensen tegenwoordig waren stelde een neger de vraag: „Mijnheer de Voorzitter, U zult in een oorlog ongetwijfeld niet de wapens tegen Uw broeder in Christus opnemen en hem doden". De gevraagde antwoordde niet met een positief neen of ja, maar begon te redeneren waarvan aan 't eind de conclusie luidde dat de neger de dingen te eenvoudig zag, dat ze zo simpel niet waren, m. a. w. deze mijnheer redeneerde net als ik zojuist hier boven.

Mijn broeder, dit is wel duidelijk, wanneer de zonde ener zaak aan de dag treedt gaan wij niet meer redeneren. Men moet met de Satan niet redeneren. Zie Eva.

H.

VERSLAG VAN DE DERDE INTERPROVINCIALE LANDDAG.

Deze landdag behoort weer tot het verleden en met grote dankbaarheid mogen wij op deze alleszins goed geslaagde dag terugzien. Waren de dagen die aan die grote dag voorafgingen koud en guur, de dag zelve was er een van stralende zonneschijn, die zeer velen bewogen heeft om zich naar Assen te begeven.

Tegen halftwaalf werd het op het stationsplein te Assen al een gezellige drukte van de deelnemers, die per fiets, autobus en spoor werden aangevoerd. Spoedig kon begonnen worden met het formeren van de optocht, waarbij al dadelijk bleek, dat dit veel ordelijker toeging dan het vorige jaar. In zeer korte tijd was de stoet geformeerd. Aan het hoofd het muziekkorps De Bazuin met haar rijk gedecoreerd vaandel; daarachter een grote groep N.B.J.B.ers, waarvan de afdeling Nieuwe Pekela gezorgd had voor een doek met haar naam, en daarachter de overige deelnemers met in haar midden het muziekkorps „Elad". Nadat „De Bazuin" door een pittige mars de stemming er in gebracht had werd klokslag 12 uur afgemarcheerd naar het landdagterrein in het bos. Het was een imposante aanblik, die lange stoet van deelnemers, voorafgegaan door dragers van een dundoek met opschrift:

Interprovinciale Landdag van Baptisten Gemeenten.

Naar schatting hebben *ongeveer 1600 personen in de optocht* medegeloopen, terwijl zij, voor wie de weg te voet te lang was in autobussen en luxe auto's de stoet volgden.

In het bos was intussen alles op de ontvangst voorbereid, zodat, toen bij de ingang van het bos „De Bazuin" en „Elad" zwegen, daar de luidspreker begon met gramafoonmuziek.

Geheel voldaan heeft de luidsprekerinstallatie trouwens niet; de opstelling daarvan zal in de toekomst anders moeten zijn. Het comité zal hieraan haar bijzondere aandacht wijden.

De landdag zelve is verder geheel volgens het gepubliceerde programma gehouden, zodat om 5 uur van af twee spreekplaatsen het slotwoord gesproken werd, waarna met gemeenschappelijk gezang en dankzegging geëindigd werd.

Naar schatting is *de landdag door ongeveer 2500 personen bezocht.* Een respectabel aantal, dat echter belangrijk groter geweest zou zijn wanneer ook de Friese gemeenten aan de landdag hadden deelgenomen. Het comité heeft echter de verwachting dat dit in de toekomst zal geschieden, opdat geheel Baptist Noord Nederland op de tweede Pinksterdag haar jaarlijkse toogdag heeft. Daartoe kunnen de Friese gemeenten opgewekt worden wanneer de deelnemers van de nu gehouden landdag anderen laten horen wat zij daar genoten hebben. Laten daarom zij die aanwezig waren en een zegen genoten hebben dit in een kort berichtje aan ondergetekende laten weten. Onder het hoofd:

„Naklanken van de derde Interprovinciale" worden deze dan in „De Christen" geplaatst, waardoor niet-deelnemers tot jaloersheid zullen verwekt worden.

Mijn persoonlijke bevinding van de landdag verzwijg ik daarom en geef het woord aan anderen daarvoor.

De secretaris van het comité
J. B. DE NEEF,
Vriescheloo (Gr.)

UNIEVERGADERING NIEUWE PEKELA.

Vele afgevaardigden en gasten hebben ons de nodige opgaven doen toekomen. Daarvoor onze dank.

Nog meer bleven echter in gebreke en wij mogen dus aannemen, dat die brs en zrs òf voor zichzelf wensen te zorgen òf het op hun gelukkig gesternte laten aankomen.

De laatsten worden er voor 't laatst nog op attent gemaakt, dat de regelingscommissie generlei verantwoording voor hunne verzorging op zich kan nemen; tenzij men alsnog *voor* 28 Juni a.s. haar de nodige gegevens doet toekomen.

De kosten voor koffietafel zijn 50 cent per dag.

Voor beide maaltijden f 2.50 per dag.

Zusterhulp.

De afd. secretaressen worden dringend verzocht zo spoedig mogelijk op te geven hoeveel zusters van hunne afdelingen de algemene verg. denken te bezoeken. Dit in verband met de voorziening van voldoende zaalruimte.

De Secr. v. d. regelingscommissie,
H. BONNES.
Nieuwe Pekela, E 33.

MEDEDELINGEN

Verantwoording.

In dank ontvangen van de gem. te Hoorn, f 10.—, bijdrage voor het pensioenfonds.

K. REILING.

ADVERTENTIEN

Vrijdag 28 Juni 1935 No. 2372 54ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN—
GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. L. DE HAAN - UTRECHT
KERKSTRAAT 28 BIS
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN
—CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.65 BUITENLAND PER JAAR f 3.50

RUSSISCH GEBED.

Heer! onze smarten zijn té hoog gestegen!
Rood vloeit ons bloed en langs de harde wegen
Wankelt de honger, loert de grauwe dood.
Erbarm U God, de kou etst bloemen op de ruiten,
Een magere zwervershond huilt jammerlijk daarbuiten,
Wij kleumen binnen, zonder vuur of brood.

Hoe kon Uw toorn zo tegen ons ontbranden!
Was Rusland slechter, Heer, dan and're landen?
Droeg niet ons trage volk Uw stille vlammen voort
Door wijde steppen, langs verloren wegen?
Gaven niet vaders vroom weer dóór Uw zegen?
Waarom dan wordt ons volk nu uitgemoord?

Moet het de zonden van hun vorsten boeten
Eer het Uw aangezicht weer zal ontmoeten
Glimlachend en van groot vergeven zacht?
En geeft Uw hand weer vuur in onze haarden,
Kleding en brood, en worden dan de zwaarden,
Gesmeed tot spaden, waar de zon in lacht?

Heer! onze noden zijn te hoog gestegen!
Waar blijft van 't nieuw gezag de grote zegen?
Ons volk is uitgeput door angst en dwang.
Door naakte vensters komt de zieke ellende kijken . . .
Heb meêlij met ons taaigerekt bezwijken!
O God!, erbarm! ons lijden duurt zo lang!

F. POLEY—SCHEELE.

AAN ZEER STILLE WATEREN

EEN PINKSTERZEGEN.

. . . . en hoe horen wij hen een iegelijk in onze eigene taal in welke wij geboren zijn. Hand. 2 : 8.

De geschiedenis van de Pinksterdag wordt dikwijls in verband gebracht met de torenbouw te Babel. De spraakverwarring, ontstaan in de morgenstond der mensheidsgeschiedenis, wordt op het middaguur opgeheven, doordat een iegelijk in zijn taal de grote werken Gods hoorde. De opmerkzame lezer ontdekt meteen de fout — de spraakverwarring wordt niet opgeheven maar van God bevestigd. God bemint de verscheidenheid en laat die in deze vorm bestaan totdat een nieuwe dag voor de herboren volkeren rijst waarin allen met nieuwe tong het nieuwe lied, gedicht en getoonzet in de hemel, gaan zingen.

De Heer geeft nu dat Pinksterwonder der talen niet meer omdat het onnodig is. Tot stichting behoeven wij het niet. En buitenlanders hebben we hier niet. Wanneer ze er zijn mag de Heer van ons verwachten dat we ons redelijk moeite geven hun taal ons eigen te maken. Alleen wat wij niet kunnen wil Hij doen.

* * *

Er blijft na de lezing van deze wondervolle geschiedenis toch bij vers acht een bede bij ons achter: een iegelijk hoorde hen in zijn eigen taal spreken.

Wat is de oorzaak van zoveel strijd op aarde, zoveel verdeeldheid in de gemeente, zoveel tweedracht in menig gezin? Is het niet hierom dat men elkander zo weinig verstaat? Bedroeft het ons niet allen dat zonen van een huis als Elamieten tegenover Romeinen staan? En dan behoeft ge niet eens aan de kerken en derzelver wederzijdse bestrijding te denken, laat Uwe gedachten eens gaan over eigen gemeenten. Wat een ellende soms. En de oorzaak? Honderd tegen een : misverstand, m. a. w. we zijn voor elkaar buitenlanders, redeneren en debateren wat tegen elkander en gaan dan weg met de gedachte, dat er met die ander niet te praten valt.

Adolf Keller vertelt in zijn boek „Vanwaar—waarheen" van een zekere Knell, afgevaardigde in het parlement van Saksen, die beroemd geworden is door het woord: „Ik ken de motieven van de regering niet, maar ik keur ze af." De schrijver gaat dan verder: „Zo redeneren wij ook vaak genoeg aan elkaar voorbij. Wij zijn er vaak niet toe in staat om bij de mening van een ander stil te blijven staan, haar recht te leren kennen. Ook al is zijn mond gesloten, toch is hij bezig munitie gereed te maken voor de aanval, die beginnen zal zodra de ander zijn kruit verschoten heeft."

* * *

Lucas heeft de vreemdelingen genoemd van de Eufraat tot 's werelds hoofdstad; ja, de bewoners der eilanden en woestijnen heeft hij niet vergeten. Niet lang meer en broeders en zusters uit alle delen van het land bijna zullen samenkomen om te horen van de grote werken Gods. Werken die God door ons heeft willen doen. En nog grotere die Hij in de komende jaren door ons zal doen. O, als wij dan maar de Heilige Geest bezitten die ons de gave verleent om elkander toe te spreken in de taal van de andere. Opdat er gemeenschap zij. Een Heer, een geloof, een doop, één taal — de taal des harten. De taal van het door de Geest geregeerd hart.

Wij behoeven geen chinees of maleis te spreken; als we elkander maar verstaan.

„Geest des Heren, kom van boven!"

HUIZINGA.

LOSSE SCHAKELS

De Bijbel op de school. Prof. Butler, president van de bekende Columbia-Universiteit in de Ver. Staten, een

VAN DE SECRETARIS-TAFEL.

Gemeenten wordt in herinnering gebracht, dat :

a. de Unievergadering dit jaar op Woensdag 10 en Donderdag 11 Juli a.s. wordt gehouden ;

b. voorstellen van gemeenten en sub-commissies der algem. verg., mededelingen van candidaatstellingen, en verslagen van de gemeenten vóór 15 Mei a.s. en opgave van afgevaardigden vóór 25 Mei a.s. aan den secretaris moeten worden ingezonden.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

GEMEENTE EN JONG-BEKEERDEN.

(Inleiding van Ds. J. W. Weenink op de bondsdag te Stadskanaal).

(Slot.)

6. *Christus wil, dat de gelovigen, dus ook de jong-bekeerden zich bij een gemeente aansluiten.*

Hij zegt: „Maar indien uw broeder „tegen u gezondigd heeft, ga heen en „bestraf hem tussen u en hem alleen.... „indien hij u niet hoort, zo neem nog „een of twee met u....en indien hij „hun geen gehoor geeft, zo zeg het „der gemeente". Onze Heer ging blijkbaar van de gedachte uit, dat Zijn volgelingen in een gemeente waren vergaderd. Hij heeft Zijn vrienden een nieuw gebod gegeven namelijk om elkander lief te hebben. Hoe kan dat, indien zij elkander *niet* kennen, noch elkander ontmoeten? Hij heeft het heilige gedachtenismaal nagelaten. Spreekt ook bij deze erfenis niet de veronderstelling, dat Zijn discipelen de gewoonte zouden hebben om samen te komen? Waarom stichtten de apostelen gemeenten? Zij zouden het *niet* gedaan hebben, indien zij er niet van overtuigd waren, dat Jezus het wilde. Als evangelist is men vaak de allemansvriend. Als gemeentestichter de allemansvijand! En heeft de verheerlijkte Heiland niet Zijn bijzonder welgevallen betoond in het stichten van gemeenten? Hij gaf immers aan ze „sommigen tot apostelen, en sommigen tot profeten, en sommigen tot evangelisten, en sommigen tot herders en leraars tot volmaking der heiligen, tot opbouwing des lichaams van Christus."

Christus' begeerte *is* het, dat jongbekeerden zich bij de gemeente voegen. Heeft ons ook dat niet iets te zeggen?

* * *

O, het is een voorrecht en blijdschap tot de gemeente te mogen behoren.

De gemeente is de verhevenste gemeenschap, die er bestaat. Koninkrijken en keizerrijken zijn opgestaan en gevallen. Machtige wereldrijken zijn geboren geworden en ten grave gedaald. Sterke alliantie's van volkeren zijn gekomen en gegaan. De aarde zelf is, dank zij haar bevingen van gedaante veranderd.

Maar de gemeente is gebleven.

Zij is het geestelijk tehuis geweest van mannen als Paulus, Augustinus en Luther. Vromen als Monica en Franciscus hebben zich gelukkig in haar gevoeld. Martelaren als Stefanus, Polycarpus en een ontelbare schare zijn voor haar gestorven. Dichters als Dante, da Costa hebben haar bezongen. Pionniers als Bonifacius, Xavier, Judson hebben haar onder de heidenen gebracht. De gemeente is het enige menselijke instituut, dat zich tot in de onzienlijke wereld uitstrekt. Zij rekent tot haar leden zowel het verheerlijkte heir aan gene als het strijdende heir aan deze zijde van het graf.

Tot deze gemeente mag en moet een jong-bekeerde behoren.

II. *De gemeente moet zich bij jong-bekeerden aansluiten.*

Wij hebben wat lang vertoefd bij de plicht van de jong-bekeerden ten opzichte van de gemeente. Een kort ogenblik slechts willen wij onze aandacht schenken aan de plicht, die de gemeente ten opzichte van de jongbekeerden heeft.

1. *De gemeente moet de jongbekeerden zo spoedig mogelijk in zich opnemen.*

Waar bekeerden zich bij de gemeente moeten voegen, daar ligt het voor de hand, dat de gemeente klaar moet staan om ze met open armen te ontvangen. Er zijn gemeenten, waar het met dat klaar staan wel wat hapert. Zij zijn bang voor onogelijke en misvormde babies en het gevolg is meestal, dat haar weinig babies worden geboren!

Ik ga nog een stap verder. Als ik zie, wat het karakter is van de gemeente en de begeerte van haar Hoofd, Jezus Christus, dan geloof ik, dat wij tot nog toe in onze evangelisatie-arbeid voor een deel in gebreke zijn gebleven. Wij hebben niet alleen de opdracht om de mensen te bepalen bij Jezus als de Verlosser maar ook bij de gemeente als het van Jezus aangewezen instituut om de verlossing te bewaren. Wij moeten ze tot Jezus noden en tot de gemeente.

Waarom toch wordt in de evangelisatie-prediking al de nadruk gelegd op wedergeboorte en toch met geen enkel woord gerept over de noodzakelijkheid zich bij de gemeente aan te sluiten? Rome zegt, dat de kerk zalig maakt. Onze ervaring zegt, dat jong-bekeerden, die buiten de gemeente blijven, gewoonlijk jammerlijk omkomen.

2. *De gemeente moet de jongbekeerden onderwijzen.*

Jezus zeide in Zijn afscheidswoord: „Gaat henen, maakt alle volken tot „Mijn discipelen, dezelve dopende in „de naam des Vaders en des Zoons „en des Heiligen Geestes, lerende hen „onderhouden alles wat Ik u geboden „heb."

De onbekeerden moeten bekeerd en de bekeerden onderwezen worden!

Is het bij ons *niet heel vaak* zo, dat de bekeerden menen de onderwijzing niet van node te hebben? Wat zijn wij schriftminnende lieden toch onschriftuurlijk!

Krakeel en moeite komen het meest voor bij de onkundigen. Menige gemeente lijdt een kwijnend bestaan, omdat ze geen kennis heeft. Zijn het niet altijd weer de onwetenden, die onrust hebben en meegevoerd worden door allerlei wind van leer? En wat komt er van deze zielen terecht?

Die eenmaal loslaat, laat gewoonlijk meermalen los; laat op de duur alles los.

De gemeente moet onderwijzen ten einde zowel de jong bekeerden als zichzelf te bewaren. Zij onderwijze de inhoud van het evangelie, onze bijbelse gemeente-beginselen, kerk- en eigen geschiedenis, enz. Zij vorme studieclubs of verenigingen, die zich bezig houden met Gods woord en Gods akker hier en elders.

3. *De gemeente moet de jongbekeerden aan de arbeid zetten.*

Luiheid is des duivels oorkussen. Vooral in christelijke gemeenten zijn het de nietsdoeners, die de betweterij beoefenen en daardoor veel kwaad stichten. Vergeet nooit, dat nergens meer dan in de gemeente de arbeid adelt. En moeten al de leden, ook de jong-bekeerden niet geadeld worden? Er is arbeidsgelegenheid in overvloed. Voor het verspreiden van evangelisatieliteratuur, voor het verzamelen van zendingsgelden, voor de leiding van Zondagsscholen en allerlei verenigingen en clubjes, enz. enz. zijn toegewijde werkers nodig. Of anders worde een huisbezoek-brigade gevormd, waarvan de leden twee aan twee er op uittrekken en de mensen in hun eigen woningen vertellen, welke grote dingen de Heer aan hun harten gedaan heeft. Of vrienden en bekenden worden ten eigen huize genodigd voor een bijbelbespreking, een hart-op-tafel kwartier en een bidstond.

UIT DE GEMEENTEN

ENSCHEDÉ. Zeer lang is het geleden, dat de gemeente Enschedé door middel van ons blad van zich deed horen. Doch wees gerust, wij zijn *niet in slaap* gevallen. Vele zijn de zegeningen, waarvan wij door 's Heren goedheid mogen gewagen.

Gedurig komen er mensen tot Jezus en vinden vrede door het bloed van het Lam.

Dit jaar mochten we weer tweemaal onze doopvont openen. Het eerst voor een jonge zuster, en enkele weken later (10 Mrt) voor 5 doopcandidaten.

Ds. Reiling, die deze plechtigheid vervulde, verklaarde telkens aan een grote, aandachtig luisterende schare de betekenis van de doop. Doch, dat het vóór alles nodig is zich in des Heilands liefdearmen te werpen. Na afloop vierde de gemeente met de nieuwe leden het H. Avondmaal. Zoals te begrijpen is zijn dat feestdagen voor onze gemeente. En meerderen zijn er, die wél hun hart aan den Heer hebben gegeven, maar nog niet zijn gedoopt. Geve de Heer, dat we ze spoedig welkom mogen heten in onze gem.

En nu iets over de Paasdagen. Door de N. B. J. B. onzer gemeente waren twee antikermisavonden georganiseerd, welke zeer geslaagd mogen heten.

Telkens waren zeker ± 250 zitplaatsen bezet.

Grotendeels door jeugdigen.

Er is gelachen, en de blijde boodschap is gebracht.

Naar onze mening heeft de arbeid van onze gemeente grote perspectieven. Zonder Voorganger kunnen we echter lang niet alle kansen, die er zijn, aangrijpen.

Onze bede is, dat de betreffende commissie in staat moge zijn, ons in dezen te helpen.

We hebben hier behoefte aan een Voorganger. Ook verlangen we zeer naar een eigen gebouw. Doch, zo wij getrouw zijn, de Heer zal voorzien en ons geven wat wij van node hebben.

A. S., Secr.

MUNTENDAM. Gel. brs. en zrs. Door Gods goedheid hebben wij het voorrecht U weer deelgenoot te mogen maken van de zegeningen, welke onze gemeente ten deel vielen. 2 zrs. en 2 brs. hadden de wens te kennen gegeven om Jezus gehoorzaam te volgen in de Doop en in de gemeente te worden opgenomen. Deze plechtigheid had op 5 Mei plaats. Grote scharen hadden zich opgemaakt om hierbij tegenwoordig te zijn. Ons kerkgebouw was als gewoonlijk overvol. Onze Voorg. bepaalde ons bij het grote Pinksterwonder. Er werd aandachtig geluisterd naar de gloedvolle prediking.

Hierna werden onze zrs. en brs. gedoopt. Na de dienst mochten wij ons met velen scharen om de dis des Nieuwen Verbonds. Onze ere-ouderling, br. Bosman, sprak de nieuwe leden een hartelijk welkomstwoord toe en tevens het vertrouwen, dat ze waardige leden der gemeente mochten zijn. Onze Voorganger merkte op, dat de 20 vol waren, welke dit jaar hier gedoopt werden.

Blijdschap in onze harten, dankbaarheid aan God.

Wij gaan voorwaarts, steunend op des Heilands kracht.

Met br. groeten aan alle gemeenten,
de Secr. G. BOITEN.

IN MEMORIAM.

Bij het verscheiden van onzen br. Jan Joseph Bolman, de 22ste April, willen wij enige woorden van nagedachtenis aan hem wijden.

Br. Bolman werd in 1849 geboren te Foxhol, in 1876 aldaar gedoopt, en heeft enkele jaren de gem. aldaar gediend als lerend ouderling. Van Foxhol vertrok hij naar Veendam en kwam in aanraking met Ds. v. Petegem. Daar openbaarde br. Bolman zich als Baptist, en vond 5 brs. en zrs. die gedoopt wensten te worden. Deze doop had plaats te Foxhol in 1891.

Dit was dus de eerste grondslag voor onze gemeente.

Onze brs. en zrs. hebben toen in br. Bolman een steun gevonden, die hen opleidde tot Evangelisten en getuigen van Christus. Samen strijdend voor den Heer hebben ze zegen op hun arbeid gehad. De gem. telt nu ruim 200 leden.

In 1928 nam de Heer br. Joh. Boiten uit het midden der gemeente weg en in 1934 zr. H. Loots—Boiten. Zij hebben gestreden, het geloof behouden, voorts zullen ze de kroon ontvangen, welke de Here God hun geven zal in die dag.

In de aanvang heeft br. Bolman, bijgestaan door br. J. Bosma en br. Joh. Boiten, de gem. met het woord mogen dienen. Vele waren de zegeningen in de onderlinge samenkomsten, en veel werd er gebeden. Ook in de jaren, toen wij geen Voorganger hadden, waren ze altijd bereid de gem. met het woord te dienen. En nu weer één van onze oude strijders is heengegaan, past het ons een woord van dank te brengen voor al hetgeen onze br. door Gods genade voor de gem. heeft mogen doen.

Dat onze gem. hem tot voorbeeld neme als een eenvoudige Christen en een trouwe evangelie-belijder.

Zo zal ook zijn nagedachtenis ons ten zegen zijn.

Namens de gemeente,
G. B.

Het kruis is de kracht Gods; indien gij het kruis ontvlucht, verliest gij uw kracht.

P. Cotton.

INGEZONDEN.

Noordbergum.

Vindt U 't ook niet jammer, dat wij deze keer geen ontvangsten hebben te verantwoorden? We waren er anders al mooi aan gewoon geworden en we zijn nog gaarne bereid om de grootst denkbare stroom giften in ontvangst te nemen, waarvoor wij nu reeds bij voorbaat hartelijk dankzeggen.

Maar nu iets over de nieuwe arbeid in

Zandbulten.

Ja, dat is een eigenaardige geschiedenis.

Zonder dat wij 't bedoelden of zochten, hebben wij daar contact gekregen. De eerste keer, dat we gevraagd werden om daar de „Boodschap" te brengen, was bij wijze van noodhulp. En op deze eerste maal zijn er vele nog nadien gevolgd. Het was n.l. in een daar onder persoonlijk initiatief geplaatst gebouwtje, dat 't eigendom was van iemand, die er behoefte aan had een middel te vinden waardoor zijn mede-dorpbewoners, en dan vooral zij die nooit in een kerk kwamen, met het Evangelie zouden bekend gemaakt worden.

In het dorp zelf was in 't geheel geen kerk of iets dergelijks aanwezig, zodat zij die naar zulk een plaats zochten naar Kollumerzwaag of een der andere in de omgeving liggende dorpen moesten.

Toen we daar enkele weken aaneen gewerkt hadden, ontvingen we een schrijven van den predikant der Herv. Gem. te Kollumerzwaag, met verzoek, dit te staken, omdat wij z.i. werkten op zijn terrein. Een persoonlijk onderhoud met den predikant werkte niets uit en wij gingen door. Maar langzamerhand werd 't anders. Steeds minder werden wij gevraagd om de dienst daar te doen en....steeds meerderen waren er daar die, vrede gevonden hebbende in Jezus, begeerden gedoopt te worden. We kregen de indruk, dat er verschillenden waren, die dit niet aardig vonden. Er kwam actie.

Schier huis aan huis werd het 't onderwerp der gesprekken. Een storm van verontwaardiging kwam er bij de gedachte, dat er wellicht wel eens een Bapt. gem. uit zou kunnen groeien.

Wij zijn stil doorgegaan. Vroeg men ons niet, welnu, dan niet. Gods werk is niet aan enkele mensen of aan wie ook gebonden.

God zelf werkte door, zodat wij in die omgeving momenteel 13 leden tellen.

Een goed begin en in 't geloof gaan we verder.

Want wij weten zeker, dat er door velen reikhalzend wordt uitgezien naar geregelde arbeid van onze zijde. Welnu, 't begin is er. Lees de vorige verantwoording. De grond is gekocht. Lijsten zullen circuleren in die omgeving en in eigen gemeente.

Maar, broeders en zusters, gij allen die de Evangelisatie en daarmee de uitbouw onzer gemeente zulk een warm hart toedraagt, gij wilt immers niet achterblijven?

Er komt, met Gods hulp, een bedehuis; maar gij zult met ons willen, dat die arbeid aanvangt zonder schuld of drukkende lasten.

Dat moet en dat kan!
Als allen samenwerken.
We laten 't eerst hierbij en wij wachten met blij vooruitzicht.

Met hart. br.groeten,
Uwe in Jezus' dienst,
Noordbergum. G. VISSER.
Giro 239787.

voorstander van het liberalisme en de vrije opvoeding, heeft onlangs zijn medeburgers gewaarschuwd voor de steeds meer voortgang vindende ontkerstening van het Amerikaanse volk door de staatsscholen. Het feit, dat de laatste dertig jaar de bekendheid met en de belangstelling voor de godsdienst met schrikbarende snelheid verdwijnt, schrijft hij toe aan het feit, dat de staatsscholen niet slechts de religieuse opvoeding verwaarlozen, maar zelfs propaganda-centra voor nieuw heidendom zijn geworden. Wanneer wij op één punt met de Herv. (G) Staatspartij (die overigens onder geen beding die der baptisten kan zijn) kunnen meegaan is het wel in de wens, dat op alle scholen de Bijbel in eer hersteld worde. Nu is godsdienstonderwijs op de openbare scholen vrij, d.w.z. geen verplicht vak. O.i. ware het in 't belang van heel ons volk — zowel wat de stoffelijke als de zedelijke kant van ons leven betreft — wanneer het andersom ware: godsdienstonderwijs verplicht vak, met vrijstelling voor die kinderen, wier ouders gewetensbezwaren hebben. Voor het geven van dat onderwijs konden vakonderwijzers worden aangesteld, zoals nu ook fungeren voor het onderwijs in de gymnastiek.

Broeders gemeenteraadsleden. Op enkele plaatsen in ons vaderland zijn baptisten gekozen om zitting te nemen in de gemeenteraad. We wensen deze broeders — onverschillig welke partij hen afvaardigde — den Geest der wijsheid toe, opdat ze in die positie den Heer mogen dienen en een goed getuigenis geven van het Evangelie.

De godsdienst ontzien! Wij hebben onze wet op de openbare godslastering. Daar is indertijd nog al wat over te doen geweest, maar het enige, wat men er o. i. met recht van kon zeggen was: zo'n wet moest niet nodig wezen. De Duitse Overheid heeft in het ontwerp voor een nieuwe strafwet o.a. deze bepalingen:

> „Wie openbaar het religieuse gevoelen van het Duitse volk grof kwetst, wordt met gevangenisstraf bestraft."
>
> „Wie een van staatswege erkende religie-gemeenschap smaadt of booswillig verachtelijk maakt, wordt met gevangenisstraf bestraft; eveneens wordt bestraft, wie in het openbaar de geloofsleer, de inrichtingen en gebruiken van een van staatswege erkende religiegemeenschap smaadt."

't Eerste lijkt ons wat erg vaag, maar er ligt een krachtige vermaning tot voorzichtigheid in aan het adres van allen, wier opvoeding in dit opzicht tekort geschoten is, wijl ze niet leerden eerbied te hebben voor 't geestelijk leven van de medemens.

De kwestie Prof. Barth. De bekende Hoogleraar Karl Barth (onlangs op de jaarvergadering van de Evangelische Ver. een „afgod" genoemd) die ontslagen werd, omdat hij weigerde de nieuwe ambtseed af te leggen, waarin trouw aan Hitler beloofd wordt, is door de bevoegde instantie in zijn kwaliteit als Duits universiteitshoogleraar hersteld. Aleer hij een aanstelling zal krijgen zal er een bespreking moeten plaats hebben tussen hem en de betrokken minister over inhoud en strekking van de betrokken eed.

Kerk en politieke bewegingen. Wij menen dat men een scheiding beware moet tussen de Kerk en welke politieke beweging ook. De Gereformeerde kerken hebben dat o.i. altijd te weinig gedaan en zich te sterk vereenzelvigd met een bepaalde partij, voor wier vergaderingen zij haar kerkgebouwen afstond. Nu komen de moeilijkheden: hoe te handelen met leden, die in dat politieke pad niet wensen te wandelen, maar b.v. zich aansluiten bij de N.S.B.? Onder censuur stellen? Daartegen wordt van bevoegde zijde gewaarschuwd. Dat is niet de juiste weg, zegt men. Wij menen dat ook de Kerk kent geen partijen, goede noch slechte. Zij kent slechts beginselen en mensen. Zij veroordeelt beginselen; niet gehele programma's noch gehele partijen, en wie verkeerde beginselen propageert heeft ze te behandelen als eén ziel, die in gevaar verkeert en anderen in gevaar brengt.

Bezwaarden in de Ger. Kerken. In de Ger. Kerken zijn „Vriendekringen" gevormd, door „bezwaarden" inzake verschillende toestanden in die kerken. Hun bezwaar gaat vooral — naar 't schijnt — tegen wat zij noemen „Verbondsmethodisme". Wanneer dat betekent dat zij zich niet kunnen vinden in een verbondsbeschouwing, die de prediking der bekering overbodig maakt, hopen we dat zij overal in die kerken gehoor zullen vinden.

L.

III

ZENDING.

Over de Mentawei-eilanden.

De Zendingsarbeid.

Sedert ongeveer dertig jaar oefent de Rijnse zending thans haar arbeid op de eilanden uit. De drie grootste eilanden zijn bewerkt. Het grote eiland Siberoet is echter nog onbezet.

Men zou daar ook heel graag beginnen, want de Islam dringt langzamerhand binnen en over enige jaren zal het .... menselijkerwijs gesproken, te laat zijn. Waar de Islam eenmaal vaste voet heeft, wordt het een ploegen op rotsen. Dat heeft de zendingservaring bewezen.

Familie Wagner, de tegenwoordige zendelingsfamilie, is de derde familie, die in al deze jaren het werk heeft uitgeoefend. Ik zonder dan de allereerste zendeling, die er maar heel kort werkte, even uit. Hij werd door de bevolking afgemaakt tijdens een expeditie, die de militairen over de eilanden maakten om de bevolking tot rust en orde en tot gehoorzaamheid aan het Nederlands gezag te brengen. De daaropvolgende zendeling Müller heeft de grond voor de arbeid gelegd tijdens zijn dertigjarig verblijf. De daaropvolgende zendeling is gestorven .... naar men beweert door heidense stammen vergiftigd. Hij is onder zeer tragische omstandigheden heengegaan. De tegenwoordige zendeling mag nu de vruchten plukken van het zaad, dat zijn voorgangers mochten uitstrooien.

Langzamerhand is de houding van de bevolking meer welwillend geworden. En als de voortekenen niet bedriegen, staan er grote dingen te gebeuren op de eilanden. Indien tenminste de arbeid kan worden voortgezet. Ik heb hier de tegenwoordige stand van het werk voor me liggen naar de nieuwste gegevens, die ik pas van familie Wagner mocht ontvangen. Ik meen, dat het u interesseren zal, enige cijfers omtrent de arbeid te horen. Hoewel natuurlijk cijfers in dit opzicht ook weer niet alles zeggen, zullen ze toch weer hun waarde hebben in verband met de financiële nood, die we later nog ter sprake hopen te brengen.

We willen dan een scherp onderscheid maken tussen gemeentelijke en schoolarbeid, die echter in de praktijk hand in hand gaan.

Er zijn dan op de drie eilanden samen 13 gemeenten. Wanneer ik de statistiek bekijk, moet ik van tevoren ook nog opmerken, dat bij de genoemde getallen ook de kinderen der gezinnen behoren, die natuurlijk in een zendingsgebied ook een afgezonderde plaats innemen. Ze doen niet meer mee met de heidense gebruiken bij begrafenis of oogstfeesten, ze ondergaan bij hun geboorte ook niet de rituele reinigingen, die bij de heidenen zijn voorgeschreven en worden daarom van de aanvang af door de heidenen niet meer als de hunnen beschouwd. Vallen ze later in het heidendom terug, dan worden ze van de statistiek afgevoerd.

De grootste der 13 gemeenten telt 400 zielen. Het is het dorp Sacemanganja, dat geheel tot het Christendom is bekeerd. Eveneens is dit het geval met het dorp Silaboe, waar 350 mensen tot Christus zijn gekomen. Een eigenaardige gemeente is Sibagaoe, waar de gemeente bestaat uit 21 jongelingen. Hoe deze eigenaardige gemeente is ontstaan, hoop ik later nog eens te vertellen.

De kleinste gemeente na de zoevengenoemde telt 16 zielen. Het zijn nog slechts enkelingen in het dorp, die het heil gevonden hebben.

Deze 13 gemeenten worden geleid door inheemse onderwijzers, die tevens een opleiding tot leider van een gemeente hebben ontvangen. Overdag leiden ze de school. In de avonduren en 's Zondags zijn ze met gemeentelijke arbeid bezig. Het behoeft geen betoog, dat deze leiders grote invloed door hun levenswandel en voorbeeld kunnen hebben. Daartoe is ook nodig, dat ze in voortdurend contact staan met de zendeling, die in alles het rechte spoor tracht te wijzen. Zijn ze te lang aan hun lot overgelaten, dan dringen soms zonden en verkeerdheden de gemeente binnen, zonder dat ze in staat zijn deze bewegingen te onderkennen. De zendeling moet dan ook voortdurend op reis zijn om met deze leiders tezamen de werking van de geest in de gemeente te bevorderen.

Tot een bespreking van de schooltoestanden zijn we nog niet genaderd. Daarover dus een volgend maal.

P. P. de J.

AGENDA

2e dag der Unie-Vergadering Donderdag 11 Juli 1935.

Voormiddagsamenkomst.

Conferentie van bestuursleden, waarbij alle belangstellenden welkom zijn.

Leider: Ds. H. Bakker van Harlingen.

9½ uur. M. J. Verhorst: „Huisbezoek".

Discussie.

10¾ uur. Ds. J. W. Weenink: „Hoe voorkomen wij moeilijkheden tussen gemeente en voorganger".

Discussie.

12½ uur. Gemeenschappelijke maaltijd.

Namiddagsamenkomst.

Conferentie van afgevaardigden en gasten.

Leider: Ds. L. de Haan.

2 uur. Ds. J. Louw: „Uit en over het gemeentelijk leven".

Discussie.

3 uur. Getuigenissen: „Hoe ik tot Christus ben gekomen?"

3½ uur. id. : „Hoe ik tot de gemeente ben gekomen?"

3.50—4 uur. Sluiting.

Afgevaardigden:

Almelo: J. van Loo, Joh. Kuiper.
Amsterdam: P. Berkhout, H. Engelsman, G. Planting, W. Veenstra.
Apeldoorn: K. A. v. Beek.
Arnhem: F. Albertsma.
Bergum: S. v. d. Meer, P. de Jong, G. Visser.
Delfzijl: J. Huizinga, IJ. Pleyzier, H. de Jong.
Deventer: G. Bouritius, A. Dijkstra, A. de Vries.
Drachten: B. Frieswijk.
Eindhoven:
Emmer-Erfscheveen:
Enschedé: A. Sotthewes.
2e Exloërmond: E. Grooten, H. Koops, R. v. d. Wijk.
Foxhol: H. op 't Holt.
's-Gravenhage: P. Maat, F. H. de Ruijter, J. Boiten, L. J. Eilers, A. v. d. Laan.
's-Gravenhage (Oost): H. J. Steenbergen, (C. Meijner).
Groningen: J. Bakker, B. Blaauw, H. Bolman, A. Bos, H. Bos, P. H. C. Deursen, J. Doornkamp, E. v. Meekeren, C. Staal, J. Terpstra, J. Vellinga, G. Weersing.
Haarlem: J. A. Boogaard, G. H. ter Braak, J. Has.
Harlingen: H. Bakker, B. Sijbesma, S. P. Hellingwerf.
Haulerwijk: C. Brandt, L. Jansma, C. Schultz.
Heeg:
Heerlen—Treebeek: K. ten Cate, (K. Ploeg).
Hengelo (O.): A. Dijkhof, M. Stenvers, F. Diepstra, H. Blenkers Sr., G. Varenhorst, H. F. v. Druten, K. Baptist.
Hoogezand:
Hoorn: K. Brongers.
Leeuwarden: H. Fennema, A. Haagsma, A. de Wit.
Muntendam:
Nieuwe Pekela: T. Jansma, J. Wiersema, G. Groen.
Nieuw Weerdinge: H. Mostert, P. de Boer, R. Reiling, J. B. Schrap, H. de Jonge.
Siddeburen:
Sneek: H. Visser, H. de Jong, S. v. d. Werf.
Stadskanaal: J. Bok, J. v. d. Baaren, H. Huizing, T. v. Komen, K. Kosmeijer, G. Metz, J. Reiling, P. Smit.
Stavoren: Joh. Smits, S. Visser.
Utrecht: L. de Haan, A. H. Zerbst, L. H. Jansen.
Vriescheloo: J. B. de Neef, H. Blank, G. Kruizinga, H. Prenger, (O. Derks).
Workum: H. Leenstra Sr.

INGEZONDEN.

WAARHEEN?

Het is wel nodig, dat een Christen in deze tijd van verwording en verwarring zich deze vraag eens stelt.

Waarheen gaat het, waar loopt het op uit? Een ieder weet, dat het misgaat; de toestanden worden onhoudbaar. De hele maatschappij, de hele wereld draait op losse schroeven. Elk ogenblik kan de zaak uit elkaar springen. Deze *zelfvraag waarheen* geldt dan ook niet alleen voor de minst onontwikkelden, maar ook voor de intellectuelen. Waarheen gaat toch de weg, welke wij *Christenen* sinds jaren uit gewoonte, zonder nadenken, der traditie getrouw, bewandelen? Wij hebben ons wel eens af te vragen, is deze weg, welke wij als Christenen hebben bewandeld tot dusver wel goed?

Zijn de gezichtspunten ook veranderd? Zijn de perspectieven nog wel van die aard, dat wij gerust verder durven gaan? Of moeten wij onze houding ten aanzien van sommige tradities en gebruiken herzien en weerom keren? Er zijn natuurlijk altijd waaghalzen, die het tot op het laatste nippertje toe wagen. Onze tijd heeft veel van zulke waaghalzen. Wij allen volgen vaak z.g.n. grotere *geesten*, die met hún licht ónze weg beschijnen. Dit is trouwens voor de gemakzuchtigen wel het gemakkelijkst, ofschoon vaak gevaarlijk, omdat zijzelf dan geen moeite hebben te doen om licht te krijgen in de verschillende problemen, welke in deze tijd aan de orde zijn. Daardoor lopen zij tevens groot gevaar op de traditionele weg te blijven.

Onze tijd is geheel veranderd sinds 25 jaar. De normen zijn niet meer dezelfde. Men moet wel helemaal blind zijn, om niet te zien waarheen het gaat in deze wereld. Voor enkele jaren nog richtte het oog der wereld zich vol verwachting naar Genève, want . . . . er zou nu eindelijk ontwapend worden. De grote mogendheden zouden hun beloften, vastgelegd in het verdrag van Versailles, immers nakomen. Er zou orde op zaken worden gesteld. Een herhaling van 1914—'18 zou niet meer plaats vinden. En men dankte God. Ook wij hechtten een tijdlang geloof in de ontwapeningsgedachte. En geen wonder; het was zo mooi! Maar helaas, de ontnuchtering is gauw gekomen. Want hoe is de toestand op de dag van vandaag?

De haat tussen de volkeren, tussen de regeringen, is torenhoog opgeklommen. Inplaats van ontwapening is men begonnen zich te bewapenen.

Eerst langzaam, toen vlugger, en nú in een *razend* tempo. En het eind resultaat zal zijn een totale vernietiging der maatschappij, een algehele ontwrichting van de wereldstructuur. Millioenen mensenlevens staan op het spel. Juist de burgerbevolking zal zwaar getroffen worden. Hoe wil men kinderen, zieken en ouden van dagen beschermen? Wanneer straks de hel losbarst over de volkeren der wereld, zullen zeer velen aan de verstikkingsdood ten prooi vallen.

Wanneer ons land in een eventuele oorlog betrokken mocht worden, dan wordt het gehele land een slagveld.

Zeg niet: óns land doet niet mee. Want ook *ons* land heeft z'n *luchtvloot* en zijn *gifgasschool*. Als ons land niet mee doet, wat wil het dan met dit helse oorlogstuig? Voor *rup-*

senbestrijding is het toch zeker te gevaarlijk. Ons land is niet beter dan andere landen. Zou de duivel op Nederland minder vat hebben dan op andere?

Ik weet zeker, dat gij bidt of God ons voor de oorlog wil bewaren. Maar bij het bidden behoort het werken; anders is het gebed zonder waarde voor God.

Wij kunnen alleen met een oprecht gemoed bidden om bewaring voor de oorlog, indien wij ons er daadwerkelijk, positief afkeurend tegenover plaatsen. Anders heeft ons bidden geen zin. Een volk, dat de oorlog handhaaft, moet verwachten daardoor zelf vernietigd te worden. Gij geeft toe dat de duivel zelf de hand heeft in het wapen en oorlogsbedrijf, en zelfs leiding geeft. En mogen wij als christenen nu aan oorlog en oorlogsvoorbereiding mee doen? Wij moeten kiezen, m.i. kiezen *tegen* oorlog èn oorlogsvoorbereiding. Ouders, beseft Uw taak der opvoeding ten volle! Ook op de leiders van ons Baptistisch werk rust een dure verantwoording.

Het Evangelie betekent niet: voor elk wat wils.

De vraag „waarheen" mag voor ons geen vraag meer zijn. Onze leiders moeten ons duidelijk de weg wijzen en wel de weg naar het kruis van den Meester.

J. SPREEUWERS.

(Verkort E.-R.)

LEESTAFEL.

Caleb Macabeus, door George T. B. Davis. Uitgave Zoeklicht-Boekhandel. Prijs f 0.90.

De Zoeklicht-boekhandel merkt op: „Wij zijn er van overtuigd, dat zodra men van het eerste hoofdstuk kennis genomen heeft, men ook gaarne het vervolg zal willen lezen om te weten, hoe de uitgever van de „Kroniek van Jeruzalem" (4 v. Chr.—29 n. Chr.) het leven van Jezus weergeeft". Dat zal ongetwijfeld bij velen het geval zijn. Davis heeft geprobeerd als journalist een beschrijving te geven van wat hij zag en ondervond op zijn zwerftochten in het gezelschap van onzen Heiland. En hij is daarin heel goed geslaagd. Hij doet op boeiende wijze de gelijkenissen en wonderen voor ons leven en brengt den lezer de heerlijke zegen van de intieme nabijheid van Jezus.

J. W. W.

Het Korenland, uitgave van G. F. Callenbach te Nijkerk.

We ontvingen het Juni-nummer. Uit de inhoud:

Waarom gaan we Zondags naar de kerk? De overbodige Zending; Uit het dagboek van een trekker; Schiphol peilt. Momentopnamen. Tegen het artikel „Zuinig huishouden" hebben we een ernstig bezwaar. Daarin wordt aangegeven hoe in een huishouden, dat een inkomen heeft van 1200 gulden de uitgaven geregeld moeten worden. Er komt o.a. op voor: voor ontspanning 50 gulden, maar voor de arbeid in Gods Koninkrijk .... niets! Zulk een voorlichting en wegwijzing ten behoeve van jonge mensen achten we fataal.

L.

MEDEDELINGEN

A. A. Hardenberg.

Woensdag, 19 Juni j.l. voltooide br. Hardenberg in Engeland zijn studie, waaraan hij zich zeven jaar heeft gewijd. Met het verworven inzicht hoopt hij thans in zijn Vaderland den Heer te dienen. Vanaf Zondag 30 Juni heeft hij zijn Zondagen beschikbaar voor de gemeenten. Zijn adres is Piet Heinstraat 5 te Groningen.

Br. J. BUITEN zal gaarne de gemeenten 's Zondags dienen.

Zijn adres is: *Munnekeholm 20a, Groningen.*

CORRESPONDENTIE

Br. S. P. te H. komt mettertijd wel eens aan de orde. w.n. E.-R.

ADVERTENTIEN

Heden ontsliep zacht en kalm in haar Heer en Heiland onze geliefde Moeder, Behuwd-, Groot- en Overgrootmoeder

ALBERTJE DE JONGE

(echtg. van K. VEENDORP)

in de gezegende ouderdom van bijna 73 jaar.

Amsterdam, 14 Juni 1935.
Linaeusdwarsstr. 37h.

Muntendam:
J. BRINK—Veendorp
G. BRINK
D. VEENDORP
B. VEENDORP—Bosma
J. SEIP—Veendorp
L. SEIP

Groningen:
J. VEENDORP
T. VEENDORP—Por

Amsterdam:
K. VEENDORP
T. VEENDORP—Hamersma
A. VEENDORP
A. VEENDORP—Palmans

Klein- en Achterkleinkinderen.

Op 21 Juni j.l. werd zacht en kalm van ons genomen en tot heerlijkheid bevorderd onze geliefde Moeder, Behuwd-, Groot- en Overgrootmoeder,

BAUKJE WOUTERS,

(sinds 1889 wed. van SIEBE J. BANDSTRA)

in de ouderdom van ruim 91 jaren.

Alhoewel er nu een ledigheid is ontstaan, en alzo een pleitster minder voor hare kinderen, (Abraham) (Job) willen we haar toch bereidwillig afstaan, gedachtig zijnde dat het ons zolang vergund is een Moeder te bezitten.

En hoewel ze, hare lange pelgrimstocht overziende, met recht met Job kon getuigen wat we opgetekend vinden in Job. 7 : 1—3 zo heeft, halleluja, Gode zij dank, zij ook steeds de kracht ervaren van hetgeen wij opgetekend vinden in Ps. 27 : 13, 14 (berijmd het laatste vers).

Uit aller naam die met dit getuigenis instemmen,

W. BANDSTRA.

Stavoren, 21 Juni '35.

Heden nam de Heere tot Zich ons oudste lid der Gemeente namelijk Zuster

BOUKJE BANDSTRA-Wouters

in de hoge ouderdom van 91 jaren.

Onze zuster was sinds 1881 een trouw lid der Gemeente.

Namens de
Bapt. Gemeente Stavoren.

Stavoren, 21 Juni 1935.

Vrijdag 5 Juli 1935 No. 2373 54ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. L. DE HAAN - UTRECHT KERKSTRAAT 28 BIS
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.65 BUITENLAND PER JAAR f 3.50

O, GULDEN HOOFD.

O Gulden hoofd der blijde Zonne,
volheerlijke, altijd nieuwe bronne
van levenskracht;
Wie heeft U in die blauwe streken
het brandend voetspoor uitgestreken
en voorgedacht?

Gij staat des morgens op, beneden
't bereik van sterfelijke oogenleden,
en, rijzend dan,
verblijdt gij mensch en dier en boomen;
en 's avonds laat gij los de toomen
van Uw gespan.

O Edel' zonne, o machtig wezen,
O zienlijke afgezant van Dezen
die 't al beveelt;
Wat ben ik, of wat zijt gij, schoone,
als in des Heeren schild en kroone,
een wapenbeeld?

Zoo kent men aan des Ridders wapen
zijn hofgezin, zijn huis, zijn knapen,
Zijn heerlijk slot;
Zoo kan men aan Uw pronksieraden
o zonne, uw edelen Ridder raden!
Zijn name is — God.

GUIDO GEZELLE.

III

AAN ZEER STILLE WATEREN

GEHOORZAAM GEBLEVEN.

Daarom, o koning Agrippa, ben ik dat hemels gezicht niet ongehoorzaam geweest, ...
dan, hulp van God verkregen hebbende, sta ik tot op deze dag.
Hand. 26 : 19 en 22.

Ook aan Agrippa, den in het Jodendom opgevoede koning, vertelt Paulus de grote gebeurtenis die zijn leven in zeer opvallende wijze in twee helften sneed. Hij mag verwachten dat Agrippa verstaan zal wat zulk een visioen, als hij ontving, voor het Joodse bewustzijn betekende.

Paulus zeide, dat hij een visioen van den God der vaderen had ontvangen, waardoor de God der vaderen hem in Zijn buitengewone dienst had geroepen, en dat heel zijn boodschap en activiteit vrucht was van dat hemels gezicht.

Daarvoor had de Jood eerbied. Het deed de farizeërs afzien van verdere actie tegen Paulus. Hand. 23 : 9: „laat ons tegen God niet strijden", luidde hun waarschuwing.

Met de grootste tederheid en de diepste eerbied heeft Paulus echter zelf gestaan tegenover de ervaring der hemelse heerlijkheid, die God zijn deel liet worden. *Ik ben haar trouw geweest!* roemt hij met eerbiedige woorden.

Denkende aan het ogenblik, dat de heerlijkheid des Heren hem omscheen en riep in de dienst van den Levenden God, zegt hij:

> Ik ben dat hemels gezicht niet ongehoorzaam g e w e e s t!

En dan, terugziende op de baan, sindsdien afgelegd, juicht hij in diepdoorvoelde dankbaarheid:

> Ik ben dat hemels gezicht niet ongehoorzaam g e w o r d e n!

De beide verzen, die wij hier boven afschreven, staan in de bijbel dicht bij elkaar, maar tussen hen ligt een reeks van gespannen jaren.

Gehoorzaam aan dat hemels gezicht, aan „de roeping Gods, die van boven is in Christus Jezus", begon hij onmiddellijk met de Evangelie-verkondiging te Jeruzalem en in geheel Judea en onder de heidenen.

En de reactie?

> Om *dezer zaken wil* (men proeve de bitterheid) hebben mij de Joden in de tempel gegrepen en *gepoogd om te brengen!*

Gehoorzaam *geworden* — ja, maar dat is vaak niet zo moeilijk. Maar wélk een leven was dat leven in gehoorzaamheid! En toch. . . .:

> Dan, (hoe groot is het wonder!) *hulp van God verkregen hebbende,* sta ik tot op deze dag.

Ik *sta* nog.

Toen hij, vol ontzag voor de HEERLIJKHEID DES HEREN, 't gezicht in 't stof verborgen hield, had de Gezegende tot hem gezegd:

> Maar richt u op en sta op uw voeten!

en met dat woord had de Gezegende hem zijn bestemming en roeping tot gezant van den Levenden God geopenbaard.

T o e n zei de Stem uit de Hemel: sta op uw voeten!

Ik sta n o g! jubelt de apostel.

Maar alle roem is uitgesloten. In zijn trouw roemt de apostel Gods trouw: Hulp van God verkregen hebbende!

„Hij die u roept is getrouw, die 't ook doen zal!"

Er ligt fundament onder Paulus' woorden.

L.

III

LOSSE SCHAKELS

Op naar N. Pekela. Nieuwe Pekela zal binnenkort heel wat Baptisten te zien krijgen. Na het laatste bezoek, dat de Unie aan dit oord bracht, is de Vrouwenbeweging los gekomen en daar deze haar jaarlijkse vergadering aan die der Unie gekoppeld heeft, zullen er dit keer veel meer vrouwen naar Pekela optrekken dan bij vorige gelegenheden. Natuurlijk kunnen niet allen, die er een of twee nachten wensen over te blijven, bij gemeenteleden logeren, maar naar we hoorden is er zoveel medewerking van Pekelders-niet-Baptisten toegezegd, dat men over

meer logeergelegenheden beschikt, dan men gasten verwacht. Zo zijn de Pekelders — een volkje, dat men kennen moet en dat meer dan vluchtig!

Het „Nieuwe" Pekela. We keren de eerste zin van bovenstaande schakel om en zeggen: Binnenkort zullen heel wat Baptisten Nieuwe Pekela te zien krijgen. Wanneer ze bewaard hebben het beeld, dat Pekela bood bij de vorige Unie-vergadering, dan moeten ze op een teleurstelling bedacht zijn: de grote iepenbomen, die langs de slingerende vaart geplant waren, zijn gevallen als slachtoffers van de aan hun soort eigen ziekte. Dat heeft de aanblik geheel veranderd. Nieuwe aanplant is achterwege gebleven uit verkeersoogpunt. Nu hebben we ook al eens horen mompelen dat men uit diezelfde overwegingen de vaart wilde dempen. Laat ons hopen dat voor dat men daartoe overgaat over elke plaats een of andere schoonheidscommissie haar scepter zwaait!

Die we zullen missen. We zullen juffrouw Feisser missen! Ze was een wijze vrouw en ze was een bescheiden vrouw. Ze wist wat het was lief te hebben, maar geloofde niet dat men kon helpen ten koste van waarheid en recht; ze was er echter óók van overtuigd dat waarheid en recht moeten worden betracht en toegepast in liefde, zullen ze baat brengen. Vleien kon ze niet, bemoedigen echter des te beter. Ze was een edele vrouw, een ware discipelin van Hem, dien ze altijd (en ze dacht, bij wat ze zei) „de Heer" noemde. Ze leefde in het werk des Heren, waar de plaatselijke gemeente het meest van genoot, maar in haar gebeden op de wekelijkse bidstond merkte men wel hoe ze boven alle grenzen leefde. Geve God, dat allen die achter haar optrekken naar het eeuwige Koninkrijk, met dezelfde trouw en in dezelfde geest hun leven in Zijn dienst besteden mogen! De Algemene Vergadering te Nieuwe Pekela brenge daartoe kracht en bezieling!

L.

III

ZENDING.

Iets over de Mentawei-eilanden.

De scholen van de zending.

Het onderwijs is een belangrijk onderdeel van alle Nederlands zendingswerk. In de eerste plaats natuurlijk, omdat daardoor de jongere generatie wordt beïnvloed. Maar dan ook om Inlandse onderwijzers te kunnen aanstellen, die tevens de herderlijke zorg van het gemeentelijk werk op zich kunnen nemen. Het Gouvernement („de Regering", zegt ge in Holland) betaalt deze onderwijskrachten, zodat ze van de zending voor hun speciaal herderlijk werk alleen een toelage ontvangen. Dat drukt de begrotingscijfers van de Zending dan ook beduidend. De volksscholen zijn slechts driejarig. Eenvoudig lezen, rekenen en schrijven, benevens elementair godsdienstonderwijs worden onderwezen.

Nadeel is, dat door heel Indië heen leerplicht ontbreekt. Op Mentawei ontvangt dan ook een groot deel der jeugd in 't geheel nog geen onderwijs. Waar de ban van het heidendom nog niet verbroken is, zijn de ouders zelfs afkerig van de school. Maar in vele streken heeft het heidendom reeds veel van zijn kracht verloren. Hoewel zelf nog geen christen zijnde sturen de meeste ouders toch hun kinderen wel naar school. Van welke grote gevolgen dit kan zijn, kunt ge begrijpen. De kinderen leren de Bijbelse verhalen. Ze zingen godsdienstige liederen. Ze leren bidden. Ze brengen een gans andere sfeer in de huisgezinnen. Ze komen straks voor de keuze te staan: Breken met al het oude of er opnieuw in opgaan. Meestal geschiedt het eerste.

Een statistiek van 't onderwijs op de Zendingsscholen van Mentawei, ligt hier ook voor me. De nieuwste gegevens, een maand slechts oud. Ik zal u niet met al te veel cijfers vermoeien, maar iets moet ge er toch wel van weten. In 't geheel werken er dan 16 onderwijzers aan de scholen op Mentawei. Op hen rust dus ook in de eerste plaats de zorg voor de gemeenten. In de vacanties komen ze op de standplaats van de zendeling bijeen. Dan worden de resultaten van het onderwijs en de moeilijkheden in de gemeente besproken. Plannen worden ontworpen voor de komende maanden, uitbreiding voorbereid, bijbelcursus gegeven. Kortom — in de vacanties worden de leidende mannen weer voorbereid voor hun taak in de komende maanden. En dan nà de vacantie gaat ieder weer aan zijn werk en de zendeling groet zijn huisgezin en begeeft zich op reis. Hij loopt of vaart van dorp tot dorp, van school tot school, van kerk tot kerk. En onderzoekt of alles gaat, zoals op de conferenties is uitgestippeld. Hij ondervraagt tevens de doopcandidaten, bedient het avondmaal en houdt samenkomsten met 't volk.

En nu iets over de leerlingen. Zoals uit de statistiek blijkt, is de kleinste school die van Betoemanga met 28 leerlingen, de grootste die van Sibagaoe met 130. Gemiddeld tellen de scholen 60 leerlingen. Er ontvangen dan momenteel ook ruim 700 kinderen van Mentawei Zendingsonderwijs.

Bij de scholen wil ik ook *de ziekenhuisarbeid* niet vergeten. Twee ziekenhuisjes worden door de zending onderhouden. Inlandse verplegers hebben er de leiding onder toezicht van de zendeling. Enige tegemoetkoming in de verstrekking van medicijnen ontvangt men van de Regering. Dat ook dit werk als voorbereidende zendingsarbeid grote invloed heeft, zult ge kunnen begrijpen. Afzichtelijke ziekten komen voor onder 't volk. Voor uitwendige behandeling gebruikt de Mentaweiër in hoofdzaak modder, voor inwendige kwalen mengsels van vocht uit bladeren, waaronder zeer vergiftige. Dat velen sterven als slachtoffers van onoordeelkundige behandeling laat zich verstaan. De ziekenhuisarbeid der zending is vaak de eerste aanraking der volwassenen met het nieuwe Evangelie.

P.P. de J.

III

VERSLAG

over het Uniejaar eindigende 30 April 1935.

We leven in de bloeitijd van commissies. Hebt ge een probleem, dat uw vrede zo nu en dan komt verstoren als een donderbui een vlekkeloze Junidag, benoem dan, indien het u enigszins mogelijk is, een studiecommissie. Laat uw mensenkennis in deze uw leidsman wezen en draag er zorg voor, dat voor deze studiecommissie mannen worden aangewezen, van wie gij weet, dat zij wel hard studeren maar toch nooit rapport uitbrengen. En als organisatorisch voelend en handelend mens bewaart gij uw rust hoe zwaar ook de druk moge zijn geweest, waaronder gij hebt verkeerd.

Het afgelopen jaar werpt opnieuw het probleem op van onze geringe vooruitgang. De bevolking van ons land loopt in de millioenen. Ze gaat die van Australië, dat 250 x de oppervlakte van Nederland omvat, aanmerkelijk te boven. Wij leven niet ver van onze medeburgers af. Integendeel, wij kunnen haast geen arm uitsteken of wij raken de schouder van buurman. Niettemin hebben wij in 1934 niet meer dan 182 broeders en zusters door de doop aan onze gemeenten mogen toevoegen en is ons totaal ledencijfer slechts met 25 gestegen.

Wat zullen wij met ons probleem, dat ons dag en nacht verontrust, doen? Een commissie benoemen? Deze commissie onze zorgen nauwkeurig omschrijven en haar wijzen op enkele symptomen, door de kwaal opgeworpen, o.a. de traagheid en nalatigheid van sommige correspondenten om een paar korte mededelingen te doen van de

arbeid hunner gemeenten voor dit jaarverslag? Om als wij met dit en met nog veel meer zijn klaar gekomen tot onze rust in te keren?

Wee den gerusten in Zion!

In zijn toespraken in Zwitserland heeft Sundar Singh eens een prachtige beschrijving gegeven van een landschap in de bergen der Himalaya, de streek, die hij boven alles heeft liefgehad. „De stromen", zei hij, „in het Himalayagebergte slijpen, als ze van de zuivere witte sneeuw neerstorten, hun eigen bedding uit. Elk hebben ze hun eigen aangewezen pad langs de helling. Deze bruisende stroom van zuiver water uit den hoge is het ware symbool van het Christelijke leven, zoals het direct van Christus tot ons komt.

Maar als datzelfde water de vlakte bereikt, voert het modder met zich mee en zijn overvloed wordt door kunstmatig gegraven kanalen verdeeld om dienstbaar te zijn aan de irrigatie. Ook zo hebben ze hun nut, maar ze zijn afhankelijk van de stromen, die neerstorten van de toppen der bergen en hen telkens weer fris en levend water toevoeren.

Zo kan er ook behoefte ontstaan aan organisaties gevormd door mensen, met het doel te zorgen voor de verspreiding van het Christelijk leven onder de grote massa's der mensheid; maar nooit mag het zover komen, dat de zuivere bruisende stromen van de bergtoppen daardoor opdrogen."

Wij behoeven de zuivere bruisende stroom en verlangend zien velen onzer er naar uit.

I. *Onze Commissies.*

De *Commissie der Unie* vergaderde gebruikelijkerwijs tweemaal en wel in de herfst te Leeuwarden en in het voorjaar te Groningen. Op deze jongste bijeenkomst nam ze met dank aan God kennis, dat de gemeente Haarlem onder leiding van Ds. A. P. Barendregt zich stabiliseert en moed en hoop beide hebben hervonden.

De *Commissie van onderzoek* van candidaten voor de opleiding tot voorganger of zendeling heeft deze keer niet veel werk gehad. De *Contact-Commissie* bleef voeling houden met onze studenten. De *Unie Radio Commissie* vertelt van haar werkzaamheden in bijlage I. De *Commissie voor de inwendige Zending* zag haar werkzaamheden vermeerderd, dank zij de uitbreiding van het getal colporteur-huisbezoekers tot drie. Zij voelt zich bemoedigd in de arbeid op het terrein haar toegewezen. Met grote blijdschap zal zij de dag begroeten, waarop onze colporteurs hun tassen gaan vullen met evangelisatie-lectuur, brochures, teksten, enz. van de eigen unie-uitgeverij en boekhandel. (Zie verder bijl. II.) De *Zendings-Contact-Commissie* wacht op het heugelijke moment, waarop Baptist Nederland zich niet alleen verenigd weet in een unie voor wat de arbeid onder het eigen volk betreft, maar ook in een genootschap om met een vast en onwankelbaar voornemen, zelfstandig in een gebied in of buiten onze koloniën zending te drijven.

II. *Onze Periodieken.*

De laatste jaren is *„De Christen"* het kind van aller zorgen geweest. Als veertiendaags blad bevredigde ze niemand. Met ingang van 1 Jan. 1935 is ze weer tot de edele stand van weekblad bevorderd, en verschijnt ze met een omvang van 4 pag., behalve op de eerste Vrijdag der maand. Dan is haar omvang het dubbele van dat getal. Deze verandering ging gepaard met het offer van de Zondagsschoollessen. Of ze nu de lezers met tevredenheid en dankbaarheid vervult? Het mag wel betwijfeld worden, getuige de critiek die vele welmenende hervormers uitoefenen en de voorstellen, die tot de e.k. algemene vergadering zijn doorgedrongen. Zolang wij meer eisen dan wat wij Baptisten voor ons geld redelijkerwijs krijgen kunnen, zolang zal de ontevredenheid wel blijven leven. De tegenwoordige eind-redacteur, Ds. L. de Haan, Utrecht, verdient onze waardering voor de wijze, waarop hij zich van zijn taak kwijt. De administratie, gevoerd door br. H. de Jonge, Nieuw Weerdinge, geeft alle redenen tot dankbare tevredenheid. Einde 1934 was de oplaag 1045 ex. en het getal betalende abonné's 945.

Het *Kerstnummer* had een oplaag van 23000 ex. die geheel werd verkocht. *„De Zaaier"* kwam maandelijks uit ten getale van 8250 ex., terwijl *„De Kindervriend"* zijn wekelijkse oplaag wist op te voeren tot boven de 3000 ex. en zich handhaafde in de rij onzer winstgevende periodieken. Het maandblad van de N. B. J. B. *„Jong Leven"* verscheen telkens fris en vrolijk ten getale van 1200 ex. Verder noemen we de *Gemeenteboden*. Die te Haarlem is bij de woelingen in de gemeentebozem aldaar ondergegaan. Groningen mag trots zijn op een goed verzorgde papieren boodschapper. Leeuwarden is vol geestdrift begonnen met de publicatie van haar „Zwaard en Troffel". Stadskanaal heeft de oplaag van haar maandblad opgevoerd tot 2650.

In *ons depôt* werd het stiller dan stil. Het is deze steeds dieper wordende stilte geweest, die gesproken heeft tot het hart der Unie-commissie en haar gedrongen heeft voor te stellen het depôt geheel in zijn geest een stille begrafenis te geven.

III. *Ons Gemeenschapsleven.*

De *Friese* en *Veenkoloniale* en *Noordelijke Bonden* hebben elk der gewoonte getrouw beslag gelegd op de 2de Paasdag. De Bondsvergaderingen werden alle druk bezocht en gaven blijk van opgewekt geestelijk leven.

De *Veenkoloniale Bond* hield in de tweede helft van Januari 1935 gemeenschappelijk een evangelisatie-campagne, die op de aangesloten gemeenten een zeer goede invloed heeft uitgeoefend. De *Veenkoloniale Zangersbond* belegde wederom een zangersdag in de dennen te Emmen, door 1300 mensen bezocht. Schoon Pinksterweer begunstigde de Interprovinciale landdag van de Groningse en Drentse gemeenten in het mooie bos te Assen en door 2500 mensen bijgewoond. Zowel zangersdag als landdag werden met succes voor de film opgenomen en zullen in de komende winter even opnieuw beleefd kunnen worden.

De *Broederschap van Baptiste voorgangers* vergaderde op 24 en 25 October '34 te Leeuwarden en verzorgde op de avonden dezer beide dagen evangelische samenkomsten. Twaalf van haar leden bezochten in de eerste helft van Augustus 1934, dank zij de milde steun van Unie en gemeenten, het Baptiste Wereldcongres te Berlijn. (Zie verder bijl. III.)

De *Nederl. Baptiste Vrouwen Beweging* „Zusterhulp" is vol levenslust en breidde zich uit. Zij belegde een zelfverloocheningsweek en zorgde weer voor een Kerstkist aan het adres van onze zendelinge, mej. G. Reiling, Yakusu, Congo. Ze overweegt de uitgave van een eigen orgaan. (Zie verder bijl. IV.)

Onze *Nederl. Bapt. Jeugd Beweging* beleefde een rijk gezegende conferentie te Groningen en werkte met grote geestdrift aan het verzamelen van gelden voor de zending. (Zie verder bijl. V.

De *Zondagsschoolonderwijzersconferenties* de 6e October 1934 en de 16e Februari 1935 te Groningen belegd, behoren tot de nieuwste creaties op het gebied van onze organisatie en werden door vele belanghebbenden uit de 3 noordelijke provinciën bezocht. Zij hebben verlichtend en inspirerend gewerkt en zullen daarom worden voortgezet.

Nog zij hier vermeld, dat de *Baptiste Wereldverbond-Zondag*, zijnde de eerste Zondag in Februari, door vele gemeenten is gehouden.

IV. *Uitwendige Zending.*

Belangstelling en offervaardigheid voor onze buitenlandse arbeid is allerwege toegenomen. Onze zendelinge, mej. G. Reiling, verricht met blijdschap de haar toevertrouwde taak in Yakusu, Centraal Afrika, en wij zijn dankbaar voor Gods bewarende hand over haar

uitgestrekt en voor de moedgevende berichten ons geworden.

Br. H. Doornkamp bereidt zich met goed gevolg voor om straks als onze tweede boodschapper van het goede in de vreemde te worden uitgezonden. Of hij ooit met zr. Reiling in Congo zal kunnen samenwerken, is aan ernstige twijfel onderhevig, omdat het jongste medische rapport bezwaren van klimatorische aard aan het licht brengt. Wij geloven, dat ook deze teleurstelling een onderdeel is van de wijze, waarop God ons gaat duidelijk maken op welk gebied wij onze gebeds- en financiële krachten verder behoren te concentreren. Meer dan voorheen leefde in sommige gemeenten in het afgelopen jaar de wens op om in de eigen koloniën een arbeidsveld te zoeken.

V. *Personalia.*

De 7e November 1933 verbond zich *Ds. H. Bakker*, komende van 2e Exloërmond aan de gemeente te Harlingen. De 21ste van dezelfde maand nam *Ds. A. P. Barendregt*, komende van Emmer-Erfscheidenveen de herderstaf op in de door onenigheden aanmerkelijk verzwakte gemeente te Haarlem. *Ds. H. Visser* herdacht op 12 Mei j.l., dat hij 25 jaar geleden het voorgangerschap van de gemeente Sneek aanvaardde. Hem en zijn trouwe gade heeft het van de zijde van gemeente en stad en Friese Bond en Unie niet aan belangstelling ontbroken. Onze oude *Ds. K. Kuipers* en echtgenote van Amsterdam bleven ons gespaard om met hun liefde, belangstelling en gebed ons, jongeren, te zegenen.

De *studenten* waren in hun vacanties in de gemeenten werkzaam. De brs. *J. B. de Neef, H. Hornstra, A. Kruizinga* en *A. A. Hardenberg* werden voor alle gemeenten beroepbaar tot voorganger en br. *J. Buiten* voor alle gemeenten benoembaar tot hulpprediker verklaard.

VI. *Diversen.*

Dat het de onzen niet geheel aan ondernemingsgeest ontbroken heeft bewees de gemeente *Leeuwarden*, die ofschoon klein van krachten, toch de handen ineen sloeg en een doelmatige, keurig nette kerk bouwde, waarop zij en wij met recht trots mogen wezen. De 16e Sept. '34 werd dit bedehuis tot de dienst van God ingewijd. De gemeente des Heren te Amsterdam richtte naar de eisen des tijds een vaartuig in voor evangelisatie-arbeid en doopte het kloeke schip „Salem". De 7e November j.l. werd het in gebruik genomen.

De gemeente *Deventer* jubileerde op de 1e en 2e September '34. Onder belangstelling van gelijk-gezinden en kerkelijken en overheid werd de 50-jarige loopbaan gememoreerd.

Met welk een sympathie *mevr. E. J. Pratt*, Cardiff, onze bewegingen volgde, is gebleken uit haar laatste wilsbeschikking, waarbij onze Unie 200 p. st. gelegateerd werd. Einde Mei j.l. kon onze penningmeester deze som in ontvangst nemen. Ik herinner mij niet, dat een broeder of zuster van ons eigen volk iets dergelijks gedaan heeft en wij hebben toch al ons halve-eeuwfeest gevierd. Zo ernstig zijn wij zelve bij onze eigen zaak geïnteresseerd! Wij benijden degenen, die onbekend met ons zijn en ons gadeslaan in dromenland: wat doen ze vaak mooi!

VII. *Onze Gemeenten.*

Wij geven hier de Secretarissen het woord:

A l m e l o: geen bericht.

A m s t e r d a m: „Amsterdam stond in 't afgelopen jaar in het teken van de zending.

Haar morgensamenkomsten werden steeds flink bezocht. Het ledental bewoog zich echter niet in een stijgende richting. Haar ijver openbaarde zij in een grote offervaardigheid. Er werd f 2200.— extra bijeengebracht, waardoor het mogelijk werd, gesteund door eigen fondsen, een kerkschip te bouwen.

De zendingsarbeid in dit schip laat zich zeer hoopvol aanzien. De eerstelingen op deze post kwamen reeds tot openbaring.

A p e l d o o r n: geen bericht.

A r n h e m: De gemeente mag zich in een goede geestelijke welstand verheugen. De broeders voorgangers van Deventer en Utrecht alsook de ouderlingen dier gemeenten gaan om beurten ons in de prediking voor. De samenkomsten, bidstonden, jongeliedenvereniging, enz. worden goed bezocht.

B e r g u m: In het jaar 1934 hebben wij de kracht des evangelies, die zondaren aan de voeten van Jezus en in de gemeente brengt, aanschouwd. Wegens ziekte werd onze voorganger geruime tijd buiten dienst gesteld. Wij danken de ambtsbroeders hartelijk voor de verleende hulp en prijzen God voor de beterschap van onzen dominee.

D e l f z ij l: Wij hebben terugziende op het afgelopen tijdperk veel dankensstof. Vele zielen, voornamelijk jonge mensen, kwamen tot overgave des harten en gehoorzaamden den Heer, ook in de doop. De openbare bijeenkomsten en ook de bidstonden worden flink bezocht.

De verschillende verenigingen mogen zich in een gestadige groei verheugen.

D e v e n t e r: Sedert ons gouden jubileum op 1 Sept. '34 vonden geen bijzondere gebeurtenissen plaats. De opkomst is bevredigend. Enige jonge mensen vonden hun Heiland en toegang tot de gemeente. Het verenigingsleven is constant, de eerste gewestelijke jeugdconferentie hier in April belegd, was voor ons iets nieuws, waarvan we veel goeds genoten hebben. Voortaan zullen deze ook hier geregeld gehouden worden.

Beproevingen blijven de gemeente ook niet bespaard, doch God is getrouw die Zijn werk zal handhaven.

D r a c h t e n: De onderlinge bijeenkomsten worden goed bezocht. Er komen zielen tot Jezus en ook tot de gemeente. De N. B. J. B. werkt met ijver. De Zondagsschool wordt door 80 à 90 kinderen meest van socialisten of communisten huize bezocht.

E i n d h o v e n: geen bericht.

E m m e r - E r f s c h e i d e n v e e n: geen bericht.

E n s c h e d é: geen bericht.

2e E x l o ë r m o n d: geen bericht.

F o x h o l: Het gaat de gemeente goed. De belangstelling voor de prediking is uitstekend. De verenigingen nemen in ledental toe. Het gemeenteschip vaart onder de gezegende leiding van den groten Stuurman Jezus Christus.

's-G r a v e n h a g e; De toestand in onze gemeente kan globaal genomen, goed genoemd worden. Enkele takken van het jeugdwerk kon het beter gaan. Onze geachte voorganger heeft vrijheid gevonden voor het beroep naar de gemeente te 2e Exloërmond te bedanken. De samenkomsten worden ook door vele niet-leden geregeld bezocht. Een 3 daagse conferentie in samenwerking met leidende broeders uit andere gemeenschappen gehouden, gaf zichtbare vruchten. Wij gaan vol vertrouwen voorwaarts.

's-G r a v e n h a g e-O o s t. De arbeid in 's-Gravenhage-Oost vindt geregeld voortgang. 's Namiddags om de 14 dagen treedt Ds. A. P. Barendregt in haar midden op, terwijl de feestdagen vrijwel geregeld worden verzorgd door één der studerende broeders. De gemeente wordt innerlijk gebouwd en ofschoon het ledental aanmerkelijk is verminderd, zal, naar zij biddend en werkend van haren Heer begeert, ook straks de zegen der uitbreiding haar deel worden.

G r o n i n g e n: geen bericht.

H a a r l e m: Met dankbaarheid gedenkt de gemeente hoe de Heer haar uit zware stormen redde en verblijdde met de zending van Ds. A. P. Barendregt wiens volijverige arbeid zeer gezegend is. De samenkomsten worden weer beter bezocht, terwijl ook de arbeid onder de jeugd en de vrouwenkrans goede voortgang maakt. Ofschoon financiële moeilijkheden haar niet gespaard blijven, gaat toch de gemeente vol hoop de

toekomst tegemoet, steeds ziende op haar oversten Leidsman, Jezus Christus.

Harlingen: De gemeente mag zich verheugen, dat zij nog naam en plaats heeft in Gods Koninkrijk.

Over het geheel is er in de arbeid enige activiteit te bemerken. We danken er God voor. Moge de Heer ons allen, schouder aan schouder staande, kracht en genade geven om het evangelie en de beginselen des bijbels uit te dragen.

Haulerwijk: In het afgelopen jaar is de opkomst onder de prediking heel goed geweest.

Van buitengewone dingen kunnen wij niet gewagen. Wel van een stil doorwerken van Gods Geest.

Het verenigingsleven geeft een kleine inzinking te zien.

Nochtans gaan wij moedig voort vertrouwende, dat de Heer ons Zijn zegen niet zal onthouden.

Heeg: Geen bericht.

Heerlen: Geen bericht.

Hengelo: Voor het jaarverslag 1000 letters ('k Heb ze niet geteld). De arbeid onzer gemeente had in het verlopen jaar een gezegende voortgang. Alle takken verkeren in bloeiende toestand. Oogst bleef dan ook niet uit maar mochten we zichtbaar waarnemen bij herhaalde opening van de doopvont. De groei onzer jeugdarbeid noopte naar meerdere ruimte uit te zien. We waren in staat reserve gelden te beleggen door aankoop van aangrenzende bouwpercelen waardoor we thans over een kosterswoning en uitbreidingsterrein beschikken. Met Gods hulp hopen we dit binnen niet al te lange tijd te benutten. Contact met andere gemeenschappen ter plaatse hebben we weinig. Hoewel de verhouding wel zeer vriendschappelijk is, schijnt men ons innerlijk min of meer te vrezen. De broederlijke verhouding tussen voorganger en gemeente en leden onderling is uitstekend.

Hoogezand: Geen bericht.

Hoorn: In onze kleine gemeente ontbreekt het niet aan geloof en moed om in de kracht van God voort te gaan. Dit werd gezegend zodat we innerlijk werden verkwikt en zielen zagen komen aan de voet van het Kruis.

Leeuwarden: 1934 is een rijk gezegend jaar geweest. Op 16 Sept. '34 mochten wij ons prachtig kerkgebouw aan de dienst des Heren wijden. Dit voor wat de uiterlijke bouw en groei der gemeente betreft. En innerlijk? Zoals de statistiek het reeds heeft aangegeven, werden 17 zielen gedoopt. De opkomst in onze godsdienstoefeningen is zeer goed te noemen. Ook in de verschillende takken van arbeid, zoals Zondagsschool en al de verenigingen gaat het heerlijk.

Muntendam: De gemeente heeft zich in het afgelopen jaar in rijke zegeningen mogen verheugen, vooral de laatste maanden. Ze breidde in ledental uit. Onze kerk is meestal geheel bezet, soms te klein. Het gaat de verenigingen buitengewoon, vooral de jeugdvergaderingen des Zondagsavonds. Zo hebben wij rijke stof tot danken.

Nieuwe Pekela. Van grote dingen kunnen we geen melding maken. Zegeningen mochten we ervaren, doch moeilijkheden bleven ons ook niet gespaard. Onze voorganger verricht met ijver zijn werk. Enige jonge mensen gaven hun hart aan den Heiland en traden toe tot de gemeente. De evangelisatie-samenkomsten en openluchtmeetings mochten zich in een goede belangstelling verheugen.

Onze bede is, dat God ons kanalen van Zijn zegen doe zijn.

Nieuw Weerdinge: Alhoewel ook moeilijkheden ons niet gespaard gebleven zijn, toch hebben we rijkelijk 's Heren zegeningen ervaren. De gemeentelijke arbeid ging zijn gewone gang en met de verenigingen gaat het goed, vooral de jongeliedenvergaderingen worden heel druk bezocht.

Siddeburen: Geen bericht.

Sneek: In de gemeente heerst een geest der liefde en der saamhorigheid. Ondanks werkloosheid en druk der tijden is de offervaardigheid groot.

De predikdiensten werden zeer goed bezocht.

De arbeid in verschillende verenigingen heeft geregeld voortgang: lectuurverspreiding heeft in onze stad systematisch plaats.

Hoewel van andere zijden ook Zondagsschoolarbeid werd opgevat is ons kindertal niet noemenswaard gedaald.

Het afgelopen jaar was een jubileumjaar, omdat onze Voorganger vóór 25 jaren zijn arbeid in de gemeente aanvaardde.

Wij zijn God dankbaar dat Z.Ed. nog onvermoeid die arbeid wenst voort te zetten onder jong en oud, en we willen samenwerken tot eer van God en tot heil van zielen.

Stadskanaal: Onze arbeid is dit jaar niet ongezegend geweest. Hij kenmerkte zich door eendrachtelijke samenwerking. Over zijn geheel genomen mogen we zeggen, een ieder lid tracht datgene uit te dragen, wat de Heer in zijn hart heeft gelegd. Zichtbare vruchten mochten we aanschouwen. En de Here wrocht mede en er werden dagelijks toegedaan tot de gemeente die zalig wordt. Dit is ook ons deel geweest.

Onze voorganger en zijn echtgenote bleven bewaard en werden op een bijzondere wijze hiervoor voor hun taak bekrachtigd.

Stavoren: De gemeente is nog steeds herderloos, doch verschillende voorgangers en studenten dienen ons met het woord.

De doop is aan 2 zusters bediend. De jeugd is steeds actief.

De gemeente is werkende en biddende. Onze ogen zijn dan ook alleen op Hem gevestigd, die alles bestuurt naar Zijn welbehagen.

Utrecht: De gemeente kan tot haar vreugde mededelen dat het haar zeer goed gaat. De vergaderingen en samenkomsten worden flink bezocht. In 't afgelopen jaar werden twee maal evangelische samenkomsten gehouden. Een tiental zielen gaven zich aan den Heer. Door de doop werden negen leden tot de gemeente toegedaan. Ons lokaal baart ons veel zorg. Het is n.l. te klein geworden. De Here zal voorzien.

Het jeugdwerk gaat gezegend. Vooral de jongeliedenvergaderingen worden goed bezocht.

„Zusterhulp" doet wat in haar vermogen ligt.

Vriescheloo: De gemeente alhier heeft grotelijks reden tot dankbaarheid. Velen komen tot bekering, wat o.m. blijkt uit de verzoeken om door de doop in de gemeente te worden opgenomen.

Eensgezindheid en broederlijke liefde hebben wij mogen ervaren. De belangstelling voor de prediking wordt steeds groter, zodat wij meermalen zitplaatsen te kort komen.

Tweemaal deed een zustergemeente een beroep op onzen geliefden voorganger. De Heer liet echter niet toe dat hij van ons heenging, waarvoor wij dankbaar zijn.

Workum: De gemeente is klein en daardoor klein van kracht. Vele leden wonen bovendien op verre afstand. Kleinheid en afstand laten hun invloed kennen. 's Zondags hebben we gewoonlijk leesdienst en onderlinge vergadering. Verder wordt er bidstond, Jongel.-vergaderingen, Jeugdclub, Zusterhulp enz. gehouden. Een enkele keer treedt een voorganger van elders op. Geregeld wordt huisbezoek gedaan door de ouderlingen.

BIJLAGE I.

Unie Radio Commissie (U. R. C.)

Evenals het vorige jaar, bleven ook voor 1935 onze radioavond-uitzendingen tot twee beperkt. Tevens kregen we één morgenwijding en één bijbellezing te verzorgen.

De 1e uitzending heeft vanuit de gemeente Leeuwarden plaats gehad; de tweede zal vanuit de gemeente te Stadskanaal geschieden.

Dat onze uitzendingen, die een speciaal evangeliserend karakter dragen, in een behoefte voorzien, blijkt wel uit de vele berichten en mededelingen, welke ons bereiken.

Het doet ons leed, dat wij niet vaker in de gelegenheid worden gesteld het heerlijk evangelie van onzen dierbaren Heer en Heiland voor de microfoon op de draaggolven, te brengen in de huizen van hen, die behoefte hebben aan het vergevende en verlossende woord van Jezus Christus.

De muzikale medewerking was tot heden verre van evenredig met de sprekers.

Hier ligt nog een grote taak te wachten op hen, die gaven van God hebben ontvangen en zich in die arbeid willen begeven.

Het eerste en het beste zij aan onzen God gewijd.

J. BOITEN, Secr. U. R. C.

BIJLAGE II.

Rapport van de Com. voor Inw. Zending.

Overzicht over de arbeid van onze colporteur-huisbezoekers.

Onze brs. hebben goed werk verricht. Hun werktijd duurde van 15 Oct. tot 15 April. Aan werklust en verblijdende ervaringen heeft het hun niet ontbroken. Een stapel goede lectuur hebben ze onder de mensen gebracht. Ook zijn door hen vele bijbels en N. Testamenten verkocht. Moge de gedachte: „dat Gods Woord niet ledig zal wederkeren" ons dankbaar stemmen. Die de Heilige Geest door de Gemeenten laat afzonderen, voor het werk waartoe Hij ze roept, die worden evenals Paulus en Barnabas tot een zegen gesteld.

Br. G. TIJMAN van Deventer, die de gemeente Heerlen—Treebeek diende, heeft weinig gecolporteerd. Hij ging de gem. voor in de prediking; leidde de bidstond; hield bijbellezingen, werkte mede in de Zondagsschool en werkte dapper onder de rijpere jeugd. Ook deed hij huisbezoek in en buiten de gem. Door zijn arbeid is de gem. rijkelijk gezegend; zielen werden voor Jezus gewonnen, waarvan er reeds door de doop der gemeente zijn toegedaan.

Br. K. BRONGERS van Garrelsweer arbeidde en arbeidt nog in de gem. Hoorn. Hoewel Hoorn overwegend vrijzinnig is en de bevolking stijf en onverschillig, zo heeft ook zijn arbeid heerlijke vruchten gedragen. Br. Brongers dient de herderloze gemeente met het Woord; arbeidt onder de jeugd; verricht huisbezoek en gebruikt zijn vrije tijd in stad en omgeving voor colportage. Ook door zijn arbeid zijn zielen tot Jezus gekomen. Dit is een zegen en opfrissing voor de gem. en tevens een bemoediging voor hem.

Onze br. W. WOLTERS van Enschedé wijdde zich tot 15 Januari in Enschedé en daarna te Musselkanaal en omgeving geheel aan colportage en huisbezoek. Zijn tas gevuld met bijbels, N. Testamenten en brochures van diverse aard trok hij er dagelijks op uit. Ook beschikt onze br. over een kostelijk wapen, dat hem goede diensten bewijst voor zijn arbeid.

Het is een grammafoon met versterker. Vele avonden organiseerde hij bij verschillende mensen, die hij door middel van genoemd instrument en door zijn persoonlijk woord het evangelie gebracht heeft. De woning was bij zulke gelegenheden vol met buren, familie en vrienden en buiten stonden nog mensen te luisteren. Goed zo, br., zeggen we, die zielen vangt is wijs. Br. Wolters is een geboren colporteur. Ook diende hij een enkele maal een herderloze gem. met het Woord. Vele bijbels, N. Testamenten en honderden brochures zijn door hem verkocht. Ook hij mocht zielen oogsten als vruchten van zijn arbeid.

Als commissie zijn we van oordeel, dat zulk een br. het gehele jaar in deze arbeid behoorde bezig te zijn. Aan vele wateren kan gezaaid worden. Openbaar en verborgen snakt de wereld naar het Woord van God. Hoe zullen de mensen geloven, indien hun niet gepredikt wordt en hoe zullen de afgedrevenen en verlorenen gevonden worden zonder dat er naar hen gezocht wordt. De Heer geve onze gemeenten, bonden en verenigingen geopende ogen voor dit tot nog toe te weinig bekend en gewaardeerd werk, dan zullen ook de harten en beurzen geopend worden om deze arbeid niet met vrome woorden en goede wensen alleen, maar daadwerkelijk te steunen.

De Secr. van de
Com. voor Inw. Zending,
J. HEKHUIS.

BIJLAGE III.

Broederschap van Predikanten.

L e e u w a r d e n had het genoegen onze 12e vergadering van „de broederschap van Predikanten" 24 en 25 October j.l. te hebben. Zestien broeders waren aanwezig, terwijl de Voorganger van Noordbergum door ongesteldheid en de Voorganger van Hengelo om noodzakelijke arbeid verhinderd was. De Voorganger van Nw. Weerdinge, br. Mostert werd als nieuweling in ons kader begroet. Onder de zegen van God en goede leiding van Ds. Weenink hadden we zeer geanimeerde vergaderingen. Enige belangrijke onderwerpen, als b.v. de Oxfordbeweging, avondmaalsviering, Jodenvraagstuk, etc. etc. werden levendig besproken. Voor het evangelisatiewerk in 't Oosten van Europa werd ook nog onze aandacht gevraagd. Des avonds werden Evangelisatiesamenkomsten gehouden in onderscheiden gemeenten, waaraan enige broeders deelnamen.

Met stijgend verlangen verbeiden de broeders de eerstkomende vergadering, zo God wil in de volgende herfst.

Sneek. H. VISSER.
Scriba.

BIJLAGE IV.

Ned. Bapt. Vrouwen Beweging „Zusterhulp".

De N. B. V. B. „Zusterhulp" groeit gestadig. Met dankbaarheid zien wij terug op het afgelopen jaar.

Thans zijn 22 vrouwenverenigingen saamverbonden en gezamelijk werken zij voor het mooie doel, steun aan inw. en uitw. zending.

In verschillende afdelingen werden geregeld de zieken bezocht door de zusters en waar nodig, ook hulp geboden in het huisgezin.

Met Kerstmis werden vele gezinnen verrast door een pakketje; ook onze zendelinge, zr. Reiling en de Congomeisjes zonden we een goed gevulde kerstkist.

Er werd dit jaar goed geofferd en ook de zelfverloocheningsweek viel in enige afd. goed in de smaak.

Onze beweging, hoewel nog jong, wil zich geheel geven in dienst van Koning Jezus.

G. S. OLIJSLAGER—Muller.
Secr.

BIJLAGE V.

Nederlandse Baptiste Jeugd Beweging.
Verslag over 1934-'35.

De N. B. J. B. viert dit jaar haar tweede lustrum. Straks in Hengelo (O.) wordt ze D.V. tien jaar! De te houden conferentie zal dan ook een jubileum-conferentie zijn.

In het afgelopen N. B. J. B.-jaar 1934-'35 vond de arbeid over de gehele linie geregelde voortgang. Evenals de vorige jaren werden ook nu weer een aantal gewestelijke jeugdconferenties, de meesten natuurlijk in het Noorden van ons land, gehouden, die velen een blijvende zegen hebben gebracht.

Onze zendingsactie, leider br. G. Planting van Amsterdam, moet wel het hart van jong en oud verblijden. Daar wordt gegeven met blijmoedigheid. En het resultaat is, dat de zendingsthermometer reeds op 9 Juni f 995.57 aanwees. Voorwaar een prachtig resultaat! Moge de vergadering van het Centraal Comité aan deze zendingsgelden de juiste bestemming geven. En dan weer met nieuwe kracht en frisse moed voorwaarts!

Het jeugdblad „Jong Leven" kon geregeld verschijnen. Door sommige jeugdgroepen wordt met J. L. heel goed gewerkt. Dit is meestal het geval daar,

waar de arbeid plaatselijk goed georganiseerd is.

Wat de organisatie van ons hele werk betreft, mogen we met dankbaarheid constateren, dat aan onze organisatie steeds meer aandacht wordt geschonken. Weliswaar is daar verschil van inzicht, doch we geloven, dat we ongetwijfeld de juiste organisatievorm zullen vinden. Hoewel over 't algemeen geen reorganisatie van onze arbeid binnen de grenzen van de N. B. J. B. gewenst wordt, zo wordt toch wel de noodzakelijkheid van een degelijke organisatie, onze schone beweging waardig, ingezien.

We danken God voor Zijn zegen.

In Zijn Naam willen wij als N.B.J.B.ers moedig en vertrouwend voorwaarts gaan.

Zijn Geest moge ons verder leiden.

De Algemene Secretaris,
d. H.

III

VACANTIE-HERINNERINGEN.

I.

We hadden dit jaar een vroege vacantie. En laat ik er dadelijk aan mogen toevoegen: we hadden een heel *goede* vacantie.

Met blijdschap en dankbaarheid, vanwege het heerlijke vooruitzicht, dat ons wachtte, verlieten we de Domstad. Vacantie! Een paar weekjes helemaal uit de arbeid te zijn. . . . Ja, dat is een verkwikking voor lichaam en ziel. De vrouw voor een tijdje ontheven van de zorg voor de huishouding, onttrokken aan de beslommeringen van het dagelijkse leven, aan de arbeid voor gezin en gemeente en aan de aangename en minder aangename verrassingen, waarvoor de huismoeder in een voorgangersgezin geplaatst wordt — en de man het grote voorrecht beseffende en daarom genietende, ook eens met zovele anderen te mogen opgaan onder de prediking van het Evangelie.

Ik gun een ieder, die van 's morgens tot 's avond, en van de ene dag in de andere druk bezig is, een vacantie van een paar week. Vooral onze huismoeders mogen wel eens van een vacantie profiteren. Vele huismoeders, die altijd getrouw op haar post zijn en van vroeg tot laat moeten zorgen voor haar gezinnen, hebben het in deze tijd erg moeilijk. Vooral de moeders van grote gezinnen moeten er eens tussen uit. We hebben geloof, dat Zusterhulp ook in deze richting wil arbeiden.

* * *

Het grootste gedeelte van onze vacantie brachten we door in Duitsland. (Wanneer we Hilda, één van onze kinderen, vóór de vacantie vroegen: „Waar gaan mamma en pappa straks heen?" antwoordde ze prompt: „naar Duisterland" !)

Laat ik beginnen met U te zeggen, dat we in Duitsland een *goede* tijd hadden. Het reizen in D. wordt de vreemdeling in geen enkel opzicht bemoeilijkt. Men is erg voorkomend en wil gaarne behulpzaam zijn. Overal en in alles merkt men de vaste wil om Duitsland weer te maken tot wat het vroeger was. Daar zijn natuurlijk, gelijk men ons vertelde, nog vele heimelijke tegenstanders van het Hitler-regime, maar een vreemdeling merkt dat niet zo. Overal ziet men de mensen aan de arbeid. Wegen worden verbeterd en nieuwe worden aangelegd. Grote bouwwerken worden uitgevoerd. Zeer veel nieuwe huizen worden gebouwd. Dat viel ons vooral op in Korbach, liggende in het mooie Waldeckerland; het land, waar ook wijlen onze Koningin-Moeder is geboren en getogen. Onze familie in Korbach wees ons op al de huizen, die in het laatste jaar gebouwd waren.

Van de politiek merkt men op het platte land meer dan in de grote steden. De geest van het Nationaal Socialisme is haast op alle gebieden merkbaar. Daar is een grote revolutiegolf over de duitse landen gerold, die de macht van de sociaal democratie heeft gebroken en het communisme voor een groot deel heeft vernietigd. Men denkt, men ziet, men voelt anders, geheel anders als voor enige jaren terug; en daarom wil men natuurlijk ook andere wegen gaan.

Men zij echter voorzichtig met zich een mening te willen vormen over Duitsland.

We hebben in hoofdzaak onder geloofsgenoten verkeerd en zijn overal met de grootste hartelijkheid ontvangen. Met geen enkele uitzondering! Slechts één keer ontmoetten we een overigens zeer te waarderen broeder, die ons wel wat te erg nationalistisch was en de conversatie daardoor minder prettig werd. (nationalistisch wel te onderscheiden van nationaal: onder nationalisme versta ik een opgezweepte, een overdreven en daardoor ongezonde vaderlandsliefde).

* * *

Maar laat ik nu bij het begin beginnen, zoals dat meestal gezegd wordt.

In Korbach is een Baptiste gemeente, wier leden (ik meen een honderddertig in getal) over een twaalftal dorpen verspreid wonen. Br. Willems, onze zwager en bij vele lezers wel bekend, dient deze gemeente als Voorganger reeds bijna negen jaar. Omdat de leden zo erg verstrooid wonen, is hij natuurlijk veel op reis en houdt, vooral in de wintermaanden, zeer veel huisgodsdienstoefeningen. Eenmaal in de maand komen de leden voor een „Hauptversammlung" samen. De eerste Zondag van onze vacantie mochten wij zo'n vergadering meemaken in het boerendorp Twiste. In Twiste en op nog twee andere plaatsen heeft men de beschikking over een lokaal van 60 tot 80 zitplaatsen. De leden, in wier huizen men vergadert, hebben zèlf voor deze lokaliteiten (twee grote kamers aanéén getrokken en voor vergaderdoeleinden ingericht) gezorgd.

's Morgens op weg van het station naar de familie, bij wie men die dag zou vergaderen, leerden we de Hitlerjeugd kennen, die marcherende en zingende door het dorp trok en op verschillende plaatsen spreekkoren aanhief. Die Zondagmorgen liet men steeds weer de woorden door het dorp schallen: „Wir wollen wandern. Schafft uns Jugendherberge!" Het was juist in de tijd, waarin overal gecollecteerd werd voor duitse jeugdherbergen. En het was de jeugd van Twiste zelf (jongens en meisjes tot de jongelingen en maagden toe) die deze spreekkoren aanhief.

Het wil ons voorkomen, dat de staat ook *te* veel van de jeugd en haar vrije tijd kan vergen. Overal die greep naar de jeugd. En de jeugd laat zich schijnbaar graag drillen, houdt van de stramme houding. Het militarisme zit de jongeren in het bloed en de militaristische geest wordt door de hele maatschappijvorm niet weinig versterkt. De geestesgesteldheid is geheel anders dan voor enige jaren terug.

Onze gemeenten genieten op het ogenblik de grootst mogelijke vrijheid in haar arbeid. Daarvoor kunnen we God danken. De reden is natuurlijk, dat de duitse Baptisten van een verpolitiekt Christendom nooit, en nog niet, wilden weten. De politiek hoort niet op de kansel. Van de kansel worde het Evangelie van Jezus Christus verkondigd! Nu liggen daar wel moeilijkheden. Vooral wanneer men het Evangelie aan eigen *tijd*genoten wil verkondigen. Laat ons steeds streven, trachten naar een juiste Evangelieverkondiging. En laat ons God bidden om wijsheid en licht. En onze God zegene ook de christenen in Duitsland.

* * *

Daar wordt heel veel over Duitsland en duitse toestanden geschreven. Men zij echter zeer voorzichtig in het zich vormen van een mening over het Derde Rijk. Ik las eens in de arbeiderspers een artikel over Duitsland, dat zó van vijandschap en haat jegens het Hitlerregime droop en zó onbillijk oordeelde, dat een kind wel moest begrijpen, dat de schrijver geen betrouwbare gids kon zijn. Ook las ik wel artikels, in een ander blad, waarin de loftrompet over Duitsland werd gestoken. Laat ons altijd voorzichtig en bedachtzaam en nuchter zijn. Niet alleen de liefde is blind, maar ook de haat.

Maar wat ik wilde schrijven, is het volgende.

We hoorden in het Waldeckerland, zonder dat wij werden opgemerkt, enkele arbeiders (wegwerkers) elkander begroeten met de woorden: „Heil Hitler. Nie wieder Krieg!" Het waren hoogstwaarschijnlijk mannen, die de oorlog

hadden meegemaakt. En daardoor de oorlog verafschuwden. Gelijk zovelen in Duitsland en andere landen. Maar de jongere generatie, die nu opgroeit en over enkele jaren leiding zal geven, doet ons wel met zorg aan de toekomst denken. Dat geldt niet alleen voor Duitsland. Het gevaar, waarop ik hier wijs, schuilt in het mensenhart.

Op een andere dag, toen we bij drukkend warm weer een berg beklommen hadden en langs een andere weg weer bergafwaarts gingen, vonden we aan de voet van de berg een dorpje, aan welks ingang een bord was geplaatst, waarop de woorden: „Juden sind in diesem Orte nicht mehr erwünscht" (Joden wensen wij in dit dorp niet meer). *Zo'n* opschrift doet je toch wel even vreemd aan. Men kán het haast niet geloven. En toch staat het er. Zijn Joden dan geen mensen? Is dat wel christelijk? Al weer roepen we U toe: wees voorzichtig in uw oordeel. Want het gevaar om te gaan generaliseren is hier wel erg groot. Enkele politieke heethoofden hebben dat bord ongetwijfeld aan de ingang van het dorp geplaatst. Bovendien hebben we maar aan de ingang van één dorp zó'n bord gevonden. Ook weten we dat er in Duitsland nog velen zijn, die de Joden niet boycotten; ja, er zijn er zelfs, die juist nú de Joden heimelijk gaan steunen, door bij hen te kopen.

Het Jodenvraagstuk is bizonder moeilijk. Daar zou een boek over te schrijven zijn.

Voor mij ligt het, ik mag wel zeggen, beruchte blad van Julius Streicher, „Der Stürmer", met als ondertitel: Deutsches Wochenblatt zum Kampfe um die Wahrheit. Nog nooit las ik zulk een gemeen en onbillijk, maar bovenal onchristelijk blad. Men schaamt zich haast wanneer men zoiets leest. Misschien kom ik later nog eens op „Der Stürmer" te spreken. Maar dit zeg ik U nu reeds, dat er in Duitsland duizenden zijn, die „Der Stürmer" verfoeien. Velen lachen zelfs over de onzinnige agitatie, die in dat blad tegen de Joden wordt gevoerd. Het is mij persoonlijk ietwat onbegrijpelijk, dat waar reeds zovele bladen in D. hun verschijning hebben moeten staken, dit blad van Julius Streicher maar steeds voortgaat de harten te vergiftigen en zijn pijlen van haat op de Joden af te schieten. Vooral onder de S.A. mannen wordt „Der Stürmer" veel gelezen.

We merken wel, hoe moeilijk het is een overzicht over de toestanden in Duitsland te krijgen. En dat men niet zonder meer een volk aansprakelijk mag stellen voor hetgeen door enkelen bedreven wordt. Bovenal merken we, dat God de geschiedenis schrijft en dat we leven in zeer belangrijke tijden. Dat meer dan ooit ons gebed moet opgaan tot God voor al Zijn kinderen, voor de vervolgden, voor de arbeid in Zijn wijngaard en ook voor de overheid.

We willen de problemen van deze tijd graag klaar zien en we willen niets liever dan de vraagstukken, die er zijn, onbevooroordeeld naderen en steeds weer bidden om de leiding van Gods Geest.

Een volgend maal het een en ander over Kassel en Hamburg.

d. H.

MEDEDELINGEN

U. R. C.

Ontvangen van:
de gemeente Hoorn f 1.52.

Na een tijd van stilte, begint het weer te druppelen. Wie volgt?

Vergeet *U. R. C.* niet.

Utrecht, A. H. ZERBST,
Rijnlaan 128bis. Penningmeester.
Giro 68108.

Zusterhulp.

Ontvangen van:

afd. Stadskanaal	f 38.—
„ Utrecht h.j. bijdrage	- 8.95
contributie	- 2.64
„ Almelo	- 8.—

Allen zeer hartelijk dank.

Zr. A. BOITEN—Attema.
Den Haag.

Giro 223958 van J. Boiten, Abrikozenstraat 188.

Zusterhulp.

Nog een paar dagen en onze grote vergadering is daar. We verwachten een goede dag. Komt allen en neemt uw boterham mee. Voor koffie wordt gezorgd.

Gedenkt deze dag in uw voorbede en de Heer zal ons Zijn zegen niet onthouden.

Secr.esse.

Ontvangen voor de Zending:

van H. D. F. te H. f 3.— (v. d. Congo).

Hartelijk dank.

J. VISSER.
Bolsward, de Dijk 26boven.
Postrek. 167305.

„Iets groots verricht hij, die om Gods wil zichzelf verloochent en in alles overwint. Want wie zichzelf overwint, is een heer der aarde en een erfgenaam des Hemels."

Thomas à Kempis.

CORRESPONDENTIE

J. B. te G. U had kunnen weten, dat ik met vacantie was en de eindredactie zolang door Ds. Louw werd waargenomen.

E.-R.

A. F. te V. U hebt in één van de laatste nummers van ons weekblad maar eventjes 29 vreemde woorden ontdekt! Dat men onder „vreemde" woorden niet altijd hetzelfde verstaat, zult U moeten toegeven. Overigens deel ik volkomen Uw mening, dat de schrijvers in „De Christen" zich zo veel mogelijk in goede hollandse woorden behoren uit te drukken.

E.-R.

O. V. te 2e E. Mijn antwoord aan U stond reeds geformuleerd, toen Uw kaartschrijven mijn mening bevestigde. We kunnen *altijd* nog leren.

E.-R.

H. D. H. te H. en A. B. te S. Hartelijk dank! 'k Had het reeds gelezen.

E.-R.

De copie voor 't e.k. nummer moet *uiterlijk* Maandagavond in mijn bezit zijn.

E.-R.

J. P. te H. Graag één weekje geduld.

E.-R.

ADVERTENTIEN

Vrijdag 12 Juli 1935 No. 2374 54ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. L. DE HAAN - UTRECHT KERKSTRAAT 28 BIS
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.65 BUITENLAND PER JAAR f 3.50

ONZE TAAK.

Ter opening van de 55ste Algem. Verg. der Unie van Bapt. gem. in Nederland.

Elke Unievergadering is als een heuveltop in een vlak veld of als een mijlpaal aan de weg. We worden ons bewust, dat we weer een periode van een jaar achter ons hebben liggen en zo God wil ook een voor ons. We komen samen om de lopende zaken te regelen en nieuwe plannen te maken, maar ook om ons rekenschap te geven van onze positie. Gaarne wil ik ter opening van onze 55ste Algem. Verg. der Unie iets zeggen over

onze taak.

De jaarverslagen wijzen op geregelde voortgang van het werk. Veel bijzonders hebben zij niet te vertellen. Met sprongen gaat het niet, maar toch gaat het voorwaarts. Telkens komen we in de verslagen nieuwe dingen tegen en in 't algemeen blijken bestaande te zijn gegroeid. De statistiek van 1 Jan. j.l. sprak van stilte. Maar ofschoon we ook op deze stem moeten letten, zegt zij toch alleen iets van wat zichtbaar en registreerbaar is geworden.

't Is crisis over de wereld; ook over ons land. Hier en daar is persoonlijke neerslachtigheid waar te nemen; misschien dat ook ons werk daarvan de terugslag ondervindt. Ook wordt het werk in deze radicale tijd hier en daar hard beproefd. Stilstand, als waar de statistiek van sprak, kan een aanklacht zijn wegens te geringe toewijding onzerzijds, kan ook wijzen op moeiten en tegenwerkingen van buiten, die we niet in onze macht hebben. Onze taak blijft echter onveranderd dezelfde tweeledige taak: Evangelisatie en gemeentevorming.

Ondanks het steeds bruter optredende atheïsme en steeds meer als alleen verstandig aangeprezen materialisme is er grote behoefte aan het evangelie, op eenvoudige wijze tot de mensen gebracht. De dogmatiek heeft niet genoeg leven en kracht om de wereld te winnen. Maar het evangelie, levendig in verloste zielen, is nog steeds een kracht Gods tot zaligheid.

De snelle uitbreiding der Oxford-Groepbeweging is hiervan een sprekend voorbeeld in de hogere standen. Het blijkt, dat fabrikanten en staatslieden voor het evangelie gewonnen kunnen worden, zo goed als fabriekspersoneel en gewone staatsburgers.

In Möttlingen is iets dergelijks te zien. Mensen, van wie men het niet denken zou, hunkeren naar het evangelie. Predikanten, die het evangelie alleen kenden als een leer, zijn onbevredigd en zoeken naar den Heiland en .... gedurig hoort men van dezulken, die die Heiland vonden.

Dit alles heeft ons wat te zeggen. Wanneer ik hoor of lees, dat sommige mensen overal gezocht hebben en dan in een der genoemde bewegingen Jezus te hebben gevonden, dan denk ik dikwijls: Beste vriend, wat nu als iets bijzonders door u wordt verteld, dat is onder ons het normale. Afgezien van enkele bijzonderheden in die bewegingen beleven wij deze dingen gedurig: Zondaren komen tot Christus en krijgen een nieuw leven. Mannen broeders, het evangelie moet gepredikt worden. De wereld heeft er behoefte aan, rijken en armen te zaam.

In de landstreek tussen Vriezenveen en Vroomshoop is voor ruim een jaar een broeder gaan evangeliseren. Daar in Daarlerveen was bijna geen evangelie en helemaal geen dominee. Een kapper, die de gave van het woord en de drang om te prediken heeft, werd ongezocht daarheen geleid en hield er samenkomsten; eerst in een kamer, thans in een klein zaaltje. Dikwijls luisteren meer dan 100 mensen naar zijn woord. Sedert 1 Jan. j.l. werden reeds 22 personen tot de naam des Heren gedoopt en meerderen leerden zichzelf en den Verlosser kennen. De berichten van Zandbulten zouden in dit zelfde verband genoemd kunnen worden. Een nieuw bewijs voor wat ik zei: Het is dringend nodig, dat wij het evangelie prediken, waar er maar gelegenheid voor is. Afgevaardigden, gemeenten, Unie, ziet uw taak.

En tegelijk is er grote behoefte aan de openbaring van de gemeente van gelovigen. Heel merkwaardig is tegenwoordig de roep om toch vooral geen nieuwe godsdienst of nieuwe kerk te stichten, maar veel liever in de eigen kerk te blijven en daar voor den Heer te leven. O, de mens doet zo moeilijk afstand van wat hij eerst heeft opgebouwd, al is het ook een dwaling. Men schijnt er maar niet toe te kunnen komen om de stap te doen uit de kerk der vaderen tot de gemeente van gelovigen. En toch is daar de plaats, waar de jongbekeerden vinden, wat zij nodig hebben voor hun nieuwe leven, terwijl ze dikwijls in de kerken, waar ze zijn, gebrek lijden aan hun zielen. Afgevaardigden, gemeenten, Unie, ziet uw taak.

Hoe zullen we die vervullen? Ik hoop dat het antwoord zal luiden: Met trouw en liefde en zelfverloochening.

Met trouw aan het woord des Heren in het prediken van het evangelie op alle mogelijke manier. Wee ons, wanneer wij ons tot onszelf beperken en de evangelisatie naar buiten nalaten. Trouw aan het woord des Heren ook omtrent de gemeente, opdat zij — zij het ook met veel gebreken — de gemeente van gelovigen blijve. Als onze gemeenten dat niet meer zouden zijn, zouden ze hun wezen verloren hebben. God helpe ons, de liefde, die Hij in onze harten heeft gegeven, aan deze taak te wijden.

Misschien moet de liefde ons op één punt ruimer maken. Ik denk aan personen, die gelovig op belijdenis begoten of besprengd zijn. Velen hunner gevoelen, na kennismaking, dat ze bij ons behoren, maar het is hun niet mogelijk tot het inzicht te komen, dat zij toch niet gedoopt zijn, omdat besprengen en begieten nu eenmaal geen dopen is. Zij zeggen: „Dat betreft alleen het uitwendige. Wij hebben in onze doop den Heer beleden en wij kunnen dat niet herhalen, want dan zouden we onze belijdenis verloo-

chenen". Voor deze mensen is het een gewetenskwestie. Zij kunnen niet tot ons toetreden, ofschoon wij bij elkander behoren. Ik geloof, dat wij deze dingen voor de gewetens der betreffenden moesten laten en hen in onze gemeenschap opnemen. Dat wij de gemeente van gelovigen tot openbaring willen brengen, zou daardoor des te duidelijker worden.

Juist ten opzichte van de openbaring der gemeente is onze taak zeer belangrijk: tegenover de volkskerk en tegenover de belijdeniskerk en tegenover vele vrije — d. i. opzichzelf staande — kringen en kringetjes moet de gemeente van gelovigen openbaar worden. Men moet zien, dat het helemaal niet nodig is een nieuwe kerk of godsdienst te stichten, als men den Heiland gevonden heeft, omdat de plaats, waar men thuis behoort er is.

Voor beide delen van onze taak, evangelisatie en gemeentevorming, hebben wij al onze krachten nodig. De liefde moge ze in beweging brengen. Niet één sta ledig aan de markt. Er blijft altijd nog veel ongedaan en dat klaagt tegen ons.

Maar als alle krachten mobiel zullen zijn, dan zal er dikwijls veel zelfverloochening vereist worden om de eensgezindheid te bewaren. Dikwijls zien we, dat de werkers ieder hun eigen ideeën uitsluitend voor de beste houden en willen doordrijven. Daardoor worden broeders van elkander verwijderd en het werk blijft liggen. Dan is het ook moeilijk voor een mens om zich te verloochenen en zijn inzicht ten achter te stellen bij dat der anderen. M a a r o o k d a t m o e t e n w e l e r e n. En als wij werkelijk gestorven zijn èn leven, zó dat we kunnen zeggen: „Niet meer ik, maar Christus leeft in mij", dan zal ook dit mogelijk blijken.

Gij broeders, die de gemeenten vertegenwoordigt, neemt dit ter harte en draagt het mee naar huis. God geve ons door de liefde gedreven te worden tot Zijn heerlijk werk, maar ook om te bedenken, dat onze ijver oorzaak kan worden tot verstoring van de arbeid.

Onze geschiedenis heft in dezen waarschuwend de vinger tegen ons omhoog. De terugblik roept in menig stuk tot verootmoediging. . . . Maar ook spoort zij aan tot volle toewijding. Trots fouten en zonden hebben onze gemeenten steeds hun tweeledige taak gezien en nagestreefd, en het is gebleken, dat we daarin met vertrouwen voort kunnen gaan. De onbekeerden hebben het evangelie nodig; de bekeerden hebben behoefte aan een gezonde gemeente. En de Heer roept ons tot het werk in beide delen.

Moge ook deze 55ste Unievergadering een stap voorwaarts zijn op de weg der vervulling van onze grote taak.

III

ZENDING.

Een goed woord voor Mentawei.

Enige malen schreven we over Mentawei. Het moge voldoende geweest zijn, de belangrijkheid van het werk daar onder uw ogen te brengen. Dit werk, dit veelbelovende werk, kost inspanning, maar toegewijde arbeiders zijn aanwezig. Het kost ook . . . . geld, dat niet aanwezig is. En daarom . . . . de toegewijde arbeiders moeten teruggeroepen worden. En wie zal dat werk voortzetten ? ? Welke corporatie voelt hier een roeping ?

Is 't maar toeval, dat 'k U dit alles moest schrijven ? In enkele verloren ogenblikken, tussen de beslommeringen van eigen arbeid ? Is 't slechts toeval, dat ge van dit werk hebt kennisgenomen ? Ik heb thans gedaan, wat ik als *mijn* roeping zag. Of neen, nog één ding rest me. Er ligt hier nog een andere statistiek voor me. En die vermeldt, wat Mentawei vraagt van de draagkracht in financieel opzicht van degenen, die al deze scholen, de kerken, de ziekenhuizen en 't ganse personeel der zending willen overnemen. Weet ge, welke posten alzo op deze statistiek voorkomen ? Ziehier enkele :

Leermiddelen voor de scholen, onderhoud scholen en kerken, toelagen onderwijzers en evangelisten, salarissen verplegers, honorarium zendelingen.

Dat zijn de vaste posten. Dan hebt ge nog de wisselvallige uitgaven: reiskosten zendeling en zijn gezin; verlofffonds zendelingen. En hoeveel dat alles nu tezamen wel kosten moet? Wanneer alles geschieden zal zo, dat het werk in den brede wordt opgezet, zal er ± f 7000 per jaar van de nieuwe Zendingsvereniging worden gevraagd. Daarbij wordt dan op een bezetting van 2 Europese zendelingen gerekend.

Dorre cijfers . . . . maar die toch te denken geven. Die mij althans aan 't denken hebben gebracht. En mij de vraag hebben doen stellen of 't teveel gevraagd is, dat elk lid der Baptiste gemeente in Holland per jaar f 1.— voor zijn eigen zending geeft en de rest door de Jeugd wordt verzameld ?

En als dan eens alle Zendingsliefde en zendingstoewijding en ons zendingsoffer op Mentawei werden geconcentreerd ? Zou hier dan geen bloeiend Baptist werk kunnen groeien in onze eigen Hollandse koloniën met zijn 60 millioen bewoners, waarvan er nog geen 2 millioen tot Christus bekeerd zijn ? Het zijn slechts vragen ter overdenking. Maar de nood eist snelheid van handelen. En geen jarenlang overwegen. Dan is Mentawei verloren. En 't moeizaam opgebouwd werk van ruim 30 jaren kan niet voor niets zijn geweest ! !

We geven thans 't woord aan de gemeenten in 't Vaderland en hare bestuurders. De eerste oproep tot zendingsarbeid van onze kant verscheen in 1930 naar aanleiding van een uitspraak van Dr. Rushbrooke bij zijn bezoek aan Holland. Thans zijn 5 jaren voorbij. Een tweede oproep is thans uitgegaan. Het antwoord op de eerste oproep was flauw en onduidelijk, bijna onhoorbaar. Zal 't ditmaal anders gaan ? Die verantwoording ligt voor de gemeenten. Meent men met een gerust hart „neen" te kunnen antwoorden op deze oproep om hulp ? Het zij zo. We zullen er 't zwijgen toe doen. Maar kan 't ook zijn, dat een zeer duidelijk „ja !" de verdieping van het geestelijk leven in de gemeenten kan brengen ? Dat veel halfheid en lauwheid wordt afgeschud en de eenheid van dit zendingsideaal ons zelf een rijke zegen schenkt ?

Droom . . . . of Werkelijkheid ? ?

Ik sta aan de kade op Belawan, de haven van Medan. Daarginds achter de omheining . . . . mijn trouwe Ford. Hij ziet wat stoffig, maar die motor trekt toch maar wàt goed. 573 K.M. heeft ie de laatste 3 dagen gedaan. 'k Ben nog wat soezerig in mijn hoofd van die 25 uur chaufferen. Vooral die 60 K.M. tussen Taroetoeng en Sibolga. Sjonge wat een trek. 1400 scherpe bochten.

Maar we zijn er ! En vóór ons de wijde zee. En daar . . . . in de verte ? Eén van onze nationale machtige mailstomers . . . . de Marnix. Langzaam nadert 't gevaarte. En ik word een beetje ongeduldig, ben in spanning. En tuur, tuur! Zou hij ? . . . . Zou dat ? . . . .

't Zijn drukke weken geweest om alles te regelen. Eerst de tocht door de Bataklanden. Alle zendelingen verwittigd. Alles is gereed gemaakt. Dan naar Samosir in 't Tobameer. Samosir . . . . de broeders-zendelingen der Vrij-Evangelischen zijn gereed. En onderdehand de Directeur van de Chinese Handelmaatschappij op Padang voortdurend aan zijn jasje getrokken. Pas op, dat de boot naar Mentawei op tijd vertrekt hoor ! En als we soms een dag vroeger komen ? O, dan kan ook de boot gerust een dag vroeger gaan. We hebben op de heenreis toch geen lading. En dan blijven we 11 inplaats van 10 dagen op de eilanden zwerven.

De Marnix meert. De statietrap schuift naar buiten. We gaan naar dek B. En ja, de langverwachte . . . . ein-

delijk is hij er. De afgevaardigde van de Unie in Holland. Die poolshoogte gaat nemen. De komst van een eigen missie-man zal voorbereiden. We kennen mekaar. Ja, je zult veel schoons zien, broeder. Maar 't wordt hard werken. Vanavond spreek je reeds in de Batakkerk op Balige. Ja, er zullen wel een 2500 mensen zijn. Je spreekt de taal niet? Geen nood . . . . voor alles is gezorgd. En dan morgen samensprekingen met de kopstukken der Rijnse Zending en dan Donderdag naar Samosir en Vrijdag . . . .

En eindelijk gaan we naar Mentawei. En trekken van dorp tot dorp. Al lopende, want vervoermiddelen kennen we er niet. De kosten, vraagt ge? O, hier is onze Ford. De Hollandse Baptisten hebben U 3 maanden losgemaakt van het ambt? En zorgden voor een retourtje Amsterdam—Belawan? Welnu, de gastvrijheid in Indië is groot. We zullen met ons Fordje de duizenden kilometers slikken, die hier op Sumatra voor ons liggen.

Helaas . . . . de droom is uit.
En de werkelijkheid??

Dat er bijna 5000 Baptisten in Holland wonen.
Dat er ruim 700 leden van Zusterhulp zijn.
Dat er enige duizenden leden van jongelieden-, jongelings- en meisjesclubs zijn.
Dat er vele Zondagsscholen in alle oorden van 't land varen onder Baptiste vlag.

En dat *de droom* binnen zeer korte tijd verwezenlijkt wordt, als die allen slechts 10 cent per man bijeenbrengen om één hunner voorgangers gedurende 3 maanden af te staan aan Indië om adviserend op te treden in Holland voor de Baptiste Zending in Mentawei.

De werkelijkheid???

Dat binnen 't jaar Mentawei wordt overgenomen, de vaan van 't Baptisme geplant wordt op Siberoet en Sipora en Pagai . . . . als iedere Baptist in Holland per jaar 1 gulden (100 cent) gaat offeren voor de bekering der Heidense Mentaweiers.

Dan ook zal er een geest van heilig willen varen door alle vaderlandse gemeenten, want *„de zegenende ziel zal vetgemaakt worden"*.

De droom wordt werkelijkheid.

Neen, wat méér is, de werkelijkheid zal schoner en grootser wezen dan ooit de droom had kunnen zijn.

P. P. d. J.

We danken br. de Jong voor de wijze, waarop hij ons gesproken heeft van de zendingsarbeid op de Mentawei-eilanden. Hij heeft gemeend de Baptiste gemeenten in Nederland op deze arbeid te moeten heenwijzen. Dat was voor hem, we hebben dat duidelijk gemerkt, een heilig moeten.

Moge de Geest van boven ons duidelijk Gods wil leren verstaan en Gods weg doen zien. We bidden onze leidende brs. klaarheid van gedachte, helderheid van geest en bovenal wijsheid van boven toe. E.-R.

UIT DE GEMEENTEN

HOORN. Gel. brs. en zrs. in Christus! Met zeer grote blijdschap meld ik u, dat wij Zondag 30 Juni een heerlijke dag hebben gehad. Twee jonge mensen, kinderen van gemeenteleden, reeds enige tijd het eigendom van Jezus Christus, werden door de doop in de gemeente opgenomen. Onze oud-Voorganger, br. G. Visser was hiervoor tot ons overgekomen. Voor dezen broeder was de bediening des doops een heerlijk werk, omdat de doopcandidaten in zekere zin nog vruchten waren van het zaad, dat door hem was gezaaid.

Na de doopsbediening vierde de gemeente het heilig avondmaal. De nieuwe leden werden door ouderling Ozinga hartelijk verwelkomd in de gemeente.

Geve God, dat er op deze eerstelingen nog velen mogen volgen. Ook van onze kinderen.

Ook hebben wij in de stad onzer inwoning, het koude Hoorn, gedurende anderhalve week de mooie arbeid van de tentzending medegemaakt en wij hebben zeer duidelijk gevoeld, dat ook daar de Heer Zijn zegen schonk. Het waren mooie avonden en wij verwachten nog veel zegen van deze arbeid. Daar was samenwerking. Ook onze gemeente mocht medewerken in deze arbeid van de tentzending. Iedere avond werd er om half acht een korte bidstond gehouden. Om 8 uur begonnen de samenkomsten. Wij zijn zeer dankbaar voor deze avonden en gaan weer vol moed voorwaarts. J. P.

HAARLEM. Zondag 7 Juli werd voor onze gemeente een ware feestdag, waar we de zo lange tijd gesloten doopvont weder geopend zagen voor de Doop van twee jonge mannen. Naar aanleiding van de bekende geschiedenis van Filippus en de kamerling stelde ons Ds. Barendregt de doop voor als een voorrecht en gave des Heren Met stille aandacht volgde een grote schare sprekers rede, terwijl ons Zangkoor de dienst opluisterde met passende liederen.

Tenslotte zaten wij met velen aan de Dis des Heren, bij brood en wijn Zijn dood verkondigende.

G. H. t. B., Scriba.

HAULERWIJK. Geliefde brs. en zrs. in Christus Jezus. Eindelijk eens iets uit Haulerwijk. Gij zult wel nieuwsgierig zijn, hoe het hier gaat.

Nu naar omstandigheden vrij goed.

Wij blijven allen nog bijelkander en dat is in deze tijd zeer nodig, maar ook een voorrecht. Ook wij hebben ondervonden, dat God de Zijnen niet vergeet.

Zondag 7 Juli was voor ons een feestdag. Was in geruime tijd de doopvont niet gebruikt, thans hadden wij het voorrecht een jonge broeder op zijn belijdenis door de doop in de gemeente op te nemen.

Des avonds luisterde een aandachtige schare naar onzen Voorganger.

Na de dooppredikatie kon onze broeder op zijn belijdenis worden gedoopt, waarna de gemeente bij brood en beker des Heren dood verkondigde. Het nieuwe lid werd hartelijk welkom geheten. Dat wij allen maar steeds den Heer mogen leven.

L. JANSMA, Secr.

NOORDBERGUM. De Zondagen 5 Mei, 2 Juni en 7 Juli waren voor onze gemeente feestdagen. Op genoemde Zondagen werden door de doop in het geheel 4 broeders en 3 zusters aan de gemeente toegevoegd. Bij zulke gelegenheden moest ons lokaal als een harmonica zijn, zodat we het konden uittrekken en zoo meer plaatsruimte verkregen. Doch het voornaamste is dat door de ernstige prediking en door de heilige handeling des doops velen een zegen hebben ontvangen.

Waar het Baptisme in deze omgeving naar alle kanten uitgroeit, zal de gemeente binnenkort moeten overgaan tot het bouwen van nog een lokaal in een andere plaats, waar ons werk een goede toekomst heeft. De nodige stappen zijn reeds gedaan. Laten we elkander mogen helpen. Door eendracht sterk.

Namens de gemeente,
de Secr. S. v. d. MEER.

VACANTIE-HERINNERINGEN.

II.

Kassel.

Aan Kassel bewaren we zeer dankbare herinneringen. Toen we voor enkele maanden onze reis naar Duitsland bespraken en reeds wisten in welke richting de reis zou gaan, kwam natuurlijk ook Kassel op het programma te staan. Niet alleen omdat Kassel een zekere vermaardheid heeft gekregen door de Wilhelmshöhe, maar vooral omdat Kassel de stad van het Verlagshaus der deutschen Baptisten is.

Toen we op een Woensdagmorgen in Kassel arriveerden, duurde het niet lang of we waren op weg naar de Jägerstrasse, naar het Verlagshaus. En nauwelijks waren we de poort door of we ontmoetten br. Helmut Simoleit, dien ik kende van een reis naar Berlijn en Praag in 1931. Deze broeder heeft ons in een paar uur zo goed en zo véél mogelijk laten zien van de drukkerij, de uitgeverij, de boekhandel en de boekbinderij. In de drukkerij zagen we de nieuwste machines, ontmoetten in het ganse gebouwen-complex niet anders dan welwillende en vriendelijke mensen, zodat die paar uurtjes ons als voorbijvlogen. En onwillekeurig dachten we aan ons werk in Nederland, droomden onze dromen van eigen drukkerij, uitgeverij en boekhandel. . . . O Heer, hoe lang nog zullen we moeten wachten op een eigen drukkerij en uitgeverij? Of aarzelen wij misschien te veel en talmen we te lang? Maar Heer, Gij weet, dat we ook die mannen moeten hebben, die het juiste inzicht hebben, leiding kunnen geven en zelf willen werken, ja wanneer het moet willen ploeteren om op de weg van eigen drukkerij en uitgeverij ons Uniewerk te dienen. Trouwe Heer, schenk ons een groot geloof, waartoe we toch ook de nodige hoeveelheid ondernemingsgeest mogen rekenen . . . .

* * *

We waren ook nog enige ogenblikken op het kantoor en de werkkamer

van br. C. A. Flügge, redacteur van enkele periodieken (o.a. de Friedensbote, een evangelisatieblad met een zeer grote oplaag) en een werker en leider op het gebied van geschriftverspreiding (Christliche Traktatgesellschaft Kassel). Voorts geniet br. Flügge een grote bekendheid door zijn geschriftjes over Rusland. We zagen bij hem stapels brieven uit Rusland, allemaal gesorteerd. We zagen een grote kaart, die ons liet zien op welke wijze men met de christenen in Rusland in verbinding stond en ten dele nog staat. Ook had men een zwarte lijst aangelegd, waarop de namen van onbetrouwbaar gebleken personen. Het een met het ander een reuzen arbeid. Beladen met een heel pak kranten en geschriftjes namen we afscheid van br. Flügge, die zich ook nog erg dankbaar toonde voor hetgeen vele hollandse Baptisten destijds gedaan hebben voor menig duits kind. Echte dankbaarheid beperkt zich niet tot een enkel moment, maar strekt zich uit over een tijdperk van jaren.

Ook ontving ons de bedrijfsleider, br. Schröder, op zijn kamer. Een sympathieke broeder, wiens grote gaven van hoofd èn hart de arbeid van onze duitse geloofsgenoten zeer ten goede komen. Och, de ontvangst was *steeds* allerhartelijkst.

* * *

In Kassel woont ook een studievriend vanuit de Hamburger tijd, br. B. Fey. We waren 's middags naar de Wilhelmshöhe geweest. Werkelijk de moeite waard. Een prachtig vergezicht vanaf de hoogte, waar bovenop zich een indrukwekkend en een zeer groots Hercules-gedenkteken verheft.

Na enig vragen vonden we de woning van Prediger Fey. Dr. Fey was nog op huisbezoek, toen we door zijn vrouw zeer hartelijk werden ontvangen.

Daar was 's avonds bijbellezing en bidstond, die door Prediger Fey geleid werd. De opkomst viel ons niet tegen. We hadden een goede avond. Het waren gezegende ogenblikken in het midden van de zusters en broeders te Kassel. Daar was gemeenschap met elkander. De leiding van de vergadering was in goede handen. Dat Bruder de Haan ook een kort woord moest spreken, zult ge wel kunnen begrijpen.

De gemeente in Kassel is nogal groot. Ze telt, wanneer ik mij niet vergis, ongeveer een achthonderd leden. De buitenleden, ongeveer de helft, meegerekend. Buitenleden zijn leden, die niet in de stad wonen, maar verspreid in plaatsen rondom Kassel.

De gemeente in Kassel beschikt over een prachtige kerk en enige ruime lokalen. Twee Voorgangers staan aan het hoofd van de gemeentelijke arbeid. Vele leden helpen actief mee op vereniging, in zondagsschool en op predikstation.

Donderdagmorgen verlieten we Kassel, om de reis naar Hamburg te aanvaarden. Ook al wegens beperkte plaatsruimte ben ik genoodzaakt over Hamburg in het volgend nummer te schrijven.

d. H.

MEDEDELINGEN

Beroepen. De gemeente Muntendam heeft, onder biddend opzien tot God, tot haar Voorganger beroepen Ds. J. W. Weenink van Stadskanaal.

Secr. B.

Al onze Abonné's

die hun abonnementsgeld per post betalen, verzoek ik vriendelijk het 3e kwartaal te willen betalen voor 18 Juli.

Stortingsbiljetten hiervoor zond ik U reeds begin Juli.

Na 18 Juli worden de kwitantie's afgegeven en 15 cent voor incasso berekend.

Bij voorbaat dank.

De Adm.

LEESTAFEL.

Mededeelingen, no. 2, uitgegeven door De orde der getrouwe getuigen van den komenden Christus. In het nummer van 8 Febr. '35 hebben wij onder Leestafel de oprichting dezer orde en wat daar zo al mee samenhangt aangekondigd. In April verscheen Mededeelingen, no. 1 en nu in Juli zag de brochure Mededeelingen, no. 2 het licht.

Op onze vraag, die we in het boven aangehaalde nummer stelden, ontvingen we geen antwoord.

Zo juist bereikt ons het persbericht, dat in de leiding van de orde reeds enige veranderingen zijn gekomen. Prof. Mr. Dr. A. J. van den Bergh heeft zijn commissariaat neergelegd. De geestelijke leider der orde, Ds. J. G. Knottnerus, kon wegens meningsverschil niet gehandhaafd worden.

Dat is nog niet zo gemakkelijk om tot interkerkelijke gebeds- en geloofsgemeenschap te komen. Gaarne willen wij als Baptisten daaraan medewerken. Maar men moet het ons dan ook mógelijk maken. Laat de hoofdleider op de door ons gestelde vraag een definitief antwoord geven. Wij wachten.

De brochures Mededeelingen 1 en 2 kunnen tegen de prijs van f 0.15 per nummer bij den administrateur der Orde: M. W. Hijkoop, Tromplaan 35 te Baarn besteld worden.

d. H.

Ontvangen:

Het tweede pakket van de 20ste jaargang der Evangelisatie-Bibliotheek.

De Evangelist, maandblad voor Evangelisatie, uitgave van de Nederl. Volkszending.

d. H.

CORRESPONDENTIE

G. B. te V. Uw mededeling kwam een dag te laat, om nog in het nummer van verleden week opgenomen te worden.

E.-R.

Vrijdag 19 Juli 1935 No. 2375 54ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN — GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. L. DE HAAN - UTRECHT KERKSTRAAT 28 BIS
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN — CHRISTUS —

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.65 BUITENLAND PER JAAR f 3.50

DE ZIEKE.

Op 't witte kussen ligt haar bleeke hoofd
Met maagre wangen en met donkre oogen,
Die vol vertrouwen zijn, en die vermogen
Blij te belijden wat zij blij gelooft.

Zij hoopt en weet, wanneer haar oog gedoofd
Zal zijn, verblind door 't heilig, godlijk' hooge,
Zij vrij van pijn en zingende zal mogen
Aanbidden God, die haar den dood ontrooft.

Reeds jaren voor de poorten van den dood,
Ligt zij te wachten of God niet wil komen,
Haar oogen van verlangen diep en groot.

Zij klaagt niet; schreit niet, — ligt te wachten maar,
Er is een troost voor hen die troosten komen
En vol verwondering verlaten haar.

C. VERMEER.

AAN ZEER STILLE WATEREN

HEILIGEN IN HET HUIS DES KEIZERS.

Paulus zendt in zijn brief van Rome aan de Filippenzen enige hartelijke groeten van Christenen aan het keizerlijke hof.

Christenen aan het hof van Nero.
Heiligen in het huis des keizers.

Wat dat huis des keizers was? De zedelijke en geestelijke ziektehaard der wereld van die dagen. Nero op de troon. Poppia, wier handen naar het bloed van talloze slachtoffers riekten, de eigenlijke heerseres van het onmetelijke rijk.

De caesar-verering opgevoerd tot een godsdienst met ceremoniële plechtigheden en altaren. Dagelijks werd er in en om het paleis ter ere van de goddelijke keizerlijke familie gerookt.

Heiligen in het huis des keizers! Wat een contrast! Witte leliën die haar stralende reinheid boven het vuil van een mesthoop uittillen.

Zouden wij deze heiligen niet veel eerder gezocht hebben in een of andere huisgemeente? In Caesarea bijvoorbeeld, in de woning van den diaken-prediker Filippus? Of in een flinke stadsgemeente vol zendingsvuur zoals de gemeente in Antiochië?

* * *

De kunstenaar wordt beoordeeld naar het werk van geest en handen. Wie toch is de schilder van dit doek? vragen wij onwillekeurig. Het geeft niet alleen getrouw een aardig stukje van de natuur weer, maar het vertolkt bovendien een zekere stemming op meesterlijke wijze.

Heiligen in het huis des keizers.

Dat is een kunststuk, een kunststuk van de allereerste rang. Wie is zijn vervaardiger?

Dat kunststuk bezingt de lof van Hem, die ze gemaakt en geplaatst heeft: Christus Jezus, onzen Heer.

Wie anders zou zulk een kunststuk kunnen te voorschijn roepen?

Socrates met zijn voortreffelijke opvattingen over deugd? Reeds lang was hij gestorven en begraven en met hem de mooie stellingen, die hij verkondigd had. Zelfs zijn bewonderaars in Paulus' dagen beoefenden de antipode van wat hij gedoceerd had, n.l. de leer van eten en drinken en vrolijk zijn.

Of de waarheid misschien? En zijn er, die het altijd met de waarheid houden en op grond daarvan de godsdienst trots de nek toekeren. Wij bewonderen die nek niet, doch hebben eerbied voor hun waarheidszin. Echter vragen wij onwillekeurig ons af, hoevelen van deze verheerlijkers der waarheid werkelijk haar dragers zijn? Ik vermoed, dat het getal verbijsterend klein is. Doch goed, laat ons de waarheid, zoals deze haar vrienden haar leven, eren met de ere, die haar toekomt. Zou deze waarheid krachtig genoeg zijn geweest om in het paleis des keizers, het huis van den duivel, apostelen te maken?

Wie gelooft het?

Er is slechts Één, die heiligen kan verwekken in Nero's huis. Wie Hij is?

Gods Zoon, die Zijn leven op Golgotha verbreken liet ook voor den grootste der zondaren.

„De Here leeft en geloofd zij mijn Rotssteen en verhoogd zij de God mijns heils."

En wat Hij eens gedaan heeft aan het keizerlijke hof te Rome, dat doet Hij nog. Waarde broeder, bedenk:

Geen plek zo zwaar
Of Hij is daar!

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

VERSLAG

van de 55ste Algemene Vergadering der Unie van Baptiste Gemeenten in Nederland

gehouden op Woensdag 10 en Donderdag 11 Juli 1935 in de kerk der gemeente te Nieuwe Pekela.

Begroetingsavond Dinsdagavond $19^1/_2$ uur.

De avond van 9 Juli is een avond van stralende schoonheid. De hemel giet gouden en blauwe stralen neer op de enthousiaste menigte van zusters en broeders, die uit vele van onze ge-

meenten reeds nu vertegenwoordigd zijn. Velen hebben al een dag van zegenrijke arbeid achter de rug. De N. B. V. B. „Zusterhulp" heeft zich bezig gehouden met de belangen van ons werk, hetgeen haar is toevertrouwd. De broeders van de U. C. hebben een belangrijke agenda afgewerkt.

't Is half acht. Het uur van beginnen voor de begroetingssamenkomst.

De jonge voorganger der ontvangende gemeente roept tot de orde en doet een paar blijde liederen aanstemmen. Na zijn gebed zingt het zangkoor van N. Pekela de opgekomen schare een lied toe, dat voor de A. V. een motto mag heten: „Wandel maar stillekens achter Hem aan".

Het begroetingswoord van Ds. Jansma is als een van vreugde springend jong hart. Er straalt iets van huppelende vrolijkheid uit. In welgekozen woorden worden allen welkom geheten — de U. C. eerst, dan de afgevaardigden, de studenten, een paar broeders uit Duitsland en niet in 't minst de velen uit andere kerken, die straks met hun gasten huiswaarts zullen keren.

Na het vlotte woord van begroeting door Ds. Jansma, neemt Ds. Reiling het woord en repeteert onder grote hilariteit de eerste zinsnede van het begroetingswoord: „Hallo! hier is N. Pekela, het oord der herbergzaamheid".

Ds. Reiling brengt met een enkel woord de grote waarheid tot het binnenste van ons bewustzijn, n.l. dat wij zijn samengekomen om 's Heren zaak te behartigen. Hij roept op, om op God en op de leiding van den H. G. te vertrouwen, niet alleen in deze dagen, maar altijd.

Ds. Bouritius, oud-voorganger van N. Pekela, sluit zich aan bij de rij van sprekers, die tolk zijn van de vreugdestemming der vergadering. Hij zingt bij vernieuwing het lied op de gemeenschap door het geloof aan Jezus en Zijn werk.

Ds. de Haan, eveneens oud-voorganger van N. Pekela, maakt ook van de gelegenheid gebruik, om vanaf het podium z'n blijdschap te uiten over de gulle ontvangst der vergadering door de gemeente.

Dan wordt Ds. Louw opgevorderd, om van z'n Pekel-ervaringen te spreken. Hij begint met te zeggen, dat een vierde van z'n leven in de Pekel zit. Hilariteit. Hij spreekt z'n blijdschap uit over de voortgang van 't werk, sinds hij uit de Pekela vertrok. De zegen, die hij in de gemeente Pekela heeft mogen ontvangen, karakteriseert hij met het woord: „Wij hebben hier mogen smaken de gemeenschap der onvolmaakte heiligen". Hij verwacht, dat in dit teken ook weer de gemeenschap van deze dagen zal staan.

Na nog een paar liederen van het zangkoor beluisterd te hebben, wordt de vergadering gesloten door Ds. Barendregt en volgt de roezemoezige drukte van het onderbrengen der afgevaardigden en gasten.

A. P. B.

WOENSDAG, DE DAG VAN ZAKEN DOEN.

Een dag van stralende zonneschijn. Het belooft warm te worden. Het *is* al warm.

De afgevaardigden moeten stemmen alsmede de stembiljetten inleveren. Dat geeft enige drukte, die toch ook weer een gezellige drukte is. Kennis wordt gemaakt en kennismaking wordt vernieuwd. Men is blij elkaar te zien en men heeft het voornemen enige dagen met elkaar in den Geest van Christus samen te wonen en samen te werken.

Om half tien opent de Voorzitter, br. K. Reiling, de 55e Alg. Vergadering. Een lied wordt gezongen, een kort Schriftgedeelte gelezen.

Dan worden enkele ogenblikken in dankzegging en gebed doorgebracht. Er wordt warm en klaar en innig gebeden. De zegen des Heren wordt over de Alg. Vergadering afgesmeekt. We ontvangen de zekerheid, dat God de gebeden zal gaan verhoren.

Het geheel gerestaureerde kerkgebouw van onze gemeente te N. Pekela is inmiddels tot in alle hoeken bezet. Ook is Doc. Neuschäfer van het Seminarie te Hamburg gearriveerd.

Daar is een rustige sfeer en veel aandacht, wanneer de Voorzitter zijn openingswoord „Onze taak" uitspreekt.

Dit woord wordt nog opgenomen in het nummer van „De Christen", dat in de week waarin de Unie Vergadering gehouden wordt, verschijnt.

Doc. Neuschäfer wordt door den Voorzitter hartelijk welkom geheten en krijgt de gelegenheid een paar sympathieke woorden te spreken. We horen van de vrijheid, die de Baptisten in Duitsland genieten bij de uitoefening van hun gemeentelijk werk. Daar is verlangen naar gemeenschap. Ook bij de jeugd openbaart zich dit verlangen.

De vergadering is dankbaar voor br. Neuschäfers woord.

De presentielijst geeft 92 afgevaardigden en 7 commissieleden aan.

Br. Reiling is verkozen tot leider der vergadering.

Het punt „Bespreking van de jaarverslagen" wordt deze keer wel heel vlot afgehandeld. De lust tot vragen stellen is niet groot geweest, zo deelt br. J. Visser, Unie-Administrateur en -penningmeester ons mede. Dat is bepaald een goed teken. De tijd op een Alg. Verg. is zeer kostbaar, hetgeen door de afgevaardigden begrepen wordt.

De Voorzitter deelt mede, dat de redactie van „De Christen" herkozen is.

Bij eerste stemming zijn tot leden van de Unie Commissie de brs. L. de Haan en D. Olijslager gekozen. Het nieuwe derde commissielid moet nog gekozen worden.

Over de verdeling van de zendingsgelden zal gesproken worden. Tevens wordt het voorstel van Nieuwe Pekela in behandeling genomen. De secretaris legt de vergadering een rapport voor aangaande de correspondentie, die inzake de mogelijkheid van een eigen zendingsterrein gevoerd is. Ook heeft de secretaris een onderhoud gehad met den rector van de zendingsschool te Oegstgeest en den heer O. Werkman te Hilversum, oud-zendeling op de Mentawei-eilanden. Financiële cijfers in verband met eigen zendingsterrein worden de vergadering voorgelegd. De vergadering is zeer dankbaar voor de activiteit van de Unie Commissie en de nodige vrije mandaten worden verleend.

Voor een derde commissielid heeft de tweede stemming geen resultaat opgeleverd.

Een nagekomen voorstel wordt voorgelezen: De Comm. der Unie stelt voor de Commissie voor de Inwendige Zending op te heffen en een nieuwe Commissie te benoemen. Dit is een kwestie van organisatie. Het voorstel zal het laatst behandeld worden.

Nu wordt de verdeling van de zendingsgelden medegedeeld, besproken en goedgekeurd.

Het blijkt ons inmiddels, dat br. G. Bouritius als het derde nieuwe commissielid is verkozen.

De begroting van „De Christen" wordt in behandeling genomen. De voorstellen van Harlingen en Hoorn komen hierdoor meer naar voren. Harlingen is wel erg radicaal. De Comm. der Unie heeft ook niet stil gezeten en de Voorzitter legt de vergadering de begrotingen van vier plannen — voorstellen voor. De U. C. kan de voorstellen van Harlingen en het eerste voorstel van Hoorn natuurlijk niet ondersteunen.

Eén broeder meent met grote zekerheid de oorzaak van het armzalig bestaan van „De Christen" te kunnen aanwijzen. Een andere broeder wil liever geen duurder blad maar acht grotere activiteit nodig. Ook wordt er nog een woord gesproken, dat het hart van de redactieleden verkwikt als water het dorstige land. Het resultaat van al de besprekingen en stemmingen is ten slotte, dat besloten wordt de bestaande toestand te handhaven.

Nog enkele mededelingen en de koffiepauze neemt een aanvang. Kwart over twaalf.

* * *

De Voorzitter opent weer op tijd de vergadering. Kwart voor twee.

De begroting van „De Zaaier" wordt aanvaard. Evenals de begroting van „De Kindervriend".

We zijn gekomen aan de voorstellen van de U. Commissie.

De U. R. C. wordt opnieuw benoemd. Een Kerstnummer zal worden uitgegeven. Het voorstel om ook een voorjaarsnummer uit te geven is door de U. C. ingetrokken.

De beide broeders, H. Bakker en J. B. de Neef, worden met algemene stemmen als Voorgangers erkend. Deze broeders, die eventjes waren heengegaan, worden door den Voorzitter hartelijk toegesproken als Unie-Voorgangers. De broeders danken voor het vertrouwen in hen gesteld.

Br. G. W. Tijman verlaat nu de vergadering. De secretaris leest een rapport voor, dat ons vertrouwen in br. Tijman doet stellen. Door de Alg. Vergadering wordt de betreffende broeder als kwekeling geaccepteerd. Br. Tijman wordt binnengeroepen en door den Voorzitter toegesproken. Genoemde broeder zal binnenkort naar het Seminarie in Hamburg vertrekken.

Het voorstel, om ons depôt om te zetten in een boekhandel en uitgeverij, komt nu aan de orde. De U. C. meent daarvoor de beschikking te moeten hebben over een som van f 500.—. De secretaris licht dit voorstel toe en doet dat op zijn eigen, aangename wijze. Een bespreking volgt. Er worden ook enkele wenken gegeven en opmerkingen gemaakt. De Voorzitter licht de zaak nog even weer toe en het voorstel wordt aangenomen.

Het volgende voorstel, om de gemeente Enschedé in de gelegenheid te stellen tot zaalbouw over te gaan enz. wordt door de Commissie toegelicht. Een broeder laat een waarschuwend geluid horen. Een andere broeder geeft zelfs een oplossing aan de hand. De U. C. vraagt eigenlijk vrij mandaat om garant te kunnen zijn voor de rente van de bouwsom onder nader te bepalen voorwaarden. Eindelijk wordt gestemd. Het voorstel wordt aangenomen.

Enkele mededelingen worden gedaan. De groeten van zr. G. Reiling worden overgebracht. Een schrijven van br. Kuipers, oud-voorganger, wordt voorgelezen. De secretaris krijgt opdracht èn zendelinge Reiling èn br. Kuipers de groeten van de Alg. Verg. over te brengen.

Daarna doet br. J. Louw een persoonlijke mededeling.

Vervolgens leest de secretaris de vredesmotie, aangenomen op het wereldcongres te Berlijn in 1934, voor. De Algemene Vergadering betuigt haar instemming met deze vredesmotie.

De beide voorstellen van de Commissie voor de Inwendige Zending komen aan de orde. Enkele vragen worden gesteld en afdoende beantwoord. De voorstellen, die eigenlijk één voorstel vormen, worden dankbaar aanvaard. Er zal dus een colporteur-huisbezoeker voor een jaar en idem één voor zes maanden worden benoemd. Prachtig! Gods zegen ruste op deze arbeid.

Het voorstel Amsterdam wordt op een onovertroffen wijze toegelicht. Ook de Unie-Commissie laat haar licht schijnen. De vergadering schijnt geenszins in het duister te verkeren. 't Voorstel wordt aangenomen. Daar zal nog een commissie* worden gekozen, die dan nader overleg met de broederschap van predikanten zal plegen over de voorziening in de behoeften van oude en invalide voorgangers.

Delfzijl wil graag een liederenboekje, geschikt om op evangelisatie-samenkomsten te worden gebruikt. De prijs mag niet meer dan 10 cent kosten. Door Delfzijl wordt dit voorstel toegelicht. Eveneens zegt de U. C. haar mening, die de gedachten weer in een ietwat andere richting leidt. En toch is men weer dicht bij elkaar. De zaak, die Delfzijl voorstelt, ook die van een eigen kerkboek, wordt in de handen der U. C. gesteld, in het vertrouwen, dat de Commissie de zaak ernstig zal onderzoeken.

Deventer trekt haar voorstel in.

Groningen wil graag, dat in de toekomst het percentage niet-voorgangersleden van de U. C. niet beneden een zeker percentage mag dalen. De vergadering neemt het voorstel aan.

We komen tot het tweede voorstel van Hoorn, dat met instemming van Hoorn beschouwd zal worden als een wenk aan den redacteur en administrateur van het Kerstnummer.

Het derde voorstel van Hoorn blijkt een voorstel van E.-E.veen te zijn. De U. C. gelooft, dat de regeling, die E.-E.veen zag aangebracht inzake het dienen van vacante gemeenten door voorgangers van andere gemeenten, ongunstig zal werken en ontraadt de vergadering het aannemen van dit voorstel. E.-E.veen ontvangt een paar praktische wenken. Het voorstel wordt niet aangenomen.

Muntendam wil graag, dat toekomstige voorgangers 50 % van de studiekosten zelf zullen betalen. De U. Commissie bestrijdt dit voorstel. Het blijkt, dat de Alg. Vergadering met grote meerderheid de mening van Muntendam niet deelt.

Het tweede voorstel van Muntendam, om in „De Christen" geen politieke stukken op te nemen, wordt door Muntendam beschouwd als een wenk aan het adres van de redactie.

Sneek trekt haar voorstel in.

Stadskanaal wil de studietijd van de studerende broeders graag met één jaar praktisch werk verlengd zien. De commissie is van oordeel, dat men in dezen niet bindend moet optreden. Elk geval diene afzonderlijk beoordeeld te worden. Het voorstel Stadskanaal wordt niet aangenomen.

Verder wil Stadskanaal graag, dat de voorgangers minstens drie jaar in hun gemeenten blijven. En dat dit bindende wordt gesteld. Natuurlijk met de eventueel nodige uitzonderingen. De U. C. vindt de idee heel goed, maar de idee wordt gevaarlijk, wanneer ze de vorm krijgt van een wet. Stadskanaal neemt er niet graag genoegen mee, dat het voorstel het karakter krijgt van een wens. Het wordt daarom in stemming gebracht en niet aangenomen.

Stavoren heeft het antwoord van de Alg. Verg. al gehoord en trekt haar voorstellen in.

Utrechts voorstel, om in den vervolge de voorstellen van de agenda van een prae-advies vergezeld te doen gaan wordt aangenomen.

Het voorstel van Vrieschelo, om van Uniewege aantekeningen te houden van gemeenteleden, wonende buiten het terrein, waarop door geuniëerde gemeenten gewerkt wordt, wordt aangenomen.

Het tweede voorstel van Vrieschelo, om algemene voorwaarden vast te stellen, waaraan candidaat-voorgangers moeten voldoen, alvorens zij beroepbaar gesteld worden, wordt verworpen.

Dan wil Vrieschelo graag een wijziging zien aangebracht in het huishoudelijk reglement door de woorden te laten vallen: „Die niet door tussenkomst van de Alg. Vergadering is opgeleid". 't Wordt aangenomen, omdat dit deel van het reglement reeds praktisch overleefd is.

Dan komt nog het nagekomen voorstel: „De Commissie der Unie stelt voor de Commissie voor de Inwendige Zending op te heffen en een nieuwe Commissie te benoemen" in behandeling en wordt heel gauw aangenomen.

De atmosfeer is de hele dag zeer drukkende geweest. Opvallend was de grote eenstemmigheid van de vergadering, die zich bij de behandeling der voorstellen openbaarde.

De secretaris dankt de scheidende commissieleden voor hun toegewijde arbeid voor de Unie verricht en roept de nieuw gekozen commissieleden een welkom toe.

Ook vertolkt de secretaris de dank der vergadering aan de ontvangende gemeente Nieuwe Pekela. Daar is veel gearbeid en goed werk verricht. Nieuwe Pekela is inderdaad het oord der gastvrijheid.

De secretaris leest nog de notulen voor, die onveranderd worden goedgekeurd!

Het is al over vijf.
Men verlangt naar frisse lucht.

De regelingscommissie moet nog een enkel woord kwijt.

* Verkozen zijn de broeders P. de Boer, J. Visser, W. Veenstra.

Dan nog een laatste woord van den Voorzitter en de vergadering wordt gesloten.

Een heel goede zakenvergadering ligt achter ons.

Soli Deo Gloria!

d. H.

III

Die niet voorwaarts wil en ziet,
Blijft terug en vordert niet.

Chr. Huygens.

III

UIT DE GEMEENTEN

VRIESCHELOO. Geliefden in onzen Heer en Heiland! In ons orgaan „De Christen" van 12 April j.l. hadden wij het voorrecht U deelgenoot te maken van de blijdschap in de gemeente alhier, doordat twee broeders en een zuster door de doop aan de gemeente werden toegevoegd. Thans kunnen wij u mededelen, dat wij nadien iedere eerste Zondag van de maand onze doopvont mochten openen voor hen, die eveneens beleden Christus te hebben aanvaard als hun Verlosser en Zaligmaker en op 's Heren bevel wensten te worden gedoopt. In totaal werden vier broeders en drie zusters in de afgelopen 3 maanden door de doop aan de gemeente toegevoegd. Wij beleven hier in Vriescheloo een gezegende tijd. Het is merkbaar, dat Gods Geest werkt aan de harten van hen, die vroeger naar Hem niet vraagden. Mogen wij als gemeente bij dit alles maar klein blijven, opdat het werk van den Heer voortgang kan vinden. In de afgelopen 3 maanden heeft de Heer niet alleen gegeven, maar Hij heeft ook genomen. Een broeder en een zuster werden tot heerlijkheid bevorderd. Als Gods kinderen kunnen wij Hem ook daarvoor danken, omdat wij weten en mogen geloven, dat zij zijn ingegaan in de rust, die overblijft voor het volk van God.

Met de beste zegen voor al onze gemeenten in en buiten ons vaderland blijven wij met hartelijke broedergroeten,

Uw br. in Chr.,
H. BL., Secr.

III

Voornemens moeten bezigheid vinden, anders verdorren ze.

Wilfred Grenfell.

III

RUST VOOR DE DIENST.

Er wordt soms in kerken vóór de aanvang der godsdienstoefeningen storend gepraat. Over dit gemis aan eerbied en wijding schreef dr. J. H. Gunning in „Pniël":

„Ik wenste wel, dat deze zwetsers een soortgelijk antwoord ontvingen als den prins van Condé eens in Parijs te beurt viel.

Deze excellentie kwam bij een zekere godsdienstoefening naast een seminarist te zitten, die hem door zijn bescheiden en zijn godvruchtige houding belang inboezemde. Hij wilde wel eens een praatje met hem houden en vroeg hem daarom: „Wat studeert gij op het ogenblik in 't seminarie?"

Maar de gevraagde gaf geen antwoord.

De prins, die meende, dat zijn buurman hem niet verstaan had, herhaalde zijn vraag; maar opnieuw kreeg hij geen antwoord.

Daarop vroeg Zijne Deftigheid, nu wel een weinig geprikkeld: „Maar wat leert men jullie dan toch in het seminarie?"

„Men leert ons in de kerk te zwijgen", kwam er eindelijk zacht, maar beslist als antwoord.

III

De grootste dienst, welke men zijn vaderland kan bewijzen, is, ertegen in opstand te komen, zodra het recht en de gerechtigheid met de voeten getreden wordt.

Gandhi.

III

MEDEDELINGEN

U. R. C.

Ontvangen van

Zr. Hulleman, Deventer f 2.50
Zr. van Leen, Den Haag - 1.—.

Utrecht, A. H. ZERBST,
Rijnlaan 128bis. Penningmeester.
Giro 68108.

III

Waar de Heilige Geest is, is gemeenschap. Al onze verdeeldheid is een bewijs, hoe zwak de Heilige Geest in ons is.

F. Naumann.

III

CORRESPONDENTIE

Het verslag van de algemene vergadering van Zusterhulp wordt in het e.k. nummer opgenomen.

E.-R.

H. B. te E. Uw ingezonden stuk wordt zo spoedig mogelijk geplaatst.

E.-R.

Het artikeltje Vacantie-herinneringen III moet wel een keer blijven overstaan.

E.-R.

III

Indien iemand zegt, dat hij God liefheeft, en hij haat zijn broeder, die is een leugenaar. 1 Joh. 4 : 20.

ADVERTENTIEN

M. PETERS
en
M. E. J. DE GROOT

hebben de eer U kennis te geven van hun voorgenomen huwelijk, waarvan de voltrekking zal plaats hebben D.V. 31 Juli a.s. 's middags 12 uur door den WelEerw. Heer Ds. G. Bouritius, in de Bapt. kerk.

Deventer: 1e Weerdsweg 88.
Oudegoedstr. 11.

Receptie 31 Juli, 's middags 3—4 uur in Geb. Chr. Jongem.verg. Lindenstr.

Onze geliefde Ouders
JAN DOORNKAMP
en
TRIJNTJE BLANKENSTEIN
hopen D.V. Zondag 28 Juli a.s. hunne
25-jarige Echtvereniging
te herdenken.

Groningen, Juli 1935.
Alexanderstraat 1[1].

Hunne dankbare Kinderen.

Thuis van 3—5.

De Here heeft van ons weggenomen onze Vriend
ANNE SMIT.
Wij wensen Gode te zwijgen en van Hem sterkte te ontvangen.

W. BALSTER.

Groningen, 6 Juli 1935.
Griffestr. 20a.

Huis „JAVA"
Indische Medicijnenhandel
Tel. 5276 GRONINGEN Groote Markt No. 50

OBAT NJALI, tegen leverziekten en galstenen. Zij, die jaren hieraan hebben geleden, zijn hierdoor totaal genezen Per bus fl. 1.75.

OBAT PINGGANG, tegen nierziekten, uistekend middel. Per bus fl. 2.25.

OBAT KARANG, tegen nierstenen. Doet ze vergruisen en voorkomt het aanzetten van nieuwe stenen. Per bus fl. 2.25.

Eist de groene verpakking van „Huis Java" dit garandeert U herkomst en kwaliteit.

Vrijdag 26 Juli 1935 No. 2376 54ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN — GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. L. DE HAAN - UTRECHT
KERKSTRAAT 28 BIS
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.65 BUITENLAND PER JAAR f 3.50

AAN ZEER STILLE WATEREN

ONS OPGAAN NAAR GODS HUIS.

„En Hij kwam te Nazareth, daar Hij opgevoed was, en ging, naar Zijn gewoonte, op de dag des sabbats in de synagoge, en stond op om te lezen".

Luk. 4 : 16.

Zonder dat de bijbel daar bijzonder nadruk op legt, wordt zo terloops, alsof dat de meest gewone zaak ter wereld is, in het evangelie vermeld dat Jezus *naar Zijn gewoonte* op de dag des sabbats in de synagoge ging. Het wordt er niet bijzonder aangeprezen ; het wordt niet breder uitgewerkt ons ten voorbeeld ; het wordt eenvoudig vermeld.

Maar welk een wereld van gedachten ligt er in deze eenvoudige vermelding. Jezus in de synagoge, dat is eigenlijk een grote tegenstelling. De synagoge was wel de plaats waar het volk vergaderd was, maar het was een plaats waar bijzonder veel van te zeggen viel. Inplaats van de vreze des Heren, woonde er de partijtwist van Pharizeën en Sadduceën in belangrijke mate. Den Christus der Schriften verwachtte men er wel in naam, maar in werkelijkheid kende men Hem niet, toen Hij tot hen kwam. In menig opzicht is door den Heiland een zeer ernstig oordeel geveld over hen, die daar tezamen kwamen, zozeer zelfs, dat het heidendom te Tyrus en Sidon met het oog op het eeuwige oordeel geprezen wordt boven de mensen der synagoge van Israëls steden. En dan — Jezus in de synagoge ; en dat niet bij uitzondering, maar *naar Zijn gewoonte*. De Heer ging daar op de sabbat dus altijd naar toe. En wat er ook aan de vergadering van het volk mankeerde, de Heiland mankeerde er niet. Op de plaats, waar Zijns naams gedachtenis gesticht was, was in elk geval Jezus Christus te vinden.

Laat ons dat trachten te begrijpen en daaraan eigen hart en leven toetsen. De opgang ter kerk is niet een zaak van vrijwilligheid, die wij ook even vrijwillig kunnen nalaten. Het is een dure plicht voor God en de mensen, waarbij het vanzelfsprekend is, dat wij achter Jezus aan als naar gewoonte op de dag des sabbats met de onzen in de kerk ons vergaderen, de onderlinge bijeenkomsten niet nalatende. Er moge veel aan de gemeente mankeren — dat is altijd zo geweest en zal helaas wel altijd zo blijven — maar Jezus mankeert er niet. Wij vergaderen niet in de eerste plaats met elkander maar in de eerste plaats met Hem ! En wie Jezus liefheeft, behoort er naar zijn gewoonte te zijn. Dat is een stuk van onze godsdienst, dat wij onder geen enkele omstandigheid verloochenen moeten. Het is en blijft de plaats, waar de gemeente samenkomt en waar men als gemeente Gods Naam aanroept. De Schrift veroordeelt eigenwillige godsdienst, welke het pad van wet en getuigenis verlaat en eigen pad navolgt, hetzij bij de radio of waar dan ook, en verplicht ons ons het Evangelie van Christus naar Christus' gewoonte en naar onze gewoonte op de dag des sabbats niet te schamen. Wie niet vergadert, die verstrooit. Wie niet opbouwt, die breekt af. Wie de goede gewoonte, waarin Jezus ons voorging, nalaat, die zondigt tegen de Schrift, tegen zijn belijdenis en tegen zijn geweten. Laat ons de Schrift lezen opdat de eigenwilligheid in onze godsdienst gebroken worde en de geopenbaarde wil Gods over ons en ons huis regeren moge. In eigenwillige godsdienst doodt de eigenwilligheid de godsdienst. Maar wie God dient naar zijn gewoonte en in dat vredepad zijn schrede zet, achter Jezus van Nazareth aan, die zal ervaren, dat het ook altijd goed is nabij Hem te zijn en dat de dageraad aan het volgen van dit pad verbonden is.

III

ZENDING.

Zending in Indië.

Enige dagen geleden ontvingen we een schrijven van den tegenwoordigen zendeling van Mentawei, die straks zijn post zal moeten verlaten, aangezien de Rijnse Zending dit werk niet meer kan dragen. Uit dit aan ons persoonlijk gericht schrijven doe ik hier enkele grepen.

„Het gaat hier steeds vooruit en voorzover er met betrekking tot de arbeid in Gods Koninkrijk iets is te voorspellen, zijn er vele tekenen, die er op wijzen, dat het heidendom hier spoedig in zijn geheel in elkaar zal storten".

„Er is nu bericht van Barmen ontvangen, dat ik niet naar het eiland Siberoet mag doordringen, hoewel hier een schone gelegenheid geboden wordt. Als men in Holland toch eens de arbeid hier wou aanvatten, wat zouden er een zegeningen uit geboren kunnen worden. Zoudt U de Baptiste Gemeenten in Holland niet nog eens willen oproepen tot deze arbeid ? Mij dunkt, ze kunnen een zo schone taak toch niet laten passeren. Laten ze zich toch wenden tot het Zendingsgenootschap in Barmen. Daar zal men gaarne met hen in onderhandeling treden, na alles, wat u persoonlijk reeds over het wezen van het Baptisme aan onze leiders hier hebt meegedeeld".

„Ik verheug me er op, dat u in November, in uw grote vacantie, ook persoonlijk het werk eens in ogenschouw wilt nemen. U komt dan met de Gouvernementsboot en ik zal een tiendaagse tocht ontwerpen, om u in de gelegenheid te stellen al onze stations te bezoeken. Zou het niet mogelijk zijn een

uwer voorgangers in Holland omstreeks die tijd hier te hebben en mee te nemen?"

„Ik hoop u binnenkort nog een nader overzicht van de vordering der werkzaamheden gedurende de laatste maanden toe te zenden. Ik ben nu weer enige weken op reis geweest en heb heel wat ervaren. Maar nu moet ik eerst naar Sumatra om mijn vrouw op te zoeken, die mij in deze tijd zo bijzonder nodig heeft. Ik zal u dan natuurlijk ontmoeten".

Tot zover dit epistel. Ik meende, deze aanhalingen voor het front te moeten brengen, omdat het een stem is uit de praktijk. Binnenkort hoop ik een bezoek te brengen aan het zendingsterrein der Vrije Evangelische Gemeenten, die op Samosir een bloeiend werk hebben onder leiding van drie zendelingen en een zendingszuster. Ik meende te weten, dat dit genootschap in ledental het onze maar enige honderdtallen vooruit is.

Mogen ze de gemeenten in Holland in haar zendingsijver ten voorbeeld strekken.

P. P. de J.

III

Wie verlossende liefde ervaren heeft, kan reddende liefde geven. En wie van barmhartigheid leeft, kan barmhartigheid bewijzen.

v. Bodelschwingh.

III

VACANTIE-HERINNERINGEN.

III.

Hamburg.

De afstand van Kassel naar Hamburg is behoorlijk groot. Een vijf à zes uur in de sneltrein.

We hadden prachtig weer, een goede plaats, genoten van het mooie landschap — in één woord: het was een *fijne* reis.

Het heeft ons op de reis aan niets ontbroken. We arriveerden dan ook in de beste stemming en in het blijde vooruitzicht van nog een paar mooie vacantiedagen aan het hoofdstation in Hamburg. Ter afwisseling namen we een trammetje, richting Wandsbek en bereikten na een korte wandeling het Seminarie.

We hadden onze komst aangekondigd en werden zeer hartelijk ontvangen. Men had voor ons een kamer in het oude gedeelte in gereedheid gebracht. 't Is heel jammer, dat dit oude gedeelte straks als verkeersoffer moet vallen. Dat had men vroeger nooit kunnen denken. Het grootste deel van de mooie tuin is al verdwenen. Op het ogenblik liggen deze werkzaamheden stil, omdat, naar men ons vertelde, Duitsland het geld voor andere doeleinden nodig heeft. De algemene dienstplicht is immers ingevoerd en . . . . och, ge begrijpt het wel. In die enkele dagen, in Hamburg doorgebracht, zagen we vele militairen. Met koortsachtige ijver wordt, in vele fabrieken dag en nacht, gewerkt, om de bewapening weer „op peil" te krijgen. Een ieder weet het. Slechts weinigen maken zich daarover ongerust. Arm Europa! Want ook andere landen doen mee aan de bewapeningswedloop. En dat alles, omdat men de vrede zo lief heeft!!

In het Seminarie hebben we ook nog een uur op de collegebank gezeten. Dr. Luckey gaf een laatste pastoraal theologische les in dit semester.

Daarna zijn we Hamburg ingegaan en doorkruisten de stad per tram, trein, boot en te voet. We bezochten o.a. ook het oude kerkgebouw in de Böhmkenstr. en vertoefden enkele ogenblikken in het Seminarie van voor een vijftig jaar geleden. Wat hebben de tegenwoordige Seminaristen toch veel voor bij die van vroeger!

We brachten ook een Zóndag door in Hamburg.

's Morgens kerkten we in Altona. Br. Johns, voorganger van de grote stadsgemeente aldaar, predikte kort en krachtig. Hij sprak niet zonder zegen een overdacht woord. Het kerkkoor, dat ook reeds bij de aanvang van de dienst gezongen had, zong na de prediking zulk een toepasselijk lied, dat ik na de dienst wel de vraag moest stellen, of het kerkkoor geweten had over welke tekst de predikant zou spreken. Het koor wist het niet. Maar het kent een groot aantal liederen, waaruit de dirigent dan een toepasselijk lied kiest.

We hebben toen gedacht aan en gesproken over onze zangkoren. Onze zangkoren laten zich over 't algemeen veel te weinig tijdens de kerkdiensten horen. Het doel van de repetities moet niet alleen of voor een groot gedeelte een uitvoering zijn, maar onze zangkoren moeten bij onze openbare godsdienstoefeningen en natuurlijk ook op onderlinge bijeenkomsten meer actieve medewerking verlenen. Ook de gave van het zingen moet in dienst van het Evangelie gesteld worden! Zodra onze zangeressen en zangers dit meer inzien, zal er voor onze zangkoren een gezegende tijd aanbreken; een zegen, die in al onze gemeenten ervaren zal worden.

's Middags aten we in het diakonessenhuis „Tabea" en woonden daarna een tuinfeest van de „Seminar-gemeinde" bij, dat door onzen broeder J. de Jong geleid werd.

's Avonds waren we nog de gasten van br. en zr. Schneider.

Wat waren het mooie dagen in Hamburg. In het Seminarie, in de gemeenten, in Tabea, in de huizen, waar we te gast waren — overal was men ons zeer welwillend. We ontvingen zeer veel vriendelijkheid en waren dankbaar voor de gemeenschap, die we met elkaar hadden.

's Maandagsmorgens verlieten we op tijd het Seminarie en gingen weer huistoe. Evenwel konden we het niet laten om nog enkele uren in Bremen zoek te brengen. We mochten onze kinderen en onze familie weer in de beste welstand ontmoeten. O Heer, hoe vele zijn Uw zegeningen!"

d. H.

P.S. Door te weinig plaatsruimte moest ik mij wel erg beperken en konden niet alle herinneringen voor het voetlicht komen.

d. H.

III

Spreek nooit kwaad van iemand, als ge het niet zeker weet dat het waar is; en als ge het zeker weet, vraag u dan af: Waarom vertel ik het?

III

VERSLAG

van de Algemene Vergadering der N. B. V. B. Zusterhulp.

„De Heer heeft meer om u te geven", zo zongen wij ter opening van onze 4de Algem. Verg. der N. B. V. B. Van heinde en ver gekomen werden we reeds gezegend in het ontmoeten van elkaar. Oude bekenden begroetten elkaar. Nieuwe kennismakingen werden gemaakt. En dat alles onder 't genot van een lekker kopje koffie.

Om half elf werd bovengenoemd lied aangeheven en vol verwachting gezongen. We zijn niet teleurgesteld geworden. We hebben een fijne, gezegende vergadering gehad.

Op verzoek van de presidente gingen drie zusters voor in gebed.

Al de aanwezigen werden hartelijk welkom geheten, inzonderheid zr. Enter-Potjewijd van N. Pekela, die wij als de oprichtster van onze beweging kunnen beschouwen. Zr. Enter zal dankbaar gestemd geweest zijn bij 't zien van zulk een grote vergadering. Kwamen er 6 jaar geleden enkele zusters bijeen, nu was dat kleine begin reeds uitgegroeid tot een N. B. V. B. Zusterhulp.

Met leedw[...]
Feisser, die [...]
is heengegaa[...]
zij droeg de[...]
hart toe. M[...]
wijd leven on[...]

Na het zin[...]
de president[...]
Lucas 10 v[...]
presidente op[...]
had, dat ze [...]
zuster nodig [...]
slechts stil ne[...]
Heer". Laten[...]
ofschoon het [...]
wijls geheel i[...]
is om er af e[...]
en stil te zi[...]
den Heer". [...]
kunnen we v[...]
zijn. Er wer[...]
Heilands vo[...]
Heer".

Vervolgens[...]
jaarverslagen [...]
welke allebei[...]
gaand en bl[...]
20 afd. zijn [...]
588 leden; 4[...]
loop van dit [...]
2 afd. zich w[...]
ben.

Ons doel [...]
brengen, hebb[...]
niettegenstaan[...]
we jaar het pa[...]

Aan de zelf[...]
ben velen me[...]
ervaren, deed[...]
jaar één week[...]
voor den Hee[...]
len daaraan m[...]

Bij enkele c[...]
Olijslager—Mu[...]
taresse heeft [...]
afdelingen. Ha[...]
deerd. Staande[...]
ferentielied ge[...]
de voorstellen [...]
worpen werd [...]
vacantie-oord [...]
stichten. Beslo[...]
van een eigen [...]
stel van den H[...]
wens beschouw[...]
insigne-draagst[...]
Hengelose afd. [...]
houder wint. [...]
evenals voorgaande ja[...] naar Yakusu (Congo) te zenden en tevens om voor dit jaar 12 Congonese meisjes voor onze rekening te nemen.

't Leek de vergadering goed, om zwakke zusters naar een bestaand rustoord te zenden, mits de daaraan verbonden onkosten door de betrokken zuster, door de plaatselijke afdeling en door Centraal Zusterhulp tezamen betaald zullen worden.

Als er van Uniewege een Colporteur-Huisbezoeker vast zal worden aangesteld zal Zusterhulp daartoe f 250 bij-

[...] zich geen colportrice
[...]t voorstel, om het
[...] 2 leden uit te breiden,
[...]. Namen van candi-
[...] de pauze ingediend.
[...]esloten tot het houden
[...] conferenties en ten-
[...] het hoofdbestuur in
[...]andigheden vrij man-
[...] gegeven.
[...]adering was daarmee
[...] uur was het pauze.
[...]verd door het zingen
[...] gebed de middag-
[...] we ook conferentie
[...]geopend.
[...] candidaten voor 't
[...]len voorgelezen. Na
[...]g bleken zr. Bouritius
[...]zr. Reiling van Hen-
[...] te zijn. Genoemde
[...]lkom geheten in het

[...]n lied gezongen en
[...]teerd in de hoop de
[...]n van die dag er
[...] dekken. Van zuster
[...]Congo) was een ver-
[...]omen voor de Kerst-
[...]n zullen samen voor
[...]le Kerstkist zorgen.
[...]r Hengelose zusters
[...]a beste en 3 zusters
[...]n voor ons enige
[...]lacht luisterden we
[...]—de Hart, die haar
[...] de vrouw" voorlas.
[...] bespreking volgde.
[...]warme weer was ons
[...]e" bijzonder welkom.
[...] en geschonken door
[...]rd onderwijl verloot.
[...]an Exloërmond werd
[...]ster er van. De op-
[...]ting zal ten goede
[...]uw van een nieuwe

[...]an N. Pekela lieten
[...]en, terwijl de voor-
[...]ngen een goed slot
[...] gaf. De secretaresse
[...] vergadering voor;
[...]en 261 gasten waren
[...]j 't huiswaarts gaan
[...]ns slotlied, hetwelk
[...] gezongen, waarna
[...]edankt voor de rijk
[...]et blijdschap denken
we terug aan de dag doorgebracht op 't plekje grond, waar eens het wiegje van Zusterhulp stond.

Dr.-St. A. R.-H.

III

Nationalisme is op zichzelf niet slecht, doch wanneer het wordt uitgelegd in een valse, zelfzuchtige, agressieve zin, is het een beginsel des duivels.

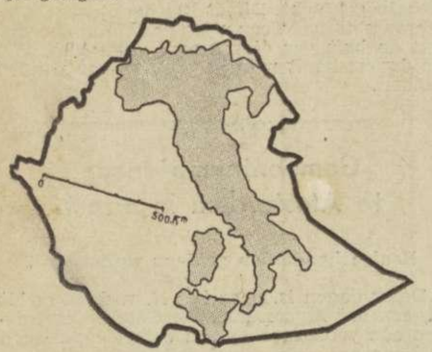
Tagore.

Italië en Abessynië

Nwe Arnh.[?] Ct. 12-8-35

Engeland's belangen.

Verscheiden Engelsche bladen wijden de laatste dagen bijzondere aandacht aan de Britsche belangen, die bij een gewapende botsing tusschen Italië en Abessynië in het gedrang zouden kunnen komen, vooral wat betreft den Engelsch-Egyptischen Soedan. Zooals men weet is de katoencultuur in den Soedan in hooge mate afhankelijk van het Nijl-water, waarvan de bronnen in Abessynië zijn gelegen.

De grootte van Italië en van Abessynië.

In bovenstaande teekening ziet men de grens van Abessynië getrokken rond de grenzen van Italië met Sardinië en Corsica op dezelfde schaal.

De diplomatieke medewerker van de Observer wijst dan ook op de belangrijke positie van het Tsana-meer, waarin die bronnen samenkomen; volgens dezen schrijver blijkt uit de wijze, waarop Italië zijn troepen in Abessyni? concentreert, dat er zich in geval van een oorlog, terstond een snelle troepenbeweging naar het gebied van het Tsana-meer zal ontwikkelen. Hierdoor ontstaat de mogelijkheid, dat Groot-Brittannië voor een fait accompli wordt geplaatst, in dien zin, dat de Italiaansche troepen bezit nemen van het gebied, waardoor de boven Nijl stroomt.

De Sunday Dispatch zegt, dat de Britsche troepen in het grensgebied van den Soedan versterkt zullen worden met vijf bataljons infanterie, welke de volgende maand zullen vertrekken, ten einde de neutraliteit van den Soedan in geval van een oorlog tusschen Italië en Abessynië te handhaven.

Dag van het gebed.

De keizer van Abessynië had bepaald, dat de dag van Zondag aan het gebed gewijd moest worden, opdat het geheele volk zich kon aansluiten bij de gebeden voor den vrede en de onafhankelijkheid van Abessynië, die het comité voor Abessynië in de Vereenigde Staten had aanbevolen.

De avonturen van den neger-vlieger Julian

den Amerikaanschen negervlieger Ko-[...]

VERSLAG

van de 55ste Algemene Vergadering der Unie van Baptiste Gemeenten in Nederland

gehouden op Woensdag 10 en Donderdag 11 Juli 1935 in de kerk der gemeente te Nieuwe Pekela.

DONDERDAG, DE DAG VAN CONFEREREN.

Voormiddagsamenkomst.

Br. H. Bakker van Harlingen leidt. Het is erg warm en het belooft nog warmer te worden. Toch is het kerkgebouw geheel gevuld. Zeer veel bestuurders en belangstellenden zijn aanwezig. En nog steeds worden er stoelen bijgezet. In de kerk is het heerlijk koel. Hopelijk blijft het zo.

We zingen en bidden en luisteren daarna naar een bekend Schriftgedeelte uit Efeze 4. Nadat de leider een kort openings- en welkomswoord heeft gesproken en nogeens weer enthousiast een lied is gezongen, krijgt br. M. J. Verhorst het woord en spreekt ons toe over het onderwerp „Huisbezoek". De inleiding tot het onderwerp is wel wat lang. We merken echter, dat onze broeder uit een veeljarige ervaring spreekt en een open oog heeft voor het volle, gecompliceerde en vaak moeilijke leven. Ons geloofsbezit, zo zegt br. Verhorst, moet uitgedragen worden op de markt van het leven.

De noodzaak en het nut van huisbezoek wordt ingezien.

Waarschijnlijk zal in „De Christen" een korte samenvatting van br. Verhorsts woord worden opgenomen. Want immers we moeten woekeren met de plaatsruimte van ons zo geliefd en daardoor wel eens door onszelf gekastijd Unie-orgaan. Bovendien is het lezen van lange referaten vermoeiing des geestes.

De discussie verliest aan belangrijkheid, omdat er te weinig gevraagd en te veel „geleraard" wordt. Waarom de vragen niet kort samengevat?

Br. Verhorst dient nog kort van repliek, alhoewel hij zich niet geroepen acht al de gestelde vragen te beantwoorden.

* * *

We luisteren naar br. J. W. Weenink, die, zoals hij zegt, geen referaat, maar een korte inleiding wil houden, en die nu maar het liefste nog een ogenblikje zou willen verwijlen in de grazige weiden, waarin we door br. Verhorst geleid zijn, maar die, hèlaas, de aanwezigen moet leiden naar het „slagveld".

„Hoe voorkomen wij moeilijkheden tussen gemeente en voorganger", zo luidt het onderwerp, dat zal worden ingeleid.

In de gemeente moet gemeentebesef

uwer voorgangers in Holland omstreeks die tijd hier te hebben en mee te nemen?"

„Ik hoop u binnenkort nog een nader overzicht van de vordering der werkzaamheden gedurende de laatste maanden toe te zenden. Ik ben nu weer enige weken op reis geweest en heb heel wat ervaren. Maar nu moet ik eerst naar Sumatra om mijn vrouw op te zoeken, die mij in deze tijd zo bijzonder nodig heeft. Ik zal u dan natuurlijk ontmoeten".

Tot zover dit epistel. Ik meende, deze aanhalingen voor het front te moeten brengen, omdat het een stem is uit de praktijk. Binnenkort hoop ik een bezoek te brengen aan het zendingsterrein der Vrije Evangelische Gemeenten, die op Samosir een bloeiend werk hebben onder leiding van drie zendelingen en een zendingszuster. Ik meende te weten, dat dit genootschap in ledental het onze maar enige honderdtallen vooruit is.

Mogen ze de gemeenten in Holland in haar zendingsijver ten voorbeeld strekken.

P. P. de J.

III

Wie verlossende liefde ervaren heeft, kan reddende liefde geven. En wie van barmhartigheid leeft, kan barmhartigheid bewijzen.

v. Bodelschwingh.

III

VACANTIE-HERINNERINGEN.

III.

Hamburg.

De afstand van Kassel naar Hamburg is behoorlijk groot. Een vijf à zes uur in de sneltrein.

We hadden prachtig weer, een goede plaats, genoten van het mooie landschap — in één woord: het was een *fijne* reis.

Het heeft ons op de reis aan niets ontbroken. We arriveerden dan ook in de beste stemming en in het blijde vooruitzicht van nog een paar mooie vacantiedagen aan het hoofdstation in Hamburg. Ter afwisseling namen we een trammetje, richting Wandsbek en bereikten na een korte wandeling het Seminarie.

We hadden onze komst aangekondigd en werden zeer hartelijk ontvangen. Men had voor ons een kamer in het

de bewoners afwezig waren. Buren hebben Zaterdagavond gedurende langen tijd de telefoonbel gehoord. Een der bovenbewoners ontdekte gistermorgen, aldus het N. v. d. D., dat de étagedeur van de familie Lublink geforceerd was en wetende dat de familie uitstedig was, waarschuwde hij een der andere buren, die op zijn beurt de politie alarmeerde.

In drie vertrekken bleken alle kasten te zijn opengebroken. Uit een lessenaar, die in een zijkamer stond, hadden de dieven een bedrag van circa f 100 gestolen, uit een spiegelkast in de tusschenkamer waren vrijwel alle kostbare sieraden verdwenen, terwijl voorts een derde kamer aan een grondig „onderzoek" was onderworpen. De familie, die te Bakkum vertoefde, werd in den loop van den middag van gisteren van de inbraak op de hoogte gebracht. Direct keerde zij naar Amsterdam terug. Toen wist de politie spoedig, dat de buit der dieven zeer groot was. Van de daders heeft men nog geen spoor kunnen vinden.

Gemeenteambtenaar te Amsterdam in arrest

Eenige honderden guldens verduisterd.

Dezer dagen is, naar het N. v. d. D. meldt bij een der Amsterdamsche Gemeentebedrijven een verduistering van eenige honderden guldens aan het licht gekomen, waarvoor een ambtenaar die sinds vele jaren in dienst der gemeente was, moest worden gearresteerd.

Het betreft hier een verduisteringszaak welke door den betreffenden dienst zelf aan het licht is gebracht. De verdachte die een vertrouwenspost bekleedde ontving herhaaldelijk gelden die aan de Gem. werden teruggestort door personen die aanvankelijk financieelen steun van de Gemeente hadden genoten.

Van deze gelden nu wist de man eenige honderden guldens te verduisteren. Gelukkig is de fraude spoedig ontdekt. Zaterdagmorgen heeft de politie den ambtenaar op zijn kantoor gearresteerd en naar het hoofdbureau van politie overgebracht. Hier heeft hij een volledige bekentenis afgelegd. Voorloopig is de verdachte aan het hoofdbureau opgesloten.

Noodlottig ongeval na afloop van roeiwedstrijden

Man overboord geslagen en verdronken

Gisteravond omstreeks 7 uur heeft op de rivier de Maas te Well (Limburg) door het omslaan van een roeiboot een ernstig ongeluk plaats gehad dat een persoon het leven kostte.

Na afloop van nationale roeiwedstrijden die gisteren te Well werden gehouden, keerden een aantal roeibooten terug. Onder deze bevond zich een, waarin vier personen waren gezeten. Een van hen zekere H. K...

koren moeten bij onze openbare godsdienstoefeningen en natuurlijk ook op onderlinge bijeenkomsten meer actieve medewerking verlenen. Ook de gave van het zingen moet in dienst van het Evangelie gesteld worden! Zodra onze zangeressen en zangers dit meer inzien, zal er voor onze zangkoren een gezegende tijd aanbreken; een zegen, die in al onze gemeenten ervaren zal worden.

's Middags aten we in het diakonessenhuis „Tabea" en woonden daarna

...infeest van de „Seminar-gemeinde" ...t door onzen broeder J. de Jong ... werd.

...vonds waren we nog de gasten ...r. en zr. Schneider.

...t waren het mooie dagen in ...urg. In het Seminarie, in de ...nten, in Tabea, in de huizen, ...we te gast waren — overal was ...ns zeer welwillend. We ontvingen ... veel vriendelijkheid en waren ...aar voor de gemeenschap, die ...et elkaar hadden.

...Maandagsmorgens verlieten we op ...het Seminarie en gingen weer ...e. Evenwel konden we het niet ...om nog enkele uren in Bremen ...te brengen. We mochten onze ...en en onze familie weer in de ... welstand ontmoeten. O Heer, ...ele zijn Uw zegeningen!"

d. H.

Door te weinig plaatsruimte ... ik mij wel erg beperken en ...n niet alle herinneringen voor ...etlicht komen.

d. H.

III

...eek nooit kwaad van iemand, als ...t niet zeker weet dat het waar ... als ge het zeker weet, vraag u ...: Waarom vertel ik het?

III

VERSLAG

...e Algemene Vergadering N. B. V. B. Zusterhulp.

...Heer heeft meer om u te geven", ...ngen wij ter opening van onze ...Algem. Verg. der N. B. V. B. ...einde en ver gekomen werden ...ds gezegend in het ontmoeten ...aar. Oude bekenden begroetten ... Nieuwe kennismakingen wer... maakt. En dat alles onder 't ...an een lekker kopje koffie.

... half elf werd bovengenoemd ...ngeheven en vol verwachting ...n. We zijn niet teleurgesteld ...en. We hebben een fijne, ge... vergadering gehad.

Op verzoek van de presidente gingen drie zusters voor in gebed.

Al de aanwezigen werden hartelijk welkom geheten, inzonderheid zr. Enter-Potjewijd van N. Pekela, die wij als de oprichtster van onze beweging kunnen beschouwen. Zr. Enter zal dankbaar gestemd geweest zijn bij 't zien van zulk een grote vergadering. Kwamen er 6 jaar geleden enkele zusters bijeen, nu was dat kleine begin reeds uitgegroeid tot een N. B. V. B. Zusterhulp.

Met leedwezen dachten we aan zr. Feisser, die enige tijd geleden van ons is heengegaan naar het Vaderhuis. Ook zij droeg de N. B. V. B. een warm hart toe. Moge haar trouw en toegewijd leven ons tot navolging aansporen!

Na het zingen van nog een lied las de presidente 't laatste gedeelte van Lucas 10 voor. Met nadruk wees de presidente op Martha, die het zo druk had, dat ze een berisping voor haar zuster nodig oordeelde. Omdat Maria slechts stil neerzat „luistrend naar den Heer". Laten we steeds bedenken, dat, ofschoon het leven druk is en ons dikwijls geheel in beslag neemt, het nodig is om er af en toe de tijd af te nemen en stil te zitten „aan de voeten van den Heer". Daar gezegend wordende kunnen we voor anderen tot een zegen zijn. Er werd gezongen: „Aan des Heilands voeten, luistrend naar den Heer".

Vervolgens luisterden we naar de jaarverslagen van secr.esse en penm.esse, welke allebei getuigden van vooruitgaand en bloeiend verenigingsleven. 20 afd. zijn aangesloten met tezamen 588 leden; 4 afd. sloten zich in de loop van dit jaar bij ons aan, terwijl 2 afd. zich weer teruggetrokken hebben.

Ons doel om 1000 gld. bijeen te brengen, hebben we meer dan bereikt; niettegenstaande dat, moet voor 't nieuwe jaar het parool zijn: „steeds hoger".

Aan de zelfverloocheningsweek hebben velen meegedaan. De zegen daarbij ervaren, deed ons besluiten ook dit jaar één week iets extra's af te zonderen voor den Heer. Komt zusters, doet allen daaraan mee!

Bij enkele candidaatstelling bleef zr. Olijslager—Muller secr.esse. Onze secretaresse heeft het vertrouwen van de afdelingen. Haar arbeid wordt gewaardeerd. Staande werd het nieuwe Conferentielied gezongen. Daarna werden de voorstellen der afd. besproken. Verworpen werd het voorstel om een vacantie-oord voor betalende logé's te stichten. Besloten werd tot het uitgeven van een eigen blad. Het tweede voorstel van den Haag werd liever als een wens beschouwd. Om de zusters tot insigne-draagsters te maken, zal de Hengelose afd. moeten denken: de aanhouder wint. We zijn van plan om evenals voorgaande jaren een Kerstkist naar Yakusu (Congo) te zenden en tevens om voor dit jaar 12 Congonese meisjes voor onze rekening te nemen.

't Leek de vergadering goed, om zwakke zusters naar een bestaand rustoord te zenden, mits de daaraan verbonden onkosten door de betrokken zuster, door de plaatselijke afdeling en door Centraal Zusterhulp tezamen betaald zullen worden.

Als er van Uniewege een Colporteur-Huisbezoeker vast zal worden aangesteld zal Zusterhulp daartoe f 250 bijdragen. Er heeft zich geen colportrice aangeboden. Het voorstel, om het hoofdbestuur met 2 leden uit te breiden, werd aangenomen. Namen van candidaten werden in de pauze ingediend.

Verder werd besloten tot het houden van gewestelijke conferenties en tenslotte werd aan het hoofdbestuur in onvoorziene omstandigheden vrij mandaat tot handelen gegeven.

De morgenvergadering was daarmee afgelopen. Tot 2 uur was het pauze.

Precies 2 uur werd door het zingen van een lied en gebed de middagvergadering, die we ook conferentie kunnen noemen, geopend.

De namen der candidaten voor 't hoofdbestuur werden voorgelezen. Na gehouden stemming bleken zr. Bouritius van Deventer en zr. Reiling van Hengelo (O.) verkozen te zijn. Genoemde zusters werden welkom geheten in het hoofdbestuur.

Weer werd een lied gezongen en onderwijl gecollecteerd in de hoop de gemaakte onkosten van die dag er mede te kunnen dekken. Van zuster Reiling, Yakusu (Congo) was een verlanglijst binnengekomen voor de Kerstkist. De afdelingen zullen samen voor de inhoud van de Kerstkist zorgen. Daarna gaf één der Hengelose zusters een voordracht ten beste en 3 zusters van Delfzijl zongen voor ons enige liederen. Met aandacht luisterden we naar zr. Hekhuis—de Hart, die haar referaat „Jezus en de vrouw" voorlas. Een geanimeerde bespreking volgde.

Mede door het warme weer was ons het punt „Theepauze" bijzonder welkom. Een sprei (gehaakt en geschonken door zr. Reiling Sr.) werd onderwijl verloot. Zr. van Klinken van Exloërmond werd de gelukkige bezitster er van. De opbrengst der verloting zal ten goede komen aan de bouw van een nieuwe kerk te Yakusu.

Twee zusters van N. Pekela lieten een zangstukje horen, terwijl de voordracht van Groningen een goed slot aan de conferentie gaf. De secretaresse las de notulen der vergadering voor; 34 afgevaardigden en 261 gasten waren aanwezig. „Daal bij 't huiswaarts gaan Uw zegen" was ons slotlied, hetwelk we staande hebben gezongen, waarna den Heer werd gedankt voor de rijk gezegende dag. Met blijdschap denken we terug aan de dag doorgebracht op 't plekje grond, waar eens het wiegje van Zusterhulp stond.

Dr.-St. A. R.-H.

III

Nationalisme is op zichzelf niet slecht, doch wanneer het wordt uitgelegd in een valse, zelfzuchtige, agressieve zin, is het een beginsel des duivels.

Tagore.

VERSLAG

van de 55ste Algemene Vergadering der Unie van Baptiste Gemeenten in Nederland

gehouden op Woensdag 10 en Donderdag 11 Juli 1935 in de kerk der gemeente te Nieuwe Pekela.

DONDERDAG, DE DAG VAN CONFEREREN.

Voormiddagsamenkomst.

Br. H. Bakker van Harlingen leidt. Het is erg warm en het belooft nog warmer te worden. Toch is het kerkgebouw geheel gevuld. Zeer veel bestuurders en belangstellenden zijn aanwezig. En nog steeds worden er stoelen bijgezet. In de kerk is het heerlijk koel. Hopelijk blijft het zo.

We zingen en bidden en luisteren daarna naar een bekend Schriftgedeelte uit Efeze 4. Nadat de leider een kort openings- en welkomswoord heeft gesproken en nogeens weer enthousiast een lied is gezongen, krijgt br. M. J. Verhorst het woord en spreekt ons toe over het onderwerp „Huisbezoek". De inleiding tot het onderwerp is wel wat lang. We merken echter, dat onze broeder uit een veeljarige ervaring spreekt en een open oog heeft voor het volle, gecompliceerde en vaak moeilijke leven. Ons geloofsbezit, zo zegt br. Verhorst, moet uitgedragen worden op de markt van het leven.

De noodzaak en het nut van huisbezoek wordt ingezien.

Waarschijnlijk zal in „De Christen" een korte samenvatting van br. Verhorsts woord worden opgenomen. Want immers we moeten woekeren met de plaatsruimte van ons zo geliefd en daardoor wel eens door onszelf gekastijd Unie-orgaan. Bovendien is het lezen van lange referaten vermoeiing des geestes.

De discussie verliest aan belangrijkheid, omdat er te weinig gevraagd en te veel „geleraard" wordt. Waarom de vragen niet kort samengevat?

Br. Verhorst dient nog kort van repliek, alhoewel hij zich niet geroepen acht al de gestelde vragen te beantwoorden.

* * *

We luisteren naar br. J. W. Weenink, die, zoals hij zegt, geen referaat, maar een korte inleiding wil houden, en die nu maar het liefste nog een ogenblikje zou willen verwijlen in de grazige weiden, waarin we door br. Verhorst geleid zijn, maar die, hèlaas, de aanwezigen moet leiden naar het „slagveld".

„Hoe voorkomen wij moeilijkheden tussen gemeente en voorganger", zo luidt het onderwerp, dat zal worden ingeleid.

In de gemeente moet gemeentebesef

aangekweekt worden, zo krijgen we als eerste antwoord op de in het onderwerp gestelde vraag te horen. Gemeentebesef! Voorgangerbesef en ikbesef moeten plaats maken voor gemeentebesef.

Het tweede antwoord luidt: heel vaak beginnen gemeente en voorganger verkeerd. Waarom geen duidelijke afspraken en overeenkomsten gemaakt? We krijgen de punten te horen, die eigenlijk in een beroepbrief behoren te staan.

De inleiding is gelukkig niet lang, zodat er nog voldoende gelegenheid is vragen te stellen. Van deze gelegenheid wordt door vele broeders gebruik gemaakt.

We eindigen op tijd, om ons klaar te maken voor de laatste samenkomst.

De volgende week nog een verslagje van de middagsamenkomst.

d. H.

Wij zijn in de regel gewoon om, als wij zorgen hebben, iemand te zoeken die ons helpt dragen. Maar houd er rekening mede dat er ook kans is, dat deze uwe zorgen met de zijne verzwaart.

MEDEDELINGEN

Ds. J. W. Weenink van Stadskanaal heeft voor het beroep naar de gemeente te Muntendam bedankt.

Uitslag aanbesteding.

Voor rekening der Baptiste gem. te Noordbergum werd aanbesteed het bouwen van een kerkgebouw met consistorie te Zandbulten door het architectenbureau v. d. Molen en Gelderloos te Visvliet in drie percelen.

Perc. I. De bouw
hoogste inschrijving f 2700, laagste f 2098

Perc. II. Schilderswerk
hoogste inschrijving f 330, laagste f 150

Perc. III. Electra
hoogste inschrijving f 150, laagste f 110

Het werk werd aan de laagste inschrijvers opgedragen.

Dus zo de Heer wil en wij leven zijn we hier binnen enige maanden? een Baptiste gemeente rijker.

Moge Gods zegen bij voortduring op die arbeid rusten is onze bede.

Met br. groeten,
de Secr. v. d. M.

De secretaris van de gemeente Almelo deelt mede, dat *br. H. Hornstra* D.V. op Zondag 28 Juli a.s., 's namidd. 3½ uur, *zijn intrede zal doen*, nadat 's morgens om 10 uur de bevestiging door Ds. K. Reiling zal hebben plaats gevonden.

De begroetingssamenkomst zal 's av. om 7½ uur, evenals de andere diensten in eigen kerkgebouw, Geraniumstr., worden gehouden.

Ontvangen voor de Zending:

van de gemeente N. Pekela f 19.20 zonder spec. best.
" " " Heeg f 20.— voor de Congo
van de Zendingsvereniging „Uw Koninkrijk kome" te Apeldoorn f 43.— voor de Congo
van de Zendingsvereniging „Uw Koninkrijk kome" te Apeldoorn f 5.— voor Rusland
van de gemeente Stadskanaal extra collecte voor de nieuwe kerk te Yakusu f 154.— voor de Congo
van „Zusterhulp" voor de nieuwe kerk te Yakusu f 50.50 voor de Congo.

Hartelijk dank.

J. VISSER.
Bolsward, de Dijk 26boven.
Postrek. 167305.

LEESTAFEL.

Evangelisatie-Bibliotheek.

We ontvingen het tweede pakket van de 20ste jaargang.

De zending bestaat uit:

1. *Toen gebeurde er iets . . . . .* door M. Cable en Francesca French.

Het is een echt zendingsboek. Ge leest de geschiedenis van drie vrouwen, die China doorkruisen en zich moeiten en offers getroosten, om maar door woord en geschrift het Evangelie van Jezus Christus te kunnen brengen. We krijgen deze vrouwen lief, bewonderen haar dapperheid en gaan weer geloven in de kracht van het Evangelie.

De vertaling door Truida de Pijper is heel goed.

De gewone prijs bedraagt f 1.75 en geb. f 2.25. Leden van de E.B. kunnen dit boek nabestellen voor f 1.— en geb. f 1.50.

2. *Twijfel*, door N. Baas, Straatprediker te Amsterdam.

Dit kostelijk geschriftje van 15 pag. moet gelezen, hèrlezen en doorgegeven worden. De prijs voor nabestellingen is 5 cent. De gewone prijs bedraagt 8 cent.

3. *Acht traktaten*, met aardige tekeningen. Goede evangelisatie-lectuur.

4. *Bloemenkaart*, briefkaart model, zeer geschikt om te verzenden.

De goedkope pakketten, alleen voor de maanden Juli en Augustus, zijn zeer aan te bevelen.

d. H.

De Evangelist, maandblad voor evangelisatie. Uitgave van de Nederlandse Volkszending. De redactie en administratie berust bij M. F. Dekkers, Amsterdam—C., O.Z. Achterburgwal 141. Onder de kop van dit evangelisatieblad is ook het motto van de Nederl. Volkszending, 100 % *voor* Christus — 100 % *van* Christus, aangebracht. Voor zulk een motto moet men natuurlijk voelen. We zeggen er geen verkeerds van; alleen geloven we, dat men met zulk een motto *voorzichtig* moet zijn. Overigens zijn we dankbaar voor elke verkondiging (door woord en geschrift) van het Evangelie, waarbij het gaat om de eer van Gods Naam en om de redding van verlorenen.

In dit eerste nummer van „De Evangelist" vinden we een inleidend artikel en voorts evangelisatielectuur.

d. H.

Zorg dat ge bij het trachten naar iets *beters* in het leven, het *goede* niet verliest.

Vrijdag 2 Augustus 1935 No. 2377 54ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN — GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. L. DE HAAN - UTRECHT KERKSTRAAT 28 BIS
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.65 BUITENLAND PER JAAR f 3.50

GEEFT GIJ HUN TE ETEN!

Wat kunnen wij geven, o Heer?
Aan hen wier hulpeloze handen
nu stil zijn en die [illegible] branden
het schip van hun [illegible] telkens weer.

Wij kunnen niets geven, o Heer:
Wij zien het [illegible] branden
in hun oog. Leeg zijn onze handen,
Onze onmacht wordt een oud zeer.

Eens hebt G' over enkele brooden
en visschen Uw zegen geboden.
Vijfduizend gespijsd op één keer.

Vervul (Gij [illegible]
God laat [illegible]
Gij zijt toch [illegible]

INTREE-PREDIKATIE VAN DS. H. HORNSTRA,

gehouden op Zondag 28 Juli j.l. in de Baptiste kerk te Almelo.

't Is niet de eerste maal dat ik tot u, broeders en zusters van de gemeenten Almelo en Enschedé, spreek. Twee maal mocht ik reeds in uw midden dienen. De eerste maal om elkaar te leren kennen, de tweede maal was het als geroepene.

Nu is het als degene, die aan die roep gehoor gegeven heeft, dat ik voor u sta en enkele woorden tot u richt. Vandaag zijn uw en mijn lot aan elkaar verbonden.

Vanmorgen werd ik door Ds. Reiling, m'n vertrouwensman en vriend sedert lange jaren, ingeleid en bevestigd in het ambt, dat ik als m'n levenswerk beschouw en waarnaar ik uit de aard der zaak vaak en lang verlangde, daarbij toch steeds weer de grootte en zwaarte van de daaraan verbonden verantwoordelijkheid gevoelend.

Nu is dan de dag daar, dat we tegenover elkaar staan als gemeente en voorganger. Bij het begin van de dienst in een gemeente ontwaken verschillende gevoelens en gedachten, die om uiting vragen, omdat ze geheel het innerlijk vervullen.

Wat mijn hart vervult, zou ik willen samenvatten in de woorden van Ps. 119 : 132, 133: *„Zie mij aan, wees mij genadig naar het recht aan degenen, die Uw Naam beminnen. Maak mijn voetstappen vast in Uw woord en laat geen ongerechtigheid over mij heersen."*

We staan dan stil bij een viertal beden, die daaruit voortvloeien.

I. *„Zie mij aan"*. Wie is het, die [illegible] 15-16.

[illegible] genade gevonden heb in uw ogen, zo laat mij nu uw weg weten en ik zal u kennen, en zie aan, dat dit uw volk is.

Hij dan zeide: Zou mijn aangezicht moeten medegaan om u gerust te stellen.

Toen zeide hij tot Hem: Indien uw aangezicht niet medegaan zal, doe ons van hier niet optrekken."

Zo zou ik willen spreken, nu we aan elkander verbonden zijn en samen moeten optrekken op de weg die een gemeente te gaan heeft.

We kunnen veel en goede voornemens hebben ook als gemeente en toch niet den Heer der Gemeente volgen. Eigen wegen zijn menigmaal gemakkelijker, aangenamer, maar leiden niet tot het door God gestelde doel: Eenheid, opbouw.

Daarom gemeente! God, dien we liefhebben en dienen, moge Zijn aangezicht wenden tot ons allen, omdat we zonder Hem niets kunnen doen.

God, die mij het leven gaf, die me de adem schonk, moge Zijn aangezicht tot mij wenden! Wat betekent dat?

Dit, dat God belang heeft bij hem, die zich tot Hem richt. Dat Hij luisteren wil en deelnemen wil aan datgene, wat den vrager het belangrijkste is.

Is het niet iets groots en heerlijks die bede tot God te mogen richten in de zekerheid, dat Hij naar ons luisteren wil?

't Is God die Christus, den Zaligmaker zond en daardoor blijk gaf van Zijn grote liefde tot een wereld, die verloren is, die toont dat Zijn liefde alomvattend is.

Hij is het, die wil dat alle mensen zalig worden en tot de kennis der waarheid komen, die de weg daartoe baande in Christus Jezus dien wij als Heer der gemeente aanbidden en dienen.

II. *„Wees mij genadig"*.

Wie bidt er om genade?

Een mens, die, om met den apostel te spreken, weet dat in hem geen goeds woont, dat de zonde op hem dezelfde invloed kan uitoefenen als op ieder ander, die zijn zwakke zijden heeft en bij een blik in het eigen hart erkennen moet, niet beter te zijn dan anderen, wien de bede past: O God, wees mij zondaar genadig. Deze mens weet echter ook, een kind Gods te zijn, van zonden gereinigd door Christus' bloed en spreekt met den apostel Paulus in Rom. 8 : 16: Deze, Gods Geest, getuigt met onze geest, dat wij kinderen Gods zijn, niet door geboorte uit onze ouders, maar door de wedergeboorte, waarvan een dichteres zingt:

„De gouden harpen des hemels,
Ze klinken nooit schoon genoeg,
Om al het heil te bezingen,
Dat de wedergeboorte in zich droeg."

Dat is het geheim van de ziel, die persoonlijk de wedergeboorte beleefde. Wie die ervaring niet heeft, gevoelt ook niet de grote waarde ervan, verstaat niet de innige blijdschap van de ziel, die haar verlossing vond in Jezus Christus.

De apostel Johannes zegt het zo treffend: ziet, welk een grote liefde ons de Vader gegeven heeft, dat wij kinderen Gods genaamd zouden worden en het ook zijn.

Kunt ge het u indenken? De gedachte daaraan maakt ootmoedig. Als mensen

aangekweekt worden, zo krijgen we als eerste antwoord op de in het onderwerp gestelde vraag te horen. Gemeentebesef! Voorgangerbesef en ikbesef moeten plaats maken voor gemeentebesef.

Het tweede antwoord luidt: heel vaak beginnen gemeente en voorganger verkeerd. Waarom geen duidelijke afspraken en overeenkomsten gemaakt? We krijgen de punten te horen, die eigenlijk in een beroepbrief behoren te staan.

De inleiding is gelukkig niet lang, zodat er nog voldoende gelegenheid is vragen te stellen. Van deze gelegenheid wordt door vele broeders gebruik gemaakt.

We eindigen op tijd, om ons klaar te maken voor de laatste samenkomst.

De volgende week nog een verslag van de middagsamenkomst.

d. H.

III

Wij zijn in de regel gewoon om, als wij zorgen hebben, iemand te zoeken die ons helpt dragen. Maar houd er rekening mede dat er ook kans is, dat deze uwe zorgen met de zijne verzwaart.

III

MEDEDELINGEN

Ds. J. W. Weenink van Stadskanaal heeft voor het beroep naar de gemeente te Muntendam bedankt.

Uitslag aanbesteding.

Voor rekening der Baptiste gem. te Noordbergum werd aanbesteed het bouwen van een kerkgebouw met consistorie te Zandbulten d[illegible] tectenbureau v. d. Mole[illegible] loos te Visvliet in drie p[illegible]

Perc. I. De b[illegible]
hoogste inschrijving f 2700 [illegible]

Perc. II. Schilderswerk
hoogste inschrijving f 330, laagste f 150

Perc. III. Electra
hoogste inschrijving f 150, laagste f 110

Het werk werd aan de laagste inschrijvers opgedragen.

Dus zo de Heer wil en wij leven zijn we hier binnen enige maanden? een Baptiste gemeente rijker.

Moge Gods zegen bij voortduring op die arbeid rusten is onze bede.

Met br. groeten,
de Secr. v. d. M.

De secretaris van de gemeente Almelo deelt mede, dat *br. H. Hornstra* D.V. op Zondag 28 Juli a.s., 's namidd. 3½ uur, *zijn intrede zal doen*, nadat 's morgens om 10 uur de bevestiging door Ds. K. Reiling zal hebben plaats gevonden.

De begroetingssamenkomst zal 's av. om 7½ uur, evenals de andere diensten in eigen kerkgebouw, Geraniumstr., worden gehouden.

Ontvangen voor de Zending.

van de gemeente N. Pekela f 19.20
zonder spec. best.
„ „ Heeg f 20.—
voor de Congo
van de Zendingsvereniging „Uw Koninkrijk kome" te Apeldoorn f 43.—
voor de Congo
van de Zendingsvereniging „Uw Koninkrijk kome" te Apeldoorn f 5.—
voor Rusland
van de gemeente Stadskanaal extra collecte voor de nieuwe kerk te Yakusu f 154.—
voor de Congo
van „Zusterhulp" voor de nieuwe kerk te Yakusu f 50.50
voor de Congo

Hartelijk dank.

J. VISSER.

Bolsward, de Dijk 26boven.
Postrek. 167305.

III

LEESTAFEL.

Evangelisatie-Bibliotheek.

We ontvingen het tweede pakket van de 20ste jaargang.

De zending bestaat uit:

1°. *Toen [illegible]* door M. Cable en Francesca French.

Het is een echt zendingsboek. Ge[illegible] geschiedenis van drie vrouwen, die China doorkruisen en zich moeiten en offers getroosten, om maar door woord en geschrift het Evangelie van Jezus Christus te kunnen brengen. We krijgen deze vrouwen lief, bewonderen haar dapperheid en gaan weer geloven in de kracht van het Evangelie.

De vertaling door Truida de Pijper is heel goed.

De gewone prijs bedraagt f 1.75 en geb. f 2.25. Leden van de E.B. kunnen dit boek nabestellen voor f 1.— en geb. f 1.50.

2. *Twijfel*, door N. Baas, Straatprediker te Amsterdam.

Dit kostelijk geschriftje van 15 pag. moet gelezen, hèrlezen en doorgegeven worden. De prijs voor nabestellingen is 5 cent. De gewone prijs bedraagt 8 cent.

3. *Acht traktaten*, met aardige tekeningen. Goede evangelisatie-lectuur.

4. *Bloemenkaart*, briefkaart model zeer geschikt om te verzenden.

De goedkope pakketten, alleen voor de maanden Juli en Augustus, zijn zeer aan te bevelen.

d. H.

De Evangelist, maandblad voor evangelisatie. Uitgave van de Nederlandse Volkszending. De redactie en administratie berust bij M. F. Dekkers, Amsterdam-C., O.Z. Achterburgwal 141.

Onder de kop van dit evangelisatieblad is ook het motto van de Nederl. Volkszending, 100 % *voor* Christus en 100 % *van* Christus, aangebracht. Voor zulk een motto moet men natuurlijk voelen. We zeggen er geen verkeerds van; alleen geloven we, dat men met zulk een motto *voorzichtig* moet zijn. Overigens zijn we dankbaar voor elke verkondiging (door woord en geschrift) van het Evangelie, waarbij het gaat om de eer van Gods Naam en om de redding van verlorenen.

In dit eerste nummer van „De Evangelist" vinden we een inleidend artikel en voorts evangelisatielectuur.

d. H.

III

Zorg dat ge bij het trachten naar iets *beters* in het leven, het *goede* niet verliest.

III

ADVERTENTIEN

Vrijdag 2 Augustus 1935 No. 2377 54ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN — GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. L. DE HAAN - UTRECHT KERKSTRAAT 28 BIS
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN — CHRISTUS —

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.65 BUITENLAND PER JAAR f 3.50

GEEFT GIJ HUN TE ETEN!

Wat kunnen wij geven, o Heer?
Aan hen wier hunk'rende handen
nu stil zijn en die zien stranden
het schip van hun hoop, telkens weer.

Wij kunnen niets geven, o Heer;
Wij zien het verlangen branden
in hun oog. Leeg zijn onze handen.
Onze onmacht wordt een oud zeer.

Eens hebt G' over enkele brooden
en visschen Uw zegen geboden.
Vijfduizend gespijsd op één keer.

Vervul Gij ook onze nooden.
God laat ons dit leven niet dooden!
Gij zijt toch dezelfde nog, Heer?

JO YPMA.

III

INTREE-PREDIKING VAN DS. H. HORNSTRA,

gehouden op Zondag 28 Juli j.l. in de Baptiste kerk te Almelo.

't Is niet de eerste maal dat ik tot u, broeders en zusters van de gemeenten Almelo en Enschedé, spreek. Twee maal mocht ik reeds in uw midden dienen. De eerste maal om elkaar te leren kennen, de tweede maal was het als geroepene.

Nu is het als degene, die aan die roep gehoor gegeven heeft, dat ik voor u sta en enkele woorden tot u richt. Vandaag zijn uw en mijn lot aan elkaar verbonden.

Vanmorgen werd ik door Ds. Reiling, m'n vertrouwensman en vriend sedert lange jaren, ingeleid en bevestigd in het ambt, dat ik als m'n levenswerk beschouw en waarnaar ik uit de aard der zaak vaak en lang verlangde, daarbij toch steeds weer de grootte en zwaarte van de daaraan verbonden verantwoordelijkheid gevoelend.

Nu is dan de dag daar, dat we tegenover elkaar staan als gemeente en voorganger. Bij het begin van de dienst in een gemeente ontwaken verschillende gevoelens en gedachten, die om uiting vragen, omdat ze geheel het innerlijk vervullen.

Wat mijn hart vervult, zou ik willen samenvatten in de woorden van Ps. 119 : 132, 133: *„Zie mij aan, wees mij genadig naar het recht aan degenen, die Uw Naam beminnen. Maak mijn voetstappen vast in Uw woord en laat geen ongerechtigheid over mij heersen".*

We staan dan stil bij een viertal beden, die daaruit voortvloeien.

I. *„Zie mij aan"*. Wie is het, die mij, een mens evenals anderen, moge aanzien? Daarop zou ik willen antwoorden met Ex. 33 : 13—15:

„Ik bid, indien ik genade gevonden heb in uw ogen, zo laat mij nu uw weg weten en ik zal u kennen, en zie aan, dat dit uw volk is.

Hij dan zeide: Zou mijn aangezicht moeten medegaan om u gerust te stellen.

Toen zeide hij tot Hem: Indien uw aangezicht niet medegaan zal, doe ons van hier niet optrekken."

Zo zou ik willen spreken, nu we aan elkander verbonden zijn en samen moeten optrekken op de weg die een gemeente te gaan heeft.

We kunnen veel en goede voornemens hebben ook als gemeente en toch niet den Heer der Gemeente volgen. Eigen wegen zijn menigmaal gemakkelijker, aangenamer, maar leiden niet tot het door God gestelde doel: Eenheid, opbouw.

Daarom gemeente! God, dien we liefhebben en dienen, moge Zijn aangezicht wenden tot ons allen, omdat we zonder Hem niets kunnen doen.

God, die mij het leven gaf, die me de adem schonk, moge Zijn aangezicht tot mij wenden! Wat betekent dat?

Dit, dat God belang heeft bij hem, die zich tot Hem richt. Dat Hij luisteren wil en deelnemen wil aan datgene, wat den vrager het belangrijkste is.

Is het niet iets groots en heerlijks die bede tot God te mogen richten in de zekerheid, dat Hij naar ons luisteren wil?

't Is God die Christus, den Zaligmaker zond en daardoor blijk gaf van Zijn grote liefde tot een wereld, die verloren is, die toont dat Zijn liefde alomvattend is.

Hij is het, die wil dat alle mensen zalig worden en tot de kennis der waarheid komen, die de weg daartoe baande in Christus Jezus, dien wij als Heer der gemeente aanbidden en dienen.

II. *„Wees mij genadig"*.

Wie bidt er om genade?

Een mens, die, om met den apostel te spreken, weet dat in hem geen goeds woont, dat de zonde op hem dezelfde invloed kan uitoefenen als op ieder ander, die zijn zwakke zijden heeft en bij een blik in het eigen hart erkennen moet, niet beter te zijn dan anderen, wien de bede past: O God, wees mij zondaar genadig. Deze mens weet echter ook, een kind Gods te zijn, van zonden gereinigd door Christus' bloed en spreekt met den apostel Paulus in Rom. 8 : 16: Deze, Gods Geest, getuigt met onze geest, dat wij kinderen Gods zijn, niet door geboorte uit onze ouders, maar door de wedergeboorte, waarvan een dichteres zingt:

„De gouden harpen des hemels,
Ze klinken nooit schoon genoeg,
Om al het heil te bezingen,
Dat de wedergeboorte in zich droeg."

Dat is het geheim van de ziel, die persoonlijk de wedergeboorte beleefde. Wie die ervaring niet heeft, gevoelt ook niet de grote waarde ervan, verstaat niet de innige blijdschap van de ziel, die haar verlossing vond in Jezus Christus.

De apostel Johannes zegt het zo treffend: ziet, welk een grote liefde ons de Vader gegeven heeft, dat wij kinderen Gods genaamd zouden worden en het ook zijn.

Kunt ge het u indenken? De gedachte daaraan maakt ootmoedig. Als mensen

denken aan God, bekruipt ons een heilige eerbied. We houden afstand en vrezen. 't Is ook zo onbegrijpelijk, dat God, de Schepper van alles wat leeft, gemeenschap houden wil met u en mij, alleen omdat hij zulk een grote liefde aan de wereld betoont.

Deze God, uw en mijn Schepper, moge het zijn, die Zijn aangezicht tot ons richt, die ons moge aanzien in liefde en genade en ons werk zegenen tot lof en eer van Zijn Naam.

Uit dit kindschap Gods vloeit het bewustzijn, een dienaar Gods te zijn, voort.

Het werk van een voorganger is: dienst des Woords, dienst aan de gemeente, dienst Gods.

Drie dingen, die bij elkaar behoren, die, los van elkaar genomen, de hoge waarde, die ze bezitten, verliezen, omdat dan mensenwerk ontstaat, dat niet het stempel draagt van dienst, maar spoedig ontaardt in het zoeken van eigenbelang.

Dit knechtschap Gods is een gevolg van de roeping, die diep in de ziel leeft en rijp geworden is om nu verwerkelijkt te worden in het werk in een gemeente van kinderen Gods.

In de dienst des woords als predikant, in de dienst aan de gemeente als zielszorger, ben ik als uw voorganger een dienstknecht van God, die in mijn hart de begeerte legde, Hem te dienen als een arbeider op het grote arbeidsveld.

'k Wil niet ontveinzen, dat het roepingsbewustzijn wel eens aan schommelingen onderhevig was, maar de leiding Gods in vele omstandigheden in m'n leven, bevestigde steeds weer de innerlijke overtuiging van de noodzakelijkheid, de drang om me aan de dienst van het Evangelie te wijden.

Daartoe smeek ik op deze voor mij zo zeer gewichtige dag in het bizonder de genade af van Hem, dien ik mij als Meester heb verkoren, die mij in Zijn werk wilde roepen en u en mij als gemeente en voorganger samenbracht.

III. *„Maak mijn voetstappen vast in Uw woord".*

De Apostel Paulus schrijft 2 Tim. 3 : 16, 17: „al de schrift is van God ingegeven, en is nuttig tot lering, tot wederlegging, tot verbetering, tot onderwijzing die in de rechtvaardigheid is.

Opdat de mens Gods volmaakt zij tot alle goed werk volmaaktelijk toegerust."

Is het niet van 't grootste nut, vast te zijn in Gods woord? Onze Bijbel wordt veel aangevallen en betiteld als een boek, dat afgedaan en zijn tijd gehad heeft. De menselijke ideeën hebben grotere waarde. 't Is onbekendheid met het wezen van de Bijbel, dat de massa zo oordeelt.

Gij die uw Bijbel kent, hebt ge er niet uit ervaren, wat hij is en hoe hij den mens onderwijst en leert hoe hij practisch te leven heeft naar Gods wil?

Hoe vaak moeten wij niet erkennen, dat de Bijbel onze opvattingen corrigeert en wederlegt.

En ligt er in de woorden van de H. Schrift niet een prikkel tot verbetering? Wat de zedelijke verbeteraars willen en wensen is vervat in onze Bijbel. Daar geeft God ons normen aan, waarnaar we ons kunnen richten en steeds moeten erkennen dat we nog te kort kwamen.

De weg ten leven leren we kennen uit Gods woord. Dit woord is het wapen, dat gehanteerd moet worden in de strijd tegen andere ongoddelijke opvattingen en dwingt ons onder de invloed Gods tot verbetering van binnen uit, d.w.z. door hartgrondige bekering.

God de Heer bekwame mij om de door Hem gegeven richtlijnen uit Zijn woord te volgen, mijn schreden vast te doen staan in Zijn woord.

Naast vastheid in het woord past ernst en vastheid in het gebed. Een prediker is een mens als ieder ander; is blootgesteld aan alle verzoekingen die andere mensen treffen.

Dat leidt tot dubbele ernst in het bidden, in de verzekerdheid, dat God alleen kan bewaren. 't Sterkt het afhankelijkheidsgevoel van en 't verantwoordelijkheidsbesef tegenover God en sterkt in de overtuiging dat de mens hier geen invloed mag uitoefenen.

Mijn dienst mag staan in het teken van overgegevenheid aan God en Zijn wil.

Daaruit vloeit voort: een onberispelijke wandel. Het woord voorganger, in onze gemeenten zo zeer gebruikelijk, heeft diepe betekenis. Voorgaan! Goed voorgaan doet goed volgen. Maar voorgaan dwingt om voorzichtig te gaan! En dat is een eerste eis voor hem, die de gemeente heeft voor te gaan en te dienen.

Hoe gemakkelijk is het de rechte weg te verlaten, en daarheen anderen mee te nemen.

Gemeente, ik gevoel de zwaarte van deze taak. Nu in het bijzonder, nu op mijn schouders de verantwoordelijkheid gelegd is, die hij heeft, die een gemeente mag dienen. Ik beef, wanneer ik aan de gevolgen denk, die kunnen voortvloeien uit een misstap.

Laat ons volharden in de voorbede voor elkander, zodat we wederzijds steun bij elkaar mogen vinden. Laten we ons houden aan Gods woord en daarnaar onze houding bepalen ten opzichte van God en elkander. Dat bewaart voor grote verschillen, die niet overbrugd kunnen worden en doet ons elkaar steeds weer vinden aan de voet van het kruis onzes Heren.

IV. De laatste bede: *„Laat geen ongerechtigheid over mij heersen".*

Allereerst maak ik deze bede tot de mijne. Immers hoe gemakkelijk komt men als voorganger der gemeente er toe, onrechtvaardig te worden. Sympathie en antipathie spelen toch altijd een grote rol, menigmaal te groot in onze enge samenleving als broeders en zusters. En hoe licht worden we daardoor beïnvloed zodat we niet geheel rechtvaardig blijven.

Dan loert de ongerechtigheid. En ongerechtigheid is zonde, die van God afvoert inplaats van tot Hem. En van God ons verwijderend, is het niet mogelijk, voorganger te blijven. Dan wordt het zoeken naar mensengunst, en jagen naar bevoordeling door mensen. Het noodzakelijk gevolg zal dan zijn, dat de eenheid en de band tussen gemeente en voorganger wordt verbroken.

Laat ons ernstig en voortdurend gebed zijn, dat de Heer me voor ongerechtigheid beware en me daarvoor de ogen opene.

Deze bede past echter ook voor de gemeente. We staan nu als mensen die samenhoren in hetzelfde werk. Dat legt verplichtingen op ten opzichte van dat werk. Ieder draagt er aan mee. Ieder mag meehelpen bouwen. Maar 't moet met overleg gedaan worden. Niet ieder voor zich, samenwerken is het geheim.

Laat geen onrecht over en onder ons heersen. We zijn allen mensen met menselijke meningen. En o, die worden zo gauw geuit, waarbij we licht vergeten dat niet ónze mening alleen de juiste is.

Dan worden we onrechtvaardig en hard tegen elkander en de vrede verdwijnt.

Willen we niet telkens weer ons stellen voor het aangezicht Gods met de bede, dat er geen ongerechtigheid onder en over ons heerse?

't Zal opofferingen van ons vragen, omdat we dan niet ons zelf maar 't voordeel van 't algemeen moeten zoeken, maar de vrede blijft niet uit en we zijn gelukkig in de dienst des Heren aan Zijn gemeente.

Zo willen we dan samen de strijd tegen de zonde in en om ons aanvangen.

In ons, opdat God ons heilige en reinige en ons gebruiken kan in Zijn dienst.

Om ons, opdat we ook naar buiten beantwoorden aan de roeping ons gesteld.

Broeders en zusters, als gemeente willen wij werken tot heil onzer medemensen. Wij willen hen in aanraking brengen met Jezus Christus, den Heiland der wereld.

Daar is werk voor de enkeling, daar is werk voor het geheel; en zal dat

werk vruchten dragen, dan moet er samenwerking zijn.

Een aanval op het rijk der duisternis heeft alleen dan succes, wanneer we eendrachtig ons in de strijd werpen. De enkeling richt dan zo weinig uit, omdat hij kracht verliest. Werken we samen, dan kan geholpen worden waar de kracht dreigt te verslappen.

Samenwerken! Ons, u en mij is vandaag werk in de handen gelegd, dat gedaan moet worden, omdat God het wil. Wij willen het evangelie voor zondaars, dat ons verloste, anderen brengen opdat ze vrij worden van hun zonden en gemaakt tot kinderen Gods, die met ons Zijn Naam verheerlijken.

Onze bede is: Heer, doe Gij met ons, zoals Gij doet met hen die Uw Naam beminnen. Zo voor God staande, kan het niet anders, of Hij zal Zijn zegen geven op het werk, dat wij uit Gods hand als Zijn werk aanvaarden.

Amen!

III

LOSSE SCHAKELS

De noodzakelijkheid der gemeente. Dr R. Saillens, de bekende baptisten predikant in Frankrijk werd dezer dagen 80 jaar. Nog altijd staat hij aan het hoofd van de bijbelschool te Parijs. Hij werd geboren in een Hugenotendistrict, waar zijn vader evangelist en colporteur was. Op zestienjarige leeftijd werd hij bekeerd en wijdde zich aan evangelisatie-werk. Zodoende viel de aandacht op hem en werd hij aangenomen voor de opleiding voor de evangeliedienst, die hij te Londen ontving. Gedurende de tijd, dat hij z'n militaire dienstplicht te Marseilles vervulde, begon hij een evangelisatie-actie waaruit zich een zelfstandig werk ontwikkelde, met verschillende stations.

De behoefte aan de gemeente. Zo werkte Dr Saillens tot het jaar 1886. In dat jaar werd hij Baptist. En wat bracht hem daartoe? Het antwoord is heel eenvoudig. Hij zag dat degenen, die zich uit de kerk van Rome tot Christus bekeerd hadden, zich niet konden handhaven, omdat ze niet werden verbonden tot een gemeente, ingericht overeenkomstig het Nieuwe Testament. Ofschoon zijn medewerker, Dr Mac All, ook van de noodzakelijkheid van gemeentestichting overtuigd was, kon hij er toch niet toe overgaan. Zo gingen dan de wegen van deze mannen van dat ogenblik uiteen. Dr Saillens verenigde de bekeerlingen in een gemeente, ingericht naar de eis der *Heilige* Schrift en zo ontstond de Baptisten gemeente te Parijs, die thans verscheidene honderden leden telt.

Gemeentevorming is eis van de praktijk.

Een gemengde vergadering. Ergens in het Zuiden van Engels Indië is gedurende een week een zeer gemengd gezelschap samen geweest. Er waren verschillende nationaliteiten samen: Engelsen, Indiërs, Zweden, Denen, Amerikanen en Canadezen. In kerkelijk opzicht was de variatie nog groter: We zullen ze hier niet allen optellen, maar ze vertegenwoordigden een vijftiental gezindten. Wat deden ze samen? Wat bracht hen bijeen? Deze vraag:

> „Wat zou er gebeuren als alle krachten, die in de Christenheid voorhanden zijn zich verenigden op de grondslag van het diepste en hoogste, dat gevonden wordt in den Geest van Christus?"

Waarlijk een vraag, het overwegen ruimschoots waard. Gelukkig het land waar mensen van verschillende gezindten de behoefte hebben zo'n vraag samen onder het oog te zien.

Getuigenissen. De negentig tot honderd gelovigen, daar saam gekomen, zijn met zichzelf begonnen. Ze legden de maatstaf aan zichzelf aan, en .... bleken en bekenden tekort te schieten. En op de bodem van 't werkelijke leven had toenadering plaats. Daar vond men elkaar. — Een welbekende Engelse zendeling moet eens gezegd hebben dat de strijd voor het Koninkrijk Gods verloren wordt in de morgenstond voor het bed van de christen. Zes zendelingen bekenden hierin gefaald te hebben, maar tevens dat zij besloten hadden voortaan een deel van de dag in de morgenstond aan God te wijden. Vele anderen kwamen en beleden hun fouten en maakten ze weder goed. Een zendelinge vertelde dat ze, ofschoon ze al vele jaren in Indië was, ze toch eerst sedert 1 Januari 1935 werkelijk een zendelinge was. Ze had er erg tegenop gezien om aan de andere arbeiders te vertellen, dat ze al die jaren wel Gods w e r k maar niet Gods w i l gedaan had. Maar ze was getroffen door het begrip, dat dezen voor haar toestand aan de dag gelegd hadden en voor de tederheid en tegemoetkomendheid, dat ze haar betoond hadden. En nu voelde ze grote eerbied voor hen.

Wat een bisschop zei. Onder de deelnemers bevond zich ook een bisschop van de Syrische kerk. Deze verklaarde:

> „1. dat hij een stille tijd met God moest hebben in de morgen, — een tijd van werkelijke gemeenschap en tot het vernemen van Gods plannen. Dat deed hij al 35 jaren.
>
> 2. dat hij had bemerkt, dat het somwijlen verstard was tot een vorm en een pose, en hij niet in Gods werkelijke tegenwoordigheid gekomen was.
>
> 3. dat hij had gemerkt dat het stille uur in de morgen maar niet als uit zichzelf, mechanisch werkt. Hij had geleerd, dat men voor elk nieuw contact en elke nieuwe taak zijn hart tot God moest opheffen. Maar — waarschuwde hij — denkt niet, dat het bij mij nooit mist!"

L.

III

VERSLAG

van de 55ste Algemene Vergadering der Unie van Baptiste gemeenten in Nederland

gehouden op Woensdag 10 en Donderdag 11 Juli 1935 in de kerk der gemeente te Nieuwe Pekela.

DONDERDAG, DE DAG VAN CONFEREREN.

Namiddagsamenkomst.

Op tijd wordt de vergadering geopend met het zingen van een lied. Enige verzen moeten wel gezongen worden voordat alle bezoekers van deze laatste samenkomst zijn binnengekomen. Het is ook een echte zomerse dag. En in de schaduw van de twee bomen, die als trouwe wachters op het kerkplein staan, is het zo heerlijk. De belangstelling voor deze samenkomst is bizonder groot. Slechts zij, die beslist naar huis moeten, zijn heengegaan. En dat zijn er maar enkelen.

De agenda ziet er zo uit, dat er reeds bij voorbaat belangstelling is.

Br. J. Louw spreekt over „Uit en over het gemeentelijk leven". Een echt, praktisch onderwerp dus. Eerst beluisteren we een inleiding, die naar het mij voorkomt opwelt uit een hart, dat het gemeentelijk leven kent èn liefheeft. Daarna wordt een artikel over genoemd onderwerp voorgelezen, dat reeds gestaan heeft in het maandblad van de Groninger gemeente. In dat artikel wordt gehandeld over de opname in de gemeente, over censuur en uitsluiting van de gemeente. Zeer duidelijk wordt het verschil tussen wezen en welwezen der gemeente naar voren gebracht. Enige tijd geleden heeft br. Louw in „De Christen" reeds enkele van die gedachten gelanceerd. Gaarne zullen we voor genoemd artikel in ons blad de nodige ruimte ter beschikking stellen. Sommige dingen moeten nu eenmaal vaker dan één keer worden gezegd.

En moeten gelezen, herlezen en ernstig overdacht worden.

* * *

We maken ons nu klaar om te luisteren naar getuigenissen over de vragen: „Hoe ik tot Christus ben gekomen?" en „Hoe ik tot de gemeente ben gekomen?"

De vergadering is dankbaar voor deze vragen. Dat merkt men zo. De sfeer is rustig en er is vertrouwen, dat de getuigenissen niet zonder zegen zullen zijn.

Men behoeft niet lang te wachten op den broeder, die het eerst naar voren komt en getuigt van zijn Heiland, Jezus Christus. Anderen volgen en spreken klaar en duidelijk, uit het hart tot het hart. Nog meerderen begeren tot ons te spreken. De vergadering luistert. Maar het horloge, dat op de tafel op het platform ligt, herinnert aan het sluitingsuur, dat deze middag maar al te vlug nadert. Over het tweede onderwerp, gesteld in de vorm van een vraag („Hoe ik tot de gemeente ben gekomen?") is zo goed als niet gesproken. Misschien kunnen we een volgend jaar daarover spreken.

Om 4 uur volgt sluiting.

Een gezegende samenkomst ligt achter ons.

Trouwens de beide dagen, zowel de dag van zaken doen als de dag van confereren, hebben ons veel innerlijk gewin en naar we hopen, en zeer zeker niet zonder grond, een *blijvende* zegen gebracht.

d. H.

DE VREDESMOTIE

aangenomen op het Baptist Wereld Congres van 1934 te Berlijn, en waarmee de Algemene Vergadering, gehouden in de tweede week van Juli j.l. te Nieuwe Pekela, haar hartelijke instemming betuigde, luidt als volgt:

„Dit congres bevestigt opnieuw zijn diepe overtuiging, dat oorlog in strijd is met den geest van Christus. Internationaal wantrouwen en afgunst, naijver en onwil om elkaar te begrijpen, dat op de laatste grote oorlog is gevolgd, hebben elke poging om algemene ontwapening te verkrijgen, verijdeld. De leveringen van oorlogstuig is een handelsbelang. Over de ganse wereld is een groeiend besef merkbaar vanwege de tot op heden niet geslaagde poging om een vereniging van Staten in het leven te roepen, die over gezag en middelen beschikt om internationaal onrecht te herstellen en te voorkomen. Dit congres dringt met klem bij al de lichamen, die samen het wereldverband vormen, aan om met alle beschikbare middelen de regeringen van de hun betreffende landen te bewegen, dat zij verklaren bereid te zijn hun souvereiniteit voor zover dat nodig is, over te dragen, opdat een internationaal machtslichaam worde geschapen, dat de vrede der wereld op de basis van gelijkheid en recht handhaaft. Het congres wekt met ernst alle Christenen der wereld op, om: 1e. persoonlijk tegen het onmenselijk en onchristelijk karakter van de oorlog te getuigen; 2e. om de afzonderlijke of gemeenschappelijke actie van de Christelijke kerken in het belang van de vrede te steunen, en 3e. om welwillendheid jegens de volkeren van alle natiën voor te staan.

Indien uitvoerbaar zou het congres een bijeenroeping van een internationaal congres van christelijke kerken om oorlog te keren en vrede te bevestigen met dankbaarheid begroeten en al zijn afdelingen opwekken om daaraan mede te werken.

GEEN NACHT MEER.

Openb. 22 : 5a.

Johannes, waardig bevonden en uitverkoren om de onzichtbare en toekomende wereld te schouwen, heeft talloze hemelse heerlijkheden naar beste kunnen en weten ons medegedeeld.

Vaak zien wij nog ten opzichte der openbaringen door een spiegel in een duistere rede en zullen wachten totdat wij de genade verkrijgen in dit leven, d.w.z. aan deze zijde van de deur dood, of daarachter om van aangezicht tot aangezicht, van oog tot oog te staan met wat God bereid heeft dengenen die Jezus Christus hebben liefgehad.

Dat voortschrijden zal voor geen kind Gods een ontnuchtering betekenen. De werkelijkheid des hemels kan ten enenmale niet in een mensenhart opklimmen.

* * *

Uit de schatkist der toekomst nemen wij dit stralend woord: En aldaar zal geen nacht zijn. Zoals zo dikwijls — een ontkenning, iets negatiefs. Daarachter gloort echter het eeuwige licht dat nimmer zal doven.

En aldaar zal geen nacht zijn.

God overwint.

Eerst was het nacht. Toen sprak Hij: Daar zij licht.

Nog deelde het licht de tijd met de duisternis.

Maar vanuit de eeuwigheid rolt op ons toe de verzekering: En aldaar zal geen nacht zijn.

Geen nacht meer van ongerechtigheid, die de zwarte vlerken onheilspellend over de aarde spant en allen die het zien inéén doet krimpen. Geen nacht meer van ongerechtigheid die met zware giftige nevelen over de ziel zich legt en ons doet klagen: een stroom van ongerechtigheid heeft d' overhand op mij.

Geen nacht meer van onzekerheid, mijn broeder en zuster.

O, hoe sidderen en beven wij soms onder de stormrammen Satans; hoe legt ons de Vorst der duisternis strikken voor de voeten en om de hals; hoe beeft ons hart — zullen wij de eerkroon dragen? Zal ik ingaan door de deur en staan in Gods eeuwig licht? Door genade ja en dan dankend uitroepen: Geen nacht meer.

Geen nacht van onwetendheid. Neen, in Zijn licht zien wij het licht. Nu dikwijls tastend, radend; in opstand soms, God aanklagend omdat we van Zijn liefde niets begrijpen. Voorbij, mijn broeder, die nacht van twijfel. Twijfel die ontstond omdat wij 't niet konden combineren — Zijn doen en ons denken. Daar geen nacht meer.

Geen nacht meer van lijden, pijn, moeite, verdriet, dood, rouw. Geen zwarte banden, geen tranen, geen onstilbaar leed, geen knagend verdriet — o, welk een wondere wereld beërven wij — geen nacht meer. Ergens moet voor ongehoorzamen een buitenste duisternis zijn, maar hier zijn de schaduwen gevloden en is de dag aangebroken.

* * *

En welk een dag.

Geen morgenlied of avondzang. Geen zon of kaars.

Eeuwig licht van de Heer door Zijne heerlijkheid. En het Lam is hare Kaars.

Daar zal eeuwige vrede heersen, zodat de poorten niet gesloten worden. Dus zal er ononderbroken gemeenschap zijn, die niet verstoord zal worden.

In stromen van licht zullen de koningen der aarde hunne heerlijkheid inbrengen en neerleggen aan de voeten van den Koning der eeuwen.

Laat ons voortgaan bij het licht der sterren door de nacht dezer bedeling. Het gaat naar de stad, waar geen nacht meer zijn zal.

O, heerlijke woning daarboven.

HUIZINGA.

Geef wat ge geven kunt,
Niet nutloos zij Uw leven.
Zo g' al geen vruchtboom zijt,
Toch kunt ge schaduw geven.

J. J. L. ten Kate.

DE LEVENSKRACHT VAN HET EVANGELIE.

Onder bovenstaand opschrift schrijft Ds. Louw in »De Roepstem«, maandblad ten dienste van de arbeid der Baptiste Gemeente te Groningen, het volgende:

Dezer dagen berichtten de dagbladen, dat de Centrale Raad van het Verbond van Godlozen het Volkscommissariaat van binnenlandse zaken in Rusland verzocht heeft maatregelen te nemen tot bestrijding der Christelijke secten. Volgens de Bond zijn 400 nieuwe secten geregistreerd. Het Commissariaat heeft derhalve de secten verboden en hun bezittingen verbeurd verklaard. De leiders zijn verbannen met het verbod naar Centraal Rusland terug te keren.

Met dit persbericht strookt wonderwel wat we langs andere weg vernamen van de kracht, waarmede het godsdienstig leven zich in Rusland laat gelden. „Dein Reich komme" vertelt van de bovengenoemde Bond een en ander, wat zijn angst voor de „nieuwe Secten" wel verklaarbaar maakt. Ofschoon die Bond vijf millioen leden telt en 33 bladen en tijdschriften uitgeeft, moet de „Kommunistische Cultuur" toch klagen: Wij wilden een geslacht van strijdende godlozen opkweken, maar na 17 jaar van arbeiden beschikken wij nog steeds niet over zulk een geschoold leger. De cellen der jeugdige godlozen en van de antigodsdienstige bonden brengen niet veel tot stand. Het anti-godsdienstig onderwijs is in verschillende districten sterk achteruit gegaan. Het blad „Besboshnik" klaagt: „Er zijn spoorwegbeambten, die thans weer zoals vroeger een kruis slaan, als er een trein voorbij gaat; er zijn leden der partij, die samenkomsten van christenen bezoeken. Velen gaan in 't geheim naar de kerk". Steeds grotere massa's van het volk beseffen de waarde der kerk en van haar verkondiging en van haar Boodschap en vinden de weg tot God. In Moskou namen een half millioen mensen deel aan de paasgodsdienstoefeningen. Deze allen weten dat de ogen der geheime politie ook aan de kerkdeuren waken en de kerkgang hun arrestatie en verbanning ten gevolge kan hebben.

De kerken lopen vol en de godsdienst, die reeds lang dood had moeten zijn leeft en *wint aan kracht*. De abonnementscijfers van de organen der godlozen zinken. De beroepspropagandisten propageren de godloosheid; het volk vraagt om het ware Brood en het Levende water. Met het oog op deze feiten verwondert het ons niet, dat de Godlozen-Beweging de Regering tot nieuwe strafmaatregelen tegen de gelovigen aanspoort. Hun aanvoerder zeide onlangs: „Wij willen de kerken der gehele wereld aansteken tot een vlammenzee . . . . . Wij moeten ons anti-godsdienstig werk, dat de fundamenten der oude wereld ondermijnt, nog versterken".

Wij bidden:
Onze Vader, die in de hemelen zijt.
Uw Naam worde geheiligd,
Uw Koninkrijk kome,
Uw wil geschiede, gelijk in de hemel, alzo ook op de aarde!

UIT DE GEMEENTEN

SNEEK. Het doet ons genoegen U enig nieuws uit onze gemeente te kunnen mededelen.

De laatste Zondag van de vorige maand was voor ons een bizondere dag.

Voor het eerst na ongeveer twee jaar, hadden we een doopdienst en mochten een zuster in de gemeente opnemen.

Op de laatstgehouden samenkomsten was ze tot bekering gekomen en wenste nu ook den Heer verder in gehoorzaamheid te volgen.

Aan de tafel des Heren werd ze hartelijk welkom geheten, tot grote vreugde van haar bejaarde moeder, welke na ernstige krankheid tot nabij de dood, het voorrecht had weder mede aan te zitten.

Van twee zusters, die beide na een zware operatie in haar eigen woningen konden terugkeren, mochten we ook reeds één begroeten; de andere kon wegens zwakte nog niet mede opgaan.

Dit alles mogen we als een verhoring op onze gebeden zien en geeft ons vrijmoedigheid om bij vernieuwing onze begeerten bij God bekend te maken voor de uitbreiding der gemeente.

A. WIELINGA, Secr.

BEVESTIGING, INTREDE EN BEGROETING TE ALMELO.

Zondag 28 Juli j.l. was voor onze gemeente een grote dag; en ook voor de gemeente te Enschedé. We zijn in Twente een voorganger rijker geworden, en dat zal het meest Almelo en Enschedé ten goede komen.

Ds. Reiling van Hengelo ging voor in de morgenbijeenkomst en sprak voor een talrijke, aandachtig luisterende schare over II Thess. 3 : 1 „Voorts, broeders, bidt voor ons, opdat het woord des Heren zijn loop hebbe en verheerlijkt worde".

In het laatste gedeelte zag de spreker de taak van gemeente en voorganger aangeduid. Het woord des Heren moet zijn loop hebben en verheerlijkt worden, d.i.: moet een overwinningsloop hebben. Dat gebeurt, indien door het woord des Heren zondaars worden gebracht tot den Heiland, en die nu reeds Jezus liefhebben, meer gereinigd en gesterkt worden.

Wanneer niet steeds bedacht wordt, dat *'s Heren* woord een overwinningsloop moet hebben, en dat dit de grote zaak is, waarom het gaat, vervallen voorganger en gemeenteleden maar al te licht in het najagen van eigen ideeën. Die eigen ideeën der verschillende personen komen met elkaar in botsing en . . . . de van God gegeven taak wordt *niet vervuld*.

Door den apostel werd de gemeente te Thessalonika opgeroepen om voor Paulus en zijn medearbeiders te bidden. Daarvan verwachtte hij bevordering van het werk. Ds. Reiling riep de gemeenten op om te bidden voor br. Hornstra, haar voorganger. Zonder gebed — aldus spreker — wordt gij zijn critici. Als ge bidt, wordt ge zijn helpers; en dan moogt ge hem ook wel een keer een opmerking maken, als ge dat nodig oordeelt. Dan zult ge ook vanzelf tot medewerking komen.

Voor den voorganger zal het gebed der gemeente geen reden worden om zijn taak gemakkelijk op te vatten. Het zal hem veeleer des te meer verplichten.

Ook heeft de voorganger zelf in de eerste plaats voor de gemeente en het werk te bidden. In zo verre zou het eerste gedeelte van de tekst ook tot hem gericht kunnen worden. Als de voorganger het gebed verzuimt, is dat een bron van ellende in zijn leven. Het zal zijn werk ijdel maken en in moeilijkheden zal hij niet kunnen volharden voor den Heer.

En dat moet hij kunnen. Ook als de gemeente ontrouw wordt, moet hij getrouw blijven; dan moet hij op niemand zien, dan op God alleen. En God zal hem niet teleurstellen.

Na deze rede vond de bevestiging plaats. De ernst van deze gebeurtenis werd door de aanwezigen gevoeld. Eerst aan br. Hornstra, daarna aan besturen en gemeenteleden werden *nog enkele vragen gesteld*, die bevestigend werden beantwoord. Daarna knielde br. Hornstra neer en werd hij omgeven door de broeders, die aan de handoplegging deelnamen.

Door het gebed, bij monde van Ds. Reiling, werd hij gewijd aan den Heer en Zijn werk.

Om half 4 opende Ds. Hornstra de bijeenkomst. Weer was een grote schare opgekomen, nu om te luisteren naar de intreepreek van den nieuwen voorganger. Ik behoef daar geen verslag van te geven, omdat die preek in „De Christen" zal worden afgedrukt.

Na deze rede, die een zeer goede indruk maakte, sprak Ds. Hornstra eerst zijn bevestiger, daarna het bestuur en de gemeente van Almelo toe, benevens den vertegenwoordiger der Uniecommissie, Ds. L. de Haan van Utrecht, zijn ouders en verloofde, de jeugdverenigingen en haar leiders en de broeders die dikwijls de gemeente hebben gediend.

Om half 8 stroomde de menigte nogmaals samen. In een echt feestelijke stemming was men tot bij tienen vergaderd. Vele goede woorden werden gesproken, enkele ingekomen brieven werden voorgelezen. De zangvereniging en het eerst kort geleden opgerichte mannenkoortje deden hun best. Ds. de Haan, die in de middagdienst reeds een woord had gesproken namens de U. C., sprak nu nog een woord namens de broederschap van Baptiste predikanten. Br. Johs. Kuiper, ouderling der gem. te Almelo, richtte zich tenslotte nog tot Ds. Reiling, dien hij de liefde der gemeente verzekerde. Hij bood den scheidenden consulent een mooie bureaulamp aan als een aangename herinnering aan het dikwijls moeilijke werk. Ds. Reiling dankte hartelijk en nam blijmoedig en hoopvol afscheid.

Nadat Ds. Hornstra een woord van dank had gesproken voor de mooie ontvangst, die men hem had bereid, sloot Ds. Reiling met dankgebed. Het was een kostelijke dag. De Heer zij geprezen.

Voor den Secr.

X.

Wees in 't oordeel niet lichtvaardig,
Gij die struikelt waar gij gaat.
Vraag, eer ge and'ren liefdloos smaadt,
Welk een vonnis ben ik waardig.

DE ZEGEN VAN DE N. B. J. B.

Zo mag ik wel boven dit artikeltje schrijven.

U zult weten, dat de N. B. J. B. verleden week te Hengelo (O.) haar tweede lustrum heeft gevierd. Ook hebt U misschien al gehoord, dat op onze gehouden tiende nationale jeugdconferentie (jubileum-conferentie) de kennelijke zegen van God rustte.

De bizonderheden zult U straks in „Jong Leven" kunnen lezen.

Toch wil ik hier het een en ander over de gehouden jeugdconferentie meedelen. Juist omdat hier boven te lezen staat van de zegen van de N. B. J. B.

Want dit is ons in Hengelo (O.) bij vernieuwing duidelijk geworden, dat de zegen, die de N. B. J. B. in de 10 jaar van haar bestaan heeft ontvangen, duidelijk in onze gemeenten geregistreerd kan worden. De Voorzitter van de N. B. J. B., Ds. J. W. Weenink, heeft in zijn jubileum-rede in klare woorden deze gedachte naar voren gebracht. Ook Ds. Barendregt kwam in zijn toespraak daarop te spreken. En wanneer deze beide jeugdleiders zo spreken, dan doen ze dat niet zonder enige grond. Hebben ze beide in de tien jaren die voorbijgingen, niet dapper als dienstknechten van Jezus Christus gestreden? Kwamen ze niet steeds op voor de belangen van de N. B. J. B.? En hebben ze daardoor niet trouw de belangen van onze Uniegemeenten gediend? En is mede door hun toedoen de band tussen N. B. J. B. en onze gemeenten niet bizonder sterk geworden?

We mogen de N. B. J. B. gerust zien als een kanaal, waardoor veel zegen in onze gemeenten is gevloeid. En wanneer ik zo schrijf, dan doe ik dat niet, om de hoogmoed te strelen. Want waarvoor zou dat nodig zijn. 't Is enkel en alleen het constateren van een feit. Hetgeen met grote dankbaarheid aan God geschiedt. Want binnen de grenzen van de N. B. J. B. kan men veel, zeer veel liefde voor onze gemeenten ontdekken. Och, ontdekken is niet het juiste woord. Die liefde tot de gemeente straalt U tegen. De harten gloeien van liefde voor onze gemeenten, omdat ze gloeien van liefde voor onzen Heer.

De sectie-vergaderingen waren niet ongezegend.

De zakenvergadering, de vergadering van het Centraal Comité, had een bizonder vlot verloop en kenmerkte zich door een sterke wil samen het beste te zoeken voor onze jeugdbeweging, om gemeenschappelijk grote plannen te ondernemen, kordate besluiten te nemen. Ik herinner hier aan het besluit, om in overleg met de Commissie voor Inwendige Zending een colporteur-huisbezoeker aan te stellen, die pionierswerk zal verrichten, en in wiens onderhoud de N. B. J. B. mede voor een bedrag van 600 gulden zal voorzien. En dan de doelstelling voor het nieuwe jaar, aangekondigd door den Zendingspenningmeester. In het nieuwe jaar willen we wederom een bedrag van eveneens 600 gulden bijeen brengen voor de opleiding van onzen a.s. zendeling, br. H. Doornkamp.

Daar wordt op het ogenblik op een wondervolle wijze tussen gemeenten en jeugd gecoöpereerd! Hoe dankbaar stemt dat het hart! O, wat is God ons genadig geweest. Hij heeft ons niet gedaan naar onze zonden en tekortkomingen. Maar steeds heeft Hij ons weer genadig willen aanzien in Jezus Christus.

Onze N. B. J. B. is Gode zij dank nog een beweging; een beweging, die naar onze gemeenten toe leidt.

De N. B. J. B. vraagt de voorbede van U ouderen. Ze vraagt om een plaats ook in Uw hart. Schenk de jeugd een welwillend en luisterend oor. Wil in liefde aan haar denken. Doe vooral Uw best, wanneer ik dat nog zeggen mag, om haar te begrijpen. Schrijf haar handelingen niet bij voorbaat aan verkeerde motieven toe. Heb een groot geloof en veel vertrouwen in de jeugd. Omring haar met al de liefde van Uw hart.

We hebben elkaar nodig.

Vooral in deze tijd.

Onze leuze als N. B. J. B.ers blijve: trouw aan God en aan onze gemeenten!

d. H.

III

JEZUS - DE HEER!

Toespraak, gehouden op de 10de Nationale Jeugd Conferentie (Jubileum Conf.) te Hengelo (O.) door br. Jac. de Jong.

We hebben allen het gevoel, dat we met deze 10de Jeugdconferentie aan een grenspunt gekomen zijn. 10 jaren van arbeid liggen achter ons en nu moeten wij weer voorwaarts.

Wat is ons program voor de toekomst?

Waar ligt onze taak?

Niet in organisaties en reglementen, maar in een Persoon.

In Jezus Christus op elk terrein van het leven als een levende tegenwoordigheid, als een absolute autoriteit.

Dit is een *oer-christelijke boodschap*.

Ik geloof, dat alles, wat wij nodig hebben als N. B. J. B.ers ligt opgesloten in de woorden „Jezus - de Heer". Wat de schrijvers van het N. T. hiermede bedoelen, kunnen wij die leven in de tijd van Fascisme en Nat. Socialisme, zeker beter verstaan dan de ouderen, die leefden in de eeuw van het liberalisme.

Jezus - de Heer, Jezus - de Leider!

Het woord „Leider" heeft door bewegingen als de N. S. B. een nieuwe inhoud gekregen. Wanneer een N. S. B.er zegt: „Mussert is mijn leider", betekent dit oneindig meer dan dat wat men er in de liberale aera onder verstond.

De Duitsers noemen hun leider: „mein Führer"! Ge moet het horen uitspreken! Het heeft bij velen een religieuse inhoud.

Toen het Saargebied Duits werd en ik door middel van een radio-apparaat het laaiend enthousiasme van het Duitse volk voor hun „Führer" de zoveelste maal kon studeren, moest ik onwillekeurig denken aan Paulus' woord aan de Filippenzen 2 : 9—11.

Dat, wat Hitler is voor een 100 % nationaal socialist en *oneindig meer* is Jezus voor mij.

Jezus de Kurios. Het was de titel van den keizer van Rome. De Christenen weigerden den keizer als „Kurios" te erkennen. Geen brandstapel of schavot kon er hen toe brengen ook maar een korrel graan aan den keizer (de verpersoonlijkte staatsidee — de staat als het hoogste gezag) te offeren. Zij konden geen staatsaanbidders zijn. Zij hadden één geloof, één doop en één Heer.

Jezus was hun Kurios — hun Heer.

Enkele eenvoudige mannen, meest vissers traden op het toneel van een ondergaande kultuurwereld met een eigenaardige, nooitgehoorde, ergernis verwekkende boodschap.

> „Een Jood — een telg van het verachte ras — gekruisigd door zijn eigen volk in een hoek van Palestina is de Kurios! Hij stond op uit de doden en kreeg van God alle macht in hemel en op aarde."

Wat waren de gevolgen van deze boodschap?

De fundamenten van de toenmaals bekende kultuurwereld werden bewogen. Het heidendom moest wijken voor een nieuwe godsdienst! Alles werd nieuw: een nieuwe kultuur
nieuwe levensidealen
nieuwe moraal
nieuw leven
een nieuwe toekomst. (Opstanding der doden.)

Wat betekent deze boodschap voor ons, N. B. J. B.ers?

We waren verloren! We waren gebonden aan de zonde met zware kettingen. We waren bang voor God. We vreesden de dood! Godsdienstige mensen dreigden ons met hel en verdoemenis. Het maakte op ons weinig indruk. Het leven zelf was ons grote probleem.

Toen kwam Hij. Jezus - de Heer! Hij kwam door Zijn tolken: Paulus, Johannes, Mattheus en vele Godsmannen van de nieuwe tijd. In één woord: door de gemeente! Hij sprak: „Ik heb uw zonde weggedragen aan het vloekhout der schande.

Ik verzoende door Mijn bloed uw schuld bij God.

Ik was dood en ben levend tot in alle eeuwigheid. Mij is alle macht gegeven in hemel en op aarde.
Geloof in Mij!"
Bevend legden we onze hand in de Zijne en werden Zijn eigendom. Halleluja, we waren gered! We zijn nieuwe mensen.
Nu is Hij de Heer!
Hij heeft absolute autoriteit!
Zijn God is onze God! Hij staat daar, waar de lijnen van twee velden van een schaakbord elkander snijden. Hij staat tussen hemel en aarde, tussen tijd en eeuwigheid, tussen God en ons.
Zijn levensbeschouwing *is* de onze!
Zijn dood *is* onze dood!
Zijn leven *is* ons leven!
Zijn Woord is voor ons Wet.
Hij sprak: „Wie geloofd zal hebben *en gedoopt* zal zijn, zal zalig worden." We werden gehoorzaam. We lieten ons dopen en kwamen in de gemeente, waar Hij — de Heer is.
Wat betekent deze boodschap voor ons getuigenis?
Iedere N. B. J. B.er gaat in 't voetspoor van een Paulus. Hij weet zich slaaf en vrij. Hij zegt: wee mij, wanneer ik het evangelie niet predik. *Hij is een getuige van Jezus* — geen redeneerder of debatter. Hij weet, dat onze boodschap niet wetenschappelijk te bewijzen is. We kunnen niemand dwingen te buigen voor Jezus' absolute autoriteit.
Wie zonder Christus meent klaar te kunnen komen met het leven en den dood, die probere het.
Wij kunnen zeggen, dat *wij* het niet konden, dat Jezus ons redde en hierdoor onze Heer werd. Wij hebben een boodschap voor vermoeiden, belasten en beladenen, die redding, verlossing, nieuw leven nodig hebben, niet voor Farizeërs.
Iedere N. B. J. B.er is een getuige van Jezus - den Heer.
Dit betekent: Jezus - *alles of niets*!
Hij redt alléén zulken, die bereid zijn het met Hem te wagen in leven en in sterven.
Hij vraagt absolute zeggingschap over:

onze tijd
onze bezittingen
ons lichaam
onze ziel (denken, voelen en willen).

Dit is de oer-christelijke boodschap Fil. 2 : 11: „En alle tong zou belijden, dat Jezus Christus - de Heer zij, tot heerlijkheid van God, den Vader!"
Vrienden, ik spreek namens u allen in deze grote vergadering de belijdenis uit in een Duits lied.
„Dein sind wir Jezus - Gottes Sohn.
Mit dir wollen wir es wagen!"
„Van U zijn we Jezus - Gods Zoon.
Met U willen wij het wagen." Dit is onze boodschap aan jong Nederland.
Neen het zal bij ons nooit worden:
Mussolini — de Heer.
Hitler — de Heer.
Mussert — de Heer.
Enige politieke partij, kerk of kerkgenootschap — de Heer.
Maar in onze jeugd en bij het voortschrijden der jaren, in leven en sterven, in de gemeente hier en daarboven, voor tijd en eeuwigheid is het en blijft het *Jezus - de Heer!*

MEDEDELINGEN

Zusterhulp.

Ontvangen van afd.

Deventer	halfj. bijdrage Congo Zending	f 25.—
Harlingen	bijdrage	- 25.—
„	collecte vergadering Zusterhulp	- 3.—
Vrouwenvereen. Sneek		- 30.—
Collecte Alg. Verg. N. Pekela		- 51.47
Opbrengst Sprei	voor kerk Yakusu	- 50.50
Hoorn voor zuster Reiling		- 10.—

Met hartelijke dank en zustergroet,
A. BOITEN—Attema.
Den Haag.
Giro 223958 van J. Boiten, Abrikozenstraat 188.

Enschedé.

Zondag 4 Aug. 's morgens 10 uur intrede van Ds. H. Hornstra.
's Avonds 7 uur begroetingssamenkomst.

Verantwoording.

Noordbergum.

Voor „Zandbulten":
F. V. te S. f 10.—; Mej. G. te W. f 1.—; F. te S. f 1.—; H. V. te S. f 10.—; A. B. te S. f 10.—; W. V. te W. f 5.—; H. d. V. te L. f 0.25; S. B. te N. f 2.—; Mej. C. B. te 's H. f 2.50; B. A. te K. f 5.—; N. N. te H. f 10.—; E. d. H. te H. f 1.—; S. v. d. M. te H. f 2.50; S. v. d. M. te N. f 15.—.
Voor „Noordbergum":
N. N. te H. f 10.—; S. v. d. M. te H. f 2.50.
Allen hartelijk dank.
G. VISSER,
Giro 239787.

Heb God lief en doe dan wat ge wilt.
Augustinus.

RONDBLIK.

De bijbel onder zijn bereik.

In één der laatste nummers van het „Algemeen Weekblad voor Christendom en Cultuur" staat over bovenstaand opschrift de volgende ontboezeming van den Oog en Oor-schrijver te lezen:
Iemand heeft een onderhoud gehad met Mussolini. Hij schrijft: „De Duce is een door en door menselijke, en gelukkig ook diep religieuze man. De Bijbel ligt steeds onder zijn bereik". Men zou dit den keizer van Abbessynië toch niet voor moeten lezen. Het gaat er bij ons al heel moeilijk in. Als Mussolini zijn soldaten opwekt om liever als helden te sterven dan nutteloos te leven, heeft hij dat toch niet uit de bijbel. Als hij alles in Afrika klaar maakt voor de oorlog is dat wel door en door menselijk, maar toch verre van religieus. Ons rechtsgevoel komt in opstand als wij het weerloze Abessynië langzamerhand aan hem zien overgeleverd. Tijdens de wereldoorlog is er genoeg comedie gespeeld met den „ouden God"; de geschiedenis is vol van vrome legeraanvoerders, die de bijbel onder hun bereik hadden. Ik geloof dat wij allen mensen zijn, die de bijbel onder ons bereik hebben liggen. Door en door menselijk zijn we ook. Maar daar heeft de wereld niets aan. Die heeft er alleen wat aan als wij de bijbel ook werkelijk *lezen*. Van elk mens en elk volk kan in onze tijd getuigd worden: ze hebben de bijbel onder hun bereik. Maar alleen zalig zijn zij, die het woord Gods wezenlijk *verstaan*. En dat Mussolini de bijbel zou verstaan, mag althans in deze zaak met Abbessynië niet ernstig worden geloofd.

De Oxford-groepbeweging.

Van de hand van ds. H. D. Both, Geref. predikant te Arnhem, verscheen niet lang geleden een boek onder de titel „Arbeiders in zijn oogst", dat een krachtig pleidooi voor de Buchman beweging bevat en in de Gereformeerde kerkelijke pers vrij algemeen afwijzing vond. Toch zijn er uitzonderingen. Met name onder de Gereformeerde predikanten in Indië, van wie ds. J. G. Fernhout te Bandoeng bekend staat als vriend dezer beweging, heerst in dit opzicht een andere stemming. Dit blijkt ook uit het jongste nummer van het Kerkblad der Gereformeerde kerken in Nederlands Indië, waarin de hoofdredacteur ds. J. H. Sillevis Smitt te Semarang in een artikeltje het voor dit boek opneemt, het betreurt dat het tot moeilijkheden aanleiding gaf en zijn oordeel o.a. neerlegt in deze woorden: „Zijn boek (het boek van ds. Both) was me uit het hart gegrepen en ik acht het een gave Gods aan onze kerken".

Toename van geesteszieken.

Dr. Friedrich von Bodelschwingh, de bekende directeur van de grote philantropische gestichten „Bethel" bij Bielefeld, schrijft aan de pers, dat in de laatste tijd het aantal valzuchtigen en geesteszieken aanmerkelijk toeneemt. Epileptischen zijn er thans te Bethel niet minder dan 2185. Voor de geesteszieken werden onlangs drie nieuwe gebouwen geopend, zodat samen 700 plaatsen ter beschikking zijn; en ook deze uitbreiding voorziet niet de behoeftigen.

Kaiserswerth.

De bekende diaconale inrichtingen te Kaiserswerth in Duitsland vieren de 19de October van dit jaar haar 100-jarig bestaan. In het prieel van ds. Fliedner werd de 19de October 1835 te Kaiserswerth een breischool geopend, die reeds het volgende jaar tot een kleuterschool werd uitgebreid en de aanvang werd van het wijdvertakte werk, dat thans te Kaiserswerth in wereldbekende inrichtingen van aanmerkelijke omvang geconcentreerd is.

Echtscheidingen.

Dr. Clarense Macartney te Pittsburg in de Verenigde Staten vermeldt, dat in de Verenigde Staten van Amerika in 1934 in totaal 183000 echtscheidingen plaats vonden, dat is: op elke 5 huwelijkssluitingen komt 1 echtscheiding. Een opmerkelijke illustratie bij dit cijfer levert dr. Macartney door de vermelding, dat de helft van de kinderen die met den strafrechter in aanraking kwamen, uit huwelijken kwamen welke gescheiden waren en dat de toename van de misdadigheid onder de jeugd voor een niet gering deel moest toegeschreven worden aan de voortschrijdende ontbinding van het gezinsleven.

Driemaal preken leren.

Een predikant, aldus het Duitse Predikantenblad, moet driemaal preken leren. *Eerst* moet hij leren, hoe hij een preek maakt; dat is, hoe men een tekst zich indenkt, als theoloog die overdenkt, hoe men over die tekst bidt en mediteert, hoe men die tekst op zich zelf toepast en daarna ook op de gemeente en dan het geheel in vaste en duidelijke uiteenzetting der gedachten opbouwt. Heeft de predikant dit geleerd, dan moet hij *in de tweede plaats* leren, hoe de zorgvuldig voorbereide preek een levend getuigenis wordt. Hij moet van de gemeente iets willen, met de gemeente vanaf de eerste zin in contact zoeken te komen. Dit is het gevaarlijke stadium voor den predikant. Hij komt in de verzoeking meer op de uitwerking en het effect te letten dan op de waarheid; hij komt er gemakkelijk toe meer waarde te hechten aan de wijze, waarop hij de tijdvragen raakt, dan de wijze waarop hij de eeuwigheidsvragen raakt. Daarom moet hij op het hoogtepunt van zijn leven *ten derde male* leren preken. Hij moet weer beginnen zorgvuldig er op te letten, of dat wat hij zegt wel Schriftuurlijk is, of hij zijn gemeente wel de rijkdom der Schriften ontsluit, of hij wel werkelijk Christus predikt en niet zichzelf. Hij wordt dan waarschijnlijk eenvoudiger in zijn preken dan hij voorheen was. Het zal hem ook minder bekommeren dan voorheen, of de mensen met zijn preken tevreden zijn of niet. Hij zal dan slechts de éne roem kennen dat zijn preken niet woorden van menselijke wijsheid, maar alleen het nietsweten dan Jezus Christus en dien gekruisigd, zoeken.

III

INGEZONDEN.

Wees waakzaam en vertrouw op God.*

„Waarheen?" vraagt de heer J. Spreeuwers in De Christen van 28 Juni 1935. Hij, die deze vraag stelt, moet niet, zoals de schrijver van dat artikel, de ogen sluiten voor het licht en alles te donker zien met beweringen zoals: „De haat tussen de volkeren, tussen de regeringen, is torenhoog geklommen". Wij moeten met opgericht hoofd het zonlicht zoeken. Want juist het gebrek aan vertrouwen tussen de volken en de overdreven angst zijn oorzaak, dat eerlijk bedoelde pogingen om te komen tot politiek en economisch herstel, tot vermindering van bewapening telkens opnieuw schipbreuk lijden. En in ons land maken juist zij, die zich als pacifisten willen voordoen, zich het meest schuldig aan de schadelijke verdachtmakingen en dat nog wel in de eerste plaats tegen hun eigen land. Is het geen absoluut miskennen van het wezen van ons volkskarakter, als men zegt: „Ons land is niet beter dan andere landen?" Ons land, Zwitserland en de Skandinavische landen zijn wel beter. Bij het gelukkig thans nog de meerderheid vormende, welwillende deel van de bevolking, bij hen die zich niet door partijzucht tot haat tegen andersdenkenden in het buitenland laten drijven, bestaat geen haat tegen enig ander volk. Er is geen enkele reden, waarom het Nederlandse volk of de Nederlandse regering ooit een oorlog zou ontketenen (waarmede niet wordt bedoeld een oorlog verklaren, als die ons wordt opgedrongen). Dat enige wrijving tussen ons land en enig ander land onze regering er ooit toe zou kunnen drijven te trachten met geweld onze wil aan de tegenpartij op te dringen, is eenvoudig ondenkbaar en in strijd met onze geschiedenis en met de Nederlandse vredespolitiek, die ons ruim 100 jaar lang voor oorlog heeft gevrijwaard. Dat is het kenmerkende verschil tussen de kleine neutrale staten en de voormalige oorlogvoerenden, dat in eerstgenoemde landen in de weermacht nimmer de verleiding zal liggen om zijn wil met geweld aan anderen op te dringen.

H. M. onze Koningin heeft in haar telegram aan President Roosevelt op 17 Mei 1933 zo kernachtig de geest van het Nederlandse volk weergegeven.

> „Dit volk, uit naam waarvan ik spreek, verafschuwt de oorlog. Het zou natuurlijk een aanval weerstaan, maar het verafschuwt de oorlog. Evenzeer als het uittarting en aanval tussen burgers veroordeelt, veroordeelt het aanval en uittarting tussen volken".

Onze luchtvloot, onze militaire gasschool, onze weermacht in het algemeen dienen ook niet om op een oorlog aan te sturen, maar om ons te kunnen verdedigen, als wij worden aangevallen om dan onze jongens niet weerloos naar het slachtveld** te zenden.

Daarom moet de strijd voor de vrede niet zijn een strijd tegen de Nederlandse landsverdediging. Onze weermacht is geen oorlogs-, maar een vredesinstrument. Daarom is het misleidend om te ageren tegen oorlog en oorlogsvoorbereiding. Als „anti-militair"-isten in ons land verklaren te strijden tegen „oorlogsvoorbereiding" bedoelen zij te strijden tegen „landsverdediging".

Nog steeds is het voor Nederland goed zich te houden aan de spreuk onzer vaderen

Vigilate, Dei confidentes.
Wees waakzaam en vertrouw op God

H. BAKKER,
Emmer Erfscheidenveen.

* Ook dit ingezonden stuk geven we een plaats in ons blad, met de mededeling er bij, dat we over de kwestie zelf, waarom het gaat in het stuk van br. Spreeuwers en dat van br. Bakker, in ons blad geen discussie gaan openen: *1* omdat we over te weinig plaatsruimte beschikken; *2* omdat nog niet zo lang geleden over deze zaak in „De Christen" is gediscussieerd; *3* omdat de discussie over het vraagstuk „Oorlog en Christendom" meestal zo weinig vruchtbaar is. E.-R.

** Bijna had ik sla*ch*tveld veranderd in sla*g*veld. Maar 't is ook zo, het woord sla*ch*tveld is nog wel zo waar en geeft duidelijker het vreselijke en afschuwelijke van de oorlog weer. E. R.

Vrijdag 9 Augustus 1935 No. 2378 54ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN — GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. L. DE HAAN - UTRECHT KERKSTRAAT 28 BIS
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.65 BUITENLAND PER JAAR f 3.50

AAN ZEER STILLE WATEREN

GEEN SMAADREDE OPNEMEN.

We spraken onlangs op onze bijbellezing en bidstond over het eerste gedeelte van Psalm 15.

David stelt in Psalm 15 de volgende vraag: Here! wie zal verkeren in Uw tent en wie zal wonen op de berg Uwer heiligheid? En de Psalmist zegt dan in zijn antwoord op deze vraag o.a.: „die met zijn hart de waarheid spreekt; die met zijn tong niet achterklapt — en *geen smaadrede opneemt* tegen zijn naaste".

We merken dadelijk het grote verschil tussen smaadrede *spreken* en smaadrede *opnemen*.

Daar wordt heel wat kwaad gesproken. Wat kan de tong scherp zijn! De wonden, die de tong slaat, zijn menigmaal veel en veel moeilijker te genezen dan lichamelijke wonden. Welk een zee van ellende en achterdocht en wantrouwen en twist en tweedracht heeft de tong reeds over de wereld, *en ook over onze gemeenten*, uitgestort.

De vraag rijst bij ons op: hoe wordt kwaadsprekerij en achterklap ondervangen?

Het antwoord geeft David: *geen smaadrede opnemen.*

Men kan het kwaad meestal zo gemakkelijk kwijt! Daar zijn altijd oren, die zich onmiddellijk spitsen, wanneer de kwade tong zich roert. Velen, die nog al eens moeite hebben 's Heren woord gelovig te aanvaarden, slikken alles wat de kwaadspreker hen voorzet. Op de weg van het kwaad raakt de logica menigmaal zoek.

Wie een smadend woord *spreekt*, zondigt in erge mate; staat op dat ogenblik niet onder de leiding des Geestes en openbaart niets van de zin van Christus.

Maar wie een smaadrede *opneemt*, zondigt in niet minder mate, is misschien nog verder van de weg af, omdat hij een luisterend oor geeft aan het smadende woord. Want op die manier v e r b r e i d t zich het kwaad.

Het kwaad, trouwens èlk kwaad, *moet gelocaliseerd worden*. Het moet binnen bepaalde grenzen blijven. Gij moet zijn als een muur, waar het kwaad niet doorheen kan, maar waartegen het wordt teruggekaatst. Het vuur van kwaadsprekerij en achterdocht, om een ander beeld te gebruiken, verteert zich op de duur zelf, wanneer *gij* het maar geen voedsel geeft.

Nog veel te weinig behartigen wij de zo dringende en ware vermaning van den Psalmist: Neemt onder geen enkele voorwaarde, ook niet met de „allerbeste" bedoelingen een smaadrede op tegen Uw naaste. *Wanneer ge het toch doet*, dan verliezen Uw geestelijke goederen zeer snel aan waarde, ge wordt geestelijk onevenwichtig, ge mist de vrede des harten, Uw *gemeenschapsleven* gaat er onder lijden. Daaraan zult ge niet ontkomen. En niet alleen gijzelf lijdt er onder, ook anderen gaan met U een kwijnend en wegterend geestelijk bestaan leiden.

De reden van dit alles?

Men heeft het kwaad niet getracht te locàliseren, maar men heeft een smaadrede tegen zijn naaste opgenomen. Natuurlijk! in de veronderstelling, dat de z.g. kwaadspreker (kwaadspreker en smaadredenaar zijn tweelingen) U voor honderd procent waarheid opdiste; en tevens met de geheel zuivere bedoeling, om het kwaad zo spoedig mogelijk uit de wereld te helpen. Maar mèt die veronderstelling en mèt die bedoeling zijt ge begonnen een smaadrede *op te nemen*. En dát is Uw zonde. Dáár heeft het kwaad een nieuwe voedingsbodem gevonden.

Durft gij een kwaadspreker recht in de ogen te zien en hem onomwonden mede te delen, dat ge zo vrij zijt, om de smaadrede *niet* op te nemen?

Beproeft de geesten of ze uit God zijn. En beproeven is niet zo ongeveer hetzelfde, maar *heel iets anders* dan onderzoeken.

Het kwaad moet *in de eerste plaats* gestuit, gelocaliseerd worden.

Ook onze gemeenten lijden niet zozeer onder de kwaadsprekers, maar voornamelijk onder hen, die de smaadrede tegen hun naaste opnemen.

Waren er geen drank*ge*bruikers er zouden ook geen drank*mis*bruikers zijn. Waar het kwaad niet wordt *opgenomen* daar moet het wel een vroegtijdige dood sterven.

Staan wij niet allen schuldig voor God? Klagen onze zonden ons niet aan? Laten wij ons allen buigen en verootmoedigen voor den Heer.

O God, wie zal verkeren in Uw tent en wie zal wonen op de berg Uwer heiligheid? Die met zijn hart de waarheid spreekt; die met zijn tong niet achterklapt .... en *geen smaadrede opneemt* tegen zijn naaste.

Aan de bede: „Heer, zet een wacht voor mijn lippen", moet dus deze bede vooraf gaan: „Heer, help mij om geen smaadrede tegen mijn naaste op te nemen".

d. H.

EEN ZONDAG IN HAMBURG.

Door bizondere omstandigheden leidt mijn vacantieweg altijd naar Hamburg. Gedurende enkele weken bevind ik mij dan weer in dat gebouw, waarin onze jongemannen toegerust worden voor de arbeid in de gemeenten. Het aanschouwen der oude leerzalen, het inademen dier vertrouwde schoollucht wekt telkens de herinneringen aan dagen lang geleden weer op. Blijde en droeve dagen — maar meest blijde. Wat hadden wij tenminste talloze blijde dagen waarvan de gebeurtenissen mij nu nog doen glimlachen. 't Is nu mijn doel niet om daarover te schrijven, ik zou U anders menig vermakelijk toneel kunnen laten zien. En ook andere.

Gister was het Zondag. In de voormiddag bezocht ik de Michaeliskerk van de Evang.-Lutherse gemeente. Te lopen van hier gaat niet, zodat je op de tram bent aangewezen. Bij de vol-

gende halte stapten nog een paar Baptisten in, vader en zoon uit een stad aan de Oostzee. De vader had ik tijdens een bezoek, dat hij ons bracht vorige week, leren kennen als een Duitser met een groot hart. De hele oorlog was hij aan het front. 't Was een genot met deze man te praten. Hoe hij met zijn God geleefd had en met welk een stralend gezicht hij nu sprak van onzen Heer Jezus, de Vredevorst. In de tram kwamen wij nog op het Jodenvraagstuk te spreken. Ik zeide hem, dat het ons zeer tegen de borst stootte dat de Joden zo fel bestreden werden. Overal aan de weg ziet men namelijk, tenminste in Hamburg, aanplakborden waar Julius Streicher, de bekende Jodenhater, zijn kranten heeft aangebracht. Boven deze borden staan woorden als: „Kopen bij de Jood is volksverraad" of „De wereldvrede komt eerst als de wereldheerschappij van de Jood gebroken is". „De Jood is ons ongeluk". Vertelde hem ook van een joodsen tandarts, dien ik dezer dagen bezocht — hoe mij deze man, toen ik met hem alleen was, zeide down, neerslachtig, te zijn en dat hij tot zover vol was, daarbij zijn hand naar de keel brengende, en dat het hem een weldaad was iets tegen iemand te kunnen zeggen zonder dat direct daaruit iets verkeerds werd gedacht. Ik wil hier het gesprek niet verder weergeven, maar ik heb sterk de indruk bij meerderen gekregen, dat zij ook niet accoord gaan met deze wijze van handelen.

De Michaeliskerk, die wij samen bezochten, is een rijk bouwwerk in barokstijl uit de vorige eeuw, getuigend van Hamburgs welvaart. Zij biedt plaats aan minstens 2500 bezoekers. Deze morgen sprak een dominé uit Amerika, oorspronkelijk uit Duitsland. 't Was niet veel. Een hoop citaten, Shakespeare, Liszt, Goethe en dan ook nog „der Sankt Paulus" en aan 't eind nog een schemerende Christusfiguur. Hij sprak over 't edele mensdom en 't komend koninkrijk. Wilde ook over 't Christendom spreken, maar kwam dan weer bij de mens inplaats van bij Christus terecht. 't Was jammer — er waren veel mensen. Misschien is 't wel hoogmoed in Uw ogen, maar bij mij kwam het verlangen — mocht ik er maar even staan daar in die marmeren trekpot, want daar leek de kansel sterk op; ze hadden bepaald andere thee gekregen. Met weemoedige gevoelens gingen we uit het schone gebouw en terwijl de laatste tonen van 't machtige orgel verklonken langs de zoldering en verzonken tussen de grote banken, blies vanaf de toren een trompetter nog eens het laatst gezongen lied over de uitstromende menigte en de zwarte daken der kazernes, waarin duizenden stervelingen hun leven verslijten. De bekende melodie vertroostte ons toen.

Ik nam afscheid van mijn broeders en reisde mijn weg terug naar het seminarium. In de namiddag begaven we ons op weg naar het nieuwe kerkje van de gemeente te Wandsbek, een voorstad van Hamburg. Na drie kwartier wandelen bewonderden wij het keurig gebouwtje, modern in vorm en kleuren. Aan mij was het voorrecht te mogen spreken, wat ik met veel vreugde en fouten deed. En al waren naar de vaste verzekering van enkele luisteraars de fouten niet vele, ikzelf voelde mij als David die in Sauls wapenrusting moest gaan. Mijn toespraak had als grondslag de gelijkenis van den barmhartigen Samaritaan. Aan 't slot zeide ik mijn broeders en zusters toch vooral in deze luide tijd, waar krant en radio alles overstemmen, in de stilte te willen gaan om Gods stem te horen. Niet alleen te luisteren naar de stem van het bloed, van het ras, van grote leiders, maar vooral naar Zijn stem. Broeders en zusters van Nederland, laat ons de onzen hier in dit land gedenken. Vorige week leidde ik een bidstond en sprak van de liefde, die tot alle mensen zich uitbreidt. Na afloop kwam een regeringsambtenaar tot mij en zeide: „Het is niet gemakkelijk nu als Christen in ons land te leven". Men versta dit woord niet verkeerd — hij bedoelde — onze blik wordt zo beneveld door allerlei theoriën en berichten.

Na de dienst vierden wij het „Mahl des Herrn". Onwillekeurig gingen mijn gedachten naar de gemeenten in Holland, waar men ook om deze tijd wellicht aanzat aan de tafel van het Nieuwe Verbond.

O ja, een nieuw verbond Gods, uitgaand boven ras en grens. Zo wijd de sterren staan, zo ver het zonlicht straalt, zo wijd en ver gaat dit verbond. Gemeenschap der heiligen.

> Kom o gij dag aller dagen,
> Lang door Gods volk verbeid.

Zo was het reeds bij 't avondmaal. Dat is de vaste belofte voor een volle vervulling in Zijn dag.

HUIZINGA.

III

HUISBEZOEK.

[Onderwerp, behandeld op de tweede dag (Dond. 11 Juli 1935) der Unievergadering te Nieuwe Pekela, door br. M. J. Verhorst].

In de Klassieke Apostolische Geloofsbelijdenis komt een geloofsartikel voor dat, vrij van elke dogmatische constructie, de ernstige bedoeling heeft om beslag te leggen op alle sferen van het geestelijk leven en triomfantelijk perspectieven opent van verrassende breedte en diepte. 'k Bedoel het geloofsartikel, dat verklaart: „Ik geloof in de gemeenschap der heiligen".

Het woord „gemeenschap" oefent op zichzelf al een opbouwende, een versterkende invloed uit en de economische ontwrichting van deze tijd illustreert reeds op ontzettende wijze wat de gevolgen zijn en welk een levensverarming er uit voortvloeit, wanneer de materiële nationale en internationale wissel- en samenwerking is verbroken. De wereld van onze tijd lijdt aan verbrokkeling en algemene uitputting; de mensheid kan zich nu eenmaal niet staande houden, wanneer zij geen verband houdt met de dingen buiten haar. Want dat is één van de eerste voorwaarden van het leven, en wanneer dat waar is ten opzichte van het materiële leven, hoeveel te meer en in hoeveel hogere zin geldt dat dan omtrent het leven uit de geest. Is een volk iets anders dan een groep mensen, die een bepaalde landstreek bewonen, maar is daartoe nodig een eigen historie en een eigen karakter, eigen idealen en eigen taal, niet minder is dat het geval met de levende Gemeente van Christus, die opgebouwd uit alle volken, talen en naties, zich gevormd heeft tot een zielen-rijk, dat op zedelijke gemeenschap berust.

Wanneer we nu vanuit dit wereldomspannende standpunt ons terugtrekken op het zeer locale begrip „Huisbezoek", dan lijkt dat bij de eerste indruk een geweldige sprong, maar waar dit instituut berust op dezelfde grondslagen als die der gemeenschap der heiligen, en ook een uitvloeisel daarvan is, daar moet ook vanuit dit gezichtspunt dit instituut worden bezien en levendig gehouden.

We zullen het toch zeker wel allen met elkaar eens zijn, dat het huisbezoek een belangrijk onderdeel vormt van het gemeenschapsleven der Christenheid en gerekend kan worden tot de noodzakelijke consekwentie daarvan. Het is een instelling die nog ouder is dan de Chr. Gemeente zelve, waar Jezus haar feitelijk reeds in beginsel heeft ingesteld toen Hij Zijn discipelen in paren uitzond om de komst van het Koninkrijk Gods aan te kondigen, met de speciale opdracht daartoe aan de huizen aan te kloppen en zich daarbij op echt oosterse wijze rustig neer te zetten en ook te gebruiken wat hen zou worden voorgezet.

Zij waren alzo de grondleggers van het werk, dat na de stichting der gemeente zou worden voortgezet: gaande van huis tot huis broodbrekende, en dat is uitgebreid onafhankelijk van de wisselende opvattingen, omstandigheden en toestanden, waaronder het lichaam van Christus is gegroeid en uitgebreid al de geslachten door.

Het is een werk, dat in de allereerste plaats deel uitmaakt van de pastorale arbeid, waar het een belangrijk onderdeel vormt van de prediking des Woords. Het is a.h.w. de binnenkant van dat werk en kan worden beschouwd als een noodzakelijke completering er van. De Voorgangers zijn dus zeker wel de meest bevoegden, om over dit werk

te oordelen, en waar ik het nu toch onderneem daarover iets te zeggen, daar hoop ik dat dit niet zal worden uitgelegd als een zich willen bemoeien met de zaken van een ander. Maar omdat ik uit ondervinding weet, hoe nuttig het kan zijn, wanneer een buitenstaander ons eens zegt hoe hij ons werk ziet, in dit geval dus vanuit de gezichtshoek van degenen, die bezocht worden.

Want wel komen we, wanneer we als leden der gem. onze roeping goed verstaan, zoveel mogelijk in de Zondagse onderlinge samenkomsten, om door prediking, gebed en lied te worden opgebouwd en bemoedigd. Maar het valt toch niet te ontkennen, dat de sfeer die daar overheersend is, meebrengt dat we elkaar daar, in de volste zin van het woord op z'n Zondags zien. Behalve onze Zondagse kleding, hebben we ook nog een Zondags uiterlijk; en dat is volstrekt Schriftuurlijk, want heeft Jezus ons niet de vermaning achtergelaten om wanneer we bij elkaar zijn geen droevig gezicht te zetten maar integendeel een blij gelaat te tonen, welke onze omstandigheden ook zijn? Maar hoe dan ook, we dragen daar toch meer of minder een masker, en wee degene, die het kwaad van elke dag (waarop Jezus doelde in Zijn bergrede) niet thuis heeft achtergelaten, maar het mede heeft binnengedragen over de drempel en tussen de wanden van het kerkgebouw. Want deze heeft reeds bij voorbaat de zegen, waarom het te doen was, verstoord.

Maar dat neemt niet weg, dat dit kwaad er is en hebben we tijdens de prediking die last van ons kunnen afwentelen en ons daarboven kunnen uitheffen zodat we ons heerlijk verruimd hebben gevoeld, straks thuiskomende ligt het alweer op ons te wachten, ja dan kan het zijn dat het ons al van verre als tegengrijnst in de vorm van een ernstige kranke, die we daar weder terugvinden; in kommer en zorgen tengevolge van werkloosheid: in opstandigheid van huisgenoten die niet met ons eenzelfde weg willen gaan; in moeilijkheden betreffende de opvoeding van de kinderen, die geheel en al in beslag worden genomen en beheerst door de geest van onze upper moderne tijd, en van nog zoveel meer.

Dan zien we ons dus in huis weder geplaatst voor de realiteit van het leven die zo ruw en zo bitter kan zijn, en voor de geestelijke strijd en het deprimerende daarvan en voor nog zoveel andere levensmoeilijkheden en problemen, en die maar niet *aanstonds* door een machtspreuk of bijbeltekst te bezweren of op te lossen zijn.

En wanneer we nu zijn een levende Christengemeenschap, die deze band niet alleen demonstreert wanneer ze des Zondags bijeen is en die bij het uiteengaan niet als droog zand uiteenvalt, waar het niet de clubgeest is die samenbindt, maar de Geest van Christus, daar gevoelen we dat de consekwentie daarvan is, dat we ook in elkaars individuele geestelijke en maatschappelijke noden ingaan en meeleven en elkaar hebben te steunen en voor te lichten.

Maar hiermede wordt wel de moeilijkste kant van het gemeenschapsleven naar voren gebracht, want nu komen we van de objectieve in de subjectieve sfeer; nu wordt het van de kant van den bezoeker niet meer een spreken en betogen in 't algemeen, of, wat ook kan voorkomen, een spreken langs elkaar heen, maar dan gaat het op den man af; nu moet het masker worden afgelegd; nu moeten de harten over en weer worden ontsloten, en hoe oprechter men daarbij tegenover elkaar is, hoe beter, zodat het zelfs, wanneer nodig, kome tot een biecht; tot het inzicht en de erkenning van wat daar kankert of knaagt aan de wortel van ons geestelijk leven.

Laat daarbij dan maar eens naar buiten komen wat ons innerlijk bezig houdt, ook aan mogelijke twijfel en onzekerheid en angst, ja zelfs aan ongeloof en opstandigheid. Want dan opent zich daardoor des te meer de kans om elkaar te helpen: helpen, vooral daarin, dat we proberen af te dalen in elkaars geestelijke strijd en moeilijkheden en over en weer te erkennen, dat we daarin geen vreemdelingen zijn, maar veeleer deelgenoten.

In dit verband herinner ik mij een oud en ervaren Christen, die zeide het moment in zijn leven te hebben gekend, waarin hij zodanig werd aangevochten door den boze, dat hij zijn bijbel had opgenomen en in een hoek van de kamer geslingerd. (Ps. 116) want nu kan hij anderen aangevochtenen te hulp komen.

Daarom is het huisbezoek tevens nodig om de meer of mindere geestelijke welstand van de leden te leren kennen.

Dan kan het de bezoekers gaan als diezelfde discipelen, die door Jezus op huisbezoek werden uitgezonden en wie een onfeilbare peilschaal werd meegegeven, waarop zij de geestelijke welstand van degenen die zij bezochten zouden kunnen aflezen; een peilschaal, bestaande in de Vredegroet die, wanneer hij geen aansluiting zou vinden, tot hen zou terugkeren, als de duif uit Noach's ark, die geen rustplaats kon vinden, want dan is er geen contact; dan ontbreekt de rechte sfeer om het gewenste resultaat te verkrijgen; dan is het doel niet bereikt waartoe het huisbezoek dient en dan blijven beide partijen onbevredigd.

(Slot volgt).

UIT DE GEMEENTEN

MUNTENDAM, 4 Aug. Geliefde broeders en zusters.

Laat ik u eens weer iets mededelen, aangaande onze gemeente. De 23ste Juni werden wij opgeschrikt door het ontstellende bericht, dat onze ge'. Voorganger ons zal gaan verlaten. Dit is een zware slag voor onze gemeente, temeer daar onze gemeente zich in stijgende bloei mag verheugen. Onze gel. Voorganger heeft met zijn gehele energie gewerkt in onze gemeente, soms onder moeite en tranen. Veel liefde heeft hij gezaaid, maar gelukkig ook veel liefde en zegen geoogst. Bijzonder dit jaar was de zegen des Heren groot. Vele zielen kwamen tot Jezus, en tientallen tot de gemeente. Ook heden, Zondag 4 Aug., werden weer 2 zusters gedoopt. Wij hebben dit jaar zowat iedere maand doop gehad. De onderlinge band in de gemeente is zeer goed. Voorg., bestuur en gem. werken in liefde samen. En nu temidden van deze zegeningen komt de droeve mare over onze gem. dat onze Voorganger ons gaat verlaten.

Maar God heeft overal Zijn wijze bedoelingen mede. Wij mogen dankbaar zijn, dat Ds. Hekhuis 14 jaar aan onze gemeente als Voorganger is verbonden geweest. Moge God hem ook in zijn nieuwe gemeente zegenen.

Gem. van Emmer-Erfscheidenveen, geeft Ds. Hekhuis uw vertrouwen en liefde. Wij zijn er van overtuigd, dat God ook uw gem. zal uitbreiden en de onderlinge band zal versterken.

Om zo spoedig mogelijk in de vacature te voorzien, heeft de gem. 1 Juli j.l., onder biddend opzien tot God, Ds. Weenink van Stadskanaal beroepen. Ds. Weenink voelde zijn werk op Stadskanaal nog niet afgedaan, en had zodoende vrijmoedigheid voor het beroep te bedanken.

Weer teleurstelling. Wat nu? Het bestuur besloot eerst een maand te wachten, en God te bidden, om den juisten broeder voor onze gemeente. Brs. Voorgangers, leeft met ons mede en bidt met ons mede, opdat, als wij weer een beroep uitbrengen, wij niet weer teleurgesteld mogen worden.

Onze gem. wil graag zo spoedig mogelijk weer een Voorganger. Wij hebben veel jeugd in onze gemeente en daarom zou het bestuur gaarne zien, dat wanneer onze Voorganger ons gaat verlaten, de vacature liefst zo kort zal duren. Moge God onze gebeden verhoren en moge Zijn zegen in al onze gemeenten doorwerken.

Ik hoop u spoedig het blijde nieuws te mogen mededelen.

Met br.groeten,

G. BOITEN, Secr.

MEDEDELINGEN

Zusterhulp.

In het verslag van de Alg. Verg. van Zusterhulp hebben we o.a. gelezen, dat er besloten is, zwakke zusters voor enige tijd naar een bestaand rusthuis te zenden, met deze bepalingen:

Alleen zusters, die rust nodig zijn op advies van den dokter; dat de betreffende zuster in de onkosten zelf zoveel mogelijk bijdraagt; en dat de plaatselijke afdeling naar vermogen hulp verleent. Het ontbrekende zal dan worden aangevuld uit de Centrale kas.

Secretaressen, zijn er in uw afdeling zusters, die hiervoor in aanmerking

komen? Geeft dit dan zo spoedig mogelijk te kennen aan:

G. S. OLIJSLAGER—Muller,
Secr.esse.
Alteveer — post N. Pekela.

Br. H. Doornkamp,

theol. cand., stelt zich des Zondags vanaf 18 Aug. en zo vervolgens gaarne ter beschikking van de gemeenten, (voornamelijk vacante gemeenten). Zijn adres is: Groningen, Alexanderstr. 11.

Het adres van *Ds. H. Hornstra* is: *Almelo*, Bornerbroekschestr. 285.

U. R. C.

Ontvangen van
N. N. te Ut. f 0.25
de gem. Leeuwarden - 12.99

Utrecht, A. ZERBST,
Rijnlaan 128bis. Penning.m.
Giro 68108.

JOKKEN.

In het boek „Uit den mond van kinderen ....", een boek geschreven door een dame, die de Oxford-groepbeweging een zeer warm hart toedraagt, wordt ook een hoofdstuk gewijd aan bovenstaand onderwerp. We lezen daar, dat geen enkel vraagstuk in een gezin in de regel zo slecht behandeld wordt als het „jokken", zoals dat ouders plegen te noemen.

We nemen het volgende over:

Soms ontstaat de leugen uit angst, niet noodzakelijk verwekt door een ouder of andere volwassene, maar onbewust, zonder dat men de oorzaak te weten komt. Door straf neemt de angst nog toe. Wanneer het hem wordt uitgelegd, begrijpt hij het niet. Alles, wat het kind duidelijk is, is dat hij om de een of andere onbegrijpelijke reden iemand boos heeft gemaakt en hij vertelt een nieuwe onwaarheid om een nieuwe, maar bekende angst te ontvluchten.

Mijn genoegen tijdens een bezoek, dat ik bracht aan een vriendin, werd geheel vergald door de verkeerde manier, waarop zij haar zoontje behandelde, toen hij gesnoept had, wat hem verboden was. Toen zij niet alleen ontdekte, dat er bonbons uit de doos ontbraken, maar ock de sporen van chocolade op zijn bolle snoetje zag, riep ze uit: „Tommie, heb jij van mijn bonbons gesnoept?"

Ogenblikkelijk kwam het antwoord: „neen, neen Mammie".

Ze nam hem bij de arm, schudde hem door elkaar en zei: „Tommie, ik wil niet hebben, dat je zo liegt. Je moet me de waarheid zeggen, als ik je iets vraag. Nu heb je weer gelogen en nog wel waar tante Olive bij is!"

Een kwartier lang stonden de moeder, die huilde en bij de minuut bozer werd en een koppig, in de war geraakt jongetje tegenover elkaar. Op iedere herhaalde vraag: „Tommie, zeg me de waarheid, heb je die bonbons weggenomen?" kwam als antwoord een koppige ontkenning en tenslotte een schudden van het hoofd met een armezondaars-gezicht, maar steeds bleef hij ontkennen. Ik wou niet tussen beide komen, want dat zou een haast even slechte uitwerking op het kind hebben gehad als de scène, die zich pas had afgespeeld, maar ik kon het pak slaag, waarmee ze hem dreigde, niet toestaan, en daarom zei ik: „Ellen, als jij en Tommie en ik eens samen een stille tijd hielden, voordat je hem klappen geeft. Misschien zal God Tommie helpen, om je te vertellen, wie de bonbons heeft weggenomen".

In die tijd was Ellen niet gewend aan onze gewoonte, stille tijd te houden, maar ze voelde aan mijn optreden, dat ik het hare afkeurde en waarschijnlijk was ze ook blij, een excuus te hebben, om Tommie geen pak ransel te geven.

Dus bogen wij onze hoofden. De stilte duurde zo lang, dat onze vierjarige Tommie tot de conclusie kwam, dat de zaak afgedaan was en wegliep om te gaan spelen. Toen hadden Ellen en ik een lang gesprek, om de vele verwikkelingen en conflicten, die zij in zijn geestelijke begrippen had ontwikkeld, uit te zoeken en die in de toekomst te vermijden.

Om te beginnen, was haar eerste vraag verkeerd geweest. Je moet *nooit ofte nimmer* aan een klein kind een vraag stellen, die met ja of neen beantwoord kan worden. Hij zal je bijna altijd antwoorden met hetgeen *hij* denkt, dat je prettig zult vinden of hetgeen hem door angst wordt ingegeven. De waarheid komt er niet bij te pas en hij begrijpt niet, wat er bedoeld wordt met hetzij waarheid of leugen. Goedkeuring, liefde en angst zijn de enige beweegredenen, die hij heeft, en die zijn onderbewust. Goed en slecht zijn standaards, waarvoor een oordeel nodig is en Tommie had nog verscheidene jaren voor de boeg alvorens dat punt kon worden bereikt, hetzij in zijn morele leven of zijn opvoeding. Ellen had haar vraag zo moeten inkleden, dat Tommie meerdere zinnen nodig had gehad, een lang verhaal voor een vierjarige, en in de loop daarvan zou hij onvermijdelijk de waarheid hebben verteld of zich tenminste hebben verraden. Dan konden moeder en zoon het werkelijke vraagstuk onder het oog hebben gezien, n.l. de ongehoorzaamheid. Bijvoorbeeld: „Tommie, hoeveel chocolaadjes heb je genomen?" of „Tommie, wat heb je gedaan met de chocolaadjes, die je uit mijn doos hebt genomen? De regelrechte vraag, die zij stelde, bracht hem in de verzoeking te liegen, om op een onware manier te proberen een berisping te ontlopen, en op deze manier zou hij gewoonten krijgen, waardoor hij zijn leven lang voor lastige gevallen zou komen te staan.

Dan de dikwijls herhaalde vraag! Wat kon Tommie anders doen dan vasthouden aan z'n oorspronkelijke ontkenning? Kon hij zich misschien laten betrappen „waar tante Olive bij was" op het wegnemen van de bonbons? Ellen kende de waarheid en daar haar eerste vraag geen bekentenis had opgeleverd, had ze het op een andere wijze moeten inkleden, of nog beter was het geweest, als ze het ventje apart had genomen en door hem op een rustige, eenvoudige manier te vertellen, hoe zij het wist, had ze misschien zijn bekentenis en berouw verkregen.

Er zitten nog meer psychologische factoren in dat verhaal, maar die moet ge maar zelf ontdekken, daar dit verhaal alleen te maken heeft met wat er gedaan moet worden met de leugens van kinderen. Tegenwoordig begaat Ellen zulke vergissingen niet meer, want zij vraagt nu om Gods leiding bij haar discipline en zij en Tommie hebben allebei het geheim van de stille tijd geleerd.

Vrijdag 16 Augustus 1935 No. 2379 54ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN —
GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. L. DE HAAN - UTRECHT
KERKSTRAAT 28 BIS
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN
—CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.65 BUITENLAND PER JAAR f 3.50

GEBED VOOR DEN VREDE.

Uw wereld hijgt naar het begin
van vrede en het eind der smart,
Behoeder van ons aller hart,
wij roepen Uw bescherming in.

Bloed en verderf brengen ons geen gewin.
Zoolang de tweedracht ons verwart,
en volk zich tegen volk verhardt,
houdt Gij Uw zegen in.

Bewaarder, die ons breken ziet,
bewaar ons nòg en reken niet,
wat wij elkaar misdreven.

o, Vredevorst en Majesteit,
Gij, Die ons aller vrede zijt,
wil ons Uw vrede geven.

BERT BAKKER.

(Uit „Reizigers", uitg. J. H. Kok, Kampen).

III

AAN ZEER STILLE WATEREN

OVERWINT HET KWAAD!

„Wordt van het kwade niet overwonnen, maar overwint het kwade door het goede".
Rom. 12 : 21.

Heel Romeinen 12 is mooi. Elk vers is een levensles, een christelijke levensles. We schreven van dit rijke hoofdstuk het laatste vers boven deze overdenking.

Wordt van het kwade niet overwonnen . . . . . Wat bedoelt Paulus daarmede? Hoe kan men van het kwade overwonnen worden?

Voor wie nadenkt, is het antwoord op deze vragen niet moeilijk te vinden. Men wordt (in de zin van dit woord) van het kwade overwonnen, als men zich door het kwade kwaad laat maken. Er is veel kwaads in het leven. Dat ondervindt ieder op eigen manier. Maar het kwaad, dat God aan een ieder van ons in dit jammerdal toeschikt, moet als het ons hart bestormt, in ons hart op een burcht Sions stuiten, waar christelijke weerstand geboden wordt; christelijke weerstand niet zozeer tegen de kwaaddoener zelf, maar tegen „het" kwade. Het mag ons niet verbitteren. Het mag ons niet onbeleefd maken en nog veel minder wraakzuchtig of vijandig. Het moet geblust worden, doordat het tegen de muren van de burcht Sions in ons hart zich dood loopt en geen kans krijgt daar binnen „kwaad" te doen. In Psalm 4 staat zulk een treffend woord in dit verband: „Spreek in Uw hart op Uw leger en — wees stil". Spreken, ja, maar in Uw hart en op Uw bed, zo, dat God alleen het hoort en anders niemand; en, als ge in Uw hart op Uw leger uitgesproken zijt, en opstaat tot Uw dagtaak, wees dan stil, spreek dan niet meer over dat wat ge 's nachts in Uw hart op Uw leger hebt moeten uitspreken. Laat de zon niet opgaan over Uw toornigheid, wees stil. Dàt is — van het kwade niet overwonnen worden.

Men moet Christen zijn o m d a t e k u n n e n. Maar, Paulus spreekt ook tot Christenen, toen en nu. En wie ziet op den Christus Gods, op het Lam Gods, stemmeloos onder de hand zijner scheerders, vindt ook de grond, waarop mogelijk is, wat Paulus aanbeveelt. Hebt zout in Uzelf.

Het kwade, dat ons bedreigt en aantast, doet dit niet bijgeval. Het is God, Die het ons toezendt. En Hij doet dit om ons te beproeven; om te zien wat in ons is. Het „vat" zal uitgeven, wat het in heeft. Maakt het kwade ons kwaad, en worden wij zodoende van het kwade overwonnen, dan is dat een bewijs, dat wij Christus niet kennen, zoals Hij gekend wil wezen; en bekering van node hebben.

En deze bekering moet dan een dubbele zijn: niet slechts pantsering van het hart tegen de aanval van het kwade, maar opening van het hart om het kwade te overwinnen door het goede!

Overwin het kwade door het goede. Bezie Uw medemens als één met net zulk een hart en net zulk een ziel als gij zelf; ook een mens, die op weg is naar de eeuwigheid en voor de rechterstoel des Almachtigen moet verschijnen. Evenals gijzelf. Eenmaal staat gij daar samen. Wees goed. Wat ge met het kwade moet doen, is duidelijk; er U niet door laten overwinnen. Maar dat is niet genoeg. Nu het goede in ruil geven. Niet om iemand daarmee te prikkelen, te tergen soms. Dan is het geen goed. Maar: het goede in ruil op eenvoudige, soms onmerkbare manier, met bereidheid des harten, met de adeldom van de geest, die in de verborgen omgang met God geoefend is; onverstoorbaar beleefd tegen de onbeleefde; hulpvaardig tegen wie U zocht; vriendelijk tegen allen; christelijk in de naam van Jezus Christus.

Wordt van het kwade niet overwonnen, maar overwint het kwade door het goede.

O, als we allen dit woord eens verstonden, werkelijk verstonden, ieder op zijn of haar beurt, hoeveel beschaming zou er dan zijn over het tegendeel en hoeveel lust om uit liefde het goede te werken. Het heil van Sion zou dan voortkomen als een dageraad.

III

God geeft geen geboden om te tonen dat Hij bevelen kan; Zijn geboden zijn niets anders dan uitleggingen van de ordeningen, die Zijn gaven zijn.

E. Brunner.

III

200 JAREN ZENDING DER BROEDERGEMEENTE IN SURINAME.

7 Aug. was het 200 jaar geleden, dat de eerste zendelingen vanuit het bekende plaatsje Herrnhut (Saksen) in Suriname voet aan wal zetten. Deze drie zendelingen hadden de opdracht om „bij gewone arbeid te onderzoeken, of er onder de Wilden (Indianen) en Mooren (Negerslaven) iets voor den Heiland te winnen was".

Welk een gezegende arbeid is door deze zendelingen en door de honderden, die hen zijn gevolgd, verricht. Maar ook hoe vele zijn de offers, die gebracht werden om Jezus' wil. Van de 700 Herrnhutter zendelingen, die in deze 200 jaar naar Suriname gingen, lieten 200 in en door het werk het leven.

Lange tijd heeft Nederland dit werk door de Duitse Herrnhutter zending laten doen zonder ook maar enige financiële steun te verlenen. In 1793 werden de „Zeister Societeit" en de „Haagsche Maatschappij" opgericht, die in de onkosten gingen bijdragen.

Zo is het een hele tijd gegaan.

In 1927/28 werd de Herrnhutter Zendingsdirectie door de tijdsomstandigheden gedwongen haar verantwoordelijkheid voor het Surinaamse zendingsterrein over te dragen aan de Zeister Broedergemeente. Uit de oude „Zeister Societeit" werd „Het Zendingsgenootschap der Evangelische Broedergemeente te Zeist" geboren. Dit was voor Zeist een geloofsdaad. De financiële zijde van dit zendingswerk was en is nog moeilijk. Inkrimpingen en bezuinigingen vonden reeds plaats. Een sluitende begroting is in zicht. De begroting voor 1935 wijst een eindcijfer van f 113,000 aan. (In 1928 moest volgens de begroting een bedrag van f 152.460! bijeengebracht worden). Met dankbaarheid wordt geconstateerd, dat de inkomsten in de laatste jaren vermeerderen. Maar nog altijd is de begroting niet sluitend. Daar is zelfs nog een tekort van ongeveer f 120.000!

Om evenwicht in de financiën te krijgen, heeft het Uitvoerend Comité van het Suriname-Zendingsjubileum zich als doel gesteld een jubileumgift van een ton te verzamelen.

In het Algemeen Weekblad van 9 Aug. j.l. staat van de hand van Mr. Dr. P. H. W. G. v. d. Helm een lezenswaardig artikel, waarin de aandacht op de sociale zijde van het tweehonderdjarig werk wordt gevestigd.

De eeuwigheid zal eens uitwijzen welke rijke vruchten deze zending der Broedergemeente in Suriname reeds gedragen heeft en, naar we mogen verwachten, nog dragen zal.

d. H.

HUISBEZOEK.

[Onderwerp, behandeld op de tweede dag (Dond. 11 Juli 1935) der Unievergadering te Nieuwe Pekela, door br. M. J. Verhorst].

Slot.

We zien hieruit, welke eigenaardige moeilijkheden aan dat werk zijn verbonden en tevens hoe teer van aard het is, waar het een terrein betreft, waarop we een buitenstaander niet altijd zo maar voetstoots toelaten. Maar dat, in veel gevallen, zelfs hermetisch wordt toegesloten. Karakter en aanleg spelen hierin een rol van betekenis. Het ligt aan de taktiek van de bezoekers, om dat gereserveerde terrein op de juiste manier te benaderen, en er voor te waken om met ruwe hand iemands innerlijk leven aan te raken.

Ook in dit opzicht kunnen we zoveel van Jezus leren! Jezus bracht die twee werelden van het dagelijkse en het geestelijke leven dicht tot elkaar. De overgang van de zichtbare naar de onzichtbare wereld werd geleidelijk overbrugd. Denk maar aan de gesprekken met de Samaritaanse vrouw en met Nicodemus.

Onwillekeurig denken we hierbij ook aan het beeld door Jezus gegeven van Zijn gemeente op aarde, waar Hij die vergelijkt met een kudde schapen. Daarbij sprak Hij van een hoeden van de schapen en van een weiden der lammeren, waarmede gedoeld werd op de noodzakelijkheid van een verschillende behandeling, al naar gelang van aanleg en karakter en mate van ontwikkeling. Zal dus het huisbezoek doeltreffend zijn, dan moet naast de nodige autoriteit, ook een geestelijke meerderheid uitstralen, die vertrouwen wekt en tot spreken dringt. Men kan op vele onderwerpen te spreken komen. En dan denk ik aan het huwelijks- en gezinsleven; aan de vragen over onze verhouding tegenover de toenemende bewapening; aan het jeugdvraagstuk; over het standpunt dat wij, als gelovende in de uiteindelijke wereldheerschappij van Christus, in de tegenwoordige maatschappelijke en politieke stromingen hebben in te nemen enz. enz.

Maar nu zien we ook hoe het werk van het huisbezoek zich niet alleen beperkt tot de eigen kring, maar zich ook uitstrekt tot ieder, met wie we op bizondere wijze in aanraking komen en bij wie ons een kans wordt geboden tot nader contact. Hier is dus een individuële taak voor ieder lid der gemeente. In dat opzicht is er zelfs in de verschillende kerken een ontwakend bewustzijn te constateren; een reveil, dat uit de nood der tijden geboren is en dat zich bizonder belichaamt in de z.g. Buchmanbeweging of house-parties. De ogen gaan er voor open, dat we als christenen vaak zo egoïstisch zijn in onze toewijding aan God, dat het ook daarin veelal gaat om ons zelf, om ons eigen behoud en het is zo juist getypeerd door vader Blumhardt waar hij zegt: We mogen het zeggen dat we schapen van den goeden Herder zijn, Die ons leidt in grazige weide, maar: de schapen zijn er niet om de weide, maar om de wol, waarmede de mensheid zich kan verwarmen.

De samenvatting van een en ander moge dus deze zijn: dat het huisbezoek berust op de verantwoordelijkheid, die we voor elkaars geestelijk en tijdelijk welzijn hebben, en hoe meer we daarvan individueel doordrongen zullen zijn, hoe beter dit werk tot zijn recht zal komen.

Het is de toepassing van hetgeen de apostel Paulus schrijft in zijn brief aan de Thessalonicensen, nl. een uitgaan om, al naar gelang dit nodig blijkt, de ongeregelden te vermanen; de kleinmoedigen te vertroosten; de zwakken te ondersteunen en daarbij lankmoedigheid te bewijzen jegens allen.

Welk een veelomvattend werk! En *wie is tot dit alles bekwaam?* Het kan dan ook niet in eigen kracht ondernomen worden, maar het moet biddend worden voorbereid en voortgezet. En wie op dat werk uitgaat, die doe vooraf huisbezoek bij zichzelf en wapene zich met het wapentuig uit des Hemels arsenaal, want men kan voor hete vuren komen te staan. We denken daarbij ook aan onze evangelisten, die vanwege de Unie zijn uitgezonden, om te gaan langs de heggen en wegen en wier huisbezoek dus nog een meer evangeliserend karakter draagt. Mogen zij vooral het ervaren, dat zij bij dat werk gedragen worden door de voorbeden der gemeenten.

Wie aldus toegerust er op uitgaat, zal op veel moeilijkheden, leed en bezwaren stuiten, maar kan er van verzekerd zijn, dat hij anderen zegenende zelf gezegend zal worden; en hij zal het Stanley Jones niet alleen nazeggen, maar het ook voor zichzelf in praktijk trachten te brengen en het aan anderen voorhouden, waar deze schrijft: Wij moeten leren het lijden en het kruis, dat ons is opgelegd, om te zetten in een zegen, want eerst dan is de bedoeling er van bereikt.

(Enigszins verkort).

Hoe voorkomen wij moeilijkheden tussen voorganger en gemeente.

(Inleiding van Ds. J. W. Weenink gehouden op de Unie-vergadering te Nieuwe Pekela).

Moeilijkheden tussen voorganger en gemeente! Indien deze nooit meer voorkwamen, zou een van onze vurigste wensen in vervulling treden. Delfzijl,

Haarlem, Harlingen, Eindhoven, en ik mag gerust vervolgen met enz., enz., enz. hebben haar moeilijke dagen gehad, waarbij de gemeente niet ongeschonden is gebleven.

De moeilijkheden hebben zich in onze geschiedenis tot op de huidige dag zo dikwijls voorgedaan, dat we wel eens onze aandacht er aan mogen schenken.

I. Moeilijkheden ontstaan, omdat er geen voldoende gemeentebesef bij de leden aanwezig is.

Dit behoeft ons werkelijk niet te verwonderen. Wij zijn tot op heden een evangelisatie-beweging gebleven, die de pas-bekeerden even spoedig aan haar rijen toevoegt als deze bereid zijn zijn belijdenis af te leggen. Er zijn er onder ons, die als iemand Zondagsmorgens verzoekt om gedoopt te worden, op de namiddag van dezelfde dag reeds gelegenheid geven om zijn wens in vervulling te doen treden. Sneller kan het al haast niet. Of het moest wezen, dat men 's morgens ging dopen in de hoop, dat de gedoopte des namiddags bekeerd wordt!

Wat ik hiermede zeggen wil is dat onze methode van arbeiden meebrengt, dat wij in onze gemeenten voortdurend mensen opnemen, die geheel onkundig zijn van haar karakter en taak.

Nu vind ik dat helemaal niet erg. Maar wat ik wel erg vind, is, dat wij ze onkundig laten.

Wij hebben catechisaties voor kinderen en jongelui. Waarom roepen wij geen catechisaties in het leven voor de pas gedoopten? Op deze catechisaties zou dan in elk geval de aard en de bedoeling van de gemeente en de Unie moeten worden behandeld. Een goed onderlegde gemeente heeft een sterk saamhorigheidsgevoel. Een slecht onderlegde gemeente is als een houtkrullenhoop. Eén brandende lucifer en met de lucifer verdwijnt de hoop al heeft ze ook tot aan de wolken gereikt!

II. Moeilijkheden ontstaan ook omdat er een surplus is aan voorgangerbesef en ik-zucht.

Dat men degenen eert, die onder ons arbeiden, is niet meer dan plicht. Het volk, dat zijn leiders niet waardeert, ondermijnt de samenbindende specie en valt als volk uiteen, zijnde ongeschikt om een lichaam te vormen. Maar een surplus aan voorgangerbesef en ik-zucht is een bedenkelijk verschijnsel. Het maakt openbaar, dat men de gemeente niet ziet in de heerlijkheid, waarmede Christus Jezus haar heeft verrijkt.

In laatste instantie gaat het niet om het gelijk of ongelijk van den voorganger of het eigen ik, maar wel om het behoud en de groei en bloei van de gemeente.

Christus gaf Zijn leven voor de gemeente. Zullen wij dan ons klein stukje recht of gelijk of genegenheid of onze andere parelen van waarde ook niet geven? Het is weer dezelfde geschiedenis: breng toch de leden gemeentebesef bij. Leer ze verstaan welk een groot voorrecht en welk een grote verantwoordelijkheid het is, lid te mogen zijn van de plaatselijke gemeente, die niets meer en niets minder dan het lichaam van Christus is.

Laten onze gemeenteraden of besturen of hoe ge die verzameling van broeders ook wilt noemen, er toch op toezien, dat onze leden en vooral onze pas gedoopten behoorlijk onderlegd worden in onze gemeentelijke beginselen.

III. Moeilijkheden ontstaan heel vaak, omdat men verkeerd begint.

Wie met haast gaat trouwen, zal met haast gaan rouwen. En die dan heel zorgvuldig die gewichtige gebeurtenis voorbereidt? Ook hij wordt wel eens teleurgesteld. Ik ken iemand, die met voorbedachte rade tot zijn vijf en dertigste jaar heeft gewacht en na twee jaren in het huwelijksbootje gevaren te hebben, wenste, dat hij er nooit was ingestapt!

Regel echter is, dat een overhaastig begin en dan vooral met min of meer onbekende personen, de fiool van de een of andere plaag over ons uitgiet. En dat is niet alleen het geval met een verbintenis tussen man en vrouw maar ook met die tussen voorganger en gemeente.

Regel bij beide is ook, dat een wel overwogen begin bevestiging van zichzelf verkrijgt zowel in moeilijke als in aangename tijden.

Laten onze gemeenten toch vooral goed beginnen. Waartoe zijn onze contact-commissie en commissie van onderzoek in het leven geroepen? Is het niet om met raad en daad ter zijde te staan? Dwaas is de mens, die meent geen raad nodig te hebben. Heeft God niet in het verleden menige gemeente, die geen raad wilde inwinnen, dwaas gemaakt?

IV. Tenslotte geven wij in overweging om het begin zo goed mogelijk te maken door een schriftelijke overeenkomst aan te gaan.

Vaak zijn er moeilijkheden gerezen, omdat de ene partij te veel van de andere verwacht, of omdat in bepaalde gevallen, die op zichzelf heel menselijk laat staan christelijk zijn, niet voorzien is en niet meer voorzien kan worden. Waarom moet de wereld wijzer zijn dan wij? Waarom zullen de gemeenten niet vrijwillig en uit liefde doen, wat straks de staat haar misschien dwingen zal te doen?

Maak een goed begin en verzuim niet bij dat begin schriftelijk overeen te komen:

a. dat de voorganger zich verplicht voor zijn invaliditeits- en ouderdomsverzekering zich *aan te sluiten* bij het pensioenfonds, uitgaande van de broederschap van Baptiste voorgangers;

b. dat de gemeente zich verplicht een ongevallen- en ziekteverzekering te sluiten ten behoeve van haar voorganger;

c. dat alle ontstaande moeilijkheden en geschillen tussen gemeente en voorganger, waarvan de oplossing in der minne niet is kunnen worden verkregen, uitsluitend door bemiddeling en arbitrage zullen worden beslecht. De hiervoor bedoelde moeilijkheden en geschillen zullen ter bekoming van bemiddeling worden onderworpen aan het oordeel van een bemiddelings-commissie, bestaande uit 3 leden — geen leden der betrokken gemeente — waarvan elk der beide partijen 1 lid en de Uniecommissie 1 lid aanwijst. In geval een der partijen zich niet met de beslissing kan verenigen, staat voor deze beroep open op een arbitrage-commissie, die door de Unie-Commissie aangewezen wordt en evenveel leden bevat, als deze nodig oordeelt. De beslissing der arbitrage-commissie is in hoogste instantie bindend. Elk der beide partijen en de Com. der Unie draagt het derde deel der onkosten;

d) dat emeritaat met pensioen alleen verleend kan worden, indien de bepalingen van het voornoemde pesioenfonds op pensioen recht geven.

De bijbelse boodschap is niet wat God ván ons wil, maar wat Hij vóór ons wil; niet wat wij moeten doen, maar wat God doet en wil.

E. Brunner.

UIT DE GEMEENTEN

Intrede en bevestiging van Ds. H. Hornstra.

ENSCHEDE. Wat we in 't verleden nauwelijks durfden dromen en de laatste tijd met toenemende spanning werd verbeid, mochten we Zondag 4 Aug. beleven. Het was de dag, waarop Ds. Hornstra als onze voorganger zijn intrede deed in de gemeente.

Een nieuw tijdperk is voor onze gemeente aangebroken.

Ofschoon het de gemeente goed ging en de Heer ons Zijn zegen niet onthield, werd toch steeds meer de behoefte aan een eigen voorganger gevoeld. En, waar onze kleine gemeente nauwelijks om durfde te bidden, heeft de Heer ons geschonken. Naast dank

aan God zijn we de betreffende commissie dankbaar voor de betoonde hulp.

Velen waren 's morgens opgekomen en hebben met veel aandacht en belangstelling geluisterd naar de intreerede van Ds. Hornstra. We werden bepaald bij Psalm 138 : 3, „Gij hebt mij versterkt met kracht in mijn ziel".

De spreker merkte o. m. op, dat het voor gemeente en voorganger nodig is, de kracht alleen in God te zoeken. Wel kan in eigen kracht soms veel gebeuren, maar tenslotte loopt het toch altijd weer op niets uit. Gods woord leert ons : Gods kracht wordt in zwakheid volbracht. Voorts wekte spreker op, om biddend onze kracht bij God te zoeken en zo grote dingen te doen. Ds. Hornstra wekte de gemeente op steeds biddend en vertrouwend achter Jezus te gaan.

Vervolgens richtte spreker zich tot bestuur en gemeente en bedankte de broeders, die voorheen des Zondagsmorgens de gemeente zo trouw hebben gediend.

Br. Sotthewes, ouderling, namens de gemeente daarna het woord tot Ds. Hornstra richtende, sprak van de blijdschap, waarmede de gemeente den voorganger begroet. Als br. ter Braak nog enige woorden tot voorganger en gemeente heeft gesproken, wordt deze dienst met dankgebed door br. Sotthewes beëindigd.

's Avonds 7 uur. Thans is het een begroetingssamenkomst. Jeruël is geheel bezet. Vele brs. en zrs., ook van omliggende gemeenten, zijn opgekomen, om ook deze samenkomst mede bij te wonen. Reeds voor de aanvang heerst er een feestelijke sfeer. Ds. K. Reiling, leider van deze samenkomst, laat ter opening een lied zingen, en met geestdrift wordt gezongen :

> Prijst den Heer met blijde galmen,
> Gij mijn ziel hebt rijke stof.

Veel zal 'k maar niet van deze avond mededelen. Het is een feestavond voor alle aanwezigen geworden.

Afgevaardigden spraken namens hun gemeenten. Zij, die zo vaak onze gemeente met het woord hebben gediend, lieten hun stem nog eens van de hun zo bekende plaats horen.

Het zangkoor deed zijn best. Terwijl ook enige brs. en zrs. van over de grens (Gronau) een zangnummertje ten beste gaven.

Door enige leerlingen der Zondagsschool werd namens alle verenigingen een prachtige bloemenmand aan Ds. Hornstra en verloofde aangeboden, hetgeen dankbaar door hen in ontvangst werd genomen. Het is een onvergetelijke dag voor de gemeente Enschede geworden. De gemeente sluite zich aan bij de woorden van een duitsen broeder: Enschede voor Christus.

Nadat Ds. Hornstra een woord van dank gesproken had, werd deze schone dag met dankgebed gesloten, nadat het lied van de arbeid gezongen was: Werk, want de nacht zal komen.

A. S., Secr.

HAARLEM. Mochten wij U nog onlangs mededeling doen van een zeer gezegende Doopdienst, onverwacht kwam ook Zondag 11 Aug. in een dergelijk feestelijk teken te staan. Twee jonge dochters, kinderen van onze brs. ouderlingen, hadden evenals de echtgenoot van één onzer zusters, de begeerte geuit door de H. Doop met ons te worden verbonden. Waar 't hun aller wens bleek den Heer in alles trouw te volgen, kon de gemeente met blijdschap aan hun verlangen voldoen. Zondagavond 5 uur werd de dienst geopend met het zingen van Ps. 66 : 8. Als uitgangspunt voor deze avond koos onze Voorganger Matth. 10 : 32 en 33 en wees ons allereerst op onze roeping voor Jezus, dan op 't gevaar en de verzoeking aan het belijden van Jezus verbonden en ten slotte op Jezus' antwoord aan de Zijnen. Ds. Barendregt besloot zijn rede met de vraag: „Zijn wij Zijn eigendom, waar is dan onze belijdenis?" Nadat nog de dopelingen in 't gebed den Heer waren opgedragen, weerklonk drie maal de bekende formule door de zaal. Onze feestdag werd besloten met een rijk gezegende Avondmaalsviering, waar behalve onze nieuwe leden, ook brs. en zrs. van elders welkom werden geheten. Spontaan klonk aan 't einde : „Heer, ik hoor van rijke zegen, die Gij uitstort keer op keer" enz. Moge die zegen blijven doorwerken in de harten van onze nieuwe leden, ook in ons allen, opdat 's Heren Naam door ons gehele leven worde beleden, en door die belijdenis duistere harten geleid worden aan de voet van Jezus' kruis!

G. H. t. B., Scriba.

Het boze geweten en de wet van God behoren bij elkaar.

E. Brunner.

DAG DER BEZINNING.

De Duitse pers heeft het feit herdacht, dat het thans 21 jaar geleden is, dat de wereldoorlog uitbrak. *Een dag der bezinning*, noemt de „Berliner Börsen Zeitung" het, en het blad geeft de volgende cijfers van doden en gewonden, die gedurende de wereldoorlog vielen :

	Doden:	Gewonden:
Duitsland	2.036.897	4.814.557
Oostenr.-Hongarije	1.000.000	2.500.000
Bulgarije	70.000	niet bekend
Turkije	325.000	niet bekend
Frankrijk m koloniën	1.400.000	2.700.000
Engeland en Domin.	900.000	2.112.000
Rusland	2.500.000	3.750.000
Italië	600.000	949.576
België	44.000	niet bekend
Servië	690 000	niet bekend
Roemenië	159.000	niet bekend
Verenigde Staten	58.000	246.000

Deze sombere statistiek betreft alleen degenen, die op het slagveld vielen. Maar hoeveel millioenen stierven door honger en ellende in het vaderland! Hoeveel vrouwen en kinderen in Duitsland en Oostenrijk werden het slachtoffer van de blokkade!

Alleen in Duitsland bedroeg het aantal van hen, die door de oorlog armen of benen verloren, tot op 31 Juli 1918 reeds 90.000. Het aantal oorlogsblinden was toen reeds 3000. 225.000 Duitsers pleegden in de periode 1918 tot 1933 zelfmoord, wat voor een groot gedeelte ook als gevolg van de oorlog moet worden beschouwd.

In totaal verloren 9 800.000 mensen gedurende de wereldoorlog op het slagveld het leven. En wanneer thans, eindigt de Börsen-Zeitung, opnieuw van oorlog en oorlogsgeruchten gesproken en gehoord wordt, is dat de schuld van hen, die uit de ervaringen van deze 21 jaar niets geleerd hebben, en die de stem van deze 9.800.000 doden, die nog dagelijks spreekt, niet willen horen.

Andere Duitse bladen brengen dergelijke beschouwingen. Zij doen weldadig aan, en bewijzen, dat Duitsland uit de oorlog en de na-oorlogstijd wel wat geleerd heeft.

God is niet in de eerste plaats wetgever maar leven-gever. De hoofdzaak is niet wat Hij eist, maar wat Hij geeft.

E. Brunner.

MEDEDELINGEN

Het adres van den secretaris van de gemeente Deventer luidt thans:

M. PETERS, *Deventer*
Oudegoedstraat 59.

Zij, die „De Christen" *niet geregeld* of aan een *onjuist adres* ontvangen verzoek ik vriendelijk mij zulks te berichten met opgaaf van het juiste adres.

Bij verhuizing tijdig het nieuwe adres opgeven en ook het oude adres vermelden s.v.p.

Bij voorbaat dank.

De Administrateur
H. DE JONGE.

EEN RAAD VAN SPURGEON.

„Gelooft niet de helft, van wat ge hoort en vertelt niet de helft van wat ge gelooft verder. Mijn oom placht te zeggen: Wanneer u van iemand iets kwaads wordt overgebracht, dan halveer en vierendeel het en vertel, wat ge dan overhoudt, niet verder."

Vrijdag 23 Augustus 1935 No. 2380 54ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG

REDACTIE-ADRES: Ds. L. DE HAAN - UTRECHT KERKSTRAAT 28 BIS

ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.65 BUITENLAND PER JAAR f 3.50

ANDERS WIBERG

Pionier der Baptisten in Zweden.

door

Dr. N. J. Nordström.

Eén van de belangrijkste redenen voor de gezonde groei en grote uitbreiding van het Baptiste werk in Zweden is ongetwijfeld het feit, dat het gedurende de vroegste en moeilijkste tijd geleid werd door mannen van aanzienlijke opvoeding en van edel christelijk karakter. Een van deze mannen, die meer dan enig ander meewerkte aan de krachtige en succesvolle ontwikkeling van het Zweedse Baptiste werk, was Ds. Anders Wiberg.

Wiberg werd de 17de Juli 1816 in de buurt van de stad Hudiksvall in de provincie Hälsingland, Zweden, geboren. Hij was van boerenafkomst, maar toonde vroeg een verlangen naar en een geschiktheid voor de studie; en daarom besloot zijn moeder, die reeds vroeg weduwe geworden was, dat hij een opleiding ontvangen zou, die hem voor geestelijke in de Staatskerk zou klaarmaken.

Na voorbereidende cursussen in de scholen van zijn geboortedistrict, zette hij in het jaar 1833 aan het Gymnasium te Gävle zijn studie voort, en werd twee jaar later als student ingeschreven aan de Universiteit van Uppsala. Omdat hij arm en niet in staat was de benodigde financiële steun van huis te verkrijgen, was hij gedwongen zijn studies voor langere of kortere perioden op te schorten, waarin hij als privé-huisonderwijzer werkte, om zich de nodige middelen te verschaffen voor de voortzetting van zijn Universitaire studies.

Het was gedurende deze tijd dat Wiberg onder de invloed van de religieuse herleving kwam, die toen in Zweden van zich deed spreken. Deze herleving werd grotendeels beïnvloed door een Engelse Methodisten zendeling, George Scott, die naar Zweden uitgezonden was door het Wesleyaanse Zendings Genootschap. Wiberg kwam met Scott in contact en begon over het heil van zijn ziel na te denken, ofschoon hij niet onmiddellijk een definitieve beslissing voor Christus nam.

Na met Scott enige tijd gewerkt te hebben en nadat de laatste gedwongen was Zweden in 1842 te verlaten wegens de heersende religieuse onverdraagzaamheid, keerde Wiberg naar Uppsala terug om zijn theologische studies te voltooien. Een korte tijd na het hervatten van zijn studies aan de Universiteit kwam hij tot de volle zekerheid van zondenvergeving, voornamelijk door het lezen van Johann Ardt's „Ware Christendom". Hij ondervond de vrede van God, en een nieuwe periode van zijn leven brak aan.

Een jaar daarop slaagde hij voor zijn examen en werd op 11 Juni 1843 in de Kathedraal van Uppsala als predikant bevestigd. Na zijn bevestiging hield Wiberg verscheidene predikatiën in zijn geboortedistrict. Zijn werk werd met groot succes bekroond en zij, die een religieuse opwekking ondervonden hadden, verzamelden zich rondom hem en beschouwden hem als hun leider.

Maar het duurde niet lang of de kerkelijke autoriteiten vonden redenen zich met zijn werk te bemoeien. Hij weigerde die personen aan het Heilig Avondmaal, van wie hij wist, dat ze geen ondervinding van Gods reddende genade hadden en openlijk in de zonden leefden. Maar volgens de mening van de Zweedse Staatskerk en die van haar autoriteiten had hij geen recht zulke beperkingen op te leggen. Het conflict bracht hem in grote gewetensmoeilijkheden. Hij hield een tijd met zijn geestelijk werk op; en keerde naar Uppsala terug om een hogere graad te verkrijgen nodig om een hoger rang in de kerk te kunnen bekleden. Hij deed zijn examen in Maart 1847, ging naar zijn werk in zijn geboorteprovincie terug, maar was spoedig weer in moeilijkheden wegens zijn hardnekkige weigering goddeloze personen aan het Heilig Avondmaal toe te laten. Hij besloot toen ontheffing van zijn ambtsplichten aan te vragen. Ondertussen ging hij echter voort met zijn werk onder de gelovigen, tot hij eindelijk tot de overtuiging kwam dat het onmogelijk voor hem was geestelijke te blijven in de Staatskerk. Hij zond daarom zijn ontslag in en werd in de lente van 1851 van zijn ambt ontheven.

(Slot volgt.)

LOSSE SCHAKELS

Ds T. Chilvers. Wat in Spurgeons tabernakel gebeurt, boezemt de baptisten nog steeds bizonder belang in. De laatste opvolger van den groten prediker heeft voor enkele weken zijn bediening in de „Tabernakel" neergelegd. Bijna vijftien jaar bracht hij er de blijde boodschap. En met zegen. Nu heeft hij gemeend, dat de tijd gekomen was om zijn plaats aan een ander af te staan. Geen beroep naar elders heeft daarop invloed uitgeoefend, want er is geen beroep op hem uitgebracht. Slechts het gevoel, dat het tijd was heen te gaan, opdat een ander, met dezelfde boodschap, doch wellicht weer andere methoden, het werk zou kunnen overnemen en voortzetten, heeft hem geleid. Ons doet het wel vreemd aan, dat iemand zijn bediening neerlegt, zonder een beroep naar elders te hebben ontvangen, maar dat is misschien in Engeland minder ongewoon dan bij ons. Een opvolger voor deze bekende, doch moeilijke post in de Britse hoofdstad is nog niet gevonden.

Een herinnering aan Ds Chilvers. 't Is ongeveer tien jaren geleden, dat we een dienst in de „tabernakel" mochten bijwonen, waarin Ds Chilvers voorging. 't Was op een Zondagnamiddag. Het was een doopdienst. De doopvont is zo geplaatst, dat alle aanwezigen op de galerijen de handeling zonder moeite kunnen volgen. De preek ging over de woorden uit Rom. 6: wij zijn dan met Hem begraven. Na de bediening nam de prediker in drui-

pende doopmantel vooraan bij de balustrade van het doopplatform plaats en wekte met grote nadruk alle ongedoopte gelovigen op den Heer gehoorzaam te zijn en zich te laten dopen overeenkomstig het Woord. Van verschillende punten uit het grote gebouw kwamen mannen en vrouwen naar de preekplaats om zich voor de Doop aan te melden. 't Waren ogenblikken van grote spanning en van overwinning. De ene aarzelende greep moed door de ander, die de weifeling overwon en zich aan 't Woord gewonnen gaf.

Enkele vragen. Mij werden enkele vragen toegezonden aangaande de bidstond. Een broeder wou graag weten of het noodzakelijk is, dat ieder aanwezige bidt? Noodzakelijk komt mij dat niet voor, ofschoon ieder, die naar een bidstond gaat, wel moet bedenken, dat de bidstond slechts bidstond is, als er gebeden wordt. Men ga er daarom niet onvoorbereid heen. Men zoeke vooraf leiding, men vrage om invloed van Boven op het hart. Bidden kost inspanning en voor wie zo uit het leven van allen dag komt, valt het niet gemakkelijk zich te concentreren en tot gebed te zetten. Ook het niet-gemakkelijke moet echter vaak volbracht worden.

„Amen" en herhaling. Voorts vraagt de broeder of het wel goed is als na het „amen", uitgesproken op het gebed van een ander, een br of zr weer om hetzelfde bidt? — 't Is een goede zaak als de aanwezigen het „amen" laten horen op wat een ander bad. Heeft men meegebeden, dan volgt het haast onwillekeurig. Men zet met dat „amen" als het ware z'n handtekening onder het gebed, opgezonden door de br of zr.

Herhalen wat anderen reeds vroegen? Waarom niet? Herhalen wij niet menigmaal ook onze eigen gebeden? Deed de Here Jezus het niet in Gethsemané, toen Hij tot driemaal toe bad „sprekende dezelfde woorden"? Als dat herhalen maar geen uiting van geestloosheid en gedachtenloosheid is, doch openbaring van hartelijk verlangen om het gebedene. Dus niet sleur, maar drang moet oorzaak der herhaling zijn, dan is er, zou ik zeggen, niets tegen.

Maar een fout is het, wanneer op een bidstond de eerste bidder een lang gebed opzendt, waarin zowat alles ge noemd is, wat onderwerp der openbare gebeden kan uitmaken. Dat is dodend en komt, naar 't schijnt, ondanks alle waarschuwingen en verzoeken, veel voor.

Wie bidt brenge in enkele woorden, één zaak voor den Heer, dat zal anderen tot bidden aansporen.

Aandringen op bidden? De Here Jezus heeft sterk aangedrongen op bidden. Waarom zouden wij het dan niet doen? Iets anders is het of men moet aandringen tot deelname aan openbaar gebed. Aandrang mag zeker wel uitgeoefend worden. Menigeen moet worden aangemoedigd, om over ingebeelde bezwaren heen te stappen. „Wek de gave op, die in u is", geldt ook van het bidden. Het bidden moet geleerd worden. Ook het bidden in 't openbaar. 't Mislukt aanvankelijk wel eens, maar dat mag niet ontmoedigen. Men moet wennen aan 't horen van zijn eigen stem. Menige zegen blijft onaangeroerd, doordat men verzuimd heeft zich te o e f e n e n in het openbaar gebed en de moeilijkheden van de aanvang te overwinnen. Men verdele onderling ook deze arbeid. L.

UIT DE GEMEENTEN

NOORDBERGUM. Wederom geliefde broeders en zusters in den Heer mogen we als gemeente melding maken van Gods goedertierenheden. Op Zondag 28 Juli, toen onze voorganger de gemeente Vrieschelo diende, sprak de in de dienst des Heren grijs geworden voorganger van Sneek tot ons op eenvoudige en zeer duidelijke wijze over het geloof. Hoe het geloof in de mens komt; een onderwerp, waarover veel gepraat doch soms te weinig begrepen wordt. Het was een waarlijk kostelijk woord, dat niemand in twijfel liet. Voorts werd gememoreerd het feit, dat we voor twee jaar onzen voorganger ontvingen. Daar zijn zorgelijke maar ook zeer gezegende tijden geweest. In alles bleek Gods goedertierenheid groot over ons. Zondag 4 Aug. zagen we de doopvont weer geopend. Een zuster uit Zwaagwesteinde werd na haar belijdenis door onzen voorganger gedoopt. Dan mogen we u nog het heuglijke feit mededelen, dat op Zaterdag 10 Augustus te Zandbulten door onzen voorganger de eerste steen werd gelegd van de in aanbouw zijnde nieuwe kerk onzer gemeente. Een talrijke schare was aanwezig, aan wie ook bij die gelegenheid het ruime en rijke evangelie werd verkondigd.

Moge ook de toekomst ons bij vernieuwing laten zien: dit is van den Heer geschied en het is wonderlijk in onze ogen.

We besloten de plechtigheid met het heerlijke lied:

Daar ruist langs de wolken, enz.

Tot later.

Met br. groeten, S. v. d. MEER.

ONS WEEKBLAD „DE CHRISTEN"

Daar moet mij een woord van het hart: Een woord over ons weekblad „De Christen".

Reeds lange tijd heb ik dat woord willen neerschrijven, maar het kwam er maar steeds niet van. Het was of een zekere schroom me weerhield. Waarom zul je ook over „De Christen" gaan schrijven, zo dacht ik dan weer. En wàt zul je dan eigenlijk onder de aandacht van De Christen-lezers brengen? Zou het wel geven? Zal je niet verstandiger doen door maar te zwijgen? En nog veel meer vragen kwamen bij me op. Om kort te gaan — ik zweeg!

Maar nu zal ik niet langer in dit zwijgen volharden. Wat ik nu ga schrijven, is een heel eenvoudig woord. Het is meer een getuigenis, naar ik hoop een warm-aandoend getuigenis. Want over „De Christen" en zijn „lotgevallen" wordt door velen gedacht. En ook wel gesproken. De een denkt en spreekt in de geest van willen begrijpen en van zo mogelijk willen helpen, de ander heeft nog maar enkele woorden gesproken, of ge hebt reeds gemerkt, dat zijn sympathieën niet uitgaan naar ons weekblad. Weer een ander overlaadt je met op- en aanmerkingen zonder dat je in zijn woorden de gloed van de liefde van Jezus den Heer opmerkt.

Maar laat ik niet afdwalen met mijn gedachten. Ik zou immers een persoonlijk getuigenis afleggen. En dat ga ik nu doen door een viertal opmerkingen over ons weekblad „De Christen" te maken.

1. *Niemand verlieze het eigen karakter van „De Christen" uit het oog*, wanneer hij denkt of spreekt over ons weekblad.

„De Christen" is het orgaan der Unie van Baptiste gemeenten in Nederland en is gewijd aan de bevordering van zuiver gemeentelijk leven en de verbreiding van de Nieuw-Testamentische beginselen.

„De Christen" — het blad onzer gemeenten!

En daarom het blad, dat in onze huisgezinnen een welkome gast behoort te zijn. Al leest ge ook nog zo veel andere christelijke bladen en tijdschriften, ons Unieorgaan mag in Uw gezin niet ontbreken.

Een vergelijking met andere bladen gaat dáárom meestal niet op, omdat „De Christen" zijn *eigen* karakter heeft.

Helpt allen mee, opdat ons weekblad in al onze gezinnen een welkome gast moge worden! Zonder Uw daadwerkelijke hulp kan „De Christen" niet aan zijn doel beantwoorden.

2. In de tweede plaats ga ik opmerken, *dat men De Christen niet te veel aan banden moet leggen.*

We kunnen niet allen ons weekblad redigeren. Niet alle abonné's kunnen samen de redactie vormen.

De redactie moet over de nodige vrijheid kunnen beschikken. Bepalingen, wetten en voorschriften mogen geen kluis vormen, waarin de redactieleden worden opgesloten.

Over de inhoud tone men niet al te vlug zijn ontevredenheid. Ook make men van zijn hart geen moordkuil. Maar men spreke of schrijve er eens over in alle welwillendheid en broederlijke liefde. Als gemeente-christenen kunnen we ons niet aan *dit* leven onttrekken. De taak der gemeente is niet gemakkelijk. Deze taak der gemeente moet gezien worden als de taak van al de leden der gemeente. We kunnen hier spreken van een gemeenschappelijke taak.

Voorts heeft de gelovige ook een *eigen* taak. De belijdenis in de gemeente afgelegd moet in de wereld worden uitgeleefd. Hier hebben we met de persoonlijke roeping te doen.

En nu kunnen er moeilijkheden komen. Meestal als gevolg van persoonlijke denkwijze en zienswijze.

Maar als gelovigen dienen we elkaars meningen te eerbiedigen. Daar moet een terrein zijn, waarop men elkaar vrij laat.

Waarom zullen we niet eens naar elkaar mogen luisteren, wanneer daar verschil van opvatting is over zaken, die ook ons gemeentelijk en persoonlijk leven raken? En waarom zou „De Christen" niet van tijd tot tijd een plaatsje ter beschikking mogen stellen, waar we elkaar als broeders in den Heer (dus niet als kemphanen!) kunnen ontmoeten?

Daarom is het niet verkeerd, wanneer de richting wordt aangegeven, in welke de redactie dient te gaan, *maar beslist verkeerd* acht ik de begeerte de redactionele weg (verondersteld dat het mogelijk ware) geheel af te bakenen.

Daar moet vrijheid van bewegen blijven. Deze vrijheid zal voor „De Christen" een zegen blijken te zijn.

3. Mijn derde opmerking is: *Steunt ons weekblad De Christen.*

Wint abonné's voor het blad onzer gemeenten. Vraagt daarvoor, indien mogelijk, geen beloning in de vorm van provisie. Verblijdt den administrateur door opgave van nieuwe abonné's. Zijt ge tevreden, dan moet ge dat beslist aan Uw vrienden, die nog geen abonné zijn, vertellen. Maar ge moogt dat ook wel eens aan de redactie laten weten. Hebt ge klachten, dan moogt ge daarmee niet naar Uw vrienden lopen, maar behoort ge ze te richten aan het adres van den eind-redacteur. We willen elkaar voor het aangezicht van den Heer beloven, dat we ons best zullen doen. *Opdat het „De Christen" wel ga.* En „De Christen" weer zo spoedig mogelijk wekelijks in 8 pagina's kan verschijnen!

En dan denk ik aan de *advertenties!*

Berichten van lief en leed horen thuis in „De Christen". Vormen we samen niet één groot huisgezin? Waarom dan in alle mogelijke bladen advertenties geplaatst, behalve in „De Christen"? Ik geloof niet, dat we hier met onwil te doen hebben. Meestal denkt men er niet aan. Anderen nemen zich de moeite niet een advertentie naar den administrateur te zenden.

Hier is voor U iets te doen. Ge kunt Uw vriend, die van plan is te gaan verloven of het misschien al verder gebracht heeft en in ondertrouw denkt te gaan, een reuzen dienst bewijzen door hem even te herinneren aan een advertentie in „De Christen". De dank van zijn aanstaande beloont rijkelijk alle moeite.

Dit is maar een voorbeeld. De zaak is deze. Hoe groter het aantal abonné's en advertenties des te spoediger wandelt „De Christen" in 8 pagina's druk Uw brievenbus binnen.

4. En nu nog een laatste opmerking. *Geeft het blad Uw liefde.*

Menig leven leidt een kwijnend bestaan, omdat het geen liefde ontvangt. Menig werk, vol van perspectief en verwachting, is ten gronde gegaan, omdat de liefde zoek was geraakt.

Kritiek zonder meer is als een hittegolf, die de bladeren het frisse groen ontneemt en allerwege moeheid en loomheid tengevolge heeft. Woorden van kritiek kunnen zijn als verzengende zonnestralen.

Liefde is als een kabbelend beekje. De oevers zijn groen. Het vee graast in de weide. Het landschap, waardoor het beekje rustig zijn weg vervolgt, is een stuk heerlijk natuurschoon.

Geeft „De Christen" Uw liefde!

In de loop der jaren heeft „De Christen" reeds veel tot de versterking van de band der gemeenschap bijgedragen. In menig huisgezin heeft hij een rijke zegen gebracht.

Er zijn nog velen, die de arbeid van ons weekblad biddende en werkende gedenken.

Moge ook in de toekomst het orgaan „De Christen" gewijd zijn aan de bevordering van zuiver gemeentelijk leven en aan de verbreiding van Nieuw-Testamentische beginselen.

Gods zegen ruste op deze arbeid.

d. H.

III

HET DERDE RIJK.

Karel de Grote, die omstreeks 800 n. Chr. regeerde, schiep het eerste duitse rijk. Bismarck is de bouwer van het tweede, dat stond van 1871—1918. Adolf Hitler die van het derde.

Achter deze enkele woorden ligt een geschiedenis van elf eeuwen. Het is ons alsof wij in de bocht van een spoorlijn staan. In razende vaart trekt de locomotief die „de tijd" heet wagens achter zich aan. Wij staan juist in de ronding en zien precies een wagen in de volle breedte voor ons. De anderen die reeds voorbij zijn worden steeds onduidelijker van voren. Wat nog komen moet kunnen wij niet zien. De eeuwen die gingen kennen wij zeer slecht. Wat komen zal is nog verborgen. Hoe zouden wij ons ook in kunnen laten met een tijd, waarin men tijd genoeg had eeuwen te bouwen over kathedralen. Wij leven in het tijdperk van ijzer en leem, van beton. De wagen voor ons, onze eeuw, getrokken door de vorige, heeft steeds weer onze aandacht.

Het derde rijk. Chamberlain, een engelsman die duitser werd, heeft voor jaren, nog ten tijde van Wilhelm, een boek geschreven: „Die Grundlagen des XX Jahrhunderts" — de fundamenten van de 20ste eeuw. In dit boek liggen de lijnen aangegeven voor het derde rijk van nu. Het Jodenprobleem wordt ook besproken. Van hem komt niet het den duitser machtig klinkend woord: derde rijk. Dat woord heeft zijn geboorte te danken aan de grote denker op historisch terrein Moeller van den Bruck. Reeds voor de oorlog van '14 sprak hij daarvan. Deze man, wiens naam ons aan hollandse oorsprong doet denken, nam zich zelf het leven toen het vernederde Duitsland, innerlijk aan revolutie, inflatie en partijenstrijd stervend, hem alle hoop op opstanding en nieuwe glorie deed ontzinken. Deze twee, Chamberlain en Moeller van den Bruck met hun niet duitse namen maar echt duitse geest hebben ongetwijfeld mee het cement geroerd in de bak, waaruit Adolf Hitler, de Oostenrijker het zou halen om daarmee het derde rijk te bouwen. Hitler zat immers in 't bouwvak.

* * *

Er gebeurt hier wat aan deze zijde van de hollandse grens. Men heeft niet het juiste overzicht en derhalve geen inzicht. Staat men in de massa dan voelt men wel dat het heen en weer gaat, maar niemand weet precies vanwaar en waarheen, weet ook niet, wie drijft of beveelt. Wat zal men van een wagen zeggen als men er zelf in zit. Het is moeilijk de tijd, waarin men leeft, te beoordelen.

Hoe worden bijvoorbeeld alle oude grenzen van vroegere zelfstandige landjes en rijkjes in het grote duitse rijk langzaam maar zeker, en niet eens zo langzaam, weggebroken om het land dan opnieuw in te delen in „Gauen" districten. Deze grenzen-uitvegerij is symbolisch voor het hele werk der nationaal-socialistische revolutie.

Hoe worden alle herinneringen aan de oude tijd, de tijd des keizers en der revolutie van '18 weggeschoven door nieuwe organisaties; zodat men ze niet meer gedenkt; mag gedenken.

Hoe wordt zonder angst blijkbaar de roomse kerk aangepakt op een wijze, die de paus te Rome het voorhoofd moet doen rimpelen. Wie weet of niet Duitsland de weg van Engeland gaat, toen dit land zijn nationale opwekking beleefde en de koning zich tot hoofd der kerk liet proclameren, daarbij de heilige moederkerk een wonde toebrengend, waarvan zij nog niet hersteld is. Zal de roomse kerk in dit land nog lang uit Rome geregeerd worden? Twee keer moesten twee duitse regeerders zich buigen voor de stad op de zeven heuvelen. Zal het derde rijk buigen. De historie zegt: ja. Wie weet of de toekomst dit keer niet „neen" zal brengen.

Hoe worden zonder erbarmen alle vreemde bestanddelen uit het volk gesneden. Vooral wanneer dit Israelieten

betreft. Echter ook zieke leden van het eigen lichaam, naar hun levensregel: „algemeen belang gaat boven persoonlijk belang" wordt het voortplanten onmogelijk gemaakt. Zwakzinnigen, misdadigers, onherstelbaar zieken of mensen lijdende aan ziekten die aan de volkskracht teren mogen geen nakomelingen aanschouwen, want zo zeggen de partijbladen: „Wanneer een lid U ergert, houw het af en werp het van U."

Wanneer men de aanleg der geweldige autobanen, die als een netwerk Duitsland zullen overdekken, ziet, dan wordt dat een symbool voor de arbeid, revolutionaire arbeid op ieder gebied. Naar een gemaakt bestek, naar vaste grondregelen komt alles aan de beurt om hervormd te worden. Met vaste tred marcheert de leider aller duitsen. Met vaste tred. Soms is die dreunend en dreigend. Voorbij ons huis denderen de auto's der weermacht, de kanonnen, marcheren de troepen; over ons heen brullen motoren der vliegtuigen (hier vlakbij worden 16 kleine kazernes voor vliegeniers gebouwd), en aan de bewolkte hemel werpen 's avonds zoeklichten hun stralenbundels.

Dit volk maakt zich sterk, het maakt zich sterk en groot. Een vaste wil heeft zich gelegd op en gevormd in de millioenen, die hun schreden zetten op de banen gewezen door de leiders. Hier is geen zieltogende massa, geen versplinterd volk — hier is een volk dat de toekomst aan zich wil onderwerpen.

* * *

Doch boven 't derde rijk en deszelfs Führer staat het eeuwige rijk des Vaders en des Zoons. HUIZINGA.

MEDEDELINGEN

Ontvangen voor de Zending:

van G. K. te Z. f 5.— z. sp. best.
Hartelijk dank. J. VISSER.
Bolsward, de Dijk 26b.
Postrek. 167305.

Noordbergum. Verantwoording.

„De Christen" is weer „open" voor ons. Gelukkig! Deze deur hadden wij zelf ons dichtgedaan, doordat we de U. C. in dezen voorbij waren gelopen. Inmiddels zijn de vertegenwoordigers dier Com. wezen kijken en waren zo tevreden, dat ze ons beloofden onze gezonden verantwoording met gejuich te zullen plaatsen. Dit laatste geschiedde (zie no. 2377) maar . . . zonder „gejuich". Deze broeders brengen zeker in beoefening: „de lofzang is in stilheid".

Jammer evenwel is, dat we door een en ander „schade" geleden hebben. Velen hebben gedacht: „in Noordbergum zwijgt men stil, men heeft de „zaak" voor elkaar". Zo is 't echter nog niet helemaal. Zij die zo dachten, kunnen dus met vrijmoedigheid hun gift aan ons zenden. Met verlangen zien we Uw hulp tegemoet.

De „zaak" echter stond niet stil. Zaterdag 10 Augustus werd onder grote belangstelling de z.g. „Eerste steen" van 't kerkje gelegd. De tijd is dus niet zo ver meer, dat het klaar zal zijn.

Ook ontvingen wij intussen nog vele bijdragen, welke we hierbij onder hartelijke dankzegging verantwoorden:

W. G. te S. f 10.—; S. B. te B. f 1.—; J. M. te S. f 2.—; J. F. te A. f 1.—; D. O. te H. f 1.—; zr. G. te H. f 1.—; N. N. te H. f 5.—; J. P. te H. f 1.—; T. en H. G. P. te H. f 0.75; fam. H. te H. f 1.25; D. B. te H. f 1.—; J. F. te W. f 10.—; H. V. te L. f 5.—; P. S. V. f 1.—; wed. B. te L. f 2.50; S. V. f 2.50; O. V. f 1.—; wed. P. te S. f 2.—; C. d. B. te S. f 1.—; J. S. te S. f 1.—; A. S. te S. f 1—; N. N. te S. f 2.—; A. G. B. A. te L. f 20.—; wed. D. te H. f 10.—; D. H. te B. f 3.—; N. N. te D. f 1.50; W. B.—D. te D. f 4.—; fam. T.—B. te D. f 10.—; dames L. te D. f 1.—; wed. R. te D. f 1.—; „Zusterhulp", A'dam f 10.12; P. V. te N. f 2.50.

Met vr. broedergroeten, Uw
Giro 239787. G. VISSER.

De gemeente Arnhem heeft een beroep uitgebracht op *cand. A. A. Hardenberg.*
F. ALBERTSMA, Secr.

EERSTE STEENLEGGING VAN DE BAPTISTE KERK TE ZANDBULTEN.

Bevriende hand zond ons de *Kollumer Courant* van Dinsdag 13 Aug. j.l. In dit blad vinden we een artikel met bovenstaande woorden tot opschrift, benevens een foto, waarop we Ds. Visser van Noordbergum, omringd door een grote schare belangstellenden, juist de troffel zien hanteren. We nemen van dit artikel het volgende over:

ZANDBULTEN. J.l. Zaterdagavond werd alhier de eerste steen gelegd van het aan de stationsweg te bouwen kerkje voor rekening der Bapt. gem. te Noordbergum. Deze plechtigheid werd verricht door Ds. G. Visser te Noordbergum, die hierbij een toespraak hield tot de velen, die van hun belangstelling blijk gaven. We ontlenen aan de toespraak het volgende:

Geachte aanwezige broeders, zusters, vrienden en verdere belangstellenden. Het is een gewichtig ogenblik, waarvoor wij hedenavond bijeen zijn gekomen. Gewichtig voor de omgeving, want waar voor enige jaren terug niets dan bos werd gevonden, zien wij nu maar weinig bomen, maar veel huizen en in die huizen daar wonen mensen. En, waar mensen zijn, daar zijn ook menselijke noden en behoeften, inzonderheid ook wat betreft de belangen van 't heil der onsterfelijke mensenziel. Waar mensen zijn, daar is behoefte aan de verkondiging van het Evangelie van Christus. Op ongezochte wijze zijn wij als Bapt. gemeente met de mensen van Zandbulten en omgeving in contact gekomen en waar wij meenden duidelijk de vingerwijzing en roeping Gods te zien en te verstaan om hier onze van God ontvangen boodschap te brengen, zijn wij heden hier om de eerste steen te leggen van het nieuwe bedehuis.

Het zal geen kerk zijn, die uitblinkt in grootte of uiterlijk schoon, maar het zal zijn een eenvoudige plaats van samenkomst voor de kinderen Gods en allen, die zoeken naar vrede met God. Niemand denke bij deze gebeurtenis, dat wij onze kracht zoeken in mooie stenen gebouwen, want wij zijn ons bewust 't vergankelijke ook van deze dingen. Door deze handeling willen wij heenwijzen naar onzen Here Jezus Christus. Die, volgens den Apostel Petrus de levende hoeksteen is van 't Gebouw Gods, d.i. de Gemeente, op wie alle gelovigen als levende stenen worden gehecht en zo te zamen opwassen tot de Tempel Gods in den Geest. Kerkbouwen is mooi en goed, maar 't is het voornaamste niet. Het voornaamste is, dat mensen van zonde en dood en hel worden gered door de Genade die in Christus Jezus is, opdat ze mogen worden toegevoegd aan Christus.

Het is nooit onze bedoeling geweest, en dat is het nog niet, om tegen andersdenkenden het harnas aan te gespen om hen te bestrijden, maar onze innige wens en bede, die ook in dit kerkgebouw gestalte verkrijgt, is, om voor een verloren gaande wereld iets te mogen zijn in dienst van Hem, Die ons gekocht heeft met Zijn dierbaar bloed.

Dit is voorwaar een gewichtig moment ook voor de geschiedenis der Bapt. gem. te Noordbergum, dat zij mag zien, dat haar invloed zich uitstrekt zelfs tot in deze wijde omgeving, maar ook en in het bijzonder is het een zeer gewichtig moment voor de broeders en zusters gemeenteleden, die aan deze plaats als eerstelingen zijn gewonnen, want zij zien heden hun taak. Zij verstaan opnieuw de geweldige taak, die op hun schouders werd gelegd. Het is niet genoeg, dat er een kerk gebouwd wordt. Er moet ook gebeden worden. Moge God u allen bezielen met heilige liefde. Moge Zijn ogen dag en nacht open zijn over dit huis. Hij moge Zijn heilige goedkeuring geven aan de arbeid, die werd begonnen en zal worden voortgezet. — —

— — Aan God, den Heer werd dank gebracht voor dit gebouw en aan Hem werd de verdere voltooiïng van de bouw en het geestelijk werk van de toekomst opgedragen.

De talrijke schare zong tenslotte het 1e en het 3e vers van:

Daar ruist langs de wolken enz.

Vrijdag 30 Augustus 1935 No. 2381 54ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN — GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. L. DE HAAN - UTRECHT KERKSTRAAT 28 BIS
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN — CHRISTUS —

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.65 BUITENLAND PER JAAR f 3.50

AAN ZEER STILLE WATEREN

GELOOF, LIEFDE, HOPE.

Zonder ophouden gedenkende het werk uws geloofs, en de arbeid der liefde en de verdraagzaamheid der hope.

1 Thess. 1 : 3.

Het *werk* des geloofs.

Dat is het eerste van dit trio.

Belangrijk is het enkelvoud: niet de *werken* des geloofs, maar het *werk* des geloofs.

Niet op wat het geloof voortbrengt ligt hier de nadruk, maar op wat het geloof *eigen* is. *Geloof is naar zijn aard activiteit.*

Hier ligt de brug tussen Paulus en Jacobus.

Paulus wil niets weten van geloof plus werken. Een geloof, waaraan wat moet worden toegevoegd is voor hem geen geloof meer. Geloof is voor hem niet, gelijk voor de Kerk van Rome, een goed werk naast anderen.

Jacobus zegt, dat hij niets wil weten van een geloof, waaraan de werken vreemd zijn. Dat is dood zegt hij. Het is een lichaam zonder ziel gelijk. En daarmede komt hij geheel op Paulus' lijn: aan het geloof is activiteit eigen. Luther heeft gezegd (en hoe goed verstond deze Hervormer Paulus in de fundamentele stukken der waarheid!): het geloof is een onrustig ding! Inderdaad: het is niet stil als een dode; roerloos als een ontzield lichaam. Het is een „onrustig ding", want het is naar zijn wezen werking; het activeert het leven, waarin het voorhanden is.

Het geloof is nooit alleen.

Het heeft de liefde bij zich.

Paulus spreekt (als in een adem) van „de arbeid der liefde". Denk ook daarbij niet aan de werkstukken der liefde; aan wat zij presteert.

't Gaat om wat de liefde *eigen* is: *liefde is naar haar aard arbeid.*

Het „werk" dat aan het geloof eigen is, is iets anders dan de „arbeid", die de liefde kenmerkt.

Deze arbeid is het *zich afbeulen.* Die kracht heeft het woord, door den apostel hier gebezigd. De liefde vraagt niet wanneer het genoeg is, of ze haar loon haast verdiend heeft: ze ploetert als-maar-door.

„Hieraan hebben wij de liefde gekend, dat Hij Zijn leven voor ons gesteld heeft". Het is niet mogelijk lief te hebben met een gesloten hart.

Liefde is ploeteren, zich afbeulen, zich op-maken, op-branden zonder er erg in te hebben.

Dat geloof, dat Paulus roemde, die liefde, waarvoor hij dankte, zou er niet zijn als tot hen de hope zich niet gezelde.

De werkzaamheid des geloofs taant niet en het zwoegen der liefde houdt niet op dank zij de verdraagzaamheid der hope.

Hope is naar haar aard verdraagzaamheid, geduld.

De hope draagt het leven en alles wat velerlei hand in dat leven legt. Ze is weerstandsvermogen, draagkracht.

Geloof, Liefde, Hope — 't zijn geen lege schalen.

Ze zijn krachten — hogere krachten.

Die ze heeft, weet het en verstaat dat Paulus over mensen, die ze hebben, altijd dankt. : 2.

L.

III

ANDERS WIBERG

Pionier der Baptisten in Zweden.

door

Dr. N. J. Nordström.

(Slot.)

In deze tijd vonden Baptiste gedachten en ideeën ingang in Zweden. De eerste Baptiste gemeente, in 1848 opgericht, was aan zulke sterke aanvallen blootgesteld, dat ze nog weinig invloed had. Haar stichter was de Baptiste pionier, F. O. Nilsson, die in 1851 uit Zweden verbannen werd, omdat hij de Baptiste beginselen aanhing. De Baptiste gedachten hadden niettemin ingang gevonden en het zaad, dat gezaaid was, bracht spoedig een rijke oogst voort. In deze tijd hoorde Wiberg voor het eerst van het Baptisme. Hij beschouwde het als gevaarlijke ketterij en overwoog een boek te schrijven, om het te weerleggen. Het gebeurde toen, dat hij samen met een vriend een reis naar Hamburg maakte. Terwijl hij daar was, kwam hij in aanraking met de predikanten J. G. Oncken en Julius Köbner. Hij sprak met hen over de Baptiste leerstellingen, die hij natuurlijk als tegen de leer der Schrift beschouwde, en hij beschouwde zichzelf als in de discussie gezegevierd te hebben. Bij zijn vertrek van Hamburg echter, kreeg hij van Oncken enige tractaten en brochures over de doop. Door het lezen er van werd zijn geloof in de kinderdoop geschokt, en kwam hij met andere inzichten in Zweden terug. Hij begon nu Baptiste literatuur in ernst te bestuderen, en na enige maanden gaf hij een belangrijk boek uit over de leerstelling van de doop. Deze verhandeling, die hij oorspronkelijk van plan was te schrijven voor de verdediging van de kinderdoop, is nu een van de standaardwerken in de Baptiste literatuur.

In deze tijd besloot hij een bezoek te brengen aan Amerika. In de zomer van 1852 vertrok hij voor zijn reis. Het schip deed voor enkele dagen Kopenhagen aan, waar de verbannen Baptiste prediker F. O. Nilsson predikant was, door wie Wiberg op de 23e Juli 1852 werd gedoopt. Dit was voor Wiberg het begin van weer een nieuwe levensperiode.

Als Baptist vervolgde Wiberg zijn reis naar Amerika. Nilsson verschafte hem een aanbevelingsbrief voor Ds. I. R. Steward te New York, wiens gemeente van zo'n grote betekenis zou worden voor de Zweedse Baptisten. Wiberg werd lid van deze gemeente

en ontving een aanstelling als colporteur en als zendeling onder de immigranten.

Na drie jaren van dienst in deze hoedanigheid, werd hij door het Amerikaanse Baptiste Publicatie Genootschap benoemd als zendeling in Zweden, om aldaar door prediking en geschriftverspreiding het Evangelie te verkondigen.

In de herfst van 1855 keerde hij naar zijn vaderland terug om zijn werk te aanvaarden, dat zoveel voor de Baptiste zaak in Zweden heeft betekend.

Terwijl Wiberg in Amerika was, kon enige vooruitgang van het Baptiste werk in Zweden geconstateerd worden. Enige kleine gemeenten waren ontstaan. Toen Wiberg in zijn land terugkeerde, werd hij voorganger van de Bapt. gemeente in Stockholm en leider van het werk over het gehele land. Hij was onvermoeid in zijn ijver als predikant en in zijn zorgen voor de gemeenten. Hij schreef boeken ter verdediging van het Baptisme; gaf een blad uit dat veel bijdroeg tot de vestiging van het Baptisme in Zweden.

Het werk groeide van jaar tot jaar; nieuwe gemeenten ontstonden; in het religieuse leven kon men het Baptisme niet langer negeren; aan de vervolging, waaronder de eerste gemeenten te lijden hadden, kwam een einde.

In het jaar 1857 werd op initiatief van Ds. Wiberg een algemene vergadering van afgevaardigden van de verschillende gemeenten in het land gehouden. Een Unie van Baptiste Gemeenten werd opgericht. Het volgend jaar waren ook vertegenwoordigers uit Duitsland en Engeland aanwezig.

De Engelse Baptisten waren vertegenwoordigd door Dr. Edward Steane en Ds. Howard Hinton en de Duitse Baptisten door Ds. J. G. Oncken en Ds. Julius Köbner. Deze bezoeken hadden veel te betekenen voor de verdere ontwikkeling van het Baptiste werk in Zweden en voor de zaak van de vrijheid van godsdienst.

In 1860 maakte Wiberg een reis naar Engeland om gelden te verzamelen voor een kerkgebouw in Stockholm. Zijn pogingen werden met succes bekroond.

Wiberg was nauwelijks van zijn reis naar Engeland teruggekeerd, of hij begon plannen te maken voor een reis naar de Verenigde Staten van Amerika. Op zijn initiatief werd in 1861 besloten een opleidingsschool voor predikanten te stichten. Maar hiervoor had men geld en leraren nodig. Wiberg grondde zijn hoop op de Amerikaanse Baptisten. Hij vertrok naar de Staten in 1863. De tijden waren toentertijd in Amerika erg moeilijk vanwege de Burgeroorlog. Toch vond Ds. Wiberg de voor het jonge- opbloeiende Baptiste werk in Zweden zo nodige financiële steun. Ook vond hij in den Zweed K. O. Broady den van God gegeven leider van het nog op te richten Seminarie.

In 1866 keerden Wiberg en Broady samen naar Zweden terug. Nog in datzelfde jaar werd tot de oprichting van het Seminarie „Bethel" besloten, onder leiding van Broady. Deze beslissing was een van de gewichtigste, die de Zweedse Baptisten ooit genomen hebben.

Met onverflauwde ijver en energie gaf Wiberg zich nu over aan Zendingswerk in zijn vaderland. Het aantal gemeenten vermeerderde sterk in aantal en het Baptisme won veld in vermeerderde mate. Van het Seminarie kwamen goed geschoolde krachten voor de arbeid der gemeenten. Wiberg had grote invloed zowel in als buiten de gemeenten. Niet het minst door zijn literaire activiteit. In 1874 maakte hij weer een reis naar Engeland en bleef daar ongeveer twee jaar. Gedurende die tijd verzamelde hij o.a. een som geld voor een ander kerkgebouw in Stockholm. Hij ondervond in die tijd veel steun van C. H. Spurgeon.

De latere jaren van zijn leven bracht Wiberg in het zuiden van de stad Stockholm door, waar een tweede Baptiste Gemeente gesticht was, wier predikant hij werd en bleef tot aan zijn dood. In 1887 kwam aan zijn aardse leven een einde. Het was een loopbaan van onschatbare zegen geweest. Veel was door hem gearbeid. Ook heeft hij de zegen, die God aan de arbeid verbond, mogen aanschouwen.

Toen hij in 1855 naar Zweden kwam als Zendeling van het Amerikaanse Baptiste Publicatie Genootschap, waren er maar een paar honderd Baptisten in het land. Toen hij stierf had Zweden 473 gemeenten met 31849 leden. In de Zondagsscholen stonden 31273 leerlingen ingeschreven en het aantal Voorgangers bedroeg 506. In deze ontwikkeling heeft niemand een belangrijker rol gespeeld dan Anders Wiberg. Hij was een man van God gezonden.

(Verkort). (Vert. H. D. H.)

Ik heb nooit behoord tot hen, die verlangen te sterven of steeds heimwee naar de hemel hebben!

'k Heb het aardse leven altijd een heerlijke gave Gods gevonden. Maar diep in mijn hart heeft er steeds iets gezongen, ja, gejubeld, ook met het oog op de toekomst. Want het beste komt nog voor het kind van God.

C. Oliphant—Schoch.

LOSSE SCHAKELS

Joden-Christenen. Er bestaat een Nederlandse Vereniging van Joden-christenen. Deze Vereniging is voornemens op 11 September a.s. te Zeist een Landdag te houden en verzocht ons daarvan in De Christen mededeling te doen. Het algemene onderwerp van de Landdag is: „Barmhartigheid tegenover de Joden". Het motto van de morgensamenkomst is: „Liefde is begrijpen", van de middagsamenkomst: „Liefde doet waarderen", en van de avondsamenkomst: „Liefde brengt de oplossing". Als sprekers worden verwacht Dr Zalman, arts te Soest, Dr ten Boom, zendeling onder de Joden, de heer J. C. van Gelderen, Mej. Knuttel, de heer Jes Kuyper en Joh. de Heer. Misschien vindt iemand, in de buurt wonende of daar met vacantie zijnde, gelegenheid om die dag te vertoeven onder „broeders uit de besnijdenis" en enige indrukken daarvan in dit blad ons mede te delen.

L.

DE HERBOREN KERK*).

„Hebt u Shoemakers „Herboren Kerk" gelezen?", vroeg mij een van de achttien jonge Engelse Baptisten, die in het begin van de maand Augustus de hoofdstad van ons land bezochten. Ik moest een ontkennend antwoord geven. „U moet dat doen!" zeide hij met nadruk. „Elke dominee en elke ouderling en elke diaken en elke jeugdwerker behoort het te lezen en te herlezen. Het is in één woord buitengewoon."

Mijn jonge enthusiast voor de herboren kerk behoort tot de Groupers. Ik bemerkte tijdens mijn kortstondig oponthoud onder het vreemdelingenlegioen, dat hij geen ogenblik liet voorbijgaan om zijn ondervindingen te delen. Meermalen, als ik hem gadesloeg, dacht ik, „och, of alle onze N. B. J. B.ers en alle leden onzer gemeenten zulk een ijver bezaten." Wat hebben wij weinig te delen niet alleen met wat we als wereld zien en afdoen, maar ook met eigen mensen. Of weinig te delen? Genoeg, doch het is steeds weer uit dezelfde hoeveelheid, waarover iedereen rijkelijk beschikt, n.l. de zorgen des levens in deze ernstige tijden. Paris heeft gemeend mij van vacantie-lectuur te moeten voorzien. Daarvoor ben ik werkelijk dankbaar. En toen het mij bleek, dat hij mij „de herboren kerk" van Shoemaker gezonden had, was ik dubbel dankbaar.

*) „*De herboren kerk*" door Samuel M. Shoemaker. Geautoriseerde vertaling door J. M. C. van Gheel Gildemeester. Uitgave van H. J. Paris, Amsterdam. Prijs ing. f 1.10; geb. f 1.50.

Shoemaker is predikant in een grote, levendige kerk in New York. Vroeger was zijn gemeente geestelijk dood. Het is de Oxford Groepbeweging gelukt deze dode gemeente krachtig leven in te blazen. Het boek is een ernstige raadgeving aan dominee's, en aan alle vooraanstaande kerkelijke lieden, die het echt goed menen met hun gemeente en in verborgenheid treuren over haar kwijnend bestaan. Het is een ernstige raadgeving gedragen door persoonlijke ondervinding. Het is een concluderen door middel van delen.

De zes hoofdstukken, waarin de schrijver zijn ervaringen en adviezen heeft ondergebracht, dragen de volgende titels: 1. de zonden der kerk; 2. de bekering van christenen; 3. leven in gemeenschap met God; 4. leven in gemeenschap met anderen; 5. de geest der gemeenschap; 6. de herboren kerk.

Hij ziet het vernieuwen van het leven van enkelingen door de macht van den levenden Christus als de voornaamste taak der kerk. Maar de kerk heeft deze voornaamste plicht n.l. „zielszorg" verzaakt. Ze laat het evangelie drukken en van de kansel verkondigen. Dat is natuurlijk goed en nodig, maar de invloed van beide wordt toch sterk overschat evenals de invloed van allerlei kerkvergaderingen en commissies. Shoemaker wil dat voorganger en leden persoonlijk werk verrichten. Met kerkelijke uitspraken komt men niet ver. Wij moeten persoonlijk helpen en iemand persoonlijk helpen wil zeggen: „niets minder dan dat wij streven naar de verwezenlijking van zijn rijkste mogelijkheid n.l. dat hij van zichzelf wordt verlost door een diepe Godservaring.... Ieder weet, dat de grootste dienst, die wij iemand kunnen bewijzen, en die alle andere menselijke hulp verre te boven gaat, is die geestelijke ervaring met hem te delen, waardoor hij een ander mens wordt."

Shoemaker aarzelt niet te bekennen, dat er geen beroep ter wereld is, waardoor een mens zo licht hoogmoedig wordt als juist het predikambt; in ieder ander beroep spreekt het vanzelf, dat men eerst onder anderen moet werken en aan de enkelen, die het verdienen, zal eenmaal de leiding van de zaak worden toevertrouwd. Maar ieder, die tot het leger der predikanten toetreedt, wil direct officier zijn en verdraagt het ondergeschikt zijn maar juist zolang als nodig is, totdat hij „zijn eigen kerk krijgt", hetgeen misschien een andere wijze is om uit te drukken, „zijn eigen zin kan doen".

De gebreken van dominee is een dankbaar onderwerp voor menigeen en de auteur maakt er een behoorlijk gebruik van:

„Soms zijn wij bang voor ziekte, dikwijls hebben wij geldzorgen, persoonlijke of parochiale; wij hebben angst voor de toekomst; soms vrezen wij, dat de preek niet lang genoeg zal zijn; de gedachte, dat er een Zondagmorgen kan komen, waarop wij misschien naar onze woorden moeten zoeken, bezorgt ons een nachtmerrie. Dit gebrek aan vertrouwen op God, waardoor wij ons vastklampen aan menselijke zekerheden is misschien wel een van de voornaamste oorzaken van tegenspoed en mislukking in het predikambt. Natuurlijk hebben wij hiermede nog niet al de zonden genoemd, waaraan predikanten en gemeenteleden zich schuldig maken".

In de bladzijden aan „de gemeenschap met God" gewijd worden enkele frappante gevallen van leiding beschreven.

De herboren kerk is de gemeente, die zo vervuld is met Gods Heilige Geest, dat al haar dode delen haar zijn ontvallen. Het is de werkzame gemeente, de gemeente, die geheel als groep werkt en waarvan elk lid medemensen zoekt te winnen door met hen te delen. Die gemeente vertrouwt God geheel. En wat het geld betreft, krijgt zij alles wat zij nodig heeft, zonder menselijke garantie achter de hand te hebben. „Ik weet een kerk .... voornamelijk mensen uit de arbeidersklasse .... veel werklozen. Maar met het laatste Kerstfeest gaf die gemeente, die niet groot is, zeven honderd dollar en met Pasen zelfs nog meer. Een gezin, waar de jongens geen ondergoed en geen goede schoenen hadden, gaf zestien dollar. Waarom? De predikant was twee jaar geleden thuis gekomen met een nieuwe boodschap."

Gaarne zou ik meer willen vertellen. 't Is echter voldoende om voor mijzelf en u allen onze jonge Engelse enthusiast te rechtvaardigen.

„Herboren kerk" is een boek dat dominee en kerkeraadsleden in het bijzonder, en allen, die in kerkelijke of gemeentelijke kringen vooraan zitten onverbloemd de waarheid zegt en onverbloemd de weg wijst tot het leven.

J. W. WEENINK.

MEDEDELINGEN

Een veertien dagen geleden circuleerde er in de pers een berichtje, dat allerwegen de gedachte heeft gewekt: in Almelo gaat het niet goed, steeds meerdere gemeenten komen buiten Unieverband te staan. D i t w a s o n g e t w i j f e l d o o k d e b e d o e l i n g v a n d e n o p s t e l l e r v a n d i t b e r i c h t j e.

We hebben ons onmiddellijk met den directeur van het Ned. Chr. Persbureau in verbinding gesteld. Het antwoord, dat we van Dr. v.d. Vaart Smit ontvingen, werpt voldoende licht op deze zaak.

Het lust ons niet op deze unfaire manier van berichtgeving, die in vele bladen werd opgenomen, verder in te gaan. D e s c h u l d l i g t b ij d e n b e r i c h t g e v e r. We zijn er zeker van, dat wanneer de berichtgever zijn naam aan het oneerlijke berichtje had verbonden, slechts zeer weinigen hun aandacht er verder aan zouden hebben geschonken.

Het spijt ons deze regelen zo te moeten neerschrijven. Maar de wijze, waarop het gewraakte berichtje was opgesteld, i s b e n e d e n a l l e k r i t i e k.

d. H.

De gemeente Muntendam heeft, na ernstige biddende voorbereiding, beroepen tot haar herder en leraar Ds. *A. P. Barendregt* van Haarlem.

De Secr.

Voor de Zondagsschoolwerkers.

Waarde collega's.

Onze volgende conferentie zal D.V. 7 Sept., 's middags 3 uur, gehouden worden te Leeuwarden, Noordvliet 11.

Hier volgt 't programma:

1. Opening door den leider, Ds. J. Louw van Groningen.

2. Inleiding van Ds. J. Louw. Onderwerp: *Ons studiemateriaal.*

a. De eerste veronderstelling van ons onderwerp is, dat de Z.school-onderwijzer studeren moet. Om heldere en zuivere voorstellingen te kunnen wekken, moet hij ze zelf bezitten.

b. De aard van zijn studiemateriaal wordt bepaald door het karakter van zijn arbeid: kinderen in contact te brengen met het evangelie, geopenbaard in de H. S.

c. Daar het evangelie uit de H. S. verstaan wordt, moet de H. S. voor den Z.schoolonderwijzer voortdurend voorwerp van onderzoek zijn.

d. Hulpmiddelen daartoe zijn werken over de gewijde geschiedenis, oudheidkunde, kaarten, handleidingen en het platenboek van het leven.

e. Eveneens moet men het kind als lichamelijk en geestelijk onvolgroeid mens bestuderen, ten einde „den jongen te kunnen onderwijzen naar de eis zijns wegs".

f. In deze behoeften kan voorzien worden door een bibliotheekje voor Z.schoolpersoneel.

3. Bespreking.

4. Pauze.

5. Inleiding van mej. E. J. Hof van Groningen. Onderwerp: *De zelfwerkzaamheid van het kind in de Z.school.*

a. De zelfwerkzaamheid in 't algemeen.

b. De Westhillmethode in 't bizonder.

I. Wat wil de Westhillmethode.

II. Wat zouden wij er van over kunnen nemen?

6. Bespreking.

7. Rondvraag.
8. Sluiting.

Zoals U ziet belooft 't programma weer heel wat. Er zal veel te leren zijn, en om er zo veel mogelijk van te profiteren, doet U goed Uw pen of potlood en papier niet te vergeten. Van Uw aantekeningen kunt U later nog veel plezier hebben.

Allen naar deze conf. met de bede of God ons ook ditmaal wil zegenen, dan zullen we zeker niet teleurgesteld worden.

ETTY DE VRIES,
Haulerwijk.

Zusterhulp.

De afdelingen Hoorn, Den Haag en Stadskanaal zonden haar gaven voor de Kerstkist.

Hartelijk dank zusters! Echter zonder vermelding van prijs. Willen allen, die iets zonden, dit nog even doen; en allen, die nog goederen zenden er even een lijstje bij indoen met opgaaf van aantal en prijs? Het spaart mij heel wat moeite.

Uw zr. in Chr.,
S. v. BEEK—Reiling.

Apeldoorn, Mr. v. Hasseltlaan 67.

Een vraag, die hier wordt doorgegeven.

Mondeling en schriftelijk is mij de vraag gesteld, waarom in „De Christen" niets, *absoluut niets*, heeft gestaan over het voornemen van Ds. Brandt zijn ambt als Voorganger neer te leggen. Terwijl andere bladen wel daarover schrijven.

Dit stilzwijgen in ons weekblad „De Christen" is geenszins goed te praten.

De gemeente Haulerwijk had ons met het een en ander in kennis behoren te stellen!

Waarom niet in „De Christen" de nodige mededelingen verstrekt?

We hopen alsnog op een berichtje uit Haulerwijk.

E.-R.

Iedere dag heeft zijn eigen onrust.

Hoe goed is het dan te merken, dat Gods leiding altijddurend is. Als we ons maar willen laten leiden, dan zullen we geleid worden.

Wanneer we onze weg aan God toevertrouwen, dan zal Hij onze baan zo leiden, dat wij onszelf niet verliezen.

C. H. Spurgeon.

RONDBLIK.

In de „Nieuwe Utrechtsche Courant" verschijnen tegenwoordig enkele artikelen (reisbrieven), die tot opschrift hebben: Enige dagen in Londen.

Het laatste artikel handelt over de verscheidenheid en de eenheidspogingen op kerkelijk terrein. De, naar wij vermoeden, gereformeerde schrijver I. Stap deelt ons kort maar op sympathieke wijze zijn bevindingen, opgedaan tijdens een dienst in een Baptiste kerk, mede. We lezen:

Aan de avond van de Zondag, die ik in Londen doorbracht, koos ik een kerk in de buurt van de Y.M.C.A., nl. de Baptist Central Church aan de Lord Shaftesbury Avenue, waar voorging Dr. F. Townley.

Een alleraardigst vriendelijk kerkje. Absoluut vrij van alle Roomse tendenz. Boven de open kansel, iets meer op de achtergrond, orgel met ter weerszijden gaanderijen, waarop het koor had plaats genomen. Alles gaf een meer Nederlands-Protestantse indruk: alleen de predikant in toga, maar verder allen in hun of haar gewone Zondagse kledij, ook de leden van het koor.

Er werd in deze dienst v e e l gezongen.

Zoals de Anglikaanse kerk 10 of meer verschillende gezangbundels heeft, met duizenden liederen, uit alle eeuwen afkomstig, liederen van Luther en Thomas van Aquino, van Grieks Katholieke en Wesleyaanse dichters — al die verscheidenheid soms in een dienst gezongen — zo heeft de Baptiste kerk weer haar eigen bundel.

En k e u r i g als er werd gezongen — ja daar kunnen wij Gereform. en Ned. Hervormde en Chr. Geref. Nederlanders een voorbeeld aan nemen!

De dienst was als volgt ingericht: zegenbede door den predikant; zang van de gemeente; zang van het koor; gebed; zang van de gemeente; geloofsbelijdenis met telkens beantwoording door de gemeente; zang van het koor; dankgebed; orgelspel.

Er was dus wel variatie. Geest van de prediking: als van een rechts ethisch predikant in de Ned. Herv. Kerk ten onzent.

* * *

De Wereldbond der kerken, die te Chamby (Zwitserland) vergadert, heeft o.a. de volgende resolutie aangenomen en onmiddellijk bekend gemaakt aan de Commissie van Drie (Italië-Frankrijk -Engeland) te Parijs:

„De Wereldbond voor internationale vriendschap door de kerken, die ernstig poogt langs de weg van goede wil de zaak des vredes te dienen en aan het koninkrijk Gods, dat boven alle individuele en nationale belangen staat, gelooft, geeft met het oog op de critieke toestand in de verhoudingen tussen Italië en Ethiopië de volgende verklaring uit:

Een uitbarsting der vijandelijkheden tussen twee naties, die beide het Christelijk geloof belijden, beide leden van de Volkenbond en mede-ondertekenaars van het Kellogg-pact zijn, zou een onzegbare ramp betekenen, die de vrede van de gehele wereld bedreigt, het voortbestaan van de sinds de wereldoorlog moeizaam opgebouwde instanties voor internationale gerechtigheid in gevaar brengt en de grondslagen der algemene moraal aan het wankelen brengt.

Wij constateren met voldoening de succesvolle pogingen van de Wereldbond, om de arbitragecommissie opnieuw in actie te brengen; eveneens het feit, dat de beide regeringen hebben toegestemd, dat de commissie haar werk hervat en een vijfde commisssielid benoemt. Wij hopen ernstig, dat op deze wijze een bevredigende oplossing gevonden zal worden.

Wij gevoelen het als onze heilige plicht om in de naam van het geloof dat wij belijden, als onze overtuiging uit te spreken, dat elke natie die haar gegeven woord, om slechts vredelievende middelen tot beslechting van internationale geschillen te zullen aanwenden, verbreekt, zich veroordeeld zal zien niet slechts door het zedelijke oordeel der mensheid, doch ook door de leer en de geest van Jezus Christus".

* * *

Zending in Abessynië.

De Protestantse zending in Abessynië (Ethiopië) vreest, dat de verovering van Abessynië door Italië voor de Protestantse zending op haar ondergang uitlopen zal. Thans is er in Abessynië een prachtige zendingsactie, die ook van regeringswege ondersteund wordt. Abessynië is trouwens voor een zeer groot deel (Koptisch) Christelijk. Italië echter laat in het naburig Eritrea de Protestantse zending uitsterven; Italië laat daar geen nieuwe Protestantse zendelingen toe en die met verlof weggaan, mogen niet meer terugkeren; men vreest, dat als Abessynië in Italiaanse handen komt, het aldaar dezelfde politiek in toepassing zal brengen.

* * *

De Amerikaanse zendelingen in Abessynië.

De Amerikaanse zendelingen in Abessynië hebben verklaard, dat zij een aanwijzing van het Amerikaanse gezantschap om het land te verlaten, niet zullen opvolgen. Zij blijven op hun post, wat er ook moge gebeuren, trouw aan het volk, waar juist nu hun geestelijke zorg het meest nodig kan zijn.

Vrijdag 6 September 1935 No. 2382 54ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN — GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. L. DE HAAN - UTRECHT KERKSTRAAT 28 BIS
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN — CHRISTUS —

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.65 BUITENLAND PER JAAR f 3.50

STIL AAN UW VOET, HEER JEZUS.

Stil aan Uw voet, Heer Jezus,
Dat is de plaats voor mij;
Daar leer ik diepe lessen,
Gevoelt mijn hart zich vrij.

Vrij van mijzelf, Heer Jezus,
Vrij van der menschen eer.
Wat me eens in boeien knelde,
Benauwt mij nu niet meer.

Alleen Gij Zelf, Heer Jezus,
Verbreekt mijn stuggen wil;
Mijn ongebreideld harte —
Alleen *Gij* maakt het stil.

E. V.—v. O.

III

AAN ZEER STILLE WATEREN

LEEF BOVEN UW ARMOEDE UIT.

„En hij hield de ogen op hen, verwachtende dat hij iets van hen zoude ontvangen.
En Petrus zeide: zilver of goud heb ik niet, maar hetgeen ik heb, geef ik u . . . . ."

Hand. 3 : 5, 6.

Door geroep en gebaar had een gebrekkig man, een bedelaar, die kreupel was van zijn geboorte af, de aandacht weten te trekken van twee discipelen van Jezus Christus.

Het waren arme broeders, op weg naar de tempel om te bidden.

Zijn de barmhartigheden van de goddelozen wreed — de psalmist verklaart dat en tot nog toe hebben wij weinig reden gehad om hem tegen te spreken — die van de vromen zijn teder en vele, als zij ze maar geven kunnen.

Deze keer echter kon niet aan de begeerte van den bedelenden kreupele tegemoet gekomen worden. Petrus en Johannes hadden zelf niets in de buidel . . . . .

Begeerte om te helpen, geboren uit medelijden en verbonden aan onmacht, doet pijn en wekt ontevredenheid en wrevel op. Dat is regel bij ons, gelijk dat regel geweest is onder de voorgeslachten. Het zou mij daarom in het geheel niet verwonderd hebben, wanneer Johannes bij het aanschouwen van dien stakkerd aan de kant van de weg tot zijn metgezel gezegd had: „Petrus, 'k wilde wel dat ik geld had; wat zou ik dezen mens dan gelukkig maken! Als ik in het bedrijf van vader gebleven was, had ik nu een aardige duit op de spaarbank gehad". Evenmin zou het mij verwonderd hebben, als Petrus gemopperd had: „Dat wij platzak zijn, moest toch in een gemeente, die zich naar Christus Jezus noemt, niet te pas komen. Is het wel zoals het behoort te wezen, dat de een overvloed van geld heeft en de ander nog geen penning de zijne kan noemen?"

* * *

Hoe kwam het, dat die bedelaar noch Petrus noch Johannes aanleiding gaf om zich over eigen armoede te beklagen en anderer schijnbare voorspoed te ergeren?

Omdat ze samen in een wereld leefden, die geld niet als ruilmiddel en stoffelijk goed niet als hoogste bezit kent. Bijgevolg is in die wereld arm zijn aan geld en goed niet de grootste ellende, die een mens beleven kan.

De beide apostelen leefden en bewogen zich in God, in en met en voor den verrezen Christus. Zij voelden zich rijk en machtig, omdat zij in grote hoeveelheid bezaten, wat in hun wereld van onschatbare waarde wordt gehouden: zij waren vol van den Heiligen Geest. Aardse rijkdom zowel als aardse armoede lagen aan hun voeten. Zij reikten er ver boven uit en roemden in den Schepper aller dingen.

* * *

Wat een zegen werd het voor den bedelaar, dat Petrus en Johannes arm waren!

Veronderstel, dat ze een paar dubbeltjes in de portemonnaie hadden gehad. Zou dan Petrus niet met een royaal gebaar wellicht gezegd hebben: „Als het u blieft", en den man een kleinigheid hebben toegeworpen?

En de man zou bedelaar zijn gebleven tot op de huidige dag toe, ten minste indien de dood hem rustig zijn gang had laten gaan.

Nu wordt hij gezegend niet met zulk een nietigheid als een geldelijke gave, maar met gezondheid, kracht, levenslust, een blijde toekomst, met een hemel op aarde en een hemel in 't zicht.

* * *

Broeders en zusters, zijt gij arm? Maakt van uw armoede een zegen!

Gemeenten, doet hetzelfde!

Leeft hoog. Leeft in en met en door onzen verheerlijkten Heiland en brengt het Koninkrijk der hemelen nabij.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

III

LOSSE SCHAKELS

Uit de „Heemsteedsche Klok". De Heemsteedsche Klok is een Rooms Kath. weekblad voor de Roomsen van Heemstede en omgeving.

In een der Nrs. in onze handen gelegd, komt een overdenking voor over Rom. 6. We nemen een gedeelte daarvan aan deze plaats over:

„Door de erfzonde heerste in ons het kwaad, Christus heeft dat kwaad, onze zonden, in Zijn sterfelijk Lichaam op Zich geladen, om het zo door Zijn dood te vernietigen. Met Christus' dood is alle boosheid, alle zonde mede gestorven, mede uitgeroeid. Maar om de heerschappij der zonde ook in ons werkelijk te breken en te niet te doen, is het nodig, dat

ieder van ons afzonderlijk en persoonlijk trede in die louterende dood van Christus. Wij moeten sterven en begraven worden met Christus of liever veel meer in Christus; want het graf, waarin we moeten worden neergelegd, is Christus' eigen dood. Het doopsel is onze mystieke graflegging. De wijze, waarop in de eerste tijden het doopsel werd toegediend, verzinnebeeldde en belichaamde dan ook, dat geestelijk sterven en begraven worden. De dopeling werd niet slechts met 't heiligende doopwater besproeid, maar er geheel in ondergedompeld, zo, krachtig en welsprekend uitbeeldend het ondergaan, het sterven van de oude mens, die in het water als 't ware begraven werd".

Wij kunnen het hiermede eens zijn. Slechts geloven wij, dat dit alles alleen waar is, wanneer de Doop met het geloof gemengd is, terwijl de Kerk van Rome leert, dat deze geestelijke werkingen door het „Doopsel" als zodanig worden te voorschijn geroepen.

Solidair in de schuld. In een korte levensschets van den bekenden Blumhardt, door wiens arbeid Möttlingen naam verworven heeft, lazen we o. a. van hem:

„Hij preekte nooit van de hoogte uit tot zijn toehoorders. Hij stelde zich naast hen. Hij sprak tot hen, als een, die mede onder het oordeel staat. Zelf zei hij daaromtrent eens: „De indruk, die mijn preken op de gemoederen maken, berust ten dele daarop, dat ik aanneem, dat mijn toehoorders van dezelfde gezindheid zijn als ik en hen als zulken behandel". Hoe ernstig hij het daarmede nam, blijkt uit een gebeurtenis te Bad Boll. Daar zag het er eens onder het dienstpersoneel erg bedenkelijk uit. Verschillende gevallen van verborgen onzedelijkheid kwamen Blumhardt ter ore. Inplaats van heftig op te treden, zeide hij tot zichzelf en de zijnen: „Wij moeten ons verootmoedigen!" Er ontwaakte een geest van ernstig gebed en Schriftonderzoek, en reeds na korte tijd openbaarde zich onder het personeel berouw en bekering. Blumhardt's ootmoed had overwonnen".

Onderweg. Van één Zondag van onze vacantie hebben we ditmaal het grootste gedeelte te Rotterdam doorgebracht. We hadden gehoord van het herleven van Jeruël, de Vrije Evangelisatie, die indertijd onder de broeders de Heer en van Essen zo van zich heeft laten spreken en vele zielen tot de geboorte geholpen heeft. Na de bloeitijd was een periode van inzinken en kwijnen gekomen, maar enkelen waren aan de vereniging trouw gebleven, hadden br. Monsma uitgenodigd om aan het werk zijn beste krachten te wijden; zagen hun wens vervuld en nu bloeit „Jeruël" opnieuw. We hebben ons daarvan kunnen overtuigen. 't Was een prachtige Zondagmorgen in de vacantie-tijd. Even voor tienen stapten wij het gebouw „De Samaritaan" aan de Rottekade binnen en vonden de ruime zaal geheel bezet. Een bestuurslid (ouderling genoemd) opende de dienst en gaf gelegenheid tot vrij gebed.

We vernamen dankbare klanken: een goede inzet voor een gezegende godsdienstoefening! Uit alles wat we die morgen zagen en hoorden, kregen we de indruk hèt met een levend en werkzaam volk te doen te hebben.

Halverwege. Graag had ik die broeders en zusters meegenomen. Ze zijn halverwege blijven staan. Ze vormen een Vereniging, die het werk ener gemeente doet. Eigenlijk zijn ze half gemeente, half Vereniging.

Ze vieren het Avondmaal, maar bedienen geen Doop! In het eerste gaan ze verder dan een Evangelisatie-Vereniging behoort te gaan en in het laatste verzuimen ze, wat een gemeente behoort te doen. Zouden ze dit halfslachtige zelf niet voelen? Mij dunkt van wel, maar de oplossing is hun niet duidelijk, vermoed ik. Toch geloof ik, dat als het g e e s t e l i j k leven gezond blijft de behoefte aan g e m e e n t e l i j k leven zich hoe langer hoe meer zal laten gelden. Verenigingen gelijk „Jeruël" zijn overgangsvormen.

„Een Volkszending". In een geheel ander gedeelte der stad, dan waarin „Jeruël" vergadert en werkt, bevindt zich een grote zaal, boven de ingang waarvan de woorden te lezen staan: „Stadszending". Ook daar gingen we binnen. Vol was deze grote zaal niet. Hier zong een koortje en een broeder verklaarde Jacobs strijd te Pniël en paste dat schriftverhaal op het leven toe. Helaas ontbrak ons de tijd om ook deze arbeid wat nader te komen. Wat we er van hoorden heeft onze belangstelling ook voor deze stadszending gaande gemaakt. We menen dat deze organisatie reeds in wat vastere vormen optreedt.

Het vraagstuk. De vraag is: wanneer zal de vervreemding tussen de gelovigen ophouden? Wanneer zal het komen tot samenwonen? Hoe groot zal het dak moeten zijn, dat zich over allen welft? En welke pilaren zullen het dragen? Wanneer, — op grond waarvan is gescheiden zijn geoorloofd? — Hoe ware het te wensen dat een gelegenheid gevonden werd om over deze grote vraag rustig naar elkander te luisteren.

Geen overhaasting! De hereniging (ach, wat is het al lang geleden dat we nog één waren!) moet niet geforceerd worden. Overhaasting schaadt en onrijpe samenvoeging leidt slechts tot grotere splitsing. — Een inzender in het blad der Engelse Baptisten wees daarop terecht. Overwogen wordt n.l. door sommigen aan de overzijde van het Kanaal de vereniging van Congregationalisten (Vrije Evangelischen) en Baptisten. De inzender merkte op: een hereniging in het tegenwoordige stadium zou bij beide groepen op ontevredenen stuiten, die niet mee zouden gaan en hun afzonderlijk bestaan als Vrije Evangelischen en Baptisten zouden voortzetten. Het resultaat van de hereniging van die twee kerken zou dus zijn drie kerken: Vrije Evangelischen, Baptisten en de kerk uit de hereniging van beide geboren! Een stap achteruit dus, gezien uit het oogpunt van eenheid!

L.

III

ZENDING.

Der Mentawei-Bote.

Br. J. de Jong van Padangpandjang (Sumatra) zond ons twee nummers van „Der Mentawei-Bote", uitgegeven door zendeling H. Wagner en gedrukt in Barmen (Duitsland). Het waren de nummers 2 en 3, tweede jaargang, van het jaar 1934. We vermoeden dat jaarlijks slechts 3 nummers, elk van 16 pag. druks, verschijnen.

Dit zendingsblad licht ons voldoende in over de moeilijke en ook wel eens gevaarlijke arbeid, die door het zendingsechtpaar Wagner op de Mentawei-eilanden wordt verricht. Het blad wordt hoofdzakelijk door zendingsvrienden in Duitsland gelezen. Er komen aardige schetsen in voor, die een juist beeld geven van het leven en werken van een zendeling op genoemde eilanden, wier naam in de laatste tijd ook in onze gemeenten enige bekendheid heeft gekregen.

De Rijnse zending, die hier een zendingsveld heeft en ook onder de Bataks arbeidt, heeft de laatste tijd financiële zorgen. Niet allen zullen weten, dat door de Rijnse zending in de loop van vele jaren belangrijke bedragen van de Indische regering zijn ontvangen: bedragen, die formeel wel als „voorschotten" werden verstrekt, maar toch van zodanig karakter waren, dat de Rijnse zendingsvereniging er niet op rekende, deze bedragen ooit geheel terug te moeten geven. Bovendien zou ze daartoe door de Duitse financiële instorting ook niet in staat zijn. Nu lazen we juist dezer dagen, dat de

Indische regering een algemene maatregel van bestuur zal uitvaardigen, in welke de Rijnse zending kwijtschelding van de terugbetaling der voorschotten ontvangt.

In „Der Mentawei-Bote" lazen we, dat zendeling Wagner reeds begin 1934 bericht ontving zijn zendingsveld te moeten verlaten. Dat was een droevige tijding. De arbeid zou vanuit Sumatra op heel beperkte wijze worden voortgezet. Het afscheid was moeilijk. De regeringsboot zette koers naar de havenstad Padang, maar werd door het noodweer uit de koers geslagen. Het was een stormachtige nacht. De volgende dag werd langs de kust van Sumatra naar Padang gevaren en tegen de avond werd de havenstad bereikt. En ziedaar, in Padang lag bericht van de Rijnse zendingsvereniging, dat in weerwil van de nood der financiën toch maar besloten was de eerst gegeven opdracht in te trekken en dat zendeling Wagner zijn arbeid op de Mentawei-eilanden mocht voortzetten. En twee dagen later landde de zendeling weer op Mentawei.

Zendeling Wagner schrijft: „Ze hebben ons op hun fijne wijze, zonder veel geschreeuw en luidruchtige jubel, en zonder veel woorden ontvangen. Maar we zagen mannen, sterk als reuzen, die dag en nacht tegen de golven kunnen vechten en terwille van hun dagelijks brood vaak in levensgevaar verkeren, we zagen deze mannen op deze dag met tranen in de ogen. Toen we heengingen, had één van hun gezegd: Toean, wij zullen niet ophouden te bidden, totdat u weer terugkomt. Ze hebben dat gedaan en geloofd, dat ze verhoord zouden worden, maar dat de verhoring zo spoedig zou komen, zullen ze wel niet gedacht hebben".

Maar nog steeds baren de financiën zorg.

De Rijnse zending is niet ongenegen dit zendingsterrein aan een ander zendingsgenootschap over te doen.

Op onze j.l. gehouden Algemene Vergadering is door de Commissie der Unie een nauwkeurig en met veel zorg opgesteld rapport voorgelezen, dat handelde over de mogelijkheid van een eigen zendingsterrein in Indië. We weten op het ogenblik nog niet, of de mogelijkheid spoedig werkelijkheid zal worden. De zaak zal binnenkort ernstig worden overwogen. Moge het dan niet ontbreken aan de leiding van Gods Geest!

Wie eens kennis wil maken met „Der Mentawei-Bote", die richte zich tot het volgende adres: Firma H. Wagner, Simtshausen, Post Marburg / Lahn-Land, Posttasche, Deutschland.

d. H.

III

WERELDBOND DER KERKEN.

Oproep van het internationale comité.

Het internationale comité van de Wereldbond voor internationale vriendschap door de kerken, die in Aug. j.l. te Chamby bij Montreux in Zwitserland vergaderde, heeft zich gedrongen gevoeld de volgende oproep aan de christelijke kerken, haar dienaren en leden te richten:

1. De verwarring en gevaren der huidige wereldsituatie drukken zwaar op de kerk, enerzijds omdat zij in liefde met de mensheid is verbonden, anderzijds omdat de fundamenteelste beginselen van de Christelijke godsdienst en zijn zedelijke overtuigingen op het spel staan. Een verwereldlijkte en heidense geest verkondigt openlijk de zelfzucht van de door de belangen van natie, partij en klasse beheerste staat als hoogste norm van recht en gerechtigheid. De kerk moet aan haar roeping trouw blijven en daarom moet zij veel beslister dan voorheen de strijd opnemen om de beginselen van ons geloof op het terrein van het openbare leven tot geldigheid te brengen. Deze strijd is een gemeenschappelijke taak, waartoe de Christenen in alle landen zich verenigen moeten. Deze ons allen opgelegde strijd dwingt alle Christenen gezamenlijk te zoeken welke onze plicht in dit uur van crisis is.

2. Tegenover de verheerlijking van de staat als de hoogste autoriteit moet het eerste gebod het absolute richtsnoer blijven. De gehoorzaamheid aan de staat als een instrument der gerechtigheid is een door God opgelegde verplichting. Het recht staat echter boven de staat en de staat niet boven het recht. Daarom moet de staat de rechten zowel van de enkele persoonlijkheid als van andere staten eerbiedigen. Het is niet anders dan de plicht der kerken steeds weer duidelijk te verklaren, dat de Christenen steeds God meer gehoorzamen moeten dan de mensen en dat daarom een christen, wanneer een staat eisen stelt, die volgens het Christelijk geweten met de goddelijke wet in strijd zijn, gehoorzaamheid moet weigeren. Dit moge zwaar lijden voor den Christen meebrengen, doordat de staat en de geprikkelde volksmening zich hiertegen verzetten, en ook innerlijke conflicten oproepen tussen de gehoorzaamheid aan God en wat een vaderlandse plicht schijnt te zijn, maar tenslotte zal de gehoorzaamheid aan God steeds de ware vaderlandsliefde blijken, daar datgene wat tegenstrijdig is met de wet Gods vroeger of later zich steeds als een vloek en niet als een zegen voor de staat openbaart.

3. Bovenal is het dringend nodig om te strijden tegen die krachten, die op een oorlog aansturen. De verschrikkelijke lessen van de wereldoorlog mogen niet vergeten worden. Ondanks het feit, dat hij — evenals andere grote rampen — een gelegenheid heeft kunnen zijn voor persoonlijke heldenmoed, offervaardigheid, kameraadschap en solidariteit — heeft hij zich desalniettemin geopenbaard als een onvergelijkelijk werktuig der beroering, dat millioenen offers aan doden, verminkten, geestelijk gebrokenen en vereenzaamden vroeg, de zielen der mensen met haat en leugen vervulde, de geslachtelijke reinheid en het familieleven verwoestte en dikwijls het geloof in vertwijfeling of cynische onverschilligheid veranderde om niet te spreken van de onmetelijke materiële schade en de ontwrichting van het economische leven. Een nieuwe oorlog zal nog veel wreder zijn. Toch wagen mensen het om met zulk een gedachte te spelen. Plechtig aanvaarde verplichtingen om de oorlog nooit meer als middel tot beslechting van geschillen te gebruiken worden schijnbaar genegeerd; bewapening is in vele landen in de plaats van de beloofde ontwapening getreden. De volken verafschuwen de oorlog doch de gedachte, dat hij een onafwendbaar noodlot is, schijnt hen dikwijls te verlammen.

In dit uur van gevaar kunnen de kerken niet zwijgen. Wij juichen de pogingen der staatslieden toe, die de vrede trachten te bewaren doch de bereikte resultaten zijn meestal precair en kunnen morgen geheel onzeker zijn. Het vredespogen moet op een nieuwe basis rusten, op een vast en hernieuwd willen om de oorlog door bevordering van arbitrage en door algemene ontwapening te bannen, hetgeen de verplichting meebrengt om de verdragen te eerbiedigen en de Volkenbond krachtiger en meer effectief te maken. Alleen langs deze weg kunnen gegronde bezwaren werkelijk worden weggenomen, terwijl een nieuwe oorlog slechts nieuwe reacties zal verwekken. Verscheidene kerken en individuele Christenen hebben reeds plechtig verklaard, dat zij onder geen omstandigheid een oorlog zullen steunen, indien hun regeering een bona-fide aanbod om het geschil aan een scheidsgericht te onderwerpen heeft geweigerd. Verdere stappen in deze richting kunnen noodzakelijk worden.

Het meest nodig is een nieuwe wil, waarvan Christenen steeds de bron in God zullen vinden. Wij hebben echter slechts recht om tegen een verwereldlijkte en heidense geest te protesteren, als wij zelf bereid zijn om ware volgelingen van Christus te zijn. Alles wat in de nationale en sociale bewegingen van onze tijd groot is, moet ons een oproep tot boete en vernieuwing zijn. Het sterke solidariteitsgevoel in klasse en volk, dat inderdaad millioenen uit een armelijk individualisme tot een breder leven heeft opgeheven maar tegelijk zich aan inbreuk op de vrijheid van anderen

heeft schuldig gemaakt, moet ons aansporen om de universele kerk van Christus te zien als een werkelijkheid, die de mannen en vrouwen van alle volken en rassen in gemeenschappelijke liefde en gehoorzaamheid aan denzelfden Meester samenbindt. En als enkelingen moeten wij persoonlijk dieper ingaan tot de vrede Gods, die door Zijn genade in Christus de zonden vergeeft en onze levens vernieuwt.

Daarom roepen wij de kerken op om in de geest der liefde het werk der gerechtigheid en des vredes te ondersteunen in woord en daad, doch bovenal door het gebed tot den almachtigen God, dat Hij de leiders der volken in hun ontzettende verantwoordelijkheid zó moge leiden, dat zij het recht zien en in het licht dezer visie dapper mogen handelen. Moge de Geest van God ons leren steeds geloviger te bidden:

Onze Vader, die in de hemelen zijt,
Uw naam worde geheiligd,
Uw koninkrijk kome,
Uw wil geschiede gelijk in de hemel
alzo ook op aarde!

ZONDAGSHEILIGING.

Een broeder uit het oosten en een uit het noorden van 't land hebben mij eens gezegd dat er over Zondagsheiliging in „De Christen" geschreven moest worden. En zijn wij niet Uw dienstwillige dienaars?

„Maar de zevende dag is de sabbat des Heren Uws Gods" — „en Hij rustte ten zevenden dage; daarom zegende de Heer de sabbatdag en heiligde dezelve".

* * *

Wanneer daar staat: „God rustte" — zo is dat een vermenselijking Gods. Alleen de arbeid in een zondige, vervloekte aarde verricht door ons, door zonde verzwakten, brengt vermoeidheid die slechts opgeheven kan worden door rust. Deze rust Gods zal zijn het blij terugschouwen op 't gewrochte.

„God zegende" . . . .; zegenen in de oorspronkelijke betekenis beduidt knielen. Wanneer dit woord gebruikt wordt als een daad Gods, zo houdt dat in dat God zich neerbuigt, weldoende neerbuigt om deze dag te vullen met Zijn zegen.

„God heiligde . . . ."; heiligen wil niet anders zeggen dan schoonmaken, scheiden van de rest. God scheidde deze dag van de andere zes dagen, reeds daardoor dat Hij die dag zegende.

* * *

Waarom vieren wij dan de Zondag en niet de Sabbat? Waarom werkt, als God in de schepping, de Israeliet zes dagen om dan te rusten, terwijl wij rusten om daarna te werken? In het Nieuwe Testament bestond er geen sabbatskwestie. De Christenen uit het Jodendom vierden de sabbat en die die uit de heidenen kwamen vergaderden op de dag des Heren. Hand. 20 : 7 vertelt Lucas daarvan, in 1 Cor. 16 : 2 herinnert Paulus eraan.

Nieuw licht mag voor U op deze zaak ook vallen, wanneer gij niet teruggaat tot Ex. 20, maar tot het scheppingsverhaal. Wij vinden daar God scheppende, in de laatste dag de mens beeldende naar Zijn beeld en adem gevende van Zijn adem. De dag daarop rustte God. En zo de mens. De mens begon met een rustdag. Daarna toog hij aan de arbeid. Zo is de scheppingsorde, die immers door Christus hersteld is.

Ook heeft deze zaak nog een andere betekenis. De Israeliet moest werken om in te gaan in de rust die God hem bereid had. De weg van de wet zou eindelijk leiden tot de begeerde rust. De Christen leeft uit genade, heeft rust gevonden in het verzoenend bloed van Christus. Krachtens deze rust in de genade dient hij zijn God met blijdschap. Wij gaan niet van de arbeid in de rust doch van de rust in de arbeid. Zo was het ook in de hof van Eden.

* * *

Zondagsheiliging.

Een joodse sabbat. Vrijdagnamiddag 3 uur wordt het eerste teken gegeven door de bazuin vanaf de tempel in Jeruzalem, van de synagogen in de dorpen dat men zich voorbereiden moet voor de komende rustdag. Het eerst moet de veldarbeid gestaakt worden, dan werkplaatsen en winkels gesloten. Bij de laatste bazuinstoot, zes keer werd geblazen, moesten alle dingen gereed zijn. De vrouwen staken de sabbatslamp aan, de huisvader verzamelde de zijnen om zich en begon de dag met hen in gebed. Op de sabbatdag kwam men, naar gewoonte, samen in de synagoge of tempel om Gods woord te horen en tot gebed. Zo ging ook Jezus „naar Zijn gewoonte" ter kerke. Nu was in Jezus' dagen de sabbat verworden tot het tegenovergestelde van wat God bedoelde met die dag. Wij willen daarop niet ingaan. Ieder die in het Nieuwe Testament thuis is, weet van de strijd tussen Jezus en der farizeën opvatting.

Hoe heiligen wij de Zondag?

Indien het mogelijk is begint de Zondag Zaterdagmiddag. Een schoon huis, een schoon lichaam, een schoon kleed — allemaal uiterlijke dingen maar eigenaardig feestelijk werkend op ons verwachtend gemoed. En dan vooral . . . rust. De Zondag begint ge met de Uwen aan tafel verenigd den Heer dankend en biddend. Ik weet dat daar vooral jongemensen zijn die menen dat de Zondagmorgen er is om te slapen. Zij missen een mooi en buitengewoon rustig deel van de dag des Heren; zij derven de zegen van een blijmoedig hart dat stilzingend zich rustig kan klaarmaken voor de zegeningen van deze dag.

Sommigen hebben ook de gewoonte de onderlinge bijeenkomsten niet te bezoeken in de morgen. Dezulke verontschuldigen zich met hun arbeid die zich tot laat in de nacht uitstrekte. Ik kan niet geloven dat hun Zondagmorgen rijk is aan geestelijke opwekking en versterking. Mij dunkt dat zij meer verliezen dan winnen. Een ieder zij in zijn eigen gemoed ten volle verzekerd.

* * *

Hoe kostelijk kan de Zondag in het gezin zijn. Wanneer daar een orgel is of een ander muziekinstrument plus enkele ouden en jongen die tezamen lust hebben in het zingen van allerlei liederen. Wanneer ge zulk een huis voorbijgaat, gaat ge door een wolk van verkwikking.

En hoe schoon is het gezamelijk opgaan naar Gods huis, het ontmoeten der broeders en zusters, het gemeenschap oefenen met elkander en samen met God.

Ik weet wel dat sommigen Uwer nog op iets anders wachten. Niet daarop dat ik zeg dat de voorganger verwachten mag dat gij er komt, zo goed als gij verwacht dat hij er is wanneer gij de godsdienstoefening bezoekt. Stel je voor dat de dominee eens wegbleef. En toch doen enkele zijner gemeenteleden dat schijnbaar zonder bezwaar.

* * *

Sterk is de neiging om toe te geven dat die broeders en zusters gelijk hebben die zeggen: dit mag niet op Zondag. Ze denken dan aan fietsen, voetballen, feestelijkheden. Ik zal mij met U niet in een debat inlaten. Die is namelijk overbodig. „Dat U dan niemand oordele in spijs of in drank, of in het stuk des feestdags enz." De Christen is een vrij heer over alle dingen en niemands onderdaan. Vooral niet van een wet opgericht door mensengewoonten, dewelke wel hebben een schijnrede van wijsheid, maar 't is eigenwillige godsdienst en verzadiging van het vrome vlees. Wij moeten niet zeggen: dat mag niet. Wij leven uit de genade en onder de leiding van de Heilige Geest. Natuurlijk is deze weg gevaarlijk. Maar dat is immers de weg der genade. Strenge zelftucht is voortdurend nodig.

Die de Zondag, de dag des Heren, zo doorbrengt dat zijn hart aan de avond zingt van het heil zijns Gods, die weet dat God hem zegende. Hem wordt de Zondag een vluchtheuvel, een Elim met twaalf fonteinen en zeventig palmen, een berg Nebo vanwaar hij schouwt de landouwen van 't Koninkrijk, een venster waardoor het licht des hemels binnen stroomt in zachte stralen. Die deze Zondag mist controlere zijn zieletoestand.

De Heer geve ons allen een rustdag van Hem gezegend.

HUIZINGA.

UIT DE GEMEENTEN

LEEUWARDEN. Geliefde medeverbondenen in Christus Jezus onzen Heer. Het is al weer geruime tijd geleden, dat iets uit Frieslands hoofdstad *de kolommen gemeentenieuws* gingen vullen. Alhoewel het overal vacantie en nog eens vacantie is, en het spook der werkloosheid steeds bruter en feller naar voren treedt, en de geest der bezuiniging aan alle bedrijven knaagt, meen nu niet dat Leeuwardens Baptiste gemeente zich aan één van deze drie heeft schuldig gemaakt. Weliswaar heeft onze broeder voorganger mogen genieten van een welverdiende vacantie, maar in die tijd hebben onze broeders aspirant-voorgangers de ledige plaats hier meesterlijk ingenomen en zijn wij niet ledig aan de markt gaan staan, maar is met ruime, milde hand het zaad des evangelies gestrooid.

Zondag 1 Sept. was het weer hoogtij in de gemeente, doordat die dag een broeder en een zuster op hun goede belijdenis des geloofs in het watergraf werden begraven om in nieuwigheid des levens met Christus weder op te staan, en zo de gemeente werden binnengeleid. We hielden 's morgens en 's middags een doopdienst. Beide keren was er een grote schare aanwezig, die met intensieve belangstelling onder een ademloze stilte de met volle geestdrift en heilige bezieling uitgesproken predikatiën van onzen geliefden herder en leraar volgde. In de namiddag, na afloop van de dienst, schaarden wij ons met vele broeders en zusters van heinde en veêr om de dis des N. T. en werden daar stil voor God. De nieuwe leden werden bij monde van onzen broeder voorganger hartelijk welkom geheten. Tevens mochten wij het voorrecht smaken, dat een broeder en zuster uit een niet-geunieerde gemeente een welkom in de kring der broeders en zusters werd toegeroepen, zodat wij die dag ons ledenregister met de namen van 4 levendige zielen mochten aanvullen. We konden uit volle borst meejuichen: „O, goedheid Gods nooit recht geprezen", enz. Daar nu de zomer ons zo zoetjes aan weer gaat verlaten en de tijd van conferenties, vergaderingen enz. weer voor de deur staat, laat ons God bidden, dat Hij onze broeders voorgangers aangorde met kracht uit den Hoge, en hen inspirere door Zijn Geest, opdat zij vaardig mogen zijn in de strijd voor Koning Jezus, tot eer van Zijn naam, tot heil en bloei onzer gemeenten, maar bovenal tot redding van zondaren en dat wij als leden de dienst vervullen van een Aäron en Hur in de heilige strijd.

Uw toegenegen broeder in Christus,

De Secr. H. FENNEMA.

HAULERWIJK. Geliefde brs. en zrs. in Christus. Zondag 1 Sept was voor de gemeente een zeer bijzondere dag; een dag, die gelukkig heel weinig voorkomt in de geschiedenis onzer gemeenten.

Zondag 26 Aug. 1928 werd br. C. Brandt door Ds. Reiling in zijn ambt als Voorganger bevestigd. Thans na zeven jaar neemt Ds. Brandt afscheid van de gemeente. Dit was voor de gemeente een teleurstellend feit, zodat zij stil haar weg ging. Naar velen meenden veel te stil. Want in vele bladen werd er over geschreven.

Er waren er, die zeiden: Ds. Brandt is communist.

Daarom werd de avond waarop Ds. Brandt afscheid zou nemen, in de plaats onzer inwoning duidelijk bekend gemaakt.

1 Sept., 's avonds half acht stroomde ons kerkgebouw dan ook vol, zodat aan een grote schare nog de grote werken Gods werden verkondigd.

Onze Voorganger las bij deze gelegenheid Jesaja 55 en koos als tekst voor deze avond de verzen 8 en 9.

Op zeer duidelijke en treffende wijze werden wij bij deze woorden Gods bepaald, hopende dat dit alles ons steeds mag verootmoedigen om in vast vertrouwen op onzen hemelsen Vader de weg te vervolgen. Dan zal ook vers 13 in vervulling gaan.

Na de predikatie richtte de Voorganger zich tot de gemeente, de verenigingen en de vrienden, allen dankende voor de goede samenwerking en allen aansporende ook verder in liefde samen te werken.

Hierop verduidelijkte Ds. Brandt aan allen zijn aanvraag om ontslag.

Had hij op 26 Aug. 1928 als Voorganger alhier zijn intrede gedaan, menende door den Heer tot dat ambt geroepen te zijn, in de jaren, die volgden, is dat wel wat veranderd. Na ernstig en biddend overleg en na rijp beraad besloot hij zijn ontslag aan te vragen en het ambt als Voorganger neer te leggen. Niet om een andere weg te gaan, maar dat steeds „Eén Heer, één Geloof en één Doop" zijn richtsnoer zal blijven.

Daarna werd de scheidende Voorganger toegesproken door ouderling, br. J. v. d. Heide, die den Voorganger en zijn gezin het beste toewenste.

Lang duurde het, voordat allen waren heengegaan, omdat door zeer velen aan de scheidenden de hand werd gegeven.

Een moeilijke tijd is nu voor de gemeente en ook voor br. C. Brandt en zijn gezin aangebroken. Brs. en zrs. bidt veel voor ons.

En waar wij nu als gemeente zonder Voorganger zijn,doen wij een beroep op Uw aller medeleven.

Gaarne zouden wij zien, dat ook gij Uw Voorgangers eens in de komende tijd een Zondag vrij wildet geven, om ons te dienen en te helpen.

Dat dit alles zo moge gaan is onze bede.

L. JANSMA, Secr.

VERKLARING.

Hierbij verklaar ik uit persoonlijke overwegingen handelend, d.w.z. zonder dat in een of andere vorm, noch van de zijde der gemeente Haulerwijk, noch vanwege haar bestuur in 't bijzonder, noch vanwege de Unie van Baptisten in Nederland of haar bestuurders in deze invloed is uitgeoefend, mijn ambt van predikant neder te leggen.

Deze persoonlijke overwegingen voltrokken zich niet op grond van een gewijzigde levensbeschouwing, of meer in 't bijzonder wegens het aanvaarden van andere godsdienstige of ook politieke opvattingen, welke met de Baptistische denkwereld niet in overeenstemming zouden zijn te brengen.

Zij bewogen zich om het meest kardinale en tegelijk intiemste vraagstuk — dat van de roeping.

Dat ik roeping niet slechts als de som van min of meer op de voorgrond tredende gaven, doch als de harmonische samenwerking tussen aanleg en karakter vermeen te moeten omschrijven, is oorzaak van mijn aftreden.

Met nadruk betuig ik, niet voor de teleurstellingen te zijn gezwicht, doch voor het inzicht, dat in steeds toenemende duidelijkheid rijpte, bij de aanvaarding van mijn ambt niet zozeer Gods stem dan wel een eigen, zij het dan ook vrome wens te zijn gevolgd. Dit had ten gevolge, dat aan het in aanvang inderdaad aanwezige roepingsgevoel de bezielende kracht ontnomen werd.

In weerwil daarvan te blijven volharden, zou m.i. onrecht zijn en voel ik mij gedrongen de alleszins zwaarwegende consequenties van bovengenoemde stap te aanvaarden, hopende op Gods verdere leiding en bescherming.

Aldus afgelegd bij mijn afscheid van de gemeente Haulerwijk den 1 September 1935.

C. BRANDT.

NIEUW WEERDINGE. Gel. broeders en zusters! 't Is al weer een hele tijd geleden, dat de gemeente Weerdingermond iets van zich heeft laten horen.

Sinds ons vorig bericht ging de arbeid hier op de gewone wijze voort; inplaats van jongeliedenvergadering hebben we echter gedurende Juli en Augustus op verschillende plaatsen Openluchtmeetings gehouden, in samenwerking met de gemeente Emmer-Erfscheidenveen. Op een enkele uitzondering na was de opkomst steeds best.

Zondag 1 Sept. was voor de gemeente echter een feestdag, daar 3 zusters en 2 broeders door de doop tot de gemeente werden toegedaan. Bij deze gelegenheid was de kerk geheel bezet en werd met grote aandacht geluisterd naar de predikatie over de tekst: „Die geloofd zal hebben en gedoopt zal zijn, zal zalig worden".

Hierna vierde de gemeente nog het Heilig Avondmaal, waarbij de nieuwe leden hartelijk welkom werden geheten.

Dankbaar keerden we huiswaarts met de bede in het hart, dat nog meerderen mogen volgen.

Ons in Uw voorbede aanbevelende,

H. d. J., Secr.

SNEEK. De Heer gaat voort met ons te zegenen.

Twee zusters en twee broeders gaven hun wens te kennen om gedoopt en tot de gemeente toegevoegd te worden.

Dat we reeds zó spoedig weer een doopdienst mochten hebben, konden we niet vermoeden; en we zagen verlangend uit naar de Zondag, waarop deze zou plaats vinden.

Op 1 September was ons kerkgebouw des namiddags reeds een half uur voor de aanvang van de dienst flink bezet, en zelfs toen deze reeds begonnen was moesten nog stoelen worden aangebracht om de mensen een zitplaats te verschaffen.

Niettegenstaande de drukkende atmosfeer, welke sommigen op de gaanderij noopte zich van hun jassen te ontdoen heerste er een ernstige stilte.

Aandachtig luisterde men naar het woord van onzen Voorganger uit Matth. 25 : 34.

Een ernstige overdenking met aan het slot de vraag: „Waar zullen wij staan? Aan de rechter- of aan de linkerhand des Konings?"

Na de prediking werd de doop plechtig voltrokken, en we bemerkten, dat dit diepe indruk op de aanwezigen maakte.

Als naar gewoonte volgde het Heilig Avondmaal, waar de nieuwe leden hartelijk werden verwelkomd door den ouderling onzer gemeente.

Velen zaten aan en 't was goed daar te zijn. We mochten ook broeders en zusters uit andere gemeenten begroeten, welke zich met ons verheugden.

Onze God is een God, Die verrast; en juist dàn als we het 't minst vermoeden verhoort Hij onze gebeden, waardoor de zegen des te groter wordt.

We wensen Hem lof en dank te brengen en geloven stellig: De Heer heeft nog meer om ons te geven.

Met heilbede, Uw br. in Christus,

A. WIELINGA, Secr.

DRACHTEN. Gel. brs. en zrs. in onzen Heer en Heiland. Het is al weer geruime tijd geleden, dat U iets van ons hebt gehoord. Nu, brs. en zrs., onze gemeente is klein, maar hoewel klein gaat zij strijdende voor haar Hoofd Jezus Christus in voorwaartse richting. Dat mochten we op Zondag 1 Sept. weer heerlijk ervaren. Het was voor onze gemeente een onvergetelijke dag. Wij hadden het voorrecht ons doopvont te mogen openen, om aan 2 jonge mensen gelegenheid te geven, door zich te laten dopen, getuigenis af te leggen, dat zij met Christus waren gestorven, om voortaan in nieuwigheid des levens met Hem te wandelen. Bij deze gelegenheid was ons lokaal gevuld met een talrijke schare. Onze br. Voorganger bepaalde ons op zeer duidelijke wijze bij de opdracht van Jezus aan Zijn discipelen: Gaat dan heen in de gehele wereld, om het Evangelie te prediken en degenen, die geloven, te dopen. We mochten ervaren, dat de Heer in ons midden was. Na de prediking werd de doop voltrokken aan onze jonge broeder en zuster. Daarna vierde de gemeente het H. Avondmaal.

En zo brs. en zrs. willen wij voortgaan, zielen winnende voor Jezus!

Onze bede is, dat er in al onze gemeenten een sterk verlangen moge zijn om te doen wat Jezus van ons vraagt.

Met br.gr., B. FRIESWIJK, Secr.

KARIN JEPPE.

Over Karin Jeppe, *die de vorige maand te Aleppo op 59-jarige leeftijd stierf, de hoge commissarisse van de Volkenbond voor de Armeense minderheden en de grote vriendin van het Armeense volk*, vernemen wij tal van bizonderheden, die in het licht stellen, welk een leven vol van opoffering deze vrouw aan het lijdende Armeense Christenvolk heeft gewijd. In 1903 kwam Karin Jeppe (een Deense onderwijzeres) naar Armenië en werkte daar, onder leiding van dr. Lepsius in de ziekenverpleging en in de philantropische inrichtingen totdat de oorlog uitbrak. Toen vonden in Armenië de bekende massa-moorden plaats, bij welke schier alle volwassen mannen werden gedood en de vrouwen en kinderen werden gedeporteerd. De deportatiecolonne trok langs de Euphraat, waar de Arabieren uit de scharen der weerlozen zich vrouwen en kinderen naar hun believen toeëigenden en de rest verkommerde, totdat de Volkenbond eindelijk ingreep. Deze droeg de hulp, die gebracht moest worden, aan Karin Jeppe op, de trouwe arbeidster, die al de jaren dat de stortvloed van ellende over het Armeense volk kwam, onvermoeid en vol opoffering had doorgewerkt, zoekende te redden, wat te redden viel. Nadat zij de volkenbondsopdracht ontvangen had, sloeg ze haar hoofdkwartier te Aleppo op in het Franse mandaatsgebied en richtte een net van zoekposten in, welke de als slaven verstrooide Armeniërs zoveel mogelijk moesten opzoeken, bevrijden en naar Aleppo zenden. Het gelukte haar 1900 Christelijke Armeense vrouwen en kinderen weder uit de Mohammedaanse slavernij te bevrijden. Een gehele stad werd nabij Aleppo gebouwd, waar al wat Armeens was, onder haar leiding stond. In deze stad leven thans ongeveer 50.000 Armeniërs, arm, zeer bekrompen gehuisvest, maar vrij. Karin Jeppe organiseerde deze stad, merkwaardigerwijze op basis van een schier volkomen gemeenschap van goederen, die zij bestuurde tot aller heil en bevrijding en die zij gebruikte als voorbereiding voor het eigenlijke kolonisatiewerk. Zij reisde persoonlijk naar den Bedoeïnenhoofdman, Hamjim Pascha, die tussen de Euphraat en de Bagdad-spoorweg grote landstreken bezit, welke voor kolonisatie geschikt zijn en wist daar in 1924, de eerste koloniën tot stand te brengen (Tel Armen en Tel Samen). De stad bij Aleppo werd zodoende doorgangshuis voor degenen, die zich in het kolonisatiegebied voorgoed vestigden. Op deze wijze is thans in totaal het Armeense volk in Syrië weer 150.000 zielen sterk. Karin Jeppe is de ongekroonde vorstin geweest van deze staat, die grotendeels als vrouwenstaat begonnen is, maar waar allengs ook de mannelijke jeugd weer opgroeit en de plaatsen van den man inneemt. Zij is niet alleen de weldoenster van het Armeense volk geweest, maar ook de onvolprezen organisatrice van dit nieuwe Armeense volksbestaan, de ziel van de ganse religieuse, staatkundige en maatschappelijke wederopbouw van dit verweesde Christenvolk en daarbij de onvermoeide raadgeefster en helpster in alle mogelijke persoonlijke aangelegenheden van de tallozen, die tot haar kwamen. Zij behoort onder de grootsten der aarde.

Karin Jeppe is slechts 59 jaar oud geworden; haar kracht is opgebrand in de dienst van haar geweldige taak. De 7de Mei van dit jaar schreef ze in haar laatsten brief naar Bazel: Recht gezond en arbeidssterk ben ik helaas niet meer. Ik geloof, dat ik oud word en daartegen is geen kruid gewassen; ik heb in mijn leven ook vrij wat moeten doen en derhalve is dit op zichzelf niet te verwonderen".

DE DUITSE KERKSTRIJD.

De nationale kerk; drie fronten thans.

Af en toe kwamen wel eens berichten uit Duitsland overwaaien als zocht men in de kringen der Duitse Christenen en zelfs in de kringen van den evangelischen rijksbisschop naar een „nationale kerk", die de tegenstelling Rooms—Protestants overbruggen zou. De rijksbisschop liet zijnerzijds deze berichten voorzover ze hem aangingen, ook weer tegenspreken.

Thans is in deze aangelegenheid een nieuwe wending gekomen. De leider der Duitse Christenen n.l. dr. Christian Kinder, die we zagen en hoorden op het Baptist Wereld Congres te Berlijn in 1934, koerste lange tijd in orthodoxe richting en zocht toenadering tot de belijdenisbeweging, zo sterk zelfs, dat de radicale groepen der Duitse Christenen zich aan Kinder's leiding onttrokken (dr. Krause en de Thüringer beweging) en separaat aan hun idealen vasthielden. De belijdenisbeweging wees echter dr. Kinder regelmatig af en verklaarde met de geloofsbeweging der Duitse Christenen uit principiële overwegingen geen compromis te kunnen aangaan. Thans heeft dr. Kinder deze pogingen voorgoed opgegeven en verzoende zich met de Thüringers, die onder leiding van Leffler opnieuw bij de grote beweging onder Kinder zich hebben aangesloten. Op welke grondslagen de verzoening plaats gevonden heeft, blijkt uit een proclamatie van Kinder, welke zegt, dat de grote taak der geloofsbeweging van de Duitse Christenen van nu voortaan is, om *alle* Duitsers in één „*Christusgemeente der Duitsers*" te verenigen, de nationale kerk, die de tegenstelling Rooms-Protestants overbruggen moet. De Duitse Christenen denken zich deze nationale kerk overeenkomstig art. 24 van het partijprogram „positief Christelijk" maar dan in de zin van Alfred Rosenberg, die ontkent „heiden" te zijn, met het nieuw-heidendom van prof. Hauer niets te doen wil hebben en een „positief" Christendom wil, dat Christus als den Zoon Gods kent en belijdt (Zoon Gods in tegenstelling met het Joods-menselijke), een hervorming van het Christendom wil, waarbij de Joodse elementen sterk worden uitgezuiverd en een fusie met de Germaanse elementen gezocht wordt en het Führer-principe in de kerk de democratie van de secte-geest overwinnen moet.

Deze frontverheldering van Kinder en zijn verzoening met de radicale Thüringers (van welke Leffler de man is; ook Hossenfelder is geheel op de achtergrond geraakt) heeft er toe geleid, dat thans „drie fronten" in de kerkstrijd zich aftekenen, n.l. a. de belijdenisbeweging, die zich deze maanden als belijdeniskerk consolideert; b. de geloofsbeweging der Duitse Christenen onder Kinder met het doel der nationale kerk, en c. de rijkskerkelijke beweging onder leiding van den rijksbisschop Ludwig Müller en de met hem verbonden landsbisschoppen (dr. Dietrich van Hessen-Nassau, dr. Parelsen van Sleeswijk-Holstein, enz., te zamen de meerderheid van de thans functionerende landsbisschoppen). Eigenlijk waren deze drie fronten er reeds langere tijd. De rijksbisschop en de zijnen (de raad van bisschoppen) n.l. divergeren sinds lang van Kinder. Na Kinder's verzoening met de radicalen is dit derde

front in volkomen tegenstelling gekomen met Kinder en de Duitse Christenen. De *rijkskerkelijke beweging* van Ludwig Müller en de bisschoppen, die hem aanhangen (gelijk gezegd de meerderheid) willen de éne rijkskerk in de plaats van de 28 landskerken, willen ook het Führerprincipe teneinde dit te bereiken, hebben heel wat met de Duitse Christenen gemeen (o.a. ook het anti-semitisme), maar willen geen nationale kerk die de tegenstelling Rome-Wittenberg zou moeten overbruggen, willen positief Protestants blijven, verwerpen de schepping van een nieuwe religie à la Alfred Rosenberg en houden vast aan de reformatie als heilig erfgoed der Duitse Evangelische kerk. Met deze rijkskerkelijke beweging zal men thans ter dege rekening moeten houden; ze heeft behalve de meerderheid der bisschoppen ook de meerderheid der Landskerkbesturen achter zich. En al zullen de leidende staats- en partijmannen wel méér met Alfred Rosenberg en Kinder sympathiseren dan met deze rijkskerkelijke beweging, die Rosenberg en Kinder verwerpt, — staat en partij zullen zich ook niet *tegen* deze rijkskerkelijke beweging keren.

Voor de belijdenisbeweging is de toestand wel gecompliceerder, maar niet onaangenamer geworden. De rijkskerkelijke beweging immers strijdt thans mét de belijdenisbeweging tegen de Duitse Christenen en indirect brengt dit aan de belijdenisbeweging steun. Toch is een compromis tussen de belijdenisbeweging en de rijkskerkelijken momenteel even weinig waarschijnlijk als een compromis tussen de belijdenisbeweging en de Duitse Christenen.

De kerkstrijd is nog verre van haar oplossing en rijksminister Kerrl vindt geen gemakkelijke taak. De staat volgt deze weg, dat vooreerst de „Beschlusstelle van minister Kerrl, het nieuwe bureau voor kerkelijke rechtsquaesties, het procesrecht inzake kerkelijke eigendommen, gelden, enz. uniformeert en tot een vast geformuleerd recht tracht te komen (hetgeen op zichzelf *alle* richtingen noodzakelijk achten) en voorts de staatsfinanciën, die aan de kerk verstrekt worden, door staatsbureaux laat controleren, opdat deze gelden daar komen, waar ze volgens de rechtsuitspraken behoren te komen.

III

Waarachtige godsdienst moet onze huiskamer doortrekken, onze studeerkamer, de straat, de fabriek, de uitvindingen, onze uitstapjes, onze arbeid, onze ontspanning, onze maaltijden, ja, zelfs onze slaap.

Toyohiko Kagawa.

III

MEDEDELINGEN

Nog iets over de a.s. Zondagsschoolconferentie in Leeuwarden.

Op 't laatste nippertje schoot me nog iets te binnen over onze conf. n.l. de materialistische zijde er van. 'k Veronderstel, dat deze regels eigenlijk overbodig zijn, omdat U natuurlijk nog woord voor woord weet, wat er op de vorige conferentie besproken is. Maar om Uw geheugen een beetje op te frissen, wil ik U er toch even aan herinneren, dat onze afspraak was: *per conf. 1 cent per kind* mee te brengen. Doet U het? 't Zou toch erg jammer zijn als wij onze conf. moesten staken wegens gebrek aan actief! En dat kon er wel eens van komen, als U Uw centjes vergat. Maar ik vertrouw, dat dit wel in orde komt.

Tot ziens D.V. op de volgende conferentie, waarvoor we allen Gods zegen afsmeken.

ETTY DE VRIES.

Br. H. Doornkamp,

Groningen, Alexanderstr. 1¹, is bereid op de Zondagen 8, 22 en 29 Sept., alsmede de gehele Octobermaand de gemeenten te dienen.

Broeders Correspondenten

die het 3e kwartaal nog niet hebben afgerekend verzoek ik vriendelijk dit nu ten spoedigste te doen.

Bij voorbaat dank.

De Adm.

III

INGEZONDEN.

De Kindervriend.

Nu de eerste nummers van de 10e jaargang van ons Evangelisatieblad voor de jeugd reeds verschenen zijn, wend ik mij tot u met een vriend'lijk verzoek. Zouden zij, die zulks nog niet deden, de reeds verschenen jaargang zo spoedig mogelijk willen betalen? Sommigen deden dit reeds (hartelijk dank), anderen voor een gedeelte, maar enkelen bleven te ver achter. 't Is een kleine moeite het verschuldigde bedrag over te maken. Mijn gironummer is bekend. De oplage veranderde in het 9e jaar zeer weinig. Ze bedraagt ruim 3000 ex.

Nu heb ik nóg een verzoek. Zouden allen, die aan de verspreiding meewerken, hun best willen doen om de oplage te brengen op 5000 ex.? En gij, die het nog aanziet, dat anderen hun best doen, wilt ge ook niet meewerken? Proefnummers worden op uw verzoek gratis gezonden. Duizenden kinderen en ouderen worden bekend gemaakt met Gods grote zondaarsliefde. Zoudt ge daaraan niet gaarne meewerken?

Ik wacht op uw antwoord en beveel „De Kindervriend" en alle medewerkers in uw voorbede aan.

R. REILING, Adm.

Waarde br. Eindredacteur.

Ofschoon ik heel goed begrijp, wat U bewogen heeft, ben ik toch niet erg voldaan over Uw berichtje in „De Christen" van 30 Aug. bladz. 5852, middenste kolom onder Mededelingen. Uw berichtje maakt te zeer de indruk, alsof er te Almelo niets bijzonders is gebeurd.

Het is in der daad waar, dat deze jonge gemeente velerlei moeilijkheden heeft moeten doorworstelen.

In April '35 is een dertigtal leden uitgetreden. Of zij een gemeente willen stichten, weet ik niet. Men zegt van niet. Onder deze uitgetredenen zijn velen, die menen, dat ik als consulent de zaken verkeerd geleid heb en dat dit de oorzaak van alle ellende is.

Intussen lijkt het me zeer misplaatst, dat nu, nu ik reeds niet meer consulent ben en de gemeente in Ds. Hornstra haar eigen voorganger heeft gekregen, dat nu deze dingen in de krant zijn gekomen. Ook de wijze, waarop het bericht is ingekleed, is opvallend. Echter, nu het bericht eenmaal in de wereld is, moeten wij de waarheid, die het inhoudt, accepteren, onverschillig wie het publiceert en hoezeer het ons persoonlijk pijn doet.

Voor sommige bezorgde broeders en zusters zij nog nadrukkelijk meegedeeld, dat Ds. Hornstra hier geheel buiten staat. Toen hij in Juli zijn intrede deed, behoorde genoemde uittreding reeds tot de geschiedenis en was er vrede in de gemeente.

Met hartel. groeten en beste wensen voor het moeilijke werk van Eindredacteur,

Uw br. in Chr.

K. REILING.

Naschrift van de Redactie.

We kunnen Ds. Reiling moeilijk weigeren bovenstaande regelen een plaatsje in ons orgaan in te ruimen.

We spraken van een unfaire manier van berichtgeving, omdat het door ons gewraakte berichtje aan het Ned. Chr. Persbureau was gezonden met de bedoeling een *verkeerde* indruk te wekken. Een halve waarheid kan erger zijn dan een leugen!

Was het berichtje enige maanden vroeger door de pers wereldkundig gemaakt, we hadden wellicht gezwegen. Maar hier hadden we te doen met een

tendentieuze berichtgeving. Hier was de eerlijkheid zoek geraakt. En dáárop hebben we gemeend te moeten wijzen.

Intussen zullen de lezers van „De Christen" Ds. Reiling dankbaar zijn voor zijn persoonlijke mededelingen.

Moge God ons Zijn zegen niet onthouden.

Zijn Geest brenge ons dichter bijelkaar. We buigen ons voor Hem neder.

d. H.

III

RONDBLIK.

Een soldateneed, die een christen moeilijk zal kunnen afleggen.

De soldateneed in het nieuwe Duitse leger is aldus geformuleerd: „Ik zweer bij God deze heilige eed, dat ik den leider van het Duitse rijk en volk, Adolf Hitler, den oppersten bevelhebber van de weermacht, volkomen gehoorzaamheid bewijzen zal en als dapper soldaat bereid zal zijn, *te allen tijde* voor deze mijn eed met mijn leven in te staan".

De vaste Paasdatum.

„De „Tribune de Genève" vestigt er de aandacht op, dat het jaar 1939 het meest geschikt zal zijn om met de fixering van de Paasdatum te beginnen. Naar men weet heeft 52 % der Christenheid deze fixering aanvaard; de Rooms-Katholieke kerk echter, de overige 48 % omvattende, bleef gereserveerd tegenover dit voorstel staan. Toch is er kentering. Wees de paus aanvankelijk de hervorming zonder meer af, thans heeft de paus, gezien de wens van zovele naties, die in de Volkenbond verenigd zijn, besloten om de quaestie „aan het komende oecumenische concilie te onderwerpen, indien duidelijk wordt dat er een algemene wens tot fixering van de Paasdatum bestaat." Het is dus nu mogelijk geworden, dat de Rooms-Katholieke kerk meegaat; en in dit geval is de fixering verzekerd.

Het bovengenoemde Geneefse blad wijst er op, dat de algemene keuze viel op 9 April als vaste Paasdatum, daar 7 April algemeen wordt aangenomen als de meest waarschijnlijke datum der kruisiging. Welnu, in 1939 valt Goede Vrijdag op 7 April en Paschen op 9 April, zodat vanaf dit jaar de fixering het gemakkelijkst een feit zou kunnen zijn en er dus nu een oorzaak is, met name voor de Rooms-Katholieken, die de fixering wensen, om te doen wat zij kunnen, opdat alles wat vóór die tijd nog geschieden moet (eerst de „algemene wens" en dan het concilie) te juister tijd geschieden kan.

Uittreden uit de kerk.

In Midden-Duitsland wordt een nieuwe beweging tot uittreding uit de kerk bemerkbaar. Keerden na het aanvaarden der macht door Hitler vele tienduizenden, ja honderdduizenden tot de kerk terug, de omstandigheden, met name de kerkstrijd in de evangelische kerk, de conflicten over de uitvoering van het concordaat tussen de Roomse kerk en de staat, de zeer schadelijke deviezenprocessen tegen priesters en kloosterlingen, welke zoveel corruptie aan de dag brengen, en niet voor het minst de krachtige propaganda voor het nieuw-heidendom (Rosenberg, het huis Ludendorff, graaf Reventlow, prof. Hauer), maken dat er na de vloed thans ebbe intreedt. In Midden-Duitsland is deze zeer sterk. Zo zijn b.v. in de laatste tijd te Halle 57 leiders van de Hitlerjeugd, van de S. A. en van de S. S. te zamen uit de kerk getreden. En in meer of mindere mate doet dit verschijnsel zich in tal van plaatsen voor. Ook zijn er echter landen, waar de toevloed tot de kerk nog voortduurt.

Ook een zendeling.

De bekende leider van het Duitse nieuw-heidendom, prof. dr. Wilhelm Hauer te Tübingen, vertelt zelf in de Reichswart van 25 Juli j.l. over de tijd, dat hij zendeling in Brits-Indië was. Over de 3½ jaar, dat hij dit ambt vervulde, zegt prof. Hauer: „Ik heb nooit een Indiër tot het Christendom bekeerd, omdat ik zelf innerlijk reeds te zeer mij verwijderd had van de kerkelijke confessionele vorm van het Christendom. Reeds mijn uitzending op het zendingsveld was wegens mijn religieuze houding een probleem. Ik was ook nooit missionaris in de eigenlijke zin des woords. Het merendeel van de tijd, die ik in Indië doorbracht, was ik rector ener school".

De heidense beweging in Duitsland.

Op grond van informaties ter bevoegder plaatse deelt het N. C. P. mede, dat de heidense beweging in Duitsland in de laatste tijd erg toegenomen is. Het is een feit, dat de kerkstrijd het voor alle kerkelijke groepen bittere gevolg heeft, dat tallozen en met name de jeugd zich vanwege deze langdurige strijd van *alle* kerkelijke partijen afkeren en in de mystiek van het nieuwe heidendom meer bekoorlijks vinden. Het is ook een feit, dat de kerkstrijd de kerk tegenover dit heidendom betrekkelijk machteloos maakt. Kwamen oorspronkelijk heidense huwelijkswijdingen zeldzaam voor (het eerste geval van een heidense huwelijkswijding deed vier reizen om de wereld in de bladen aller landen), thans komen zulke wijdingen vrij veel voor. De jeugdleiders der Hitlerjeugd wijden elkanders huwelijken. In de Hitlerjeugd groeit de invloed van het heidendom met de dag. Baldur von Schirach en zijn plaatsvervanger Lauterbach staan in de laatste tijd sterk aan de zijde van Alfred Rosenberg. Het is een feit, dat de kerken, zowel de Rooms-Katholieke als de Duits Evangelische kerk, bezig zijn de jeugd te verliezen en dat de kerken hierdoor in grote nood voor de toekomst komen. De „lachende derde" bij de kerkstrijd is zonder twijfel: de heidense beweging. Ze groeit sterk en profiteert van de religieuze ellende van de kerkstrijd op ontzaglijke manier.

III

ADVERTENTIEN

Vrijdag 13 September 1935 No. 2383 54ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN —
GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. L. DE HAAN - UTRECHT
KERKSTRAAT 28 BIS
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN
— CHRISTUS —

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.65 BUITENLAND PER JAAR f 3.50

AAN ZEER STILLE WATEREN

DE ZONDE VAN HET NIET-DOEN.

Matth. 25 : 14—30.

Wat is eigenlijk zonde?

Deze vraag heeft reeds ontelbaren bezig gehouden. En altijd weer wordt deze vraag gesteld.

Zo ook door ons.

Men zou m.i. heel kort maar duidelijk en klaar kunnen antwoorden: *zonde wil zeggen, zichzelf leven!* (Zo zou men de betekenis van het werkwoord „geloven" kunnen omschrijven met de woorden: *Christus leven*).

Wanneer leeft men nu zichzelf?

Antwoord: wanneer men zichzelf tracht te handhaven, soms in weerwil en ten koste van alles. En het tweede antwoord moet luiden: wanneer men zichzelf, z'n eigen, wil s p a r e n.

Daar waar men z'n eigen wil sparen, komt de zonde van het niet-doen om de hoek kijken.

* * *

Mattheüs 25 vormt een belangrijk deel van de toekomstprediking van Jezus.

In genoemd hoofdstuk lezen we de gelijkenis van de 5 wijze en 5 dwaze maagden en de gelijkenis van de talenten, alsmede een zeer ernstig woord over het laatste oordeel.

Nu gaat het in Matth. 25 eigenlijk telkens weer over het doen en het niet-doen. Ernstig gewaarschuwd worden degenen, die *niet waken* (gelijkenis van de 5 wijze en 5 dwaze maagden), die *niet arbeiden* (gelijkenis van de talenten), die *niet barmhartig zijn* (het laatste oordeel).

Beperken we ons in dit verband tot de gelijkenis van de talenten: Matth. 25 : 14—30.

* * *

De gelijkenis van de talenten is een gelijkenis van het koninkrijk der hemelen!

De gelijkenis is bekend: Een heer gaat op reis en geeft zijn goederen over aan zijn knechten. De een ontvangt vijf talenten, de ander twee en de derde één talent, *een iegelijk naar zijn vermogen.*

Die de vijf en de twee talenten ontvangen hebben, g a a n a a n h e t w e r k. Ze arbeiden. Ze zijn bezig. Ze ploeteren. Ze zwoegen en zweten. Ze grijpen de gelegenheid aan. Ze benutten de kansen die hun worden geboden. Ze kopen de tijd uit.

Die het ene talent ontvangen heeft, overlegt maar d o e t n i e t s. Hij denkt met angst aan de toekomst. Hij ziet bergen van moeilijkheden voor zich. Hij laat de gelegene tijd voorbijgaan. Schone kansen worden door hem niet gegrepen. Hij verbeuzelt zijn tijd. Hij denkt liefdeloos van zijn heer. Hij neemt een besluit, dat zijn persoon duidelijk karakteriseert.

Maar de heer komt van zijn reis terug en roept zijn knechten ter verantwoording.

Die de vijf en de twee talenten ontvangen hebben, spreken van hetgeen ze hebben kunnen doen. Ze hebben de zegen van de arbeid mogen smaken. Ze ontvangen beide dezelfde lof en hetzelfde loon: „Wel, gij goede en getrouwe dienstknecht! over weinig zijt gij getrouw geweest, over veel zal ik U zetten; ga in, in de vreugde Uws heren".

Die het ene talent ontvangen heeft, probeert zijn boosheid en luiheid te verontschuldigen met een liefdeloos oordeel over zijn meester. Heeft hij zijn geld zoek gebracht? Neen! Heeft hij met het geld iets verkeerds gedaan? Neen! Waarom is zijn heer dan zo vertoornd? En waarom wordt hij zo zwaar gestraft? Waarom is hij een onnutte dienstknecht en wordt hij geworpen in de buitenste duisternis, waar wening zal zijn en knersing der tanden? *Omdat hij de zonde van het niet-doen begaan heeft!*

* * *

De zonde van het niet-doen is heel erg!!

Deze zonde is zelfs zó groot, dat men wordt buitengesloten! Lees toch eens de verzen 41 tot en met 46 uit Matth. 25 en leg dan steeds de klemtoon op het woordje „niet" en U zult me moeten gelijk geven.

Wat zijn er velen, die zichzelf willen sparen e n d a a r d o o r i n e r g e m a t e z o n d i g e n.

Daar zijn er hélaas velen, die zich de christelijke loopbaan aldus denken: een leven van niets doen en dan een gebed om genade aan het eind.

Maar zij vergissen zich! Erger nog: zij bedriegen zich!

Nog altijd vertoeft onze Heer en Heiland te komen. Maar Jezus komt weder! Wie weet hoe spoedig. De hemel is vol tekenen.

En wij, wat doen wij?

Zijn we bezig in de dingen van Zijn Koninkrijk? Grijpen we de ons van God gegeven kansen aan? Verstaan wij de kunst de gelegenheden, die ons geboden worden, te benutten? Kopen we de tijd wel uit, nu de dagen boos zijn?

Het gevaar vooral voor de minder begaafden is niet denkbeeldig, dat ze gemakkelijk de zonde van het niet-doen begaan.

Onze gemeenten moeten aan het werk. Dat wil zeggen: *alle* leden moeten aan de arbeid. Elke gemeente moet een arbeidsgemeenschap vormen.

De vraag: *hoeveel* talenten ge hebt ontvangen is van o n d e r g e s c h i k t belang. Van veel m e e r belang is de vraag, of ge Uw talent(en) ook *gebruikt.*

Broeders en zusters, laten we standvastig blijven, onbeweeglijk, sterk.

Laten we altijd overblijdig zijn in het werk van onzen Heer.

Nóg is het tijd!

d. H.

III

Bomen, die veel van de wind te lijden hebben, krijgen in de regel sterke wortels.

OPNIEUW NAAR HAMBURG.

Oude traditie getrouw begon ook thans weer het schooljaar in Hamburg-Horn op de eerste Woensdag in September. 's Maandags en Dinsdags zijn de broeders uit de verschillende delen des lands en uit het buitenland weer naar Hamburg gereisd. Het was eerst moeilijk de weg naar het seminarie terug te vinden, want er is hier veel veranderd tijdens onze vacantie. Het hek, dat door z'n knarsen ons altijd verried, dat we ons weer op schoolgebied bevonden, was weg. Ook de mooie tuin met z'n herfstrozen. Daarvoor is een gapende diepte in de plaats gekomen. Men is hier nl. bezig een tunnel te graven voor de in aanleg zijnde autoweg. 80.000 M^3 aarde moet eerst weggegraven en naar een andere plaats gebracht worden. Dag en nacht wordt er aan gewerkt. Dat is dan vóór het gebouw. Achter het seminarie is het al niet veel beter. Daar is men reeds bezig de fundamenten te leggen voor het nieuwe gebouw, daar het oude gebouw het volgend jaar afgebroken zal worden. Arbeidsdrukte en lawaai rondom het gebouw. Toch was de blijdschap groot, toen we elkaar op Woensdagmorgen om 7 uur bij het ontbijt begroetten. Handen drukken, heen en weer vragen van hoe gaat het, een goede vacantie gehad, enz. deden de tijd omvliegen. Voor we er aan dachten ging om 8 uur de schoolbel, het teken van beginnen. De eerste dag is geen schooldag, maar een begroetingsdag. Als afgevaardigden van onze Unie waren Ds. Louw en Ds. Reiling ook aanwezig. Dit werd door allen, en wel in 't bijzonder door ons als Hollanders op prijs gesteld.

Om 8 uur kwamen we dan in de Aula tezamen, waar we door prof. Neuschäfer hartelijk welkom werden geheten. Prof. Jansen sprak een wijdingswoord naar aanleiding van Jes. 6. 't Was een zeer ernstig woord over: het fundament van onze roeping. Aansluitend aan deze morgenwijding, werden de nieuwgekomen broeders voorgesteld of beter gezegd, ze stelden zichzelf voor. Ze legden getuigenis af van hun Heer en Heiland, en hoe God hen geroepen had tot de arbeid in Zijn Koninkrijk. Elf broeders zijn dit jaar opgenomen, van wie er zeven aanwezig waren. De andere vier zijn nog in „arbeitsdienst" en komen enkele weken later. Bij deze zeven, die zich hebben voorgesteld, was ook onze br. G. W. Tijman. We zijn blij, dat hij de hollandse gelederen komt versterken. De vacantieberichten van de studenten, waarbij menige vrolijke noot te horen was, getuigden van veel zegen. Ook sprak de „Wagenmissionar", Ds. Lüllan, nog een kort bezielend woord tot ons. Dan was het middag. Het was een goede morgen geweest.

's Middags moesten we nog eens aantreden voor het beluisteren van de z.g. krijgsartikelen, en dan was anders de dag voor ons voorbij.

Nu was dat echter iets anders. In Duitsland heeft men thans de z.g. Bondsofferweek. Op wens van de predikanten in Hamburg zouden de hamburger gemeenten met het seminarie in Eilbeck tezamen komen. De kerk was dan ook meer dan vol. De voorganger der gem. Ds. Przygodda sprak een openingswoord. Prof. Neuschäfer sprak naar aanleiding van z'n vacantiereizen over: onze gemeenschappelijke roeping. Daarna werden de nieuwe studenten aan de gemeente voorgesteld. Ds. Reiling sprak een bezielend woord over 1 Joh. 1 : 7: Wandelt in het licht, en Ds. Louw over: herinneringen uit z'n studentenleven. Het slotwoord werd gesproken door Dr. Luckey, die het kruis verheerlijkte als het enige, wat ons tezamenbindt. De avond werd opgeluisterd door het zingen van het kerkkoor en het mannenkoor van het seminarie en niet te vergeten door het houden van een goede collecte. Het was een rijk gezegende avond, en ofschoon we in een stromende regen naar huis moesten lopen, was er toch grote blijdschap in ons hart over al het goede, dat we gehoord hadden en de zegen, die God ons gegeven had.

Toen was het avond geweest en het was morgen geweest, de eerste dag van het nieuwe schooljaar in Hamburg-Horn.

Geliefde brs. en zrs., wij groeten u allen met: I Thess. 5 : 25 en 28.

PRINS.

Het doet den strijder goed, als hij zich omringd weet door beproefde strijders. Zelfs boze gedachten gaan op de vlucht, als onze blik op de beeltenis van iemand valt, wiens tegenwoordigheid ons doet blozen.

Perthes.

ONZE KONINGIN.

Ook het kind heeft zijn problemen. Nog levendig herinner ik mij de botsing, die zovaak in mijn hersens plaatsvond, als ik het achtste vers van Psalm 89 moest zingen. Daar luidt de berijmde Psalm namelijk aldus: „En onze Koning is van Isrels God gegeven". Ik zong getrouw mee, maar 't wilde nooit recht rijmen, daar men toch eigenlijk dat vers moest besluiten met „En onze Koningin is van Isrels God gegeven". Lange tijd zweefde mijn onervaren hoofd tussen dichting en werkelijkheid, totdat zekere dag het licht van boven mij de bedeeling van die Koning openbaarde.

Nochtans, stond ik met mijn dwaling niet zeer dicht bij de werkelijkheid? Is onze vorstin niet van God gegeven? Zeker; dat leert ons reeds de Schrift. En misschien ook de ervaring.

Wij komen uit een periode, waarin het koningshuis, het koningsschap, deze regeringsvorm, niet de achting ontving die het toekomt. Vele tronen werden weggespoeld door wilde mensenmassa's. Verschillende landen herbergen gewezen monarchen, die nu als ballingen onder vreemde volken hun tenten moeten opslaan.

Republieken zouden den volke al de voordelen en rechten brengen, die tevoren onthouden waren. Hoog wapperden de vanen, luid klonken de leuzen. Als in de dagen der franse revolutie.

Ook toen klom uit de wilde zee der menigte een man bekend als Napoleon, die met ijzeren hand de teugels greep. Vandaag noemen wij dat dictatuur. En bijna alle landen, die weerklonken van het lied der vrijheid, staan nu onder de knellende greep van de man die, ontzet over de bandeloosheid waarin de geroemde vrijheid ontaardde, zijn volk wilde redden door tucht en discipline.

Aan ons land zijn deze stormen voorbijgeraasd. Wel voelden ook wij sterkere wind, zagen donkere wolken, maar de kern van 't onweer lag over andere delen van 't vasteland van Europa.

Onze vorstin is koningin gebleven door alle jaren. En menigeen, die min of meer laatdunkend zijn mening uitte over deze regeringsvorm, is bedachtzamer geworden. Hij heeft gezien, waartoe andere volken kunnen komen; en inderdaad gekomen zijn. Hij heeft de gedurige rust zijns lands vergeleken bij de voortdurende onrust in landen met steeds wisselende regeringshoofden en uit minder critiek, ja gewaagt reeds van maar dankbaar te zijn voor wat Nederland bezit in het vorstenhuis.

Onze Koningin verjaarde.

Paulus schrijft aan Timotheüs: „Ik vermaan dan voor alle dingen, dat gedaan worden smekingen, gebeden, voorbiddingen, dankzeggingen, voor alle mensen; voor koningen en allen die in hoogheid zijn: opdat wij een gerust en stil leven leiden mogen in alle godzaligheid en eerbaarheid". Vergeten wij niet met welk een overheid Paulus te doen had. Was hij niet, menselijk gesproken, het slachtoffer van willekeur en gunstbewijs. Niettegenstaande dat deze woorden. En Petrus, die in dezelfde tijd leefde, zegt: eert den koning.

Gelukkig behoeven wij deze dingen niet alleen te volbrengen uit gehoorzaamheid aan 't woord; er is inderdaad dank en gebed in ons hart ten opzichte

van Hare Majesteit, die zonder moeder en man, het land tracht te dienen. De Heer zegene de vorstin met wijsheid, om in deze donkere tijden het land te regeren naar Zijn wil. Moge haar hart ook vervuld zijn van de vrede Gods, die alle verstand te boven gaat. Geve de Koning der Koningen haar het voorrecht eens haar kroon neer te leggen aan Zijn voeten.

HUIZINGA.

Spreek niet, vóórdat de gedachte zwijgend gerijpt is; laat uw tong rusten, tot een verstandige gedachte er zich achter stelt en haar in beweging brengt. Het woord dat ge spreekt is een in de tijd gezaaide graankorrel die in eeuwigheid groeit.

EN HIJ VOLGDE HEM ....[1])

Sadu Sundar Singh, de Franciscus van Voor-Indië. Zijn wezen is een uitstraling van een geheiligd leven. Koude en hitte, verdrukking en smaad, vervolging en gevangenschap trotseerde hij om zijn zending te vervullen.

Dit boek is geen biographie. Het is niets anders dan een bundel herinneringen van iemand, wiens leven eveneens opbrandt in dienst van den Heer en die zich daarom nauw aan den sadu verbonden gevoelt. De herinneringen lopen over de jaren, die tot de grootste en beste van zijn leven moeten worden gerekend. Van de voorrede af tot de laatste bladzijde toe wordt ge gegrepen door het boeiende woord van een vriend, die met grote bewondering en warme genegenheid en diepe ontroering van zijn vriend vertelt. Andrews leerde Sundar Singh voor het eerst kennen, toen deze stond in de volle kracht van zijn jeugd en mannelijkheid. De tucht van innerlijke strijd had zijn karakter gestaald. Lichaam, geest en ziel waren verenigd en op éénzelfde doel gericht. Zijn gevoelige fantasie stond open voor elk geluid en elk verschijnsel in de natuur. En bovenal was hij gebonden aan zijn Heiland, die in de ure der bekering beslag had gelegd op zijn dienst.

Het ontoegankelijke Tibet was voor hem het land, dat de Heer hem herhaaldelijk aanwees. Tevoren had de christelijke zending al pogingen gedaan om dat bergrijk van de kant van Indië te benaderen. Wij in onze beschutte woonplaatsen kunnen ons slechts een vaag beeld vormen van de gevaren, waaraan de zendelingen op hun tochten daarheen en bij hun verblijf aldaar blootstaan. En terwijl de schrijver ons een weinig inlicht over het zendingswerk in deze afgelegen en moeilijk te bereiken wereld, herinnert hij zich een persoonlijke ontmoeting op een der stations met den beroemden Zweedsen ontdekkingsreiziger Dr. Sven Hedin. Toen Hedin uit de hogere bergstreken afdaalde en te Bareri aankwam, was Andrews daar om een Indischen student te verplegen. „Ik zag den vermaarden reiziger het eerst in de kleine zendingskerk op een Zondagavond, waar ik een baardige vreemdeling voor mij zag zitten, die zeer aandachtig de dienst volgde. Toen ik rondging voor de collecte na de preek, schreef hij zijn naam op een papiertje en legde dat op de schaal in plaats van een geldstuk. Dus was ik er zeker van, dat hij gekomen was en na de dienst begroette ik hem met grote vreugde. Die avond zaten wij nog laat te praten en vol enthusiasme toonde hij mij op de kaart de nieuwe ontdekkingen, die hij gedaan had in de hoogste gedeelten van de Himalaya. Voor het eind van de avond schonk hij de gouden chronometer, die hem op zijn reizen van zoveel nut geweest was, aan de zendingsgemeente te Kotgarh als een dankoffer aan God voor menige wonderbare uitredding en genade."

Maar ik wil niet langer uitweiden. Dit is de inhoud van het boek: Voorrede — Inleiding — I Sundar's Jeugd — II Het zoeken naar God — III Het visioen — IV Alles verlatende.... — V De discipel — VI De zwerver — VII De weg naar Tibet — VIII De weg naar het Kruis — IX In Zijn voetspoor — X De wereld van den Geest — XI De Sadhu — XII De latere jaren — XIII Leeft hij nog? — XIV Het antwoord — XV Zijn levende boodschap — Aanteekeningen — De Franciscanen in Tibet — Het universeele evangelie van Christus — Yoga en Gebed.

Lees dit mooie boek. Bibliothecarissen: zorgt ervoor dat het een plaats vindt in uw boekenkast.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

[1]) „En hij volgde Hem ..." door C. F. Andrews. Sudhu Sundar Singh. Een persoonlijke herinnering. Uitg. erven J. Bijleveld, Utrecht. Prijs ingen. f 2.15, geb. f 2.90.

PROF. AALDERS OVER GENESIS-PROBLEMEN.

In het tijdschrift „Horizon" publiceerde ruim een half jaar geleden prof. dr. G. Ch. Aalders, hoogleraar in de Oudtestamentische vakken aan de Vrije Universiteit te Amsterdam, enige opmerkelijke antwoorden op bekende Genesis-problemen. We laten hier de antwoorden volgen.

1 Vraag: Op de eerste dag werd het licht geschapen. En er was nog geen zon?

Antwoord: Om een volkomen afdoend antwoord op deze vraag te geven, zou men allereerst met zekerheid moeten weten wat eigenlijk licht is. En tegenwoordig is de natuurwetenschap daarvan weer heel wat verder verwijderd dan enige tijd geleden het geval scheen. Men was het er over eens geworden, dat het licht bestond uit golvingen of trillingen; doch sedert Einstein is men daar lang zo zeker niet meer van, en is de mogelijkheid weer in ernstige overweging genomen, dat het licht bestaat uit minimaal kleine deeltjes; terwijl men ook zelfs de beide beschouwingswijzen wel poogt te verenigen. Het zal duidelijk zijn, dat het bij deze stand van zaken niet zonder bedenking is, om enige positieve uitspraak te doen omtrent de al-of-niet bestaanbaarheid van licht zonder zon.

Doch bovendien, wie zegt ons, dat er op de eerste scheppingsdag nog geen zon was? De H. Schrift leert ons in elk geval niet, dat de zon eerst op de vierde dag geschapen is. Wanneer wij in Genesis 1 : 1 lezen: „in den beginne schiep God de hemel en de aarde", dan moeten wij die uitdrukking in verband met heel het spraakgebruik der Schrift verstaan in deze zin, dat God in de aanvang het gans heelal, wat betreft zijn substantie, geschapen heeft. Bij deze stof, deze materie van het heelal, moet ook die van de hemellichamen gerekend worden; waarom zou er anders sprake zijn van de schepping van hemel en aarde? Zo goed als er dus een aarde was, die alleen nog maar als ongeordende materie bestond („woest en ledig", Gen. 1 : 2), zo zal er ook een zon geweest zijn die naar haar materie door Gods scheppingsdaad het aanzijn ontvangen had. En wat nu in Gen. 1 : 14—18 omtrent de zon wordt gezegd, is niet dat zij geschapen werd, maar dat zij uit haar reeds voorhanden materie gevormd werd tot een licht voor de aarde. Het gaat op de vierde scheppingsdag om de betekenis, welke de zon en de andere hemellichamen hebben voor onze aarde; die wordt eerst dan bepaald en geregeld, maar daarmede is helemaal niets gezegd omtrent de eigen zelfstandige plaats, die zij in het heelal aannemen en waar zij gesteld zijn tot verheerlijking Gods (Ps. 19 : 2; 148 : 3). Natuurlijk zijn wij ten enenmale buiten machte, om er iets van te zeggen hoedanig dan nader de zon geweest is vóór de vierde dag, maar er zou althans niets in te brengen zijn tegen de veronderstelling, dat de schepping van het licht op de een of andere wijze in verband kan hebben gestaan met de zon of andere hemellichamen.

(Slot volgt.)

MEDEDELINGEN

Zusterhulp.

Zelfverloocheningsweek
6—12 Oct. 1935.

Wij hebben besloten weer een zelfverloocheningsweek te houden. Zullen wij echter besluiten nemen zonder die uit te voeren? Wij hebben met zwakke krachten reeds ongedachte resultaten bereikt, maar wij kunnen zeker nog meer doen. Zullen wij ons niet ernstig voornemen, zusters, meer te doen dan verleden jaar? En dat om Jezus' wil? Grote opofferingen getroost zich de wereld, getroosten zich velen, voor wereldse, materiële dingen. Zullen wij niet minstens dezelfde offers brengen voor de zaak van Koning Jezus? Begin er vast eens ernstig over te denken, wat gij alzo kunt uitvinden, waarop gij nog kunt bezuinigen en besparen in de zelfverloocheningsweek, om een bedrag bijeen te brengen voor den Heer.

Met hartelijke zustergroeten,

S. BOURITIUS—HAMER.

Sla dit niet over!

Onze 13e predikantenvergadering klopt aan mijn deur. Zeer geachte broeders collega's als ge wat hebt voor de agenda, wilt u dat dan a.u b. zenden? De secr.-generaal der Unie is paraat om tijd en plaats voor de herfstcommissievergadering bekend te maken, want dàt geldt ook ons, broeders.

Sneek. H. VISSER, Scriba.

Noordbergum.

Verantwoording.

Het „werk" in Zandbulten ging zo gezegend; het kerkje was mooi op weg en nu ineens werd de arbeid daar door een geweldige slag getroffen, doordat n.l. één der broeders daar, medebestuurslid der gemeente te Noordbergum, zo onverwacht werd weggenomen uit dit leven. Zijn vrouw en kinderen missen hem 't meest, maar ook wij missen hem geweldig.

Gods wegen zijn heel anders dan wij ons voorstellen. Is 't niet, opdat wij met des te meer vertrouwen 't van den Heer alleen zullen verwachten?

Hij helpe ons dan ook om, al is 't onder smartelijke beproevingen, door te gaan, wetende dat wij in 's Heren weg zijn.

Met vriendelijke dank aan de gevers verantwoorden wij:

R. S. 1.—; Wed. v. D. f 1.50; Th. H. f 1.—; H. & J. & J. V. f 1.50; A. S. f 0.50; M. F. f 2.50; J. F. f 5.—; F. H. 1.—; B. N. f 1.—; R. P. f 0.50; B. v. A. f 1.—; Wed. S. f 0.50; M. K. f 1.—; P. W. f 1.—; E. v. W. f 0.50; IJ. v. d. M. f 5.—; W. v. d. M. f 4.—; A. R. f 1.50; J. A. f 0.50; J. K. f 1.—; F. B. f 1.—; A. S. f 1—; A. P. B. te H. f 10.—; F. S. f 1.—; T. S. f 1.—; Wed. K. f 1.—; S. K. f 1.—; D. N. f 1.—; D. N. f 1.—; J. N. f 1.—; A. K. f 1.—; J. S. f 0.50; W. S. f 1.—; H. S. f 1.—; R. v. d. K. f 0.50; H. H. f 0.50; J. H. f 0.50; T. B. f 1.—; A. S. te A. f 20.—; P. v. d. M. f 2.—.

Inmiddels verblijven wij met vr. broedergroeten,

Giro 239787 uw G. VISSER.

Muntendam.

De 22ste Sept., 's namiddags 5 uur, denkt onze Voorganger afscheid van onze gemeente te nemen.

Belangstellenden worden hierbij hartelijk uitgenodigd.

De Secr.

Cand. A. A. Hardenberg had geen vrijmoedigheid het beroep naar de gemeente te Arnhem aan te nemen.

F. ALBERTSMA, Secr.

De gemeente Harlingen

is voornemens een *orgelbazar* te houden. De datum hiervan zal nader worden bekend gemaakt. Broeders en zusters, vrienden en bekenden, toont hiervoor belangstelling door het een of ander te zenden, wat voor dit doel geschikt is.

Gaarne houden we ons voor goederen en/of gelden aanbevolen, welke gezonden kunnen worden aan:

S. P. Hellingwerf,
Noorderhaven 49, Harlingen.

Namens de orgelcomm.
J. HAMER.

Ontvangen voor de Zending:

van Chr. Nat. School,
Beckummerstr., Hengelo (O.) f 5.50
v. d. Congo
van Centraal Zusterhulp f 500.—
v. d. Congo
van J. Z. te M. bij Franeker f 11.50
zonder sp. best.

voor de Evangelisten-huisbezoekers
van Centraal Zusterhulp f 250.—

Hartelijk dank.

J. VISSER.

Bolsward, de Dijk 26b.

Postrek. 167305.

CORRESPONDENTIE

H. P. te D. H. Hartelijk dank voor het nieuwste nummer van „The Good Report".

E. R.

G. E. te E.-E. Uw „ingezonden" is minder geschikt, om in „De Christen" opgenomen te worden. Och, 't is zo weinig belangrijk, waarover U schrijft. U doet m.i. goed boven uw schrijven in het vervolg geen hakenkruis te tekenen.

E. R.

Elke overwinning, die we door macht, overwicht of spitsvondigheid behalen op anderen, is een nederlaag voor onszelf.

ADVERTENTIEN

Vrijdag 20 September 1935 No. 2384 54ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN — GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. L. DE HAAN - UTRECHT
KERKSTRAAT 28 BIS
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN — CHRISTUS —

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.65 BUITENLAND PER JAAR f 3.50

BEDE.

Stort in ons uit Uw Geest, o Heer,
Die heiligt en bezielt;
Werp alle vreemde goden neer,
Waarvoor Uw volk nog knielt.

Vertere Uw zuiverende vlam
De laatste broederhaat;
Doe volgen ons het godd'lijk Lam,
Al waar het henen gaat.

O Gij, der wereld eeuwig Licht,
Steek onze harten aan;
En doe ons voor Uw aangezicht
Als lampen brandend staan.

Wanneer de wilde stormwind woedt,
Als alles donker ziet,
Dan is 't Uw olie, die ons voedt,
Uw lampen doven niet. —

Uw Koninkrijk zal komen, Heer,
Reeds licht Uw morgen aan;
Doe ons in alle tegenweer,
Als Uw getuigen staan.

FEDDE SCHURER.

AAN ZEER STILLE WATEREN

GOD ZAL OPSTAAN!

Hij heeft de volkeren verstrooid,
die lust hebben in oorlogen.
Ps. 68 : 31.

Wat een machtig lied heeft David ons gegeven in deze psalm. Die zich wil overgeven aan de inhoud, is onmiddellijk in de ban geslagen: de God der heirscharen trekt ten oorlog.

Lees toch eens en zie 't gebeuren: God zal opstaan. Zijn vijanden zullen verstrooid worden — of zoals ge 't zingt: De Heer zal opstaan tot de strijd. Lang heeft Hij toegezien, schoot Zijn alziend oog van deel tot deel der aarde, overschouwde Hij de geslachten. En steeds meer wordt Hem weer duidelijk, dat al het gedichtsel der gedachten van 't mensenhart te allen dage alleenlijk boos is. Lang, eeuwen lang zit Hij op de troon en ziet toe. Totdat Hij opstaat — opstaat tot de strijd, om Zijne haters wijd en zijd verjaagd, verstrooid te doen vluchten.

* * *

Boven deze rubriek staat altijd weer: Aan zeer stille wateren. Maar buiten stormt het, broeders en zusters. Buiten is 't zwarte nacht, loeiende orkaan, kokende golven. En 't schip kraakt, het huis beeft. Onze gedachten zijn dezer dagen geheel vervuld met het conflict tussen Italië en Abessynië. Ons aller sympathie gaat uit naar het onbeschaafde land hoog aan de Nijl, dat zoveel adeldom openbaarde in de laatste weken. En wij verhelen nauwelijks onze wrevel over den leider der Italianen, die duizenden volksgenoten uitzendt om een eeuwenoud zelfstandig rijk neer te leggen aan zijn en Rome's voeten.

Is het wrevel? Ook. Maar misschien nog veel meer een roep tot het hart van dien man: Doe het toch niet. Denk aan het vreselijke leed, dat komen zal in ontelbare levens en huizen. Een golf van bloed en tranen zal slaan op Uw kusten. En wie weet of zij niet verder zal rollen? Wij allen willen waarschuwen. De ganse wereld heft de vinger op.

Maar als dan niets helpt? Geen redeneren, onderhandelen, bidden noch smeken?

De paus, als ik mij wel herinner, heeft onlangs dit psalmvers aan 't eind ener rede geciteerd: „Verdelg de volkeren, die de oorlog willen". Zei hij dat toen tegen Duitsland. Maar moet hij 't dan niet nu tegen „zijn" volk zeggen en over hen?

Misschien is er een dergelijke bede in Uw hart reeds opgeklommen: „Heer, laat er iets gebeuren. Iets zo geweldigs, dat een oorlog voorkomen worde". Gij wilt niet bidden: „Verdelg het volk....", want gij gelooft niet dat een volk het werkelijk wil, maar uiteindelijk denkt gij aan die, die helemaal aan 't eind staan of staat en met satanische voldoening stuwt naar 't geweld van de krijg.

* * *

Wees gerust. Gij hebt talloze vragen. Ik ook. Gij vindt nergens een antwoord. Ik ook niet. Maar dit is zeker: God zal eens opstaan tot de strijd.

Mijn broeder en zuster, wij zijn wandelaars tussen en in twee werelden en weten duizendmaal niet wat een wandelen in de hemel op aarde zijn moet; echter, uit de benauwenissen der pijndoende vragen zal God ons in Zijn dag uitvoeren. Wanneer Hij gerechtigheid op aarde doen zal. Waarin de goddeloze en gewelddadige verbleken zal en ineenkrimpen, al boog ook gans de aarde voor zijn beeld.

God is een God der liefde. Gaf Hij niet Zijn Zoon?

Het is geen tegenstelling wanneer ik zeg: God is een God van gerechtigheid.

O, wanneer Hij zal opstaan. Beeft aarde, volken, koningen en machtigen. Dan zal Hij verstrooien, die lust hebben in oorlogen. Hij zal hagelstenen laten regenen, de aarde doen splijten en allen zullen vergaan. Gelijk was voor het vuur smelt, zullen de goddelozen vergaan voor Gods aangezicht.

* * *

Zeggen wij deze dingen met vreugde, lezen wij zulke woorden met welbehagen? Neen, maar met siddering. Eeuwen was er het suizen van een zachte stilte. De Heer was lankmoedig over ons, niet willende dat enigen verloren gaan, maar dat zij allen tot bekering komen. „Maar de dag des Heren zal komen als een dief in de nacht, in welke de hemelen met een gedruis zullen voorbijgaan en de elementen branden zullen en vergaan, en de aarde en de werken, die daarin zijn, zullen verbranden."

Dan zal de Heer voorbijgaan in een grote sterke wind, scheurende de bergen en brekende de steenrotsen; en in de aardbeving en in het vuur.

„Maar wij verwachten nieuwe hemelen en een nieuwe aarde, in dewelke gerechtigheid woont."

„Daarom geliefden! Verwachtende deze dingen, benaarstigt U, dat gij onbevlekt en onbestraffelijk van Hem bevonden moogt worden in vrede."

HUIZINGA.

VAN DE SECRETARIS-TAFEL.

Herfstvergadering Unie-Commissie en predikantenconferentie.

Deze vergadering en conferentie duren samen drie dagen en worden in de tweede helft van October gehouden. Elke dag kan besloten worden — en dat is regel — met een evangelische samenkomst ter plaatse of in de naaste omgeving, waaraan de broeders voorgangers gaarne medewerken. Aan een en ander zijn geen kosten verbonden. Is er een gemeente die gediend kan worden met voornoemde commissievergadering en conferentie? Gaarne ontvang ik ten spoedigste bericht.

* * *

Legaat Mrs Pratt.

Van Mevr. de Wed. B. Roeles te Arnhem heb ik naar aanleiding van wat ik in het jaarverslag over het legaat van Mrs E. J. Pratt, Cardiff, schreef, de volgende toelichting ontvangen, waarvoor niet alleen ik maar ongetwijfeld ook elke lezer dankbaar zal zijn.

„Broeder Pratt was, naar ik meen in Roermond vertegenwoordiger van een Engelse papierfabriek en lid van de gemeente Deventer. Hij kwam eens per maand bij ons logéren om het avondmaal te vieren, terwijl zijn vrouw ook wel een keer ten onzent heeft gelogeerd. Onze geliefde broeder leefde in alles mee en toen het gebouw in Zutphen voor kerk was aangekocht, was hij spoedig ten onzent om een en ander te bezichtigen. 's Maandags gingen wij tezamen het gebouw in ogenschouw nemen, 's Dinsdags vertrok hij weer naar Roermond en 's Woensdags ontvingen wij zijn doodsbericht. Ik word nog ontroerd als ik aan dit plotselinge sterfgeval terugdenk. Mevrouw Pratt was spoedig ter plaatse terwijl br. de Hart en mijn man bij de begrafenis aanwezig waren".

* * *

Unie-avonden.

Remember, remember, wij zijn in September. Is het programma voor de winterarbeid der gemeente al klaar? En komt op dat programma ook een Unie-avond voor? Wij kunnen de beschikking krijgen over een schitterende smalfilm, die ons opnieuw doet genieten van de provinciale landdag te Assen, de zangersdag te Emmen en de Nationale Jeugd Conferentie te Hengelo.

Een medewerkende zangvereniging, een spreker met het onderwerp: „De betekenis van onze Unie voor in- en uitwendige zending" en deze film, ziedaar een programma, dat er zijn mag.

* * *

Adresverandering.

Willen onze secretarissen in de hun toegezonden statistiek de volgende verandering aanbrengen? M. Peters, Secretaris gem. Deventer, Oudegoedstr. 59.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

LOSSE SCHAKELS

Engeland en Italië. Tussen deze beide landen spant het. Abessyniëstaat tussen beiden in. Italië gelooft zijn grenzen over Abessynië te moeten heenschuiven. Het heeft land en grondstoffen nodig en in dat grote Afrikaanse bergland zijn beide te vinden. En het heeft de militaire macht zich toe te eigenen, wat het weet nodig te hebben. Bijgevolg .... „Halt!" roept Engeland. Het gaat om een of andere reden niet accoord met de plannen van Italië. „'t Mag niet van den Volkenbond" en de Volkenbond schijnt op 't ogenblik geen trouwer aanhanger en verdediger te hebben dan Engeland. Zelfs Frankrijk dreigt er door in de schaduw te komen.

„'t Mag niet" maar wat dan? Wat Italië voornemens is te doen — wie zou daarmee kunnen sympathiseren? Neen! Engelands houding heeft onze instemming, maar .... zijn we daarmee klaar, dat we zeggen: „het mag niet!" Ons dunkt, er moet meer gebeuren. De oude methode van landenroof moet hebben afgedaan. We trachten het leven te stellen onder een nieuwe internationale orde. Maar deze orde moet mogelijk zijn, en voorzover ze dat niet is, mogelijk gemaakt worden. En daarbij zal dan blijken, of de liefde voor de nieuwe internationale orde oprecht is, of voorwendsel om eigen belangen te verdedigen. Ook in Engeland schijnt men al gevoeld te hebben dat men met een „'t mag niet!" geen problemen oplost. Men bood — zo liep het gerucht — Abessynië in ruil voor een door dat land aan Italië af te staan gebiedsdeel, een uitweg naar zee aan, door afstand van een stuk Engels grondbezit. 't Was maar jammer, dat er direct Engelsen waren, die met deze oplossing de draak staken: een oplossing ten koste van Engels grondgebied — stel u voor!

Gezonder toon. Gelukkig worden in Engeland ook andere klanken vernomen. De bekende predikant en schrijver Leslie D. Weatherhead schrijft over het vraagstuk Groot Brittannië en Italië o.a.:

> „Is er geen overweging van het grootste belang, die tot nog toe verwaarloosd werd, maar die, als ze toegepast werd, de grootste hoop op vrede gaf?
>
> Wenst Italië niet de politiek te volgen, die Brittannië in het bezit bracht van de kostelijkste delen van zijn wereldrijk? Zijn wij geen geveinsden, indien we Italië dit tot zonde rekenen, tenzij wij bij onze gebeden daden voegen? Mijns inziens verkeren wij in de positie van een succesvol inbreker, die niet gebrandmerkt werd, zich bekeerd heeft, maar nooit het gestolene terug bracht, maar wel zich ten zeerste verontrust toont, nu een buurman openlijk als zijn voornemen te kennen geeft een horloge te willen stelen. Brittannië heeft zijn hand gelegd op de meest gewenste delen der aarde, doch protesteert pijnlijk verrast tegen elk ander volk, dat hetzelfde wil doen en bidden God zulk een schrikkelijke misdaad niet te gedogen".

Dan geeft hij zijn landgenoten de raad, maar niet te praten over sancties. We missen — zegt hij — het zedelijk gezag ons op te werpen als de rechter der volken.

> „Ik houd het er voor", zo gaat hij verder, — „en ik geloof dat ik hierin spreek namens veel jonge christelijke denkers — dat als een daad van nationale verootmoediging en positieve bijdrage tot oplossing der moeilijkheden het Britse Rijk moet volharden bij de politiek, die het bewoog Zeila (zie vorige schakel), Abessynië aan te bieden. Brittannië moest Italië vragen welk land, thans Brits, kon voldoen aan Italië's wettige en klaarblijkelijke behoefte aan uitbreiding, en haar dat gebied dan afstaan.
>
> Dit mogen sommigen een offer noemen, ik zou er de voorkeur aan geven het een daad van genoegdoening te heten. Het zou bewijzen hoe ernstig het ons om de wereldvrede te doen is, en indien het werd aangenomen, zou het allicht een oorlog voorkomen, die onze tegenwoordige beschaving zou vernietigen".

Christelijke politiek? Toen ik beneden de twintig was, wist ik wat christelijke politiek was, en meende dat anderen duidelijk te kunnen maken. Later ben ik in dat opzicht erg verarmd. Toen ik het stukje van Leslie D. Weatherhead las, scheen mij de horizont weer op te klaren: zou dit geen christelijke politiek zijn?

L.

PROF. AALDERS OVER GENESIS-PROBLEMEN.

(Slot.)

2. Vraag: Bestaat het heelal pas omtrent 6000 jaar?

Antwoord: Op deze vraag moet ten antwoord worden gegeven, dat althans de H. Schrift ons geen aanwijzing geeft om de duur van het heelal te bepalen. Men is tot schatting van omstreeks 6000 jaar gekomen, doordat men op grond van de combinatie van een aantal in de H. Schrift gegeven cijfers de tijd tussen Adam en Christus op 4000

jaar stelt, waarbij dan het getal van onze jaartelling wordt gevoegd. Een verdere veronderstelling is daarbij, dat alles wat ons in Gen. 1 wordt vermeld geen meerdere tijdruimte (naar onze tijdmaat gemeten) heeft in beslag genomen dan enkele dagen, zodat dus het eerste jaar van Adam en het eerste jaar der wereld vrijwel zouden samenvallen.

Wat de tijdrekening van Adam tot Christus betreft, dient men er wel op te letten, dat de aan de Schrift ontleende cijfers door haar zelf niet tot de totaalsom van 4000 jaar worden gecombineerd, en dat zij ook niet de minste aanduiding geeft, dat zij op een dergelijke wijze gecombineerd moeten worden. Er zijn integendeel zeer goede gronden om aan te nemen, dat die combinatie geheel en al onjuist is.

Met name is het in hoge mate twijfelachtig of men wel gerechtigd is om de getallen van de beide geslachtslijsten, die we vinden in Gen. 5 en Gen. 11 : 10—26 bij elkaar op te tellen en zo de duur van Adam tot Christus te bepalen.

Wanneer men de genealogie van Gen. 11 : 10—26 vergelijkt met de z.g. volkerentafel van Gen. 10 moet men wel tot de overtuiging komen, dat de tijd, die men door optelling van de cijfers, uit die genealogie voor de periode van de zondvloed tot Abraham verkrijgt, veel te kort is voor de ontwikkeling van de volkeren, die in Gen. 10 genoemd worden en waarvan onderscheidene reeds in Abrahams tijd voorkomen. Men lette er op, dat dit niet alleen het geval is met Egypte (zie Gen. 12 : 10 v.v.), maar ook met de gehele reeks van volkeren, die volgens Gen. 10 : 15—18 uit Chams zoon, Kanaän, zijn gesproten en die ten tijde van Abraham reeds het land Kanaän bewonen (zie Gen. 15 : 19—21).

Al heel sterk spreekt ook, dat in Gen. 10 waar gedeeltelijk dezelfde stamboom van Sem wordt aangegeven als in Gen. 11 : 10 v.v. reeds in het eerste lid gehele volkeren als Elam, Assur en de Arameërs voorkomen (Gen. 10 : 22). Men zal daarom moeten veronderstellen, dat de bedoelde genealogieën geenszins volledig zijn en dat ook niet beogen te zijn, maar dat er verschillende geslachten zijn overgeslagen. Een veronderstelling, die hierdoor bijzonder aannemelijk wordt, omdat wij kunnen constateren, dat zulk een onvolledigheid ook elders in Schriftuurlijke genealogieën gevonden wordt. Dat is b.v. het geval in Ezra 7 : 1—5, waar het door vergelijking met 1 Kron. 6 : 3—15 blijkt, en evenzo in het geslachtsregister van onzen Heiland in Matth. 1 : 1—16, waar tot tweemaal toe schakels zijn overgeslagen: in vs. 8 ontbreken tussen Joram en Uzzia de drie koningen Ahazia, Joas en Amazia, en in vs. 13—16 moeten eveneens ettelijke leden zijn voorbijgegaan, daar Lucas er voor dit gedeelte negen meer heeft. Natuurlijk is het ons onmogelijk te bepalen, hoeveel geslachten er in de genealogieën van Genesis zijn weggelaten, en daarom is het uit de aard der zaak helemaal ondoenlijk op grond van de Schrift enige betrouwbare schatting te geven voor de duur van de periode van Adam tot Abraham.

Wat een ander punt betreft, of de schepping van het heelal en de schepping van Adam samenvallen, althans vrijwel samenvallen, dat is in hoofdzaak de kwestie van de scheppingsdagen, die in de hierna volgende vraag behandeld wordt.

Alleen zij nog dit ene opgemerkt; als men het heeft over het bestaan van het heelal dan komt nog de vraag op: indien men dit bestaan rekent van het moment af, waarop uit niet de materie van dit heelal in aanzijn geroepen werd (Gen. 1 : 1), en dat zal voor het bestaan van het heelal wel het wezenlijke aanvangspunt zijn, hoeveel tijdruimte (naar onze tijdmaat gemeten) ligt er dan tussen het moment van Gen. 1 : 1 en de eerste dag van Gen. 1 : 3—5? Er is niemand, die daarop een antwoord kan geven; en daarom is er niemand, die zeggen kan hoe lang het heelal heeft bestaan.

3. Vraag: moeten we bij de dagen van Gen. 1 denken aan etmalen of aan tijdperken? Er is echter sprake van „het was avond en morgen geweest". Dit doet toch aan etmalen denken?

Antwoord: In het kort zouden we op deze vraag, voor zover het eerste gedeelte betreft, aldus willen antwoorden: noch aan etmalen, noch aan tijdperken. Het laatste is in strijd met de tekst zelf, die van dagen met een morgen en een avond spreekt, en derhalve uitsluit de opeenvolging van een aantal dagen met telkens een morgen en avond (is: tijdperken). Het eerste kan echter ook niet juist zijn, omdat in ieder geval voor de eerste drie dagen nog niet de basis bestond, waarnaar onze etmalen worden bepaald; te weten de wenteling van de aarde om haar as, met die regelmaat welke ten gevolge heeft, dat steeds na 24 uur weer hetzelfde gedeelte van de aarde naar de zon is toegekeerd; iets dat eerst op de vierde dag tot stand kwam, toen de zon werd gesteld om scheiding te maken tussen dag en nacht. Daar komt nog bij, dat we hier te doen hebben met dagen Gods; het waren de werktijden, waarin God Zijn scheppingsarbeid tot toebereiding van onze aarde volbracht; hoe zouden we hiervoor als maatstaf kunnen stellen de dag, zoals die slechts voor ons als bewoners van de aarde geldt? Reeds voor de planeet Venus is de omwentelingstijd beduidend groter dan voor onze aarde; hier zou een dag de lengte van verscheidene van onze dagen hebben. En hoe zullen wij het nu wagen te bepalen wat de lengte van een dag moet zijn geweest voor God, aan Wien alle planeten, ja alle sterrenstelsels van het heelal hun ontstaan te danken hebben? Daaruit vloeit voort, dat wij dus omtrent de nauwkeurige duur van de scheppingsdagen, uitgedrukt in onze tijdmaat, hoegenaamd niets zeggen kunnen.

Die duur kan evenzogoed veel en veel korter zijn geweest dan die van onze, naar de omwenteling onzer aarde en haar as bepaalde dagen, als dat die veel en veel langer is geweest. Daarover laat zich de Schrift niet uit, en wij vermogen daar uit de aard der zaak dus niets over te zeggen.

UIT DE GEMEENTEN

ENSCHEDÉ. Zondag 8 Sept. was voor onze gemeente een vreugdevolle dag. Het was de dag, waarop twee jonge broeders door de doop in de gemeente werden binnengeleid. Vele brs., zrs. en belangstellenden waren samengekomen om hiervan getuige te zijn.

Dat er vreugde en dankbaarheid jegens God in onze gelederen heerst, kwam wel bijzonder tot uiting, toen onze voorg. Ds. Hornstra ter opening liet zingen:
Loof, loof den Heer, mijn ziel met alle krachten.

Ds. Hornstra bepaalde onze aandacht bij 1 Tim. 6 : 12; en had tot motto: houdt U bij uw belijdenis!

Na de doopsbediening werd het H. Avondmaal gehouden. Hier werden de nieuwe leden, bij monde van onzen voorganger, hartelijk welkom geheten in de gemeente.

Wij bidden en verwachten van God, dat Hij nog een rijke stroom van zegen zal zenden.

Met hartelijke br. gr., namens de gem.
A. S., Secr.

WORKUM. 15-9-'34. Deze Zondag was Ds. Bakker van Harlingen hier in ons midden, om ons te dienen in prediking, doop en avondmaal. De namiddagdienst was bestemd voor de doopsplechtigheid. Twee jonge zusters en één jonge broeder hadden belijdenis des geloofs afgelegd voor de gemeente en konden vrijmoedig toegelaten worden. Ds. Bakker sprak een zeer ernstig en getrouw woord in het midden der gemeente. Er werd met stille aandacht geluisterd naar het gesprokene.

Ná de prediking werden de doopcandidaten toegesproken en Gods zegen over hen afgebeden. Hierna had op een zeer plechtige wijze de bediening des doops plaats. Daarna werd het avondmaal gevierd, waarbij nog goede wensen en woorden werden uitgesproken. Moge Gods zegen rusten op de arbeid van deze dag tot heil der gemeente te dezer plaatse.

Met heilbede,
Gemeente Workum.

Zusterhulp.

Doe toch mee
aan onze Zelfverloocheningsweek
6 tot en met 12 Oct. a.s.

In een vorig nummer van dit blad heeft Mevr. Bouritius enige regelen geschreven en daarbij gepleit voor de goede zaak van onze Zelfverloocheningsweek.

Het zij mij vergund hetzelfde in dit nummer te doen.

Voor degenen, die verleden jaar aan de Zelfverloocheningsweek hebben deelgenomen, zal een opwekkend woord geheel overbodig zijn. Zij zullen met mij verklaren: „Wat is het heerlijk geweest! Wat hebben we een pleizier gehad!" Maar er zijn nog altijd zusters die er wat vreemd tegenover staan. Zij menen niet te *kunnen* meedoen.

Ik wilde wel, dat ik de welsprekendheid van een Brugman had. Ik zou al de sluizen daarvan openen, om ze te overtuigen. Ik zou proberen haar ogen te openen voor de rijke zegen van het meedoen. Immers ligt de zegen en de blijdschap niet in *de omvang van de gave* maar juist in het *eerlijk meedoen.*

Zusters, doet toch mee! Probeert het, ik ben er zeker van, dat ge een van de gelukkigste weken van het jaar beleeft. Zichzelf het een of ander te ontzeggen, om daarmede de arbeid in Gods Koninkrijk te dienen, doet ons die arbeid meer liefhebben; en dat meer liefhebben dringt ons tot meer gebed en tot grotere moed. Bovendien zal het meedoen, al is het alleen maar om de besluiten, die wij op onze jaarverg. te N. Pekela hebben genomen, uit te voeren, ons saamhorigheidsbesef versterken.

Zegene God onze ganse Zusterbeweging.

Met hartelijke groet,

T. WEENINK—DETHMERS.

MEDEDELINGEN

Radio-uitzending

door de Ned. Chr. Radio Ver. van een Evangelie-dienst vanuit de Baptiste kerk te *Stadskanaal,* op *Donderdag 26 Sept. a.s.* des avonds van 8.05—9.35 uur

Sprekers:
Ds. J. Huizinga van Delfzijl.
Ds. J. W. Weenink van Stadskanaal.
met medewerking van het Zangkoor: „Polyphonie", dir. de heer Joh. v. d. Baaren.

1. Gemeenschappelijk gezang: lied 67, bundel de Heer.
2. Gebed.
3. Lezen: Handelingen 16 : 6—15.
4. Zangkoor:
a. Het gans heelal is vol van 's Heren lof En al Zijn Eng'len prijzen luid den Heer.
b. De Heer is groot en goed.
5. Gem. gezang: lied 238, bundel de Heer.
6. Spreker Ds. J. Huizinga, Onderwerp: „Het gezicht van Paulus, of de nood der tijden".
7. Gem. gezang: lied no. 619.
8. Zangkoor: „Het kruis blijft staan".
9. Spreker Ds. J. W. Weenink, onderwerp: „Het gezicht van Paulus of de voorziening in die nood".
10. Gem. gezang: lied 523 (bundel de Heer).
11. Zangkoor: „Als een kindje" en „Wees getrouw".
12. Dankzegging.

J. BOITEN,
Secr. U. R. C., Den Haag.

De gemeente E.-Erfscheidenveen

verbeidt met dankbare harten de dag van 29 Sept. a.s., want op die dag hoopt Ds. Hekhuis zijn intrede in de gemeente te doen.

Daar het niet gaat alle gemeenten per brief uit te nodigen, volstaan we, op een enkele uitzondering na, met dit bericht.

Gemeenten, die afgevaardigden wensen te zenden, kunnen er van verzekerd zijn, dat deze welkom zijn!

Afgevaardigden en gasten, die de hele dag willen meemaken, gelieven dit kenbaar te maken bij ondergetekende en er zal voor hen worden gezorgd.

De verdeling van die dag is als volgt:
10 uur. Bevestiging van Ds. Hekhuis door Ds. Weenink.
4½ uur. Intrede Ds. Hekhuis.
6—7 uur. Koffiepauze.
7 uur. Begroetingssamenkomst.

Geve de Heer ons die dag Zijn zegen, opdat het een hoogtijdag moge worden voor het rijk van Koning Jezus.

Wilt met ons bidden, dat het zo moge worden en we een tijdperk mogen ingaan van innerlijke en uiterlijke groei.

Namens de gemeente E.-E.veen,
de secr. G. J. OLIJSLAGER,
E.-Erfscheidenveen 27.

Ds. A. P. Barendregt heeft voor het beroep naar Muntendam bedankt.

LEESTAFEL.

Bij J. M. Bredée, Uitg. Mij N.V. te Rotterdam is verschenen:
„*Christus' geboorte*". Kerstliturgie van Roel Houwink.

Een prachtig werkje om op te voeren op een der kerstavonden.

't Zal wat groot en zwaar wezen voor de meeste onzer kleine zangverenigingen. Wij hebben echter ook al wel zangkoren, die het aan kunnen. Voor dezulken is het een uitgezocht programma, wat makkelijk de gehele avond vult.

De liederen zijn uit „Laudamus" van M. v. Woensel Kooy en ademen tederheid en aanbidding.

Ik zou mij moeilijk een schoner programma voor een Kerstviering kunnen denken.

't Is vol evangelie, vol aanbidding en dankzegging en daarbij van wondere artistieke bekoring. Ik weet, dat ik onze gemeentelijke koren een dienst bewijs met deze kerstliturgie hartelijk aan te bevelen.

De prijs is 40 cent per ex.; bij 10 ex. 30 cent; bij 25 ex. 25 cent per ex.

De muziek der liederen vindt men in de bundel „Oude en nieuwe zangen" van Woensel Kooy en in de vervolgbundel „Laudamus".

Bij dezelfde Uitgevers Mij. verscheen ook een uittreksel uit Laudamus met een 75 eenvoudige liederen ten behoeve van Zondagsschool en kinderkerk.

Prijs bij 25 ex. 20 ct. bij 100 ex. 15 cent. Een mooi boekje, met liederen in tere *stijl.* Niet iets zo alledaags. Een boekje, dat ook rekening houdt met de schoonheidszin en behoefte van de mensen.

Alleen lied 49 zouden wij Baptisten moeten strijken. Dat is een lofzang op de kinderdoop. Lied 50, „Advent", op de keerzijde van dat blaadje, vergoedt dan weer rijkelijk dat verlies.

A. P. B.

CORRESPONDENTIE

S. B.—H. te D. Uw regelen over Zusterhulp blijven een week overstaan. Dit nummer licht U daarover voldoende in.

E.-R.

Een artikeltje over Joden-Christenen naar aanleiding van de gehouden landdag van de Nederl. Vereniging van Joden-Christenen te Zeist kan in dit nummer niet meer worden opgenomen.

E.-R.

Ook het verslag van de te Leeuwarden gehouden Zondagsschoolconferentie moet nog tot de volgende week op plaatsing wachten.

E.-R.

ADVERTENTIEN

Vrijdag 27 September 1935 No. 2385 54ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN — GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. L. DE HAAN - UTRECHT KERKSTRAAT 28 BIS
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.65 BUITENLAND PER JAAR f 3.50

AAN ZEER STILLE WATEREN

AAN WIE DE TOEKOMST?

Niet ieder heeft een toekomst.

Voor enkele jaren stierf een bekend Nederlands toneelschrijver. Een paar dagen voor zijn dood zeide hij tot een vriend: „het vuurtje is uitgebrand".

Hij stond aan de grens van het leven en moest bekennen, dat het „op" was. Hij had geen toekomst.

Groot is het getal van hen, voor wie het leven niets anders is dan een som, die wordt opgeteerd; een vuurtje, dat uitbrandt.

Zij zijn toekomst-loos.

Opmerkelijk is, dat het Nieuwe Testament van Christus zegt, dat Hij *de* toekomst heeft.

Door het concilie, dat na Zijn gevangenneming samengeroepen werd, werd Hij geëxcommuniceerd, uitgestoten uit het heilsvolk, opdat Hij geen deel zou hebben aan de toekomende wereld.

En nu wordt van Hém, juist van Hem de eeuwen door gepredikt, dat de toekomende wereld van Hem is.

Hij zou er geen deel aan hebben — daarom werd Hij in de ban gedaan Hij heeft er niet slechts d e e l aan — verkondigen Zijn jongeren — neen héél die wereld is van Hem.

Hij heeft — neen, niet een toekomst (die velen niet hebben) — maar *de* toekomst. *Hij* bepaalt, *Hij* maakt haar.

Het Nieuwe Testament leert met grote duidelijkheid twee dingen:

dat Christus weer te voorschijn zal komen op deze aarde, en dat dat plotseling, onverwacht geschieden zal.

Merkwaardig: de Gemeente gelooft, dat de toekomst is aan haar Heer en Zaligmaker Jezus Christus.

Hoe komt ze daaraan?

Wat is de diepere oorsprong van deze verwachting?

Wat het geheim van haar voortbestaan eeuwen en eeuwen aaneen?

We kunnen de verklaring hiervan zoeken (gelijk velen doen) doordat we rugwaarts de geschiedenis ingaan.

We bewegen ons dan op de horizontale lijn en merken dan, dat de Apostelen dit geloof bezeten en gepredikt hebben. Ze verkondigden van het begin af „de kracht en toekomst van onzen Heer Jezus Christus". Nog verder teruggaande, vinden we dan bij onzen Heer zelf de verwachting en stellige verzekering, dat Hij eenmaal tot de wereld terug zou keren, maar dan in een andere gedaante en wijze.

Zo liggen de dingen in de Schrift.

Maar deze verklaring is geen v e r k l a r i n g, doch slechts een b e s c h r i j v i n g. De oorsprong van deze grote en wonderbare verwachting der Christenheid en haar voortbestaan eeuwen en eeuwen aaneen, vindt men eerst als men het leven vertikaal, van boven naar beneden ziet.

De Heiland wist: Mijn kansen komen nog. Hij kon zich laten afwijzen en verwerpen, omdat Hij overtuigd was, dat de wereld Hem niet ontgroeide, maar naar Hem toe groeide. Ze zou zo vast komen te zitten, voorzag en voorspelde Hij, dat ze de handen als tot Mij zal uitstrekken en roepen: Gezegend is Hij, die daar komt in de Naam des Heren.

En dat, wat naar de voorspelling van Christus, eens mensheids-ervaringder-toekomst zal zijn, is bij de jongeren en alle gelovigen ervaring geworden binnen het raam van hun persoonlijk leven. Zij groeiden vast in de zonde; wezen Christus af en verwierpen Hem, totdat ze geen uitkomst meer zagen en riepen: wie zal mij verlossen? Toen waren ze rijp voor Christus; toen had Hij Zijn kansen bij hen en trad plotseling te voorschijn om hen te verlossen en Zijn heilige vrede mede te delen.

En deze ervaring van enkelen, dat men zich wel een poos tegen Christus verzetten kan, maar daardoor juist rijp wordt voor Christus en H e m Z i j n k a n s e n s c h e p t, zal mensheidservaring worden.

Geduld slechts, geduld slechts, zegt onze ervaring: de toekomst is aan den Here Jezus Christus.

Zijn kansen komen nog.

L.

VAN DE SECRETARIS-TAFEL.

Unie-commissievergadering.

De Commissie der Unie zal D.V. Dinsdag 22 Oct. en zo nodig ook Woensdagvoormiddag 23 Oct. a.s. te Utrecht vergaderen. Voorstellen voor de agenda moeten vóór 15 October in het bezit van ondergetekende zijn.

* * *

Ons kerstnummer.

Wij zitten weer tot aan de oren toe in het kerstnummer 1935. Ik zoek flinke mannen en vrouwen — jong of minder jong — die tegen een behoorlijke vergoeding advertentiën bezorgen. Eigenlijk moest het elke gemeente een eer zijn om op de advertentiepagina's van ons kerstnummer bekende adressen van zaken uit de plaats van haar inwoning te ontmoeten. Indien in elke stad of dorp, waarin een gemeente gevestigd is, eens een broeder of zuster ernstig probeerde annonces machtig te worden, zou zijn succes onze uitgave in vele opzichten ten goede komen. Zijn er broeders, die tijd en gelegenheid hebben om een gewest of een provincie te bewerken? Ik maak gaarne van hun diensten gebruik.

* * *

Nogmaals ons kerstnummer.

Nu ik toch een woordje over ons kerstnummer heb losgelaten, wil ik er nog wel iets van zeggen. Voor de toezending van mooie photo's ben ik zeer erkentelijk. Indien gij aardige kieken hebt, die de een of andere branche van de gemeentelijke arbeid illustreren, of leuke opnamen, b.v. die aan een prettige vacantie buiten herinneren, zend ze mij dan.

* * *

„Zusterhulp" en zelfverloochening.

Toen onze vrouwen verleden jaar met het voorstel kwamen om een zelfverloocheningsweek te houden, hebben vele mannen bedenkelijk het hoofd geschud. Onze zusters echter hebben zich niet van de wijs laten brengen en zijn rustig haar gang gegaan. De resultaten waren eenvoudig verrassend. „Zusterhulp" is nog maar een jonge beweging, de jongste in ons unie-leven, maar dank zij haar toewijding en ondernemingsgeest heeft zij zich een plaats van grote invloed in ons midden weten te veroveren. Denk slechts aan de steun, die onze moedige zusters schenken aan de arbeid der in- en uitwendige zending. We zouden de eindjes werkelijk niet aan elkander kunnen knopen, indien zij niet hielpen.

Laat ons de zusters helpen in de komende zelfverloocheningsweek en laat ons daarbij eens overwegen of een unie-zelfverloocheningsweek niet op de agenda van de volgende algemene vergadering moet staan.

* * *

Ds. Hekhuis van Muntendam.

Zondag j.l.heb ik de dienst bijgewoond, waarin br. Hekhuis van Muntendam afscheid genomen heeft. Mijn bedoeling is niet hier een verslag te schrijven. Dat doet natuurlijk de correspondent of secretaris der betreffende gemeente. Ik wil alleen iets vermelden van wat ik gezien heb.

Ik heb gezien, wat tot nog toe geheel enig is in de geschiedenis van het Baptisme in Nederland, n.l., dat één onzer voorgangers van zijn gemeente en plaats afscheid neemt in de Hervormde kerk. Wel duizend mensen zaten en stonden opgepropt in dit ruime gebouw, terwijl velen geen toegang meer konden verkrijgen. De burgemeester van de plaats, een wethouder van Veendam en vele andere vooraanstaande personen uit dorp en gewest waren aanwezig. Onwillekeurig moest ik denken aan wat veertien jaar geleden een kenner van Muntendam en van het Baptisme tot mij zeide: „In Muntendam valt voor ons niets meer te bereiken".

Br. Hekhuis is voor Muntendam en wijd daarbuiten een zegen geweest. Wij geloven, dat hij voor Emmererfscheidenveen en wijd daarbuiten een zegen zal worden.

* * *

Colporteur-huisbezoeker.

De Commissie voor de inw.-zending benoemde op haar jongste vergadering tot colporteur-huisbezoeker:

met ingang van 1 Oct. a.s. en voor de tijd van 12 maanden met standplaats Zandbulten br. W. Wolters te Enschedé;

met ingang van 1 Oct. a.s. en voor de tijd van 6 maanden met standplaats Groningen br. G. Vegter, Ter Apel.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

VERSLAG van de Zondagsschoolconferentie te Leeuwarden,

gehouden op Zaterdag 7 Sept. j.l.

Onze derde conf. is ook al weer voorbij en we mogen zeggen, dat we ook ditmaal een zeer geslaagde, leerrijke middag hebben meegemaakt. Deze keer kwamen we in Leeuwarden samen, om ook onze Friese collega's gelegenheid te geven in grotere getale op te komen. ('k Mag hier al vast even verklappen, dat we onze veenmensen, en alle andere belangstellenden, de 2de November in Stadskanaal hopen te ontmoeten.)

Over de ontvangst, die ons in Frieslands hoofdstad te beurt viel, niets dan lof. We bedanken onze collega's daar hartelijk voor alle moeite, die ze zich getroost hebben, om het ons aan niets te laten ontbreken.

Zoals gezegd, we hebben ook ditmaal weer veel kunnen leren. Ds. Louw lichtte ons in over ons studiemateriaal. Studie is voor den Z.schoolond. noodzakelijk. Om goed te kunnen onderwijzen, moet men zelf leerling zijn. Wij nodigen de kinderen uit, om in de Z.school te komen en nemen daarmee dus de verplichting op ons, ze het beste te geven. Ook moeten we rekening houden met de goedonderlegde kinderen van de Z.school. Een en ander maakt studeren voor ons dus noodzakelijk. Maar welke werken moeten dan gebruikt worden? Ds. Louw noemde ons verschillende van de hand van bekende theologen en andere geleerden (deze lijst zal door Ds. Louw waarschijnlijk wel eens gepubliceerd worden).

In de pauze die nu volgde, kregen we gelegenheid enkele van de genoemde werken in te zien.

Mej. Hof vertelde ons daarna een en ander over de Westhillmethode. Er zijn verschillende dingen, die we er uit over zouden kunnen nemen, maar 't voornaamste, wat we van deze methode kunnen leren, is, dat de kinderen niet alleen moeten horen, maar ook zien en doen. We kunnen de kinderen platen van de vertelde geschiedenis laten zien maar wat kunnen we ze laten doen? Mej. Hof adviseerde omtrekfiguurtjes te laten maken, weer een ander dacht aan opstelletjes. Iedereen kan daar zelf wat op vinden; hoofdzaak is, dat we er aan denken, de kinderen iets meer te geven dan een gewone vertelling.

Er werd telkens druk gebruik gemaakt van de bespreking, hetgeen wel bewees, dat de onderwerpen in de smaak vielen.

Tenslotte dankten nog enkele broeders God voor deze aangename en leerrijke conferentie.

ETTY DE VRIES.

„ONS STUDIEMATERIAAL".

Dit onderwerp werd door mij ingeleid op de Zondagsschoolconferentie, die 7 Sept. j.l. te Leeuwarden werd gehouden. Het raakt de technische kant van het Z.schoolonderwijs. Ter toelichting op de punten, gepubliceerd in „De Christen" van 30 Aug. j.l., werd ongeveer het volgende opgemerkt:

ad. 1. *Noodzakelijkheid van studie.* Wie anderen onderwijzen wil, moet de stof beheersen. Hij moet de dingen helder doorzien, zal hij een heldere voorstelling der dingen kunnen geven en wekken. De verantwoordelijkheid verplicht er toe. Is 't verzuimd, dan merken de kinderen het en men raakt ze kwijt — figuurlijk eerst en letterlijk als het vaak voorkomt.

ad. 2. *Het doel moet zijn de kinderen in contact brengen met Christus.* 't Gaat er niet om de kinderen geschiedkundige, oudheidkundige of theologische kennis bij te brengen, maar hen in contact met Christus te doen komen, die de Inhoud der Schrift is. Joh. 5 : 39.

ad. 3. *Dit maakt Schriftonderzoek noodzakelijk,* wijl Christus uit de Schrift gekend wordt. De onderwijzer moet verstaan wat hij leest. Daarom moet hij de Schrift onderzoeken; voortdurend. Van de woorden doordringen tot de begrippen; de Schrift zien als een geheel: voorbereiding van de komst, de komst en de toekomst van Christus Jezus.

ad. 4. *Hulpmiddelen.*

Vertalingen. Obbink en Brouwer; Voorhoeve.

Van Andel „Gewijde Geschiedenis". Eenvoudige uitlegkundige werken als Tekst en Uitleg en Korte Verklaring. Matthew Henry te uitvoerig en oud.

Atlas Bijbelse Landen, Dr van Deursen en Meima.

Bijbelse aardrijkskunde van Dr van Deursen.

Handleidingen:

Stock—Barger. Goed, maar niet meer verkrijgbaar.

„Kind en Zondag". Biedt minder Studie-materiaal en leidt minder tot zelfwerkzaamheid van de onderwijzer.

„Bij de Bron", van Ds P. ten Have, werd door de gebruikers ter Conferentie geroemd.

ad. 5. *Bestudeer het kind als onvolgroeid wezen.* Met deze eis wil vooral de Westhill Z.school rekenen. Aanpassen bij de voorstellingswereld en het begrippenmateriaal van het kind. „Leer den jongen naar de eis zijns wegs, en oud geworden zijnde zal hij er niet van afwijken. „Eis" of „mond zijns wegs" d. i. naar zijn bevattingsvermogen: niet te moeilijk, niet te gemakkelijk. Daarom scheiden naar leeftijd. Localiseer de gebeurtenissen, maak ze

aanschouwelijk. Verlang teruggave van het gehoorde in enigerlei vorm.

ad. 6. De onkosten hieraan verbonden kunnen gezamenlijk gedragen worden, door stichting van een bibliotheekje van het Z.schoolpersoneel.

Het in punt 5 aangestipte kwam uitvoerig in bespreking bij de volgende inleiding van Mej. E. Hof. L.

III

ZUSTERHULP.

Gel. zusters.

Op 1 Nov. a.s. verschijnt de eerste aflevering van ons maandblad

„DE KANDELAAR".

Meermalen bereikte ons de vraag: „Hoe staat het met ons blad?"

Deze vraag verwondert ons niet, want de tussentijd van besluit en uitvoering is voor hen, die wachten, wel lang, maar voor hen, die met de uitvoering belast zijn, is dit heus niet het geval.

Met dank aan onzen Hemelsen Vader kunnen wij zeggen, dat wij van alle kanten de grootste sympathie en medewerking ondervinden.

Velen gaven zich reeds op als abonnee.

Mogen wij de secr.essen van de verschillende afdelingen verzoeken, zo spoedig mogelijk haar aantal abonnees op te geven aan onderstaand adres? Ieder lid is natuurlijk in de eerste plaats zelf abonnee, maar doe uw best er meerdere bij te werven. Elke afdeling benoeme een distribuante, die geregeld elke maand de bladen op de vereniging uitgeeft, en die tevens zorgt voor getrouw opzenden der ab.gelden.

De distribuanten weten natuurlijk, dat het abonnement voor een heel jaar genomen wordt. Maar de gelden kunnen gemakshalve per kwartaal worden opgezonden bij vooruitbetaling aan de administratie.

En nu nog een woord aan

alle zusters der Bapt. Gemeenten.

Zoals U allen bekend is, bestaat er een Ned. Bapt. Vrouwen Beweging „Zusterhulp" en wellicht is er in Uw eigen gemeente een afdeling daarvan.

Misschien staat ge tegenover deze beweging nog wat vreemd en zijt ge daarom nog niet tot haar toegetreden. Maar als medelevend lid der gemeente, kunt ge niet vreemd staan tegenover haar streven; en nog veel minder tegenover haar pas genomen besluit.

Op de l.l. gehouden alg. verg. werd besloten een eigen verenigingsblad uit te geven, genaamd: „De Kandelaar".

Op de vraag, die misschien bij U opkomt, wat het *doel* van dit blad is, citeer ik enkele dingen uit ons proefnummer:

Doel:

a. Aan *alle* vrouwen een eenvoudig, goed woord te brengen voor haar geest, opdat zij mogen worden zusters in 't geloof aan God, in 't geloof aan Jezus Christus, in 't geloof aan één Heer, één doop;

b. een band te leggen van vriendschap in de zielen, die tot liefde kan opbloeien en eenzaamheid wegnemen;

c. een beter verstaan van elkaar in alle oorden en landen;

d. en een enkel voorbeeld te geven van werk tot navolging met hart en hand, dat in eigen leven nuttig zal zijn.

De werkwijze van ons blad is, dat het veel wetenswaardigs hoopt te brengen op allerlei gebied.

1. Artikelen, gewijd aan geloofsleven en zieleleven der vrouw;
2. berichten uit de zendingswereld en wat daar ook door vrouwen volbracht wordt;
3. gedichten, die in eenvoud schoonheid en diepte uitdrukken;
4. beschrijving van een aardig praktisch handwerk:
5. iets over leven van dieren, planten en bloemen in huis, tuin en natuur;
6. een leerzame rubriek over gezondheidsleer, verzorgd door een bekwamen arts;
7. (en niet het minst belangrijke) verslagen van de secr.essen der afd. van de N. B. V. B. en verantwoording door de p.m.esse.

Ziehier zusters, doel en werkwijze. Stemt ge in met ons doel? Geeft U dan p.o. op als abonnee bij de afd. in uw gemeente, of, zo die daar nog niet is, bij de administratie. De ab.prijs is slechts f 0.80 per jaar als U 't door middel ener afd. krijgt of f 1.00 per post. Deze prijs kan o.i. geen bezwaar meer zijn. Is het dit wel, wil ons dan ook daarmede in kennis stellen.

Zusters, wij rekenen op aller medewerking. Het geldt hier niet onze zaak, maar de arbeid in Gods koninkrijk. Het *werk* moet gedaan. Doen wij het niet dan doen anderen het voor ons, maar dan zijn wij voor God *niet verantwoord.*

Met hart. zustergroet,

A. BOITEN—Attema.

Het administratieadres is:

Mevr. S. Gebel—Kroes
Den Haag, Vaillantlaan 47.

Gelden kunnen ook gestort worden op Giro van M. Timmers—v. Hemert, No. 213498, Den Haag.

III

UIT DE GEMEENTEN

Het afscheid van Ds. J. Hekhuis.

Onder geweldige belangstelling heeft onze Voorganger gisteren afscheid van onze gemeente genomen. De vrees bestond dat voor dit afscheid zo grote belangstelling bestond, dat het publiek niet te bergen zou zijn, waarom 'n beroep is gedaan op de kerkvoogdij der Ned. Herv. Gem., om haar veel groter kerkgebouw voor deze gelegenheid te mogen gebruiken, aan welk verzoek met de grootste welwillendheid werd voldaan.

En nòg wist men met de bezoekers geen raad. Om half 5 was de kerk vol, evenals gangen, portaal en stoep. Het gebouw bevatte ongeveer 700 bezoekers.

Om 5 uur beklom onze Voorganger de kansel. Nadat van Psalm 89 de verzen 7 en 8 waren gezongen, en psalm 91 was voorgelezen, ging Ds. Hekhuis voor in gebed. Het gemeentelijk zangkoor zong onder leiding van den heer de Vries den scheidenden leraar twee passende liederen toe.

Vervolgens hield Ds. Hekhuis zijn afscheidsrede. Uren, dagen, maanden, jaren waren ook voor hem in Muntendam als een schaduw voorbijgevlogen. En nu het een dag van afscheid is, moeten sterke banden verbroken worden. Tot grondslag voor zijn overdenking koos onze Voorganger Joh. 10 : 27 en 28: „Mijn schapen horen Mijn stem en Ik ken ze en ze volgen Mij. En Ik geef hun het eeuwige leven en zij zullen niet verloren gaan in der eeuwigheid en niemand zal ze uit Mijn hand rukken". Er zijn vele stemmen in de wereld. De pers zegt: lees wat ik u kan mededelen. De literatuur zegt: neem kennis van hetgeen ik U kan leren. Maar wijs is hij, die naar de stem van Jezus luistert, Die gezegd heeft: „Mijn schapen horen Mijn stem". De beloften van den Heiland zijn voor de Bapt. Gem. van Muntendam in vervulling gegaan. Van een kleine kring van enige eenvoudige brs. en zrs. heeft God een grote gemeente doen ontstaan, met mannen- en vrouwenverenigingen, grote jeugdvergaderingen, meisjesverenigingen, Zondagsscholen, zang- en muziekvereniging en een evangelisatiepost te Veensloot.

Met dankbaarheid aan God wees onze Voorganger er op, dat gedurende zijn verblijf in Muntendam het aantal leden was verdubbeld en een bijgebouw was gesticht. „Vaker heb ik een beroep gehad naar elders, maar steeds van de hand gewezen. Doch het beroep van Emmer-Erfscheidenveen heb ik verstaan als Gods stem en daarom mag ik hier niet blijven, hoe gaarne ook. 14 jaren en 2 maanden heb ik met zegen gearbeid in uw midden. Daarom gel. gem. wees stil; wat ge nu niet begrijpt, zult U eens verstaan. God zal ook voor de herdeloze schapen van Uwe gemeente blijven zorgen, als die schapen blijven bidden en vertrouwen". Onze Voorganger gedacht nog de velen, die reeds naar het land waar nimmer scheiding zal zijn, waren gegaan. „Ga voort gel. gemeente; dat de eenheid blijve; schaar U achter het kerkbestuur in Gods kracht, tot eens het zalige Vaderhuis bereikt zal zijn". Ten slotte sprak onze Voorganger tot verschillende afgevaardigden, als Burgemeester Torringa, kerkeraad, collega's van andere Bapt. gemeenten, het Drankweercomité, het Reclasseringbureau, de kerkeraad der Herv. Gem, de heer Jager als Evangelist, en Ds. Weenink namens de Unie-Commissie en als vriend.

Nadat de afgevaardigden onzen scheidenden Voorganger hadden toegesproken, dankte Ds. Hekhuis voor hun goede woorden en ging voor in gebed. Hiermede was de plechtigheid afgelopen.

Des avonds om 8 uur was er in ons kerkgebouw een meer intieme afscheidsavond voor gemeente en vrienden. Vele spraken onzen Voorganger toe. Het waren uren van weemoed, doch Ds. Hekhuis verzekerde ons allen spoedig eens weer te zien, zo God het wil.

Vele blijken van sympathie mocht onze Voorganger ontvangen. Muntendam zal wel nooit door hem vergeten worden, evenals Muntendam Ds. Hekhuis nooit zal vergeten. Gel. Voorganger: „Vaarwel. God stelle U tot rijke zegen ook in Emmer-Erfscheidenveen".

Na 's Heren zegen over Ds. en Mevr. Hekhuis te hebben afgebeden, gingen wij huiswaarts, vertrouwende, dat Hij ons niet zal begeven.

Muntendam, 22 Sept. De Secr.

MEDEDELINGEN

Zusterhulp. Zelfverloocheningsweek 6-12 October.

„Grote gebeurtenissen werpen haar schaduwen vooruit!" wordt wel eens gezegd.

Zou onze Zelfverloocheningsweek niet een grote zaak kunnen worden? En zou er dan in de gezinnen vooraf niet eens overlegd kunnen worden, waarop bezuinigd kan worden gedurende één week? Het vooruitzicht, het een week lang zonder of met een minimale hoeveelheid suiker te moeten doen, is voor liefhebbers van zoetigheid een donkere schaduw, maar zouden wij door zulk een offer niet willen medewerken, om van de Zelfverloocheningsweek een grote zaak te maken? Kiest ge liever een ander bezuinigingsobject? Of meerdere tegelijk? De zaak des Heren is het zeker waard!

Met hartelijke zustergr.

S. BOURITIUS—Hamer.

U. R. C.

Sinds lange tijd heb ik gezwegen, omdat er geen giften voor de U. R. C. binnenkwamen.

Waar de uitzending uit Stadskanaal, d.d. 26 dezer, heeft plaats gevonden, verzoek ik de gemeenten, alsmede diverse luisterclubjes of luisteraars de collecten of giften spoedig te storten op giro 68108.

Tevens herinner ik de gemeenten aan het besluit van de Alg. Vergadering tot het houden van een najaarscollecte.

Van vele gemeenten mocht ik verleden jaar bedoelde collecte ontvangen, doch ook vele gemeenten hebben zich aan het besluit niet gehouden.

Vergeet de U. R. C. niet!

Utrecht, Rijnlaan 128bis. Giro 68108.

A. ZERBST, Penning.m.

Sla dit niet over.

Op mijn ootmoedig verzoek van j.l. gaven twee broeders antwoord.

Wie van U heeft nog wat *degelijks* en *leerzaams* te zeggen en wil de broederen dienen; wie heeft wat te vragen om gediend te worden?

Broeders, zendt 't mij en ik hoop U als uw gedienstige intijds een agenda te zenden.

De Secret.-generaal der Unie luidde reeds de klok voor plaats en tijd. Hoort dan, belanghebbenden!!

Uw dw., H. VISSER.

Sneek. Scriba.

7de Uitloting Obligatielening Gemeente Utrecht.

De volgende nos., alsmede coupon no. 7, zijn met ingang van 1 October a.s. betaalbaar bij den Administrateur

A. H. Zerbst,
Rijnlaan 128 bis, Utrecht.

No. 21 26 44 47 63 87 90 94 105 108 112 128 137 140 155 167 176 189 193 199.

De belanghebbenden maken wij er dringend op attent, dat coupon no. 2 ongeldig wordt.

A. H. ZERBST.

Utrecht, Rijnlaan 128 bis.

Naar de VIERDE Interprovinciale Landdag.

De gemeenten die deelgenomen hebben aan de DERDE I. P. L., hebben Maandag 16 Sept. te Stadskanaal vergaderd en besprekingen gehouden over de gehouden landdag en beraadslaagd over het houden van een vierde landdag.

Gezien het resultaat van de laatst gehouden landdag, werd besloten om D.V. in 1936 op de tweede Pinksterdag wederom een landdag, zo mogelijk in het gemeentebos te Assen, te houden.

Algemeen werd het betreurd, dat, met uitzondering van de gemeente Haulerwijk, de gemeenten in Friesland niet medewerken aan deze landdagen, die toch zo'n machtig middel zijn om de band tussen de gemeenten onderling te versterken en bekendheid te geven aan onze beginselen naar buiten. Pogingen om daarin verandering te brengen, opdat Friesland niet blijft volharden in het isolement, zullen niet nagelaten worden.

Aangezien de inkomsten de uitgaven van de laatst gehouden landdagen niet gedekt hebben, waardoor het reservefonds nagenoeg uitgeput is, werd besloten om in den vervolge een eventueel tekort door de deelnemende gemeenten gezamenlijk te doen dragen. Wanneer echter ieder deelnemer zijn financiële verplichtingen nakomt en Alexander de kopersmid verboden wordt om op de collecteschaal plaats te nemen, dan is er van een tekort in de toekomst geen sprake.

Dat bij de volgende te houden landdag rekening gehouden zal worden met bij vorige gelegenheden gemaakte fouten en opgedane ervaring behoeft geen betoog. Verwacht mag dan ook worden dat de nu komende landdag in alle opzichten de reeds gehouden landdagen zal overtreffen.

Aan de landdag zullen deelnemen alle gemeenten uit Groningen, de gemeenten 2e Exloërmond, Emmererfscheidenveen en Nieuw Weerdinge uit Drenthe en de gemeente Haulerwijk uit Friesland.

Het comité van voorbereiding bestaat thans uit de broeders: P. J. Deursen van Groningen, D. Olieslager van Nieuwe Pekela, H. Huizing van Stadskanaal, L. Jansma van Haulerwijk ondergetekende.

Vriescheloo, September 1935.

J. B. DE NEEF.

ADVERTENTIEN

Vrijdag 4 October 1935 No. 2386 54ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN — GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. L. DE HAAN - UTRECHT KERKSTRAAT 28 BIS
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN — CHRISTUS —

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.65 BUITENLAND PER JAAR f 3.50

AAN ZEER STILLE WATEREN

De zuurdesem der farizeërs of de mens in de rol van den vrome.

Wacht u voor de zuurdesem der farizeërs . . . . .
Marcus 8 : 15.

Wat was de zuurdesem der farizeërs? Over het antwoord op deze vraag behoeven we niet in twijfel te verkeren. In het 12e hoofdstuk van het evangelie van Lucas wordt ons medegedeeld, dat Jezus zelf deze zuurdesem zag als het beeld van de geveinsdheid.

Nu moet gij niet denken, dat onze Heiland met geveinsdheid hetzelfde bedoelt als wat wij eronder verstaan, nl. huichelarij. Voor Hem is geveinsdheid, wat de toneelspeler doet, die zich inspant om een zeker persoon weer te geven. De acteur veinst een koning of admiraal of rechter of dominee te zijn en probeert den mens, die hij voorstelt zo getrouw mogelijk uit te beelden.

De geveinsde is niet zichzelf; hij speelt een rol; hij is een ander.

* * *

Volgens Jezus waren de farizeërs geveinsden. Wie of wat speelden zij dan? Zij speelden den vrome naar de opvattingen van het overgrote orthodoxe gedeelte der kerk der vaderen. Zij trachtten den vrome uit te beelden, zoals die gedacht werd door het kerklievende publiek. En vele van deze farizeërs speelden hun rol zo nauwgezet, dat zij ervan overtuigd waren, dat hun voortreffelijk spel door God hun tot rechtvaardigheid zou worden gerekend. Paulus bijvoorbeeld was lange tijd een farizeër geweest — geen huichelaar, maar een ernstig speler; „een Hebreër uit de Hebreërs, zijnde overvloedig ijverig voor de vaderlijke inzettingen, naar de wet onberispelijk".

Was dat geen mooi spel? Wie kon hem evenaren?

Eens kwam een rijke jongeman tot Jezus met de woorden: „Goede Meester, wat doende zal ik het eeuwige leven beërven?" De rabbi van Nazareth antwoordde: „Gij weet de geboden; gij zult geen overspel doen; gij zult niet doden; gij zult niet stelen; gij zult geen valse getuigenis geven; gij zult niemand te kort doen; eert uw vader en uw moeder". En hij zeide: alle deze dingen heb ik onderhouden van mijn jonkheid aan".

Was dat geen mooi spel? Ja 't was schitterend spel zelfs.

Maar 't was toch niet meer dan spel.

* * *

Mooi, schitterend spel, maar niet meer dan spel.

Beantwoordt het leven daarmede aan zijn roeping en vindt het daarin volle bevrediging?

Is vroom-zijn, is het discipelschap van Jezus, is Christen-zijn een kwestie van spel? Is dichter-zijn een zaak van techniek? Hier hebt ge een gedicht, dat in vorm onaanvechtbaar is. De maat is zonder oneffenheid, de woorden zijn alle zoetvloeiend; de rijm is gebrekeloos: aap, knaap, raap en paap vinden het in hun rondedans evengoed met elkaar als hoed, roet, zoet en knoet. En toch is het gedicht een mislukking, hoewel niet gezondigd is tegen de regels der kunst. Wat ontbreekt er aan? Ziel! Leven! En daarom bloed en gloed!

Of neem een monument, het werk van den een of anderen beeldhouwer. Tot in de kleinste bijzonderheden zijn de verhoudingen zuiver. Op de vorm valt geen critiek uit te oefenen. En toch mist het wat. Wat dat is? Wel: ziel, enthusiasme!

De vrome, het kind van God, de Christen moet ge niet spelen, al kunt ge dien ook spelen naar al de regelen der kunst. Gij brengt het toch nooit verder dan spelen .... en een speler is altijd iemand anders dan de persoon, die hij voorstelt.

„Wacht u voor de zuurdesem der farizeërs....!" Speel den vrome nooit Wat dan?

De vrome, het kind van God, de Christen moet gij *zijn*. Diens bloed moet door de aderen stromen en diens gloed op het aangezicht liggen.

Alice Nahon zingt van den vrome:

Daar juicht iets in uw vreugde
En, zo ge wel eens schreit,
dan lacht er door uw tranen
zoveel gelatenheid....

O Lieve, zeg me stille,
is dat soms verre schijn
van de eindeloze weelde,
héél dicht bij Hem te zijn?

Hier wordt geen speler beschreven, maar een geborene.

Wat zijn wij, spelers of geborenen?

„Wacht u voor de zuurdesem der farizeërs ...."

„Tenzij gijlieden wederom geboren wordt ...."

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

LOSSE SCHAKELS

Kleine schooltjes. Wij kennen de klachten over de kleine schooltjes, die het onderwijs heten duur te maken. Frankrijks zinkende bevolking schijnt daar het vraagstuk nog veel ernstiger te maken. Daar zijn, zo lazen we, 315 schooltjes met een bevolking van 4 of minder leerlingen. Het onderwijs aan elk dezer kinderen kost de Staat ongeveer 300 gulden per jaar. Zesentwintig scholen hebben één leerling, vijftig twee, en honderd drie, terwijl honderdnegenendertig scholen elk vier leerlingen tellen. — Als minister Marchant eens emplooi ging zoeken in Frankrijk?

Tactgevoel. Een der laatste Nrs van The Baptist Times vertelt bijzonderheden van de arbeid door Ds en Mevr. Rowntree Clifford gedurende achtendertig jaar gedaan in de arme buurten van Londen. Mevrouw Clifford vertelde:

„Een van de moeilijkste vraagstukken temidden van de schrijnende armoede was hoe te geven zonder te kwetsen. Velen van hen, die in grote nood verkeerden, waren zuivere, welopgevoede en gevoelige naturen. Sommigen van hen, die Christus vonden als hun Heiland en Vriend, verklaarden, ofschoon ze in diepe nood verkeerden, dat ze geen hulp nodig hadden. Zij wensten hun eer op te houden.

Wie helpt, moet zó helpen, dat het eergevoel niet gekwetst, maar gewekt en aangekweekt wordt. Men mag de arme niet vernederen.

De Levende Kerk. In hetzelfde Nr van bovengenoemd weekblad wordt ook gesproken over de Levende Kerk. Deze Kerk zal, meent de Schrijver, vier kenmerken dragen. Ze zal zijn:

Algemeen (Katholiek),
Evangelisch,
Modern en
Vrij.

Elk dezer kenmerken wordt dan nader uitgelegd. Bij „katholiek", moeten we niet aan de kerk van Rome denken, die door vele Protestanten en Protestantse bladen, grote en kleine, al napratende de „katholieke" genoemd wordt. Het woord is bedoeld in z'n oorspronkelijkezin van „algemeen geldig" en wil zeggen, dat de Kerk die waarheden verkondigt, die overal en voor allen van kracht zijn, zullen ze zalig worden.

Zendeling en Priester. Ergens in de Congo waren zeven mannen, leden van een geheim verbond, die zich aan moord hadden schuldig gemaakt, ter dood veroordeeld. Ze werden bezocht, eerst door een zendeling. Een Rooms priester maakte zich ook op, om de veroordeelden voor te bereiden voor de laatste gang. De zendeling ging vooraf tot den priester en verzocht hem deze onwetende heidenen, die vlak voor de dood stonden, uitsluitend te willen bepalen bij de grote waarheden, waarop het voor hun behoud aankwam en, gelijk hij gedaan had, hen slechts te spreken over Gods Vaderliefde en het verzoenend sterven van Christus. — De priester antwoordde, dat zij op verschillende punten verschil van mening hadden, maar in de door den zendeling genoemde overeenstemden en dat hij er zich in dit geval toe bepalen zou slechts daarover met de gevangenen te spreken. Hij verzocht den zendeling zijn bezoeken te blijven voortzetten.

De veroordeelden toonden geen spoor van berouw. Hoe nader het tijdstip van hun dood kwam, hoe harder en ontoegankelijker schenen ze te worden. De laatste dag voor hun terechtstelling hield de gemeente van den zendeling, naar haar gewoonte, bidstond. Allen zonden gebeden op voor de bekering van de moordenaars. Des avonds ontmoette de zendeling den priester, die juist uit de gevangenis kwam en mocht horen, dat ze allen tot bekering gekomen waren. Toen hij vroeg, wanneer die verandering was ingetreden, was het antwoord : vanmiddag tegen halfvijf. Wel had de priester ze nog naar het voorschrift van zijn kerk gedoopt, maar de grote verandering had bij hen plaats gehad als vrucht van de prediking van Gods liefde en Christus' zoendood.

Het Zoeklicht en Wij. Naar aanleiding van de Balkan-reis van br Joh. de Heer en de ontvangst daar door hem gevonden in de Baptisten gemeenten, verzochten wij hem zijn houding tegenover ons nog eens te willen herzien. Er liep nog een oud geschil. 't Doet ons genoegen dat hij zich daarover onlangs in zijn blad heeft uitgesproken. 't Incident is hiermede gesloten.

De Paus en de Vrede. De heer Lansbury, een der leiders van de Engelse Arbeiderspartij, deed voor enkele dagen een ernstig beroep op de kerken, om te arbeiden voor het bewaren van de vrede in het Italiaans-Abessynisch geschil. Hij verzocht den Paus de leiding te nemen van deze vredesactie.

Hensley Henson, een bisschop van de Engelse Staatskerk, heeft daarover iets gezegd, dat de aandacht heeft getrokken. Bij de gedachte, dat men in deze zaak gaarne zag, dat de Paus de leiding op zich nam, kon hij glimlachen. Veel meer dan zijn voorgangers kan deze Paus genoemd worden „de gevangene van het Vatikaan". Niet slechts dat hij de vrijheid, die hij heeft, heeft te danken aan de gunst van Mussolini, maar hij is onderworpen aan de gebiedende wil van den dictator. Dan is hij een Italiaans priester, levend temidden van een volk, dat dronken is van geestdrift voor Mussolini's oorlogspolitiek. Gerekend met wat hij is en wie hij is, is het meer dan onmogelijk, dat zijn geheime sympathieën met Italië zijn. Ongetwijfeld — zo meent bisschop Henson, is dit de reden, waarom zijn uitlatingen zo aarzelend en ontwijkend zijn.

Rome en Abessynië. De sympathieën der Roomse pers zijn minder klaarblijkelijk aan de kant van Abessynië. De Roomse ziet deze dingen door een kerkelijke bril. Abessynië is een oud christelijk land, maar zijn kerk is onafhankelijk gebleven van de Kerk van Rome.

Roomse zendelingen trachten deze oude zelfstandige christelijke kerk onder het gezag van den Paus te brengen. Dat zou — naar 't althans schijnt — gemakkelijker gaan, als Italië in Abessynië de lakens uitdeelde. Het staatkundige Rome baande het kerkelijke Rome de weg. Daarom Rome's terughoudendheid.

Het gevaar van deze houding. Dezer dagen lazen we ergens, dat men mag zeggen dat de Roomse zending voor een ernstige crisis staat. De weifelende houding van het Vaticaan schijnt zo duidelijk te zijn ingegeven door stille sympathie met Mussolini's politiek, dat de gekleurde volken in de Kerk van Rome mede hun vijand beginnen te zien. Het remt Rome's invloed in de heidenwereld.

De zending moet voorzichtig zijn, want waar zij verdacht wordt van in de dienst te staan of althans te worden getrokken van imperialistische doeleinden, verliest ze haar invloed op de ontwakende gekleurde volken.

De gemeente heeft altijd ingezien, dat ze, zal ze haar taak goed kunnen blijven vervullen, ze volkomen vrij moet zijn van de Staat. In haar vrijheid liggen haar kansen.

Staatskerk en Belijdenisfront. In Duitsland heeft zich in de Staatskerk een belijdenisfront gevormd, die de oude vrijheid der kerk tegenover de Staat wenst te handhaven. Ze verzetten zich tegen bisschop Müller's gezag en tegen de staatsinmenging in kerkelijke zaken.

Dat verzet vindt haast overal in de protestantse kerken in de wereld sympathie. Onze Duitse geloofsgenoten houden zich echter afzijdig. De vervolgingen, die zij te verduren gehad hebben, zijn juist altijd van de kant gekomen, die nu het Belijdenisfront vormt. En bovendien zeggen zij dat de kerk, die op de Staat wil steunen en van de Staat wil leven, ook de veranderingen van staatsvorm en staatsgezag moet willen meemaken. De kerk, die staatskerk wil zijn, moet de konsekwenties aanvaarden, en wil ze dat niet, dan geen verzet plegen, maar Vrije Kerk worden. — Dat is het baptistische principe.

L.

HET JODENVRAAGSTUK EEN TEKEN DES TIJDS.

De Nederlandse Vereniging van Joden-Christenen heeft op Woensdag 11 Sept. j.l. te Zeist een landdag gehouden onder leiding van Dr. J. H. Zalmann, arts te Soest.

Een dag te voren was juist het grote jaarlijkse congres van de duitse nazi's te Neurenberg begonnen. Julius Streicher heeft ter gelegenheid van de aanvang van de rijkspartijdag gezorgd voor een extra nummer van het felle anti-semitische blad „Der Stürmer", onder de titel : „Moordenaars vanaf het begin". In onze dagbladen konden we over deze extra iditie o.a. het volgende lezen :

Het uitvoerige nummer geeft een groot aantal verhalen over moorden en martelingen, die door Joden vanaf de oudheid tot en met het optreden van de Tsjeka in Rusland gepleegd zouden zijn. Het nummer is geïllustreerd met prenten waarop de slachtoffers van de „Joodse terreur" levend gevild worden. Zelfs is er een illustratie, die een handschoen vertoont, die gemaakt is uit mensenhuid.

De slottirade van het blad luidt: „De Joden zijn een volk van moordenaars en hun misdaden schreien ten hemel. Zo zal het voortgaan tot de tot bewustzijn gekomen niet-Joodse wereld zich aaneensluit . . . . en de doodstraf over de Joden wordt uitgesproken en uitgevoerd".

In een boodschap van Streicher wordt o.m. gezegd: „De trouw aan den Führer en het geloof aan zijn zending zullen het nationaal-socialisme helpen ook de laatste overwinning te bevechten, de overwinning op de wereldvijand Juda. Dat de Rijkspartijdag in 1935 gehouden wordt te midden van een door Joden opgehitste wereld doet ons de grootte inzien van de taak, tot oplossing waarvan het lot het nationaal-socialisme heeft uitverkoren".

Ook werden op de gehouden rijksdag in een minimum van tijd drie nieuwe wetten bij acclamatie! aangenomen. De derde wet is de rijksvlaggenwet, die ons hier minder interesseert. Maar die twee andere wetten willen we hier afdrukken, omdat ons bij een nauwkeurige lezing er van zal blijken, welke gruwzame vormen het anti-semitisme in Duitsland reeds heeft aangenomen. De Joden in Duitsland zijn geworden tot mensen van de tweede rang. Ze zijn nu mensen zonder rechten maar hebben wel hun plichten na te komen. Hun staatsburgerschap is hun ontnomen. Ze zijn gelijkgesteld met misdadigers en minderwaardigen. En dat alles op grond van een waan-idee van suprematie van eigen ras.

Lezen we slechts aandachtig de volgende twee van de drie te Neurenberg aangenomen wetten.

Wet tot bescherming van het duitse bloed en van de duitse eer.

Paragraaf 1.

1. Huwelijken tussen Joden en onderdanen van Duits of aanverwant bloed zijn verboden. Huwelijken die niettemin gesloten worden, zijn ongeldig, ook wanneer zij, ter ontduiking van deze wet, in het buitenland gesloten zijn.

2. Het voorstel tot nietigverklaring kan slechts door den justitie-ambtenaar aanhangig gemaakt worden.

Paragraaf 2.

Buitenechtelijk verkeer tussen Joden en onderdanen van duits of aanverwant bloed is verboden.

Paragraaf 3.

Joden mogen vrouwelijke onderdanen van Duits of aanverwant bloed onder de leeftijd van 45 jaar niet in hun huishouding tewerkstellen.

Paragraaf 4.

1. Joden is het hijsen van de rijksen van de nationale vlaggen en het tonen van de rijkskleuren verboden.

2. Daarentegen is hun het tonen der joodse kleuren toegestaan. Het gebruik maken van deze bevoegdheid staat onder staatsbescherming.

Paragraaf 5.

1. Wie in strijd met het verbod van paragraaf 1 handelt, wordt met tuchthuis gestraft.

2. De man, die in strijd met het verbod van paragraaf 2 handelt, wordt met gevangenisstraf of met tuchthuis gestraft.

3. Wie in strijd met de bepalingen van de paragrafen 3 of 4 handelt, wordt gestraft met gevangenisstraf tot de duur van een jaar en met geldboete of met een van deze straffen.

Paragraaf 6.

De rijksminister van binnenlandse zaken kondigt, in overleg met den plaatsvervanger van den leider en met den rijksminister van justitie de voor de uitvoering en aanvulling van deze wet noodzakelijke rechts- en bestuursmaatregelen af.

Paragraaf 7.

De wet treedt op de dag na de afkondiging, paragraaf 3 echter pas op 1 Januari 1936, in werking.

De volgende wet regelt het duitse rijksburgerschap en heeft de volgende inhoud:

De rijksburgerwet.

Paragraaf 1.

1. Staatsburger is, wie binnen het beschermende verband van het Duitse rijk valt en daardoor tegenover het rijk bijzondere verplichtingen heeft.

2. Het staatsburgerschap wordt verkregen volgens de voorschriften van de wetten op het rijks- en staatsburgerschap.

Paragraaf 2.

1. Rijksburger is slechts de staatsburger van duits of aanverwant bloed, die door zijn gedrag bewijst, dat hij bereid en geschikt is om getrouw het duitse volk en rijk te dienen.

2. Het rijksburgerrecht wordt verkregen door verlening van de rijksburgerbrief.

3. De rijksburger is de enige drager van het volle politieke recht volgens de wettelijke maatregelen.

Paragraaf 3.

De rijksminister van binnenlandse zaken kondigt in overleg met den plaatsvervanger van den leider de voor de uitvoering en aanvulling van de wet noodzakelijke rechts- en bestuursvoorschriften af.

Uit dit alles blijkt overduidelijk hoe fel de Jodenhaat in Duitsland oplaait. En nog is het einde niet gekomen.

Het Joden-vraagstuk is een teken des tijds!

En nu denk ik weer aan de gehouden landdag, waarvan in het begin van dit artikel sprake is.

Het algemene onderwerp luidde: „Barmhartigheid tegenover de Joden". Er werd een morgen-, een middag- en een avondsamenkomst gehouden. De motto's voor de morgen- en avondsamenkomst luidden respectievelijk: „Liefde is begrijpen" en „Liefde brengt de oplossing". Voor de middagsamenkomst had men twee motto's gekozen: „Liefde doet waarderen" en „Liefde dringt tot daad". Alleen deze middagsamenkomst konden we bijwonen. We hoorden den joodsen zendeling Hirsch Blum van Amsterdam spreken over „De sprake van de joodse symboliek". Zonder liefde is waarderen van het joodse volk niet mogelijk. Met welk een liefde sprak deze bekeerde Jood over zijn volk, over het Oude Testament en de joodse symboliek, en over Jezus Christus! Het joodse volk is *het* symbool van God, waarvan Jezus Christus de werkelijkheid is.

Met bijzonder veel genoegen luisterden we naar Mej. A. Th. Knuttel van Soestdijk, die over de wederopbouw van Palestina sprak. Ze sprak uit de schat van haar ervaringen, opgedaan tijdens haar arbeid van vele jaren in Palestina. Het Zionisme is als organisatie een werktuig in de hand van God. De christenen moeten daar waarderend en dankbaar tegenover staan. Gedurende de laatste 15 jaar is er in Palestina veel veranderd. Moerassen zijn drooggelegd. Waterleiding is op vele plaatsen aangelegd. Mej. Knuttel sprak over de landbouw en veeteelt; over de sinaasappelteelt, die zeer belangrijk en geheel in joodse handen is; over de dode zee; over de haven van Haïfa. In de laatste $2^1/_2$ jaar zijn 25000 duitse emigranten (Joden) naar Palestina gegaan.

Ook zijn er vele bezwaren, waarvan de voornaamste zijn: 1 tegenwerking van de religieuze Joden en 2. tegenwerking van de half geassimileerde Joden, die bevreesd zijn dat de Zionisten hen schade berokkenen.

Als problemen werden genoemd: 1. te weinig arbeiders; (Palestina is het enige land ter wereld, waar gebrek aan arbeidskrachten is!) 2. de noodzakelijkheid, de historische rechten en de positie der Joden te versterken; 3. het joodse volk te verenigen; 4. de Arabieren („de kinderen van het Oosten").

We moeten de oplossing overlaten aan Hem, die Ismaël wil zegenen, maar met Jakob Zijn verbond heeft gemaakt. De geschiedenis van Iraël is voor ons het bewijs, dat God Zijn woord gestand doet en dat Hij trouwe houdt tot in eeuwigheid.

Wat het Joden-vraagstuk betreft mogen we niet spreken van toeval, maar van beschikking Gods.

Het was erg jammer, dat men zich niet aan de tijd hield. Daar werd veel te lang gesproken. Men had die middag met twee onderwerpen inplaats van vier kunnen volstaan! We hebben Ds. A. A. Wildschut van IJmuiden (als derde spreker) nog een tijdlang kunnen aanhoren, maar moesten toen vertrekken.

De Nederl. Vereniging van Joden-Christenen kent óók het Joden-vraagstuk. Maar men wil dit Joden-vraagstuk — en dat bleek in Zeist wel overduidelijk — van Christelijk standpunt uit benaderen. Men wil het zien in het licht van de bijbel. En dan wordt het gezien als een teken des tijds!

d. H.

ZUSTERHULP.

Pleizier in Zelfverloocheningsweek.

Antwoord aan een vragenden broeder.

Op mijn stukje over Zelfverloochening in ons blad van voor 14 dagen ontving ik een brief van een broeder uit Groningen, waarin hij o.a. opmerkt: „'t Is zo iets ongewoons voor velen, dat ze het mooie er niet gauw van inzien en ook niet weten, hoe ze het wel in de practijk moeten brengen. Zou het daarom niet gewenst zijn, dat iemand, die met succes en genoegen (pleizier) gedaan heeft vorig jaar eens in „De Christen" bekend maakt, wat ze die week hebben nagelaten en gedaan. Hoe dus zo'n zelfverloocheningsweek kan worden ingericht? Leringen wekken wel, maar voorbeelden maken een zaak duidelijk".

Laat mij allereerst mogen zeggen, dat het mij verblijdt een broeder belang te zien stellen in deze onze aan den lijve te voelen aangelegenheid en ik hoop zeer dat vele broeders met hun vrouwen de lichte last zullen dragen.

Ik dank onzen vragenden broeder wel voor zijn wenk en gaarne wil ik mijn gevoelen en kennis ter beschikking van hem en anderen stellen. Misschien zijn er wel meer zusters die met haar ervaringen onze goede zaak dienen kunnen. Ik nodig ze uit dat te doen.

Er is altijd wel wat, waarop wij kunnen bezuinigen: als vlees, spek, suiker, eieren, koekjes, kaas, krentebrood, tram- en andere verplaatsingsonkosten, pleizieruitgaven, enz. Een maaltijd zonder vlees kan heus wel smakelijk worden toebereid. Velen onzer herinneren zich nog wel het vleesloze tijdperk in de dagen van de grote oorlog en hoe vernuftig we toen waren! Koffie en thee zonder suiker smaken heel goed, vooral als ze suikerloos gehouden worden om Christus' wil. Het avondbrood kan best een week lang zonder ei, kaas, vis, honig, enz. gebruikt worden. Daniël deed het ook en zijn gedaante was na tien dagen „schoner en vetter van vlees dan alle de jongelingen, die de stukken van de spijs des konings aten". Vele zusters zijn gewoon koekjes of cake of andere lekkernijen voor de Zondag in te kopen. Ook dat kan achterwege blijven. Krentebrood is tweemaal zo duur als wittebrood. Dus geen krentebrood in de zelfverloocheningsweek.

Nu zal iemand die op lijfsbehoud bedacht is, jammeren dat hij geen voeding genoeg krijgt. Hij zij niet verontrust eer dat het nodig is. De geneesheren beweren, dat er meer mensen sterven aan overvoeding dan aan ondervoeding. De eenvoudigste en goedkoopste levensmiddelen bevatten de beste materialen voor de opbouw en het onderhoud van het menselijke lichaam.

En nu nog iets over het pleizier.

Ik geloof, dat menige zuster, die verleden jaar meegedaan heeft, er een aardig verhaaltje van zou kunnen vertellen. Ik wou dat ze het hier deden — en misschien krijgt de eene of andere de vrijmoedigheid daartoe. Zelf wil ik wel een begin maken.

We waren 's middags om de vleeslose tafel geschaard, toen al gauw de opmerking gehoord werd: „O, vrouw, ik heb veel te veel vlees gekregen; dat is niet goed voor mijn broos en bouwvallig lichaam. Neem toch een stukje van mij over!"

De volgende middag werd de niet verschenen soep onder handen genomen: „Och, och, wat heb ik toch heerlijk in je soep gesmuld. Ze was niet te hartelijk en niet te laf, niet te dik en niet te dun; niet te heet en niet te koud; niet te veel en niet te weinig. Wat voor soep was het, kip of tomaten?"

In onze verbeelding vonden we de biefstuk soms zo verschrikkelijk taai, dat wij ze onmogelijk konden eten, en de vis zo hard gebakken, dat wij aan onze ontevredenheid over de keukenprinses de vrije loop gaven om ten slotte een traan van berouw weg te pinken en voor onze harde woorden excuses aan te bieden!

Een broeder komt binnen en zal thee met ons drinken. „Broeder Jansen, hoeveel schep suiker is het ook weer, vijf of zes?" En Jansen antwoordt gelaten: „Ik dank deze keer voor de suiker, Mevrouw! Ik ben ook onder de macht van anderen gesteld!"

Wij hebben samen schik gehad in de zelfverloocheningsweek en wij hopen het weer te hebben.

T. WEENINK—Dethmers.

UIT DE GEMEENTEN

HOORN. Wederom een vreugdekreet uit het koude Hoorn. Wij kunnen onzen God niet genoeg danken voor de rijke zegen ons wederom geschonken. God vergeet onze kleine gemeente niet. Hij wil nog zielen toebrengen. Het was dan ook een ware feestdag, toen een broeder en een zuster, die reeds geruime tijd met ons opgingen, op de belijdenis van hun geloof werden gedoopt. Daartoe was tot ons overgekomen br. Ds. Planting van Amsterdam, die bij deze gelegenheid sprak over de woorden: „*Hoort Hem*".

Bij de viering van het Avondmaal werden de nieuwe leden hartelijk toegesproken door br. Brongers die ook zeer dankbaar was voor de zegen, die God heeft geschonken op de arbeid.

De gemeente Hoorn verblijdt zich, dat zich nieuw leven openbaart. Ons geloof wordt daardoor versterkt. Onze gemeente heeft wel met moeilijkheden te kampen, omdat zij klein van kracht is. Maar ze vertrouwt op den Heer der gemeente.

Voor een broeder en zuster der gemeente was het een dubbele feestdag, omdat het voor hen juist de dag was, waarop zij voor dertig jaar in de echt werden verbonden, en nu hun zoon door de doop in de gemeente mochten zien worden opgenomen.

Wij gaan ondanks de benarde tijdsomstandigheden moedig voorwaarts.

De Correspondent, J. P.

EMMER-ERFSCHEIDENVEEN. Het was voor onze gemeente een ware feestdag, toen Ds. Hekhuis Zondag 29 Sept. aan onze gemeente werd verbonden. Bijna een jaar waren we zonder een eigen voorganger geweest. En ofschoon alles goed ging en vooral ouderling Wolters zich reusachtig van zijn taak heeft gekweten, was er toch veel werk wat niet gedaan kon worden, omdat de tijd daartoe ontbrak.

Als bevestiger trad op Ds. J. W. Weenink.

Na het zingen van Ps. 68 : 2 las Ds. W. een gedeelte uit Handelingen der Apostelen en wel hoofdstuk 26 : 9—19, als uitgangspunt nemende de verzen 16 en 18, inzonderheid de woorden: „U te stellen als dienaar en getuige".

In een korte doch zeer bezielende predikatie stelde zijn Eerw. de roeping van een door Christus geroepen voorganger in het licht.

Twee ouderlingen namen mede aan de handoplegging deel en werden gemeente en voorganger aan elkaar verbonden.

Na gebed zong de gemeente haar nieuwen voorganger Ps. 134 : 3 toe.

Was des morgens het kerkgebouw met nieuw-aangebouwde leerzaal reeds bezet, 's middags bij de intrede kon trots alle schikkingen het volk niet geborgen worden. We moesten velen teleurstellen.

Naar aanleiding van 2 Corinthe 5 : 20 en 21 bepaalde onze nieuwe voorganger ons in een met gloed doordrongen rede bij het gezantschap van Christus, bij de zending als zodanig en bij de verzoening, die ons van Christuswege wordt aangeboden. Nadat Ds. Hekhuis verschillende officiële personen en groepen had toegesproken, werd in de eerste plaats het woord tot hem gericht door den Burgemeester der gemeente Emmen, Mr. Bouwma, die Ds. Hekhuis er op wees, dat hij in deze trieste donkere en droeve tijden een verheugende arbeid mocht verrichten, n.l. het brengen van „De Blijde Boodschap van verlossing". Mr. Maitland, kantonrechter te Emmen, begroette in Ds. H. geen onbekende. Op het gebied der reclassering had hij reeds 10 jaar lang de ijver van Ds. gadegeslagen. Hij hoopte ook verder van Ds. Hekhuis die steun te ontvangen, die vereist is voor het werk onder gevallenen, opdat dezen mogen worden opgericht uit het slijk der zonde. Namens de Unie sprak br. D. Olijslager van Nw. Pekela,

die gemeente en voorganger van harte gelukwenste. Nadruk merd gelegd op de woorden: „bidt en werkt". Ouderling Wolters riep namens gemeente en verschillende takken van arbeid den voorganger een hartelijk welkom toe.

Namens de jeugdverenigingen der 3 samenwerkende jeugdgroepen uit de Veenkoloniën sprak br. Reinsma van 2e Exloërmond. Ds. Jansma van Nw. Pekela sprak namens de Veenkoloniale Bond.

Ds. de Neef sprak namens de Comm. voor I. P. L., als afgevaardigde der gemeente Vrieschelo, en als vriend.

De heer B. G. de Jong, hoofd der Alg. Chr. School, sprak enige woorden van welkom en hoopte in Ds. H. een warm voorstander van het christelijk onderwijs te vinden. Br. A. v. d. Deen voerde als afgevaardigde van de gemeente Muntendam het woord.

Om niet te veel plaatsruimte in te nemen, deel ik U nog mede, dat de begroetingssamenkomst heel gezellig en gezegend was.

Onze voorganger heeft gevoeld, dat hij welkom is. De gemeente is er van overtuigd in Ds. Hekhuis een man van den Heer te hebben ontvangen.

Geve de Heer, dat we een rijke oogst van zielen mogen binnenhalen en dat de H. Geest in ruime mate in ons midden moge wonen. Dat ook de gemeente Muntendam weer spoedig een eigen voorganger moge ontvangen, is onze hartelijke wens en bede.

Met heilbede,
De Correspondent.

Iets over de Zondagsschoolconferenties.

Bijna een jaar geleden, op Zaterdag 6 October 1934, hebben we onze eerste Zondagsschoolconferentie te Groningen gehouden. Deze nieuwe tak van arbeid, die begonnen is in de hoop en met de bede gezegend werk te mogen verrichten, zag de eerste zwakke pogingen met succes bekroond. In 't afgelopen jaar mochten we drie conferenties beleggen, twee in Groningen en een in Leeuwarden. Een vierde, te Stadskanaal, is in voorbereiding.

't Zondagsschoolwerk is werk onder de jeugd, en wil men dat met zegen doen, dan moet dat zo goed mogelijk gedaan worden. We laten ons bij ons werk (tenminste, dat behoren we te doen) steeds leiden door de gedachte, dat werk in Gods koninkrijk onze beste krachten vraagt. Maar ons werk onder de kinderen vraagt zo mogelijk nog meer. Immers we leren de kinderen de *eerste* stap zetten op de weg ten hemel. En die *eerste* stap, dat *begin*, is juist zo erg belangrijk. Niet voor niets zijn er twee Hollandse spreekwoorden, die zeggen: „Goed begonnen, veel gewonnen" en „Een goed begin is 't halve werk". Wat wij bij de kinderen in hun jeugd verknoeien, kan later o zo moeilijk weer hersteld worden. Het begin moet dus goed zijn, maar een ander, niet minder bekend spreekwoord zegt: „Alle begin is moeilijk". Dit geldt ook voor ons werk. Het is een moeilijke taak, die wij op ons hebben genomen. En om die taak zo goed mogelijk te vervullen, moeten we leren d.w.z. studeren, nadenken, maar ook lessen trekken uit onze eigen ervaringen en die van anderen. En juist over die ervaringen van collega's krijgen we iets te horen op onze conferenties. We hebben er al veel van mogen horen en dus leren. Maar er valt nog veel meer te leren voor ons allen. De conferenties willen, onder Gods leiding, U hierin helpen. Bezoekt ze dus. God heeft ons in 't verleden Zijn zegen steeds geschonken. Hij zal ons die in de toekomst ook niet onthouden, daarvan zijn we zeker.

Dit stukje is bedoeld als een soort van verjaringsstoespraakje bij de eerste verjaardag van onze eerste conferentiedag. We hopen dat er nog veel verjaardagen mogen volgen.

Een woord van dank moet hier nog bij aan de redactie van „De Christen", die steeds zo bereidwillig plaatsruimte afstond voor onze berichten en referaten.

ETTY DE VRIES.

STORMGETIJ!

De herfst is gekomen. En de herfststormen. Vandaag fietste ik over de kale, onbeschutte wegen van Noord Friesland. Om mij heen breidden zich tot aan de horizon de wijde grasvelden uit, hier en daar onderbroken door een groepje bomen, waaruit een kerktoren oprees. Daarover welfde zich de hemel waaraan met schrikkelijke haast grote zware wolken zich voortspoedden, steeds opgejaagd door een sterke Westenwind. Naast mij worstelde een broeder. Het ging ons als de discipelen op 't meer: de wind was ons tegen. Thuisgekomen zeeg ik neer in één der beste stoelen, er zijn maar een paar, nam de krant en zag of er onder 't weerbericht niet dat van tijd tot tijd weerkerend zinnetje stond: heden aan alle posten geseind — stormbal hijsen.

* * *

Die langs de kusten kijkt ziet in de geest menige stormbal hangen. Over de volkerenzee liggen zware, dreigende wolken en onrustig deint het water, verkondigend de naderende orkanen.

Stormgetij.

Wij die nu leven, leven in een stormachtige tijd. En gedurig denken wij aan 't woord van de Heiland als Hij spreekt van het huis dat op zandgrond gebouwd is. Nu komen de slagregens, de waterstromen, de winden, zij vallen tegen dat huis der mensengemeenschap. En Zijn woord blijkt waar, ontzettend waar: en het is gevallen, en zijn val was groot. Wij staan nog, maar rondom beeft de aarde onder de vallende brokstukken van wat eens machtig sterk en schoon was. Toen de discipelen met Jezus de tempel verlieten zeiden ze: „Meester! zie, hoedanige stenen en hoedanige gebouwen." En Jezus antwoordende, zeide tot hen: „Ziet gij deze grote gebouwen? Er zal niet een steen op de andere steen gelaten worden, die niet afgebroken zal worden."

Er zal een tijd komen, dat de sterkste bouwwerken op alle terrein, de tempels der kunsten, de wolkenkrabbers der magnaten, de paleizen der vorsten zullen ineenstorten.

Stormgetij!

„Wanneer zullen deze dingen zijn?"

Met waakzaam oog willen wij de tekenen der tijden gadeslaan, willen de woorden van onze Heiland memoreren wanneer de aarde krimpt onder 't gedonder van 't geschut, lijdt onder de beroerten die de volkeren op haar treffen. Om ons heen liggen de puinhopen en ofschoon sommige pogen nieuwe gebouwen te doen verrijzen, groeit toch in onze harten langzaam het besef dat het niet onmogelijk is dat wij leven in „de laatste dagen".

Maar nog is het einde niet.

Deze dingen zijn maar beginselen der smarten.

Houdt gij uwe lendenen omgord en de kaarsen brandende.

Ook in stormgetij.

HUIZINGA.

PREDIKANTEN-JUBILEA.

In 't Algemeen Weekblad voor Christendom en Cultuur van 20 Sept. j.l. lees ik van de hand van P. uit 's Gravenhage een kort „ingezonden" onder bovenstaand opschrift. 'k Heb het nog eens en nóg eens herlezen. Heeft de ons onbekende P. gelijk? Och, bij ons komen jubilea van predikanten niet alle dagen voor. Maar toch bestaat er voldoende gelegenheid zich op een andere wijze en bij andere gelegenheden te laten huldigen.

Laten we eerst luisteren naar P.

„In onze grote stadsgemeente is het ene jubileum niet achter de rug of het andere is in het zicht. Eén onzer predikanten weigerde destijds te jubileren. Ik kan niet zeggen hoe mij deze houding voor hem heeft ingenomen, ofschoon ik het motief niet weet.

Ik vraag me af: Zijn we met het vieren van dergelijke jubilea op de thans gevolgde, in het oog lopende wijze, wel op de juiste weg? Vooral, waar het personen betreft, die op de kansel moeten kunnen zeggen: „Als dienaars van Jezus Christus verkondigen wij" enz.

Zou hun Meester ook op zulk een receptie zijn verschenen? Zou Jezus zelf ooit zulk een hulde in ontvangst hebben willen nemen? Hij, Die niet had, waar Hij het hoofd zou nederleggen; Die niet gekomen is om gediend te worden, maar om te dienen?

Zijn Zijn bijzondere dienstknechten wel op de goede weg met het vieren van hun jubilea (zelfs al is het een

dubbel jubileum: huwelijks- en ambtsjubileum), met 2 recepties, met gevolg: een queue, 25 meter lang voor het wijkgebouw, die den „gevierden redenaar" de hand willen drukken?

Ik zie in gedachten een ander dienaar van Jezus Christus langs komen: de Sadhoe Soendar Singh en het hoofd schudden en .... heengaan met de woorden: „Gij Westerlingen, hebt geen verstand van godsdienst".

„De zonde ligt aan de deur", als God zich niet erbarmt over Zijn dienaren, die zich zo laten huldigen. De dienstknecht is niet meerder dan zijn Heer.

Bij de cadeaux: een album met de handtekeningen van de gevers! En de armen dan, die niet meer *kunnen* bijdragen?

Zou de Heer der gemeente Zijn goedkeuring geven over zulke jubileavieringen? Ik betwijfel het."

P. wil ons waarschuwen.

Als voorgangers mogen we geen eerrovers zijn.

Maar als niet-voorgangers mogen we dat evenmin.

Wanneer wij jubileren, wanneer wij blij herdenken, of wanneer wij een eben-haëzer plaatsen, moge het dan steeds geschieden in het besef, dat alle eer en dank eigenlijk God toekomt! Dat in onze gemeenten nooit onze diepe afhankelijkheid van God zoek rake.

d. H.

HET WEEKBLAD „TIMOTHEüS".

Het christelijk weekblad, dat ook door velen in onze kringen gelezen wordt, bestond 1 October veertig jaar.

Het blad werd in 't jaar 1895 opgericht door wijlen den heer H. C. Voorhoeve Jzn., die de eerste hoofdredacteur er van was en die aanvankelijk bedoelde een weekblad te geven voor de jongelui.

De eerste rij medewerkers bestond uit de heren: H. J. Emous, Dr. C. J. G. van Hoogstraten, P. J. Kloppers, H. J. Lemkes, H. B. v. Lummel, Ds. A. J. A. Vermeer, Dr. J. Voorhoeve, mej. Wilh. Riem—Vis, J. N. Voorhoeve en Ds. B. ten Kate, predikant te Velp, die 9 Nov. '95 tot de kring der medewerkers toetrad.

Onmiddellijk bij verschijning werd het blad vereerd met de intekening van H.M. de Koningin-Regentes, gevolgd door een latere mededeling dat de Koningin-Moeder de intekening had vernieuwd tot aan de meerderjarigverklaring van H.M. Koningin Wilhelmina.

Tal van medewerkers zijn in de loop der jaren aan het blad door de dood ontvallen.

Van hen, die sinds het verschijnen van het blad daaraan verbonden zijn, noemen we den tegenwoordigen hoofdredacteur, de heer J. N. Voorhoeve en Dr. J. Voorhoeve te Dillenburg, die de medische rubriek van het blad verzorgt. De redacteur, de heer J. H. v. Riessen, is nu 28 jaar aan het blad verbonden. Krachtige financiële steun werd aan Timotheüs gegeven door den bekenden Rotterdamsen bankier, den heer J. Voorhoeve, Jzn. Na 1899 was het de heer N. Samsom te Alphen a.d. Rijn, die het blad krachtig steunde. Het blad werd niet opgericht om materieel gewin.

De tegenwoordige hoofdredacteur, de heer J. N. Voorhoeve, jubileert met het blad.

Johannes Nicolaas Voorhoeve werd 25 Aug. 1873 te Rotterdam geboren en is een zoon van wijlen den heer H. C. Voorhoeve Jzn. De jubilaris voelde zich evenals zijn vader aangetrokken tot het geestelijk werk. Na de lagere school te hebben doorlopen, werkte hij zich bij door privaatlessen en trad in de loop der jaren als spreker op in verschillende landen: Frankrijk, Duitsland, Engeland. Oorspronkelijk uitgever en medewerker trad hij later in zijn vaders plaats op als hoofdredacteur.

Van zijn hand zijn verscheidene boeken, geschriftjes en tractaten verschenen. Voorts herinneren we aan de serie levensbeschrijvingen van bekende mannen op het gebied van in- en uitwendige zending, Fakkeldragers, verschenen bij J. N. Voorhoeve, Den Haag.

De abonnementsprijs van „Timotheüs" is verlaagd tot f 1.90 per kwartaal.

Gods zegen vergezelle „Timotheüs" en ruste op redacteuren en alle medewerkers.

d. H.

MEDEDELINGEN

Zusterhulp.

De kerstkist staat klaar om verzonden te worden, schreef ons zr. van Beek van Apeldoorn.

Alle afdelingen, verenigingen en zusters, die aan de vulling hebben medegewerkt, zeggen we hartelijk dank en niet 't minst zr. van Beek, die zich wederom zo bereidwillig beschikbaar stelde, voor de verzending te willen zorgen.

Moge ook deze kerstkist weer veel vreugde brengen aan zendelinge en meisjes.

Het volgende werd gezonden:

's-Gravenhage
lap wafelstof,
lap linnen, lap katoen, rol stramien, 7 jurken, doos toiletzeep, doos verbandwatten, doos verbandgaas, 2 flesjes zuurtjes, resten wol.

Haarlem
4 dozen zeep, lap gebloemd katoen, 2 lappen schortebont, 1 popje.

Muntendam
stuk wit katoen.

Harlingen
52 haarkammetjes.

Stadskanaal
afd. Zusterhulp, 30 jurken
meisjesver. „Rhodé", 11 jurken
1 sierkan
zr. Reiling, 13 jurken
1 pakje zeep
zr. Forsten, 1 gebruikte naaimachine.

Musselkanaal
afd. Zusterhulp, 18 jurken.

Nieuwe Pekela
knotten wol, congresgaas, 15 strengen borduurkatoen, 1 dozijn garen, 2 dozijn zakdoeken, 5 centimeterbanden, 10 vingerhoedjes, 10 naaldenkokers, 5 speldenkussens.

Workum
3 dozijn garen.

Hengelo
2 lappen stof voor jurken, 265 strengetjes borduurzij.

Utrecht
afd. Zusterhulp, doos chocolade, 25 kl. haakgaren, 8 str. borduurzij, 2 scharen.
meisjesver., 1 gehaakt kleedje.

Apeldoorn
24 baby wolletjes, 1 lap gekleurd katoen, 20 ballen, 21 kluwens haakgaren, 4 dozijn garen, 10 haaknaalden, 12 machinenaalden, 3 pakjes naainaalden, 1 rol rood papier.

's-Gravenhage (Oost)
2 jurkjes, 4 bollen haakzij, 2 knotten wol, resten wol.

Arnhem
3 scharen, 6 speldenkussens, 6 centimeterbanden, 6 vingerhoeden, 6 pakjes naalden, 6 klossen garen, 1 doos spelden.

G. S. OLIJSLAGER—Muller.
Secretaresse N. B. V. B.

Rectificatie.

Het adres van de administratie van het blad „De Kandelaar" moet niet zijn mevr. S. Gebel—Kroes, Vaillantlaan 47 maar:

mevr. H. Gebel—Kroes,
Den Haag, Vaillantlaan 49.

A. BOITEN—Attema.

Inwijding Kerk te Zandbulten.

(Voorlopig bericht.)

Voor de gemeente Noordbergum, de Zandbulters, ja voor heel Bapt. Nederland (allen leefden er immers in mee) zal de dag van bovengenoemd gebeuren een feestdag zijn. Wij dachten 't beste te doen daarvoor een weekdag te nemen en wel: D.V. Maandag 14 Oct. a.s. 's avonds plm. 7 uur. Tevens zal dan br. Wolters daar worden geïnstalleerd als Evangelist-huisbezoeker vanwege de Unie.

Gemeenten van elders, wij nodigen U hartelijk uit U te doen vertegenwoordigen door afgevaardigden. Benoem ze nu! De inwijdingsavond wordt ge-

volgd door een Evang. campagne van drie avonden.

Een volledig programma a.s. week.

Gedenk onzer en de arbeid in Uw gebeden.

Bapt. gem. Noordbergum.

Oproep.

De Commissie der Unie vergadert D.V. Dinsdag 22 Oct. in Utrecht. Daarna zullen — Woensdag en Donderdag, 23 en 24 Oct. — de Voorgangers in jaarlijkse conferentie bijeenkomen.

De leden van de U. C. alsmede de broeders Voorgangers, die zich gedurende deze dagen de gastvrijheid van de gemeente Utrecht graag willen laten welgevallen, gelieven zich zo spoedig mogelijk — met opgave van de dagen en nachten, die ze in Utrecht denken door te brengen — op te geven bij den secretaris:

L. H. JANSEN,
Utrecht, Amstelstr. 24.

U. R. C.

Ontvangen van:

een luisterclubje bij fam. T., Utrecht f 2.50
een luistercl., fam. Z. en M., Utrecht f 0.60
van de gemeente Arnhem f 3.20

Het begint te druppelen!

Stuur mij Uw collecten s.v.p. zo spoedig mogelijk.

Utrecht, A. H. ZERBST,
Rijnlaan 128bis. Penningmeester.
Giro 68108.

Noordbergum.

Verantwoording.

Het dreigend conflict tussen Italië en Abessynië kan ons slechts weinig interesseren vergeleken bij de strijd tussen 't Rijk van Christus en dat der Duisternis. Het eerste kan de beurs in Amsterdam beïnvloeden, maar 't tweede alleen maar onze beurs. Onze offers zijn voor de Naam en de Zaak van onzen Heiland.

Ons front zette zich uit tot Zandbulten inzonderheid, en ook nog verder. Velen steunden onze pogingen. Bovenal deed de Heer het ons tot heden gelukken. Weshalve: „Voorwaarts"!

Onder vr. d. verantw. wij nog:

H. L. te Sch. f 5.—; H. B. te Tw. f 2.—; Sj. H. te 's G. f 2.50; N. N. te S. f 1.—.

Onze „bus" is nog steeds „open".

Bij voorbaat dank voor wat U nog zenden zult.

Inmiddels verblijven wij,
gaarne de Uwe in den Heer,
G. VISSER.

Giro 239787.

Radio-uitzending.

Vanwege de *Ned. Chr. Radio Ver.* zal op

Maandag 7 October 1935,

des namiddags van 4—5 uur door Ds. J. Jeronimus, voorganger der gemeente Den Haag, een *bijbellezing* worden gehouden.

Liederen uit de Zangbundel van Joh. de Heer.

1. Zingen no. 446 : 1, 2, 5.
2. Schriftlezing: Genesis 32 : 24—31.
3. Gebed.
4. Zingen no. 534.
5. Tekst Genesis 32 : 26: „Ik laat U niet gaan, tenzij Gij mij zegent".
6. Eerste gedeelte der toespraak.
7. Zingen no. 411 : 1, 4.
8. Tweede gedeelte der toespraak.
9. Zingen no. 171 : 3, 4.
10. Derde gedeelte der toespraak.
11. Gebed.
12. Zingen no. 3 : 1, 3.

Den Haag. J. BOITEN.

Zusterhulp.

Het hoofdbestuur der N. B. V. B. heeft het voornemen Dinsdag 29 Oct. a.s. te vergaderen te Deventer.

Afdelingen die iets hebben voor te stellen of mede te delen, worden verzocht dit voor 20 Oct. in te zenden aan de secretaresse

G. S. OLIJSLAGER—Muller,
Alteveer, post N. Pekela.

Aan onze abonnees, die hun abonnementsgeld per post betalen, zond ik dezer dagen een stortingsformulier met beleefd verzoek, het abonnementsgeld voor het 4e kwartaal te willen storten op mijn postrek. 42318.

Heeft U reeds aan dit verzoek voldaan? Zo niet doe het dan s.v.p. nu, doch in elk geval voor 18 Oct., daar ik dan over het bedrag per postkwitantie ga beschikken en 15 cent incasso moet berekenen.

Door tijdig inzenden spaart U incassokosten. Bij voorbaat dank.

De Adm.

Abonnees die „De Christen" niet geregeld, of niet aan het juiste adres ontvangen, verzoek ik vriendelijk mij zulks te berichten met vermelding van hun juiste adres.

H. DE JONGE, Adm.

Heeft u reeds een nieuwe abonnee aangebracht?

De wintertijd is weer aangebroken en dan is het de beste tijd om nieuwe lezers voor ons blad te winnen.

Wilt U het eens proberen?

Wij betalen U voor elke nieuwe abonnee 25 cent provisie, zodat U in de gelegenheid is Uw eigen abonnementsgeld te verdienen en bovendien ons blad te steunen.

Desgewenst wil ik gaarne gratis proefexemplaren zenden.

Ik wacht nu op een stroom van bestellingen.

De Uwe in Christus,
H. DE JONGE, Adm.

ADOLF HITLER OVER DE KERK.

We geven hier nog de preciese tekst van de woorden, die Adolf Hitler op het partijcongres te Neurenberg de 11de September j.l. inzake de verhouding met de kerken in Duitsland gesproken heeft:

„De partij heeft vroeger niet en heeft ook heden niet het doel in Duitsland enige strijd, welke ook, tegen het Christendom te voeren. Ze heeft integendeel getracht, door de samenvatting van onmogelijke Protestantse landskerken, een grote evangelische rijkskerk te scheppen, zonder zich daarbij in het geringste in belijdenisvraagstukken in te mengen. Ze heeft verder getracht door het afsluiten van het concordaat één voor beide partijen nuttige en blijvende verhouding met de rooms katholieke kerk in het leven te roepen. Ze heeft zich er aan gegeven de organisaties der godloze beweging in Duitsland te doen verdwijnen. En ze heeft in deze zin ook ons ganse leven gezuiverd van ontelbare verschijnselen, welker bestrijding eveneens de taak der Christelijke belijdenis is of zijn moet. De nationaal-socialistische staat echter zal onder geen omstandigheden dulden, dat langs welke omweg ook de politisering der confessies hetzij wordt voortgezet hetzij zelfs nieuw begonnen wordt. En hier moge men zich over de vastbeslotenheid van de beweging en van de staat aan geen vergissing prijs geven! Wij hebben de politieke clerus reeds eenmaal bestreden en hem uit de parlementen verdreven; en dat na een lange strijd, waarin wij geen staatsmacht en de andere partij de gezamelijke staatsmacht had. Heden echter hebben wij deze macht, en wij zullen de strijd voor deze beginselen nu makkelijker kunnen volvoeren. Wij zullen ook deze strijd nooit strijden als een strijd tegen het Christendom of ook slechts tegen één der beide confessies. Maar wij zullen hem dan voeren tot zuivering van ons publieke leven van die priesters, die hun roeping gemist hebben, die politici hadden moeten worden en geen zielzorgers. Wij zullen hem voeren tot nederwerping van hen, die beweren, dat de belijdenis in gevaar is, terwijl ze zichzelf als dit hun te pas komt, van de belijdenis helaas maar al te vrij weten. Ik behoef niet te verzekeren, dat wij nationaal-socialisten deze strijd werkelijk niet willen. Want wij zien het Joods-bolsjewistische gevaar, gelijk dit zich over de tegenwoordige wereld verheft, te duidelijk, om niet te wensen alle krachten tot zijn bestrijding samen te vatten. Een overwinning van het communisme zou het probleem der 26 antiquarische landskerken precies als dat der katholieke centrum-politiek zeer snel hebben opgelost. De strijdbare kerken hebben in elk geval overal daar waar het bolsje-

wisme aan de macht kwam, een wezenlijk minder loffelijk beeld geboden dan de strijdbare nationaal-socialistische beweging in Duitsland, die in haar talloze martelaren de communistische moordbenden en *brandstichters verstrooid* heeft".

III

INGEZONDEN.

Zusterhulp.

Zelfverloocheningsweek
6-12 Oct. 1935.

Zusters, voor 't laatst nog enkle woorden,
Elk van U zet zich nu schrap,
Laat nu helder klinken de accoorden:
Fris aan 't werk, gij zusterschap!
Vrolijk willen wij ons nu ontzeggen
Enkle dingen onzer spijs,
Raakt ook daardoor, trots 't overleggen,
't Lieve manvolk van de wijs.
O, dat kruis willen wij nog wel dragen,
Over die zaak heel geen pijn.
Centen moeten w' immers nu besparen,
Hij, de man, vindt dat steeds fijn!
En hij zal ons nu zelfs willen helpen,
Nu wij 't doen voor 't heerlijk doel,
In deez' actie zal hij overstelpen
Nu zijn vrouw, met veel gevoel.
Gaarne zal elk huisgenoot ons steunen,
Sigaar en tabak geweerd,
Willig gaat een ieder zich nu voegen,
't Edel doel wordt gewaardeerd!
Elke zuster daarom thans aan 't zwoegen!
Kom, de Heiland is het weerd!

S. BOURITIUS—Hamer.

III

LEESTAFEL.

Gaat dan henen . . . ., door P. M. Legêne. Verschenen bij J. N. Voorhoeve, Den Haag. De prijs bedraagt f 1.—.

De heer P. M. Legêne is geen onbekende in de zendingswereld. Zijn naam is verbonden aan het bekende Zeister zendingsgenootschap, waarvan hij tegenwoordig voorzitter en secretaris is. Dit genootschap heeft kort geleden mogen jubileren. Het is 200 jaar geleden, dat vanwege de Herrnhuttersgemeente de zendingsarbeid in Suriname een aanvang nam. Dit feit dan werd een veertien dagen geleden herdacht. De heer Legêne werd bij die gelegenheid geridderd, d.w.z. benoemd tot Ridder in de Orde van Oranje Nassau.

„Gaat dan henen" is een echt zendingsboek. (110 blz.) Hier is een zendeling aan het woord, die Jezus Christus als een levende werkelijkheid heeft ervaren, die het grote zendingsbevel van Jezus Christus heeft gehoord en die gegaan is op 's Meesters woord.

We zien hier hoe grote en vele en altijd weer nieuwe moeilijkheden door den zendeling overwonnen moeten worden. We leren de taak van den zendeling zien als bijna bovenmenselijk. En hoe ingewikkeld zijn de problemen, die zich in de zendingsarbeid voordoen!

Met veel zegen heb ik dit werkje gelezen en ik beveel het *zeer* ter lezing aan. Ge kunt hier Uw kennis verrijken, Uw inzicht verdiepen en God opnieuw leren danken voor Zijn onuitsprekelijke Gave, Jezus Christus.

Hier volgt nog de inhoud:

Een woord vooraf.
Het Zendingsbevel.
De onbekende God.
Heidense voorstellingen omtrent de ziel en het leven na de dood.
Van heiden tot christen.
Problemen in de jonge christengemeente.
Wie zal het winnen?

d. H.

III

Vrijdag 11 October 1935 No. 2387 54ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN — GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG

REDACTIE-ADRES: Ds. L. DE HAAN - UTRECHT KERKSTRAAT 28 BIS

ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.65 BUITENLAND PER JAAR f 3.50

Alleen voor het e.k. nummer gelieve men de copie te zenden aan

Ds. J. W. WEENINK te Stadskanaal.

III

AAN ZEER STILLE WATEREN

MÈT HET EVANGELIE LIJDEN!

„Schaam U dan niet het getuigenis van onzen Heer, noch van mij, die Zijn gevangene ben; *maar lijd verdrukkingen met het Evangelie*, naar de kracht Gods". 2 Tim. 1 : 8.

Christen zijn is geen lichte zaak.

Een christen is iemand, die zich gebonden weet aau het Evangelie. Het Evangelie heeft in hem vlees en bloed aangenomen.

Daarmee is dan ook alles gezegd.

En daaruit kan ook weer alles voortvloeien, als er is: conflict, haat, verdrukking, vijandschap en vervolging.

Paulus b.v. leed verdrukkingen mèt het Evangelie. Zijn gebondenheid aan het Evangelie bracht hem in conflict met zijn volk en mèt de overheid. Daarom noemt hij zich in de tweede Timotheüsbrief niet een gevangene van den keizer of van wie ook, maar heel correct *een gevangene van den Heer!* Dat was dan ook de reden, waarom Paulus in de gevangenis te Filippi Gode lofzangen zong, waarom hij aan de Filippensen schreef: „Verblijdt U in den Heer, allen tijd" en waarom hij als een gevangene van den Heer te Rome nog kon danken. Paulus verstond het wat het wilde zeggen: niet te *moeten* lijden en ook niet te *kunnen* lijden, maar te *mogen* lijden. En dat terwille van het Evangelie van Jezus Christus.

En wanneer Paulus nu schrijft aan Timotheüs: „maar lijd verdrukkingen met het Evangelie", dan liggen in die woorden een wereld van gedachten opgesloten.

„Een dienstknecht is niet meerder dan zijn Meester", heeft Jezus eens gezegd. „Ze hebben Mij vervolgd en zij zullen ook U vervolgen".

Christen zijn *is* geen lichte zaak. Omdat men zonder het zich-gebondenweten aan het Evangelie geen Christen k a n z ij n.

Het Evangelie zegt *neen* tegen elke zonde en alle ongerechtigheid. Het Evangelie maakt de gedachten der mensen openbaar en stelt hun daden in het juiste licht. Daar is geen sprake van wikken en wegen; daar wordt niet door de vingers gezien en het kwaad niet oogluikend toegestaan; daar wordt geen compromis gesloten, een overeenkomst, die voor beide partijen nog het voordeligst is.

Neen, het Evangelie wil van geen aanpassen weten, h o e f t dat trouwens ook niet. Het Evangelie is als een rots, die óók stand houdt midden in de branding. Het Evangelie is er voor *alle* mensen, in welke tijd en onder welke omstandigheden die mensen ook mogen leven. Omdat de mens in wezen aan zichzelf gelijk blijft.

Het Evangelie *moet* daarom wel stuiten op de vijandschap, die voortkomt uit het zondig mensenhart. We kunnen ook zeggen: de vijandschap geldt altijd het Evangelie *èn hem of haar, die zich aan het Evangelie gebonden weet.*

Het lijden van een Christen is daarom altijd een lijden mèt het Evangelie.

Daar, waar men zich niet meer gebonden weet aan het Evangelie, kan van een lijden om Jezus' wil geen sprake zijn.

Een christen mag zich dus nooit zèlf de martelaarskroon op het hoofd zetten. Een ware Christen kàn dat trouwens ook niet.

Zet men zichzelf de martelaarskroon op, d. w. z. z o e k t men het lijden, dan liggen daarin altijd zelfzuchtige, egoïstische d. i. zondige motieven ten grondslag. Men lijdt dan niet om der wille van Christus maar om der wille van zichzelf!

* * *

Ook *wij* moeten ons weer gebonden weten aan het Evangelie. Daar, waar men het Evangelie niet kent, zinkt men weg in een nacht van bijgeloof. En daar, waar men het Evangelie negeert of afwijst, wordt de goddeloosheid der mensen openbaar.

Onze tijd roept o m h e t E v a n g e l i e ! En het Evangelie roept mannen en vrouwen, die zich gebonden weten aan Hem, in Wien het Evangelie zich concentreert. Gebonden — onder *alle* omstandigheden, ten *allen* tijde, onder *welke* overheid ook.

Christen zijn is *geen* lichte zaak.

Dat zal de toekomst ons nog wel beter leren.

Want we leven in bange, zorgvolle dagen.

Het is weer oorlogstijd.

De mensen verdringen elkaar voor de bulletins. De bladen, die oorlogsnieuws bevatten, worden gretig gelezen. In de fabrieken, waar het oorlogstuig gemaakt wordt, werkt men met koortsachtige ijver. De wapenfabrikanten beleven weer gouden tijden.

O, welk een verdwazing! Welk een verblinding!

't Is vreemd, maar het denken van de mens schijnt totaal in de war te zijn. De geestesgesteldheid vertoont abnormale verschijnselen. Overal valt een angstwekkend gebrek aan realiteitsbesef waar te nemen.

D e w e r e l d s m a c h t n a a r h e t E v a n g e l i e.

De Heer roept *nu* mannen en vrouwen, die zich aan Zijn Evangelie gebonden weten.

We weten niet wat de toekomst ons brengen zal.

We geloven, dat de toekomst aan den Heer is.

En wij belijden onze gebondenheid aan Zijn Evangelie.

En wanneer we moeten lijden, dat het dan een lijden mèt het Evangelie moge zijn.

d. H.

III

VAN DE SECRETARIS-TAFEL.

De Yakusu-periodiek.

Zoeven heb ik het October-nummer van de kwartaal-uitgave van het zendingsstation te Yakusu ontvangen en doorgelezen. Menige bladzijde biedt interessante lectuur. Zendeling Mill pleit om een doelmatig Zendingsgebouw te Yalikina, een post van Yakusu en ongeveer 80 K.M. van deze plaats stroomafwaarts gelegen, daar waar de Lomani in de Congo vloeit. Zendeling Parkinson geeft ons allerlei bijzonderheden over Yalikina en de enorme uitgestrektheid langs de Lomani, waarin zendeling Mill vele jaren lang als enige blanke de menigerlei genade van God heeft uitgedeeld in woord en wandel. Dr. Chesterman beschrijft een rondreis op een motorrijwiel in dienst der genees- en heelkunde, enz. enz.

* * *

Bathseba, de vrouw van David.

In deze Yakusu-periodiek komt ook een brief voor van een zekere Bathseba. Zendeling Ford vertelt, dat negen jaar geleden een jonge onderwijzer, David Apaka geheten, om zijn tussenkomst verzocht. Men wilde namelijk zijn verloofde, Lowali, dwingen te huwen met een oude polygenist. Reeds tweemaal had men haar naar dit machtig stamhoofd gesleurd om haar aan zijn vele vrouwen toe te voegen in weerwil van het feit, dat zij door beloften van trouw aan Apaka verbonden was. Dank zij de invloed van br. Ford en zijn vrouw, verkreeg Lowali de wettelijke bescherming, die zij behoefde en trad zij enige maanden later in het huwelijk met den man harer keuze. Daarbij nam zij de naam van Bathseba aan, want zij was nu David's vrouw geworden!

* * *

Een brief van een zuster aan zusters.

Sedert 1932 is David opziener van de gemeente in zijn district. Hij werkt met grote ijver in de dienst van het evangelie en heeft in Bathseba een trouwe hulpe. In een open brief aan de vrouwen van voorgangers, voorkomend in het orgaan van de inlandse gemeente, schrijft zij o.a. het volgende: „Als jong meisje was ik geheel onkundig van God. Toen zeide God — tenminste zo lijkt het mij nu toe — „Ik wil, dat ge aan een van mijn dienstknechten verbonden wordt, want ik heb werk voor u te doen". In 1926 trouwde ik Apaka. Al dadelijk begon hij mij aangaande God te leren. Beste vriendinnen, sla 1 Petrus 3 : 1—12 maar op en dan weet gij, wat mijn man mij onderwees. — (Wat een verstandig mens, die Apaka. Ik bewonder zijn inzicht. Het gedeelte waarnaar verwezen wordt, begint met de woorden: desgelijks gij vrouwen, zijt uwen eigenen mannen onderdanig. .... Deze woorden zijn niet van David's vrouw.) — Toen werd plotseling mijn hart van den Heiligen Geest vervuld en kreeg ik het verlangen mijn man in zijn werk bij te staan. Ik vroeg mij af of ik niet voor de arbeid onder vrouwen en meisjes kon zorgen. Dan had hij meer vrije tijd voor de mannen en jongens. Op zekere dag vertelde ik hem, wat er in mij omging. Hij vond het heerlijk en zeide: „Ik geloof, dat het je goed zal doen te trachten de begeerte van je hart in vervulling te brengen". Ik begon dus de meisjes in school te onderwijzen en ze te vertellen, dat zij de wil van God moesten proberen te verstaan en te volbrengen en hun ouders moesten eren. Ook trachtte ik de vrouwen te leren, dat zij hun eigen mannen moesten gehoorzamen en trouw zijn en ik heb ze het verhaal van Nicodemus verklaard. (Joh. 3 : 3). Sommigen van ze geloofden en zijn gedoopt geworden ...."

* * *

Man en vrouw moeten samen optrekken.

Apaka en Bathseba zijn vast en zeker een gelukkig spannetje. Dank zij hun eensgezindheid en ijver aangaande dezelfde dingen, is het Koninkrijk der hemelen voorspoedig en draagt het de rimpels van de vreugde. Dank zij diezelfde eensgezindheid en ijver krijgen velen, die anders in de duisternis zouden gebleven zijn, kennis aan het Licht der wereld.

Man en vrouw moeten samen optrekken. Dat is nodig in zaken. Dat is bovenal nodig in de evangeliearbeid. Samen moet het Zondagsschool- of Verenigingswerk — of het huisbezoek of wat ook ten dienste der mensen gedaan worden. Wat de een verricht, wordt door de ander gedeeld en samen worden de teleurstellingen gedragen en de successen genoten.

Hoe staat het met de zelfverloochningsweek van „Zusterhulp", waarde broeders? Hebt gij met een opgewekt hart samen gedragen?

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

WANNEER KOMT EEN OPWEKKING?

Indien ik zou vragen: wanneer komt er regen, dan denken wij daaraan dat het lang droog geweest is en nu ieder verlangt naar de verkwikking van een milde regen.

Wanneer wij dus de vraag stellen: wanneer komt er een opwekking, dan openbaren wij daarin, in elk geval voor ons persoonlijk, de zekerheid te hebben, dat het er slecht voorstaat met de opgewektheid en het leven van het „geestelijk leven" en voorts het verlangen een nieuwe ervaring te mogen ontvangen met God den Vader, den Zoon en den Heiligen Geest.

* * *

Altijd behoeft het verlangen naar een opwekking geen zuivere bron te hebben. Er zijn naturen, waarschijnlijk kennen zij zichzelf niet, die er naar uitzien wijl het voor hen betekent een verdrinken en ondergaan in bewogen uren. Een soort geestelijke sensatie, die natuurlijk aan het eind bittere ontnuchtering geeft. Het kan ook zijn dat zij, die zo vurig bidden om de opwekking, buitengewoon slechte gemeente- en kerkleden zijn, die nog nimmer waardeerden wat God in alle stilte liet groeien, en ook in de stilte aan Zijn kinderen schenkt. Zij hebben geen goed woord over voor gemeente en voorganger, beschouwen zichzelf in 't geheim voor de beteren wier gebeden God bewogen, wanneer God te Zijner tijd een geestelijke opwekking zal schenken. Zij wonen vlak bij het huis der farizeën; zij menen bij het huis Gods.

Toch kan, bij alle dankbaarheid voor wat God geeft in het gewone leven der gelovigen, bij vele kinderen Gods menigmaal zeer sterk het verlangen opstaan naar een nieuwe diepe vervulling van Zijn liefde en Geest. Indien ik mij niet vergis groeit in velen de bede daarom. In de laatste tijd heb ik vele van mijne broeders ontmoet, met wie ik over deze dingen sprak. In het gesprek klopte dan steeds de begeerte naar openbaringen van Gods kracht op de deur.

Want wat is een opwekking anders dan een openbaring van Gods kracht?

* * *

Wat verstaan wij onder een opwekking? Opwekking komt van wekken, wakker maken. Men leest van opwekking uit de dood en uit de slaap. Deze beide werkingen verwachten wij te zien bij een opwekking. Ten eerste: dat zondaren, dood in zonden en misdaden, de stem van den Zoon van God horen, dat de Heilige Geest deze overtuigt van zonde enerzijds, van gerechtigheid anderzijds en van het oordeel dat volgen moet, waar gerechtigheid de zonde in 't aangezicht ziet. De zondaar dit oordeel vrezende neemt dan de toevlucht tot Jezus Christus den Gekruisigde, Die dit oordeel aanvaardde en onderging om Zijn armen te kunnen sluiten om de arme mens, die zijn verlorenheid heeft ingezien. Zo leeft hij, die dood was, en is dus opgewekt. Hoe groot is niet de vreugde bij de kinderen Gods en de engelen over een zondaar, die de toevlucht neemt tot Jezus.

Maar voorts spreken wij van een opwekken uit de slaap. Die die leeft, is ingeslapen op de weg des heils. De satan heeft een zacht bed gespreid, heeft gouden appelen gestrooid, heeft over andere broeders en zusters aan ons oor geklaagd, er is immers geen liefde en meeleven, dat is er eigenlijk nog meer in de wereld, en wij zijn ingeslapen. Of wel heeft de oude vijand ons vooral daarop gewezen, dat de zaligheid niet in 't kerkgaan ligt, dat

we ook niet altijd hoeven te preken, immers het zuurdesem werkt ook vanzelf en je licht schijnt ook zonder veel woorden en bij dat alles is 't licht heel langzaam uitgegaan, zonder dat we 't zelf merkten. O hoe velen slapen niet. Wij zelf ook? Of worden wij misschien net wakker van 't gerommel in de donkere luchten rondom?

Wanneer ik mijzelf en velen rondom mij aanzie, rijst het verlangen over mij, de voorgangers en de gemeenten tot God: „Heer, geef een opwekking".

(Wordt vervolgd.) HUIZINGA.

De zelfwerkzaamheid van het kind in de Zondagsschool.

(Referaat gehouden door Mej. E. J. Hof van Groningen op de Z.schoolconferentie te L'warden.)

Lang achterelkaar stilzitten en luisteren is voor het kind niet prettig. Door allerlei kleinigheden, zoals centen ophalen, kunnen we wat afwisseling brengen en het kind meer actief mee laten werken. Ook het zingen of versjes opzeggen voor de klas is heel prettig. Hierbij moet natuurlijk heel goed opgepast worden, hoe we de verlegen kinderen behandelen. Niet bevelen, maar vragen, of ze ook eens voor de klas willen komen, en eigenlijk pas dan vragen, als we een rustige sfeer en een gezellige vertrouwelijkheid voor zo'n kind geschapen hebben. We moeten het zelfvertrouwen en moed geven.

Bij de Westhill-methode is het kind nog meer actief bezig. Na de vertelling volgt het expressiewerk. De kinderen moeten de vertelling op de een of andere manier uitbeelden. Ze kunnen tekenen, wat 't meeste indruk op hen gemaakt heeft, of ze beelden voorwerpen uit in klei. Op deze manier wordt de vertelling niet alleen gehoord, maar ook gezien en doorvoeld.

Kunnen wij in onze Z.scholen ook iets van de Westhill-methode overnemen? Niet de kleine klasjes. Daarvoor beschikken wij niet over voldoende ruimte en we hebben ook niet genoeg geschikte krachten. Trouwens, het fluisterend vertellen voor een groepje van 5 of 6 kinderen trekt mij niet aan.

De leidster van een Westhill-Zondagsschool geeft een korte inleidende vertelling, die de Bijbelse geschiedenis, die door de assistenten verteld wordt, verduidelijken moet. Ik vind het niet aanbevelenswaard, een vertelling vooraf te geven, als de Bijbelse geschiedenis zelf al in een aardig, eenvoudig verhaal ingekleed kan worden. Maar als de strekking van de Bijbelse geschiedenis moeilijk duidelijk te maken is, dan kan een korte, eenvoudige vertelling uit het dagelijkse leven verhelderend werken.

In 't bizonder de dorpszondagsscholen zouden van de Westhill-methode over kunnen nemen, dat een van de leerl. bloemen meeneemt, uit eigen tuin of een veldboeket. Die kunnen dan het uurtje op de tafel voor de klas prijken en na afloop krijgt een van de kinderen ze mee, om ze aan een zieke leerling te brengen, of voor een jarige vader of moeder.

Maar nu het expressiewerk.

Is het een goede herder, die alleen maar zorgt, dat zijn kudde te eten krijgt en er zich verder niet om bekommert, of de gezondheidstoestand van de schapen wel zo is, dat zij het voedsel op kunnen nemen en er krachtig van kunnen worden? Wat voor herders zijn wij?

Toen Jezus ons gevraagd heeft: „Hebt Gij mij lief?", hebben wij ook geantwoord: „Heer, Gij weet alle dingen, Gij weet ook, dat ik U lief heb". Toen heeft ook Gods bevel tot ons geklonken: „Weid mijne lammeren". God heeft ons het werk opgedragen. En mogen wij dan tevreden zijn, als wij alleen maar zorgen, dat de kleintjes Gods Woord horen. Moeten we niet op de een of andere manier proberen, de vertelling vast te leggen.

Het expressiewerk, dus tekenen b.v., is wel heel geschikt, maar voor heel wat Zondagsscholen buitengewoon moeilijk toe te passen. Met opstelletjes laten maken in huis zal misschien al meer bereikt worden.

Maar één ding is van zo veel belang en zo heel gemakkelijk toe te passen. En toch wordt het nog zo vaak nagelaten. Dat is: het laten zien van platen na de vertelling.

Het hoeven heus geen grote, klassikale platen te zijn, als die U te duur worden. Er zijn mapjes in de handel van 100 platen voor 95 cent. Als U even met zo'n kleine plaat bij de rijen langs loopt, kan ieder kind de plaat bezien, zich een beeld vormen van de handeling, het landschap, de klederdracht enz. En dit eenvoudige middel al, is een stap in de goede richting.

Laat ons niet vergeten, dat het kind moet leren door horen én zien én doen!

MEDEDELINGEN

Inwijding nieuwe kerk Zandbulten.

Programma der Wijdingsweek: D.V.

Maand. 14 Oct. 's av. 7 uur. Kerkinwijding en installatie van br. Wolters als Unie-Evangelist-Huisbezoeker.

Dinsdag 15 Oct. 's av. 7½ uur: Beginselverklaring.

Woensdag 16 Oct. 's av. 7½ uur: Evangelieverkondiging.

Donderdag 17 Oct. 's av. 7½ uur: Overwinningsavond.

Wij wachten bericht v.d. afgevaardigden.

Trein-reizigers! U moet uit- en instappen a.d. halte: *Veenklooster-Twijzel*.

„Broeders bidt voor ons".

Met hart. groeten in den Heer,

Gem. Noordbergum.

Wie kan en wie wil helpen.

De gemeente te Utrecht breidt zich gestadig uit.

Heel in het klein, *maar onder Gods zegen*, is hier de arbeid begonnen.

Het ledental is de honderd reeds gepasseerd.

Ons vergaderlokaal, waarin voorts de bidstonden, al de verenigingen en het jongeliedenwerk gehouden wordt, *is al enige tijd te klein.*

Al 5 maal mochten we in dit jaar een doopdienst houden. Het vreemdelingenbezoek stijgt. De gemeentelijke arbeid wordt omvangrijker.

De gemeente Utrecht ziet daarom uit naar een groter lokaal.

E n d e f i n a n c i ë n ? ? ?

Laat ik U mogen zeggen, dat de leden hier zeer offervaardig zijn. En dat we daarom ook de vrijmoedigheid hebben de hulp van grotere en financiëel sterkere gemeenten in te roepen.

We zijn de Commissie der Unie dankbaar, dat ze ons toestaat door middel van „De Christen" *Uw* hulp te mogen inroepen voor de arbeid in Utrecht.

Mogen we U nu reeds mededelen, *dat het gironummer van de gemeente 101892 is?* Dit nummer staat op naam van br. A. H. Zerbst, Rijnlaan 128bis.

Giften worden in ons weekblad verantwoord.

Namens bestuur en gemeente, d. H.

Jeugd van Z.-O. Groningen.

E v e n a a n d a c h t !

In „Jong Leven" van 15 Oct. gebeurt wat. Heel wat.

Wat dan? Oplichting! — — ? — —

Ja! Oplichting van de sluier over 't komende winterwerk!

Dus grijpt en leest „Jong Leven".

Enkel hier dit: Dinsdag 5 Nov. a.s. is er Jeugddag in Vrieschelo.

Ieder maakt zich daarvoor vrij.

Met N. B. J. B. groet,

namens Jedaco,

de Secr. T. JANSMA.

U. R. C.

Ontvangen van:

Luisterclubje fam. M. Utrecht	f 0.65
Wed. D. D. Visser Ameland	- 2.50
H. J. Schuppers Zutphen	- 1.50

Mag ik de gemeenten nog eens herinneren aan de collecte voor de U. R. C. Elke gave is welkom.

Utrecht, A. H. ZERBST,
Rijnlaan 128bis. Penning.m.
Giro 68108.

LEESTAFEL.

Op de plaats waar Hij gekruisigd is door Leslie D. Weatherhead. Prijs f 0.35. Uitgever H. J. Paris, Amsterdam.

Dit is een preek uitgezonden vanuit

des schrijvers kerk te Leeds op Paas-Zondag, 21 April 1935 en in druk gegeven met toestemming van de Britse radio-omroep. Een mooi gestyleerd woord van den bekenden Engelsen groeper.

N. C. R. V. - kalender 1936 met het bijbehorende premieboek *Jozef, de wegbereider zijns volks* door Prof. Dr. Joh. de Groot en Prof. Dr. A. Noordtzij. Uitgave Nederl. Christ. Radio Ver., Ede. De kalender omvat allereerst zes prachtig gekleurde platen, welke voorstellingen geven uit het leven van Jozef, den zoon van vader Jacob. Het zijn reproducties van schilderstukken, die de bekende kunstschilder C. D. Hoogendoorn speciaal voor deze kalender heeft vervaardigd.

Voorts geven de kalenderblaadjes, die telkens de data voor 2 weken vermelden, aan de voorzijde plaatjes, welke gedeeltelijk betrekking hebben op het leven van de N. C. R. V., gedeeltelijk reproducties van andere passende fotografische opnamen. De achterzijde van die kalenderblaadjes bevatten een verzameling afbeeldingen en foto's in verband met het leven van Jozef en met de toestanden in de tijd der aartsvaders. De artistieke uitvoering van het schild, waarvan het effect verhoogd wordt door Hoogedoorn's kunstvoortbrengselen, maakt dat de kalender een sieraad is aan elke wand.

Het premieboek „Jozef, de wegbereider zijns volks" is tot stand gekomen door samenwerking van de hoogleraren Prof. Dr. de Groot en Prof. Dr. Noordtzij. Deze namen zeggen genoeg. Kalender en boek sluiten op elkander aan. Het is de bedoeling dat zowel de grote gekleurde platen als de kalenderblaadjes in het boek worden geplakt. Zij vormen namelijk de illustraties van het boek. Boek en kalender zijn dus één geheel. Wanneer aan het eind van het jaar alle platen zijn ingeplakt, heeft men een schitterend gebonden, rijk geillustreerd boek van blijvende waarde.

„Bartje" door Anne de Vries. Prijs geb. f 2.90. Uitg. Callenbach, Nijkerk.

Dit boek verschijnt als 3e deel van de Nobelreeks jaargang 1934—1935. Abonnees op deze reeks ontvangen het voor slechts f 1.40.

„Bartje" wordt geroemd en gelaakt, al naardat zijn lezers oog en hart hebben voor waarheid of sectarisme. Het boek is een verdienstelijke bijdrage tot de kennis der kinderziel. Zijn realisme herinnert sterk aan dat van de Jong's vermaarde werken. Het behoeft niet gezegd dat de opname van „Bartje" in de Nobelreeks, het aanzien van deze serie zeer verhoogt.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

Het Korenland, een maandblad voor jongeren. Uitgave G. F. Callenbach te Nijkerk.

Dit maandblad is orgaan van het Ned. Jongelingsverbond. De September-aflevering geeft o a. een uitvoerige bespreking van het belangwekkende boek van Ds. E Jansen Schoonhoven over Christelijk Pacifisme Nu! Andere art. zijn ook lezenswaard. Het minste houvast geeft nog het stuk: Waarom gaan we Zondags naar de Kerk? Een inlegblaadje belooft artikels over zeer uiteenlopende onderwerpen. L.

De Olijftak. Scheurkalender voor het jaar 1936. Uitgave „De Olijftak" te Franeker.

De kalender heeft een aardig langwerpig schild in gedekte kleuren. Voorstelling: de wijzen zien de ster boven Bethlehem. Wat het blok betreft: ook dit jaar hebben predikanten van verschillende kerken hun medewerking verleend met het schrijven van de meditaties voor de voorkant der blaadjes. De achterkantjes bevatten, gelijk gebruikelijk, verhaaltjes.

Kleine Nora, door Linda Erics is het premieboek bij „De Olijftak" van dit jaar. Het is gebonden. L.

Korenaren. Uitgave van „De Olijftak", Franeker.

Dit is een maandkalender, aan beide zijden bedrukt. Bovenaan heeft elk blad een illustratie van een of ander bijbelverhaal. Daaronder een schriftwoord voor elke dag van de maand en geheel onderaan de kalender in flinke cijfers. L.

18 October 1935 No. 2388 54ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG

REDACTIE-ADRES: Ds. L. DE HAAN - UTRECHT KERKSTRAAT 28 BIS

ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.65 BUITENLAND PER JAAR f 3.50

AAN ZEER STILLE WATEREN

HET LAATSTE COMMANDO!

„Gaat dan heen . . . . "
Mt. 28 : 19.

Vóór dat de Koning der eeuwen Zijn plaats inneemt in de troon des Vaders zegt *Hij* tot elf mensen, die op een heuveltje ergens in Galiléa samengekomen zijn, enkele woorden die over alle ruimte en tijd heenklinken. Hoor Hem spreken: Mij is gegeven alle macht in hemel en op aarde. Geweldige woorden. Om er stil van te worden. *Alle* macht! In de *hemel* en op de *aarde*! Let wel — niet: zal gegeven worden. Geen toekomstmuziek. Jezus stelt wereld en satan voor het feit: alle macht is aan Mij! Voor alle tijden: Ik ben met ulieden al de dagen tot de finale. Amen.

Jezus zei dit voor negentien eeuwen, maar 't is alsof Hij voor ons staat, Zijn lippen zich bewegen, Zijn handen zich bewegen: alle macht in hemel en op aarde — al de dagen.

Daartussen klinkt het laatste commando: Gaat dan heen!

* * *

Overgaan tot de aanval!

Vandaag stond ik in een stationswachtkamer. Italië—Abessinië. Diverse profetieën over de afloop. Iemand zeide: „Wanneer hij (Mussolini) niet de aanvallende partij blijft, maar zich moet ingraven, dan heeft hij 't verloren. Dat leert ons de geschiedenis van '14—'18".

Woestijnvlakten, bergen, juichende en wenende soldaten verdwenen voor mij. Voor mijn geestesoog rees het beeld der gemeenten.

Daar gaan ze, de elf apostelen, Stefanus en Filippus, Paulus met hele divisies over tot de aanval, getrouw aan het laatste commando van de Koning. De synagogen der Joden, de tempels der Grieken en Romeinen worden opgeblazen door de dynamische kracht van het evangelie Gods. Ze schrijden voort, de dapperen, ziende op Hem die alle macht heeft altijd en over hunne hoofden klinkt het: „Gaat dan heen ...!" Overwinning volgde op overwinning. Toen kwam de rust. En het gevaar.

Daar gaan ze, onze vaderen, die opnieuw geroepen werden van de Heer om naar Zijn bevelen te luisteren. Geen moeite te veel, geen strijd te fel, tegen een verstarde kerk en verharde wereld. Men dompelde ze in spot. Maar ze waren in de aanval. Hoe schoon is de strijd in de voorste gelederen. Hoe weinig roemrijk en bekend het werk dergenen die na hen komen, dat toch ook nodig is. Natuurlijk bestaat het gevaar dat men achter het front te veel graaft, bouwt. Men moge dan al bomvrije schuilplaatsen hebben, er is geen voortgang meer.

De historie van iedere beweging is wording en verwording.

In vele gemeenten worden samenkomsten gehouden. Dat is overgaan tot de aanval. Gehoorzamen aan het laatste commando: Gaat dan heen . . . . ! Zullen er overwinningen behaald worden? Zal satan moeten retireren? Zullen tegenstanders bekeerd worden? Zal er een grote verkwikking zijn op de valleien en bergen? Zal de kracht Gods onder ons geopenbaard worden?

Komt, laat ons allen gaan in de arsenalen Gods en Hem bidden om het zwaard des Geestes. O, dat er een opwekking kwame. Wij hebben die nodig. De wereld heeft haar nodig. En de lof van onzen Heiland en Koning zal in nieuwe accoorden weerklinken. Wij willen er om bidden.

HUIZINGA.

VAN DE SECRETARIS-TAFEL.

Leef rechtschapen!

Pater vertelt in een prachtboek van een zekeren Marius, een Romeinse jonge man, dat zijn moeder hem altijd voorhield om grote eerbied voor zijn eigen ziel te bewaren. „De ziel is als een sneeuw-witte vogel, die over een drukke markt moet worden gedragen", was zij gewoon te zeggen.

Onze ziel als een sneeuw-witte vogel. En wij op de drukke markt dezer wereld.

Wat reine en liefhebbende moeders de hunnen aanraden, mag wel door ons ter harte worden genomen. En zulks des te meer, wanneer de belichaming van de waarheid, Jezus Christus, het moederwoord bevestigt, zoals in dit geval. Waarschuwt Hij niet dat men zijn ziel verliezen kan?

„Leef rechtschapen", vermaant Paulus. Pas op uw ziel. Handel rechtschapen. Zullen wij niet ons best doen om onze ziel rein te houden?

* * *

Doe niemand tekort noch in uw handel, noch in uw oordeel.

Het is nog niet lang geleden dat ik iemand vroeg, wat hij van de eeuwigheid dacht. Hij antwoordde, dat hij niemand tekort gedaan had en dus met gerustheid een afwachtende houding kon aannemen. Het bleek mij uit het verdere gesprek, dat hij aan de mogelijkheid God tekort gedaan te hebben, nooit had gedacht.

Maar wat mijn vriend in gemoedelijke onkunde mij verzekerde, moest toch met meer kennis van verplichtingen door elke volgeling van Christus kunnen worden verklaard. Staan wij, gemeenteleden, eerlijk tegenover iedereen? Tegenover den bakker, slager, manufacturier? Tegenover onze schuldeisers, al zijn ze ook geloofsgenoten?

„U weet niet, wat onmacht is", hoor ik iemand opmerken. Goed, ik wil aannemen, dat deze vriend gelijk heeft. Maar wat ik in elk geval weet, is, dat onmacht niet wil zeggen: „je zelf wegmoffelen".

Onmacht kan beleden worden met een moed, die bereid is alle gevolgen eerlijk te aanvaarden.

En laat ons ook niemand tekort doen in ons oordeel. Is het niet het beste om maar in het geheel niet te oor-

delen? „Oordeelt niet", zegt Jezus met nadruk. Wij kunnen niet oordelen. Dat kan God alleen. Hij weet alle dingen.

Hebben tekortdoeners in handel en woord vrede? Zij schamen zich om „neen" te zeggen. Ze vermijden de rechte paden uit vrees en bewegen zich daarom op bijwegen. Zij zijn bang voor ontmoetingen ....

„Wees open", schreef eens een evangelist op zijn oude dag aan jongere volgelingen van Christus. Of neen, zo drukte hij zich niet uit. Eigenlijk zeide hij: „Wandel in het licht!", maar dat is precies hetzelfde.

„Wees open". Verberg niets. Belijd uw schuld, uw onmacht, uw hard oordeel.

En wat gij verloren hebt, krijgt gij honderdvoudig weder: „Vrede en rust! Hoop en werklust".

* * *

Ook denk ik aan onze verantwoordelijkheid jegens de onzen en anderen.

Het leven vraagt moed, volharding, kracht in verzoekingen: het vraagt hoop in donkere nacht, hoop als het afgestaan moet worden. Het maakt aanspraak op wat de voorgeslachten waarlijk heeft groot gemaakt. Laat ons rechtschapen leven jegens onze huisgenoten en hun wijzen op onzen Heiland en Vriend en Helper, Christus Jezus. Met Hem als hun Heer zijn zij uitnemender voor de toekomst toegerust dan met een „goede partij" of met enkele duizenden guldens!

En dragen wij ook niet enige verantwoordelijkheid voor het welzijn van onze medemensen? De koele materialist houdt de vuist dicht met de opmerking: „Ben ik mijns broeders hoeder?" Wij Christenen daarentegen achten ons wel terdege de hoeders dergenen, die voor ons arbeiden. Onze betalingscapaciteit en hun noden dienen ons meer tot richtsnoer voor onze uitkeringen dan het minimum loon van de arbeidsovereenkomsten.

Leef rechtschapen!

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

III

LOSSE SCHAKELS

Kerken in Amerika. In het Vrijzinnig godsdienstig Kerkblad van Groningen komen onderstaande gegevens voor omtrent het kerkelijk leven in de Ver. Staten:

„De statisticus dr. George Linn Kieffer vermeldt in de (Amerikaanse) Christian Herald, dat er eind 1934 in de Verenigde Staten van Amerika 207 religieuse gemeenschappen waren met 62.035.688 volwassen leden. De meeste zijn klein; n.l. 50 van deze 207 gemeenschappen hebben samen 60.630.990 leden, terwijl er 157 religieuse gemeenschappen zijn met minder dan 50.000 leden.

De grootste kerken zijn: 1. De Baptistische met 10.027.929 volwassen leden; 2. De Methodistische met 8.976.492; 3. De Lutherse kerk met 4.482.212; 4. De Presbyteriaanse kerk met 2.696 639; 5. De Episcopaalse kerk met 1.898 549 volwassen leden.

De Rooms katholieke kerk in Amerika had eind 1934 20.398.509 leden (hier zijn echter de kinderen bij inbegrepen)."

Ziekenbezoek. Huisbezoek en ziekenbezoek is, wanneer het werkelijk als zodanig gelden mag, arbeid, en als alle geestelijke arbeid zeer vermoeiend. Men gaat in het leven de moeilijkheden, het lijden van den ander in. Dat eist concentratie, zich samentrekken op een punt dat buiten eigen leven ligt, zich verplaatsen in een vreemde toestand.

Een diacones vertelde eens aan haar predikant Dr J. H. Jowet, dat ze de vorige middag een zieke vrouw had bezocht, die zo ziek was dat ze noch met haar bidden, noch met haar praten kon. Ze had naast het bed gezeten en had de hand van de lijderes in de hare gehouden. Toen ze thuis gekomen was, was ze zo uitgeput geweest, dat ze zich ter ruste moest begeven.

Aangaande den Heiland is voorspeld; Waarlijk Hij heeft onze krankheden gedragen en onze smart heeft Hij op zich genomen. Heeft Hij niet zonder ziek te zijn, doorleefd wat ziek zijn betekent? En is het niet hierom, om deze zielearbeid, dat Hij vrucht gezien heeft en verzadigd geworden is?

Waardeer de broeders, die, vaak na en naast hun gewone dagtaak zich geven voor huis- en ziekenbezoek. Zij zetten hun schouders onder vreemd leed en vreemde lasten en maken die tot de hunnen. Vandaar dat een heerlijk gevoel van verlichting vaak de vrucht is van zulk een bezoek. Maar op hoeveel gebed moeten zij kunnen rekenen, die deze zware geestelijke arbeid doen!

Iemand die in grote moeilijkheden zat, was op bezoek bij een vriend, die niet anders deed dan geduldig en met geheel zijn ziel naar hem luisteren. Toen de bezoeker zijn hart had uitgestort, stond hij op ten afscheid en verklaarde, dat het nu zoveel gemakkelijker was geworden. De ander had al luisterende de last met hem gedeeld.

Getoetst. Er komen ogenblikken in het leven, dat wij cns door een engte moeten heenworstelen. Men noemt zulk een tijd een crisistijd. In zulk een crisistijd worden we naar ons innerlijk wezen getoetst. Het wezenlijke treedt dan naar buiten. We lezen van den Heiland in Luk. 22 : 39:

En uitgaande vertrok Hij, gelijk Hij gewoon was, naar de Olijfberg. Toen brak de Gethsemané-ure aan. Het was „naar Zijn gewoonte" dat Hij naar de Hof ging. — Zo Hij — zo wij: in de crises van ons leven zullen we onze gewoonte volgen. Het is daarom zo nodig, dat wij het gebed tot onze gewoonte maken. In de grote uren, als voor overleg geen tijd is, zal de gewoonte ons machtig helpen.

L.

III

Gelijk het met een rivier is, zo is het ook met het leven ener mensenziel: zo er geen toeneming is in diepgang, loopt het — bij alle verbreding — op verzanding uit.

Emil Frommel.

III

LIEFDE EN LEED.

Het is op het ogenblik niet de tijd om terug te zien. Er moet nu gewerkt worden in onze gemeenten. De gemeente, die geen uitvoerig werkprogram heeft voor de wintertijd en niet klaar is om de hand aan de ploeg te slaan en de ogen op de verten te richten, moet er maar op rekenen, dat ze een kommervol bestaan krijgt. Die niet werkt zal ook niet eten. Deze wet zwaait haar scepter niet alleen over de maatschappij, waarvan wij deel uitmaken, maar ook over Baptiste gemeenten.

Zoals gezegd is het thans niet de tijd achterom te zien. En toch werd ik even gedrongen dat te doen. Aanleiding daartoe gaf mij een bejaarde moeder, die na een moeitevolle pelgrimstocht ons het lichaam gelaten had om het naar zijn laatste rustplaats te brengen. Een veelbewogen leven kwam met haar sterven aan een eind en op weg naar het graf hield mij de vraag bezig of het niet beter geweest ware, dat zij nooit geleefd had. En sinds heeft mij die vraag niet losgelaten en eerst vanmiddag ben ik met mijzelf ermede klaar gekomen. Ik heb namelijk de ontdekking gedaan, dat die vraag uit mij opgeklommen is en niet uit die vrouw, die door haar verdriet gebroken werd. Zou die vrouw ze wel ooit geopperd hebben? Ik heb goede redenen daaraan te twijfelen. Zij was een gesloten ziel, maar haar vensters zagen bij stormweer en zonnevloed naar het zuiden. De zwaar beproefde dichter Tennyson riep eens uit: „'t Is beter een dierbaar pand in liefde een wijle te mogen bezitten om het daarna aan de dood af te staan, dan nooit zo'n dierbaar pand te hebben gehad". Dat is de conclusie, die deze man uit zijn groot verdriet trekt. Waarom zou die vrouw met haar zielevensters op het zuiden niet dezelfde conclusie trekken? Waarom moet ik haar een andere toedenken?

Vervolgens stond ik stil bij de eeu-

wigheid. Dit weet ik, dat onze oude vermoeide pelgrim een nieuw schepsel is geworden, dat in het lenteland lachend zweeft over de schoonste landouwen en dat in al de glans en kracht van de onvergankelijke jonkheid Christus en de Zijnen dankbaar dient. Als ze eens niet geboren ware geweest — of om de geopperde vraag te herhalen : als ze nooit geleefd had — zou ze de weelde van een rijk uitbundig hemelleven ook moeten missen. De vraag is dus wel terdege gewettigd : of „het eeuwig leven eindloos heerlijk, dat ons na dit leven wacht" niet ruimschoots opweegt tegen een kleine beproeving, al is haar duur ook een mensenleeftijd.

Eindelijk werd mijn aandacht getrokken door het lijden zelve, alsof het een flinke dosis schranderheid bevatte en mij wenkte en tot mij zeide : „Kom en zie". Ik ben gekomen en heb gezien, dat lijden nooit alleen is maar te allen tijde verbonden met liefde. Waar geen liefde aanwezig is, wordt niet en kan niet geleden worden. Waar liefde hoog opbloeit kan de pijn doordringen tot in verborgen diepten. Wanneer dus de mens lijdt, lijdt hij alleen, omdat hij lief heeft. Sterft hij van smart, dan sterft hij van liefde. De vraag of het niet beter zou geweest zijn, dat die arme gemartelde vrouw niet geleefd had, is precies gelijk aan de vraag : of het voor haar niet beter ware geweest minder of in het geheel niet lief te hebben gehad ! En wie durft deze vraag bevestigend te beantwoorden ?

't Is duizendmaal beter te hebben bemind en geleden, dan nooit te hebben bemind !

* * *

In onze vacantie wapenden we ons op een morgen met onze stokken om de drukkende atmosfeer der stad te verlaten en een hoge berg te beklimmen. De weg leek stap voor stap eentonig en het scheen alsof hij onze krachtsinspannning niet waard was. Meermalen gaven wij aan onze teleurstelling uiting. Maar toen wij ons doel bereikt hadden en terugzagen, konden wij onze ogen haast niet geloven. 't Was alsof feeën de entourage van ons moeilijk pad hadden omgetoverd : de muffe stad lag in de diepte en baadde zich in zonnegoud ; onze weg zag er uit als een lint, harmonisch van kleur en geslingerd over blinkende bergweiden en verborgen in van vrede glimlachende wouden.

Is het in ons leven niet heel vaak een moeizaam voortgaan ?

Maar als straks het einde is bereikt, zullen wij terugstarende, op wat achter ons ligt, de juichtoon aanheffen : „O diepte des rijkdoms beide der wijsheid en der kennis Gods ! Hoe ondoorgrondelijk zijn Zijn oordelen en onnaspeurlijk Zijne wegen !"

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

VAN ONS ZENDINGSERF.

De taal, die te Yakusu gesproken wordt, is het Lokele. Ze brengt haar grote moeilijkheden mede voor den vreemdeling. *Niet minder dan ons eigen* schoon Nederlands heeft ze haar tongbrekers. Wat zegt ge wel van deze *snoezige uitdrukking : ndokakakwakukwe kwolo ?* Ze betekent in de kano langs een rivieroever stroomopwaarts te gaan. En probeer uw krachten ook eens op dit aardige gezegde : *ndo kalon dwelwendwe,* waarvan de vertaling luidt : langzaam lopen tengevolge van verdriet. De *liliege sinanger* is een slang, die *als ze zich in het water bevindt, in* de eerste de beste boot wipt, die ze tegenkomt. — Je hebt leuke beesten in Congo ! — De inboorlingen zijn dodelijk bevreesd voor deze slang, ofschoon zij geen kwaad doet, en springen even snel uit de boot en in het water als zij uit het water en in de boot !

Het Lokele is evenals het Chinees een toon- of klanktaal, d.w.z. aan eenzelfde woord, waarvan de klinkers op verschillende toonhoogten worden uitgesproken, paart men verschillende begrippen. Bijvoorbeeld : *lisakä* is belofte, maar *lisäkä* is vergif. De bepunte klinkers zijn hoog van klank. *Wëli* is maneschijn en *weli* is wijsheid. Een zendeling moet dus uiterste voorzichtigheid in acht nemen, als hij zijn gehoor over den wijzen Salomo wil inlichten. Het gevaar is niet denkbeeldig, dat hij ze de indruk geeft, dat Salomo's haardos betere dagen gekend heeft. Wij, Westerlingen, zouden het wel dadelijk willen geloven, omdat onder ons de wijsheid dikwijls met maneschijn is verbonden !

* * *

De opbouw van het Koninkrijk Gods in centraal Afrika wordt met toewijding en ijver voortgezet. Onze zendelinge, zr. G. Reiling, verkondigt er met blijdschap den machtigen Verlosser van het bijgeloof, dat de mensen in vreze en verschrikkingen gevangen houdt. En wij zijn met haar er verheugd over, dat velen uit een donkere nacht in het blijde licht van de dag van Christus treden.

KERKINWIJDING TE ZANDBULTEN.

Maandagavond j.l. is het nieuwe kerkje te Zandbulten tot dienst des Heren gewijd. 7 uur precies ving de grote vergadering aan. Het gezellige kerkje was tot in alle hoeken bezet. Zelfs de consistorie en orgelzolder waren geheel gevuld. Ds. Visser van Noordbergum hield naar aanleiding van Exodus 33 : 15 een gelegenheidstoespraak, waarin hij naar voren bracht, de noodzakelijkheid van voor en boven alles de tegenwoordigheid en leiding van God. Alle heerlijkheden van heden en toekomst verliezen ten enenmale hunne glans en aantrekkelijkheid, wanneer de Here zelf daarbij gemist moet worden. Kerkgebouw en Evangeliearbeid werden daarna biddend aan den Here opgedragen. Enkele persoonlijke woorden werden gericht aan de heren v.d. Molen en Gelderloos, architecten te Visvliet, E. v. d. Meer, aannemer te Eestrum, de Schilders en Electriciëns en verder tot de vertegenwoordiger der Unie, Ds. Louw v. Groningen, Ds. Visser v. Sneek, de bestuurderen der gem. v. Noordbergum. Een algemene dankzegging werd uitgesproken aan het adres van allen, die door grote en kleine offers dit bedehuis hebben helpen stichten. Vervolgens sprak Ds. Weenink namens de Com. v. inwendige zending over de woorden in Mat. 7 : 29, om hierna over te gaan tot het installeren van br. W. Wolters tot Unie-Evangelist-huisbezoeker. Ds. de Haan sprak bij deze gelegenheid namens de gehele N. B. J. B. waarna br. W. Wolters bij monde van Ds. Weenink in het gebed werd voorgesteld en opgedragen en werd hem door de vergad. toegezongen Psalm 134 : 3.

Verschillende sprekers voerden hierna het woord o.a. door Ds. Louw voor U.C., door Ds. Visser Sr. voor de Friese Bond en enkele afgevaardigden van Zustergemeenten. Enkele schriftelijke felicitaties werden gelezen o.a. van de N. B. V. B. Ds. Louw sloot met dankzegging deze belangwekkende vergad. die door pl.m. 300 mensen was bezocht.

Soli — Deo — Gloria ! !

PROGRAMMA

van de Zondagsschoolconferentie,

D.V. te houden op 2 Nov. te 3 uur,
in een zaal van de Bapt. kerk
te Stadskanaal.

1. Opening door den leider, Ds. J. Louw van Groningen.
2. Inleiding van den heer S. Huberts te Groningen over : Kerstfeestviering.
   a. Zondagsschool en Kerstfeest.
   b. Het kind bij het Kind in de kribbe.
   c. De indruk en zegen van het Kerstfeest.
3. Bespreking.
4. Pauze.
5. Inleiding van Ds. J. W. Weenink van Stadskanaal over : Gemeente en Zondagsschool.
   a. Zondagsschool worde gehouden door en voor de gemeente.
   b. De gemeente geve op velerlei wijze blijk van haar verhouding tot de Zondagsschool.

c. De gemeente schenke aandacht aan degenen, die de Zondagsschool verlaten hebben.
6. Bespreking.
7. Rondvraag.
8. Sluiting.

Allen naar deze conferentie! 't Belooft weer goed te worden! Denkt aan schrijfmateriaal en vergeet de contributie ook niet.

Bereidt de conferentie biddend voor!

ETTY DE VRIES.

III

KRABBELS.

Ik ben gelijk aan onze Tweede Kamer.

En niet alleen ik, maar ieder mens van Nederland en daarbuiten. Waarom zou ik een enige uitzondering zijn!

Ik wil eens veronderstellen, dat ik nooit van God gehoord heb, noch van een leven hiernamaals, noch van hemel, hel, enz. enz. Of ik wil eens veronderstellen, dat ik wel van God en hemel en hel gehoord heb, maar in een hoedanigheid, die mij met afkeer vervult.

Wat dan? Och, het is niets bijzonders. Immers of ik godsdienstig ben of antigodsdienstig, doet weinig toe aan of af van het feit, dat mijn innerlijke ziel aan mij openbaart als een Tweede Kamer met heren van verschillende overtuiging. Er zijn hoogmogenden bij van eerbiedwaardige betrouwbaarheid en er zijn er ook, die met een zeldzame welsprekendheid hun onbetrouwbaarheid weten te camoufleren. De oude vertegenwoordiger van „de Vrienden der waarheid" houdt zo nu en dan een vurig pleidooi, waarin hij onder heftig schudden van het grijze hoofd, ernstig waarschuwt voor de kromme weg in moeilijke tijden. De jeugdige afgevaardigde van „Eén voor allen, allen voor één" bepleit hartstochtelijk een grotere zelfopoffering als blijk van waarachtige gemeenschapzin in dagen van crisis. Behalve deze heren en hun geestverwanten beklimmen ook andere het spreekgestoelte, o.a. de gecommitteerden van „de Rapaille partij, die gewoonlijk een grote keel opzetten en wel eens een tumult veroorzaken. En dan niet te vergeten den heer Mr. Pieter Beleid, die namens legio voorzichtigen opereert en manouvreert, en die evenals zijn aanhangers alles goedkeurt dat meewerkt aan de bestendiging van het comfort, waarin hij leeft.

En evenals de regering zich heeft af te vragen, hoe met haar Tweede Kamer land te bezeilen, zo hebben wij dat ook te doen. Godsdienstig of niet, wij allen staan herhaaldelijk voor hetzelfde probleem: hoe te regeren met zulk een constellatie van partijen?

Democratisch? Ik ben voorstander van de democratische bestuursvorm in hart en nieren, doch dit weet ik, dat als ik aan de Rapaille partij in mij dezelfde rechten geef als aan „de Vrienden der Waarheid" en aan de partij van „Eén voor allen en allen voor één", het niet lang duurt of de Rapaillisten hebben de grond gedrenkt met het bloed van hun andere Kamercollega's. En dat weet ik niet alleen, maar dat weet ieder, hetzij hij Godsdienstig is of niet.

Conclusie: Wij kunnen naar buiten democratisch zijn en het komt mij voor, dat wij uit eerbied voor elkaar dat moeten wezen, maar naar binnen is dat geheel onmogelijk. De Schepper heeft ons innerlijk ingesteld op dictatuur en wel op de dictatuur van Zijn eigen Heiligen Geest, die in ons wordt uitgestort in de gemeenschap met Jezus Christus.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

III

MEDEDELINGEN

U. R. C.

Ontvangen van:

Luisterclubje A. A. H. te G. f 16.50
Gemeente Stadskanaal f 23.—

Hartelijk dank. Gemeenten of luisteraars(sters) zendt mij uw collecten of gaven, vergeet U. R. C. niet.

Utrecht, A. H. ZERBST,
Rijnlaan 128bis. Penningm.
Giro 68108.

Adresverandering:

W. WOLTERS,
evangelist-huisbezoeker,
Zandbulten (Friesland).

Contributie.

Ik verzoek den penningmeesters van onderstaande gemeenten mij wel hun contributie en bijdrage studiefonds voor het 1e halfjaar 1935-'36 te willen overmaken. Ter informatie deel ik nog mede dat de contributie 20 ct. en de bijdrage studiefonds 15 ct. per lid is, volgens de laatste statistiek.

Amsterdam	f 53.90	Harlingen	- 47.60
Arnhem	- 10.15	Heeg	- 9.45
Bergum-N.	- 41.65	Heerlen-Tr.	- 16.45
Deventer	- 33.60	Hengelo(O.)	-115.85
Drachten	- 11.90	Hoorn	- 7.—
Eindhoven	- 21.—	Leeuwarden	- 47.95
E.-E.veen	- 69.30	N. Pekela	- 42.70
2e Exl.mond	- 51.45	N.Weerdinge	86.45
Foxhol	- 16.80	Siddeburen	- 19.25
Den Haag	- 73.50	Sneek	- 38.50
id. (Oost)	- 17.15	Stadskanaal	-133.70
Groningen	-199.50	Stavoren	- 24.50
Haarlem	- 36.75	Vrieschelo	- 62.65

J. VISSER.
Bolsward, de Dijk 26b.
Postrek. 167305.

KERSTNUMMER 1935.

We hebben onze ervaringen, opgedaan in onze vorige Kerstnummers, vastgelegd in dat van het jaar 1935.

Het wordt een uitgave, waarvoor de beste krachten op haar best zowel onder ons eigen volk als daarbuiten zich inspannen.

Het wordt — het klinkt ongehoord en het is toch niets anders dan de eenvoudige waarheid — een Kerstnummer, waaraan de modernste vindingen op het gebied van de fotografische drukkunst met alle bereidheid haar diensten biedt.

Een Kerstnummer krijgen wij dus, dat de techniek met haar wonderen en de kunst met haar edelste uitingen voltooien wil.

Gemeenten, denkt aan uw Kerstnummer!

Onderschat haar waarde niet!

Begroet ze met de groet van de eerbied, waarop ze recht hebben!

En neemt u voor een flinke hoeveelheid te bestellen.

Bestellingen worden vóór 15 Nov. a.s. bij ondergetekende ingewacht.

De uwe in de gemeenschappelijke arbeid,

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

III

ADVERTENTIEN

Met dank aan God geven wij kennis van de geboorte van een welgeschapen Zoon, dien we

GERRIT JAN

noemden.

Fam. BLENKERS.

Hengelo, 14 Oct. '35.
Timorstr. 12.

Met grote blijdschap en dank aan God geven

L. ENGELSMAN en
H. ENGELSMAN—Pleijzier

kennis van de geboorte van een welgeschapen Zoon

TONNIS.

Delfzijl, 10 October '35.

Verloofd:

TONNY BOERS
en
ALLIE NIEMAN.

2e Exloërmond, 20 Oct. '35.
Receptie 's nam. van 3—5 uur.

Vrijdag 25 October 1935 No. 2389 54ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN — GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. L. DE HAAN - UTRECHT KERKSTRAAT 28 BIS
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN — CHRISTUS —

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.65 BUITENLAND PER JAAR f 3.50

AAN ZEER STILLE WATEREN

Jeruzalem, Jeruzalem, gij die de profeten doodt .... Zie, Uw huis wordt Ulieden woest gelaten.
Lukas 13 : 34.

Jezus, starende op en peinzende over de heilige stad, wordt innerlijk ten zeerste ontroerd. Daar ligt Jeruzalem, de stad met de tempel Gods, waarnaar zo menige heilige in het grijze verleden heeft gesmacht, de stad zó uitverkoren dat het door millioenen beschouwd werd als de oogappel der aarde, de stad die diende als de personificatie van het ganse volk binnen of buiten de grenzen van Palestina, de stad zo zeer bemind vanwege de vele associaties en herinneringen door elke Jood: óók door Jezus. Maar .... zo schoon als Jeruzalem van buiten af geleek, zo verdorven was het innerlijk. Immers: dienende als symbool van eenheid, heiligheid en reinheid, stond het voor de ingewijde als het zinnebeeld van tweedracht, onheiligheid en onreinheid. En Jezus was de ingewijde! Is het wonder dat Jezus zowel van heilige toorn als van bittere smart vervuld is? Horen wij niet met welke weemoed onze Heiland het oordeel uitspreekt, het oordeel dat feitelijk de Joden over zichzelf uitspreken: Ach Jeruzalem, Jeruzalem .... maar gijlieden hebt niet gewild .... Zie, Uw huis wordt Ulieden woest gelaten.

En in het jaar 70 na Christus, als Vespasianus Keizer was over Rome, viel na een bloedige en hartverscheurende strijd Jeruzalem, de trots, de hoop en het symbool van het Joodse volk.

Jeruzalem viel omdat het geen eenheid was!

Er was innerlijke twist tussen Farizeërs en Sadduceërs, priesters en schriftgeleerden, rijken en armen. Ware het niet geweest, dat een gemeenschappelijke vijand tegenover hun stond, was deze twist waarschijnlijk als een vuur hoog opgelaaid en had hen allen vernield. Nù voelde een ieder het zware juk van Rome en haat verteerde een ieders ziel .... behalve die van Jezus. *Niet* omdat Jezus Zijn volk of land verafschuwde, neen, maar omdat Hij als patriot redding kon brengen, redding waarnaar elke Jood met vurig verlangen uitzag. Helaas, de redding van onzen Heiland was niet de gewenste redding. Want de verlossing der joodse gedachte bestond in het afwerpen van het juk van Rome door geweld en in een restauratie van het Joodse rijk zoals eens het oude glorierijke Palestina van Salomo was. En in die geest kon de Jood bidden: Heer, Uw Koninkrijk (ons Koninkrijk) kome! De verlossing echter die Jezus aanbood was van geheel andere aard. Het was een verlossing van het juk der zonde en een restauratie van het vroegere Theocratie waar God zelf Koning was en regeerde en in die geest bad Christus: Uw koninkrijk kome! Ja, Jezus zag dit heerlijke ideaal: Het ganse Joodse volk in harmonie verenigd om het grotere en heiliger begrip van God als de God der Liefde, de Vader van ons allen, de dienende God en het ganse Joodse volk in dichte drommen bijeengeschaard om deze godsdienst uit te leven en te prediker aan alle natiën en tongen, kleur en ras. En Jezus werkte, predikte, genas zieken en deed wonderen: alles tevergeefs! Het oog was blind, het hart was gesloten, de tweedracht onderling en de haat naar buiten bleef. De Joden wilden het Kruis, dat toch voor het uitverkoren volk Gods een eeuwige glorie geweest kon zijn, niet opnemen. Maar Jezus torste het en Zijn Kruis is Hem tot glorie en ons tot zegen en eeuwige redding geweest. Jeruzalem echter viel en haar val was groot, het ganse Joodse volk werd verspreid en vervolgde zijn weg als een kudde schapen zonder Herder.

De wereld vergaat zo er geen eenheid komt!

Moet dit gezegde worden uitgewerkt of kan een paar pennestreken ons het ontzaggelijke daarvan laten zien? Wij zijn gekomen tot onze huidige beschaving en mogen Gode daarvoor dankbaar zijn. Want welke eeuw heeft zulk een ontwikkeling en zulke prestaties gezien als deze in de medische en natuurwetenschappen? In welke tijd die achter ons ligt kan gezegd worden, zoals in de tegenwoordige, dat slavernij zo goed als verdwenen is? Wanneer werden er zulke rijpe vruchten geplukt als nu van de techniek die zulk een hoge vlucht genomen heeft? En alle deze dingen heeft God den mens onderworpen, ja, de ganse aarde is hem toevertrouwd. Maar ach, bij dit jubelen komt een wenen, in dees' vreugde ligt een smart!

Want wij zijn als kinderen die een ontzaggelijk fortuin ontvangen hebben en niet wetende wat er mede te doen, het gebruiken tot eigen nadeel en schande: daar deze kinderen onwillig zijn te luisteren naar hoger raad, om hun wil te bukken voor die van hun Raadsman. De natiën zijn onderling verdeeld, worden innerlijk verteerd door jaloersheid en strekken hun hand uit naar macht: wereldlijke macht: En Jezus staat onder hen, roept hen toe en als voorbeeld stellende Jeruzalem smeekt hen om geschaard rondom God als „onze Vader" in harmonie en samenwerking te leven, dagelijks te bidden „Heer, Uw koninkrijk kome ...." Zien de natiën deze roepende Galileër? Slaan zij acht op den Zoon van God?

Zo niet, dan komt uit Jezus' mond hetzelfde oordeel als eens werd uitgesproken over Jeruzalem: „Ziet, Uw huis wordt ulieden woest gelaten". Uw woonplaats, deze wereld, wordt door Uzelf ganselijk tot een ruïne gemaakt!

De mens vergaat zo er geen eenheid is!

Daar staat de kroon van Gods schepping: de Mens. Hij werd geroepen tot de volmaaktheid, ter eer van God en tot heil van hemzelf. Maar de menselijke natuur is verdorven, zijn wil wordt door hem beschouwd als zijn eigendom, als zijn recht en het leven holt bergafwaarts. Wanneer God zich had onttrokken was redding voor hem onmogelijk geworden. Doch dank

zij Zijn liefde, 't welk Zijn wezen is, Hij zocht ons weder op door Christus en opende ons zo de weg tot Zijn eeuwig Vaderhart. Wij herkennen in Christus onze herkomst: vanuit God. En door Christus is de grootste vraag in ons leven: zal het voortaan zijn dóór God in dit leven en met God in het hiernamaals? In ons woeden twee elementen: de ene tot heiligheid, de andere tot zonde, in ons worstelen twee naturen: de goddelijke en de duivelse. Aan welke zijde wensen wij te staan? Een eeuwig twijfelen is onmogelijk, want die niet vóór Christus is, is tegen Hem. Het „tegen Christus zijn" betekent de ondergang der ziel, gelijk aan de ondergang van Jeruzalem. Alleen door onze wil te buigen, door resoluut te zeggen: O Heiland, ik geloof, kom Gij mijn ongeloof te hulp; en: Jezus, ik klem mij aan U vast, doch mijn greep is zo onzeker, grijpt gij mij vast" worden wij voor eeuwig behouden. En zie, al wankelen onze schreden Hij richt ons weder op, al struikelen wij en vallen Hij draagt ons verder voort. O heerlijk geloof, o zekere hope, o oneindige liefde! Ik ben Zijn, Hij is mijn!

Is dit zo met ieders hart gesteld? Jubelt mijn hart met deze uitroep mede en vindt het weerklank in Uw ziel?

Ziet, Christus wenkt; nòg roept Hij. Zullen wij het oordeel over onszelf voltrekken gelijk dit halstarrige en weerspannige Jeruzalem? Néén, duizendmaal néén! Hij, Die ons gekocht heeft met Zijn eigen bloed bezit onze wil, ons gevoel en verstand: ons ganse leven. Hij, Die aan het Kruis hing met uitgestrekte armen als om ons te waarschuwen en te roepen, bezit ons reeds geheel en zo Hij U nog niet bezat: laat Hem dat *heden* doen!

A. A. HARDENBERG.

III

Tracht al uwe vijanden te vernietigen door . . . . ze tot vrienden te maken.

III

VAN DE SECRETARIS-TAFEL.

Geheimen van Utrecht.

Dinsdag 22 Oct. j.l. vergaderde de Commissie der Unie in het kerklokaal der gemeente te Utrecht. Om 10 uur waren alle broeders present. Na het gebruik van een smakelijke kop koffie werd overgegaan tot de behandeling der agenda. Geruime tijd moest aan de ingekomen stukken besteed worden. Wij noemen — en dat zal ons allen wel interesseren — in het bijzonder een verzoek van br. de Jong te Padang Pandjang, dat een voorganger uit het moederland met hem een inspectietocht naar de Mentawei-eilanden onderneemt. Zeer zeker zouden wij ernstig overwogen hebben of aan dit verzoek voldaan zou kunnen worden, en of niet alle voorgangers tezamen op reis zouden kunnen gaan, ware het niet, dat een schrijven van Ds. Joh. Rauws, zendingsdirector te Oegstgeest ons minder aangenaam verraste met de mededeling, dat de Rijnse zending niet genegen is de Mentawei-eilanden los te laten.

De Unievergadering had twee beminden, die naar haar hand dongen, de ene, de gemeente des Heren in de residentie-stad, de andere die in de hoofdstad van de meest noord-oostelijke provincie van ons land. De commissie als moeder meende de voorkeur aan Groningen te moeten geven, daar zij al zo vaak tevergeefs aangezocht had. Dus reizen wij in 1936 met blijdschap naar de algemene vergadering te Groningen en zullen bij leven en welzijn een jaar later hetzelfde naar den Haag doen, indien dan de gemeente aldaar dezelfde dosis genegenheid nog bezit.

Gehoord het rapport van de Commissie voor de inwendige zending en de getuigenissen van sommige broeders werd besloten br. K. Brongers van Hoorn beroepbaar te verklaren.

Verder hebben wij gezegd, dat een commissie van onderzoek en een contact-commissie twee grootheden zijn, die niet langer gescheiden mogen zijn. Wij hebben er netjes één commissie van 3 leden van gemaakt en ze de mooie naam van commissie tot opleiding gegeven. De broeders J. Louw, B. Planting en ondergetekende nemen in die commissie zitting.

De algemene vergadering die altijd groot vertrouwen in de Uniecommissie heeft, had besloten dat deze de commissie voor de inwendige zending zou benoemen. Dat heeft ze gedaan en daarvoor de brs. F. E. Huizinga, D. Olijslager en ondergetekende aangewezen. De voorzitter, Ds. Louw, sprak daarna enige gevoelvolle woorden over het graf van de zoeven ontslapen commissie.

Tenslotte zijn wij zo vrij geweest om de afdoening van verschillende zaken, o.a. onze boekhandel en uitgeverij, de uitgave van kerk- en liederenboeken over te dragen aan verschillende subcommissies. Je moet nu eenmaal leven en doen leven!

De secretaris,

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

III

Een schip in de golven is niet erg; als de golven maar niet in het schip komen.

III

ZENDING.

Dr. Kraemer spreekt over de stand van het Christendom in Indië en over de zending op Bali.

Op het N. C. S. V.-conferentieoord „Woudschoten" (bij Zeist) heeft Dr. H. Kraemer, taalgeleerde van het Ned. Bijbelgenootschap en zendingsexpert, enkele belangrijke referaten gehouden.

Dr. Kraemer heeft allereerst gesproken over de stand van het Christendom in Indië. Onder het gezichtspunt der uitbreiding, zeide spr., kan men thans in Indië op vele punten van krachtige vooruitgang spreken. Om enkele voorbeelden te noemen: in de Bataklanden gaat de Christianisering onder de heidenen krachtig voort. Nieuw Guinea is een algemeen bekend voorbeeld van snelle uitbreiding; Borneo, evenals Nieuw Guinea, decenniën lang een veld van moeite en tranen, beleeft een opmerkelijk voorwaartse beweging; Bali verraste de wereld door zijn onverwachte belangstelling in het Evangelie. De menselijk berekenbare oorzaken van deze gebeurtenissen liggen in een combinatie van een gestadige loswoeling van de bodem door de crisis, die het Oosten doortrekt, en de lange geduldige ploegarbeid der zending. Onder het gezichtspunt der heroriëntatie kan men alles samenvatten, wat er op het terrein der Indische Kerk en dat der Zending in de laatste jaren aan vorming van zelfstandige kerken is geschied. Dit heeft een zeer belangrijke verandering gebracht in het aspect van het werk niet alleen, maar evenzeer in de vragen waarvoor men gesteld wordt en dientengevolge in de wijze waarop gezocht en gewerkt wordt. De allerbelangrijkste verandering, waarvan de gevolgen voor kerk en zending beide alleen nog maar te vermoeden zijn, is de grote wijziging, die heeft plaats gegrepen in de verhouding van het Gouvernement tot de Indische kerk en die, welke zich sinds enige jaren in de geest der Indische kerk vertoont. Als derde gezichtspunt noemde spr. de vraag, welke eisen en taken de nieuwe situatie in zich .bergt. Voor kerk en zending beide is thans zeer urgent de aandacht te richten op doordachte en doorbeden opbouw van het kerkelijk leven, opdat dat het eigendom en de eigen daad der Indonesische Christengroepen kan worden; en een opnieuw doordachte en intensievere Evangelieverkondiging aan Christen en niet-Christen. In dit tijdsgewricht zullen richtlijnen, verkeerd of juist moeten getrokken worden, die de naaste toekomst bepalen. Kerk en zending staan daarom in Indië voor een zeer zware, maar zeer belangrijke taak. De Nederlandse Christenheid is daarom verplicht de roepstem van Indië aandachtig te horen en te volgen.

Vervolgens heeft dr. Kraemer gesproken over het onderwerp: „Wat zit aan Bali vast?"

Bali is een eiland, ving spr. aan, dat natuurlijk in wezen niets van de andere eilanden en de daarop wonende bevolkingen verschilt, wat de waarde en betekenis van zijn geestelijke en maatschappelijke structuur betreft. Daar het echter wegens zijn natuurlijke schoonheid en de stijlvormende kracht zijner bewoners voor de moderne wereld een der touristische pelgrimsoorden is geworden, heeft de kwestie van zending op Bali een bijzondere betekenis gekregen. Daarom kon er naar aanleiding van Bali een krachtig debat ontstaan, dat in zeer acute vorm de verhouding van Christendom en cultuur aan de orde stelde en de vraag van het recht tot zending midden op de markt des levens wierp. Het aantrekkelijke in de korte zendingsgeschiedenis van Bali is, dat het Evangelie er ongezocht en ongemerkt is doorgedrongen, terwijl de Regering Bali als een der voor zending gesloten gebieden verklaard had. Terwijl de Volksraad heftig over de toelating van zending en missie op Bali streed en debatteerde, breidde het Evangelie er zich uit zuiver op verzoek van Balinezen. Daardoor is Bali niet alleen een punt geworden, waaromheen zich de strijd over het recht tot zending concentreerde, maar eveneens een punt, waar de zending zich scherper dan gewoonlijk bewust werd, dat de plicht tot zending onvoorwaardelijk sprak, waar mensen om het Evangelie vroegen. Wat Bali een zekere bijzonderheid verleent onder de zendingsvelden, is, dat het werk er uitgaat van de Synode der Oost-Javaanse kerk, die in de naaste toekomst het in zeer nauwe samenwerking met de Nederlandse zending zal voortzetten. Tenslotte wees spr. er nog op, dat men zich bij het werk op Bali van de aanvang af op het standpunt heeft gesteld, dat een eigen zelfstandig leven der Balinese Christengroepen het leidend beginsel bij alle arbeid moet zijn.

MUNSTERSE WEDERDOPERS EN DE TEGENWOORDIGE BAPTISTEN.

In enige Zondagsbladen kwam enkele weken geleden een artikel over de Wederdopers van Munster voor. Ds. de Neef heeft daarop geantwoord. Dit schrijven, dat ook werd opgenomen in de bladen en voor zichzelf spreekt, laten we hier volgen:

In het Zondagsblad van 28 September j.l. komt een zeer lezenswaardig artikel voor van de hand van Drs. A. B. W. M. Kok, over de Wederdopers van 1534 uit Munster, wat met recht een treurspel genoemd wordt.

Herhaaldelijk blijkt mij, dat door oningewijden menigmaal een verkeerd verband gedacht wordt tussen de Baptisten van heden en de Anabaptisten of Wederdopers van Munster. Het gevolg daarvan is, dat de tegenwoordige Baptisten daardoor kerkelijk in een kwade reuk komen te staan. Het is daarom m.i. gewenst, dat er de aandacht op gevestigd wordt, dat het maatschappelijke en geestelijke standpunt der tegenwoordige Baptisten geen verband houdt met dat van de toenmalige Wederdopers*. De enige overeenkomst met hen bestaat hierin, dat evenals zij de tegenwoordige Baptisten de kinderdoop als niet in de Bijbel vermeld, verwerpen en slechts de daarin genoemde doop der gelovigen erkennen. Wat verder door de Wederdopers te Munster geleerd en gedaan is, wordt door de tegenwoordige Baptisten veroordeeld, als zijnde in strijd met de in de Bijbel geopenbaarde wil van God.

De Baptisten, en met name die in ons land, vormen gemeenten van gelovigen in Christus Jezus, die op de belijdenis van persoonlijk geloof naar de oorspronkelijke instelling door den Here Jezus, gedoopt worden door onderdompeling. De kinderen dier gelovigen worden niet eer in het gemeentelijk verband opgenomen voor dat ook zij persoonlijk hun geloof in Jezus Christus belijden. Dat wil echter niet zeggen, dat zij vóór dien niet geestelijk bearbeid worden. Door middel van Zondagsschool, jongelings- en jongedochtersverenigingen en catechetisch onderricht worden deze ook van gemeentewege geestelijk bearbeid.

De kerkelijke formatie van de Baptisten is op bijbelse grond gebaseerd. De gemeenten zijn independent, hebben predikanten of lerende ouderlingen als voorgangers, alsmede ouderlingen en diakenen, die allen door de gemeenteleden gekozen worden.

Een uitgesproken politieke richting hebben de Baptisten in ons land niet. Ten opzichte van de staatkundige verhoudingen zijn zij naar Rom. 13 : 1 alle machten die over hen gesteld zijn onderdanig. In hun onderlinge samenkomsten wordt daarom naar de vermaning in 1 Tim. 2 : 2, gebeden voor het vorstelijk huis en allen die ons regeren.

De Baptisten in Nederland telden op 1 Januari 1935 35 gemeenten met 4483 leden. Deze gemeenten zijn verenigd in een Unie, wier statuten Koninklijk goedgekeurd zijn en die de naam draagt van „Unie van Baptiste Gemeenten in Nederland".

* van Munster, E.-R.

UIT DE GEMEENTEN

EINDHOVEN. De Baptiste gemeente te Eindhoven vierde de 20e Oct. in alle stilte haar 10-jarig bestaan. 't Was een dag van blij gedenken. 's Morgens werden we er bij bepaald (naar aanleiding van Ps. 133), dat het goed is dat broeders ook samen*wonen*. Niet maar voor een keer samenkomen en wat genieten, maar samen *wonen*: dat is elkanders lasten dragen, naar 't bevel van onzen God. Aldaar gebiedt de Heer de zegen. Die zegen heeft de gemeente rijkelijk ondervonden. Toch waren het maar druppelen. 't Had zoveel meer kunnen zijn, als wij altijd op onze plaats hadden gestaan. 's Middags vertelden een paar broeders hoe alles in het werk was gegaan. Verschillende namen werden genoemd van oud-leden. Ook een Ned. Herv. broeder gaf een hartelijk getuigenis. Hij dankte den Heer, dat hij door middel van onze gemeente den Heiland had leren kennen. Met een nieuwe toewijding besloten we deze middagsamenkomst.

't Lest best. 's Avonds in de Jongeliedenverg. gaf een der jonge leden een mooi opstel over ons Jeugdwerk, dat ook ongeveer in die tijd begon. Ook nu werden namen genoemd van sommige oud-leden, die nu in andere gemeenten dapper meestrijden.

De tien jaar, die achter ons liggen, waren jaren van strijd. Met grote blijdschap kunnen we mededelen, dat het nu goed gaat met de gemeente. De Heer heeft ons grote kansen gegeven. Onze openluchtsamenkomsten werden deze zomer door honderden bezocht. Onze jonge leden waren daarin ook zeer actief. We zijn nu ook begonnen met 's middags een dienst te houden, die goed bezocht wordt. Ons Jeugdwerk staat er ook goed voor. De Jongeliedenvergaderingen (des Zondagsavonds) worden door een vijftigtal jonge mensen bezocht. Er heerst een prettige stemming.

Wij groeten al onze Baptiste brs. en zrs. in het Vaderland, in 't bijzonder de oprichter van onze gemeente, Ds. Reiling, en onze oud-leden. Soli Deo Gloria.

De correspondent.

MEDEDELINGEN

Naar aanleiding van een berichtje over de arbeid van *de gemeente te Utrecht* en de noodzakelijkheid van ruimere lokaliteiten voor genoemde gemeente in het nummer van voor 14 dagen *is reeds één gift binnengekomen.*

Het begin is er dus!

We blijven uitzien.

We verantwoorden inmiddels de eerste gift van N. N. te H. f 2.50.

Het gironummer van de Baptisten gemeente te Utrecht is 101892.

Mag ik de collega's nog even herinneren aan *de Zondagsschoolconf. te Stadskanaal?* 't Programma hebt U gelezen. En vergeet U de contributie niet. Die bedraagt: 1 ct. per kind per conf. d. i. 3 ct. per kind. Stadskanaal en Haulerwijk hebben 't bedrag ineens betaald. Wie volgt?

Tot ziens op de conferentie, 2 Nov. a.s. te Stadskanaal.

ETTY DE VRIES.

Bij de verloting ten bate van *het stichten en instandhouden van een jeugdlokaal der Bapt. gemeente te Delfzijl* vielen prijzen op de volgende nummers.

De prijzen zijn verkrijgbaar bij P. OOSTERHUIS, Waterstraat, Delfzijl.

16	362	803	1068	1346
53	399	804	1074	1351
75	401	812	1087	1397
94	413	871	1115	1410
212	462	895	1146	1419
227	546	915	1167	1422
233	647	929	1176	1433
276	650	936	1210	1460
310	678	960	1211	1464
315	673	987	1255	1468
317	705	1005	1259	1475
318	718	1010	1279	
332	742	1019	1289	
344	756	1038	1345	

U. R. C.

Ontvangen van:

de gemeente te Stavoren f 8.43
A. B. te U. - 0.20

Vergeet de najaarscollecte voor de U. R. C. niet.

Utrecht, A. H. ZERBST,
Rijnlaan 128bis. Penningm.
Giro 68108.

INGEZONDEN.

Zeer geachte Eind-Redacteur!

Als trouw lezer van „De Christen" zij het mij vergund enkele opmerkingen te maken over het stukje van Mevr. Weenink „Pleizier in zelfverloocheningsweek", in verband met het hoofdartikel van Ds. Weenink „De zuurdesem der farizeërs of de mens in de rol van den vrome".

Ik was blij, dat beide artikelen in één en hetzelfde nummer voorkwamen. Het stukje van Mevr. Weenink zou bij sommigen tot Farizeïsme kunnen leiden, ware het niet, dat haar gemaal tegelijkertijd zulk een ernstige waarschuwing daartegen had laten horen. Ieder oprecht gelovige voelt als 't ware bij intuïtie, dat „zelfverloochening" iets is, dat bij hem of haar past. Ieder toch, die zich laat dopen in de naam des Heren Jezus, spreekt daarmede zelfverloochening uit. Het besef daarvan is evenwel bij velen zeer verschillend.

Nu kan men „zelfverloochening" praktisch aanvaarden en er toch innerlijk vreemd aan blijven. Men kan met groot enthousiasme, met veel pleizier en verrassend succes aan een „zelfverloocheningsweek" deelnemen, zoals die nu door „Zusterhulp" is gehouden, buiten het hart om. De voorgestelde ontberingen treffen immers slechts het zintuig *de smaak*, en tussen dat zintuig en „geestelijk leven" bestaat slechts zijdelings verband. Duizenden werklozen, die tevens godlozen zijn, ontberen 52 weken van het jaar méér, dan „Zusterhulp" voor één week van haar leden vraagt. De naam „zelfverloocheningsweek" lijkt mij, èn om het grote gevaar — vooral op kleinere plaatsen, waar men elkaar goed kent — van farizeïsme, van méér te schijnen dan men is, èn om de praktische waarde, welke hij vertegenwoordigt, niet juist gekozen. Een mooier woord te vinden, lijkt mij een toer. Een juister woord zou m. i. „zelfbeperkings-", „rantsoenerings-" of „smaakversoberingsweek" zijn. Wie onder die naam meedoet, heeft niet de gedachte, iets bijzonder vrooms te presteren, terwijl het evengoed mogelijk blijft, uit waarachtige vroomheid des harten tot deelname gedrongen te worden.

En wat nu het pleizier betreft: Echte zelfverloochening gaat niet met pleizier gepaard, doch veeleer met tranen. Wie ware zelfverloochening kent, schreit innerlijk dag aan dag vanwege het geweldige bolwerk van egoïsme, waarachter schier ieder — óók nog velen onder de kinderen Gods — zichzelf tracht te handhaven. Wereldse optimisten, met humor en scherts gewapend, weten zich ook heel veel, méér nog dan „Zusterhulp" vraagt, te ontzeggen, en vaak op bewonderenswaardige wijze. Ook uit dien hoofde dus graag een andere naam.

Ware zelfverloochening gaat wel met *blijdschap*, als vrucht van Gods Geest, gepaard. Evenwel niet om de zaak zelve, doch om het grote, heerlijke *doel*, waartoe zij geschiedt. En ik „betreur" het dan ook zeer, dat ik in het nummer van 4 October, en evenmin in de voorgaande nummers van „De Christen", geen nadere omschrijving van het doel der zelfverloocheningsweek heb kunnen vinden. Mogen we dit misschien alsnog te horen krijgen?

Intussen hoop ik, dat „Zusterhulp" succes zal hebben en daarmede de zaak des Heren zal worden bevorderd. Maar méér nog hoop en bid ik, dat de bespreking van dit onderwerp deze uitwerking moge hebben, dat *geheel* ons leven in het teken van zelfverloochening komt te staan. We kunnen dan een speciale week missen!

Amsterdam. W. J. VAN REKUM.

LEESTAFEL.

De geïllustreerde Christelijke Scheurkalender van Voorhoeve voor 1936 is gereed. Deze kalender verschijnt voor de 45ste maal. De afbeelding op het schild stelt een Oostersen wachter voor, met als motto: de dag is nabij. Mannen van naam hebben aan deze kalender gearbeid. De 8 gekleurde briefkaarten zijn vervallen, in plaats waarvan men 50 tekeningen tussen de tekst heeft opgenomen. Men heeft de prijs van f 1.04 verlaagd tot f 0.90 (omzetbelasting inbegrepen).

Er zijn *twee premieboeken:*

De stem des bloeds door W. Spippers en

Waar liefde woont door Cath. Shaw.

Alleen het eerste boek, dat een historisch verhaal uit de tijd van de 80-jarige oorlog bevat, hebben we kunnen lezen. 't Is een verhaal, dat je helemaal pakt. In dit boek geen verheerlijking van de oorlog. Nuchtere feiten worden niet omzeild. Van de vrouw van Barend Ulfersz en Meester Johannes gaat een grote invloed ten goede uit.

Het tweede boek is een uit het engels vertaald verhaal.

De prijs van elk premieboek is f 0.65.

De driebladige kalender bestaat uit 3 briefkaarten met een afbeelding en 3 kaarten met een gedicht van Guido Gezelle, Elisabeth Pompe en Willem de Merode. Prijs f 0.45.

Het licht tegemoet, een kalender, die bestaat uit 12 bladen, elk met een foto en een getekende spreuk. Zowel foto als getekende spreuk kunnen als briefkaart worden verzonden. De spreuken zijn van Jan Luyken, W. J. Oehl, Stanley Jones, H. Redwood, Ds. Knap, Dr. F. W. A. Korff, Spoerri, Tauler, A. M. Ampère e.a. De foto's zijn schitterend. Prijs f 0.97.

d. H.

ADVERTENTIEN

Heeft u reeds een nieuwe abonnee aangebracht?

De wintertijd is weer aangebroken en dan is het de beste tijd om nieuwe lezers voor ons blad te winnen.

Wilt U het eens proberen?

Wij betalen U voor elke nieuwe abonnee 25 cent provisie, zodat U in de gelegenheid is Uw eigen abonnementsgeld te verdienen en bovendien ons blad te steunen.

Desgewenst wil ik gaarne gratis proefexemplaren zenden.

Ik wacht nu op een stroom van bestellingen.

De Uwe in Christus,
H. DE JONGE, Adm.

Vrijdag 1 November 1935 No. 2390 54ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG

REDACTIE-ADRES: Ds. L. DE HAAN - UTRECHT KERKSTRAAT 28 BIS

ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.65 BUITENLAND PER JAAR f 3.50

PREDIKEN.

(Het woord, waarmede Ds. J. W. Weenink de Voorgangersconferentie te Utrecht opende).

Aarzelend bepaal ik U bij dit onderwerp, broeders. Ik werp immers de schijn op mij, alsof ik denk zekere bekwaamheid in het prediken te hebben. Dit is mij tot troost, dat men heus geen dichter van de eerste grootte behoeft te zijn om over het dichten te handelen. En menige criticus van de beeldende kunst verricht verdienstelijke arbeid, alhoewel hij zelf niet in staat is iets te produceren dat naast de werken van een Rembrandt geplaatst mag worden. Ik geef U de verzekering, dat ik het prediken bezie als iemand, die ervan overtuigd is, dat hij het voldoende kan om te begrijpen, dat hij het nog beter leren moet.

* * *

Ik merk op, dat wij als predikers tot een uitgelezen gezelschap behoren.

Heel ver achter ons staat de krachtige figuur van Amos, die naar Bethel toog met zijn van God gegeven boodschap:

„De leeuw heeft gebruld, wie zoude niet vrezen? De Here Here heeft gesproken, wie zoude niet profeteren?"

Niet ver van hem verwijderd bevindt zich de zachtmoedige Jeremia, die het zo moeilijk heeft met zijn roeping en zucht over de zonden, waarop hij het felle licht van Gods heiligheid moet laten vallen:

„Dies zeide ik: Ik zal Zijner niet meer gedenken en niet meer in Zijn naam spreken; maar het werd in mijn hart als een brandend vuur, besloten in mijn beenderen; en ik vermoeide mij om te verdragen, maar ik kon niet".

Ik zie wat dichterbij Paulus, die zich door de steden van Klein-Azië en Europa spoedt met de boodschap van het Kruis, uitroepende: „Wee mij, indien ik het Evangelie niet verkondig".

Ook merk ik Franciscus op, die in de eerste helft van de 13e eeuw Italië wakker schudde en deed vragen naar God; en Savonarola van Florence, die twee en een halve eeuw later de mensen deed opschrikken door zijn ijveren voor strenge zedelijkheid in kerk en staat; en Luther, de machtige leider van een continentale opwekking; en Spurgeon, de vorst der redenaren, die een millioenenstad voor Christus zocht te winnen.

En in het midden van deze uitverkoren schare verheft zich de alles overheersende gestalte van Hem, Die ons in de evangeliën geportretteerd is, Christus de Heer, zeggende: „Gelijkerwijs Mij de Vader gezonden heeft, zend Ik ook ulieden".

Gij en ik nemen in deze bevoorrechte menigte een plaatsje in, al is het ook een heel klein plaatsje.

* * *

Laat ons trachten eenvoudig te zijn in onze prediking.

Wij hebben onze Zondagsscholen in klassen verdeeld en terecht. Het is immers uiterst moeilijk om kinderen van 7 jaar en die van 14 tezamen te onderwijzen. Maar wat wij met de Zondagsscholen hebben gedaan, kunnen wij met onze godsdienstoefeningen niet doen. Daar staan wij voor mensen, die variëren van 6 tot 80 jaar en ouder; en van bijna analphabeet tot bijna geleerde; en van een uiterst klein verstand tot een zeer intelligente geest; en van steuntrekker met gedoofde arbeidslust tot een voorspoedige en overbelaste werkgever. Zij vragen allen het hunne en mopperen als aan hun verlangens niet wordt voldaan. Wat kan ons anders redden dan de eenvoud? De branding met haar hoge ruisende witgekuifde golven, met haar brede waaiers van schuim vindt men waar het ondiep is. In volle zee is het naar verhouding veel rustiger.

Diepte vindt in eenvoud een dankbare tolk. Hoe eenvoudig beschrijft de psalmist de diepste verlangens der menselijke ziel en de volle bevrediging, die God haar geeft:

„Gelijk een hert schreeuwt naar de waterstromen alzó schreeuwt mijn ziel tot U, o God! Mijn ziel dorst naar God, naar den levenden God".

„De Heer is mijn herder, mij zal niets ontbreken. Hij doet mij nederliggen in grazige weiden; Hij voert mij zachtkens aan zeer stille wateren".

Geeft eenvoud aan diepte de ene hand, de andere biedt zij schoonheid aan.

Het eenvoudige is gewoonlijk het mooie.

De Parthenon, de tempel aan de maagdelijke Athene gewijd, en onder Pericles voltooid, was een wonder van schoonheid en tegelijk een wonder van eenvoud. Kon de liefde van God wel eenvoudiger uitgedrukt worden dan in een Zoon, gekomen om te zoeken en zalig te maken? Kon het schoner?

„Schrijf het gezicht", zeide God tot Habakuk, en stel het duidelijk op tafelen, opdat leze wie voorbij loopt". Duidelijk op tafelen! Wees eenvoudig!

* * *

Laat ons trachten levendig te zijn in onze prediking.

Eenvoud met leven er in! Niet eenvoud zonder leven!

In de inleiding tot Goethe's *Faust* leest ge van een gesprek tussen de directeur van het theater en den dichter. De eerste wil den dichter duidelijk maken voor welke mensen hij eigenlijk werkt. „De een is moe en verveelt zich; een ander komt van een overdadig feestmaal, en wat erger is, de meesten komen van hun courant . . . . De helft is niet geïnteresseerd . . . . En als het stuk gespeeld is, verdwijnen allen in de duisternis, sommigen gaan kaarten, anderen brassen tot de morgen . . . . Dat is het publiek, waarop gij indruk moet maken".

Ons publiek is niet als dat van den theater-directeur. Toch heeft het er wel iets van. Voordat zij naar ons luisteren, hebben zij druk gediscussieerd over de politieke toestand van ons land en de wereld, over regerings- en ander vlees, over crisis-slachtoffers en crisis-steun, over Aljechin en Dr. Euwe en andere sport-groten, over winst- en verlieskansen in de week, die voor hen ligt. En met de rook van alle deze dingen in hun kleren en in hun hoofden en

harten moeten wij trachten ze een indruk te geven van God en Christus en zonde en genade en eeuwigheid.

Wij kunnen alleen slagen, indien wij aan de eenvoud levendigheid paren.

Is de bijbel niet vol eenvoudige, levendige gezegden en beschrijvingen? „Saul en Jonathan, die beminden en die liefelijken in hun leven, ... waren lichter dan de arenden en sterker dan leeuwen". Jeremia spreekt van een brandend vuur, in zijn beenderen besloten. Jesaja juicht: „Uw ogen zullen den Koning zien in zijn schoonheid, zij zullen een vergelegen land zien". In de gelijkenis van den verloren Zoon worden den gelukkigen vader deze woorden in de mond gelegd: „Brengt hier vóór het beste kleed en doet het hem aan en geeft een ring aan zijn hand en schoenen aan zijn voeten".

Is dit alles niet eenvoud vol levendigheid?

* * *

Laat ons trachten hartstochtelijk te zijn in onze prediking.

Met hartstocht bedoel ik een hevige gemoedsbeweging, een sterke begeerte, die de ziel vervult.

We vinden deze hevige gemoedsbeweging o.a. in de woorden van Jezus over Jeruzalem.

Emotie, passie, hartstocht moet onze boodschap dragen.

Geen nagemaakte passie, maar de natuurlijke. Wij hebben van deze natuurlijke passie veel te weinig in onze dagen. Hoe wordt zij ons deel? Door geboorte. Het is het diepe zien, het diepe voelen, het is het beleven der dingen, die de passie kweekt.

„Die een ware dichter wil zijn, zegt Milton, moet zelf een gedicht wezen."

Indien het leven van een dichter een gedicht moet zijn, hoeveel te meer behoort het leven van een prediker een preek te wezen!

Met welk een hartstocht kan Jesaja van de gerechtigheid van God getuigen. Ja, maar de profeet had zelf den driemaal heiligen God gezien van aangezicht tot aangezicht. Hij had zich geheel verslagen en verloren gevoeld. Voor hem was het grootste wonder, dat God in Zijn barmhartigheid hem nog aannemen wilde. De profeet had de gerechtigheid en de genade van God beleefd.

Hij werd zijn eigen preek!

Zonder beleven geen heilige ontferming en heilig vuur.

En het is deze natuurlijke passie, die niet nalaat de mensen te zegenen.

Zij is het, waarin de Heilige Geest woont en waarmede Hij overtuigt van zonde en gerechtigheid en het oordeel.

* * *

Iemand zeide eens, dat hij, als hij kon, gaarne het licht der zon, of de geur van het gras, of het geroep der vogels, of de schittering der sterren zou willen brengen naar een vermoeide arbeider of werkvrouw of naar een overspannen en moedeloos mens.

Wij mogen arbeiders of werkvrouwen — vermoeid of niet vermoeid — en allen mensen — overspannen en moedeloos of niet — wat beters aanbieden dan licht van zon en geur van gras en geroep van vogels en schittering van sterren.

Ons zijn de woorden des eeuwigen levens toebetrouwd!

Ik hoop van harte, dat deze conferentie er toe medewerke, dat wij meer dan ooit zoeken te prediken in eenvoud en vol levendigheid en met passie.

III

LOSSE SCHAKELS

Prochanow. Prochanow, de leider der Stundisten in Rusland is te Berlijn in de ouderdom van 64 jaar overleden. De Evangelische beweging in Rusland wordt gevormd door twee grote groepen: de Stundisten en de Baptisten. Wat geloofsrichting en gemeente-inrichting betreft is er tussen deze beiden geen onderscheid. Ook de Stundisten staan op het standpunt van de gemeente van gelovigen en bedienen slechts aan gelovigen de Doop. Het afzonderlijk bestaan van deze groepen is historisch te verstaan. Ze hebben ieder een eigen oorsprong. Tot samensmelting is het nog niet gekomen, maar de onderlinge verwantschap wordt heel goed gevoeld en beleefd. Op het Europees Congres te Stockholm in 1913 was o.a. ook Prochanow aanwezig en hield een toespraak. Een korte levensschets van dezen Russischen Christen-leider, geschreven door Dr Rushbrooke, is in ons bezit. 't Is jammer, dat ons orgaan geen ruimte biedt haar op te nemen.

Aan Prochanow was de gelegenheid ontnomen om in Rusland de zaak des Evangelies voor te staan. Hij bestuurde de laatste jaren het werk van Duitsland uit.

Het Edict van Nantes. De 27ste October was het 250 jaar geleden dat het Edict van Nantes, dat de Protestanten in Frankrijk vrijheid van godsdienst waarborgde, door Lodewijk de XIV werd opgeheven.

Meer dan 250.000 mannen en vrouwen verlieten toen Frankrijk en vestigden zich in Nederland, Duitsland, Engeland en Zwitserland. Over deze landen bracht de komst dezer Fransen grote zegen. In Franse protestantse kringen is aan deze dingen bizondere aandacht geschonken de laatste weken.

Godsdienstvrijheid in Roemenië. Roemenië geeft den Secretaris van het Baptist Wereldverbond nog al eens werk. Ofschoon de bij de Volkenbond aangesloten landen aan al hun onderdanen godsdienstvrijheid hebben gewaarborgd, komen uit Roemenië nog al eens klachten van onderdrukking. De staatkundige leiders zijn — naar 't schijnt — wat verlichter dan de kerkelijke machthebbers, tenminste in Roemenië. De lagere machten in het Rijk van koning Carol leggen onze geloofsgenoten allerlei hindernissen in de weg: ze sluiten kerken en lokalen en vervolgen hen, die samenkomsten beleggen. Dr Rushbrooke is onlangs weer in verband met klachten over vrijheidsbelemmeringen, naar Boekarest gereisd en heeft er met de hoogste autoriteiten gesproken, die vaak slecht op de hoogte zijn met hetgeen er in hun eigen land gebeurt — tenminste soms die indruk maken. Dr Rushbrooke mocht de verzekering ontvangen, dat de gesloten kerken heropend zouden worden; de minister van opvoeding zou zorgen voor de vrijheid van de kinderen van Baptisten op de scholen en dat de plaatselijke politie zich niet met de zaken der gemeente zou bemoeien.

Laten we hopen, dat ook hier de aanhouder wint.

Gelukkig, dat er een Wereldverbond van Baptisten is voor Baptisten-minderheden in sommige landen!

De Roomsen en de Bijbel. In verschillende bladen lazen we de laatste tijd, dat er in Roomse kringen veel belangstelling voor de bijbel getoond wordt. Er verschijnen nieuwe vertalingen uit Roomse handen. In Protestantse landen wijzen de Roomse bladen graag op deze Roomse bijbelactiviteit. Hoe staat men er echter in overwegend of schier uitsluitend Roomse landen tegenover de bijbelverspreiding? Wat is daar de houding van de geestelijken? — In onze tijd werd het Seminarie te Hamburg bezocht door een Hongaarsen broeder, die lange tijd als bijbelcolporteur in zijn vaderland had gewerkt, aleer hij naar de school gekomen was. Hij vond onder z'n Roomse volksgenoten meer vrees voor de bijbel dan verlangen naar dit Boek. Dat de geestelijken het lezen der Schrift aanmoedigden, was zijn ervaring niet. Natuurlijk colporteerde hij in Roomse streken uitsluitend met door de kerkelijke Overheid goedgekeurde vertalingen. — In een Engels blad lazen we dezer dagen een stuk van iemand, die in de Roomse landen dezelfde mentaliteit ten opzichte van de bijbel had aangetroffen: de geestelijken werken het lezen der Schrift door „leken" tegen. — We verblijden ons hier niet over, verheugen ons voorzover we merken, dat onder Roomse intellektuelen liefde voor Schriftstudie ontwaakt. En dat dat plaats heeft, — althans in Duitsland — verzekerde een artikel in de Wahrheitszeuge ons onlangs.

L.

III

ONS KERSTNUMMER.

Het is zo moeilijk de belangstelling gaande te houden.

Generaal Booth gaf in der tijd een boek in het licht, getiteld: „Donker Engeland", waarin hij de weerzinwekkende ellende en ontaarding der armen in de achterbuurten van het oostelijk gedeelte van Londen beschreef. Dat boek maakte het geweten van het Engelse volk wakker en het geld stroomde in de schatkist van het Leger des Heils ten einde den generaal in staat te stellen zijn hervormingsplannen uit te voeren. Maar het duurde niet zo heel lang of de warme genegenheid koelde af, het geweten dommelde weer in en de meeste mensen waren generaal Booth met zijn plannen geheel vergeten! „Het is zo moeilijk de belangstelling gaande te houden", klaagde in die tijd van depressie een hoofdofficier.

Indien deze hoofdofficier de redacteur van ons Kerstnummer ware en indien hij tot taak had de broeders en zusters op te scherpen in liefde voor deze jaarlijkse periodiek van 24 pagina's, waarop zelfs zulk een omvangrijk lichaam als het Leger des Heils trots zou zijn, zou hij een veel prettiger gevoel krijgen. Lang zou het niet duren, of hij kwam tot de gelukkig-makende conclusie, dat zijn arbeid gerust wel gestaakt kon worden. Immers zijn degenen, die hij zou zoeken op te wekken, even wakker als de heldere dag en even moedig als een Gideon en even enthusiast als hijzelf.

* * *

Baptisten kennen geen depressie in belangstelling voor wat hun Kerstnummer betreft.

Zij kennen allerlei depressie's, dat is zeker.

Zij kennen de depressie in de handel evengoed als elk ander lid der gemeenschap.

Zij kennen de depressie op de arbeidsmarkt en hebben er onder te lijden.

Zij kennen ook de depressie in de collecten der godsdienstoefeningen en hebben met lede ogen de halve cent weer zien terugkeren tot het heiligdom, waarin hij lange jaren gewoon was rinkelend binnen te strompelen.

Maar met welke depressie's Baptisten ook vertrouwd mogen wezen — dit staat vast, dat zij geen depressie in belangstelling voor ons Kerstnummer kennen! En geen wonder want het wordt immers een uitgave, die

de techniek met haar wonderen en de kunst met haar edelste uitingen

voltooien wil.

Gemeenten, weg met elke gedachte aan depressie! Bestelt met mannenmoed en Christendurf! Evenaart, overtreft uw order van verleden jaar.

Broeders en zusters, komt tevoorschijn als lieden, die weten wat ze willen en wapent u met het voornemen om te trachten vele exemplaren aan den man te brengen.

De prijzen zijn als volgt:

25 tot en met 500 ex.	10	cent
501 tot en met 1000 ex.	$9^1/_2$	cent
1001 tot en met 1500 ex.	9	cent
1501 en meer	$8^1/_2$	cent

Gaarne vóór 15 Nov. bericht.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

P.S. Colporteurs gevraagd voor gewesten, die niet door een gemeente worden bewerkt. Zeer voordelige condities. Stel u met ondergetekende in verbinding. J. W. W.

WANNEER KOMT EEN OPWEKKING?

II.

De vorige keer schreven wij over het onzuivere en zuivere verlangen naar een opwekking, alsook wat wij onder een opwekking verstaan.

De Mohammedanen vieren in Egypte alle jaren een eigenaardig feest, dat de „nacht van de droppel" genoemd wordt. In die nacht giet, zoals zij zeggen, een engel uit een gouden schaal een hemeldroppel in de bronnen van de Nijl. Daardoor begint het water te stijgen, straks buiten de oevers te treden om het gehele land vruchtbaarheid te geven. In deze richting gaan ook onze gedachten wanneer wij aan een opwekking denken. Dan geeft God iets bizonders, een bizondere mate van Zijn Geest, buitengewone kracht om te getuigen en dan begint de zegen zich uit te breiden over steden en dorpen, in de vorm van bekering van zondaren en hernieuwde toewijding der kinderen Gods. Voor onze aandacht komt het gezicht van Ezechiël (Hfdst. 37) waar hij schrijft dat de hand des Heren hem voerde naar het midden ener vallei vol beenderen. „Mensenkind", zegt de Heer, „zullen deze beenderen levend worden?" „En ik zeide: Here, Here, Gij weet het!" En welk een wonder geschiedt er dan als de profeet gesproken heeft. „En ik profeteerde gelijk als Hij mij bevolen had. Toen kwam de Geest in hen en zij werden levend en stonden op hunne voeten, een groot heir."

Zo zien wij ook een opwekking. Maar begaan wij tegelijkertijd niet een fout? Is het eigenlijk niet verkeerd om van een opwekking als van iets bizonders te spreken. Stempelen wij dan niet ***het geheel met de Geest vervuld zijn,*** de openbaringen van Gods kracht, tot iets bizonders, *abnormaals?* En daardoor tevens het ***niet ten volle*** vervuld zijn tot iets *normaals?*

Broeders en zusters, het is niet normaal wanneer een vallei vol doodsbeenderen ligt, wanneer er twistingen en splitsingen zijn, wanneer er geen zondaren tot bekering komen en wanneer de kinderen Gods het drukker hebben met een wereld die voorbijgaat dan met het heil hunner zielen.

Het geestelijk leven dat in een opwekking tot openbaring komt is niet abnormaal. Dat is het normale. En dat ziet men helaas bijna overal, en zelfs dat nog niet overal, slechts drie weken in 't jaar. Een week voor, de week tijdens en een week na de „opwekkingssamenkomsten". In die tijd verzoent men zich, bidt en waakt en strijdt. Men is een paar dagen in de stroom. Na drie weken is alles weer in volle rust. En een enkele „opgewekte" ziel lijdt innerlijk onder dat terugzinken der anderen.

Wat menen wij dan eigenlijk? Menen wij misschien dat God Zich in die drie dagen, waarin wij onze samenkomsten houden liever aan ons openbaart dan in die andere honderden van 't zelfde jaar? Of menen wij misschien dat God wel wachten wil met Zijn werk tot de zoveelste week van 't jaar? Meen niet dat ik spot. Zijn onze uitgeschreven opwekkingssamenkomsten niet bewijzen onzer geestelijke armoede? Zeer juist, zegt gij, daarom houden wij ze. Maar houdt dan die armoede alle jaren door aan? Moeten opwekkingssamenkomsten niet slechts de locomotief zijn die achter zich talloze wagens meesleept?

Ik veracht de samenkomsten niet! Niemand die ze liever bijwoont dan ik, telkens verlangende dat die dagen het begin mogen zijn van een lange periode, waarin zondaren tot overgave en gelovigen tot intensief en actief geestelijk leven komen. En juist deze dingen vermis ik zo zeer. Is het maar een persoonlijk aanvoelen? Ik geloof het niet. Zijn er dan meerderen die verlangen naar dat leven met een zuiver verlangen? Waarom breekt die tijd niet aan? Wat verhindert de Heer eventueel in ons Zijn kracht te openbaren? Daarover een volgend keer D.V.

Nog een vraag: Is mijn geestelijk leven zo, alsof ik in een „opwekking" ben?

HUIZINGA.

WIJ WAREN IN UTRECHT.

Wij predikanten, bedoel ik.

't Was dus een vergadering van theologen.

En 't was ook niet een vergadering van theologen.

In elk geval niet, als men onder dezulken verstaat hen, die met logische kunstgrepen en acrobatische spitsvondigheden de godheid binnen 't bereik van hun kennen trekken. Zulke wezens lopen er zeker op aarde rond en er worden massa's gevonden, die deze bewonderen als de ware „god-kenners" en ze alszodanig bewieroken. Dat zouden ze zijn, die godsdienst en kerk in stand houden!

Neen, neen, zo zijn wij niet. Wij willen er zelfs niet op gelijken. Ons is 't kennen van God geschonken in de openbaring van zichzelf door Zijn Geest in onze geest. Zo stroomt Zijn leven 't onze binnen door 't ingeschakelde contact: de Christus. Door Dezen stelt God zich midden in ons leven. 't Kennen van God ligt zo heel centraal: in de levensverbinding met God. Ja, als zulke „God-kenners" waren wij bijeen.

Daardoor heerste er de sfeer der hartelijke eenstemmigheid en werd alles beleefd en behandeld vanuit 't dragende besef van 't concrete levensbelang.

Daarvan was de bidstond, waarmee we begonnen, een getuigenis. De eenheid der zielen van hen, die baden en van hen, die 't gebed „beaamden", was merkbaar. 't Bidden is ons aller levensbehoefte. Daar immers ligt de rijke bron van 't leven met God en voor God.

't Openingswoord van den voorzitter, Ds. J. W. Weenink, was daartoe bestemd om ons te dienen bij onze levenstaak: 't prediken. Aan menig prediker uit bijbel en geschiedenis zouden we ons kunnen toetsen. Toch blijft voor ons de allen te boven gaande leermeester onze gezegende Heer. Evenals bij Hem en anderen zou ons prediken zich kenmerken door de eenvoud van zegging, waarin èn diepte èn schoonheid ligt door de levendigheid der uitbeelding en door de hartstochtelijkheid der overtuiging.

Zo begon dus de 13e predikantenvergadering goed. Helaas was door ziekte zijner echtgenote Ds. Hekhuis verhinderd aanwezig te zijn. Daardoor was de broederschap niet voltallig. Evenwel kon de voorzitter in 't bijzonder begroeten Ds. Hornstra van Almelo, die voor 't eerst zich onder ons bevond. Met hem is de broederschap versterkt door een jonge kracht. 't Aantal jongeren groeit hier snel. En dat is goed zo! Als gast bevond zich br. Slort van R'dam in ons midden. Br. Slort, die lid is van de gem. Den Haag, vertelde een en ander uit zijn leven en van zijn evangelisatiewerk in R'dam. Wij leven met hem in zijn arbeid mee en beseffen 't, dat zijn en ons werk één is.

Ook onze oud-gediende, Ds. Kuipers, liet door 'n broederlijk schrijven van zich horen. De Heer zij verder zijn kracht en licht op zijn levensavond.

Zal ik u meer van 't zakelijke, dat de Woensdagmorgen in beslag nam, meedelen? 't Zou u misschien vervelen. Maar eigenlijk wilde ik wel, dat u 't wist. U zou er mogelijk uit kunnen leren om ook 't zakelijke vlot en fijn af te handelen. Alleen zou ik ten aanzien van 't Pensioenfonds willen opmerken: zou 't niet goed zijn, dat de Unie-gemeenten nu gemeenschappelijk 't hunne ertoe bijdroegen om de oude werkers te dienen die hun gehele leven aan de Uniegemeenten besteed hebben? Dat zou 'n passende en nobele daad zijn.

Nu iets over onze besprekingen.

Maar och, laten we dat tot de volgende week uitstellen.

PERSPECTIEVEN.

Frankrijk verbolsjewiseert.

Prof. Dr. E. Doumergue, de grijze protestantse voorman in Frankrijk, moet in „Le christianisme au XXe siècle" een artikel hebben geschreven, waarin hij aan de hand van gegevens de verbolsjewisering van het franse leven tekent.

Volgens zijn artikel zijn van de 120.000 onderwijzers, die Frankrijk telt, er 80.000 verenigd in een nationale onderwijzersvereniging, welke in haar laatste congres openlijk en unaniem het bolsjewistisch strijdprogram aanvaardde. In dit program staat volgens Prof. Doumergue, dat het strijdend proletariaat zich met geweld van de macht meester moet maken, de banken moet bestormen en haar bestuurders zo nodig doden, de pers in bezit moet nemen met uitroeiing van haar tegenwoordige leiders, van het leger de opperofficieren moet gevangen nemen en zo nodig doden, enz. De onderwijzersvergadering, waar het program werd voorgelegd, begroette het met uitbundig gejuich en met het zingen van de internationale. Prof. Doumergue merkt op, dat als de nationale vereniging, waarin twee derde van het franse onderwijzerscorps verenigd is, op deze wijze blijkbaar openlijk bolsjewistisch is, het er met het onderwijs alsmede met de toekomst van het franse volk allertreurigst voorstaat. Bovendien klaagt hij, dat de protestanten niet warm te krijgen zijn voor eigen scholen, en de weinige protestantse scholen die er nog zijn, zich slechts met de uiterste moeite staande houden.

Zal Stanley Jones gelijk krijgen, wanneer hij het in zijn nieuwste boek „Christus antwoordt op het Communisme" als zijn overtuiging uitspreekt, dat het in de naaste toekomst zal gaan om het atheïstische communisme of het Koninkrijk Gods?

In het verre Oosten.

In het verre Oosten rommelt het, niet slechts tussen Japan en de bevolking van overweldigde Chinese provincies, maar ook tussen Japan en Rusland! De jongste berichten melden, dat er in de buurt van Grodekowo aan de grens tussen Sovjet-Rusland en Mantsjoekwo schermutselingen hebben plaatsgevonden tussen russische en japanse troepen, waarbij wederzijds doden en gewonden gevallen zijn. Japan maakt ongetwijfeld van de spanning in Europa gebruik om in het verre Oosten zijn imperia-

listische doeleinden na te jagen, wetende dat Europa geen tijd heeft om daar nu erg op te letten. In dit verband is ook opmerkelijk, dat in Japan meer aandacht besteed wordt aan ons Nederlands Indië. Over ons Indië verschijnen dreigende artikelen in Japanse bladen, terwijl berichten spreken van handelexpansie in onze overzeese gewesten en eisen, welke men ten gunste van handel gesteld wil zien. Al heeft een en ander nog geen ernstig karakter, men moet het toch ook niet onderschatten. Het gele keizerrijk streeft naar de hegemonie in Oost-Azië.

En in China wordt zeer veel propaganda voor het communisme gemaakt. Zal het communisme het van het christendom winnen? Christendom zonder leven en innerlijke kracht heeft geen toekomst. God beware China voor het atheïstische communisme maar helpe tevens alle Christenen om de geest van Jezus Christus te openbaren. We staan menigmaal t e v e r van Jezus Christus af. Zoiets wreekt zich altijd. We moeten ons weer stellen o n d e r *Zijn* woord. En anders heeft ons Christendom geen toekomst.

d. H.

ENGELSE KERKPROCLAMATIE.

Het hoofd der Anglicaanse kerk, de aartsbisschop van Canterbury, heeft dato 23 October j.l. de volgende proclamatie uitgevaardigd:

„Wij geloven, dat het beginsel van collectieve verantwoordelijkheid voor de wereldvrede op de basis van een overeengekomen wettelijke regeling tussen de naties, gelijk neergelegd is in het volkenbondspact, een practische toepassing is van de beginselen van het Christendom. Wij beschouwen de staten, leden van de bond, die dat pact getekend hebben, als in hun eer gebonden, om dit te handhaven. Wij geven daarom met ons ganse hart onze *steun* aan de actie, welke de bond nu in overeenstemming met het pact voert, trachtende tegen te gaan wat hij plechtig heeft verklaard een daad van aanval te zijn van de zijde van Italië en een eind te maken aan de oorlog, die uitgebroken is tussen dat land en Abessynië.

Het moet niet vergeten worden, dat de volkenbond niet slechts bestaat, om daden van aanval tegen te gaan, maar ook om het uiterste te doen teneinde te doen verdwijnen of althans te verminderen de oorzaken van internationale onrust en ontevredenheid, welke de vrede in gevaar brengen. Onder deze oorzaken zijn ongetwijfeld zowel de behoefte, gevoeld door bepaalde volkeren, ook Italië, aan industriële expansie als de economische crisis, onder welke alle volken lijdend zijn. Wij dringen er derhalve op aan, dat zo spoedig mogelijk de bond internationale onderzoekingen en conferenties tot stand brengt inzake *een meer billijke verdeling van de stoffelijke bronnen*, gelijk die in de onontwikkelde delen der aarde voorhanden zijn en inzake een *opheffing van de beletselen* door welke nationale economische zelfzucht het *vrije handelsverkeer* tussen de naties tegenhoudt.

Eveneens moet in herinnering worden gebracht, dat een van de verplichtingen, welke alle landen van den volkenbond op zich genomen hebben, vervat is in artikel 8, namelijk: „De leden van de bond erkennen, dat de handhaving van de vrede *de vermindering van de nationale bewapeningen* tot het laagste punt dat met nationale veiligheid overeenkomt, alsmede het doorzetten van internationale verplichtingen door gemeenschappelijke actie, vordert"; en wij voelen ons gebonden om er op aan te houden, dat de inspanning van de bond om deze verplichting te vervullen zo spoedig mogelijk moet worden hervat. Wij geloven, dat indien de actie van de bond in de tegenwoordige discussie er op uitloopt, dat het vertrouwen in collectieve veiligheid wordt versterkt, een internationale conferentie inzake *algemene ontwapening* beter uitzicht op succes zal hebben. Wij beschouwen het als buiten twijfel, dat het voortzetten van de bewapeningswedstrijd niet slechts een ondragelijke last op de volken der wereld legt, maar ook de geest van vrees doet groeien, welke noodlottig is voor het gevoel van gevestigde veiligheid van hetwelk zowel de vrede als de toekomst der beschaving afhangen.

Ten slotte, wij zijn overtuigd, dat in laatster instantie de enige macht, welke de wereldvrede kan verzekeren en handhaven een geestelijke macht is — een macht welke de mensen boven nationale begeerten en gevoelens wil opheffen en die regel van billijkheid, wederkerige waardering en gerechtigheid wil vestigen, welke de enige vredesbasis is — in het kort, trouw aan het Koninkrijk Gods. Tot die trouw worden allen, die zichzelf Christus-belijders noemen opgeroepen. En is gelijk altijd, maar speciaal in het tegenwoordig tijdsgewricht, nu de fundamenten van de vrede schijnen geschokt te worden, ten zeerste behoefte hieraan, dat alle Christenen voor zich, en overal, besluiten om het uiterste te doen, teneinde hun Christelijk geloof tot een werkelijke macht in nationaal en internationaal leven te maken. Wij ondersteunen daarom ten ernstigste het voorstel, dat op dit critiek moment in de wereldgeschiedenis alle leiders van alle delen der kerk van Christus uitgenoodigd worden om een besliste en plechtige oproep tot haar leden te doen uitgaan, om in gedachten en woord en daad als burgers van hun landen in de eerste plaats te zoeken *het Koninkrijk Gods en zijn gerechtigheid*".

Deze kerkelijke oproep van den Anglicaansen primaat wordt behalve van Anglicaanse zijde mede ondersteund van de zijde der Evangelische Vrije Kerken in Engeland, het Leger des Heils en de kerken van Schotland. Tot deze Evang. Vrije Kerken behoren ook de Baptiste gemeenten.

AANTEKENINGEN OP LUK. 18 : 1-8.

Omtrent de strekking van de gelijkenis van den onrechtvaardigen rechter verkeren we niet in het onzekere. Duidelijk zegt Lukas, dat de Heer deze gelijkenis heeft uitgesproken om aan te tonen, dat men altijd bidden moet en niet vertragen.

Maar zo duidelijk als de strekking van de gelijkenis is, zo moeilijk is haar verklaring. De gelijkenis heeft iets vreemds en dat maant tot voorzichtigheid.

Door aanhoudend en dringend vragen weet de weduwe den rechter te bewegen om haar recht te doen. Hoe veel te zekerder zal God luisteren naar het gebed Zijner kinderen.

Hoe licht vertragen wij in 't gebed en een der redenen is de schijnbare nutteloosheid van 't gebed. Omdat de verhoring zo lang op zich laat wachten, vat de gedachte post: bidden helpt niets.

1. Onze toestand maakt g e b e d nodig.

Dit volgt uit de vergelijking der gemeente met een *weduwe*, een, in de oude wereld bij uitstek zwakke, die moeilijk recht verkreeg. Om zich buiten moeilijkheden te houden, schoof een rechter haar en haar zaak gemakkelijk van zich af.

Staande tegenover een overmacht naar alle zijden, is 't enige wat de gemeente kan doen, God aanroepen.

2. Onze toestand maakt v o l h a r d e n d gebed nodig.

De zwakke vrouw staat tegenover een rechter: „die God niet vreest en geen mens ontziet". Op hogere overwegingen dan die van eigen belang, behoefde ze bij hem niet te rekenen.

Toch won ze het. Toch wist ze zich gehoor te verschaffen.

Waardoor? Door aan te houden. Ze bracht den rechter tot de overtuiging dat zij het nooit zou opgeven, dus moest h i j wel toegeven, en . . . . onverwacht ziet de vrouw haar zaak behandeld en wordt haar recht gedaan.

Begrijpelijk is de gevolgtrekking, daaruit getrokken ten opzichte van het volhardend bidden der gelovigen: Zal God dan niet recht doen aan Zijn uitverkorenen, die dag en nacht tot Hem roepen? Maar vreemd klinkt wat daarop volgt:

Hoewel Hij lankmoedig is over hen.

Deze moeilijkheid heeft in de vertalingen een verschillende uitweg gezocht.

en zou Hij het met hen op de lange baan schuiven?
en is Hij lankmoedig over hen?
en toch, is Hij lankmoedig over hen?
en is Hij traag om te straffen ten hunnen behoeve?
en ze slechts paaien?
en Zijn lankmoedigheid over hen laat heersen.

Zou Petrus de tekst niet verduidelijken, als hij zegt (2 Petr. 3 : 9):

De Heer vertraagt de belofte niet (gelijk enigen dat traagheid achten), maar is lankmoedig over ons, niet willende, dat enigen verloren gaan, maar dat zij allen tot bekering komen.

Het is met het oog op de onbekeerden, dat God Zijn toorn inhoudt. Hij houdt zich als Rechter terug, omdat, als Hij als Rechter optrad (en hoezeer brandt Hij van verlangen om Zijn uitverkorenen te helpen) het lot der ongelovigen bezegeld zou zijn. Uit ontferming over hen bedwingt Hij Zijn vurig verlangen om de gebeden Zijner uitverkorenen te verhoren.

Vers 8 schijnt nu weer niet te passen op het voorafgaande:

Ik zeg u, dat Hij hun haastiglijk recht doen zal.

„Haastiglijk" klinkt in onze oren als: gauw, binnen korte tijd. En dat rijmt toch niet met de verklaring dat a a n h o u d e n d gebed nodig is.

We moeten „haastiglijk" verstaan als: plotseling, onverwacht en dan strookt het niet slechts met de gehele strekking van de gelijkenis maar met heel het onderwijs des Heren over Zijn toekomst.

De redding komt plotseling, onverwacht, zonder enig voorteken, dat als steunpunt voor 't geloof kon dienen. Vandaar de vraag, waarmede de Heer de gelijkenis besluit:

Doch de Zoon des mensen, als Hij komt, zal Hij ook geloof vinden op de aarde? L.

UIT DE GEMEENTEN

ZANDBULTEN. Geliefde brs. en zrs. Mochten we de vorige week melding maken van de inwijding van ons nieuw kerkgebouw en tevens van de installatie van onzen broeder W. Wolters als Evangelist-huisbezoeker, thans worden we opnieuw gedrongen te spreken van de zegeningen ons door God geschonken.

Was ons kerkje de eerste avond volgepropt met 250—300 mensen, ook de daarop volgende 3 avonden van evangelisatie bleek het te klein. Als sprekers voor deze avonden hadden we Ds. Visser van N. Bergum, br. W. Wolters, Ds. Visser, van Sneek en br. Veltman van Drachten.

Onze laatste avond was een „Overwinningsavond".

Geen speciale onderwerpen werden deze avond besproken, doch de broeders G. Visser, Wolters en Veltman spraken over hetgeen de Heiland aan hun ziel gedaan had, waarna de 3 sprekers staande op de kansel zongen: „Ik heb de vaste grond gevonden".

Ook enkele anderen kregen gelegenheid hiervan te getuigen. Men gevoelde de machtige werking van Gods Geest, en de vrucht bleef niet uit.

De Zondagmorgen daarop hadden we onze eerste dienst, waarin br. Wolters ons wees op de ernst der tijden en tevens Christus schilderde als veilige schuilplaats. Ps. 91 : 1.

Na de dienst begon voor het eerst de Zondagsschool, waar een 40 kinderen aanwezig waren.

Des avonds kwamen we opnieuw bijeen voor een evangelisatiesamenkomst.

Ook nu was de kerk overvol.

Op een duidelijke wijze werd de blijde boodschap gebracht. 's Maandagsmorgens reeds vroeg mochten we horen, dat twee zielen tot volle overgave waren gekomen en vrede en blijdschap ontvingen voor hun hart. Ook hebben 5 brs. en zrs. zich aangemeld voor de doop. Zo gaan we met nieuwe moed en blijdschap voorwaarts, gelovende, dat God machtig is grote dingen te doen.

Secr. S. DE VRIES,
Zandbulten.

UTRECHT. Het is ons een groot voorrecht U een en ander van de gemeente Utrecht te kunnen mededelen. Ja brs. en zrs, het gaat ons goed. 6 Oct. waren wij getuige, dat een jonge broeder en zuster door de doop aan de gemeente werden toegedaan, hetgeen voor ons een grote feestdag betekende.

Wij hebben het genoegen gehad op 22 Oct. de Uniecomm. en op 23 en 24 Oct. de predikanten te mogen ontvangen.

Van die gelegenheid heeft onze gemeente dankbaar gebruik gemaakt, om op die dagen evangelische samenkomsten te houden.

Zes brs. voorgangers hadden zich bereid verklaard ons met het Woord te willen dienen.

De 1e dag spraken Ds. Bouritius en Ds. Weenink, de 2e dag Ds. F. E. Huizinga en Ds. de Neef en de 3e dag Ds. Barendregt en Ds. G. Visser.

Wij hebben ervaren, dat de Heer in ons midden was. Groot was de aandacht en met bezieling spraken de broeders. Het zangkoor verleende medewerking. We werden rijk gezegend. Een jonge man gaf zich aan den Heer.

Elke avond was ons lokaal geheel vol, ja zelfs overvol. Dit is een zeer verblijdend teken, doch van een andere kant bezien ook weer niet. Wij hadden aan nog veel meer mensen het heerlijke Evangelie kunnen brengen.

We waren overeen gekomen voor deze samenkomsten geen advertenties te plaatsen en ook geen strooibiljetten te laten drukken, om de eenvoudige reden, dat wij de mensen niet kunnen ontvangen door gebrek aan ruimte.

We hadden slechts enkele raambiljetten uitgereikt.

Brs. en zrs., wie helpt nu mede, dat wij in staat worden gesteld, een ander lokaal te kunnen kopen? De gemeente Utrecht doet wat ze kan, doch de gebouwen zijn hier zéér duur. We hopen U spoedig het een en ander te kunnen mededelen. Helpt ons.

Wie spoedig helpt, helpt dubbel
Het gironummer van de gemeente is: 101892.
De Heer zegene uw gaven.

L. H. JANSEN, Secr.

ARNHEM. De gemeente Arnhem heeft de laatste tijd niets van zich laten horen en daarom delen wij enige gebeurtenissen van ons gemeentelijk leven door middel van ons blad mede.

18 Oct. j.l. werd onder leiding van onzen Consulent Ds. de Haan onze jaarvergadering gehouden. Dankbaar kunnen we op het afgelopen jaar terugzien, ook al zijn we er tot nog toe niet in geslaagd een eigen Voorganger te bekomen. Wij geloven, dat de Heer, Die in de afgelopen periode kennelijk met ons is geweest, ook op Zijn tijd ons een eigen Voorganger zal geven. Vooral voor de uitbreiding der gemeente is zulks nodig.

23 October mochten we genieten van de zegeningen verbonden aan de gehouden Evangelisatiesamenkomst, waarbij de brs. Voorgangers, Ds. Huizinga van Delfzijl en Ds. Jeronimus van den Haag, dienden, terwijl mevr. Labberté van hier zich in de zang liet horen. Zichtbare vruchten mochten we niet zien, maar wij geloven voor zegen. Verder staan deze winter nog 1 of 2 zulke avonden op het programma, en ook is al door ons tot Kerstfeestviering besloten.

25 October hebben we onzen ouden br. Looijs ten grave zien dragen. Meerdere leden van de gemeente waren aanwezig en wij hebben onderling door woord en lied onzen broeder een laatste afscheidsgroet gebracht en aan de nabestaanden den levenden Christus gepredikt.

Blijmoedig zetten we onze arbeid voort, wetende dat het 's Heren zaak is, waaraan we medewerken.

De Secr.

GEMEENTE VAN GEDOOPTE CHRISTENEN TE ROTTERDAM.*

Na een ongeveer vijfjarige arbeidstijd in de Vereniging Stadszending Rotterdam-Zuid is de leider uitgetreden na diep overleg. De reden daarvan was de overtuiging, dat de doop der gelovigen in Gods Woord geleerd wordt. Het is de taak van den prediker de gelovigen te dopen en door die doop hen aan de gemeente toe te voegen. Daar in een vereniging geen gemeentelijk leven aangekweekt noch uitgeleefd kan worden, kwam het tot een uittreden. Hierin werd door een groot aantal instemming betuigd en zo kwam het, dat de 18de Oct. vele leden der Stadszending uittraden en zich tot een Gemeente aan elkander verbonden.

De Heer heeft wonderlijk doorgeholpen. Woensdag toch was het de laatste beurt, die ik in de Stadszending hield. Reeds slaagden we er in Zondagmorgen j.l. een onderdak te hebben gevonden in het gebouw C. J. M. V. Putschelaan 104. Des avonds kunnen we samenkomen in gebouw Abcoudestraat 6 waar ook des Woensdagsavonds de Bijbellezing wordt gehouden. Dat nog niet alles geregeld is, ligt voor de hand. En nu de Conferentie, welke gehouden wordt, uitgaande van de Gemeente. Zij wordt gehouden in het kerkgebouw Dordtschestraatweg 331 (eindpunt lijn 9) De sprekers zijn Ds. Jeronimus, Ds. Louw en br. Kits, leider Openlucht-Evangelisatie en br. Monsma, leider van Jeruel. Medewerking is toegezegd door het zangkoor der Bapt. gem. te Den Haag en ons eigen zangkoor, dat zich van de Stadszending heeft afgescheiden.

Broeders bidt voor ons. De Conferentie vangt D. V. aan Maandag 4 Nov. en duurt voort tot en met Donderdag d. a. v. Aanvang middagsamenkomst 3 uur, avondsamenkomst 8 uur. Ds. Louw komt D. V. Dinsdag en Woensdag, Ds. Jeronimus Maandag, Woensdag en Donderdag.

Met hartelijke groeten,
Uw br. in Christus,
D. SLORT.

*) Van br. D. Slort te Rotterdam ontvingen we onderstaand schrijven, hetwelk we hier een plaatsje geven. Br. Slort woont: Rotterdam Z., Heenvlietstr. 23 b. E.-R.

DE DUITSE KERKSTRIJD.

We laten hier enkele korte mededelingen over de duitse kerkstrijd volgen; mededelingen, die reeds gedeeltelijk in de pers zijn gepubliceerd en die wij hier ook opnemen, omdat van tijd tot tijd ook in ons blad de aandacht voor het kerkelijk gebeuren in Duitsland gevraagd wordt.

Deze mededelingen zijn ons verstrekt

door het Nederlands Christelijk Persbureau.

Door de belijdenisbeweging erkend.

De belijdenisbeweging in Duitsland heeft bij monde van de voorlopige kerkleiding met alle reserve voor het recht der kerk de door de regering benoemde rijkskerkcommissie en landskerkcommissie erkend. Zij spreekt daarbij uit dat een belangrijk motief voor deze erkenning voor haar is, dat deze commissies er voor instaan, dat bij de verdere gang van zaken uitsluitend van kerkelijke en geestelijke middelen zal worden gebruik gemaakt en uitwendig geweld zal worden nagelaten.

Geen geweld meer.

Rijksminister Kerrl heeft bij de installatie der bovengenoemde commissie de uitwijzing- en spreekverboden over een 28-tal predikanten opgeheven. Het in buitenlandse bladen vermeld bericht als zouden tegelijk de predikanten uit de Saksische concentratiekampen losgelaten zijn, vindt geen bevestiging en kan ook geen bevestiging vinden, daar deze predikanten reeds in Juni j.l. werden vrijgelaten en er zich thans geen predikanten in deze kampen bevonden.

Catechisatie-moeiten.

Te Stade kwam de predikant met de jeugd der catechisatie in botsing over de Jodenkwestie. Daaruit ontstonden relletjes, waarbij de predikant op straat smadelijk behandeld werd. De politie greep in. De justitie stelt thans een onderzoek in.

De commissies aan het werk.

Voorzitter der rijkskerkcommissie en daarmee dus het hoofd der duitse Evangelische kerk is dr. Wilhelm Zoellner. Haar bureau heeft de rijkskerkcommissie gevestigd in het gebouw der duitse Evangelische kerkkanselarij, Berlijn-Charlottenburg 2, Marckstrasse 2. Voorzitter der Pruisische landskerkcommissie werd dr. Eger. Het adres van deze commissie is Berlijn-Charlottenburg 2, Jebenstrasse 3 (het gebouw van het Pruisische Evangelische Opperbestuur.

III

INGEZONDEN.

Zusterhulp.

Geachte Redactie.

Een woord moet ons van het hart!

Met leedwezen lazen wij in De Christen het critiserende stuk van den Heer W. J. van Rekum te Amsterdam over het artikeltje van Mevr. Weenink, over Pleizier in de Zelfverloocheningsweek. Ja, met leedwezen, want ook hier blijkt weer hoe weinig wij mensen elkaar verstaan en hoe men dan valt over een woord. Maar het gaat in deze zaken niet om mensen en woorden, maar om de grond der dingen, om de ernstige zin der dingen in het Koninkrijk Gods. En dan blijkt hoeveel misverstand er heerst, dat voortspruit uit onwetendheid, onbekendheid der broeders of zusters met het grote diepgaande werk der vereniging Zusterhulp.

Wie medeleeft met de afdelingen Zusterhulp, is er van nabij mee bekend, hoe groot de ernst is, waarmee de vrouwen en meisjes het doel der inwendige en uitwendige zending behartigen.

Wie medeleeft, weet hoeveel krachtsinspanning, hoeveel tijd, hoeveel geld en hoeveel liefde aan al de verschillende werkzaamheden worden gewijd, enkel uit de grote liefde voor de verbreiding van het evangelie van onzen Heer tot heil der zielen.

Wie medeleeft, weet hoe het gehele jaar offers door de leden gebracht worden, op alle gebied, geheel vrijwillig, en gelukkig met opgewektheid en pleizier!

En die wéét, dat deze dingen *niet* buiten het hart der zusters omgaan, en dus niet tot een meer schijnen dan men is en dus tot Farizeïsme kunnen leiden, zoals de schrijver vreest, maar die wéét dat dit alles *uit* het hart voortkomt.

Niemand dwingt ons, maar de liefde van Christus dringt ons. Het woord pleizier moeten wij ook niet misverstaan. In de grond betekent dit woord niet een luidruchtig vermaak, maar in zijn afstamming van het franse woord „plaire" beduidt het: wat aangenaam is, wat behagelijk is, wat vreugde schenkt.

En het is met vreugde en blijdschap dat onze zusters haar zelfverloochenings-week beginnen en volbrengen. Het is een extra offerweek in het werk in 's Heren wijngaard.

Men kan het een liefdeoffer noemen, een vrijwillig offer, woorden zijn hier niet de hoofdzaak, het gaat hier om *daden*. De penningmeesteresse is zo vrij hierbij nog eens haar gironummer te plaatsen: no. 223958 (van J. Boiten, Abrikozenstr. 188, den Haag), in de hoop, dat er vele gaven zullen binnenkomen van diegenen, ***ook broeders***, die ook onder een zelfgekozen naam: b.v. liefde-offer, dankofferweek, zelfbeperkings- of rantsoeneringsweek enz. hunne gaven ons niet willen onthouden.

Op de vraag voor welk doel de gelden besteed worden, verwijzen wij naar ons blad „De Kandelaar", waarin doel en verantwoording van ons gehele werk nauwkeurig omschreven worden.—

Het gehele jaar door leven de meesten onzer vrouwen en meisjes in de meest zuinige omstandigheden. Moeilijk kan dus in een extra-verloocheningsweek van die zusters gevergd worden, dat zij zich de waarlijk nodige voeding ontzeggen, maar wel kunnen zij een vrijwillige onthouding van lekkernij en zoetigheid toepassen of een kledingstukje uitzuinigen, dat zij anders gekocht zouden hebben. Vrouwen zijn vindingrijk en Mevr. Weenink geeft in haar stuk juist allerlei wegen van bezuiniging aan, die met opgewektheid gevolgd kunnen worden. Vrolijkheid behoeft in de gezinnen niet te ontbreken. Wie verstaat er niet wat humor? Waar ernst in het hart is kan juist een glimlach op het gezicht, een kwinkslag of een lach de druk wegnemen van een offer-gevoel.

In deze offerweek doen onze zusters alles met blijdschap, want zij weten dat haar gaven aan de kas der Baptiste Vrouwenbeweging en dus aan het zendingswerk ten goede komen.

Wie wil ons deze blijdschap ontnemen?

Ernstige gezichten, treurige gezichten, — als een uiterlijk bewijs voor anderen hoe diep de ernst in onze ziel is — zouden aan Farizeïsme doen denken. —

Neen, laat ons de blijdschap behouden!

De apostel Paulus leert ons de blijdschap in de Filippenzenbrief. Ook in ons zusterwerk wordt Christus in waarheid verkondigd en Paulus zegt: „daarin verblij! ik mij, ja, ik zal mij ook verblijden".

En wij zingen van harte met Ds. Ten Kate:

„Uw liefdedienst o God is heerlijk,
en *vrolijk* het pad van Uw geboôn!"

A. BOITEN—Attema
M. H. TIMMERS—van Hemert.

Den Haag, 26 Oct.

III

MEDEDELINGEN

De *kerstvacantie van onze studerende broeders* in Hamburg zal deze keer van 12 Dec.—4 Febr. duren. Dit met het oog op de verbouw en de nieuwbouw van het Seminarie. De andere vacanties zullen daardoor korter worden.

Onze vacante gemeenten weten er dus alles van.

Gemeente Utrecht.

Voor de nieuwe kerk ontvangen van N. N. te L. f 10.—.

Baptisten Gemeente Utrecht.

Giro 101892.

Obl. lening gem. Leeuwarden.

Uitgeloot per 1 Nov. a.s. *obligatie No. 22.*

De per 1 Nov. vervallende coupons betaalbaar gesteld bij de Amsterdamse Bank of bij den penningmeester:

H. DE VRIES.
Leeuwarden, Camperstr. 26.

Jeugd van Z.-O. Groningen.

Aan U allen wens ik een hartelijk „tot ziens" op a.s. Dinsdag 5 Nov. om 3 en 7 uur te Vrieschelo.

't Is immers de eerste Jeugddag!

Namens Jedaco,
de Secr. T. JANSMA.

„Weezenzorg".

De Ver. „Weezenzorg", houdt haar jaarvergadering op Maandag 11 Nov. a.s. in een der leerzalen van de Baptiste gemeente te Stadskanaal, des nam. 4 uur. Bestuursverg. op dezelfde dag en plaats, des nam. 3 uur. Agenda jaarverg.:

1. Opening en notulen; 2 verslag penningmeester en com. v. contrôle; 3. bestuursverkiezing; 4 rondvraag en sluiting.

H. BONNES, Secretaris.

Ontvangen voor de Zending:

van de gem. N. Pekela f 18.79 z. sp. best.
„ „ „ Sneek - 50.— idem.
Hartelijk dank.

J. VISSER.
Bolsward, de Dijk 26boven.
Postrek. 167305.

L. S.

Wie kan mij het t.w. adres zenden van den heer Paul Hensgen voorheen te Veenendaal Bergweg 24?

Bij voorbaat mijn hartelijken dank.

De Adm.

RONDBLIK.

Orde der getrouwe getuigen.

Reeds tweemaal hebben we in „De Christen" (8 Febr. '35 en 12 Juli '35) de aandacht op bovengenoemde Orde gevestigd. We deelden reeds mede, dat al heel spoedig in de leiding van de Orde enige veranderingen noodzakelijk bleken. Prof. Dr. A. J. van den Bergh legde zijn commissariaat neer en Ds. J. G. Knottnerus kon wegens meningsverschil niet gehandhaafd blijven.

Nu heeft Ds. Knottnerus onlangs een „open brief" geschreven aan het bestuur van de Orde der getrouwe getuigen van den komenden Christus. In deze brief, die mede ondertekend is door de heren K. H. Kammeijer, Joh. F. Steenmeijer en L. Boornkamp, wordt medegedeeld, dat het bestuur 28 geïnstalleerde leden telt en dat namens 22 van deze 28 leden verzet wordt aangetekend tegen de gang van zaken in deze orde.

Een interkerkelijke gebeds- en geloofsgemeenschap, met het doel om te komen tot een arbeidsgemeenschap, is geen kleine zaak!

Van de Soedan.

De Soedan is ongeveer zo groot als Europa met een bevolking, die op 32 millioen zielen wordt geschat. Het noordelijk deel is in hoofdzaak Mohammedaans, het zuidelijk heidens. Men onderscheidt er meer dan 900 verschillende stammen. Eeuwenlang was het gebied voor de zending gesloten, thans is het geopend. Er werken thans 21 missies in de Soedan, die daar 180 stations en 672 missionarissen onderhouden, terwijl er 33 jaar geleden slechts één station in de gehele Soedan bezet was.

LEESTAFEL.

Zondagsschooluitgaven J. M. Bredée.

Wij ontvingen de catalogus en enkele nieuwe Zondagsschooluitgaven van J. M. Bredée's Uitg. Mij. N. V. te Rotterdam.

De firma heeft als eerste mededeling het bericht, dat zij zich door de omstandigheden, genoodzaakt zag al haar prijzen ongeveer een derde te verlagen.

Deze maatregel zal onze zondagsscholen zeer ten goede komen.

Wat de uiterlijke verzorging aangaat, die is beslist keurig.

De nieuwe uitgaven hebben alle omslagen van chamois kunstdrukpapier, waarop de kleuren mooi warm uitkomen.

Ze zijn gezet in de spelling à la Marchant. De door de firma gehouden enquête wees uit, dat in verband met het onderwijs op de scholen $^{2}/_{3}$ der gevraagden voor de nieuwe spelling was.

Wat de inhoud aangaat: Elk boek is goedgekeurd en aanbevolen door een jury, die een prijsvraag uitschreef voor 't beste christelijke jeugdverhaal.

Van de nieuwe uitgaven bespreken wij twee boekjes; één voor groteren van 10—15 jaar en een voor de kleintjes van 6—8 jaar.

Voor de groteren „Kaja", door Jenny v. Doesburgh. Een schitterend boekje voor z'n vijftig cent. 88 blz. sterk. 't Geeft een mooi inzicht in 't leven in Z.-W. Afrika. De twee helden van 't verhaal, Jan en Jaap, zijn lieve kinderen. Beslist niet te zoet. Maar toch met mooie edele trekken. 't Boekje beschrijft in hoofdzaak hun avonturen op een vrije middag. Met heel wat dieren en toestanden uit de wildernis van Afrika maken we daar kennis. De tendens van 't boekje is de verheerlijking van zich opofferende liefde. 't Is een *mooi* boekje, dat allen die 't lezen een tijd van echt rein genoegen zal bezorgen.

„Jaapje" voor de kleintjes, door N. Faber—Meynen, is ook beslist een goed boekje. Zonder gewrongen voorstellingen en toch met originele invallen.

Onze Zondagsscholen zullen wel wat van hun gading vinden bij Bredée. Ook voor teksten en kaartjes kan men wel bij Bredée terecht; men vrage Catalogus aan.

De Martha kalender, ten bate van de Martha stichting te Alphen a.d. Rijn, heeft dit jaar een schild met een reproductie van het schilderij van den beroemden kunstenaar Delacroix „Lutte de Jacob et de l' Angle".

Ofschoon wij ons de worsteling van Jakob met den engel wel anders voorstellen, zo nodigt het schild toch tot een aandachtige bestudering, en is van artistiek oogpunt uit beslist aan te bevelen.

De inhoud is niet minder dan van de doorsnee scheurkalender. Prijs is 75 cent, bij 25 ex. f 0.65, 50 ex. f 0.60 enz. 500 ex. 44 cent.

A. P. B.

Vrijdag 8 November 1935 No. 2391 54ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN — GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. L. DE HAAN - UTRECHT KERKSTRAAT 28 BIS
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN — CHRISTUS —

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.65 BUITENLAND PER JAAR f 3.50

CHRISTUS OP DEN WEG.

En Hij zegt:
komt allen herwaarts en tot Mij,
gij, die vermoeid zijt en belast,
ontbindt uw schoenen, weest mijn gast
en breekt het avondbrood met Mij.

Maar ik:
mijn weg voert aan Uw deur voorbij;
mijn juk i s zacht en licht mijn last,
de avond vroeg, mijn voetstap vast.
Wat stelt U tusschen God en mij?

En Hij:
Wie is de Herder aan uw zij?
Ik zie u dwalen op den tast;
gelijk een blinde, zoo gaat gij.

Maar ik:
Laat van mij af en geef mij vrij;
ik kom het vaderhuis nabij.

En Hij:
Niemand komt tot den Vader dan
door Mij.

BERT BAKKER.

AAN ZEER STILLE WATEREN

„DOOR EN DOOR".

En de God des vredes zelf, heilige u geheel en al. I Thess. V : 23.

Luther en vele andere vertalers hebben inplaats „geheel en al": „door en door". Dit gaf een broeder aanleiding om aan de rand van zijn zakbijbeltje de woorden te plaatsen: „niet opgelegd".

Hij dacht aan opgelegde meubelen, die ons allen welbekend zijn. De bovenste houtlaag is mahonie of eiken en wat daaronder zit en door die bovenste laag bedekt wordt, is van een houtsoort van minder kwaliteit.

Die meubels zijn „opgelegd".

Paulus zegt, dat ons christendom niet opgelegd zijn moet; onze heiliging niet uitwendig. Het nieuwe leven moet héél den mens omvatten; in elke bestaansvorm. Het moet ook heel den mens doordringen. Niet slechts heel de omtrek van zijn leven moet geheiligd worden, maar het moet heel zijn leven van boven naar beneden doordringen.

Onze ziel heeft haar lagen en 't schijnt ons vaak alsof haast elke laag haar eigen leven heeft. Soms bidden we om iets, dat we dieper in onze ziel toch weer niet begeren. Heiligmaking, verlossing, bevrijding van zeer bepaalde zonden — we wensen het wel, we willen het wel, maar .... niet helemaal; niet beslist, en daarom blijft het vaak bij het oude.

Met treffende eerlijkheid heeft Augustinus dit aangaande zichzelf uitgesproken. Hij heeft zijn zieleleven beleden met een openhartigheid, waarbij niets verborgen kan blijven, en als we hem horen, is 't ons alsof elke bedekking *ons* van de ziel afvalt.

> „Ik wist, dat het beter was, mij over te geven aan Uwe liefde, o Heer, dan mijn eigen begeerte te volgen, maar ik kwam er niet toe te antwoorden op Uw roep: „Sta op uit de doden". Langzaam en talmend zeide ik: „dadelijk, ja dadelijk, wacht nog een korte wijle". Maar dat ogenblik kwam niet en die korte wijle werd lang, want ik was bang dat ge me al te spoedig horen zoudt, en mij zoudt gaan genezen van mijn wereldse begeerten, die ik liever wilde behouden dan verliezen".

Deze innerlijke verdeeldheid is de eigenlijke nood onzer ziel, onze diepste zonde; dat, wat ons met schaamte en afschuw van onszelf moet vervullen.

Hoe goed de psalmist deze nood gepeild heeft, blijkt wel uit z'n bede: verenig mijn hart en voeg het samen.

't Ontbreekt, zoals Augustinus zo ontdekkend, zo verpletterend eerlijk heeft beleden aan de oprechte wil.

Er zijn lagen in onze ziel, dieper gelegen lagen, waarin de onwil om veranderd te worden zich genesteld heeft en vanuit die diepere lagen wordt ons leven beheerst. „Het goede, dat ik wil, dat doe ik niet; het kwade, dat ik niet wil, dat doe ik". Het is „ja" en „neen" tegelijk. Het is zowel w i l l e n als n i e t - w i l l e n.

De brief aan de Hebreeën, rekening houdend met deze nood, zegt dat Christus volkomen, in elke graad, tot in de diepste lagen van ons leven ons kan zalig maken, en dat op deze voorwaarde, dat we door Hem *tot God naderen.*

De vrees voor een geestelijke vernieuwing zit diep in ons: de valse vrees, de giftige vrucht der zonde. Zo we de bovenste laag al vrij gegeven hebben, zo handhaven we ons krampachtig in de dieper gelegen lagen en zetten daar onze strijd tegen God voort, want diep in ons hart mogen we God niet lijden.

Wie kan verandering scheppen? Wie de vijandschap overwinnen?
Slechts God! God zelf!
Tot Hem is ons gebed:

> „Doorgrond mij, o God! en ken mijn hart; beproef mij, en ken mijne gedachten; en zie of bij mij een schadelijke weg zij; en leid mij op de eeuwige weg. (Psalm 139 : 23 en 24). L.

ONS KERSTNUMMER.

De 31ste October was het Luther-dag.

Wie onzer eert niet den held, die het aangedurfd heeft een oppermachtige Roomse wereld in haar dwalingen te trotseren?

Een dubbel deel van de geest van Luther zij over ons allen!

Onwillekeurig moet ik wel de historische betekenis van deze dag van Protestants Nederland combineren met onze

Kerstnummer-campagne.

Als alle Baptisten eens mannen waren als Luther!

Dan zouden zij ook mannen zijn als Luther in de verkoop van Kerstnummers!

Broeders bestuursleden draagt zorg, dat uw gemeente een behoorlijk georganiseerde Kerstnummer-campagne krijgt.

Gemeenteleden en vrienden, laat uw bestelling die van 1934

een flink eind te boven gaan.

Nederlandse Baptiste Vrouwenbeweging, kom mij te hulp in mijn pogen om onze gemeenten Kerstnummers te doen bestellen bij honderden en duizenden!

Nederlandse Baptiste Jeugd Beweging, zal heilige bezieling u niet aangrijpen en zult gij u niet werpen in de stroom van ijverige, doortastende colporteurs?

Dat alle Baptisten zijn:

mensen als Luther in de verkoop van Kerstnummers!

Bestellingen vóór 15 Nov. a.s. bij ondergetekende.

De Uwe in de gemeenschappelijke dienst,

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

WANNEER KOMT EEN OPWEKKING?

III.

In 't begin schreven we van het onzuivere en zuivere verlangen naar een opwekking, alsook wat wij onder een opwekking verstaan. De tweede keer gingen we op dat laatste dieper in en bevonden dat het leven in een opwekking eigenlijk het normale moet zijn. Daaruit volgt vanzelf dat we naar de oorzaken gaan zoeken waarom dat niet het geval is.

Wij moeten nu eerst een vraag stellen. Is het geestelijk leven dezelfde historische wet van opkomst en ondergang onderworpen als elke andere macht van welke aard ook in deze tijdsbedeling? Zonder tot vergelijkingen te komen antwoorden wij direct met neen. Alle mogelijke menselijke voortbrengselen op elk denkbaar terrein — politiek, economisch, wetenschappelijk — dragen de kiem des doods in zich. Het geestelijk leven is echter niet een product van onze geest maar is leven gewekt door Gods Geest. Nu woont wel het nieuwe leven in het oude, is ook niet geheel onafhankelijk daarvan, staat er niet buiten, maar er wel boven om over het oude te heersen. Het behoeft dus niet tot stilstand of erger nog tot achteruitgang te komen in het geestelijk leven, daar de Verwekker het ook voedt. Nochtans: „Ik heb tegen U dat gij Uwe eerste liefde verlaten hebt". En „Blust de Geest niet uit". Daarom ook: „Verlaat niet wat Uw hand begon, o Levensbron".

Wanneer er achteruitgang is van geestelijk leven weten wij dat dat niet voortvloeit uit dat leven zelf.

En niemand onzer zal zich verstouten te beweren, dat God ons misschien wat vergeet. Neen, de oorzaken moeten we bij ons zelf zoeken. En aangezien wij niet alleen staan, maar leden zijn van het lichaam, de gemeente, en wij niet alleen een opgewekt geestelijk leven kunnen leiden zonder bede voor en invloed op de gemeente, zo kunnen wij ook nauwelijks alleen staan in geestelijke armoede maar delen die met de gemeente. Onze armoede is tevens de armoede der gemeente. Zo ook onze rijkdom.

Wat verhindert nu een opgewekt geestelijk leven, het leven van een opwekking in de gemeente, dat is: in mij; in mij, dat is: in de gemeente?

Laten we bij 't begin, menselijk gesproken, beginnen.

Heeft de voorganger er schuld aan, dat het stokt en stroef gaat? Ongetwijfeld moet iedere voorganger zich gedurig op dit punt onderzoeken. Dat doet hij ook. Inderdaad, de gemeenteleden hebben daar geen vermoeden van, hoezeer de voorganger lijden kan onder dat niet te omschrijven gevoel van machteloosheid en vertwijfeling; wanneer hij arbeidt in zijn ziel, worstelt met al zijn vermogens en toch als op rotsen ploegt, tegen een wand spreekt, die hem al zijn woorden weer teruggeeft. Het is dan zijn plicht niet allereerst de gemeente onder vuur te nemen, maar met zichzelf in 't gericht te gaan. Dat hoeft de gemeente niet te doen — ik bedoel — de voorganger voor hun gericht te plaatsen. Als het goed met hem is wordt het beter met hem. Hij zal zich in alle eenzaamheid deemoedigen voor God. Hij zal met God in 't gericht gaan en heel zijn arbeid toetsen aan Zijne vorderingen die hem de Heer stelt. Met onbarmhartigheid zal hij zich in ieder onderdeel van leven en arbeid plaatsen onder 't oog van Hem. Dien hij verantwoording schuldig is. Want hij zou het vreselijk vinden en dat zou 't ook zijn, indien juist hij de oorzaak zou zijn van teruggang van geestelijk leven in de gemeente. En ieder symptoom die daar maar enigszins op wijst drijft hem in het nauw. Ieder voorganger heeft niet dezelfde en evenveel gaven als Spurgeon, maar het lijdt geen twijfel, wanneer zijn werk, een huisbezoek of preek, geboren wordt uit en gedragen wordt door gebed, dat zulks niet een verdiepende en tegelijk opwekkende invloed uitoefent op de gemeenteleden. Hij moge dan zijn hartewens, een opwekking, nog niet in vervulling zien gaan, hij is zichzelf bewust deze niet in de weg te staan om te komen. En dat is al een groot ding.

Van de voorganger kom je tot het bestuur. De dominee staat boven op de kansel, de bestuursleden zitten vlak onder hem, een eind verder weg begint de gemeente. Dat afzonderlijk zitten van genoemde broeders heeft niet alleen voor dat ze daardoor voor een ieder gekenmerkt zijn als de besturenden en ook dat daardoor aan hen een zekere eer van de gemeente toekomt, maar het draagt meteen bij tot vergroting van het verantwoordelijkheidsbewustzijn.

Dat bestuur is er niet alleen „om de gemeente in en buiten rechten te vertegenwoordigen", deze broeders hebben ook te letten op het geestelijk leven in de gemeente. En dan moeten zij evenals hun voorganger bij zichzelf beginnen. Zij zijn niet klaar wanneer zij de arbeid die ze in de gemeente te doen hebben naar behoren verrichten. Volledig zijn ze eerst wanneer er een krachtige invloed van hun eigen geestelijk leven uitgaat op de leden. Het is niet mijn werk hier allerlei zonden van bestuursleden te signaleren. Is er niet dikwijls naijver en laksheid? En wat niet? Ze zijn van gelijke beweging als wij. Maar hoe moeilijk kan intussen het samenwerken worden, hoezeer het gebed vertroebeld. Dan lijdt de gemeenschap met de Heer. Ofschoon de Heer de misdaden van het bestuur niet zal bezoeken aan de leden der gemeente, moeten wij te vaak zien dat persoonlijke armoede die der gemeente is. Onze bestuursleden mogen zich gerust eens afvragen in hoeverre hun zetel, gescheiden van de gemeente door enkele meters ruimte, gerechtvaardigd is. In de veenkoloniën hebben de bestuursleden der gemeenten een conferentie gehad, waarvan niet alleen roem is uitgegaan maar ook geestelijke kracht. Men heeft zich daar opnieuw den Heer en Zijne gemeente gewijd. Wanneer het werk zo opgevat wordt, mag het bestuurslid bij zichzelven waarschijnlijk zeggen: ik sta den Heer niet in de weg; ik ben geen oorzaak van verhindering dat het tot een opwekking komt in de gemeente.

De volgende keer hopen we nog enkele woorden te wijden aan de gemeenteleden, waaronder ook al de reeds genoemde broeders vallen. Wij moeten dan ook komen tot positieve uitspraken, ofschoon, dat zij reeds gezegd, niemand een opwekking kan oproepen.

HUIZINGA.

SLANGENVERERING IN INDIË.

In het zendingsblad „Unter Indiens Frauen" van Juli/Sept. 1935 komt een alleszins lezenswaardig artikel, „Schlangenkult in Indien", voor. We hadden het bewaard voor „De Christen". De vertaling van dit artikel staat in het Octobernummer van „De Roepstem", maandblad ten dienste van de arbeid der Baptiste gemeente te Groningen, te lezen. We laten de vertaling hier volgen.

Tweehonderd millioen Hindoes beschouwen nog heden ten dage de slang als een heilig dier, als een symbool

der vruchtbaarheid en als een beschermster der aarde. In alle Hindoetempels kan men zien, hoe Schescha, de heilige brilslang, de aardbol op haar opgeblazen hals draagt. Indië is het land, waar men de meeste slangen aantreft, daar iedere Hindoe zich ervoor wacht deze reptielen te doden — het geluk zou zich dadelijk van hem afwenden, en zijn oogst zou mislukken.

De Nanga-Pantschami-dag aan het begin van het Indische jaar is aan de slangen gewijd. Op de Nanga-Pantschami-dag brengt iedere Hindoefamilie een uur voor zonsondergang melk, bloemen en vruchten als een offer aan de slangen. De gaven worden dicht naast een van de gaten door de slangen gemaakt, in het gras gelegd, en nadat de duisternis gevallen is, door het hoofd van de familie nagezien.

Heeft de slang ervan gegeten, dan betekent dit geluk in het komende jaar — ongelukkig echter die familie, wier offer onaangeroerd gebleven is.

In de steden maken de Hindoes het zich gemakkelijker: de slangenbezweerder gaat met zijn korf van huis tot huis, en de kobra's (een bepaald soort slang) worden door de bewoners met melk en brood gevoederd. Blaast een slang haar rugschild met de tekening van de bril op, dan beschouwt men dit als teken van haar tevredenheid, als een goed voorteken voor het komende jaar.

Op allerlei tochten dwars door Indië bezocht ik ook het „Huis der heilige slangen", dat in heel het Zuidelijk gedeelte van Indië bekend is. In de schaduw van eeuwenoude vijgebomen staat een klein vierkant huisje aan de rand van de wouden van Ottopalam. De muren omsluiten een klein pleintje, waarop in het midden zich een soort hoge molshoop bevindt. Dat is de Indische slangentroon. In de talrijke kleine gaten, die daarin zijn, wonen honderden van de giftigste reptielen der wereld, wier beet ogenblikkelijk doodt.

Dagelijks vervult de oude wachteres van het huis in alle vroegte de Pajaplechtigheid; ze knielt voor de akelige heuvel neer en zegt een geheime spreuk uit de Mantra, het „heilige weten" op, die haar door haar voorgangster is overgeleverd. Dan loopt ze vijftig maal met gevouwen handen en gebogen hoofd om de slangentroon heen. Tenslotte loopt ze met een melkkruik van het ene gat naar het andere, en uit ieder gat komt de sierlijke kop van een kobra gestoken, om haar ontbijt uit de kruik te drinken. Een groot aarden vat met melk wordt dan voor de heuvel geplaatst, en de wachteres trekt zich terug. Alleen zij kan zich ongestraft op het plein wagen; ieder ander zou door de kobra's gebeten worden.

Toen ik het paleis van de heilige slangen binnenging, ging het juist tegen de middag. Een tropische zon zond haar stralen op het akelige plein rondom de slangentroon, waar geen mensen waren. Mijn horloge wees twaalf uur. En iedere seconde gleden lange, weke lichamen van ontelbare kobra's uit de heuvel naar het melkvat toe, stortten zich er in, slikten en dronken, totdat de laatste druppel verdwenen was. Toen echter zag ik iets merkwaardigs: de slangenlichamen wonden zich om elkaar heen en in een lange rij richtten de brilslangen hun koppen ver omhoog, naar de zon toe, om twee minuten lang in een rechte lijn als in een heilig gebed te verstijven. Daarna verdwenen ze weer in hun holen. Dagelijks herhaalt zich precies dezelfde dans.

Ofschoon men aan de slangen van het „heilige huis" een toverachtige geneeskracht tegen slangenbeten toeschrijft, en zelfs beweert, dat iemand, die door een slangenbeet gedood is, daar weer in het leven teruggeroepen kan worden — toch zou deze veronderstelde toverkracht niet groot genoeg zijn, om de vele duizenden door slangen gebeten Hindoes te genezen. Na een slangenbeet gaat de Hindoe niet naar de engelse ziekenhuizen, niet naar de inrichtingen, waar men tegengiften toedient, die door de regering ingesteld zijn, waar de giftstof gratis verwijderd wordt, maar naar den afschuwelijken „wonderdokter".

Nu is er ook veel in het leven der slangen, wat de slangenverering, die de christenen zo afstotelijk is, enigszins kan verklaren. Zo is er in Indië een zwarte, slechts enige voeten lange slang, genaamd „Dhondga". De Dhondga is de giftigste van alle slangen, maar haar gift is merkwaardig genoeg alleen Dinsdags en Donderdags dodelijk; alle andere dagen van de week moet haar beet niet dodelijk zijn. Een andere gevaarlijke soort wordt bij ons „Vaghati" genoemd. Men treft ze het meest aan in bomen, waar ze zich op een bedriegelijke manier aan de stammen weten aan te passen. De Vaghati heeft een grote magnetische kracht. Eens heb ik zelfs een jonge os van een tak zien afhangen, wiens staart vast om een tak gerold was; de eigenaar geloofde eerst aan een ongeval of een slechte grap, maar toen hij in de boom geklommen was, zag hij, dat de os door de draaiingen van een Vaghati met de staart aan de boom bevestigd was. We bonden een touw om de hals van de os en probeerden hem met twee trekdieren vrij te maken; maar het hielp niets, de slang hield vast. Ten slotte moesten we, daar de eigenaar als een vrome Hindoe de slang niet wilde doden, de staart doorsnijden, om de os vrij te maken.

Er zal langdurige, moeizame arbeid voor nodig zijn, om den Hindoe van zijn geloof aan de goddelijke kracht van de slang en daarmee geheel Indië van zijn tegenwoordige slangenpestilentie te bevrijden.

UIT DE GEMEENTEN

ARBEID TE HEERENVEEN.

De laatste vijf jaar zijn in Heerenveen iedere winter, telkens 3 avonden aanéén, evangelisatiesamenkomsten gehouden, waartoe Unie, omliggende gemeenten, voorgangers en N. B. J. B. medewerkingen verleenden. M a a r d e g r o o t s t e h u l p h e b b e n w e w e l g e h a d v a n o n z e m o o i e K e r s t n u m m e r s,* waarvan in en om Heerenveen telkens enkele honderden werden verkocht en ook werden neergelegd in wachtkamers van doktoren, tram en spoor. Ik kan de waarde van de kerstnummers voor plaatsen, waar een gemeente is, niet beoordelen, maar voor „broeders en zusters in de verstrooiïng" kan het Kerstnummer, *h e t middel* zijn, om boven de evangelische waarde, die het heeft, de massa bekend te maken met het Baptisme. Hier in Heerenveen en naaste omgeving is het Kerstnummer ons „naamkaartje" geworden. Broeders en zusters in de „diaspora", die dit leest, miskent men U, waardeert men verkeerd Uw houding, verkoop Kerstnummers!

De opkomst in onze samenkomsten des winters was zeer goed. Het verlangen werd geuit vaker van die samenkomsten te beleggen. Begin Mei van dit jaar is men hier, in overleg en met medewerking van de gemeente te Leeuwarden, begonnen met wekelijkse samenkomsten. Iedere Dinsdagavond komt Ds. Huizinga voor ons over. We hebben de beschikking over een keurig vergaderzaaltje; in de volksmond „kerkje" genaamd. De opkomst wordt geleidelijk beter. De laatste 6 keren waren er telkens ruim dertig bezoekers. We geloven hier nog veel voor onzen Meester te kunnen doen; en onze bede is, dat Hij ons ook hier wil gebruiken, om door onze samenkomsten zondaren te doen wandelen in het licht. Hallelujah!

Broeders en zusters, die in deze omgeving komen, zoekt ons op.** Maar bovenal, bidt voor de arbeid te Heerenveen.

E. DE HAAN.

* spatiëring van ons. E.-R.

** Gaarne willen we nog in „De Christen" vermelden, *waar* en *wanneer* bovengenoemde samenkomsten worden gehouden. E.-R.

MEDEDELINGEN

De Commissie der Unie stelt beroepbaar

br. H. DOORNKAMP,
Groningen, Alexanderstraat 1[1].

Verder heeft de Commissie der Unie beroepbaar verklaard — dit werd reeds bekend gemaakt in de „Geheimen van Utrecht" —

br. K. BRONGERS te Hoorn.

Noordbergum.

Verantwoording.

Het kerkje te Zandbulten is klaar! Het is al in gebruik genomen ook! Br. Wolters is z'n arbeid reeds begonnen en . . . . zielen kwamen er reeds tot overgave des harten!! d.w.z. de Heer drukte Zijn goedkeuring er op.

U kunt zich voorstellen, dat onze harten vol zijn, boordevol, want is 't alles niet alleen aan Hem te danken, van Wien alle zegening en volmaakte gift is, Hij de hoorder der gebeden?!

En wij geloven, dat de eerstelingen profetie zijn van een rijke oogst.

Inmiddels ontvingen we nog aan giften:
Z. M. K. te N. f 0 50; D. F. te D. f 1.—; Wed. M. te H. f 10.—; J. T. te G. f 10.—; S. N. te N. f 1.—; U. Z. te W. f 10.—.

Waarvoor onze oprechte dank.

Er kunnen nog „steentjes" geplaatst worden, hoor!

Inmiddels zijn we als steeds met br. groeten,

Uwe in 's Meesters dienst,
G. VISSER.

Giro 239787.

U. R. C.

Ontvangen van de:

Gem. Haulerwijk	f 8.43
„ Sneek	- 6.—
van Zr. P. te d. H.	- 2.—
Gem. Groningen	- 27.—
„ Amsterdam	- 5.80

Utrecht, A. H. ZERBST.
Rijnlaan 128bis. Penningm.
Giro 68108.

Gemeente Utrecht.

Voor de nieuwe kerk ontvangen:

van N. N. te U.	f 10.—
L. J. te H.	- 2.50

Baptisten Gemeente
Giro 101892. Utrecht.

LEESTAFEL.

De Kandelaar, maandblad der Ned. Bapt. Vrouwen Beweging „Zusterhulp" voor in- en uitwendige zending.

Volgens de redactie, die gevormd wordt door de leden van het Hoofdbestuur, wil „De Kandelaar" het volgende doel nastreven:

1. een band van liefde en samenwerking leggen tussen alle vrouwen en meisjes, die sympathie gevoelen voor het werk der in- en uitwendige zending;
2. het eigen geestelijk leven opwekken en brengen op een hoger plan door uitwisseling van gedachten;
3. het geloofsleven verdiepen en versterken.

Met veel belangstelling lazen we het eerste nummer. Het ziet er goed verzorgd uit en biedt veel afwisseling. Echt een blad voor onze vrouwen en meisjes. De eind-redactie is bij Mevr. M. H. Timmers—van Hemert in goede handen.

De abonnementsprijs is ongelooflijk laag. Per jaar f 0.80; franco per post f 1.—.

Moge „De Kandelaar" — nu nog in honderden maar straks in duizenden gezinnen — de draagster zijn van het Goddelijk licht!

We heten dit maandblad van harte welkom in de rij van onze periodieken!

d. H.

RONDBLIK.

Abessynische legenden.

Prof. Dr. H. H. Kuyper maakte in De Heraut schoonschip met enige thans algemeen verspreide legenden omtrent Abessynië. Vooreerst, aldus prof. Kuyper, is het niet juist, dat de koningin van Scheba een Abessynische zou zijn geweest, zodat met enig recht het Abessynische vorstenhuis een afkomst van Salomo zou kunnen afleiden. Scheba lag in het geheel niet in Afrika, maar in Azië en wel zoals thans algemeen aangenomen wordt ten zuiden van Palestina in Zuid-West-Arabië. De onderstelde afkomst van de Abessynische vorsten van Salomo berust op fabels, die door de historie duidelijk weerlegd worden. Verder is eveneens niet juist om den kamerling van koningin Candace, of de Cuschieten met Abessynië in verband te brengen. Ethiopië of het Morenland beduidt in het Nieuwe Testament niet Abessynië, maar een landstreek *bij* de Egyptische stad Syena, waarvan de bewoners van Cham afstammen. De Abessyniërs echter stammen zoals ook hun taal bewijst niet van Cham maar van Sem af. Eerst lang na het Nieuwe Testament hebben de Abessyniërs de naam Ethiopië aangenomen en hun kerk de Ethiopische kerk genoemd. Daaruit ontstonden de latere misverstanden, die toch niet anders dan misverstanden zijn. Over koningin Candace zijn we anderszins ook goed ingelicht. De hoofdstad van haar land heette Meroë; haar land viel ongeveer samen met het tegenwoordige Nubië. Met Abessynië heeft dit rijk niets te maken. Het Christendom deed eerst in de 4e eeuw in Abessynië zijn intree, voornamelijk door toedoen van Egyptische monniken.

„Maar", aldus prof. Kuyper, „al wordt daarmee veel van de aureool weggenomen, die men om het hoofd van deze Abessynische vorsten en hun kerk heeft gevlochten, het blijft een eer voor deze Abessynische vorsten, dat zij en zij alleen weerstand hebben geboden toen de Mohammedanen of Turken zich van Noord-Afrika hebben meester gemaakt, dat zij alleen een Christelijke staat in Afrika in stand hebben gehouden".

Lutherse kerkproclamatie.

Het Luthers Wereldconvent, dat van 13—20 October te Parijs vergaderde (met 90 afgevaardigden, te zamen uit 24 volkeren), heeft een proclamatie opgesteld, welke op 31 October van alle Lutherse kansels in de wereld is voorgelezen. Deze proclamatie luidt aldus:

„De Lutherse kerk bevindt zich in alle delen der aarde in beslissingsvolle tijden. De crisissen, die in vele delen der wereld het leven der volkeren bedreigen, stellen de Lutherse kerk voor gewichtige vragen en taken. Wij gedenken in het bijzonder de zwaar lijdende Lutherse kerk in Rusland, die door het doodsdal wordt geleid. Maar ook aan de andere Lutherse kerken in de wereld, die om de verkondiging van het Evangelie der rechtvaardiging van den zondaar door het geloof zwaar strijden moeten, verzekeren wij ons broederlijk en voorbiddend medeleven. Wij zijn echter van overtuiging, dat onze generatie niet slechts menigerlei crisis door te strijden heeft, maar ook op de meest verschillende wegen de vrede zoekt, die de wereld niet geven kan. Voor deze generatie die van een honger naar vrede vervuld is, geldt de boodschap der rechtvaardigende genade Gods met Jezus Christus, welke boodschap aan de Lutherse kerk is toevertrouwd. Zo roepen wij onze gemeenten op, *trouw te zijn aan de ons toevertrouwde verkondiging*. Wij weten in tijden van crisis en onzekerheid geen andere wegwijzer dan Gods Woord, gelijk het ons in de H. Schrift geschonken is en naar de belijdenissen onzer Lutherse kerk, voor alles naar de kleine catechismus van Maarten Luther uit te leggen is. Wij roepen onze gemeenten op om trouw aan de belijdenis der vaderen te blijven en deze belijdenis in een geheiligde wandel te bevestigen. Wij vermanen onze gemeenten: houdt aan in het gebed. Wij, die op dit wereldconvent weder de eenheid in geloof en liefde ervaren hebben, smeken onzen Hemelsen Vader, dat Hij alle Lutherse kerken in de wereld opnieuw met Zijn H. Geest vervulle en tot rechte instrumenten van Zijn vergevende en herscheppende genade make. De vrede Gods, die alle verstand te boven gaat, beware Uw harten en zinnen in Jezus Christus".

CORRESPONDENTIE

T. J. te N. P. Tot mijn grote spijt zal door uitstedigheid van mij de voortzetting van het artikel „Wij waren in Utrecht" eerst in 't volgend nummer opgenomen worden.

E.-R.

ADVERTENTIEN

Vrijdag 15 November 1935 No. 2392 54ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN — GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. L. DE HAAN - UTRECHT KERKSTRAAT 28 BIS
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN — CHRISTUS —

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.65 BUITENLAND PER JAAR f 3.50

WIJ WAREN IN UTRECHT.

(Voortzetting).

't Leven kenmerkt zich door groei. Groei zowel innerlijk als uiterlijk wil 't leven. Daarbij worden onvolkomenheden niet alleen overwonnen, maar ook weggewerkt.

Zo staat 't tevens met de levende christen en levende gemeente. Deze acht nergens 't volkomene bereikt, wil derhalve „groeien" en tegelijk daarmee dat, wat als onvolkomenheid beseft wordt, overleven.

Onder deze levenssfeer, die doet open zijn voor de werkelijkheid, stonden vrijwel alle besprekingen.

Direct was dit al 't geval bij 't onderwerp „Het opdragen der kinderen in 't midden der gemeente", dat door Ds. L. de Haan ter tafel werd gebracht. De kinderdoop wordt bij ons niet gevonden, veel eer bestreden, daar er geen wezenlijkheid is, die deze vraagt om er door uitgedrukt te worden. Is 't nu misschien toch zo, dat men hier en daar door de verwerping der kinderdoop in 't tegendeel is overgeslagen en de kinderen op een te grote afstand van de gemeente geplaatst heeft? Al komt men niet door vlees en bloed maar enkel door wedergeboorte binnen 't gebied van 't Koninkrijk Gods en zo door die vernieuwing, blijkend in de geloofshouding, tot de gemeente, dat is de gemeenschap van hen, waar de Christus Gods Koning en Heer is, toch is 't zo, dat kinderen der gemeenteleden in de invloedssfeer der gemeente leven. Vandaar dat de bijbel dezulken „heilig" noemt. Nu gaat 't niet aan om dit invloedsbereik uit te drukken door de kinderdoop; want door deze doop in woord en vorm, afgezien daarvan dat 't een mis-vorm zou zijn, wordt toch bij en door de ouders en later door de „gedoopten" zelf verondersteld dat 't zo toch wel al heel goed met hen is; men neemt dat aan, wat naar de bijbel door de doop beleden wordt, n.l. de geloofseenheid met Christus en zo de ingang in de gemeente. Wel moet men zich van dit verband tussen gemeente en kinderen goed bewust zijn. Al 't geestelijke nu *streeft naar uitbeelding*. Hoe zal dit hier geschieden? Door opdraging, door wijding, of hoe men 't maar noemen wil. Enkele predikanten hebben deze al een plaats in de gemeentedienst geschonken. Zou men allerwegen deze levensgroei zich toeëigenen? Leven toch is 't losraken van de eenzijdigheid en 't geraken in de ontplooiing der volheid. Leven brengt gevaren. Hier is 't gevaar b.v., dat verschillenden in deze opdraging dat zouden gaan veronderstellen, wat men nu in de kinderdoop veronderstelt. Toch zou men om de gevaren te ontlopen niet de levensvolheid mogen verzaken. Wij willen immers leven.

Daarom zijn haperingen wel mogelijk. Maar desniettemin bedroeven ze ons en onderzoeken we, waar toch de oorzaken van die remmingen wel mochten liggen. Naar deze levensbezinning leidde ons Ds. F. E. Huizinga van Leeuwarden door de behandeling van de vraag: „Mankeert er wat aan?" Men kan zich door wils- en krachtsinspanning over heel wat pijnen heenzetten. Men kan met drukte en bedrijvigheid aan heel wat onwaardigs en ongezonds voorbijzien en er over heendraven. Als dan vroeg of laat toch de inkeer komt, zou deze wel des te smartelijker kunnen zijn. Daarom is de toetsing van 't werk en 't zelfonderzoek op tijd zo'n nodige bezigheid. Dan wordt men stil en zwijgt de grote mond. Deze inkeer is de weg tot omkeer, want in die stilte werkt God, komt Zijn Geest met Zijn machtige werking in ons. Zijn Geest, die ons niet 't onze laat zoeken, leidt ons naar de volledige overgave aan de heilsopenbaring in en door de gemeente. Zijn Geest laat ons oog open gaan voor 't verborgen en openbare werk Gods dat er toch nog is als een genadige zegening van Hem, ondanks onze fouten en gebreken. Zijn Geest omlijnt wel scherp deze hinderpalen, maar wekt tegelijk een verfrissende bevrijding ervan en zo de blijde toewijding aan 't werk Gods.

In deze zin was de inleiding en de bespreking. Ernst en wijding was over ons. We lieten 't verder over aan de binnenkamer met de eerlijkheid en openheid jegens God en aan de lankmoedigheid van de God der trouw. Wij kunnen toch ons hart niet peilen, daarvoor zijn we te gecompliceerd. We willen 't hart van God zoeken, dat klopt van liefde. Zijn Geest wekt ons tot diezelfde *liefde in onverbrekelijke trouw*. Wat buiten onze verantwoordelijkheid ligt, de onwil en traagheid des zondaars jegens het Evangelie, moet ons niet benauwen. Dit kwade evenwel zouden we, zoals God 't deed, overwinnen door 't goede, dat is door de daad van de liefde-dienst. Gods Geest dringt ons daartoe. Dat betekent 't einde van 't egoïstische en 't sectarische in ons.

Donderdagmorgen zetten we onze vergadering voort met 't beluisteren en bespreken van 't referaat: „Zonde en ziekte" door Ds. A. P. Barendregt. Predikanten zijn geen doktoren. Daarom beziet de predikant de ziekte en de zieke met andere ogen dan een geneesheer. Ziekte is voor hem niet 't minder goed of slecht functionneren der organen. Ziekte is 't naar buiten treden van de innerlijke gesteldheid des mensen en deze is disharmonie met God, oftewel zonde. 't Geheim van stof en geest in de menselijke persoon valt niet te doorgronden. Wat zich in de geest afspeelt is merkbaar in 't lichaam. Daarom is dood niet zo zeer als straf, maar als onvermijdelijk gevaar en noodzakelijk uitvloeisel van de verbroken eenheid met God te vatten. Toch gaat van God een liefde-leiding jegens de mens uit, God past zich als 't ware bij de mens aan d. w. z. Hij gebruikt de ziekte om Zijn werken openbaar te maken. We zullen dus niet bij een bepaalde ziekte naar een bepaalde zonde als oorzaak tasten, maar veeleer de betreffende vragen, of hij er al achter is wat God hiermee bedoelt. 't Ziekzijn en daarmee de dood, neemt een einde, wanneer de zonde „genezen" is. Nu is zonde zelf geen ziekte, maar wandaad jegens God. Zonde heeft en-

kel een einde door vergeving. Vergeving echter is niet 'n willekeurige daad, maar is 't leggen van een nieuwe basis, vanwaaruit dus niet automatisch hier en daar „betering" plaats vindt, maar vanwaaruit zich organisch de gezondmaking voltrekt.

(Slot volgt.)

III

LOSSE SCHAKELS

Abessynische legenden. Daarmede heeft Prof. H. H. Kuyper schoon schip gemaakt — zo lazen we in De Christen van 8 Nov. j.l. Wij vrezen, dat deze schoonmaak zo hardhandig volbracht is, dat het schip zelf er door beschadigd is. Het was een opruiming, die het waardeloze en waardevolle in een keer over boord geveegd heeft, en de waarheidskern der „legenden" niet heeft gezien — althans niet ontzien.

Zowel bij de vorming der legenden omtrent Abessynië als de opruiming dier legenden wordt één ding over 't hoofd gezien en wel dit, dat er met elke Staat in de loop der eeuwen geografische, ethnologische en etymologische verschuivingen plaats vinden. Dit leidt er toe, dat bij de één legenden gevormd worden en dat de ander het kind met het badwater wegwerpt.

L.

III

WANNEER KOMT EEN OPWEKKING?

IV.

Wij verlangen naar een opwekking, naar intensief en actief geestelijk leven; wij spraken in dit verband reeds over de voorganger en bestuursleden en komen nu tot de gemeente.

Wat verhindert de gemeente tot een opwekking te komen?

Niet zonder meer kunnen wij hier geschiedenissen uit het Oude Testament naar het Nieuwe Verbond overbrengen. Achans zonde, die hij te Jericho bedreef en oorzaak werd van de nederlaag bij Ai, mag niet direct vermoed worden, wanneer de Heer ons geestelijke tegenslagen doet ontmoeten. En Mirjam zondigde, zodat ze melaats werd en het ganse leger een week moest rusten om haar; maar wanneer een pijnlijke rust neerdaalt over de gemeente, moeten wij niet hinderlijk speurend rondzien naar de Mirjam onder ons. Zeker, wij kennen allen wel wondeplekken in ons gemeentelijk leven, die velen onzer leed doen, maar niemand van ons wijze verwijtend, ook maar in de geest, die mensen aan die oorzaak der wonde zijn, alsof zij alleen bron der geestelijke verarming waren. Zeker, er is vaak twist en tweedracht, onverzoenlijkheid; niemand buigt zich, Christus-gelijk, christelijk, neer aan de voeten van de andere om die te wassen; 't moest er ook nog bijkomen. Ja, en juist dat moet er bijkomen. Wat hebben wij weinig ons zelf verloren, wat leven we nog en wat een verdriet hebben we daarom en bereiden we daardoor. Nochtans, wanneer deze dingen ons leed doen, verhinderen ze niet een opwekking. Integendeel, wanneer wij werkelijk verdriet hebben van de zonden in ons en in anderen, is er het zachte waaien van de wind des Geestes, die overtuigt van zonde. Het openbaar worden van geestelijke armoede in onverzoenlijkheid, eerzucht en ongebrokenheid van „ik" drijft de oprecht voor den Heer levenden vanzelf tot vurig gebed om zuivering en loutering. Verre van ons zij de houding van den farizeër. Neen, de zonden van anderen zijn onze zonden.

Het komt tot een opwekking alleen dan, wanneer de knieën der leden onzer gemeente zich buigen. Wanneer daar een ver-deemoediging komt voor het aangezicht des Heren. Wanneer ieder zich een zondaar en zondares weet voor Hem. Wanneer het gaan naar de kerk niet een sleurgang is, maar een opgaan naar Gods huis, waar we gemeenschap oefenen met Hem en Zijne kinderen, onze broeders en zusters. Wanneer het velen een innige behoefte is met anderen in gebed verenigd te zijn. Wanneer het ons onmogelijk wordt naar het altaar te gaan, zo lang wij weten dat iemand iets tegen ons heeft dat hem verhinderen moet met den Heer te leven. Ieder gemeentelid moet zich daarom voor God onderzoeken. En ik maak mij sterk, dat wanneer wij werkelijk willen naken tot God, Hij tot ons zal naken. Ik ben ervan overtuigd, dat velen een kommerlijk geestelijk bestaan voeren, omdat ze zichzelf nog handhaven en verdedigen. Buig U. O, dat wij allen bogen, als rijpe aren naar de grond. De weg naar het leven ligt in de dood. Gedenk het tarwegraan. Kom, wees de minste en word de meeste in Gods koninkrijk.

Het komt tot een opwekking, wanneer er naast geloof in den Heer en liefde tot de broeders en zusters, ook liefde is, vurige, hartstochtelijke, winnende liefde tot het verlorene. Buiten dolen duizende schapen, die geen herder hebben, die moede en mat zijn, vermoeid en beladen, die hunkeren naar een woord van liefde. Toen Jezus Zijn volk zo ellendig zag, als schapen zonder herder, weet gij, wat Hij toen zeide? Een triumferend woord: „De oogst is groot....!" Ziende de teleurgestelde, ontmoedigde, vastgelopen mensheid van heden, moet er een heilige glimlach over de ziel varen: „De oogst is groot....!" O Heer, open de ogen Uwer kinderen. De velden zijn wit om te oogsten. De wereld grijpt van plan tot plan, van partij tot partij, slaat van loutere radeloosheid van 't ene in 't andere en onderwijl kibbelen de kerken en kringen en broeders en zusters. God moge ons genadig zijn „in dien dag". Terwijl wij al maar door denken aan ons recht, onze eer en weet ik wat meer, gaat een wereld rondom ons naar de verdoemenis, handen uitstrekkend, schreeuwend om een sterken Held. Broeders en zusters, houdt op met alle mogelijke discussies, zondig of vroom — heft Uwe ogen op naar de velden, die wit zijn om te oogsten. Heer, stoot arbeiders uit. Arbeiders! Geen gemakzuchtige, deftige vertegenwoordigers van een groep godsdienstige mensen, maar arbeiders, arbeiders! Mensen met liefde in 't hart voor allen.

Het komt tot een opwekking wanneer wij een onbegrensd geloof in het Evangelie van Jezus Christus hebben. 't Is dynamiet van God, explosieve kracht en wijsheid. Een kracht Gods tot zaligheid. Als Spurgeon preekte, geloofde hij dat er mensen tot bekering kwamen. Wij preken ook. O dat onze harten meer vervuld mogen zijn met een doordringende liefde tot den Heiland der wereld. Dat het kruis steeds weer schijne door alle mogelijke gesprekken. Er is nog balsem in Gilead. Het bloed van Jezus Christus reinigt van alle zonden. Hoe zullen zij ontvlieden, die op zo grote zaligheid geen acht nemen?

Hoe komt het tot een opwekking? Niemand onzer kan een opwekking oproepen of verhinderen. Dat zou calvinistisch zijn, ofschoon ik niet weet of Calvijn in opwekkingen geloofde. Wij kunnen een opwekking verhinderen, maar ook oproepen. Dat zou methodistisch zijn. En zo heeft Finney, de grote evangelist het geleerd.

Wij zeggen beide — zowel als ook. Ook hier Gods vrijmachtige genade en onze verantwoordelijkheid.

Nu verschuile zich niemand achter een of andere uitvlucht, als ik de vrijheid neem U allen te vragen: verhindert gij door iets in Uw leven dat een opwekking komt? Wat doet gij om de komst van een opwekking te bevorderen? Gij zijt niet aan mij verantwoording schuldig. Aan God.

HUIZINGA.

III

OPEN BRIEF.

Hamburg, 6 Nov. 1935.

Waarde brs. en zrs.

Reeds weer twee maanden in Hamburg—Horn! Nauwelijks hebben we de zomervacantie achter ons, of de kerstvacantie staat al weer voor de deur. De tijd gaat snel. Eer we er aan

denken, zal het Juni 1936 zijn. . . .en dan zullen, zo God wil, twee van ons in uw rijen treden, om mede hun schouders onder het grote werk te zetten, dat de Heer der gemeenten ons opgedragen heeft. Bijzonder in 't laatste studiejaar bezint men zich op de grote taak, die voor ons ligt. Wanneer we op het grote werk en onze onbekwaamheid zouden blikken, zou ons de moed ontzinken. Ons geloof ziet echter den drieënigen God!

Rondom 't seminar wordt gebouwd. Steeds hoger worden de muren van het nieuwe internaat en de nieuw te bouwen aula. De grote tunnel van de „Autobahn" zal in deze maand gereed komen. Dit bouwwerk leerde mij het door Paulus gebruikte beeld in 1 Kor. 3 : 10—12 verstaan. Alles komt op het fundament aan!

Men heeft zich kosten noch inspanning gespaard bij het leggen der fundamenten.

Vele onderhandelingen hebben eerst moeten plaatsvinden. Eindelijk werd in Berlijn beslist, dat men zo en zo bouwen moest.

Alles komt op 't fundament aan! Dit geeft ons moed voor de toekomst. Neen onze taak is niet een fundament te leggen. Dit is gelegd!

Jezus Christus, de Gekruisigde, de Middelaar Gods en der mensen, de enige Zoon des Vaders is de „existentiële" grond, waarop de gemeente gebouwd is. Hij is de wortel, waaruit zij opbloeit.

Neen, we menen hiermede niet iemand, die ons een beter begrip van God gebracht heeft. Hij is oneindig meer! Was Hij slechts dit, we zouden Hem desnoods kunnen missen. Hij was dan één uit onze rijen, weliswaar de hoogste, maar toch één van ons. Dit bedoelt Paulus in geen geval! Hij is de Borg en Middelaar van het nieuwe testament. Hij maakte vijanden Gods tot kinderen des Vaders door het bloed der verzoening, dat Hij plengde op Golgotha.

Wij behoeven ons niet in te spannen voor en te werken aan dit fundament. Het fundament heeft reeds 2000 jaar de gemeente gedragen en wij kunnen en mogen rustig in 't geloof hierop verder bouwen. God is de God van het verleden: Hij werkt vandaag in 't heden. In 't geloof verwachten we de grote dingen der toekomst, die Hij in Zijn onwankelbaar woord beloofd heeft. Deze God is onze God!

Hartelijke groeten,

de uwe in Christus Jezus,

student JAC. DE JONG.

UIT DE GEMEENTEN

HEERENVEEN.

Van bioscoop tot kerk.

In Rusland maakt men van kerken bioscopen. In Nederland van bioscopen kerken.

12 en 13 Dec., Donderdag- en Vrijdagavond 8 uur. houden wij D.V. samenkomsten in een bioscoopgebouw te Heerenveen.

De Heer wil grote dingen in Friesland doen. Bloeit niet reeds de omgeving van Zandbulten als een roos? Werkelijk, Zandbulten ligt als een witte lelie onder donkere doornen. In Zuid-Friesland wordt het ook rumoerig. Zelfs Heeg ontwaakt tot grotere activiteit. De drang tot evangelisatie is in allen gevaren. 't Is een lust om te leven voor den Heer.

Wij zijn dankbaar dat de Heer ons in Heerenveen een open deur geeft. Er wonen daar een paar broeders en zusters, die hun gewicht in goud waard zijn en grote liefde hebben voor de zaak des Konings. Om Zijnentwil en om de zondaren aldaar hebben ze de bioscoop gehuurd. Bioscoop wil zoveel zeggen als leven zien. Hun en onze begeerte is daar het leven Gods te zien. Wat zou 't zijn, Baptisten gemeenten van Friesland, als we die avonden met man en macht naar 't Veen trokken, de Voorgangers aan 't hoofd. Driehonderd mensen kunnen er maar zo zitten. Huur een extra trein of bus en kom!

Om Uzelf een zegen te bereiden en om Heerenveen voor Jezus te winnen.

Komt, voort tot zegepraal!

In de Naam des Konings, Die ons roept!

HUIZINGA.

P.S. De gewone Evangelisatie-samenkomsten worden iedere Dinsdagavond om 8 uur in het „Kerkje" in de Kerkstraat gehouden.

E.-R.

NOORDBERGUM. Aan onze medeverbondenen in den Heer mogen we mededelen, dat we weer verblijdende dagen achter ons hebben. 't Was Zondag 6 Oct. dat de doopvont werd geopend en na een korte en duidelijke prediking weer een broeder en zuster, resp. uit Zwagerveen en Westergeest, door onzen Voorganger werden gedoopt. Groot was de belangstelling. Zondag 3 Nov. was weer een feestdag voor de gemeente. Geweldig was de toeloop van mensen, die een plaatsje zochten, om de dienst bij te wonen. We konden niet allen een plaats geven, zodat er verscheidene terug moesten. Er werd gepredikt over de woorden: „de Vader zelf heeft U lief". Joh. 16 : 27. Na de prediking knielden drie broeders en twee zusters neder, om in het gebed aan den Heer te worden opgedragen Daarna vond de doopsbediening plaats.

Zoals ge reeds weet, gaat de arbeid te Zandbulten gezegend voort. Br. Wolters heeft een prachtig arbeidsveld, want er is een werkelijke behoefte naar het Evangelie. Moge ook br. Wolters gesterkt worden in zijn arbeid door de voorbede van ons allen. Een drietal bekeerlingen hopen straks belijdenis van hun geloof in Jezus af te leggen. Zo gaat de Heer steeds voort Zijn werk te doen. Zijn Naam moet eeuwig eer ontvangen.

Met broedergroeten,

de Secr. v. d. M.

's-GRAVENHAGE. Geliefde broeders en zusters. De gemeente 's-Gravenhage is niet royaal met haar mededelingen. Dat wil echter niet zeggen, dat ze nooit iets beleeft, dat het vermelden waard is! Integendeel. Elke Zondag is voor haar een feestdag, waar zij door haar leraar telkens nieuwe dingen hoort voort-

brengen uit de oude schat des Woords. Door de prediking worden wij als leden der gemeente gesticht, maar het denkt de H. Geest ook goed, dat andere bezoekers er door worden overtuigd van de heerlijke waarheden der H. Schrift. Daardoor ontstaat tevens de behoefte om met ons in één verband op te trekken naar Sion. De 1e Zondag in Aug. werd daartoe onze doopvont geopend. om één broeder en 2 zusters door het watergraf heen, aan de Dis des Heren hun het welkom in de gemeente toe te roepen.

Op 3 Nov. was onze kerkzaal eivol met belangstellenden, om getuige te zijn van de belijdenis door de doop van een jonge broeder en 3 jonge zusters. De opdracht van Jezus: „Maakt tot leerlingen en doopt ze" werd geïllustreerd door de geschiedenis, die ons het bezoek van Petrus aan het huis van Cornelius meldt. Blijkbaar is dit woord door sommigen begrepen, gezien de meerdere toenadering van enkelen. De goede gewoonte, pasgedoopten een herinnering aan dit feit mede te geven in de vorm van een tekst of spreuk, wordt door hen zéér gewaardeerd.

Onze secretaris kon ook met blijdschap als lid der gemeente inschrijven de naam van broeder D. Slort, Evangelist te Rotterdam. die als gedoopte Christen door kennismaking met onze beginselen, ontdekte dat hij bij ons behoorde. Geve de Heer aan vele zulke her en der verspreide gedoopten deze ontdekking te doen, opdat daardoor de eenheid der gelijkgestemde zielen meer tot openbaring kome.

En steeds gaan wij verder, de moeite en de strijd, die de gemeente ook niet onthouden worden, niet ontlopende — maar moedig: In 's Heren Naam „voorwaarts".

Aan alle medeverbondenen in Christus de groet der gemeenschap.

de Secr. F. H. DE RUIJTER.

ROTTERDAM.

Gemeente van gedoopte Christenen (Baptisten).

Deze gemeente heeft een vierdaagse conferentie, onder leiding van br. D. Slort, gehouden in het Kerkgebouw Dordtschestraatweg 331, helemaal in het zuiden van de stad.

Er werden middag- en avondsamenkomsten gehouden. De respectievelijke onderwerpen voor die samenkomsten luidden: „Christus ons alles" en „Christus voor allen". De broeders J. Jeronimus, J. Kits en J. A. Monsma, alsmede het eigen zangkoor en het zangkoor van de Bapt. gemeente 's-Gravenhage, verleenden medewerking. Ikzelf mocht op een middagsamenkomst medearbeiden in de verkondiging van het Woord.

De opkomst was zeer bevredigend, èn 's middags, èn 's avonds.

De avonddiensten werden door enkele honderden bezocht. Er is met aandacht en niet zonder zegen geluisterd.

Viermaal nam De Rotterdammer een behoorlijk verslag van de Conferentie in haar kolommen op.

Met belangstelling blijven we de arbeid, die door br. D. Slort in R'dam-Z. verricht wordt, gadeslaan. 't Is een verblijdend teken, dat op vele plaatsen in den lande het gemeentebesef sterker wordt. De Heer wil de gemeente en de Schrift leert ons de gemeente.

d. H.

Vele Christenen hebben zulke lange tenen, dat ze er telkens op getrapt worden.

ONS KERSTNUMMER.

Broeders en zusters, ik wacht op een stormloop tegen de geweldige oplaag.

Als Baptisten niet met hun Kerstnummers gaan werken, wie zullen het dan doen?

En nu geen tijd meer verliezen, maar dadelijk besluiten een kwantum te bestellen, waarop engelen en mensen trots kunnen zijn!

Wie pakt mee aan?

Gaarne onmiddellijk bericht.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

MEDEDELINGEN

ZUSTERHULP.

Zelfverloocheningsweek.

Delfzijl f 12.05; Stadskanaal f 55.01; Apeldoorn f 15 75; Den Haag f 21.25; Hengelo f 4.35; Arnhem f 6.40; Groningen f 26.—; Hoorn f 3 68; Muntendam f 6.15; Haarlem f 9.50.

Mag ik de penn.essen van die afdelingen, welke de gelden der Zelfverl.-week nog niet aan mij stuurden, *vriendelijk* verzoeken dit zo spoedig mogelijk te doen?

Allen hartelijk dank.

Met zustergroet,

A. BOITEN—Attema, p.m.esse.

Giro 223958 van J. Boiten, Abrikozenstraat 188, Den Haag.

U. R. C.

Ontvangen van:

de gemeente N. Pekela f 16.07.

Utrecht, A. H. ZERBST.
Rijnlaan 128bis. Penningm.
Giro 68108.

Gemeente Utrecht.

Voor de nieuwe kerk ontvangen:

van N. N. te U. f 5.—.

Het gironummer van de gemeente blijf 101892.

De *gem. 2e Exloërmond* heeft tot haar Voorganger beroepen: br. H. Doornkamp van Groningen.

D. WEVER, Secr.

Hoorn.

Onder biddend opzien tot God heeft de gemeente alhier br. K. Brongers beroepen tot haar herder en leraar.

Intussen is bericht ingekomen, dat br. K. Brongers dit beroep *heeft aangenomen.*

WIJDINGSDIENST.

Zondag 17 November a.s. om $9^1/_2$ uur zal te Stadskanaal een dienst worden gehouden, waarin de kinderen der Zondagsschool en die der jeugdvereniging den Heer worden opgedragen. Onderwerp voor kinderen: „Vreemde gasten". Onderwerp voor ouders en opvoeders: „Terach, de vader van Abram".

Kinderspreekkoor.

We geven van bovenstaande kennis, omdat de jongste Zondagsschoolonderwijzersconferentie grote belangstelling in deze diensten betoonde.

J. W. WEENINK.

CORRESPONDENTIE

D. W. te 2e E. Ook mededelingen moeten aan het redactie-adres gezonden worden. De drukker heeft mij Uw berichtje doorgezonden. Zoiets kost maar tijd en geld. Dat is erg jammer.

E.-R.

Het verslag van de te Stadskanaal gehouden Zondagsschoolconferentie zal in 't volgend nummer een plaatsje krijgen.

Het onderwerp „Gemeente en Zondagsschool", door Ds. Weenink ingeleid op de Zondagsschoolconferentie zal ook in ons weekblad worden opgenomen.

E.-R.

We worden deze week niet aan zeer stille wateren geleid. Een uitzondering op de regel.

E.-R.

ADVERTENTIEN

Met grote blijdschap en dank aan God, geven wij kennis van de geboorte van onzen Zoon

AART JAN.

H. J. OLIJSLAGER
A. OLIJSLAGER—Dijkhof.

Hengelo (O.), 6 Nov. '35.
Marthastraat 2.

Heden overleed in het Academisch ziekenhuis te Groningen, in de volle verzekerdheid des geloofs, mijn innig geliefde Echtgenote en der kinderen zorgdragende Moeder

MARIA CATRINA KLAPWIJK

in de leeftijd van 48 jaar.

De diepbedroefden,
D. v. d. VEEN
PIETER
JOHAN
IDA

Dokkum, 8 Nov. 1935.

Vrijdag 22 November 1935 No. 2393 54ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. L. DE HAAN - UTRECHT KERKSTRAAT 28 BIS
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.65 BUITENLAND PER JAAR f 3.50

MOEDER.

Moeder naar wier liefde mijn verlangen
Sinds mijn kinderjaren heeft geschreid,
Ach, hoe zult gij mij zoo straks ontvangen
Na den langen scheidingstijd?

Zult gij me aanstonds als uw kind begroeten,
Als 'k ontwaken zal uit mijnen dood?
Zal ik nederknielen mogen voor uw voeten
Met mijn hoofd in uwen schoot?....

Maar wat dan? Wat zult Gij tot mij zeggen,
Bij het ver gegons van de engelenschaar,
Als Ge uw jonge, blanke hand zult leggen
Op dit oude, grijze haar?

JACQUELINE E. VAN DER WAALS.

Uit: Laatste Verzen.

AAN ZEER STILLE WATEREN

VAN ONDEREN EEUWIGE ARMEN.

Is er wel een schoner tafereel in de huiskamer denkbaar dan een overgelukkige moeder, die haar baby de eerste stappen laat doen? Het zonlicht glijdt glimlachend door de ruiten en tussen de takken en blaren van de welige vrolijke bruidjes in de vensterbank naar binnen, terwijl baby een paar meter op eigen benen waggelt. Vlak vóór hem breidt moeder haar liefdevolle sterke armen uit, die zich bij zijn naderen een weinig plagend terugtrekken.

Het is van dat schouwspel, onsterfelijk zolang er mensen op aarde geboren en getogen worden, dat de oude Mozes in zijn zwanenzang gebruik maakt om de zorgen van God voor de aan Egypte's dwingelandij ontworstelde Hebreën uit te beelden. Hij ziet zijn ondankbaar en bandeloos volk als een baby-natie met van onderen eeuwige armen.

* * *

De uitgestrekte eeuwige armen geven een gevoel van veiligheid.

Dat is het, waaraan wij mensen bovenal behoefte hebben. Velen missen dat gevoel. Wat leven zij oppervlakkig, onrustig! Zijn de tijden zorgelijk, of beginnen de krachten hun te begeven, dan schrikken zij op en worden de stuurloze, henendrijvende schepen gelijk. Eigenlijk waren zij dat te voren al. Moeielijke tijden en gesloopte krachten maken hun dat alleen maar duidelijk.

Wat leeft een kind diep uit het gevoel van veiligheid! Het geeft er zich wellicht geen rekenschap van. Doch het weet zich ten allen tijde veilig. Zijn leven groeit en bloeit in een ouderliefde, die het volkomen vertrouwt. Die ouderliefde, die het huis, hoe naakt het zij, omtovert in een thuis, waarvan van goud de gangen zijn, is bewust en onbewust zijn vaste basis. Hoor, hoe mevr. Oliphant de rijkdom van een jongen tekent:

Een gat in zijn schooltas,
een scheur in zijn broek,
Een veter, die stuk is;
zijn potlood weer zoek....
Z'n moeder, die 't druk heeft,
denkt zuchtend daarbij:
„Was er ooit zulk een
lastige jongen als hij?"

Daar is 't alweer schooltijd
en hij weer te laat!
Als 'n wervelwind vliegt hij
de deur uit op straat.
Z'n moeder, die 't druk heeft,
schudt 't hoofd er maar bij:
„Was er ooit zo'n
rumoerige jongen als hij?"

Dan stormt hij terug weer!
— „Wat kom jij nu doen?" —
„'k Wou even u pakken
met een klappende zoen!" —
Weg is hij. En moeder
denkt teder en blij:
„Geen hartlijker,
schattiger jongen dan hij!"

Hebt gij in al de uitingen van levenslust van dezen knaap zijn rijkdom niet gezien?

Zijn veilige basis?

Wij mensen behoeven de veilige basis.

* * *

Er is slechts éne basis van algehele veiligheid.

Die basis is God en Zijn vaderlijke liefde.

Het kind mag zijn vader en moeder hebben, in wie het leeft, uit wie het gaat en tot wie het wederkeert, al denkt het daar niet bij.

Wij zijn de kinderschoenen ontgroeid en hebben afgelegd wat des kinds en aangedaan wat des mans is.

Maar zijn wij met dat al niet kind gebleven?

Hebben wij onze zorgen nu niet evengoed als weleer?

't Is waar, de zorgen zijn in de loop der jaren van inhoud veranderd. Doch zeker niet in werkelijkheid. Toen lieten wij tranen vallen over een pop en nu schreien wij niet minder over een baby of een verloren zoon. Toen baarde een kwijtgeraakte knikker ons groot verdriet en nu worden wij dag en nacht gekweld door een kwijtgeraakte spaarpot. Toen was een buurjongen of buurman ons te sterk en zochten wij bescherming onder de liefdevleugelen van moeder. Nu zijn het de overheidsbemoeiïngen of oneerlijke concurrentie of eigen vlees en bloed, die ons een gevoel van onmacht geven.

Wij hadden een persoonlijke basis, die ons veilig stelde.

Wij zijn nog zulk een persoonlijke basis nodig.

Die persoonlijke basis is God; God, die in Christus kwam zoeken en zalig maken, wat verloren was; God, die Zijn eigen Zoon niet gespaard heeft, maar heeft Hem voor ons allen over-

gegeven; God, die ons met Zijn Zoon alle dingen heeft geschonken.

O, welk een gevoel van veiligheid geeft ons de verzekerdheid, dat wij, hetzij dat wij waken, hetzij dat wij slapen, binnen het bereik zijn van Gods liefde en zorg. Gelukkig is in deze fel bewogen tijden het kind, dat geen kind meer is en toch nog kind is en zingt:

Niets kan mij scheiden, leven noch sterven,
Heden noch toekomst, klove noch rots;
Niets mij vervreemden, niets mij beroven
Van 't heilig erfdeel: de liefde Gods.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

WIJ WAREN IN UTRECHT.

(Slot.)

Zo raakt men van 't ziekelijke tobben over ziekte af, wanneer men geestelijk in 't reine is gekomen. Dat is de zegensdienst in de levende gemeente door geestelijke tact. Hierin ligt eigenlijk ook de oorzaak van de roep, die van Möttlingen uitgaat. Maar met minder zouden wij niet toe willen en kunnen, want dat is 't normale. Deze zuivere levensuitingen van de christelijke geest worden evenwel vaak nagebootst en in de overdrijving van de zuiverheid beroofd. Helaas brengt 't laatste vaak 't echte in miscrediet. Nochtans zou dit door ons gewild moeten worden. 't Vrij worden van innerlijke last, doet de last des lichaams en des levens verlichten. En juist die innerlijke bevrijding is 't licht over de last. Deze innerlijke bevrijding nu geschiedt door 't zich ervan losmaken in de „biecht".

We raakten dus geleidelijk op 't gebied, dat Ds. de Neef van Vrieschelo met zijn referaat „De Biecht" bestreek. De biecht is niet iets, wat men met 'n artikel in 'n kerkelijke belijdenis of reglement verplichtend kan stellen. Ook zal men 't biechten in groot gezelschap niet alszodanig als christelijke levenspraktijk kunnen beschouwen, vaak eerder als ootmoedige hoogmoed. Desniettemin is toch de biecht als 't zich-vrijmaken dienstig tot steun van 't geloof in de schuldvergeving. Daarenboven evenwel zou zeker 't biechten naar 't vorengenoemde toch als levensnoodzakelijk en derhalve als persoonlijke levensplicht gelden. Niet minder is 't biechten voor de oren en ogen der betrokkenen nodig voor de eigen levensverruiming, daar het 't rechtstaan voor God uit en bevestigt. Daarin ligt de levensgroei.

Levensgroei zoeken we en moeten we ook aandurven. Daarin komt karakter tot openbaring. Zeer zeker was 't zo gesteld met de uiteenzetting van Ds. Reiling van Hengelo over „Gemeente van gelovigen". 't Is buiten twijfel, dat wij niets anders willen dan gemeente van gelovigen naar nieuw testamentische orde. Maar juist omdat wij dienovereenkomstig gemeente van gelovigen willen en moeten zijn, moeten wij er zo zorgvuldig voor waken, dat niets overhand bij ons krijge, wat niet naar de geest van de levende Christus is, door wie en van wie deze gemeente is. Als 't nu zo is, dat wij in een baptistische eenzijdigheid of een baptistische verenging of een baptistische verstarring geraakt zijn, wat dan? Dan zou 't geraden zijn daarboven uit te groeien. Des Heren gemeenten zijn die, die leven uit Zijn levensvolheid. Ja, die genade schenkt Hij ons — wij danken U, Heer Jezus!

't Evangelie wil verkondigd worden. Ook aan de jeugd. Op welke wijze geschiedt dat 't meest geschikt? Ieder heeft zijn eigen wijze van behandelen. Toch gevoelden we behoefte aan een ons passende handleiding. Ds. A. P. Barendregt stelde zich vrijwillig beschikbaar om ons 't volgende jaar een concept daarvan aan te bieden. Wij bidden van de Heer wijsheid en kracht voor br. Barendregt, want 't is een zwaar werk. Wij vertrouwen, dat door die handleiding 't evangelisch onderwijs aan de jeugd met meer lust en zegen mag geschieden.

't Evangelie moet ruim baan gemaakt worden. Dat kan door gemeenschappelijke actie. Daarvan waren wij vanzelfsprekend overtuigd. Wij verheugen er ons daarom van harte over, dat de Noordelijke Bond en de Veenkoloniale Bond in deze richting bezig zijn. Dit goede voorbeeld verdiende stellig alom navolging! 't Evangelie is kracht Gods tot redding. 't Wil zich dus uitwerken. 't Kan zich dynamisch uitwerken! Is dat ons oprechte geloven? Dan doet de Heer zeer zeker nog wonderen van verlossing.

U ziet dus, broeders en zusters, dat we in Utrecht alleszins geestelijk verrijkt werden. De uitwisseling van elkaars gedachten en ervaringen was inderdaad een verkwikking. „We moesten vaker in 't jaar samen kunnen komen", was de algemene verzuchting, beter gezegd wens. Wie weet, misschien is in dezen ook groei mogelijk!

Wat ons ook bizonder goed gedaan heeft? De ontvangst en de verzorging in Utrecht. Dat was daar in orde, hoor! Dat werkte ongetwijfeld mee aan 't welslagen. De gem. in Utrecht is klein, maar dapper. Ze is vaardig in de strijd. Dat konden we opmerken op de Evangelisatie-samenkomsten op de avonden der vergaderingsdagen. En wat we ook opmerkten? Dat 't noodzakelijk, ja hoognoodzakelijk is, dat de gem. een grotere en mooiere lokaliteit krijgt! Wie maar kan, steune de gem. aldaar met 'n gift, waarvoor ze zeker dankbaar is. Konden wij predikanten alle Baptisten op het Domplein verenigen, dan riepen we in koor: „helpt de gem. Utrecht, u ziet zelf: 't moet!"

Wij zijn van Utrecht terug.

Gemeenten: bidt voor ons en werkt met ons.

't Geldt des Heren zaak, Zijn roem en eer!

T. JANSMA.

ONZE OPWEKKINGS-SAMENKOMSTEN.

Enkele weken achter elkaar heb ik over een opwekking geschreven, wat ik daaronder versta en meen ook een weg gewezen te hebben, die het geboren worden van een opwekking bevorderen kan. Vooral hier moet ik gedurig denken aan dat woord van Zacharia, dat ook eigenlijk weer geen woord van hem is: Niet door kracht, noch door geweld, maar door Mijn Geest zal het geschieden, zegt de Here der heirscharen.

We leven nu midden in de samenkomsten. Vele gemeenten bestormen, bij monde van den secretaris, die de helft van de tijd vergeet een postzegel voor antwoord in te sluiten, de voorgangers, om van hen enkele dagen medewerking te verkrijgen. Wanneer de arbeid in eigen gemeente het enigszins toelaat, zetten ze zich in de trein en komen. Het is voor hen een geestelijk feest in een gemeente te vertoeven, die biddend en verwachtend de samenkomsten tegemoet ziet. Hoe groot is de vreugde, wanneer de verwachting vervuld wordt en mensen tot bekering komen. Het zijn hoogtijden voor ons, wanneer we kunnen zeggen: die en die is in Zion geboren. Dan zingen onze harten en danken God, dat Hij de arbeid Zijner knechten zo direct zegende. Nooit echter mogen wij ontmoedigd zijn, wanneer niemand zich in die dagen openlijk aan den Heer geeft. Het woord in waarheid en liefde, gedragen door de ernst der eeuwigheid, zal niet ledig terugkeren. Wij mogen nimmer de zegen der samenkomsten afmeten aan dat wat aan de dag treedt. Zulks kan leiden tot pijnlijke ervaringen.

* * *

Ongemeen teer is het werk van den Heiligen Geest en kwetsend treft het de ziel, wanneer een mens geleid door zielkundige overwegingen, iemand anders tot het geloof wil leiden. Die het evangelie verkondigen moeten steeds, maar hebben in 't bizonder de begeerte in deze dagen geleid te worden door den Geest, Die overtuigt van zonde, gerechtigheid en oordeel enerzijds, Die echter tot op de laatste bijbelbladzijde ook nodigt: Kom. Hij, die de boodschap brengt, leeft in gedurige worsteling met God om zelf steeds zo te zijn dat de Heer hem gebruiken kan. Hij moet leven in volkomen afhankelijkheid, in de spanning van eigen on-

macht en Gods almacht. Samenkomsten leiden dan tot opwekking en verdieping, wanneer heilige ernst het woord wijdt.

* * *

De gemeente kan zelf ook medewerken om deze dagen tot zegenrijke te maken. Door veel er voor te bidden.

Door er voor te bidden in huis, aan tafel en in de binnenkamer. En dan te bidden met de kracht der ziel, zo te bidden dat men komt tot onuitsprekelijke verzuchtingen, tot een pleiten dat woordeloos wordt, wijl het opwelt uit de diepten der ziel, die staat voor God zelf.

Door er voor te bidden daar waar de gemeente samenkomt. In de bidstond. Dan concentrere zich het gebed van allen op dat ene feit. Ieder trekke de ziel samen in dat ene punt, zodat daar een gemeenschappelijke worsteling ontsta. God verloste Petrus uit de gevangenis, toen zij allen voor hem biddende waren. Wonderlijk is de ervaring dergenen, die zo samen bidden. Er is geen scheiding meer tussen hen. De nood der zondaren, het rijk van God heeft hen samengebracht in hemelse eenheid.

Door er voor te bidden, wanneer men in de kerk of zaal neerzit. Het kan den spreker geweldig hinderen, wanneer hij zich innerlijk heeft voorbereid, een vergadering binnen te komen, waar een grote onrust heerst. Hoe weldadig doet het aan, wanneer men merkt, dat velen neerzitten in gebed. Er is buiten al lawaai genoeg; daarom schrijft men *stilte*-campagnes uit. Dat is bij ons onnodig en ook verkeerd. De naar God verlangende ziel begeert ook vóór de vergadering stilte. Deze stilte is niet doods maar verraadt de tegenwoordigheid van God.

Ik wil niet spreken over wat gij, wij, alles nog kunnen doen. Het is mijn overtuiging, dat waar het hart zich gesteld heeft voor God, de mens allerlei mogelijkheden tot arbeid opengaan.

Moge de Heer onze gemeenten kostelijke samenkomsten schenken uit genade. Worde Zijn heerlijke kracht beleefd en geschouwd.

HUIZINGA.

UIT DE GEMEENTEN

AMSTERDAM heeft feest gevierd. Haar troetelkind „Kerkschip Salem" was voor 't eerst jarig en men meende dit feit te moeten gedenken door het houden van opwekkingssamenkomsten in dit schip.

Maandag zette in met een bidstond, waarbij een matige opkomst viel waar te nemen.

Dinsdag; br. K. Brongers sprak over: „Het belangrijkste moment in Uw leven?" De zaal was daarbij geheel vol.

Woensdag; Ds. L. de Haan sprak over: „Gods stem in donkere dagen". De zaal was ruim vol.

Donderdag; Ds. A. P. Barendregt deed het onderwerp horen: „Een *droom* van veler leven". Deze laatste avond was de zaal overvol.

Bovendien werden er twee middagsamenkomsten gehouden.

Eén avond werkte de mandolineclub mede en de andere avonden deed de zangvereniging verdienstelijk werk.

Voor zover dit was waar te nemen, werd de boodschap heilbegerig aanvaard.

W. V., Secr.

NOORDBERGUM. Halleluja, eeuwig dank en ere. Lof, aanbidding, wijsheid, kracht.
Wordt op aard' en in den hemel, Here,
Voor Uw liefd' U toegebracht.
Vader, sla ons steeds in liefde gade,
Zoon des Vaders, schenk ons Uw genade,
Uw gemeenschap, Geest van God
Amen zij ons eeuwig lot.

Dat mochten we ervaren in onze gehouden samenkomsten op 12, 13 en 14 Nov. j.l. De eerste beide avonden diende Ds. Huizinga van Delfzijl ons, die aller aandacht trok door de prediking over de geloofs- en liefdedaad van Ebed-Mélech aan Jeremia, door hem te trekken met zachte zelen uit de ruisende kuil. (Jer. 38).

Het tweede onderwerp bepaalde ons hierbij, dat de *mensen* het hart zal bezwijken over de verwachting der dingen, die het *aardrijk* overkomen zullen. Zeer ernstige predikatiën. Ze zijn met stille aandacht beluisterd. Ook op de laatste samenkomst was er veel aandacht, toen br. Ds. J. Louw ons diende en sprak over de twee godsdiensten van d o e n en g e d a a n, alsmede over het w e z e n van incognito-zondaren en incognito-christenen. *'t Woord is ingeslagen* en heeft, naar we hoorden, onrust gebracht bij *diegenen*, die het zelf willen d o e n.

Ook de dankstond eindigde heerlijk, doordat vier zielen zich aan den Heer gaven, van wie twee zich ook reeds aan ons gaven.

Tot later. v. d. M.

ZWOLLE. Geliefde brs. en zrs. van heinde en ver. Onze gemeente wenst ook weer eens iets van zich te laten horen. Wij kunnen U mededelen, dat het hier door Gods genade goed gaat. Mochten wij op 25 Aug. onze doopvont geopend zien voor twee broeders die inmiddels hun volle kracht hebben gegeven om werkzaam te zijn in 's Heren wijngaard, op 20 Oct. hadden wij weer een heerlijke dag, toen wij drie zusters en één broeder in ons midden hadden, die door de doop de gemeente werden binnengeleid. De talrijke schare, die getuige was van deze plechtigheid, was zichtbaar aangedaan; ook door het woord van onzen br. Voorganger, die ons met nadruk bepaalde bij het woord van Filippus in Hand. 8: „Indien gij van ganser harte gelooft, zo is het geoorloofd". Het was voor ons allen een feestdag, maar voor onzen Voorganger in 't bijzonder, daar hij onder de drie zusters, die gedoopt werden, zijn eigen dochter mocht weten. Na afloop schaarden wij ons met de nieuwe leden om de dis des Heren.

Met dank aan God voor de ontvangen zegen, gaan wij in Zijn kracht voort in de heilige strijd.

Met broedergroeten,

de Secr. F. K.

De donkerste schaduwen in ons leven worden meestal veroorzaakt doordat we onszelf in de weg staan.

VERSLAG VAN DE ZONDAGSSCHOOLCONFERENTIE.

gehouden 2 Nov. j.l. te Stadskanaal.

Evenals de andere, tot nog toe gehouden conferenties, mogen we deze ook weer zeer geslaagd noemen. Veel hebben we kunnen leren uit de referaten en de daaropvolgende besprekingen. Naar de lezing „Kerstfeestviering" van den heer Huberts werd met aandacht geluisterd. Er volgden veel vragen, vooral met betrekking op de praktijk van 't Kerstfeestvieren met de Z.school.

Het Conferentiecomité werd opgedragen een commissie te benoemen, die de Z.schoolboekjes, uitgegeven bij Callenbach e. a. recenseert, om zodoende te voorkomen, dat er boekjes uitgereikt worden, waarin b.v. over de kinderdoop wordt gehandeld.

Ook het onderwerp „Gemeente en Z.school", door Ds. Weenink behandeld, werd met aandacht gevolgd. Weer werden er veel opmerkingen gemaakt en vragen gesteld. Er werd vooral op gewezen, dat de gemeente een grote taak heeft als het gaat om kinderen, die de Z.school verlaten en zo gevaar lopen, elk contact met het evangelie te verliezen.

Verschillende mededelingen over kerstliederen, kerkboekjes en handleidingen werden nog gedaan. Het comité stelde voor contact te zoeken met de Jeugdraad. Dit werd aangenomen door de vergadering en 't comité zal zich met de Jeugdraad in verbinding stellen.

Door de vergadering werden nog enkele onderwerpen voor lezingen op volgende conferenties voorgesteld, die genoteerd werden.

Met een korte dankstond werd deze mooie, leerzame conferentie besloten.

Een woord van dank moet hier nog aan toegevoegd worden voor de gastvrouw, de Z.schoolvereniging te Stadskanaal, die het ons aan niets heeft doen ontbreken.

ETTY DE VRIES.

P.S. Het Z.schoolcomité heeft onderwijl vergaderd en een commissie benoemd, die de Z schoolboekjes zal doorlezen en een lijst zal opmaken van de aan-te-bevelen boekjes. Wacht U dus nog even met bestellen, de lijst zal U zo spoedig mogelijk, hoogstwaarschijnlijk binnen veertien dagen toegezonden worden.

Als er Z.scholen buiten de Noordel. prov., die niet op de conf. te Stadskanaal aanwezig waren, ook belangstellen in die lijst, willen ze dan hun aanvrage met adres van voorzitter of secretaris even aan onderstaand adres zenden?

ETTY DE VRIES, Haulerwijk.

MEDEDELINGEN

Rotterdam.

D.V. zal Woensdag, 27 Nov. a.s., 's avonds 8 uur in het kerkgebouw Dordtschestraatweg 331 een belangrijke gebeurtenis plaats vinden. De ambten zullen dan in de nog jonge gemeente worden ingesteld. Twee ouderlingen en één diaken zullen in hun ambten worden bevestigd. Voorts zal br. D. Slort als Voorganger aan de gemeente verbonden worden. Ds. Jeronimus zal daartoe tot de gemeente Rotterdam Z. overkomen.

De omliggende gemeenten worden vriendelijk uitgenodigd zich hierbij te laten vertegenwoordigen. Ook gasten zijn hartelijk welkom.

Laat Woensdag 27 Nov. een nieuwe periode voor het Baptisme in de grote handels- en wereldstad Rotterdam mogen inluiden. En dat het enkel en alleen begonnen moge zijn om de uitbreiding en de komst van Gods Koninkrijk.

Gods Geest leide en vervulle de harten van de broeders en zusters in Rotterdam.

d. H.

Helpt Utrecht.

We zijn God dankbaar U te kunnen mededelen, dat een gestadige en gezonde groei van het gemeentelijk leven alhier te constateren valt.

Nu behoeft de gemeente *noodzakeijk* een ander, een groter lokaal. De gemeente heeft het oog gevestigd op een zeer geschikt pand, in het centrum van de stad en in een voor een Baptiste gemeente heel goede omgeving.

De gemeente is finantiëel arm.

Een ander pand, de verbouwingsonkosten incluis, kost een hand vol papieren (bankbiljetten).

Op het pand in de Kerkstraat rust f 2500.— hypotheek. Daar is dus gelukkig overwaarde. Maar een nieuw pand zal, met verbouwing en inrichting, een f 12.000.— verslinden.

Het pand, dat de gemeente op het oog heeft, is groot en ruim. De gemeente zou daarmee eens voor al geholpen zijn.

We zijn sterk de overtuiging toegedaan, dat een ruimer lokaal de arbeid van de gemeente alhier in de eerste plaats, maar ook de Baptiste arbeid in Centraal Nederland ten goede zal komen.

We hebben een hypotheek van f 8000.— nodig en zullen, aan de hand van een nauwkeurige berekening, per jaar een *vierhonderd gulden meer moeten opbrengen* dan nu door de gemeente geschiedt. Tenminste wanneer de eigenares van het pand op het gedane bod ingaat. We kunnen in geen geval hoger gaan.

We zitten ook nog met een *zes honderd* obligatenschuld. De laatste jaren lost de gemeente steeds f 200.— af. We zitten dus nog drie jaar lang met deze obligaten.

U merkt wel, hoe nodig het is, dat Utrecht door U geholpen wordt.

De Unie-Commissie is op de hoogte van de toestand der gemeente.

De Voorgangers die voor enkele weken in ons midden verkeerden, zullen *allen* de noodzakelijkheid van een groter en ruimer lokaal voor de gemeente alhier kunnen onderstrepen.

Broeders en zusters, gemeenten,

helpt Utrecht.

d. H.

Cand. H. Doornkamp.

heeft het beroep naar 2e Exloërmond aangenomen.

Hoorn.

Uit Hoorn bericht men ons, dat br. K. Brongers D.V. op Zondag 24 Nov. a.s. door Ds. Planting van Amsterdam als Voorganger bevestigd zal worden.

Gasten en afgevaardigden zijn van harte welkom.

Adresverandering.

Het adres van den secretaris der gemeente Treebeek is

br. S. Eisinga

1e Spoorstraat 29. Treebeek (L.)

III

LEESTAFEL.

We ontvingen de nummers 8 en 9 van *„De Stuwdam"*, geïllustreerd familieweekblad voor Chr. Nederland. Adres: Juliana van Stolberglaan 47, Den Haag.

Hier hebt ge het familieweekblad voor *christelijk* Nederland. Het formaat is royaal. De foto's, illustraties en artikelen mogen en kunnen er zijn. De technische verzorging van het blad van 32 pagina's is af. Men kan slechts bewondering hebben voor hetgeen hier is bereikt.

Een kleine waarschuwing. Men kwetse onder de rubriek „Uit eigen land" niet de politieke overtuiging van mede-*christenen.*

De prijs is $12^1/_2$ ct. per week of f $1.62^1/_2$ per kwartaal.

Van harte aanbevolen.

d. H.

III

De struikelblokken in ons leven blijken later veelal uitzichttorens te zijn, vanwaar men Gods leidingen kan overzien.

III

CORRESPONDENTIE

P. J. L. d. W. te W. 't Wordt geplaatst. Dat wil zeggen: zo spoedig mogelijk. E.-R.

E. d. V. te H. In orde. 'k Zal mijn best doen. E.-R.

III

ADVERTENTIEN

Vrijdag 29 November 1935 No. 2394 54ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN — GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. L. DE HAAN - UTRECHT
KERKSTRAAT 28 BIS
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN — CHRISTUS —

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.65 BUITENLAND PER JAAR f 3.50

AAN ZEER STILLE WATEREN

ZIJN WIJ GOEDE RENTMEESTERS?

„Want wij hebben niets in de wereld gebracht, het is openbaar, dat wij ook niets kunnen daaruit dragen". 1 Tim. 6 : 7.

We hebben niets medegebracht, toen wij het levenslicht aanschouwden.

Niemand zal deze eenvoudige waarheid kunnen weerspreken.

Ook zullen we niets kunnen meenemen, wanneer straks ons leven hier op aarde eindigt. Het doodskleed is een kleed zonder zakken.

* * *

Een *heilzame* gedachte ligt in het bovenstaande woord van Paulus opgesloten.

Wij mensen hebben het vaak zo geweldig druk met velerlei dingen. Onze aandacht richten we op een onnoemelijk aantal zaken en kwesties. We zijn met onze gedachten dan hier dan daar, ja schier overal. Indien mogelijk slaan we graag overal munt uit. Men kan het immers nooit weten. We slepen graag zoveel mogelijk in de wacht. Het oog begeert, de hand strekt zich uit. O, wat is daar een massa dwaasheid in de wereld! We denken, spreken en handelen vaak alsof we altijd in deze wereld zullen blijven.

Niets hebben wij medegebracht. *Niets* kunnen we straks medenemen.

Wij zijn hier gasten en vreemdelingen.

We hebben hier geen blijvende stad. We zoeken de toekomende. We zijn op reis!

Heel ons leven moet daarom gezien worden in het licht der eeuwigheid.

Als christenen zijn we geroepenen. Ons leven moet beantwoorden aan het doel door God aan elk leven gesteld.

We moeten rentmeesters zijn.

We moeten *goede* rentmeesters zijn!

* * *

Wat doen wij met onze tijd?

De tijd is een gave Gods. Een schone gave.

We kunnen de tijd *mis*bruiken en *ge*bruiken.

Misbruiken we hem, dan wordt hij voor ons een vloek. Maar wanneer wij hem gebruiken, dan wordt hij ons ten zegen. Zo kan elke gave Gods tot een vloek en tot een zegen worden.

Als christenen moeten wij onze tijd uitkopen, benutten, goed besteden.

We moeten onze tijd indelen. Daar moet tijd zijn voor onze arbeid, voor zakelijke en huishoudelijke bezigheden. En daar moet ook tijd zijn voor de dingen van Gods Koninkrijk; tijd voor godsdienstoefening, samenkomst en vereniging; tijd voor de evangelisatie-arbeid.

Zijn we wel goede rentmeesters?

* * *

Wellicht heeft God U aardse goederen toevertrouwd. Ge hebt bezittingen en zijt min of meer vermogend.

Gijzèlf hebt niets in de wereld gebracht en gij zult ook niets kunnen daaruit dragen.

Of we nu vermogend, minder- of onvermogend zijn, of ons veel of weinig is toevertrouwd, de zaak is deze: God heeft ons over dàt, wat we hebben, slechts als rentmeesters aangesteld.

Verstaan we dat?

Willen we dat verstaan?

Wanneer alle christenen dit goed verstonden, er zouden geen zendingstekorten zijn; de bede om financiële hulp zou niet zo vaak herhaald behoeven te worden; de arbeid in onze gemeenten b.v. zou beter en intensiever kunnen geschieden; veel braak land zou ontgonnen kunnen worden.

Rentmeesters! Rentmeesters!

Zijn we wel goede rentmeesters?

* * *

God roept ons eens op.

Slechts een gering percentage mensen bereikt de leeftijd der sterken. Betrekkelijk weinigen behoren tot de zeer sterken.

Maar wanneer God ons oproept, zijn we dan goede rentmeesters van de tijd geweest? Hebben we dan de tijd goed besteed?

Wijzèlf zullen dan niets van „onze" goederen kunnen meenemen. Maar dan ook absoluut niets. Wiens zal het dan zijn?

Ik geef toe, dat dit een belangrijke vraag is. En ik vermoed, dat deze vraag U meermalen bezig houdt. Doch veel belangrijker is de vraag: of ge een *goede* rentmeester geweest zijt over de goederen, waarmede Gód U gezegend heeft.

God vraagt rekenschap.

Dat we allen goede rentmeesters mogen zijn. d. H.

III

VAN DE SECRETARIS-TAFEL.

Evangelische Aktion in Osteuropa.

Enkele gemeenten en voorgangers hebben van deze nieuwe beweging in het oosten van ons werelddeel, die door wijlen W. Perctiatko, een der leiders der Baptiste gemeenten in Galicië, gesticht is, het verzoek ontvangen om een lezing te mogen houden en — dat wordt wel niet gevraagd, maar is natuurlijk in de lezing begrepen; het gaat per slot van rekening niet om uw kennis te vermeerderen maar om uw geld — te collecteren. Ik ben al enige tijd doende om gegevens over deze actie te verkrijgen en hoop de volgende week iets te kunnen mededelen. Onze gemeenten doen goed om voorlopig een afwachtende houding aan te nemen.

* * *

Ons Kerstnummer.

Het klinkt haast ongelooflijk en toch is het een feit, dat er nog altijd gemeenten zijn, die geen Kerstnummers hebben besteld. Wachten zij zo lang, omdat zij met een extra order voor de dag willen komen? Dan zeg ik voorlopig maar niets!

* * *

Helpt Utrecht.

Met belangstelling heb ik de laatste pagina van het jongste nummer van ons weekblad gelezen, waarop in een veertigtal regels van de nood onzer

niet zonder zegen. Geen wonder dat onze harten dankbaar gestemd waren.

Des namiddags 5 uur hield onze Voorganger zijn intreepredikatie,* naar aanleiding van 2 Kor. 4 : 5a. Onze broeder liet duidelijk uitkomen, dat indien Christus niet gepredikt wordt, het op een fiasco moet uitlopen. Hierna werd de leiding aan br. Planting gegeven, die eerst zelf een enkel woord sprak en toen eerst de gelegenheid gaf aan br. Osinga, die onzen Voorganger namens de gemeente hartelijk welkom heette en het verloop schetste en daarbij de grote liefde van God voor Zijn gemeente hier ter plaatse. Daarna voerden nog het woord afgevaardigden van de gemeenten te Amsterdam en Haarlem. Ook werd een hartelijk schrijven van onzen oud-voorganger, Ds. G. Visser van Noordbergum, voorgelezen, hetgeen ons zeer verblijdde. Kortom het was weder een heerlijke ure. Gods Geest was in ons midden. Ons lokaal was beide keren geheel bezet. Nu gaan wij wederom moedig voorwaarts en verwachten veel zegen op de arbeid. Al is onze gemeente klein, zij heeft geloof en dat geloof heeft de Heer nog willen beschamen. Moge alles, wat gedaan is, tot eer en verheerlijking van Zijn grote Naam zijn.

Met broederlijke groet,

de Correspondent.

---

* We hopen deze predikatie in 't volgend nummer van ons blad af te drukken.

E.-R.

UTRECHT. Waarde brs. en zrs.

Zondag 14 Nov. was voor onze gemeente een bijzondere dag. Zij hield n.l. haar jaarvergadering. Uit het jaarverslag bleek, dat de gemeente vreugde en droefheid had medegemaakt. Een br. en twee zrs. werden ons door de dood ontnomen.

Twaalf brs. en zrs. werden door de doop tot de gemeente toegedaan, terwijl het aantal leden (mede door attestaties) met 19 vermeerderde. De jaarrekening en begroting gaven ons veel te denken. Niettegenstaande dat, gaan wij de toekomst hoopvol tegemoet. De brs. Maarsen en Zerbst werden weder tot ouderling gekozen en tot diaken br. v. d. Heuvel.

De bespreking over een ander lokaal toonde aan, dat grote finantiële moeilijkheden moeten worden overwonnen. Onze hoop is op Hem, Die ons tot hiertoe leidde. De agenda werd vlug afgewerkt. Na nog een korte bidstond te hebben gehouden, zongen wij elkaar 's Heren zegen toe, waarna wij dankbaar huiswaarts keerden.

Voorwaar brs. en zrs., ook hier was 't ons goed.

De Secr.,
L. H. JANSEN.

MEDEDELINGEN

De *gemeente Arnhem* heeft een beroep uitgebracht op br. J. Buiten van Groningen.

De *afdeling Treebeek van de N. B. J. B.* houdt D.V. op Zondag 22 Dec. a.s., 's av. 7½ uur, een propaganda-avond. Ze zou gaarne zien, dat de omliggende afdelingen zich dan lieten vertegenwoordigen. Secretaris is:

S. DE GROOT,
Heerlerheide (L.), Leliestr. 1

Mede door een gift van N. N. te A. ad. f 500.— en van een andere N. N. te Gr. van f 100.— daartoe in staat gesteld is het *„Comité tot stichting en instandhouding van een jeugdlokaal"* thans zo ver gevorderd, dat het lokaal 10 December in gebruik kan worden genomen.

Om 8 uur des avonds zal de wijding aan God en de overdracht aan de gemeente plaats hebben.

Onze hartelijke dank aan allen, die ons daadwerkelijk steunden; zij allen worden uitgenodigd bij de opening aanwezig te zijn.

Namens het comité,
J. A. HEIJNEN, Secr.

Helpt Utrecht.

Ontvangen voor de nieuwe kerk van:
Wed. J. d. H. te W. f 10.—
J. d. H. te W. - 5.—

Voorts is de obligatenschuld verminderd met f 30.—; twee obligaten v. e. dankbaar ouderpaar te U. en één obligaat van G. d. V. te H.

Hartelijk dank!

Gironummer van de Bapt. gemeente is 101892.

Zondag 8 Dec. bevestiging en intrede van

H. Doornkamp te 2e Exloërmond.

10 uur. Bevestiging door Ds. J. W. Weenink.
3 uur. Intrede.
6.30 uur. Begroetingsavond.

Allen die belangstellen worden hartelijk tot het bijwonen der diensten uitgenodigd.

U. R. C.

Ontvangen van:
de gem. N. Weerdinge f 10.—

Utrecht, Rijnlaan 128bis. Giro 68108.
A. H. ZERBST. Penningm.

CALLENBACH's ZONDAGSSCHOOLUITGAVEN serie 1935

Callenbach moet wel een zeer opgewekt mens zijn. Hè, het doet je hart goed met de producten van zijn uitgeverij kennis te maken. Ze zien er echt fris uit en verdrijven de Novemberstemming, die je soms lelijk op de hielen zit. Het ene vertoont een nog vrolijker gelaat dan het andere en alle wedijveren in optimisme.

Kan een zoete bron zout water voortbrengen?

En Callenbach gaat met zijn tijd mee. Dat doen geloof ik de meeste opgewekte lieden. Hij weet wel, dat het schrijven van een goed kinderboek niet het monopolie is van enkele ouden, die hun sporen hebben verdiend. Jonge, geestdriftige, talentvolle auteurs hebben zijn warme belangstelling en ruimt hij plaats in. Anne de Vries, Rie van Rossum, Nel van der Vlis, Johan van Hulzen, Bert Bakker en vele anderen, wier namen een goede klank hebben, heeft hij naast een W. G. van de Hulst gecharterd om het kind van onze tijd en met dat kind de toekomst van ons land en volk te dienen.

En Callenbach houdt als practisch man ook rekening met de crisis. De bekende „Winterbloemen" zullen niet meer verschijnen. Maar wie volledig met zijn uitdelingslectuur kennis wil maken, stelt hij daartoe prachtig in de gelegenheid. Hij zendt namelijk aan een ieder, die dat wenst — ook door tussenkomst van een boekhandelaar — ongefrankeerd een compleet stel ter inzage. Men kan dan de uitgaven precies zoals zij zijn uit- en inwendig bekijken en geheel doorlezen en wat men niet behouden wil ongefrankeerd retourneren. Intussen heeft hij de prijzen der vroegere werkjes aanmerkelijk verlaagd, zodat boekjes van 70 cent nu 50 cent kosten, terwijl de nieuwe uitgaven in een uitvoering verschijnen, die al het vroegere nog overtreft.

En Callenbach is op kwaliteit gesteld, ook wat de uitvoering betreft. Bekwame tekenaars hebben banden zowel als pagina's pakkend weten te illustreren, terwijl voor goed papier en mooie duidelijke letter is zorggedragen.

En wat zullen wij van de rijke inhoud zeggen? Niet minder dan vijf bekroningen van dit jaar hebben in deze serie een plaats gevonden n.l.:

Heiten Jan, door G. S. van den Berg;

Kokkie, de geschiedenis van een Torenkraai door Herm. de Boer;

Domkopje door Heleen;

Toen de zee over het land kwam door Mary Pos;

Twee Hollanders in het oerwoud door Albert Zaaier.

Dit laatste is een boeiend relaas van persoonlijke belevingen in Papoealand.

Vele oude bekenden zijn wij dankbaar weer te mogen ontmoeten.

Welke jongen van 12—14 jaar geniet niet van het leven van Abraham Lincoln, dat A. C. de Zwart beschrijft onder de titel: *Hoe de zoon van den pionier president werd?* Of van *Peerke en z'n kameraden* door v. d. Hulst? En wat een mooi boek is *Joël,* een Galilese jongen door Johnston! En welk meisje van 12—15 jaar geniet niet van *Gerdientje* of *Marianne* of van *Ella en Erna?*

Callenbach is van 't jaar buitengewoon goed.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

Vrijdag 6 December 1935 No. 2395 54ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN — GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. L. DE HAAN - UTRECHT
KERKSTRAAT 28 BIS
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN — CHRISTUS —

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.65 BUITENLAND PER JAAR f 3.50

INTREEPREDIKATIE

gehouden op Zondag 24 Nov. j.l. te Hoorn door Ds. K. Brongers.

„Want wij prediken niet ons zelve, maar Christus Jezus den Heer; . . . .
2 Cor. 4 : 5a.

Neem mijn leven, laat het Heer
Toegewijd zijn aan Uw eer;
Neem mijn handen, dat zij 't merk
Dragen van Uw liefdewerk.

U behoort mijn liefdeschat;
Gij hebt mij eerst liefgehad;
Ziel en geest en lichaam, Heer,
Leg ik op Uw altaar neer.

Met deze woorden van overgave zou ik, geliefde gemeente, mijn toespraak willen beginnen nu wij samen in dit uur een nieuwe aanvang gaan maken. Ze passen volkomen in het kader van deze dienst, die slechts de bereidheid tot overgave kan en mag ademen.

Werden we in dit morgenuur aan elkander voorgesteld in de nieuwe verhouding, waarin we tot elkander zijn komen te staan, als gemeente en voorganger, als kudde en herder; werden we gewezen op de verplichtingen, die uit deze nieuwe verhouding wederzijds voortvloeien en hebben we ze met Gods hulp aanvaard, dit uur is een uur van nog inniger verbintenis, nu we elkander de hand tot de arbeid wensen te geven en er overgave van beide kanten geëist wordt. Samen aan de arbeid in de kracht des Allerhoogsten! Het plan tot de arbeid ligt klaar. Jezus Christus en Hij alleen. Met de uitvoering van dat plan heb ik mij bezig gehouden. Hoe zal de arbeid gelukken? Hoe zal het zegen kunnen zijn? Slechts naar het woord van Paulus: *Wij prediken niet ons zelve, maar Christus Jezus den Heer.*

* * *

Met deze woorden is de destructieve lijn gebroken. De prediker verkeert in gevaar, een niet te onderschatten gevaar, dat hij zichzelf predikt. De mogelijkheid bestaat, dat men zichzelf predikt, terwijl men Christus predikt; zichzelf brengt terwijl men het Evangelie aanprijst; in arbeid en prediking zoekt naar eigen eer en mensenlof. Het gevaar bestaat niet hierin, dat een voorganger het stempel van persoonlijke arbeid drukt op de gemeente, maar wel hierin, dat hij in de gemeente zichzelf zoekt en haar als instrument gebruikt om voldoening daaruit te halen. Dit vormt het gevaar. De prediker *naast* den Prediker, de voorganger *naast* den Voorganger. In deze lijn is al heel wat arbeid vernietigd, heel wat vrucht te vroeg geplukt, omdat eigen eer een al te hartig woordje mee sprak. Zelfprediking neemt het leven weg. Ze ontspringt uit de kwade bronnen van eigendunk en zelfgenoegzaamheid en laat de werking van Gods Heilige Geest geen ruimte over. Ze brengt de verdeeldheid en daardoor de scheuring in de gemeente.

In deze lijn heeft reeds menige gemeente aan de rand des doods gestaan. Wat zou er van de overwinningsloop van het Evangelie terechtgekomen zijn wanneer er enkel zelf-predikers geweest waren? Eén groot fiasco! Twisting en verdeeldheid naar de wijze der Corinthiërs: Ik ben van Paulus, en ik van Apollos en ik van Cefas, en ik van Christus.

Pinksteren leert anders. Daar is het Jezus Christus alleen. Met de woorden van Paulus is deze lijn gebroken, maar het gevaar blijft. Voor dit gevaar hebben we te waken, samen te waken. Allereerst door gebed. Dit gevaar kan slechts door het gebed gekeerd worden. Wanneer er een voortdurend gebed opstijgt uit de gemeente voor haar voorganger, dan zal hij bewaard blijven voor zelf-prediker te zijn of te worden. Met een open oog voor dit gevaar èn met een open oog voor de uitkomst der zelfprediking, willen we beginnen en vóór de arbeid de handen verenigen tot het gebed. God roept ons dit toe in dit plechtig uur. Hij roept ons samen om biddend te waken en wakend te biddden, opdat het gevaar de prediker niet overrompele. Dan nog mogen we acht nemen op elkander. Wel is er in de eerste plaats de voorganger, die acht heeft te nemen op zichzelve als ook op de gehele kudde; maar daar is ook de gemeente die acht heeft te nemen op haar voorganger en heeft toe te zien of zij wel verzadiging kan vinden aan de spijs die haar wordt voorgezet, of niet de prediker uit eigen bronnen schept en zelfprediker wordt. Zij zal dit moeten proeven aan haar honger. Laat ons, gemeente, het gevaar der zelfprediking niet onderschatten, maar er te zamen voor waken in kracht des gebeds.

* * *

Niet onszelve, maar Christus Jezus de Heer. Wanneer de zelfprediker zwijge, dan komt de prediker aan het woord. Dan spreekt hij, die een getuige wil zijn van Jezus Christus, die de roem van de verhoogde Heiland wil verhogen. Spreekt Paulus niet al te stout, wanneer hij zich aldus tot de gemeente richt: Wij prediken *niet* onszelve? Is daar nu nooit een ogenblik, waarin hij eens aan zichzelf gedacht heeft en eigen belang heeft overwogen? Waar is de arbeider in de wijngaard des Heren, die het Paulus kan nazeggen? Waar is de in de dienst vergrijsde, die met een blik op zijn staat van dienst, durft zeggen: Ik predikte nooit mijzelf maar steeds Christus Jezus de Here? Paulus spreekt hier met stoutheid des geloofs. Niet onszelve, maar . . . . De prediker getuigt van zijn Heiland, van de Christus, de volle rijke Christus, van de rijkdom der genade, die er is in Christus Jezus, van de verlossende liefde, die er is in diezelfde Jezus. Hij heeft geen andere boodschap te brengen dan de blijde boodschap, het Evangelie, het volle Evangelie, waarin de Redder van het verlorene wordt gepredikt. Daaraan heeft hij niet af of toe te doen. Christus Jezus de Heer, d.i. de Heiland in Zijn liefde waarmede Hij kwam naar deze aarde om Zichzelf te geven

tot een rantsoen voor velen, de gekruisigde Heiland, Die de straf droeg welke het verlorene de vrede aanbrengt. De Heiland, Die nog nooit één Zijner eisen heeft verzacht of nog nooit één Zijner nodigende woorden heeft ingetrokken. De Heiland van het alles . . . . of niets. Die zich niet tevreden stelt met een half leven, maar recht heeft op het ganse leven. De Heer van het leven, de Heer van het heden, de Heer van de toekomst, de Heer der heerlijkheid.

Niets meer en niets minder dan het volle Evangelie, de rijke boodschap Gods voor arme mensen, voor zondaars. Deze prediking vraagt de ganse prediker, niet alleen zijn woord, maar ook zijn leven. Beide moeten Christus verkondigen, den Heer prediken. Dan zal de prediker de arbeid niet in de weg staan, maar kan hij het kanaal zijn waardoor God Zijn zegen uitstort en dan de verrichte arbeid kroont met goddelijke zegen. Moge, gemeente, zo uw voorganger zijn! Een kanaal van zegen!

* * *

Niet onszelve, maar Christus Jezus de Heer. Wat deze arbeid vraagt? Zelfverloochening. De zelfprediker ver op de achtergrond. Niet *naast* de Gepredikte, maar *achter* Hem. Daar is zijn plaats. Steeds de gedachte, dat hij dienaar is, slaaf van den Meester en dat hij alleen maar van dien Meester heeft te spreken. Dan moeten de harten bereid zijn tot overgave aan de Leidsman voor het leven. De Meester is daar en Hij roept. Hij legt de volle zorg der kudde op zwakke schouders. Hij geeft de herderstaf over in zwakke handen. Hij roept een zwakke knecht tot de arbeid. De Meester roept en de zwakke knecht antwoordt: „Heer, geef genade om mij zelf meer en meer te verloochenen tot heil Uwer kudde en van de verlorene schapen".

Zo zou ik gaarne uw voorganger zijn, gemeente van Hoorn. De zichzelf-verloochenende-Christus-prediker.

In zwakheid heb ik dan de zorg over uwe kudde aanvaard, maar in de wetenschap des geloofs, dat Gods kracht juist in zulk een zwakheid volbracht wordt. In onbekwaamheid doch in zekerheid des geloofs, dat Hij die roept, ook getrouw is in het bekwamen; dat Hij ook tot *dienen* bekwaam maakt. Zo laat ons dan samen tot de arbeid voortvaren, de handen aan de ploeg en niet achteromziende, met slechts één begeren: Christus Jezus de Heer. Gemeente van Hoorn, aanvaard dan uw herder en leraar, die u beide handen reikt om tot de arbeid te gaan en slechts één verlangen kent: *zichzelf nooit te prediken maar steeds Christus Jezus de Heer.*

De Koning tot eer!

Heer als Gij niet van dag tot dag,
Van uur tot uur mij schraagt,
Als Gij niet ieder ogenblik
Mijn stem hoort hoe zij vraagt,
Als Gij mij niet en draagt, o Heer
Dan struikel, val ik keer op keer.
Leer lopen mij, leer vast mij staan,
Met U als Leidsman zal 'k nooit
ondergaan.

Amen.

III

LOSSE SCHAKELS

„Geforceerd huisbezoek". Huisbezoek is een goed ding, vooral als men er in slaagt het tot iets meer te maken dan h u i sbezoek en de zielen bereikt kunnen worden. Dat het dan geen lichte taak is en enigszins afsteekt bij een visite, zal wel doordringen tot wie even nadenkt. Over de zegen daarvan spreekt de bekende Dr J. H. Gunning J. Hzn. Hij zegt sprekende over zijn ambtstijd te Gouda:

„In het huisbezoek, dat ik trouw verrichtte, zonder het gezelschap van een ouderling, om met mijn parochianen ongedwongen en gewoon menselijk te kunnen praten, zonder dominees-zalving of -deftigheid, deed ik gezegende ervaringen op".

Dit leidde er toe meer van deze arbeid te willen verrichten, dan de krachten toelieten en het gevolg was een overspanning:

„In Gouda heb ik mij geforceerd mijn wijk van huis tot huis te leren kennen, drie dagen per week van vijf tot acht huisbezoeken per dag. Het eind is een zenuwziekte geweest. Drie maanden buiten gevecht gesteld".

Alles wat wenselijk is, is niet altijd mogelijk. Alles wat noodzakelijk is, zelfs niet eens.

Nog erger dan onder een auto? Dezelfde bekende predikant vertelt meer van zijn Goudse tijd. Hij heeft daar een schrik gekregen, die hem heel zijn leven is bijgebleven:

„Maar in Gouda leerde ik voor het eerst een *stads*kerkeraad kennen en sedert die tijd heb ik er zulk een levende, allesbeheersende schrik voor gekregen, dat ik zelfs nù nog, als ik eens een *heel* zware en benauwde droom heb, mij verbeeld, dat ik tot voorzitter van de *Amsterdamse* kerkeraad werd benoemd! Dan word ik onfeilbaar met een angstkreet wakker, zodat mijn vrouw me vraagt: „wat heb je? kwam je onder een auto?" „Neen vrouw", stamel ik dan, „*veel erger* dan dat! Ik moest anderhalf honderd vrome mannen presideren!" L.

GEMEENTE EN ZONDAGSSCHOOL.

(Inleiding van Ds. J. W. Weenink gegeven op de Zondagsschoolconferentie te Stadskanaal.)

Gij ziet geen expert op het gebied van de Zondagsschoolarbeid voor u staan. Wat ik meen te moeten zeggen, is grotendeels ontleend aan de ervaring. Het zij mij vergund over het mij toevertrouwde onderwerp het volgende op te merken:

I. *De Zondagsschool worde door en voor de gemeente gehouden.*

Onder meer noem ik deze reden:

a. *De Zondagsschool is een van de doeltreffendste evangelisatiemiddelen.*

Menigeen dankt zijn vreugde in God aan de indrukken, die hij als kind op de Zondagsschool ontvangen heeft. Wie zal het getal noemen der pionniers op velerlei terrein, die de Zondagsschool aan het Koninkrijk Gods en de wereld geschonken heeft? En is het geen feit, dat waar volwassenen onverschillig of zelfs afkerig zich tegen het evangelie betonen, hun kinderen vaak in een Zondagsschool te verenigen zijn? En is menige Zondagsschool niet de wegbereidster geworden van menige bloeiende gemeente?

b. *De Zondagsschool beantwoordt als particuliere onderneming moeilijk aan haar doel.*

De Zondagsschool is in zichzelf niet af. Ze doet voorbereidend werk. Zij is een doorvoerstation. Haar taak is om zo dicht mogelijk tot Christus en Zijn gemeente te leiden. De practijk leert, dat de oogst van particuliere arbeid voor de gemeente uiterst gering is. Bovendien leveren de aanvulling van leerkrachten, het aanschaffen van leermiddelen en het verkrijgen of behouden van vergadergelegenheden niet zelden bijna onoverkomelijke bezwaren op. En is het haast geen regel dat met den zondagsschoolonderwijzer ook de Zondagsschool sterft? Hier moet geen ruimte zijn voor toegespitst individualisme, maar wel voor het particulier initiatief, gedragen, beschermd en geholpen door de gemeente.

c. *De Zondagsschool is de kudde der lammeren.*

Ja, zo moeten we haar bezien. Zo ligt ze aan haar het hart van Jezus. Wij kunnen haar vergelijken met de tak van een vruchtboom — vruchtboom als zinnebeeld van de gemeenten. Maar ik geloof toch dat wij de waarheid meer benaderen en dichter bij het gevoelen van Jezus komen, door ze te vergelijken met een stal voor lammeren. De goede Herder hield van kinderen. Hij dacht altijd aan ze. Eerdat Hij van deze wereld ging scheiden, vroeg Hij om bijzondere aandacht aan ze te schen-

ken: „Weidt Mijne lammeren". De goede Herder heeft Zijn stal voor de schapen; Hij heeft ook Zijn stal voor de lammeren en het is de taak der gemeente deze stal behoorlijk te verzorgen.

d. *De Zondagsschool moet onderwijzen, wat de gemeente voorstaat en geloojt.*

En wie kan dat doen dan de gemeente zelf? Haar is de volle waarheid toeverrrouwd en het ligt op haar weg toe te zien, dat deze den kinderen wordt medegedeeld. De heilswaarheden, haar samenstelling en roeping, wat zij gedaan heeft om haar roeping te vervullen, de arbeid der in- en uitwendige zending, geheelonthouding, wereldvrede en volkenbond, enz., dit en nog veel meer zijn de ingredienten, waarvan een smakelijke kinderkost, het liefst niet al te zwaar, moet worden bereid.

Verder breng ik onder uw aandacht, dat

II. ***de gemeente op velerlei wijze blijk behoort te geven van haar verhouding tot de Zondagsschool.***

Het komt mij voor, dat deze verhouding als volgt tot uiting gebracht kan worden:

a. *de gemeente zij organisatorisch met de Zondagsschool verbonden.*

Zij benoeme en ontsla het personeel op voorstel van het Zondagsschoolpersoneel. Dit personeel, dat voorzitter en secretaris en penningmeester en bibliothecaris niet missen kan, rapporteert aan den secretaris der gemeente over de Zondagsschool ter opneming in het gemeentelijk jaaroverzicht. Het bestuur of de raad der gemeente wijze twee of meer van haar leden aan, die voeling blijven houden met de Zondagsschool. Deze bezoeken ze meermalen per jaar; geven korte toespraken en vertolken daarbij de goede wensen van de gemeente. Gezien het feit, dat de Zondagsschool de lammerenstal is van Jezus, gaan deze bestuursleden na, of alle lammeren der gemeente in deze stal zijn ondergebracht.

Eens per jaar vergadere het personeel der Zondagsschool met het bestuur of de raad der gemeente; op deze vergadering worden de belangen der Zondagsschool besproken, plannen overwogen en afgedaan, en gebeden voor de arbeid opgezonden.

b. *De gemeente steune de Zondagsschool niet alleen moreel maar ook financieel.*

Indien de gemeente de stal is der schapen en de Zondagsschool de stal der lammeren, is dan wel in orde, dat aan de schapen en haar stal geen geld gespaard wordt en aan de lammeren en haar stal geen geld uitgegeven wordt? Wat de kinderen zijn voor het gezin, namelijk een voorwerp van zorg en een voorwerp van geldbelegging, moet dat de Zondagsschool niet voor de gemeente wezen? Dat wil niet zeggen, dat het den onderwijzers gemakkelijk gemaakt moet worden om de beide einden aan elkaar te knopen. Doch dat wil wel zeggen, dat zij aangaande hun geldzorgen op de sympathie der gehele gemeente mogen aanspraak maken. Voor wat het aanschaffen van leermiddelen betreft, het inrichten van een lokaal, het financieren van andere dingen in het belang van de Zondagsschool, moeten zij op de welwillende medewerking van de leiders en leden der gemeente kunnen rekenen.

c. *De gemeente belegge godsdienstoefeningen tezamen met de Zondagsschool.*

Zij houde wat wij te Stadskanaal gewoon zijn wijdingsdiensten te noemen. De Zondagsschool drage bij tot de vorm van zo'n godsdienstoefening. Zij geve een paar liederen ten gehore, of trede op als spreekkoor. De voorganger drage alle kinderen den Heer op. De gemeente en alle ouders en ouderen heffen daarop een wijdingsbede aan. Vervolgens richt de voorganger zich tot de ouders en de gemeente om ze aan hun taak te herinneren.

Uitnodigingskaarten aan de ouders tot bijwoning van deze wijdingsdienst, hebben doorgaans buitengewoon goede gevolgen.

En nu nog mijn derde opmerking:

III. ***de gemeente schenke aandacht aan degenen, die de Zondagsschool verlaten hebben.***

Hierover wil ik heel kort zijn, omdat ik zelf niet goed weet, hoe ik er mee aan moet. Misschien dat de discussie ons wegen aanwijst, die ons met moed vervullen.

a. *Feit is het, dat enkele Zondagsscholieren naar de vervolgklasse, bijbelklasse, kleine meisjes- of knapenvereniging, enz. verhuizen.*

Wij zijn daarvoor dankbaar. Zij zijn onze hoop.

Maar feit is het ook, dat verreweg de meeste leerlingen de Zondagsschool verlaten en voor God en gemeente verloren gaan. Dat is ons probleem. En niet alleen ons probleem, doch dat van alle kerken in alle landen.

Wat is hiertegen te doen?

Ik ben van mening, dat meerdere toewijding van den onderwijzer behoudend werkt. Maar die meerdere toewijding zal het grote lek niet geheel kunnen dichten.

Het wil mij toeschijnen, dat

b. *Jeugd-godsdienstoefeningen, waartoe oud-Zondagsscholieren in het bijzonder uitgenodigd worden,*
in een behoefte voorzien. Het ligt voor de hand, dat deze jeugd-godsdienstoefeningen dan ook aan inhoud moeten bieden, wat de naam belooft.

N.C.R.V.-PERSCONFERENTIE.*

Op 7 Nov. j.l. werd er te Hilversum een persconferentie gehouden. Een groot aantal redacteuren van kerkelijke bladen, merendeels predikanten, had gehoor gegeven aan de vriendelijke uitnodiging van de N. C. R. V.

De conferentie ving des morgens aan met een nog al lange maar zeer belangrijke samenkomst in het Palace-hotel. De hoofdmoot vormde een rede van Mr. A. van der Deure, Voorzitter van de N. C. R. V. Omdat deze rede vele belangrijke gegevens en mededelingen bevat, willen we proberen haar — iets verkort — nog in dit nummer op te nemen. Ook wij moeten de betekenis van de christelijke radio-omroep in onze dagen verstaan. Kennis van het doel, de werkwijze en de organisatie van de N. C. R. V. — en voorts alles wat daarmee samenhangt — is beslist noodzakelijk.

Na de rede van Mr. van der Deure was er gelegenheid tot het stellen van vragen, waarvan ruimschoots gebruik gemaakt werd. Niet alle antwoorden, die door den Voorzitter gegeven werden, konden mij bevredigen.

Inzonderheid stelde mij het antwoord aan Ds. Hoek van A'dam een weinig teleur. Ds. Hoek zou ook wel eens *een ander* de vragen (het vragenuurtje!) voor de microfoon horen beantwoorden. De antwoorden komen nu steeds uit dezelfde hoek. Ja zeker, daar zijn moeilijkheden, maar mogelijk acht ik het in elk geval.

Ook bleek mij, dat bij het bestuur van de N. C. R. V. de mening had post gevat als zouden de Baptisten principiëel bezwaar hebben tegen radio-kerkdiensten op Zondag. Uit de papieren, die br. Boiten van Den Haag mij ter inzage deed toekomen, bleek mij, dat de fout van dit misverstand niet aan U. R. C. toegeschreven moet worden. Ter verontschuldiging voeren we aan, dat de correspondentie van den leider van de omroep ook bijzonder omvangrijk is.

* * *

De koffietafel was goed, heel goed zelfs. Trouwens de hele verzorging liet niets te wensen over.

Na de koffietafel ging de reis per autobussen naar de Evangelisatie in de Albertus Perkstraat.

Buiten het prachtige gebouw van de Evangelisatie stond de blauwe N. C. R. V.-reportagewagen ter bezichtiging gereed. Binnen zagen we de N. C. R. V.-gramofoonplaten-opname-installaties. Ps. 75 : 1, dat door de aanwezigen gezongen werd, alsmede enkele korte toespraken werden door het opname-apparaat opgenomen en even later op de gramofoon weergegeven.

* Door gebrek aan plaatsruimte kunnen we nu eerst onderstaand verslag een plaatsje geven in ons blad. E.-R.

Vertoond werd daarna een sprekende televisiefilm, welke de laatste vindingen op het gebied van ver-zien demonstreerde. Voorwaar bijzonder interessant. Hoe groot zijn de vorderingen, die de techniek in de laatste jaren gemaakt heeft!

Dat drong nog meer tot ons door, toen we ons even later naar de terreinen van de Nederlandse Seintoestellenfabriek (N. S. F.) lieten brengen, om de nieuwe versterkte zender te gaan bezichtigen. We zagen, maar doorgrondden het *niet*! Een korte beschrijving van de omroepzender der N. S. F., welke ons ook schriftelijk werd aangeboden, zal ik maar in mijn portefeuille houden.

De ontvangst door de directie van de N. S. F. was zeer hartelijk.

Hier op het terrein van de N. S. F. moest ik het gezelschap verlaten, omdat ander werk me riep.

De conferentie eindigde met een gemeenschappelijke maaltijd in Utrecht.

We geloven, dat deze persconferentie geslaagd is, hoewel de propagandistische waarde niet best geschat kan worden.

Moge de belangstelling voor de omroep met de bijbel steeds hechter, intensiever en levendiger worden.

d. H.

III

Rede van Mr. VAN DER DEURE op de Persconferentie te Hilversum

Overeenkomstig de grondslag, welke in artikel 2 der statuten is vastgelegd, is er in de Ned. Christelijke Radio-Vereniging plaats voor alle orthodox-protestantse christenen. Om alle moeilijkheden met name tussen de grotere groepen binnen deze kring te voorkomen, is statutair vastgelegd, dat in geen enkel bestuurscollege, noch in het Algemeen Bestuur, noch in het Dag. Bestuur, noch in het Moderamen meer dan de helft van de leden van eenzelfde kerkgenootschap mag zijn.

De N. C. R. V. trekt haar inkomsten alleen en uitsluitend van *vrijwillige* bijdragen. Dit systeem van financiering van een omroep kent men nergens elders ter wereld.

De prijs van het lidmaatschap bedraagt met inbegrip van de Omroepgids f 8.— per jaar of f 0.18 per week.

In ons land kan ieder vrij luisteren, zonder dat hij betaalt voor hetgeen hij hoort, zulks in tegenstelling met het buitenland, waar degenen, die de radiobelasting ontduiken, zich aan strafvervolging bloot stellen. Wij kennen in ons land geen radio-belasting en moeten dus een beroep doen op de zedelijke plicht van de luisteraars. Het pleit voor het Nederlandse volk, dat iedere volksgroep in staat blijkt, zijn eigen omroep te verzorgen. Er wordt van zekere zijde wel eens erg afgegeven op de Nederlandse Omroep-toestanden, maar daarom treft het des te meer, dat men in het buitenland daarover met zo grote bewondering vervuld is, omdat dit een bewijs is van grote volkskracht.

Ons stelsel heeft bovendien voor, dat iedere Omroep het beste geven kan, wat in elke volksgroep leeft en daardoor geven de Nederlandse verhoudingen een veel zuiverder beeld en veel meer bevrediging dan een Staatsomroep. Nergens vindt men het vrije woord in de Omroep zo helder en klaar als in Nederland. En wie zich werkelijk een nazaat weet van den groten Zwijger, zal dit kostelijk goed waarderen en niet reikhalzend uitzien naar de exploitatie van de Omroep, zoals bij onze Oostelijke buren wordt aanschouwd.

Een belangrijk deel van onze programma's vormen de kerkuitzendingen. Hiervoor bestaat in deze kring zeker veel belangstelling.

De N. C. R. V. heeft de organisatie van de kerkdiensten toevertrouwd aan daartoe gevormde kerk-comité's*. Dit was noodzakelijk, b.v. omdat bij de verdeling van de beurten de N. C. R. V. zich niet kan inlaten met de richtingsverschillen in de Ned. Hervormde Kerk. En verder ook, omdat de Gereformeerde Kerken de radio-uitzendingen beschouwen als diensten des Woords, welke door de Kerken zelf moeten worden verzorgd. Aan het begin van elk jaar maakt het bestuur een verdeling van de kerkdiensten over de verschillende kerkgenootschappen. De aanwijzing van de predikanten, die zullen optreden in de aan elke kerk toegewezen diensten geschiedt door het comité van elke kerk zelf, zodat verwijten inzake de keuze van plaats of predikant nooit tegen de N. C. R. V. kunnen worden gericht.

Spr. geeft hierna een uiteenzetting van de financiële regeling der kerkdiensten.

Andere punten, waaromtrent bij ons volk dikwijls misverstand bestaat, zijn de uitvoeringen der Christelijke Zangverenigingen. Uit den aard der zaak heeft ook het Christelijke lied onze volle belangstelling. Er zijn tal van Chr. Zangverenigingen, die niet alle voor de microfoon kunnen optreden, zodat een keuze noodzakelijk is. Optreden voor de radio betekent zekere eer en zekere reclame. Vandaar, dat ieder meent recht te hebben voor de Omroep op te treden, hetgeen tot dikwijls moeilijke correspondentie aanleiding geeft. Dit laatste geldt ook anderen, als musici, letterkundigen, leraren, godsdienstonderwijzers, enz. Het is duidelijk, dat de Omroep tal van aanbiedingen moet afwijzen.

In het najaar van 1934 vierden wij ons tien-jarig bestaan. Op initiatief van de Provinciale Commissie in Utrecht is toen een Jubileumfonds bijeengebracht van plm. 140.000 gulden voor de aankoop van een nieuwe studio.

De studio-bouw is een voorwerp van bijzondere zorg van het bestuur der N. C. R. V. Verschillende pogingen tot aankoop van een geschikt terrein zijn niet geslaagd en ook thans wordt over enkele percelen onderhandeld.

Uit het toestellenfonds worden arme en zieke mensen geholpen. Helaas kan aan alle aanvragen niet voldaan worden, daar de vraag altijd veel groter is dan het beschikbare bedrag.

Hierna wijdt de Heer van der Deure enkele woorden aan de verhouding van de pers en de omroep. Deze korte inleiding laat niet toe, op alle vraagstukken diep in te gaan. Dit geldt met name vragen, als de verhouding van de Omroepverenigingen met de Radio-Centrales en de procedures inzake het auteursrecht.

De gramofoonplaten-industrie tracht het uitzenden van gramofoonplaten tegen te gaan, daar dit hun debiet zou verkleinen. Het omgekeerde is natuurlijk het geval. Juist door de radio is de gramofoonplaten-industrie opgeleefd. De Omroep verweert zich daartegen door eigen gramofoonplaten te maken.

Uit een en ander is duidelijk, dat de leiding ener Omroepvereniging een grootbedrijf is geworden, dat over honderdduizenden per jaar gaat en in verband daarmede meent men soms, dat de Omroep zwemt in het geld en dat onze mensen beter hun geld kunnen geven voor allerlei acties op ander terrein van Gods Koninkrijk. Doch niets is minder waar. Zeker hebben wij niet te klagen en dat dank zij een uitstekend financieel beleid. Onze inkomsten vloeien, ondanks de crisis, nog steeds in gelijke mate. De uitgaven nemen echter, ongeacht de crisis, steeds toe. De laatste tijd zijn met name de uitgaven voor auteursrechten, persberichten en zenderhuur enorm toegenomen, terwijl ook de steeds hogere eisen, welke aan de programma's gesteld worden, duurdere medewerking vorderen.

Het is daarom nodig, dat de aandacht van ons volk blijvend op de Omroep wordt gevestigd.

Ook in de radiowereld vinden wij de spanning der geesten van onze tijd terug. Evenals bij de boekdrukkunst wordt deze nieuwe uitvinding aangegrepen zowel door de tegenstanders van het Christendom als door de Christusbelijders. In Rusland is de propaganda voor godsdienstloosheid het sterkst in de omroep. Rusland is met sterke radiozenders overdekt. In Italië wordt de volksgeest dagelijks door radio-commando's en redevoeringen uit de luidspreker beïnvloed. In Duitsland worden de luidsprekers door de Overheid op de publieke pleinen geplaatst, opdat maar ieder in staat zij de redevoeringen der nazi-leiders te beluisteren. Die strijd zal voortgaan. Meer en meer zal de radio een middel worden naast de pers in de geestelijke

* Wij hebben onze U. R. C. E.-R.

strijd onzer dagen. Ik weet, aldus spr., dat in onze kringen tegen de radio grote bezwaren bestaan. De radio vervluchtigt het leven, de radio geeft schijnkennis en oppervlakkige geleerdheid. Ernstige studie, degelijke beoefening van de muziek, zij worden door de radio vrijwel onmogelijk gemaakt. Maar aan de radio ons onttrekken is onmogelijk. Die uitvinding heeft in een tiental jaren de gehele wereld veroverd. Als christenen hebben wij ook ten opzichte van die nieuwe uitvinding een roeping te vervullen. Wij hebben tien jaar geleden gezorgd voor een eigen omroep van christelijk karakter, een eigen omroep, die zijn licht laat schijnen op ieder terrein van het leven. De dag der dagen zal openbaren wat ook de Nederlandse Christelijke Radio-Vereniging door de verkondiging van Gods Woord en door het christelijk lied heeft bereikt. Ook op dit terrein mag de christelijke arbeid niet worden verwaarloosd, maar behoren onze christenen vooraan te staan. Spr. eindigt met een dringend beroep op allen, om vooral in het gebed de Omroep met de bijbel te gedenken, opdat die Omroep door Gods genade ook nog tot in verre toekomst land en volk tot zegen moge zijn.

III

DE KERK IN RUSLAND.

Zware vervolging.

Over de wijze, waarop de kerk in Rusland uitgeroeid wordt, bereiken ons een aantal verschrikkelijke berichten.

Vooreerst is er door de Sovjetregering een bevel uitgevaardigd om *alle religieuse boeken*, die in winkels te koop worden geboden, in beslag te nemen en den handelaars mee te delen, dat als zij religieuse boeken blijven verkopen, ze de concessie als winkelier zullen verliezen. In de eerste dagen van het verbod werd bij een razzia reeds een 100.000-tal boeken in beslag genomen en verbeurd verklaard. Een regeringscommissie zal uitmaken, welke van deze boeken nog waarde hebben voor export; de overige worden vernietigd.

Verder is door de Sovjetregering verordend *alle kerkelijke voorwerpen* van waarde (goud en zilver met name) toebehorende aan gesloten kerken, in beslag te nemen en verbeurd te verklaren. Voorwerpen van kunstzinnige waarde zullen ten bate der regering worden uitgevoerd, de rest gaat naar de smelterij om de metaalvoorraad van de staatsbank te versterken. Reeds werd voor een bedrag van 90 millioen goudroebel in beslag genomen. Men verwacht, dat de inbeslagneming van kerkelijke voorwerpen van niet gesloten kerken zal volgen.

Aan buitenlandse geestelijken zal voortaan *doorreisvisum* door Rusland worden geweigerd. Op informatie antwoordde het volkscommissariaat van buitenlandse zaken, dat personen, die in het openbaar tegen de beginselen van Sovjet-Rusland ageren, vijanden der Sovjets zijn; en dat tot dezulken alle geestelijken te rekenen zijn. Missionarissen naar China reisden gewoonlijk door Rusland. Dit is thans afgelopen.

De kerkklokken in Rusland zijn voorts verbeurd verklaard en worden ten bate van de schatkist gesmolten.

Nieuwe kerken mogen uitsluitend met toestemming van de regering worden gebouwd.

De mooie kathedraal van Sebastopol zal worden afgebroken. Op de plaats komt een wolkenkrabber, „die meer aan de behoefte van de bevolking zal voldoen".

Een secte te Popasnoi is dezer dagen uitgeroeid; de leiders werden van 3 tot 10 jaar gevangenisstraf veroordeeld. In hetzelfde stadje werd de priester Solomatnikov gevangen genomen en zijn kerk verbeurd verklaard, omdat deze priester in zijn preken er toe had aangespoord, het gezinsleven te versterken en het geloof te verdiepen; dit heette sabotage van de regeringsideeën; in de kerk van dezen priester is thans een atheïstische club gevestigd.

Hulpprediker in algemene dienst.

Tot „commissaris ter bestrijding van de godsdienst in het rode leger'' in Rusland is benoemd de heer Koerdjumow. Deze propagandachef voor het atheïsme bij het leger heeft de taak er voor te zorgen, dat ieder bataljon minstens tweemaal 's maands een voordracht over een atheïstisch thema organiseert. Alle manschappen zijn verplicht deze lezingen bij te wonen. De garnizoenscommandanten moeten deze lezingen in het dienstrooster invoegen.

Koerdjumow heet voor zijn taak uitermate geschikt, daar hij een der beste leerlingen van de academie der godlozen geacht wordt.

III

UIT DE GEMEENTEN

LEEUWARDEN. Soli Deo Gloria. Geliefde medeverbondenen in Christus onzen Heer. Wij beleven hier in het Noorden van ons vaderland heerlijke, rijk gezegende dagen in de gemeente. Iedere Zondag mag onze geliefde broeder Voorganger de blijde boodschap des evangelies brengen aan een grote schare. Laat ik een resumé geven van al wat hier in de laatste maand is geschied.

Zondag 3 Nov. hadden wij het genoegen een zuster op haar goede belijdenis des geloofs door de doop de gemeente te zien binnentreden. Deze heilige handeling werd door een grote schare mensen bijgewoond, waaronder een heel gezelschap uit Heerenveen.

Zondag 10 Nov. hadden wij het genoegen in onze avondvergadering Ds. G. Visser van Noordbergum in ons midden te hebben om ons te dienen met het Woord, daar onze Voorganger een herderloze gemeente diende.

Zondag 17 Nov. 's avonds een geslaagde jeugdavond.

Woensdag 20 Nov. werd er voor de tweede maal in deze winter een gemeenteavond belegd. Een zeer leerzame en gezegende avond.

Dinsdag, Woensdag en Donderdag 26, 27 en 28 Nov. hebben wij hier rijk gezegende samenkomsten mogen houden met als sprekers de brs. Ds. H. Visser, Ds. J. Huizinga, Ds. G. Visser, Ds. H. Bakker en onze evangelist br. Wolters van Zandbulten.

O, geliefden, wat is er genoten onder de heerlijke klanken van het evangelie: wat hebben onze broeders Voorgangers zich met heilige energie in de strijd voor Koning Jezus geworpen en wat is er door de gemeente in de gebeden geworsteld. Reeds aan de vooravond dezer bijeenkomsten, toen er een bidstond werd gehouden, kwamen 2 zielen tot overgave des harten en op de avonden der samenkomsten kwamen er 11 zielen tot bekering.

En nu wacht ons D.V. weer een heerlijke Zondag, waarop enige zielen door de doop aan de gemeente zullen worden toegevoegd.

Broeders en zusters, hoe heerlijk is het te mogen zien, dat God de Heer het werk onzer handen wil zegenen en dat het schriftwoord bewaarheid wordt: „zo gij gelooft, zult gij de heerlijkheid Gods zien". En nu geliefden, wij gaan voorwaarts in de heilige strijd, om zielen te winnen voor Zijn Koninkrijk.

Uw broeder in Christus,

(Verkort, E.R.) H. FENNEMA, Secr.

MUNTENDAM. Geliefde broeders en zusters in 's Heren Wijngaard. U zult wel eens gedacht hebben: nu Ds. Hekhuis uit Muntendam weg is, horen wij niets meer van deze gemeente. Mijn broeder en zuster, laat ik u eerst mededelen, dat het de gem. Muntendam uitstekend gaat. Een grote schare komt des Zondags in de kerk, om te luisteren naar het wonderbare Evangelie. Wij zijn zeer dankbaar en erkentelijk voor de hulp van verschillende Voorgangers en hun gemeenten. Ook onze ouderlingen br. Faber en br. v. d. Deen dienen met het Woord. Deze maand hopen ons wederom drie Voorgangers in de predikdiensten voor te gaan.

U ziet geliefde broeders en zusters, de Heer laat ons niet alleen achter. Een schare Evangeliedienaren staat achter ons, om ons met het woord te dienen. Moge God onze broeders rijkelijk hiervoor zegenen. En ik geloof, dat die Voorgangers welke onze gem. reeds hebben gediend, met een grote zegen naar huis zijn gegaan. Immers telkenmale was de kerk vol en 's avonds moesten er stoelen en banken worden bijgezet, om de mensen een plaats te geven. De gem. Muntendam is één in liefde en saamhorigheid. De verenigingen gaan best. Wij hopen echter spoedig, dat God ons een Voorganger zendt. En als God hem zendt, dan *moet hij komen*. De velden zijn wit om te oogsten.

Mogen de komende kerstdagen hoogtijden zijn in onze gemeente, ja in alle gemeenten van ons vaderland.

Met broederlijke groeten,

namens de gemeente,

G. BOITEN, Secr.

STADSKANAAL. Waarde brs. en zrs! Het wordt meer dan tijd, dat wij weer eens iets van ons laten horen. Het verblijdt ons U te kunnen mededelen, dat het de gemeente Stadskanaal bijzonder goed gaat. Velen komen des Zondags luisteren naar de blijde Evangelieboodschap. Dikwijls is onze ruime kerk tot in alle hoeken meer dan bezet. De

arbeid wordt zichtbaar gezegend, doordat velen tot de goede keuze komen en besluiten om met ons Jezus te volgen: velen van hen worden op hun wens door de doop aan de gemeente toegevoegd. De winterarbeid is reeds weer in volle gang. Op verschillende wijze wordt er gewerkt onder jong en oud.

Dat God het werk met Zijn zegen krone, in het toebrengen van vele verloste zondaren, is onze wens en bede. En dat wij als kinderen Gods allen trouw op onze post mogen zijn! Straks hopen wij weer met gemeente en Zondagsscholen het Kerstfeest te vieren. Op de Zondagsscholen worden daarvoor reeds weer voorbereidingen gemaakt met Kerstliederen zingen enz.

Dat de Kerstnummer-campagne een waar succes moge worden! Dat het aantal der straks verkochte nummers dat der voorgaande jaren ver moge overtreffen! Door deze papieren boodschapper wordt ook het oude en steeds weer nieuwe Kerst-evangelie gebracht in vele huisgezinnen.

Met goede moed gaan we de toekomst tegemoet. Onze verwachtingen zijn op God gevestigd, Die in 't verleden zegende en met ons was, en Die ook in de toekomst Dezelfde zal zijn.

„Komt treên wij dan gemoedigd voort" enz.

Met hartelijke groeten,

namens de gem. Stadskanaal,

de Corr.

ROTTERDAM—Z. Woensdag 27 Nov. '35 was voor ons een bijzonder gedenkwaardige dag.

In het kerkgebouw van de Vrijzinnig Hervormden aan de Jagerslaan, dat geheel bezet was, vond toen de constituering van de Gemeente van gedoopte Christenen plaats. Deze dienst werd geleid door Ds. Jeronimus. Om 8 uur ving de dienst aan met het zingen van Ps. 119 : 3, 5. Gelezen werd Ef. 4 : 1—16.

Het zangkoor van de gemeente „Zoekt het verloorne" zong een loflied tot eer van God. Vervolgens sprak Ds. Jeronimus de gemeente toe. Hij was verblijd over het ontstaan van de eerste gemeente van gedoopte Christenen in R'dam (Zuid). Duidelijk werd naar voren gebracht, wat de gemeente is, wat zij zijn moet en wat haar taak is. Als Bijbelchristenen moeten wij ons houden aan Gods Woord, dus ook aan de instellingen van Christus Jezus. Bekering - doop - viering H. Avondmaal is de schriftuurlijke volgorde.

Na breedvoerig hierover gesproken te hebben stonden de leden der gemeente op en gaven door handopsteking te kennen gehoorzaam te willen zijn aan God en Zijn Woord en voortaan zich als gemeente naar buiten te willen openbaren. Ds. de Haan uit Utrecht droeg toen deze gemeente aan God op en dankte God voor al de bewezen weldaden.

Vervolgens werden de ambten ingesteld. Ds. Jeronimus las uit 1 Tim. 3 en sprak een kort woord over de ambten. Br. D. Slort werd bevestigd als Voorganger en de broeders Tessens en Gaasbeek als ouderlingen.

Br. Slort hield daarop een korte intreepredikatie naar aanleiding van 2 Kor. 11 : 2.

Ds. de Haan vertegenwoordigde de Unie van Baptiste gemeenten.

Vertegenwoordigers van de gemeenten 's-Gravenhage, 's-Gravenhage—Oost, Haarlem en Utrecht spraken daarna de zo juist geconstitueerde gemeente met haar Voorganger toe.

Een broeder uit Pernis sprak een warm en hartelijk woord, inzonderheid aan het adres van den Voorganger. „Gij hebt, br. Slort, ons vaak gediend door de prediking des Woords. Ja, Pernis is U erg dankbaar en met broederlijke genegenheid jegens U vervuld."

Hierna overhandigde br. Tessens aan Ds. Slort een nieuwe bijbel in leren band. Een geschenk van de gemeente. Ook worden nog twee palmen geschonken.

Ds. Jeronimus eindigde deze heerlijke avond met dankzegging.

Als bijzonderheid mag ik nog opmerken, dat men vanuit Den Haag met twee grote autobussen was gekomen.

J. GAASBEEK, Secr.

Rotterdam—Z., Heer Danielstr. 78a.

We hebben bovenstaand bericht een weinig verkort, zullen echter met grote belangstelling de arbeid van de gemeente Rotterdam—Z. blijven gadeslaan. De Heer sterke Voorganger en leden. Het aantal leden bedraagt ruim vijftig. E.-R.

MEDEDELINGEN

Br. J. Buiten van Groningen heeft het beroep naar Arnhem aangenomen.

Nieuwjaarswens.

Ook dit jaar bestaat er wederom gelegenheid een nieuwjaarswens in „De Christen" te plaatsen. Het eerste nummer in het nieuwe jaar verschijnt op Vrijdag 3 Januari. Zendt tijdig Uw nieuwjaarswens in.

ADM.

Helpt Utrecht.

Voor de nieuwe kerk ontvangen van C. B. te den H. f 5.—

Voorts een Obligaat van f 10.— van B. P. te A.

Hartelijk dank.

Gironummer van de Bapt. gemeente is 101892.

Friesland trekt!

Over de weiden, greiden en meren van onze provincie trekken de vogels. Hun gesnater klinkt ver in 't middernachtelijk uur.

Maar meer dan deze reizigers der luchten, trekken de broeders en zusters. En zingend gaan ze langs de wegen.

De andere week zal Heerenveen hen ontvangen. Ze zullen komen van de koude kust met hun warme harten: de mensen uit Stavoren en Workum. En gij uit onze grootste havenplaats, Harlingen, zult gij ook trekken? Leeuwarden, Sneek, Heeg, Drachten, Noordbergum, Zandbulten, Haulerwijk — trekt, trekt op. Naar Heerenveen. Wij zullen zingen: Onze voeten zijn staande in Uwe poorten, o Heerenveen. Wij willen bidden om Uw vrede. Komt allen! Welk een grote toevergadering zal dat zijn in de witte bioscoop. Bereidt Uzelf en anderen een zegen.

Komt Donderdag of/en Vrijdag, 12 en 13 Dec. naar Heerenveen. Zingend, biddend.

Indien gij gelooft, gij zult de heerlijkheid Gods zien.

Friesland voor Jezus!

HUIZINGA.

Zusterhulp.

2e verantwoording Zelfverloocheningsweek.

Van afd.

Musselkanaal	f 21.32
Utrecht	- 4.25
Deventer	- 12.—
N. Pekela	- 38.57
's-Gravenhage (Oost)	- 4.—

Met dank en zr.groet,

A. BOITEN—Attema.

Na de aanbeveling van de nieuwste uitgaven van Callenbach in het laatste nummer van „De Christen", valt over dit onderwerp weinig meer te zeggen. Daar er te weinig tijd was voor 't comité, om de boeken nauwkeurig door te lezen, is het dit maal maar vluchtig gegaan. Een volgende keer zal er eerder mee begonnen moeten worden. Het „gevreesde" onderwerp: de kinderdoop heb ik niet gevonden, alleen trof ik in een boek van Mevr. Renes—Boldingh: Van een schooljongen in Batakland een zin aan: „Zoiets zou men van *gedoopte* Christenjongens niet verwachten". Als deze zin een bezwaar mocht zijn voor 't uitreiken van dat boekje, bestelle men het niet.

E. DE VRIES.

Jeugd van Z.-O. Groningen!

Dit is de laatste keer

dat ik jullie opwek om van onze eensgezindheid en werkwil blijk te geven door de Jeugddag te N. Pekela te verrijken met jullie tegenwoordigheid. Wie herinnert zich niet het eerste treffen in Vrieschelo? Nu, we willen allen naar N. Pekela en bewijzen, dat onze leus is „naar hoger".

Programma van de Jeugddag op Woensd. 11 Dec. te N. Pekela.

3 uur. Leider Ds. J. B. de Neef van Vrieschelo.
Inleiding over „Nationalisme" door Muntendam.
Duet uit Vrieschelo.
Voordracht uit Vrieschelo.
Improvisatie's.

7 uur. Leider Ds. J. W. Weenink van Stadskanaal.
Zangver. uit Stadskanaal.
Opstel uit Vriescheloo.
Voordracht uit Muntendam.
Vertegenwoordiging van de N. B. J. R.

Ieder kome vrij en blij!

Onze Heer staat klaar om te zegenen!

Met hartelijke N. B. J. B.groeten,

namens Jedaco,

de secr. T. JANSMA.

RONDBLIK.

De Noorse kerk.

In Noorwegen is de koers der theologische faculteit van de Frederikuniversiteit te Oslo van negatief critisch allengs verlegd naar positief-orthodox. In de Noorse intellectuele wereld is een beweging van deze aard vrij algemeen en vrij sterk. Een comité, uit hoogleraren bestaande, heeft een proclamatie in het licht gegeven, waarin het Noorse volk tot terugkeer naar het positieve Christendom wordt opgeroepen. De Duitse hoogleraar te Erlangen, Prof. Dr. Paul Althaus, een der meest vooraanstaande leiders van het orthodox Lutheranisme (belijdenisbeweging) sprak in dit verband te Oslo in een predikantensamenkomst. Men brengt dit Noorse réveil ook in verband met invloeden der dialectische theologie en der Oxford-groepenbeweging.

Minister Kerrl.

In een rede voor de theologische studenten der Berlijnse faculteit heeft de Duitse rijksminister voor kerkelijke aangelegenheden Kerrl blijkens de persverslagen verklaard, dat hij het Führerprincipe *voor de kerk verwerpt.* Het „Führerprincipe", aldus de minister, „is niets voor de kerk; het is een politiek principe. De kerk echter moet door den H. Geest en door de liefde doordrongen en geleid worden".

Inderdaad heeft de minister de sterkste aanhangers van het Führerprincipe in de kerk, rijksbisschop Ludwig Müller en landsbisschop Dr. Dietrich (Hessen-Nassau) en Dr. Coch (Saksen) reeds geheel ter zijde geschoven en hun ambtsbevoegdheden op kerkelijke besturen doen overgaan.

Zendingsjubileum.

De zending in China herdacht de 4e November, dat 100 jaar geleden de eerste zendingsarts in China, n.l. Dr. Peter Parker, te Kanton zijn kliniek opende (een ogenkliniek). Nog heden bestaat dit hospitaal, al moest het ook driemaal tijdelijk zijn poorten sluiten en al onderging het ook drie belegeringen (1840, 1856 en 1884) en menige revolutie o.a. de Peiping-revolutie, de Boxer-opstand in 1900, de revolutie van 1911, de stormen van 1926—1928. In al deze merkwaardigheden is het hospitaal slechts één keer in brand gestoken, doch nadien weer hersteld.

Nationale Bijbelvertaling.

Aangaande de nieuwe nationale bijbelvertaling, welke door het initiatief van het Nederlands Bijbelgenootschap in wording is, lezen wij in het zo juist verschenen jaarverslag:

„Omtrent de Nieuwe Vertaling kan worden medegedeeld, dat thans het Nieuwe Testament in eerste instantie bewerkt is van Mattheüs tot en met Hebreeën. Als proeve der nieuwe vertaling zagen Mattheüs en Romeinen en Johannes en 1 Corinthe het licht. De arbeid der commissie voor het Oude Testament is in volle gang; een paar bijbelboeken, door de twee hoofdvertalers voor die boeken aangewezen, bewerkt, kwamen gereed en een aanvankelijke vertaling is door hen ingezonden.

Billy Sunday.

Een van de meest bekende en originele evangelisten der wereld, namelijk Ds. William Ashley, beter bekend als Billy Sunday is 7 November j.l. te Chicago op 72-jarige leeftijd overleden. Billy Sunday, zat vol met de ongelooflijkste invallen, danste, zong en dramatiseerde op zijn geïmproviseerde kansels, trok in het vuur van zijn rede zijn jas uit en gesticuleerde in hemdsmouwen, maar al gaf hij toe dat zijn methoden eigenaardig waren, hij beroemde zich er op, dat de mensen in elk geval hem begrepen en dat hij in 45 jaren van evangelisatieprediking tot 80 millioen mensen had mogen spreken.

Kerk en Wereldvrede.

Prof. Dr. Adolf Keller te Genève schrijft, dat het manifest, hetwelk de Amerikaanse kerkenbond (de Federal Council) in verband met de tegenwoordige politieke toestand en de wereldcrisis uitvaardigde, in alle landen der wereld aandacht en ondersteuning verdient. De Amerikaanse Kerkenbond, bij welke bond 150.000 kerkelijke gemeenten zijn aangesloten, spreekt in dit manifest niet alleen van de Christelijke noodzakelijkheid van een embargo op wapenuitvoer naar oorlogvoerende landen, alsook van een embargo op alle leningen en credieten, die aan oorlogvoering ten goede komen, maar oordeelt ook, dat de Christelijke kerken ter wereld zich sterker dan tot dusver met de vredesvraag moeten bezighouden. De kerk heeft weliswaar de blijde boodschap te brengen in de eerste plaats, maar uit de religieuse taak vloeit een morele taak voort. In het bijzonder vragen de Amerikaanse kerken aandacht voor een contrôle op de fabricatie van en de handel in wapentuig en voor het plan om de koloniën en de grondstoffengebieden der wereld nieuw te verdelen. De contrôle op fabricatie van en handel in wapentuig is zeer nodig en is gemakkelijker te verwezenlijken. In Amerika is reeds een staatscommissie daartoe benoemd. De kerkenbond vraagt, dat Amerika een internationale contrôle in het leven roepe. In het plan tot een nieuwe koloniënverdeling zien de Amerikaanse kerken een nieuw principe opkomen, dat de grootste betekenis kan krijgen voor de wereldvrede. Het manifest der kerken spreekt met het oog op de tegenwoordige verdeling der te koloniseren gebieden van een economische wanverdeling (economic maladjustment) welke de vrede der wereld bedreigt. Daarom dringen de Amerikaanse kerken er bij haar regering op aan het initiatief te nemen tot een wereldconferentie ter zake, welke dan niet slechts te regelen zou hebben hoe het koloniaal bezit verdeeld moet worden, maar ook hoe de te koloniseren volkeren behandeld behoren te worden.

De Jodenwetten.

In Duitsland zijn per dato 14 November j.l. uitvoeringsbepalingen afgekondigd op de Neurenberger Jodenwetten. In deze uitvoeringsbepalingen worden de staatsburgerrechten geregeld, de uitsluiting der Joden onder bepaalde verzachtingen bepaald en het huwelijksrecht geregeld. We ontlenen aan deze verordeningen de volgende artikelen:

Art. 4. Een Jood kan niet rijksburger zijn. Hem komt stemrecht in publieke aangelegenheden niet toe; hij kan een openbaar ambt niet bekleden.

Joodse beambten verlaten de 31ste December 1935 de dienst. Wanneer deze beambten in de wereldoorlog aan het front voor het Duitse rijk of voor zijn bondgenoten gestreden hebben, ontvangen zij tot aan het bereiken van de leeftijdsgrens als wachtgeld het volle het laatst genoten diensttractement; zij klimmen echter niet periodiek in tractement op. Na het bereiken van de leeftijdsgrens wordt hun pensioen naar het laatst genoten diensttractement opnieuw berekend.

De aangelegenheden der godsdienstgemeenschappen worden hierdoor niet getroffen.

De dienst der onderwijzers aan publieke Joodse scholen blijft tot aan de nieuw-regeling van het Joodse schoolwezen onaangetast.

In de uitvoeringsbepalingen der wet op de reinhouding van het bloed wordt behalve het huwelijk met Joden ook het huwelijk verboden met diegenen, die een erfelijk belaste nakomelingschap kunnen doen verwachten. Zij die een of twee Joodse grootouders gehad hebben, kunnen onder bepaalde omstandigheden krachtens deze wet verlof tot huwelijk met Duitsers krijgen. Wat erfelijke belasting betreft zeggen art. 6 en 7 het volgende:

Art. 6. Een huwelijk mag eveneens niet gesloten worden, als daaruit een voor de zuivering van het bloed schadelijke nakomelingschap te verwachten is.

Art. 7. Vóór de huwelijkssluiting heeft ieder verloofde door een getuigschrift van geschiktheid voor het huwelijk (art. 2 der wet op de gezondheid van het huwelijk van 18 October 1935) aan te tonen, dat geen huwelijksbeletsel in de zin van art. 6 dezer verordening bestaat. Wordt dit getuigschrift geweigerd, dan kan slechts bezwaar worden ingediend tegen de dienstinspectie.

III

LEESTAFEL.

Het Avondmaal des Heeren naar de Heilige Schrift.*

De schrijver toetst in deze studie de opvattingen en liturgie van de Rooms Katholieke kerk en die van de Protestanten voor zover zij zijn vastgelegd in en beheerst worden door de Nederlandse

*) G. van Dorssen. Het Avondmaal des Heeren naar de Heilige Schrift. H. J. Paris, Amsterdam. Prijs gebonden f 1.10.

geloofsbelijdenis aan de beschrijvingen van Paulus en de evangelisten. En deze toetsing valt niet voordelig uit voor de pleitbezorgers en aanhangers van „de reine bediening der sacramenten", die zich ervan verzekerd houden, dat de „ware" kerk aan die „reine" bediening, waaronder dan te verstaan is sobere, eenvoudige bediening zonder meer, te kennen is De „valse" kerk, daarentegen, die volgens art. 29 van voornoemde belijdenis de sacramenten niet bedient gelijk Christus in Zijn Woord verordend heeft, maar doet daar af en toe gelijk als het haar goeddunkt, komt daarbij in een zeer gunstig licht te staan. Ernstig bezwaar wordt gemaakt tegen het woordje *dat* in het *dat is mijn lichaam*. In de grondtekst is *dat: dit*, en de Statenvertalers hebben de a in een i veranderd, omdat *dat* meer strookte met hun dogmatische overtuiging. De Heer heeft dus niet gezegd: „*dat*", maar „*dit* is mijn lichaam". Het woord van Christus moet naar het gevoelen van den schrijver aanvaard worden gelijk het geschreven staat, hoe moeilijk het ook valt aan het verstand zich daaraan te onderwerpen. Indien Christus van iets, dat ons toeschijnt brood te zijn, zegt, dat het Zijn lichaam is, staan wij voor de keuze, aan wie meer geloof te hechten, aan Christus of aan onszelf. Het is altijd het veiligst zich eenvoudig aan het woord van Christus te houden. Voorts dient bedacht, dat wezensverandering ener zaak geen onschriftuurlijke waarheid is. De staf van Mozes b.v. werd een slang en omgekeerd. En maakte Jezus van water geen wijn? De bijbel is vol machtsdaden, die plotseling een bestaande toestand vervangen door een andere. Christus heeft ook in het laatste avondmaal het door Hem uitgereikte brood in Zijn lichaam en de wijn in Zijn bloed veranderd.

Waar Christus volgens de brief aan de Hebreeën onze Hogepriester is, „een bedienaar des heiligdoms en des waren tabernakels", kan Zijn bediening slechts hierin bestaan, dat Hij zichzelf tot het einde der eeuwen, als het ware Offer des Vaders voorstelt. Deze bediening oefent Hij in de aardse sfeer uit door middel van hen, die Hij als vertegenwoordigers Zijner bediening aanstelde d. w. z. de priesters des N. Verbonds. Dit geschiedt zo dikwijls naar Zijn instelling gehandeld wordt tot „Zijne gedachtenis".

* * *

Het is een warm woord, dat ons in dit boekje wordt voorgelegd. Wij krijgen de indruk, dat de auteur de heilige zaak der waarheid eerlijk wil dienen. Maar wij delen zijn zienswijze niet. Hij klaagt over de tendentieuze vertaling der Statenvertalers, maar is hijzelf niet tendentieus als hij de wezensverandering van het brood en de wijn verklaart? Bij staf en wijn is de wezensverandering uiterlijk zichtbaar en bij brood en wijn niet. Of zijn hier zalig die niet gezien hebben en nochtans geloven?

Het is volkomen waar, dat opgemerkt wordt, dat „het wel nimmer gelukken zal de geheimen van het christelijk geloof te doorgronden". Doch is het niet minder waar, dat wij alleen datgene wezenlijk geloven, wat wij enigermate kunnen begrijpen? En kan men de Transsubstantiatie ook maar enigermate begrijpen?

Neen, wij onderschrijven de conclusies van deze studie niet. De schrijver leeft en beweegt zich voor een God, die verzoend moet worden. Wij mogen leven en ons bewegen voor een God, die verzoend is. De schrijver kan het dagelijkse zoenoffer in de mis niet ontberen. Wij houden ons vast aan Hem, van wien in de Hebreënbrief gezegd wordt: „dien het niet alle dagen nodig was . . . . te offeren voor de zonden des volks, want *dat heeft Hij eenmaal gedaan, als Hij zichzelven opgeofferd heeft*".

De schrijver heeft dan ook slechts twee sacramenten: doop en avondmaal. Wij, kinderen der vrijheid, hebben er geen of legio. Ons zijn alle dingen heilig.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

Mededeelingen, No. 3, uitgave van De Orde der Getrouwe Getuigen. De inhoud bestaat voornamelijk uit het wijdingswoord, gesproken bij de opening van de tweede Ordedag op 24 Oct. j.l. te Hemmen, en een toelichting van de „Zuivering van kerkelijke toestanden".

Het geschriftje is voor ons weinig belangrijk.

Opvallend is, dat men de „Open brief" van Ds. Knottnerus (zie „De Christen" van 1 Nov. '35 rubriek Rondblik) doodzwijgt. Terwijl er toch plannen bestaan, om binnenkort te komen tot oprichting van een nieuwe orde of broederschap.

d. H.

We ontvingen het *derde pakket* van de 20ste jaargang der *Evangelisatie-Bibliotheek*. Uitgever J. N. Voorhoeve Den Haag.

Deze zending bestaat uit:

1. *Landwegbaronnen*, door W. Laatsman.

Een spannend en leerzaam boek. Het boek tintelt van leven en zal zijn weg wel vinden. Niet zonder zegen voor eigen hart en leven lazen we de geschiedenis van Biebelootje. 't Is een goed evangelisatieboek.

Prijs f 1,40, gebonden f 1,90.

2. *Laat uw licht schijnen*, naar C. H. Spurgeon, door A. G. Barkey Wolf. Dit werkje bevat de voornaamste gedachten uit drie lezingen, die Spurgeon eens voor zijn studenten over kaarsen hield. Hoe beeldenrijk was toch de taal van Spurgeon. De vertaling is heel mooi.

Prijs f 0.45.

3. *8 Traktaten*, bevattende elk een tekening en een pakkend woord. Per 100 ex. f 0.55.

4. *Een Weekkalendertje voor 1936*. Prijs f 0.35.

Voor leden van de E-B., bij nabestelling, gereduceerde prijzen.

d. H.

III

Heb goede manieren ook tegenover uw Verlosser en Zaligmaker.

Indien iemand een afspraak heeft, die hij niet kan houden, dan vraagt de wellevendheid, dat hij zijn verontschuldiging aanbiedt met opgaaf van redenen.

De godsdienstoefeningen des Zondags, de bidstonden in de week, enz. zijn het gevolg van een afspraak tussen Christus en ons.

Hij houdt Zijn afspraak. Hij mist op de afgesproken plaatsen nimmer.

Nu kan het gebeuren, dat Zijn volgelingen in gebreke blijven. In dat geval verlangt de gewone beleefdheid en eerbied voor Zijn persoon, dat zij kennis geven van hun afwezigheid en een enkel woord van toelichting daaraan toevoegen.

Hebben zij een geldige reden om weg te blijven, dan behoren zij Hem dat te vertellen en Hij zal ze helpen opdat zij hun weg naar elders met blijdschap zullen reizen.

Maar zo zij geen geldige reden hebben om die Hem voor te leggen .... wat dan? Dan moeten zij Hem toch maar in kennis stellen met die onwaardige redenen. En het gevolg zal zijn, dat zij zich schamen en weldra op weg zijn om hun afspraak te houden. Want wie van Zijn vrienden kan zich onbetamelijk tegenover Hem gedragen?

Heb goede manieren jegens uw Verlosser en Zaligmaker.

Gij hebt ze jegens uw huisvrienden. Onthoud ze Jezus Christus niet.

III

Houd uw leven vrij van grote en kleine leugens; ze trekken u van de ene moeilijkheid in de andere.

III

Vrijdag 13 December 1935 No. 2396 54ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN — GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. L. DE HAAN - UTRECHT
KERKSTRAAT 28 BIS
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.65 BUITENLAND PER JAAR f 3.50

AAN ZEER STILLE WATEREN

HET VIJFDE NACHTGEZICHT.

Niet door kracht, noch door geweld, maar door Mijn Geest zal het geschieden, zegt de Heer der heirscharen. Zach. 4 : 6.

Wie het vijfde nachtgezicht van Zacharia zien wil leze het aangegeven hoofdstuk.

De profeet ontving dit gezicht om het de twee leidslieden des volks te vertellen. Dat waren Jozua en Zerubbabel. Zij waren ontmoedigd door de verbazende moeilijkheden, die hun door vijand en vriend op de weg gelegd werden. De tempel zou namelijk herbouwd worden op wens van Cyrus, ook Kores genoemd. Maar dat ging zo maar niet. Ik denk, dat Zerubbabel juist vol vertwijfeling uitgeroepen heeft: had ik maar meer mensen, meer soldaten, meer dapperen dan zouden ze 't zien die Samaritanen daar en die pessimisten hier. Toen kwam Zacharia bij hem binnen, riep Jozua er bij en vertelde hun het wondere gezicht met de uitleg van God er bij: niet door menselijke macht, maar door Mijn Geest zal het geschieden. De woning van God moest niet uit stenen gebouwd worden, waaraan mensenbloed kleefde.

* * *

De woning voor God wordt door Zijn Geest gebouwd.

Het is wel goed dat wij ons dat gedurig voor de ogen houden.

Wij vervallen niet meer in de fout van hen uit de Middeleeuwen die met brandstapel, en wat al de menselijke geest aan martelwerktuigen uit kon denken, het huis van God wilden bouwen. Ofschoon, ook hier zeggen wij gauw teveel. Ik meen mij te herinneren, dat in dit jaar des Heren een kardinaal van Milaan met vreugde daaraan dacht dat de Italianen nu het kruis des Heren kunnen planten onder de barbaren van Abessynië. Zie, dan zijn wij sedert de Middeleeuwen nog niet veel opgeschoten. Goddank, zo denken niet allen.

Echter houdt dit troostwoord voor Zerubbabel een lichte, en misschien zware, vermaning voor ons in.

Dit woord dat de bouw van de gemeente van onzen Heer niet door kracht noch door geweld geschiedt. Namelijk niet door de kracht van onze menselijke geest, niet door vlijmscherpe betogen, godsdienstige haarkloverij. En niet door geweldige woordenkunstenaars, die uit de verkondiging van het evangelie een lustspel voor het oor kunnen maken. Niet door perscampagnes en perfecte organisatie.

Niet door de kracht van iets dat des mensen is wil God Zijn tempel bouwen. Daarvan kunnen wij uit ervaring spreken.

Door Mijn Geest zal het geschieden.

* * *

O, als het dan toch maar geschiedde. Wat? De tempelbouw. De bouw der gemeente.

Maar wij kunnen immers niets daaraan doen. Zeker, zaaien en nat maken, maar geen wasdom.

Zien wij het geschieden? Is de Geest des Heren bezig? Waait de wind Gods door de hof? Is daar het ruisen van doodsbeenderen?

Ja, Hallelujah. Hier en daar over de wereld klinkt de juichtoon van het leven Gods. In vele tijdschriften en boeken uiten tallozen een hunkering naar een machtige openbaring van Gods heerlijkheid. Meerdere kinderen Gods ontwaken en bevinden dat hun leven in 't geloof tot op heden niets anders was dan een stilleven: en dan nog wel een wintergezicht. Het is niet meer zo wat een amerikaans predikant gezegd heeft, volgens het citaat van Ronald Fangen in „De Christelijke Wereldrevolutie": „Wij Christenen zijn zo bloedarm geworden, dat wij menen, als onze bloedcirculatie normaal wordt, koorts te hebben." Integendeel, onze harten verlangen vurig naar de sterke polsslag van het levend geloof.

Ook in deze dagen van vertwijfeling en verwarring golft het bewustzijn door de kinderen Gods: het zal geschieden. Gok zal Zijn tempel bouwen. Als in de Pinksterdagen. „Indien gij gelooft, gij zult de heerlijkheid Gods zien". Luther belijdt ook zijn geloof hierin als hij bidt om den Heiligen Geest:

Op het blinken Uwer stralen
Buigt zich d' aard voor Jezus neer!

Broeders en zusters, geeft ruimte aan den Geest des Heren. Als wij zwak zijn, worden we sterk. Laat ons allen bidden:

Geest des Heren, kom van boven.

Dan zal het geschieden. Wonderbaar heerlijk. Mensen zullen komen en Jezus aanroepen. De tijden van verkwikking zullen komen. Op valleien en bergen zal nieuw leven zijn. De gemeenten zullen werkplaatsen Gods worden.

Hoe lang nog, Here?

HUIZINGA.

KERSTFEESTVIERING.

Referaat gehouden door den heer S. Huberts, op de Z.schoolconferentie te Stadskanaal.

Over het onderwerp „Kerstfeestviering" valt zeer zeker veel te zeggen.

Zondagsschool en kerstfeest horen bijelkaar. Wij kunnen misschien ons Zomeruitstapje missen, ons kerstfeest evenwel *niet*.

Ik wil trachten enige practische wenken te geven, voor een te houden kerstfeestviering met onze kinderen der Zondagsschool.

Vooraf houd ik mij overtuigd, dat velen Uwer wellicht een andere mening over het vieren van ons kerstfeest zijn toegedaan. Misschien spreken plaatselijke omstandigheden hier een woordje mee.

Nog enkele weken resten ons van het heuglijk feit, dat wij weer met onze kinderen het heerlijke kerstfeest mogen vieren.

Wij, als onderwijzers en onderwijzeressen krijgen het „druk".

Vele dingen vragen onze bijzondere aandacht:

I. Het instuderen van de te zingen liederen.

II. Het kopen der geschenken en 't inpakken hiervan.

III. Het bijeenbrengen van de gelden voor het Kerstfeest. Vooral in deze tijd een moeilijk probleem.

IV. Het aanschaffen van één of twee kerstbomen.

V. De versieringen.

VI. Het voor de zoveelste maal te vertellen Kerstverhaal.

VII. Het vrije verhaal.

Kortom, een moeilijke tijd van voorbereiding. Het treffen van allerlei regelingen, vraagt onze bijzondere tijd en zorg.

Ik geloof niet, dat er veel Zondagsscholen zijn, waar met de kinderen geen kerstfeest wordt gevierd.

Zelf ben ik als kind een tijdlang leerling geweest op een Zondagsschool waar men in 't geheel geen kerstfeest met de kinderen vierde. Er was bij mij een grote leegte, omdat ik gewend was, om met vele anderen te zingen en te horen van het grote feit, dat de Here Jezus ook voor mij in Bethlehem was geboren.

Waartoe vieren wij feest met onze Zondagsscholen? Is 't om eens met de kinderen te kunnen feesten? Om hen een genoegen te verschaffen? En ook onszelf?

Neen!

Wij mogen ze op het kerstfeest brengen bij het Kind in de kribbe van Bethlehem. Bij de kribbe mogen wij hen wijzen, dat hierin de Heiland ligt, die ook voor *hen* op aarde kwam. Hun Heer en Koning, die hun woning in Zijns Vaders huis bereidt.

Velen van onze kinderen komen vaak uit ongodsdienstige gezinnen. Als wij dus ook met *hun* ouders het kerstfeest gedenken, dan is het zeker voor ons als personeel één der vele kerstvreugden, dat wij ook die ouders bekend mogen maken met het heerlijke feit, dat de Here Jezus de Heiland der wereld wil zijn.

En dat *ons* Kerstfeest iets geheel anders is, dan het Kerstfeest dat ons laat zien mooie winkeletalages met fantastische rode verlichting, of een opgetuigde kerstboom in een café. Een z.g.n. maatschappelijk kerstfeest.

Hoe zullen wij het kerstfeest vieren? Ons kerstfeest moet stemmig zijn, *niet* luidruchtig. Daar moeten wij voor waken.

Laat de kinderen, vooral wanneer het feest in de kerk wordt gevierd, zo stil mogelijk binnenkomen. Misschien zou het wenselijk zijn, om dit te doen onder 't spelen van zachte orgelmuziek. Want — en dit zeg ik uit ervaring — komen de kinderen met veel rumoer naar binnen, dan legt dit een stempel op het te houden feest. Ze worden zo moeilijk weer stil. En ons kerstfeest dient te blijven van 't begin tot 't eind, in de sfeer van Bethlehems kribbe. Ook hier was het rustig.

Laat het ook onder het uitreiken van de tractaties zoveel mogelijk rustig blijven.

Schenk geen chocolade. Hierdoor ontstaat dikwijls verwarring op het feest. Vooral geen hoerageroep aanheffen, wanneer een tractatie wordt binnengebracht.

Wanneer elke onderwijzer, tijdens de feestviering zijn aandacht besteedt aan 't rustig houden der kinderen, komt het feest beter tot zijn recht.

Laten ook de liederen welke gezongen worden, gezongen worden ter ere van Hem, van Wien wij zingen. De zang vraagt mede onze bijzondere aandacht. Niet schreeuwend zingen, maar leer uw kinderen, 't eerbiedig doen.

Zo mogelijk kunt ge één der oudste leerlingen een korte openingstoespraak laten houden. De zelfwerkzaamheid van het kind tijdens de feestviering is ook hier op zijn plaats. Het mag gerust actief aan het feest deelnemen. Laat ook enkele leerlingen een mooi lied zingen — al of niet afgewisseld door op te zeggen bijbelteksten betreffende de Kerstgeschiedenis. Men kieze hiervoor die kinderen, die helder en duidelijk spreken.

Vooral, wanneer ook de ouders aanwezig zijn, zullen zij dit zeker op prijs stellen.

Het kerstverhaal en de z.g.n. vrije vertelling eisen ernstige voorbereiding.

Laat het wonder van Gods grote Gave in een stille ure op U inwerken. Liefst enige dagen voordat gij voor de schare kinderen en hun ouders moet vertellen. Vertel het verhaal eerst aan uzelf. Leef U de gebeurtenissen in. Laat de vertelling in U rijpen.

Vertel vooral niet te lang. Een kwartier à 20 minuten zijn voldoende. Vertelt ge langer, dan verliest ge spoedig het nodige contact met uw hoorders.

Bij het kerstverhaal kunt gij — indien wenselijk — aan de kinderen enige vragen stellen, of bijbelteksten laten opzeggen. Maar zorg er dan voor, dat *die* kinderen hiervoor in aanmerking komen, die van te voren de antwoorden of teksten grondig van buiten hebben geleerd.

Welk vrij verhaal kan ik vertellen? Dit is voor velen onzer een grote moeilijkheid. De firma Callenbach geeft enkele boekwerken uit, die in deze behoeften voorzien, b.v. „Bij den Kerstboom", „Vier Kerstvertellingen" en „Als alle lichten branden".

Een Kerstfeestviering mag voor kleine kinderen niet langer dan $1^1/_2$ uur duren. Voor grotere plm. 2 uur.

Breng het Zondagsschoolkind bij de Kribbe en laat het *iets* beleven van de Grote Gave, die God ons in Zijn Zoon heeft geschonken.

Wilt ge iets vertellen over de versierde kerstboom? Ook dit kunt ge doen.

't Is mij uit mijn jeugd bijgebleven, dat één der onderwijzers eens op een kerstfeest de kerstboom ter sprake bracht. En het trof mij als kind, dat hij vertelde, dat de Here Jezus het Licht is, ons door God geschonken.

Zo herinnerden ons de lichtjes aan de boom aan het Licht, dat uitstraalde van Bethlehems kribbe, in deze donkere wereld.

Het kerstfeest kan ook liturgisch worden gevierd. Een voorbeeld hiervan kunt ge vinden in het boekje: „Wij gaan naar Bethlehem" door P. H. Stevens, uitgegeven bij Callenbach. In dit boekje komen vele nuttige wenken voor een goede kerstfeestviering aan de orde.

Over het uitreiken van de cadeautjes en boeken ga ik voorbij. Dit geschiedt natuurlijk aan 't slot van het feest. Men late de ouders eerst de kerk of zaal verlaten, alvorens tot de uitreiking wordt overgegaan.

Dit met het oog op een eventueel verstoren van de indruk van 't feest op de ouders.

Op één ding wil ik hier nog wijzen. En dat is het afscheid van de oudste leerlingen. 't Is altijd ontroerend, als deze op het kerstfeest afscheid van de Zondagsschool nemen.

Ze komen naar voren en de plaatselijke predikant, of één der onderwijzers geven de scheidende leerlingen een kort, ernstig woord mee op hun verder levenspad en hierbij wordt hun een bijbeltje of psalmboek overhandigd, voorzien van hun naam en een toepasselijke tekst.

Ik geloof, dat dit een goede gewoonte is en heel goed bij het slot van een kerstfeest past.

Wanneer het feest biddend wordt voorbereid, kan het niet anders, of de indruk die het op allen maakt, die het meevieren, moet ruime zegen wegdragen.

God geve, dat ook het komende kerstfeest voor onze kinderen, de ouders en voor onszelf gezegend mag worden.

EEN BRIEF UIT HAMBURG.

Advent.

Hamburg-Seminar. Twee woorden, die voor elke Baptist in Holland en Duitsland ten nauwste met elkaar verbonden zijn.

— Het Seminar — Een woord dat bij hen die er door gingen, aangename herinneringen wakker roept, maar ook een woord, dat menig jongeman, die zich geroepen voelt voor de dienst des Heren, met blijde hope vervult.

3 Maanden in Duitsland. Land en volk leert men langzaam aan kennen en waarderen. Aan het Seminar-leven went men spoedig. De studie rooft de

tijd, zodat men vol verbazing telkens weer naar de kalender staart, en zich afvraagt, hoe het mogelijk is, dat over 14 dagen de kerstvacantie al begint. Eerste indrukken te geven is moeilijk, door het vele nieuwe dat men ontmoet. Alle vorige indrukken zijn echter vervaagd door de indruk van het eerste adventsfeest in Duitsland.

Feestvieren kan men in Duitsland, en adventsfeest bizonder. Waar men komt heerst blijde stemming. Ook in 't Seminar en in de gemeenten hebben we het gevoeld.

's Morgens begon het al. Niet als gewoon Zondagsstemming. Er was iets anders. De lampen in de gangen waren versierd. In de eetzaal wachtten ons keurig gedekte tafels, getooid met geurig dennengroen, waartussen vrolijk de kaarsen flikkerden.

Broeder Schneider hield een tafelrede, waarin hij er op wees, dat dit het laatste adventsfeest was dat in deze zaal werd gehouden. Noch enkele maanden, en de plaats waar wij feest vieren is veranderd in een autobaan. Met dank aan God, zien wij hoe het nieuwe gebouw spoedig klaar zal zijn om ons liefderijk op te nemen.

's Avonds werd er ook in de verschillende kerken advent gevierd. Daar verkondigde ons de kerstkrans met één brandende kaars, dat het de eerste advent-Zondag was. Volgende Zondag zulllen er 2 branden dan 3 en eindelijk 4. En dan? Wel dan knielen wij neer in de geest bij de kribbe van Bethlehem. Dan zullen wij 't het kindeke belijden als zovele malen te voren, dat wij niets kunnen brengen, en we zullen 't zingen zoals we als kind zongen: „Niets dan ons harte, neem dat dan o Heer".

Gaan wij in deze stemming kerstfeest tegemoet, en laat de adventstijd voor ons zijn een tijd van voorbereiding, maar ook een tijd waarin wij uitdragen de blijde boodschap van den komenden Christus.

Hartelijke groeten, de uwe in Christus,

G. W. TIJMAN.

UIT DE GEMEENTEN

WORKUM. Zondag 24 November mochten we onzen broeder Ds. Hornstra, Voorganger Almelo-Enschedé, vroeger lid van onze gemeente, hier in Workum hebben, om ons te dienen in prediking, doop en avondmaal. Er was n.l. een zuster, die jaren meeleefde met de gemeente en nu vroeg om opname. Na haar belijdenis gehoord te hebben, kon de gemeente tot opname besluiten. 's Namiddags half drie was Beth-El geheel gevuld. Met heilige ernst werd het woord gebracht; met grote belangstelling werd geluisterd. Plechtig was de bediening van de doop. Daarna werd het Avondmaal gevierd met de pas gedoopte zuster. Welkomstwoorden werden uitgesproken door ouderling Hamer — het was voor de Workumer gemeente een goede dag.

De groeten van onze gemeente.

De Correspondent.

DEVENTER, 9 Dec. Gel. brs. en zrs. De arbeid in onze gemeente en takken van arbeid vindt geregeld voortgang. Verrassingen en teleurstellingen wisselen elkaar soms af, maar het schip onzer gemeente vaart veilig tussen de klippen door. Wij weten Wie het roer in Handen heeft. Zo af en toe krijgt het wel eens een stoot, maar daar moet het tegen kunnen. Als er ergens een gat ontstaat is de gemeente paraat om zo spoedig mogelijk de gaten te stoppen en het lek te verhelpen. Zo was er ook een gat gekomen in het Kassalaadje van onzen penningmeester. Nijvere en rappe handen hielpen trouw mee om het gat te stoppen. Onze gezellige verkoopavond van Zaterdag 30 Nov. bracht een verblijdend resultaat.

2 zusters gingen ons helaas verlaten, doch Zondag j.l. vulde een jonge broeder een ledige plaats weer aan. Op zijn ziekbed deed hij de beslissende keuze des harten en thans vond zijn doopsbediening plaats onder veel belangstelling. Onze br. Voorganger Ds. Bouritius sprak naar aanl. van de woorden uit 1 Tim. 6 : 12, over het strijden van de goede strijd des geloofs en het belijden van de goede belijdenis voor vele getuigen.

Het gemeente-zangkoor zong een 4-tal liederen. Aan het Avondmaal, dat hierop volgde, werd onze jonge br. door onzen ouderl. br. Peters een hartelijk welkom toegeroepen.

Met broedergroet,

C. M. PETERS, Secr.

December - Kerstnummermaand

Onze kerstnummercampagne is in volle gang. Honderden in den lande bieden met een blij hart onze uitnemendgeslaagdeKerstboodschapper den volke aan, want zij doen het om Jezus' wil. Behoort ook gij tot hen? Of zijt gij te oud of te critisch of te hoogmoedig? De voorraad slinkt zienderogen. Maar hij is nog niet uitgeput.

Een hoogbejaarde broeder schreef mij: „Ik kan er zelf niet meer op uittrekken - 'k zou het graag willen doen - maar wilt U voor mijn rekening een kerstnummer sturen aan ...." En dan volgt een lange lijst van adressen.

Een liefhebbende ziel in een oude romp bedenkt mooie dingen!

Gij allen, die zo oud of zo critisch of zo hoogmoedig zijt, wat staat gij ledig aan de markt? Weet gij wel, dat gij samen een enorme hoeveelheid arbeidskracht ten dienste van het Koninkrijk der hemelen verloren laat gaan?

Help toch mee. Help toch dadelijk mee en schrijf mij hoeveel exemplaren van onze uitgave ik u per vliegmachine of per expresse moet zenden.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

WAT ONZE LEZERS SCHRIJVEN.

„De Christen" is het officiële orgaan van de Unie van Baptiste gemeenten in Nederland. Het blad onzer gemeenten!

Nu kan „De Christen", gelijk verreweg de meeste periodieken, slechts leven, slechts b e s t a a n bij de gratie van zijn lezers (abonnee's).

Op de algemene vergadering heeft ons weekblad een en andermaal een punt van ernstige bespreking uitgemaakt. Verschillende stemmen mochten we toen beluisteren. Sombere geluiden werden gehoord. Maar ook lieflijke snaren, die ons het lied der hope en der dankbaarheid deden horen, werden aangeroerd.

* * *

Ruim twee maanden geleden ontving de redactie van een broeder een schrijven, waarin onderstaande regelen voorkwamen, die we *hier gaarne* afdrukken.

„Voorts maak ik van deze gelegenheid nog gaarne gebruik door U te schrijven, dat ik „De Christen" wekelijks met genoegen van A tot Z lees. Moge het blad dan ook niet ideaal zijn, het geeft m.i. een goede kijk op hetgeen er in en om onze gemeenten gebeurt; het LEEFT, en dàt is m.i. hoofdzaak. Moge het U geschonken zijn ons blad tot nog grotere bloei te brengen, zowel wat oplaag als inhoud betreft."

We zijn dankbaar voor dit moedgevend getuigenis.

Gemeenten! wordt in Uw midden „De Christen" gelezen?

Helpt mede het aantal abonnee's te doen stijgen. Doe het *uit liefde* voor het orgaan onzer gemeenten.

E.-R.

DE DUITSE KERKSTRIJD.

In het laatste nummer van ons orgaan namen we onder Rondblik een berichtje over minister Kerrl op, dat erg veel hoop gaf voor een oplossing van de moeilijkheden, waarin de duitse kerk verkeert.

Maar sindsdien is er weer veel veranderd, helaas niet ten goede. De duitse kerkstrijd is opnieuw ontbrand. Ds. Niemöller heeft van de kansel afgekondigd, dat de regering de preventieve censuur heeft ingesteld en hij heeft dit ook nader omschreven.

Wat is er dan gebeurd?

Rijksminister Kerrl heeft dato 2 December een nieuwe verordening gepubliceerd, welke aldus luidt:

„Op grond van de wet tot beveiliging van het bestaan der duitse Evangelische kerk, van 24 Sept. 1935, wordt hiermee bepaald:

1. Voorzover op grond van de

bovenbedoelde wet en haar uitvoeringsbepalingen bij de landskerken organen der kerkelijke leiding gevormd zijn, is de uitvoering van kerkelijke bevoegdheden door kerkelijke verenigingen of groepen verboden.

2. Ontoelaatbare handelingen zijn: De bezetting van geestelijke ambten, de beroeping van geestelijken, de examinering en bevestiging van candidaten der evangelische landskerk, de contrôle op de kerkelijke gemeenten, de uitschrijving van afkondigingen van de kansel, de heffing van kerkelijke belastingen, het houden van collecten en de bijeenroeping van synoden."

Wanneer we deze verordening lezen, dan kunnen we Ds. Niemöller geen ongelijk geven, wanneer hij spreekt van een preventieve censuur.

Maar we willen hier ook de toelichting laten volgen, die minister Kerll bij de nieuwe verordening heeft gegeven.

„*Alle* groepen van de dusgenaamde belijdeniskerk hebben, terwijl zij ook met elkander in strijd zijn, aan de staat gevraagd de ordening ter hand te nemen. De staat heeft aan deze roeping gevolg willen geven, doch moest toen ook het kerkelijk bestuursrecht en de kerkelijke administratie bij deze ordeningsplicht insluiten. De staat heeft daartoe een orgaan, de rijkskerkcommissie gesticht, die het zelfbestuur na een overgangsperiode weer mogelijk zal maken. De staat waakt nog alleen, dat de orde die nu ontstaan zal geen gevaar meer lopen kan. Het is volkomen onzinnig als thans de aanhangers van de belijdenisbeweging nog zouden komen met de aantijging, dat hun geloof in gevaar verkeert. Niemand wordt belet te geloven wat hij wil maar men moet de oplossing, die de staat nu volgens beste weten gevonden heeft, tijd laten om te beklijven. Het heeft thans geen zin meer daarover te redekavelen. Wanneer de kerk orde op haar zaken wilde stellen dan is dit nu geschied en daarvoor is in de nieuwe verordening op klare en duidelijke wijze neergelegd, dat waar commissies gevormd zijn, geen andere organen van welke andere kerkelijke vereniging of groep gerechtigd zullen zijn functies waar te nemen, die alleen aan de commissie te vergeven staan. Hierbij wordt er niet aan gedacht de belijdeniskerk als zodanig te ontbinden, maar gewaarborgd is van nu af, dat van geen enkele zijde meer in het kerkelijk en geestelijk bestuur kan worden ingegrepen. Als deze poging toch mocht worden ondernomen, dan moet de minister natuurlijk tussenbeide komen. Even begrijpelijk is dat de kerkelijke overheid niet van zichzelf uit zulke verordeningen kan geven. De minister betoogt ten slotte, dat niet bij hem de geestelijke autoriteit over de evangelische kerk ligt maar bij de kerkelijke commissie, die van nu af het beheer van en het bestuur over de evangelische kerk zal voeren. De minister heeft slechts gezorgd, dat de noodzakelijke orde en eenheid thans geschapen is. De commissies van de landskerken, die met de rijkscommissie samen zullen werken, moeten zorgen dat niemand zich in geweten bezwaard zal behoeven te voelen."

We hopen in een volgend nummer op deze zaak terug te komen. De vrede tussen kerk en staat en ook in de kerk zelf is op 't ogenblik ver te zoeken. De ontstane moeilijkheden zullen zeker leiden tot loutering van het leven der christenen en tot een meer zuivere belijdenis gegrond op de Schrift. Gods Woord houdt stand in eeuwigheid.

d. H.

MEDEDELINGEN

U. R. C.

Ontvangen van
de gemeente Haarlem f 10.—

Utrecht, A. H. ZERBST.
Rijnlaan 128bis. Penningm.
Giro 68108.

Helpt Utrecht.

Ontvangen voor de nieuwe kerk
van mej. N. d. H. te W. f 5.—
Hartelijk dank!

Wilt U nog eens „Van de Secretaristafel" in het nummer van Vrijdag 29 Nov. j.l. lezen, *aandachtig* lezen en U dan eens afvragen, of *gij* misschien Utrecht kunt helpen?

Wilt U ook aan de berichten over Utrecht, die in het *volgend* nummer zullen staan Uw aandacht niet onthouden?

Helpt Utrecht, indien ge helpen kunt!

Het gironummer van de Bapt. gemeente blijft 101892.

Van de Administratie.

Abonnee's, die hun abonnementsgeld per post betalen en ons willen helpen de onkosten zo laag mogelijk te houden, verzoek ik vriendelijk hun abonnementsgeld voor het 1e kwartaal 1936 te willen storten op mijn postrek. 42318 *voor 28 Dec. a.s.*

Broeders Correspondenten die het 4e kwartaal 1935 nog niet hebben afgerekend, verzoek ik dringend dit nu ten spoedigste te willen doen.

U wilt ook een Nieuwjaarswens in ons blad plaatsen? Ja! Geef het dan tijdig op, z. m. direct. Wij hebben de prijs extra laag gesteld n.l. een kleine advertentie slechts 50 cent. Grotere naar verhouding.

Hoeveel nieuwe abonnee's heeft U reeds aangebracht???

Met br.groeten,
H. DE JONGE.

Ontvangen voor de Zending:

v.d. Gem. Utrecht f 37.— z. sp. best.
„ Vr.ver. „Wees een zegen"
te Heeg f 4.— v.d. Congo
van H. D. F. te H. f 3.— idem
Hartelijk dank.

J. VISSER.
Bolsward, de Dijk 26b
Postrek. 167305.

CORRESPONDENTIE

Zo nu en dan zendt men mij couranten, tijdschriften en ook wel uitknipsels toe, waarvoor ik steeds zeer dankbaar ben. Indien mogelijk maak ik er wel gebruik van. Doch gebrek aan plaatsruimte in „De Christen" is veelal oorzaak, dat vele goede voornemens niet uitvoerbaar zijn.

E.-R.

P. J. L. d. W. te W. Och, wees zo goed en zend mij uw adres. 'k Ben het kwijt geraakt.

E.-R.

ADVERTENTIEN

De Heer nam heden tot Zich, onze lieve man, vader, behuwd- en grootvader

GEERT PIKKERT

in de ouderdom van bijna 83 jaar.

Namens de familie,
A. PIKKERT—Radema.

Nijmegen, 9 Dec. 1935.

De 2e Dec. nam de Heer tot Zich onzen broeder

JOTJE VEERSMA

in de ouderdom van ruim 71 jaar.

Moge dit onze zuster tot troost zijn, dat ook hij verzoend is met God door de dood Zijns Zoons.

Namens de Bapt. gemeente
Stavoren.

Vrijdag 20 December 1935 No. 2397 54ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

— ÉÉN HEER, ÉÉN — GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. L. DE HAAN - UTRECHT KERKSTRAAT 28 BIS
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN — CHRISTUS —

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.65 BUITENLAND PER JAAR f 3.50

AAN ZEER STILLE WATEREN

DE UNIVERSELE BOODSCHAP

Want de zaligmakende genade Gods is verschenen aan alle mensen.
Tit. 2 : 11.

Het Evangelie, dat ons is toevertrouwd, is zo wijd als de werelden zo diep als het leven. Het is de boodschap van dien God, die de aarde uitbreidde en daarop het leven schiep.

De *lastbrief* van Christus' jongeren luidt :

„Gaat henen in de *gehele wereld*".

Hun *oogmerk* is
ieder mens volmaakt te stellen in Christus.

En hun *verwachting* :
dat eenmaal *iedere knie* voor Jezus zich zal buigen.

Paulus spreekt in de eerste tien verzen van Titus II tot mensen van uiteenlopende levenskringen: tot oude mannen en oude vrouwen, tot jonge vrouwen en jonge mannen, tot slaven en vrijen en verwacht van allen een nieuwe wandel, en dat op grond van het universele karakter van het Evangelie. De eis van vernieuwing van elke levenskring en aan aller leven gesteld, berust daarop, dat de zaligmakende genade aan *alle* mensen verschenen is.

1. *Haar kracht is zelfovergave van Christus.*

Genade is een der sleutelwoorden der Heilige Schrift.

Genade-o p e n b a r i n g was Christus; genade-*boodschap* is het Evangelie.

't Was wijl dit woord in de kerk van Rome was leeggelopen, dat Luther en zovelen van zonde overtuigden, met Rome in botsing kwamen en buiten haar pralende muren kwamen te staan. —

Wat is genade?

Het woord betekent in zijn kern *liefde*; maar dan liefde, die een bepaalde richting neemt. Genade is naar beneden zich richtende, gevallenen, onwaardigen zoekende liefde. — Liefde, uitgaande van den Heilige tot de slechten, heet genade.

Maar niet slechts aan liefde, gunstbetoon herinnert dit woord. Het duidt tegelijkertijd de wijze aan, waarop die gunst bewezen wordt. Het betekent iemand van harte, met blijdschap een gunst betonen.

Wanneer ge in moeilijkheden gekomen zijt, dan kan iemand u een schuld kwijtschelden, een gunst bewijzen of helpen op een wijze die u door de ziel schrijnt, die een wonde achterlaat, zodat steeds bittere herinneringen aan dat ogenblik verbonden blijven.

Maar zo doet God het niet. Hij helpt en scheldt de schuld kwijt op een zo innemende wijze, dat men steeds de gelukkigste herinneringen bewaart aan het ogenblik, dat men als zondaar tot Hem naderde, zó dat er wederliefde door ontstaat.

Deze genade „verscheen", brak op zeker ogenblik stralend door in deze wereld van zonde. Ze wás er altijd. Ze was er, vóór dat ze verscheen. Ze belichaamde zich in Christus. Ze „brak door" doordat Christus zich „gaf", p r ij s gaf voor ons; zichzelf als prijs gaf, als losgeld voor ons behoud.

2. *Haar werking is levensheiliging.*

Paulus legt er zeer sterk de nadruk op, dat de genade-doorbraak in Christus, verandering schept in elk leven, waar ze inschijnt.

Door 't Evangelie, door de werking van de, in het Evangelie verborgen krachten, hebben er verschuivingen plaats. Die krachten scheppen al de eeuwen door, nieuwe mensen en nieuwe toestanden. Ze vernieuwen door de ogen te openen voor het slechte, dat lang geduld werd maar en dan als onduldbaar veroordeeld en opgeruimd wordt.

In het Evangelie zijn krachten verborgen, die bij de één explosief, bij de ander geleidelijk werken: onderwijzend, opvoedend, doordringend. Het leidt er toe, dat gebroken wordt met het buiten God om plannen maken, werken, zaken doen, geld beleggen, om plaats te maken voor een streng, eerlijk, door de liefde beheerst, Gode gewijd leven.

„Veranderde mensen" zijn de eer van Christus.

3. *Haar vrucht is levensverheerlijking.*

Zo, staande in deze verandering, drijft de zalige hope en verschijning van de heerlijkheid van den groten God onzen Zaligmaker, Jezus Christus, haar wortels in de ziel.

Levensvernieuwing ;
Levensheiliging ;
Levensverheerlijking —

't zijn knop, bloesem en vrucht, waarin het werk der genade tot openbaring komt.

Redding van 't demonische, satanische naar het Heilige.

Zo ontstaat de heilige wereld midden op de onheilige aarde; de wereld, waarin de mens *kán* wat hij wil, en wil wat hij *móét*. Zo wordt het leven eenmaal onbegrijpelijk schoon, wijl daar nederdaalt en woning kiest onze grote God en Zaligmaker Jezus Christus.

En door Hem wordt God alles en in allen! L.

VAN DE SECRETARIS-TAFEL.

Een zak met geld.

Verleden week werd mij een aardige verrassing bereid door br. H. Deursen van Groningen. Hij kwam mijn studeerkamer binnen hartelijk als altijd en zette een donkergele stevige zak met geld op tafel. „Als 't u blieft, dominee, geld!" 'k Stond stom verbaasd. Zou ik nu door de goedheid van de Voorzienigheid mogen beleven, wat vroeger als jongen voor mij het spannendste ogenblik was in het ene of andere boek vol rampen en wat tegenwoordig ons als een troostrijke geschiedenis wordt aangeboden op de achterzijde van een scheurkalenderblaadje? Toen ik weer een weinig op adem gekomen was, vroeg ik mijn man van de geld-

zak: „Wat heeft dat te betekenen?" Hij lachte tevreden. „Kijk er maar eens in", zeide hij. Van meet af had ik mij als arm mensenkind wonderlijk tot de zak aangetrokken gevoeld: wat zou ze bevatten? Gouden tientjes? Rijksdaalders? .... Jonge, jonge, zo'n donkergele zak vol blinkende Willemientjes .... Daarmede kunnen we het jaar wel aan een zalig uiteinde helpen! De uitnodiging vàn den man van de geldzak behoefde niet herhaald te worden. Met een paar vlugge bewegingen had ik de donkergele zak geopend en een paar argus-ogen op haar inhoud gericht.... Mijn welkome gast lachte breed, zoals hij alleen breed lachen kan.... „Vijfhonderd halve centen van Lientje, Hennie en Truusje", grinnikte hij; „mijn kinderen wilden hebben, dat ik ze naar dominee Weenink zou brengen met de boodschap erbij, dat zij ze voor de zending verzameld hadden".

Verdwenen was in deze donkere dagen voor Kerstmis mijn visioen van een zalig jaareinde.

Maar een schoner tafereel rees voor mijn vochtige ogen op: drie kinderen, wier hartjes Jezus liefhebben en die zich beijveren om het kleine te verzamelen ten einde daarmede het Koninkrijk, dat hunner is, te dienen. Ik zag ze nieuwsgierig de groenteman bespieden, die moeder van een gulden een paar dubbeltjes, enige centen en ook een halve cent in haar hand uittelt. Ik zag ze daarna zich tot moeder wenden om haar dat kruimeltje van onze munt af te pingelen.

Dank Lientje, dank Hennie, dank Truusje. De gedachte aan je donkergele zak met halve centen bereidt mij een gelukkiger jaareinde dan duizenden gouden Willemientjes mij zouden kunnen geven. En ik hoop van harte, dat je voorbeeld onzen kinderen overal in den lande prikkelt om het na te volgen.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

III

DE DUITSE KERKSTRIJD.

In het laatste nummer lazen we de door minister Kerrl gepubliceerde verordening en de door hem zelf gegeven toelichting.

De Belijdeniskerk heeft onmiddellijk haar standpunt tegenover deze nieuwe verordening bepaald. Haar standpunt blijkt duidelijk uit een schrijven door haar aan alle predikanten van het Belijdenisfront gezonden. We lezen in dit schrijven het volgende:

> „De kerk is geen burgerlijke vereniging, die van de een of andere zijde statuten kan ontvangen! De kerk is daarentegen g e m e e n s c h a p d e r g e l o v i g e n, die het Evangelie onvervalst moet verkondigen. De kerk wordt door den Heiligen Geest door middel van het Evangelie geleid. Daarom staat en valt de kerk als zodanig, als kerk van haar Heer, met het alleenrecht (alleinige Geltung) van Zijn Woord. Mogen wij het nu toelaten, dat de mond der kerk door verwijdering der Belijdenissynodes tot zwijgen wordt gebracht? En dat in de plaats daarvan de smaad der pseudo-synodes der jaren 1933/34 terugkeert? Ondanks zijn beloften tast de Rijksminister met zijn maatregelen de vrijheid der kerkelijke verkondiging aan. D a a r o m m o g e n w ij n i e t g e h o o r z a m e n! Wij zien slechts een nieuwe golf van nood over onze kerk opstaan en angstige zorgen maken zich van ons meester. Maar wij horen de Adventsboodschap: „Zie, Uw Koning komt tot U, een rechtvaardige en een helper". Hem zij de eer tot in eeuwigheid! Amen".

De Belijdeniskerk koos dus positie tegenover minister Kerrl en kwam daarmee in oppositie: Consciëntie-kreten werden gehoord, omdat er vele gevaren dreigden, o.a. de gevaren van heidendom en modernisme.

De regering meende door het instellen van een rijkskerkcommissie en landskerkcommissies de orde in de duitse evangelische kerk te kunnen herstellen.

De Belijdeniskerk ontkent, dat alleen de staat de macht heeft ordenend en gebiedend in de kerk op te treden.

Minister Kerrl is niet tegen de Belijdenis*beweging*, maar wel tegen de Belijdenis*kerk*. De regering wil dat de Belijdenisbeweging ophoudt een kerk *in* de kerk te organiseren. De Belijdenisbeweging blijft *confessioneel* geheel vrij. Ze moet echter ophouden Belijdenis*kerk* te willen zijn. Geen kerkorganisatie in de kerk, zegt minister Kerrl. Wordt dan *vrije kerk*.

We kunnen daar inkomen, verstaan enigszins de moeilijkheden, die zich aan beide kanten voordoen en verheugen ons als voorstanders van de vrije kerk over het feit, dat door de thans gevoerde kerkstrijd in Duitsland een door ons voorgestaan kerkbegrip (gemeentebegrip) steeds meer ingang vindt.

Bovendien is daar in Duitsland heel veel misverstand, waardoor de verhoudingen onnodig worden toegespitst. Bij informatie of de Belijdenisbeweging niet meer tegen dwaalleer mocht protesteren en opkomen, heeft de minister geantwoord, dat deze veronderstelling ten enenmale uit de lucht gegrepen was. Hij denkt er zelfs niet aan de kerk confessioneel te binden. Slechts heeft hij het advies gegeven aan Ds. M. Niemöller „om op te houden met de beschuldiging van dwaalleer tegen elke eerlijke vredespoging, die door orthodoxe mannen als Dr. Wilhelm Zoellner en de rijkskerkcommissie ondernomen wordt".

Het wil ons voorkomen, dat het in Duitsland gaat om een entweder... oder, d. w. z. de Belijdenisbeweging kieze òf de vrije kerk òf ze onderwerpe zich aan de ook door haar erkende kerkelijke bestuursorganen. Want deze kerkelijke bestuursorganen zijn in het leven geroepen, n a d a t de drie grote groepen in de duitse evangelische kerk (de Belijdenisbeweging, de Duitse Christenen en de middengroep tussen deze beide bewegingen) den minister gevraagd hebben zo mogelijk de orde en de samenleving in de kerk te willen herstellen.

Een volgend keer hopen we onze beschouwingen voort te zetten.

d. H.

III

UIT DE GEMEENTEN

2e EXLOëRMOND. Loof, loof den Heer mijn ziel met alle krachten. Dat was de juichtoon, waarmede de gemeente te 2e Exloërmond op 8 December haar godsdienstoefening begon. Want God heeft heerlijke dingen bij ons gedaan.

Na enige weken van spanning en volhardend gebed, heeft God onze gebeden verhoord en ons weder een herder en leraar geschonken.

Ds. J. W. Weenink van Stadskanaal trad als bevestiger op. Als tekst had hij gekozen Mark. 3 : 14. Na een gloedvolle prediking vond de bevestiging plaats. Aan br. Doornkamp, als ook aan gemeente en 't bestuur werden vragen gesteld, die bevestigend werden beantwoord. Daarna vond de handoplegging plaats door twee ouderlingen en door den vader van br. H. Doornkamp en zong de gemeente haar nieuwen voorganger de zegenbede toe.

Des namiddags 3 uur kwamen we andermaal bijeen, om te luisteren naar de intreepredikatie van onzen voorganger.

Deze bepaalde ons bij Joh. 6 : 68—69 en liet duidelijk uitkomen, dat we buiten Jezus niet konden leven. Heer, tot Wien zullen we heengaan? Gij hebt de woorden des eeuwigen levens.

Hierna werd de leiding gegeven aan br. G. J. Metz van Stadskanaal, die allereerst het woord gaf aan onzen ouderling br. H. Koops. Daarna spraken Ds. Michon, Herv. predikant alhier en br. D. Olijslager van Nw. Pekela namens de Unie van Baptiste gemeenten en de heer F. Brouwer, hoofd der Chr. School te Exloërkijl, terwijl de zangvereniging den nieuwen predikant een welkomstlied toezong.

Na een pauze kwamen we andermaal weer samen voor een begroetingsure, die aanving 's nam. 6.30 uur. De leiding berustte bij br. Metz. Na zelf een enkel woord gezegd te hebben, gaf hij het woord aan de leiders en leidsters der verschillende verenigingen, die allen blij en dankbaar gestemd waren en onzen voorganger heel wat werk beloofden. Hierna kregen verschillende afgevaardigden het woord. Ds. de Neef sprak namens de Veenkoloniale bond.

Afgevaardigden van verscheidene zustergemeenten brachten hun felicitaties en beste wensen over.

Ook waren er nog twee brieven binnen gekomen van twee oud-voorgangers, n.l van Ds. Louw van Groningen en van Ds. H. Bakker van Harlingen. Onze kerk was voor alle drie samenkomsten geheel bezet. Nu gaan we wederom moedig voorwaarts en verwachten veel zegen op de arbeid. Mogen alle goede wensen in vervulling gaan, tot

eer en verheerlijking van Gods groten Naam!
Met br.groeten,
D. WEVER, Secretaris.

NOORDBERGUM, 15 Dec. '35. Heer, ik hoor van rijke zegen, die Gij uitstort keer op keer. Zo is het geliefde broeders en zusters tegenwoordig in onze omgeving. Steeds opnieuw horen we van de rijke zegen, welke onze Heer uitgiet in de harten door de prediking van Zijn woord. De Zondagen 8 en 15 December j.l. gaven daar weer sprekende bewijzen van. Op Zondag 8 Dec. werd in Zandbulten de doop voltrokken aan drie zielen, waaronder een bejaard echtpaar van over de 60 jaar. Of er belangstelling was? De kerk was over, overvol, terwijl er voor een bijna even groot aantal geen plaats meer was. Zeer velen werden dus teleurgesteld. We hoorden een ernstige predikatie. Men luisterde met eerbied en aandacht. Een zondaar kwam tot bekering. 't Was een dienst om niet meer te vergeten.

Zondag 15 Dec. was er voor de morgendienst in Noordbergum veel belangstelling. Onze voorganger predikte, in liefde vermanend, naar aanleiding van Openbaring 3 vs. 11: „Houdt dat gij hebt, opdat niemand uw kroon neme".

Na deze prediking werd onder stille eerbied de doop aan twee broeders en één zuster voltrokken, waarna we huiswaarts keerden, om vroeger dan gewoonlijk weer heen te gaan naar de plaats van samenkomst. 't Was weer overvol. Met vernieuwde kracht werd gepredikt over Matth. 3 : 16, „en zie, de hemelen werden Hem geopend". Wederom knielden twee zusters en één broeder neer en werd des Heren zegen over hen afgebeden, waarna ook zij onder rustige stilte door de doop aan de gemeente werden verbonden. Het Heilig Avondmaal werd gevierd, waarbij we de 9 nieuwe leden welkom konden heten. Dankbaar keerden we huiswaarts.

v. d. M.

NOORDBERGUM. Geliefde brs. en zrs. in den Heer. God doet grote dingen in Friesland. Met blijdschap mogen we U ook nu weer melden van de heerlijke dingen, die hier geschieden. Het werk in Zandbulten groeit en bloeit. Alle takken van arbeid onder jong en oud, onder leiding van br. Wolters, staan er goed voor. Steeds komen er door persoonlijk huisbezoek of samenkomsten zielen tot volle overgave des harten en ontvangen vrede en blijdschap. Onze br. Wolters krijgt hier een drukke werkkring, wanneer hij straks na de kerstdagen in onze omgeving begint met huiselijke samenkomsten. Ook is ons reeds een schip afgestaan voor wekelijkse samenkomsten. Er zijn ongeveer 70 zitplaatsen. Moge de Heiland geven, dat ook vele zielen op het water tot overgave komen. Zondagavond 8 December hadden we onze eerste doopdienst in de nieuwe kerk. Als voorganger was die avond br. Ds. Visser van Noordbergum in ons midden. Reeds een half uur voor de aanvang was de kerk overvol, zodat elke staanplaats was bezet. Tegen de aanvangstijd stonden nog ongeveer 150 mensen buiten. Velen moesten dus teleurgesteld huiswaarts keren. Natuurlijk waren er vele nieuwsgierigen, die deze eerste doopdienst wilden bijwonen. Twee broeders en één zuster werden gedoopt.

10, 11 en 12 Dec. hadden we onze bijzondere samenkomsten. Een avond te voren hadden we een bidstond, waar de Heer op een heerlijke wijze in ons midden was. Enkele broeders voorgangers Ds. Visser van Noordbergum, Ds. Visser van Sneek, Ds. Huizinga van Delfzijl en br. Buiten van Groningen waren tot ons over gekomen om mede met br. Wolters de Blijde Boodschap te brengen, hetgeen op eenvoudige maar tevens duidelijke wijze geschiedde.

De laatste avond was „de grote dag van het feest". Gods Geest werkte. Velen kwamen tot bekering. We prijzen de naam van onzen God, Die grote dingen in Zandbulten en omgeving gaat doen.

We hebben uw voorbede nodig, omdat we voorwaarts wensen te gaan, roemend in des Heilands kracht.

Met hartelijke groeten uit Zandbulten,
S. W. DE VRIES.

ROTTERDAM—ZUID, 11-12-1935. Nadat wij voor enige weken ons als gemeente hadden saamgevoegd, waarover in „De Christen" en andere bladen de bijzonderheden vermeld zijn, hadden wij op 11 Dec. het voorrecht met de gemeente en vele belangstellenden samen te komen om een doopdienst bij te wonen. Eén br. en acht zrs. zouden, nadat zij allen persoonlijk hun geloof hadden beleden en hadden verklaard welke betekenis de doop voor hen heeft in gehoorzaamheid aan het bevel des Heren, in het watergraf afdalen.

Vooraf opende onze voorganger, Ds. Slort, met lied en gebed de samenkomst en las vervolgens Hand. 18 vers 1 tot 11.

Crispus en al zijn huisgenoten en velen van de Corinthiërs geloofden op het woord van Paulus in den Heer en werden gedoopt.

De betekenis van de doop werd verklaard en aangetoond werd het goede bestaansrecht van een gemeente van gedoopte christenen.

We hoorden ook spreken van George Müller, die door het getuigenis van een zuster tot inkeer kwam en het schriftuurlijke van de doop der gelovigen erkende, waarna hij in 12 jaren 700 gelovigen doopte.

Duidelijk werd naar voren gebracht, dat men noch van de doop noch van de wetsbetrachting noch van iets anders de zaligheid mocht verwachten, maar dat een christen alleen roemde in het Kruis van Jezus Christus.

Daarna vond de doopsbediening plaats.

De onbekeerden werden door woord en lied vermaand zich te bekeren. Ook werd er nog een dankstond gehouden, waarin enkele brs. en zrs. den Heer dankten.

Ten slotte werd den gedoopten toegezongen: dat 's Heren zegen op U daal'. En zo was deze plechtigheid ten einde en keerden wij, na verschillende oude bekenden de hand te hebben gedrukt allen weer huiswaarts. De meesten moesten naar de linker Maasoever, omdat wij voor deze gelegenheid een zaal in het centrum van de stad hadden gehuurd, daar wij zelf nog geen doopgelegenheid hebben.

Als de opkomst nog een weinig toeneemt, komen wij zelfs staanplaatsen te kort. Maar als wij in de weg des Heren zijn, zal Hij ons dan ook wel ruimte maken.

Met hart. groeten, J. TESSERS, waarn. secr.

HELPT UTRECHT.

Vrienden van Utrecht.

De gemeente Utrecht moet geholpen worden. Want ze heeft een groter en ruimer tehuis nodig.

De kleine vergaderruimte, waarover de gemeente thans nog beschikt, is ten enen male te klein geworden.

Op de eerste Zondag in Januari hopen we weer een doopdienst te houden. We zijn dankbaar. En toch .... we huiveren enigszins bij de gedachte aan onze te kleine doopvont, aan de plaats, waar de doopcandidaten zich moeten verkleden — om kort te gaan: we zijn dankbaar, dat God onze gemeente zegent, maar vinden het erg jammer, dat we zo klein en primitief behuisd zijn.

Dáárom moet Utrecht geholpen worden!

Dat zeggen de leden en vrienden van onze gemeente.

Dat zeggen de vreemdelingen, die wel eens komen horen, maar weer wegblijven, omdat er voor hen geen plaats is.

Dat zeggen de leiders en leidsters van onze verenigingen, omdat *al het werk* (godsdienstoefening, samenkomst, bijbellezing, bidstond, feesten, verenigingen enz.) in *één en hetzelfde lokaal(tje)* moet geschieden.

Dat zegt de Commissie der Unie, die de situatie van onze gemeente heel goed kent.

Dat zeggen onze Voorgangers, die twee maanden geleden in ons lokaal in vergadering bijeen waren.

* * *

Zoals ge weet, hebben we een pand in het centrum van de stad op het oog. Of we dit pand krijgen of een ander, in elk geval zal de gemeente, na een nauwkeurige berekening, jaarlijks een vier honderd gulden m e e r moeten opbrengen, hetgeen ze niet kan. Onze leden doen wat ze kunnen. Maar de eerste jaren zal een bedrag van f 400.— bijeengebracht moeten worden, om de extra onkosten te bestrijden.

Een groeiende gemeente als Utrecht behoort de beschikking te hebben over een lokaal van minstens 300 zitplaatsen. Ons werk in centraal Nederland vraagt er om. En dan moet er gelegenheid zijn voor uitbouw. Omdat God nog grote dingen gaat doen in onze stad.

Daarom moet Utrecht geholpen worden.

* * *

Door wie moet Utrecht geholpen worden?

Dat is nu juist een goede vraag.

Laat ik U dadelijk antwoorden: niet door een ieder. Want we weten heel goed, dat Uw hulp, lezer, ook op andere plaatsen gevraagd wordt. Ge kent toch de zegen van te mógen en kúnnen helpen?

Dus: niet door een ieder. Maar Utrecht moet geholpen worden *door de vrienden van Utrecht.* Dat zijn die broeders en zusters, die reeds enkele malen bij Utrecht zijn bepaald geworden en die tot nu toe ons de helpende hand nog niet hebben gegeven. Dat zijn degenen, in wier harten God de overtuiging wekt de gemeente Utrecht financiële hulp te moeten bieden.

Verleden week was ik bij den secretaris van de Commissie der Unie op bezoek en we spraken natuurlijk ook over het Baptiste werk in centraal Nederland. We zagen beiden de noodzaak van de stichting van een fonds „Vrienden van Utrecht" in.

In nummer 2393 van „De Christen" kunt U de financiële positie onzer gemeente lezen.

Daarom zijn we nu zo vrij U te zeggen, op welke wijze Utrecht door U geholpen kan worden.

1. Ge zijt misschien in staat de

obligaten-schuld iets te verminderen. Dit is toch wel voorzichtig gezegd? We vragen van U enkel hulp, wanneer ge in staat zijt te helpen.

2. Ge kunt een gave zenden. Misschien zijt ge dat al een hele tijd van plan geweest. Maar 't bleef er bij. Och, wil het dan p. o. doen. Wie spoedig helpt, helpt dubbel.

3. Ge kunt toetreden tot het fonds „Vrienden van Utrecht". Dat fonds zal 400 gulden moeten bedragen. En uit dat fonds zullen dan de extra-onkosten betaald worden, waarvoor een groter en ruimer en geschikter vergaderlokaal onze gemeente zal plaatsen.

De bedoeling is nu deze, dat de vrienden van Utrecht *voorlopig voor vijf jaar een bedrag gaan toezeggen,* waarop de gemeente jaarlijks mag rekenen. Ge kunt b.v. voor 5 jaar toezeggen een bedrag van f 1.—, f 2.50, f 5.—, f 10.—, f 15.—, f 20.—, f 25.—, f 30.—, f 40.—, f 50.— enz.

Over 5 jaar wordt de hele financiële situatie nog eens overwogen. Intussen is de gemeente haar obligaten-schuld kwijt geworden, en indien dan tevens de verwachte uitbreiding en de stabilisering van het werk is gekomen, dan mogen we wel zeggen, dat Utrecht er dan heel wat beter zal voorstaan dan op 't ogenblik.

Deze toezegging is geen contractuele verbinding. De bedoeling is deze. Ge zijt op de hoogte met de inhoud van Uw beurs. En ge weet ook wel, of ge in staat zijt jaarlijks een zeker bedrag voor Utrecht te voteren. En dan gaat ge een toezegging van zo en zoveel doen. En wij weten dan wel, dat het verder in orde komt, want ge zijt een man van Uw woord. Ge zijt immers een christen!

Laten deze regelen voorlopig voldoende zijn.

Helpt Utrecht, maar helpt a.u.b. zo spoedig mogelijk!

* * *

Verantwoording Utrecht.

Ontvangen als gift:

van N. N. te N. P. f 10.—

De volgende toezeggingen zijn gedaan:

N. N. te S.	f 10.—
N. N. te S.	f 25.—
N. N. te W.	f 10.—
N. N. te X.	f 10.—

Voor de gift en deze toezeggingen onze hartelijke dank!

Het gironummer van de Baptisten Gemeente te Utrecht is en blijft: 101892.

Het fonds „Vrienden van Utrecht" is dus nu reeds f 55.— groot.

We danken onze vrienden recht hartelijk!

Wie volgt met een gift of toezegging?

d. H.

MEDEDELINGEN

De secr. der *gem. Arnhem* deelt mede, dat de bevestiging en intrede van br. J. Buiten D.V. zal plaats hebben op Zondag 29 December a.s. en wel:

10 uur v.m. Bevestiging* door Ds. Louw.

4 uur n.m. Intrede* van Ds. Buiten, terwijl 's avonds 7½ uur een Begroetingssamenkomst** zal worden gehouden.

Zustergemeenten worden uitgenodigd zich dan te doen vertegenwoordigen.

* In de Tuinstraat.
** In de Koningstraat.

Gemeente Heerlen-Treebeek.

Op 1 Jan. 1936, 's namiddags 4 uur, hoopt onze gemeente een liefdemaal te vieren, en nodigt de leden en vrienden van zustergemeenten daartoe hartelijk uit. S. EISINGA, Secr.

De gemeente Utrecht hoopt de tweede kerstdag, 's namiddags om 5 uur, een liefdemaal te houden. Leden en vrienden van andere gemeenten hartelijk welkom.

Uitnodiging

tot het bijwonen van ons liefdemaal hetwelk D.V. zal worden gehouden op de 2de Kerstdag 's namiddags 2 uur.

De Baptisten gemeente
Muntendam.

Zangersfeest 1936.

Alle Zangverenigingen, die met ons mee willen werken om ook in 1936 een Zangersfeest te organiseren, worden verzocht 1 of 2 afgevaardigden te zenden ter vergadering op Zaterdag 21 December a.s. in het lokaal der Bapt. gemeente te Stadskanaal.

Gesproken zal worden over de plaats, die voor dit feest zal worden verkoren. Zo mogelijk zal een leider voor de samenzang benoemd worden en zullen de zaken verder geregeld worden, opdat we Hemelvaartsdag weer een gezegende dag mogen verwachten.

Het comité t. h. organiseren van Bapt. Zangersdagen verwacht een grote deelname.

Met zangersgroeten,
de secr. G. J. Olijslager.
Emmer-Erfscheidenveen.

U. R. C.

Ontvangen van:
N. N. te N. P. f 5.—

Hartelijk dank!

Utrecht, A. H. ZERBST.
Rijnlaan 128bis. Penningm.
Giro 68108.

CORRESPONDENTIE

Nieuwjaarswensen gelieve men *aan den administrateur* van „De Christen" te zenden. 't Adres is: H. de Jonge, Nieuw Weerdinge. E.-R.

J. B. te 's G. Hartelijk dank. 'k Hoop er gebruik van te maken. E.-R.

J. d. J. te H. Accoord! E.-R.

In het nieuwjaarsnummer van 3 Jan. 1936 (denk aan Uw nieuwjaarswens!) zal het eerste artikel (v. e. kleine serie artikelen) over „De Christen en de Staat" geplaatst worden. E.-R.

ADVERTENTIEN

Vrijdag 27 December 1935 No. 2398 54ste Jaargang

DE CHRISTEN

ORGAAN DER UNIE VAN BAPTISTE GEMEENTEN IN NEDERLAND

—ÉÉN HEER, ÉÉN— GELOOF, ÉÉN DOOP

VERSCHIJNT IEDERE VRIJDAG
REDACTIE-ADRES: Ds. L. DE HAAN - UTRECHT
KERKSTRAAT 28 BIS
ADM. ADRES: H. DE JONGE, NIEUW-WEERDINGE
POSTREKENING No. 42318

ALLEN ÉÉN IN —CHRISTUS—

ABONNEMENTSPRIJS BIJ VOORUITBETALING VOOR NEDERLAND EN KOLONIËN PER KWARTAAL f 0.65 BUITENLAND PER JAAR f 3.50

TOESPRAAK OVER 2 KOR. 11 : 2

waarmede br. D. SLORT zich aan zijn gemeente Rotterdam-Z. verbond op Woensdag 27 Nov. j.l.

Geliefde gemeente! Gij hebt zoeven uw „ja"-woord uitgesproken. Gij hebt, in tegenwoordigheid van vele getuigen onder de mensen, in tegenwoordigheid van vele getuigen van de overheden en machten in de hemel, en ook in tegenwoordigheid van de hoogste Majesteit, van God zelf, mij uw hart geschonken, en nu mag ik in enkele woorden mijn „ja"-woord geven aan u.

Ik mag u verzekeren, dat ik u wens lief te hebben met mijn gehele hart, en dat ik al mijn krachten en gaven, door God mij geschonken, wil gebruiken, om u als gemeente te leiden aan de zeer stille wateren van het levend woord van God.

Het is mijn wens en begeerte, u op te bouwen in het geloof, u aan te sporen tot een heilige wandel, en u te sterken in zulk een wandel.

Waarom ik u als gemeente liefheb? Mijn antwoord luidt: „Omdat gij van Christus Jezus geliefd zijt: omdat de Heiland Zelf Zijn Gemeente heeft gekocht met Zijn dierbaar Bloed, toen Hij stierf aan het Kruis van Golgotha, om arme zondaren te roepen uit de duisternis tot Zijn wonderbaar licht".

Wat ons tezamen bindt, is het onvergankelijk Woord van God; is Jezus Christus, en Die gekruisigd. Dat is het fundament waarop wij staan. En niemand kan een ander fundament leggen, dan hetgeen gelegd is.

Wat ik mij als taak heb voorgesteld? Allereerst, te arbeiden.

Ik denk aan het woord, dat Paulus sprak tot de Corinthiërs, toen hij gekomen was aan het einde van zijn arbeid aldaar: „Ik ben ijverig over u met een ijver Gods; want i k heb ulieden toebereid, om u als een reine maagd, aan een Man voor te stellen, namelijk aan Christus". (2 Kor. 11 : 2).

Het is iets heerlijks, als wij mogen ijveren!

Maar dan geen ijveren zonder verstand; dan geen ijver, die louter het product is van het vrome vlees; geen ijver, die ontstaat, doordat wij onszelf op de voorgrond willen stellen, maar een ijveren, omdat God ons heeft aangestoken met het vuur van Zijn Geest, dat in ons brandt.

Wij willen arbeiden, wij willen ijveren over u, omdat God over ons ijvert, omdat Hij aan ons wil werken.

Eerst dan, als ik mij door Hem laat bewerken, en mij stel onder de krachtige werking van den H. Geest, zal ik onder u kunnen arbeiden en over u kunnen ijveren, zóals Christus geijverd heeft voor het Huis Zijns Vaders.

Hoe heerlijk is het Goddelijk getuigenis van den Zoon van God: „De ijver voor het Huis Zijns Vaders heeft Hem verslonden". Daar was een vuur, brandende in Zijn binnenste, want Hij was gezalfd met den H. Geest en met kracht!

Daarom kon Hij zijn in de dingen Zijns Vaders. Daarom kon God het getuigen met een stem die van de hemel kwam: Deze is Mijn geliefde Zoon, in Denwelken Ik een welbehagen heb!"

Toen Paulus ijverde over de gemeente van Corinthe, heeft hij iets van dat vuur in zijn binnenste gehad; heeft hij iets, ja, veel ontvangen van die kracht des H. Geestes.

Dat was hetzelfde wonder van de Pinksterdag, toen God Zijn Apostelen zalfde, en hen bekrachtigde met de kracht van boven.

En iets daarvan — hoewel ik mij niet in de schaduw van Paulus kan stellen — mag ook ik ervaren in mijn eigen leven; mag ook ik ervaren nu ik tot u spreek, dat God het is die in mij werkt: dat het Zijn H. Geest is, Die mij drijft.

Maar in dat woord „ijveren" ligt nog meer opgesloten. Het is een ijveren over de gemeente, waarvan Paulus spreekt. Het is een naijver, een heilige jaloersheid, die in het hart van Paulus brandt.

Wat hij nooit zal kunnen verdragen, is, dat het oog van de Corinthische gemeente, die het „ja"-woord gegeven heeft aan den Here Jezus Christus, zich richten gaat naar de dingen van deze wereld, die voorbijgaan.

Daarom is het Paulus' roeping, om als herder toe te zien, dat de schapen van de kudde niet afdwalen. Want er is maar één Herder, de overste Herder, Jezus Christus!

Wat ik in uw midden mag doen, is door de genade Gods, mijn oog richten op de kudde, op u, en toezien, dat geen schaap het oog gaat vestigen op een huurling, en die geen herder is, en zo afdwaalt naar een andere weide.

Als gemeente zijn wij gekomen aan de voet van Golgotha's Kruis. Wij geloven, dat wij door het Offer van Golgotha, door het Bloed van den Here Jezus Christus gekocht zijn; wij hebben vrede ontvangen door het Bloed des Kruises.

Maar dan verlangt Hij ook van ons, dat wij Hem zullen toebehoren, en niet òm zullen zwerven.

Daar is een ijveren over de gemeente. O, de Here alleen is het, Die daartoe in staat stelt, want onze bekwaamheid is niet uit onszelf, maar uit God.

Wat wij te doen hebben, is, de gemeente toe te bereiden. Eigenlijk staat er: te verbinden.

Paulus heeft de gemeente van Corinthe verbonden aan Christus. Het werd een verloving tussen Christus en Zijn gemeente.

Dat is ook de taak, die ik op mij genomen heb, en die de Heer mij geschonken heeft, om Gods gemeente niet tot mij te trekken, maar tot Hem te brengen. Want gij moet geen volgelingen van een mensenkind zijn, maar van Jezus Christus.

Als ik zeg: „Weest mijn navolgers", dan moogt gij mij slechts volgen, in zoverre ik Jezus volg. En daarom: „Weest mijn navolgers, gelijkerwijs ook ik ben van Christus!"

De Gemeente moet verbonden worden aan het Hoofd der Gemeente, aan Jezus Christus, en aan Hem alleen.

Dat is onze roeping, gesymboliseerd in de dienst van Eliëzer, die Rebecca

moest brengen naar Izaak, opdat die twee elkander zouden verstaan en liefhebben.

Maar nog verder gaat het oog. Daar zijn nog schapen zonder herder. En het is mijn roeping, ook die schapen op te zoeken; ook die verlorenen te brengen tot Jezus Christus.

Als gemeente hebben wij de taak, om het verlorene te zoeken.

Wie de zondaarsliefde van den Here Jezus Christus heeft ervaren — en door genade mag ik het getuigen, dat ook ik een geredde zondaar ben door het Bloed van Golgotha — kan niet meer zwijgen, want dan is het de liefde van Christus, die ons drijft en uitzendt met de boodschap: „Laat u met God verzoenen!"

Zo hebben wij een tweevoudige taak: enerzijds de gemeente te beschermen tegen de wolven, die de kudde trachten te verstrooien, er voor wakend, dat de Gemeente van Christus niet afwijkt; maar anderzijds, het verlorene te zoeken, gedachtig aan het woord van onzen Heiland: „Ik heb nog andere schapen, die van deze stal niet zijn; dezen moet Ik ook toebrengen".

En straks zal de dag komen, waarop de Gemeente toebereid is, en de Heiland Zelf wederkomt.

Het is de laatste ure. Daarom willen wij de tijd uitkopen, dewijl de dagen boos zijn. Wij willen arbeiden, zolang het nog dag is!

Laat ons toezien, de lampen brandend te houden, en bereid te zijn, als onze Bruidegom komt!

Wat zal dát zijn, als Hij, als het verheerlijkt Hoofd der Gemeente, straks al Zijn leden tot Zich trekt!

Geliefde gemeente, wij willen blijven bij de genade van onzen God, leven bij het Kruis van Christus, uitgaan om het verlorene te zoeken, en naar boven zien, om onzen Heiland te verwachten!

Amen.

III

EEN BRIEF UIT HAMBURG.

Afscheid nemen.

Maandag 16 Dec. 1935, een belangrijke datum in de geschiedenis van het Seminarie te Hamburg. Immers die dag werd afscheid genomen van het oude gebouw, dat ten offer moet vallen aan het moderne verkeer. 's Avonds tegen achten kwamen de genodigden. Geroezemoes van stemmen en orgeltonen klonken door de aula, waar het afscheidsfeest gehouden werd. Aan het plafond hingen nog de adventskransen, buiten dwarrelden de sneeuwvlokken door de koude winterlucht. Alles was nog in adventsstemming. En in deze stemming werd dan ook het afscheidsfeest gevierd. Advent spreekt ons van verwachting en bij het afscheid nemen van het oude Seminarie-gebouw klopten onze harten van blijde verwachting, dat er nu een nieuw, modern gebouw voor in de plaats zal komen. Het programma voor de afscheidsavond was goed verzorgd. Niet minder dan zeven sprekers voerden het woord. Oude herinneringen verbonden aan het gebouw, waar zovele jonge mannen hun opleiding tot voorganger genoten, werden wakker geroepen. Toch was de grondtoon van alles, wat we hoorden, blijdschap en dankbaarheid. Niets was er te bespeuren van de gedrukte stemming, die er anders bij een afscheidsfeest zo gemakkelijk heerst. Het in aanbouw zijnde nieuwe gebouw kan over enkele maanden reeds in gebruik worden genomen. Voor de aula, waarin het feest gevierd werd, is een aardige kapel in de plaats gekomen. Dat alles bewijst ons, dat God ons liefheeft. Hij zegt ons daardoor, dat we een jonge beweging zijn, die haar taak nog niet volbracht heeft; daarom schenkt de Heer ons een nieuw, een beter gebouw om ons te bemoedigen, dat we nog veel voor Hem mogen doen. Zolang nog meer dan de helft van de beschaafde mensheid niet weet het eigendom des Heren te zijn, zolang zal ook het Seminarie zijn roeping vervullen. Het zal daar aan de poorten van Hamburg staan als een vesting, als een bolwerk tegen het ongeloof.

Afscheid nemen is niet zwaar, wanneer men het in zulk een stemming kan doen. En toch herinnert ons dat alles aan de tragiek van ons leven. Immers ook wij zullen eens afscheid moeten nemen. Welk een geruststelling is het dan, dat ook wij het dan in zulk een stemming kunnen doen, omdat we het met Paulus kunnen zeggen: „Want wij w e t e n dat zo ons aardse huis dezes tabernakels gebroken wordt, wij een gebouw van God hebben, een huis niet met handen gemaakt, maar eeuwig in de hemelen.

Is dat ook reeds uw „w e t e n"?

PRINS.

III

HET EINDE EENS DINGS BETER.

„Het einde eens dings is beter dan zijn begin." Ped. 7 : 8.

Dat is zo.

Vindt dit woord van den Prediker niet allerwege bevestiging? De vlinder vol kleurenpracht begon haar pelgrimstocht als een lelijke, harige rups.

De boer, die in de zomer over zijn oogst juicht, ploegde en zaaide in het late najaar bij regen en koude. Het zeekasteel, dat nu gelukkig en tevreden in de haven van Amsterdam geankerd ligt, ontmoette al dadelijk na het verlaten van de Nieuwe Wereld zulke hevige stormen, dat de kapitein en de bemanning begonnen te twijfelen aan een goede overtocht. De jonge man, die ge dagelijks opgewekt zijn werk ziet verrichten, verliet indertijd dit land van vocht en kwakkelwinters als een half verteerd mens ten einde in het warme droge zuiden levensbehoud te zoeken.

„Het einde eens dings is beter dan zijn begin", zegt de Prediker. En dat is zo.

* * *

En dat is toch ook niet zo.

Is een slang of een krokodil beter dan een ei? Is een doorn of een distel beter dan een zaadje? Is een wolk van muggen in Juli beter dan een kamermuzikant in December? Is een oorlog beter dan een geweer? Is de verwoesting van een warenhuis beter dan een kortsluiting? In de „Opgaande lijn" vertelt een dominee van een vrouw, die niet sterven kon. Hij werd aan haar sponde geroepen om troost te brengen, doch al zijn pogingen faalden. Zij wenkte eindelijk met de hand dat de bijstanders zich zouden verwijderen om alleen te zijn met haar geestelijken raadsman. En toen beleed zij haar zonden. Het was al jaren geleden, dat zij, die alom bekend stond als een eerlijke, trouwe hulp in de huishouding, haar mevrouw bestal en dat een andere dienstbode de schuld kreeg en weggezonden werd.

„Het einde eens dings is beter dan zijn begin", verklaart de Prediker.

„Het is vreselijk zulk een zonde op het geweten te hebben", kermde de stervende vrouw.

* * *

Wanneer is dat zo?

Wanneer het ding goed is. Het komt op het ding aan. Zijn boer en land en zaai- en pootgoed van eerste kwaliteit? Is dat zeekasteel geen kastje dat al enige jaren aan de waakzaamheid van de inspecteurs ontsnapt is? Geen boot, die de belangen van de aandeelhouders beter dient dan de veiligheid van haar bemanning? Heeft die zwakke jonge man bij zijn afreis naar de Middellandsezee-eilanden nog voldoende vitaliteit om de versterkingen van de zon en wind en lucht in zich op te nemen?

Dat is de hele kwestie. Wat is het wezen van een ding? Goed?

* * *

Is dat zo met ons?

Is ons einde beter dan ons begin? Het jaar loopt op zijn laatste benen — en een ieder heeft het het zijne gebracht. Schaarste aan inkomsten, overvloedige ziekte in het gezin, ontgoochelingen van de pijnlijkste aard, sloping van eigen krachten, verlies van dierbaren zo plotseling alsof ze gestolen werden, deze en vele andere ondervindingen zijn ongevraagd ons deel geworden.

Zijn wij beter nu de klokken de uitgang van 1935 beieren dan toen zij zijn inkomst bejubelden?

De grote vraag is: wie zijn wij?

Als een onwillig kind, dat eigen wegen gaat en 't beter dan zijn vader

meent te weten? Zichzelf 't geluk in waan heeft toegemeten uit 's werelds overstelpend volle maat? De tere liefde van zijn vader trapt en smaadt en handelt tegen inspraak van geweten?

Zijn wij dat?

Of zijn wij, dank zij Jezus Christus, onzen Verlosser en Zaligmaker, zonen en dochteren in wie God door middel van het beleefde Zijn eigen beeld en gelijkenis tevoorschijn roept?

Zijn wij dit laatste, dan zijn wij beter en op weg om nog beter te worden. Ligt niet tussen de ruwe diamant en de zon in de koningskroon de molen? En is de diamant, halverwege de molen, niet beter dan voordat hij erin kwam?

Blije, blanke volle maan,
teken van de hemel,
O, je rust trekt mij zo aan.
'k Voel in 't aards gewemel
heimwee naar 't hemelland.

Siere mij daar, mane-rein,
eens verlost van zonden
't witte kleed, dat Jezus-mijn
mij kocht door Zijn wonden.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

EEN STER STAAT BOVEN EEN STAL.

Tot een der schoonste geschiedenissen van de geboortegebeurtenissen, die plaats vonden bij en na de komst van den Heiland op aarde, behoort het verhaal van de wijzen uit het oosten.

Grote en kleine mensen hebben uit de draden hunner fantasie wondere gewaden geweven rondom deze sterrewichelaars. Het soberst als steeds is de evangelist, in dit geval Mattheüs. Niet alleen de wijzen, ook de ster is telkens weer voorwerp van belangstelling. Astronomen en gewone stervelingen stapelen wijsheid en dwaasheid op elkaar omtrent deze ster. Ik wil noch mijzelf, noch U vermoeien met uitspraken van geleerden over die ster, die er bij sommigen wel, bij anderen niet geweest is. Deze ster heeft geschenen. En het stond boven de plaats, waar het kindeke geboren was. Een ster straalt boven een stal.

* * *

Er moet een verborgene verbinding bestaan tussen de mensenwereld en de schepping rondom, tussen cultuur en natuur. Veel studie heb ik daarvan niet gemaakt, ik wil alleen maar zo voor de hand weg enkele dingen uit de bijbel aanhalen, die bovenstaande gedachte wekken en versterken.

Toen God deze aarde uit het maatloos diep in 't aanzijn riep zongen de morgensterren vrolijk te zamen en al de kinderen Gods juichten. De geboorte dezer aarde werd bezongen door 't hemelheir. Dat heirleger Gods openbaarde door de lof verbonden te zijn met deze planeet.

Als de kinderen van God, Adam en Eva, zondigden, werd deze aarde met doornen en distelen geslagen en een engel nam het zwaard.

En wat is het toch dat de schepelingen die Jona aan boord hebben doet zeggen: „Komt en laat ons loten werpen, opdat wij mogen weten om wiens wil ons dit kwaad overkomt!" Een zee wordt bewogen om een ongehoorzame profeet.

En wat denkt ge van de hongersnoden en andere beproevingen over Israël, dat zondigde?

Als dan de blinkende Morgenster geboren wordt, zal God daar geen ster voor Hem laten stralen?

Wanneer straks het Licht der wereld door de vorst der duisternis schijnt te worden uitgeblust, verhult ook de zon, het licht der aarde, haar aangezicht.

En als de bevingen des doods dit gemarteld lichaam doorgolven, beeft ook de aarde zodat graven geopend worden.

Nu moet gij in dit verband ook wel denken aan dat woord van Paulus: de ganse schepping zucht. Daar wordt ons zeer duidelijk gewezen op de verborgene verbinding die wij wel aftasten maar niet aan 't daglicht kunnen brengen.

Wellicht mag men in deze richting ook de eind-oordelen verstaan. Wanneer de zoon der zonde verschenen is zullen zon en maan verduisterd worden, de sterren zullen van de hemel vallen en grote plagen zullen de mensen bezoeken. Grote zonden, grote wonden.

* * *

Wij echter zien niet deze vreselijke gebeurtenissen, die de mensen tot de bergen zal doen bidden hen te bedekken, wij zien naar de stralende ster terug, wetende dat deze plaats zal maken voor het teken van de Zoon des mensen aan de hemel.

Wat willen toch deze dingen zeggen? Onze God zal ons alles verklaren en ons inleiden in al de mysteries Zijner werken.

Wat zal de eeuwigheid schoon zijn.

HUIZINGA.

UIT DE GEMEENTEN

HEERENVEEN. Ongetwijfeld zullen enkelen belangstellend zijn te horen hoe de samenkomsten verlopen zijn. Nu, de bioscoop is vol geweest en de filmsterren die ons van de wanden tegenstarden met hun van glimlachen verstijfde gezichten keken verschrikt op toen het door die hoge zaal galmde: „Sinds Jezus nu woont in mijn hart...."

Het waren goede samenkomsten, waarin de broeders voorgangers H. Visser, Sneek, G. Visser, Noordbergum en J. Huizinga, Delfzijl, dienden.

Uit andere gemeenten was veel belangstelling, waarvoor wij dankbaar waren. Ze hebben met ons mee genoten. De zangvereniging uit Leeuwarden heeft loffelijk bijgestaan.

Uit de plaats zelf waren zo'n 200 aanwezigen, misschien nog wat meer. Vooral de laatste avond was er veel tegenstand van boze geesten. Satan ducht gevaar.

Wij zagen niet dat mensen zich aan de Heer gaven.

Maar wij gaan voort, in des Heren naam. Wilt gij niet medestrijden in de gebeden?

H.

DE DUITSE KERKSTRIJD.

De Belijdenisbeweging kieze òf de vrije kerk òf ze onderwerpe zich aan de ook door haar erkende kerkelijke bestuursorganen, zo schreven we de laatste keer.

Inmiddels hebben al weer een behoorlijk aantal berichten over de duitse kerkstrijd door middel van de pers de rondte gedaan. Men moet zich heus moeite geven, om b.v. al die namen van personen en commissies uit elkaar te houden. Want dat is wel in de eerste plaats nodig om een juist overzicht te krijgen.

Minister Kerrl streeft naar een compromis en gaat uit van de gedachte, dat de drie groepen (zie het nummer van verleden week) in de kerk samen moeten leven. En hij heeft daartoe ongetwijfeld zeer ernstige pogingen ondernomen.

De Belijdenisbeweging schijnt deze volkskerk niet te willen, wil echter ook geen vrije kerk. Ze wil de volkskerk, waarin de belijdenis alleen regeert, d. w. z. ze wil de *confessionele* volkskerk.

In deze kerk mag de dwaalleer niet getolereerd worden. Aanhangers van de dwaalleer behoren uit de kerk gezet te worden.

Maar in de Belijdenisbeweging schijnt intussen geen eenheid te heersen wat denkwijze betreft en doel, dat men wenst na te streven.

Intussen heeft de rijkskerkcommissie een nieuwe verordening uitgevaardigd.

Bij de ordening van candidaten en predikanten zullen voortaan geen bepalingen, als bijvoorbeeld de belofte van gehoorzaamheid aan bepaalde bisschoppen en hun bestuur, meer van kracht zijn. Voorzover ze opgelegd zijn, zijn ze ongeldig geworden. Aan de ambtsdragers die zich gebonden weten, w i l l e n weten, aan H. Schrift en belijdenis, zullen in de toekomst dus geen „andere lasten" worden opgelegd. Tenminste wanneer deze nieuwe verordening straks niet weer krachteloos wordt gemaakt door nieuwe bepalingen, afkondigingen, besluiten of verordeningen.

Hoe het ook zij, feit is, dat door de zo juist uitgevaardigde verordening van de rijkskerkcommissie wederom een grief van de Belijdenisbeweging is weggenomen.

Volgens een ander bericht is men

gemeente in de oude bisschopsstad wordt gewag gemaakt.

Het heeft mij al verwonderd, dat er niet eerder iets van dien aard aan de grote klok werd gehangen. Het kerklokaal bevindt zich in een afgelegen straat; de entree doet een vreemdeling een rilling over het lijf lopen. In weerwil van deze hinderlijke achterstand is onder de leiding van Ds. de Haan de belangstelling voor het evangelie, dat ons Baptisten is toevertrouwd, zo uitgegroeid, dat de mensen er haast niet kunnen zitten, en die er willen zitten, bijna stikken. Gelukkig is zelfs in een stad van ongeveer honderd vijftig duizend inwoners de politie niet alomtegenwoordig. Als dat het geval ware, zouden tientallen fietsen, wegens gebrek aan ruimte op straat gestald en aan den eerlijken voorbijganger toevertrouwd, in beslag worden genomen en zou de gemeente haar deuren wel kunnen sluiten. Door de omstandigheden jammerlijk gedwongen leeft en vergadert de gemeente als dienaresse der ongerechtigheid!

* * *

Utrecht moet geholpen worden.

De broeders kunnen een pand kopen in het centrum der stad en in een voor een Baptiste gemeente heel goede omgeving en dat met betrekkelijk weinig kosten is om te bouwen in een kerk met enige honderden zitplaatsen.

Het centrum van ons land een kerk onze beweging waardig!

Wie zou dat niet toejuichen? Wiens Baptistenhart gaat bij de gedachte hieraan niet popelen van vreugde? Wij leven in tijden van wonderbare wording ook voor onze beweging!

Een hypotheek zal wel gekregen kunnen worden.

Obligatiën zonder dekking zullen ook wel een weg vinden. De broeders en zusters in Utrecht hebben zoveel vertrouwen in hun en onze kerk, dat zij hun weinige spaarcenten er gaarne in beleggen. De opzet zal dus geen moeilijkheden baren, maar .... de exploitatie!

Vier honderd gulden moet er per jaar aan rente en aflossing meer

in de buidel van den penningmeester strompelen en .... de gemeente is nu al aan het einde van haar financiële krachten.

* * *

Hoe dit probleem op te lossen?

Wilt gij het niet oplossen? A, dat is de houding van den lafaard en niet die van een echte Baptist, door wiens aderen het pioniersbloed van een Dr. Elias Feisser vloeit.

Wij moeten het oplossen en Utrecht helpen.

De Unie heeft, zoals gij weet, Utrecht al enige jaren bijstand verleend. Zij heeft dat gedaan in de hoop, dat de gemeente zou uitbreiden. Die hoop is, Gode zij dank, niet beschaamd geworden. Vanwege haar steun, zitten de broeders nu met de handen in het haar. Uniesteun heeft toch zeker niet tot einddoel een gemeente, die kostelijke arbeidsmogelijkheden heeft, met de handen in het haar te doen zitten?!

Steun roept deze keer om steun als maar zelden te voren.

* * *

Op welke manier moeten wij Utrecht helpen?

De Unie als unie zal dat moeilijk kunnen doen, omdat haar middelen al meer dan uitgeput zijn.

Er is echter een andere weg.

Is er misschien een goed gesitueerde broeder of zuster in ons midden, die God een dankoffer wil brengen in de vorm van een renteloos voorschot aan de gemeente? Of als 4 of 8 broeders eens die hypotheek van f 8000.— voor hun rekening namen — elk f 2000 of f 1000 — tegen een rente van 1 %? Sommigen zullen mij uitlachen. Ik wil gaarne dwaas wezen om der wille van de arbeid van Christus Jezus.

Maar er is nog een weg. Deze is toegankelijk voor iedereen en welke meelevende broeder of zuster zal die niet willen bewandelen?

Laat de gemeente, desgewenst in overleg met de Commissie der Unie of met die der Inw. Zending, in het leven roepen

een beweging van vrienden van Utrecht

en ik geloof zeker, dat velen in den lande zich voor een jaarlijkse bijdrage daarbij zullen aansluiten. Wie weet of er zelfs niet zustergemeenten worden gevonden, die voor de duur van een 5- of 10-tal jaren een niet onbelangrijke gift op haar begrotingen noteren. . . .

Helpt Utrecht.

Utrecht moet geholpen worden.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

LOSSE SCHAKELS

De Doopformule. In „Ons Orgaan", het blad der Vrije Evangelische gemeenten, lazen we onlangs, dat in één der gemeenten iemand was opgenomen en daarbij op z'n verzoek „herdoopt". Het bezwaar tegen de doop, die hij eens had ontvangen, gold de formule daarbij uitgesproken. De prediker had hem n.l. gedoopt „tot" de Naam des Vaders, des Zoons en des Heiligen Geestes. Blijkbaar ontbrak er daarmede voor het gevoel van dien broeder aan z'n doop te veel, dan dat hij die nu nog kon laten gelden. En de gemeente, waartoe hij zich wendde, erkende dat bezwaar en doopte hem opnieuw.

Te vooruitstrevend. Men moet voorzichtig zijn met het invoeren van veranderingen op eigen houtje, ook al gelooft men dat het verbeteringen zijn. Zelfstandigheid is goed, maar we moeten de band met de Christenheid rondom ons niet lichtvaardig doorsnijden. Zoveel mogelijk moet de eenheid bewaard worden, want anders ontstaat er verwarring. Wijziging in de doopformule moet niemand aanbrengen op eigen gelegenheid. Moet dat geschieden, dan moet het vrucht zijn van gemeenschappelijk overleg.

„In" of „tot"? Al verdraagt de formule, door den Heer uitgesproken in Matth. 28 ook zowel de vertaling „tot" als „in", dan is daarmede nog niet gezegd, dat ze beide juist zouden zijn; en al zouden ze dat, dan is het nog niet goed één van die beiden te gebruiken naar eigen voorkeur. Gelooft men de voorkeur te moeten geven aan „tot", omdat men meent dat tot uitdrukking moet komen dat de dopeling in gemeenschap gezet wordt met God, dan is daartegen toch op te merken, dat die gedachte ook met „in" te verbinden is. En wil men de opvatting afsnijden als betekende „in" „in opdracht", dan kan men daarover vooraf een korte verklaring geven. — Maar de enkeling moet m.i. niet zonder machtiging wijziging brengen in wat gebruik is bij heel de Christenheid.

De arm boven water. Verteld wordt, dat er onder onze heidense voorouders mannen waren, die bij hun doop de rechterarm boven water hielden. Die wensten ze vrij te houden van de gehoorzaamheid aan Christus. Over de arm, waarmede ze het zwaard hanteerden, wilden ze zelf zeggenschap behouden. Wanneer men zo in de wereld rondziet, dan schijnt men te mogen aannemen, dat het Evangelie aanvaard is op voorwaarde van de vrije rechterarm. Staan er mensen op, die zeggen, dat Christus' heerschappij ook over het zwaard moet gaan, dan kijkt de een vreemd op en de ander protesteert verontwaardigd, terwijl de derde er aan twijfelt of iemand, die dat zegt, nog wel zuiver staat tegenover het Evangelie!

Wat bleef boven water? 't Wil wel eens gebeuren, dat een weerbarstige kuif de golven van de doopjordaan niet over zich heen wil laten gaan. Droog verheft hij zich uit de wateren. Men make zich over die kuif geen zorgen. Wij menen, dat ieder gelovige zich behoort te laten dopen, en hebben toch wel ongedoopte leden. Laat de lichamelijke toestand de ondergang in het water niet toe, dan nemen we de intentie, de wil en bedoeling voor de daad. Dat kunnen we doen, omdat we niet geloven in het water. Daarom maken we ons ook niet bezorgd als bij de doop eens een plekje droog bleef, wanneer zowel bij dopeling als doper de intentie te worden

De Meester is daar en Hij roept U!

Wie helpt mee om van DECEMBERMAAND onze KERSTNUMMERMAAND te maken?

Ik ging voorbij de akker eens luiaards en voorbij de wijngaard van een verstandeloos mens en zie hij was gans opgeschoten van distelen . . . . . als ik aanschouwde nam ik het ter harte . . . . . een weinig slapens, een weinig sluimerens, een weinig handvouwens al nederliggende: zo zal uwe armoede u overkomen als een wandelaar en uw velerlei gebrek als een gewapend man.

ondergedompeld en onder te dompelen heeft voorgezeten. Als we dan in herhaling vervielen naderden we bedenkelijk de grens van het bijgeloof.

Droge delen. Anders is het echter, wanneer iemand opzettelijk iets boven water houdt, b.v. zijn voeten. Misschien kunt ge u niet goed voorstellen hoe dat kan. Ik ook niet, maar als men zo eens rondkijkt, zou men zeggen, dat dat toch wel vaker gebeuren moet. Immers gedoopte voeten zijn voeten, geschoeid met de bereidheid van het Evangelie des vredes. Sommiger voeten zijn niet gedoopt, want ze dragen nog het schoeisel van de boodschap van achterklap en kwaad spreken.

De doop is niet geldig als men opzettelijk iets boven water houdt, b.v. zijn tong. Een gedoopte christen met een ongedoopte tong moet een gevaar opleveren voor z'n omgeving. Vraag u maar eens af, of uw tong er wel goed „onder gekomen" is! Het is ook verkeerd als ge uw hoofd boven water hebt gehouden, want ge zult den Heer uw God ook liefhebben met uw verstand en daarmede dienen. Ge hebt eveneens gezondigd als ge uw portemonnaie bij uw doop hebt droog gehouden, want we zijn rentmeesters, ook van ons bezit en ons inkomen.

Toen Cornelius gedoopt werd, werd hij gedoopt met heel zijn huis", met al het zijne, en zo hoort het. Hij zei: Heer ik ben van U en al wat ik heb, is ook van U. Dat is een bijbelse doop!

Ook een vraag. In de Wahrheitszeuge werpt iemand deze vraag op: „Kunnen we geen gemeentelijke contributie betalen, omdat we geen geld hebben, of hebben we geen geld, omdat we geen gemeentelijke contributie betalen?" Voor de arbeid in onze gemeenten en door onze gemeenten hier en onder de heidenen te verrichten, komen we geld tekort. Hebben wij, de enkele gemeenteleden werkelijk niet meer te missen, of heeft het achterhouden van het „Godsoffer" verarming tengevolge gehad? — Ook hier gaat het weer om de vraag of wij de bijbelse doop hebben ontvangen: de doop van onszelf en al het onze. L.

UIT DE GEMEENTEN

WORKUM. Geliefden in Christus.

Een levensteken uit Workum zal u zeker welkom zijn, nietwaar? Wij meenden goed te doen de thermometer van ons gemeentelijk leven eens aan uw aandacht bloot te stellen.

Welnu, wij mogen zeggen, dat het in onze gemeente goed gaat. Oudere harten branden van liefde en ijver om te werken voor onzen dierbaren Meester, Die te komen staat; jongere harten sluiten zich hierbij aan, en zo trachten wij biddende de stroom van Gods liefde in ons uitgestort, door te geven aan andere verlangende zielen.

Wij spreken van „verlangende zielen". Vinden wij dan in onze verdwaasde wereld nog mensen, die bezield zijn met een verlangen om met ons te delen in die Goddelijke liefde, die alle verstand te boven gaat? Wij antwoorden: „Ja zeker!"

Broeders en zusters, verken uw onmiddellijke omgeving, gaat heen, zoekt in de heggen en steggen en gij zult ze vinden.

Wij ontdekten dezulken in een dorp, dat circa 6 Kilometer van ons stadje verwijderd ligt, genaamd „Parrega". Van de arbeid, die wij hier zijn aangevangen, willen wij u nu iets mededelen. Toen God onze aandacht in deze richting had geleid, hebben wij hen, wier harten als boven gezegd naar de liefde van onzen Vader smachten, opgezocht; wij hebben met hen gesproken en met hen gebeden, en wij leerden verstaan, dat onze Meester ons hier tot arbeid riep.

Wij hebben de 10de October j.l. te Parrega op een eenvoudig bovenzaaltje van een dorpscafétje onze eerste samenkomst gehouden. Met plm. 25 broeders en zusters begaven wij ons per autobus derwaarts, met de bede in het hart, dat God ons tot een zegen wilde stellen. Ds. Huizinga van Leeuwarden hadden we uitgenodigd, om de saamgekomenen de Blijde Boodschap van onzen Here Jezus Christus te brengen. Aandachtig luisterden wij met circa 30 Parrega'sters naar het eenvoudige doch heerlijke woord van dezen spreker. Toen wij huiswaarts keerden, wisten we, dat onze avond niet ongezegend was geweest.

Op Dinsdag 12 November j.l. trokken wij wederom per autobus derwaarts en hielden we onze tweede samenkomst. Niettegenstaande de tegen ons gevoerde actie, mochten we ons ook nu weer in een ongeveer gelijk aantal bezoekers verblijden. Ditmaal was br. Veltman van Drachten overgekomen, om het woord te voeren. God gaf ons wederom een heerlijke samenkomst en wij allen stemden met den spreker in, toen hij aan het einde van zijn toespraak zeide, dat niet hij, maar God tot ons had gesproken.

Evenals de eerste keer, kregen wij na het woord van den spreker gelegenheid, om aan onze vrienden van Parrega te vertellen, wat God aan onze zielen gedaan heeft. Ook zongen weer enige meisjes enkele liederen ter afwisseling. De dringende verzoeken, om toch spoedig terug te komen, door verschillende Parrega'sters aan het einde van ons samenzijn geuit, dringen ons geen tijd verloren te doen gaan, maar ons dadelijk te mobiliseren voor onze derde samenkomst.

Formeert de geled'ren, treedt aan en geeft acht!
't Is broeders en zusters Gods oogstveld, dat wacht.
Komt wet nu uw sikkel, nu niet meer gedraald,
De schoven bij hopen van 't oogstveld gehaald.

De Baptisten gemeente van Workum.

HOORN. Gel. brs. en zrs. in onzen Heer en Heiland.

God heeft heerlijke dingen bij ons gedaan. Na enige weken van spanning en na volhardend gebed heeft Hij onze gebeden verhoord en ons wederom een herder en leraar geschonken, die heden in zijn dienstwerk werd bevestigd door Ds. Planting van Amsterdam. Als tekst werd gekozen Hand. 20 : 28. Na een gloedvolle prediking vond de plechtige bevestiging plaats. Aan br. Brongers als ook aan het bestuur en de leden der gemeente werden vragen gesteld, die bevestigend werden beantwoord. Daarna vond de bevestiging plaats en zong de gemeente haar nieuwen Voorganger de zegenbede toe. Het was een zeer goede ure. Ds. Brongers is geen vreemdeling voor ons. Hij diende onze gemeente reeds meer dan een jaar en

in de rijkskerkcommissie en in de landskerkcommissies niet onverdeeld ingenomen met de hulp van minister Kerrl. De voorzitter van de pruisische landskerkcommissie, Dr. Eger, moet zelfs uitdrukkelijk te kennen gegeven hebben, dat hij hoopt dat het verdere ordeherstel in de duitse Evangelische Kerk op uitsluitend geestelijke wijze zal kunnen geschieden. Minister Kerrl heeft medegedeeld, dat het optreden der politie (huiszoekingen) buiten hem om geschied is.

De basis van samenspreking en samenwerking tussen de grote meerderheid van de Belijdenisbeweging (ik noem de namen van Mahrarens en Meiser) èn de rijkskerk- en landskerkcommissies schijnt steeds steviger te worden. De positie van de rijkskerkcommissie en haar voorzitter Dr. Zoellner wordt sterker.

De oppositie wordt door een minderheid in de Belijdenisbeweging gevoerd. Laat ik hier de namen van Asmussen, Niemöller en Jacobi mogen noemen.

Met belangstelling en voorzichtigheid volgen we de duitse kerkstrijd. Het gaat werkelijk om de grote lijnen, die in het kerkelijk leven zichtbaar moeten worden. Het gaat om de b e g i n s e l e n van de H. Schrift, die het kerkelijk leven moeten beheersen.

Laat ik dit artikeltje mogen eindigen met de mededeling, dat minister Kerrl verklaard heeft, dat de poging, thans door hem ondernomen, om de orde in de duitse Evangelische Kerk te herstellen door middel van de arbeid der rijkskerk- en landskerkcommissies *de laatste poging* is, die de staat heeft ondernomen. Mislukt deze arbeid, dan laat de Staat de duitse Evangelische Kerk geheel los (hetgeen wij als Baptisten helemaal niet erg vinden) en zal volgens minister Kerrl de protestantse kerk in een aantal losse groepen uiteenvallen.

Dit laatste zouden we moeten afwachten. d. H.

LEESTAFEL.

Dominee Lax van Poplar, 25 jaren predikantsleven in de slums van Londen. Met inleiding van Prof. Dr. M. J. A. de Vrijer. Prijs ing. f 1.50; geb. f 2.25. Erven J. Bijleveld, uitgevers, Utrecht.

Lax is een geestesheld van meer dan gewone grootte, met wien bijna elke lezer van ons blad vertrouwd is geworden, dank zij de altijd interessante en vaak ontroerend mooie beschrijvingen, die *„Jong Leven"* ons van hem en zijn arbeid gegeven heeft. Voor wie Lax nog niet mocht kennen, deel ik mede, dat hij geen dominee was, maar Dominee is in Poplar, een van de meest uitgestrekte volksbuurten van Londen. Ongekunsteld en aangrijpend vertelt hij in dit boek van het droeve leven der tienduizenden, maar daarnaast vindt men ook bladzijden, die tintelen van humor. Hier is een predikant aan het woord, die het avontuurlijke leven van het *geloof leeft.* Zelf is hij fris als een bloem gebleven, zo fris zelfs, dat een kennismaking met hem door middel van dit boek als een regen is op het nagras. Een aardig voorval vol ernst en lach beide, willen we u eens van zijn bladzijden voorleggen. Het betreft *de bekeringsijver van een vechtersbaas.*

„Het is een koude Zondagavond en Lax maakt zich gereed de treden van de preekstoel op te gaan. Reeds speelt het orgel de eerste psalm. Biddend heeft men den predikant opgedragen aan God. De gemeente wacht op het begin van de dienst.

Daar wordt aan de deur van de consistorie geklopt en Lax wordt gezegd, dat er een man is, die hem dringend moet spreken. Een bekend type uit Poplar komt binnen, een kerel als een boom, die er voor bekend staat goed zijn vuisten te kunnen gebruiken.

„U kent mij nog wel, dominee", zegt de man haastig, „verleden Zondag ben ik bekeerd. En ik heb toch zo'n énige week gehad!"

Natuurlijk herinnerde Lax zich het gezicht en hartelijk schudde hij hem de hand.

„Vanavond heb ik mijn kameraad meegebracht", ging de ander voort met opwinding in zijn stem, „en dien moet u ook bekeren, dominee, hij zit op de achterste rij aan de rechterkant".

Lax protesteerde, dat *hij* dien kameraad niet bekeren kon, dat kon God alleen, maar hij zou voor hem bidden.

De arme kerel was geheel uit het veld geslagen, doordat opeens alles op losse schroeven scheen te staan, teleurgesteld keek hij Lax aan.

„Dat doet er ook niet toe", zeide hij tenslotte schijnbaar getroost, „bekeerd moet hij worden, en wie dat doet kan mij niet schelen. En dit heb ik hem gezegd: *als hij zich vanavond niet bekeert, sla ik hem een blauw oog.* En ga nou je gang maar, dominee." "

In Efratha's velden. Kerstboek. Schermers uitgeverij, Bolsward. Prijs geb. f 2.25.

Een bundeling van meditaties, verhalen en enkele kerstgedichten in keurige linnenband. Dr J. H. Gunning J. H.zn schrijft, als altijd, opgewekt en boeiend over Luc. 2 : 15—20. Dr A. H. Edelkoort causeert over „Het ontstaan van het Kerstfeest". Dr B. Wielenga, Ds W. A. Hoek, Ds A. G. Barkey Wolf en Ds P. de Haas bepeinzen de ene of andere zijde van de aloude kerstgeschiedenis. De laatste weet in zijn „Vrede op aarde" God heerlijk voor te stellen als de grote Ontwapenaar: „De christelijke kerk heeft duidelijk uit te spreken", zegt hij, „dat oorlog, hoe dan ook, iets monsterlijks is, broedermoord, een slag in het aangezicht van Christus".

De novellen en schetsen zijn van de hand van bekende schrijvers en schrijfsters als: A. van Hoogstraten—Schoch, Annie Vreeland, H. Gordeau.

Alles bij elkaar genomen een degelijk boek.

Stadskanaal. J. W. WEENINK.

MEDEDELINGEN

Fonds „Vrienden van Utrecht"

Toegezegd door
N. N. te A. f 5.—

Het fonds is dus nu f 60.— groot. Waar blijven de andere vrienden?

Gironummer van de Baptisten gemeente is en blijft: 101892.

Hebben *die* abonnee's, welke hun abonnementsgeld per post betalen reeds het eerste kwartaal 1936 betaald?

Zij die het nog wensen te doen, verzoek ik beleefd dit nu ten spoedigste te doen, dit bespaart ons onkosten.

Zij die nog iets te vorderen hebben van „De Christen", over 1935 verzoek ik vriendelijk mij zulks ten spoedigste te melden.

Met br.groet,
H. DE JONGE.

Hebt u uw NIEUWJAARSWENS al gezonden aan den Adm. van „De Christen"? Een kleine Advertentie kost slechts 50 cent

ADVERTENTIEN

AN

AAL

D

beroep

denken.
jk uur,

ren en

en hij
omdat

geloof

nt de

d van

chem
nden
rden

eze,
neer

volg

ge-
ing
gen.

an.

BAPTISTE GEMEENTE TE LEEUWARDEN

vergadert iedere Zondagmorgen 10 uur en n.m. 5 uur in haar kerkgebouw aan het Hoogpad 4a bij de Oostersingel.
Voorganger Ds. F. E. Huizinga.
ALLEN HARTELIJK WELKOM

Baptiste Kerk

GERANIUMSTRAAT 45, ALMELO
Voorganger:
Ds. H. HORNSTRA

Zondag v.m. 10 en n.m. 5 uur: Prediking
Zondag n.m. 8 uur: Jongeliedensamenk.
Dinsdagavond 8 uur: Meisjesvereen.
Woensdagavond 8 uur: Zangrepetitie
Vrijdagavond 7.30 uur: Bidstond
Vrijdagavond 8.30 uur: Catechisatie

BAPTISTE GEMEENTE HOORN

GEBOUW MOSTERDSTEEG 10
Voorganger: Ds. K. BRONGERS

Zondag 10 uur v.m. en **5 uur n.m.** Prediking. **Zondag 12.15** Zondagsschool. **Dinsdag** om de veertien dagen **'s avonds 8 uur** Zusterhulp. **Woensdagavond 8.30 uur** Bijbellezing en Bidstond. **Donderdagavond 5.30 uur** Kleine Meisjeskrans. **'s Avonds 8 uur** Groote Meisjeskrans.

Deze samenkomsten worden in uw vriendelijke belangstelling aanbevolen

BAPTISTE GEMEENTE UTRECHT

KERKSTRAAT 28 b.d. NACHTEGAALSTRAAT
Predikant Ds. L. DE HAAN

ZONDAG 10 u. v.m. en 5.30 u. n.m.	Evangelieprediking.
ZONDAG 12—1 uur	Zondagsschool.
ZONDAG 8.00 uur n.m.	Jongeliedenvergadering
MAANDAG 7.30—8.30 uur n.m.	Catechisatie.
MAANDAG 8.30—9.45 uur n.m.	Zangvereeniging.
DINSDAG 8.00—9.30 uur n.m.	Jongedochtersvereeniging.
WOENSDAG 3.00—4.30 uur n.m.	Kl. Meisjesver. 6—12 jr.
WOENSDAG 7.00—8.15 uur n.m.	Knapenvereen. 12—16 jr.
WOENSDAG 8.15—9.45 uur n.m. (1e en 3e Woensdag der maand)	Ver. Zusterhulp.
DONDERDAG 8.00—9.30 uur n.m.	Bijbellezing en Bidstond.

ALLE VERGADERINGEN TOEGANG VRIJ.

Baptiste Kerk te Nieuwe Pekela E 45

Predikant: Ds. T. Jansma

Zondag	9.30 uur:	Prediking	Dinsdag	7.30 uur:	Jongedochtersvereniging
„	2 „	Zondagsschool	Donderdag	5 „	Catechisatie (11-15 jaar)
„	8 „	Jongeliedenvergadering	Donderdag	7.30 „	Bidstond
Maandag	6.30 „	Kleine Meisjesvereniging	„	8.30 „	Catechis. (16 jr. en ouder)
„	8 „	Zangvereniging			

Elke laatste Woensdag in de maand om 3 uur vergadering van „Zusterhulp"
1e Kerstdag 9.30 uur: Kerstprediking met zangkoor — 2e Kerstdag 3 uur: Kinderkerstfeest
2e Kerstdag 7.30 uur: Kerstfeest voor ouderen

Baptiste Kerk te Winschoten

Mr. A. J. de Sitterstraat 9

Zondag	2 uur: Zondagsschool	Dinsdag	8 uur: Zangvereniging
„	4.30 „ Prediking	Vrijdag	8 „ Jongeliedenvergadering

Elke derde Woensdag in de maand om 7.30 uur vergadering van „Zusterhulp"
1e Kerstdag 3 uur: Kinderkerstfeest — 1e Kerstdag 7.30 uur: Kerstfeest voor ouderen
2e Kerstdag 10 uur: Kerstprediking met zang

U is met de uwen hartelijk welkom! — De zitplaatsen zijn vrij!

ONDER HET KLANKBORD

O Zoon van God! den mensch gelijk.
Voor wie verlaat G'uw troon en rijk?
Voor wie wordt Gij in 't stof verneêrd,
Die met een wenk 't heelal regeert?

Voor wie? voor heilige Eng'len? Neen!
Die zingen 't heil der aard alleen.
Voor zondaars daalt der Eng'len Heer,
Voor arme zondaars daalt hij neêr. Gezang 114, 3, 4.

WIJ BIDDEN:

O, God, wederom vieren wij, Christenen, Kerstfeest.
Wederom stelt Ge ons in de gelegenheid het heerlijk Kerstevangelie te beluisteren. Het evangelie van Jezus Christus, Die mensch werd — Die op aarde kwam voor arme, verlorene zondaren.
We danken U, Heer, dat we Jezus mogen kennen als onzen Heiland en Heer!
Dat Jezus gekomen is in ons leven en dat we nu ons leven mogen zien in het licht der eeuwigheid.
Gij weet, o Vader, dat er nog zooveel duisternis is — duisternis in het persoonlijk leven, in het gezinsleven, in het maatschappelijk leven, *maar ook in het leven der volkeren*. Daar zijn er zoovelen, die de duisternis liever hebben dan het licht.
O God, erbarm U onzer.
Wees ons Nederlandsche volk genadig. Schraag volk en overheid in Uw liefde.
Wees *alle* volkeren genadig, o Heer.
Wij bidden U, Heer: wees met de zieken. Wees met de beproefden en met degenen, die om Uws Naams wille vervolgd worden. *Wees met de vele werkloozen*. Wees met hen, over wie de oorlogsellende is gekomen.
De gedachte aan de toekomst vervult ons met vrees.
Maar onze hulp is van den Heer, Die hemel en aarde geschapen heeft, Die Zijn liefde jegens de wereld openbaarde in Jezus Christus en Zijn Zoon en Die ons onderricht door Zijn Woord en door Zijn Geest.
Help ons, Heer, dat we ons *in U* mogen verblijden.
Want Jezus is geboren; geboren, ook voor ons! Amen.

VREES EN BLIJDSCHAP

„En er waren herders in diezelfde landstreek, zich houdende in het veld, en hielden de nachtwacht over hun kudde.
En zie, een engel des Heeren stond bij hen en de heerlijkheid des Heeren omscheen hen, *en zij vreesden met groote vreeze.*
En de Engel zeide tot hen: *Vreest niet! want ziet, ik verkondig U groote blijdschap,* die al den volke wezen zal.
Namelijk, dat U heden geboren is de Zaligmaker, welke is Christus, de Heer, in de stad Davids."

Luc. 2, 8—11

Het herdersberoep wordt meer dan eenig ander beroep in de bijbel vermeld.
We lezen reeds van Abel: „en Abel werd een schaapherder."
Abraham, Izaäk en Jacob waren rijke herdersvorsten.
Mozes hoedde de kudde van Jethro.
Koning David oefende als jongeling het herdersberoep uit.
We denken aan enkele psalmen, aan verschillende profetieën, aan eenige van Jezus' gelijkenissen. Ja, sprekende over het eindoordeel, bezigt Jezus de volgende woorden: „en voor Hem zullen alle volkeren vergaderd worden, en Hij zal ze van elkander scheiden, gelijk de herder de schapen van de bokken scheidt."

* * *

I. De vrees van de herders.

„En er waren herders in diezelfde landstreek (in de velden van Efratha), zich houdende in het veld en hielden de nachtwacht over hun kudde."

De wacht houden was noodig, omdat aan het herdersberoep gevaren verbonden waren.
Probeert U zich de toestand van deze herders eens in te denken.
Ze krijgen, geheel onverwachts, in het middernachtelijk uur, bezoek van een engel! Een engel des Heeren.
De duisternis om hen wordt licht.
De eeuwigheid breekt door in de tijd.
De heerlijkheid des Heeren wordt openbaar.
En wie zou dan niet vreezen?
Doet trouwens elke aanraking met God ons niet sidderen en beven?
God is groot.
God is machtig.
God is heilig.
En wat is de mensch tegenover dien God?

Wellicht waren de herders ook bijgeloovig.
Manoach, de vader van Simson, was bijgeloovig, toen hij tegen zijn vrouw zeide: „ Wij zullen zekerlijk sterven, omdat wij God gezien hebben."
Ook na de Babylonische gevangenschap schijnt dit bijgeloof nog voorgekomen te zijn.
In elk geval: de herders vreesden met groote vreeze.

2. De blijdschap, waarvan de engel sprak.

Vreest niet, gij herders. Maar verblijdt U veeleer. Want de Zaligmaker *is* geboren. Hij is Christus de Heer!
Deze blijdschap geldt het gansche volk, want in *de stad van David* is heden de *Verlosser* geboren.
De Beloofde *is* er.
Gods tijdperk is volbracht!
God heeft in den mensch behagen.
De herders ontvingen het teeken.
De blijdschap kwam, nadat ze gegaan waren naar Bethlehem en het Kindeke in de kribbe gezien — en het alles bevonden hadden, gelijk de engel tot hen gesproken had. *Toen* keerden de herders terug, „lovende en prijzende God."

Vrees en blijdschap.
De menschen van tegenwoordig vreezen met groote vreeze, wanneer ze denken aan het verleden, maar nog meer, wanneer ze denken aan de toekomst.
Daar is de bestaansonzekerheid,
Daar is de gruwel van de oorlog.
De geest uit de afgrond verleidt de volkeren. Met als gevolg chaotische toestanden. En paniekstemming.
Ontzettend groot is het ongeloof en het bijgeloof.
En in deze tijd — Kerstfeest 1935 — komen wij U met gepaste bescheidenheid, maar met ernstige en diepe overtuiging de *blijde* boodschap van Jezus den Zaligmaker verkondigen.
Deze Jezus is Christus de Heer;
Laat ons gaan naar Bethlehem,
Laat ons neerknielen aan de kribbe.
Laat ons het Kindeke, Jezus Christus, aanbidden.
En we zullen God *loven* en *prijzen*. Amen. L. d. Haan.

CHRISTUS VERNIEUWT

of

WAT DE VREDEVORST GEDAAN HEEFT AAN EEN VERLOREN LEVEN

door een arbeider in Gods Koninkrijk

Op een koude, rustige avond vind ik onder een spoorwegviaduct een man, leunend tegen een steenen drinkbak, die vroeger meer dan thans door paarden gebruikt werd. Ik voelde mij tot hem aangetrokken en zeide: „Goede avond, vriend, kan ik iets voor u doen?"
Geen antwoord. Ik herhaalde mijn vraag; ik stelde andere vragen, waarin ik mij bereid verklaarde gaarne te willen helpen, maar de toegesprokene bewaarde hardnekkig het zwijgen. Hij sliep niet; ook was hij niet blind. Hij had de oogen wijd open en staarde als wezenloos voor zich heen. Hij was blijkbaar van plan mij eenvoudig te negeeren. „Kom, kerel," zeide ik goedmoedig, „ik wil u helpen. Ga met mij mee naar onze samenkomst. Daar ontmoet u menschen, die u willen begrijpen en wie zal zeggen, of u er niet uw besten Vriend vindt, — Jezus Christus, die alles van u afweet en van u houdt."
Toen wendde hij plotseling zijn oogen naar mij toe en plooide zijn lippen tot een spotlach. Ik dacht, dat hij spreken zou, maar neen, zijn mond bleef gesloten. Opnieuw probeerde ik hem aan de praat te krijgen, maar ik had geen succes en ik nam afscheid met de woorden: „Geloof mij, Jezus Christus houdt van u en Hij vraagt naar u."

Die avond stond na de samenkomst een man in de vestibule op mij te wachten. Het was mijn kameraad van de steenen drinkbak.
„Ik ben dankbaar, dat ik hier geweest ben," zeide hij, „kan ik u spreken?"
Hij volgde mij naar mijn spreekkamer en begon zonder eenige inleiding te vertellen:
„Gisterennacht slenterde ik langs de kade met het plan er een eind aan te maken. Ik heb mijn leven verknoeid en door mijn wangedrag ellende gebracht in de levens van anderen. Het vertrouwen en de genegenheid van allen, die mij kennen, heb ik verbeurd en het kan niemand schelen, wat er van mij terecht komt. Ik word toch niet gemist. Er is geen werkgever, die mij hebben wil. Ik wachtte, totdat er niemand meer gezien werd en klom op de muur om mij in de diepte te storten, toen ik mij ineens herinnerde, dat het morgen Zondag was. In minder dan geen tijd vlogen gedachten aan kerk, liederen,

„Ik wachtte, totdat er niemand meer gezien werd en klom op de muur om mij in de diepte te storten."

Zondagsschool en God door mijn brein. Ik aarzelde en besloot de uitvoering van mijn plan tot Maandag uit te stellen. Het was al jaren geleden, dat ik een kerk bezocht had. Ik was verhard en ongevoelig geworden voor alle godsdienstige indrukken. Indien er een God bestond, dan zou Hij toch mij wel eens de helpende hand hebben toegestoken. Maar misschien doet Hij dat nu en is dat de reden, waarom ik aarzelde. Veronderstel, dat een betere toekomst mij wenkte, als ik naar een kerk ging. Veronderstel, dat ik op eerlijke wijze mijn brood kan verdienen. Zou ik weer goed kunnen maken, wat ik bedorven had? Als God mij één keer nog een kans wilde geven? En werkelijk begon ik te bidden. Ik weet niet meer, of ik van de muur ben afgeklommen of afgevallen. Ik geraakte in een soort vervoering bij de gedachte, wat nog voor mij weggelegd kon zijn. Ik bad opnieuw en sliep in. Het daglicht begon al door te breken, toen ik door iemand wakker geroepen werd, die mij met de voet duwde.
„Hé, slaapkop, je moet opstaan."
Het was een politieagent, die wat goedhartiger scheen dan de meesten van zijn soort.
„Zet je maar eens in beweging, vadertje; je ziet er erg verkleumd uit. Waar zal de gang naar toe zijn?"
Dadelijk herinnerde ik mij, dat het nu Zondagmorgen was en ik het besluit genomen had een kerk te bezoeken, maar dat vertelde ik den politieagent niet.
„Heb je iets te eten?"
Ik kon die vraag eerlijk met „neen" beantwoorden, waarop de goede man mij drie stuivers gaf om er wat voor te koopen. Was dit een teeken, dat het getij veranderde? Ik geloofde het met mijn geheele hart. Ik besloot den politieagent toch maar te zeggen, wat ik van plan was. Hij luisterde aandachtig toe en wees mij twee of drie kerken in de buurt. „En doe straks een woordje voor mij in je gebed, vriend," zeide hij, „ik ben heusch geen engel. Dienst is dienst. 'k Moest je op de been helpen, toen het licht begon te worden. Ik was je al tweemaal in het donker gepasseerd. 'k Hoop, dat het je goed gaat."
Ik slenterde wat rond, totdat de kerken de deuren open deden. Eene ervan, mij niet geheel onbekend, wilde ik binnenstappen. In het portaal stonden twee mannen, van wie een mij nauwlettend gadesloeg en volgde. Juist toen ik de deur naar het interieur opende, tikte hij mij op de arm en vroeg: „Wat is je bedoeling?"
„Kerken," antwoordde ik. Daarop zeide hij vriendelijk: „Dat gaat zoo niet, we zijn hier nog al wat netjes uitgevallen," en liet zijn oogen over mijn kleeding en ongewasschen gezicht glijden. Dadelijk maakte ik rechtsomkeert en vervloekte hem en zijn kerk en alle kerken en de geheele godsdienst en besloot om mij niet meer door mijn gevoelens te laten beetnemen.
„Netjes? Ja, netjes voor de hel!" snauwde ik hem toe.
M'n eigen woorden deden mij opschrikken. „Hel?" Was er dan een hel? Zeker was er een hel en ik zat er al immers in. Ik had er al ettelijke maanden ingezeten. Ha, vannacht zou ik er van verlost worden; dan zou ik er voor altijd een eind aan maken. Ik leunde tegen die steenen drinkbak aan en wachtte op de nacht. Toen hoorde ik in de verte een muziekcorps spelen. Ik verwenschte de muzikanten om het lawaai, dat zij maakten. „Wij trekken naar Zion," speelden ze. Stommelingen; er is geen Zion.
Daarop kwam u naar mij toe. Ik wilde u allerlei leelijks naar de ooren gooien, maar ik kon geen woorden vinden. Had ik een mes bij mij gehad, dan had ik u wel kunnen vermoorden. Ik had den duivel zelven in mij, maar de een of andere macht, sterker dan hij, verlamde mijn tong. U noemde mij vriend, maar ik zag u voor een van die professioneele schijnheiligen aan, die tegen menschen als ik optreden, zooals zij dat doen. Toch was er iets in de manier, waarop u sprak, dat mij aantrok.

„Hé, slaapkop, je moet opstaan!"

Nadat u vertrokken was, ben ik naar de kade geslenterd. Ik voelde mij wat licht in het hoofd, wat duizelig, en moest mij nu en dan aan een lantaarnpaal of een hek vasthouden. Onderweg liep mij een politieagent achterop, die mij weer aan dien goeden man van vanmorgen deed denken. Niet iedereen is slecht. Er zijn ook nog wel goede menschen in de wereld. Het kan toch heel best zijn, dat u tot die goeden behoorde en dat u een woord van God voor mij had? Aldus werd het verlangen in mij geboren om naar deze plaats te gaan. Met een troepje andere menschen schoof ik naar binnen. Niemand merkte mij op. U gaf juist het lied uit: „Breng mij d'aloude tijding." Een boekje werd mij aangereikt, maar alhoewel ik alle coupletten wel van buiten kende, kon ik toch niet meezingen. Bij de woorden: „Gedenk ik ben een zondaar, voor wien God gaf Zijn Zoon" zeide ik tot mijzelf: „Dat geldt mij." Ik vouwde de handen en bad opnieuw. Daarop vertelde u den menschen alles, wat ik de laatste uren had doorgemaakt. Hoe dat mogelijk is, is mij een raadsel, want ik ben u toch geheel onbekend. Maar het feit ligt er en toen u vroeg, wie Christus wenschte te ontmoeten en aan Zijn leiding zich wilde toevertrouwen, zeide ik tot mijzelf: „Ik!" En thans ziet u mij voor u om u dat te vertellen. Ik dank God, dat ik hier vanavond gekomen ben."

* * *

Zooals gezegd was het dezelfde man, dien ik onder het spoorwegviaduct tevergeefs had toegesproken. En toch was het dezelfde man niet. In plaats van de uitdrukkingen van wrevel op zijn gelaat, lagen er nu de levendige trekken van hoop en voornemen. Zijn geheele verschijning, zijn stem, zijn manieren waren veranderd. Hij was wederom geboren, een nieuw schepsel geworden en hij nam hartelijk deel aan mijn dankgebed.
De volgende dag vernam ik meer bijzonderheden over onzen broeder. Hij was journalist van beroep geweest. Eenige jaren geleden was hij naar de koloniën getrokken, waar hij allerlei landgenooten — waaronder velen, die tot „heil des vaderlands" naar de tropen waren afgezakt — in allerlei omgeving ontmoette. Zoolang hij in verbinding bleef met zijn familie, ging alles goed. Zijn plan was om na verloop van tijd naar zijn ouders terug te keeren en de beminde zijns harten te trouwen. De verleidingen echter in de kring van zijn nieuwe vrienden werden hem te sterk en hij begon te drinken. Hij werd al trager in het zenden van brieven naar huis. De lust om zijn verloofde te schrijven was geslonken tot een minimum. En toen hij op zekere dag een ouderlijke bestraffing kreeg over zijn schromelijk plichtsverzuim, besloot hij zich verder niets meer van Europa aan te trekken. De tijd vloog snel voorbij. Hij verloor zijn betrekking als vaste medewerker en legde zich toen op het bezorgen van vrije bijdragen toe. Aanvankelijk had hij hiermede veel succes, maar langzamerhand werd het gehalte zijner voortbrengselen evenredig aan zijn moreele verwording en kwam hij geheel uit zijn vak te liggen. Het overlijdensbericht van zijn moeder en een poosje later dat van zijn vader maakten, dat hem voortaan niets meer weerhield om zich geheel aan de drank over te geven. Toen eens een schip met bestemming naar Nieuw Zeeland wegens ziekte onder de bemanning gebrek kreeg aan vaardig personeel, gelukte het hem een baantje van koksmaat te veroveren. Dank zij de drank, was dit schip al eenige uren zonder hem uit Wellington vertrokken, eerdat hij wakker werd! Gestrand in een vreemd land, trok hij van plaats tot plaats, nu en dan een duit verdienend, vaak stelend en heel vaak rammelend van honger en al de tijd probeerend het verleden geheel te vergeten.
Door toevallige omstandigheden gelukte het hem eindelijk door een officier gemonsterd te worden voor een reis naar het vaderland. In Engeland werd hij ontslagen. Aan boord had hij iemand ontmoet, die zeide, dat zijn kennissen in Londen hem vermoedelijk wel konden helpen.
Toen zijn weinige spaarcenten verteerd waren, zocht hij het gegeven adres op, waar hem een betrekking aangeboden werd op zeer voordeelige voorwaarden. Spoedig echter kwam hij tot de ontdekking, dat hij bij een clandestien bedrijf betrokken was. En toen eens een detective hem aanhield en uitvroeg, werd hij zoo ongerust, dat hij besloot om zonder opzegging zijn baantje neer te leggen. Opnieuw gaf hij zich aan de drank over en in zulk een mate, dat zijn geheele zenuwgestel er door geschokt werd. Hij werd ergens in een straat gevonden en naar een ziekenhuis vervoerd, waar hij na een langdurige en zorgvuldige behandeling herstelde. Maar zijn moed voor het leven was geheel ondergegaan. Hij was neerslachtig geworden. Er was niets meer, dat hem met levenslust kon vervullen en dus besloot hij er een eind aan te maken.

„Wat is je bedoeling?" „Kerken." Daarop zeide hij vriendelijk: „Dat gaat zoo niet, wij zijn hier nogal wat netjes uitgevallen!"

In deze toestand werd hij, dank zij Gods genade, „gevonden". Na verloop van een paar weken kwam hij alweer zoo netjes voor de dag, dat hij kennis kon maken met de redactie van een periodiek, hoofdzakelijk gewijd aan de koloniën, die hij door eigen aanschouwen had leeren kennen. Hij werd aangenomen en verwierf spoedig de waardeering en achting van ieder en niet in het minst van zijn superieuren. Intusschen had hij zich aangesloten bij dezelfde gemeente, die „nog al wat netjes was uitgevallen."

* * *

Dat Gods leidingen soms wonderbaar zijn, heeft menigeen ondervonden en zou ook onze bekeerde journalist gewaar worden.

Sinds Jezus in zijn hart woning had gemaakt, was het zijn vurige begeerte voor Hem bezig te zijn. Heel vaak ging hij, al of niet in mijn gezelschap, bij den eenen of anderen zieke waken om een nachtzuster het werk te verlichten.

Het was op een van deze nachtwaken, dat hij een ontdekking deed, die van de grootste gevolgen voor zijn verder leven is geworden.

Een onzer leden was de echtgenoote van een zeeman, die ver van huis in den vreemde in een ziekenhuis moest worden opgenomen en na voldoende hersteld te zijn naar de zijnen werd gezonden om wat na te kuren. Jammer genoeg sloeg hij daar aanvankelijk de raadgevingen van den dokter in de wind, zoodat hij terugviel en zijn toestand zelfs een tijdlang bedenkelijk scheen. Gelukkig kwam hij deze inzinking weer te boven, maar de voortdurende zorg, die aan hem besteed moest worden, was meer dan de huisgenooten konden geven. Onze journalist hoorde van dit gezin en bood voor twee nachten per week zijn diensten aan. Zijn liefhebbend hart wist spoedig het vertrouwen van den zieke te winnen.

„Hij is even bekommerd om zijn ziel als om zijn lichaam," verzekerde hij mij, toen wij weer eens te zamen waren.

„Hoe kunt u dat zeggen?" vroeg ik nieuwsgierig.

„Hij wilde weten, hoe ik christen geworden was. Ik heb hem iets van mijn leven verteld, maar natuurlijk niet te veel, want dat zou hem te zeer vermoeien. En als ik ophouden wilde, drong hij er bij mij op aan om dat toch niet te doen. Hij zoekt ook voor zichzelf zekerheid, of God de gebeden hoort en verhoort. Hij is ongetwijfeld een zoeker."

„Welke gebeden bedoelt hij, denkt u? Zijn eigen gebeden ten behoeve van hemzelf of die van anderen voor hem?"

„Ik vermoed, dat het de gebeden van anderen zijn. Eens stelde ik hem voor om met hem en voor hem te bidden en toen gaf hij mij te verstaan, dat anderen dit ook deden. Het was bij deze zelfde gelegenheid, dat hij zich los liet over de moeilijkheden, die hij met het gebed had. Ik heb hem gezegd, dat ik u vragen zou om die moeilijkheden met hem te bespreken."

„Zeker ben ik daartoe gaarne bereid. Gaat u vanavond er weer heen?"

„Ja, om acht uur word ik er verwacht."

„Dan gaan wij samen."

Toen wij er aankwamen, werden we door de vrouw des huizes begroet, die ons vertelde, dat haar man een goede dag gehad had en dat hij al naar zijn „nacht-verpleegster" had uitgezien en dat de dokter zeer tevreden was over zijn vooruitgang.

Bij onzen vriend neergezeten, stelde ik voor om samen een korte godsdienstoefening te houden. „Waar u niet in de kerk kunt komen moeten de rollen maar eens worden omgekeerd,' merkte ik half verontschuldigend op.

Onze zeeman betuigde met dit voorstel zijn hartelijke instemming. Ik vroeg de „nachtverpleegster" om een paar verzen van de Psalmen te lezen. Hij sloeg Psalm 103 op en las tot het 10de vers toe. Bij het lezen van het 10de vers begon zijn stem opvallend te haperen, wat den zieke de oogen deed opslaan en onder het opheffen van de hand zacht zeggen: „Even ophouden! Dat is waar; elk woord is volkomen waar. Maar mag ik het eerste gedeelte nog eens hooren?"

Opnieuw begon onze journalist:

„Loof den Heere, mijne ziel, en al wat binnen in mij is Zijn heilige Naam.

„Loof den Heere, mijne ziel, en vergeet geene van Zijne weldaden;

„die al uwe ongerechtigheden vergeeft, die al uwe krankheden geneest;

„die uw leven verlost van het verderf, die u kroont met goedertierenheid en barmhartigheden."

Weer rees de zieke zijn hand om het lezen te doen ophouden. „Dat zijn dezelfde woorden, die zij mij heeft voorgelezen," zeide hij.

„Wie?" vroeg ik nieuwsgierig.

„De zuster in het ziekenhuis. Ze gaf mij een boekje, dat daarover handelt. Het is in die lade. Kunt u het mij geven?"

Mijn metgezel ging naar de aangewezen lade en vond er een boekje in lederen band en getiteld: *Verhoort God het gebed?* Hij overhandigde het den patiënt, die het op het eerste binnenblad opende en mij dat voorhield. Ik nam het van hem over en las in duidelijke schrijfletter: „Ik wensch, dat u nog zoo lang zult leven, dat u moet bekennen, dat elk woord van deze psalm waar is. Uw vriendin H— S—". Daarop volgde de datum.

Ik liet het mijn kameraad lezen. Deze staarde er een wijle strak op, daarna keek hij mij en den zeeman met groote, half wezenlooze oogen aan. Zijn gelaat was vaal geworden. Ik dacht, dat hij in zwijm zou vallen, doch hij kwam spoedig weer geheel tot zichzelf en zeide tot mij: „Zoudt u niet voor ons willen bidden en in het bijzonder voor mij?" Vlug nam ik het boek uit zijn handen en wij beiden gingen op de knieën. De zieke had gelukkig niet bemerkt, dat er iets niet in orde was. Terwijl ik Gods zegen afsmeekte over het lezen van Zijn Woord en over den patiënt en den dokter en het gezin en onszelf, bemerkte ik, dat mijn medebezoeker het heel moeilijk had met zijn emoties, maar schonk er verder geen aandacht aan. Ik wenschte den zieke een goede nacht en maakte aanstalten te vertrekken. De „nachtzuster" vroeg daarop den bedlegerige en diens vrouw of deze hem een uurtje konden verontschuldigen, daar hij nog enkele dingen met mij moest bespreken. Samen verlieten wij de woning.

Eenige minuten liepen wij zwijgend naast elkaar. En juist toen ik op het punt stond te vragen, wat er aan scheelde, zeide hij: „De verpleegster, die die woorden in dat boekje heeft geschreven, was jaren geleden mijn verloofde. Wat vanavond plaats gevonden heeft, beschouw ik als een boodschap voor mij bestemd. Ik gaf haar indertijd eenzelfde boekje en schreef er dezelfde woorden in. Mijn woorden echter waren als satyre bedoeld, want ik kende haar als een oprecht geloovige ziel, en ik daarentegen was een spottende ongeloovige. Mijnheer! Ik heb zoo lang geleefd, dat ik moet bekennen „dat elk woord van deze psalm waar is."

Een uur lang hebben wij samen op en neer geloopen en plannen besproken. Om tien uur keerde de „nachtzuster" tot zijn arbeid om Jezus' wil terug.

De volgende morgen werd een brief op het postkantoor afgegeven, geadresseerd aan een zekere verpleegster in een ziekenhuis van een ver verwijderde havenstad.

En ter zelfder tijd vloog een telegram langs de draden:

„God verhoort het gebed. Brief gepost. B— (naam van den journalist) is onderweg".

* * *

De zondaar van de steenen drinkbak onder een spoorwegviaduct, de vagebond, die te diep gezonken was om welkom te zijn in een kerk, waar de menschen nog al wat netjes zijn uitgevallen, ging op reis naar huis met de zaligmakende wetenschap in het hart, dat „zoo ver het Oosten is van het Westen, zoo ver doet God onze overtredingen van ons".

Onze journalist en zijn vrouw hebben beiden hun leven gewijd aan de redding van het verlorene. Zij zijn rijk in God, wat een ieder dadelijk aanvoelt, die met ze in aanraking komt.

En geen wonder: hij mocht God ervaren in Zijn verlossende sterkte en zij mocht Hem ervaren als een Hoorder en Verhoorder der gebeden.

KERSTGAVE

Als Kersttijd nadert in diep donkre dagen,
Als drukkend leed in duisternis men niet kan dragen,
Dan wordt van 's Hemels Poort een lieflijk licht
Op ons gericht.

Gods Kind werd Menschenkind in Zijne nederdaling.
Tot Gods kind hief Hij menschenkind na zijne dwaling. —
En doode ziel door straal van hooger Liefdegloren
Wordt nieuw herboren. —

Als Liefde lééft, wil Liefde liefde geven,
Als Liefde gééft, kan Liefde zelve leven,
Die schoone wet uit Gods Heelal
Heerscht boven al.

Zooals Gods liefde draagt bij druk van leed en plichten,
Zoo doet een liefdegift een glans van blijheid lichten!
En Kerstboom, rijk aan gaven onder kaarsenkroon,
Is beeld der liefde van Gods Zoon.

M. T. v. H.

DE KLOKKEN LUIDEN . . . .

Doordring de wereld met de Geest van Christus!

Ze luiden de kring der feestdagen in van het Christendom en wekken weer een stemming, die moeilijk te ontleden is, maar niettemin in onze gedachtenwereld een zeer werkelijke gedaante heeft. Klokgelui — sneeuw — vrede op aarde — zij zijn er de welbekende en vertrouwde bestanddeelen van. En de beleving dezer dingen wordt nog warmer getint, als er wordt meegedeeld, dat de klokken op onze illustratie zullen luiden boven de geboorteplaats van onzen Meester!

Deze bijdrage bedoelt echter niet in de eerste plaats deze kerststemming bij u in het leven te roepen, maar wel u op te schrikken uit een mogelijke valsche gerustheid en zelfgenoegzaamheid. Langzaam, maar beslist veranderen de dingen om ons heen; sinds enkele eeuwen reeds en thans met sneller wordend tempo wordt het Christendom van het eerste plan, van waaruit het in vele landen op de geheele maatschappij en haar instellingen zijn stempel drukte, achteruit gezet, terwijl zijn aanhangers tot geringer getalsterkte worden verminderd. Duizenden verklaren met trots, dat ze tot de beginselen van het heidendom terugkeeren en doen er naar.

De kerstklokken luiden weer. Grijpt het u niet aan, dat het doodsklokken kunnen zijn? Dat ze een tijdperk kunnen inluiden, waarin andere beginselen dan van Christus de toon aangeven en zelfs opname verkrijgen in de wetten des lands? Rusland, Italië en Duitschland zijn reeds drie scheppingen van deze nieuwe tijd en, bij alle verschil, op dezelfde leest gemodeleerd: geen andere rechtregels zullen er gelden dan die worden ingegeven door de drang naar zelfbehoud; de *zedelijke* achtergrond der dingen wordt niet meer erkend en schrompelt weg.

In eigen land zal men de toestand wellicht nog zoo kwaad niet achten, althans ons is op velerlei gebied een tamelijk groote vrijheid toebedeeld. Er kunnen weer kerstboomen bij duizenden worden ontstoken en het „vrede op aarde" wordt in ons land nog door tienduizenden aangeheven, al zal er hier en daar wel eens een zanger zijn, die gekweld wordt door de vraag, of deze woorden theoretisch of practisch zijn bedoeld, of misschien zelfs verbijsterd, als hij de afstand bemerkt vanaf deze woorden tot de werkelijkheid der wereld om ons heen.

Een groote categorie christenen is met deze werkelijkheid snel in het reine: zij achten de bestaande toestand historisch zoo gegroeid en, daar God de geschiedenis schrijft, door Hem aldus gewild. Hun rest nog slechts tot elke prijs alles bij het oude te handhaven, dat bovendien de wijding bezit van de traditie en de beproefdheid. Voor de menschelijke kortzichtigheid en verblinding, die er soms aan ten grondslag ligt, schijnen zij minder oog te hebben.

Nog gemakkelijker hebben zij het, die de gang van het wereldgebeuren over zich heen laten gaan met de opmerking, dat zij er mee hebben afgedaan en nog slechts rekenen met de dingen der eeuwigheid. Hun aantal pleegt in benarde tijden toe te nemen, om bij een wending van de gang der wereldgeschiedenis weer te tanen. Dit stemt wel tot nadenken aangaande het fundament van zulk een levensbeschouwing; ook mag men vermoeden, dat haar aanhangers een niet al te uitgebreide kennis hebben van hetgeen zooal in de eeuwen vóór ons gebeurde.

Het zal u wel duidelijk zijn, dat onze sympathie uitgaat naar den christen, die, wel ver van in haar op te gaan, zich toch in deze wereld een taak van God voelt opgelegd, een taak, die den dichter mogelijk heeft geïnspireerd bij het dichten van gezang 78: „De ware christen de beste burger." Hij weet op aarde geen blijvende stad te kunnen verwachten, maar kan er toch niet voor weg, hoe stumperig ook, te trachten deze wereld te doordringen met de geest van Christus. De nood is hem opgelegd. Daarbij zal een gestadig zelfonderzoek en een onbevooroordeelde ontleding van wat zich als Christendom aanbiedt onmisbaar zijn. Het eerste zal tot groote bescheidenheid leiden en het laatste hem tot de overtuiging brengen, hoe onchristelijk veler Christendom is, gegrond als het vaak is op uiterlijkheden en gewoonte, op aangeleerde handelingen en zelfs op stoffelijk voordeel. Ook kan men het zien gebeuren, dat sommige geestelijke leidslieden, die tot de christenen wenschen gerekend te worden, onbeschroomd het oorlogsbedrijf mee op gang brengen door Gods zegen daaraan te verleenen (alsof dit mogelijk ware!), of althans werkeloos toezien, hoe de satanische machten der duisternis mede de kinderen des lichts voor hun wagen spannen. De wijze, waarop deze machten heden hun werk doen, is als een maalstroom, waarin wij ons voelen als stroohalmen. Zal het Christendom zich in de toekomst op het innerlijke leven moeten terugtrekken, of worden teruggedrongen in de catacomben, zooals in de eerste eeuwen? Of zullen er mannen opstaan, die het durven bestaan het zout der aarde te zijn? In eigen kring zullen zij wellicht eenig opzien baren, de wereld echter wacht op hen. Het laat zich aanzien, dat de kerken in haar geheel weinig tot deze vernieuwing zullen bijdragen, in beslag genomen als zij zijn door de bewaking van de dogmatische formuleering van hun geloofsbezit.

Zoo zien wij vurig uit naar de bereidheid en moed der enkelingen, die, los van de behaaglijke achtergrond eener gelijkdenkende massa, het heden durven te toetsen aan het Evangelie van Jezus Christus en die de gaping zien tusschen wat is en wat behoort te zijn. Wellicht dat Oxford, Möttlingen en Barchem de voorboden zijn van een grootere vrijheid en tevens grooter verbondenheid inzake de eischen van het Evangelie. Bijbelteksten als phrasen moeten afgedaan hebben en zullen in onze maatschappij ook weinig meer uitrichten: het Christendom ontkomt alleen aan de dood door het geloof als daad.

De klokken luiden weer en wel ten leven! In de kribbe liggen gerechtigheid en liefde, geduld en moed. God moge ons tot deze koninklijke deugden bekwamen; zij vormen te zamen onze *gezindheid*. En deze is het, die de wereld vernieuwen kan. Zij ziet op *U!*

Dr. A. H.

Van alle volken en alle tijden

of Hebt gij geen vrede voor uw hart?

Een schets uit het leven van Rotterdam

door J. A. Monsma

Vrede op aarde!
Die goddelijke boodschap klonk in de Kerstnacht over de stille velden van Bethlehem-Efratha, boven de vreedzame kudden der Palestijnsche schaapherders in een land, dat, sluimerend aan de Oude Wereldzee, onder vredig wuivende palmen, bewaakt door zwijgende, sneeuw-bekruinde bergen, bewoond werd door een primitief volk, welks literatuur bestond uit Psalmen en Messias-profetieën en dat zijn nationale kunst vrijwel geheel had gewijd aan de diepe symboliek van tabernakel, tempel en priesterdienst.
Vormden dit volk en land niet het meest passende proza bij de Goddelijke poëzie van de Vredezang der engelen?
En toch — die vrede en blijdschap zouden niet alleen voor Israël en Palestina, doch „al den volke" wezen! Vrede, voor alle volken en alle tijden!
Tusschen Bethlehem-Efratha uit de dagen van Keizer Augustus en Rotterdam uit de dagen van Koningin Wilhelmina is een groot verschil. In plaats van groene velden, geasfalteerde straten; in plaats van wollige kudden, snorrende auto's en tingelende trams; in plaats van wuivende palmen, electrische bogen en verkeerssignalen; in plaats van.... Och, 't is immers alles anders, 't is een andere wereld.
Maar — dèze drie bleven dezelfden: God, de boodschap en het menschenhart, waarvan we juist dezer dagen een treffende ervaring mochten beleven.
Een onzer zusters, die als ambtenares op een Rotterdamsche instelling werkzaam is, begaf zich op zekere dag naar een andere afdeeling in het gebouw, toen zij op de trap een dame ontmoette, die een bezwijming nabij was. Zij vroeg die dame wat haar scheelde, waarop deze antwoorde: „Water, geef mij water!" Zuster H. spoedde zich om aan haar verzoek te voldoen, waarop de dame haar taschje opende en er verschillende kokers uitnam met gekleurde tabletten, waarvan zij er eenige tot zich nam, verzekerende, dat zij zwaar vergif bevatten, maar dat zij deze op advies van den dokter geregeld zes maal daags precies op tijd moest innemen om niet machteloos neer te vallen. Toen zij een weinig was bijgekomen, vroeg zuster H., wat haar toch wel scheelde, waarop de dame antwoordde: „Niets dan zenuwen, juffrouw. Ik kom zelden mijn huis uit, maar ik moest noodzakelijk hier zijn en was daardoor niet in de gelegenheid mijn tabletten tijdig in te nemen, waardoor ik zoo onwel werd."
„Hebt U dan zooveel moeilijkheden in Uw leven, waarover U zich zoo nerveus maakt?" vroeg zuster H.
„Neen," antwoordde de dame, „integendeel, ik heb een man, die vast werk heeft bij de gemeente en kinderen, die allen een goede betrekking hebben, dat is het niet."
Toen gevoelde zuster H., dat er andere, diepere nooden aanwezig moesten zijn, waarop zij vervolgde: „Mevrouw, hebt U dan geen Heiland voor Uw hart?"
Dat scheen de gevoelige plaats te zijn, want het antwoord luidde: „Ik heb een vrome moeder in het graf, die mij steeds de geestelijke dingen voorhield, maar sedert mijn huwelijk met een ongeloovigen man, heb ik mij niet meer over God en Zijn dienst bekommerd." „Dat kon dan wel eens de oorzaak zijn van Uw onrust," zeide zuster H. „Weet U wel dat de Heiland gezegd heeft: „Komt tot mij allen die vermoeid en belast zijt en Ik zal U rust geven?" „Mevrouw, keer terug tot Hem!"
Verder raadde onze zuster haar aan Gods Woord te lezen. Hierop vroeg de dame het adres van zuster H., waarop zij heenging.
Eenige dagen later kwam de zenuwzieke dame op bezoek bij zuster H. Zij had haar bijbel gelezen en ook de lectuur, haar door onze zuster gezonden. Op de vraag, of zij reeds den Heiland had aangenomen als haar persoonlijken Zaligmaker, antwoordde zij: „Nog niet," maar gaf tevens te kennen, dat het haar verlangen was tot Hem de toevlucht te nemen. Hierop knielden beiden neer en bad zuster H. of de Heere door Zijnen Geest Zichzelf duidelijk aan deze ziel wilde openbaren en haar ook Zijn: „Ga heen in vrede" wilde doen hooren. Eenvoudig gaf zij zich in het geloof aan den Heere Jezus. Heerlijk was het, de verandering te zien op het gelaat van deze stakker, die lichamelijk zoo geknakt was; de vrede en rust straalden uit haar oogen en herhaaldelijk sprak zij, wijzend op haar hart: „*Zoo rustig hier, zoo vredig*".
Gelukkig en blij, zooals alleen een ziel kan zijn die de toevlucht tot den Hemelschen vader heeft genomen, vertrok zij naar huis, verzekerende, dat zij spoedig zou weerkeeren en dat zij zich volkomen aan Gods leiding wilde onderwerpen, hetzij Hij haar ziek, dan wel gezond verder door het leven wilde laten gaan. „Gods wil geschiede," sprak zij.
Laat ons niet moede worden, alom bekend te maken het woord, dat door de engelen van den Christus gezegd werd. Want Hij is voor alle volken en alle tijden!

M'n eerste Kerstfeest in Congo

door Dr. E. R. J.

Bij het naderen van het Kerstfeest gaan onze gedachten onwillekeurig uit naar onze vrienden, die wij in het vaderland moesten achterlaten. Hierbij komt al spoedig het gevoelen dat zij ongetwijfeld met belangstelling kennis zullen nemen van de indrukken die ik bij m'n eerste Kerstfeestviering in Congo ontving.
De Kerstdagen vallen hier in het heetst van het seizoen. Voor ons bestaat de viering van dit herdenkingsfeest voornamelijk in het houden van bijzondere vergaderingen. We noodigen alle gemeenteleden en allen die belangstellen uit, deze vergaderingen te bezoeken. De toeloop is altijd overweldigend en men blijft in de regel enkele dagen bij ons, daar velen er een voetreis van drie of vier dagen om moeten maken.
Stel u dan een klein dorp voor met ongeveer 150 inw.; slechts een K.M. verder vindt ge alweer een soortgelijke groep menschen bijeen. Dicht bij het dorp is een school, waar onderwijs wordt gegeven aan ongeveer 250 meisjes en jongens. De huizen zijn geheel anders dan de meesten uwer gewoon zijn. Ze zijn opgetrokken van klei en gras met een soort biezen bedekking, laag en klein van omvang, met heel weinig ruimte voor toelating van frissche lucht. De kerk in het dorp kan ongeveer 700 personen bevatten, terwijl er verder nog gebouwen zijn

Blank en zwart, hand in hand!

Meisjes op weg naar school.

voor patiënten, 5 huizen voor Europeesche zendelingen en enkele werkplaatsen. Stel u zich in zulk een plaats, 35 K.M. van de naaste spoorweg verwijderd, zonder gebaande wegen, de aankomst van een 2000 menschen voor! Dan pas heeft u een indruk van de omstandigheden, waaronder wij te Wathen Kerstfeest vieren.
De menschen begonnen Vrijdagavond reeds te komen en wij hadden het druk met het uitdeelen van medicijnen, daar de vroege bezoekers gewoonlijk zieken meenemen, om behandeld te worden. De eigenlijke drukte kwam echter pas Zaterdag. Van alle kanten stroomden de bezoekers binnen; ook toen reeds elk beschikbaar plaatsje was bezet, kwamen er nog steeds meerderen telkens met de dringende vraag: „Waar moeten wij slapen?" We hadden handen vol werk met het vinden van nieuwe plaatsruimte in het overvolle station; met het oplossen van moeilijkheden, met het uitmaken van geschillen, het verzamelen van gaven en het opwekken tot grootere bijdragen om een tekort van wege de aanstelling van meerdere leerkrachten te dekken.
Daar het niet dikwijls gebeurt, dat we alle bestuursleden uit de omgeving bij elkaar hebben, belegden wij in den namiddag een vereenigde besturen-vergadering, gevolgd door een gemeentevergadering. De Zondag-morgengodsdienstoefening werd besloten met een doopplechtigheid. Het was een aanmoedigend en inspireerend schouwspel deze scharen naar „Het Graf" te zien optrekken, om dan weer in een lange processie naar het dorp terug te keeren. De middag- en avond-godsdienstoefeningen verliepen verder rustig, terwijl op de tweede Kerstdag een bijzondere kerstdienst werd gehouden. Toen de gemeente in de namiddag weer bijeen kwam, werden we met de vooruitgang van het werk op de hoogte gesteld. Het bleek ons dat er in het verloopen jaar in het geheel 274 gedoopt waren, waardoor de totale toename tot 322 was gestegen. De balans wees een tekort van 143 fr. De oproep, die werd gedaan om dit tekort te dekken, werd op merkwaardige wijze beantwoord. De een na den ander kwam met gaven aandragen. Sommigen brachten francs, anderen verwijderden het metaal van hun wapenen, weer anderen verdwenen een oogenblik om na een korte tijd met geschenken terug te keeren; ieder droeg bij naar vermogen. Het was een schouwspel, dat ik niet spoedig zal vergeten.
Gedurende de godsdienstoefening op de volgende morgen werd een collecte gehouden, waardoor het mogelijk werd aan te kondigen dat de balans ten gunste van de andere zijde was overgeslagen. Hierna werden de vergaderingen met de viering van het H. Avondmaal besloten, hoewel daarna het werk nog niet ten einde was; want later werden nog spelletjes en andere ontspanningen voor de kinderen georganiseerd.
De taak van een dokter bij deze Kerstfeestvieringen was tot op zekere hoogte een nuttige. Onder de schare bevonden zich vijf personen met kwade zweren, die dagelijks verbonden moesten worden. Twee van deze gevallen verdwenen met hun vrienden, maar de andere drie bleven nog veertien dagen. Elk beschikbaar oogenblik tusschen de vergaderingen werd benut om de patiënten, die zich reeds op het station bevonden, zoowel als de ergste gevallen, die binnen werden gebracht, te verzorgen. Als de zieken behandeld waren, dan kwamen de overige bezoekers om medicijnen te koopen voor patiënten, die ze thuis hadden moeten laten of om een voorraad op te slaan in geval van toekomstige ziekte, daar velen van hen wonen op plaatsen, waar zij van alle medische hulp verstoken zijn.
Sommigen moesten evenwel vertrekken zonder te ontvangen wat zij verlangden, anderen moesten enkele dagen wachten om naar wensch behandeld te worden.

Tiberias aan het meer van Genesareth.

DE HERDERS

door de redactrice van De Kandelaar

„En van stonde aan"... Lucas 2 : 13

Het is Kerstmis en het Kerstverhaal spreekt tot ons en wij luisteren stil.
Druk was de tijd die voorafging, druk door veel werk in de korte daguren, druk door veel toebereidselen voor de Kerstweek. Nu komt de stille herdenkingsdag, herdenking van de geboorte van het Goddelijk Kind te Bethlehem, de geboorte van den Zaligmaker voor de zondige, verloren wereld.
Het Kerstverhaal spreekt tot ons zoo heel sterk door de tegenstelling van een groote bewogenheid en een diepe vrede.
Hoor, hoe de apostel ons eerst vertelt van de rust der herders: „En er waren herders in die landstreek, zich houdende in het veld en hielden de nachtwacht over hun kudde."
Maar dan begint de onrust, de beweging, die sterk golvend verder gaat, en voor onze oogen een rijk tafereel schildert, een heel groot schilderij uit twee deelen bestaande. Aan de eene zijde zien wij de sterke kleuren van een donker heideveld met een wachttoren en de stoere herdersgestalten in hun bontvellen gewikkeld. En dan tegen de achtergrond van een duistere nachthemel de door blinkend licht omstraalde gedaante van den engel des Heeren, die zijn heerlijke boodschap verkondigt aan de verschrikte herders.
„En zie," zegt Lucas zoo welsprekend. „En zie, een engel des Heeren stond bij hen en de heerlijkheid des Heeren omscheen hen, en zij vreesden met groote vreeze."
De engel staat midden in de bewogenheid van de groote vreeze. Maar zijn boodschap is heil en blijdschap:
„dat U heden geboren is de Zaligmaker welke is de Christus."
En hoor dan over de ontroerende eenvoud van dit Christuskind:
„Zij zullen het kindeken vinden in doeken gewonden en liggende in de kribbe."
Sterkste der tegenstellingen! De verwachting stijgt eerst omhoog: „de Zaligmaker, de Christus," en dan onverwacht omlaag: „een arm kindeke in een kribbe". Wij kunnen het nauwelijks volgen!
Maar nog sterker zal het worden! De hoogste golf van deze sterk bewogen zee van gevoelens nadert in de woorden:
„En van stonde aan was er met den engel een menigte des hemelschen heillegers prijzende God."
Zie, hier is de grootste beweging en niet in een langzaam tempo, neen! „*En van stonde aan*".
God in de hemel wacht nu niet langer om Zijn volle licht, Zijn volle rijkdom met kracht te toonen aan deze verwonderde herders, als de eersten van Zijn verloren volk, die dit heil zouden vernemen. In die eigen stonde, in een oogwenk openbaarde zich het machtige leger der engelen aan de donkere aardsche hemel.
Licht en duisternis!

Evenals de herders staan ook wij stil en staren omhoog naar de Goddelijke lichtgestalten, die de blijde mare brengen.
Hoe dankbaar moeten wij hier den Vader in de Hemelen zijn voor Zijn rijke genade, voor de snelle bereidheid van Zijn handelen.
En deze snelle beweging deelt zich mede aan de herders. Beraadslagen en wachten zij lang? Wij lezen dat zij zonder een oogenblik dralen tot elkander zeiden:
„Laat ons dan heengaan naar Bethlehem en laat ons zien het woord dat geschied is...". „En zij kwamen met haast."
Deze woorden teekenen scherp, hoe vol vertrouwen de herders waren in de woorden van den engel, in de boodschap van God in de hooge, en hoe zij volledig bereid en snel naar Gods welbehagen handelden. Welk een mooie karaktertrek toonen zij hier — die voor ons, menschen van deze dagen, beschamend werkt.
Zijn wij zoo vol vertrouwen in Gods beloften?
Zijn wij zoo gauw bereid om daarnaar te handelen?
Gaan wij zonder dralen aan het werk, dat de Heer onze Leidsman ons aanwijst?
Als wij in ons leven terugzien, ontdekken wij de tallooze keeren, dat wij in gebreke bleven. Zoowel in droevige als in blijde omstandigheden waren wij niet *van stonde aan* bereid het werk te beginnen, de plaats in te nemen, die God ons aanwees.
En toch, hoe mooi zou het zijn, als wij op het voorbeeld van God Zelf en op het voorbeeld van die herders altijd gewillig mochten zijn — „en van stonde aan" — Hem te vertrouwen en „met haast" Zijn wil ten uitvoer te brengen. Ja — dan zouden wij handelen naar Gods welbehagen, dan zouden wij menschen zijn naar Gods hart.

Wij kennen er slechts Eén, die ook bereid was, en dat is het Goddelijk Christuskind Zelf in Zijn later leven als Heilbrenger aan de lijdende menschheid. Dan spreekt Hij van: „Laat ons gaan" en nogmaals „Laat ons wederom naar Judea gaan," recht tegen alle gevaren in van vervolging en gevangenneming door de dreigende farizeën. Enkel om zijn vriend Lazarus te redden en te bevrijden en om Zijn groote vijand, de dood, de macht van Satan, te gaan overwinnen.
Om nog later naar Jeruzalem te gaan, om te lijden en gekruisigd te worden — doch om de wil Zijns Vaders te volbrengen... „Uw wil geschiede...".

En nu komen wij uit de groote bewogenheid van dit schilderij, in zijn Rembrandtieke kleuren van licht en donker, plotseling, „en van stonde aan" in de andere helft van het tafereel, in de nederige stal te Bethlehem.
Ontroerend: „en zij vonden Maria en Jozef en het kindeke liggende in de kribbe."
Door de open deur zien ook wij naar binnen: het zachte licht van de olielampen breidt zich uit over de rustieke omgeving.
De man en de vrouw. Jozef en Maria, in hun eenvoudige kleeding, in stille aandacht neerziende op het van God geschonken Heilige Kind. Op de achtergrond de rustig schouwende beesten.
Een schemering ligt over het geheel.
Stilte, rust en vrede zijn hier van de hemel neergedaald en noodigen het menschdom uit, om binnen te treden en deze vrede deelachtig te worden. „Laat ons binnengaan."
Een zacht licht omgeeft het Christuskind, een geheimzinnig, Goddelijk rein licht, symbool van het Goddelijk reine leven, dat Hij later ten offer zal brengen voor de zonde der menschheid, naar de wil Zijns Vaders, zoodra Hij Zijn ure weet gekomen, bereid te gaan — „En van stonde aan." —

M. T. v. H.

VREEMDELING-VRIEND

door M. W.

De winterdag was nog maar nauwelijks aangebroken toen moeder van Linden opstond en zich naar het raam begaf, dat uitzag op het Oosten. Het was een vreemde nacht geweest en het zou velen beangst hebben, maar deze tengere oude vrouw had geen vrees gekend. Zij was verzekerd geweest van de tegenwoordigheid van den Vriend, Die haar sterk maakte. Weinig had ze geslapen, doch in de slapelooze uren was zij door een verheven rust verkwikt, daar zij met haar Vriend had gesproken van den vreemdeling, die 's nachts was binnengedrongen.

Eerbiedig keek zij naar het Oosten, ongestoord door haar herinneringen. Als God een heerlijke dageraad zendt, dan is er geen plaats voor vrees in het hart, dat oogen heeft om het te aanschouwen. De karmozijnen belofte van de opgaande zon scheen reeds door de hooge kale boomen aan de rand van haar tuin, terwijl de morgenster, gehuld in deze glans, haar fonkelende stralen deed schijnen.

Zij kon allerlei bewegingen waarnemen, die haar onthulden, dat de nieuwe dag nabij was. De groote staande klok in de hal beneden sloeg zeven. Een haan van een naburige boerderij begon te kraaien. Een paar musschen wipten op de vorstige grond om hun ontbijt te zoeken. Een vogel begon te zingen, al spoedig gevolgd door andere, ter begroeting van de gouden morgen en zijn begeleidende vrede.

Ongeveer een uur later kwam de zon op, die als een vuurbal boven de bladerlooze boomen stond. De oude vrouw had een uur in gebed doorgebracht.

Toen het ontbijt genuttigd was en de huishoudelijke bezigheden geregeld waren, ging zij er met haar kleindochter op uit om een zieke vrouw in de buurt te bezoeken. Moeder van Linden schepte er altijd behagen in de landelijke schoonheid met haar bezoekers te deelen en wist die afwisselende schoonheid telkens weer met nieuwe opmerkzaamheid te waardeeren.

Jess was een aardig sportief meisje van een-en-twintig jaar. Zij droeg een mandje met verkwikkende gerechten voor de zieke. Een wandeling met „grootmoeder", de zachte vrouw met haar zilveren kroon, rose wangen en helder schijnende oogen, was altijd een genot. Maar vandaag was er iets met grootmoeder, dat Jess niet verklaren kon. Het scheen haar toe, dat grootmoeder een geheim overdacht, waarin zij niet mocht deelen.

De landelijke stilte was verrukkelijk. Nu en dan stonden ze stil om er naar te luisteren. Duidelijke sporen van de nachtvorst waren nog op de afgevallen bladeren in de schaduw van de heggen te zien. De zon had nog niet al de mist, die als een tapijt het veld bedekte, kunnen verdrijven, doch boven strekte zich de helder blauwe onbewolkte hemel uit. Rondom waren vele vogels, die zich bleven oefenen om het liefdeslied in de lente te kunnen zingen. Dicht bij het volgende dorp bleven ze even staan kijken naar de mannen, die aan het dorschen waren. Het geluid van de machines kwam verzacht door de nevel heen en vormde een accoord met het gezang der vogels. Het was alsof er goud blonk door het gras aan de wegkant, en de roode rozebottels vroolijkten de heggen van boven op. De smeltende rijm glinsterde aan de vele doode netels, terwijl de kleine bundels witte duizendbladen een aardige tegenstelling met het verdorde gras vormden. Even bleven ze staan om enkele roodbruine bladeren op te rapen, die in levende staat zoo schoon zijn. Totdat Jess met grootmoeder had gewandeld, had ze niet geweten hoe rijk de winter kon zijn.

„Goede morgen, vriend!"

Na haar bezoek bij de zieke vrouw gingen ze langs een andere weg weer naar huis. Zwijgend wandelden ze naast elkaar. Moeder van Linden dacht nog eens aan haar nachtelijke ervaring. Jess was benieuwd, waaraan grootmoeder toch wel mocht denken. Ze moesten nu een bocht om en ontmoetten daarbij een man, die bezig was een haag te besnoeien. Hij zag er schraal en verloopen uit in z'n kaalgesleten kleeren en kapotte schoenen. Op het geluid van voetstappen zag hij om, liet z'n schaar vallen, stond rechtop en nam z'n pet af. Gewrongen hield hij deze in z'n hand terwijl hij naar de vriendelijke oude vrouw keek, met haar zilveren kroon; z'n donkere oogen fonkelden eigenaardig. Met teederheid ving zij die blik op. Toen boog zij het hoofd en met een zacht „Goede morgen, vriend" gingen ze voorbij.

„Wie is dat, grootmoeder?" vroeg Jess toen ze buiten het gehoor van den man waren.

„Ik weet het niet, kind."

„Maar hoe heet hij?"

„Dat weet ik niet."

„Waarom keek hij dan zoo naar U en waarom noemde U hem vriend?"

Moeder van Linden zag haar gezellin even aan en zei toen rustig: „Ik had vannacht een vreemde ervaring. Niet lang na middernacht ontwaakte ik. Ik meende iets te hooren, doch was hiervan niet zeker. Bij het maanlicht zag ik echter een man bij de tafel staan."

„O, grootmoeder, was U niet bang?"

„De oude vrouw glimlachte. „Ik weet niet, waarom ik niet bang was," zei ze half verontschuldigend. „Misschien was ik wel te belangstellend. Ik trok het licht aan."

„Hoe gevaarlijk!"

„De man was bezig een van mijn laden te doorsnuffelen. Hij keerde zich om en ik kon zien, dat hij er haveloos en verschrikt uitzag. Hij scheen te ontsteld om zich te bewegen, daarom zei ik: „Beste man, als er iets in die la is, dat je wenscht, dan kun je het gerust nemen. Er is niet veel, maar 't is je gegund. Daarom behoef je geen dief te worden!"

„Grootmoeder, hoe kon U dat toch doen?"

Weer glimlachte de oude vrouw. „Wel, m'n beste, ik dééd het eenvoudig."

„En wat heeft hij genomen? Hoeveel is U kwijt?"

„Niets."

„Niets?"

„Hij is weggegaan zonder iets mee te nemen."

„Wat heeft U dan gedaan? Waarom riep U mij niet? Heeft U de voordeur op slot gedaan? Ik heb altijd al gezegd, dat U die deur niet ongesloten moest laten."

„Wat toch een vragen! Neen, ik ben niet naar beneden geweest. Ik zal altijd de deur van slot laten voor m'n jongen. En het was ook niet noodig dat ik je riep. Ik heb het licht uitgedraaid en ben weer gaan liggen."

„Maar, grootmoeder, wat heeft dit nu met den tuinman te maken?"

„Hij was de man in m'n kamer vannacht."

Vrede zij onzen zieken

Meer van Galilea.

GEZANG:

„Ja, bron en steun mijns levens,
Mijn Vader en mijn God!
Uw liefde en wijsheid tevens
Bestuurden steeds mijn lot.
Wat rampen mij bestrijden,
Wat om mij samenspant,
De beker van mijn lijden
Komt van een Vaderhand.

Ja Vader, trouwe Vader!
Steeds juichen hart en mond,
Nooit was Uw liefd' ons nader,
Dan toen G' ons lijden zondt.
Wat ons hier nog verbeide,
Wij stellen 't in Uw hand,
En treên op Uw geleide
Gerust naar 't Vaderland."

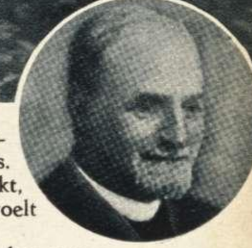
GEBED

Onze Vader, die in de hemelen zijt, voor veel hebben we U te danken. Maar wij willen er U nu bijzonder voor danken, dat wij weten, dat Gij ons liefhebt. Gij hebt ons Uwen eeniggeboren en geliefden Zoon niet onthouden. Met en door Hem zult Gij ons alles schenken. Ja Heere, Gij zult ons alle dingen doen medewerken ten goede; ook de donkere, diepe, raadselachtige dingen in ons leven zijn louter liefdekoorden.
Wij smeeken U, dat die zekerheid in ons versterkt worde, opdat wij met nieuwe kracht juichend onze loopbaan loopen. Leer ons meer afzien van onszelve en opzien op Jezus, die uit liefde voor ons het kruis heeft verdragen en de schande veracht.
Zegen daarom ook deze overdenking van Uw woord, om Christus' wil. Amen.

BEMIND EN TOCH BEDROEFD

„Heere! zie, dien Gij liefhebt, is krank!" (Joh. 11 : 3b)

Lazarus en zijn zuster werden zwaar beproefd en toch had de Heer hen hartelijk lief.
Ware godsvrucht is dus geen behoedmiddel tegen ziekte, leed en zorg.
Wie zich echter in waarheid aan Christus heeft overgegeven, weet zich onder alle omstandigheden een voorwerp Zijner liefde. Het roer van zijn levensscheepje is dan in goede handen. 't Is waar, „Gods wegen zijn niet onze wegen". Ook is 't ons niet altijd mogelijk Gods leidingen met ons te verstaan. Hoe zouden wij ook? Diepe wijsheid zijn Zijn paden. Wij gelooven ook zonder te zien. „Gij wilt toch niet regeeren als een, die alles weet. God blijft als Heer der Heeren met 't hoogst gezag bekleed."
Jezus had Lazarus en Martha en Maria lief en mede daarom overkwam hun dit groote leed.
Op een plein in de stad waren twee jongens aan 't vechten. Opeens loopt een van de toeschouwers toe, grijpt een van de kemphanen en geeft hem een geduchte afstraffing. Een ander voelde dat als onbillijk aan en maakte er dus aanmerking op. De betreffende strafrechter antwoordde: „Zeker, u hebt gelijk, de ander diende ook gestraft te worden, maar dit is mijn eigen jongen."
Aan een diamant wordt gewoonlijk veel meer zorg en arbeid besteed dan aan een gewone steen. Die diamant is n.l. bestemd om te schitteren in de kroon des konings. Is dat slijpen, politoeren voor het vleesch ook pijnlijk, het geeft eeuwigheidswinst.
Met het oog daarop kan men dan ook, in 't lijden getroost, goedsmoeds zijn.
En is het niet onuitsprekelijk heerlijk, dat wij tot den Heiland mogen gaan met al ons leed, zorg, moeite, ziekte, pijn en smart?
Toen dat groote leed over het gezin te Bethanië kwam, was het eerste en het beste, dat de bekommerde zusters deden, dat zij tot Jezus zonden met de boodschap: „Heere! zie, dien Gij liefhebt, is krank!"
Doe als zij. Zend in alle moeite en druk een boodschap naar Jezus. De Heer is nabij en heeft ook u lief.
Wellicht doet Hij u het „waarom" van uw lijden kennen, of zoo niet, dan zal Hij uw hart door Zijn tegenwoordigheid versterken, of u onverwacht verkwikkingen zenden, die u zelfs doen roemen in uw verdrukking.
Niet te vergeefs zonden Martha en Maria tot Jezus en niet te vergeefs zult gij Zijn aangezicht zoeken.
Bedenk ook, dat de Heer Jezus u genezen en helpen kan.
M. i. zou het niet verstandig zijn, de weg der middelen te versmaden. Doch dit zou nog beter zijn, dan den Heer te vergeten en alleen op menschen te bouwen. Genezing, zoowel voor 't lichaam als voor de ziel, moet bij Hém gezocht worden, „die al uw krankheden geneest." Wij maken gebruik van de middelen tot genezing, maar vergeten daarbij niet, dat aan Godes zegen 't al gelegen is.

Wij mogen den Heer alles zeggen, wat drukt, kwelt of beangst. Hij verstaat ons en voelt met ons mede.
Geliefde zieken, gij moogt tot Jezus spreken over uw pijnen en smarten, over uw langzame verzwakking, over uw ondermijnende hoest, over uw beangstigende hartkloppingen etc. Een geloovige, die door hevige hoofdpijn gekweld werd, bad eens aldus:
„O God, Gij hebt toch de haren aan de buitenkant van mijn hoofd alle geteld, Gij kunt in Uw nederbuigende goedheid mij ook bevrijden van de drukking en het bonzen in mijn hoofd."
De Heer zelf noodigt u vriendelijk uit met al uw bekommernis tot Hem te gaan. Hij geeft u daarbij de verzekering, dat Hij het maken zal. En dan maakt Hij 't zoo, dat ge u verwonderen zult.
Nog éène opmerking of vraag: Weet ge, dat Jezus u liefheeft? Ge vraagt wellicht, hoe ge dat kunt weten. Welnu: geef dan eens een beslist antwoord op de vraag: *„Hebt gij Jezus lief?"* — Zoo ja, dan hebt gij Hem lief, omdat *Hij u eerst* heeft liefgehad. — Zoo niet, dan ontbreekt u de eenige ware troost in leven en in sterven. Ik hoop dan van harte, dat gij niet zult sterven, zonder de liefde van Jezus te hebben genoten.
Laat Jezus' liefde uw hart verteederen, dan roemt ge ook in uw leed:

„Nooit was Uw liefde ons nader,
Dan toen G'ons lijden zondt."

DANKZEGGING

Dierbare Jezus! Die mij zoo oneindig liefhebt, ach, dat ik U meer liefhebbe! Dat ik te meer op U zie, te inniger mij aan U vastklemme, naarmate het kruis zwaarder en drukkender is, dat Uwe liefde mij oplegt.
Neen Heer, ik draag het niet alleen. Gij helpt mij dragen en draagt mijzelven mee. In Uw liefde-armen voel 'k mij veilig en gerust. Gij draagt mij door de zee des levens, en al ga ik ook in 't dal der doodsschaduwen, ik vrees geen kwaad, want *Gij zijt met mij.*
O Heiland! leer mij U steeds beter kennen, inniger liefhebben, trouwer dienen en vuriger danken. Amen.

A'DAM B. PLANTING

Baptiste Jeugd Beweging

WIJ N.B.J.B.-ERS EN DE OORLOG

Daar zitten wij N. B. J. B.-ers maar weer mede. Is de Nederlandsche Baptiste Jeugd Beweging niet een andere dan elke andere beweging? Draagt onze beweging niet eigenlijk een geestelijk karakter? Komt het niet vaak voor, dat, als de menschen naar de beteekenis van ons insigne vragen en wij die hun geven, zij onmiddellijk komen met de vraag: „Maar hoe rijm je nu de oorlog met het „vrede op aarde"?"
En dan moeten we een antwoord hebben. Als wij dan voor godsdienstig willen doorgaan, moeten wij ook maar wegwijzers der menschen zijn. Ja, niet dat we ons zelf daartoe opwerpen. De wereld vraagt het van ons! De wereld zit met zoo ontzettend veel vragen, en ofschoon ze eigenlijk van God en z'n woord niet veel moet hebben, concludeert ze toch, dat zij die gelooven, de dingen beter moeten weten, dan zij die niet gelooven.
Maar hebben wij een antwoord op deze vraag? We zijn zelve ook nog jong en kennen 't leven nog te weinig. We zitten zelve toch ook nog vol met allerlei vragen en zoeken naar oplossing!
Op deze vraag echter, die in deze dagen weer bijzonder brandend is, hebben wij wel een heel klaar antwoord.
Als N.B.J.B.-ers moeten wij 't ons een eeretaak achten, dit antwoord de wereld in te roepen.
Maar 't is niet alleen een eeretaak, die wij *kunnen* aanvaarden, of afwijzen, al naar gelang wij tuk op eere zijn of niet. 't Is ook een heilige roeping, een plicht, dien wij niet mogen verzaken.
Waken willen wij tegen de groote dwaling, alsof de oorlog Gods schuld is.
Hij wil die niet. In zijn oogen is hij een gruwel.
Zijn program voor deze wereld hebben de engelen gezongen in Efratha's velden.
„Vrede op aarde". Vrede op aarde predikt ons 't knaapje in de kribbe van Bethlehem.
En daarom is oorlog, is onvrede zonde. 't Is een dwarsboomen van 't program van God. Daarmede is 't ook een slag in 't heilig aangezicht van God.
Of God dan de vrede den mensch niet kan opleggen, kan opdwingen? Zeker wel wat Zijn macht aangaat. Hij kan alle volken met lamheid der spieren slaan. Daarmede was echter 't probleem nog niet opgelost. Zij zouden in hun hart blijven begeeren naar elkanders deel.

Eenige N. B. J. B.-ers van Stadskanaal op de nationale conferentie te Hengelo (O.) zingen „Komt loat de Vlage wappern".

Kleine Meisjes-Ver. Musselkanaal. — Op een heete zomerdag in de Emmer dennen.

Zondagsschool Tramwijk, Nw. Weerdinge

Na hun zomeruitstapje zongen de leerlingen van de Zondagsschool „De Goede Herder" te Groningen, begeleid door „De Bazuin", een danklied.

Hij kan iedere bom verhinderen te barsten, iedere kogel 't doel doen missen. Daarmede was echter de wraak en heerschzucht nog niet uit 't hart gebannen.
Neen, God wil ons *beter* helpen. Daarom roept Hij ons naar Bethlehem; roept ons tot het aanschouwen van Zijn groote liefde voor ons, zooals Hij die openbaart in Zijn Zoon, dien Hij heeft gezonden om voor ons de weg te zijn tot Hem.
In die weg heeft Hij voor een ieder persoonlijk en voor de volken der wereld „vrede". Wie die weg gaat ontvangt die vrede, zelfs in oorlogstijd.
Maar wie niet die weg gaat, wie niet buigt voor Gods liefde in Jezus geopenbaard, diens hart blijft onveranderd.
Die heeft nog in zich het zondig imperialisme. De zondige „Ikzucht", die het er op aan laat komen, al moeten duizenden ten verderve gaan. Die zijn het, die in waarheid de schuld dragen van de oorlog. Van de onvrede op aarde.
Neen, God heeft niet de schuld, al dwingt Hij ons geen vrede op. Hij kent z'n menschen te goed. Hij weet, dat ze in de weg van dwang nooit tot vrede komen. Maar Hij biedt z'n vrede aan. Hij lokt ons tot Zijn vrede. Hij wil hem ons schenken.
Ik geloof, dat dit de boodschap is, die wij, jonge Baptisten, te brengen hebben aan zoovele zoekende en vragende harten.
Laten wij van die boodschap niet afwijken door welke redeneering ook. Onder geen enkel beding is oorlog goed te noemen. Maar onder elke omstandigheid is vrede met God te verkrijgen, door het vredeswerk van Hem, Die kwam als Vredesvorst.
Gij jongeren, schaart U met bewustheid onder Zijn vanen.
Strijdt met de wapenen des Geestes voor Zijn zaak. Werft uit alle macht voor Zijn leger. Weet, dat wat de menschen ook schouderophalend mogen zeggen: dat de toekomst hen tegenlacht, die zonen en dochteren des vredes zijn.
Geen enthousiasten voor een goedkoope vrede, die de wereld najaagt.
Maar bezitters van die vrede, die Jezus ons verwierf in de weg van kribbe en kruis.

A. P. B.

Zangvereeniging „Gode zij ons lied", Den Haag.

Zondagsschool Drouwener Mond.

„MOOI HOOR, GERRIT!"

Klop! Klop! Klop!
Dat deed de bruine houten hamer van Scholten, den leider van het Kerstfeest.
„Stilte!"
Dat deed zijn zware stem.
Haastig dronken nog een paar kinderen hun kopjes leeg, anderen hapten gauw een stuk koek af, maar nadat Scholten voor de tweede keer geklopt had, werd het toch stil. Ook achter in de kerk, waar de groote menschen zaten, hield het stemmengegons langzamerhand op.
„Ik geloof, dat we nu wel weer verder kunnen gaan met ons programma. Ik stel voor, dat we eerst zingen: „De herdertjes lagen bij nachte", en dan komt Gerrit Leefsma naar voren om voor ons een versje heelemaal alleen te zingen."
Gerrit, die z'n naam hoorde noemen, wipte van de bank af, stiet tegen een leeg kopje, dat met veel lawaai omviel, en wilde maar dadelijk naar voren gaan. Maar dat ging niet. Wel drie paar handen hielden hem vast en haastige stemmen fluisterden: „Wel nee, jongen, we moeten immers eerst nog zingen! Blijf toch zitten!"
Intusschen was het orgel begonnen te spelen en weldra zongen allen, ouders en kinderen, uit volle borst het opgegeven lied. Gerrit ging verlegen weer op z'n plaats zitten. Scholten had toch gezegd, dat hij komen moest? Hè, net of er wat in z'n keel zat, en hij kon het maar niet wegslikken.
Hij kon er ook al haast geen chocolade doorkrijgen, en koek heelemaal niet. Was hij dan bang? Zag hij er tegenop alleen voor al die menschen te moeten zingen? O nee, vast niet hoor, maar hij had zoo'n vreemd gevoel in z'n maag en dat wou maar niet overgaan.

Gerrit was de keeper.

Plotseling schrikt hij op. Was nu dat lange vers al uit? Moest hij dan nu komen? Hoor, daar had je 't alweer, zijn naam, zoo maar door de heele kerk heen: „Gerrit, hoe lijkt dat jongen, waar zit je?"
Maar daar komt hij al. Bang? Welnee! Hij durft best, als hij dat akelige gevoel maar niet had. Hoe begint het ook weer? O ja, hij weet het al.
„Zoo Gerrit, we zullen je boven op de stoel zetten, hè, dan kunnen ze je allemaal goed zien. En nu flink op hoor, dat ze 't ook goed kunnen verstaan. Wacht even, tot het stil is.... Nu maar."
En daar klonk de heldere hooge jongensstem door de kerk:

> Jezus zegt, dat Hij hier van ons verwacht,
> Dat wij zijn als kaarsjes, brandend in de nacht.
> En Hij wil, dat ieder tot Zijn eere schijn,
> Gij in uw klein hoekje en ik in 't mijn.
>
> Jezus zegt ons ook, dat 't zoo donker is,
> Overal op aarde zonde en droefenis,
> Laat ons dan in 't donker held're lichtjes zijn,
> Gij in uw klein hoekje en ik in 't mijn.
>
> Jezus zegt, dat Hij ieder kaarsje ziet,
> Of het helder licht geeft of ook bijna niet;
> Hij ziet uit de hemel, of wij lichtjes zijn,
> Gij in uw klein hoekje en ik in 't mijn.

Telkens bij de laatste regel wees hij eerst op de kinderen vòòr hem en dan op zichzelf. „Gij in ùw klein hoekje, en ik in 't mijn" en als het over kaarsjes ging, wees hij op de flikkerende lichtjes in de kerstboom, die nu vlak naast hem stond.
't Was stil, o zoo stil in de kerk. Zelfs geen kinderschoentje schuifelde over de vloer. En achter in de kerk was er meer dan één moeder, wie een traan in de oogen stond. Stil was het, ook nog, toen Gerrit alweer van de stoel was afgesprongen. Scholten streelde hem over het hoofd en fluisterde ontroerd: „Mooi hoor, Gerrit!"
Met een blij gevoel in z'n hart liep Gerrit terug naar de bank en hij moest wel telkens even opwippen met z'n éénen voet. Hij had nog liever de heele kerk willen doorhuppelen, zóó blij was hij. Maar dat kon natuurlijk niet, en weldra zat hij weer op z'n oude plaatsje, bewonderend aangekeken door de andere jongens en meisjes. Gerrit wist eigenlijk niet goed, hoe hij zich houden moest, maar o, tóén zag hij z'n groot stuk koek en zijn kop chocola, nog meer dan half vol. Hè, wat had hij nu een trek! En terwijl er achter in de zaal druk over gepraat werd, hòè mooi het wel was geweest, zat Gerrit met een brok koek in z'n mond de loftuitingen van z'n vriendjes in ontvangst te nemen. Was het wonder, dat Gerrit zich eigenlijk zoo'n beetje den held van het feest begon te voelen? 't Was immers nog nooit eerder gebeurd, dat een van de kinderen heelemaal alleen gezongen had op 't Kerstfeest.
Was het wonder, dat Gerrit, die eerst zoo stil was geweest, later zelfs apart gewaarschuwd moest worden, omdat hij telkens zat te praten?
Was het wonder, dat Gerrit wel een beetje trotsch, wel een beetje èrg trotsch werd, toen de komende dagen bijna ieder het er over had, dat hij zoo prachtig gezongen had, en buurvrouw zelfs beweerde, dat hij nog wel eens voor de radio zou komen?

Was het wonder, dat moeder Leefsma door dit alles ook een beetje trotsch werd op haar zoontje en in haar hart hoopte, dat buurvrouw gelijk zou hebben, ook al lachte ze er een beetje om toen ze 't hoorde?
Totdat....

't Was bijna een week later. Vacantie, zacht weer, dus fijn buiten spelen. Gerrit was ook de straat opgegaan met z'n dikke bal, die Sinterklaas hem gebracht had. Hij scharrelde een paar jongens bij elkaar, en daar ging het heen naar het schoolplein. In een hoek van het plein werd een streep getrokken, daarop stond Gerrit. Hij was de „keeper." 't Ging er nu maar om de bal langs Gerrit heen te schoppen in de hoek. En — dat lukte maar al te vaak. Zoo vaak, dat Gerrit er haast nijdig om werd, vooral omdat de jongens er om begonnen te lachen.
Dat moest er ook nog bijkomen! Wat verbeeldden ze zich wel? En Gerrit geeft de bal een schop, dat hij aan 't andere eind van 't plein terecht komt. Kobus vangt hem op, trapt, maar o wee! daar vliegt de bal over het hek, over de straat, en pardoes de vaart in.
De jongens holden er achteraan, maar.... al een meter van de kant af dreef de bal, alsof het een pretje was, op het water. Gerrit zag wel, dat hij niks kon beginnen, en rood van drift liep hij op Kobus toe, gaf hem een stomp en riep: „Flauwerd, dat deed je d'r om, hè? Gemeenerd! Daar!" En weer kreeg Kobus een peuter. De andere jongens kwamen tusschenbeide, doch Gerrit schreeuwde: „'t Is gemeen! Hij deed het met opzet."
En.... o vreeselijk! wat Gerrit nog nooit gedaan had, deed hij nu.... hij vloekte. Hij vloekte, zooals hij het wel eens ruwe mannen had hooren doen als ze boos waren, of erg druk praatten met elkaar.
Vòòr de jongens van hun schrik bekomen waren, werd Gerrit door een groote hand vastgegrepen en hoorden ze een spottende stem: „Mooi hoor, Gerrit! Dàt is mooi hoor! Eerst sta je daar op 't Kerstfeest zoo'n mooi versje te zingen en nu sta je hier een kleineren jongen te schoppen en te vloeken. Mooi hoor! Dat zal ik eens tegen Scholten zeggen, dat hij je 't volgend jaar een heel ander versje laat leeren. 't Is mooi hoor! Vooruit jongens, vraag eens even hier een hark, dan zullen we die bal even opvisschen."
Weg holden de jongens en Gerrit bleef alleen staan met Hannes van den koster, die hem nog steeds bij z'n schouder hield, en nog eens spottend zei: „Mooi hoor, Gerrit! Jij bent me een lief joggie! Och, och, daar zal Scholten ook vreemd van opzien, en je moeder, wat zal die dat leuk vinden!"
Gerrit, die eerst geprobeerd had weg te loopen, sprongen de tranen in de oogen. Hij wist zelf niet, of het was van woede of van spijt. Maar o, wat schaamde hij zich! Wat moesten de jongens wel van hem denken?
Daar waren ze al terug met een hark. Hannes vischte de bal op, gaf hem aan Gerrit en zei: „Hoepel op, kwajongen, en denk er om, dat je geen ruzie meer maakt." En weg ging hij.
Daar stonden ze nu met elkaar. „Zullen we weer?" vroeg Jan, maar Gerrit bromde boos: „Niks hoor! 'k Ga naar huis. Denk je, dat ik nog langer met jullie wil?"
„Och, eigenwijs jog, je bent zoo trotsch als een ouwe aap. We kunnen ons best redden, hoor, zonder jou. Ga jij maar een mooi versje voor je moeder zingen. Dat kun je immers zoo fijn!"
Die heele middag zat Gerrit verder thuis. Hij las in het boek, dat hij op het Kerstfeest gekregen had, maar z'n gedachten dwaalden steeds weer af. Telkens keek hij het raam uit, of er ook iemand naar hun huis kwam. O, hij had zoo'n zorg, dat Scholten zou komen om het aan z'n moeder te vertellen. Stel je voor!
Eindelijk was het bedtijd; van slapen kwam bij Gerrit niets. Hij probeerde wel, om er niet meer aan te denken, maar telkens kwamen ze terug in z'n hoofd, dan weer Hannes, dan weer Kobus, dan weer het Kerstfeest of Scholten!
O, als moe het eens wist! Hij had er niets van gezegd, maar als moe het nu eens van een ander hoorde? Zou Hannes het al aan Scholten verteld hebben? Zeker wel. Nu, dan ga ik maar niet meer naar Zondagsschool. Werd ik nu maar ziek, dan hoefde ik er lekker niet heen en ook niet meer naar die vervelende jongens. Maar ziek worden dan? O nee, dat ook niet. Gerrit moet ineens aan vader denken, die een jaar geleden ook ziek werd, zoo ziek dat hij er aan gestorven was. En als hij dan ook eens sterven moest? Dat kon toch niet! Vader wel, die kon wel gerust heengaan, want die had Jezus lief en wist

Weg holden de jongens en Gerrit bleef alleen staan met Hannes.

het heel zeker, dat hij naar de hemel ging. Hij zou vast niet naar de hemel gaan, want God wist alles, ook dat hij gevloekt had en hij had niet eens vergeving gevraagd. O! wat voelde Gerrit zich ongelukkig! Hij woelde om en om in bed. Moeder, die dacht dat haar jongen al lang sliep, hoorde hem en kwam naar hem kijken. Even kneep Gerrit z'n oogen dicht, toen het felle lamplicht de bedstee binnen viel.
„Wat nu, m'n jongen, slaap je nog niet?"
Meteen sloeg Gerrit z'n stevige armen om moe's hals en snikte al z'n verdriet uit, met z'n hoofd tegen moe's schouder.
„Vertel het maar, Gerrit. Ik mag het toch wel weten?" En met horten en stooten vertelde Gerrit alles, wat er die middag gebeurd was. Ook wat Hannes gezegd had. „En hij vertelt het ook aan Scholten, moe, en dan schaam ik me zoo. Ik was er nog wel zoo trotsch op, dat ik zoo mooi gezongen had. Wat moet hij nu wel van me denken?"
„Gerrit, heb je ook gebeden vanavond?"
„Ja moe, of nee, eigenlijk niet. 't Was niet echt."
„Maar Gerrit, nu vind je het zoo vreeselijk, dat Scholten alles gewaar wordt, en denk je er dan niet aan, dat de Heer ook alles weet? Moet je niet allereerst den Heer vergeving vragen?"
„Ja wel, moe, maar vloeken is zoo erg!"
„En durf je daarom niet bidden, jongen? Als je er werkelijk spijt van hebt, dan wil God niets liever dan je alles vergeven. Zullen we samen alles aan den Heer vertellen? Ja?"
Gerrit knikte en fluisterde: „Wilt u 't dan zeggen?"
En, haar handen gevouwen om de zijne, bad moe met zachte stem om vergeving voor het kwaad, dat haar jongen gedaan had. Toen moe „amen" zei, zuchtte Gerrit verlicht en knikte haar o! zoo dankbaar toe.
„En weet je wat je nu moet doen, Gerrit? Nu moet jij zorgen, dat morgen alles weer in orde komt met je vriendjes, en dan zal ik alles aan Scholten vertellen. Is dat goed?"

„O ja, moe, ja, dat is goed!" Even kneep hij moe's hand en drukte er een kus op.
„Welterusten, jongen!"
Geen vijf minuten later sliep hij als een roos.
Diezelfde avond bad een moeder met tranen in haar oogen: „O God vergeef het mij, dat ik zoo trotsch was op m'n jongen. Als hij maar een schaapje van Uw kudde mag worden, dan is immers alles goed." TANTE TOOS

GEZELLIGHEID

Wie raadt er mee?

1. Mijn geheel bestaat uit 18 letters en noemt een prettig speelgoed, dat veel wordt gebruikt.
5—17—9—12 is een kleur.
10—11—7—16—4—18—8 is een getal.
1—13—3—15—8—6—18 is een mooi klein diertje.
14—14—2 is een visch.

2. Welke ziekte komt in geen enkel land voor?

3. Een geleerd man had op z'n naamkaartje staan:
G. R. TEN ERIKEDUS.
Neem de letters in andere volgorde, en je krijgt zijn beroep.

4. Hoe kun je $999^{9}/_{9}$ met slechts vier rechte streepjes schrijven?

5. Noem een platvisch en een weefsel, die te zamen de naam van een kleur vormen.

6. Een stad in Nederland. Snijdt men de staart er af, dan houdt men een metaal over.

7. Weer een stad in ons land. Eerst de kop er af, en er blijft een visch over. De staart er af, en je houdt een getal over. Daar weer de staart af, en 't is een lengtemaat. Doe de kop er af, en er is alleen nog een medeklinker.

8. Schrijf eens op: 861. Nu mag je er 2 cijfers bijzetten, maar zóó, dat het geheel een getal wordt beneden 100. Nee, je mag er geen komma in zetten. Alleen maar 2 cijfers er bij.

9. Een familielid van je, maar dan precies omgekeerd, een volksdrank en een medeklinker vormen saam de naam van een inrichting, waar niemand graag heen gaat.

10. Hier zie je een rechthoek van 9 bij 4. Verdeel die in twee gelijke stukken, zóó, dat die stukken samen een vierkant vormen.

11. Hier zie je vier strepen. Kun je daar wel drie van maken? Nee, niet een uitgummen, natuurlijk niet, dat mag niet!

12. „Als jij mij 5 knikkers geeft," zei Jan, „dan heb ik precies half zooveel als jij." — „Nou ja," zei Piet, „nog al leuk, als jij mij 5 geeft, dan heb ik precies 5 keer zooveel als jij." Hoeveel knikkers had ieder? Of je 't met algebra mag uitrekenen? Best hoor, als je zoo geleerd bent. Ga je gang.

13. Een schoenmaker, die z'n geld niet binnen kon krijgen van een klant, stuurde ten einde raad een briefkaart met alleen dit eene woord:

G E L D

Wat deed nu de klant? In plaats van dadelijk te betalen, schreef hij er twee letters tusschen en stuurde toen de kaart terug. Arme schoenmaker! Wat kreeg hij te lezen?

14. Vul in deze 16 hokjes de volgende letters in: 2 Z, 4 E, 2 A, 2 S, 2 I, 1 K, 1 T en 2 L. Van links naar rechts en van boven naar beneden moet er komen:

1ste rij: gereedschap van een boer.
2de rij: een dier.
3de rij: meisjesnaam.
4de rij: kruipend dier.

15. Op de kruisjeslijnen komt iets, dat jullie allemaal heel mooi vinden.

× . . × 1ste rij: niet goedkoop.
× . . × 2de rij: tegengestelde van niets.
× . . × 3de rij: voor opoe in de winter.
× . . × 4de rij meisjesnaam.
× . . × 5de rij: lekkernij in de zomer.
× . . × 6de rij: maatstaf.
× . . × 7de rij: plaats in Noord-Holland.
× . . × 8ste rij: straat langs een haven.
× . . × 9de rij: andere vorm voor: van een.

Oplossingen te zenden aan tante Toos, Stavoren.

KERSTMIS EN KERSTMIS

Gisteren was de inspecteur, vlak na het verlaten van 't stationsgebouw, in de schemering gegroet door een man, die met twee jongens bezig was hier en daar iets op te rapen en in een zak te stoppen. Hij had in dezen man den rangeerder Steenman herkend, die vier weken geleden door bezuinigingsmaatregelen ontslagen was.
„Goede avond, Steenman. Nog zoo laat hier?"
„Ja, chef, ik zoek afgevallen brokjes cokes, want we zouden met de feestdagen wel een warme kamer willen hebben?'
„Wat doe je tegenwoordig?"
„Och, mijnheer, 'k ben sinds m'n ontslag werkloos."
„Maar je krijgt toch zeker wel werkloozen-ondersteuning?" aarzelde de inspecteur, want hij voelde zich nu wat onzeker. Toen was hij haastig doorgeloopen, Steenman „goede Kerstdagen" toewenschend.
Kort daarop had hem weer iemand gegroet, nu een magere, lange vrouw met een kind op de arm. Hij zag, dat het vrouw Steenman was.
„Zoo, nog aan het Kerstinkoopen doen?"
„Nee, mijnheer, ik kom van 't schoonmaken."
„Dus dan ga je uit werken, begrijp ik?"
„Ja, ik houd de bureau's van een advocaat schoon en nu wilde ik nog gauw wat brood halen en dan naar huis."
„Goede Kerstdagen, hoor!" en langzaam ging hij verder. Dat was me toch wat! Die man had als rangeerder een inkomen, dat nauwelijks 't derde gedeelte was van het zijne, terwijl zijn gezin driemaal zoo groot was. Steenman had vier kinderen en hij niet één. En nu ook nog werkloos! De inspecteur probeerde te rijmen, hoe Steenman „Goede Kerstdagen" zou kunnen hebben, zooals hij hem had toegewenscht.
Zijn eigen vrouw had alles; wat ze kon begeeren, kreeg ze. Ze behoefde niet uit te gaan om te werken. Maar vrouw Steenman? Hij was er wel haast zeker van, dat 't brood, dat ze was gaan halen, de eenigste Kerstlekkernij voor de kinderen zou zijn.
Wat later op de avond kwam hij conducteur Werkstra tegen, die zich met een groot pak onder de arm voortspoedde.
„U hebt geducht ingekocht, zie ik?"
„Dat niet precies, ik wilde even een Kerstpakket wegbrengen."
„Zoo, naar uw familie? Nu, dat is mooi."
„Nee, mijnheer, ik wilde het naar Steenman brengen, dien arme kerel. Hij zoekt kolen en zijn dappere vrouw beult zich met zwaar werken af."
En voort spoedde de conducteur zich al weer. — Dat was een flinke man, die Werkstra. — De gedachten van den inspecteur snelden heen en weer tusschen diens woning en die van Steenman en de zijne.
't Was daar anders dan bij hem. Hij kende geen leed als Steenman. Maar ook was er niet die blijde glans als bij Werkstra. Wat was er dan toch? O, ze hadden 't samen opperbest, hij en zijn vrouw. Dan moest je daar dat gezin van dien stoker Jonkers hebben. Gisterenavond om de hoek zag hij nog net een glimp van een man, die een café binnenstapte. Eén glimp, maar voldoende om in dien man Jonkers te herkennen, die de eerste uren niet door die deur terug zou komen. Vanmorgen hadden ze op hun gang naar de Kerstmorgendienst diens vrouw en kinderen in de dagelijksche, slordige plunje ontmoet, allen beschreid. „Wat is er wel?" had hij gevraagd. En toen hoorde hij, hoe sidderende angst hen uit de woning gedreven had, omdat 't zoo vreeselijk zou zijn met haar man bij 't ontwaken uit de roes. „Waar nu dan heen?" „Weten we niet," klonk 't en met smart doortrokken hadden die armen zich afgewend en waren verder gegaan — waarheen? Hij had van verbijstering geen „goede Kerstmis" gewenscht. Die hadden geen stille en heilige nacht gehad!
Bij hem was alles stemming, lekker warm en wel voorzien. Geen zorg en ook geen ziekte, zooals bij machinist Volmoed, die gister in de avondschemering bijna tegen hem aangebotst was. Hij had grappig willen zijn: „Zoo, je trein gaat zeker vandaag niet naar huis?"
„Zeker niet, chef, maar dat is niet erg."
„Wat is er dan erger?"
„Dat mijn vrouw al maar door ziek is en haar toestand verergert. Thuis is alles van 't goede spoor geraakt, want 't valt mij niet mee alles te verzorgen, 'k moet in dienst tot morgen-

GEZE

W

1. Mijn geheel bestaat
speelgoed, dat veel wor
5—17—9—12 is e
10—11—7—16—
1—13—3—15—8
14—14—2 is een

2. Welke ziekte komt i

3. Een geleerd man ha
G. R.
Neem de letters in and

4. Hoe kun je 999°/₉ me

5. Noem een platvisch
van een kleur vormen.

6. Een stad in Nederl
houdt men een metaal

7. Weer een stad in on
een visch over. De sta
Daar weer de staart af,
er af, en er is alleen no

8. Schrijf eens op: 861.
zóó, dat het geheel een
er geen komma in zette

9. Een familielid van
volksdrank en een medel
inrichting, waar nieman

10. Hier zie je een rec
twee gelijke stukken, zó
vormen.

middag laat. En ondertusschen weet ik niet, hoe 't wel met mijn vrouw gaat."

Neen, ziekte niet. Hun smart over de twee kinderen, die gestorven waren, was er en schrijnde eventjes bij 't peinzen. Na dat sterven vierden ze de kerstdagen eerst stil tezamen en streden hun pijn weg. Maar nu was toch alles weer goed.

De dienst in de kerk was vanmorgen vol wijding geweest. Met een behaaglijk gevoel hadden ze de kerk verlaten. Maar dan de prediking na kerktijd!

„Chef," zoo had Steenman hem aangesproken, „wat was dat 'n verrassing! Geen werk, enkel zorgen had ik. Gisteren zelfs veel, toen ik u ontmoette. Maar zie, toen ik thuiskwam, klonk me „Stille nacht, heilige nacht" tegemoet door een paar jonge menschen van de Jongeliedenvereeniging, die alles opgeruimd en een kerstboom geplaatst en ontstoken hadden. Eén ervan las 't kerstverhaal, bad en toen gingen ze samen weer weg. Maar in de keuken, chef, daar vond ik wat: allerlei eetwaren. Niemand kon dat bezorgd hebben dan onze goede chef. Hartelijk dank voor uw vriendelijkheid!"

Toen had hij bedremmeld gestaan, kon niet spreken, enkel onbeholpen stamelen. „U.... U vergist zich, wij waren 't helaas niet." Ja, die preek na de kerkdienst had alle behaaglijkheid verbroken en een echte omwenteling veroorzaakt. Wat waren toch die armen rijk! Die nog goeds dachten van hen, die 't niet deden. Wat 'n geluk daar! Peinzend staart inspecteur van Tongeren voor zich.

En in de andere kamer pinkt zijn vrouw een traan weg: wat blijde kerstdagen hadden toch die Steenmans en Werkstra's. En zij, zij voelde, ondanks al die vervulde wenschen, een leegte. ... Zij beiden zochten naar dat andere kerstmis, dat wonderbare, dat ze misten en toch zagen...

's Middags kwamen wat vrienden op de thee. Elk jaar deden ze dat, om elkaar over de eenzaamheid van deze dagen heen te helpen. 't Gekeuvel ging over alledaagschheden. Totdat de gastvrouw door haar vol gemoed de Steenmans aanroerde. Toen werd 't gesprek vlotter. De belevenissen der anderen maakten de tongen los. Zoo kwam de stationschef met wat hem vanmorgen overkomen was, of liever wat een machinist hem vanmorgen rapporteerde: 's nachts had deze een man op de spoorweg ontdekt, had hard geremd, gefloten... de man bleef; vlak bij gekomen keerde hij zijn gezicht naar de locomotief — één en al vertwijfeling — en 't volgend oogenblik spleten de door 't remmen vonken-schietende raderen zijn lichaam. Radeloos van schrik bejammerde de machinist deze kerstmorgen....

Daar zuchtte iemand. 't Was mevrouw Rechtlinga. „Wat 'n leven hebben onze spoorwegmannen! En dan nog te denken, dat zijn vrouw sinds gisteravond zoo lijdt, niet om aan te zien. 't Was hartverscheurend. 't Zijn overigens zulke opgewekte christenen."

De inspecteur meende, dat deze machinist, 't was immers Volmoed, juist voor een uurtje moest thuisgekomen zijn.

Niemand echter wist, dat op dat oogenblik Volmoed de oogen zijner vrouw toedrukte....

Ze gingen allen weg. Bij 't afscheid fluisterde mevrouw Rechtlinga de inspecteursvrouw in 't oor: „Komt u morgenavond samen bij ons kerstfeest in de groote zaal?"

Toen ze samen weer alleen waren, blikten ze elkaar in de oogen, die zeiden: wat toch een eigenaardige kerstmis.

„Hoe kunnen wij morgenavond gaan? Wij kennen er immers toch niemand?"

„Mevrouw Rechtlinga komt ons afhalen," zei ze.

Dat gebeurde ook. De inspecteur en z'n vrouw kwamen in een sfeer, die hun geheel vreemd was. Niet dat strenge vormelijke. Neen, hier was opgewekte blijheid. Wel zag men op veel gezichten de sporen van harde arbeid en van een sober bestaan, maar tegelijk las men er duidelijk stille tevredenheid in. Ongedwongen en genoeglijk was men daar samen in een prettige feeststemming.

En wat die spreker zei? Och, 't was eigenlijk de oude kerstboodschap. Gods liefde drong Hem tot geven en schiep leven en vreugde. 't Geheim van Kerstmis lag in die gave van God. Waar dat geheim beleefd werd, genoot men de echte kerstvreugde, die uit liefde dringt tot geven en dienen en weer vreugde schept.

Maar voor hen beiden was 't geheel nieuw. 't Lichtte in de ziel van den inspecteur. Hij was tot nu toe christen als toeschouwer en geen christen als iemand, die er deel aan heeft. Hij en ook zijn vrouw waren afgesloten voor de anderen. Wel kenden ze medelijden, verachting en bewondering al naar gelang van de personen, maar daarmede waren die voor hen dan ook afgedaan. Nu echter doorleefden ze beiden de verlatenheid van hun leven.

Op de weg naar huis was 't 'n lange tijd stil. Met geheime kracht drong zich kerstmis in zijn volle zin aan hen op.

„Dat misten we tot heden," was hun beider belijden thuis.

Ze waren bij hun voldaanheid en rijkdom door God ter zijde gesteld in voorname eenzaamheid.

Groeiend leefde nu in hen 't: „Heden is voor ons geboren de Zaligmaker. God gaf Zijn Zoon voor ons". De vreugde van dit geschenk maakte hun leven tot een kerstmisleven.

Naverteld. T. J.

VAARWEL 1935!

Vaarwel....

Onze groet, die geboren moet zijn in de tijd, dat we een varend volk waren.

aarwel....

ij staan aan de kaai en wuiven. Laatste touwen worden losworpen. Ons oog glijdt over de talrooze gestalten aan de eling en klampt zich vast aan een dierbare. Weer overstrijkt blik het gansche schip, de pijpen, voor- en achtersteven en eer blijft het oogenpaar hangen aan die, die nu gaan.

aarwel.... wij wuiven — verder gaan ze af — we zien een nog een lijn van wuivenden. Weemoed vervult het hart, anen wellen op uit de klare bron. Vaarwel naar de andere st, vaarwel!

o gaat 1935. Nog enkele touwen binden, maar reeds is het scheid genomen.

at bergt gij in uw schoot, o donker jaar. Mogen al sommian u vreugdevolle herinneringen bewaren, ontelbaren bt gij smart gebracht.

oeveel schaduwen zijn op u gevallen. Met gedoofde lichten, een vijand, zijt ge ons genaderd. En angst en schrik, smart rouw hebt ge over velen onzer uitgestort. Zeker, er was nneschijn, maar zwart waren de schaduwen en zwaar de rmen. Als gij ons aanziet, vertrekkende gast, weenen wij niet uw heengaan. Gij moogt wel weenen over al de tranen rgoten in uw tijdsbestek.

s wij u aanzien, worden wij ook stil.

at een dagen werden ons gegeven, wat een zee van tijd. at hebben wij daarmee gedaan? En wat blijft dan nog van geen wij bewerkten? Ja ook, hoeveel hebben wij niet nageen wat door onze hand had moeten geschieden? Vele erpe woorden zijn door ons als giftige pijlen afgeschoten, orden, hard en liefdeloos, verwoestend misschien. Wat heeft n buurman aan mij gehad? De wereld om mij? O, jaar dat enging, keer terug — ik heb zooveel goed te maken. Verl nog een oogenblik, opdat ik herstelle.... maar ziedaar, Heer der tijden heeft reeds de touwen losgesmeten — arwel!

ch 1935 zeide: „Gij zult mij weerzien, o, mensch. Als straks repetitie der historie komt, zal ik ook weer verschijnen. Als dingen geopenbaard zullen worden, zal ik mij bij u melden. arwel, zegt gij? Gij moogt dat wenschen.

t ziens, zeg ik. Bij de afrekening der tijden. Ik ga nu naar overkant; daar zal ik op u wachten. Gij zult mij weldra gen, mensch. Vaarwel intusschen."

ot ziens dan," zegt de mensch. Doch zijn bevend hart vert zich tot den God der genade en bidt: „O God, wees zondaar genadig." HUIZINGA.

Wat is Christelijk Sociaal?

Een enkele maal wordt ook van niet-geloovige zijde erkend, dat het Christendom een bijzonder woord te zeggen heeft voor het sociaal terrein, ja, dat het daar feitelijk het verlossende woord — voorzoover dat op aarde mogelijk is — kan speken.

DE DUITSCHE WIJSGEER FICHTE

zei eens — en Dr. Kuyper vond dit woord zoo belangrijk, dat hij het bij de opening van het eerste Christelijk-sociaal congres in 1891 citeerde:

> Het Christendom verbergt in zijn schoot een veel grooteren schat van levensvernieuwing dan ge vermoedt... Maar een ieder die ooit, 't zij als ongeloovige, 't zij als belijder, zijn geheime drijfkracht bespieden kan, moet toestemmen dat er van het Christendom ook voor de maatschappij een wondere organiseerende kracht kan uitgaan; en, eerst als die kracht doorbreekt zal de Religie van het Kruis voor heel de wereld schitteren in al de diepte harer conceptiën en in al den rijkdom van den zegen dien ze brengt.

geraamd op ƒ 45.000 en ƒ 10.600 aan bijkomende werken.

Verwacht wordt, dat de werkzaamheden volgende maand kunnen aanvangen.

tuinbouw vormt hierop een uitzondering.

De heer Chr. van den Heuvel wees voorts nog op enkele andere bezwaren tegen de continuatie. Spr. meent dan ook, dat in een schadeloosstelling meer waarborg aanwezig is, dan in het contuniatierecht.

Beantwoording.

In zijn beantwoording merkte Dr. W. A. van Es allereerst op, dat hij het vraagstuk allereerst principieel gezien heeft en dat hij in zijn practische conclusies zeer voorzichtig is geweest. Spr. heeft speciaal gewezen op tendenzen, ontleend aan de Schrift. Deze kunnen uiteraard in strijd zijn met den momenteelen toestand en wijziging kan, om die reden zeer zeker ongewenscht zijn.

Nationaal bezit houdt privé exploitatie in, ... staatsexploitatie